

Jouni A. Vest

Neahttasátnegirji Sámi – Suoma

OVDASÁTNI

Dán neahttasátnegirji vâldogâldun lea leamaš Pekka Sammallahti SÁMI – SUOMA SÁTNEGIRJI, masa son lea čohkken eará diehtogâlduin ja iežas sâtničoakkâldagain hui vuđolaš sâtnerâju davvisámegiela sâniin. Lean vâldân su sâtnegirjjiis dan guovddáš sisdoalu, masa lean lasâhallan munnje alcesan oahpes sâniid ja dajahusaid. Sânit leat dasto ordnejuvvon neahttasátnegirjin nu, ahte sâmegielain barggildeaddjái lea nu âlki go vejolaš gâvdat neahttaozuin dârbbašlaš sâniid.

Substantiivvaid ja vearbaid sojaheapmái guoskevaš dâsemolsašupmi lea guđđojuvvon merkekeahhtá, amas dat sâtnegirji šaddat olgguldas hâmi dâfus menddo lossadin. Lea âlo merkestuvvon merkejumiin (pl.), jos sâtni lea mânggaidlogus. Sâmegielas leat valjis t-loahppasaš sânit, mat eai leat mânggaidloguhâmit, omd. jiellat (lemmikki), âllat (pulmunen), hoavkkát (houkka). Nuba jos t-loahppasaš sâni manis ii leat makkârgе merkejupmi, de sâtni lea ovttaidlogus.

Adjektiivvain leat dârbbu mielde addojuvvon sihke predikatiiva- ja attribuhttahâpmi. Jos adjektiivvas lea anus dušše attribuhttahâpmi, de dalle lea merkestuvvon ná: ČÁLEKEAHTES (attr.) kirjoittamaton; GAHPERAHTES (attr.) avopäinen; LÁTTAKEAHTES (attr.) kypsymätön. Jos adjektiivvas lea anus dušše predikatiivahâpmi, de lea merkejuvvon ná: DUSKKAS (-) kârttyisâ; SEADAS (-) samea; ŠLUĐAS (-) huolimaton. Ja jos adjektiivvas lea seammalâgan predikatiiva- ja attribuhttahâpmi, de dalle ii leat makkârgе merkejupmi.

Sâmegielas vearbain leat dâvjâ anus moanat bâlddalashâmit, maid buot lea vâttis čâhkadit dán girjái. Nuba dieid hâmiid lea šaddan râddjet, ja vuodđohâpmin lea vâlljejuvvon dat vuohkkaseamos hâpmi. Dâkkâr hâmit gâvdnojit omd. vearbain GÁSKIT (purra), VÂLDIT (ottaa), VUOITIT (voittaa). Nuba "tulla jonkin puremaksii" sâhtâšii leat *gâskkáhallat*, *gâskkáhaddat*, *gâskkahallat*, *gâskkahaddat* ja "tulla jonkun ottamaksi" sâhtâšii leat *vâlddâhallat*, *vâlddâhaddat*, *vâlddahallat*, *vâlddahaddat* ja "tulla jonkun voittamaksi" fas sâhtâšii leat *vuoitâhallat*, *vuoitâhaddat*, *vuottahallat*, *vuottahaddat*. Dâkkâr *-it* -loahppasaš vearbain vuodđohâpmin lea vâlljejuvvon dat vuosttasin namuhuvvon molssaeaktu.

Sâmegielas leat dasa lassin valjis *-allat*, *-addat* -loahppasaš vearbbat, omd. ČIERASTALLAT ~ ČIERASTADDAT (lasketella); LOGAHALLAT ~ LOGAHADDAT (luetella); GÁVASTALLAT ~ GÁVASTADDAT (haukotella). Dain vuodđohâpmin lea vâlljejuvvon dat ovddit hâpmi. Oktan norbmema gâibideaddji vearbajoavkun leat vel *-muvvat*, *-mit*, -

nuvvat -loahppasaš vearbbat. Dákkárat leat omd. OAHPÁSMUVVAT, OAHPÁSMIT, OAHPÁSNUVVAT (tutustua); ILOSMUVVAT, ILOSMIT, ILOSNUVVAT (ilahtua); RÁVÁSMUVVAT, RÁVÁSMIT, RÁVÁSNUVVAT (varttua). Vuodđohápmi lea válljejuvvon dat vuosttas molssaeaktu, muhto buot hámit leat diedusge giellaoahpalaččat riehta.

MERKEJUMIT (S), (N), (R) oaivvildit dan, ahte sátni lea eanaš Suomas, Norggas ja Ruotas anus.

Bohccui ja boazodollui, almmiguovlluide, sogalašvuodagaskavuodaide ja árbevirolaš duodjái guoskevaš hui rikkes ja mohkkás sátneráđu ja mánggat eará sajit leat váldojuvvon dadjat juo njuolga professor Sammallahiti sátnegirjji. Sámegielat sániid geavaheami leat čielggasmahttimin beaivválaš sámegielas váldojuvvon ovdamearkkat. Mánggain sániin adnojuvvon akseantamearkkat leat vealtameahttumat sániid sojaheami ja jietnadeami dáfus, muhto dábálaš čállimis dat guđđojuvvojit merkekeahhtá, mii jođálmahtá mealgat samegillii čállima.

Dán neahttasátnegirjji čohkken lea leamaš vejolaš, go mus lea leamaš anus mu váldogáldu láhkásaš divrras diehtomateriála.

Oanádusat

a./s.	adjektiiva/substantiiva
adj.	adjektiiva
adv.	advearba
akk.	akkusatiiva
attr.	attribuhta
biol.	biologijai guoskevaš
bot.	botaniikkii guoskevaš (eanaš šattuid namat)
erit.	erenomážit
esim.	ovdamearkka dihte
fig.	govvideaddji anus
geom.	geometrijai guoskevaš
hist.	historjái gul'levaš sátni, ii šat anus
ill.	illatiiva
interj.	interjekšuvdna
intr.	intransitiiva
jne.	ja nu ain
jur.	juridihkalaš
kom.	komitatiiva
konj.	konjunkšuvdna
lok.	lokatiiva
l.part.	laktapartihkal
mat.	matematiikkii guoskevaš
mus.	musihkkasátni
part.	partihkal
pl.	mánggaidlohku

pp.	post- dahje preposišuvdna
rel.	oskui guoskevaš
subst.	substantiiva
tav.	dábálaččat
tms.	dahje eará dakkár
trans.	transitiiva
vulg.	vulgára

Parisis 20.04.26

Jouni A. Vest

ALKUUN

Tämän nettisanakirjan päälähteenä on ollut Pekka Sammallahden POHJOISSAAME – SUOMI-sanakirja, johon hän on koonnut muista lähteistä ja omasta sanankeruustaan hyvin kattavan esityksen pohjoissaamen sanoista. Olen ottanut hänen sanakirjastaan keskeisimmän sisällön tähän nettisanakirjaan, johon olen lisäillyt itselleni tuttuja sanoja ja sanontoja. Sanat on sitten järjestetty nettisanakirjaksi siten, että tarvittavat sanat löytyvät nettihaulla mahdollisimman helposti saamen kielellä työskentelevien käyttöön.

Substantiivien ja verbien taivutukseen liittyvä astevaihtelu on jätetty merkitsemättä, jottei sanakirja paisuisi ulkoasultaan kovin painavaksi. On aina merkitty merkinnällä (pl.), mikäli sana on monikossa. Saamessa on runsaasti t-loppuisia sanoja, jotka eivät ole monikkomuotoja, esim. *jiellat* (lemmikki), *állat* (pulmunen), *hoavkkát* (houkka). Niinpä jos t-loppuisen sanan perässä ei ole mitään merkintää, silloin kyseinen sana on yksikössä.

Adjektiiveista on tarvittaessa annettu sekä predikatiivi- että attribuuttimuoto. Mikäli adjektiivista on käytössä vain attribuuttimuoto, silloin on merkitty seuraavasti: KIRJOITTAMATON čálekeahtes (attr.), AVOPÄINEN gahperahtes (attr.), KYPSYMÄTÖN láttakeahtes (attr.). Jos adjektiivista on käytössä vain predikatiivimuoto, silloin on merkitty näin: KÄRTTYISÄ duskkas (-), SAMEA sead̥as (-), HUOLIMATON šlud̥as (-). Ja jos adjektiivissa on samanlainen predikatiivi- ja attribuuttimuoto, silloin ei ole mitään merkintää.

Saamen kielessä verbeistä on monesti käytössä useita rinnakkaismuotoja, joiden kaikkien mukaanotto olisi paisuttanut huomattavasti kirjan kokoa. Niinpä noita muotoja on jouduttu karsimaan, ja perusmuodoksi on valittu mielestäni kattavin vaihtoehto. Tällaisia muotoja löytyy esimerkiksi verbeistä PURRA (gáskit), OTTAA (váldit), VOITTAA (vuoitit). Niinpä "tulla jonkin puremaksi" voisi olla *gáskkáhallat*, *gáskkáhaddat*, *gáskkahallat*, *gáskkahaddat*, ja "tulla jonkun ottamaksi" voisi olla *válddáhallas*, *válddáhaddat*, *válddahallas*, *válddahaddat*, ja "tulla jonkun voittamaksi" taas voisi olla *vuoittáhallas*, *vuoittáhaddat*, *vuoittahallas*,

vuottahaddat. Tällaisista *-it*-loppuisista verbeistä perusmuodoksi on valittu se ensimmäiseksi mainittu vaihtoehto.

Saamen kielessä on lisäksi koko joukko *-allat*, *-addat*-loppuisia verbejä, esimerkiksi LASKETELLA (čierastallat ~ čierastaddat), LUETELLA (logahallat ~ logahaddat), HAUKOTELLA (gávastallat ~ gávastaddat). Näistä perusmuodoksi on valittu se edellinen vaihtoehto. Normittamista vaativana verbiryhmänä ovat lisäksi *-muvvat*, *-mit-*, *-nuvvat* -loppuiset verbit. Tällaisia ovat esimerkiksi TUTUSTUA (oahpásmuvvat, oahpásmit, oahpásnuvvat), ILAHTUA (ilosmuvvat, ilosmit, ilosnuvvat), VARTTUA (rávásmuvvat, rávásmit, rávásnuvvat). Perusmuodoksi on valittu se ensimmäisen vaihtoehto, mutta kaikki muodot ovat toki kielellisesti oikeita.

Merkinnät (S), (N) ja (R) tarkoittavat, että sana on etupäässä Suomessa, Norjassa ja Ruotsissa käytössä.

Poroon ja poronhoitoon, ilmansuuntasanoihin, sukulaisuussuhteisiin ja perinteiseen käsityöhön liittyvä hyvin rikas ja monitahoinen sanasto sekä monet muut kohdat on otettu lähes suoraan professori Sammallahden sanakirjasta. Sanojen käyttöä ovat valottamassa puhesaamesta otetut lukuisat esimerkkilauseet. Useissa sanoissa käytetyt aksenttimerkit ovat välttämättömiä sanojen taivutuksen ja ääntämisen kannalta, mutta normaali kirjoituksessa ne jätetään merkitsemättä, mikä jouduttaa huomattavasti saameksi kirjoittamista.

Tämän nettisanakirjan kokoaminen on ollut mahdollista, kun käytössäni on ollut päälähteeni kaltainen arvokas tietoaaineisto.

Lyhenteet

a./s.	adjektiivi/substantiivi
adj.	adjektiivi
adv.	adverbi
akk.	akkusatiivi
attr.	attribuutti
biol.	biologiaan liittyvä
bot.	kasvitieteeseen liittyvä (useimmiten kasvin nimi)
erit.	erityisesti
esim.	esimerkiksi
fig.	kuvaannollisessa käytössä
geom.	geometriaan liittyvä
hist.	historiaan kuuluva sana, ei enää käytössä
ill.	illatiivi
interj.	interjektio
intr.	intransitiivinen
jne.	ja niin edelleen
jur.	juridinen
kom.	komitatiivi
konj.	konjunktio

lok.	lokatiivi
l.part.	liitepartikkeli
mat.	matematiikkaan liittyvä
mus.	musiikkisanastoa
part.	partikkeli
pl.	monikko
pp.	post- tai prepositio
rel.	uskontoon liittyvä
subst.	substantiivi
tav.	tavallisesti
tms.	tai muuta sellaista
trans.	transitiivinen
vulg.	vulgaari

Pariisissa 20.04.26

Jouni A. Vest

A

abastit ahmia (kaikki ruoka)

abessiiva abessiivi

abiturienta abiturientti

ablatiiva ablatiivi

abmejeaddji korviahuumaava

abmet (+ akk.) metelöidä (jonkun korvat lukkoon), piinata (melulla)

abohtta apotti

aborigiidna aborigini (erit. Australian alkuasukas)

aborta abortti

abskis'sa (mat.) abskissa

absoluhtalaš absoluuttinen, ehdoton

absorberet absorboida

abstrákta abstrakti, ajatuksellinen, käsitteellinen

absurda absurdi

addalanvuoigatvuohta anniskelu oikeus

addaleapmi anteleminen; (alkoholijuomien) anniskelu

addalit annella; anniskella; jakaa pois; ruokkia (poroja, lehmiä jne.) / antaa toisilleen, *gieda*

addalit kätellä toisiaan

addáladdat anniskella; läksyttää

addálas antelias, liian antelias

addámuš annettava, *ii leat mihkkige addámušaid* ei ole mitään annettavaa; antaminen

addeš (-is) ~ addes (-is) antelias

addevaš antoisa; *addevaš deaivvadeapmi* antoisa tapaaminen

addi antelias

addilit antaa (nopeasti)

addin antaminen, anto

addináigi antoaika

addinbeaivi antamispäivä (luvan tms.)

addit antaa; *vuoiŋgas addit* antaa henkensä, *addit olggos* julkaista, *addit vuollái* antaa periksi; sallia

addjot peittyä lumeen

addojupmi antaminen

adessiiva adessiivi

adjágas horros, torkunta

adjágasdilli horrostila

adjágastit torkkua; *lei das beavdeguoras adjágastimin* oli siinä pöydän ääressä torkkumassa

adjektiiva adjektiivi

adjektiivvalaš adjektiivinen

administrašuvdna hallinto

administratiiva hallinnollinen

administreret hallinnoida, hallita

admirála amiraali

adni (-s) paljon käyttävä

adni (subst.) käyttäjä, pitäjä; tarvitsija

adnojuv´vot tulla käytetyksi, tulla pidetyksi; sopia, soveltua (johonkin); olla tarpeellinen

adnot tulla käytetyksi, tulla pidetyksi, *adnon biktasat* (pl.) käytetyt vaatteet

adopšuvdna adoptio

adopteret adoptoida; *adopterejuv´von mánná* adoptiolapsi, ottolapsi

adreas´sa osoite

adrenaliidna adrenaliini

adveanta adventti

advearba adverbi

adverbiála adverbiaali

advokáhtta asianajaja; *advokáhttadoaimmahat* asianajotoimisto, *advokáhttasearvi*

asianajajayhdistys

aḍa ydinluu, konttiluu, kontti; ydin, luuydin; lihavuus, kohtuullinen kunto (porolla), *diet*

boazu lea aḍḍamiin tuo poro on riittävän hyväkuntoinen

aḍagottur konttikuntura (yhdestä porosta saatavat konttiluut)

adaheapme, adahis ytimetön; huonokuntoinen (porosta)

aḍahuhttit laihduttaa (kovasti, esim. ajoporoa)

aḍahuvvat laihtua (kovasti)

aḍaiduhttit lihottaa (eläintä)

aḍaiduvvat lihoa (esim. porosta)

aḍḍamahtes (attr.) ytimetön (luusta); huonokuntoinen (porosta)

aḍ'ḍái, aḍ'ḍás ~ aḍ'ḍii, aḍ'ḍes ytimekäs (paljon ydintä); hyväkuntoinen (porosta)

affektiiva affektiivinen, affektiivinen

affišša juliste

aforisma aforismi, ajatelma, mietelmä

afrihkálaš (a./s.) afrikkalainen

agáiduvvat ikääntyä

agálaččat (adv.) ikuisesti; *ii buot bistte agálaččat* ei kaikki kestä ikuisesti

agálaš ikuinen, iankaikkinen; *sudno gaskkas lea diet agálaš riidu* heidän välillään on se ikuinen riita

agálašvuohta ikuisuus; iäkkäys, pitkäikäisyys

agás (adv.) iäksi; *jávkkai dohko agás* poistui sinne iäksi

ageanta agentti, asiamies; agentti (kieliop.)

ageantadoaibma asiamiestoimi

ageantagaskavuohta asiamiessuhde

ageantaráhkadus agenttirakenne (kieliop.)

agenda agenda, ohjelma

aggregáhtta aggregaatti

aggressiiva aggressiivinen, hyökkäävä

agibáttni viisaudenhammas

agibeaiabahá (-s) parantumattomasti paha

agibeaibuurre muuttumattoman hyvä

agibeaidoallu iikirouta

agibeaiduopmu elinkautinen tuomio, elinkautinen

agibeaigielis parantumaton valehtelija

agibeaisuola parantumaton varas

agibeaivašši leppymätön viha

agibeaivái (adv.) eliniäksi; *riiddáskeigga agibeaivái* he (kaksi) riitantuivat eliniäksi

agibeaivvi (adv.) aina; *lea agibeaivvi ássan dáppe* on aina asunut täällä

agibeaivvisge (adv.) ikinä, ikipäivänä, ikikuunapäivänä; *in livčče agibeaivvisge jáhkkán* en olisi ikipäivänä uskonut

agiheapme, agihis lyhytikäinen; *sii leat leamaš agihis olbmot* he ovat olleet lyhytikäistä väkeä

agihuvvat joutua nopeasti pois käytöstä; tulla lyhytikäiseksi, kuolla ennen aikojaan

agitáhtor kiihottaja, agitaattori

agiteret kiihottaa, agitoida

agivuloš alaikäinen

agivulošvuohta alaikäisyys

agoarta urakka, työurakka; *agoartabargi* urakkatyöntekijä, *agoartabargu* urakkatyö, *agoartabáلكá* urakkapalkka, *agoartafálaldat* urakkatarjous, *agoartasoahpamuš* urakkasopimus, *agoartaváldi* urakoitsija

agronoma agronomi

ahccát alkaa nousta (nousuvedestä)

ahccil (-is) aikaansaapa, joutuisea, ripeä, reipas; nopeatekoinen

ahccot joutua nousuveden, tulvan ympäröimäksi

ahcilit nousta nopeasti (tulvavedestä, nousuvedestä)

ahcit nousta, uhkua (vedestä); vuotaa pahasti (veneestä) / edistyä ripeästi (työssä)

ahkáduvvat viipyä (pitkään)

ahkásaš ikäinen; *mu ahkásaš* minun ikäiseni

ahkásii (adv.) iäksi

ahkeerohus ikäero

ahkejoavku ikäryhmä

ahkelassi ikälisä

ahkeluohkká ikäluokka

ahkeolmmoš ikäihminen

ahkerádji ikäraja

ahkeráhkadus ikärakenne; *veahkadaga ahkeráhkadus* väestön ikärakenne

ahki ikä, *alla ahki* korkea ikä; elinikä, koko elinaika, *lean agi ássan dáppe* olen elinikäni asunut täällä

ahkidit (adv.) ikävästi; *nie ahkidit dies geavai* niin ikävästi siinä kävi

ahkiduššat ikävöidä, *lei ahkiduššan daid boares áiggiid* oli ikävöinyt niitä vanhoja aikoja; pitkästyä

ahkit, ahkidis ikävä; *diet lei ahkidis dáhpáhus* tuo oli ikävä tapahtuma

ahkit (subst.) ikävä; *mus lea nu ahkit* minulla on niin ikävä

ahkitlaš haikea, ikävä

ahkitvuohta ikävyys, haikeus, surumielisyys

ahkkái, ahkkás pitkäikäinen, kestävä; *ahkkás biila* pitkäikäinen auto

ahtanuššat edistyä, kehittyä; vahvistua; lisääntyä (poroista)

ahtat (+ ala) hyökätä (jonkun kimppuun)

ahte (konj.) että

ahttat levitä (esim. kulkutaudista); *ahttat ala* tunkeutua seuraan

ahttot peittyä lumeen

aiddo (adv.) juuri äsken, hetki sitten; juuri, täsmälleen, justiin; *aiddo dal de* niukin naukin

aiddo muttát! ~ aiddo luoittát! ähäkutti!, siitäs sait!

aiddolaččat (adv.) täsmällisesti

aiddolaš täsmällinen

aiddolašvuohta täsmällisyys

aiddonassii (adv.) varsinaisesti

aiddostahttit täsmentää

aiget räkättää, räksyttää, haukkua

aiggirdit mutista, mumista

aigostaga (adv.) töykeästi, sumeilematta

aigostahkii (adv.) hätkähtäen, äkisti

ain (adv.) yhä, vielä, edelleen

ainge (adv.) yhä, vieläkin, edelleenkin; *ássá ainge dáppe* asuu edelleenkin täällä, *lea ainge stuorát* on vieläkin suurempi

ainjuo (adv.) ainakin; *šiljus ledje ainjuo logi skire* pihamaalla oli ainakin kymmenen harakkaa

ainjuo (adv.) edes; *lea buorre ahte leat ainjuo geahččalan* on hyvä että olet edes yrittänyt

aisttan (+ akk.) lainatakseni jonkun sanoja; *gal ovdal lei buot nu bures aisttan áhku* kyllä ennen oli kaikki niin hyvin lainatakseni mummoni sanoja

aisttanmearka lainausmerkki

aitosaččat (adv.) varsinaisesti

aitosaš varsinainen

aitto (adv.) nyt, -pa, -pä, *geahččal aitto!* yritäpä!; -han, -hän, *mobat dat aitto leige?* mitenkähän se oikein olikaan?

aivve (adv.) aivan, täysin, juuri; *buot manai aivve nu go ii livčče galgan* kaikki meni juuri siten kuin ei olisi pitänyt

aivve (adv.) pelkästään; *nuohtis ledje aivve čuovžžat* nuotassa oli pelkästään siikoja

aivvefal (adv.) pelkästään

ajerássi unikko

ajihustit torkahtaa (hetken)

ajihuvvat torkahtaa, uinahtaa

akademihkalaš akateeminen

akademihkkár akateemikko

akademiija akatemia

akásia akaasia

akkumuláhtor akku

akkusatiiva akkusatiivi

akrobatiija akrobatia

akrobáhtalaš akrobaattinen

akrobáhhta akrobaatti

akseanta aksentti; *akseantamearka* aksenttimerkki

akšuneret (N) toimia (jonkin asian puolesta)

akšunista (N) aktivisti

akšuvdna (N) toiminta (jonkin asian puolesta); huutokauppa

aktevra (N) toimija

aktiiva aktiivi (kieliop.)

aktiiva aktiivi, aktiivinen

aktiivvalaččat (adv.) aktiivisesti

aktiivvalaš aktiivinen

aktiivvalašvuohta aktiivisuus

aktiveret ~ aktiviseret aktivoida

aktivista aktivisti

aktiviteahhta ~ aktivitehta aktiviteetti, toiminta

akuhtta akuutti; *akuhtta dárbbut* akuutit tarpeet

akustihkalaš akustinen

akustihkka akustiikka; *dán sáles lea buorre akustihkka* tässä salissa on hyvä akustiikka

akvareal'la akvarelli, vesivärimaalaus

akvária akvaario

ala (adv./pp.) päälle, *beavddi ala* pöydän päälle, *vel'ledasttii borramuša ala* otti torkut ruoan päälle; päin, kohti, *mátti ala* etelään päin; kimppuun, päälle, *rumii su ala* ryntäsi hänen kimppuunsa; hyväksi, *lea bargan dan ala ahte ...* on tehnyt työtä sen hyväksi että ...; kohti, osalle, *guđege olbmo ala* kutakin kohti

alabahkkejeaddji tunkeutuja

alaguoddi (jur.) syyttäjä; *alaguoddieiseváldi* syyttäjäviranomainen, *alaguoddinkantuvra* syyttäjänvirasto

alarmeret hälyttää

alas pintarasva (porolla)

alaserttet kylkipala, jossa on talia päällä

alavuoddji yliajaja

alavuodjin yliajo

aládallat ylennellä, kohotella, korotella

aládas ~ aládus koroke, lava

alárbma hälytys; *alárbmačuovga* hälytysvalo, *alárbmafievru* hälytysajoneuvo, *alárbmamearka* hälytysmerkki, *alárbmarusttet* hälytyslaite

alás (adv.) korkealle, ylhäälle, ylös (maastossa), tunturiin

aláš huippu, laki; *duottaraláš* tunturin laki

alášbađverássi (bot.) tunturipoimulehti

alášgožot (bot.) tunturikeulankärki

alášháisuoidni (bot.) tunturimaarianheinä

alášjiekki lakijäätikkö

alášnuorbi (bot.) lapinnätä

alášsáhpánrássi (bot.) tunturihärkki

alášsinut (bot.) tunturinata

alášsuoidni (bot.) lapinnurmikka

alášsuorbmagoahti (bot.) tunturilitukka

albatros'sa albatrossi

albániagiella albania, albanian kieli

albanialaš (a./s.) albanialainen

albbas ilves

albma (adv.) ilmi; *albma buktit* ilmaista, *albma addit* ilmiantaa, *albma boahtit* tulla ilmi

albma (attr.) kunnon, kelpo, *albma olmmoš* kunnon ihminen, *albma niibi* kelpo puukko; aito, todellinen, pesunkestävä, *albma dáža* pesunkestävä norjalainen, *diet lei albma sáhka* tuo oli oikeaa puhetta; tosi, kunnon *albma buorre* tosi hyvä, *albma dolaid alde* täysissä järjissään

albmaáimmus (adv.) todellisuudessa

albmabidju julkipano

albmabuktin ilmaus; ilmaisu

albmabuktojujupmi ilmaus

albmadiit ilmiantaa

albmaduvvat ilmaantua

albmailbmi todellinen maailma, todellisuus, tosiolevaisuus, *albmmailmmis* tosielämässä, todellisuudessa; kunnon sää, kunnon ilma

albmáláhkai (adv.) ~ **albmáládje** (adv.) oikealla tavalla, kunnolla; *dál dat šattai albmáláhkai* nyt se tuli oikealla tavalla, *bargu galgá albmáládje bargojuv'vot* työ on tehtävä kunnolla

albmanahttit ilmentää

albmanit ilmetä

albmanus ilmentymä; ilmiö

albmaolmmoš kunnon ihminen

albmásuoigi ruumiinvamma; turma

albmádreas'sa miehenpuku

albmáhuoš miesparka

albmáimannan (rel.) taivaaseenastuminen

albmástallat (soapmásiin) kutsua (jotakuta) kaverikseen; kutsua toisiaan kaveriksi

albmáš (adv.) kaverinsa kanssa

albmáš miekkonen, veikkonen

albmeassi taivaankansi

albmeravda taivaanranta

albmi taivas, *almmi vuolde* taivasalla, *almmi guvlui* taivasta kohden; taivas, taivasten valtakunta, *beasai albmái* pääsi taivaaseen; lumimyrsky; ilma (R)

albmodit ilmestyä (näkyviin)

albmoneapmi ilmiö

albmosii (adv.) ~ **albmosit** (adv.) julki, julkisesti, näkyvästi; kaikkien näkyville

albmosis (adv.) kaikkien näkyvillä, kaikkien näkyviltä

albmudit ilmestyä (näkyviin)

alccesan, alccesat, alccesis jna. itselleni, itsellesi, itselleen jne.; *livččii háliidan alccesis buoret báلكká* olisi halunnut itselleen paremman palkan

aldat lähestyä (jostakin välittämättä), uskaltautua lähelle, uskaltautua lähemmäksi

alddage (adv.) läheskään, lähestulkoonkaan, likimainkaan; *ii leat alddage nu rikkis* ei ole lähestulkoonkaan niin rikas

alddas ilti, kauto (kengässä); kausta (reessä)

alddasgeahči kieli (kengässä)

alddastit varustaa iltillä, kaudolla, neuoa kenkään (iltti, kauto)

alddán, alddát, alddis jna. itselläni, itselläsi, itsellään jne.; *sus lea visot, alddán ii leat ii mihkkige* hänellä on kaikkea, itselläni ei ole mitään

alde (adv./pp.) päällä, *duolji alde* taljalla, *jieŋa alde* jäällä, *mielli alde* mäen päällä; tähden, *riidaledje árbbi alde* riitelivät perinnöstä ("perinnön tähden")

ale älä; *ale mana dohko!* älä mene sinne!

alesgahcin takakaihdin (poron sarvessa)

alešbáddi louteen yläreunan kiinnitysnaru

alfabeahtalaš ortnet ~ alfabehtalaš ortnet aakkosjärjestys

alfabeahtta ~ alfabehta kirjaimisto

algebra (mat.) algebra

algerialaš (a./s.) algerialainen

algŋa ~ alŋjis ~ aldna ien

algoritma algoritmi

alibiija alibi

alibučča vähän korkeammalta (ohi), vähän ylempää kautta

alibuččas vähän korkeammalla, vähän ylempänä

alibuš vähän korkeampi

alibužžii vähän korkeammalle, vähän ylemmäksi

alidanmearka (mus.) korotusmerkki

alideapmi ylennys, korotus

alidit ylentää, korottaa

alihastit siintää, sinertää

alimahtes (attr.) lanteilla oleva, puuskassa oleva; *alimahtes giedaid* kädet lanteilla, puuskassa

alimat (pl.) kupeet, lanteet, lantio (heti vyötärön alapuolella)

alimus korkein, ylin; *alimusas* korkeimmalla, ylimpänä, *alimussii* korkeimmalle, ylimmäksi

alimus riekti (jur.) korkein oikeus

alin kuve, lanne

alinbivttas lannevaate

alit korkeampi, ylempi; *alit oahppu* korkeammat opinnot (N)

alit (adj.) sininen; *alit albmi* sinitaivas

alit (subst) sininen väri, sini

alitbiel'lorássi (bot.) kissankello

alitbos'su sinivalas

alitcearki (bot.) sinilatva

alitčalmmat sinisilmäinen

alitdeappu sinilevä

alitdiehpperássi (bot.) huopaohdake

alitdohpi sinitarra

alitfivli (bot.) ahdekeltano

alitgaccet sinitiainen

alitgeardi ylhäisö

alitgiera (bot.) sinilatva

alitguovssat sininärhi

alitjeadžá (bot.) sinivalvatti

alitlágan sinertävä

alitlil'já (bot.) sinililja

alitmáđir (bot.) sinimatarra

alitmuorji (R) mustikka

alitnarti (bot.) sinirikko

alitnálat ylempisäätyinen

alitnásti (bot.) sinivuokko

alitrássi (bot.) kurjenpolvi, metsäkurjenpolvi

alitrásttis sinirastas

alitruoksat, alitrukses sinipunainen

alitruoksat sinipunainen väri

alitruoná turkoosi

alitsivra sinihappo

alitskálžu sinisimpukka

alitskire siniharakka

alitsuoidni (bot.) siniheinä

alitvielgat, alitvilges sinivalkoinen

alitvielgat sinivalkoinen väri

alitvuodjarássi (bot.) siniyökönlehti

alitvuohta sinisyys, sini; *almmi alitvuohta* taivaansini

alitvuorččis sininärhi

alkaliija emäs

alkaliijalaš emäksinen

alkohola alkoholi; *alkoholajuhkamuš* alkoholijuoma, *alkoholaláhka* alkoholilaki,

alkoholavearru alkoholivero, *alkoholaváttisvuođat* (pl.) alkoholiongelmat

alkoholaheapme, alkoholahis alkoholiton; *alkoholahis vuolla* alkoholiton olut

alkoholakeahtes (attr.) alkoholiton

alkoholisma alkoholismi

alkoholista alkoholisti

allaagat iäkäs, ikääntynyt

allaáiggálaš juhlallinen, juhlava

allaárvosaš ~ allaárvvot korkea-arvoinen

allabassi juhlapyhä

allačoahkkin huippukokous

allačoarvi korkeasarvinen (porosta)

alladas korkea paikka

alladasballu korkean paikan kammo

alladássásaš ~ alladásat korkeatasoinen

alladávttat romuluinen

alladeaddu ~ alladeatta korkeapaine

alladeattaguovlu korkeapainealue

allagahpir koppalakki

allagasa (adv.) korkealta, korkealla (liikkeellä olevasta); *loddi girddii allagasa* lintu lensi korkealta

allagastas (adv.) korkealla, korkeuksissa

allagassii (adv.) korkealle, korkeuksiin, korkeuteen

allagealdagas korkeajännite

allagit (adv.) korkeasti, *allagit oahppan olmmoš* korkeasti oppinut henkilö; korkealla äänellä, *čurvii munnje allagit* huudahti minulle korkealla äänellä

allagohcci ylitarkastaja

allajienat kovääninen, äänekäs

allajoccat korkeakorkoinen (kengästä)

allakonjunktuvra korkeasuhdanne

allalágan korkeahko

allalávlla korkea veisu (raamatussa)

allameas´su korkeamessu, aamunpäivänjumalanpalvelus

allamielalaš ylimielinen

allamielalašvuohta ylimielisyys

allanálat jalosukuinen, korkeasukuinen

allaoahpahat yliopisto

allaoahppu korkeakoulutus

allaolmmoš ylimys; *allaolbmot* (pl.) ylimistö

allaseahtu ylimistö

allasedolaš yläluokkainen, korkeasäätyinen

allaskuvla korkeakoulu

allaskuvlaoahppi korkeakouluopiskelija

allaskuvlaoahppu korkeakouluopinnot, yliopistokoulutus

allasogat jalosukuinen, korkeasyntyinen

allat, alla korkea, *alla miel´li* korkea mäki, *alla muorra* korkea, pitkä puu; korkea, suuri,

alla bálká korkea palkka; korkea, korkeassa asemassa oleva, *allahear´rá* korkea herra

allatiiva allatiivi

allatvuohta korkeus

allavuoimmálaš intensiivinen; *allavuoimmálašvuohta* intensiivisyys

allánaddat kohoilla

allánastit yletä, kohota (vähän)

allánit yletä, kohota

allea puistokatu

allegoralaš allegorinen, vertauskuvallinen

allegoriija allegoria, vertauskuva

allegrohápmi allegromuoto

allelačča vähän korkeampaa (ohi), vähän ylempää (ohi)

allelaččas vähän korkeammalla, vähän ylempänä

allelažžii vähän korkeammalle, vähän ylemmäksi

allelii ~ allelebbui korkeammalle, ylemmäksi

allelis ~ alleleappos korkeammalla, ylempänä

allergiikkár allergikko

allergiija allergia

allergiijalaš allerginen

allergiseret allergisoida

alliánsa allianssi, liittoutuma

alligáhtor alligaattori

allil ylempää (ohi); *allelačča* vähän ylempää (ohi)

allin (adv.) ylhäällä, korkealla

allodat korkeus; *golmma mehtera allodagas* kolmen metrin korkeudella, *guovtte mehtera*

allodahkii kahden metrin korkeudelle

allodaterohus korkeusero

allodatnjuiken korkeushyppy

allodatsodju korkeuskäyrä; *kártii merkejuv´von allodatsojut* (pl.) karttaan merkityt korkeuskäyrät

allosaš (attr.) korkuinen; *moatte mehtera allosaš áidi* parin metrin korkuinen aita

allut yletä, kohota (korkeammaksi)

almma gč. **amma**

almmaiduvvat ilmaantua

almmatge (adv.) kumminkin, sittenkin, silti; *in livčče jáhkkán su lihkostuvvat muhto lihkostuvai almmatge* en olisi uskonut hänen onnistuvan mutta onnistui kumminkin

almmá (adv.) ilman; *almmá eatnis veahki haga* ilman äitinsä apua

almmái ~ olmmái mies; kaveri, seuralainen

almmáiduvvat ~ olmmáiduvvat miehistyä

almmáigákti ~ olmmáigákti miehentakki (lapintakki)

almmáigoarra ~ olmmáigoarra mieskuoro

almmáiolmmoš ~ olmmáiolmmoš mieshenkilö

almmáiváibmil (-is) ~ olmmáiváibmil (-is) miehenkipeä (naisesta)

almmáiveasku ~ olmmáiveasku olkalaukku (miehen perinteinen)

almmáivuohta ~ olmmáivuohta miehuus, miehekkyyys

almmálaš taivaallinen; *almmálaš áhčči* taivaallinen isä

almmáskit tulla (kova) lumisade

almmáštahkes rehentelevä (miehestä)

almmáštallat rehvastella, rehennellä

almmáštal'li rehvastelija, rehentelijä

almmenáhkki almanakka

almmialit (adj.) taivaansininen

almmialit (subst.) taivaansini

almmibálggis linnunrata

almmigáddi taivaanranta, horisontti

almmigáhppálat taivaankappale

almmigoavdi taivaankansi

almmiguovlu ilmansuunta; *guđe almmiguovllus?* millä ilmansuunnalla?, *guđe almmiguvlui?* mihin ilmansuuntaan?

almmihálti ilmansuunta

almmiravda taivaanranta, horisontti

almmiriika taivasten valtakunta

almmiseasan avaruusluotain

almmiveahka taivaallinen joukko

almmivierca taivaanvuohi

almmohallat ilmoitella

almmolaččat (adv.) julkisesti, yleisesti

almmolaš julkinen; yleinen

almmolaš alaguoddi (jur.) yleinen syyttäjä

almmolaš sektor julkinen sektori

almmolašvuohta julkisuus; yleisyys

almmosorganisašuvdna julkisyhteisö

almmosvuoigatvuođalaš julkisoikeudellinen

almmosvuoigatvuohta julkisoikeus

almmuhallat ilmoitella

almmuhanáigi ilmoittautumisaika
almmuhanášši ilmoitusasia (kokouksessa)
almmuhandávval ilmoitustaulu
almmuhangeatnegasvuohta ilmoitusvelvollisuus
almmuhanmeannudeapmi ilmoitusmenettely
almmuhanskovvi ilmoittautumiskaavake
almmuheapmi ilmoittaminen; ilmoittautuminen
almmuhit ilmoittaa; julkaista, julkistaa; ilmoittaa (poliisille), ilmiantaa; ilmentää
almmuhus ilmoitus; julistus, kuulutus
almmuhusbláddi ilmaisjakelulehti
almmuhusdávval ilmoitustaulu
almmuhusteaksta ilmoitusteksti
almmus julkinen, yleinen; *albmosii* kaikkien näkyville, *albmosis* kaikkien näkyvillä
almmustahtekeahtes (attr.) julkaisematon, julkistamaton
almmustahtekeahtá (adv.) julkaisematta, julkistamatta; *diktačoakkáldat lea báhcán almmustahtekeahtá* runokokoelma on jäänyt julkaisematta
almmustahti ilmiantaja
almmustahttin julkituominen, julkaiseminen; julkipano; paljastaminen, ilmiantaminen
almmustahttináigi julkipanoaika
almmustahttinbeaivi julkaisupäivä (esim. lain)
almmustahttingielddus julkaisukielto, julkaisemiskielto
almmustahttinlohpi julkaisemislupa
almmustahttinvoigatvuohta julkaisuoikeus (oikeus julkaista)
almmustahttit tuoda julki, julkaista; paljastaa, ilmiantaa
almmustastit tuoda julki (kiireesti)
almmustus ilmestys; *Almmustusaid girji* Ilmestyskirja
almmustuvakeahtes (attr.) ilmestymätön
almmustuvakeahtá (adv.) ilmestymättä; *bláddi lea leamaš juo mánotbaji almmustuvakeahtá* lehti on ollut jo kuukauden ilmestymättä
almmustuvvan ilmestyminen
almmustuvvanbeaivi ilmestymispäivä
almmustuvvat ilmestyä, ilmaantua; näyttäytyä
almmusvuodaprinsihppa julkisuusperiaate
almmusvuohta julkisuus

alolaš jalo

alpinista alpinisti, vuorikiipeilijä

alu (pp./adv.) (tietyn) korkuinen, korkeudeltaan; *áiti lea guokte mehter alu* aitta on kahden metrin korkuinen, *diet áittit leat ovtta alu* nuo aitat ovat yhtä korkeat

alumiidna alumiini

aman, amat, amas jna. jotten, jottet, jottei jne.; *vulggii áiggil, amas manjonit* lähti hyvissä ajoin, jottei myöhästyisi

amanuensa amanuenssi; yliopistonlehtori (N)

amaryllis amaryllis, ritarinkukka

amas outo, tuntematon, vieras; *amas olmmoš* outo ihminen

amasgielat (N) vieraskielinen

amasgiella (N) vieras kieli

amasmuvvat tulla oudommaksi

amašit pitää outona, vieroksua, oudoksua; vierastaa (jotakin paikkaa, eläimestä)

amatevra amatööri, harrastelija; *amatevrateáhter* harrastelijateatteri

ambassadevra suurlähettiläs

ambassáda suurlähetystö

ambulánsa ambulanssi

amerihkálaš (a./s.) amerikkalainen

amfetamiidna amfetamiini

amfiteáhter (hist.) amfiteatteri

amiidit maistua (herkulliselta)

aminosivra aminohappo

amirálabeaiveloddi amiraaliperhonen

amma (adv.) kai, toki, eikö niin; *amma vuolgát fárrui?* kai lähdet mukaan?, *amma lea nie?* eikö olekin niin?, *amma nu!* eikö niin!

ammahal (adv.) eiköhän, varmaankin

ammal (adv.) kai, kaiketi, kaipa; *ammal ii astan vuolgat* kai ei joutanut lähtemään

ammat -han, -hän; *ammat son beaggá leat báhppa* hänhän kuuluu olevan pappi

ammatmes (adv.) niin tosiaankin; *ammatmes nie dáhpáhuvai dalle* niin tosiaankin tapahtui silloin

ammoniáhkka ammoniakki

amnestiija armahdus, amnestia

ampera ampeeri

amperamihttár ampeerimittari
amplituda amplituudi
ampul'la ampulli
amputeret amputoida; *amputeren* amputointi
amuleahhta amuletti
analfabeahhta ~ analfabehta lukutaidoton
analogalaš ~ analogiijalaš analoginen
analogiija analogia
analyhtalaš analyttinen
analysa analyysi; *čiekŋalis analysa* syvälinen analyysi
analyseret analysoida; jäsentää, jäsennellä
anarkiija anarkia
anarkista anarkisti
anarkisttalaš anarkistinen
anašeapmi sukupuoliyhteys, yhdyntä
anašit käytellä (vähitellen); olla sukupuoliyhteydessä, yhtyä
anatomalaš anatominen
anatomiija anatomia
anáhahkes huikenteleva, himokas (naisesta)
análduvvat tottua (johonkin vastenmieliseen)
anáanas ananas
anáraš (subst.) inarinsaamelainen; *son lea anáraš ja lea náitalan suomarivguin* hän on inarinsaamelainen ja on naimisissa suomalaissyntyisen ei-saamelaisnaisen kanssa
anárašgielat inarinsaamenkielinen; *anárašgielat ipmilbálvalus* inarinsaamenkielinen jumalanpalvelus
anárašgiella inarinsaame
anárlaš inarilainen, Inarin kunnan asukas
anástallat käytellä (vähän kerrallaan); pitää käytössä, käyttää kauan
anekeahtes (attr.) käyttämätön (tavarasta); koskematon (naisesta)
anemiija anemia
anemiijalaš ~ anemalaš aneeminen, vähäverinen
anestesiija nukutus; *anestesiijadoavttir* nukutuslääkäri
anginá angina
anglosáksilaš anglosaksinen

anilhahti käyttökelpoinen; *diet jiekŋaskáhppe lea ainge anilhahti* tuo jääkaappi on yhä käyttökelpoinen

anilhahttit olla käyttökelpoinen

anilhahttivuohta käyttökelpoisuus

anihit kelvata (pidettäväksi); *diet biila gal vel aniha* tuo auto kyllä kelpaa vielä pidettäväksi

anne (adv.) ~ **annehan** (adv.) senkun, senkun vain, ei muuta kuin; *geahká Amerihkkái fár ´ret, annehan geahččala!* meinailee Amerikkaan muuttoa, sen kun kokeilee!

anoda anodi

anolaš hyödyllinen, käyttökelpoinen

anonyma anonyymi

anonymiteahhta ~ **anonymitehta** anonymiteetti; *anonymiteahhtasuodji* anonymiteettisuoja

anoráhkka anorakki

anoreksiija anoreksia (sairaalloinen laihduttamistarve)

anorektihkkár anorektikko

ansikta kasvot

antáarktalaš antarktinen

antean´na antenni

antean´nastivli antennimasto

antibiohtta ~ **antibiohta** antibiootti

antihistamiidna antihistamiini

antihkalaš antiikkinen; *antihkalaš viessogálvvut (pl.)* antiikkiset huonekalut

antihkka antiikki; *antihka áiggi historjá* antiikin ajan historia

antihkkagálvu antiikkiesine

antihkkagávpejas antiikkikauppias

antikvariáhtta ~ **antikvariáhta** antikvariaatti

antiloikka ~ **antiloikka** antilooppi

antipatiija antipatia

antipáhtalaš antipaattinen, vastenmielinen

antisosiálalaš yhteiskuntavastainen

antologijja antologia

antropologa antropologi; *antropologalaš* antropologinen

antropologijja antropologia

anuheapme, anuhis käyttökelvoton; *anuhis šlámborat (pl.)* käyttökelvoton rihkama

aŋkke (adv.) silti, sittenkin, *in lean vuordimin muhto bođii aŋkke* en ollut odottamassa mutta tuli silti; ainakin, *doppe ledje aŋkke logi olbmo* siellä oli ainakin kymmenen ihmistä

apatiija apatia

apáhtalaš apaattinen

apmasaččat (pl.) vieraat toisilleen

apmasit (adv.) oudosti; kummallisesti, omituisesti

apollobeaiveloddi apolloperhonen

apostal apostoli; *apostovllalaš* apostolinen

apotehka ~ **apoteaika** apteekki

apotehkár apteekkari

apparáhhta koje, laite

appellašuvdna vetoamus

appellatiiva yleisnimi

appelleret vedota (johonkuhun)

appelsiidna appelsiini

applikašuvdna applikaatio, sovellus

aprikosa aprikoosi

april'lahilbošeapmi aprillipila

arat, arahis kiihkeä

arába arabi

arábialaš arabialainen

areasta aresti; pidätys

areála (N) pinta-ala

areálalaš (N) alueellinen

areálaplána (N) seutukaava

arená areena

aresteren pidätys

aresteret pidättää

argentiinnálaš (a./s.) argentiinalainen

arggodit hirvetä, uskaltaa; piristyä, virkistyä

argumeanta argumentti

argumenteret argumentoida

aristokratiija aristokratia

aristokráhtalaš aristokraattinen

aristokráhhta arkistokraatti, ylimys
arimetihkka (mat.) aritmetiikka, laskuoppi
arkeologa arkeologi
arkeologalaš arkeologinen
arkeologiija arkeologia
arkiiva arkisto
arkiivadoal’li arkistonhoitaja
arkiteakta arkkitehti
arkitektuvra arkkitehtuuri, rakennustaide
arkiveret arkistoida; *arkiveren* arkistointi
arnea armeija
arnihkka (bot.) arnikki, tunturiarnikki
aromá aromi
aromáhtalaš aromaattinen
arsena arseeni
artihkal artikkeli (kieliopillinen); artikkeli (kirjoitus, lehtijuttu); artikla (lakitekstissä)
artikuleret artikuloida
artilleriija tykistö
artillerista tykkimies
artista artisti, taiteilija; *artistajoavku* taiteilijaryhmä
artišohkká artisokka
artrosa artroosi, nivelrikko
arva tahdonvoima, tarmo
arvat (adv.) melkoisesti, melko paljon; *doppe ledje arvat olbmot* siellä oli melkoisesti väkeä
arvat rohjeta, uskaltaa; uskaltautua
arvái, arvás sateinen; *arvás geassi* sateinen kesä
arváladdat sadella vettä kunnolla
arvát alkaa sataa vettä
arveáigi sadekausi
arvebalva sadepilvi
arvečalbmi sadepisara
arvečáhci sadevesi
arvedávgi sateenkaari
arvegákti sadetakki

arvemearri sademäärä

arveoakti sadekuuro

arvesuodji sateenvarjo

arveš (-is) ~ arves (-is) tarmokas; *son lea arvešis verdde* hän on tarmokas kaveri

arvešoaláhat kaatosade

arvevuovdi sademetsä

arvi sade, vesisade; *arvin* sateella, *arvvi ovddas* sateessa, *arvvi ovdasii* sateen merkkinä, sadetta enteilevä

arvigoahtit alkaa sataa

arvil (-is) lannistumaton, tarmokas

arvilit sataa kerralla kovasti

arvit sataa vettä; *arvvii lossadit* satoi rankasti

arvohallat jäädä sateen kasteltavaksi; jättää usein sateen kasteltavaksi

arvohit jättää huolimattomuuttaan sateen kasteltavaksi

arvot kastua sateessa

arvvaheapme, arvvahis ~ alvvaheapme, alvvahis lannistunut, vetämätön, saamaton

arvvahuhttit ~ alvvahuhttit lannistaa, masentaa

arvvahuvvat ~ alvvahuvvat lannistua, masentua

arvvalaš ~ alvvalaš tarmokas

arvvašit sadella, sataa tihuuttaa

arvváskit alkaa sataa toden teolla

arvvástallat sadella silloin tällöin

arvves (attr.) sateinen

arvvesdálki sadesää

arvvestit sataa vähän

arvvestuvvat valmistella vesisadetta

arvvohallat käyttäytyä pirteästi, reippaasti

arvvohastalit olla pirteä

arvvoheapme, arvvohis arkaileva, arka (erit. lähtemään)

arvosmahtti virkistävä, piristävä

arvosmahttit kannustaa, rohkaista, tukea; piristää, virvoittaa

arvosmahttojupmi rohkaisu, virkistys

arvosmuvvat rohkaistua; piristyä, virkistyä

arvosmuhttin virkistys

arvvot, arvvohis hilpeä, pirteä, reipas, virkeä; reipas, rohkea (erit. lähtemään)

arvvueheapme, arvvuhis arka (lähtemään, yrittämään tms.), lannistunut, arkaileva (lähtemään, yrittämään tms.)

asásmuvvat paksuuntua, paksuta (litteistä esineistä)

asášit pitää (liian) paksuna (litteää esinettä)

asbeasta asbesti

asehaččat (adv.) ohuelti, ohuesti; *njuvddii vuoja asehaččat láibbi ala* levitti voita ohuelti leivälle

asehastit ohentaa (litteää esinettä)

asehaš, asehis ~ aseheapme, asehis ohut (litteistä esineistä)

asehisgerddiid (adv.) vähissä vaatteissa

asehuddat haihatella, höpertää; *lei vuot das asehuddamin* oli taas siinä haihattelemassa

asehuhttit ohentaa (litteää esinettä)

asehuššat pitää liian ohuena (litteää esinettä)

asehuvvat oheta, ohentua (litteästä esineestä)

ases' sor asessori

asfalteret asfaltoida

asfálta asfaltti

askálagaid (adv.) sylikkäin

askebeana sylikoira

askedihtor sylimikro

askehtalaš askeettinen

askesa askeesi

aski syli (istuesssa); helma (kantamista varten kohotettu); pesä (takan); tuhkapesä (uunin luukun edessä); tasanne (vaaranrinteiden välissä tai rinteiden alla); välitasanne (portaissa)

askkádat pienehkö laakso, notkelma (kahden rinteiden välissä)

asosiálalaš asosiaalinen

aspárggus ruokaparsa

aspeakta aspekti

aspirašuvdna aspiraatio, loppuhenkonen

assáduvvat alkaa äksyillä

as'sái, as'sás paksu (litteästä esineestä); *as'sás duolbbus* paksu levy

as'sájit (adv.) ~ **as'sát** (adv.) paksulti; *garvodii as'sájit* pukeutui vahvasti

as'sámus paksuin (litteistä esineistä)

as'sát paksumpi (litteistä esineistä)

assegoavdi kananliha; *assegoavdái šaddat* mennä kananlihalle, *assegoavddis leat* olla kananlihalla

assi ihonalaiskudos

assimilašuvdna assimilaatio, sulautuminen

assimileret assimiloida, sulauttaa

assisteanta assistentti

assodat paksuus (litteän esineen)

assosaš (attr.) paksuinen, vahvuinen (litteästä esineestä); *moatte dumá assosaš pláŋko* parin tuuman paksuinen lankku

assosiašuvdna assosiaatio, miellelyhtymä

assosieret assosoida

assudit vahventaa, vahvistaa, paksuntaa (litteää esinettä)

assut vahveta, vahventua, paksuta, paksuuntua (litteästä esineestä)

astadit voida lainata jotakin jollekulle (koska itse ei sillä hetkellä tarvitse sitä); *ii astadan munnje biilla, dasgo ieš dárbbášii dan* ei voinut lainata minulle autoaan, koska itse tarvitsi sitä

astat ehtiä, joutaa, olla aikaa; *asttašitgo munnje veahkkin?* joutaisitko minulle avuksi?

asteroida asteroidi

astil (-is) ehtivä, kiireetön

astoáiggebarta ~ astoáiggeviessu vapaa-ajan asunto, huvila

astoáiggebivdi urheilukalastaja

astoáiggebivdu urheilukalastus

astoáiggedoaimma vapaa-ajantoiminta

astoáigi vapaa-aika, joutoaika

astrologa astrologi

astrologiija astrologia

astronávta astronautti, avaruuslentäjä

astronoma astronomi, tähtitieteilijä

astronomiija astronomia, tähtitiede

asttahit saavuttaa, tavoittaa

asttáhatčoarvi haarasarvi (porovaadin, jonka sarven haarautumiskohta on korkealla)

asttuheapme, asttuhis kiireinen (jolla ei ole aikaa)

asttuhisvuohta kiireisyys

asttuhuvvat tulla kiireiseksi

astu aika (johonkin), *sus ii lean astu mu veahkehastit* hänellä ei ollut aikaa hieman auttaa minua; jouto, joutoaika, vapaa-aika

asu (pp./adv.) paksuudeltaan, paksuinen, vahvuudeltaan, vahvuinen (litteistä esineistä); *jávrrí jiekná lea mehterbeali asu* järven jää on puolen metrin vahvuinen

aškkas paanne, uhkujää

aškkastit paantaa

aškkastuvvat jäädä paanteen alle, paantua

ateasta todistus (lääkärin tms.)

ateisma ateismi

ateista ateisti

ateljea ateljee

atmosfeara ilmapiiri, tunnelma

atnáladdat käytellä, pitää (usein)

atnálás halukas käyttämään tai pitämään; halukas harjoittamaan sukupuoliyhteyttä

atnemeahttun hyödytön, käyttökelvoton; käyttämätön

atnin käyttäminen, pitäminen, vietto

atnit pitää käyttää; pitää (jossakin); pitää (omanaan); pitää (jonakin); olla jotakin mieltä; tarvita; omata, omistaa; naida, olla sukupuoliyhteydessä

atnu käyttö, pito, käyttäminen; *atnui váldit* ottaa käyttöön, *diet sátni lea ainge anus* kyseinen sana on yhä käytössä; tarve, käyttö, *hestii ii leat šat báljo atnu dálubargguin* hevoselle ei ole enää juuri tarvetta talontöissä

atnuárvu käyttöarvo

atnubierrgas ~ atnugálvu ~ atnudinga käyttöesine

atnubiktasat (pl.) pitovaatteet

atnubuvtta hyödyke

atnukontu käyttötili

atnuopmodat käyttöomaisuus

atnuvuotta arkipaula

atoma atomi

atoma- gč. **váimmus-**

atomabomba atomipommi

atomalikhohisvuohta atomionnettomuus

atomasoahti atomisota

atomaváimmus atomiydin

atomavearju atomiase

atta anne, tieto

attabáŋku tietopankki

attašea attasea; *attašealávka* attaseasalkku

attašit annella, anniskella (vähän kerrallaan), jaella; annostella, antaa (erit. navetassa pidettävälle karjalle syötävää)

attavuoddu tietokanta

attáldat lahja; *attáldagat* (pl.) lahjat, taipumus (johonkin)

attás (adv.) lahjaksi; *ožžon dien attás* sain tuon lahjaksi

attástallat antaa (vähin erin); sättiä; nahistella

attentáhtta attentaatti

attesteret todistaa, todentaa

attestit antaa (vähän)

atteš (-is) (liian) antelias

attihit panna tai saada antamaan; kelvata tai soveltua annettavaksi

attildit annella (vähitellen); pyyhältää

attolaš antoisa

attribuhtta attribuutti; *attribuhttahápmi* attribuuttimuoto

attus almu; annos

audiovisuálalaš audiovisuaalinen

auditiivvalaš auditiivinen

auditoria auditorio

auskulteret auskultoida; *auskulteren* auskultointi

austrálialaš (a./s.) australianalainen

auteanttalaš autenttinen

autobiografiija autobiografia, omaelämäkerta

autobiográfalaš autobiograafinen, omaelämäkerrallinen

automatiseret automatisoida; *automatiseren* automatisointi

automáhtalaš automaattinen; *automáhtalaččat* automaattisesti

automáhtta automaatti

autonomalaš autonominen

autonomalaš autonominen, tahdosta riippumaton; *autonomalaš nearvafierbmi* autonominen hermosto

autonomiija autonomia, itsemääräämisoikeus
autoritatiiva autoritatiivi, autoritatiivinen
autoriteara ~ autoritearalaš autoritaarinen, ankara; *autoriteara bajásgeassin* ankara kasvatus
autoriteahhta auktoriteetti, arvovalta, vaikutusvalta
autoriseren auktorisointi, valtuutus
autoriseret auktorisoida, valtuuttaa
avádat vyöhyke
aviisa lehti, sanomalehti; *aviissat* (pl.) lehdistö
aviisaalmmái ~ aviisaolmmái lehtimies
aviisaalmmuhus sanomalehti-ilmoitus
aviisabábir sanomalehtipaperi
aviisačálus lehtiartikkeli, lehtijuttu
aviisačuohpus lehtileike
aviisakioska ~ aviisačoska (N) lehtikioski
aviisaolmmoš journalisti, *aviisaolbmot* (pl.) lehdistön edustajat, lehdistö; reporteri
avohas selkävyö (koristeltu, erit. poron valjaissa)
avokádo avokado
avoseahhta avosetti
avvi vyö, vyöhyke
avvidit vuotaa (veneestä)
aziheapme, azihis verkkainen, saamaton
azihit ehättää, ennättää, saada aikaiseksi; innostaa, kannustaa; odottaa nousuvettä, tulvaa
azistit nousta vähän (vedestä, tulvasta)
Á
ábas joutuisa, pystyvä, aikaansaapa
ábár'rot pystyä, kyetä
ábbasit ruveta kiehumään yli
ábbudit kiehuttaa yli, aiheuttaa (astian) ylikiehuminen
ábbut kiehua yli, kiehua kovasti
ábegáhttu apina
áberávkkas kateellinen, ahne
áberávkkostit menetellä kateellisesti, hamstrata, rohmuta
áberávku kateellinen, ahne henkilö

áberuv'vá ~ ábiruv'vá merenneito

ábet ~ áppet ape, liemus

ábirievssat jäälokki

ábolaš (adj.) hyödyllinen

ábolaš (subst.) apulainen

ábuheapme, ábuhis avuton, hyödytön; *ábuhis olmmoš* avuton ihminen

ábuhit auttaa, hyödyttää; *ii ábut dohko vuolgat* ei auta sinne lähteä

áccáhuššat (soapmása mainna nu) ilkkua (jotakuta jostakin), olla vahingoniloinen (jollekulle jostakin); hänätä, ilkkua

áccohallat ivailla, ilkkua (useamman kerran)

áccuhit ilkkua, irvailla, hänätä

áddehahti ymmärrettävä; *álkket áddehahti* helposti ymmärrettävä, kansantajuinen

áddehallan ymmärrys (keskinäinen), yhteisymmärrys, toistensa (puheen, kielen) ymmärtäminen

áddehallat tulla ymmärretyksi; ymmärtää toisiaan, *il'lá áddehalaiga* vaivoin ymmärsivät toisiaan (he kaksi)

áddejeaddji ymmärtäväinen; *áddejeaddji oaidnu áššis* ymmärtäväinen näkemys asiasta

áddejupmi ymmärrys, ymmärtämys (jostakin); käsitys, *mu áddejumi mielde* käsittääkseni

áddemeahttumit ymmärtämättömästi; *meannudii áddemeahttumit* menetteli ymmärtämättömästi

áddemeahttun ymmärtämätön; *áddemeahttunvuolta* ymmärtämättömyys

ádestallan ~ áddehallan jäljittely, jäljitteleminen; jäljitelmä

ádestallat ~ áddehallat jäljitellä, matkia

ádestuvvat saada selvää, ruveta ymmärtämään; *ii riehta ádestuvvan álggos* ei oikein ymmärtänyt alussa

áddet ymmärtää, käsittää; *ádden* ymmärtäminen, käsittäminen

áddjá isoisä, ukki, pappa, vaari

áddjá ukko, äijä, vanhahko mies

áddjá ja áhkku isovanhemmat

áddjábealle isoisäpuoli (isoäidin mies myöhemmässä avioliitossa); isoäidin tai isoisän miespuolinen serkku; aviopuolison isoisä

áddjái, áddjás aikaavievä, vitkallinen, hidas; *áddjás bargu* aikaavievä työ

áddjájit (adv.) hitaasti, aikaa vieden; *ášši meannuduv'vui áddjájit* asia käsiteltiin hitaasti

áddjáluvvat tulla isoisäksi

áddjojuv'vot ~ áddjot tulla ajetuksi (pois)
áddjubaš (adv.) lapsenlapsensa kanssa (isoisästä)
áddjubaš pikku lapsenlapsi (isoisälleen); *áddjubažžan!* rakas lapsenlapseni!
áddjut lapsenlapsi isoisälle
ádel aateli; *ádelii gul'levaš* aatelinen
ádelalmmái ~ adelolmmái aatelismies
ádelastit aateloidea
ádelárvu aateliarvo
ádellaš aatelinen
ádelnisu aatelinainen
ádelseahtu aatelissäätty
ádelvuohta aateliuus
ádjábealbi (bot.) ukontatar
ádjábiel'lu (bot.) ukonkello
ádjáboska (bot.) idänukonputki
ádjáfivllit (bot.) keltano
ádjáladdat ajaa pois (useamman kerran); yrittää ajaa pois
ádjánahkes viivyttelävä, aikaileva
ádjánanreantu viivästyskorko
ádjánastit viipyä (vähän)
ádjáneapmi viipyminen; viihtyvyys
ádjánišgoahtit alkaa viipyä; alkaa viihtyä
ádjánit viipyä; viihtyä
ádjánjuolas (bot.) ukontatar
ádjánuššat viivästyä; viipyä; olla hiljaa, viihtyä (jonkin aikaa)
ádjásit joutua karkotetuksi, ajetuksi pois
ádjáš (adv.) isoisänsä kanssa (lapsesta)
ádjáš rakas isoisä; *ádjážan!* rakas isoisäni!
ádjášguovttos lapsenlapsi isoisänsä kanssa
ádjji este; haitta, viivytys
ádjjin häätö; häätäminen, karkottaminen
ádjindoaimbidju häätämistoimenpide
ádjinduopmu häätötuomio
ádjjinmearrádus karkotusmääräys

ádjinvuoigatvuohta häättämisoikeus

ádjít ajaa (pois, tiehensä), häättää, karkottaa

ádjoduv'vá arokana

ádjoeana(n) aro, nummi

ádjohávut arosuohaukka

ádjoleivvoš arokiuru

ádjú aro, nummi

ádnú ~ átnu kivenjärkäle, paasi

ádabuččat (adv.) vähän paremmin; *lei viimmat beassagoahtán ádabuččat julggiid ala* oli viimein alkanut vähän paremmin pärjätä

ádabuš vähän parempi

ádabut (adv.) paremmin, tehokkaammin

ádadit hommailla

ádaiduvvat tervehtyä

ádamus paras; *son lea sis dat buot ádamus* hän on heistä se kaikkein paras

ádamusat (adv.) parhaimmin, parhaiten; *dovdá dáppe ádamusat daid boares áššiid* tuntee täällä päin parhaimmin niitä vanhoja asioita

ádamusvuohta parhaimmuus

áđas (-is) toipunut, terve

áđat parempi

áfáiduhttit ahavoittaa, päivittää

áfáiduvvat ahavoitua, päivettyä, ruskettua (keväällä)

áfi ahava, kevätilma (päivettävä)

ágga peruste, syy, perustelu, argumentti; veruke

ággadit kieltäytyä (verukkeen nojalla)

ággadus kieltäytyminen (verukkeen nojalla)

ággái, ággás ~ ággii, ágges verukkeita käyttävä, venkoileva

ággi juomuskoukku, juomusvarpa

ággi naisen häpy

águrká kurkku (vihannes)

áhcagaddat tulla yhä hehkuvammaksi; tulla useamman kerran hehkuvaksi

áhcagahttit hehkuttaa

áhcagas hehkuva; hehkuvan kuuma

áhcagasárpu hehkulanka

áhcagaslámpá hehkulamppu

áhcagasti hehkuva

áhcagastin hehku; *áhcagastinárpu* hehkulanka, *áhcagastinlámpá* hehkulamppu

áhcagastit hehkua; hehkuttaa

áhcagasviidni hehkuviini

áhcahit hitsata

áhcebuoidi takajalkojen välinen pintarasva (urosporolla)

áhcegaska rehto, pystypuiden väli (haasiossa)

áhci haasio

áhci koipienväli, jalkojenväli (eläimellä)

áhcut haasioida

áhčálaččat (adv.) isällisesti

áhčálaš isällinen

áhčástallat käyttäytyä jotakuta kohtaan isällisesti

áhčástallat (soapmásiin) kutsua jotakuta isäksi, *áhčástallá áhččebeliinis* kutsuu isäpuoltaan isäksi; käyttäytyä (jotakuta kohtaan) isällisesti

áhčáš rakas isä; *áhčážan!* rakas isäni!, isäkulta!

áhččebealle isäpuoli

áhččeolmmoš perheenisä

áhččerohkki isävainaja

áhčči isä

áhččivuodadutkamuš isyystutkimus

áhččivuohta isyys; isällisyys

áhčeheapme, áhčehis isätön

áhčeš (adv.) isänsä kanssa

áhčešeatni ~ háhteš syöjätär (saduissa); raatokuoriainen

áhčešguovttos lapsi isänsä kanssa

áhčieana(n) isänmaa

áhčiidbeaivi isänpäivä

áhčiidluopmu isyysloma

áhčiidruhta isyysraha

áhčikeahttai (adv.) isättömänä; *rávásmuvai áhčikeahttai* varttui isättömänä aikuisikään

áhkabiddu simppu

áhkacincu rasvakala

áhkáhuš vaimo parka; eukko parka
áhkámearkaboazu vaimon merkissä oleva poro
áhkárássi (bot.) lehtoukonhattu
áhkárguolli mustekala, kalmari
áhkáš (adv.) vaimonsa kanssa
áhkáš vaimo (hellittelysana); *áhkážan!* rakas vaimoni!
áhkká vaimo, aviovaimo; akka; eukko
áhkkilsámegiella akkalansaame
áhkkobealle isoäitipuoli (isoisän vaimo myöhemmässä avioliitossa)
áhkkorat (adv.) täsmälleen, tarkasti, juuri; *diet lea áhkkorat nie* tuo on täsmälleen noin
áhkku isoäiti, mummo, mummi; muori, vanhahko nainen
áhkkubaš (adv.) lapsenlapsensa kanssa (isoäidistä)
áhkkubaš pikku lapsenlapsi (isoäidilleen); rakas lapsenlapsi, *áhkkubažžan!* rakas lapsenlapseni!
áhkkubašguovttos isoäiti lapsenlapsensa kanssa
áhkkuluvvat tulla isoäidiksi; vanhentua (naisesta)
áhkkut lapsenlapsi isoäidille
áhkolaggálieđdi hiusmeduusa
áhkolakkis hai; jäähai
áhkoš (adv.) isoäidin kanssa (lapsenlapsesta)
áhkoš isoäiti (hellittelymuoto); *áhkožan!* rakas mummoni!
áhkoš muori; *nana áhkoš* kova muori
áhpasit (adv.) rivakasti, ripeästi, tehokkaasti; *bargalattai áhpasit* touhusi rivakasti
áhpáiduhttit kuntouttaa; *áhpáiduhttin* kuntoutus, kuntouttaminen
áhpáiduvvat kuntoutua, toipua
áhpálaš vahva, voimakas (erit. ihmisestä)
áhpánit lähteä merelle, loitota rannasta (merelle)
áhpásmahtti virkistävä, virvoittava
áhpásmahttinávnnas virvoke
áhpásmahttit virkistää, virvoittaa
áhpásmahttojupmi virkistys, virvoitus
áhpásmahttosat (pl.) virvokkeet
áhpásmuvvan virkistys, virvoitus, voimiinsa tuleminen
áhpásmuvvanruoktu toipilaskoti

áhpásmuvvat virkistyä, saada voimia, tulla voimiinsa
áhpebiegga merituuli
áhpebiologiija meribiologia
áhpebivdu avomerikalastus
áhpecizáš jääkyyhky
áhpecoagan matalikko (merellä)
áhpedorski suurturska
áhpedovtta jääkuikka
áhpefanas merivene
áhpegolgadeapmi ajoverkkopyynti (merellä)
áhpeguolli syvänmerenkala
áhpeháskil leveäpyrstökihu
áhpehávda pulskahaahka
áhpeheahti merihätä
áhpeheapme, áhpehis raskaana oleva (naisesta); *áhpeheapmen* raskaana
áhpehisvuohta raskaus, raskaustila; voimattomuus
áhpehuvvat menettää voimansa, tulla voimattomaksi, heiketä
áhpen (S) apina
áhpenjuorjju ~ áhpenjuorju partahylje
áhperievssat valkolokki
áhperuv'vá merenneito
áhpespálfu merikeiju
áhpeul'lu (bot.) aapavilla
áhpi aapa, laaja suo
áhpi avomeri; *ábis, ábi alde* avomerellä, *ábi ala* avomerelle
áhpit (pl.) voimat, suorituskyyky; *buot áhpiid* kaikin voimin, *badjel áhpiid* yli voimien
áhpodahkki apuri, avustaja
áhppa apina
áhppar (attr.) silkka; *áhppar giellásat* silkkaa valetta
áhpparas ~ áhpparaš hauta, syväne (vedessä)
áhppádit (+ inf.) jaksaa tehdä jotakin, kyetä tekemään jotakin
áhpu apu, hyöty; *lei stuorra áhpun* oli suureksi avuksi
áhput ylettyä (jonkin) ympäri, yltää (jonkin) ympäri (käsistä)
áhta kapine, vekotin, juttu; *ii leat áktánas áhta* ei ole kaksinen kapine

áhta (mat.) alkio

áhtaštit ahdistaa

áhhtat toimia, hommailla; parantua, toipua; onnistua, sujua

áhtesmielalaš ~ atešmielalaš ahdasmielinen

áhtesteaddji ~ átesteaddji ahdistava

áhtestit ~ áhtestuhttit ~ átestit ~ átestuhttit ahdistaa (henkisesti); painostaa

áhtestus ~ átestus ahdistus; ahdinko

áhtestuvvat ~ átestuvvat ahdistua

áhtis ahdas (erit. kulkureitistä); *šaddá áhtisin* käy ahtaaksi

áhttán ~ áhti ~ áhtti jää (vuonossa)

áhhtor kaikkiruokainen

áhtu kapine, esine

áibadit unohtaa (johonkin); viivästyttää

áibanit unohtua (johonkin)

áibat unohtua (noutamatta, palauttamatta); viivästyä

áibbas (adv.) aivan, ihan; täysin, kokonaan

áibbašeapmi ikävöinti, kaipuu

áibbašit ikävöidä, kaivata

áibmadas (attr.) mahtava, valtava, suunnaton; *áibmadas áhpi* suunnaton avomeri

áibmadasilbmi maailmankaikkeus, universumi

áibmat hallita (kuljetettavia poroja)

áibmat pistää äimällä johonkin (neulomaan ruvetessa)

áibmegoahti äimäkotelo, neulakota

áibmelukti (bot.) äimäsara

áibmenjunni neulankärki

áibmesákkán neulatyyny

áibmeskuohppu äimäkotelo

áibmespábba neulatyyny (käävästä tehty)

áibmesuoidni (bot.) äimäruoho

áibmešalbmi neulansilmä

áibmi äimä, särmäneula (nahan ompeluun); *aiddo áimmis beassan* vastaneulottu

áibmobahku ilmatungos

áibmobaloŋ'ŋa ilmapallo

áibmobázzi ilmapatsas

áibmobázán torrakko (huono kivääri); lörppö, laverteliija
áibmobismmar ilmapuntari
áibmobumpa ilmapumppu
áibmočoaskuduv´von (attr.) ilmajäähdytteinen
áibmodeaddu ~ áibmodeatta ilmanpaine
áibmodieda ilmatiede, meteorologia
áibmodiedalaš ilmatieteellinen, meteorologinen
áibmodivttis, áibmodivttes ilmatiivis
áibmodutki ilmatieteilijä, meteorologi
áibmofal´leheapmi ilmahyökkäys
áibmofámut (pl.) ilmavoimat
áibmogeardi ilmakehä
áibmogivvir ilmakivääri
áibmogovva ilmakehä
áibmoguovdnji ilmaontelo
áibmojohtalus ~ áibmojohtolat ilmailu
áibmolatnja ilmarako
áibmoláktajeaddji ilmankostutin
áibmomolsun ilmanvaihto
áibmonadđa ilmavarsi (kasvin)
áibmonuoskkideapmi ilman likaantuminen
áibmopoasta lentoposti
áibmorávdnji ilmavirta, ilmavirtaus
áibmoskiipa ilma-alus
áibmospábba ilmapallo
áibmospeadjalastin kangastus
áibmosuodjaleapmi ilmansuojelu
áibmosuodjalus (N) ilmapuolustus; ilmavoimat
áibmovuosttaldus ilmanvastus
áibmu ilma; *dearvvas ~ dearvvaš áibmu* raitis ilma, *áimmu ovddas* ulkoilmassa ~ ulkosalla, *áimmus* (adv.) ilmassa, *áibmui* (adv.) ilmaan, *áimmu mieldde* (adv.) lentoteitse
áibmudit ~ áibmohit kyetä (syömään tai juomaan), saada alas (kurkustaan), saada juoduksi tai syödyksi
áican huomio, havainto, havaitseminen

áicanorgána aistin

áicat havaita, huomata; aistia; ymmärtää

áicavaš tarkka huomaamaan

áicát havaita, huomata, saada silmiinsä

áiccadit havainnoida

áiccahahti havaittava, havaittavissa oleva

áiccahallat tulla havaituksi, joutua jonkun havaitsemaksi

áiccahisvuohta kyvyttömyys havaita jotakin; huono havaitsemiskyky

áiccakeahtái (adv.) huomaamatta, havaitsematta

áiccalmahttit havainnollistaa; *áiccalmahttin* havainnollistaminen

áiccalmas (attr.) havainnollinen; *áiccalmas ovdamearka* havainnollinen esimerkki

áiccan aistin

áiccanas tunnistin

áiccastat havainto, huomio

áiccastit havaita, huomata (yksittäinen asia tms.)

áiccuidgeas' si aistillinen, sensuelli

áiceš (-is) ~ áices (-is) hoksaavainen, tarkka (aisteiltaan), hyvä huomaamaan

áici tarkkailija

áicil (-is) hoksaavainen, tarkka (aisteiltaan), hyvä huomaamaan

áicilvuohta tarkkaavaisuus, huomiokyky

áicogaskoapmi havaintoväline

áicu aisti; aistimus, havainto

áidalas (attr.) ~ **áidelas** (attr.) koskematon, syrjäinen (seudusta); laaja (laitumesta, erämaasta tms.), rannaton (metsästä tms.)

áiddastahttit ehkäistä (esim. tautia, uhkaavaa vaaraa)

áiddastit aidata (lyhyesti); estää, ehkäistä

áiddastuvvat ~ áiddastit hellittää (taudista), olla ohi (uhkaavasta vaarasta tms.)

áiddástallat pitää tai käyttää (poro)aitaa, kaarretta

áiddis aidas, aidan ainespuu

áiddodit pystytellä aitoja; *dáid lahkosiid leat áiddodan* lähialueille on pystytelty aitoja

áiddohallat joutua aidatuksi tai aitaan (erit. poroista)

áiddostahttit aitauttaa, pystyttää aita (nopeasti)

áiddostit aidata vähän; aidata (jokin) nopeasti

áiddustit ahertaa aitatöissä; aidata (ahkerasti jokin)

áidebargu aitatyö; *gieskat leat leamaš dáppe áidebarggut* hiljattain on ollut täällä aitatöitä

áideguorra aidanvieri; *áideguoras šadde sarridat* aidan vierellä kasvoi mustikoita

áidesáhpal (bot.) aitovirna

áideseaibbis aidanseiväs

áideuksa portti, veräjä

áideviehkan aitajuoksu

áidi aita; aitaus, kaarre, poroaita; tarha, haka

áidna ~ **áidnu** ainoa; *áidna vejolašvuohta* ainoa mahdollisuus

áidnabárás (attr.) ainokainen

áidnageardásaš ainutkertainen

áidnalunddot ainutlaatuinen

áidnamánná ainoa lapsi, ainokainen; *bearraša áidnamánná* perheen ainokainen

áidnaváldu hirvas (porotokan mahtavin, erit. rykimäaikana); perheen pää

áidnet sataa ohuelti lunta

áidni harmaahylje, halli

áidun aitaaminen; aitatyö

áidut aidata (jokin alue); pystyttää aita(a)

áiga (attr.) ~ **áigga** (attr.) melkoinen, aikamoinen; *áiga luossa* melkoinen lohi, *áiga áddjá* aikamoinen ukko

áigadas (attr.) valtaisa, suunnaton; *áigadas áhpi* suunnaton avomeri

áigahaš aikalainen; *su áigahaččat* hänen aikalaisensa

áigasaš (attr.) ikivanha, muinainen, ammainen; *áigasaš ášši* ammainen asia

áigá (adv.) aikaa, kauan sitten; varhain, aikaisin, *jiekŋajohtin lei áigá dán jage* jäidenlähtö oli tänä vuonna varhain

áigá dolin (adv.) aikoja sitten; *nie beaggá dáhpáhuvvan áigá dolin* sillä tavalla kuuluu tapahtuneen aikoja sitten

áigáiboahthin ~ **áigáiboahthu** toimeentulo; *áigáiboahthindoarjja* toimeentulotuki, *áigáiboahthindorvu* toimeentuloturva

áigáibuktit saada aikaiseksi, saada järjestetyksi, aikaansaattaa

áigáihevolaš ajanmukainen

áigáioažžumuš aikaansaannos; *diet lei sus oalle áigáioažžumuš* tuo oli häneltä aikamoinen aikaansaannos

-áigásaš -aikainen; *boaresáigásaš* vanhanaikainen

áigeavádat aikavyöhyke

áigeáddejupmi aikakäsitys

áigebadji aikakausi

áigebálká aikapalkka

áigebodda pitkäkö aika; *lei doppe áigebotta* oli siellä aika pitkään

áigečáján (bot.) ajannäyttäjä

áigečála aikakausiulkaisu, aikakauskirja

áigedávval aikataulu; *áigedávvala mielde bus´se vuolgá diimmu geažes* aikataulun mukaan
bussi lähtee tunnin kuluttua

áigeerohus aikaero

áigegaska aikaväli

áigegeahči elämän loppuvaihe; *áigegeažis leat* olla kuolemaisillaan, tehdä kuolemaa

áigegeašolmmoš kuolemaisillaan oleva, kuolemaa tekevä ihminen

áigegeavaheapmi ajankäyttö

áigegirji aikakirja, kronikka

áigeguoibmi aikalainen; *mu áddjárohkki lei dalá leansmán´ni áigeguoibmi* vaarivainajani
isänsä oli silloisen vallesmannin aikalainen

áigeguovdil (-is) ajankohtainen

áigeheivvolaš ajanmukainen

áigeipmárdus aikakäsitys

áigejorggáldat päivänseisaus; päiväntasaus

áigelošku ajanlasku; *ovdal áigelogu álggu* ennen ajanlaskun alkua, *áigelogu molsumis*
ajanlaskun vaiheessa

áigeluohkká aikaluokka, tempus

áigemearka aikamerkki (radiossa tms.)

áigemearri määräaika, takaraja; ajoitus

áigemearus ajanmääre

áigemeroštallan ajoitus; *dološbázahusaid áigemeroštallan* muinaisjäänteiden ajoitus

áigemuddu ~ áigečuokkis ajankohta

áigeorda ajan ja ikuisuuden raja, elämän ja kuoleman raja; *áigeordda duohkai* ajasta
ikuisuuteen, *vádjolii áigeordda duohkai* siirtyi ajasta ikuisuuteen

áigeortnet aikajärjestys

áigeovttadat aikayksikkö

áigeplána aikataulu; *áigeplána mielde visti galggašii gárvvásmuvvat áiggil* aikataulun
mukaan rakennuksen pitäisi valmistua hyvissä ajoin

áigesoahppil (-is) ajanmukainen

áigga aie, aikomus; *mus livččii áigga dohko vuolgit* minulla olisi aikomus sinne lähtä

áigga (adv.) aika, melkoisen; *dat lea áigga divrras* se on aika kallis

áiggálaš ajallinen, aikaa koskeva; ajallinen, maallinen (hengellisen vastakohtana); ajallinen, historiallinen; (jonkun) aikainen

áiggárdallat aikailla, viivytellä

-áiggáš -aikainen; *dán áiggáš nuorat eai dovdda dien ášši* nykynuoret eivät tunne tuota asiaa

áiggeádji ~ áiggeájanas ~ áiggeájáhus ~ áiggegollu ajankulu, ajanviete

áiggebále ~ áiggi bále ajoissa

áiggegolan viihdyke

áiggelassii (adv.) ajan mittaan, ajan oloon; *áiggelassii son jábálduvai* ajan oloon hän vaurastui

áiggil hyvissä ajoin; *muitte fal boahtit áiggil!* muista tulla hyvissä ajoin!

áiggirdit puuhastella

áiggokeahtes (attr.) tahaton; *áiggokeahtes* dahku tahaton teko

áiggokeahtesvuohta tahattomuus; *daggu áiggokeahtesvuohta* teon tahattomuus

áiggokeahtta (adv.) tahattomasti, tahtomattaan; *dagai dan dáhtokeahtta* teki sen tahattomasti

áiggolaš ajoittainen, jaksoittainen

áigi aika; *áiggi mielde* ajan mittaan, *áiggi guhkkodahkii* vähitellen, *dáid áiggiid* näinä aikoina, *ovdalaš áiggiid* entisinä aikoina, *guhkes áigái* pitkään aikaan

áigi (pp.) sitten; *dáhpáhuvai vihtta jagi áigi* tapahtui viisi vuotta sitten

áigodat aikakausi; *eallima áigodagat* elämän vaiheet

áigodatbargguhisvuohta kausiluonteinen työttömyys

áigodatbargu kausityö

áigodatčála aikakausjulkaisu

áigodatinfluensa kausiluonteinen influenssa

áigodatlohpi kausilupa

áigodatrapteren määräaikaisraportointi

áigostahkii (adv.) aikomattaan

áigovaččat (adv.) tarkoituksella, tahallaan

áigumuš aikomus, aie; suunnitelma

áigut aikoa, haluta, *áiggun fitnat olgun* aion käydä ulkona; aikoa, hakeutua (johonkin), *áigu ohcat buoret bargui* haluaa hakeutua parempaan työhön; aikoa, tarkoittaa, suunnitella

áiguvaš halukas (tekemään jotakin)

áika iso puu (saduissa); vanha, tuuhea, oksainen petäjä; tammi

áikačáihni tammitikka

áilegas pyhä (vaarojen nimissä)

áimmahallat alistua (poroista, koottavaksi, ajettavaksi)

áimmahas suojatti; *ministara áimmahas* ministerin suojatti

áimmahuššan huolehtiminen, huolenpito; talteen korjaaminen; omiminen

áimmahuššat huolehtia (jostakin); ottaa, korjata talteen

áimmašit ottaa, korjata talteen (toisen omaa, jottei se joudu hukkaan)

áimmuhisvuohta ilmattomuus, vakuumi

áimmuide (adv.) talteen

áimmuin (adv.) tallessa

áinnas (adv.) varsinkin, etenkin; mielellään, mielihyvin, ilman muuta

áinnádahttit tehdä jäljityskeli, sataa lunta sen verran että uudet jäljet erottuvat hyvin

áinnádistit sataa lunta ohuelti; peittää ohueen lumeen

áinnádat jäljityskeli (jolloin uutta lunta on sen verran että uudet jäljet erottuvat hyvin)

áinnádit sataa lunta ohuelti; peittää ohueen lumeen

áinnut ~ áinnot ~ áinnahaš ~ áinnuhaš ainoa lapsi, ainokainen; *diet Máret lea sudno áinnut*
tuo Maarit on heidän ainokaisensa

áirobealle airo (airoparin toinen)

áirohopmir airon kädensija

áiroliedbmi airon lapa

áiromuorra puu, josta airo veistetään, airopuu

áiroškáktá (kuluneen airon) paikkauspuu

áirostielka puun tai metallin pala, jolla katkennut airo korjataan

áirras edustaja, valtuutettu; airut, lähettiläs, sanansaattaja

áiru airo; *áhčči lei áirruin ja mun ledjen maŋŋegeahčen mealis* isä souti ja minä ohjailin
peräpäässä melalla

áisá aisa; sankka (silmälasien)

áitalas ~ áitalas auringon tai kuun halo; huonon sään enne

áitalastit ~ áitalastit enteillä huonoa säätä; kangastaa

áitalit uhkailla; *áitalii su* uhkaili häntä

áitalus uhka; uhkaus

áitaruššat huolehtia toisen omaisuudesta (esim. poroista)

áitatvuloš uhanalainen; *áitatvuloš loddešládja* uhanalainen lintulaji
áítáladdat uhkailla (kovasti); *lea guhká juo su áítáladdan* on jo pitkään häntä uhkaillut
áítálas uhkaileva(inen); *áítálas dinga* uhkaileva tyyppi
áitegietkka peruspuu (aitan)
áiteguovdu aitanrinta
áitelokta aitan vintti
áiti aitta, varasto, säilö
áitil (-is) uhkaava; *áitilis dilli* uhkaava tilanne
áitilit uhata (nopeasti, äkkiä)
áitin uhkaus, uhkaaminen
áitit uhata, esittää uhkauksia; uhata, olla vaarana jollekin, *áitojuv´von* uhanalainen, *áitojuv´von bitonsápmi* uhanalainen piitimensaame
áitta uhka, uhkatekijä; uhkaus
áittahallat (soapmásii) joutua jonkun uhkailemaksi, joutua jonkun uhkailujen kohteeksi
áittar kangastus
áittardanviessu hoitola
áittardanvuloš huostassa oleva; huolehdittava
áittardeaddji huoltaja, huolehtija; asiamies, valvova viranomainen
áittardeapmi hoitaminen, huolehtiminen; huosta, huostassa pito
áittardit huolehtia (jostakin), pitää huolta (jostakin)
áittardit loistaa (taivaalla); *veaigi áittarda vel viestaris* rusko loistaa vielä lännessä
áittagirji uhkauskirje
áittasáhkku uhkasakko
áittaspeallu uhkapeli
áittašit uhkailla (jotakuta jollakin)
áittästallat uhkailla
áitteboardda aitan porraslauta
áittestit uhata (kerran tai äkkiä)
áittestuvvat ruveta uhkailemaan
áittus uhkaus
ája lähde; puro, oja (pieni, kalaton)
ájabađverássi (bot.) harvahammaspoimulehti
ájagáddi puronranta
ájagolláš (bot.) purorentukka

ájagurra puronvarsi
ájahallalas viivyttelevä, kuhnaileva
ájahallan viivyttely, hidastelu, kuhnailu, vitkastelu; ajattelu (R)
ájahallat viivytellä, hidastella, kuhnailla, vitkastella; ajatella (R)
ájahilsku (bot.) pohjantähtimö
ájahorbma (bot.) hetehorsma
ájajuopmu (bot.) lapinsuolaheinä
ájalukti (bot.) keltasara, vesisara
ájanarti (bot.) purorikko
ájanas viihde
ájanasgirjjálašvuohta viihdekirjallisuus
ájanasmusihkka viihdemusiikki
ájanoarsa (bot.) ojaleinikki
ájaroggi puronuoma
ájasámil ~ ájaseamul vesisammal (poron ruokaa keväällä)
ájastat kevät puro (hetkellinen, pieni)
ájašit ajella (pitkään tai useasti)
ájáhahkes viivyttelevä
ájáhallat tulla ajetuksi pois, karkotetuksi
ájáhus viivytys; ajanviete; (R) ajatus
ájálaš viihteellinen; *ájálaš teáhterbihtta* viihteellinen teatterikappale
ájástallat ajaa (useamman kerran); yrittää ajaa / ajaa pois, karkottaa (useamman kerran tai useita); yrittää ajaa pois, yrittää karkottaa
ájihahhtit viivyttää, estää (vahingossa)
ájiheapmi viivytys
ájihit ajattaa, panna ajamaan; ajattaa pois
ájihit viivyttää, estellä; viihdyttää (esim. lasta)
ájistit ajaa (kerran, äkkiä); ajaa pois, karkottaa (kerran, äkkiä)
ájonáigá (adv.) aikoja sitten, takavuosina
ákčáhallas yrittää puhutella jotakuta; tiedustella, kuulostella jotakin; (+ inf.) yrittää tehdä (enemmän kuin pystyy tai ehtii) / yrittää saada tehdyksi (ennen toisia)
ákču kirjohylje
ákkaheapme, ákkahis perusteeton; *ákkahis čuoččuhus* perusteeton väite
ákkahisvuohta perusteettomuus

ákkaras ankerias

ákkastallat ~ **ákkastit** perustella; *ákkastallan* perustelu

ákkesbivdu hangaspyynti, muinainen perinteinen peuranpyynti

ákkil rintaevänseutu (kalalla), kiduskaari

ákkildákti kiduskaarenluu, solisluu (kalalla)

ákkilveaksi rintaevä

ákkirduvvat joutua pysähtymään johonkin (vastusten tms. vuoksi)

ákkis hangas (peuranpyydys)

ákŋu hankain, hanka (veneessä); *ákŋobadji* hankainväli, *ákŋobáddi* hankainnaru,

ákŋobealgi hankaintappi, *ákŋobessodat* hankainvitsas

ákŋu selkäevä (valaan)

áksebast luulusikka (poron otsaluusta tehty)

áksečoarvi heilurisarvi (jonka tyven otsaluu on lohjennut ja sarvi heiluu)

áksi otsaluu (porolla)

áksil akseli; *áksildeaddu* akselipaino, *áksilgaska* akseliväli

ákšoalmmái ~ **ákšoolmmái** kirvesmies, timpuri

ákšoávju kirveenterä (teroitettava osa)

ákšobalča ~ **ákšobuldu** ~ **ákšogálku** ~ **ákšogorka** ~ **ákšonoarsa** ~ **ákšonurdi** kirveskalsu

ákšodearri kirveenterä (kirveen koko vartettava osa)

ákšodoavdnji ~ **ákšoskuohppu** kirveentuppi

ákšonadđa kirvesvarsi

ákšoskálla kirveenkalke

ákšostallat tehdä kirvestöitä

ákšošalbmi kirveensilmä

ákšošimir kirveenhamara, kirveshamara

ákšu kirves

ákta näytös; uroshaahka

áktagaska synnytyspolttojen väli

áktanisu synnytyspoltoissa oleva nainen, synnyttäjä

áktán raakaköysi

áktánas ei kovin kummoinen, kaksinen; *diet ii leat áktánas ášši* tuo ei ole kovin kummoinen asia

áktánasat (adv.) ei kovin kaksisesti; *ii veaje áktánasat* ei voi kovin kaksisesti

áktet arvostaa; panna merkille

áktit auttaa, hyödyttää (kieltoverbin yhteydessä); *ii ávtte dohko vuolgit* ei hyödytä sinne lähteä

áktor (jur.) yleinen syyttäjä, syyttäjä (N)

álás (adv.) alasti; *lei doppe áibbas álás* oli siellä aivan alasti

álás (attr.) alaston; *álás mánná* alaston lapsi

álásgovva alastonkuva

álásin (adv.) alastomana; *čuoččui álásin šiljus* seisoj alastomana pihamaalla

álássuoidni (bot.) hentokorte

álástallat näyttäytyä alastomana

álásvuodakultuvra nudismi

álbaniektu, álbanievttos pahansuopa

álbbažas haltian tytär (pyydystää poikia; sen hiuksista ovat tulleet sääsket ja muut itikat ihmisen vaivaksi)

álbmasit tulla, loiskahtaa, tulvahtaa (esim. veneeseen, vedestä); *čáhci álbmásii fatnasii* vene hörppäsi vettä

álbmái, álbmás ravitseva, aromikas; *álbmás sárdni* väkevä saarna, *álbmás sáhkavuorru* ytimekäs puheenvuoro

álbmáivuohta ravitsevuus, voima, väkevyys

álbmefuodár väkirehu

álbmešaddu yrtti

álbmet tehota (esim. rangaistuksesta)

álbmi ravitsevuus, voima, teho

álbmogasbargu talkoot

álbmogassii (adv.) joukolla, porukalla, kaikki yhdessä; *vulge álbmogassii heajaide* lähtivät porukalla häihin

álbmogiidgaskasaš kansainvälinen; *álbmogiidgaskasaš oktavuodain* kansainvälisissä yhteyksissä

álbmogiidservodat kansainyhteisö

álbmogiidvádjolut kansainvaellus

álbmot kansa; *dábálaš álbmot* rahvas

álbmotakšuvdna kansanliike

álbmotallaskuvla (R) kansanopisto

álbmotalmmái ~ álbmotolmmái kansanmies; *son lea álbmotalmmái, guhte birgehallá buohkaiguin* hän on kansanmies, joka tulee toimeen kaikkien kanssa

álbmotárbevierru kansanperinne
álbmotbeaivi kansallispäivä; *sámiid álbmotbeaivi* saamelaisten kansallispäivä
álbmotbellodat kansanpuolue
álbmotboahtu kansantulo
álbmotbuvttadus kansantuote
álbmotčearda kansanheimo
álbmotčoahkkin yleisökokous
álbmotčuvgehus kansansivistys, kansanvalistus
álbmotdánsa kansantanssi
álbmotdearvvasvuohta ~ álbmotdearvvašvuohta kansanterveys
álbmotdieđa kansatiede, etnografia
álbmotdiehtu kansantieto; väestötieto
álbmotdikta kansanruno
álbmotdikten ~ álbmotdiktemuš kansanrunous
álbmotdilálašvuohta yleisötilaisuus
álbmotealáhat (S) kansaneläke; *álbmotealáhatásahus* kansaneläkeasetus,
álbmotealáhatlágádus kansaneläkelaitos, *álbmotealáhatláhka* kansaneläkelaki,
álbmotealáhatmáksu kansaneläkemaksu
álbmotekonomalaš kansantaloudellinen
álbmotekonomiija kansantalous; kansantaloustiede
álbmotfeasta kansanjuhla
álbmotgeardi kansankerros
álbmotgiella kansankieli
álbmotginttal kansankynttilä (= kansakoulunopettaja)
álbmotgoddin kansanmurha
álbmotjienasteapmi kansanäänestys
álbmotjoavku kansanjoukko; kansanryhmä
álbmotkultuvra kansankulttuuri
álbmotlahttu kansalainen
álbmotlahttuvuohta kansalaisuus
álbmotlaš kansallinen; kansanomainen
álbmotlašlávlla kansallislaulu
álbmotlašvuohta kansallisuus
álbmotlávlla kansanlaulu

álbmotlihkadus kansanliike
álbmotlohkan väestönlaskenta
álbmotmáinnas kansansatu
álbmotmeahcci kansallispuisto
álbmotmuitalus kansantarina
álbmotmusihkka kansanmusiikki
álbmotnamahus kansallisuusnimi
álbmotoadjoláhka (N) sairausvakuutuslaki
álbmotoadju (N) kansaneläke; sairausvakuutus, sosiaaliturma
álbmotoahppu yleissivistys
álbmotoaivil yleinen mielipide, yleinen näkemys
álbmotoassi väestöryhmä
álbmotororganisašuvdna kansalaisjärjestö
álbmotovddasteaddji (S) kansanedustaja
álbmotovddastus kansanedustus
álbmotregisttar väestörekisteri
álbmotrepublihkka kansantasavalta
álbmotriekti (jur.) kansainvälinen oikeus; *álbmotrievttálaš* kansainvälisoikeudellinen
álbmotruoktu kansankoti; *Ruota sosiálademokrátalaš álbmotruoktu* Ruotsin
 sosiaalidemokraattinen kansankoti
álbmotsáttagoddi kansanlähetystö
álbmotsisabohtu kansantulo
álbmotskuvla kansakoulu
álbmotstatistihkka väestötilastot
álbmotstáhta kansallisvaltio
álbmotstivra kansanvalta
álbmotsuodjaleapmi väestönsuojelu
álbmotsuodji väestönsuoja
álbmotuniversityahtta kansankorkeakoulu
álbmotválddálaš kansanvaltainen, demokraattinen
álbmotváldi kansanvalta
álbmotválljejuv'von ~ álbmotválljen demokraattisesti valittu, edustuksellinen
álbmotvierut (pl.) kansantavat
álbmotvuoigatvuohta kansanoikeus

álbmut ammentaa, kauhoa

álbum albumi

álda uhripaikka, palvontapaikka (paikannimissä)

álddagas salama; *álddagasčaskkástat* salamanisku, *álddagasjođas* ukkosenjohdin

álddagastit salamoida

álddis allas

álddohuvvat jäädä vähille vaatimille; menettää vaatimensa

áldduearri vaatimen kerralla lypsämä maito

áldduiduvvat saada paljon vaatimia

áldobiel'lu vaatimen kello

áldoboazu vaadinporo (urosten vastakohtana)

áldodat vaatimennahka, vaatimentalja

áldoeallu ~ áldosiida vaadintokka (keväällä, vasonnan jälkeen)

áldu naarasporo, vaadin

álelassii (adv.) alituisesti, ainaisesti; *lei álelassii mus vuorjamin juoidá* oli alituisesti minulta kinuamassa jotakin

álfárot (adv.) kokonaan, täysin

álgalit (soapmásiin) alkaa seurustella jonkun kanssa, aloittaa seurustelu

álgáladdat aloittaa (tarmokkaasti useamman kerran)

álgga aloite; *dahkat álgaga riikkabeivviide* tehdä aloite eduskunnalle

álggage (adv.) alkuunkaan, läheskään; *ii leat álggage nie* ei ole alkuunkaan siten

álggahal'li aloitteleva; *álggahal'li gávpealmmái* aloitteleva kauppamies

álggahal'li aloittelija; alokas

álggahančievččastat aloituspotku (jalkapallossa)

álggahandoarjja aloitustuki, starttiraha

álggahansáhka alustus

álggahansálbma alkuvirsi

álggaheaddji alkuunpanija

álggaheapmi aloitus, avaus; *álggahan-* alkeis-

álggahit aloittaa; alustaa (asia)

álggahus aloitus; johdanto (johonkin), alustus (asian)

álggalaš alkeellinen

álggalašgealdu alkeislataus

álggalašpartihkal alkeishiukkanen

álggavuoigatvuohta aloiteoikeus; *sámedikkis galggašii leat álggavuoigatvuohta*

saamelaiskäräjillä tulisi olla aloiteoikeus

álggestit alkaa (vaatimattomasti tai vähin erin)

álggogeahčai (adv.) alkupäähän, alkupuolelle (ajanjakson); *bivdoráddjehus lea fámus*

suoidnemánu álggogeahčai pyyntirajoitus on voimassa heinäkuun alkupuolelle

álggogeahčen (adv.) alkupäässä, alkupuolella (ajanjakson); *seminára dol'lojuvvo boahtte*

jagi álggogeahčen seminaari pidetään ensi vuoden alkupuolella

álggohas alokas; *álggohasat ledje čeahkkanan soalddáttváli vuordnut* alokkaat olivat

kokoontuneet vannomaan sotilasvalan

álggolaš alkeellinen

álggos (adv.) aluksi, ensin; *álggos vuos suhtihii ja de ráfui* ensin suutahti ja sitten rauhoittui,

doaimmai álggos báhppan dáppe ja de fár'rii máttás toimi aluksi pappina täällä ja sitten

muutti etelään

álgguvidá (attr.) raaka-; *álgguvidá ol'ju* raakaöljy, *álgguvidá ruovdi* harkkorauta

álgi alkava; alkaja, aloittelija

álgilit alkaa (nopeasti, yllättäen); *eambbo álgilii munnje reanjan* noin vain alkoi minulle

rengiksi

álgín aloitus, alkaminen

álgínbáiki alkamisaikka

álginsadji lähtökohta

álgit alkaa, ruveta, ryhtyä; *álggii báhppan* ryhtyi papiksi, *álggii skuvlii* aloitti

koulunkäynnin, *skuvllat álge dan áigge čakčamánu álggus* koulut alkoivat siihen aikaan

syyskuun alussa

álgoáigi alkuaika; *dat álgoáiggit ledje viehka váddásat* ne alkuajat olivat aika hankalia

álgoálbmot alkuperäiskansa; *álgoálbmotorganisašuvdna* alkuperäiskansajärjestö,

álgoálbmotpolitihkka alkuperäiskansapolitiikka

álgoálggos (adv.) ~ **álgoálggus** (adv.) alun perin, alkuaan

álgoálgosaš alkuperäinen

álgoás'si alkuasukas, alkuperäinen asukas

álgoávnnas alkuaine; raaka-aine

álgobáliid (adv.) alkuaikoina

álgobijus aloituspanos (korttipelissä)

álgoboahtimuš alkuperä

álgoborramuš eturuoka

álgobustávva alkukirjain

álgočalbmái (adv.) ensi näkemältä; *álgočalbmái orui leamen luohhtehtatti* ensinäkemältä vaikutti luotettavalta

álgočájáhus ensiesitys

álgočájus esinäytös

álgočilgehus asian esittely

álgodássi lähtötaso

álgodearvvahus alkutervehdys

álgodilálaš alkutilainen, alkuperäisessä tilassaan säilynyt

álgodilli alkutilanne

álgoeal'lit (pl.) alkueläimet

álgoevttohus luonnos, luonnostelma

álgogeahči alkupuoli, alkupää (ajanjakson)

álgogealdda esijännitys

álgogealdu alkeisvaraus

álgogeassi alkukesä; *álgogeasis* alkukesästä

álgogiella ensimmäinen kieli, ensiksi opittu kieli

álgogursa alkeiskurssi

álgohápmi alkumuoto; kantamuoto

álgoheahtái (adv.) ensi hätään; *die leat dutnje álgoheahtái nisojáffut* tuossa on sinulle ensi hätään vehnäjauhoja

álgoidja alkuyö

álgojahki alkuvuosi; *álgojagis* alkuvuodesta

álgojalgejeaddji uranuurtava; uranuurtaja

álgolasta (bot.) alkeislehti

álgologudahkki (mat.) alkutekijä

álgolohku (mat.) alkuluku

álgomátki alkumatka; *álgomátki lei lossat muhto dasto johtin šattai álkibun* alkumatka oli raskas mutta sitten kulku helpottui

álgomuaddu alkuvaihe

álgonađđa (bot.) alkeisvarsi

álgooahpahus alkeisopetus

álgooahppu alkeet, alkeistiedot

álgoolmmoš esi-ihminen, alkuihminen

álgoor´ru alkuperäinen asukas
álgoplána alkuperäissuunnitelma
álgoráhkku alkeisrakkula
álgoriika alkuperämaa
álgoruhtas (bot.) alkeisjuuri
álgosaldo alkusaldo
-álgosaš -alkuinen; -peräinen
álgosálbma alkuvirsi
álgosárdni aloitussaarna (esim. seuroissa)
álgosátni esipuhe, alkusanat
álgostuhkka alkuperäiskappale
álgošliivi (biol.) alkulima
álgošuoqja alkusointu
álgot tulla aletuksi, aloitetuksi
álgotákta aloitustahti; alkutahti
álgoteaksta alkuteksti; alkuperäisteksti
álgourbi (bot.) alkeissilmu
álgovahkku alkuviikko; *álgovahkus* alkuviikosta, *lean dol´lemin mátkái álgovahkus* olen lähdössä matkaan alkuviikosta
álgoveahkadat kantaväestö
álgoveahkki ensiapu
álgoviđábákti peruskallio
álgoviđáol´ju raakaöljy
álgovuđolaš alkuperäinen; ensisijainen, primaari
álgovuodđoduodaštus alkuperätodistus
álgovuodđoriika alkuperämaa
álgovuolgga ~ álgovuodđu ~ álgoboahtimuš alkuperä
álgovuolggaduodaštus alkuperäistodistus
álgovuolggalaš ~ álgovuđolaš alkuperäinen
álgovuolggamerken alkuperämerkintä
álgovuolggariika alkuperäriika
álgovuorru ensimmäinen erä (esim. jalkapallo-ottelussa)
álgovuovdi aarniometsä
álgu alku; alkio; alkuperä

álguibiddji alullepanija, alkuunpanija

álguige (adv.) alkuunkaan; *ii leat álguige nie guhkkín* ei ole alkuunkaan niin kaukana

álkástallat yrittää päästä helpolla, vältellä vastuutaan

álki, álkkes/álkis helppo; *diet lei álkkes bargu* tuo oli helppo työ

álkibut (adv.) helpommin

álkidahttit helpottaa, lievittää; *álkidahttin* helpottaminen, lievittäminen, *álkidahttin dihte* helpottamiseksi

álkidahttit (mat.) sieventää

álkimusat (adv.) helpoimmin

álkit helpompi

álkitvuohta helpommuus

álkivuohta helppous, mukavuus; *buot álkivuodaiguin* kaikilla mukavuuksilla

álkket (adv.) ~ **álkit** (adv.) helposti; *bargalii dan álkket* tekaisi sen helposti

állan kyynärä (noin 60 cm); *állana asu* kyynärän vahvuinen

ál'lan rinne (jota myöten ajetaan)

ál'lanaddat kallistella, keikkua, mennä kallelleen (useista esineistä)

ál'lanastit kallahtaa, kallistua (vähän), huojahtaa; *ruveta vähän viettämään* (maastosta)

állanastit mitata (kyynärmitalla)

ál'laneapmi kallistuma, kallistus

ál'lanit kallistua, mennä kallelleen

állat pulmunen

ál'lát olla kallellaan

ál'ledastit nukahtaa hetkeksi kyljelleen

ál'ledit käydä kyljelleen, nukkua hetken kyljellään

ál'legeadgi kallellaan oleva tai kielekkeinen kivi (jonka alla voi esim. pitää sadetta)

ál'lehallat kallistella; *ál'lehallat boahtaliid* juopotella

ál'lehit kallistuttaa, panna kallistamaan; kallistaa (vahingossa), päästää kallistumaan

ál'lestit kallistaa (nopeasti tai vähän); panna (nopeasti tai vähän) kallelleen; käydä kyljelleen, nukkua vähän aikaa, nukahtaa

ál'let kallistaa, panna kallelleen, asettaa kallelleen; kallistaa (ottaa alkoholia)

ál'li kaade (viettävä maa, joen pohja); kaltevuus, viettävyys (erit. joen pohjan); ulkoneva kallioseinä, kallionkieleke (jonka alla voi esim. pitää sadetta)

állli verkonkeppi, verkkoseiväs (yleensä rannan lähellä)

állil (adv.) kallellaan

állollahat kallistella, asettaa kallelleen (useita esineitä); kallistella päättään (erit. kuullakseen); kaarrella (kallistellen)

állu hyväkuntoisuus (erit. porosta)

ál'lui, ál'los hyväkuntoinen (erit. porosta)

állut (adv.) kallellaan

álmmas almu

álmmastit ammentaa (kerran), kauhaista

álmmáiduvvat tulla ravitsevammaksi (ruoasta)

álmmehheapme, álmmehis laimea, mauton, väljähtynyt; voimaton (esim. saarnasta, puheesta)

álmmehisvuohta laimeus, väljähtyneisyys, voimattomuus

álmmehuvvat laimentua, laimeta, väljähtyä

álmmis mauste

álo (adv.) aina, jatkuvasti

álohii (adv.) aina, alati

álolaččat (adv.) aina, jatkuvasti

álolaš ainainen, alituinen

álolaš pulska (kotieläimestä)

áloládje (adv.) alituiseen

álon aluna

áloruonas ainavihreä

álosmit komistua, pulskistua (kotieläimistä)

álostahkii (adv.) kallellaan, kaltevassa asennossa

álpái, álpás aikaansaamaton, laiska; vastentahtoinen (työnteossa)

álppástit olla tekevinään jotakin; työskennellä vastentahtoisesti

álssetluovvar (bot.) alsikeapila

álsttar teos

álša voima, kyky; *álššat* (pl.) kunto

álšasále kuntosali

álšateasta kuntotesti

álšii, álšes tarmokas, utterta; *álšes nisu* tarmokas nainen

álššaiduvvat saada voimia, saada tarmoa

álššalaš tarmokas, utterta

álššat (pl.) kunto (ruumiillinen)

áltár alttari; *áltárgárdi* alttarikaide, *áltárgirji* kirkkokäsikirja, *áltárgovva* alttaritaulu, *áltárguos'si* ehtoollisvieras, *áltárláibi* ehtoollisleipä, *áltárviidni* ehtoollisviini

áltárásttit ripittäytyä, käydä ripillä (alttarilla), käydä ehtoollisella

álto (mus.) alto

álu- kallellaan oleva, kalteva

áluhit kallistaa, asettaa kallelleen; pitää kallellaan; kallistella

áluiduvvat pulskistua (kotieläimistä)

álus jälsi

álustit kaapia (erit. koivusta) jälsikerrosta (nautittavaksi)

álvi ahjo

álvu saalis

ámadadju kasvot

ámen ~ **ámmen** aamen

ámmát ammatti; virka (N)

ámmátalmmái ~ **ámmátolmmái** ammattimies; *ámmátalmmái bargosuorggistis* ammattimies alallaan

ámmátbargi ammatinharjoittaja

ámmátbargu ammatinharjoitus

ámmátbivdu ammattikalastus, ammattimetsästys

ámmátboahu ammattitulo

ámmátčehppodat ammattitaito

ámmátčiegusvuohta ammattisalaisuus

ámmátdávda ammattitauti

ámmátduodji ammattitaitoinen työ (työn tuloksesta)

ámmátduojár ammattikäsitöläinen

ámmátduotkkus ~ **ámmáteksámen** ammattitutkinto

ámmátgirjjálašvuohta ammattikirjallisuus

ámmátgoddi ammattitappaja, palkkamurhaaja

ámmátguolásteaddji ammattikalastaja

ámmátguolástus ammattikalastus

ámmátgursa ammattikurssi

ámmátlaš ammatillinen; ammattimainen

ámmátlihttu ammattiliitto

ámmátmáhtolaš ammattitaitoinen

ámmátmáhttu ~ ámmátdáidu ~ ámmátčehppodat ammattitaito

ámmátmolsun ammatinvaihto

ámmátnamahus ammattinimike

ámmátolmmoš ammattinsa hallitseva henkilö, ammattilainen

ámmátovttastus ammattiyhdistys

ámmátskuvla ammattikoulu

ámmátskuvlejupmi ~ ámmátskuvlen ammattikoulutus

ámmátsuorgi ammattiala

ámmátválljen ammatinvalinta; *ámmátválljenbagadal'li* ammatinvalinnanohjaaja

ámmozan! (pikkulapsista käytettävä hellittelysana) herranterttu!, kultaseni!; *vuoi ámmozaan vuoi!* voi pikkukultaseni!

ándagassii anteeksi

ándagassiiaddemeahttun anteeksiantamaton; *ándagassiiaddemeahttun dahku* anteeksiantamaton teko

ándagassiiaddojupmi anteeksianto

ándagassiiibivdin ~ ándagassiiátnun anteeksipyyntö

ánodeapmi keskinäinen anteeksipyyntö

ánodit anella toisiltaan; pyydellä toisiltaan syntejä anteeksi (erit. seuroissa)

ánoldat ane

ánoldatgávpi anekauppa

ánostallat anoskella, pyydellä (kovasti)

ánostit anoa (vähän), pyytää (jotakin vähän)

ánsologahallan ansioluettelo

ánsomearka ansiomerkki

ánsomedállja ansiomitali

ánssášit ansaita, olla jonkin arvoinen; *ii ánssáš diekkár rámiid* ei ole tuollaisten kehujen arvoinen

ánssáškeahtái (adv.) ansaitsematta

ánssášmeahttun ~ ánssaškeahtes (attr.) ansaitsematon, ansioton; *ánssášmeahttun*

ánsomedállja ansaitsematon ansiomitali

ánsu ansio; *su ánssus* hänen ansiostaan, *gehččojuv'vo erenoamáš ánsun* katsotaan erityiseksi ansioksi

ántamán'ni (N) maaherra

ánuhahkes anovainen, pyytäväinen

ánuhallat anoa (kovasti, usein); kerjäillä
ánuheaddji anoja; kerjäläinen
ánuhit anoa (kovasti); kerjätä
ánustit anoa (kerran), pyytää (jotakin kerran)
áŋggašeapmi ~ áŋggašteapmi ikävöinti
áŋggašit ~ áŋggaštit kaivata (kovasti), ikävöidä
áŋggaštus mielihalu, intohimo
áŋggirdeaddji uurastaja, tulisielu
áŋggirdit uurastaa, ahertaa (jonkin puolesta, jonkun hyväksi)
áŋgir (-is) innokas; sinnikäs; utterra, ahkera; ankara
áŋgirit (adv.) innokkaasti, sinnikkäästi, utterasti
áŋgiruššan uurastus; innostus, intoilu; panostus (voimien)
áŋgiruššat uurastaa; intoilla
áŋgirušši uurastaja, antaumuksellinen toimija
áŋgirvuohta innokkuus, into; sinnikkyys, utteruus; kiihko
áŋket ikävöidä, kaivata; murehtia; valittaa (tapahtunutta)
áŋkkar nassakka, tynnyri (40 litraa)
áŋkor ankkuri (veneessä); koukku (vieheessä)
áŋkorastinsadji ankkuripaikka, ankkurointipaikka
áŋkorastit ankkuroida; varustaa koukuilla (esim. viehe)
áŋkornjunni koukunkärki (vieheessä)
ápmil yksisarvinen porovaadin
áppa appsi, sovellusohjelma (erit. puhelimen)
áppastit ~ áppádit kiehahtaa yli
áppehastit ~ ábehastit antaa apetta (elukoille)
áppes ~ áppesgirji aapinen
áppehastit (+ akk.) ~ ábehastit (+ akk.) antaa apetta (hevoselle)
áppet ~ ábet ape (hevoselle keitettävä rehuseos)
áppetgievdni ~ ábetgievdni apeastia
áppodit kiehua hiljalleen yli, kiehuskella yli
áppuhit päästää vahingossa kiehumaan yli
áppustit kiehua kuohuen yli
ára aari (pintamitta); *ára viidosáš buđetbealdu* aarin laajuinen perunapelto
árabui (adv.) aiemmaksi, varhemmaksi

árabuš (adv.) vähän aiemmin ~ vähän varhemmin

árabut (adv.) ~ **árat** (adv.) aikaisemmin, varhemmin

áradangeahpádus varhennusvähennys

áradit aikaistaa, varhenta

áramus aikaisin, varhaisin

áramus (adv.) aikaisimmin

áramusat (adv.) aikaisimmin; aikaisintaan

áramustá (adv.) aikaisintaan

árasmuvvat varhentua, aikaistua

árašit estellä (vähin erin); hätistellä pois

árašit pitää (jotakin) liian aikaisena ~ liian varhaisena; *árašii mu vuolgináiggi* piti minun lähtöaikaani liian varhaisena

árat aamunvirkku henkilö

árat aikaisempi, varhaisempi, varhempi

áratáldu varhain vasova porovaadin

áráhallat joutua jonkun viivyttämäksi; tulla hätistellyksi

áráskit ärsyyntyä, äkämystyä; ärtyä (esim. ihosta)

árba gč. **árpa**

árbašuvvat periytyä; *árbašuvvan* periytyminen

árbbálaš perinnöllinen; *árbbálaš buohcuvuohta* perinnöllinen sairaus, *árbbálaš iešvuohta* perinnöllinen ominaisuus

árbbálašvuohta perinnöllisyys

árbbolaš perillinen

árbebeassi (jur.) kuolinpesä (N)

árbečáliheapmi (jur.) perunkirjoitus

árbedahkki (biol.) perintötekijä, geeni

árbedávda perinnöllinen sairaus

árbediehtu perimätieto, perinne, traditio

árbedit ~ **árbedaddat** saada perintöä (sieltä täältä)

árbeeallu peritty porokarja

árbeeana(n) perintömaa

árbefidnen perintösaanti

árbegeavli (jur.) perintökaari

árbegirji (jur.) perukirja

árbegoddi (jur.) perikunta

árbeguod'đi perittävä, perinnönjättäjä

árbejeaddji perivä, perinnönsaaja

árbejuohku (jur.) ~ **árbejuohkin** (jur.) perinnönjako

árbeláhka perintölaki

árbemánná ottolapsi

árbemearka perintömerkki (korvamerkki, jonka lapsi perii porojen kanssa vanhemmiltaan heidän kuoltuaan)

árben periminen; *árbendohkálaš* perimiskelpoinen, *árbengelbbolaš* perimiskelpoinen,

árbenguoibmi perintökumppani, *árbenvuoigatvuohta* perintöoikeus

árbeoassi perintöosa

árbeoažžu perinnönsaaja, perijä

árbeopmodat perintöomaisuus

árbeortnet perimysjärjestys

árberiidu perintöriita

árbesoahpamuš ~ **árbešiehtadus** perintösopimus

árbestit periä vähän; periä roimasti, *árbestii ruhtalána* peri rutkasti rahaa

árbesuddu perisynti

árbet periä

árbevearru perintövero

árbevearuhus perintöverotus

árbevierru perinne

árbevirolaš perinteinen; *árbevirolaččat* perinteisesti

árbi perintö

árbmát alistua, antaa periksi (kielteisissä tai kysymyslauseissa)

árbmomális armoateria

árbmu armo; *bivdalit árbmu* anella armoa, *Ipmila árbmu* Jumalan armo, *maid árbmuid don dálges leat bargamin?* mitä ihmettä sinä tällä kertaa puuhaillet?

árbmugas armelias, armollinen, suopea; *árbmugasvuohta* armeliaisuus

árbmugasat (adv.) armeliaasti

árdna aarre

árdnahávdi ~ **ártnahávdi** ~ **árahávdi** aarnihauta, aarrehauta

árga arki; *árgan* arkena, *árggaid* arkisin, *árga-* árki-

árgabeaivi arkipäivä; *árgabeaieallin* arkielämä, käytännön elämä, *árgabeaigárvvut* (pl.) arkivaatteet

árgašuvvat kipeytyä; tulla araksi, pelokkaaksi

árggan arkajalka, pelkuri, jänishousu

árggar (-is) tosi arka, pelokas

árggas (-is) alati arka, jatkuvasti arka

árggastallat käyttäytyä kuten arkena, olla pyhittämättä pyhäpäivää

árggašit pitää arkena jotakin päivää; pitää (jotakin) liian arkisena, *árggašii su biktasiid diekkár dilálašvuhtii* piti hänen vaateistaan liian arkisena sellaiseen tilaisuuteen

árggástallat arastella, arkailla

árggášit (soapmása) pitää (jotakuta) liian arkana

árggebuš vähän arempi

árgget (adv.) arasti, arastellen; *lahkonii su árgget* lähestyi häntä arkaillen

árgi, árgges arka; *árgges dinga* arka ihminen

árgivuohta ~ árgodat arkuus, pelkuruus

árgudit tehdä araksi

árgut tulla araksi

ária aaria (oopperan)

áristit estää (kerran)

árja ~ árjan sisu, kyky, päättäväisyys, tarmo; energia

árjagáldu energianlähde

árjalaš (a./s.) arjalainen

árjádit (juoidá soapmásii) antaa jollekulle sen verran että tämä on tyytyväinen

árji toivomus; *árjji dihte* näön vuoksi, muodon vuoksi, *árjji gálgat* täyttää toivomus

árjjálaš ~ árjjalaš tarmokas, ponteva, jämerä

árjjeheapme, árjjehis tarmoton, hämmentynyt, lamaantunut, masentunut

árjjehuvvat menettää tarmonsaa, hämmentyä, lamaantua, masentua

árjjidit saada joku tyytyväiseksi, tynnyttää

árka arkki, liiton arkki

árka paperiarkki, arkki, liuska

árkabisma arkkipiispa

árkarádjju arkisto

árkatiipa arkkityyppi

árki, árkkkes kurja, säälittävä, surkea; *árkkkes albmáhuoš* säälittävä miesparka

árvivuohta kurjuus, säälittävyys, surkeus

árkkálmastalit ~ árkkádallat ~ árkkášit säälitellä

árkkálmastit sääliä, tuntea myötätuntoa; *árkkálmastin* sääli, myötätunto

árkket (adv.) surkeana, säälittävästi

árvtalaš arktinen

árku arkku (säilytykseen)

árpa ~ árba arpi, naarmu; *árppaid vuolde* naarmuilla

árpašuhkes ~ árbašuhkes helposti haavautuva, arka naarmuuntumaan, naarmuttuva (ihosta)

árpašustit ~ árbašustit tulla pienille haavoille, haavoittua (pieniin haavoihin, vähän), saada (hieman) naarmuja; pahoittua (mielestä, vähän)

árpašuhhtit ~ árbašuhhtit haavoittaa (pieniin haavoihin), tehdä naarmuja

árpašuvvat ~ árbašuvvat tulla pienille haavoille (ihosta), saada naarmuja; pahoittua (mielestä)

árvpet naarmuttaa, haavoittaa (ihoa)

árvpmáhallat armahtaa (useampia tai usein), armahdella

árvpmášit sääliä; *su árvpmášedje* häntä säälittiin

árvpmihan- armahdus-; *árvpmihanágga* armahdusperuste, *árvpmihanátnumuš*

armahdusanomus, *árvpmihanmearrádus* armahduspäätös, *árvpmihanvuoigatvuohta*

armahdusoikeus

árvpmiheapmi armahdus; *presideantta miedihán árvpmiheapmi* presidentin myöntämä armahdus

árvpmitmeahttun armoton; säälimätön, armahtamaton, leppymätön

árvpmolaš armollinen, armelias

árvpmoškuššat (soapmása, soapmásiin) ilmaista myötätuntoa jotakuta kohtaan

árvpmoštallat (soapmása) säälitellä jotakuta, ilmaista myötätuntoa jotakuta kohtaan

árvpmoštit (soapmása) tuntea myötätuntoa (jotakuta kohtaan), sääliä; säälitellä

árvpmot, árvpmogis hellävarainen, hienotunteinen

árvpmuattáldat armolahja

árvpmuáigi armonaika

árvpmuátnumuš armonanomus

árvpmuheapme, árvpmuhis armoton, säälimätön; *árvpmuheamet* armottomasti

árvpmuhisvuohta armottomuus, säälimättömyys

árvpmuid (adv.) kumma, ihme, ihmeessä; *gii árvpmuid* kuka kumma, *gos árvpmuid* missä ihmeessä, *mo árvpmuid* miten ihmeessä, *gosa árvpmuid* mihin ihmeeseen

árpmus (adv.) armosta, säälistä; *dagai dan árpmus* teki sen säälistä

árpu lanka, ompelulanka, rihma; *árpobihttá* langanpätkä, *árpodeappu* rihmalevä, *árpodohkká* sätkynukke, *árporul’la* lankarulla

árraagis (adv.) varhaisella iällä; *juo árraagis lei hárjánan luossabivdui* jo hyvin nuorena oli tottunut lohestukseen

árrabeaivvis (adv.) aamusella; *lei juo árrabeaivvis olgun doapmamin* oli jo aamusella ulkona touhuamassa

árračakča varhaissyksy

árraealáhat varhaiseläke

árraguoddi varhain poikiva (lehmästä); varhain vasova (porovaatimesta)

árragussa varhain kantava lehmä

árralasta varhaislehti

árraloddi varhain muuttaja (linnusta); aamunvirkku

árrametál’laáigi varhaismetallikausi

árramuddu varhaisvaihe; *ogi árramuddu* sikiön varhaisvaihe

árran ~ ára tulisija; *čohkkái árrana guoras* istui tulisijan äärellä, *árrana nuppe bealde* tulisijan toisella puolella

árranastit tehdä tulisija, arina; järjestellä tulisijan kiviä

árrandoarvi ~ áradoarvi liedellinen, tulisijaan mahtuva puumäärä

árrandolla ~ áradolla nuotiotuli, avotuli (kivillä ympäröidyssä tulisijassa)

árrangeadgi ~ árageadgi arinakivi (tulisijan ympärillä)

árrangoahti ~ árangoahti turvekota, jossa on avonainen tulisija

árranit varhentua, varheta, aikuistua

árransadji ~ árasadji ladotun tulisijan paikka; ladotun tulisijan jäännökset

árrapenšuvdna (N, R) varhaiseläke

árrat (adv.) aikaisin, varhain; *árratgo?* kuinka aikaisin?, *árrat iđidis ~ árr’iđit* varhain aamulla

árrat, árra- aikainen, varhainen; *dál lea hui árra giđđa* nyt on hyvin varhainen kevät, *árragiđas* alkukeväästä

árravuodđosápmi varhaiskantasaame

árravuodđosuopma varhaiskantasuomi

árrásaddat ~ árrásuddat sierettyä (useasta kohdasta), halkeilla (nahan ulkopuolesta)

árrásuvvat sierettyä

árrin estäminen (jalkapallossa tms.)

árrit estää, häiritä; hätistää (johonkin)

árroviehkan estejuoksu (urheilulaji)

árru este, haitta, vastus; *lei sutnje árrun ja heahpadin* oli hänelle vastukseksi ja häpeäksi

árta aihe, syy; veruke

ártet, ártegis kummallinen, merkillinen, omituinen, outo; *hei ártet!* onpa merkillistä!, *orui nu ártet ahte* tuntui niin omituiselta että, *ártegis dinga* kumma tyyppi

ártnjihit (juoidá soapmásii) antaa jollekulle sen verran jotakin että tämä on tyytyväinen

ártnut vetoporo, joka enää vaivoin jaksaa vetää kuormaa

árttaheapme, árttahis motiiviton, aiheeton; *árttahis eahpádus* aiheeton epäily

árttalaš aiheellinen; *árttalaš fuopmášuhttin* aiheellinen huomautus

árvaladdan keskustelu, neuvottelu

árvaladdat arvella, tuumia, tuumailla; keskustella, jutella

árvalastit arvella (ohimennen, nopeasti); *muitalattai guhket iežas mátkki birra ja árvalasttii vel loahpas muhtun hearvás fearána* kertoili pitkästi omasta matkastaan ja arveli vielä lopussa erään hauskan sattumuksen

árvalit arvella, tuumia; ehdottaa, esittää; arvata, veikata; keskustella, neuvotella; päättää (tehdä jotakin)

árvalus arvelu, ajatus; lausunto, ehdotus, suunnitelma, hahmotelma, luonnos; päätelmä

árvalusas (adv.) arvattavasti; *árvalusas niege sáhtta geavvat* arvattavasti noinkin voi sattua

árvasit (adv.) anteliaasti, avokätisesti, runsaskätisesti

árvádahttalit arvuutella

árvádahttin arvuuttaminen, arvauskilpailu

árvádahttit arvuuttaa

árvádallat arvailla; *in viša árvádallagoahtit* en viitsi ruveta arvailemaan

árvádus arvoitus; *diet lea agálaš árvádus olbmui* tuo on ikuinen arvoitus ihmiselle

árváduslaš arvoituksellinen; *árváduslaš ášši* arvoituksellinen asia

árveš (-is) ~ árves (-is) hyvä arvaamaan; *son lea árveš, árvidii vel mu áhkkorohki riegádanjagige* hän on hyvä arvaamaan, arvasi vielä mummovainajani syntymävuodenkin

árvidahtti arvattava, arvattavissa oleva, todennäköinen; järkeenkäypä

árvidahttit arvuuttaa

árvideames (adv.) arvattavasti

árvideapmi arvaaminen

árvidit arvata; tajuta, ymmärtää, tiedostaa

árvitmeahttun arvaamaton; *árvitmeahttun ášši* arvaamaton asia

árvitmeahttunvuohta arvaamattomuus; *eallima árvitmeahttunvuohta* elämän arvaamattomuus

árvoaddin arvostus, arvonanto

árvoárvvoštallan arviointi; arvioiminen

árvobadjáneapmi arvonnousu; *visttiid árvobadjáneapmi* asuntojen arvonnousu

árvobajádus arvonkorotus

árvobábir arvopaperi; *árvobábergaskkusteadji* arvopaperivälittäjä,

árvobábergávppašeapmi arvopaperikauppa, *árvobáberlávka* arvopaperisalkku,

árvobábermárkanat arvopaperimarkkinat

árvodássi status, yhteiskunnallinen asema

árvodávvir ~ árvodinga arvoesine

árvofápmu arvovalta

árvogássa jalokaasu

árvolassevearru arvonnlisävero

árvomearka kunniamerkki

árvonamma arvonimi

árvoortnet arvojärjestys, arvojärjestelmä

árvoossodat arvo-osuus

árvoreive arvoposti

arvosadji status

árvosaš arvoinen; *muitalanárvosaš* kertomisen arvoinen

árvosátni arvosana

árvováldi arvovalta, auktoriteetti

árvovuogádat arvojärjestelmä

árvovuoládus arvonnvähenneminen

árvu arvio; *árvvu mielde* arviolta

árvu arvo; *addit árvvu* antaa arvoa, *atnit árvvus* pitää arvossa, arvostaa, *árvvus adnojuv'von* arvostettu

árvudit arvioida

árvugas arvoisa, arvokas

árvugasvuohta arvokkuus

árvvas antelias, avokätinen, runsaskätinen, vieraanvarainen, reilu

árvvasmuvvat tulla anteliaammaksi

árvvastallat teeskennellä anteliasta

árvvasvuohta avokätisyys, runsaskätisyys, vieraanvaraisuus
árvvašit (soapmása) pitää jotakuta liian anteliaana
árvvoheapme, árvvohis ilkeä, kelju, pirullinen; *árvvoheamet* ilkeästi, keljusti, pirullisesti
árvvohisvuohta ilkeys, keljuus, pirullisuus
árvvohisrássi rikkaruoho
árvvohuššat ilkeillä, keljuilla, piruilla; *árvvohuššan* ilkeily, keljuilu, piruilu
árvvolaš arvokas; *árvvolaš láhttenvuohki* arvokas käyttäytyminen
árvvolašvuohta arvokkuus
árvvoštallan arviointi; arvostelu, kritisointi
árvvoštallanágga arviointiperuste
árvvoštallanmeannudeapmi arviointimenettely
árvvoštallannávccat (pl.) arvostelukyky; päättelykyky
árvvoštallanváldi harkintavalta; *rád' dehusas lea árvvoštallanváldi dien áššis* hallituksella on harkintavalta kyseisessä asiassa
árvvoštallanvearuhus arvioverotus
árvvoštallanvuloš harkinnanvarainen; *árvvoštallanvuloš doarjja* harkinnanvarainen tuki
árvvoštallanvuohki arviointitapa
árvvoštallat arvostella, arvioida, päätellä
árvvoštal'li arvostelija, kriitikko
árvvoštal'lit (pl.) jury, raati
árvvoštit arvostaa
árvvoštus arvostus; harkinta (jur.)
árvvuheapme, árvvuhis arvoton, hyödytön; *árvvuhisvuohta* arvottomuus, hyödyttömyys
árvvuhuvvat menettää arvoaan
árvvusadnojuv'von arvossapidetty, arvostettu
árvvusatnin arvostus
árvvuvuloš ala-arvoinen (arvosanasta)
ása ~ ásat ylilaita (veneen)
ásadit asuskella, asustella, oleskella, oleilla; *ásadeapmi* asuskelu, oleskelu, oleilu
ásahallat asetella
ásaheaddji asettaja, perustaja; säätäjä
ásahit asettaa, perustaa; saada asettumaan (johonkin), panna tai saada asumaan (jossakin);
lága ása hit säätää laki

ásahus instituutio, laitos; asetus (jur.); asetus, arvo (esim. tietokoneessa), *ásahusat* (pl.)
asetukset

ásahusčoakkáldat (jur.) asetuskokoelma

ásahushoavda toimistopäällikkö

ásaidit asettua asumaan

ásaiduhttit asuttaa

ásaidupmi asutus, asuttaminen

ásaiduvvan asutus, asuttaminen

ásaiduvvat asettua asumaan; kotiutua, ruveta pitämään kotinaan

ásajoatkka ylilaidan jatke (jokiveneessä)

ásen aasi

ásialaš (a./s.) aasialainen

áskarat (pl.) pikkutavarat, kama

áskár poropeukalo (jolla kaikki särkyy)

áski viilipytty (puinen)

áskkas, áska etova (maultaan)

ásodat asunto

ásodat (S) asuntola

ásodathoavda (S) asuntolanhoitaja

ásodatskuvla sisäoppilaitos

ásodit asustella

ásodit haasioda (pitkään)

áspasat (pl.) keitokset, teuraasta keitettävät sisäelimet

áspas (-) maittava

ássagoahtit (gosa nu) asettua asumaan (johonkin)

ássalit leiriytyä (nopeasti), asettua (nopeasti johonkin); asua (lyhyen aikaa)

ássameahttun asumaton, autio; *ássameahttun guovlu* asumaton seutu

ássan asuminen, asutus

ássanbáiki asuinpaikka

ássančujuhus kotiosoite

ássandássi asumisen taso

ássandávjodat väestötiheys

ássandilálašvuodat (pl.) asunto-olot, asuinolosuhteet

ássandoaibma asutustoiminta

ássandoarjja asumistuki
ássangiella kotikunta, asuinkunta
ássangollu asumiskulu
ássanguovddáš asutuskeskus
ássanguovlu asuinalue
ássanlanjadat asuinhuoneisto
ássansadji asuinsija, asuinpaikka
ássansearvvuš asukasyhteisö
ássanviessu asuintalo
ássanvisti asuinhuoneisto
ássanvovdna asuntovaunu
ássanvuoigatvuohta asumisoikeus
ássat asua; asettua asumaan
ás´si asukas; *ás´sit* (pl.) asukkaat, väestö
ássu rauha, hiljaisuus
ás´su ~ ássi haasio
ássut haasioda
ástadit saada tai panna näivettymään
ástageadgi talkkikivi
ástamuorra kuihtunut puu; ylivuotinen kaadettu puu
ástandávda halvaus; näivetystauti
ástat halvaantua, halvautua; näivettyä, kuihtua (puusta, ruumiinosasta)
áster (bot.) asteri; *ásteršattut* (pl.) asterikasvit
ástmá ~ ásmá astma
ástmátiĥkkár astmaatikko
ásttas, ásta näivettynyt, kuivettunut, kuivunut
ásuiduvvat asettua (johonkin); ruveta pitämään kotinaan, kotiutua
ásustit haasioda (vähän)
áššáiduhttin (jur.) syyttäminen, syyte
áššáiduhttit (jur.) syyttää (rikoksesta)
áššáiduhtton (jur.) syytetty (rikoksesta)
áššáiduvvat (jur.) joutua (rikoksesta) syytteeseen; saada tuomio (syyllisestä)
áš´šáigul´levaš asiaankuuluva, asianomainen; aiheellinen, asianmukainen
áš´šáiguoskevaš asiaankuuluva, asianomainen

áššáiosolaš asianosainen

áššálaččat (adv.) asiallisesti; *čilgii áššálaččat plána váikkuhusaid* selitti asiallisesti suunnitelman vaikutukset

áššálaš asiallinen; *áššálaš fuopmášuhttin* asiallinen huomautus

áššálaš (jur.) syyllinen, syypää; epäilty, syytetty

áššálašvuohta asiallisuus; aiheellisuus

áššálašvuohta (jur.) syyllisyys

áššáskuhtti (jur.) syyttäjä, yleinen syyttäjä; *áššáskuhttieiseváldi* syyttäväviranomainen

áššáskuhttin (jur.) syytteeseenpano; *áššáskuhttinágga* syyteperuste, *áššáskuhttinčála* syytekirjelmä

áššáskuhttit (jur.) syyttää (rikoksesta)

áššáskuhttojupmi syytteessäolo; syytteeseen joutuminen

áššáskuhttot (jur.) joutua syytteeseen

áššáskuvvat joutua epäilyksenalaiseksi; joutua syytteeseen; syyllistyä (johonkin); tulla julistetuksi syylliseksi, saada tuomio

áššēbábir asiapaperi, dokumentti; *áššēbáberlávka* asiakirjasalkku, *áššēbábermerken* asiapaperimerkintä, *áššēbábervearisteapmi* asiakirjaväärennös

áššēbealli osapuoli

áššēčuoččáldahttin (jur.) kanne

áššēčuoččuheadđi (jur.) kantaja (oikeudessa)

áššēdiehtu asiatieto

áššēdikšu asiainhoitaja

áššēdovdamuš asiantuntemus

áššēdovdi asiantuntija

áššēgirji asiakirja

áššēgolut (pl.) oikeudenkäyntikulut

áššēhas asiakas

áššēheapme, áššēhis asiaton

áššēhisvuohta asiattomuus

áššēhuhttin (jur.) syytteestä vapauttaminen

áššēhuhttit (jur.) vapauttaa syytteestä; *vuos áššáskuhttui ja de áššēhuhttui* ensin asetettiin syytteeseen ja sitten vapautettiin syytteestä

áššēhuvvan (jur.) syytteestä vapautuminen

áššēhuvvat (jur.) vapautua syytteestä

áššelistu asialista

áššemeannudeaddji asian esittelijä

áššemeannudeapmi asian käsittely, esittely

áššemeattáhus asiavirhe

áššeoamasteaddji asianomistaja

áššeoapmahaš asianosainen

áššeoasálaš asianosainen

áššseoktavuohta asiayhteys

áššseosolaš asianosainen

áššsesuorgi asianhaara

áššševálmmaštallan asian valmistelu; esittely (asian)

áššševálmmaštal'li asian valmistelija; esittelijä (asian)

áššševuoddji asianajaja

áššši asia, juttu, oikeusjuttu; aihe, syy

ášššihuvvat päästä oikeusjutuista

ášššodit ~ ášššodaddat tehdä tarpeensa

ášššu haasio

ášššu hiillos

ášššudit polttaa hiillokseksi, polttaa hiillokselle

ášššuluvvat ~ ášššuiduvvat hiillostua

ášššut hiiltyä

átnjal (masa nu) halu, tarve, hinku (erit. johonkin syötävään ja juotavaan); *átnjala čáskadit*

tyydyttää (jonkun) nälkä ~ tyydyttää (jonkun) himo

átnoladdat pyydellä anteeksi (useamman kerran)

átnolas anteeksi pyytelevä; pyytelevä, kerjäilevä

átnudit anoa nöyrästi (jotakin), anoa nöyrästi saada tehdä (jotakin)

átnuladdat pyydellä anteeksi

átnumuš anomus, anottava, anominen; vetoomus

átnumušduopmostuollu (jur.) vetoomustuomioistuin

átnut anoa, pyytää (erit. syntejä anteeksi)

átnut anoa (jotakin); pyytää joltakulta anteeksi

átnuvaš anteeksi pyytelevä, katuvinen

áttán aatami; *boares áttán* vanha aatami, paholainen, *gii bahá baháin mávssaha, dat boares áttán(a) bálvala* se joka kostaa pahan pahalla, hän vanhaa aatamia palvelee (erään virren sanoja)

ávaškeahttá (adv.) aavistamatta; *dáhpáhuvai ávaškeahttá* tapahtui aavistamatta

ávaštallat aavistella, uumoilla

ávaštit aavistaa

ávaštus aavistus

ávccá (adv.) ~ **ávccát** (adv.) aivan ilman, *bázii ávccá* jäi kokonaan ilman; ehdottomasti, ilman muuta, *ávccá vuolggán munge dohko* ilman muuta lähden minäkin sinne

ávda (attr.) levollinen, kunnollinen, kunnon, luotettava, rehti; miellyttävä

ávdagas avaruus, äärettömyys

ávdaí, ávdás kunnollinen, luotettava (ihmisestä)

ávdaívuohtha kunnollisuus, luotettavuus (ihmisestä)

ávddaheapme, ávddahis kunnoton, kelvoton, epäluotettava (ihmisestä); elinkelvoton (alueesta)

ávddahisvuohtha kunnottomuus, kelvottomuus, epäluotettavuus (ihmisen); elinkelvottomuus (alueesta)

ávddahuvvat tulla kunnottomaksi, kelvottomaksi, epäluotettavaksi (ihmisestä)

ávddaiduvvat tulla kunnollisemmaksi, luotettavammaksi (ihmisestä)

ávddalaš kunnollinen, luotettava, rehti, reilu (ihmisestä)

ávddalašvuohtha kunnollisuus, luotettavuus, rehtiys, reiluus

ávddas, ávda luotettava, varma, tasainen (ihmisestä)

ávddasmuvvat tulla kunnollisemmaksi, luotettavammaksi (ihmisestä)

ávdin autio, asumaton; *ávdin guovlu* autio seutu

ávdistohpu autiotupa; *álbmotmeahci ávdinstobut* kansallispuiston autiotuvat

ávdnedit ~ ávdnedaddat työstää, muotoilla (vähin erin)

ávdnen työstäminen, muotoilu

ávdnnet ~ ávnnastit; ávdnet reaga työstää, muotoilla rekeä

ávdugas autuas; *šaddat ávdugassan* tulla autuaaksi

ávdugasat (adv.) autuaasti

ávdugasdahkki autuaaksitekevä

ávdugasvuohtha autuus; *beassat oasálaš ávdugasvuodas* päästä osalliseksi autuudesta

ávgadas ~ ávgadasvuohtha avaruus, äärettömyys

ávgat, ávgadis avara, aukea, tilava; *doppe lea ávgat ássat* siellä on tilaa asua

ávil niisi (kangaspuiden); *ávilsoabbi* niisikeppi

ávjat varjella, hoitaa, vaalia

ávjái, ávjás runsaasti heinää kasvava, heinäinen; *ávjás ájaguorra* heinäinen puronvarsi

ávji heinä

ávjjas, ávjo- terävä, hyvässä terässä oleva; *ávjoniibi* hyvässä terässä oleva veitsi

ávjjáiduvvat kasvaa täyteen heinää; *šillju lea sakka ávjáiduvvan* pihamaalle on kovasti kasvanut heinää

ávjeheapme, ávjjehis niukasti heinää kasvava; heinätön

ávjjoheapme, ávjjohis tylsä (esim. puukko, kirves, viikate); *ávjjohis liššáin lea lossat láddjet* tylsällä viikatteella on työläs niittää

ávjjohuvvat tylsyä terästään (esim. puukko, kirves, viikate); *lea gusto ávjjuhuvvan dát ákšu, galggašii šliipet* on näemmä kovasti tylsynyt tämä kirves, pitäisi tahkota

ávjjosmuvvat teroittua, tulla hyvään terään (esim. puukko, kirves, viikate)

ávjjul (adv.) terävä (särmästä, reunasta)

ávjjur kuplahylje

ávjodoalaheapme, ávjodoalahis helposti tylsyvä (viikatteesta tms.)

ávjodoal'li tylsymätön, teränsä pitävä; *gal láddjedettiin galgá leat ávjodoal'li liš'sá* kyllä niitettäessä pitää olla teränsä pitävä viikate

ávjolassii (adv.) terä ylöspäin (esim. puukko, kirves, viikate)

ávjovearju teräase (esim. puukko)

ávju terä (teroitettu)

ávjui, ávjos terävä; *ávjos niibi* terävä veitsi

ávjuluvvat tulla teräväksi (särmästä tms.); huipentua; kärjistyä

ávkašuvvat (mas nu) hyötyä, kostua (jostakin); *ii ávkašuvvan das nugo livččii sáhttán* ei hyötynyt siitä kuten olisi voinut

ávkegálvu hyödyke

ávkegoziheaddji edunvalvoja; *su mearridedje muittohuvvan áhčis ávkegoziheaddjin* hänet määrättiin muistisairaana isänsä edunvalvojaksi

ávkegoziheapmi edunvalvonta

ávkeguođ'di edunjättäjä

ávkeoažžu edunsaaja

ávkešaddu hyötykasvi

ávki hyöty, etu

ávkkáiduvvat (+ kom.) hyötyä, kostua (jostakin); *ii ávkkáiduvvan stuorra árbbiinis muhto jámii váivvážin* ei hyötynyt suuresta perinnöstään vaan kuoli tyhjätaskuna

ávkkálaččat (adv.) hyödyllisesti

ávkkálaš hyödyllinen, edullinen

ávkkálašvuohta hyödyllisyys, edullisuus

ávkkástallan hyödyntäminen, hyväksikäyttö, riisto; *luondduriggodagaiguin ávkkástallan* luonnonvarojen hyväksikäyttö

ávkkástallat (+ kom.) hyödyntää (jotakin), käyttää (jotakuta, jotakin) hyväkseen

ávkkeheapme, ávkkehis hyödytön; *ávkkehis geahččaladdan* hyödytön kokeilu

ávkkehuvvat tulla hyödyttömäksi

ávkkuhit hyödyttää; *diet ii ávkkut geange* tuo ii hyödytä ketään, tuosta ei ole kenellekään hyötyä

ávládit pangoittaa (nulppo, sarveton poro niskasta), sitoa kaulahihna

ávli panka, kaulahihna

ávnnas aine, materia; raaka-aine, aines; oppiaine (N); aine, aineenkirjoitus (S); kapistus

ávnnasčalbmi hiukkanen

ávnnasgeahtes (attr.) aineeton; *ávnnasgeahtes ávkegálvvut* (pl.) aineettomat hyödykkeet

ávnnaslaš aineellinen; *ávnnasgeahtes ja ávnnaslaš kultuvra* aineeton ja aineellinen kulttuuri

ávnnaslohkamat (pl.) aineopinnot (S)

ávnnasmolsun ~ ávnnasmolsašupmi ~ ávnnasmolsašuvvan aineenvaihdunta

ávnnasmuorra tarvepuu

ávnnasoahpaheaddji aineenopettaja (S, R)

ávnnasoahput (pl.) aineopinnot (S)

ávnnasoassi ainesosa (ruoan)

ávnnastahttit panna työstämään, muotoilemaan, valmistuttaa; panna hankkimaan luonnosta rakennusaineeksi

ávnnastallat työstää, muotoilla (vähin erin)

ávnnasteaddji valmistaja

ávnnasteapmi muotoilu, työstäminen; valmistus / materiaalinhankinta

ávnnastit gč. **ávnet**

ávnnjaldat ~ ávnnaldat ~ ávnnjaldat väkänen (ongenkoukussa); liipaisin (aseessa)

ávskár ~ ávskkir äyskäri (kourumainen kauha veden poistamiseksi veneestä)

ávttahat teurastuspaikka (lumella)

ávttat (pl.) synnytyspoltot

ávus avaruus; sfääri
ávus avoin (ei ole näköesteitä)
ávva halaus, hali
ávvir huolenpito, huoli, *atnit ávvira mas nu* huolehtia jostakin; tahdikkuus
ávvirheapme, ávvirhis välinpitämätön, huoleton
ávvirlaš huolellinen; tahdikas
ávvirmeahttun välinpitämätön, huolimaton
ávvirmeahttunvuohta välinpitämättömyys, huolimattomuus
ávvočájáhus juhlanäytäntö
ávvočála juhlaKirja
ávvodoalut (pl.) juhlatilaisuus
ávvolanjat (pl.) juhlahuoneisto
ávvomeanut (pl.) juhllaisuudet, juhlamenot
ávvomieduš juhlaKulkue
ávvouksa riemukaari
ávvu ilo, riemu
ávvučuorvvas riemuhuuto
ávvudanbeaivi juhlapäivä
ávvudančoahkkin juhlaKokous, juhlaistunto
ávvudanjahki juhlaVuosi
ávvudanmállásat (pl.) juhla-ateria
ávvudeapmi juhla, juhlinta
ávvudit iloita, riemuita; juhlia (jotakin), viettää juhlia
áv'vui, áv'vos riemukas; *áv'vos boddu* riemukas hetki
ávvujieta riemuhuuto
ávža pohjantuomi
ávžái, ávžás jossa on paljon rotkoja; *dát lea ávžás guovlu* täälläpäin on paljon rotkoja
ávži rotko, kanjoni
ávžohallat (soapmásii) joutua jonkun patistamaksi
ávžu lehto (kosteaa)
ávžut kehottaa, suositella; *ávžžui mu bargat viššaleappot* kehotti minua työskentelemään ahkerammin
ávžžodit kehotella
ávžžuhit kehottaa; suosittaa, suositte

ávžžuhus kehotus, suositus, vetoamus

B

-ba (l.part.) -pa, -pä; *leabahan dat lossat* onpa se painava, *finanba dieđusge munge doppe* käynpä tietysti minäkin siellä

badjálagaid (adv.) päällekkäin; *barddii daid badjálagaid* latoi ne päällekkäin

badjálas päällekkäinen; *badjálas eanagearddit* päällekkäiset maakerrokset

badjálastit olla päällekkäin

badjánaddat kohoilla; *dievát oidnojit jávrri duohken badjánaddamin* kumpuja näkyy järven takana kohoilevan

badjánastit nousta, kohota (vähän tai nopeasti)

badjáneaddji nouseva, ylenevä; *badjáneaddji vielti* nouseva rinne

badjáneapmi nousu, nouseminen

badjánit nousta (esim. rinnettä); kohota rinteestä tms.); kohottautua (vuoteesta); nousta, syntyä (vaikeuksia tms.); kohota (taikinasta)

badjealmmái ~ badjeolmmái poromies

badjebadjálagaid (adv.) toinen toisensa päällä; *báberkássat ledje áittis badjebadjálagaid* paperilaatikoita oli aitassa toinen toisensa päällä

badjebadjelii (adv.) ylen määrin, vaikka kuinka paljon; *sus lea badjebadjelii ruhta* hänellä on rahaa vaikka kuinka paljon

badjebahta yläperä (linnulla)

badjebavssa ylähuuli

badjebárdni porosaamelaispoika; *Ánde lea doaimmalaš badjebárdni* Antti on toimelias porosaamelaispoika

badjebátni ylähammas

badjebáza ylijäämä

badjebázalaš ylijäämäinen; *badjebázalaš ruhtadoalloloahpaheapmi* ylijäämäinen tilinpäätös

badjebealli yläpaula (verkon)

badjebeana porokoiria

badjebiegga myötävirtaan puhaltava tuuli (joella tms.)

badjeboazu tunturiporo

badječáhci latvavesi

badjedállu porosaamelaistalo

badjedássi yläaste

badjedeatta ylipaine

badjedilli paimentolaisporonhoito, poropaimentolaisuus; *mu áddjá ja áhkku eliiga badjedilis* isovanhempani harjoittivat paimentolaisporonhoitoa

badjedoabayläkäsité

badjeeana(n)ylämaa, ylänkö

badjegáibiyläleuka (ulkopuoli)

badjegeardiyläkerta; *mánát odde badjegearddis ja vanhemat ođiiga vuollegearddis* lapset nukkuivat yläkerrassa ja vanhemmat alakerrassa

badjegoahtipaimentolaiskota; *doppe duoddaris lea ainge soames badjegoahti* siellä tunturissa on yhä jokunen paimentolaiskota

badjedorutyläruumis

badjehoavdaylipäällikkö

badjeindeaksayläindeksi

badjelyli, ylitse; *suohkat govddai badjel* puuro kiehui ylitse, *čealádii badjel áiddi* hyppäsi yli aidan, *bajándálki manai badjel* ukkonen meni ylitse, *girdi girddii badjel jávrrí* lentokone lensi yli järven, *dohko lea badjel miila* sinne on yli peninkulma matkaa

badjelaččavähän ylempää (ohi); *loddi girddii badjelačča* lintu lensi vähän ylempää (ohi)

badjelaččasvähän ylempänä

badjelahttuyläraaja

badjelasan, badjelasat, badjelasasjna. päälleni, päällesi, päällensä jne.; *váldit badjelasas* ottaa tehtäväkseen, ottaa hoitaakseen

badjelastaylälehti

badjelašvähän enemmän kuin, vähän yli; *diibmu lea badjelaš guhtta* kello on vähän yli kuusi, *luossa dettii badjelaš logi kilo* lohi painoi vähän yli kymmenen kiloa

badjelažžiivähän ylemmäksi

badjeláiggebarguylityö

badjeláiggebuhtadusylityökorvaus

badjelárvvoštallatyliarvioida; *badjelárvvoštallat barggu bistináiggi* yliarvioida työn kesto aika

badjelbeassameahttun(attr.) ylitsepääsemätön; *badjánedje badjelbeassameahttun váttisvuodát* syntyi ylitsepääsemättömiä ongelmia

badjelduolbmatrikkoa (lakia, määräyksiä); *badjelduolbman* rikkominen (lain, määräyksen)

badjeleksponeretylivalottua; *badjeleksponeren* ylivalotus

badjelfámolaš ~ badjelvuoimmálašylivoimainen

badjelfápmu ~ badjelvuoibmiylivoima

badjelgeahčahahti ylenkatsottava, väheksyttävä

badjelgeahččalas ylenkatseellinen, väheksyvä

badjelgeahččanvuolta ylenkatse, väheksyntä

badjelgeahččat ylenkatsoa, väheksyä; *badjelgeahččan* ylenkatse, väheksyntä

badjelhearki, badjelhearkkes yliherkkä; *ii galggašii leat menddo badjelhearki* ei pitäisi olla kovin yliherkkä

badjelii päälle, ylle (vaatteesta); *cokkai gávtti badjelii* puki lapintakin päälleen

badjelii ~ badjelebbui korkeammalle, ylemmäksi

badjelis päällä, yllä (vaatteesta); *ádjás lei beaska badjelis* vaarilla oli peski päällään

badjelis ~ badjeleappos korkeammalla, korkeampaa, ylempänä, ylempää

badjeljagáš ylivuotinen; *badjeljagáš sarritdakḡasat* ylivuotiset mustikanvarvut

badjellunddolaš yliluonnollinen; *badjellunddolaš áššit smiehtahit olbmuid* yliluonnolliset asiat askarruttavat ihmisiä

badjelmanahat ylikäytävä

badjelmannan ylitys, ylimeno; *badjelman'ni* ylittävä, ylimenevä

badjelmearálaš kohtuuton, yletön, liiallinen; *badjelmearálaš sáltegeavaheapmi sáhtta čuohcit dearvvasvuhtii* kohtuuttomalla suolan käytöllä voi olla huonot terveysvaikutukset

badjelmearálaš ylimääräinen; *buot badjelmearálaš goluid šaddá geahpedit* kaikki ylimääräiset kulut on vähennettävä

badjelmeari (adv.) ~ **badjemeare** (adv.) kohtuuttomasti; *ii gánnet doapmat badjelmeari* ei kannata hosua kohtuuttomasti

badjeloivviid (adv.) kokonaan, täysin, yltä päältä; *lei badjeloivviid bivastuvvan* oli yltä päältä hiessä, *lei badjeloivviid juhkan* oli umpikännissä

badjelriikkalaš ylikansallinen

badjelunta toimelias poromies

badjeluohkká yläluokka

badjeluopma yläluomi

badjelvuoddji yliajaja; *badjelvuoddji báhtarii bártidanbáikkis* yliajaja pakeni tapahtumapaikalta

badjelvuodjin yliajo

badjemadda yläsarvi poronsarvessa (runko-osa takakaihtimen yläpuolella)

badjemánná porosaamelaislapsi

badjemeahcci porometsä (erit. tunturissa)

badjenieida porosaamelaistyttö

badjenisu porosaamelaisnainen
badjeolul yläleuka (sisäpuoli, luu)
badjeoassi yläosa
badjeogohas selkävyö (poron rekivaljaissa)
badjeolmmoš poronhoitaja, porosaamelainen
badjeravda yläreuna
badjerádji yläraja, maksimi
badjereanga pororenki
badjereašmi yläpaula (verkossa)
badjerikkis pororikas, suurporonomistaja
badjerumaš yläruumis
badjesápmelaš ~ badjesápmi porosaamelainen, tunturisaamelainen
badjeseršánta ylikersantti
badjesiida kotakylä, porokylä (tunturissa, poroineen, ihmisineen, rakennelmineen)
badjestohpu porokämppä
badješuokŋa yläsävel
badjeváhkká reisi
badjeverdde porosaamelaisväarti (talollisella)
badjeviessu ylähuone (erit. parlamentissa)
badjevuovda rintakehä
badji yläjuoksu (joen); mitta (suopungin-, hihnan-, äänen- tms.), kausi, ajanjakso
badjin (adv.) ylhäällä, korkealla, *badjin áimmus* ylhäällä ilmassa; joen yläjuoksulla, *son áasai badjin* hän asui joen yläjuoksulla; jalkeilla, ylhäällä, *son lei juo badjin* hän oli jo jalkeilla; muistissa, muistiin pantuna, *dat lea mus badjin* se on minulla muistiin pantuna
badjinolmmoš joen yläjuoksun asukas
badjosat (pl.) ylämaa, ylänkö
badjugasas (adv.) ylhäällä, ylämaalla
badjugassii (adv.) ylhäälle, ylämaalle
badni ~ bodni kehräävä
badni (-s) ~ bodni (-s) kehrääväinen, jatkuvasti kehräävä
bađalassii (adv.) takamuksilleen; *steanžžihii bađalassii* pyllähti takamuksilleen
bađamañil (adv.) heti perässä
bađavuloš istuma-alusta
badošgaccet pyrstötiainen

bađuš pyrstö (linnun); korkeusperäsin, pyrstö (lentokoneen)
bađverássi (bot.) poimulehti
bađvešaddu (bot.) palkokasvi
bađvi palko
bađvvotdil'la (bot.) litutilli
bađvvotgiera (bot.) tunturipitkäpalko
bađvvotlávki (bot.) litulaukka
bađvvut (bot.) litukka
bagadallan kuritus; kuvailu; neuvonta, ohjaus; ohjaus (filmin)
bagadallat kurittaa; kuvailla, neuvoa; ohjata (filmiä)
bagadal'li neuvoja, konsulentti, ohjaaja; ohjaaja (elokuvan, näytelmän)
bagadanmearka opastusmerkki
bagadas tiiviste
bagadastit kurittaa (vähän)
bagadeaddji rankaisija, kurittaja; neuvoja, konsulentti, ohjaaja; ohjaaja (elokuvan, näytelmän)
bagadeapmi kurittaminen, kuritus; neuvominen, neuvonta
bagadit kurittaa; *máná bagadit* kasvattaa kurilla lasta; neuvoa, opastaa, ohjata
bagadus kuritus; ohje, neuvonta, informaatio; johdanto
bagebahkka (adv.) tupaten täynnä, täpötäynnä, tiukkaan
bagga (adv.) pullollaan, piukassa, täpötäynnä
baggadit saada tai panna pullistumaan (esim. maha, säkki), antaa turvota (nylkemätön teuras)
baggalas helposti pullistuva (esim. maha, säkki)
baggat pullistua, tulla pullolleen, alkaa pullottaa (esim. mahasta, säkistä), turvota (nylkemättömästä teuraasta)
baggát pullottaa, olla pullollaan (esim. mahasta, säkistä); olla jossakin maha pullollaan
bagget ahtaa (säkki tms. täyteen)
baggi pullukka, pullukkamaha; pullottava esine
bahá altis jollekin vaaralle; *lea bahá bártidit* on vaara joutua onnettomuuteen, *lea bahá gávnnahallat* on riski paljastua
bahá paha (hyvän vastakohtana); *ollu bahá gávdno maiddá min gaskkas* paljon paha
 löytyy myös meissä

bahá paha, pahuus; *buot bahá, mii gávdno dán máilmmis* kaikki pahuus, mitä löytyy tästä maailmasta, *diet lea bahá ovdasii* tuo enteilee pahaa, *ii heive muitaladdat baháid iežas oahppásiin* ei sovi kertoilla pahaa tuttavistaan

bahá (-s) vihainen, vihamielinen, paha; *gáskkáhalai bahás beatnagii* joutui vihaisen koiran puremaksi, *lea bahá buohkaiguin* on vihamielinen kaikkien kanssa

bahábeakkálmás ~ bahábeakkán pahamaineinen

bahábijat kirous, pahat henget (noidan langettama)

bahábussii (adv.) pahaksi, pahitteeksi; *diet ii leat dutnjege bahábussii* tuo ei ole sinullekaan pahitteeksi

bahábut (adv.) pahemmin, pahemmasti; *ii bávččagan bahábut* ei sattunut pahemmasti, *geahččalii duodas muhto ii bahábut lihkostuvvan* yritti tosissaan muttei pahemmin onnistunut

bahádahkki pahantekijä, vahingontekijä

bahádahku ilkityö, tihutyö, pahanteko

bahádallat (soapmásiin) vihoitella, äksyillä (jollekulle); *iežas mánáiguin ii heive bahádallat* omille lapsilleen ei sovi vihoitella, *son láve bahádallat iežas vuolibuččaiguin* hänellä on tapana äksyillä alamaaisilleen

bahádábálaš paheellinen; *lea guhká eallán bahádábálaš eallima* on pitkään viettänyt paheellista elämää

bahádáhpi paha tapa, pahe; *galggašit beassat eret dien bahádábis* pitäisi päästä pois siitä paheesta

bahádáhtolaš pahansuopa, pahantahtoinen

baháguren (-is) pahankurinen, tottelematon (erit. lapsista)

bahájuonalaš juonitteleva, ovela

bahájuonastallat ~ bahájuonastit juonitella, juonia, punoa juonia

bahákas paholainen; pahu!

bahálaš paholainen

bahálaš ~ bahákas ~ behákas ~ bihálaš ~ behálaš ~ bihákas ~ bahánihkkán pahu (lieviä kiro sanoja)

baháláhkai (adv.) ~ **baháládje** (adv.) juuri ja juuri, niukin naukin, nipin napin

bahálihkus (adv.) valitettavasti, pahaksi onneksi; *bahálihkus deiven vuolgut aiddo dalle dohko* pahaksi onnekseni satuin lähtemään juuri silloin sinne

bahálohka kaiken maailman asiat, esineet (halventavasti)

bahámielalaš huonotuulinen, pahantuulinen

bahámielas (adv.) huonolla tuulella, pahalla päällä; *lea dájvá bahámielas* on usein huonolla tuulella

bahámielat ilkeä, vihamielinen

bahámus pahin; *bahámus mii sáhtii dáhpáhuvvat* pahin mitä saattoi tapahtua

bahámusat (adv.) pahimmin, pahiten; *son roasmmohuvai bahámusat* hän loukkaantui pahimmin

bahánáhkálaš itsepintainen, paksunahkainen

bahánálat pahantapainen, mahdoton, änkyrä; *diekkár bahánalat olbmui lea veadjemeahttun birgehallas* tuollaisen änkyrän kanssa on mahdoton tulla toimeen

bahánihkkán (-is) ~ baháneahkkán (-is) ilkeä, ilkeämielinen, pahantahtoinen; *bahánihkkán!* pahas!

bahánit pahentua

baháriehtu raukka pieni (hellittelyilmaisu lapsesta)

bahás (attr.) pahainen, piskuinen (R); *bahás lunta* poikapahainen

bahás (adv.) ~ **bahát** (adv.) ~ **bahuid** (adv.) pahasti; *bal'láí bahás* pelästyi pahasti

baháslunddot pahapäinen; huonotapainen, änkyrä

bahásmielalaš huonotuulinen, pahantuulinen

bahásorbmi tapaturmainen kuolema; *manai bahásorbmaí mánnáriehtu* menehtyi tapaturmaisesti lapsiparka

baháudnu pahansuopaisuus

bahávarat pahansisuinen

bahávuolta pahuus; vihamielisyys, vihaisuus

bahávuigŋa paha henki, riivaaja

bahážat (pl.) ~ **bahážagat** (pl.) toisilleen vihoissaan olevat; *soai leaba leamaš juo guhká bahážat* he (kaksi) ovat olleet jo pitkään vihoissaan toisilleen

bahča katkera, pahanmakuinen, *bahča muorji* katkera marja, *bahča borramuš* pahanmakuinen ruoka; katkera (muistosta, kokemuksesta tms.), *bahča vásáhus* katkera kokemus

bahčagahttit tehdä katkeraksi, pahanmakuiseksi; katkeroittaa

bahčagit tulla pahanmakuiseksi ~ pahanhajuiseksi; katkeroitua

bahčahái- pahanhajuinen

bahčamiella katkera mieli, katkeruus

bahčašit pitää kovin katkerana ~ pahanmakuisena ~ pahanhajuisena; pitää kovin katkerana (muistoista)

bahčavuohta katkeruus, pahanmakuisuus / katkeruus, mielipaha; katkeruus, kauna

bahčáladdat ~ bohčáladdat lypseskellä (tarmokkaasti)

bahčámuš ~ bohčámuš lypsettävä, lypsäminen; *go leat mánga gusa, de ollu bahčámuš* kun on monta lehmää, niin on paljon lypsettävää

bahčásit ~ bohčásit pusertua; *soames ganjal bahčásii su čalmmiin* jokunen kyynel pusertui hänen silmistään

bahččagit (adv.) katkerasti; *bođii dan fuobmát bahččagit* tuli sen huomaamaan katkerasti

bahččegussa ~ bohččigussa lypsylehmä; *áhkcorohkis ledje moanat bahččegusat ja vel guiggut* mummovainajalla oli useita lypsylehmiä ja lisäksi hiehoja

bahčči ~ bohčči lypsäjä; lypsävä (lehmästä)

bahččostit ~ bohččostit pusertua (äkkiä); *bivastat bahččostii su gállus* hikipisara pusertui hänen otsastaan

bahččudit tehdä katkeraksi ~ pahanmakuiseksi ~ pahanhajuiseksi; katkeroittaa

bahččut tulla katkeraksi ~ pahanmakuiseksi ~ pahanhajuiseksi; katkeroitua

bahčengievdni ~ bohčingievdni lypsyastia

bahčiidit ~ bahčistit karvastella, maistua katkeralta, olla pahanmakuinen; haista pahalta, karvaalta, lemuta

bahčilit ~ bohčilit lypsäistä, lypsää nopeasti

bahčín ~ bohčín lypsäminen, lypsy

bahčínlihti ~ bohčínlihti lypsyastia

bahčínmašiidna ~ bohčínmašiidna lypsykone

bahčinoamit (pl.) ~ **bohčinoamit** (pl.) lypsykarja

bahčinvidá (adv./attr.) ~ **bohčinvidá** (adv./attr.) vastalypsettynä; *bahčinvidá mielki* vastalypsetty maito

bahčit ~ bohčit lypsää (lehmää), *eadni bažii gusaid* äiti lypsi lehmät; lypsää, tuottaa maitoa (lehmästä), *Girjjo bahčá 10 lihttera jándoris* Kirjo lypsää 10 litraa vuorokaudessa

bahčit ~ bohčit puristaa, pusertaa

bahkadas ahdinko; tungos, ruuhka, suma

bahkadit (adv.) ahtaasti, tiukkaan; *sii ášset viehka bahkadit* he asuvat aika ahtaasti

bahkašuddat ~ bahkkašuddat pyrkiä juuttumaan (johonkin)

bahkašuvvat ~ bahkkašuvvat jumittua, juuttua (puristuksiin)

bahkat, bahkadis ahdas, tiukka, täyteen ahdattu

bahkatvuohta ahtaus, tungos, ruuhka; ahdistus

bahkka (adv.) ~ **bahkkadievvá** (adv.) täpötäynnä, tupaten täynnä, tiukkaan, tiukassa

bahkkedallat sulloskella, tunkea (useaan kertaan); tungeksia; tunkeilla, olla tunkeileva, puuttua johonkin (useaan kertaan)

bahkkedit sulloa, tunkea (jatkuvasti); työntyä, tunkeutua (jatkuvasti); tunkeilla, olla tunkeileva, puuttua johonkin

bahkkehallan ruuhka, tungos

bahkkehallat tungeksia; yrittää kiilautua (useasti tai useasta henkilöstä)

bahkkehit ahtaa, tunkea (jokin johonkin)

bahkkejeaddji tunkeilija

bahkkestit tunkeutua, ahtautua, työntyä (nopeasti, yllättäen johonkin); *bahkkestii dieiguin beakkániiguin seamma govvii* tuppautui noiden julkkisten kanssa samaan kuvaan

bahkket sulloa, tunkea, tupata, työntää (tiukkaan); tulla väkisin, mennä väkisin, tunkeutua, työntyä, tunkeutua, ängätä, tuppautua, *lea dávjá bahkkemin ohppásiiddis lusa* on usein tuppautumassa tuttaviansa luokse; *bahkket ovdii* etuilla; (+ inf.) tupata, tahtoa, pyrkiä *agálaš rahča bahkke váibadit* alituinen raadanta tuppaa väsyttämään

bahku ~ **bahkadas** ruuhka, tungos, suma

bahodat pahuus, vihaisuus

bahohallat (soapmása ala) panetella (jotakuta); (soapmásiin) häijyillä, vihoitella, olla paha (jollekulle); (soapmásii) noitua, nalkuttaa jollekulle (kovasti)

baholagaid (adv.) pahat toisilleen; vihoissaan keskenään, *leaba leamaš juo guhká*

baholagaid he (kaksi) ovat olleet jo pitkään vihoissaan keskenään

baholasvuohta (keskinäinen) vihanpito, vihollisuus

bahonassan (adv.) pahaksi, pahitteeksi; *gielástallan lea olbmui alccesis bahonassan* jatkuva valehtelu on ihmiselle itselleen pahaksi

bahonit paheta, pahentua

bahraidit mäkättää

bahrrat mäkättää, märistä

bahta takamus, takapuoli, pylly, perse (vulg.), *rabas baðaid* pylly paljaana, *dat boaldá baða* se käy hermoille, *geahča bahtasat!* haista paska!; perä (nuotan, vuonon), *mu áddjá ásai vuotnabaðas* vaarini asui vuononperällä, *nuohttebaðas lei mealgat guolli* nuotanperällä oli melkoisesti kalaa

bahtabáddi häntähihna (hevosella, taakkaporolla); housunkannatin (vanhaan aikaan, naisilla)

bahtabealli pakara; *čohkkái beaŋkaravddas bahtabeales* istui penkin reunalla toisella pakarallaan (kiireisestä henkilöstä)

bahtaboskkan kurmupaarma

bahtabuiku peräpuikko
bahtabuogu peräpukama
bahtaculpi perä (linnulla)
bahtačalbmi ~ bahtaráigi peräaukko
bahtačalledoidin peräruiske
bahtačoalli peräsuoli
bahtadit (vulg.) ahmaista
bahtadoavdnji istuma-alusta, takapuolenalus (erit. ahkiossa)
bahtageasi (adv.) vaikeasti kävellen
bahtaliehkku perälauta (ahkion, veneen tms.), selkänöja (ahkion tms.)
bahtalubma ~ bahtalum´ma takatasku
bahtaluovdi nuotan poven koho
bahtanjoal´lu ~ bahtasihkku mielistelijä, perseennuolija (vulg.)
bahtaráigi peräaukko (ihmisellä); peräreikä (eläimellä)
bahtasáhcu takapuolen vako
bahtasihkaldat vessapaperi
bahtasuhttit (vulg.) tupata vatsansa täyteen ruokaa tai juomaa, ylensyödä, mässäillä
bahtasuvvat (vulg.) tulla liikaa syödyksi, tulla ylensyödyksi
bahtálas mielivä (pian vasovasta porovaatimesta)
bahtilit pyrkiä nopeasti hakeutumaan vasomispaikkaan (porovaatimesta); *álddut bahtiledje iežaset guottetbáikkiide* vaatimet rupesivat nopeasti hakeutumaan vasomispaikoilleen
bahtit pyrkiä, hakeutua vasomispaikkaan (porovaatimesta)
bahtošdolgi pyrstösulka
bahttái, bahttás ~ bahttii, bahttes rehevätakamuksinen (jolla on iso takapuoli); *son lea viehka bahttii* hänellä on aika iso takapuoli
bahttát ruveta pyrkimään vasomispaikkaan (porovaatimesta)
bahtti vasomispaikkaan pyrkivä porovaadin
bahuid (adv.) ~ **bahui** (adv.) ~ **bahul** (adv.) pahasti, pahoin; *roasmmohuvai bahuid biilabárttis* loukkaantui pahasti auto-onnettomuudessa
baicce (adv.) pikemminkin, paremminkin, *mana baicce vácci!* mene pikemminkin jalan!; sen sijaan että ..., *baicce livččii mannan vácci gillái son vuoddjái dohko biillain* sen sijaan että olisi mennyt kävellen kylälle hän lähti ajamaan sinne autolla
baigat lohjeta, lohkeilla (puusta)
baiget irrottaa, kiskoa sälö (puusta)

baiggahas sälö, säle

baika uloste, ulostus, kakka, paska (vulg.)

baikabahta paskiainen (haukkumasana); kakkapyly (pikkulapsista)

baikabava ummetus

baikagáivvo likakaivo

baikahehti ~ **baikahoahppu** ulostamisen tarve, kakkahätä

baikajuhkan (adv.) umpihumalassa, räkäkännissä

baikaluhttit liata (sontaan tms.)

baikaluvvat likaantua (sontaan tms.)

baikanaga (adv.) ulosteessa, ulosteen tahrimana; saastassa, saastan tahrimana

baikasaddat keljuilla, vinoilla

baikái, baikás ulosteeseen tahrautunut; kakkainen, paskainen (vulg.)

baikit ulostaa; kakata, paskantaa (vulg.)

baikkahallat (soapmásii) joutua jonkun lyömäksi, jäädä toiseksi jollekulle; *baikkahallat gihkii* "joutua käen paskantamaksi" (huono enne)

baikkahuvvat ~ **baikot** tahrautua ulosteeseen

baikkašit ulostaa (pitkään); kakata pitkään, paskantaa pitkään (vulg.)

baikkestuvvat tuntea ulostamisen tarvetta

baikkihandálkkas ulostuslääke

baikkihit auttaa ulostamaan, auttaa kakkaamaan (esim. lasta)

bajábealli yläpuoli; *bajábealde* yläpuolella; *bajábeallai* yläpuolelle, *bajábeale* yläpuolitse, yläpuolta

bajádallat kohotella, nostella

bajádus ~ **bajádas** nostettava (esim. painava kivi); korotus, ylennys

bajágeahči yläpää; *bajágeahčen* yläpäässä, *bajágeahčai* yläpäähän, *bajágeaže* yläpäästä (myöten), yläpäästä (ohi)

bajáhaddat yrittää voittaa vastenmielisyytensä muiden seuraa kohtaan, yrittää sopeutua muiden seuraan

bajálaš ~ **bajálašruhta** ~ **bajáluš** väliraha

bajálaštit antaa välirahaa

bajáldas päällyskivi; kerma (kohonnut, maidossa); rasva (liemen päällä)

bajáluš väliraha; lisuke; jälkiruoka

baján ukkonen; *baján čearggui* ukkonen jyrisi

bajánastit ukkostaa

bajánbalva ukkospilvi

bajánboska (bot.) idänukonputki

bajánčearggas ukkosen jyrinä

bajándálki ukonilma

bajándivri ~ **bajándihkki** ~ **bajángobbá** maakiitjä

bajángotka hevosmuurahainen

bajánnjuolla salama (suoraa iskevä); ukonnuoli (tav. maasta löytynyt kiviesine)

bajánoakti ukkoskuuro

bajánspábba kuukunen; ukonkuukunen

bajás (adv.) ylös; ylävirtaan

bajásaga (adv.) suoraan ylös

bajásbadjáneapmi (rel.) ylösnousemus

bajásboktalit (rel.) herätellä; *sárdnealmmái bajásboktalii čoakkálmassveaga buorádussii*
saarnamies herätteli seuraväkeä parannukseen

bajásboktit (rel.) herättää

bajásčuoččáldahttit (rel.) herättää kuolleista

bajásčuožžileapmi (rel.) ylösnousemus

bajásčuožžilit (rel.) herätä, nousta kuolleista

bajásčuvgehus kuulutus, tiedotus; *bajásčuvgehusbláđđi* tiedotuslehti, *bajásčuvgehusbargu*
valistustyö

bajásdoallan ylläpito, kunnossapito; *bajásdoallangeatnegasvuohta* ylläpitovelvollisuus,
bajásdoallangollu ylläpitokustannus

bajásdoallat ylläpitää

bajásdoallu ylläpito, kunnossapito

bajásduvdin noste; *bajásduvdinfápmu* nostevoima

bajásgeas'si kasvattaja (lapsen)

bajásgeassin kasvatus (lapsen)

bajásgeassinásahus kasvatuslaitos

bajásgeassinvuohki kasvatustapa (lapsen)

bajásgeassit kasvattaa (lapsia)

bajásguvlui (adv.) ylöspäin

bajáshukset (N) rakentaa, toteuttaa

bajásráhkadeaddji rakentava; *bajásráhkadeaddji evttohus* rakentava ehdotus

bajásšaddat varttua, kasvaa; *bajásšaddan* varttuminen, kasvaminen

bajás ~ **bajoš** päällys, pinta; pintakerros; yläosa, yläpinta

bajásčáhci pintavesi

bajášhápmi pintamuoto

bajásseallat (pl.) pintasolukko

bajibuš vähän ylempi; *bajibuččas* vähän ylempänä, *bajibužžii* vähän ylemmäksi, *bajibučča* vähän ylempää (ohi)

bajidanbohcci lappo

bajidanmearka (mus.) ylennysmerkki

bajidanveahka nostoväki

bajidit kohottaa, korottaa, nostaa

bajil (adv.) ylhäällä, ylhäältä; *mála lei laiggadan seainnis bajil* maali oli lohkeillut seinästä ylhäältä; ulkoa, ulkomuistista *eadnán máhtii moanaid sálmmaid bajil* äitini osasi useita virsiä ulkoa; ylävirralla, ylävirralta, *mohtorfanas gullui lahkoneamen bajil* moottorivene kuului lähestyvän ylävirralta päin

bajilčála otsikko

bajilčála ~ **bajilčalus** otsikko; *bajilčállagat ledje čielgasit merkejuvvon* otsikot oli selvästi merkitty

bajildeapmi päällystys, päällystäminen

bajildit päällystää; *geaidnu lea bajilduv´von ol´jočievrrain* tie on nyt päällystetty öljysoralla

bajildus ~ **bajildas** päällinen

bajildusbáidi päällyspaita

bajildusbivttas päällysvaate, päällystakki

bajildusčáhci pintavesi

bajildusgodus pintakudos

bajildushápmi pinnanmuoto

bajilduslaš pinnallinen; *bajilduslaš čielggadus* pinnallinen selvitys

bajildusseallat (pl.) pintasolukko

bajiloaidnu ulkonäkö; *bajiloainnu mielde* ulkonäöltä

bajimus ~ **bajimuš** ylin, ylimmäinen; *bajimusas* ylimpänä, *bajimussii* ylimmäksi, *bajimusa* ylintä kautta

bajit ylempi; *bajibus* ylempänä, *bajibui* ylemmäksi, *bajibu* ylempää (ohi)

bajit váibmomorči yläonttolaskimo

bajon tunturilainen

bajoneahhta pistin

- bajostallat** oleskella tunturissa (erit. porojen takia)
- bajošávji** (bot.) pohjanrölli
- bajošlávkeniillet** (bot.) tunturilaukkaheinä
- bajus** yläosa, yläpuoli (esim. verkon); ylämaa, ylänkö
- bajuštit** ylittää; uida verkon yläpaulan yli (kalasta)
- bakkagit** tulla pullolleen, ruveta pullottamaan, turvota (mahasta)
- bakkas** (-) pullottava, turvonnut; *baggečöavji* turvonnut maha
- bakku** pyy
- baktera** bakteeri
- baladit** pelätä (jonkin verran), pelkäillä
- balahahkes** epäluuloinen; mustasukkainen
- balahahkesvuohta** epäluuloisuus; mustasukkaisuus
- balahahtti** pelottava; pelättävissä oleva
- balaheapmi** mustasukkaisuus
- balahit** pelätä (henkensä tms. puolesta); olla mustasukkainen, olla epäluuloinen
- balanseret** tasapainoilla
- balastallat** pelkäillä
- balánsa** tasapaino; tase
- baláskit** pelästyä (kovasti); ruveta pelkäämään (kovasti)
- balča** kalsu, nysä (puukon tms.)
- balččas, balča** välttävä, lähes käyttökeltoton (puukko, suksi tms.)
- baldalit** pelotella; *ii heive mánáid baldalit gobmemáidnasiiguin* ei sovi lapsia pelotella kummitusjutuilla
- balddáhallat** pelotella
- balddáhus** pelätin, peloke; (+ adj.) hirveän, kauhean, *balddáhusrikkis* kauhean rikas
- balddáskit** pelästyä (pakoon); joutua (jonkin) pelästyttämäksi
- balddástuvvat** pelästyä, joutua (jonkin) pelästyttämäksi
- balddehahtti** pelättävä, pelottava
- balddihit** pelottaa, pelästyttää; panna pelottamaan, pelästyttämään
- balddonas** pelote, peläke, peloke; kummitus, haamu
- balddonas** pelättävä
- balddonastoga** kummitusjuna
- balddus** peloke, peläke, peloke
- baldi** (adj.) pelottava

baldi (+ adj., +adv.) hirveän, pelottavan, kauhean; *baldi bahá* hirveän äkäinen, *baldi guhkkin* kauhean kaukana

baldit pelottaa, pelästyttää, säikäyttää

baldot pelästyä; tulla pelotetuksi

baldu jäälautta; *baldut buđđosedje jieknajohtima áigge njárgga duohkai* jäälautat patoutuivat jäidenlähdon aikaan niemen taakse

baldui, baldos jossa on paljon jäälauttoja; *johka lei jieknajohtima áigge baldui* joessa oli jäidenlähdon aikaan paljon jäälauttoja

baleahтта baletti; *baleahttadánsu* balettitanssi

baleš pelkuri, arkajalka

baleš (-is) pelokas, arka

balešvuohta pelkuruus, pelokkuus

balkkidit haalia kokoon, kokoilla

balkoŋ'ŋa parveke

ballagoahtit ruveta pelkäämään

ballalas pelokas, vauhko

ballamuš pelkääminen, pelättävä; *ii leat mihkkige ballamušaid* ei ole mitään pelättävää

ballanfilbma kauhufilmi

ballat (soapmásis, mas nu) pelätä (jotakuta, jotakin); *ballat jápmimis* pelätä kuolemaa, *orui nu ballamin sus* tuntui niin pelkäävän häntä

balláda balladi

bal'lán pelästys, paniikki

bal'lástallat (+ lok.) pelästyä (useamman kerran), säikähdellä, säikkyä

bal'lástit (+ lok.) pelästyä (äkkiä tai vähän jotakin)

bal'lát (+ lok.) pelästyä (jotakin), *bal'lái bahás beatnagis* pelästyi vihaista koiraa / alkaa pelätä / kyllästyä lopullisesti (johonkin ruokaan), *bal'lát dorskis* kyllästyä lopullisesti turskaan

balleriidna balleriina

bal'levaš pelkääväinen, pelokas

ballin vasara, päristin (noitarummun)

ballu pelko; *balus ~ baluiguin* peloissaan, *orui leamen nu balus* tuntui olevan niin peloissaan

balolaš pelkääväinen; *ipmilbalolaš* jumalaa pelkäävä

balog'ŋa ilmapallo; kuumailmapallo

balsa palsa, palsamätäs

balsás, balsái ~ balsii, bales runsasmättäinen (jossa on paljon palsamättäitä); *dat lea bales jeaggi* siinä jängässä on paljon palsamättäitä

balsajeaggi palsasuo

balsameret palsamoida

balsáma palsami

balssadat mättäikkö, pounikko

baluheapme, baluhis peloton; *baluhis bártnáš* peloton pikkupoika

baluhisvuolta pelottomuus

baluhuvvat tulla pelottomaksi, päästä peloistaan

balva pilvi

balvaciehki pilvenlonka, myrskypilvi

balvadálki pilvinen ilma, pilvinen sää

balvadilli pilvisyys, pilvisyystilanne

balvagovččas pilvipeite

balvalatnja pilvenrako; *beaivváš oidnostalai balvalanjas* aurinko pilkisteli pilvenraosta

balvasárgu pilvenpiirtäjä; *gávpogii lea ceggejuv'von vuosttas balvasárgu* kaupunkiin on pystytetty ensimmäinen pilvenpiirtäjä

balváí, balvás ~ balvii, balves pilvinen; *dáid beivviid lea leamaš hui balváí* viime päivinä on ollut hyvin pilvistä

balvet pilvistyä, mennä pilveen; *ledje mánga beaivvádatbeaivvi ja de balvii* oli monta aurinkoista päivää ja sitten meni pilveen

balvvádahttit pilvistyä, mennä pilveen, tehdä pilvinen sää

balvvádat pilvinen ilma, pilvinen sää

-ban (l.part.) kylläkin, kylläkään, varmastikaan, kerta kaikkiaan, -pa, -pä, *inban sáhte du veahkehit* enpä voi auttaa sinua; -kos, -kös, *velban ásat doppe?* vieläkö asut siellä?

bonašit ~ banašit kehräillä, kehrätä (hiljalleen); punoa (vähin erin, köyttä)

banáhallat ~ bonáhallat kehräytellä, kehrutella

banáhat ~ bonáhat kehräämö

banána banaani

banástallat ~ bonástallat kehräillä (vähän kerrallaan)

bandy jääpallo (peli)

banihit ~ bonihit kehräyttää, kehruttaa; soveltua kehrättäväksi, punottavaksi

banistit ~ bonistit kehrätä (vähän); kehrätä (rivakasti)

bankiira pankkiiri

banus ~ **bonus** kehrutyö, kehrättävä

baráhkka ~ **bráhkka** (N) parakki

barbára barbaari, raakalainen

barbáralaš barbaarinen, raakalaismainen; *barbáralaš dahku* barbaarinen teko

barberet ajaa parta; ajaa partansa

bardáladdat ~ **bordáladdat** ladella (tarmokkaasti)

barddašit ~ **borddašit** ladoskella, pinota (vähin erin)

barddálдат ~ **borddálдат** ladelma, lados

barddestit ~ **borddestit** latoa, pinota (vähän)

bardilit ~ **bordilit** latoa, pinota (nopeasti)

bardin ~ **bordin** latominen, pinoaminen; ladonta / taitto (kirjan tms.)

bardit ~ **bordit** latoa, pinota (esineitä); nostaa jäkälää, *bardit jeahkáliid* nostaa jäkälää; lastata (vene); täyttää (reppu, laukku) / taittaa, tehdä (kirjan tms.) taitto, *bardit siidduid* taittaa sivut

barfáhit liikkua pörröisenä, pitkäkarvaisena

barfát olla jossakin pörröisenä, pitkäkarvaisena

barffagit ~ **barfut** tulla pörröiseksi, pitkäkarvaiseksi

barffas, **barfe-**, **barfá/i (-s)** pörröinen, pitkäkarvainen

barffuhit liikusella pörröisenä, pitkäkarvaisena

barfi pörrö, pörröpää; pitkäkarvaiseen peskiin pukeutunut henkilö

bargagoahtit ruveta työskentemään (jonakin); ruveta tekemään työtä

bargaladdat työskennellä rivakasti; *lean dáid beivviid bargaladdan olgun* olen viime päivinä touhuillut ulkosalla

bargalas työteliäs

bargalastit työskennellä lyhyen aikaa rivakasti; *bargalasttii ja geargghii* työskenteli lyhyen aikaa rivakasti ja sai työn tehdyksi

bargalit tehdä työ nopeasti

bargamuš tehtävä, työ, tekeminen; *lea leamaš dáid beivviid ollu bargamuš* on ollut viime päivinä paljon tehtävää

barganáigi työaika

barganmiella työhalu

bargat työskennellä, tehdä työtä

barggadit työskennellä pitkään ~ pikkuhiljaa

barggahahtti tehtävissä oleva; *diet lea áibbas barggahahtti bargu* tuo on aivan tehtävissä oleva työ

barggahandoarjja työllistämistuki

barggahanruhta työllistämisraha

barggahat työpaja

barggaheaddji työn teettäjä; työnantaja

barggaheapmi työn teettäminen; työllistäminen

barggahit soveltua tehtäväksi (työstä); *diet plána gal barggaha* tuo suunnitelma kyllä on tehtävissä

barggahit teettää työ; *geasa barggahit dieid bargguid?* kenellä teetit nuo työt?

barggahit teettää työtä; *barggahii mu mánga beaivvi* teetti minulle monta päivää työtä

barggahus työn teetto; työllistäminen

barggakeahtes (attr.) työstämätön, tekemätön; *barggakeahtes bargu* tekemätön työ

barggastallat työskennellä (vähin erin)

barggastit tehdä vähän työtä

barggastuvvat haluta tehdä työtä, ruveta tuntemaan työnhalua; ryhtyä työskentelemään

barggán (-is) työteliäs, uuras

barggánvuohta työteliäisyys, uuraus

barggástuvvat työlästyä, menettää työhalunsa (liiallisen työtaakan vuoksi)

barggeš (-is) työteliäs, ahkera, uuras

barggildeapmi verkkainen aherrus, askare

barggildit työskennellä (vähin erin, ilman kiirettä)

barggolaš työteliäs; työllinen, työssä käyvä

barggolašvuohta työllisyys; *barggolašvuođa galgá doarjut* työllisyyttä tulee tukea

barggoš pikku työ, askare, puuha

barggoš (-is) työteliäs

bargguheapme, bargguhis työhaluton, työtä vieroksuva, saamaton, laiska

bargguheapme, bargguhis työtön; *leat bargguheapmen* olla työttömänä, *bargguhis bargoohcci* työtön työnhakija

bargguhisvuohta työttömyys; *bargguhisvuoðabeaiveruhta* työttömyyspäiväraha, *bargguhisvuoðabuhtadus* työttömyyskorvaus, *bargguhisvuoðadoarjja* työttömyysavustus, *bargguhisvuoðadorvu* työttömyysturva, *bargguhisvuoðaealáhat* työttömyyseläke, *bargguhisvuoðakás' sa* työttömyyskassa, *bargguhisvuoðaoadju* työttömyysvakuutus

bargguhuvvat menettää työhalunsa, laiskistua; jäädä ilman työtä, jäädä työttömäksi

bargi (adj.) työtätekevä
bargi (subst.) työntekijä, työläinen
bargiálbmot työväestö
bargiiddelloddat työväenpuolue
bargiidlihkadus työväenliike
bargiidluohkká työväenluokka
bargiidsuodjalus työsuojelu
bargoaddi työnantaja
bargoaddivisti työsuhdeasunto
bargoalmmái työmies
bargoalmmuheaddji työhönottaja
bargoáigeláhka työaikalaki
bargoáigi työaika; *njuovžilis bargoáigi* liukuva työaika
bargoáigodat työskentelyaika
bargoálbmot työväestö
bargoángir (-is) työteliäs, uuttera
bargobagadal'li työnohjaaja
bargobáiki työskentelypaikka; työpaikka
bargobárteoadju työtapaturmavakuutus
bargobárti työtapaturma
bargobeavi työpäivä; arkipäivä
bargobeavdi työpöytä
bargobierggas työkalu, työväline
bargobihtta tehtävä (oppikirjassa)
bargobijus työpanos
bargobiras työympäristö
bargobis'seheapmi työnseisaus
bargobivttas työvaate
bargoboahtu työtulo
bargobumbá työkalupakki, työkalulaatikko
bargocakkus työsulku
bargodáhpedorbmi työtapaturma
bargodáistaleapmi työtaistelu

bargodearvvasvuohta ~ bargodearvvašvuohta työterveys; *bargodearvvasvuođadikšun* työterveyshoito, *bargodearvvasvuođadoavttir* työterveyslääkäri,

bargodearvvasvuođafuolahus työterveyshuolto, *bargodearvvasvuođaláhka* työterveyslaki

bargodepartemeanta (N) työvoimaministeriö

bargodienas työtulo, työansio

bargodilálašvuohta työtilaisuus

bargodilli työskentelyolosuhteet

bargodorvvolašvuohta työturvallisuus; *bargodorvvolašvuođaláhka* työturvallisuuslaki

bargoduodaštus työtodistus

bargoduopmostuollu (jur.) työtuomioistuin

bargoeaktosoahpamuš työehtosopimus

bargoeaktu työehto

bargoealáhat työeläke; *bargoealáhatkás' sa* työeläkekassa, *bargoealáhatláhka* työeläkelaki, *bargoealáhatmáksu* työeläkemaksu

bargoeallin työelämä

bargoeana(n) työmaa

bargofálaldat työtarjous

bargofápmu työvoima; *bargofápmobire* työvoimapiiri, *bargofápmodoaimmahat*

työvoimatoimisto, *bargofápmoeiseváldi* työvoimaviranomainen, *bargofápmoministeriija*

työvoimaministeriö, *bargofápmopolitihkka* työvoimapolitiikka

bargogaskavuohta työsuhde

bargogaskkusteapmi työnvälitys

bargogeatnegas työvelvollinen

bargogeatnegasvuohta työvelvollisuus

bargogirji tehtäväkirja, työkirja (koulussa)

bargogohčus toimeksianto, tehtäväksianto; työtehtävä

bargogohčusaddi toimeksiantaja; *bargogohčusaddin lea leamaš gielda* toimeksiantajana on ollut kunta

bargoguoibmi työtoveri

bargohárjánupmi työkokemus

bargohárjehal'li työharjoittelija

bargohárjehallan työharjoittelu

bargoheaitta työnseisaus, lakko; *leat bargoheaitagis* olla lakossa, lakkoilla (*gč. streaika*)

bargohoavda työnjohtaja

bargojoavku työryhmä

bargojuohku työnjako

bargokantuvra (N, R) työvoimatoimisto

bargokoloniiija työsiirtola, rangaistussiirtola

bargolatnja työhuone

bargoleaira työleiri

bargoleaktu työtahti; *diekkár bargoleavttuin lea veadjemeahttun guhká bargat* tuollaisella työtahdilla on mahdollon pitkään työskennellä

bargolohpi työlupa, työskentelylupa; *sisafár´rejeaddjis galgá leat bargolohpi, vai sáhttá álgit bargui* maahanmuuttajalla on oltava työlupa voidakseen työskennellä

bargomárkanat (pl.) työmarkkinat

bargomárkanovttastupmi työvoimajärjestö

bargomátki työmatka

bargomearri työmäärä

bargomiella työhalut

bargoministeriija työvoimaministeriö

bargoministtar työvoimaministeri

bargomokta työinto

bargomuuddu työvaihe

bargonávccaheapme, bargonávccahis työkyvytön

bargonávccahisvuohta työkyvyttömyys; *bargonávccahisvuodaáigi* työkyvyttömyysaika, *bargonávccahisvuodaealáhat* työkyvyttömyyseläke

bargonávccalaš työkykyinen

bargonávccat (pl.) työkyky

bargoneav´vu työväline

bargonoaddi työtaakka

bargooaivámuš työnjohtaja

bargoohcci työnhakija

bargoolmmái työtoveri; työmies

bargopenšuvdna (N, R) työeläke

bargaráidu tehtäväsarja (oppikirjassa tms.)

bargoreaidu työkalu, työväline

bargoriekti työoikeus; työtuomioistuin (jur.)

bargoriidu työriita

bargosadji työpaikka; toimipaikka

bargosearvvuš ~ bargoservodat työyhteisö

bargosisaboahu työtulo

bargoskibir ~ bargoskihpár työtoveri

bargosoahpamuš ~ bargošiehtadus työsopimus

bargosuodjalus työsuojelu

bargosuorgi toimiala, työskentelyala; *lea áššedovdi bargosuorggistis* on asiantuntija alallaan

bargovahkku työviikko

bargováljagoddi (S) työvaliokunta

bargoveadju työssä jaksaminen; työhyvinvointi

bargoveahka henkilökunta, henkilöstö; työvoima

bargovearju työväline

bargoverdde työtoveri

bargoviidodat tehtäväalue, tehtäväpiiri

bargovuohki työtapo, työmenetelmä

bargovuoigatvuohta työoikeus; *bargovuoigatvuođalaš* työoikeudellinen

bargovuorru työvuoro

bargu työ, *lei barggus* oli töissä, *manai bargui* meni töihin, *barggu haga* työttömänä; työ, työnteko, työskentely, *diekkár doaimmat ájihit barggu* sellaiset toimenpiteet viivyttävät työntekoa; työ, teos, *su bargguide sáhtta oahpásmuvvat sámemuseas* hänen teoksiinsa voi tutustua saamelaismuseossa

baritovdna (mus.) baritoni

barjasaddat esiintyä miehekkäänä

barját näkyä kookkaana taivasta vasten

barji rivakka, kookas mies

barjidi ommella (etupistoin)

barju mänty (komeaoksainen); eräs tunturisaamelaisuku; tunturisaamelainen, tunturilainen

barlásta pohjalasti

barohkka barokki; *barohkkamusihkka* barokkimusiikki

baromehter ilmapuntari, barometri

barona ~ barovdna paroni

baroneas'sa paronitar

barra ~ bara oravanpesä

barrikáda barrikadi; *stuibmideaddjit rumejedje barrikádaide* kapinalliset ryntäsivät barrikadeille

barta mökki, pirtti, kämppä; pirtti, tupa

bartaguovlu loma-asutusalue; *Sámis leat eanet ja eanet bartaguovllut* Lapissa on yhä enemmän loma-asutusalueita

bartasadji mökkitontti, loma-asuntotontti

baruhastalit liikkua ketterästi, vikkellästi

barut, baruhis ketterä, vikkelläjalkainen

basadeapmi peseytyminen

basadit peseytyä; *basadanálddis* pesuallas, *basadanlatnja* pesuhuone

basahahti pestävä, pestävissä oleva; pesunkestävä

basahat pesula; *doalvvui oadđádagaid basahahkii* vei vuodevaatteet pesulaan

basahit pesettää (jotakin); panna (joku) pesemään (jotakin); soveltua pestäväksi, olla pestävissä

basakeahtes (attr.) pesemätön; *basakeahtes biktasat ledje miehtá láhti* pesemättömiä vaatteita oli pitkin lattiaa

basakeahtái (adv.) pesemättä; *láhkánat ledje báhcán basakeahtái* lakanat olivat jääneet pesemättä

basaldat pesin, pesuriepu, luuttu

basas pesuaine, puhdistusaine

basastallat pestä (vähin erin)

basastit pestä (vähän tai nopeasti); pestä rivakasti

basáit paistaa (hiljalleen), paistella (uunissa tai tulella, esim. kalaa paistinvartaassa)

basáhusmánnu (hist.) vuoden 13. kuukauden vanha nimitys

basáhusvahkku (hist.) viikko marraskuun puolessavälissä

basálta basaltti

basára ~ básár basaari, myyjäiset

basástallat paistella (uunissa tai tulella, vähin erin)

basášit kaihtaa työntekoa pyhäpäivän takia

basestit paistaa (vähän, uunissa tai tulella)

basiheapme, basihis vähäpyhäinen (ajanjakso, jossa on vähän pyhäpäiviä); *geassi lea viehka basihis áigodat* kesällä on aika vähän pyhäpäiviä

basihit paistattaa (uunissa tai tulella, esim. kalaa vartaassa); soveltua paistettavaksi (uunissa tai tulella), olla paistettavissa

basiidgaska joulun välipäivät (joulun ja uudenvuoden välissä); *basiidgaskkas in láve báljo bargat* joulun välipäivinä minulla ei ole tapana juuri työskennellä

basiidgovva pyhäinkuva

basil'la basilli

baskánit tulla ahtaammaksi, pienemmäksi

baskásii (adv.) ahtaalle, hankalaan paikkaan; *šaddat baskásii jurdagiiddis dihte* joutua ahtaalle ajatustensa vuoksi

baskásis (adv.) ahtaalla, hankalassa paikassa, tiukilla; *lei ruhtadili dáfus hui baskásis* oli rahallisesti hyvin tiukilla

baski, baskkes ahdas, pieni, kapea; tiukka, pieni, kireä (esim. vaate) / pienisilmäinen (verkosta) / pienisuinen (koukusta tms.), *baskkes roahkan* pienisuinen lohikoukku / täpärä (esim. tilanne, paikka)

baskivuohta ahtaus, pienuus, kapeus; tiukkuus, kireys (vaatteen); pienisilmäisyys (verkon)

baskkádallat tehdä ahtaammaksi, pienennellä, kavennella (vaatekappaletta tms.)

baskkádas kavennus (vaatekappaleessa); ahdas paikka, ruuhka

baskkádat ahtautuma

baskkáš kapeikko; *dakko lei baskkáš bávttiid gaskkas* siinä oli kapeikko kallioiden välissä

baskkášit pitää liian ahtaana, kapeana, tiukkana; pienisilmäisenä (verkkoa)

baskkidit tehdä ahtaammaksi, kaventaa, supistaa; pienentää (tasaisesti, joka kohdasta, esim. liian väljää vaatetta)

baskkot pienisilmäinen verkko

baskudit tehdä ahtaammaksi, antaa kaventua, panna tai saada kaventumaan, kaventaa; pienentää (reikää tms.)

baskut tulla ahtaammaksi, kaveta, kaventua, pienetä, pienentyä (reiästä), ahtautua, supistua; tulla pienisilmäisemmäksi (verkosta, nuotasta)

bassaladdamuš pyykki, pyykättävä; *dies lea ollu bassaladdamuš* siinä on paljon pyykättävää

bassaladdan pyykinpesu, pyykki; *bassaladdanbeaivi* pyykkipäivä, *bassaladdanbulvarat* pesujauhe, *bassaladdanlatnja* pesutupa, *bassaladdanmašiidna* pesukone, *bassaladdanrusttet* pesula

bassaladdat pestä pyykkiä, pyykätä; pestä (kunnolla, rivakasti)

bassaleaddji pyykkäri

bassalit pesaista (rivakasti); pestä (vaatteita)

bassalusas (adv.) pesussa, pesusta; *mu báidi lea bassalusas* paitani on pesussa

bassalusat (pl.) pyykki

bassalussii (adv.) pesuun; *bijai buvssaid bassalussii* pani housut pesuun

bassamuš pesu, peseminen; pyykki

bassan pesu, peseminen; *bassanávnnas* pesuaine, *bassanbeavdi* pesupöytä, *bassanbulvarat* pesujauhe, *bassanfáhtta* pesuvati, *bassanguoppar* pesusieni, *bassanlatnja* pesuhuone, *bassanlihtti* pesuallas, *bassanmašiidna* astianpesukone

bassat pestä; harjata (hampaat)

bas'sái, bas'sás tekopyhä, hurskasteleva; *bas'sás sárdnealmmái* tekopyhä saarnamies

bas'sáiduvvat ruveta ottamaan pyhäpäivä tarkemmin huomioon

bas'sámus pyhin; *Buot Bas'sámus* Kaikkein Pyhin

bas'sástallat pyhittää tarkoin pyhäpäivä tai pyhäpäivät, kaihtaa pyhätyötä

bas'sát pyhempi

bassebáiki pyhä paikka, pyhättö

bassebeaibivttas pyhävaate

bassebeaivi ~ bassi pyhäpäivä, pyhä; *bassin* pyhänä, *basiid* pyhäisin, *basiid áigge* pyhien aikana, pyhäisin, *basiid gaskkas* joulun ja uudenvuoden välissä

bassenmuorra ~ bassinmuorra paistinvarras

bas'si pesijä, siivooja

bassibáiki pyhä paikka, kulttipaikka

bassibázahus pyhäinjäännös

bassigeavli sädekehä

bassilaš pyhimys

bassimállásat (pl.) ehtoollinen (rel.)

bassindahkki (rel.) autuuttava, autuaaksi tekevä

bassinpláhtta ~ bassinpláhta uunipelti, paistinpelti

bassiolmmoš pyhimys

bassiskuvla pyhäkoulu

bassit paistaa (uunissa, tulella), paahtaa; *bas'sojuv'von borramuš* paistettu ruoka, paistos

bassivádjoleaddji pyhiinvaeltaja

bassivádjolus pyhiinvaellus; *bassivádjolusbáiki* pyhiinvaelluspaikka

bassivuohta pyhyys

bassivuoigna pyhä henki; *áhči, bártni ja bassivuoigna nammii* isän, pojan ja pyhän hengen nimeen

bas'sodit paistua (hiljalleen, tulella, uunissa)

bas'sot paistua (tulella, uunissa)

basta nipistin; *basttat* (pl.) pihdit

baste lusikka, *bastte dievva* lusikallinen, *stuurra baste* ruokalusikka, *uhca baste* teelusikka; lusikkauistin, lusikka

basteoaivi lusikkauistin; lusikan pesä

bastil (-is) terävä (puukosta, viikatteesta tms.)

bastilislátnjá orjantappura

bastilit (adv.) pistävästi, terävästi; *čilgii bastilit ášši sisdoalu* selitti terävästi asian sisällön, *mulggastii bastilit* mulkaisi pistävästi

bastilvuohta terävyys (esim. veitsen); pistävyys, terävyys (katseen, puheen); pystyvyys (johonkin)

bastit kyetä, pystyä; *ii bastán vuolgít* ei kyennyt lähtemään

bastit pystyä, olla tarpeeksi terävä; *gáttátgo dien niibbi bastit guollái?* luuletko tuon veitsen pystyvän kalaan?

bastit työntyä johonkin, osua (vahingossa, jostakin terävästä); *soadís basttii surbmii* tikku pisti sormeen

basttastit puristaa pihdeillä

basttat (pl.) pihdit

basttálmuhittit teroittaa

basttálmuvvat terävöityä, teroittua

basttán (-is) terävä (sanasta, huomautuksesta jne.)

bastteheapme, basttehis tylsä (veitsestä, kirveestä, viikatteesta); *basttehis liššáin lea lossat láddjet* tylsällä viikatteella on työlästä niittää

basttehuhttit tylsyttää (veitsi, kirves, viikate)

basttehuvvat tylsyä (veitsestä, kirveestä, viikatteesta)

basttes lusikan aines (puuta tai sarvea)

basttestit pystyä (vähän)

basttestuvvat ruveta pystymään, tahtoa pystyä

basttihit työskennellä terävällä esineellä; pystyä (puukosta tms.)

basuhit viettää pyhää, pyhittää; pyhittää (jotakin); ottaa vapaapäivä

baška paska (lievänä kirosanana); *vuoi baška, go vajálduhtten dan dohko!* voi pahas, kun unohdin sen sinne!; vähättelysana, *baška lea duššiid dihte doapmat!* aivan tarpeetonta on turhaan touhuta!, *baškka mun sus beroštan!* vähät minä hänestä välitän!

baškit kakata (pikkulapsista)

-bat (1.part.) -kos, -kös, *boahtábat son deike?* tuleekos hän tänne?, *finaibat Sire dáppe?* kävikös Siiri täällä?; -ko, -kö, *leabat dohko nu guhkki?* onko sinne niin pitkä matka?, *iibat dohko beasa biillain?* eikö sinne pääse autolla?

bataljovdna pataljoona

batnáladdat ~ botnáladdat kehräillä (tarmokkaasti tai usean kerran)

batninnibba ~ botninnibba kehruunystyrä (hämähäkillä)

batnit ~ botnit kehrätä (lankaa), punoa (nuoraa, köyttä, suonilankaa); kehrätä (kissasta)

batteriija patteri

bauksihtta bauksiitti

bavhli kyhmy, kuhmu, myhkyrä

baviána paviaani

bavssa huuli; leuka (höyläpenkki)

bavssaboras huulisyöpä

bavssaheapme, bavssahis kapeahuulinen

bavssaivdni huulipuna

bavssajietnadat huuliäänne

bavssalohkan huulitaluku

bavssaruoksadas huulipuna

bažašit ~ božašit lypseskellä, *vulggii gusaid bažašit* lähti lypsylle; puserrella, väännellä kuivaksi, *bažašii njuoska sihkaldagaid* puserteli märkiä pyyheliinoja

bažestit ~ božestit lypsää vähän (lehmää); lypsää, antaa maitoa (vähän, esim. lehmästä); pusertaa (vähän)

bažihahtti ~ božihahtti lypsettävä, lypsettävissä oleva

bažihit ~ božihit lypsättää (lehmä tms.); soveltua, kelvata lypsettäväksi, olla lypsettävissä

bažirdit tihkua (hikipisaroista, kyynelistä tms.); pusertaa muutama sana suustaan

bažistit ~ božistit lypsää (nopeasti); *bažistii gusaidis ja vulggii stohpui* lypsi nopeasti lehmänsä ja lähti tupaan

báberos'se paperossi, savuke

bábir paperi, pahvi; *báberárka* paperiarkki, *báberbihtta* paperinpala, *báberbus'se* paperipussi, *bábercában* paperisilppuri, *bábercivccan* paperiliitin, *báberčanan* nitomakone, *báberfabrihkka* paperitehdas, *báberkás'sa* pahvilaatikko, *báberkore* paperikori, *báberlihppo ~ báberláhppo* paperilappu, *bábermašiidna* paperikone, *báberniibi* paperiveitsi, *bábernjunneliidni* paperinenäliina, *báberraksa* kertakäyttövaippa, *báberráiggan* rei'itin, *báberruhta* paperiraha, seteli, *báberrul'la* paperirulla, *báberseahkka* paperikassi

bábirdit paperoida; *bábirdit seinniid* tapetoida seiniä

báddadit paisuttaa, padota

báddan patoutuminen, tulviminen (patouman vuoksi), pullistuminen, paisuminen (purosta, suonesta) patoutuman vuoksi

báddaseapmi paisuminen, tulviminen (joen, puron; esim. jääpadon vuoksi)

báddat ~ báddasit paisua, tulvia (joesta, purosta, esim. patoutuman vuoksi)

báddádallat heitellä kiinni (suopungilla); harjoittaa (poroa tai poroja) liekaan

báddádit heittää kiinni (poro, suopungilla)

báddebahá (-s) änkyrä (talutettavasta eläimestä), lieassa tempoileva

báddegeahči köydenpää; *báddegeažes* köydenpäässä, *báddegeahčai* köydenpäähän

báddegeassin köydenveto

báddehus nauhoite, nauhoitus; *dát lea boares báddehus, soađi áigge báddejuv´von* tämä on vanha nauhoite, sodan aikana nauhoitettu

báddejeaddji äänittäjä, nauhoittaja

báddelahkki köydenpätkä

báddelodji, báddeloses helposti talutettava (esim. lehmästä, porosta)

báddemohkki lenkki (narun, köyden tms.)

báddemuorji (bot.) karpalo

bádden nauhoittaminen, nauhoitus

báddenapparáhtta ~ báddenbierrgas ~ báddenmašiidna nauhuri

báddesahá vannesaha

báddet nauhoittaa, äänittää

báddi köysi, naru, nuora, nyöri; nauha (litteä, esim. koristenauha); nauha, ääninauha, *dán báttis sáhtát gullat áddjárohki jiena* tässä nauhassa voit kuulla vaarivainaan ääntä; yhteys, välit, *bátti botket* panna välit poikki, katkaista yhteydet

bádja sarka; *bádjabusir* sarkatakki, *bádjabuvssat* sarkahousut

báddjasat (pl.) nahat nutukkaan ruojuita ja ilttiä varten

báddjat uskaltautua (jonkun seuraan), suostua tulemaan

báddjálas jatkuvasti samaa asiaa hokeva

báddjálástit hokea, jankuttaa niitä samoja; *finai mu luhtte ja báddjálásttii vuot daid ovttaid ja seammáid* kävi luonani ja hoki taas sitä yhtä ja samaa

báddji paja, työpaja; *báddjebasttat* (pl.) pajapihdit, *báddjeveahčir* pajavasara, *báddjevuos´su* palje (pajassa)

báddnái, báddnás hyvähampainen; isohampainen

- báda** ruskeus (poron sarvissa, kun kelomisesta on kulunut jonkin aikaa)
- bádačoarvi** poro, jonka sarvet ovat jo saaneet ruskean värin
- bádar** pakolainen, karkulainen, karkuri
- bádašit** mustata, noeta (vähin erin); liata, sotkea, töhriä (mustaksi, vähin erin)
- báddat** paksuta, paksuuntua (urosporon kaulasta ennen rykimääaikaa); parkita sarvet punaisiksi ennen rykimääaikaa (urosporoista)
- báddálas** helposti nokeutuva, helposti mustuva; mustaava, nokeava
- báddit** mustata, noeta; liata, sotkea, töhriä (mustaksi)
- bádoš** sottapytty (itsensä nokeen tai johonkin mustaan likaava)
- báđus** (adv.) paossa (jotakin); *bahás beatnaga báđus* vihaista koiraa paossa
- báđva** visa, kova puuainees, patvi
- báđváí, báđvás** visainen, paljon kovaa puuainesta sisältävä; *báđvás soahki* visainen koivu
- báffat ~ báfaidit ~ báfidit** pauhata (merestä, ihmisistä tms.); rähistä
- bággehallat** joutua (tekemään jotakin), joutua pakotetuksi
- bággehit** saada tai panna joku pakottamaan jotakuta; antaa pakottaa itsensä (tekemään jotakin)
- bággehus ~ bággenvuohki** pakote; *politihkalaš bággehusat* poliittiset pakotteet
- bággejahkes** pakottamaan taipuvainen
- bággendoaibma** pakkotoimi
- bággensáhkku** uhkasakko
- bággestallat** yrittää pakottaa
- bágget** (soapmása masa nu, soapmása dahkat juoidá) pakottaa (joku johonkin, jotakuta tekemään jotakin); *bággii su heajos soahpamuššii* pakotti hänet huonoon sopimukseen, *bággii su vuolláičállit heajos soahpamuša* pakotti hänet allekirjoittamaan huonon sopimuksen
- bággi** pankka, riimu, päätset
- bággobargu** pakkotyö
- bággobáidi** pakkopaita
- bággobearran** pakkoperintä, ulosotto, ulosmittaus; *bággobearranágga* ulosottooperuste; *bággobearrandoaibma* ulosottotoimi, *bággobearrandoaimmahat* ulosottovirasto, *bággobearraneiseváldi* ulosottoviranomainen, *bággobearranmáksu* ulosottomaksu, *bággobear´ri* ulosottomies, *bággobearranveahkki* ulosottoapulainen
- bággobidjet** pakkohuutokauppa

bággobiebman pakkosyöttö, pakkoruokinta; *nealgudeaddji mearriduv´vui bággobiebmamii* nälkälakkolainen määrättiin pakkoruokintaan

bággočuorvvasgávpi pakkohuutokauppa

bággodikšu pakkohoito; *divššohas gárttai bággodikšui* potilas joutui pakkohoitoon

bággodilli pakkotilanne

bággodoaibma pakkotoimi

bággodoaibmabidju pakkotoimenpide

bággofár´reheapmi häätö; *heajos áiggít leat lasihan bággofár´reheamiid* lama on lisännyt häätöjen määrää

bággofár´ren pakkomuutto; *soadit dagahit bággofár´remiid* sodat aiheuttavat pakkomuuttoja

bággogovahallan pakkomielle

bággoinstitušuvdna pakkolaitos

bággolonisteapmi ~ bággolotnun pakkolunastus; *bággolonistanvuodđu* pakkolunastusperuste

bággolonistit pakkolunastaa

bággoluobaheapmi ~ bággoluohpadeapmi pakkoluovutus

bággoluopmu pakkoloma

bággoluopmudit pakkolomauttaa; *bággoluopmudeapmi* pakkolomautus

bággonjuovvan pakkoteurastus

bággoseaivun pakkolasku

bággovuovdin pakkohuutokauppa; pakkomyynti

bágggu pakko; *bágggu lea birget* pakko on tulla toimeen, *bákkus gárten deike* pakosta jouduin tänne

bágggu pinkka (kangasta, tuohta); käärö

bágirdit köyttää (kiinni); sitoa kahden puun väliin (pahatapainen poro)

báhcadit poukkoilla, pomppia

báhcagasloddi taviokuurna

báhcahallat näppäillä (esim. kitaran kieliä); *báhcahallan* näppäily

báhcahat liipaisin (aseessa); loukku (pyydys); virike, kimmoke, impulssi

báhcahatgiella vipuansa

báhcahit laukaista (pois vireestä); napsauttaa (esim. sormiaan) / iskeä (suonta) / ampaista (johonkin)

báhcastat kippi (voimisteluliike)

báhcat käpy

báhcatráksá käpylisäke

báhčálas viivyttelevä (kulkiessa), jättäytyvä

báhccadit saada laukeamaan, kirpoamaan; saada pomppaamaan, ponnahtamaan, kimpoamaan

báhccanlávdi ponnahduslauta

báhccat laueta, kirvota; pompata, ponnahtaa

báhccáhit laukaista, panna kimpoamaan

báhčilit jäädä (vähäksi aikaa); jäädä (vähän jälkeen)

báhchimassii (adv.) niin paljon että jää yli, varaksi asti; *dál leat láđus suoinnit báhchimassii* nyt on ladossa heiniä varaksi asti

báhčit jäädä (johonkin, jollekulle); jäädä (jälkeen); jäädä (pois); jäädä (yli); *báhčit olggobeallai* jäädä ulkopuolelle, karsiutua

báhcu jäämistö; jäämä

báhčagat (pl.) ampumatarvikkeet

báhčaleaddji ammuskelija; huono ampuja

báhčaleapmi ammuskelu

báhčalit ammuskella (usein tai useita kohteita); yrittää ampua

báhčasiidda (adv.) haavoihin (ammuttuna); *guovža lei báhččojuv'von báhčasiidda* karhu oli ammuttu haavoihin

báhčasiin (adv.) haavoissa, haavoittuneena (ammutusta eläimestä)

báhčádat ampumamatka, pyssynkantama, kantama (luodin, nuolen)

báhčáladdat ammuskella (innokkaasti)

báhčálas innokas ammuskelemaan, ammuskeleva

báhčámuš ~ báhčimuš ammuttava, ampuminen

báhčči ampuja

báhčči (-s) hyvä ampumaan

báhččot tulla ammutuksi; *báhččot (vieksái, bor' rui jna.)* joutua (ampiaisen, paarman jne.) pistämäksi

báhčigoahtit ruveta ampumaan; avata tuli

báhčilit ampua (äkkiä, kiireessä)

báhčimassii (adv.) ammuttavaksi

báhčín ampuminen, ammunta, tulitus; pistäminen (ampiaisen tms.)

báhčínbárti ampumisonnettomuus

báhčínčuoigan ampumahiihto

báhčindárbašat (pl.) ampumatarvikkeet

báhčingoivvohat ampumahauta

báhčinhávdi ~ **báhčínroggi** juoksuhauta

báhčínlohpi kaatolupa

báhčínmoalla ampumataulu

báhčínsearvi ampumaseura

báhčínšillju ampumarata

báhčínvearju ampuma-ase

báhčínvidá (adv./attr.) vasta-ammuttuna

báhčit ampua (ampuma-aseella); pistää (ampiaisesta, paarmasta jne.); ampua, räjäyttää; tulla (yhtäkkiä; taudista, mielentilasta), *báhčit millii* pälkähtää päähän; ampaista, pinkaista, *bážii báhtui* pinkaisi pakoon

báhkadallat kuumentaa (usein), kuumennella

báhkadanlihtti kolvi, kuumennusastia

báhkadanuvdna masuuni, lämmitysuuni

báhkadastit kuumentaa (vähän tai nopeasti)

báhkadit kuumentaa

báhkás, báhkka kuuma

báhkaskgierdil (-is) lämmönkestävä

báhkasmuvvat kuumeta, kumentua

báhkasnaga (adv.) kuumana (ruoasta, juomasta jne.); *in sáhte juhkat káfe báhkasnaga* en voi juoda kahvia kuumana

báhkásvuohta kuumuus; helteisyys; tulisuus

báhkašit (juoidá) pitää (jotakin) kovin kuumana

báhkár (N) leipuri

báhkin pakana

báhkinlaš pakanallinen; *báhkinlašvuohta* pakanallisuus

báhkinvuohta pakanuus

báhkistit hohkata (kuumuutta), tuntua kuumana

báhkka helle, kuumuus; *guhkálaš báhkát* pitkälliset helteet, *báhkan* helteellä

báhkka kuuma olo; *gal dán lanjas lea viehka báhkka* kyllä tässä huoneessa on aika kuuma, *mus lei báhkka čuožžut dan bahkkadievvá busses* minulla oli kuuma seisoa siinä täpötäydessä bussissa

báhkkačáhcelihti kuumavesivaraaja, boileri
báhkkađávda kuume, kuumeilu
báhkkgieđahallan lämpökäsittely
báhkkgierdil (-is) ~ báhkkgierdevaš kuumuutta kestävä, lämmönkestävä
bahkkahávdda haude (kuuma), lämpöhaude
báhkkanaddat kuumentua (usein tai useista esineistä); hermostua
báhkkanit kuumeta, kuumentua; hiostua, kuumeta, kuumentua
báhkkaavarat kuumaverinen, tulinen; *báhkkaavarat dinga* tulinen tyyppi
báhkkačál'lá (adv.) tähän hätään, juuri nyt; *in bastte báhkkačál'lá* *vástidit* en pysty juuri nyt vastaamaan
báhkkačálles (adv.) viime tingassa; *galgá dál bargalit gárvvisin, váivi báhkkačálles bargagoahtit* pitää nyt tekaista valmiiksi, jottei tarvitse viime tingassa ryhtyä hommiin
báhkkebos'su ryhävalas
báhkkegiisá pahkakiisa (kansi ja pohja pahkasta koverrettu)
báhkket kuumentaa
báhkket leipoa, paistaa
báhkki pahka; längen mutka
báhkkođit lausua muutama sana, virkkaa, *báhkkođii soames sáni ja de jaskkođii* lausui muutaman sanan ja sitten vaiken; ilmaista, ilmentää (tunnetta tms.)
báhkko kääpä (pakurikääpä)
báhkko (rel.) käsky; *logi báhkko* kymmenen käskyä, *doallat Ipmila báhkko* noudattaa Jumalan käskyä
báhkko leipoa
báhpabursa (bot.) lutukka
báhpáčehpor (bot.) peltosaunio
báhpáčehporas (bot.) päivänkakkara
báhpagákti papinkauhtana
báhpagárdin (N) pappila
báhpaskuvla rippikoulu
báhpavirgi papinvirka
báhppa pappi
báhppagoddi papisto
báhppal (S) pappila
báhppaluddan piirileikki

báhpu papu

báhpukáffe papukahvi

báhraidit kohista, pauhata

báhrra kohina, pauhina

báhrralas usein kohiseva, usein pauhaava

báhrrat kohista, pauhata (merestä)

báhtaraddat paeta (usein tai useista pakenijoista); pakoilla (esim. velvollisuuksiaan)

báhtaraddi pakolainen, pakenija

báhtarahttit päästää (pakoon, karkuun, käsistään, silmistään tms.)

báhtaranbáiki ~ **báhtaransadji** pakopaikka

báhtaranmátki pakomatka

báhtaranuksa pakotie

báhtareaddji pakolainen

báhtareaddjearri ~ **báhtareaddjikvohta** pakolaiskiintiö

báhtareapmi pakeneminen, pako; *su báhtareapmi eahpelihkostuvai* hänen pakonsa epäonnistui

báhtarit paeta

báhtarusas (adv.) pakosalla, paossa

báhtarussii (adv.) pakoon, karkuun, pakosalle, pakomatkalle

báhtegáhku rieska, pannuleipä (padassa paistettu)

báhti pata; *cábai bierggu báhtái* leikkeli lihaa pataan, *báhti báđi giektá* pata kattilaa soimaa ("pata pataa nokeaa")

báhtit mattopiiska, vaatepiiska (luutamainen)

báhhte patti (hevosella)

báhhter patteri, paristo, akku

báhtui (adv.) pakoon, karkuun; *čuskii báhtui* pinkaisi pakoon

báibmat jankuttaa, hokea, toistella; *ale viša báibmat daid seammáid!* älä viitsi jankuttaa niitä samoja!

báidečeabet paidankaulus

báidegerddiid (adv.) paitasillaan; *doamai šiljus báidegerddiid* touhusi pihamaalla paitasillaan

báidi paita; *báideraddi* paidanrinnus, *báidesealgi* paidanselkämys

báidnašuvvat värjäytyä, sävyttyä, *biktasat sáhttet báidnašuvvat bassaladdanmašiinnas* vaatteet voivat saada ylimääräistä väriä pesukoneessa; (soapmásii, masa nu) saada vierasta vaikutetta (joltakulta, jostakin)

báidnálladdat värjäillä (rivakasti); *áhku báidnállattai láiggiidis* mummo värjäili touhukkaasti villalankojaan

báidnejaš painajainen

báidnemeahtun värinpitävä, väriä päästämätön; *dálá biktasat leat dábálaččat báidnemeahtumat* nykyvaatteet ovat yleensä värinpitäviä

báidnit päästää väriä; (+ akk.) värjätä, sävyttää (jotakin); (+ akk.) vaikuttaa (mielipiteeseen, ajattelutapaan, ulkonäköön tms.)

báidnorássi liekokasvi

báidnu väri (värjäykseen), värjäysaine; maali

báifáhkka (adv.) yhtäkkiä; *báifáhkka čergii baján* yhtäkkiä jyrähti ukkonen

báigalit paukauttaa (toisiaan vastaan)

báigasit paukahtaa (jotakin vasten)

báiggas pauke (toisiaan vasten)

báiggádit ~ báiggihit paukahtaa (toisiaan vasten), paukahtaa (johonkin)

báigguhit paukutella (toisiaan vasten)

báigit paukkua (toisiaan vasten); (+ kom.) paukuttaa (jotakin)

báikádit paikantaa; *vuohkkaseamos bartaguovlu lea báikáduv´von* sopivin loma-asutusalue on paikannettu

báikái (adv.) kotiin; *doamihii báikái* kiirehti kotiin

báikebiergasat (pl.) kotitarvikkeet, talonpitotavarat

báikebileahhta paikkalippu

báikedoal´li asukas, talollinen

báikegasvázzi joutilas, toimeton ihminen

báikegirjjit (pl.) talonkirjat

báikegoddelaš paikkakuntalainen

báikegodd paikkakunta

báikegotteolmmoš paikkakuntalainen

báikejárdálas talojen väliä kulkeva (joutilaasta ihmisestä)

báikeloddi paikkalintu

báikenamma paikannimi

báikesadji talonpaikka

báiki paikka; paikka, kohta; osa; koti, talo, *báikkis* kotona, *báikái* kotiin; asuinpaikka; paikkakunta

báikkáiduvvat asettua (paikalleen); kotiutua, kotoutua (johonkin paikkaan)

báikkálaččat (adv.) paikallisesti, paikoin; paikallisesti, paikasta toiseen

báikkálaš (adj.) paikallinen; *báikkálaš dárbbut galget vuhtiiváldojuv´vot* paikalliset tarpeet on otettava huomioon

báikkálaš (subst.) paikallinen, paikkakuntalainen; *báikkálaččaid dieđuid mielde diekko lea leamaš dolin girku* paikkakuntalaisten mukaan siinä kohtaa on ollut muinoin kirkko

báikkástallat (R) pitää taloa, asustella

báikkiid (adv.) suunnilleen, paikkeilla; *viđa jagi báikkiid* suunnilleen viisi vuotta, *dakko báikkiid* niillä main

báikkis (adv.) kotona; *deaivvai leat lihkus báikkis* sattui olemaan onneksi kotona

báikkisadji paikallissija, paikalliskaasus

báikkohagaid paikoitellen, paikoin; *doppe lei báikkohagaid valjis luomi* siellä oli paikoitellen runsaasti hillaa

báikkolaš paikoittainen; *dieppe leat leamaš báikkolaš guollejámut* siellä on ollut paikoittaisia kalojen joukkokuolemia

báikkuid (adv.) paikoitellen, paikoin; *báikkuid lei heajos ortnegis dat geaidnu* paikoitellen oli huonossa kunnossa se maantie

báimman paimen (esim. lammaspaimen); paimen (hengellinen)

báinna värjäysaine; vieras vaikutte, *dálá sámegielas leat eanet ja eanet vierrobáidnagat* nykysaamassa on yhä enemmän muista kielistä tulevia vaikutteita

báinnadas värjäävä aine; (epämiellyttävää) makua antava aine, *dien guollemális lei vierrobáinnadas* tuossa lohikeitossa oli epämiellyttävä lisämake

báinnagit saada (pahaa) makua jostakin

báinnahallat (masa nu) sävyttyä jostakin; muuttua jonkin vaikutuksesta, joutua jonkin vaikutuksen kohteeksi tai alaiseksi

báinnarássi (bot.) kangaskeltalieko

báinnasmáhkka jostakin tarttunut sivumaku

báinnašit värjäillä, sävytellä; *áhku báinnašii láiggiidis* mummo värjäili villalankojaan

báinnihit värjättää, *mu áhku báinnihii vuovttaidis* mummoni värjätti hiuksensa; antaa päästää väriä, panna päästämään väriä; soveltua värjättäväksi

báinniidit ruveta haisemaan, tulla tympeän hajuseksi (asunnosta); tymppäntyä (liian kauan nytkemättömänä viruneen teuraan lihasta)

- báisat** paisua, pullistua, kasvaa; laajentua; pursuta / tulla leuhkaksi, leventeleväksi
- báiskásit** pomppia, töyssähdellä
- báiski** kalalokki
- báissas, báisa** paisunut, pullistunut
- báiste ~ báistebán'no** paistinpannu
- báistit** paistaa (pannussa)
- báitalit** lämmitellä (nuotiolla); (+ akk.) lämmittää (tulen loisteessa käsiään, jalkojaan tms.)
- báitalit** totella; *beana ii báitalan su* koira ei totellut häntä
- báítáladdat** paistella kirkkaasti (auringosta); kurkistella silloin tällöin pilvien raosta, paistaa silloin tällöin (auringosta)
- báitevaš** loistava; loistelias
- báitil (-is)** hyvä vastatulessa (esim. veneestä); taitava ajamaan poroja (esim. koirasta; jota tokka tottelee)
- báitil (-is)** loistava, kirkas
- báitilit** paistaa, loistaa (vähän aikaa), välähtää, välkähtää
- báitilvuohta** loisto, loistokkuus; *ávvdanbeaivvi báitilvuohta* juhlapäivän loistokkuus
- báitin** loisto, loistaminen, paiste (auringon); joukosta erottuminen, ainutlaatuisuus
- báitit** loistaa, helottaa, paistaa (auringosta); lämmittää (tulen loisteessa)
- báitit** saada tehdyksi jotakin, suostua tekemään jotakin; saada (joku) tekemään jotakin, *báittii su álgit joatkkaohppui* sai hänet ryhtymään jatko-opintoihin
- báitohit** haalistaa (auringossa); päästää haalistumaan (auringossa)
- báitostit** saada (vähän) auringonpaistetta, haalistua (vähän auringossa)
- báitot** saada auringonpaistetta, haalistua (auringossa); *báiton* haalistunut
- báitot** saada tehdyksi jotakin; suostua tekemään jotakin
- báittanas** lamppu (kirkas), valo (voimakas valolähde), valonheittäjä
- báittaráktu** kiilleliuske
- báittašit** loistella, paistella, paistaa (jonkin verran, auringosta); (+ akk.) lämmitellä (tulen loisteessa vähän (esim. vaatteita)
- báittestit** paistaa (vähän, lyhyesti), välähtää
- báittihit** paistattaa (auringossa); lämmittää (tulen loisteessa)
- bájadit** kursailla, ujostella; *ii dárbbas bájadit, eambbo vuolggát fárrui* ei tarvitse ujostella, sen kun vain lähdet mukaan
- bájahit** saada (joku) uskaltautumaan (jonkun seuraan), taivuttaa (joku jonkun seuraan)
- bájastit** (+ akk.) panna ruojut ja iltti (kenkään)

bájuhit toistella, hokea

bákkolaš pakollinen, pakko-; *bákkolaš doaimmat* pakkotoimenpiteet

bákkuhandoaibma pakkotoimenpide

bákkuhanvuohki pakkokeino; *jos eará ii ábut, de dalle šaddá dorvvastit bákkuhanvugiide*
jos muu ei auta, silloin joutuu turvautumaan pakkokeinoihin

bákkuhit ~ **bákkohit** pakottaa; pakottaa tekemään jotakin; pakottaa johonkin

bákkuhit ~ **bákkohit** panna panka, riimu päähän (porolle, hevoselle); hillitä, *bákkuhit moaris* hillitä vihansa

bákŋat maikkua, hyppiä (kalasta)

bákŋemátta sarven tyviosa

bákŋi sarventyvi (paksuimmalta kohdaltaan, porolla)

báktái, báktás kallioinen; *báktás várrevielti* kallioinen vaaranrinne

báktebealbi (bot.) mietotatar

báktebihtta kallionlohkare

báktebolttohat louhos

bákteboltun louhintä, louhiminen (malmin tms.)

báktecihci kalliovarpunen

báktečáihnegaccet kallionakkeli

báktečitna kivihiili

báktečuolus kalliopiiirros

báktedarda kalliojyrkänteen reuna

bákteduv'vá kalliokyyhky

báktefál'li muuttohaukka

báktegazzabađvi (bot.) kalliokynsimö

báktegáiski (bot.) kallioimarre

báktegizzu vuorikiipeilijä; *báktegizzut ovdánedje gulul heaŋggovieltti bajásguvlui*

vuorikiipeilijät etenivät hiljalleen jyrkkää vuorensinämää ylöspäin

báktegizzun vuorikiipeily

báktehoallu kallionkolo, luola

báktelaiggaht lohcare, kallionlohkare

báktelatnja kallionhalkeama; *báktelanjas lei goaskimis beassi* kallionhalkeamassa oli
kotkalla pesä

bákteloapmu kallionkolo

báktelokta kalliotasanne (kapea)

bákteluffelaš (bot.) pahta-ailakki
báktelukti (bot.) kalliosara
bákteluoddaneapmi kallionhalkeama
báktenarti (bot.) pahtarikko
báktenjárga kallioniemi
báktenjunni kallionkieleke
báktenjuolas (bot.) mietotatar
báktesálti vuorisuola
báktesárgun kalliopierros
bákteskoarru kanjoni, kalliolaakso
báktesmierra (bot.) pahtakeltto
báktespiinnut (bot.) kalliovillakko
báktesteal'li kalliontasanne (leveä)
báktesuoidni (bot.) pahtanurmikka
báktesuorbmarássi (bot.) pahtahanhikki
bákteteadjarássi (bot.) varputädyke
báktevuodđu kallioperä
báktevuonccis kalliopyy
bákti kallioseinä, pahta; järkäle, suuri kivi
bálašit ammua (jatkovasti, lehmästä)
báládit ammua (äkkiä, lehmästä)
bálát rauha (esim. itikoilta, ihmisiltä); rauha (tehdä jotakin), *dáppe lovttas lea bálát čálašit*
 täällä vintillä on rauha kirjoitella
bálbma palmu, palmupuu; palmunoksa
bálbmasotnabeaivi palmusunnuntai
bálččas (-) kulunut (suksesta)
bálččat kulunut suksi
bállda vieri, sivu (vieressä oleva tila)
báldadeahkki etummainen sahalihäs
báldal (adv.) vierestä (ohi), vieritse, sivuitse
báldaskihpár vierustoveri
báldda (adv./pp.) viertä, vieritse
báldda báldda (adv.) vieri vieressä
bálddaid (adv.) vierekkäin, vieretysten

bálddajohtti edeltävän ahkion rinnalla kulkemaan pyrkivä (ajoporosta)

bálddalagaid (adv.) ~ **báldalagaid** (adv.) vierekkäin, vieretysten, rinnakkain, rinnan;

bálbálddalagaid vieri vieressä

báldddalas (attr.) ~ **bálddalas** (attr.) vierekkäinen, rinnakkainen

báldddalasčiehka (geom.) vieruskulma

báldddalasgáhtta samansuuntainen katu

báldddalasgoallostus rinnakkaiskytkentä

báldddalasjulggiid (adv.) tasajalkaa; *bártnáš njuikkodii báldddalasjulggiid* pikkupoikka

hyppeli tasajalkaa

báldddalaslakta rinnakkaisliitântä

báldddalaslanjat (pl.) vierekkäiset huoneet

báldddalasti rinnastava; *báldddalasti konjunkšuvdna* rinnastuskonjunktio

báldddalastit rinnastaa

báldddas (adv./pp.) vieressä, rinnalla

bálddis pallas, ruijanpallas; *bálddis lea bánnos basi hui njálgga guolli* pallas on pannussa

paistettuna tosi makoisa kala

báldii (adv./pp.) viereen, vierelle

bále (pp.) (jonkin) aikana, kun on vielä jonkin aika; *áiggi bále* ajoissa, *árpmu bále* armon

aikana, *čuovgga bále* päivännäöllä, *muohttaga bále* niin kauan kuin on vielä lunta, *siivvuid*

bále niin kauan kuin on vielä kelien suhteen kuljettavissa

bálgalit ruveta palkimaan, liikkumaan (kesälaitumella, poroista)

bálgat palkia, liikkua rauhattomasti (sääskien tms. takia); liikkua jonkin vaivaamana

kesälaitumella

bálgat (ihmisestä) kärsiä helteistä, itikoista; *duoddaris ii dárbbas báhkaiguin ~ čuoikkaiguin*

bálgat tunturissa ei tarvitse kärsiä helteistä, itikoista

bálgáheapme, bálgáhis poluton; vähäpolkuinen, *bálgáhis duovdagiid mielde vánddardit*

vähäpolkuisia maastoja pitkin vaeltaa

bálggadit palkia pitkään, liikkuskella rauhattomasti (erit. sääskien ja helteen takia)

bálggahallat paimennella (poroja sääskiaikana), pitää (porotokkaa kesälaitumella)

bálggahat palkima-alue

bálggahit panna palkimaan, liikkumaan (esim. sääskien ja helteen vaivaamana); paimentaa

poroja sääskiaikana

bálggastuvvat haluta palkia; haluta liikkua kesälaitumella; ruveta omasta halustaan

palkimaan

bálggádahttit tulla tai tehdä sääskinen helle (jolloin porot palkivat)

bálggádat helle, palkimahelle (poroilla), sääskinen ilma

bálggesčuol'li (adj.) uranuurtava; *bálggesčuol'li hutkkus* uranuurtava keksintö

bálggesčuol'li (subst.) uranuurtaja; *lea leamaš bálggesčuol'lin sámi govvadáidagis* on toiminut saamelaisen kuvataiteen uranuurtajana

bálggesčuovga järkevä, asioista perillä oleva ihminen; *lea leamaš munnje bálggesčuovgan duon dán áššis* on ollut minulle oppaana ja opastajana yhdessä sun toisessa asiassa

bálggesearru polunhaara

bálggesjiekta (bot.) konnanvihvilä

bálggeslukti (bot.) polkusara

bálggesráigge (adv.) polkua myöten

bálggesuorri polunhaara

bálggis polku; *dákko rohhte bálggis mu luomejeaggái* tästä lähtee, johtaa polku hillajänkääni

bálggus (S) paliskunta, palkinen, *Bálgosiid Ovttaštus* Paliskuntain Yhdistys

bálgosbeaivi paliskuntapäivä (porotöissä)

bálgu helle, palkimahelle (poroilla); sääskinen ilma

báliid (adv.) aikoihin; *daid báliid* niihin aikoihin, *aiddobáliid ~ easkkabáliid* vastikään

báljageapmi kaljuuntuminen

báljagit muuttua paljaaksi; kaljuuntua, *lei báljagišgoahtán* oli alkanut kaljuuntua; paljastua (maasta tms.)

báljesoaivi kaljupää, kaljupäinen henkilö

báljessiepmanšaddu paljassieminen kasvi

báljestupmi paljastuma

báljildit kulkea kaljupäisenä

báljis, báljes paljas, *báljes duoddarat* paljaat tunturit; kalju, *báljes oaivi* kalju pää; ilman apuneuvoja oleva, *báljes čalmmiiguin lea váttis oidnit nie guhkás* paljain silmin on vaikea nähdä noin kauas

báljo (adv.) paljon, juuri (neg.); *ii báljo gostige* ei juuri missään

báلكá palkka; *báلكá bajádus* palkankorotus, *báلكá bargu* ansiotyö, *báلكá beaivi* palkkapäivä, *báلكá boahtu* palkkatulo, *báلكá ceahkki* palkkaluokka, *báلكá dássi* palkkataso, *báلكá dienas* palkkatulo, *báلكá duodaštus* palkkatodistus, *báلكá gáibádus* palkkavaatimus, *báلكá geahpádus* palkanalennus, *báلكá geassin* palkanpidätys, *báلكá goarta* palkkakortti, *báلكá gollu* palkkakustannus, *báلكá kantuvra* palkkatoimisto, *báلكá kontu* palkkatili, *báلكá lasáhus* palkanlisä, *báلكá máksin* palkanmaksu, *báلكá oažžu* palkansaaja, *báلكá soahpamuš*

virkaehtosoahpamuš, *báلكásoalddát* palkkasoturi, *báلكášiehtadus* tulosopimus, *báلكáváldi* palkansaaaja, *báلكávearru* palkkavero, *báلكávuolideapmi* palkanalennus

báلكáheapmi palkkaaminen, palkkaus

báلكáhit palkata, kiinnittää, pestata työhön, värvätä; *báلكáhin su alccesan snihkkárin* palkkasin hänet itselleni kirvesmieheksi

báلكásit jäädä käyttämättömäksi, tulla hylätyksi (esineestä); tulla käyttökelvottomaksi, *báلكásan geres* käyttökelvoton ahkio; mennä hukkaan

báلكestahttalit heittelehtiä, piehtaroida; *buohcci báلكestahttalii seanggastis* sairas heittelehti vuoteessaan

báلكestahttit heittää, panna heittämään; heittäytyä, *vuoddji báلكestahttii olggos buol'li biillas* kuljettaja heittäytyi ulos palavasta autosta

báلكestallat heittelehtiä, piehtaroida

báلكestanboahthal kertakäyttöpullo

báلكestannuohtti heitonuotta, kápälä

báلكestat heittomatka

báلكesteapmi heitto; sivurajaheitto (jalkapallossa)

báلكestit heittää, nakata, viskata; hylätä, heittää pois; hylätä, jättää oman onnensa nojaan

báلكkastallat heitellä, nakella; *bártnáš báلكkastalai spáppa seainni vuostá* pikkupoika heitteli palloa seinää vasten

báلكkašit palkita (joku), *gieldda báلكkašii guhká bargan oahpaheaddji* kunta palkitsi pitkään toiminutta opettajaa; palkita (jokin), *buoremus dáiddaduojit báلكkašuv'vojedje* parhaat taideteokset palkittiin

báلكkašupmi palkinto; palkkio

báلكkáheapme, báلكkáhis palkaton; *barggahii sutnje báلكkáhis barggu* teetätti hänelle palkatonta työtä

báلكkálaš palkallinen; *báلكkálaš virgelohpi* palkallinen virkavapaus

báلكkás (adv.) palkaksi, palkkana; *oaččui rahčamušaidis ovddas moaitámušaid báلكkás* sai ponnisteluistaan moitteita palkaksi

báلكkodat heitellä, nakella (pitkään tai useaan otteeseen)

báلكkolaš palkollinen, palkkatyöläinen; palkansaaaja

báلكku heittelijä

báلكku nuoravyyhti, kieppi (60 syltä)

báلكkult heitellä, nakella, viskoa (nopeasti)

báلكkut heitellä, nakella, viskoa

bállahastalit heitellä, nakella (jotakin esim. kivillä)

bállahastit heittää, nakata (osuakseen, esim. kivellä)

bállas (-) ympäripyöreä, pallomainen

bál'lasit (adv.) pallomaiseksi, pallomaisena

bállat maali, pilkka (kivenheitossa tms.)

bállálas kova ammumaan (lehmästä); *Girjjo lea bállálas gussa* Kirjo on kova ammumaan

bál'lehahtti rauhallinen, häiriötön; *bál'lehahtti bargolatnja* rauhallinen työhuone

bál'lehit voida pitää jotakin rauhassa tai suojassa, *in bál'lehan doallat dan goikebiergobihtá skáhpes, mu mánát borre dan* en voinut pitää sitä kuivalihapalasta kaapissa, lapseni söivät sen; antaa olla rauhassa

bál'let voida tehdä rauhassa jotakin; *dán dálus gal bál'le barggadit* tässä talossa kyllä voi rauhassa työskennellä, *in bál'len čálašit, bođii mu daiguin ságaidisguin ájihit* en voinut rauhassa kirjoitella, tuli minua niillä jutuillaan viivyttämään

bállin ammunta, ammuminen

bállir (-is) kiikkerä; ympäripyöreä

bállit ammua (kovasti)

bál'lobuoidi haararasva (raavaan urosporon takajalkojen välissä)

bál'lobursa ~ bál'loseahkka ~ bál'loskuohppu ~ bál'loskuvdu kivespussi

bál'ločalbmi kives (toinen, yksittäinen)

bálloheapme, bállohis rutiköyhä, puilla paljailla oleva (vulg.); *dieinna bállohemiin ii gánnet álgalit* tuon puilla paljailla olevan tyyppin kanssa ei kannata ruveta seurustelemaan

bál'losuotna siemenjohdin

bál'lu kives, *bállut* (pl.) kivekset; pallo

bálo paali; *suoidnebálo* heinäpaali

bálsá palsa (puulaji)

bálseduodji keramiikkatyö (kuppi tms.); keramiikka

bálsi saviliuske, kova savi

bálstá (S) palsta (maata); palsta (tekstissä); palsta (kirjoitus)

bálta baltti

báltalaš balttilainen

báltut tulla araksi, varovaiseksi (epämukavan tapahtuman johdosta), ruveta karttamaan (jotakin), oppia kaihtamaan (jotakin)

bálvaladdat palvella (usein, useissa paikoissa tai useista)

bálvalan- palvelu-; *bálvalanáigi* palvelusaika, *bálvalanámmát* palveluammatti, *bálvalanealáhus* palveluelinkeino, *bálvalanmáksu* palvelumaksu, *bálvalanviessu* palvelutalo

bálvaleaddji (adj.) palveleva; *bálvaleaddji telefovdna* palveleva puhelin

bálvaleaddji (subst.) palvelija; palvoja

bálvaleapmi palvelu; palvonta

bálvalit palvella, *bálvalii biigán dálus* palveli piikana talossa; palvoa, *bálvalit eapmeipmiliid* palvoa epäjumalia; mielistellä, liehakoida (jotakuta), *viggá álo alccesis dehálaš olbmuid* *bálvalit* pyrkii aina itselleen tärkeitä henkilöitä mielistelemään

bálvalus palvelu, palvelus; palvonta

bálvalus- palvelu-; *bálvalusdállu* palvelutalo, *bálvalusealáhus* palveluelinkeino, *bálvalusgeatnegas* asevelvollinen; palveluvelvollinen, *bálvalusmáksu* palvelumaksu, *bálvalussuorgi* palveluala, *bálvalusveahka* palvelusväki

bálvá palvelija (palkattu); apulainen (työpaikalla); sulhaspoika, morsiuustyttö (häissä)

bálvu palvelu; *bálvvus leat* olla palveluksessa

bálvvosbáiki palvospaikka, palvontapaikka, uhripaikka; *diet áibmadas bákti lea leamaš sámiid bálvvosbáiki* tuo mahtava pahta on toiminut saamelaisten palvospaikkana

bálvvosbákti palvoskivi, seita, uhrikivi

bálvvus palvottava; palvonta

bálvvušteapmi palvonta, palvominen

bálvvuštít palvoa

bánahallat panetella

bánáiduvvat saada hampaat, saada hampaansa takaisin (erit. lohesta syyskesällä); *luossa lea bánáiduvvan ja dohppegoahtá fas* lohi on saanut hampaansa takaisin ja alkaa taas tärpätä

bánálaš (adj.) hyvähampainen; terävähampainen; hampaallinen

bánálaš (subst.) peto, raatelija (susi, ahma tms.)

bánccardit ~ báncárástít pyristellä, rimpuilla, kieriskellä (esim. kalasta veneessä)

báneheapme, bánehis hampaaton; huonohampainen; harvahampainen (haravasta); tylsä (sahasta); voimaton (noidasta tms.)

bánehisvuohta hampaattomuus; huonohampaisuus

bánehuvvat menettää hampaansa, tulla hampaattomaksi (erit. lohesta vesien lämmetessä); tulla huonohampaiseksi; tulla voimattomaksi (noita tms.)

bániidgihčan hammasten kiristys

bánis haravan piikin ainespuu

bánna (attr.) pikkuruinen; *čázis vuojadii bánna veajehaš* vedessä uiskenteli pikkuruinen kalanpoikanen (*gč. binna bánna*)

bán'ne miekkonen, poju, veikko; *ale fal bán'ne vuollán!* älä vaan poju anna periksi!

bán'no paistinpannu; *bánno dievva* pannullinen

bán'nogáhku pannukakku, ohukainen, räiskäle, lettu, lätty

bán'noláhppo pannulappu, patalappu

bánta pantti

bántafánnga panttivanki

bántavuoigatvuohta panttioikeus

bántedit ~ bántedaddat panttailla; *son láve bántedit čijaidis* hänellä on tapana panttailla korujaan

bántengirji panttauskirja

bántet pantata; *son nohkku i ruđas ja bántii iežas gol'lediimmu* häneltä loppui rahat ja hän panttasi kultakellonsa

bánžat pöhöttyä, menne pöhölle (kasvoista)

bánžát olla (jossakin) pöhöttyneenä

bánži pöhöttynyt henkilö

bánžžagit pöhöttyä

bánžžas (-) pöhöttynyt (kasvoistaan); *lei bánžžas ja bivastuvvan* oli pöhöttynyt ja hiostunut

bánžžistit hikoilla (kovasti kasvoistaan)

bánjadit maikkua (pitkään), hyppiä (kaloista); *soavvilat bájadedje arvvi ovdasii* harjukset hyppelehtivät sadetta enteillen

bánjadit maikahtaa, käväistä vedenpinnalla (kaloista)

bánjka penger, penkka, pengerry

bánjkasiidu penkanrinne, penkansivu

bánjket paukuttaa, hakata

bánjko- pankki-; *bánjkoautomáhta* pankkiautomaatti, *bánjkočiegusvuohta* pankkisalaisuus, *bánjkoáhkádus* pankkitakaus, *bánjkododdaldat* pankkitunnus, *bánjkoduohčču* pankkitalletus, *bánjkogirji* pankkikirja, *bánjkogiro* pankkisiirto, *bánjkogoarta* pankkikortti, *bánjkohoavda* pankinjohtaja, *bánjkontu* pankkitili, *bánjkoloatna* pankkilaina, *bánkonummir* pankkinumero, *bánjkorievideapmi* pankkiryöstö, *bánjkorievvár* pankkirosvo, *bánkoseastu* pankkitalletus, *bánkosirda* pankkisiirto, *bánkovealgi* pankkivelka

bánjku pankki

bára baari

bárabálvá ~ báranisu ~ báranieida ~ bárabiigá tarjoilijatar (baaritiskillä)

bárabálvá ~ báraolmmái ~ bárabárdni ~ bárareanga tarjoilija (baaritiskillä)

bárabeavdi ~ báradiska baaritiski

bárustuollu baarituoli

bárbmofál'li muuttohaukka

bárbmoloddi muuttolintu

bárbmomoahti ~ bárbmодоahkki muuttoparvi (linnuista)

bárbmu talvehtimisseutu (lintujen), *vuosttas lottit leat juo máhccan bárpmus* ensimmäiset muuttolinnut ovat jo palanneet talvehtimiseudultaan; (fig.) lintukoto, onnela

bárddašit ~ bárdáladdat puistella (päättään); *go son gulai dien áššis, de bárddašii son gal oaivvi* kun hän kuuli tuosta asiasta, niin puisteli hän kyllä päättään

bárddáldat kierros (köyttä sidoksessa), silmukka (jonkin ympärillä)

bárddesmuorra parraspuu (veneessä)

bárdebeaivi pärtytyli (elokuun lopulla); *bárdebeaivahkku* pärtylinviikko (elokuun loppupuolella)

bárderuovdi kokkapuun vahvikkeena oleva raudoitus

bárdi veneen ulkopuolella näkyvä osa (kokkapuussa)

bárdilit puistahuttaa (päättään, paheksuen); *bárdilii oaivvi ja cuskkihii mu sániide* puistahutti päättään ja tuhahti minun sanoilleni

bárdit kertoa (nuoraa), punoa (tiukkaan)

bárdit puistella päättään

bárdnan lapsensaanti

bárdnat saada lapsi; *lahka bártna* synnyttämäisillään

bárdnálaš ~ bárdnelaš nuorukainen, nuorimies, miekkonen

bárdnealmmái ~ bárdneolmmái poikamies

bárdnelunta nuorukainen (naimaton)

bárdneolmmoš poikamies

bárdni poika; jonkun poika

bárdnivuohta ~ bárdnevuolta poikuus; poikamiesikä

bárehuoš ~ bárehuš pikkupoika, poikanen; *diet mu bárehuoš deavdá fargga vihtta jagi* tuo minun pikkupoikani täyttää kohta viisi vuotta

bárel parila, grilli

báret (+ inf.) ryhtyä tekemään jotakin (rivakasti)

bárgádallat palmikoida (useita palmikoita)

bárgganas parkaisu, huudahdus

bárggas parku, huuto

bárggábáddi palmikoitu nauha

bárggádallat parahdella, huudahdella; narahdella (kovasti)

bárggádit parahtaa, huudahtaa, *gánda časkkii veahčiriin suorbmageahčai ja bárggádii* poika löi vasaralla sormenpäähän ja parahti; ammua (äkkiä, kovasti), *gussa bárggádii návetnjálmis* lehmä parahti navetan edustalla; narahtaa (kovasti), kirskahtaa

bárggáhallat parahdella, huudahdella; ammua (silloin tällöin, kovasti), *gusat gul'lojedje bárggáhallamin návehis* lehmät kuuluivat parahtelevalle navetassa; narahdella (kovasti), kirskua, *reahka bárggáhalai buolašmuohttagis* reki kirskui pakkaslumella

bárggáldat ~ bárggaldat palmikko; punos

bárggeš nyöri, palmikko (paulassa)

bárggešdiehppi paulannyörin tupsu

bárggon itkupilli (pikkulapsista)

bárgguhit panna parkumaan, *čoavjebonjahagat bárgguhedje bás mánáža* vatsanväänneet panivat pienokaisen parkumaan

bárgidit palmikoida, punoa (kolmea nauhaa)

bárgolas (adj.) parkuvainen, parkumaan taipuvainen; *bárgolas mánná* parkumaan taipuvainen lapsi

bárgut parkua, vollottaa; ammua kovasti (lehmästä) / narista (kovasti, kärrynpyörästä tms.) / vonkua (järven jäistä pakkasella) / kurista (kovasti, suolista)

báris, báres jokin ylimmillään oleva; *dál lea báres geassi* nyt on kesä parhaimmillaan, *báres guottet* ylin vasonta-aika, *báres ládju* ylin heinäntekoaika

bárisin (adv.) parhaillaan; *son čilgii bárisin plána váikkusain sámiid ealliimii* hän selitti parhaillaan suunnitelman vaikutuksista saamelaisien elämään

bárisin (adv.) ylimpänä, keskushenkilönä; *son lei diedusge ieš bárisin dan árbejuogu divššodeamen* hän oli tietysti itse ylimpänä sitä perinnönjakoa hoitelemassa

bárjidiit (+ ala.) parjata, sättiä (jotakuta)

bárket parkita (nahkaa)

bárkodávda tuhkarokko

bárkosivra parkkihappo

bárku kaarna, parkki, puunkuori; tuhkarokko

bárkui, bárkos paksukuorinen, paksukaarnainen (puusta); *bárkos soahki* paksukuorinen koivu

bárolaš aaltoileva,; *bárolaš čáhcegiera* aaltoileva vedenpinta

báron paroni

bároš pieni laine

bárpmuriika etelä, muuttolintujen talvehtimisseutu; *spálffut girdiledje bárpmuriikii* pääskyt lähtivät lentämään kohti etelää

bárra gč. **párra**

bárraha (adv.) parhaassa tapauksessa, parhaimmillaan

bárrahaš (adj.) paraskin (ironisesti); *bárrahaš buorredahkki* paraskin hyväntekijä

bárrahis (adv.) ~ **bárrásis** (adv.) sopivasti, vastikään, parhaillaan

bárral parila

bárrásiidda (adv.) ~ **bárrahii** (adv.) ~ **bárrahassii** (adv.) parahiksi; *bođii bárrásiidda boradanbeavdái* tuli parahiksi ruokapöytään

bárrásiin (adv.) parhaillaan, parasta aikaa

bárrodoaddji ~ **bárrodoajáldat** ~ **bárrobuođđu** aallonmurtaja

bárrogaska aallonpohja

bárrogiera aallonharja

bárroguhkkodat aallonpituus

bárroruhtu aaltosulku

bárrosáhcua aaltoviiva

bárrovuodđu aallonpohja

bárru aalto, laine; radio-aalto / väre (ruumiissa), *dovddai sealggistis galbma báruidda* tunki selässään kylmiä väreitä

bár'ruí, bár'ros lainehtiva, aaltoileva; *lainehtiva meri* bár'ros mearra

bársanláigi parsinlanka

bársannállu parsinneula

bársat parsia

báršát olla jossakin turpeana

bárši vaara (muista erottuva); turpea olio

bárššagit tulla turpeaksi (ihmisestä)

bárššas (-) turpea, pullea

bártašuddat olla huono-onninen

bártašuhttit saattaa (joku) onnettomuuteen, aiheuttaa (jollekulle) onnettomuus

bártašuvvat joutua onnettomuuteen, käydä huonosti; *bártašuvvat (+ inf.)* tehdä jotakin onnettomuudekseen, *bártašuvven oastit dan boares dálu, dat lei heajut ortnegis go ledjen gáddán* satuin ostamaan sen vanhan talo, se oli huonommassa kunnossa kuin olin kuvitellut

bártádallat joutua onnettomuuteen (tämän tästä)

bártái, bártás huono-onninen, epäonninen; *bártás olmmoš* huono-onninen henkilö

bártealmmuhus tapaturmailmoitus

bártebáiki onnettomuuspaikka

bártebeaiveruhta tapaturmapäiväraha

bártebuhtadus tapaturmakorvaus

bártediedáhus vahinkoilmoitus

bártedoaimmahat tapaturmavirasto

bárteeláhat tapaturmaeläke

bárteoadju tapaturmavakuutus

bárteskuohtta vahingonlaukaus; *bivdomohkis deaivvai bárteskuohtta* pyyntireissulla sattui vahingonlaukaus

bártevárri tapaturmariski, tapaturmavaara

bárti onnettomuus, tapaturma, vahinko; *šaddat bárti* sattua vahinko

bártideapmi onnettomuuteen joutuminen, vahinko

bártidit joutua onnettomuuteen

bártnáš poikanen, pikkupoika; *bártnážan!* rakas poikani!, poikakulta!

bártnehuoš ~ bártnehuš poikanen, pikkupoika; poikarukka

bártnes (adv.) (isä tai äiti) poikansa kanssa, poikineen

bárttáskit joutua onnettomuuteen; (+ inf.) tehdä jotakin onnettomuudekseen

bárulágan aaltomainen

bárusteapmi aallokko, aaltoilu, aaltoileminen, lainehtiminen

bárustit aalloilla, aallota, lainehtia

bárusvuolpu (bot.) suppilopaimulehti

bárut, báruhis suojaton; *báruhis báiki jávregáttis* suojaton paikka järven rannalla

bárvi naisten vanhanmallinen lapintakki

bás (attr.) pahainen, pikkuinen, pikku, piskuinen; *bás biillaš* pahainen auto, pikkuinen auto,

bás bártnáš poikapahainen, *bás mánáš* lapsukainen, pienokainen

bása ~ bássa emäs

básalaš emäksinen

básár (N) myyjäiset, basaari

básgiella aikuisen käyttämä kehittymätön "pikkulapsen kieli"

básjuovlaruohtta jouluaatonaatto

básjuovllat (pl.) pikkujoulu

báska ruuhi, jolla, pieni järvivene

básker ~ **báskergahpir** baskeri

báslanjas (adv.) ~ **báslanjain** (adv.) pieniin päin, raskaana

báslatnjii (adv.) pieniin päin, raskaaksi

básládje (adv.) niukin naukin, nipin napin, juuri ja juuri, *cevzzii básládje dohko* selviytyi niukin naukin sinne; pieniin päin, raskaana

báslágan pienikokoinen, ei paljon minkään kokoinen

básnaga (adv.) raskaana, pieniin päin; *mu nieida lea vuot básnaga* tyttäreni on taas pieniin päin

básnieida pikkutyttö, tyttöpahainen

báson pasuuna

bás'sa (mus.) basso

bás'safijuvla bassoviulu

bátnádit varustaa (harava) piikeillä

bátneárpu hammaslanka

bátnebuogu hammastulehdus

bátnečorru hammasvalli

bátnedákti hammasluu

bátnedikšu hammashoito

bátnedivššár hammashoitaja

bátnedoavttir hammaslääkäri

bátnedurdda hammaskivi

bátnefanus ~ **bátnegealan** ~ **bátnegealas** hammastahna

bátnefál'lát (pl.) hammasvalaat

bátnegarra hammaskiille

bátnegaska ~ **bátnehálsi** hampaidenväli

bátnegárdi ~ **bánit** (pl.) hampaisto

bátnegáskin hampaiden kiristys

bátnegáskki (adv.) hammasta purren, kaikin voimin

bátneguolli petokala

bátnegusta hammasharja

bátnehávvi hampaanjälki (haava)
bátnemátta hampaanjuuri
bátnemieskan hammasmäätä
bátneoažži ien
bátneprotesa hammasproteesi
bátneráhtis hammasratas
bátnerokkan ~ bátnesoallun hammastikku
bátnesadji hampaanjälki
bátnestággu hammastanko
bátnešiella hammasraha (lahja, jonka ensimmäisen hampaan huomannut antaa lapselle)
bátnevearka hammassärky
bátnevuolpu (bot.) sahapoimulehti
bátni hammas, *gaccaid bániid* kynsin hampain; askelma (tikkaissa, portaissa), *tráhppabátni* porrasaskelma; pii, piikki (haravassa)
báttadit patoutua, tulvia (patoutuman vuoksi, yhä enemmän tai useampaan kertaan)
báttas patoutuma, jääpato (joessa, jäiden muodostama)
báttasčáhci tulvavesi (jääpadon yläpuolella)
báttastit tulvia (nopeasti tai vähän patoutuman vuoksi)
báttástallat köytellä, sidoskella (nuoralla, köydellä)
báttástit köyttää, sitoa (nuoralla, köydellä)
bávččagahttalit loukata, satuttaa (usein)
bávččagahttin loukkaus; satuttaminen, loukkaaminen
bávččagahttinmiella loukkaamisen halu, halu loukata
bávččagahttit loukata, satuttaa; pahoittaa (jonkun mieli)
bávččagit kipeytyä, loukkaantua, sattua; pahoittaa mielensä
bávččas (adj.) kipeä; *mus lea oaivi bávččas* minulla on pää kipeä, *bávččas julggiiguin lea lossat johtit* kipein jaloin on raskasta kulkea
bávččas (subst.) kipu, särky; *fuoikkui bákčasis* voihki kivusta, *gil'lát bákčasiin* kärsiä kivuista
bávččasdálkkas särkylääke
bávččaskeahtes (attr.) kivuton; *bávččaskeahtes dikšu* kivuton hoito
bávččastableahtta särkypilleri, särkytabletti; *galggat váldit golbmii beaivái dieid tableahtaid* sinun tulee ottaa kolmesti vuorokaudessa noita pillereitä
bávččastahttit panna särkemään, koskemaan, sattumaan

bávččastallat särkeä, koskea, sattua (jatkuvasti, useamman kerran tai useammasta kohtaa)

bávččasteaddji kivulloinen; *bávččasteaddji váddu* kivulloinen vamma

bávččastit särkeä, koskea, sattua, kivistää

bávdnat hokea; *bávdnat daid ovttaid ja seammáid* hokea niitä samoja

bávgoš vesipääsky

bávkaladdat paukutella, pamautella; räjäyttellä

bávkalánávnas räjähdysaine

bávkalapmi paukaus, pamauttaminen; laukaiseminen, laukaisu; räjäytys, räjäyttäminen

bávkalit paukauttaa, pamauttaa; räjäyttää

bávkit paukkua, pamahdella; paasata, puhua paukuttaa

bávkkanas paukahdus, paukaus, pamaus, paukku; räjähdde, räjähdysaine

bávkkas pauke

bávkkáhallat paukahdella, paukkua; *buolaš bávkkáhalai nurkkiin* pakkanen paukahteli nurkissa

bávkkeheapmi ~ bávkkiheapmi räjähdys, pamaus

bávkkehit ~ bávkkihit paukahtaa, pamahtaa; räjähtää

bávkkohallat paukutella

bávkkuhit paukuttaa, pamautella; puhua paukuttaa

bávkkus räjähdde

bávlosrássi (bot.) paavalinkukka

bávtsit nousta jälle ja paantaa (vedestä)

bávttat paantaa

bávttadit paantaa (jatkuvasti, useamman kerran tai useasta kohtaa)

bávttastit kasvaa, suurentua (kovasti, porokarjasta)

bávttastit paantaa (vähän tai nopeasti)

bávttesisgeaidnu tunneli

bávttiháldi pahdanhaltija (uskomuksissa)

bázaárvu jäännösarvo

bázaávnas kuona-aine

bázadahkes ~ bázadeaddji helposti muista jälkeen jäävä, viivyttelävä

bázadit jäädä (vähitellen tai yksi kerrallaan jälkeen); jäädä (jäljelle; monta kertaa tai monista esineistä)

bázahallan jälkeenjäänyt (henkisesti), kehitysvammainen

bázahallat jäädä jälkeen (henkisesti); jäädä muista jälkeen; tulla laiminlyödyksi, jäädä takalalle; yrittää jättää jälkeen

bázahus ~ bázahas jäännös, jäännös; jäte

bázahusávnna kuona-aine

bázahusbábir jättepaperi

bázahusbohcci pakoputki

bázahusčáhci jätevesi

bázahusfuolahus jätehuolto

bázahusgássa pakokaasu

bázahusláhka jätelaki

bázahuslássa ~ bázahusláša jätelasi

bázahuslohpi jätelupa

bázahusmáksu jätemaksu

bázahusmuorra jättepuu

bázahussuovva pakokaasu

bázahusvearru jätevero

bázáiduvvat jäädä jälkeen

bázestit jäädä (vähän) jälkeen; jäädä (vähän) jäljelle

bázestuvvat haluta jäädä jälkeen; alkaa jäädä jälkeen

bázihahhtit jättää (vahingossa) jälkeen

bázihit saada jäämään jälkeen, jättää (jälkeen); antaa jäädä jälkeen

bázistit jäädä (toden teolla) jälkeen; jäädä (toden teolla) jäljelle

bázzi patsas, pilari; tukipilari (fig.); kivipaasi; veistos, monumentti

báža ammus

bážan ampuma-ase; ammus, tulite; hölösuu

bážanas ampuma-ase

bážas (adv.) haavoittuneena, haavoissaan (ammutusta eläimestä)

bážas (attr.) haavoittunut (luodin tai nuolen takia); *bážas guovža* haavoittunut karhu

bážašit ammuskella

bážáhallat joutua ammutuksi, joutua jonkun ampumaksi

bážehahti ammuttavissa oleva, ampumisen arvoinen

bážekeahtes (attr.) ampumaton (jota ei ole ammuttu); ampumaton (jolla ei ole ammuttu)

bážekeahtái (adv.) ampumatta; *okta guovža dán bivdoguovllus lea ain bážekeahtái* yksi karhu tällä pyyntialueella on yhä ampumatta

- bážestit** ampua (vähän ja nopeasti)
- bážihahttit** ammuttaa (vahingossa); olla ampumisen arvoinen
- bážihit** ammuttaa; saada ampumaan; soveltua ammuttavaksi
- bážistit** ampua (vähän); ampua (rivakasti)
- bážus** ammuttava, ampumiskohde, maali, pilkka (ampumista varten)
- beadjut** paistaa, loistaa (valkoisena)
- beadadit** puhkoa (jatkuvasti, usein tai useita esineitä)
- beadahit** puhkaisuttaa; soveltua tai kelvata puhkaistavaksi
- beadastat** puhkaisukohta
- beadbedákti** lapaluu
- beadbeladaš** olkanivel (porolla, hirvellä tms.)
- beadbi** lapaluu
- beadđanit** puhjeta (esim. kalan sappirakosta perattaessa)
- beadđašuvvat** puhjeta, mennä puhki (raapiutumisen tms. seurauksena)
- beadđat** puhkaista (jollakin terävällä esineellä), nirhaista puhki
- beadđi ~ beahti** rinta; rintaliha (linnun)
- beadŋjesdoavdnji** talla (suk sessa)
- beadŋjis** suksen jalansija
- beagašit** konttailla; *mánná beagašii láhttis* lapsi konttaili lattialla
- beaggalit** mainita, virkkaa, tokaista; kertoa uutisena, vihjaista, vihjata
- beaggin** maine; *sus lea buorre beaggin báhppan* hänellä on hyvä maine pappina
- beaggit** kuulua, olla puheenaiheena, *beaggá leat heajos rievssatjahki* kuuluu olevan huono riekkovuosi ; (+ inf.) kuulua (tapahtuvan tai olevan), *bekkii fár´ren máttás* kuului muuttaneen etelään; kantautua, kiiriä (maineesta, puheesta tms.)
- beahcánsuorbmarássi** (bot.) soreahanhikki
- beahcebadni** mäntykehrääjä
- beahcebáhcat** männynkäpy
- beahcebáhcatlodd** isokäpylintu
- beahcebohttu** männikkö, pieni mäntymetsä
- beahcečukkon** mäntypistiäinen
- beahcegáica** sarvijaakko (kovakuoriainen)
- beahcegáski** taviokuurna
- beahcegoahcci** männynneulanen
- beahcehurggán** mäntykiitäjä

beahcelieddi mäntykukka

beahceloddi metso

beahcemihttár mäntymittari

beahcenjaldin vuotkin, kuloin (petun irrottamiseksi)

beahceruos´sanjunni isokäpylintu

beahcesáibbo ~ beahcesáibu mäntysuopa, mäntysaippua

beahcet pyrstö (kalan); perä (kiväärin, haulikon); sivuperäsin (lentokoneen)

beahcetgeahči pyrstöpuoli (kalan)

beahcetmátta pyrstönvarsi

beahcetnásti pyrstötähti

beahcevuovdi mäntymetsä, männikkö

beahci mänty, petäjä

beahkáladdat konttailla (usein tai useista, nopeasti), *soga nuoramusat beahkáladde láhttis* suvun nuorimmaisat konttailivat lattialla; lähteä konttaamaan (usein tai useista)

beahkilit kontata (nopeasti); lähteä konttaamaan; ruveta konttaamaan (lapsesta), *su váhkarbárdni beahkilii vídamánnosažžan* hänen kuopuspoikansa rupesi konttaamaan viiden kuukauden ikäisenä

beahkit kontata, ryömiä

beahtahallan petetyksi tuleminen

beahtahallat tulla petetyksi, joutua jonkun pettämäksi

beahtestit hämmentää (vähän)

beahtestit pettää (vähän); *dáiddii beahtestan du dan biilagávppis* taisi hieman huijata sinua siinä autokaupassa

beahttalit pettää usein, narrailla; yrittää pettää

beahttašupmi pettymys

beahttašuvvan pettymys, pettyminen

beahttašuvvat pettyä (johonkuhun, johonkin)

beahttálas pettäväinen, petollinen; *son lea beahttálas diŋga, suinna seahtá leat várrugas* hän on paha pettämään, hänen kanssaan sietää olla varovainen

beahttemeahttun pettämätön

beahtti hämmentäjä

beahtti pettäjä, petturi

beahttilit hämmentää (nopeasti)

beahttilit pettää, petkuttaa (äkkiä, nopeasti); pettää, antaa periksi (jonkun alla, äkkiä, esim. tikapuut)

beahttin hämmäntäminen; pettäminen, petkutus

beahttit hämmäntää (härkkimellä tms.)

beahttit (soapmása) pettää, petkuttaa (jotakuta); pettää, antaa periksi (jonkun alla), *čuoččastii stuolu ala ja dat behtii* seisahti tuolille ja se petti hänen allaan

beahttu petos

beahtu peto, petoeläin; hirviö

beahtus petos; *behttosii šaddat* tulla petetyksi

beaidadahkes (johonkin, jonkun perään) mankuva; *beaidadahkes mánná* mankuva lapsi

beaidadit (+ ill.) ikävöidä (jotakuta); (+ lusa) tuppautua, ängetä (johonkin, jonkun luo), mankua johonkin, jonkun luo

beaidái, beaidás jatkuvasti (johonkin, jonkun perään) mankuva (esim. lapsesta)

beaika pyökki

beaila neljänneslitran mitta; *beailasaš* neljänneslitrainen, *beailasaš mugga* neljänneslitran vetoinen muki

beaisaluvvat ~ beaissagit humaltua, päihtyä (jonkin verran); *jugai moadde vuollabohtala ja beaisaluvai* joi pari olutpullollista ja humaltui jonkin verran

beaiskoboatkkahas ~ beaiskodivri tuhohyönteinen

beaiskonjunni vaivaispäästäinen

beaisku tuholainen

beaitagaš (bot.) neidonvaippa

beaitaladdat peitellä, salailla (pitkään tai usein)

beaitalit peitellä, salailla; yrittää peittää, salata

beaitilit peittää, salata (nopeasti); riistää (ruokaa, omaisuutta), etuilla (jossakin, jonkin suhteen, nopeasti)

beaitiluvvat kadota (maahisten viemänä)

beaitin kätkeä, peittää, pimittäminen, salaaminen; riistäminen (ruoan, omaisuuden), etuilla (jossakin, jonkin suhteen)

beaitit kätkeä, peittää, pimittää, salata, *beittii suhtus* kätke suuttumuksensa; riistää

beaitta (adv.) tyhjänä, saaliitta (pyydyksestä, kalastusmatkasta); *beaitagis beassat* saada kalaa, saalista ensimmäisen kerran pyyntikaudella, päästä saalittomuudestaan (kalanpyyntikaudella)

beaitta verho, peitto (kätkemiseen, piilottamiseen); *manai beaittan uvssa ovdii* meni näkösuojaksi oven eteen

beaittašit kätkeä (vähin erin), peitellä, pimitellä, salailla

beaittestit kätkeä, peittää, salata (vähän)

beaittus (-) suojaisa (katseilta tms.); *beitosii mannat* mennä suojaan (esim. katseilta), *beitosis leat* olla suojassa (katseilta tms.)

beaivádit päivittää, ajantasaistaa, saattaa ajan tasalle; *beaivádit iežas fiehttofovonna* päivittää älypuhelimensa

-beaivásaš -päiväinen

beaivásaš päivän vanha, päivän ikäinen

beaiveálgu päivänkoitto

beaivebadjánanlivat (pl.) aamumakaus (poroilla)

beaivebadjáneapmi auringonnousu

beaivebargu päivätyö

beaivebáitta auringonpaiste

beaivebálkkolaš päiväpalkkalainen, sekatyöläinen

beaivebiebmu ~ beaiveborran ~ beaiveborramuš lounas (ateria)

beaivebláddi päivälehti

beaiveboalddáhat auringonpaahde

beaivebodda päiväkausi; *beaivebotta* päiväkauden, koko päivän

beaiveboltunbiekkat (pl.) helmi- ja maaliskuun vaihteen tuuliset säät (joiden sanotaan nostavan auringon ylös)

beaiveboralottit (pl.) petolinnut

beaivečalbmi (bot.) vilukko

beaivečuovga päivänvalo, päivänäkö

beaivečuovggáš valoisin aika päivästä, päiväsydän (talvella)

beaivedearri päivänkehrä

beaivedienas päiväansio

beaivedikšu päivähoito; *mu mánát leat leamaš beaivedivššus* lapseni ovat olleet päivähoitossa

beaivedivššár ~ beaivedikšu päivähoitaja

beaivegirji päiväkirja; *doallat beaivegirji* pitää päiväkirjaa

beaivegoardda auringonpaiste; *beaivegoardagis leat* olla auringossa, auringonpaisteessa, paistatella päivää

beaivegoavdi päivänvarjo

beaiveguovdil (adv.) keskellä päivää, puolelta päivin, keskipäivällä

beaivejorggáldat päivänseislaus

beaivejorggiheapmi päivänseislaus; talvipäivänseislaus

beaivelahkki puoli päivää; *lean vuordán du beaivelahki* olen odottanut sinua puoli päivää

beaivelatnja olohuone; oleskelutilat

beaiveláhttu päivälätkä (ansapyytäjän päivähiiltoreitti)

beaivelivat (pl.) päivämakaus (poroilla)

beaiveloddi ~ **beaivelottáš** perhonen

beaiveluoitin auringonlasku

beaivemállásat (pl.) lounas (ateria)

beaivemátki päivämatka

beaivemearri päivämäärä, päiväys

beaivemohkki päiväretki

beaivenagir päiväuni; *beaivenahkárat* (pl.) päiväunet, *nohkastii beaivenahkáriid* otti nokoset, tirsat

beaiveortnet päiväjärjestys

beaiveratta päivärinne, aurinkopaikka (erit. rinteessä)

beaiveruhta päiväraha

beaiveruoktu päiväkotikoti

beaiveruvke avolouhos

beaiveruvsu (bot.) isoauringonkukka

beaivesáhku päiväsakko

beaivesuonjar päivänsäde

beaiveviissaid (adv.) päiväkausia; *orodii su luhtte beaiveviissaid* oleili hänen luonaan päiväkausia

beaivevuorru päivävuoro

beaivi aurinko; *beaivi badjánii* aurinko nousi, *beaivi báitá* aurinko paistaa, *beaivi luoitá* ~ *luoitáda* aurinko laskee

beaivi päivä; *dan beaivve* sinä päivänä, *buorre beaivi!* hyvää päivää!, *oppa beaivvi* koko päivän, *beaivvis beaivái* päivästä toiseen, *beaive beaivvis* päivä päivältä, *don beaivve* ylihuomenna, *ovddet beaivve* toissa päivänä, *buriid ja baháid beivviid* hyvinä ja pahoina päivinä, *nuorravuoda beaivvit* nuoruuden päivät

beaivit (adv.) ~ **beaivet** (adv.) päivällä

beaivut vaaleta päiväksi

beaivvádahttit ~ beaivvadahttit tulla aurinkoinen sää

beaivvádat ~ beaivvadat auringonpaiste, päivänpaiste, aurinkoinen sää

beaivváhala (adv.) päivälleen; *he (kaksi) ovat päivälleen samanikäisiä* soai leaba

beaivváhala ovttaahkásaččat

beaivváhuvvat joutua päivänvalon yllättämäksi

beaivváiduvvat vaurastua; saada joutoaikaa

beaivválaččat (adv.) päivittäin; *nie geavvá munnje measta beaivválaččat* noin sattuu minulle
lähes päivittäin

beaivválaš päivittäinen, jokapäiväinen; *beaivválaš jodiheaddji* toimitusjohtaja,
toiminnanjohtaja

beaivváš aurinko

beaivvášbiegga aurinkotuuli

beaivváščuggestat auringonpisto

beaivváščuovga auringonvalo

beaivvášdielku auringonpilkku

beaivvášdiibmu aurinkokello

beaivvášgoardda auringonpaahde

beaivvášgoddi aurinkokunta

beaivvášlásat (pl.) ~ **beaivvášlášet** (pl.) aurinkolasit

beaivvášpánel aurinkopaneli

beaivvášrássi ~ beaivvášlieddi aurinkokukka

beaivvášseal'la aurinkokenno

beaivvášsevnjodeapmi auringonpimennys

beaivvášsuodji päivänvarjo

beaivvášsuonjar auringonsäde

beaivvášvuoiddas aurinkovoide

beaivvebealli päivänpuoli, auringonpuoli (esim. rakennuksen); eteläpuoli (vaaran, alueen
tms.)

beaivvibargu ~ beaivvi bargu päivän työ, päivän urakka

beaivvis päivämatka, päivärupeama

beaivvisealvi, beaivvesealvves päivänselvä; *beaivvisealvves áš~ši* päivänselvä juttu

beajihit välkähtää (valkeana tai valkoisena)

beakkálmás kuuluisa, maineikas, nimekäs; *beakkálmásvuohta* kuuluisuus, maineikkaus, nimekkyys

beakkálmás (subst.) julkkis, kuuluisa henkilö; *son lea oalle beakkálmás musihkkamáilmmis* hän on aikamoinen julkkis musiikkipiireissä

beakkán kuuluisa, maineikas, nimekäs; *beakkánvuohta* kuuluisuus, maineikkaus, nimekkyys

beakkihit ~ **beakkehit** kuulua (yllättäen, tav. jostain odottamattomasta asiasta); *ja de beakkihii ahte soai leigga náitaleamen* ja sitten kuului yllättäen että he olivat naimisiin menossa

beakkohit huhuta, kertoa (huhuna)

beakkohus huhu

beakkuhit kertoa (tosiasiana; usein tai useita asioita); pyydellä

beakkus usein mainittu, jatkuvasti puheenaiheena oleva; *diet beakkus dáhpáhus* tuo usein puheenaiheena oleva tapahtuma

beaktil (-is) tehokas (esim. toiminnasta); ravitseva (ruoasta); ytimekäs, osuva (esim. puheesta, saarnasta)

beaktilmeahttun tehoton; ravitsematon (ruoasta); laimea (esim. puheesta, saarnasta)

beaktilvuohta teho, tehokkuus; ravitsevuus; ytimekkyys, osuvuus

beaktu teho

bealaš väliraha

bealaštit antaa välirahaa (esim. vaihtokaupassa)

bealatvuohta esteellisyys, jääviys (jur.)

bealálaš puolueellinen; *bealálašvuohta* puolueellisuus

bealát (adv.) epätasapainossa, toispuolisesti (kuormatusta kuormasta)

bealát (pl.) vaihtoehdot, mahdollisuudet; *duoid dáid bealáid alde* kahden vaiheilla, kahden vaihtoehdon välillä, *lei duoid dáid bealáid alde ahte vuolgágo vai ii heajaide* oli kahden vaiheilla että lähteekö vai ei häihin

bealátkeahtes (attr.) puolueeton; *bealátkeahtesvuohta* puolueettomuus

bealátvuohta puolueellisuus

bealbbáš (bot.) sarpio

bealbbáššattut (pl.) sarpiokasvit

bealbi (bot.) vesitatar

bealddástuvvat kesannoitua, ruveta kasvamaan huonosti (pellostä)

bealde (adv./pp.) puolella; *Suoma bealde* Suomen puolella, *dán bealde* tällä puolella, *don bealde* tuolla puolella, *nuppe bealde* toisella puolella, *goabbat bealde* kummallakin puolella, *juohke bealde* joka puolella, kaikkialla, *olgeš gieđa bealde* oikealla

bealdobakku peltopyy

bealdobiššan (bot.) pelto-ohdake

bealdobittal (bot.) peltohatikka

bealdoboazu peltoporo (viljelyksille tuleva)

bealdobuoiddamas (bot.) peltopillike

bealdocihci peltosirkku

bealdočehpor (bot.) peltosauramo

bealdofiski (bot.) peltokanankaali

bealdogarjá mustavaris

bealdogálla (bot.) peltokaali

bealdogáranas naakka

bealdogárremas (bot.) peltopillike

bealdogurra vako

bealdohoašša (bot.) peltokorte

bealdojalga peltoaukio

bealdojáfon (bot.) kylämaltsa

bealdojeađjá (bot.) peltovalvatti

bealdolottenjunni (bot.) kurjennokka

bealdomádir (bot.) peltomatar

bealdominta (bot.) rantaminttu

bealdomuorji (bot.) puutarhamansikka

bealdonjuolas (bot.) hanhentatar

bealdoravda pellonpiennar

bealdorettet (bot.) peltoretikka

bealdosáhpal (bot.) peltovirvilä

bealdosáhpán peltomyyrä

bealdosáhpánrássi (bot.) ketohärkki

bealdosennet rikkasinappi

bealdospiinneruohtas peltopähkämö

bealdospiinnut (bot.) peltovillakko

bealdosuorbmarássi (bot.) peltohanhikki

bealdovajálgeahtesrássi (bot.) peltolemmikki

bealdoviidodat peltoala

bealdoviola (bot.) pelto-orvokki

bealdovuonccis ruisrääkkä

bealdovuoraš mustavaris

bealdu pelto, vainio

beale ~ beali (adv./pp.) puolta, myöten, puolitse, *váre beale* vaaran puolta, *Norgga beale* Norjan puolta; puolesta

bealeheamet (adv.) puolueettomasti, tasapuolisesti

bealeheapme, bealehis puolueeton, tasapuolinen; *bealehisvuohta* puolueettomuus, tasapuolisuus

beales (adv./pp.) puolesta, *hän puhui minun puolestani* son hálai mu beales, *rohkadalai guoimmis beales* rukoili puolisonsa puolesta; (jonkin ja jonkun puolesta, jonkun kannalta) *mu beales gal oaččut vuolgut dohko* minun puolestani kyllä saat lähteä sinne

bealgehálsi peukalohaarukka

bealgeloddi peukaloinen

bealgesáhttolaš peukalokyytiläinen, liftaaja

bealgesáhttu peukalokyyti, liftaus

bealgguhit peukuttaa

bealgi peukalo; isovarvas

bealgoalmmát kaksi ja puoli, puoli kolmatta

beali (+ komp.) puolta; *beali uhcit* puolta pienempi

bealistan, bealistat, bealistis jna. puolestani, puolestasi, puolestaan jne.

bealjas korva (astian)

-bealjat -korvainen

bealjeduohki korvantaus; *bealjeduohken* korvan takana, *bealjeduohkai* korvan taakse

bealjeheapme, bealjehis kuuro; huonokuuloinen, kuulovammainen; korvaton (esim. taljasta)

bealjeheapmi (subst.) kuuro, *bealjehemiid seavagiella* kuurojen viittomakieli,

bealjehisgielaheapmi kuuromykkä; huonokuuloinen, kuulovammainen

bealjehisvuohta kuurous; huonokuuloisuus

bealjehuddat teeskennellä kuuroa; teeskennellä huonokuuloista

bealjehuhttit kuurouttaa, tehdä kuuroksi, lyödä korvat lukkoon (melusta); tehdä huonokuuloiseksi

bealjuhuvvat kuuroutua; tulla huonokuuloiseksi

bealjevuolli korvanalus; *bealjevuolde* korvan alla, *bealjevuollai* korvan alle

bealjis kotakorvaksi soveltuva kaareva puu, kotakorvan aines

bealjus korvallinen, korvus (lakissa); korva (saavin)

bealjus kuuloke; *belljosat* (pl.) kuulokkeet

bealkáhit ruveta haukkumaan, ruveta sättimään; *bealkáhii su duššiid dihte* rupesi suotta häntä sättimään

bealkáladdat haukkua, sättiä (kovasti); (+ kom.) riidellä äänekkäästi (jonkun kanssa), *bealkálattai guimmiinis* riiteli äänekkäästi puolisonsa kanssa

bealkálas riitaisa, toraisa; *bealkálas rán'njá* toraisa naapuri

bealkát ruveta haukkumaan, sättimään; *bealkát (soapmásiin)* ruveta haukkumaan (jotakuta)

bealkilit haukkua, sättiä (hetkisen); *bealkilii ja de ráfui sátti hetkisen ja sitten rauhoittui*

bealkit haukkua, sättiä, soimata

bealkkahallat (soapmásii) joutua jonkun haukkumaksi, sättimäksi

bealkkas haukku, soimaus; *jávkkihii bealkasiiguin stohpui* häipyi haukkujen kera tupaan

bealkkašeapmi torailu, riitely (sanallinen)

bealkkašit haukkua, sättiä (toisiaan)

bealkkáskit (soapmása) ruveta haukkumaan, sättimään (jotakuta); (toisiaan) *bealkkáškeigga juoga siva dihte* he (kaksi) rupesivat sättimään jostain syystä toisiaan

bealkkehit (soapmása) haukkua, sättiä kovasti (jotakuta)

bealkkestit haukkua, sättiä (vähän tai lyhyesti)

bealkkestuddat olla aikeissa sättiä (jotakuta)

bealkkestuvvat ruveta haukkumaan, sättimään (jotakuta); (+ kom.) ruveta riitelemään (jonkun kanssa)

bealkkildit nalkuttaa, naputtaa, motkottaa; *bođii vuot muinna bealkkildit* tuli taas minulle nalkuttamaan

bealkkus moite, haukku, haukkuminen; *oaččui belkosiid bálkán* sai haukkuja palkaksi

bealku tora, riita, torailu, haukku

beallai ~ beallái (pp.) puolelle, puoleen; *don beallai* tuolle puolelle, *nuppe beallai* toiselle puolelle, *olgeš gieđa beallai* oikealle puolelle, oikealle, *jorgalii dien áššis su beallai* kääntyi tuossa asiassa hänen puoleensa

beallalagaid (adv.) samaa porukkaa, porukassa; eri paria (kengistä tms.)

beallalas (attr.) paripuoli, pariton (sukka, lapanen); *beallalas suohkut* parittomat sukat

bealládit puolittaa

beallái (adv.) tasan, puoliksi, *soai jugiiga dan beallái* he (kaksi) jakoivat sen puoliksi; puoleen, *borramušgolut leat geahppánan diimmázis beallái* ruokakustannukset ovat vähentyneet viime vuodesta puoleen

bealláijuohkki puolittaja

-beallásaš -puolinen, *donbeallásaš* tuonpuolinen; puolen (vuoden, viikon jne.) ikäinen, *jahkebeallásaš bur'rogálbi* puolen vuoden ikäinen sonninnullikka

beallásis (adv.) puoleensa; *odda bellodat gesii jienaste(a)ddjiid beallásis* uusi puolue veti äänestäjiä puoleensa

bealleallat, beallealla puolisupea (vokaalista)

bealleautomáhtalaš puoliautomaattinen

bealleáigi puoliaika (esim. jalkapallo-ottelussa)

bealleálás (adv.; attr.) puolialasti; puolialaston, *bealleálásin* puolialastomana

beallebeaivásaš puolipäiväinen

beallebeaivebargu puolipäivätyö

bealleboatka (mus.) puolitauko

beallebuoidi, beallebuoiddes puolilihava (kirjasimesta)

beallebuokči puolisukeltaja (vesilinnuista)

beallečieru (adv.) puolittain itkien

beallečujolaš puolisoinnillinen (äänteestä)

beallečuoddjil (-is) puolisoinnillinen (äänteestä)

beallečuokkis puolipiste

bealledagahat puolivalmiste; *dálá bealledagahagaiguin lea álki ráhkadastit alccesis biepmu* nykyisillä puolivalmisteilla on helppo tekaista itselleen syötävää

bealledagu (attr.) keskentekoinen; *bealledagu fanas* keskentekoinen vene

bealledagus (adv.) keskentekoisenä; *diet fanas lea vel bealledagus muhto gárvvásmuvvá farggabáliid* tuo vene on vielä keskentekoisenä mutta valmistuu piakkoin

bealledahkui (adv.) keskentekoiseksi; *diet fanas dáiddii báhcán dus bealledahkui* tuo vene taisi jäädä sinulta keskentekoiseksi

beallediibmu puolitunti, tunnin puoliväli; *seaidnediibmu časkkii dievas diimmuid ja beallediimmuid* seinäkello löi täydet tunnit ja puolet tunnit

bealledikšu puolihoito (esim. majatalossa)

beallefinála puolifinaali; *spábbačiekčanjoavku beasai gitta beallefinálii muhto dađibahábut vuoittáhalai finálas* jalkapallojoukkue selvisi ihan puolifinaaliin mutta valitettavasti kärsi tappion finaalissa

beallegárvvis, beallegárvves puolivalmis; *beallegárvves buvttá* puolivalmiste

beallegielat puolikielinen; *beallegielatvuohta* puolikielisyy

bealleguhkki, bealleguhkes puolipitkä (äänteestä tms.)

beallehaddái (adv.) puoleen hintaan; *gárttai bidjat dan beallehaddái* joutui myymään sen puoleen hintaan

bealleheakkas (adv.) henkiihieverissä, puolikuoliaana

bealleheakkat (attr.) henkiihieverissä oleva, puolikuollut; *ruovderati guoras ledje bealleheakkat bohccot* radan varrella oli puolikuolleita poroja

bealleheggii (adv.) henkiihieveriin, puolikuoliaaksi; *lei bealleheggii galbmon, go doddjui jienjaide* oli puolikuoliaaksi kylmettynyt jäihin pudottuaan

beallejal'la puolihullu

beallejámas (adv.) puolikuoliaaksi; *baláskii beallejámas* pelästyi puolikuoliaaksi

beallejitnosii (adv.) puoliääneen; *háladii beallejitnosii* jutusteli puoliääneen

beallejodadas puolijohde

beallelaš ~ beallalaš puoliso, aviopuoliso; *beallelašgeahpádus* puolisoalennus

beallelávkaí (adv.) puolta vauhtia (kävelemisestä)

bealleluhtehas puoliloinen

beallemas pellava

beallemánnu puolikuu, kuun puoliväli; puolikuu (taivaankappaleesta)

beallemátki puolimatka; *ledjen easkka beallemátkkis, go mus vealččehii juolgi* olin vasta puolimatassa, kun minulta nyrjähti nilkka

beallemielat mielipuoli

beallemuddu puoliväli; *beallemuttus* puolessa välissä, *beallemuddui* puoleenväliin

beallenjuoskkas, beallenjuoska puoliraaka (lihasta)

beallenuohtta (mus.) puolinuotti

bealleoassi puolikas; *njeallje bealleoasi* neljä puolikasta

beallerohta (adv.) puolilaukkaa, puoliksi laukaten; *heasta bodii beallerohta stohponjálbmái* hevonen tuli puolilaukkaa pihamaalle

beallesavkosii (adv.) puolittain kuiskaten

bealleskužilčiegahas (geom.) puolisuunnikas

beallestággui (adv.) puolitankoon; *leavga rohttejuv'vui beallestággui* lippu vedettiin puolitankoon

beallestákkus (adv.) puolitangossa; *leavga lei beallestákkus dáhpáhusa dihte* lippu oli puolitangossa tapahtuneen takia

beallešaddi keskenkasvuinen; *beallešaddi mánná* keskenkasvuinen lapsi

beallešaddui (adv.) keskenkasvuiseksi

beallešattot keskenkasvuinen; *beallešattot bártnázat čikče spáppa šiljus* keskenkasvuiset
pojanklopit potkivat palloa pihamaalla

beallešattus (adv.) keskenkasvuisena

beallešuokŋa puolisoitu

bealleullot tollo, raisu, hillitön, vähät välittävä

bealleváldin kannanotto

bealleviega (adv.) puolijuoksua; *eadni doamihii bealleviega návehii gálbbi jugahit* äiti riensi
puolijuoksua navettaan vasikkaa juottamaan

beallevirggálaš puolivirallinen

beallevokála puolivokaali

beallevolta puolivoltti (voimisteluliike)

beallevuddjii, beallevuddjes vähärasvainen; *beallevuddjes mielki* vähärasvainen maito

beallevuorru vuorokauden paimennusvuoro; *beallevuoruid* vuorokausi kerrallaan
(paimennusvuorossa)

bealli puoli, puolikas

beallidanáigi puoliintumisaika

beallidansáhcu puolituslinja

beallidit puolittaa; *beallideapmi* puolittaminen

bealljedit saada jonkun kuulo palautumaan, tehdä (jälleen) kuulevaksi

bealljat ruveta kuulemaan, saada kuulonsa takaisin

bealljásttit kuulostella

bealljái, bealljás isokorvainen; *isokorvainen eläin* bealljás eal'li

bealljebággi korvapanka

bealljebealástallat kuulostella; kuunnella toisella korvalla

bealljebiltu korvallinen (lakissa)

bealljebohcci ~ bealljedorve korvatorvi

bealljeboskkan suoukonkorento

bealljebuoidi ~ bealljebuoiddás ~ bealljediehppi korvannipukka

bealljecuozza tärykalvo

beallječikŋa korvakoru

bealljefivli (bot.) korvakeltano

bealljegáhčči ~ bealljegás'si korvavaha

bealljegeahči korvankärki

bealljegoahti korvakota

bealljeguoppar korvasieni

bealljelasta korvalehti

bealljeliedđi (bot.) terhi

bealljeloadđu sarvipöllö

bealljemátta korvallinen (anat.); *bealljemáddagis* korvan juuressa

bealljemearka korvamerkki

bealljenáhkkesoadji korvasiippa, korvayökkö

bealljeráigi ~ bealljemanahat ~ bealljeoarádat korvakäytävä

bealljerásttis tilhi

bealljeriekkis korvarengas

bealljerokkan ~ bealljeskuhran vaaksiainen

bealljeskaddarassii (adv.) ~ **bealljeskaddariid** (adv.) korvat höröllä

bealljeskaddarastit höristellä korviaan (kuullakseen paremmin)

bealljeskuolfi sarvipöllö

bealljesuodji kuulosuojain

bealljevátnivuohta huonokuuloisuus

bealljevearka ~ bealljenávhlladat ~ bealljecirggohat korvasärky

beallji korva, *váldit bealljái* ottaa kuuleviin korviinsa, *bealji bivdit* kallistaa korvaansa (jollekulle), ottaa (joku) kuuleviin korviinsa; korva, kotakorva; korva (astian), *stámppa bealjit* saavin korvat

bealnjealját kolme ja puoli, puoli neljättä

bealta telaketju; (N) telamatto (moottorikelkassa)

bealtabiila lumikiitäjä

bealuškeahtes (attr.) kestämatön (tilanne tms.)

bealuštahti (attr.) puolustettavissa oleva; *bealuštahti gáibádus* puolustettavissa oleva vaatimus

bealuštallat puolustella; *ii gánnet su bealuštallat* ei kannata häntä puolustella

bealuštanášševuoddji puolustusasianajaja

bealuštanfámut (S) (pl.) puolustusvoimat; *bealuštanfámuid njunuš* puolustusvoimain komentaja

bealuštanlágádus (S) puolustuslaitos

bealuštanministeriija (S) puolustusministeriö

bealuštanministtar (S) puolustusministeri

bealuštanváljagoddi (S) puolustusasiainvaliokunta

bealušteaddji puolustaja

bealuštit puolustaa; *bealuštit iežas* puolustautua

bealuštus puolustus; *bealuštusa sáhkavuorru* puolustuksen puheenvuoro

beana koira; *bahás beana* vihainen koira, *atnit (soapmása) beanan* vähätellä (jotakuta)

beanageasus koiravaljakko

beanaheapme, beanahis koiraton; *beanahis boazogeahčči* koiraton poropaimen

beanahuvvat tulla tai jäädä koirattomaksi; joutua tilanteeseen, jossa koiria on kovin vähän

beanarássa koirarotu

beanatgullan ~ beanagullan peninkulma; *dás leat dohko moadde beanatgullama* tästä on sinne pari peninkulmaa matkaa

beanavearru koiravero

bean'na gč. **pean'na**

beannot puolitoista

beanta (adv.) kohtisuoraan, kohtisuorassa; suorastaan, *beanta suorganin* suorastaan säikähdin

beantá tukikeppi (esim. kukkaruukussa); purjeköysi

beanttis (-is) suora, kohtisuora, pystysuora (ei vino tai vääntynyt)

beaŋka penkki, istuin, jakkara; *beaŋkka alde* penkillä, *čuožžilit beaŋkkas* nousta penkistä seisaalleen

beaŋká pohja (viettävä, järvessä tai joessa), äkkisyvä

beara päre

bearagáhttu pärekatto

bearal helmi

bearalskuolffi helmipöllö

bearalšlienja helmiäinen

bearalvuonccis helmikana

bearaš perhe; *nie lea min bearrašis* noin on meidän perheessämme, *ealihit bearraša* elättää perheensä, *mánnábearaš* lapsiperhe, *vuodđudit bearraša* perustaa perhe

bearašáhčči perheenisä

bearašeadni perheenäiti

bearašbagadal'li perheneuvoja

bearašbeaivedikšu perhepäivähoito

bearašdilli perheolosuhteet; *bajásšattai heajos bearašdilis* varttui huonoissa perheoloissa

bearašealáhat perhe-eläke

bearašeallin perhe-elämä

bearašfitnodat perheyritys

bearašgaskavuodát (pl.) perhesuhteet

bearašgoddi perhekunta

bearašlahttu perheenjäsen

bearašmánáidgárdi perhepäivähoito

bearašmánágeahčči perhepäivähoitaja

bearašráv'vejeaddji perheneuvoja

bearašráv'ven perheneuvonta

bearašviessoguovlu omakotialue

bearašviessu ~ **bearašdállu** omakotitalo

bearašvisti ~ **bearašásodat** perheasunto

bearatgoddi perhekunta

bearbbil ~ **bearbil** haaska (karhun), karhunhaaska

bearbbildit ~ **beađbbildit** syödä haaskaa, käydä haaskalla (karhusta); hotkia (karhusta haaskalla tai hotkia karhun tavoin)

bearbma kirjan kansi; kansio

beare (adv.) ainoastaan, yksinomaan, *sáimmas ledje beare čuovžžat* verkossa oli yksinomaan siikoja; kovin, perin, *beare láiki* kovin laiska, *beare unnán* perin vähän; liian, *lei beare garas mánáidisquin* oli liian ankara lastensa kanssa, *diet lea beare stuoris dán dállui* tuo on liian iso tähän taloon; toki, sen kun vain, *boađe beare deike!* tule toki tänne!, *beare manat dohko* sen kun vain menet sinne; kunhan vain, kunpa vain, *beare finašii vel mu luhtte* kunpa vain kävisi vielä minun luonani; (+ kysymyspronomini, kysymysadverbi), *gii beare* kuka tahansa, *gos beare* missä tahansa, *geainna beare* kenen kanssa tahansa, jna.

bearebeare (attr.) mikä tahansa, *bearebeare biila* mikä tahansa auto

bearehaga (adv.) kovasti, kovin, liiallisesti, enemmän kuin tarpeeksi; *dies lea munnje bearehaga biebmu* siinä on minulle liiallisesti syötävää

bearehis (attr.) tavaton, *ii dalle lean nu bearehis biebmovátnivuohta* ei silloin ollut niin tavaton ruokapula; (adv.) tavattoman, *bearehis láiki* tavattoman laiska

beargalat paha henki, *su badjelasas lei beargalat* hänen päällään oli paha henki; perkele (kirosana), *vuoi beargalat!* voi perkele!

bearjadat perjantai; *bearjadaga* perjantaina, *bearjadagaid* perjantaisin, *bearjadahkii* perjantaiksi, perjantaihin mennessä

bearjjas suojus (tuulta tms. vasten), tuulensuojus, tuulensuoja; savusuojus (laavussa tai kodassa); selusta, selkänoja

bearjjastit suojata tuulelta, varjostaa (tuulelta tms.)

bearpmehastit varustaa kota permiköillä

bearpmet tulisijasta kodanovelle ulottuva ranka, permikkä

bearragoddi perhekunta

bearral päreritilä

bearralastit helmeillä

bearran lyhentäminen (tukan, hevosen harjan tms.)

bearran periminen, perintä; *bearranášši* perimisasia, *bearranbálká* perimispalkkio, *bearrandohkálaš* perintäkelpoinen, *bearrangolut* (pl.) perintäkulut

bearrat keritä (päättä), lyhentää (hiuksia, hevosen harjaa tms.)

bearrat periä, karhuta, veloittaa (maksu); sukeutua (tappelu, vakava tilanne); (R) periä (perintönä), *bearai áhčistis bohccuid* peri isältään poroja

bearrái (adv./pp.) perään; *geahčai bearrái ahte buot lei ortnegis* katsoi perään (valvoi) että kaikki oli kunnossa, *geahčastii su bearrái* katsahti hänen peräänsä

bearráigeahččan valvonta, hoito, holhous; *bearráigeahččانبire* valvontapiiri, *bearráigeahččancáalus* valvontakirjelmä, *bearráigeahččandohkálaš* valvontakelpoinen, *bearráigeahččangeatnegasvuohta* valvontavelvollisuus, *bearráigeahččanorgána* valvontaelin, *bearráigeahččanvuogádat* valvontajärjestelmä

bearráigeahččat valvoa, hoitaa, holhota

bearráigeahčči valvoja, tarkastaja

bearráigeahčču valvonta, hoito, holhous

bearri perinnöllinen sairaus

bearskalat saamari, saakeli, hitto

bearta lumettomuus (paikoittainen, syystalvella tai talvella); hankala keli (kun on lunta vain paikoin, syystalvella tai talvella)

bearttuš ansa (puiden välissä, poron, peuran tai hevosen pyydystämiseksi)

beasadahkes ~ **beasadallalas** joka tavallisesti yrittää päästä tekemästä jotakin; irtautuva, purkautuva (sidoksesta tms.), luistava (solmusta tms.)

beasadallat esittää jatkuvasti verukkeita jostakin pääsemiseksi

beasadit (+ lok.) päästä irti (useasta), lähteä irti, irrota (useasta esineestä); irtaantua (jatkuvasti); yrittää päästä esim. velvollisuudesta tai tekemästä jotakin

beasahit (+ akk.) päästättää, päästää karkuun (kala koukusta, eläin lieasta), *beasahii stuorra hávgga* päästätti ison hauen; (+ lok.) päästää (ote irti, erit. vahingossa); tehdä jotakin vahingossa, *bártnáš beasahii buvssaid sisa* pikkupoika laski vahingossa housihinsa

beasihit päästä (yhtäkkiä)

beaska peski; *sus lei beaska badjelis* hänellä oli peski päällään

beaskanáhkki peskinahka

beaski sola (tunturissa); salmi (kesällä kuivuva)

beaskidit keritä, leikata (karvaa, tukkaa); *beaskidit sávzzaid* keritä lampaat

beaskkahas peskiin pukeutunut henkilö; *doppe ledje sihke beaskkahasat ja gávttahasat* siellä oli sekä peskiin että lapintakkiin pukeutuneita henkilöitä

beassadit saada joku pääsemään jostakin, päästää joku jostakin

beassamuš ulospääsy, vapautuminen

beassan pääsy, pääseminen; poispääsy, vapautuminen; ripille pääsy, konfirmaatio

beassanáigi vapauttamisaika

beassanmáksu pääsymaksu

beassansátni salasana, tunnussana

beassas, beas´se- kevytmielinen, hölmöilevä

beas´sasaddat käyttäytyä kevytmielisesti, hölmöilevästi

beas´sasit lähteä johonkin kevytmielisesti, hölmöyttään

beassat päästä (pois), päästä (johonkin), *beassat sisa* (+ ill.) perehtyä (johonkin), omaksua (jotakin); päästä, lähteä irti, irrota; (+ inf./ill.) päästä, onnistua lähtemään johonkin tai tekemään jotakin; päästä ripille; välttyä, vapautua (jostakin)

beassatmeahttun luoksepääsemätön, saavuttamaton

beassádat ~ beassádas pesue, pesye, poikue

beassástallat käyttää tuohta (sytytykseen tms.)

beas´sášbasit (pl.) pääsiäispyhät

beas´sášbeaivi pääsiäispäivä

beas´sášlávvardat pääsiäislauantai

beas´sášlilljá (bot.) pääsiäislilja

beas´sášluopmu pääsiäisloma

beas´sášmanni ~ beas´sášmonni pääsiäismuna

beas´sášruohtta pääsiäisaatto

beas'sázt (pl.) pääsiäinen; *gos ledjet beassáziid?* missä olit pääsiäisenä?, *gosa vuolggát beassáziidda?* mihin lähdet pääsiäiseksi?, *buriid beassáziid!* hyvää pääsiäistä!

beas'sebahta kevytkenkä, houkka

beassebire pesäpiiri (linnuilla)

beassečilgehus (jur.) pesänselvitys

beassečilgejeaddji (jur.) pesänselvittäjä

beassedikšu (jur.) pesänhoitaja

beas'sedorve tuohitorvi

beasseearru pesäero

beas'segatna koivunkylkijäkälä

beas'seguksi lippi (tuohesta pyöräytetty pieni kauha)

beasseguovdnji pesäkolo (linnuilla)

beasseheapme, beassehis tuoheton; vähätuohinen, *beassehis soahki* vähätuohinen koivu

beas'sejeagil keuhkojäkälä

beassejuohkki (jur.) pesänjakaja

beassejuohku (jur.) pesänjako

beas'selatnja tuohikerrosten väli (katossa tms.)

beas'seláibi lehtileipä, ohutleipä (kohottamaton kuiva näkkileipä)

beas'selávka tuohikontti, kontti

beasselogahallan (jur.) pesäluettelo

beas'senjalli tuohinila

beas'seoavi kevytmielinen ihminen, houkka

beasseoassi (jur.) pesäosuus

beas'seroavttus tuohilieriö (esim. lahokoivusta jäävä)

beassesadji pesäpaikka, pesimispaikka

beas'seskoabit pölkkypää

beassi pesä (esim. linnun, ketun)

beas'si tuohi

beas'sil (-is) taitava, nokkela pääsemään (johonkin, jostakin)

beastalit (+ akk.) päästellä (irti tai menemään); yrittää pelastaa (jostakin tai joltakin); kuoria kerma (useista astioista)

beasti pelastaja, vapauttaja

Beasti Vapahtaja

beastin vapauttaminen, vapautus

beastinarmea pelastusarmeija

beastinduopmu vapauttava tuomio

beastit päästää, pelastaa (jostakin); vapauttaa, vapahtaa; kuoria kerma (astiasta)

beastta ane; *oastit, vuovdit beastagiid* ostaa, myydä aneita

beasttagávpi anekauppa, aneiden myynti

beasuš pesue, pesye, poikue

beaškalit jysäyttää, pamauttaa, paukauttaa, *beaškalit uvssa gitta* pamauttaa ovi kiinni; sanoa pamauttaa, sanoa suoraan epäröimättä

beaškit jysähdellä, pamahdella, paukkua; (+ kom.) paukuttaa (jotakin)

beaškkanas pamahdus, paukaus, jysähdys

beaškkas pauke, jysähtely

beaškkiheapmi ~ beaškkeheapmi jysähtäminen, pamahtaminen, pamaus, paukahtaminen, paukahdus; törmäminen, iskeytyminen

beaškkihit ~ beaškkehit pamahtaa, paukahtaa, *bis'su gul'lui beaškkiheamen* pyssy kuului pamahtavan; törmätä, iskeytyä, *beaškkihit oktii* törmätä toisiinsa

beaškkuhit jysäytellä, pamautella, paukutella, *mánát beaškkuhedje uvssaid* lapset paukuttelivat ovia; rehennellä, levennellä, *bođii vuot mu lusa beaškkuhit* tuli taas luokseni leventelemään

beatnagahtes (attr.) koiraton; vähän koiria omistava

beatnagahtta (adv.) koiratta, ilman koiraa; liian vähin koirin

beatnatávji (bot.) koiranrölli

beatnatbaika koirankakka, koiran uloste

beatnatbáddi koiranhihna

beatnatbáhkát (pl.) mätäkuun helteet

beatnatbeaivvit (pl.) mätäkuu

beatnatboska (bot.) koiranputki

beatnatdaŋas (bot.) ruohokanukka

beatnatgielá (bot.) katinlieko

beatnatguoita (bot.) koiranvehnä

beatnatguottádat hankikanto (koiran kantava)

beatnatguppolsuoidni (bot.) rantapuntarpää

beatnatjeagil huopanhkakäälä

beatnatjuopmu (bot.) hanhikki

beatnatkeaksa koirankeksi

beatnatlágan koiramainen

beatnatmiestta (bot.) koiranheisi

beatnatmuorji (bot.) ~ **beatnatjoknja** (bot.) ruohokanukka

beatnatnjuovčča (bot.) kultapiisku

beatnatoassi koiran ruoka, koiralle kuuluva osa aterista; aterian huonot palat, *dáidet guodđán munnje dan beatnatoasi* taisit jättää minulle sen koiranosan

beatnatrávda (bot.) koiranheinä

beatnatrávra (bot.) järvikaisla

beatnatreahka koirareki

beatnatsarrit (bot.) sianpuolukka

beatnatsuoidni (bot.) järvikaisla; kultapiisku; puntarpää

beatnatviessu ~ **beatnatvisti** koirankoppi

beatnatviola aho-orvokki

beavddehas pöydän ääressä viihtyvä ihminen

beavddimus lähimpänä pöytää oleva

beavddimusas lähimpänä pöytää

beavddimussii lähimmäksi pöytää

beavddit lähempänä pöytää oleva

beavdealáš pöydän pinta

beavdebálvá tarjoilija

beavdebiigá tarjoilijatar

beavdegeahči pöydän pää; *beavdegeažes* pöydän päässä, *beavdegeahčai* pöydän päähän

beavdegirji pöytäkirja; *beavdegirjedárkkisteaddji* pöytäkirjan tarkistaja, *beavdegirjedoal'li* pöytäkirjan pitäjä, *beavdegirjemerken* pöytäkirjamerkintä, *beavdegirjeválddus* pöytäkirjanote

beavdeguorra pöydän ääri; *beavdeguoras* pöydän ääressä, *beavdegurrii* pöydän ääreen

beavdeguos'si pöytävieras, aterivieras

beavdelaččas vähän lähempänä pöytää

beavdelazzii vähän lähemmäksi pöytää

beavdelámpá pöytälamppu

beavdelihtit (pl.) astiasto

beavdelii ~ **beavdelebbui** ~ **beavddibui** lähemmäksi pöytää

beavdeliidni pöytäliina

beavdelis ~ **beavdeleappos** ~ **beavddibus** lähempänä pöytää

beavdelodá ~ beavdeskuf´fa ~ beavdeleadbma pöytälaatikko

beavdeniibi pöytäveitsi

beavderavda pöydänreuna

beavderohkos pöytärukous

beavdesihkaldat lautasliina

beavdetennis pöytätennis

beavdevierut (pl.) pöytätavat

beavdi pöytä; *beavddi stel´let* kattaa pöytä

beavkalit höläyttää, tokaista; *beavkala buot maid čolga buktá njálbmái* höläyttää kaiken mitä sylki tuo suuhun

beavkái, beavkás hölösuinen; *lea oalle beavkás dinga* on oikein hölösuinen tyyppi

beavkálas hölösuinen

beavkit ~ beavkut kaakattaa, käkättää (riekosta); hölöttää

beavkkan (subst.) hölösuu

beavkkas nauru, räkätys (riekon); hölötys

beavkkas (-is) hölösuinen

beavkkádit kaakattaa (kerran, riekosta); höläyttää, tokaista

beavkkuhit höläytellä, holöttää; panna hölöttämään

beavrrit, beavrrehis pitkäsäärinen (ihmisestä ja eläimestä); *beavrasaddat* koikkelehtia, *beavrádit* kulkea pitkäsäärisenä, *beavránit* lähteä liikkeelle pitkäsäärisenä, *beavrrildit* kulkea pitkäsäärisenä, *beavrruhit* kulkea pitkäsäärisenä

beavskalit höläyttää

beavskkuhit höläytellä

beavskut hölöttää

beavttálmahttin tehostaminen

beavttálmahttinvuohki tehokeino, tehostuskeino

beavttálmahttit tehostaa

beavttálmuvvat tehostua

beavvaruššat kokata, laittaa ruokaa

beav´vi rakas ystävä; *beavvážan!* rakas ystäväni!, ystäväiseni!

beavža itä, *beavžan* idässä; itämyrsky

beazáiduvvat ruveta kasvamaan mäntyä

beazegarra männynkuori

beazeheapme, beazehis männytön; vähämäntyinen, *dát lea beazehis guovlu* täällä päin kasvaa vähän mäntyjä

becce pitsi; reunapitsi (naisenlakissa)

beđ'dohit panna puhkeamaan, saada puhki

beđ'don puhkeaminen; rengasrikko

beđ'dot puhjeta, mennä puhki

bedo päätykolmio, pääty (rakennuksen); *bedolássa* päätyikkuna

befeštuvvat jännittyä (psyk.), pelästyä, kauhistua

begonia (bot.) pekonia

behkeš kehräsluu, kehräs

behtohallat gč. **beahtahallat**

behtolaš (adj.) petollinen

behtolaš (subst.) petturi, petkuttaja, huijari

behtolašvuohta petollisuus, petturuus

behttot pettyä, *behttui, go gulai áššis* pettyi, kun kuuli asiasta; behttot (soapmásii, masa nu)

pettyä (johonkuhun, johonkin), *behttojin sutnje* petyin häneen, *behttojin su lohpadusaide* petyin hänen lupauksiinsa

beibboš peippo

beibbošcihci pikkuvarpunen

beikon pekoni

beisa petsi

beiset petsata

beistet runnoa, ruhjoa

beitot jäädä kalastaessa saaliitta (ihmisestä); jäädä saaliitta (pyydyksestä), *buot eará*

sáimmain ledje čuovžžat muhto moadde sáimma beitojedje kaikissa muissa verkoissa oli siikoja mutta pari verkkoa jäi ilman saalista

beivet päivätä; *beiven* päiväys

beivvehallat (R) päivitellä

beivvodit vaaleta päiväksi (vähitellen)

bejot (R) valkko, valkkoporo

bekkohallat pyydellä (joltakulta, jotakin)

belá serkku (erit. omasta serkusta käytetty nimitys)

beldet raivata peltoa; *belden* pellonraivaus

beležat (pl.) toistensa parit; serkukset

belgialaš (a./s.) belgialainen

beljohallat ~ beljostallat kuulostella

beljohastit kuulostella (lyhyen aikaa)

belket palhota, pälkitä, pälkkiiä, veistää (hirttä)

belko pölkkyy; hakkuupölkkyy

belkohallat (soapmásii) joutua (varomattomuuttaan, vahingossa) jonkun haukkumaksi, sättimäksi

belkot (soapmásii) joutua jonkun haukkumaksi, sättimäksi

bellješ (-is) ~ belljes (-is) tarkkakorvainen, tarkkakuuloinen

bellodat puolue; *bellodatčál'li* puoluesihteerin, *bellodatčoahkkin* puoluekokous, *bellodatdoarjja* puoluetuki, *bellodathoavda* puoluejohtaja, *bellodatgirji* puolueen jäsenkirja, *bellodatnjunuš* puoluejohtaja, *bellodatpolitihkka* puoluepolitiikka, *bellodatverdde* puoluetoveri

bellolagaid (adv.) parittain (esim. kengistä), toistensa pareina

bellolas (attr.) parillinen, parittainen (esineistä)

belohahkii (adv.) puolittain, puoliksi; *lei belohahkii lohpadallan munnje reangan* oli puolittain lupailut minulle rengiksi

ben'ne penni; *vida benne šlánte* viiden pennin kolikko

bensen bensiini; *bensenbiila* bensiinikäyttöinen auto, *bensenmihhtár* bensiinimittari, *bensenmohtor* bensiinillä käyvä moottori, *bensenstašuvdna* huoltoasema, *bensentánjka* bensiinitankki

bensiidna bensiini

bentet oikaista (kohtisuoraksi), suoristaa (esineen asentoa kohtisuoraksi)

berehit perätä; *berehii vástádusa iežas dihtoštallamii* peräsi vastausta tiedusteluunsa

berjjo perjantaina syntyneen lehmän nimitys; myös lehmän nimenä *Berjjo*

beron päärynä; *beronmuorra* päärynäpuu

berošmeahtun ~ beroškeahtes (attr.) piittaamaton, välinpitämätön, yliolkainen

berošmeahtunvuohta ~ beroškeahttäivuohta piittaamattomuus, välinpitämättömyys, yliolkaisuus

beroštahti kiinnostava, kiintoisa, mielenkiintoinen

berošteaddji kiinnostunut; *áššis berošteaddjit galget almmuhit iežaset* asiasta kiinnostuneiden tulee ilmoittautua

beroštišgoahtit kiinnostua

beroštit (+ lok) välittää jostakin

beroštupmi mielenkiinto, kiinnostus; etu, intressi; huolenpito

beroštus etu, intressi

beroštusriidu eturistiriita

beroštuvvat kiinnostua

ber´ráhit peruuttaa (hevosta, hevosen rekeä)

ber´ret höristää korviaan; *ber´redit* höristellä korviaan, *ber´restit* höristää korviaan (äkkiä)

ber´ret täytyä, pitää, tulla; *don ber´ret dahkat nugo mun dadjen* sinun tulee tehdä kuten sanoin

beskkoš pääskynen

besko akanvirta (voimakas)

bes´sen kattaminen (tuohella); kiskominen, kerääminen (tuohen)

bes´sen pesintä (erit. lintujen)

bes´set kattaa tuohella; kerätä tuohta, kiskoa tuohta

bes´set pesiä

bessodastit varustaa (suksi) mäystimellä

bessodat ~ besttat ~ besdat vitsas; mäystin

bessodatbáddi mäystin (sukessa)

bessodatsiedga (bot.) virpapaju

beste pesti; pestiraha

bestehallat pestailla, yrittää pestata; tulla pestatuksi, värvätyksi

bestet pestata, värvätä

bestojupmi pelastuminen, pelastus, vapautus; lunastus, vapahdus, pelastus (rel.)

beškkohallat paukutella, pamautella; rehennellä, leveillä, levennellä

beštor västäräkki

betonǵa betoni

bevkkon hölösuu, hölöttäjä

bevkolas hölösuinen

bevnnostaga (adv.) suoraan sanottuna, suoranaisesti

bevnnot (adv.) suorasukaisesti, suoraan sanottuna

bevrrohallat koikkelehtia, liikehtiä pitkäsäärisenä

bevskolas hölösuinen

bibliografiija bibliografia, kirjaluetelo

biblioteahkka ~ biobliotehka kirjasto

bibliotekára kirjastonhoitaja

- bibmui, bibmos** runsasravinteinen; *bibmos eanavuodđđu* runsasravinteinen maaperä
- bibmui, bibmos** ruokaisa, runsasruokainen; *bibmos mállásat* (pl.) runsasruokainen ateria
- bibmuivuolta** ravinteisuus (esim. maaperän)
- biccardahttit** kosiskella
- biddái, biddás** paksupintainen (puusta), jossa on paljon pintapuuta
- biddet** ottaa pintapuuta pois
- biddi** pintapuu, manto
- biddjet** huutaa (huutokaupassa)
- biddjot** tulla pannuksi, laitetuksi (johonkin); tulla lähetetyksi; tulla myydyksi
- biddojuolgi** sukkajalka, valkosäärinen poro
- biddu** säpäke, säärystin (naisten, lasten); valkoinen karvoitus jalassa (porolla)
- biddut** tulla pintavaksi (puusta), kasvattaa paksultti pintapuuta (männystä)
- bidjalastit** panna, asettaa (nopeasti); pujauttaa, *bidjalasttii peanna beavdelodái* pujautti kynän pöytälaatikkoon
- bidjalit** panna, asettaa (nopeasti); lähteä nopeasti; myydä nopeasti
- bidjan** pano
- bidjanbáiki** sijoituspaikka; *virgedoaimmahaga bidjanbáikin válljejuv'vui Kárášjohka* viraston sijoituspaikaksi valittiin Karasjoki
- bidjat** panna, asettaa; panna, saada tekemään (jotakin); myydä; lähteä, ruveta; painaltaa, mennä (johonkin)
- bidjet ~ bikket** huutokauppa
- bidju** toimenpide
- bidáhallat** (soapmásii) joutua (jonkun) selättämäksi
- biddit** käristää, paistaa (pannussa tai padassa); valmistaa poronkäristystä
- bid'dot** käristyä, paistua (pannussa tai padassa)
- bidgedit** hajotella, levitellä
- bidgehit** levityttää; päästää hajalle leviämään
- bidgejeaddji** hajottaja
- bidgestit** hajottaa, levittää (vähän, nopeasti); särkeä, rikkoa (vähän, nopeasti)
- bidget** hajottaa, levittää; hajottaa, särkeä, rikkoa, romuttaa
- bidggiidahttit** hajauttaa, *doaibmabáikkiid galggašii buorebut bidggiidahttit* toimipaikkoja tulisi paremmin hajauttaa; *bidggiidahttin* hajasijoittaminen, hajasijoitus
- bidggiideapmi** hajonta, hajaannus
- bidggiidit** hajaantua, hajautua, mennä hajalleen

biđgolagaid (adv.) hajallaan, hajalleen

biđgosii (adv.) hajalleen; *dieid bargguid maŋŋá buot lea báhcán biđgosii* noiden töiden jälkeen kaikki on jäänyt hajalleen

biđgosis (adv.) hajallaan

biđihit käristyttää, paistattaa (pannussa, padassa); soveltua (pannussa, padassa) käristettäväksi

biđihit saada tai panna pitämään puolensa

biđistit käristää, paistaa (pannussa, padassa, vähän)

biđistuvvat pystyä (vaivoin) pitämään puolensa

biđuhit kestitä (hyötymistarkoituksessa)

biđus poronkäristys

biđut (pl.) pidot, kestit

biebmalas mielellään lapsiaan, kotieläimiään ruokkiva

biebman ravitseminen, ruokinta

biebmangárdi kasvatusallas; ruokinta-aita

biebmanluokti ruokintakatos

biebmat ruokkia, ravita; helliä, heijata, paapoa (lasta sylissään)

biebmoáhčči kasvatusisä

biebmoáhpui ruoka-apu

biebmoávnna ravinne, ravintoaine

biebmobárdni kasvattipoika, ottopoika

biebmobihtta ruoanmuru

biebmoboazu kotiporo; *mu biebmoboazu oidno leamen šiljus* kotiporoni näkyy olevan pihamaalla

biebmodilli ravitseminen

biebmodoallu ruokatalous

biebmoeadni kasvatusäiti

biebmoeal'li lemmikkieläin; kotieläin

biebmogálvu ruokatavara

biebmogánda kasvattipoika, ottopoika

biebmogoallus ravintoketju

biebmoloddi elätilintu

biebmoluossa kasvatettu lohi, allaslohi

biebmománná kasvattilapsi, ottolapsi

biebmonieida kasvattitytär, ottotytär

biebmool'ju ruokaöljy

biebmorieban lemmikkikettu

biebmoriekkis ruoka-aineympyrä

biebmosákti ruokasuola

biebmosuddadanoalli ruoansulatuskanava

biebmosuddadeapmi ~ **biebmosuolbmudeapmi** ruoansulatus

biebmošládja ruokalaji

biebmoválljejummi ruokavalio

biebmovánhemat ~ **biebmováhnemat** ottovanhemmat

biebmovátni ruokapula

biebmovuorká ruokavarasto

biebmu ruoka, ravinto, *biepmu ráhkadit* laittaa ruokaa; kasvatti, lemmikkieläin, *bibmui váldit* ottaa kasvatettavaksi, kasvatiksi, ruokittavakseen

biedjonjálbmi luolansuu

biedju pesäkolo, pesä (maassa, kiven alla), luola; loukko, murju (ihmisen asumuksesta)

biedaidit houria, sekoilla, olla järjiltään, käyttäytyä mielettömästi

biedastit sekoilla (vähän)

biedáskit alkaa sekoilla, mennä sekaisin; (+ kom.) **biedáskit** hullaantua, hurmaantua (johonkuhun)

biedđalas sekoilemaan taipuvainen

biedđalit sekoilla, tulla hulluksi, mennä sekaisin (jostakin tapahtuneesta); (+ kom.) hullaantua, hurmaantua (johonkuhun), joutua (jonkun/jonkin) lumoihin

biedđan sekoilu

biedđat houria, olla järjiltään, käyttäytyä mielettömästi (jonkin tapahtuneen vuoksi); riehua, olla suunniltaan / (+ kom.) olla (jonkun/jonkin) lumoissa

bieddilaš sekopää

biedganaddat hajaantua (vähin erin tai useista); hajota, särkyä (vähin erin tai useista)

biedganit hajaantua, hajautua (esim. tokasta); särkyä, hajota, mennä rikki (esineistä)

biedgát olla jossakin hajallaan; *eallu biedgái duoddaris* porotokka oli hajallaan tunturissa

biedggistit kulkea hajallaan; harhailla (katseesta)

biedggo- hajanainen, hajallaan oleva; *biedggoáican* hajahavainto, *biedggoássan* haja-asutus, *biedggogávnnus* hajalöytö, *biedggomielat* hajamielinen

biedgguid (adv.) hajallaan, hajalleen; *biedgguidássanguovlu* haja-asutusalue

biedggus, biedggos hajanainen, hajallaan oleva; rikkonainen

biedut mielipuoli, sekopää

biegas nurina, valitus (erit. lapsen)

biegádit nurista, valittaa (äkkiä)

biegga tuuli, *garra bieggá* kova tuuli, *čavges bieggá* navakka tuuli, *loáččes bieggá* heikko tuuli; ilma (esim. uimarakossa, vatsassa, autonrenkaassa); suunta, ilmansuunta (kysymyksissä), *guđe biggii vulggii?* mihin suuntaan lähti?, *guđe biekká alde?* millä suunnalla?

bieggačuolbma tuulenpyörre

bieggadávda sairaus (äkillinen)

bieggadoajáhat tyrsky; (tuulen taittama) oksa tms.

bieggafál'li tuulihaukka

bieggagaikkohat vähäluminen paikka (josta tuuli vie lumen), tuulenpaljastama

bieggahálti tuulensuunta

bieggahieibma tuulenvire (juuri ja juuri tuntuva)

bieggajáhka tuulipusero

bieggajiella tuulenvire (selvästi tuntuva)

bieggajor'ri tuuliviiri, väkkärä

bieggaladdat tuuleskella (navakasti)

bieggalássa ~ bieggaláse tuulilasi

bieggalit tuulla (vähän aikaa); *bieggalii ja de golkii* tuuli vähän aikaa ja sitten tyyntyi

bieggaluddat haihatella, höpsä

bieggaluvvat tulla ilmavaivoja, saada ilmavaivoja; turvota (teuraan vatsasta)

bieggamil'lo ~ bieggamil'lu tuulimylly

biegganárvi tuulenkare

bieggaoaivi (subst.) höppänä, höpsö

bieggaoaivvat (adj.) höppänä, höpsö

bieggaolmmái tuulenumala (uskomus)

bieggaráigge (adv.) tuulen mukana; *goikesuoinnit manne bieggaráigge* kuivat heinät menivät tuulen mukana

bieggaroassa tuulenpuuska, vihuri

bieggasaddat haihatella

bieggaseahkka uimarakko (kalan)

bieggaskear'ru ~ bieggaskirvvan ~ bieggaskoarkil väkkärä, tuuliviiri

bieggaspábba ilmapallo

bieggaspál'li tuulenpuuska

bieggasuodji tuulensuoja; *bieggasuojis* suojassa tuulelta

bieggat tuulla; vetää (huoneessa kulkevasta ilmapirrasta)

bieggaveadahat vähäluminen paikka, josta tuuli vie lumen

bieggái, bieggás ~ biggii, bigges tuulinen, *dákko njárgageažes lea viehka bieggái* tässä niemennokassa on aika tuulista

bieguheaddji kiusaaja

bieguhít panna tai saada nurisemaan, valittamaan; kiusata

biehčamahtes (attr.) saparoton; *biehčamahtes spiidni* saparoton sika

biehčamahtta (adv.) ilman saparoa, saparoton; *diet spiidni lea biehčamahtta* tuolla sialla ei ole saparoa

biehkan piekana

biehkanit tulla punoittavaksi (rasituksesta)

biehkká pesukarttu

biehkki (R) kappale, pala; pykälä (korvamerkissä)

biehkuladdat nurista (useaan kertaan, kovasti), valitella (kovasti)

biehkulit nuristaa, valittaa (äkkiä)

biehkut nurista, valittaa; *biehkun* nurina, nuriseminen, valitus, valittaminen

biehtadahkes kielteinen, kiistävä

biehtadallat yrittää kieltää (joltakulta jotakin); yrittää kieltää tehneensä (jotakin); yrittää kieltäytyä

biehtadeapmi kieltäytymys

biehtadit kieltää, *biehtadit juoidá soapmáis* kieltää jotakin joltakulta, *biehtadit soapmása dahkamis juoidá* kieltää jotakuta tekemästä jotakin / *biehtadit (iežas dahkan juoidá)* kieltää, kiistää tehneensä jotakin

biehtarašdilljá ~ bieddarašdilljá atlasnikama

biehtárgeapman (bot.) miehenkämmeikä

biehtárguhká (bot.) ~ **biehtárrássi** (bot.) siankärsämö

biehtárvahkku Pekan päivän viikko (kesäkuun lopussa)

biehttalanágga kieltäytymisperuste

biehttalanhápmi kieltomuoto (verbin)

biehttalansátni kieltosana

biehttalanvearba kieltoverbi

- biehttalanvuoigatvuohta** kieltäytymisoikeus
- biehttaleaddji** (adj.) kieltävä, kielteinen
- biehttaleaddji** (subst.) kieltäjä; *ipmilbiehttaleaddji* jumalan kieltäjä
- biehttaleapmi** epääminen, kieltäytymys
- biehttalit** kieltää (jyrkästi) (*vrđ. biehtadit*)
- biehttalkeahtes** (attr.) kiistämätön; *biehttalkeahtes duohtaášši* kiistämätön tosiasia
- biehttalus** kieltämys; kieltäminen, epääminen; kieltäytyminen
- bieidni** kannas (ahkiossa)
- biekkačuumirat** (pl.) untuvapilvet
- biekkadit** tuuleskella
- biekkagaccat** (pl.) palleropilvet
- biekkahallat** joutua tuulen viivyttämäksi; saada (kovaa) vetoa (sisätiloissa)
- biekkahit** tuulettaa (esim. huonetta); altistaa kovalle vedolle
- biekkamus** tuulisin (paikasta); vetoisin (paikasta)
- biekkanjuolla** tuulenviri (veden pinnalla); tuulenpuuska
- biekkas** (attr.) tuulinen, vetoinen
- biekkastallat** tuuleskella (silloin tällöin, jatkuvasti)
- biekkastit** alkaa tuulla
- biekkasuorpmat** (pl.) yksittäiset, samansuuntaiset pilvet
- biekkat** (attr.) tuulisempi (paikasta); vetoisempi (paikasta)
- biekkus (-is)** tuulinen (paikasta), tuulille altis; vetoinen (sisätiloista)
- bieksu** pieksu
- bielká** palkki, kannatinparru
- biel'locizáš** sinirinta; satakieli
- biel'lodanjas** (bot.) kellokanerva
- biel'lodoardna** kellotapuli
- biellohas** kellokas
- bielloheapme, biellohis** kelloton (esim. porosta)
- biel'lorássi** kissankello
- biel'loskálla** kellonkalke
- biel'lošuoknja** kellonsoitto
- biel'lu** kello (soiva); soittokello (esim. ovesa)
- bienaheapme, bienahis** yleisluontoinen, ylimalkainen
- bienalaš** yksityiskohtainen; *bienalaš čielggadus* yksityiskohtainen selvitys

bienasta bitnii (adv.) yksityiskohtaisesti

biepmadit ruokkia (useita tai usein); helliä (pikkulasta)

biepmahallat kulkea (jatkuvasti) ruokittavana (toisten taloissa); haluta (jatkuvasti) itseään ruokittavan (toisten taloissa) / haluta (jatkuvasti) itseään heijattavan (sylissä), paapottavan

biepmahat kasvattamo

biepmohas kasvatti, elätti, suojatti; *ii háliidan eallit stáhta biepmohassan* ei halunnut elää valtion elättinä

biepmohaseal'li lemmikki, lemmikkieläin

biepmus ravintoaine, ravinne; ravinto

biepmusárvu ravintoaine

biepmusráidu ravintoketju

biepmussálttit (pl.) ruokasuolat

bierbidit gč. **bearbbildit**

bierdna (R) ~ **bien'na** (R) karhu

bierdnegoahti karhunpesä (jossa on poikasia)

bierdni karhunpoika (ensimmäisenä vuotenaan)

bierfasaddat haihatella

bierfáhit liikkua pörröisenä, pitkäkarvaisena

bierfát olla jossakin pörröisenä, pitkäkarvaisena

bierffagit ~ **bierfut** tulla pörröiseksi, pitkäkarvaiseksi

bierffas, **bierfe-**, **bierfá/i (-s)** pörröinen, pitkäkarvainen

bierffuhit lii uskella pörröisenä, pitkäkarvaisena

bierfi pörrö, pörröpää; pitkäkarvaiseen peskiin pukeutunut henkilö

bierggas laite, esine, väline; esine, kalu; häpy (naisen)

bierggasmeahttun hankala, mahdoton, vaikeasti käsiteltävä; (+ adj.) mahdottoman, tavattoman, *bierggasmeahttun láiki* tavattoman laiska

biergobihtá lihapala

biergobilda lihateline (lavallinen)

biergoborra purnu, lihapurnu, saiho (lihan säilyttämistä varten)

biergobor'ri lihansyöjä

biergodáigi jauheliha

biergodildu lihahyytelö

biergofeardna lihamylly

biergogáhkku ~ **biergobul'á** ~ **biergobál'lu** ~ **biergoguhppár** lihapulla, lihapyörykkä

biergogáranas korppi
biergogárri lihakaukalo, lihakaara
biergogiesaldat lihakääryle
biergoliepma lihaliemi
biergolimpu lihamureke
biergoluokti lihakatos (lihan kesäsäilytystä varten)
biergoluovvi ~ biergojiel'li liha-aarto (esim. aitan katolla), lihankuivatusteline
biergomális lihakeitto; liha-ateria
biergomálli lihakeitto
biergomirkkohus ruokamyrkytys (pilaantuneesta lihasta)
biergovajahas leike
biergu liha (ruoaksi käytettävä); *bierggut* (pl.) lihat
biertaluddat (+ kom.) koetella (jotakuta), mitellä voimiaan (jonkun kanssa)
biertaluhkes helposti pelästynä, vauhkoontuva; helposti punehtuva (ihmisestä)
biertaluvvat pelästynä, vauhkoontua; punehtua (rasituksesta); väsyä (juoksusta)
biertnástallat leikkiä karhunpentua; *mánát ledje šiljus biertnástallamin* lapset olivat pihamaalla leikkimässä karhunpentua
bierttuhit laukkoa, juosta kovasti
bierzi hoipertelija
bierzut hoiperrella, köntystää
bierzzas, bierze- hoiperteleva, köntystävä
biestalahkes usein housuihinsa laskeva (pikkulapsista)
biestalit päästättää, päästää vahingossa (useita tai usein); laskea usein housuihinsa (pikkulapsista)
biestit päästättää, päästää vahingossa, *ledje biestán ealu biedganit* olivat vahingossa päästäneet tokan hajaantumaan; laskea housuihinsa (vahingossa), *bás bártnáš bisttii buvssaid* sisa poikaparka laski vahingossa housuihinsa
bietna yksityiskohta; *bienasta bitnii* yksityiskohtaisesti
bievla pälvi; lumeton, paljas maa, kesämaa; *bievlan* kesämaalla, kesämaan aikaan
bievladit aiheuttaa pälvien syntyminen
bievlaeana(n) pälvimaa, lumen alta paljastunut maa, paljas, lumeton maa
bievlát pälvetä, tehdä pälviä; paljastua lumen alta
bievlái, bievlás ~ bivlii, bivles pälvinen; *bivles várrevielti* pälvinen vaaranrinne
bievladit pälvetä (vähin erin); paljastua lumen alta (vähin erin)

bievllahallat (R) joutua pälvikeliin, joutua pälvikelin yllättämäksi
bievllastit pälvetä (vähän); paljastua lumen alta (vähän)
bievllus (liian) pälvinen, vähäluminen; ohutluminen
bievssastit napata (petolinnusta)
bievval ~ bieví vá pyöveli, mestaaja
bievvalákšu mestauskirves
bievvalastit mestata
bieví vábelko mestauspölkky
bieža saparo, lyhyt häntä, töpöhäntä; kannas (ahkion)
biežaheapme, biežahis saparoton; kannakseton (ahkiosta), *biežahis geres* kannakseton ahkio
biežavuolli saparonalus
bif´fa pihvi
bigálastit (S) erotella (poroja), pitää poroerotusta
bigálus (S) poroerotus
bigálusáidi (S) poroerotusaita
bigán (-is) äkäinen, äkkipikainen
bigeol´ju pikiöljy (sääskivoide)
bigeret vaatia (tiukasti), tivata (jotakin)
biggehallat joutua (kovan) tuulen pidättelemäksi, joutua tuulen yllättämäksi; joutua tuulen mukana jonnekin
bigget (N) rakentaa (taloa)
bigget ruveta tuulemaan, alkaa tuulla
biggohallat (+ ill.) joutua kovan tuulen takia jäämään johonkin
biggoheapmi ilmanvaihto; läpiveto
biggohit tuulettua; altistaa (kovalle) vedolle, panna vetoiseen paikkaan
biggohus ilmastointi
biggostit tuulettua, tuultua (vähän); saada vähän vetoa, altistua vähän vedolle
biggot tuulettua, tuultua; saada vetoa, altistua vedolle
bigodit nurista, valittaa, marista (jatkuvasti)
bigohallat kinailla, riidellä
bigohas heittiö, kiusankappale, maanvaiva, roisto; riitaisuus
bigon valittaja, marisija
bihcabáhcat ~ bihcabáhcahas ~ bihcebáhce ~ bizebáze käpy

bihcebásčáihni käpytikka
bihcebásčuomas käpysuomus
bihcebásgáski taviokuurna
bihcebásloddi käpylintu
bihci kuura, huurre, härmä
bihcir marja (pieni, raaka), raakile
bihcudit huurruttaa, panna tai saada huurtumaan, antaa huurtua
bihcut mennä kuuraan, huurtua; härmistyä
bihčoslukti (bot.) kurmitsansara
bihčut piipittää; *bihčun* piipitys, piipittäminen
bihkaheapme, bihkahis tervaton; vähätervainen
bihkahuvvat tahrautua tervaan
bihkaš ~ bihkas tervas
bihkašbiñal ~ bihkasbiñal pihkainen lyly
bihkašguottu ~ bihkasguottu tervaskanto
bihkka terva; *bihkka-* tervattu, *bihkkan* umpihumalassa
bihkkaboaldin tervanpoltto
bihkkadit tervata, *bihkkadit fatnasa* tervata vene; narrata, puijata
bihkkaduvvat tulla tervaiseksi
bihkkafárppal tervatynnyri
bihkkagárremiidda (adv.) umpihumalaan, räkäkänniin
bihkkagárremiin (adv.) umpihumalassa, räkäkännissä
bihkkagoahti ~ bihkkahávdi tervahauta
bihkkan (adv.) umpihumalassa
bihkkanaga (adv.) tervassa, tervaan tahriutuneena
bihkkarássi mäkitervakko
bihkkasahpi tervasuti
bihkkaseavdnjat pilkkopimeä; *bihkkaseavdnjadin* pilkkopimeällä
bihkkasuohpan suopunki (tervattu)
bihkkái, bihkkás ~ bihkkii, bihkkes tervainen
bihkoladdat nurista (usean kerran), valitella, marista
bihkolas nuriseva, valitteleva, mariseva
bihli ahkion nokka, ahkion keulan kärki
bihppor ~ bihpar pippuri

bihpporgáhkku piparkakku, pipari

bihpporminta (bot.) piparminttu

bihpporruohtas (bot.) piparjuuri

bihtalit (+ lok.) pitää puolensa (jatkuvasti), voittaa (usein tai useista); olla tarpeeksi vahva (johonkin, usein tai useista)

bihtálas vankkumaton, vahva (vastustamaan)

bihtáš (adv.) vähän, vähäisen, hieman

bihtáš palanen, pikkupalanen, pieni pala

bihtemeahttun vastustamaton

bihtit (soapmásis) pärjätä (jollekulle), kyetä voittamaan (joku), olla tarpeeksi vahva (johonkin); (+ inf.) jaksaa tehdä (jotakin), saada tehdyksi (jotakin)

bihtta bitti

bihttá pala, palanen, kappale; hiven, vähäinen määrä, *ruhtabihttá* vähän rahaa, hivenen rahaa; kappale (tekstin); pykälä (korvamerkissä); läksy, tehtävä, kotitehtävä; kappale (kappalemäärässä), *bihtáid mield*e kappaleittain, yksittäin; musiikkikappale, *buorre bihttá* hyvä kappale

bihttášohkkarat (pl.) palasokerit

bihttáspeallu palapeli

bihttil (-is) vankkumaton, vahva (pitämään puoliaan); *son lea bihttil, son ii buoril vuollán* hän on vahva pitämään puoliaan, hän ei hevillä anna periksi

biibbal ~ bippal raamattu; *biibbalis čuožžu nie* raamattuun on merkitty noin

biibbalbáiki raamatunkohta

biibbalhistorjá raamatunhistoria (uskonnon opetus ennen vanhaan koulussa)

biibballohkan raamatunluku

biibbalmáhttu raamatuntuntemus

biidnašupmi kidutus, kärsimys

biidnašuvvat piinaantua, kärsiä, kitua; *biidnašuvvan* piinaantuminen, kärsiminen, kituminen

biidnovahkku kiirasviikko, piinaviikko (arkipäivät palmusunnuntain ja kiirastorstain välissä)

biidnu piina, kärsimys

biigá piika, palvelijatar, apulainen; *nuorabun bargaen gaskkohagaid biigán* nuorempana työskentelin toisinaan piikana

biiggáš (adv.) piikoineen (isännästä tai emännästä)

biigodit piikoa (pitkään tai usein)

biigostit piikoa (lyhyen aikaa)

biigot piikkoa, palvella piikana

biika piikki; piikki, oka (kasvin); nasta (renkaan) / piikki, ruiske, *oaččui buohccedivššáris*

biikka sai sairaanhoitajalta ruiskeen

biikaáidi piikkilanka-aita

biikaákšu hakku

biikabálbma (bot.) orjanlaakeri

biikačoarvi piikkisarvi; piikkisarvi, piikkisarvinen poro

biikadeahkka (N) nastarengas

biikaduopma (bot.) oratuomi

biikagáma piikkari, piikkikenkä

biikagoašku siili

biikaguoppar orakas (sieniryhmä)

biikaháhkka terähakku

biikalasta oralehti

biikanáhkát piikkinahkainen (pääjakso)

biikariekkis nastarengas

biikaruhtas piikkijuuri

biikasioepman (bot.) kalliosirkunjyvä

biikaskáhpi (bot.) orapihlaja

biikaspiidni piikkisika

biikasreanga piikkilanka

biikavihti (bot.) otalehtivita

biikái, biikás ~ biikii, biikes; *biikás miestta* piikikäs pensas

biila auto; *biilabassan* autonpesu, *biilabáhtter* akku, *biilabárti* auto-onnettomuus,

biilaboagán turvavyö, *biilacirggan* pissapoika, *biiladivohat* autokorjaamo, *biilafearga* autolautta, *biilafuolahat* huoltoasema, *biilageahčaheapmi* autokatsastus, *biilageaidnu* autotie,

biilagoahki kuomu, *biilagoavdi* konepelti, *biilaguodáhat* parkkipaikka, *biilajohtolat*

autoliikenne, *biilalovtton* tunkki, *biilamekanihkkár* autonasentaja, *biilanjunni* autonkeula,

biilasáhttu autokyyti, *biilaskuvla* autokoulu, *biilastál'la* autotalli, *biilavearru* autovero,

biilavuoddji autoilija, autonajaja

biinnideapmi kidutus

biinnidit kiduttaa, piinata, rääkätä

biipet piipata, töräyttää äänimerkki

biipobeassi ~ biipooaivi piipunpesä

biipogárremas (bot.) karheapillike

biiporássi (bot.) lehtovirmajuuri

biiporuošši (bot.) metsäkastikka

biipoveardi ~ **biipoleagga** piipunvarsi

biippanas äänimerkki (auton)

biippostallat polttaa piippua, piiputella

biipu piippu

biise takka, piisi

biisedolla takkatuli

biisespel'le takkapelti

bijadit asetella, laitella

bijahallat tulla tai joutua pannuksi (pois, työhön jne.), joutua (jonnekin tai tekemään jotakin); joutua pahojen henkien vainoamaksi

bijahas kahmalollinen heiniä (jotka kerralla pannaan haasioon)

bijahit laitattaa, asennuttaa (esim. sähkövirta); soveltua laitettavaksi

bijakeahtes (attr.) panematon, asettamaton; *rádjui bijakeahtes gálvvut* säilöön panemattomat tavarat

bijakeahtái (adv.) panematta, asettamatta; *gálvvut ledje báhcán rádjui bijakeahtái* tavarat olivat jääneet talteen panematta

bijastit panna, asettaa, laittaa (kerran)

bijat kiro, noidan asettama pahahenki; *bidjat bijagiid soapmása ala* panna pahojahenkiä jonkun päälle

bijus panos, osuus (esim. yhtiössä, korttipelissä); *spealai garra bidjosiiguin* pelasi korttia kovin panoksin

biksa linnun rintalasta, rintaluu

biksat syöksyä (lintu esim. ihmisen kimppuun pesimäaikana)

bikšáhallas liikuskella rintaa röyhistellen

bikšáhit liikkua rintaa röyhistellen

bikšái, bikšás ryhdikäs, suoraselkäinen, rintaa eteen työntävä

bikšát seisoa ryhdikkäänä, rinta eteen työnnettynä

bikši ryhdikäs, suoraselkäinen henkilö

bikšulit lähteä kulkemaan ryhdikkäänä, suoraselkäisenä

bikšut kulkea ryhdikkäänä, suoraselkäisenä

biktalit lämmitellä (esim. tulen loisteella)

biktil (-is) lämmin, lämmittävä, lämpöinen (vaatteesta); riittoisa (esim. ruoasta)

biktit lämmittää (vaatteesta)

biktu vaatekappale (erit. talvivaatteesta)

bilabiála bilabiaali (äänteestä)

bilaideapmi tuike, tuikkiminen (tähtien)

bilaidit tuikkia (tähdistä)

bilaterála bilateraali (äänteestä); kahdenkeskinen, molemminpuolinen

biládallat pilata, tarvella, turmella (usein tai useita esineitä)

bilbbahit nilkuttaa

bilbut horjua (esim. ihmisestä); vipattaa, heittää (esim. pyörästä)

bilccas, bilce- ulkoneva, höröllään oleva (esim. korvasta)

bilcebeallji hörökorva

bilci ulkoneva osa, uloke

bilda teline (suksien, ahkioiden tms. säilyttämistä varten, yleensä monikossa)

bildadit panna telineeseen (esim. sukset, ahkio)

bildda (R) keitinselkä (johon kahvipannu tai kattila ripustetaan)

bileahтта lippu, matkalippu, pääsylippu; *bileahттаautomáhtta* lippuautomaatti,

bileahttamáksu lipun hinta, *bileahttavuovdin* lipunmyynti

bilgá kenkäheinänippu

bilgádit ~ bilget tehdä kenkäheinänippuja

bilidahttit panna pilaamaan, rikkomaan, turmelemaan

bilidit pilata, rikkoa, turmella

biljagit tulla mulkosilmäiseksi; ruveta pullottamaan, seisomaan (silmistä)

biljas, billje- mulkosilmäinen, pullosilmäinen

bilka pilkki

bilkádallat pilkkailla

bilkádus pilkka, pilkkaaminen

bilkár (-is) pilkallinen

bilkár pilkkaaja, pilkkakirves

bilkáruššat pilkata

bilket (S) pilkkiä; *bilken* pilkkiminen, *bilkengilvu* pilkkikisa

bilket pilkata (jotakuta), tehdä pilkkaa (jostakusta)

bilkideaddji pilkkaaja

bilkideapmi iva, pilkkaaminen, pilkka; *Ipmila bilkideapmi* jumalanpilkka

bilkidit pilkata, ilkkua, ivaila, ivata (jotakuta), tehdä (jostakusta) pilkkaa; *bilkidit Ipmila*
pilkata Jumalaa

bilkkul (adv.) pilkallaan; *árvalii bilkkul* arveli pilkallaan

bilkonamma pilkkanimi

bilkosátni pilkkasana

bilkošit pilkata, ivata

bilku pilkka; *atnit bilkun* pitää pilkkanaan

billanit (R) pilaantua, mennä pilaan

billašuddat ~ **bil'lašuddat** rikkoutua, tärveltyä, turmeltua, pilaantua (sieltä täältä)

billašuhkes helposti tai nopeasti pilaantuva

billašupmi ~ **bil'lašupmi** turmelus, mädännäisyys, rappio

billašuvvat ~ **bil'lašuvvat** pilaantua, mennä pilalle, rappeutua

billádallat rikkoa, tärvellä, turmella, pilata (usein tai useita esineitä)

billár ~ **bil'lár** tuholainen; tuhoeläin

billár (-is) ~ **bil'lár (-is)** tarvelevä

billástallat rikkoa, tärvellä, turmella, pilata (useamman kerran)

bil'le (S) pilli (soiva); *dagai bille siedgamuoras* teki pillin pajupuusta

billeávnas haitta-aine

billeboatkkahas tuhohyönteinen, vahinkohyönteinen

billešaddu rikkaruoho, rikkakasvi

billi pila, *billái mannat* mennä pilalle, *billis* pilalla

billidit ~ **billistit** rikkoa, pilata, turmella, tärvellä

billječalbmi pullosilmä (myös ihmisestä)

billji pullosilmäinen ihminen

bil'lohuvvat mennä rikki, rikkoutua, tärveltyä, turmeltua

billostallat leikkiä kelloilla

billoš pieni kello (esim. eläimellä)

bil'lu pillu, vittu (vulg.)

billui (adv.) pilalle, *manai billui* meni pilalle

bil'lui, bil'los runsaskelloinen (porotokasta); *dát lea bil'los eallu* tässä tokassa on paljon kellokkaita

bilttas, bilto- ~ **biltui, biltos** säikky, arka, vauhko (naaraseläimistä, esim. vaatimesta, lehmästä, uuhesta)

bilttasmuvvat ~ bilttuiduvvat ~ bilttagit tulla säikyksi, araksi, vauhkoksi, vauhkoontua (naaraseläimistä, esim. vaatimesta, lehmästä, uuhesta)

bilttet korvarengas

biltu säikky, arka, vauhko naaraseläin (esim. vaadin, lehmä, uuhi)

biltudit käyttäytyä vauhkosti (vaatimesta, lehmästä, uuhesta)

bindá pintarasva

bindái, bindás jossa on paljon pintapuuta

bindda heittiö

bindda ~ binddal ~ binddar pinne; *baháin bindagiin* pinteessä

binddastit pinkaista; *binddastit báhtui* pinkaista pakoon

binddoheapme, binddohis ~ binddeheapme, binddehis lyhytaikainen, lyhytikäinen

bindi pintapuu, manto

bindil (-is) kestävä, pitkäaikainen (esineestä); pitkäikäinen (ihmisestä)

bindit kestää, olla kestävä

bindulit lähteä pinkomaan

bindut pinkoa

binjaidit piiskuttaa, vikistä, vinkua

binjas, bitnja piiskuttava, vikisevä (äänestä)

binna bánna (attr.) pienen pieni, mikroskooppisen pieni; *binna bánna bakteroid lea váttis oaidnit báljes čalmmiiguin* mikroskooppisen pieniä bakteereita on vaikea erottaa paljain silmin

bin' nahaš ~ bin' nalat pahuus, hemmetti, saamari

binná (adv.) vähän, hieman, hivenen

bin' ná pala, palanen, osa

binnánaš (adv.) vähän, hieman; *binnánaš mus boarráset* hieman minua vanhempi

binnáš (adv.) vähän, vähäsen

binnážiidda (adv.) vähän, vähin erin

binnimustá (R) (adv.) vähintään; *binnimustá vihtta miilla* vähintään viisi peninkulmaa

binnoš (R) (adv.) vähän; *binnoš lea goddon guolli dán gease* vähän on tullut kalaa tänä kesänä

bin' nudit (R) pienentää, vähentää

bin' nut (R) pienetä, pienentyä; vähetä, vähentyä

bin' nut pinkoa

binoma (mat.) binomi

biñal lylypuu, lyly (tummahko kova puuaines); *biñaladdjá/i* (-s) puu, jossa on paljon lylyä
bingu bingo; *bingu ii leat šat seamma bivnnut go lei ovdal* bingo ei ole enää yhtä suosittua kuin oli aikaisemmin

biogeardi biosfääri, elokehä

biografiija biografia, elämäkerta

biográfalaš biografinen, elämäkerrallinen

biokemiija biokemia

biologa biologi

biologalaš biologinen

biologiija biologia

biotohppa biotooppi

bipmi piimä

birahallat koettaa ottaa selvää, udella

biras ympäristö, *dákko birrasiin* näillä main; kääre, päällys; kehä, ympärys; ilmapiiri (ihmisten välillä)

biras (attr.) ympäröivä; *biras eatnamat* ympäröivät maat

birasaktivista ympäristöaktivisti

birasbuoidi maharasva

birascuozza kehäkalvo

birasčoalli sykkyräsuola

birasdepartemeanta (N) ympäristöministeriö

birasdidolaš ympäristötietoinen; *dálá birasdidolaš nuorat* nykyiset ympäristötietoiset nuoret

birasgáhtten ympäristönsuojelu

biraslata (bot.) kehälehti

biraslavnnjit (pl.) kehävalli, seinäturpeet (turvekodassa)

biraslád'đi päällysverka miehen kesälakissa

biraslávdegoddi (S) ympäristölautakunta

biraslihkadus ympäristöliike

biraslohpi ympäristölupa

birasministeriija (S) ympäristöministeriö

birasministtar ympäristöministeri

birasmirkko ~ **birasmirko** ympäristömyrkky

birasoahppu ympäristöoppi

birasrihkus ympäristörikos

birasroassu ympäristökatastrofi

birassuodjaleapmi ympäristönsuojelu

birastahttin saarto, kierros; karhunkierros

birastahttit ympäröidä; piirittää, saartaa; ympyröidä

birastit kiertää ympäri, saartaa, kiertää, piirittää; *guovžža birastit* kiertää karhu

birastus piiritys, saarto

birasvahát ympäristövahinko

birasváikkuhus ympäristövaikutus; *birasváikkuhusaid kárten* ympäristövahinkojen kartoitus

birasviessu monitoimitalo

birccastit heittää noppaa (kerran)

bircu noppa, arpakuutio

bircun noppapeli, nopanheitto

bircungudahas noppa, arpakuutio

bircut heittää noppaa

bircut tepsuttaa, kävellä jalan ulkosyrjällä astuen

bire ~ biire piiri, hallinnollinen alue

birerádji piiriraja

birgalat pirsatti

birgehahti jonka kanssa pärjää, tulee toimeen, sopeutuvainen; juuri ja juuri riittävä, täpärä (määrästä)

birgehallat pärjätä, tulla toimeen jonkin tai jonkun kanssa; yrittää tulla toimeen; päästä yhteisymmärrykseen

birgehit (+ akk.) huolehtia (jostakin), ylläpitää (jotakin), birgehit iežas, pärjätä (joten kuten), tulla (joten kuten) toimeen

birgejupmi ~ birgemuš toimeentulo

birgemassii (adv.) riittävästi (toimeentulon, selviytymisen kannalta); *dál lea dálus*

birgemassii boaldinmuorra nyt on talossa riittävästi polttopuuta

birgemeahtun pärjäämätön

birgenláhki ~ birgenvuohki toimeentulo

birgestit selviytyä, tulla toimeen (joten kuten)

birgestuvvat ruveta selviytymään

- birget** pärjätä, selviytyä, tulla toimeen; (+ kom.) pärjätä, tulla toimeen (jonkun kanssa); (+ lok./ill.) pärjätä (jollekulle), voittaa (joku)
- birgetmeahttun** pärjäämätön, hankala, mahdoton; ylivoimainen, pistämätön, voittamaton
- birgetmeahttunvuohta** hankaluus, sietämättömyys; ylivoimaisuus, voittamattomuus
- birggetbeaivi** Birgitan päivä (lokakuun 7. päivä)
- birggetvahkku** Birgitan päivän viikko (pyhäinpäivän jälkeen)
- birggostallat** teurastella, panna lihoiksi, leikata (teuraan) lihat
- birggostit** myydä varastetun poron lihaa
- birgui, birgos** lihakas, vähäluinen; *livččiigo dus munnje birgos birgu?* olisiko sinulla minulle vähäluista lihaa?
- birkelaš** pirkkalainen
- biro** piru, paholainen; karkea kirosana
- birobaika** mälli; *suoskkadii birobaikka* pureskeli mälliä
- biročolga** patti (hevosen jalassa)
- birogužža** viina ("pirunkusi")
- biroláččat** (adv.) pirullisesti; *láhttii suinna biroláččat* käyttäytyi hänen kanssaan pirullisesti
- birolaš** pirullinen; *birolašvuohta* pirullisuus
- birolágan** pirunmoinen; *birolágan riedja* pirunmoinen rähinä
- biroláhkai** (adv.) ~ **biroládje** (adv.) pirusti, pirun lailla, kovasti; *doppe lei biroláhkai čuoika* siellä oli pirusti sääskiä
- biroliepma** viina ("pirunliemi")
- birolohka** roskajoukko, roskaväki
- birostit** piruilla, ilkeillä
- birovuoras** paholainen
- birpát** kyräillä, katsoa altain kulmain, tuijottaa
- birra** (adv.) ympäri (pyörien), *jorai birra* pyöri ympäri; ympäri, joka suuntaan, ympäriinsä; yltymäriinsä, *bassat birra* tehdä suursiivous
- birra** (pp.) ympärillä, ympärille, ympäri, *čohkkájedje birra beavddi* istuivat pöydän ympärillä; ympäri, pitkin, *birra riikka* ympäri maata
- birrabassan** suursiivous
- birrabonjil** (adv.) kierteellä
- birrabotnjalus** (rel.) kääntymys; *dagai birrabotnjalusa ja bođii oskui* teki kääntymyksen ja tuli uskoon
- birračeahpálaga** (adv.) kaulakkain, toisiaan kaulaillen, kädet toistensa kaulan ympäri

birračiehkka (geom.) täyskulma
birračuohpahus ympärileikkaus
birračuohppat ympärileikata
birračuoiggu token ympärihihto (petojen tai karanneiden porojen jälkien etsimiseksi)
birračuoigi token ympärihihtäjä
birradat piiri
birrajagáš ympärivuotinen; *birrajagáš bargu* ympärivuotinen työ
birrajođáldat kiertokulku; verenkierto
birrajohtin kiertokulku; *eallima birrajohtin* elämän kiertokulku
birrajohtináigi kiertoaika
birrajohtu kierto, kiertäminen; jakso, sykli
birrajobalas ympäripyöreä; *háladii birrajobalasaid* puheli ympäripyöreitä
birrajobalassii (adv.) ~ **birrajobasii** (adv.) pyörällä (päästään); ympäriinsä, *viegadii birrajobalassii* juoksenteli ympäriinsä
birralis (adv.) ympäri; *jorggihii golbmii birralis* kääntyi kolmesti ympäri
birramátki kiertomatka
birramihttu ympärysmitta, piiri
birranbeaivi vuorokausi
birrasat (pl.) ympäristö, lähiympäristö; *dákko birrasiin* näillä main, näillä seutuvilla, näillä paikkeilla
birrasárgun ääriviiva; ympäripiirto
birrasii (adv.) ~ **birrasit** (adv.) suunnilleen, osapuilleen
birrat birra (adv.) ympäri pyörien; ylt ympäri
birravázzin kiertokäynti
birravuodju kiertoajelu
birravuojáhat liikenneympyrä, kiertoliittymä
birrán ~ **birrás** piira, kivi piira (linnulla)
birskalat pirsatti
biršalit humauttaa, kumauttaa
birššuhit humautella, kumautella
birtaluvvat äkämystyä, äimistyä
birzi täpärällä oleva, huter aesine
birzzas, birze- täpärä; niukka; tiukka, tiukkaan kääritty tai sidottu
birzzehas täpärä, huter a; niukka

birzzehasas (adv.) ~ **birzzehasat** (adv.) täpärästi, huterasti, niin että on vaarassa pudota

birzzehassii (adv.) täpärälle, liian lähelle reunaa

birzzet (adv.) ~ **birzzit** (adv.) täpärällä, liian lähellä reunaa

birzziid bárzziid (adv.) täpärästi, nipin napin, niukin naukin

bisámroahttu piisami

bisánaddat pysähdellä; *boares biila vikkai bisánaddat* vanha auto pyrki pysähtelemään

bisánanbáiki ~ **bisánansadji** pysäkki

bisánangalba pysähtymismerkki (liikennemerkki)

bisánangiielddus pysähtymiskielto (liikennemerkki)

bisánanmearka pysähtymismerkki (esim. poliisin antama)

bisánastit pysähtyä (hetkeksi); *bisánasttii smiehttat* pysähtyi hetkeksi miettimään

bisánit pysähtyä

bisihit pysähtyä (äkkiä hetkeksi); (+ akt.lok.) lakata (tekemästä jotakin, äkkiä)

bisiidit (+ akt.lok) lakata, lopettaa (tekemästä jotakin)

bismá ~ **bisma** piispa

bismágoddi hiippakunta

bismmar puntari

bismmáčoahkkin piispantarkastus

bismmástuollu piispanistuin

bisohallat pysytellä (mukana, rinnalla); pysytellä pystyssä, tasapainossa

bison biisoni

bispa (N) piispa

bis´sehallat pysäytellä, seisautella (esim. autoja kyydin toivossa); pysytellä pystyssä, tasapainoilla

bis´sehastit pysäyttää, seisauttaa (äkkiä tai nopeasti)

bis´sehat pysäkki, pysähdyspaikka; *bus´sebis´sehat* bussipysäkki

bis´seheapmi pysäyttäminen

bis´sehit pysäyttää, seisauttaa; (+ ill.) saada ote (jostakin); saada pysymään

bis´sestit pysäyttää, seisauttaa (äkkiä)

bis´setmeahttun pysäyttämätön, vääjäämätön; *bis´setmeahttun loahppaboadus* vääjäämätön lopputulos

bis´sil (-is) pysyvä, paikallaan pysyvä; taitava pysymään seisaallaan (esim. laskettelussa); pysyvä, vakaa

bis´silvuoha pystyssä, tasapainossa pysymisen taito; pysyvyys, vakaus, muuttumattomuus

bis'sobeahcet kiväärinperä, pyssynperä

bissokeahtes (attr.) pyssytön, aseeton

bissomeahttun pysymätön, epävakainen

bis'sonalca ~ bis'sonálku torrakko, kulunut pyssy

bis'soneavvut (pl.) ampumatarvikkeet

bis'sonjálbmi pyssynsuu

bis'sostallat käytellä pyssyä, ampuma-asetta

bis'sostal'li ~ bissosteaddji pyssymies, metsämies, metsästäjä

bissositit käyttää pyssyä, ampuma-asetta

bis'sostohkka pyssynperä, pyssyntukki, kiväärintukki

bis'sovaččat (adv.) ~ **bissovaččat** (adv.) pysyvästi, kiinteästi, vakituisesti, vakinaisesti; *lei*

juo guhká ássan bis'sovaččat dáppe oli jo pitkään asunut vakituisesti täällä

bis'sovaš ~ bissovaš pysyvä, jatkuva, kestävä; vakituinen, vakinainen; *bis'sovaš boadut* (pl.) vakituiset tulot

bis'sovašvuohta ~ bissovašvuohta pysyvyys, jatkuvuus, kestävyys

bis'su pyssy, ampuma-ase

bis'subierggas vakiovaruste; *guhkes vánddardemiin bis'subierggasin galgá leat tealtá* pitkällä vaelluksilla vakiovarusteena tulee olla teltaa

bis'sul (-is) pysyvä, vakaa, muuttumaton

bis'sulvuohta pysyvyys, vakaus, muuttumattomuus

bis'susturrodat vakio

bissut pysyä (jossakin); pysyä (jonkinlaisena)

bistevaččat (adv.) jatkuvasti

bistevaš pitkäaikainen, jatkuva, kestävä; *bistevaš ovdáneapmi* kestävä kehitys, *bistevaš virgi* vakinainen virka

bistevašvuohta pitkäikäisyys (esineiden)

bisti ~ bistil (-is) pitkäaikainen; pitkäikäinen (esineistä)

bistilvuohta pitkäikäisyys (esineiden)

bistin kesto; *bistináigi* kesto aika

bistit kestää, riittää, jatkua

bistomuitu kestopuisti (tietokoneen)

bistovla pistooli

bisttašit kestää, riittää, jatkua (pitkään)

bisttáhallat yrittää saada riittämään, kestäämään

bistteheapme, bisttehis ~ bisttuheapme, bisttuhis lyhytaikainen; riittämätön

bisttestit kestää, riittää (vähän)

bisttihit panna kestämaan, riittämään

bisttistit kestää, riittää (toden teolla)

bistu kesto

bisttuheapme, bisttuhis lyhytaikainen; riittämätön

bisuheapme, bisuhis lyhytaikainen; riittämätön

bisuhit pysyttää, säilyttää; pysytellä (mukana, rinnalla)

bišánke tuulenkala

biškat, biškadis kimakka, kimeä, vihlova (äänestä)

biškkanas kirkaisu, kiljaisu, kiljahdus; kiekaisu (kukon)

biškkas kirkuna, kiljunta; kieunta (kukon)

biškkádit kirkaista, kiljaista; kiekaista, *vuoncávarris biškkádii iđitbeallai* kukko kiekaisi aamusella

biškkihit kirkaista, kiljahtaa

biškkodit kirkua

biškkuhit panna kirkumaan, kiljumaan

biškut kiljua, kirkua, räähkyä; kiekua (kukosta)

biššan (bot.) ohdake

biššanrássi (bot.) huopaohdake

biššonbáddi ~ biššanbáddi kiinnistysnuora kodan louteen päässä keskellä ja alhaalla

bitnjat ~ bitnjut kimittää, piipittää, vikistä, vinkua

bitonsámegiella piitimensaame

bitonsápmi piitimensamelainen

bivahahti tarpeeksi lämmin; *dál lea bivahahti dálki* tällaisella ilmalla tarkenee

bivaheapme, bivahis viluinen; kylmänarka

bivaldallat lauhtua, leudontua (säästä, vähin erin)

bivaldit lauhtua, leudontua (säästä, pakkasen jälkeen); *balvii ja bivaldii* veti pilveen ja lauhtui

bivas (R) hiki

bivastat hiki

bivastatgállus (adv.) hiki hatussa, hikipäissään; *doamai šiljus bivastatgállus* touhuili pihamaalla hiki hatussa

bivastatráigi ihohuokonen

bivastatráksá ihorauhanen

bivastuddat hikoilla; *lei duođaid báhkka, oaččui gal bivastuddat* oli tosi helle, sai kyllä hikoilla

bivastuhkes hiostuva, hikoilevainen; *lean viehka bivastuhkes* hikoilen aika helposti

bivastuhttit panna hikoilemaan, hiostaa

bivastustit hiostua, hikoilla (vähän)

bivastuvvalas hiostuva, hikoilevainen

bivastuvvan hikoilu

bivastuvvat hiostua, hiestyä, hikoilla

bivdaladdat pyydellä (jatkuvasti); yrittää (jatkuvasti) pyytää

bivdalit pyydellä; yrittää pyytää

bivdaruššat toimia metsästäjänä tai kalastajana

bivdáladdat pyytää (riistaa, kalaa, jatkuvasti); *son láve bivdáladdat dán jávrri* hänellä on tapana pyydellä tätä järveä

bivdálas taitava tai innokas pyytämään (riistaa, kalaa); innokas pyytelemään (apua tms.)

bivdda pyyntö, toivomus; *mus livččii dutnje juoga bivdda* minulla olisi sinulle jokin pyyntö, *su bivdagis* hänen pyynnöstään

bivddašit pyydellä (kohteliaasti jotakin); pyydystellä (kalaa tai riistaa)

bivddáhas saaliseläin

bivddár pyyntimies

bivddár (-is) taitava (pyyntimiehestä)

bivddástallat pyydystellä (vähin erin); pyytää (riistaa tai kalaa, vähin erin)

bivddehahti pyydetävä, pyydetävissä oleva (esim. palvelusta); pyydystettävä, pyydystettävissä oleva (esim. järvestä)

bivddestit pyydystää, pyytää (vähän); pyytää, tahtoa (vähän)

bivddihit panna pyydystämään; olla pyydystettävissä, soveltua tai kelvata pyydystettäväksi

bivddildit pyydellä (kärsivällisesti, esim. jotakin itselleen); pyydystellä, pyytää (riistaa tai kalaa kärsivällisesti)

bivddistit pyydystää, pyytää (toden teolla); pyytää, tahtoa (toden teolla)

bivdduheapme, bivdduhis riistaton, saaliiton (alueesta, järvestä, joesta); laiska tai huono pyydystämään (ihmisestä)

bivdduhit pyydellä (sitkeästi joltakulta jotakin), penätä, *bivdduhii mus vehá ruđa loanas* pyyteli minulta pikkuvippiä; pyydellä (sitkeästi jotakuta tekemään jotakin), *bivdduhii mu ohcat dien virgái* pyyteli minua hakemaan kyseiseen virkaan

bivddus pyydys

bivdi pyytäjä (esim. rahan); pyydystäjä, kalastaja, metsästäjä

bivdilit pyydystää, pyytää (vähän tai nopeasti, esim. kalaa)

bivdilit pyytää (vähän tai nopeasti, esim. lainaksi); pyytää (vähän tai nopeasti tekemään jotakin)

bivdin saalistaminen, saalistus, pyynti; pyytäminen

bivdinlohpi pyyntilupa; metsästyslupa, kalastuslupa

bivdinvuohki pyyntitapa

bivdit pyytää; pyydystää

bivdu pyynti, kalastus, metsästys; *bivdobáiki* pyyntipaikka, *bivdobeana* metsästyskoira, *bivdobiergasat* (pl.) pyyntivälineet, *bivdočáhci* kalavesi, *bivdoealáhus* pyyntielinkeino, *bivdoeatnamat* (pl.) erämaa, *bivdofanas* kalastajavene, *bivdoguovlu* pyyntialue, *bivdojuolgi* pyyntilonkero, *bivdolahpi* pyyntilupa, *bivdomohkki* pyyntimatka, metsästysreissu, *bivdoneavvut* (pl.) pyyntivälineet, *bivdoolmmái* pyyntikaveri, metsästyskaveri, kalakaveri, *bivdoráddjehus* pyyntirajoitus, *bivdoriekti* ~ *bivdovuogatvuohka* pyyntioikeus, *bivdorusttet* pyyntirakennelma, *bivdosadji* pyyntipaikka, *bivdovuohki* pyyntitapa

bivdu saalis; *bivdofuođ'đu* saaliseläin

bivgi ohra; *bivgečalbmi* ohranjyvä, *bivgesurbmi* ohraryyni

bivnnut, bivnnuhis suosittu, pidetty; *mu áhkku lei nuorabun bivnnuhis nieida* mummoni oli aikoinaan suosittu tyttö

bivnnutvuohka suosio, suosikkisuus

bivssastit siepata (petolinnusta)

bivššagit ryhdistäytyä rintaansa eteen työntäen

bivššas (-) rintaansa röyhistävä

bivššádit ~ bivššihit hypätä pystyyn rintaa röyhistäen

bivššil (adv.) rinta edessä, rintaansa röyhistäen

bivššit ryhdikäs henkilö

bivššuhit kävellä ryhdikkäänä

bivttas vaate; *bivttasbasta* ~ *bivttascivcon* pyykkipoika, *bivttasbáddi* pyykkinaru, *bivttasbihttá* vaatekappale, *bivttasdinga* kangas, *bivttasgoar'ru* räätäli, vaatturi, *bivttasgusta* vaateharja, *bivttasheanggastat* ~ *bivttashegggon* vaateripustin, *bivttasheengehat* vaatenaalakko, *bivttasmuorra* vaatepuu, *bivttasrádju* vaatekomero, *bivttasvuohki* vaatetustapa, muoti

bivttastit vaatettaa; *bivttasteapmi* vaatettaminen, vaatetus

bivttastus pukimo

bivttestit lämmittää vähän (vaatteesta)

bivuheapme, bivuhis vaatteeton; viluinen

bivuhuvvat käyttää vaatteensa loppuun; tulla viluiseksi

bivval (-is) lauha, leuto

bivvalat (pl.) lämmin sää pakkasten jälkeen

bivvat tarjeta; *galget leat badjelis albma bivut, jos áigu dál olgun bivvat barggildit* pitää olla yllään kunnon talvivaatteet, jos meinaa nyt tarjeta ulkosalla puuhailla

biv´vát alkaa tarjeta

biv´vil (-is) tarkeneva, lämminverinen, palelematon

bivvu talvivaate; *muitte fal váldit doarvái bivuid duoddarii vuolgedettiin* muista ottaa tarpeeksi talvivaatteita tunturiin lähtiessäsi

bizebáze käpy (havupuun)

bižus kapustarinta

bjárbma bjarmi

blankeahhta lomake

bláddi sanomalehti; kirjan lehti

bláðedit ~ bláðedallat selailla

bládet selata

bleahkahuvvat tahraantua musteeseen

bleahkka muste; pelti

bleahkkaguolli mustekala

bleahkkapean´na mustekynä

blogga blogi; *bloggačálus* blogikirjoitus

bloggejeaddji ~ bloggár bloginpitäjä

blogget pitää blogia

blohkka lehtiö; harkko; väkipyörä, talja

blohkkafloita nokkahuilu

blokáda saarto, kauppasaarto

blonda blondi

boaccastit tehdä viilto, pykälä (riekonansan haaruun ansalangan kiinnittämistä varten)

boaddit, boaddidis kookas ja vahva (erit. eläimistä), vanttera; ravitseva

boadnji ~ boadnjá aviomies, mies

boada tuloreitti, nousutie (erit. lohen)

boadadit tuleskella (useasta tai vähin erin); *olbmot boadadišgohte čoakkalmasstohpui* väkeä alkoi valua seuratupaan

boadáhat sisäänkäynti (rakennukseen)

boadáldat perilletulo, saapuminen; tulopaikka; maali (esim. hiihtokilpailussa)

boadáldatdolla perille päästyä sytytetty tuli

boaddocivkkán luotokirvinen

boaddosáltton (bot.) luotosorsimo

boadđu kari (vedessä), luoto

boadestit tulla (vähän); *dušše moattis boadestedje dien deaivvadeapmái* vain pari henkilöä tuli siihen tapaamiseen

boadi boadi (adv.) tulemaisillaan, tuloillaan; *dálvi lea vuot boadi boadi* talvi on taas tulemaisillaan

boadihit saada tai panna tulemaan

boadus tulos; *boadusin* tuloksena, *bohtosa haga* tuloksetta

boaduskeahtes (attr.) tulokseton; *boaduskeahtes ohcamat* tuloksettomat etsinnät

boaduslistu tuloluettelo; *boaduslistu lei seainnis oaidnimassii* tuloluettelo oli seinällä nähtävillä

boadusvástu tulostavastuu

boadut (pl.) ansiot, tulot

boaganbiila telamaasturi

boaganfievru telaketjuajoneuvo

boaganoaivi vyönsolki

boaganruvsu vyöruusu

boagansadji vyötärö, uuma

boagán vyö; telamatto, telaketju; vyöhyke

boaggejuolggat länkisäärinen, vääräsäärinen

boaggejuolgi länkisääri

boaggi länkisääri (ihmisestä)

boaggulit kammata, vivuta (nopeasti auki tai ylös; esim. kansi)

boaggulit lähteä köpöttelemään länkisäärisenä

boaggut kävellä länkisäärisenä

boaggut vääntää, kammata (auki tai ylös; esim. kansi)

boaggut (adv.) väärällä, vääränä (sääristä)

boagus (R) nauru

boagustahkes nauravainen

boagustahtti naurettava; *boagustahtti čuoččuhus* naurettava väite

boagustahttit (soapmása) naurattaa (ääneen jotakuta)

boagustallat naureskella (kovasti)

boagustanášši naurun asia; *diet ii leat boagustanášši* tuo ei ole naurun asia

boagustanávnas naurunaihe

boagusteapmi nauraminen, nauru

boagustit nauraa

Boahjenásti ~ Boahjenávli ~ Boahji Pohjantähti

boahkas, boahkka kuivahtanut, puolikuiva (kuivattavasta lihasta, kalasta)

boahkánastit vyöttää

boahkis, boahkke- puolikuiva (kuivattavasta lihasta, kalasta); lähes kuiva (puusta)

boahkkebiergu kuivaliha (puolikuiva, paistettava)

boahkkeguolli kapakala (puolikuiva, keitettävä)

boahkkodávda isorokko

boahkkonállu lääkeruisku

boahkkosadji rokotusarpi

boahkku rokko (erit. isorokko); *boahkut* (pl.) rokotus, *boahkuid bidjat* rokottaa

boahkkudeapmi kuivattaminen (vähän tai puolikuivaksi, lihasta tai kalasta)

boahkkudit kuivattaa (vähän tai puolikuivaksi, lihaa tai kalaa)

boahkkulit kuivahtaa, kuivua (nopeasti vähän tai puolikuivaksi, lihasta tai kalasta)

boahkkut kuivahtaa, kuivua (vähän tai puolikuivaksi, erit. lihasta tai kalasta)

boahkohahttit rokotuttaa (joku); *boahkohahttit iežas* ottaa rokotus, saada rokotus

boahkohallat rokotella, tulla rokotetuksi, saada rokotus

boahkohánvnas rokote

boahkohannállu lääkeruisku

boahkoheapmi rokotus

boahkohit rokottaa

boahkostit kuivua (nopeasti vähän tai puolikuivaksi, erit. lihasta tai kalasta)

boahnárastit kömpiä pystyyn, ylös sängystä

boahtagasas (adv.) tuloillaan, tulossa; *juovllat leat boahtagasas* jouluku on tuloillaan

boahtal ~ bohtal pullo; *boahtal dievva* pullollinen

boahtalastit ~ bohtalastit pullottaa (esim. vettä)

boahtalit tulla (toinen toisensa perään), tuleskella (useasta); *guossit boahtaledje dálloi* vieraat tulivat toinen toisensa perään taloon

boahtalnjálbmi pullonsuu

boahtalrahppi pullonavaaja

boahtimuš tuleminen, *deike ii leat boahtimuš* tänne ei ole tulemista; alkuperä, synty

boahtin tuleminen, tulo

boahtinalmmuhus läsnäoloilmoitus

boahtináigi saapumisaika

boahtinbeaivi saapumispäivä

boahtinguovlu ~ boahtinhálti tulosuunta

boahtinriika tulomaa

boahtit tulla, saapua, *boađi boađi* tulemaisillaan, *boađedettiin* tulomatkalla, *boahtit guos 'sái* tulla vieraisille; *boahtit áigái* tulla toimeen, *boahtit dihtosii* tulla tietoon, *boahtit ovttaide* tulla yhteisymmärrykseen, *boahtit olggos* ilmestyä, tulla julkaistuksi; *boahtit* (+ inf.) tulla tekemään jotakin (tutuuri), *don boađát vel dan diehtit* sinä tulet vielä tietämään sen; (+ ill.) tulla (johonkuhun), kasvaa jonkun kaltaiseksi, *bárdni lea boahtán áhččásis* poika on tullut isäänsä; (+ lok., + nom.) tulla, olla peräisin, kotoisin (jostakin), *mun boađán Anáris* olen Inarista kotoisin

boahtodássi tulotaso

boahtogáldu tulolähde

boahtovearru tulovero

boahtte (attr.) tuleva, ensi; *boahtte ija* ensi yönä, *boahtte háve* ensi kerralla

boahtteáigi tulevaisuus; *boahtteáiggis* tulevaisuudessa

boahttevaš (attr.) tuleva, vastainen; *boahttevaš hástalusat* tulevat haasteet

boahttevašvuohta tulevaisuus

boahtti (adj.) tuleva; *eará sajis boahtti* muualta tuleva

boahtti (subst.) tulija

boahttil (-is) yleensä hyvissä ajoin tuleva (esim. lehmä luonnonlaitumelta iltalypsylle); *áhkkorohkis ledje moadde boahttilis gusa* mummovainajallani oli pari hyvissä ajoin iltalypsylle tulevaa lehmää

boahtu tuleminen, tulo; tulo (rahallinen), *boađut* (pl.) tulot, ansiot

boaibmuladdat nokkia, noukkia, napsia, nappailla (rivakasti)

boaibmulit nokkaista, napata (nopeasti)

boaibmumuš nokittava, napattava; naposteltava

- boaiḃmun** nokkiminen, nappaileminen, napsiminen
- boaiḃmut** nokkia, noukkia, nappailla, napsia; napostella
- boaimmastit** nokkaista, napata (vähän), naukata (vähän)
- boaimmádit ~ boaimmostit** nokkaista, napata (äkkiä)
- boaimmáš** piekana; *boaimmáš bišku* piekana kiljuu
- boaimmuhit** antaa nokkia, panna nokkimaan; soveltua nokittavaksi
- boaimmustit** nokkia, napsia (rivakasti); naukata (rivakasti)
- boaisán** ryökäle (myös voimasana); *vuoi boaisán!* voi ryökäle!
- boaisut** kalppia, toikkaroida
- boaittoḃealde** (adv.) syrjässä; syrjäseudulla
- boaittoḃeallai** (adv.) syrjään; syrjäseudulle
- boaittoḃagas** (adv.) syrjäisessä paikassa, syrjässä
- boaittoḃahkii** (adv.) syrjäiseen paikkaan, syrjään
- boaittus, boaittos** rauhallinen, syrjäinen; *boaittos báiki* syrjäinen paikka
- boaitu** rauha (ihmisiltä); *dáppe lovttas lea boaitu barggadit* täällä vintillä voi rauhassa työskennellä
- boakčánaddat** saada ruokaa väärään kurkkuun, olla tukehtumaisillaan ruokaan
- boakčánit** saada ruokaa väärään kurkkuun, (lähes) tukehtua ruokaan
- boakkagit** tulla länkisääriseksi
- boakkas, boagge-** länkisäärinen
- boakkil** (adv.) väärä (pysyvästi, säärestä); *juolggit ledje boakkil* sääret olivat väärät
- boakkostit** kulkea länkisäärisenä (vähän matkaa, lyhyen aikaa)
- boakkuhit** panna köpöttelemään
- boalbaladdat** kietoa (esim. köysi; tarmokkaasti, useaan kertaan)
- boalbasaddat ~ boalbasuddat** kangerrella, takerrella (puheessaan); *su boalbasaddama lei váttis áddet* hänen kangertelemaa puhettaan oli vaikea ymmärtää
- boalbasuvvat** kangistua (kielestä), takertua (sanoistaan)
- boalbat** kääristä, kietaista (köysi siteeksi); kangerrella, takerrella (puheessaan)
- boalbái, boalbás** kömpelö (käsistään tai puheissaan); sotkeutunut, sekainen (narusta tms. sidoksessa)
- boalbaladdat ~ boalbalastalit** kangerrella, takerrella (puheessaan, usein)
- boalbalastit** kangerrella, takerrella (erit. puheessa)
- boalbbadit** kääriä, kietoa (köysi siteeksi); kangerrella, takerrella (puheessaan, jatkuvasti)

boalbbas, boalbe- kankea, kömpelö (käsistään tai puheissaan); sotkeutunut, sekainen (narusta tms. sidoksessa)

boalbi kompura, mämmikoura; kangertelevaliainen henkilö

boalbi, boalbbes kankea, kömpelö käsistään, konttakätinen

boalbiluddat ~ boalbuluddat sotkeutua omiin jalkoihinsa (väsyneestä), kompuroida (vähän)

boalbut kompuroida, hoiperrella; kääriäistä, kietaista (köysi, naru)

boalča kalsu, nysä (puukon tms.)

boalčasit nyrjähtää

boalčánit lähteä liikkeelle (kaljupäisenä)

boalčát olla jossakin kaljupäisenä; olla jossakin kompurana, huonojalkaisena

boalččagit kaljuuntua; tulla kompurajalkaiseksi; tulla kömpelöksi (käsistään)

boalččas, boalče- kalju, kaljupäinen; kompurajalkainen

boalččihit tulla tupsahtaa (johonkin, kaljupäisenä)

boalččil (adv.) kalju (päästä, ihmisestä); kampura, kompura (jalasta)

boalččildit ~ boalččuhit kulkea jossakin kaljupäisenä

boalčeoaivvat kaljupäinen

boalči kalju, kaljupää, kaljupäinen henkilö; kompurajalkainen henkilö; mämmikoura, poropeukalo

boalčut kaljuuntua; kompuroida, taapertaa

boalčut (adv.) kompuralla (jaloista)

boaldálas (bot.) nokkonen, rautanokkonen

boaldálas polttelias, paljon polttava

boaldálaseal'li polttiaiseläin

boaldámuš poltettava, polttaminen; *stobus ii lean báljo boaldámuš* tuvassa ei ollut juuri poltettavaa

boaldámuš polttoaine; *boaldámušmáksu* polttoainemaksu; *boaldámušvearru* polttoainevero

boaldda ruskiste, ruskistetut jauhot

boalddašit poltella; *dola boalddašit* poltella tulta, *biippu boalddašit* poltella piippua

boalddádat paahde (auringon)

boalddáhagat (pl.) poltteet, synnytyksivut

boalddáhat polttava kipu

boalddáhatbáhkka polttava helle

boalddáldahttit pyyhältää, kiiruhtaa (jonnekin)

boalddehahtti poltettava, poltettavissa oleva

boalddehahttit poltattaa (vahingossa)

boalddestit polttaa (vähän)

boalddihit poltattaa, panna polttamaan; soveltua tai kelvata poltettavaksi; pyyhältää, kiittää, rynnätä

boalddistit polttaa (toden teolla)

boaldevaš polttavainen, polttava; palava (tunteesta), *boaldevaš dovddut boahttevaš guoibmásis* palavat tunteet tulevaan puolisoonsa

boaldin polttaminen, poltto

boaldineanadoallu kaskitalous

boaldinmohtor polttomoottori

boaldinmuorra polttopuu

boaldinol'ju polttoöljy

boaldinseal'la polttokenno

boaldinspriita denaturoitu sprii

boaldit polttaa (antaa palaa); polttaa (tupakkaa, piippua); polttaa, kirvellä; paahtaa (auringosta)

boalga häpeäpilkku (ihmisestä), surkimus, pilkan kohde, naurunaihe; kiusankappale

boalggahallat saattaa häpeään (usein tai useita); yrittää saattaa häpeään

boalggahit ~ boalggahuhttit saattaa häpeään

boallobavdi näppäimistö (tietokoneen)

boallobogán nappivyö (jossa on pyöreitä nappikoristeita)

boallodákti nilkka (eläimellä)

boallogálla (bot.) kyssäkaali

boalloluikket (bot.) rantaluikka

boallolukti (bot.) nuppisara

boallonjukča kyhmyjoutsen

boallonjunpean'na kuulakärkikynä

boalloráigi napinläpi

boallorássi (bot.) kullero

boallu nappi; nappula; näppäin; päänuppi (ihmisellä)

boaloheapme, boalohis napiton; vähänappinen, *boalohis báidi* vähänappinen paita

boalohallat napittaa (usein tai useita), napitella

boaltočavdda pulttiavain, mutteriavain

boaltu pultti, mutteri

boaluhit napittaa

boalvár ~ boalvvir kauppias

boalváruššat toimia kauppiaana

boanda maanviljelijä, talonpoika

boanda, boanddas ~ boandá/i (-s) varakas, vauras, *boandás badjeolmmoš* varakas
poronhoitaja

boandasearvi maamiesseura (S); *Vuovdaguoikka boandasearvi* Outakosken maamiesseura

boanddaiduvvat vaurastua

boanddár (-is) vauras, hyvin toimeentuleva

boandut vaurastua

boara tumma jää (keväällä)

boarajiekŋa kohvajää

boaran vanhus

boarásmanbeaivái (adv.) vanhemmiten, vanhoilla päivillään; *boarásmanbeaivái son elii buoza* vanhemmiten hän sairasteli

boarásmuvvat vanhentua

boarášit (soapmása) pitää (jotakuta) liian vanhana (johonkin); *boarášii mu diekkár bargui*
piti minua liian vanhana tuollaiseen työhön

boardda portaat (ulko-ovella); *boardda-* porras-

boarddaceahkki askelma

boaresáigásaš vanhanaikainen

boaresbárdni vanhapoika

boaresdárri muinaisnorja

boaresgállarássi (bot.) metsäkurjenpolvi

boaresgávpot vanhakaupunki

boareslágan vanhahko

boaresmál'lesaš vanhanmallinen

boaresmánnu alakuun aika (muutama päivä ennen uutta kuuta)

boaresnieida vanhapiika

boargár kauppias; porvari

boargil (-is) kevyt, luistava (kelistä)

boaris, boares vanha

boarisvuohta ~ boaresvuohta vanhuus; *boarisvuodadoarjja* vanhuudentuki,
boarisvuodaealáhat vanhuuseläke

boarka, boarkkas äkkipikainen, äkäinen; *boarkavuohta* äreys, äkkipikaisuus

boarkkasmuvvat tulla äkkipikaiseksi, äkkipikaisemmaksi

boarkkastallat käyttäytyä äkkipikaisesti, ärhennellä

boarkkašit (soapmása) pitää (jotakuta) liian äkkipikaisena; *boarkkašit boatnjás* pitää aviomiestään liian äkkipikaisena

boarráseamos vanhin

boarráset ~ boarráseabbo ~ boarrásut vanhempi; *lea mus moadde jagi boarráset* on minua pari vuotta vanhempi

boarrásiidruhta vanhuuseläke

boarrásiidsiida ~ boarrásiiddállu ~ boarrásiidruoktu vanhainkoti

boarrásis (adv.) vanhastaan; *lei munnje boarrásis oahpis* oli minulle vanhastaan tuttu henkilö

boar'ri kopukka, lautta

boarsku kiipeli, nolo tilanne; kommellus, munaus

boarskudit nolata, munata; olla nolossa tilanteessa

boarskudit nolata, munata, *boarskudit iežas* nolata itsensä; saattaa noloon tilanteeseen, panna kiipeliin; olla nolossa tilanteessa, kiipelissä

boarskuduvvat tulla tai joutua nolatuksi; joutua noloon tilanteeseen, kiipeliin

boarstu eteinen, porstua

boarti tuokkonen, tuohikontti

boaru paarma

boasastit kulkea kimpsuineen ja kampsuineen

boaski nilkka (erit. eläimen)

boassa hiirenpesä, myyränpesä; pesä (fig.)

boasta gč. **poasta**

boasttoalárbma väärä hälytys

boasttoatnu väärinkäyttö

boasttoáddejupmi ~ boasttoipmárdus väärinkäsitys

boasttoáigge (adv.) väärään aikaan

boasttogeavaheadji väärinkäyttäjä

boasttogeavahus väärinkäyttö; väärinkäytös

boasttogežiid (adv.) väärinpäin

boasttolávki harha-askele; *diet lei sus boasttolávki* tuo oli häneltä harha-askele

boasttonummir väärä numero (puhelimessa)

boasttooahpalaš harhaoppinen

boasttooahppa harhaoppi

boasttooinnolaš näennäinen

boasttuvuohta vääräys; virhe, virheellisyys

boastut (adv.) väärin; *dagai boastut* teki väärin, *dus lea boastut* olet väärässä

boaššobealli perän puoli (asumuksesta); *boaššobealde* perällä (asumuksesta), *boaššobeallai* perälle (asumuksesta), *boaššobeale* perältä, perältä päin (asumuksesta)

boaššobeallji kotakorva (kodan perän puoleinen)

boaššobearpmet posiopermikkä (kodan perän puoleinen permantoranka)

boaššohas (subst.) joka oleilee mielellään (kodan) perällä

boaššolačča vähän perempää (ohi, asumuksesta puheen ollen)

boaššolaččas vähän perempänä (asumuksesta)

boaššolažžii vähän peremmäksi (asumuksesta)

boaššolii ~ **boaššolebbui** peremmäksi (asumuksessa)

boaššolis ~ **boaššoleappos** perempänä (asumuksessa)

boaššoloaidu posioloitto (kodassa)

boaššoseaidni peräseinä, takaseinä

boaššouksa takaovi

boaššu asumuksen perä, posio; *boaššus* asumuksen perällä, *boššui* asumuksen perälle

boaššul (adv.) perempää (ohi, asumuksesta puheen ollen)

boaššumus perimmäinen (asumuksessa); *boaššumusas* perimmäisenä, *boaššumussii* perimmäiseksi

boaššut perempi (asumuksessa)

boatka kapeikko, kaventuma; kannas, salmi; katkos; tauko, väli, katko

boatkadivri hyönteinen

boatkanaddat katkeilla, mennä (monesta kohtaa) poikki; joutua keskeyttämään (sävel laulaessa, kun hengitys loppuu kesken)

boatkanit katketa, mennä poikki (esim. köydestä); katketa, loppua (ystävyydestä, suhteista tms.); joutua vieroitetuksi (lapsesta)

boatkanmeahtun ~ **boatkkaheapme**, **boatkkahis** katkeamaton; yhtäjaksoinen

boatkasáhcu ~ **boatkacáhcu** ~ **boatkasárggis** katkoviiva

boatkkahas hyönteinen

boatkkal (adv.) kapealla, kapeana (joltakin kohti pysyvästi)

boatkkalaš katkonainen; katkollinen

boatkkalduhttit pidättää, viivyttää (työnteossa)

boatkkáldat katkein (porojonossa)

boatkkálduvvat katketa (porotokasta, porojonosta)

boatkkuhit panna katkomaan, panna pätkimään

boatkuluvvat ~ boatkuduvvat kangistua, kipeytyä (lihaksista)

boatkut katkoa, pätkiä; *boatkun* katkominen, pätkiminen

boatnjáš (adv.) miehineen, aviomiehineen, aviomiehensä kanssa

boavdi (R) pouta

boavji porukka, roikka, kuppikunta, sakki

boazoheapme, boazohis poroton

boazohuvvat tulla porottomaksi; jäädä vähille poroille

boazu poro; *boazobargu* poronhoitotyö, *boazobarta* porokämppä, *boazobeana* porokoiria, *boazočora* poropartio, *boazodállu* porotalo, porotila, *boazodoal'li* poronhoitaja, *boazodoallu* poronhoito, porotalous, *boazoeaiggát* poronomistaja, *boazoealáhus* poroelinkeino, *boazoeallu* poroelo, tokka, *boazogeahčči* poropaimen, *boazoisit* poroisäntä (S), *boazojápmu* porokato, porotuho, *boazokoahkka* poropaimen (taitava), *boazolohku* poroluku, poromäärä, *boazomeahcci* porometsä, *boazomearka* poromerkki, *boazomohkki* poronhakumatka, *boazooasti* poronostaja, *boazooahcu* porojen haku (poroerotusta varten), *boazoolmmoš* poronhoitaja, *boazoorohat* poronhoitopiiri (N), *boazoreanga* pororenki, *boazorikkis* pororikas, *boazoroassu* porojen joukkotuho, *boazosápmelaš ~ boazosápmi* porosaamelainen, *boazosiida* porokylä; porotokka, *boazosuola* porovaras, *boazosuolavuohta* porovarkaus, *boazovahát* porovahinko, *boazovázzi* poropaimen

boazuiduvvat saada runsaasti poroja

boazzi pykälä, loveus, lovi (vanteessa tms.); lovi, kolo (esim. puukon terässä); vipu

boazzut pyältää, pykältää (vannetta); saada lovi, kolo

bocáhallat puistella (itseään), puistatella; ravistautua (hereille)

bocce ~ boze reilu kaveri, kiva tyyppi, hyvä jätkä

bodda hetki, ajankohta; *dan botta* sillä aikaa, *dan boddii* siksi aikaa, *eahketbotta* iltakauden, *iđitbotta* aamukauden, *beaivebotta* päiväkauden, koko päivän, *oalle botta* melko pitkän ajan, *oanehis botta* lyhyen ajan, tovin

boddasaš hallittavissa oleva; *soapmása boddasaš bargu* jonkun hallittavissa oleva työ

boddu ajankohta, hetki; tuokio; jakso, oppitunti (esim. oppikirjassa); tauko, väliaika

bodnái (adv.) pohjaan, pohjalle, syvälle; alas, alaspäin

bodnečáhci pohjavesi

bodnejiekja pohjajää, maanpintaa vasten oleva jääkerros
bodnelačča vähän pohjempaa (ohi)
bodnelaččas vähän pohjempana, vähän pohjempaa
bodnelažžii vähän pohjemmaksi
bodnelii ~ bodnelebbui pohjemmaksi
bodnelis ~ bodneleappos pohjempana
bodnenuohtti laahusnuotta
bodnerávdnji pohjavirta
bodnerivot pohjamuta
bodneskártta maan pintaa vasten kovettunut lumi (laidunmailla); sohjo (lumen alla)
bodnesuossa suppo (joessa)
bodneul'lu alusvilla (erit. lampaalla)
bodni pohja, *botnis* pohjalla, pohjassa, *bodnái* pohjaan asti; sakka, *botnit* (pl.) kahvinporot
bodnil (adv.) pohjempaa (ohi, myöten), lähempänä pohjaa kulkien
bodnjasit väännähtää; poistua suutuksissaan
bodnjái, bodnjás kiero, kierosyinen, *bodnjás muorra* kierosyinen puu; monimutkainen, mutkikas (asiasta)
bodnjájahkes änkylä (ihmisestä)
bodnját olla jossakin kierona, kierossa
bodnjedivgarássi (bot.) kiehkurakielo
bodnjemiestta (bot.) paatsama
bodas ~ bodaš hyhmä, hyyde, suppo
bodas, bohta turvonnut (erit. ovesta)
bodastit ~ bodaštit muodostaa hyhmää, hyydettä, suppoa
bodđanit irrota, irtaantua
bod'đehahtti irrotettava; *bod'đehahtti lohkki* irrotettava kansi
bod'đenláhkai (adv.) irrotettavissa; *diet lohkki lea bod'đenláhkai* tuo kansi on irrotettavissa
bod'đestit puistatella, puistella itseään (eläimestä)
bod'đet irrottaa, erottaa; vapauttaa; yllyttää
bodđolagaid (adv.) irrallaan, irralleen, erillään, erilleen; yksitellen, vähittäin
bod'đui, bod'đos karikkoinen; *bod'đos guoikkaoivi* karikkoinen koskenniska
bodohagaid (adv.) yksitellen, yksittäin, vähittäin (kaupasta tms.)
bodu- irto-, irtonainen, irrallinen
boduáigi vapaa-aika

bođuboazu irtoporo (joka ei ole tokassa)

bođubustávva irtokirjain

bođufalástallan ~ **bođufalášstallan** yleisurheilu

bođugávnus irtolöytö

bođugávpi vähittäiskauppa

bođuhaddi vähittäishinta

bođuhiid (adv.) yksitellen, yksittäin, vähittäin (kaupasta tms.)

bođuid (adv.) irti, irrallaan

bođuidvuovdi vähittäisliike; vähittäismyyjä

bođuidvuovdin vähittäismyynti

bođunummir irtonumero (lehden)

bođuopmodat irtaimisto

bođus (attr.) irrallinen; erillinen

bogahit porauttaa; soveltua tai kelvata porattavaksi

bogádat kapeikko

boggalit paiskata, mätkäyttää (esim. maahan, rekeen), töytäistä (esim. maahan); tappaa (teuras nopeasti)

boggádit lojua, makailla, köllötellä

boggáhit antaa virua, pitää lojumassa

boggát virua, lojua, pötköttää, rötköttää; *boggái láhttis obbanaga* rötkötti lattialla täysissä pukeissaan

boggi pullukka, pötkylä; pötköllään oleva eläin

bogil (adv.) ahtaimmillaan, kapeimmillaan (jostakin kohtaa)

bogostallat naureskella

bogostat naurunaihe; *bogostahkan šaddat* joutua naurunalaiseksi

bohccádat (bot.) putkilo

bohccebasttat (pl.) putkipihdit

bohcebidđji putkiasentaja, putkimies

bohccečuohpan putkileikkuri

bohcceguoppar pillisieni

bohcejeagil torvijäkälä

bohcejeanga putkikierre

bohccenjunni kärsä; *elefántta bohccenjunni* norsun kärsä

bohccesággi putkisokka

- bohcešaddu** putkilokasvi; *bohcešattut* (pl.) sarjakukkaiset
- bohcci** putki, pilli, imupilli, korsi (ontto), *bohccit* (pl.), putket, putkisto; savupiippu; nokka (pannun); putkilo
- bohccobiergu** poronliha
- bohccočuolbma** porosolmu
- bohccoduollji** porontalja
- bohccogorut** poronruho
- bohccoguoppar** tatti
- bohccoguottádat** hankikanto (poron kantava)
- bohccojeaddjái, bohccojeaddjás** pororikas; *bohccojeaddjás boaresbárdni* pororikas vanhapoika
- bohccojeagil** poronjäkälä
- bohccolukti** (bot.) tunturinuppisara
- bohccomielki** poronmaito
- bohcconáhkki** poronnahka
- bohccorábbi** poronraato, porohaaska; *geaidnoguoras ledje bohccoráppit* maantien varrella oli poronraatoja
- bohccoskálžu** sydänsimpukka
- bohccostallan** porostelu, poronhoito; porosilla olo (lasten leikki)
- bohccostallat** porostella, hoidella poroja; leikkiä poroa, olla porosilla, *bártnážat bohccostalle šiljus* pikkupojat leikkivät poroa pihamaalla
- bohccoste aika** poronpaisti
- bohccovuodja** poronvoi (poronmaidosta tehty)
- bohccosuoidni** (bot.) järvikorte
- bohciidahttit** virittää, herättää, synnyttää, nostattaa, herättää, aiheuttaa
- bohciidit** viritä, kehittyä, kehkeytyä, syntyä
- bohčit** gč. **bahčit**
- bohkasit** olla porattavissa
- bohkašuvvat** tulla poratuksi
- bohkat** kaventaa, ottaa sisään (esim. vaatetta, liikaa)
- bohkat** porata, kairata; *bohkan* poraaminen, poraus, kairaaminen, kairaus
- bohkárássi** (bot.) pukinjuuri
- bohkaskálžu** sinisimpukka
- bohki** kapeikko (joen, järven, kurun); laakso (esim. kahden tunturin välissä); vyötärö

bohkká pukki

bohkkái, bohkkás kapeikkoinen (maastosta); liian tai kovin kapea vyötärön kohdalta (vaatteesta)

bohkket kaventaa, ottaa sisään (esim. vaatetta, liikaa)

bohkkonguolli puolikuiva kala

bohkkut (R) kaivaa esille, penkoa esiin

bohkolat nietostuma, lumiharjanne

bohkosaddat naurahdella

bohkosastit naurahtaa; *bohkosasttii su ságaide* naurahti hänen jutuilleen

bohkosit ruveta nauramaan, purskahtaa nauruun

bohppel (bot.) poppeli

bohraidahhtit pölistää, pölisyttää, pöllyttää; tupruttaa, tuiskuttaa

bohraidit pölistä, pöllytä; tupruta, tuiskuta

bohrihit tuiskahtaa (johonkin pöllähtävään); pöllytä (vähän), tuprahtaa

bohristit pölistä (kovasti)

bohrra pölinä (pölyn, tuhkan)

bohrralahhtit panna (lumi tms.) pöllyämään (nopeasti)

bohrralit lähteä menemään peski pölisten

bohrrat pölistä, pöllytä, tupruta

bohruhit pölistää, pöllyttää

bohtal gč. **boahtal**

bohtaneapmi ~ **bohtti** ajettuma, ajos; turvotus

bohtanit turvota, ajettua (ruumiinosasta); nousta (taikinasta)

bohtaras pörrökarva; pörröisyys

bohtarastit pörhistää karvansa; kulkea pörhistellen; nousta pystyyn (karvasta); nousta (taikinasta) / vihastua, suuttua, pöyristyä / ruveta kasvamaan hyvin heinää (niitystä)

bohtas (-) turvonnut, ajettunut; vähäpuheinen, äreä; suuttunut, vihainen

bohtat turvota; nousta, paisua (leipä paistettaessa)

bohttehallat turvotella, yrittää turvottaa

bohttehit turvottaa, panna turpoamaan, aiheuttaa turvotus

bohttobeangka pottatuoli

bohttu metsikkö, *soahkebohttu* koivikko; tukko (leikkaamatta jätettyjä karvoja tms.)

bohttu potta, yöastia

boibmoladdat nokkia, noukkia, napsia (rivakasti)

boibmolas innokas nokkimaan; taipuvainen noukkimaan, napsimaan

boigánállu (R) hakaneula

boija poiju

boikohtta boikotti

boikohttet ~ boikoteret boikotoida

boimmodit nokkia; noukkia, nappailla

boimmohat nokkimispaikka

boimmon nokkija; näpistelijä

boisbotneheapme, boisbotnehis tavaton, mahdoton; *boisbotnehis máinnasseahkka* tavaton satusetä

boitosii (adv.) syrjäiseen paikkaan, syrjään

boitosis (adv.) syrjäisessä paikassa, syrjässä

boittohagas (adv.) syrjäisessä paikassa, syrjässä

boittohahkii (adv.) syrjäiseen paikkaan, syrjään

bojá ~ boiggá miekkonen, veikkonen

bokkagit taipua makuulle, pötkölleen

bokkas, bogge- pullakka, pullea; täyteen ahdettu (esim. ahkio)

bokkihit mätkähtää, romahtaa, lässähtää

bokkodit käyskennellä länkisäärisenä

bokkodit väännellä, kammata, vivuta (auki tai ylös useamman kerran tai jatkuvasti, esim. kansia)

bokkuhit mätkiä, paiskoa (maahan, rekeen tms.), töniä (maahan, nurin tms.)

boksa säilykepurkki; *boksačoavdda* tölkinavaaja, tölkkiavain

boksár ~ boksejeaddji nyrkkeilijä

boksen nyrkkeily; *boksengárdi* nyrkkeilykehä, *boksenkámpa* nyrkkeilyottelu

bokser bokseri (koira)

bokset nyrkkeillä

boktaladdat herätellä (useita tai usein); yrittää herättää, yrittää saada hereille

boktalit herätellä (jotakuta); herättää (joku usein tai useita)

boktáladdat herätellä (useita tai monta kertaa, tarmokkaasti)

bokte (pp.) kautta, *dákko bokte* tätä kautta; välityksellä, kautta, avulla, *šaddat oskkus bokte ávdugassan* tulla uskonsa avulla autuaaksi

boktilit herättää (nopeasti)

boktin herätys, herättäminen

boktindiibmu herätyskello

boktit herättää joku; herättää joku (tahattomasti)

bola ~ bole booli

bolas kuuro, ryöppy

bolastit ryöpsäyttää (sadekuurosta)

boldejaš polttiainen

boldnái, boldnás kumpuileva; *boldnás eatnamat* (pl.) kumpuileva maasto

boldni kumpu, kukkula, kumpare

boldot tulla tai joutua poltetuksi

boles ~ boliisa ~ poliisa ~ politiija poliisi; *bolesášši* poliisiasia, *bolesbearráigeahčču* poliisivalvonta, *bolesbiila* poliisiauto, *bolesdárkkisteaddji* poliisitarkastaja, *bolesdiedáhus* poliisitiedotus, *bolesdoaibma* poliisitoimi, *bolesdutkanmuš* poliisitutkimus, *bolesdutkan* poliisikuulustelu, *boleseiseváldi* poliisiviranomainen, *boleskomissára* poliisikomisario, *boleslágádus* poliisilaitos, *bolesmeaštir* poliisimestari, *bolesskuvla* poliisiopisto, *bolesstašuvdna* poliisiasema

bolfát olla jossakin tuuheana, pörröisenä; olla jossakin paksuissa talvivaatteissa

bolfegaccet hömötiainen

bolfelukti (bot.) röyhysara

bolffagit tuuhettua, tulla tuuheammaksi, pörhistää karvansa; äkämystyä

bolffas, bolfe- tuuhea, pörröinen; äkäinen, murjottava

bolffuhit liikkua tuuheana, pörröisenä; liikkua paksuissa talvivaatteissa; pöllyttää, *bolffuhit oadđádagaid* pöllyttää makauksia

bolfi pörröinen olio, pörröpää; paksuihin talvivaatteeseen pukeutunut henkilö; murjottaja, äkäpussi

bolgen poljin (erit. kangaspuissa)

bolget häpäistä, saattaa häpeään; *bolgen* häpeään saattaminen, häväistys

boliisa gč. **boles**

bolko- sisäkkäin oleva; odottava, raskaana oleva

bolkolagaid (adv.) sisäkkäin (esim. tyhjistä ahkioista); päällekkäin (esim. vaatteista)

bolkolas (attr.) sisäkkäin oleva (kahdesta tai useammasta esineestä)

bol'lu kippo, kuppi; jolla, pieni järvivene; painanne, kuoppa (maastossa)

bol'lui, bol'los napikas, runsasnappinen

bol'lui, bol'los painanteinen (maastossa); *aiddo diekko lea hui bol'lui* juuri sillä kohtaa on hyvin paljon painanteita

bolohallat napittaa (usein tai useita vaatekappaleita), napitella
bolset kuhnailla, aikailla
bolsttar patja (itämurteissa), tyyny (länsimurteissa)
bolsttarolgoš tyynyliina (länsimurteissa)
bolsttarskoadaš patjansuojus (itämurteissa), tyynyliina (länsimurteissa)
boltasaddat nousta (vähin erin vuoteesta)
boltasit nousta vuoteesta, makuulta
boltot ajettua, pöhöttyä (paleltumisen vuoksi)
bolttodit penkoa (kauan), penkoilla; purkaa (kuormaa kauan); louhia (maaperää kauan);
 auraila (lunta)
bolttohat paikka, josta jotakin on kiskottu tai kaivettu maasta; louhos
bolttut penkoa (tavaroita); purkaa (kuormaa); louhia (maaperää); aurata (lunta)
bomba pommi; *bombagirdi* pommittaja
bombasuodji pommisuoja
bomben pommitus
bombet pommittaa
bondde talonpoika; isäntä, ruokakunnan päämies; ruokakunta (erit. porosaamelainen);
 sotamies (šakissa)
bonddegielda maalaiskunta
bonjadahkes helposti sotkuun menevä (esim. köydestä)
bonjadeapmi vääntely; vääristely, vääristelmä
bonjadit sotkeutua (köyteen tms.)
bonjadit väännellä (jotakin); vääristellä (asioita)
bonjagit kieroontua, kiertyä kieroksi; tulla änkyräksi, hankalaksi
bonjahallat joutua väännetyksi (esim. painissa)
bonjahat väänne (erit. vatsanväänne); äkkikäännös
bonjahit väännättää; soveltua väännettäväksi
bonjaldat punottu kimppu, nippu; kenkäheinänippu
bonjas, botnja vääntynyt; kierteellä oleva, väännetty
bonjastat vääntö (yksi, nopea), väänne
bonjastit vääntää (kerran, nopeasti); kääntää (äkkiä)
bonjil (adv.) kierteellä, kiero, kierteinen; *lea diekko bonjil* on sillä kohtaa kierteellä
bonjis säie; kierre
bonjit kieroilija

bonjit, bonjihis kiero, vääntynyt

bonju- kiero (erit. esineestä), kierteinen

bonjusuorri kierteishaara

bonset juopotella, ryypätä

bonus bonus, hyvitys, lisäpiste

bonus gč. **banus**

bonkalit jysäyttää, tömäyttää, kumauttaa, jymäyttää

bonkit jymistä, tömistä, jyskyä, jyskyttää, kumista

bonkkas jyminä, jumputus, jyske

bonkkáhallat jymähdellä, jysähdellä, kumahdella

bonkkihit jymähtää, jysähtää, kumahtaa

bonkkuhit jyskyttää, tömistää

borabahá, borabahás äkäinen, hyökkäävä; *borabahás beana* äkäinen koira

boraboatkkahas syöpäläinen; *dihkit ja eara boraboatkkahasat* täit ja muut syöpäläiset

boradaddat aterioida (pitkään; usein; useasta)

boradahkes ärhäkkä, pureva (koirasta)

boradanáigi ruoka-aika

boradanbáiki ruokala

boradanbeavdi ruokapöytä

boradandiibmu ruokatunti

boradanlatnja ruokasali, ruokailuhuone

boradanneav'vu ruokailuväline

boradanvierut (pl.) pöytätavat; ruokakulttuuri

boradeaddji ruokailija

boradeapmi ruokailu, ateriointi

boradit ruokailla, aterioida; syödä pitkään; näykkiä, yrittää purra (koirasta)

boradivri syöpäläinen

boragas hirviö, hirmu, peto; mörkö

boraguolli petokala

borahahti syötävä, syötäväksi kelpaava; *guobbarat leat borahahti biebmu* sienet ovat syötävää ruokaa

borahas hylkiö, hylky, muiden hylkimä henkilö

borahas syöpäläinen

borahat syömäpaikka, syöntipaikka, syönnös; pisto, pistokohta (sääsken, mäkärän); kipu (jäytävä)

boraheaddji syöttäjä; *máná boraheaddji* lapsen syöttäjä

boraheapmi syöttäminen, syöttö; syövytys

borahit syöttää; *borahii iežas uhcamánáža* syötti vauvansa; olla syötävissä, soveltua syötäväksi, *diet biebmui gal boraha* tuo ruoka kyllä on syötävää; syövyttää (esim. syylää, pattia)

borakeahtes (attr.) syömätön, nälkäinen

borakeahttäivuoha paasto; *atnit borakeahttäivuoda* paastota

boralmasat (pl.) syömingit

boraloddi petolintu

boranas syötävä, ruokapala

boranis (attr.) näykkivä (erit. koirasta)

boranoaidi syöjänoita, kuoleman aiheuttava noita

boras ~ **borasdávda** syöpä; *borasbuhcci* syöpäpotilas, *borasčuolbma* syöpäpesäke, *borasdálkkas* syöpälääke, *borasseal'la* syöpäsolu, *borasšattalmas* syöpäkasvain

boraspire petoeläin

borastahttit syöttää vähän (esim. ajoporoa), antaa syödä vähän

borastallat popsia, syödä vähän, silloin tällöin

borastit syödä (vähän)

borastuhkes ahne ruoan perään, syöppö; ahne johonkin (rahaan, rikkauksiin tms.)

borastuhkesvuohta ylensyönti; ahneus johonkin (rahaan, rikkauksiin tms.)

borastuvvat

borašir'rá petopunkki

-borat -kulmainen, -särmäinen; *njealjeborat* nelisärmäinen

bordeal'la bordelli, ilotalo

bordeguorbmi kansilasti (laivassa)

bordi erä (korttipelissä); korttipöytä; pöytä (R); kansi (laivan)

bordit gč. **bardit**

boreš (-is) paljoruokainen, syöppö; *borešvuohta* mässäily

boret porata (kiveä tai metallia)

boret remontoida (talo, taloa)

borga pyry, lumisade (sakea, tuulella); ryöppy (esim. vettä, hiekkaa, karvoja)

borgaladdat pyrytellä (kovasti)

borgalit tuprauttaa (esim. lunta), pärskäyttää (jokin veteen), alkaa äkkiä pyryttää; polttaa piippua, tupakoida (hetkisen)

borgat pyryttää, sataa lunta (tuulisella säällä); pyryttää (esim. tie) umpeen

borgádit luoda karvansa (porosta); hilseillä (ihosta); hävitä (kaupanteossa, kaupassa)

borgáhit panna tupruamaan, tuprauttaa, roiskauttaa; tuprauttaa isot savut (tupakoidessaan); olla puhemiehenä, kosia (jonkun puolesta)

borgái, borgás ~ borgii, borges pyryinen; *lea leamaš borges vahkkoloahppa* on ollut pyryinen viikonloppu

borgár kansalainen, *norgga stáhtaborgár* norjan kansalainen; kauppias, porvari; porvari (ei-sosialisti)

borgárat (pl.) porvaristo

borgárbáلكá (N) kansalaispalkka

borgáriidbealli porvaristo

borgárlaš porvarillinen

borgárvuohta kansalaisuus; *sus lea norgga borgárvuohta* hänellä on norjan kansalaisuus

borgát panna tupakaksi, ruveta tupakoimaan

borgebeaska purkapeski, silokarvapeski, varhaissyksyn nahoista ommeltu peski

borgeduollji purkatalja, silokarvatalja

borgemánnu elokuu

borgemiessi silokarvainen vasa

borget tehdä (äkkiä) pyry, alkaa (äkkiä) pyryttää

borggadit pyrytellä

borggahallat joutua pyryn yllättämäksi; *borggahalai muorrameahcis* joutui puunhakureissullaan pyryn yllättämäksi

borggahat kinos (tuiskun kasaama)

borggahit pöllyttää

borggamus (attr.) pyryisin; *dál dáidá leat dán čavčča borggamus beaivi* nyt taitaa olla tämän syksyn pyryisin päivä

borggas (attr.) pyryinen

borggas, borge- purkakarvainen, silokarvainen

borggaslágan melko pyryinen

borggastallat pyrytellä (jonkin verran)

borggastit pyryttää (vähän)

borggastuvvat aikoa pyryttää, valmistella pyryä

borggat pyryisempi; *dál dáidá lea borggat beaivi go ikte* tänään taitaa olla pyryisempää kuin eilen

borggihit tuprahtaa, pöllähtää, tuiskahtaa (lumeen, veteen, hiekkaan)

borggiidit tehdä pyry, alkaa pyryttää

borggistit tupruta, pöllytä, höyrytä (sakeana)

borggohallan tupruttelu; tupakointi, tupakan polttaminen

borggohallat tuprutella; tupakoida, poltella tupakkaa

borgguheaddji tupakoitsija

borgguheapmi tupakointi

borgguhit tupruttaa; tupakoida, polttaa tupakkaa

borggutkeahtes (attr.) tupakoimaton

borgi karvanluonti, purka; silokarva

borgit tupruta, savuta; porskia, porskuttaa

borgohallat joutua lumen alle, pyryttyä

borgohit antaa peittyä lumeen, päästää peittymään lumeen

borgostit peittyä (vähän) lumeen

borgot peittyä, hautautua lumeen

boril (adv.) särmällä (esineestä tai sen kohdasta), särmäinen

borjánit lähteä purjehtimaan

borjjadat ~ borjjádat ~ borjadat ~ borjat purjetuuli

borjjas purje

borjjasdoajáhallan purjelautailu

borjjasdoajáhal'li purjelautailija

borjjasfanas purjelaiva, purjevene

borjjasfiel'lu purjelauta

borjjasliidni purjekangas

borjjasluovddástallan lainelautailu

borjjasluovddástallat lainelautailla

borjjasluovdi lainelauta

borjjasmátki purjehdusmatka

borjjasskiipa purjelaiva

borjjastahttit panna purjehtimaan; purjehtia jonkun perässä (tavoittaakseen tämän)

borjjastallat purjehtia (jatkuvasti)

borjjasteaddji purjehtija

borjjasteapmi purjehdus

borjjastit purjehtia

bormeašttir (S) pormestari

borra purnu (kivillä vuorattu lihansäilytyskuoppa), saiho

borralas pureskeleva, puremaan taipuvainen (esim. koirasta)

borralit syödä nopeasti, hotkaista, haukata

borraluvvat kulua poikki (esim. köydestä), syöpyä (esim. ruosteen vaikutuksesta)

borramuš syötävä; ruoka, ravinto, syöminen; ateria, ruoka; ruoka, ruokalaji

borramušárvu ravintoarvo

borramušávnnas ruoka-aine, ravintoaine, ravinne

borramušbázahus ruoantähde

borramušbuoidi ravintorasva

borramušdárbbas ruokatarvike

borramušgálvu elintarvike

borramušgámmir kylmähuone, kylmäkomero, ruokakomero

borramušgárri ruokakaara

borramušgávpi ruokakauppa

borramušgázzi ruokakunta

borramušheahti ruokapula

borramušlistu ruokalista

borramušmirkkohus ruokamyrkytys

borramušsorta ~ **borramušládja** ruokalaji

borramušvuohki ruokavalio, dieetti

borranáigi ruoka-aika

borranbeavdi ruokapöytä

borranboddu ruokatauko

borrančalbmái (adv.) syömämielessä; *geahčastii dan goikebiergobihtái borrančalbmái*
katsahti siihen kuivalihapalaan syömämielessä

borrandiibmu ruokatunti

borrandoarvi tarvittava määrä ruokaa, tarpeeksi syötävää; annos (ruokaa)

borranhárjánupmi ruokailutottumus

borranlanjas (adv.) syöntituulella

borranlatnja ruokailuhuone, ruokasali

borranlatnjii (adv.) syöntituulelle

borranlihti ruoka-astia

borranlustu ruokahalu

borranmiella syömisen halu, syömähalu

borrannárri ateriaan tarvittava määrä

borranneav´vu ruokailuväline

borranrássi (bot.) väinönputki

borranrohkos ruokarukous

borransággi syömäpuikko

borranváddu syömishäiriö

borrat syödä; syövyttää; purra (esim. koirasta); purra (viilasta, tahkosta tms.); olla syönnillä (kalasta)

bor´rái, bor´rás särmikäs, terävsärmäinen, monisärmäinen

borri särmä, kulma (esineessä); harjanne, kumpu (kauas näkyvä)

bor´ri (adj.) syövä; tuhoava, syövyttävä

bor´ri (subst.) syöjä; tuhoaja, vihollinen, *bargiidluohká bor´ri* työväenluokan vihollinen; hirmu, hirviö

bor´ril (-is) syöppö; syönnillään oleva (kalasta); hyvin pureva, syövä (viila, tahko)

bor´rinoaidi noita (kuoleman aiheuttava)

bor´rohallat tulla tai joutua (jonkin) syömäksi, *boazu bor´rohalai gumpii* poro joutui suden suihin; tulla tai joutua (jonkin) puremaksi, *bor´rohalai bahás beatnagii* joutui vihaisen koiran puremaksi

bor´rot tulla tai joutua syödyksi

borskui, borskos huono-onninen, jatkuvasti vaikeuksiin joutuva; *lea hui borskui, vuos gahčai fatnasis čáhcái ja de vujii biillain badjel geainnu* on hyvin huono-onninen, ensin putosi veneestä veteen ja sitten ajoi autolla tieltä

borsta harja (esim. hiusharja)

boršalahttit pärskäyttää, roiskauttaa, räiskäyttää (vettä); heittää jotakin veteen (niin että se räiskyy)

boršalit heittää (jotakin) räiskäyttäen veteen; heittäytyä polskahtaen veteen

boršáhit roiskutella, räiskytellä

boršet pärskähtää, roiskahtaa, räiskähtää (vedestä esim. putouksessa); hypätä polskahtaen veteen, *boršii kája alde čáhcái* polskautti laiturilta veteen

boršoviidni kuohuviini

borššádit polskahtaa, molskahtaa, pärskähtää (vedessä, esim. kalasta)

borššihit pudota polskahtaen veteen

borššodit kuohua, pärskyä (pitkään)

borššuhit pärskytellä, roiskutella (vettä); polskia, polskuttaa (vedessä); juosta polskuttaen vedessä

boršu kuohuva; *boršu geavnggis* kuohuva köngäs

boršu ~ borši kuohu (esim. koskessa)

boršugeadgi kuohukivi (koskessa, kuohua aiheuttava)

boršui, boršos kuohuva; *boršos áhpi* kuohuva avomeri

boršut kuohua, porskua, pärskyä; juosta vettä pärsyttäen; vaahdota, puhua pälpättää

borta ~ porta portti

boruheapme, boruhis vähäruokainen

boruhuvvat tulla vähäruokaiseksi, menettää ruokahalunsa

borus syötävä, syömäpala

borvet penkoa, pöyhiä

bosan tuuletin

bosanas puhallus

bosastit puhalttaa (vähän); hengähtää, huoahtaa

bosádeapmi puhallus

bosádit puhalttaa (äkkiä), henkäistä, huokaista; hengähtää, levähtää (hetken)

bosihanbáiki taukopaikka, levähdyspaikka

bosihanboddu tauko (työnteossa)

bosihit tuhauttaa; huoahtaa, levätä (hetken), hengähtää

boska väinönputki

boskalávki purjo(sipuli)

boskehat ohennus (lattialaudassa niskan kohdalla)

bosket kerätä väinönputkia

bosket ohentaa (lattialautaa niskan kohdalta)

boskkáiduvvat kasvaa täyteen väinönputkia

bosmán'ni pursimies, puosu

bosmmagit ärtyä, tulla äreäksi

bosodit puhallella (jatkuvasti); *biegga bosodii* tuuli puhalteli

boson puhallin, tuuletin

bosonruopma tuulettimen hihna

bosostit puhalttaa (hetken tai vähän)

bossalahttit suhauttaa, puhalttaa

bos'sái, bos'sás vihainen (jatkuvasti), äreä

bos'set pesiä (hiiristä, myyristä)

bossi suuttumus, vihastuminen; *bosis* suutuksissa, vihoissaan

bos'su valas, hetulavalas; *bos'sut* (pl.) hetulavalaat

bos'suárpu jouhilevä

bos'sučolga ~ bos'susnuolga maneetti, meduusa

bossulit puhalttaa (nopeasti), puhalttaa (sammuksiin)

bossuluvvat pöhöttyä

bossunčuojanas puhallin

bossuniskkus puhalluskoe

bossunorkeasttar puhallinorkesteri

bossut puhalttaa (tuulesta); puhalttaa (täyteen), puhalttaa ilmaa johonkin; hengittää syvään, huohottaa; puhista vihasta, olla vihoissaan; sähistä (kissasta)

bostagat (pl.) pöhötys

bostaleapmi mustamaalaus, panettelu

bostalit mustamaalata, panetella, yrittää saattaa huonoon valoon, pilata jonkun maine; *ii dárbbas̥ boahtit dán dálloi su bostalit* ei tarvitse tulla tähän taloon häntä mustamaalaamaan

bostinguolga poltinkarva

bostit pöhöttää, panna pöhöttymään, aiheuttaa ihottuma; panetella, saattaa huonoon valoon, pilata jonkun maine; *bostit bajás* nostattaa, saada aikaan (jotakin pahaa); ruveta riivaamaan jotakuta (paholaisesta); pistää (niin että pistokohta pöhöttyy; hyönteisestä)

bostta pöhötystä aiheuttava (maanvihhat, ilmanvihhat, kylmänvihhat tms.); panetteleva

bosttaávnas altistava aine

bosttadarfi ihottumaa aiheuttava sammal

bosttadinga panetteluun taipuvainen henkilö

bosttadivri hyönteinen, jonka purema aiheuttaa pöhötystä

bosttagearpmaš kyykäärme

bosttahit ruveta riivaamaan (paholaisesta); saattaa huonoon valoon

bosttáhallat ~ bostohallat pöhöttyä (ihosta), saada ihottuma

bosuhit puhalluttaa, panna puhaltamaan

botanihkalaš kasvitieteellinen

botanihkka kasvitiede, kasvioppi

botanihkkár kasvitieteilijä

botkalit ripauttaa, ripottaa, sirottaa, karistaa; *botkalii sálttiid biergomállái* ripautti suolaa lihakeittoon

botká- karvanlähtöinen (taljasta), pölisevä (karvanahasta), *botkáduollji* pölisevä talja

botkáí, botkás josta lähtee kovasti karvaa (nahasta, taljasta), pölisevä (karvanahasta)

botkeboazu karvanlähtöinen poro

botkehit panna joku katkaisemaan jokin; päästää jokin katkeamaan, *botkehit guoli* menettää kala siiman katkeamisen takia, *botkehit vuokka* menettää viehe siiman katkeamisen takia

botkehit (soapmása mas nu) vieroittaa (joku jostakin); *botkehit máná doahtus* vieroittaa lapsi tuttipullostasta, *botkehit narkomána narkotihkain* vieroittaa huumausaineiden käyttäjä huumeista

botkehus katkaisu; *botkehusdikšu* katkaisuhoido

botkestit katkaista (nopeasti)

botket katkaista (virta, sähkö, puhelin tms.), *bátti botket* katkaista naru ~ katkaista välit, *lei dego bátti botket beassat dohko* teki kaikkensa päästäkseen sinne; erottaa, lohkaista (osa, jostakin), *botket luovvasiid* erottaa urosporoit vasovista vaatimista; keskeyttää, lopettaa (esim. jonkun puhe)

botki karvanluonti

botkit karista, varista (karvanahasta, havupuista tms.), pöllytä, pölistä (karvoista, pölystä), lähteä (karvasta)

botkkiidit alkaa varista (karvanahasta tms.)

botkkistit karista, varista (karvanahasta, havupuista tms.), pöllytä, pölistä (karvoista, pölystä); lähteä (karvasta, esim. koiralla)

botkkodit katkoa (useasta kohdasta), *botkkoduv'von* katkonainen; erotella (poroja tokasta)

botkkohallat karistella, varistella, ripotella, ripottaa, sirotella

botkkon katkaisin, kytkin (esim. sähkövirran, television)

botkkuhit karistella, varistella, sirotella; ripotella (lunta)

botkkus karike; sirote

botnibui pohjemmaksi

botnibus pohjempana

botniheapme, botnihis pohjaton; *botnihis ráhkisvuohta* pohjaton rakkaus, *botnihis čienjal* pohjattoman syvä

botnihisvuohta pohjattomuus

botnimus alimmainen, alin, pohjimmainen; *botnimusas* alimmaisena, pohjimmaisena, *botnimussii* alimmaiseksi, pohjimmaiseksi

botnis (adv.) pohjalla, syvällä; alhaalla; alakerrassa

botnit gč. **batnit**

botnit alempi, pohjempana oleva

botnit kampela

botnjalas taipuvainen tai innokas vääntämään

botnjalit väännähyttää, vääntää (nopeasti); käännähyttää, kääntää (nopeasti)

botnjalus kääntymys

botnjangoarka kierrekorkki

botnjanmomeanta vääntömomentti

botnjasaddat vääntelehtiä; tuskailia, kiemurrella

botnjasit vääntyä; olla väännettävissä; kääntyä (toiseen suuntaan), muuttaa suuntaa; vääristyä

botnjasuddi vaihteleva (tuulesta)

botnjašuvvat vääntyä (vähitellen); kääntyä (toiseen suuntaan, vähitellen)

botnjat vääntää; kiertää (esim. korkkia); kääntää (jokin toiseen suuntaan), vääristää, vääristellä asioita

botnjádit painia

botnjedivgarássi (bot.) kiehkurakielo

botnjemiestta (bot.) paatsama

botnješguovttos vaimo miehensä kanssa, aviomiehensä kanssa, aviomiehineen

botnjetráhpat (pl.) kierreportaat

botnji punos (köyden); kierre, kierukka, spiraali; änkyrä, hankala henkilö

botnjut (adv.) kierossa, kierteellä, väännyksissä; väärin, *čilgii ášši botnjut* selitti asian väärin

botnus ~ **botnoš** sakka

bottain (pp.) hallinnassa, vallassa, mahdollisuuksien rajoissa; *ii leat mu bottain okto álgit nie stuorra bargui* minulla ei ole mahdollisuuksia yksin alkaa noin suurisuuntaiseen työhön

bottiidit päästä jaloilleen, ruveta pärjäämään; *beaggá songe viimmat bottiidan* kuuluu hänkin viimein päässensä jaloilleen

bottolaš hetkellinen

bottoš hetki, hetkinen; *lei dáppe bottoža ja de vulggii* oli täällä hetkisen ja sitten lähti

bottožii (adv.) hetkeksi; *bisánasttii bottožii* pysähtyi hetkeksi

bovccis ~ **bokcá** pudas (kuivuva), sivu-uoma

bovdehallat tulla kutsutuksi; saada (joltakulta) kutsu

bovdehus kutsu (vierailulle, oikeuteen jne.); *oaččui bovdehusa gullanláhkai* sai kutsun kuultavaksi

bovdejupmi kutsumus; kutsu, *oaččui bovdejumi heajaide* sai kutsun häihin

bovdejuv'von kutsuttu vieras; *dat bovdejuv'vomat čoahkkanedje stohpui* kutsutut vieraat kokoontuivat tupaan

bovden kutsu; kutsuminen

bovdenáigi kutsumisaika

bovdestit kutsua (johonkin, rehvastelevasti)

bovdet kutsua (johonkin); *bovdejuv'von guos'si* kutsuvieras

bovdna mätäs, pounu

bovdnái, bovdnás ~ bovdnii, bovdnes mättäinen, pounikkoinen; *dát lea bovdnás jeaggi* tässä jängässä on paljon mättäitä

bovlet keilata, keilailla; *bovlen* keilailu, *bovlenbána* keilailurata

bovnnaht mättäikkö, pounikko

bovra pora, kaira

bovrehat poranreikä, porausreikä

bovrenmašiidna porakone

bovret porata, kairata

bovskalit tömäyttää, jysäyttää, lätkäistä

bovskkihít tömähtää, jysähtää

bovttašit herätellä (varovasti)

bovttáhallat (soapmásii) joutua (jonkun) herättämäksi

bovttáš lunni

boziidit selvitä (tekemään jotakin)

bozolaš poronomistaja (suuri), pororikas

bozostallat porostella, tehdä porotöitä

bozza kynä (sulan); siipisulka

brasilialaš (a./s.) brasilialainen

bráhkka ~ baráhkka parakki

breava kirje

breavalonohallan ~ breavalonuhus kirjeenvaihto

brigáda prikaati

brihtta ~ brihttalaš britti

brihttalaš brittiläinen

brillat (pl.) silmälasit, rillit

británnialaš britannialainen

brokkoli parsakaali

broma bromi

bronkihtta bronkiitti, keuhkoputken tulehdus

bronsa pronssi; *bronsaáigi* pronssikausi, *bronsamedállja* pronssimitali

brošša rintaneula

brošyra esite

brugga laituri; laiturivarasto

brutaliteahhta ~ brutalitehta brutaalius, väkivaltaisuus

brutála brutaali, väkivaltainen

brutto brutto; *bruttoálbmotbuvttadus* bruttokansantuote, *bruttoboahtu* bruttotulo, *bruttodienas* bruttoansiot, *bruttoton'na* bruttotonni, *bruttovearromuddu* bruttoveroaste

bruvda morsiuskruunu

bruvkka kaivos

bruvsa (N) limonadi, limsa

bubme loimitukki (kangaspuiden)

buccarbargu puuha, puuhastelu

buccardit puuhailla, puuhastella

buccehit poksattaa, posaattaa (veteen laineita jättämättä)

buddáduvvat velkaantua (leikillisesti sanoen)

buddestat päärme, palle

buddestatdákti polvilumpio (porolla)

buddet ankkuroida (riipalla); painottaa (verkko)

buddet päärmätä, kantata; parantua (haavan reunasta); alkaa kasvaa (sarvikyhmystä)

buddhisma buddhalaisuus

buddhista buddhalainen

buddi vanha painomitta, punta (n. 6 kg); punta (rahayksikkö); punta (painomitta n. 0,5 kg)

buddogeadgi painokivi (verkossa); riippa, riippakivi

buddostallat kutsua (jotakuta) liikanimellä, nimitellä liikanimillä

buddostatnamma ~ buddosnamma liikanimi, lisänimi (jollakulla)

buddu riippa; paino (verkon päässä)

budjeahhta budjetti

budaldeaddji harrastelija; puuhailija

budaldeamoš puuhattava, puuha; *lea leamaš ollu budaldeamoš* on ollut paljon puuhattavaa

budaldeapmi puuha, aherrus; harrastus, harrastaminen

budaldit askarrella, puuhailla

budaldus askare, aherrus, puuhailu

bud´dá kivespussi; *buddát* (pl.) kivekset

buddoseapmi patoutuma, patoutuminen; tukos, tukkeama, tukkeutuminen

buddosii (adv.) patoutuneeksi, tukkoon

buddosis (adv.) patoutuneena, tukossa; *čáhcebohcci lea buddosis* vesijohto on tukossa

buddosit ~ buddosuvvat patoutua, tukkeutua

budet ~ budeita ~ bohtás ~ bohtehtos ~ buhtat peruna; *budetbealdu* perunapelto, *budetskás*

´sa perunalaatikko (säilytykseen), *budetgaikun* perunannosto, *budetgálla* perunanvarsi,

budetgilvva siemenperuna, *budetguohkki* perunakuokka, *budetlodá* perunalaatikko (ruokalaji),

budetnjuvddus perunamuusi, *budetsaláhhta* perunasalaatti, *budetsmáhku* perunalastu

budetšattut (pl.) koisokasvit

budis ~ buhtát pudas

budodit pitää lohipatoa, pyydystellä lohipadolla; *áddjárohkkán lávii vel vuoras almmájin*

budodit vaarivainajallani oli tapana vielä ikämiehenä pitää lohipatoa

budodit pystytellä patoja; tukkia (usein, esim. reikä)

budohallat häkeltyä, mennä sanattomaksi (toisen puheiden vuoksi tms.); *budohalai oalát*

iige gávdnan vuogas sániid häkeltyi täysin eikä löytänyt sopivia sanoja

budohat patoutuma, tukos

bufeahhta puhveti

buf´fel puhveli

buggasaddat pullistella

buggasit ilmestyä johonkin kuhmuisena, kyhmyisenä

buggái, buggás kuhmuinen, kyhmyinen

buggánit lähteä liikkeelle kuhmuisena, kyhmyisenä

buggát olla jossakin kuhmuisena, kyhmyisenä

buggeluossa kyttyrälohi

buggi kuhmu, kyhmy, kyttyrä; kyttyräselkä (ihmisestä)

bugon houkka

bugonastit sekoilla, käyttäytyä mielettömästi

buhcor luikero (pieni ja laiha olio, erit. kalasta)

buhčat teroittaa (kovin suipoksi), suipentaa (liikaa)

buhčásaddat tunkeilla (ahtaasta paikasta)

buhčásit pusertua (esim. silmistä); *geahččalii čierrut muhto čalmmiin buhčásii dušše soames ganjal* yritti itkeä mutta silmistä pusertui vain jokunen kyynel

buhčor luikero (pieni ja laiha olio, erit. kalasta, pikkupojasta), koltainen

buhkka kakka

buhkkat kakata

buhkká pukki (eläin)

buhkke (S) pukki (puinen); sahapukki, patopukki

buhtadit korvata; maksaa korvauksia

buhtadus korvaus, hyvitys, vastike

buhtadusášši korvausasia

buhtadusgáibádus korvausvaade, korvausvaatimus

buhtadusgeatnegas korvausvelvollinen

buhtadusgeatnegasvuohta korvausvelvollisuus

buhtadusmáksi korvauksen maksaja

buhtadusmáksu hyvitysmaksu

buhtadusmeannudeapmi korvausmenetelmä

buhtadusohcamuš korvaushakemus

buhtadussáhkku hyvityssakko

buhtadussubmi korvaussumma

buhtadusvástu korvausvastuu

buhtadusvuodđu korvausperuste

buhtásmuvvat puhdistua

buhtástus puhdistus; *oskkubuhtástus* uskonpuhdistus

buhtášit pitää kovin puhtaana

buhtesoahpalaš puhdasoppinen

buhtis, buhtes puhdas (vedestä, vaatteista), raikas (ilmasta); puhdas, sekoittumaton, *buhtes osku* puhdas usko; puhdas, pelkkä, silkka, sekoittumaton, *buhtes gol'li* silkkaa kultaa, *buhtes giellásat* pelkkiä valheita

buhtisinčállin puhtaaksikirjoitus

buhtisindoallan puhtaanapito

buhtismeahttun epäpuhdas; moraaliton

buhtismeahttunvuohta epäpuhtaus; moraalittomuus

buhtistanrusttet puhdistuslaitos

buhdisteapmi puhdistus; puhdistaminen

buhdistit puhdistaa

buhdisvuohta puhtaus

buhhtašuvvat korvautua; *vearrogeahpádusat leat buhhtašuvvan eará liigemávssuiguin*

verovähennykset ovat korvautuneet muilla ylimääräisillä maksuilla

buhttásit (adv.) ~ **buhttát** (adv.) puhtaasti, puhtaaksi; *čorgii buhttásit* siivosi puhtaasti, *doiddii buhttásit* huuhteli puhtaaksi

buhttehus korvike

buhttemeahtun ~ **buhttekeahtes** (attr.) korvaamaton

buhppen korvaus, hyvitys; korvaaminen, hyvittäminen

buhppen- korvaus-; *buhppengeatnegas* korvausvelvollinen, *buhppengeatnegasvuohta*

korvausvelvollisuus, *buhppenmeannudeapmi* korvausmenettely, *buhppenvuoddu*

korvausperuste, *buhppenvuohki* korvaustapa

buhppet korvata, hyvittää

buibmalas jahkaileva, kuhnaileva

buibmat jahkailla, kuhnailla

buibmái, buibmás jahkaileva, kuhnaileva

buicát sojottaa, kohota (taivasta vasten)

buiccas, buice- puikea, suippo

buiccuhit liikkua suippona, puikeana

buiceeal'li suikulainen

buici ~ **buica** suippo, puikea (esine tai olio); *gándabuici* pojannulikka

buiddodit lihoa (jatkuvasti tai monista olioista)

buiddon paksukainen

buidet poistaa rasva, syödä rasva (lihasta)

buidodat lihavuus

buidolas helposti lihova, lihavuuteen taipuvainen

buiga (attr.) oikea, todellinen, pesunkestävä; *buiga sápmelaš* pesunkestävä, täysiverinen saamelainen

buijár puijari, huijari, petkuttaja

buiját puijata, huijata, petkuttaa

buikalit sujauttaa, pujauttaa

buikár puikkari

buikárastit ~ **buikkuhit** puikkaroida (verkkoa)

buikkihit sujahtaa, pujahtaa
buikočoarvi piikkisarvi (porosta)
buikosahá pistosaha, puukkosaha
buiku puikko; pikkupuikko, puukonnysä; puikulaperuna (S)
buimmadit jahkailla, kuhnailla (jatkuvasti)
buimman jahkailija, kuhnailija
buippihit ~ buippildit livahtaa, luikahtaa, puikahtaa
butit soutaa (nuottaa heitetessä); soutaa (nuotan ulkopuolella yläpaulaa valvomassa)
buittahit kierrellä ja kaarrella (puheissaan)
bukkagit mennä kyttyrälle; tulla kuhmuiseksi, kyhmyiseksi
bukkas, bugge- kyttyräselkäinen; kuhmuinen, kyhmyinen
bukkil (adv.) kyttyrällä (jostakin kohtaa); kuhmuilla, kyhmyillä
bukkuhit kulkea kyttyräselkäisenä
buksacuohpi housunsepalus
buksadoalanat (pl.) housunkannattimet
buksahiitamat (pl.) housunpersamukset
buksaleagga housunlahje
buksalubma ~ buksalum´ma housuntasku
buksaluvvat mennä vararikkoon, joutua puille paljaille
buksanjálbmi lahkeensuu
buksapreas´sa housunprässi
buksemuorra puksipuu, koiranpensas
buktagahttit tuotteistaa; *buktagahttit jaskatvuoda* tuotteistaa hiljaisuutta
buktalit tuoda (useista tai useita esineitä)
buktevaš tuottoisa; *buktevaš doaibma* tuottoisa toiminta
buktilit tuoda (nopeasti); kohteliaasti pyydetessä, *sáhtášitgo buktilit munnje gávppis káffepáhka?* voisitko tuoda minulle kaupasta kahvipaketin?
buktimuš tuominen, tuotava
buktin tuonti; tuominen
buktinalmmuhus tuonti-ilmoitus
buktingálvu tuontitavara
buktinhámma tuontisatama
buktit tuoda
buktot tulla tuoduksi

buktu tuonti; tuotto

bulbeahtta (S) ~ **bulbet** (S) pulpetti

bulcát pullottaa, näkyä pahkurana

bulci pahkura, paukama

bulčalit posauttaa (veteen)

bulčasaddat läiskii, loiskia, polskia (kaloista vedenpinnassa)

bulččas läiske, loiske

bulččihit loiskahtaa, polskahtaa (veteen)

bulččuhit loiskautella (veteen)

bulčulit lähteä ontuen (johonkin)

bulddagit tulla turpeaksi (kasvoistaan); tylsyä pyöreäteräiseksi (kirveestä); tulla kärttyisäksi

bulddas, buldo- turpea (kasvoistaan); aivan tylsä (pyöreäteräinen), tylppä (kirveestä); kärttyisä

bulddogas ~ **buldán** korppi

buldu kirveskalsu; kärttyisä ihminen

buldui, buldos turpea (kasvoistaan); tylppä

buldut tulla turpeaksi (kasvoistaan); tylsyä, tulla tylpäksi (kirveestä)

buleš (-is) palonarka, tulenarka

bulet puolikko (vanha astiamitta)

bulgárialas (a./s.) bulgarialainen

buljagit pullistua; pyöristyä (tulla raskaaksi, naisesta)

buljardahttinčáhci kurlausvesi

buljardahttit kurlata kurkkuaan, purskuttaa (vettä suussaan)

buljardit solista, porista, kuplia; höpöttää, lörpöttää, *duššiid buljardit* turhanpäiväisiä lörpöttää

buljas, bullje- pullottava

buljihit pullistua (äkkiä); putkahtaa, purskahtaa (ulos)

bulka pollari, poliisi

bulkát olla jossakin kuhmuisena, kolhuisena (esim. peltiastiasta)

bulki kuhmu, kolhu; pulkka, ahkio

bulkkagit kolhiintua (esim. peltiastiasta), tulla kuhmuiseksi

bulkkas, bulke- kolhiintunut (esim. peltiastiasta), kuhmuinen

bulkor pulkka (pieni, esim. lasketteluun)

bullagit tulla pullottavaksi, turpeaksi, turvota (esim. utareista)

bullas, bul'le- pullottava, turvonnut (esim. utareista)

bul'lá pulla (S, R)

bul'lái, bul'lás pullottava, turpea (esim. utareista)

bul'lát pullottaa (jossakin), olla jossakin pullottavana, turvonneena (esim. utareista)

bul'le mulli, sonninmulli

bul'lehallat sytytellä

bul'lehanárpu sytytyslanka

bul'lehanbierggas sytytin

bul'leheapmi sytytys, sytyttäminen

bul'lehit sytyttää

bul'li pullistuma, pahka; ajettuma (iso)

bulljar kupla, pore

bulljarakkis kupla

bulljaras ~ bulljás kupla, pore

bulljarasti kupliva, helmeilevä; *bulljarasti boršoviidni* kupliva, helmeilevä kuohuviini

bulljarastit kuplia, helmeillä

bulljasaddat pullistella, pullistua (kerta toisensa jälkeen)

bulljasit pullistua

bulljái, bulljás pullottava; pullottavasilmäinen

bulljât pullottaa, olla pullollaan, olla jossakin pullottavana

bullječalbmi pullosilmä (myös ihmisestä)

bullječalmmat pullosilmäinen

bulljelasta (bot.) keltamaksaruoho

bullji pullottava kohta tai esine, kohouma, kyhmy; rakkula (esim. kasvin lehdellä);

pullosilmä (ihminen)

bulljut pulahdella, pulpahdella

bulmmot (R) pulmunen

bulsái, bulsás muodoton (erit. nutukkaasta), rujo; ajettunut, turvottava; turpea;

turpeanaamainen

bulsi muodoton esine (erit. nutukkaasta), rujo olio tai esine; ajettunut ruumiinosa; pahka,

pullistuma

bulssagit tulla muodottomaksi (erit. nutukkaasta), rujoksi; ajettua, tulla turvottavaksi; tulla turpeaksi; tulla turpeanaamaiseksi

bulssas, bulse- muodoton (erit. nutukkaasta), rujo; ajettunut, turvottava; turpea;

turpeanaamainen

bulši turpeakasvoinen ihminen, pöhönaama

bulššas, bulše-; turpea, pöhöttynyt (kasvoistaan)

bultet (S) pultata

bulvvar jauhe, pulveri (olomuotona); *bulvarat* (pl.) jauhe, pulveri (johonkin käytettäväksi),

láibunbulvarat leivinjauhe

bulvvarsohkkarat (pl.) tomusokeri

bulži ~ pulži jääkuori

bulžudit ~ pulžudit jäätää (jääkuoren alle), ryydyttää

bulžut ~ pulžut; jäätyä, saada jääkuori, ryytyä; *lei váttis vuodjit, go biilla lássa lei bulžon*

oli vaikea ajaa, kun auton tuulilasi oli jäässä

bulžžet vesikelkka

bulžžot ~ pulžžot jääpeitteinen esine

bumbá arkku, kirstu (säilytykseen); pakki (vieheitä, työkaluja varten)

bumbáras kumma juttu, merkillinen juttu, omituisuus

bumbbaloddi suopöllö

bumbbástat huuhkaja

bumbulit lähteä kävelemään isoilla kengillään

bumbut kävellä isoilla kengillään

bumeránska ~ bumeránskka kumma juttu, merkillinen juttu, omituisuus; vekotin

bum´ma puomi

bum´me loimitukki; puomi

bummol pumpuli, puuvilla, vanu

bummoliidni puuvillakangas

bummolul´lu pumpuli, puuvilla

bumpa pumppu

bumpašuvvat täyttyä (pumppauksen seurauksena)

bumpet pumpata; *bumpet áimmu sihkelrieggái* pumpata ilmaa polkupyörän renkaaseen

bumppistit papattaa, säksättää (moottorista)

buná punertakarvaisen lehmän nimitys; myös lehmän nimenä *Buná*

buncagovva korkokuva, kohokuva

buncarakkis ongelma, pulma; kiemura

buncaruššat ponnistella (jonkin ongelman kanssa)

buncagit mennä koholleen, pullistua (jostakin kohtaa); saada kyhmy, nousta kyhmylle

buncar vekotin, vehje; *mii buncariidson dietges lea?* mikähän vekotin tuokin mahtaa olla?

bunccardit aikailla, viivytellä

buncas, bunca heiveröinen, pikkuruinen; pullottava

bunccastit panna huulet törrölleen; olla kuprulla, pullistella

buncclistit pullottaa, olla kohollaan (jostakin kohtaa)

buncdievvá terävä kumpu

buncegahpir pipo; hiippalakki

bunceháhta knalli

buncejodas tulpanjohto, sytytystulpan johto

bunci tappi, tulppa; kumpare; napero, pojankloppi; päänuppi, nuppi; kikkeli, pippeli (pikkupojan)

buncuhit ~ buncuhit tapittaa, varustaa tapilla

bunculit lähteä ponnistelemaan (esim. jyrkkää rinnettä), lähteä saapastelemaan

buncut ponnistella (esim. jyrkkää rinnettä); puurtaa, pinnistellä

buncut (adv.) törröllään (huulista)

bunčalit polskauttaa

bunččihit polskahtaa

bunjaidit ~ bunjadit kiehua (hiljalleen); sihistä (esim. märästä puusta tuleessa); vikistä, kitistä; kurista, kurnia (suolista); kurnuttaa (esim. sammakosta)

bunjanas sihahdus

bunjádit sihahtaa; vikistä, kitistä (hetken)

bunjodit kastella, kastaa (jotakin jossakin); *bunjodii gumposa liemas* kastoi kumpusta liemessä, *bunjodii gieda čázis* kastoi kättään vedessä

bunjostallat kastahuttaa (usein tai useita esineitä jossakin)

bunjostat kasto, kastamiskerta, kastaminen

bun'nu häpykieli, klitoris

bunset juopotella, ryypätä

bunta nippu, nivaska, pakka, puntti; *vuoktabunta* nuttura

buntaluvvat paakkuuntua, puntaantua, kerääntyä puntiksi, nipuksi

buntet kääriä pakaksi tai nipuksi, niputtaa; panna hiukset nutturalle

bunzzar ~ bunzar ~ bunzaras kumma juttu, merkillinen juttu, erikoisuus, kummallisuus, omituisuus; *bunzarat* (pl.) vehkeet, vekottimet

bunzzardit nikartaa, nikarrella, nikkaroida

bunžalit hotkaista; *bunžalii biergobihtá čottaráigge* hotkaisi lihakimpaleen suihinsa
bunžáhit ~ bunžžuhit hotkia (rasvaista ruokaa niin että sitä valuu suupielistä)
buoccehit posahtaa, poksahda (veteen siten että ei synny laineita)
buodđagasas (adv.) patoutuneena; *johka lei buodđagasas* joki oli patoutuneena
buodđagassii (adv.) patoutuneeksi
buodđašuvvat patoutua, tukkeutua (vähitellen)
buodđobánka patovalli
buodđočuolda patovaarna (lohipadossa)
buodđoguolli padosta saatu kala
buodđojávri patoallas
buodđorenko patopukki (lohipadossa)
buodđosadji patopaikka (lohipadon); *duokko lea leamaš mu máttarádjá buodđosadji* tuolla kohtaa on ollut isovaarini patopaikka
buodđu pato, lohipato; pato, säännöstelypato (joessa), sulku (kanavassa)
buodđulit tekaista lohipato; tukkia, salvata, sulkea (nopeasti)
buodđut padota, tehdä lohipato; pitää lohipatoa, pyytää lohipadolla, *lean nuorravuoda rájes buđđon* olen nuoruudesta asti pitänyt lohipatoa; tukkia, salvata, sulkea
buodga nivus (ihmisellä), jalantyyppi (jossa karva on ohutta, porolla tms.); *buodggat* (pl.) nivuset / aukio (metsässä)
buodgát pilkottaa (valosta tai jostakin vaaleasta)
buoduhit saada tai panna (joku) patoamaan; saada tai panna (joku) tukkimaan; sopia tai kelvata patopaikaksi, *dákko sáhtášii buoduhit* tähän kannattaisi ehkä pystyttää pato
buodus patouma, tukos; patotarvike
buogu ajos, paise; *gomu buogu* ihonalainen ajos
buoguiduvvat ajettua, saada paiseita, ajoksia (ruumiinosasta)
buoguluvvat kehittyä paiseeksi, ajokseksi; ajettua
buohcaladdat sairastella (toisinaan)
buohcalas sairasteleva, sairaalloinen, herkästi sairastuva
buohcanáigi sairausaika
buohcanbeaiveruhta sairauspäiväraha
buohcandiedáhus (N) ilmoitus sairauslomasta
buohcanealáhat sairauseläke
buohcanluopmu sairausloma, sairasloma
buohcanoadju sairausvakuutus

buohcanseanga sairastuvuode; *velohalai buohcanseanggastis* makoili sairastuvoteellaan

buohcanvuohta sairaus

buohcat sairastaa, *buoza eallit* sairastella; sairastaa (jotakin), *buohcat borasdávdda* sairastaa syöpää; potea (jostakin), *buozai juolggis* poti jalkaansa; valittaa, nurkua vaivojaan

buohccádit sairastua (monesta)

buohccáhit sairastuttaa, saada tai panna (joku) sairastumaan; *bodii golgodávddainis muinna háleštit ja buohccáhii muge* tuli kulkutautisena minun kanssani juttelemaan ja sairastutti minutkin

buohccástallat sairastua (usein tai useasta)

buohccástit sairastua (äkkiä)

buohccát sairastua, tulla sairaaksi

buohccebiila ambulanssi, sairaauto

buohccedikšun sairaanhoito; *buohccedikšunbuhtadus* sairaanhoitokorvaus, *buohccedikšungolut* (pl.) sairaanhoitokulut

buohccedivššár ~ buohccedikšu sairaanhoitaja

buohccegal'ledeapmi sairaskäynti

buohccesadji potilaspaiikka

buohccesáhttu sairaskuljetus

buohccestohpu sairasmaja

buohcceviessu sairaala; *buohcceviessodikšu ~ buohcceviessodikšun* sairaalahoito

buohcci (adj.) kipeä, sairas; *dahkaluddat buohccin* tekeytyä sairaaksi

buohcci (subst.) potilas, sairas

buohcciidbiila ~ buhcciidbiila ambulanssi, sairaankuljetusauto

buohcciidossodat ~ buhcciidossodat vuodeosasto (sairaalan, vanhainkodin)

buohcciidsiida ~ buhcciidsiida sairaskoti

buohccindiedáhus (N) sairasloman ottaminen

buohccivuohta sairaalloisuus, sairastavuus

buohcooadju sairausvakuutus; *buohcooadjobuhtadus* sairausvakuutuskorvaus, *buohcooadjofoanda* sairausvakuutusrahasto, *buohcooadjogoarta* sairausvakuutuskortti, *buohcooadjomáksu* sairausvakuutusmaksu

buohcu sairaus; *buozus* sairaana, *lea leamaš buozus* on ollut sairaana

buohcujahki tautivuosi; *dát lea leamaš oalle buohcujahki* tämä on ollut aikamoinen tautivuosi

buohcuvuodabeaiveruhta sairauspäiväraha

buohcuvuohta tauti, sairaus; sairaus (terveyden vastakohtana)

buohcuvuohtajávkan sairauspoissaolo; *buohcuvuođajávkamat leat dáid guhtaliid lassánan* sairauspoissaolot ovat viime aikoina lisääntyneet

buohkaidčoahkkin täysistunto, yleiskokous, plenum

buohkaidriekti ~ **buohkaidvuoigatvuohta** jokamiehen oikeus; *murjen lea stáhtaeatnamiin buohkaidriekti* marjanpaiminta on valtion mailla jokamiehen oikeus

buohkanassii kaikkiaan, yhteensä; *buot buohkanassii* kaiken kaikkiaan

buohkat kaikki ihmiset, kaikki; *buohkat ledje movtta* kaikki olivat innoissaan

buohta (adv./pp.) kohdalla, vastapäätä; *dákko buohta* tässä kohdin, *gokko buohta* missä, millä kohdalla

buohtalagaid (adv.) kohdakkain, vastapäätä toisiaan, vastakkain; *visttit leat goabbat bealde geainnu buohtalagaid* asuinrakennukset ovat tien vastakkaisilla puolilla kohdakkain

buohtalas (attr.) vastakkainen, toisiinsa nähden vastakkain olevat, rinnakkainen; rinnasteinen

buohtalasdávástus vastavuoroisuus

buohtalasealáhusat (pl.) moninaiselinkeinot

buohtalasgoallus rinnankytkentä, rinnakkaiskytkentä

buohtalaslakta rinnakkaisliitäntä

buohtalastit rinnastaa; *buohtalasti konjunkšuvdna* rinnastuskonjunktio

buohtastahttalit vertailla; *buohtastahttaleapmi* vertailu

buohtastahttit verrata, rinnastaa; vakioida, standardisoida; samastaa

buohtastit verrata

buohtastuvvat rinnastua, samastua

buoibmat kiinnittää (ahkion liisteiden kärjet) kaulasiteellä

buoidda kärppä; *háhppil dego buoidda* nopealiikkeinen kuin kärppä

buoiddan ~ **buoiddat** paksukainen

buoiddáš korvanipukka; rasvaevä

buoiddášit pitää jotakuta liian lihavana

buoiddeheapme, **buoiddehis** rasvaton; vähärasvainen, *dorski lea buoiddehis guolli* turska on vähärasvainen kala

buoiddehisvuohta rasvattomuus; vähärasvaisuus

buoidecizáš ~ **buoidegacct** talitiainen

buoidečalmmas verkkomaha siinä kuivattuine rasvoineen

buoidedoggi juoksutusmaha siinä kuivattuine rasvoineen

buoideluš suolirasva (jonka päällä on ohutsuoli)

buoideseal'la rasvasolu

buoidesivra rasvahappo

buoidi rasva, tali, ihra

buoidi, buoiddes lihava (esim. ihmisestä); rasvainen (lihasta); lihavoitu, *buoiddes bustávva* lihavoitu kirjain

buoidivuohta lihavuus; rasvaisuus (lihan)

buoidudit lihottaa

buoidulit lihoa (nopeasti)

buoidut lihoa

buoiggus, buoiggos syrjäinen; *buigosis* syrjässä, *buigosii* syrjään

buoimmas ahkion keulaside, kaulaside (ahkion liisteiden kärjessä)

buoimmastat ahkion keulaside, kaulaside (ahkion liisteiden kärjessä keulapuun läpi menevä side)

buoimmastit kiinnittää ahkion liisteiden kärjet kaulasiteellä

buoja kupla (veden pinnassa)

buokčagasas (adv.) sukelluksissa

buokčagassii (adv.) sukelluksiin

buokčaladdat sukellella (rivakasti)

buokčalahhtit sukeltaa (jotakin nopeasti); panna tai saada sukeltamaan

buokčalas sukelteleva, innokas sukeltamaan

buokčalastit sukeltaa (äkkiä)

buokčalit sukeltaa (kerran)

buokčan sukellus; sukeltaminen

buokčanfihčču uimaräpylä

buokčat sukeltaa; saalistaa (sukeltamalla), *goalssit buket guliid čázis* koskelot saalistavat kaloja vedestä

buokčá ~ buokča uikku (vesilintu)

buokčevuojaš sukeltajasorsa

buokči sukeltaja, sammakkomies

buokči (-s) ~ buokčil (-is) sukeltava, innokas sukeltamaan

buoknja kupu (linnun)

buoknji sarven kova luuaines

buokjudit voimistuttaa, vahvistaa (lihaksiltaan)

buokjut voimistua, vahvistua (lihaksiltaan)

buolaheapme, buolahis jolla on vähän vaikutusvaltaa
buolahuhttit hämmentää, saattaa hämilleen, ymmälleen
buolahuvvat hämmentyä, joutua ymmälleen
buolaš (-is) hyytävä, pakkaskylmä; *buolašis dálki* aika kova pakkasilma
buolaš (subst.) pakkanen; *buolašin* pakkasella, *buollašis* pakkasessa, *dáid buollašiid* näillä pakkasilla, *buollašat* (pl.) pakkassää
buolašceahkki ~ buolašgrádda pakkasaste
buolašgáranas palelematon ihminen
buolašgolggus pakkasneste
buolašit palaa (hiljalleen), korventua, kyteä; polttaa suunsa (kiehuvalla nesteellä), *buolašii báhkka káfiin* poltti suunsa kuumalla kahvilla
buolašit pitää liian kylmänä (ulkoilmaa, pakkassäätä)
buolaštallat pakastua, pakastaa (silloin tällöin)
buolaštit pakastua, pakastaa; *de buolaštii* nyt kiristyi pakkanen
buoláhat polttava helle
buoláskit syttyä (kunnolla), syttyä ilmiliekkeihin
buolástallat palaa (vähin erin)
buolát puolata
buolbmágaš pulmankilainen
buolbmágaštit puhua saamea pulmankilaisittain
buolestit palaa (vähän)
buoliheapme, buolihis ~ buoleheapme, buolehis ~ buoloheapme, buolohis palamaton; huonosti palava
buolihit panna, saada palamaan
buolihuvvat ~ buolehuvvat ~ buolohuvvat tulla huonosti palavaksi (esineestä, tulesta)
buolistit palaa (toden teolla)
buolla ~ buolát puola, käämi
buol'lahallat ~ buol'lahallat sytytellä
buol'lahanárpu sytytyslanka
buol'lahanbierrgas sytytin
buol'lahat ~ buol'lahat sytyke
buol'láheapmi ~ buol'laheapmi sytytys, sytyttäminen
buol'láhit ~ buol'lahit sytyttää
buollán palo (maastoterminä), palomaa; palohaava, palovamma

buol'lánčuokkis syttymispiste

buollángarra kuona

buollánhádja palaneen haju

buollánsuodjalus palokunta

buollánviidni viina, paloviina

buol'lástallat ~ buol'lastallat syttyä (vähin erin)

buol'lástit syttyä äkkiä

buol'lát syttyä; *buol'lát visti* syttyä talo palamaan, *buol'lát hoahppu* tulla kiire, *buol'lát doarru* syntyä tappelu, *buol'lát soahti* syttyä sota

buol'levaš palava, palavainen, kuuma

buol'leviidna ~ buol'leviidni viina, paloviina

buol'li palava; palavan kuuma, tulinen

buollilit palaa (nopeasti)

buollin palaminen; palo, tulipalo

buollinčáskadanbiila paloauto

buollinčáskadanveahka palokunta

buollinčáskadeaddji palomies

buollindáhkádus palovakuutus

buollindárkkisteaddji palotarkastaja

buollindárkkisteapmi palotarkastus

buollingoddi (S) palokunta

buollinhávvi palohaava

buollinhoavda palopäällikkö

buollinjuman palohälytin

buollinmuvra palomuuuri

buollinráidalas palotikkaat

buollinskoavhllahas palorakkula

buollinstašudvna paloasema

buollinvahát palovahinko

buollinváddu palovamma

buollinváralaš tulenarka

buollinvárre palovaara

buollit palaa; kuumottaa, kirvellä

buolva polvi, sukupolvi, *bajásšaddi buolva* nouseva polvi, *boahttevaš buolvvat* (pl.) tulevat sukupolvet, *buolvvas bulvii* sukupolvesta toiseen; buolva (R) polvi (jalassa)

buolvabearaš suurperhe (useammasta polvesta koostuva)

buolvadat sukupolvi, miespolvi (ajanjaksona)

buolvadatmolsun sukupolvenvaihdos; *buolvadatmolsunealáhat* sukupolvenvaihdoseläke

buolvaduvvat polveutua

buolvasuoidni (bot.) hina

buolvvastallat (R) polvistella

buolvvastit (R) olla polvillaan, polvistella

buolža harju, poikittaisharju

buolžái, buolžás ~ bulžii, bulžes harjuinen, jossa on paljon harjuja; *diet lea bulžes guovlu* siellä päin on paljon harjuja

buonjostallat kastella (usein jossakin), kostutella (kastamalla johonkin)

buonjostit kastahuttaa (jokin jossakin), kostuttaa (nopeasti jokin jossakin)

buonjuhit kastattaa (jossakin); kelvata tai soveltua kastettavaksi (jossakin); kelvata tai soveltua kastikkeeksi

buonjus kastike

buonjusteapmi kasto; kastaminen

buonjis, buonjes sasuton (sarvesta), luja (ihmisestä, puu-, sarviaineksesta); terve, tiivis (puu-, sarviaineksesta); vankka (ihmisestä)

buonjisvuohta lujuus, tiiviys

buoragit (adv.) hyvin (R); *buot manai buoragit* kaikki meni hyvin

buorahis (attr.) valio- (vetoporosta, työhevosesta)

buorat valiojuhta, hyvä ajoporo

buorat (R) hyvä

buorat! ~ buorát! päivää!, terve!

buorádahttit parantua (säästä), tehdä hyvä ilma

buorádallat parannella

buorádat hyvä sää

buorádatbiegga leuto tuuli

buorádatgidđa leuto, varhainen kevät

buorádus parannus (erit. uskosta), *dahkat buorádusa* tehdä parannus, *ávžžui su buorádussii* kehotti häntä tekemään parannus; parannus, kohentaminen, *diet lea dien mohtoris ávkkálaš buorádus* tuo on siinä moottorissa hyödyllinen parannus; parannus (sairaana)

buorástahttaleapmi toistensa tervehtiminen

buorástahttalit tervehtiä (useita); tervehtiä toisiaan

buorástahttit tervehtiä

buorástallat tervehtiä

buorášit pitää (jotakin) liian hyvänä, arvokkaana johonkin; *buorášii dan gávtti diekkár atnui* piti sitä lapintakkia liian arvokkaana tuollaiseen käyttöön

buorázan! hyvä ystävä (puhuteltaessa), rakas ystäväiseni!

buorebuččat (adv.) vähän paremmin; *lei oahpahallan ja máhtii juo buorebuččat* oli harjoitellut ja osasi jo vähän paremmin

buorebuš vähän parempi; *dáľueamit guossohii gussiidasas buorebuš biepmuid* talonemäntä tarjosi vierailleen vähän parempaa syötävää

buorebut (adv.) paremmin; *buorebuorebut* yhä paremmin

buorebutge (adv.) paremminkin, pikemminkin; *dien gánneha bidjat buorebutge ná go nie* tuon kannattaa panna pikemminkin näin kuin noin

buoremus paras; *buoremus vejolaš* paras mahdollinen, ihanteellinen, *oinnii buoremussan geassádit doaimmastis* katsoi parhaaksi vetäytyä toimestaan

buoremusat (adv.) parhaimmin, parhaiten

buoret (adv.) mieluummin, pikemmin; *boade buoret deike!* tule mieluummin tänne!

buoret parempi

buoretvuohta paremmuus

buorggár (-is) upporikas

buorggos (attr.) kielletty, jota ei saa käyttää

buoridahtti parannettavissa oleva; *buoridahtti dávdá* parannettavissa oleva tauti

buoridahttit panna parantamaan (terveeksi); panna parantamaan, korjaamaan; soveltua tai kelvata parannettavaksi, korjattavaksi

buoridanfápmu parannuskyky

buorideaddji parantaja

buorideapmi parantaminen, korjaaminen; parantaminen, parannus (sairaana)

buoridit parantaa (sairas); tehdä paremmaksi

buoridit parantaa, korjata; parantaa (terveeksi); panna paremmaksi, parantaa

buoriheapme, buorihis välinpitämätön, muista piittaamaton; *buorihis dinga* muista piittaamaton tyyppi

buoril (adv.) hevillä, hevin; *son ii láve buoril vuollánit* hän ei hevillä anna periksi

buoritmeahttun parantumaton, parantamaton; *buoritmeahttun dávda* parantumaton tauti, *buoritmeahttun gielástal'li* parantamaton valehtelija

buorranaddan hyväily, hyväileminen

buorranaddat (+ ill.) hyväillä (jotakuta); *buorranattai sutnje* hyväili häntä

buorranastit (+ ill.) hyväillä (jotakuta vähän)

buorránaddat parantua (vähitellen)

buorránastit parantua (vähän)

buorráneaddji (adj.) paraneva; paraneva, toipuva

buorráneaddji (subst.) toipilas

buorráneapmi parannus (korjaus), paraneminen (korjaantuminen); parantuminen, toipuminen, *beaggá leat buorránanguvlui* kuuluu olevan toipumaisillaan

buorránit parantua (tulla paremmaksi); parantua (taudista); (+ soapmásii) mieltä (johonkuhun); heltyä, tulla hyvälle mielelle

buorránmeahttun parantumaton, piintynyt; *buorránmeahttun borgguheadji* piintynyt tupakoitsija

buorre hyvä

buorrebeaivválaš hyväosainen

buorredagolašvuohta hyväntekeväisyys

buorredahkki hyväntekijä

buorredahku hyvä teko, hyvä työ

buorredábálaš ~ buorredábán hyvätapainen

buorredáhtolaččat (adv.) hyväntahtoisesti; jalomielisesti

buorredáhtolaš hyväntahtoinen; jalomielinen; antelias

buorredáhttu hyvä tahto

buorredásat hyvätasoinen

buorredilálaš hyväosainen, hyvinvoipa, elintasoihminen

buorredilli hyvinvointi

buorredohkálaš otollinen; *buorredohkálašvuohta* otollisuus

buorrelágan (attr.) hyvänlainen, melko hyvä; *buorrelágan čoavddus* melko hyvä ratkaisu

buorrelihkus (adv.) ~ **buorelihkus** (adv.) onneksi, kaikeksi onneksi

buorrelunddolaš ~ buorrelunddot hyväluontoinen, hyvänlaatuinen

buorremealgadii (adv.) koko lailla, käytännöllisesti katsoen; *lea juo buorremealgadii ásaiduvvan deike* on jo käytännöllisesti katsoen asettunut tänne asumaan

buorremenolaš kohtelias, hyvätapainen

buorremenolašvuohta kohteliaisuus

buorremielalaš ilomielinen, hyvällä mielellä oleva

buorremielas (adv.) ~ **buoremielas** (adv.) hyvällä tuulella, mielissään

buorrenálat hyvälaatuinen; hyvätapainen (kesytettäessä, ajoporosta); jalosukuinen

buorrendoal'li omahyväinen; koppava, pöyhkeä

buorreoskkolaš hyväuskoinen

buorrestat halaus, hali

buorrestit halata (poskihalauksin), pitää hyvänä

buorrevuohta ~ **buorrivuohta** hyvyys; hyvä puoli, etu

buorri (subst.) hyvä; *giitu buot buriid ovddas* kiitos kaikesta, *sávan dutnje buot buori* toivotan sinulle kaikkea hyvää

buorrin (adv.) saatavana, saamassa; *mus galggašii leat buorrin logi euro* minulla pitäisi olla saatavana kymmenen euroa

buorrindohkkehit hyväksyä

buorttos (attr.) änkyrä (naisesta, porovaatimesta)

buortu änkyrä nainen tai porovaadin

buoruštit kohdella hyvin; maanitella

buoska pieru; *dahkat buoskkas bajána* ("tehdä pierusta ukonilma") tehdä kärpäsestä härkänen

buoskár puoskari

buoskáruššat puoskaroida

buoskkas pierentä, piereskely

buoskut piereskellä, pierrä

buošan ~ **buošán** kiukkupussi, äkäpussi (naisesta)

buošan (-is) ~ **buošán (-is)** kipakka, kártyisä (naisesta)

buošáhit (adv.) ~ **buošahit** (adv.) kipakasti, sisukkaasti

buošášit pitää jotakuta kovin kipakkana, kártyisänä (naisesta)

buošát ~ **buošat** sisukas, peräänantamaton

buošátvuohta ~ **buošatvuohta** sisu, utteruus, peräänantamattomuus

buošit (adv.) kipakasti, kiukkuisesti, kártyisästi, äkäisesti (naisesta)

buošši, buošes kipakka, kiukkuinen, kártyisä, äkäinen (naisesta)

buoššivuohta kipakkuus, kártyisyys (naisen)

buoššodit ~ **buoššudit** karkaista (erit. terästä)

buoššudit karaista; paaduttaa, tehdä paatuneeksi

buoššut karaistua; paatua, tulla paatuneeksi

buošuhis (attr.) kipakka, äkäinen, kiukkuinen (naisesta)

buošut (subst.) äkäpussi, kiukkupussi (naisesta)

buot (adv.) kaikkein; *buot stuorámus* kaikkein suurin

buot (adv.) kaikki, kokonaan, kauttaaltaan; *geaidnu lei buot borgon* tie oli kauttaaltaan lumen peitossa

buot kaikki; *buot bohccot* kaikki porot, *válddii buot mielddis* otti kaiken mukaansa

buotbeallásaš kaikinpuolinen

buotbor'ri kaikkiruokainen

buotdiehti ~ buotdiđolaš kaikkítietävä

buotguoskevaš yleispätevä

buotlágan kaikenlainen

buotnjasit (mas nu) kastautua (jossakin)

buotnjomuš kastike; kastettava, kastaminen

buotnjuladdat kastella (jossakin tarmokkaasti useita kertoja)

buotnjulit kastaa (nopeasti jossakin); *buotnjulii gieđa čázis* kastoi nopeasti kätensä vedessä

buotnjumuš kastettava, kastaminen

buotnjut kastaa (jossakin)

buotoaidnevaš kaikkinäkevä

buotrat (adv.) kaikki tyynni (esineistä), kokonaan; *válddii buotrat* otti kaikki tyynni

buotveagalaš kaikkivaltias

buotvuohta kaikkeus

buovadit virkkaa, äännellä; joikailla

buovččadallat sukellella (jatkuvasti)

buovččadit sukellella

buovččahit panna tai saada sukeltamaan; soveltua sukelttavaksi (esim. veden syvyyden kannalta); sukeltaa (trans.), noutaa sukeltamalla

buovččaldahttit sukeltaa (trans.), noutaa sukeltamalla; lähteä kuljettamaan sukeltamalla

buovččastallat sukellella (vähän)

buovččáhallat sukellella, painua upoksiin, painua veden alle (esim. veneen keulasta)

buovdnjebeaska pitkäkarvainen peski

buovjja maitovalas; *buovjagat* (pl.) sarvivalaat

buovnnjagit kärventyä (vaatteista tms.)

buovnnjahádja kärventyneen (vaatteen tms.) haju

buovnnjat ~ **buovnnjatsáhpán** myyrä

buovnnjistit liikkuu pitkäkarvaisessa peskissä

buovttahit nostaa (nuotanperä veneeseen)

buovvalit arvella, virkkaa, lausahtaa; *čilgii vuos guhket ja buovvalii vel loahpas soames sáni*

selitti ensin pitkään ja lausahti vielä lopussa muutaman sanan

buovvat arvella, virkkaa, lausua; hokea

buozadit sairastella; *lea gieskat buozadan* on viime aikoina sairastellut

buozaheaddji sairaanhoitaja

buozahit panna tai saada sairastamaan; hoitaa sairasta; vaivata (sairaudesta), *leasmi láve su*

buozahit reumatismi vaivaa häntä toisinaan

buozalmas ~ **buozalmasvuohta** sairaus (pitkällinen)

buozalmasjávkán sairauspoissaolo; *buozalmasjávkamat leat mealgat geahppánan*

sairauspoissolot ovat huomattavasti vähentyneet

buozan (-is) kivulloinen

buozan (subst.) sairastelija; nurkuja, valittaja

buozanvuohta sairaus

buozas (-) sairaan oloinen; sairaalloinen, raihnainen

buozastallat sairastella (silloin tällöin tai useista)

buozastit sairastaa (vähän aikaa)

buozzalit posauttaa, poksauttaa (jotakin veteen siten että ei synny laineita)

buozzut maikkua, hypellä (kaloista)

buoža penis, mulkku (vulg.), kyrpä (vulg.)

bupmálas myrskylintu; äreä, töykeä henkilö

burbor purppura

burdu huikonen, melkoinen matka; tovi

buress hyvin

buress! terve! (käteltäessä)

buressbirgejeaddji hyvinvoipa, vauras

buressbirgejupmi hyvinvointi, vauraus

buressbirgen hyvinvointi, vauraus; *buressbirgenriika* hyvinvointivaltio, *buressbirgenservodat*

hyvinvointiyhteiskunta

buressboahtin! tervetuloa!

buressivdnádus siunaus

buressivdnidit siunata

burestit tervehtiä

burežat ystävykset, kaverukset (keskenään); *leigga riiddáskan muhto leaba fas burežat* he (kaksi) olivat riitaantuneet mutta ovat taas kaverukset keskenään

burgásit purkautua; tulla puretuksi

burgilit purkaa (nopeasti); penkoa (nopeasti)

burggan purkaja, penkoja

burggihit panna purkamaan, purattaa, soveltua purettavaksi; panna penkomaan, soveltua pengottavaksi

burgin purku (sopimuksen, kaupan), purkaminen (kuorman); penkominen; kotietsintä

burgin- purku-; *burginágga* purkuperuste, *burgineaktu* purkuehto, *burgingáibádus* purkuvaatimus, *burginohcamuš* purkuhakemus, *burginvuoigatvuohta* purkuoikeus

burgit purkaa (kuorma, rakennus), purkaa (kauppa, sopimus, tuomio), penkoa

burgot estää, kieltää (tekemästä jotakin)

burgot tulla puretuksi

buriid (adv.) hyvällä, pakottamatta; *buoremus lei ahte bodii buriid* parasta oli että tuli pakottamatta

buriiddahkki parantaja, kansanparantaja

burke tölkki, purkki

burkemieli purkkimaito

burkerahppi tölkinavaaja

burlasaddat lurjustella

burli heppu, mokoma, hyväkäs; pojannaskali

burobáhti puuropata; *duoldá dego burobáhti* kiehuu kuin puurokattila (puheliaasta ihmisestä)

burohallat hyväillä, pitää hyvänä

burpor purppura

burrodat hyvyys

burroš mullikka

bur'ru sonni; *Bur'ru* Härkä (eläinradan merkki)

burrubiergu raavaanliha

bursa kukkaro, lompakko; *nahkehii burssa bahtalubmii* sujautti lompakon takataskuun

bursagaccet pussitiainen

bursanjunni kuplahylje; kyhmyhaahka

bursarássi (bot.) pikkulaukku

burski tyhjännauraja, kaheli, toope
burskit purskia, naurahdella, purskahdella
burskkáhallat purskahdella (nauruun)
burskkihit purskahtaa; *burskkihit bohkosit* purskahtaa nauruun
buršelasta (bot.) maksaruoho
burši ~ buršu turpeakasvoinen ihminen
burššas, burše- turpea (kasvoistaan)
burta (adv.) kadoksiin; *burta boahit* joutua kadoksiin
burtanit ~ burtanuvvat pökertyä, taintua; tuupertua, menehtyä
burtu kiipeli, hankala paikka
busadit aikailla, kuhnailla, hidastella
busahit panna aikailemaan, kuhnailemaan, hidastelemaan
busan aikailija, kuhnija, hidastelija
busegáhttu (kissan hellittelynimitys) mirri, kissimirri, kisu
busildeapmi ~ busideapmi aikailu, kuhnailu, hidastelu
busildit ~ busidit aikailla, kuhnailla, hidastella
busir pusero
buskáhit mököttää
busket pieraista
buskkihit pahastua; *lea bahá buskkihit* on herkkä pahastumaan
buskolas piereskelevä
bussat aikailla, kuhnailla
bus´śá kissa
bussáčivga kissanpoikanen
busságeahpil (bot.) kissankäpälä
bus´śái, bus´śás verkkainen, kuhnaileva
bussáskálžu rantakotilo
bussáskuolfi lehtopöllö
bus´se bussi, linja-auto
bus´se pussi, massi
bus´sebis´sehat bussipysäkki, linja-autopysäkki
bus´set kuhnailla
bus´seterminála linja-autoasema
bus´sevuoddji linja-autonkuljettaja

bustávalaš kirjaimellinen; *bustávalaš dulkon áššis* kirjaimellinen tulkinta asiasta
bustávva kirjain
bustávfacealkka kirjainlauseke (matematiikassa)
bustávvašládja kirjasinlaji; fontti (tietokoneessa)
bustu otsaharja (hevosella), otsatukka; *šluvgit busttus soapmása* tukistaa jotakuta
bušeahtta budjetti, tulo- ja menoarvio, talousarvio
bušeahttaárvalus ~ bušeahttaevttohus tulo- ja menoarvioesitys
bušeahttajahki varainhoitovuosi
buškalit sujauttaa, pujauttaa; *buškalii biilačoavdaga lubmii* sujautti autonavaimen taskuunsa
buškkas (-) liian pitkä ja kapea (esim. kelkasta, ahkiosta)
buškkihit puikahtaa, putkahtaa, sujahtaa; *buoidda buškkihii áitái* kärppä puikahti aittaan
bušku soukka esine; *hávgabešku* pitkänomainen hauki
buššodallat karkaista (useaan kertaan, pitkästi, erit. terästä)
buššodat kipakkuus, kärtyisyys (naisen)
buššon karkaistu (metallista); paatunut (ihmisestä)
buštit pudistaa, puistaa, tukistaa
bušttašit pudistella, puistella
bušttáhallat saada tukkapöllyä
butká ~ butki putka, tyrmä
butnjat kiehua (hiljalleen); kihistä, sihistä (esim. märästä puusta tulesta); vikistä, kitistä; kurista, kurnia (suolista); kurnuttaa (esim. sammakosta); vikistä (pikkulapsesta, hiirestä)
butnjoladdat kastella (jossakin, tarmokkaasti)
butnjolas ahkera kastamaan (esim. kalanpala rasvassa)
buttosnamma liikanimi
buváhallat yrittää kuristaa; buváhallat (soapmásii) joutua jonkun kuristamaksi
buvda puoti, myymälä
buvdasuola myymälävaras
buvdasuolavuohta myymälävarkaus
buvgadit ilmaista
buvihit kuristaa, tukehduuttaa
buvkosahá ~ buškosahá pistosaha, puukkosaha
buvku puukko
buvnnjiidit haista kärventyneelle (erit. vaatekappaleista, erit. kun karvat ovat kärventyneet)
buvri kömmänä, koppi; turvekota, turvekammi; puura (kylmäsäilytystilasta), maakellari

buvru ~ buru puuro

buvssaheapme, buvsahis housuton; *buvssahis bártnáš* housuton pikkupoika

buvssat (pl.) housut

buvtta tuote, valmiste; tulo (mat.)

buvttadahkki (mat.) tulon tekijä

buvttadanatnu tuotantokäyttö

buvttadandoaibma tuotantotoiminta

buvttadangaskoapmi tuotantoväline

buvttadangollu tuotantokustannus

buvttadanjahki valmistusvuosi

buvttadanlágádus tuotantolaitos

buvttadanmunni tuottavuus

buvttadanproseas´sa tuotantoprosessi

buvttadeaddji tuottaja, valmistaja

buvttadeaddjihaddi tuottajahinta

buvttadeapmi tuotanto, tuottaminen, tuotto; valmistus, valmistaminen

buvttadit tuottaa, valmistaa (tavaroita, palveluksia tms.)

buvttadus tuotanto (teollinen, kirjallinen jne.); tuotto

buvttajoavku tuoteryhmä

buvttašit tuoda (vähin erin)

buvttavástu tuotevastuu

buvttavearru valmistevero

buvttáhallat joutua tuodeksi johonkin; *buvttáhallat* (soapmásii) joutua jonkun tuomaksi

buvttehit päästä, saapua (perille); *viimmat buvttehii dohko, gosa lei jođus* viimein saapui määränpäähensä

buvttestit tuoda (nopeasti)

buvttiheaddji tietäjä, näkijä (erit. joka saa kadonneen tavaran palaamaan omistajalleen)

buvttiheapmi tuottamus; tuottaminen

buvttihit tuottaa, panna tai saada tuomaan; soveltua tuotavaksi; tuottaa (tavaraa, palveluja tms.)

buvttus teos; tuotto; tuotos

buvvánaddat kuristua (silloin tällöin)

buvvánit kuristua, tukehtua

buvvedat tylli

buvvi (R) karja, kotieläimet

buv´vodit kuristua, tukehtua (vähin erin)

buv´vot kuristua, tukehtua

buzzet maikahtaa, hypähtää (kaloista)

buzzut maikkua, hyppiä (kaloista)

bužesdákti ~ bužosdákti polvilumpio (porolla)

bužis sotku, puinnos (verkossa); *gálggadit sáimmas buhčásiid* selvitellä pienisilmäisestä verkosta sotkuja

bužistit pusertaa (kala läpi verkonsilmän)

byrokratiija byrokraatia, virkavaltaisuus

byrokráhtta byrokraatti

byroktáhtalaš byrokraattinen, virkavaltaisen

bysántalaš bysanttilainen

börsa pörssi, arvopaperipörssi

börsafitnodat pörssiyhtiö

börsagávpi pörssikauppa

börsagursa pörssikurssi

C

caddjodallat nahistella; *caddjodallan* nahistelu

caddjohallat tönä, tuuppia (toisiaan); joutua tönityksi, tuupituksi (johonkin)

caddjojit tönä, tuuppia (toisiaan)

cadjasit joutua tönäistyksi, tuupatuksi

cadjit ~ cadjat tuuppia, tönä; siirtää pelinappulaa

cagahit pitää (tulta) kytemässä; elättää, pitää yllä (toivoa tms.)

cagan meriharakka

cagastallat nahistella

caggagasas (adv.) pingotuksessa, pingotettuna

caggagassii (adv.) pingotukseen, pingotetuksi

caggameahttun vastustamaton

caggan kiristäminen, pingottaminen; virittäminen (rautojen); auki, ammollaan pitäminen; tukeminen, pönkittäminen; paikoillaan pitäminen (esim. veneen, sauvoimella);

käännyttäminen, estäminen, vastustaminen, hillitseminen; pysäyttäminen, ehkäiseminen, estäminen, torjunta; telkeäminen, pysäyttäminen

cagganáidi esteaita

cagganávnas vasta-aine
cagganbargu vastavakoilu
caggandoaibma ehkäisytoimenpide
caggasan estoinen
caggaseapmi esto (psykologinen)
caggasii (adv.) ammolleen (esim. suusta)
caggasis (adv.) ammolla (esim. suusta)
caggasit pingottua; estyä (tekemästä jotakin), *caggasan* estoinen; olla estettävissä
caggasmeahttun estoton
caggasupmi estyminen, esto
caggat pitää auki, ammolla (esim. ovea, suuta), *ale cakka däl buolašin uvssa, amas stohpu čoaskut* älä pidä nyt pakkasella ovea auki, jottei tupa jäähtyisi; tukea, pönkittää; pitää paikoillaan (esim. venettä sauvoimella koskessa); pysäyttää, ehkäistä (jotakin kulkemasta)
caggát ammottaa, olla ammolla
caggeruvsu (bot.) rohtosalkoruusu
caggi tuki, pönkkä; tukipuu; este, haitta; keripukki
caggonloddi keinotekoinen houkutuslintu (vesilintuja ammuttaessa)
caggut (adv.) ammolla, apposen auki (esim. ovesta)
cahca kapeikko, kannas; poikkipuu, takka (reen kopassa tai tavara-ahkiassa); kynnyks
cahcaožži väliliha
cahcat työntää (joku) sivuun
cahkat kyteä (tulesta); kyteä pinnan alla (riidasta, sodasta tms.)
cahkiidahttit sytyttää (tahattomasti)
cahkiidit syttyä tuleen (polttopuista, rakennuksesta; rakkaudesta, tms.), *ráhkisvuohta lei cahkiidan sudno gaskii* rakkaus oli syttynyt heidän (kahden) välille
cahkkaniit ~ cahkkániit syttyä (tulesta)
cahkkat, cahkkes räikeä (erit. väristä); *cahkkes ruoksat* räikeän punainen
cahkkát syttyä, alkaa palaa; alkaa kyteä
cahkkehallat sytytellä (monta kohdetta tai usein); yrittää sytyttää, sytytellä
cahkkehanárpu sytytyslanka
cahkkehanbierrgas sytytin
cahkkehanbunci sytytystulppa
cahkkehančoavdda virta-avain
cahkkehanginttal sytytystulppa

cahkkehanrusttet sytytyslaitteisto

cahkkehas syttö, sytyke; sytytin

cahkkehat syttö, sytyke; valokytin; virtakytin

cahkkeheaddji sytytin; sytyttäjä

cahkkeheapmi sytytys, sytyttäminen

cahkkehit sytyttää (valo, tuli, lamppu, kynttilä tms.), tuikata tuleen, *cahkkehuv´von buollin* tuhopoltto

cahkkehus sytytys (autossa)

cahkki kytevä, hehkuva; *cahkki áššu* kytevä hiillos

cahpat selviytyä (juuri ja juuri, niukin naukin, jostakin)

cahppát hämmöttää

cajadit tuuppia, tönä (edestään tai syrjään); siirrellä (pelinappulaa), siirtää (pelinappuloita)

cajastit tuupata, tönäistä (edestään tai syrjään); siirtää pelinappulaa (vähän)

cajašit tuuppia, tönä (toisiaan)

cakkadeaddji ennalta ehkäisevä; *cakkadeaddji doaimmat* (pl.) ennalta ehkäisevät toimenpiteet

cakkadit pingotella; pitää auki (usein tai useita esineitä); pidätellä, estellä

cakkahallat joutua (jonkin tai jonkun) estämäksi

cakkahit pingotuttaa; panna pitämään auki; panna pidättämään, estämään

cakkan pönkkä, tukipuu; pingottelija, pidättelijä

cakkas (-) pingotettu, kireä; avonainen, ammollaan oleva

cakkasnjálmmiid (adv.) suu auki, suu ammollaan (ihmetyksestä, ihailusta tms.)

cakkastallat pidätellä, estellä, vastustella; kulkea jarrutellen

cakkastit avata (ammolleen); tukea (vähän tai lyhyesti); työnnältää (poikkisuuntaan esim. sauvoessa); jarruttaa, pidättää (jotakin vähän); estää (menemästä jonnekin), pysäyttää, käännyttää, *cakkastii ealu mannamis davás* käännytti pohjoiseen menevää tokkaa

cakkat kapakala (halkaistu ja puikoilla auki levitetty)

cakkástallat painiskella; toikkaroida, hoiperrella

cakkus vastus (sähkön)

cakŋa varpa, poikkipuu (loudekodan ovessa)

campingbiila asuntoauto

campingvovdna asuntovaunu

cancas, cance- hyppivä, pomppiva (erit. suuttuneen ihmisen liikkumisesta)

cancastit polkaista jalkaa, hypähtää (suutuksissaan); polkaista (jotakin)

canccodit polkea jalkaa, hypellä (suutuksissaan)

cancut polkea jalkaa; hyppiä paikoillaan; hyppiä, loikkia

cavggástat heräte (psyk.); *cavggástatoasttus* heräteostos

cavggestit nykäistä (jotakuta, mukaansa); nykäistä jotakuta (esim. hihasta) huomion kiinnittämiseksi

cavgilastit ilmoittaa (ohimennen), vihjaista; nykäistä ajoporoa hihnasta lähtemisen merkiksi

cavgilit ilmoittaa, vihjata; nykäistä (jotakuta esim. hihasta huomion herättämiseksi), nykäistä (ajoporoa hihnasta lähtemisen merkiksi)

cavgit nykäistä (jotakuta esim. hihasta huomion herättämiseksi)

cavihit ajaa (tokkaa hiljakseen johonkin)

cavkkihít sammahtaa, sammua nopeasti; häipyä (äkkiä)

cavkkuhit tepastella

cavvásit tulla ajetuksi (porotokka haluttuun suuntaan)

cavvilaš viipymälumi (puurajassa)

cábadit leikellä, silputa (esim. kárístyslihaa); *cábadii banno dievva biđusbierrgu* silppusi pannullisen kárístyslihaa

cábahas leikepala, silppu (esim. kárístyslihaa)

cábahat leikkelypaikka, silppuamispaikka

cábahit leikkauttaa, panna silppuamaan (esim. kárístyslihaa); soveltua leikattavaksi, silputtavaksi (esim. kárístyslihasta)

cábastit leikata pieniksi, silputa (nopeasti, vähän)

cábmáladdat pieksää, piestä, hakata (toden teolla)

cábmálas taipuvainen pieksämään; rasittava (kelistä, säästä)

cábmit ~ **cápmít** pieksää, piestä, hakata; pehmittää (hakkaamalla)

cábmohallat (soapmásii) tulla jonkun pieksämäksi, saada joltakulta selkäsauna

cábmot tulla pieksetyksi, hakatuksi

cábus pienittävä, silputtava, leikeltävä (esim. kárístykseen tarkoitettusta lihasta)

cáhcasit ~ **sáhcasit** piirtyä; olla piirrettävissä, viirutettavissa

cáhcú ~ **sáhcu** piirto, piiru, viiva; häpy (naisen)

cáhcunnállu piirtopuikko

cáhcut ~ **sáhcut** piirtää (viivoja), viiruttaa; viivata

cáhkás ähkeminen, ähkinä

cáhkasteapmi ähkäisy, ähkäiseminen

cáhkastit ähkäistä; sanoa ähkäisten

cáhkit pistää, työntää (jotakin johonkin); pukea päälleen; työntyä, pistää, *njárga cágii guhkás jávrra ala* niemi työntyi pitkälle järven päälle

cáhkkat ~ cáhkkit ähkiä, ähkyä, puhkua

cáhpaladdat leikellä, paloitella, pieniä, silputa (tarmokkaasti)

cáhpalit leikellä, paloitella, pieniä, silputa (nopeasti)

cáhpat leikellä, pieniä, silputa

cáhpponbiergu poronkärästys

cáiccagit tulla hysteeriseksi (naisesta)

cáiccas, cáico- hysteerinen (naisesta)

cáiccáskit heittäytyä hysteeriseksi (naisesta)

cáici ~ cáicu hysteerinen naishenkilö

cáicudit käyttäytyä hysteerisesti (naisesta)

cáipi suippo esine; suippolakkinen henkilö, pipopää

cákcasit lipsahtaa (tylsistä saksista); juuttua (sahasta)

cákcuit lintata, lipsua (tylsistä saksista); juuttua (sahasta)

cáncat polkea jalkaa, lattiaa

cánccadit poljeskella jalkaa, lattiaa

cánccastit polkaista jalkaa, lattiaa

cápmašit ~ cámašit pehmitellä, muokkailla (kenkäheiniä tms. vähin erin)

cápmáhallat joutua (jonkun) pieksämäksi, saada (joltakulta) selkäänsä

cápmestit ~ cámeštit pehmittää, muokata (kenkäheiniä tms. vähän)

cára tsaari; *cáraváldi* tsaarinvalta

cázastat ~ sázastat piirto, viiru, viiva; viivaus, piirto; naarmu

cázastit ~ sázastit piirtää viiva (nopeasti), viivata (kerran), *cázastit badjel* viivata yli, yliviivata, *čázastit vuollái* viivata alle, alleviivata; naarmuttaa (kerran), raapaista (naarmu)

cázodit ~ sázodit piirrellä; viiruttaa, viirutella; viivailla, viivoitella; naarmutella

cázuheapme, cázuhis ~ sázuheapme, sázuhis viivaton, viiruton, viivaamaton; naarmuton

ceagga itsepäisyys, jääräpäisyys, uppiniskaisuus

ceaggadit olla itsepäinen, jääräpäinen, uppiniskainen

ceaggahit (R) olla pystyssä (jossakin)

ceagganaddat nousta pystyyn, pystyasentoon (usein tai useista esineistä); jyrketä (vähin erin, rinteestä)

ceagganit nousta (jostakin pystytettävästä); syntyä, nousta, aloittaa toimintansa, *deike lea ceagganan ođđa gávpeguovddáš* täällä on aloittanut toimintansa uusi kauppakeskus; jyrketä (rinteestä)

ceagganit nousta pystyyn

ceaggasit nousta pystyyn (odottamatta); jyrketä (odottamatta)

ceaggádit törröttää (pitkään tai useista esineistä), olla pystyasennossa (pitkään tai useista esineistä)

ceaggáhit pitää pystyssä, pystyasennossa

ceaggái, ceaggás itsepäinen, jääräpäinen, uppiniskainen; *mu váhkarbártnáš lea viehka ceaggái* kuopuspoikani on aika itsepäinen

ceaggáivuolta itsepäisyys, jääräpäisyys, uppiniskaisuus

ceaggát olla pystyssä, seistä, törröttää, kohota (esim. vaaranrinteestä), jököttää

ceaggut nostella pystyyn, pystyasentoon, pystytellä

ceaggut (adv.) pystyssä, pystysuorassa, pystysuoraan; seisaallaan

ceahkastat loveus, viilto, rasti

ceahkastit loveta, leikata pykälä (nopeasti), viiltää lovi (nopeasti)

ceahkádat astinpuu (turvekodan seinällä)

ceahkes ~ ceahkis pykälä (korvamerkissä)

ceahkessárggis pykäläviiva

ceahkesvuolpu (bot.) terävälovipoimulehti

ceahkis lovi; pilkku (välimerkki); pykälä (lakitekstissä)

ceahkkálagaid (adv.) asteittain, portaittain

ceahkkálas asteikko

ceahkkálas (attr.) asteittainen; *ceahkkálas vearuhus* asteittainen verotus

ceahkkálastit porrastaa; *ceahkkálastin* porrastaminen, porrastus, *vearuhusa ceahkkálastin* verotuksen porrastus

ceahkkásii (adv.) rannalle vedetyksi (veneestä)

ceahkkásis (adv.) rannalle vedettynä (veneestä)

ceahkkemuorra astinpuu (turvekodan seinällä)

ceahkki aste, pykälä; *galbma ceahkki* pakkasaste, *liegga ceahkki* lämpöaste, *láhkateavstta ceahkki* lakitekstin pykälä

ceahkki lovi, loveus, pykälä (esim. lattialautojen välissä)

ceahkki rinne (lyhyt ja jyrkkä)

ceahkkuladdat loveta (rivakasti); rakennella (hirsirakennusta, tarmokkaasti), salvaa (rakennusta, tarmokkaasti)

ceahkkut loveta; rakentaa (hirsirakennus), salvaa (rakennusta); napautella kirveellä

ceahkuhit panna tai saada loveamaan; rakennuttaa (hirsirakennus), panna tai saada salvamaan (rakennusta)

ceaikat madaltua (vuorovedestä); loppua, laantua (kalan tulosta)

ceaikaul'li nousuvesi (jakson matalin)

ceaikkas, ceaika matala (nousuvedestä); niukka (kalansaaliista)

ceakkagit nousta pystyyn, pystyasentoon; jyrketä (rinteestä)

ceakkastit (man nu vuostá) niskoitella (jotakuta vastaan), uhmata (jotakin)

ceakkihit nousahtaa pystyyn

ceakkildit jököttää, seistä jököttää; *ceakkildii miel'leravddas* jökötti joen törmällä

ceakko- (attr.) pystysuora (attr.), pysty-

ceakkobákti kallionjykänne

ceakkobealjat pystykorvainen

ceakkobeallji pysty korva; pystykorva (pystykorvainen koira)

ceakkočalmmon (bot.) ketosilmäruoho

ceakkočoarvi pystysarvi (porosta)

ceakkočuolda pystysarake (lomakkeessa)

ceakkodilli koristeverka (selkämyksessä)

ceakkoniibi paperiveitsi

ceakkonjuolgat, ceakkonjulges pystysuora

ceakkonuorbi (bot.) tunturinätä

ceakkosáhcu ~ ceakkocáhcu pystyviiva; kohtisuora viiva

ceakkosárggis pystyviiva; kohtisuora viiva

ceakkuhit panna tai saada pystyttelemään; kelvata tai soveltua pystyteltäväksi; pitää pystyssä, pystysuorassa; *boahtala ceakkuhit* kallistella pulloa (juopotella)

ceakkus, ceakko- jyrkkä; *diet várri lea allat ja ceakkus* tuo vaara on korkea ja jyrkkä

cealkalit lausuilla, sanoa (monta kertaa); lausua, sanoa (toisilleen)

cealkámuš lausunto, kannanotto, *addit cealkámuša* antaa lausunto; sanottava, lausuttava, *mus ii leat mihkkige cealkámušaid dien áššis* minulla ei ole mitään sanottavaa tuosta asiasta

cealkámušaddi lausunnonantaja; *cealkámušaddin lea leamaš Suoma sámediggi* lausunnonantajana on ollut Suomen saamelaiskäräjät

cealkámušárvalus lausuntoehdotus

cealkemeahttun verraton, vertaansa vailla oleva, sanoinkuvaamaton; *cealkemeahttun buorre filbma* sanoinkuvaamattoman hyvä elokuva

cealki sanansaattaja

cealkilit lausahtaa; lähettää terveisiä

cealkinvejašvuohta lausunnonantomahdollisuus

cealkit lausua, sanoa, ilmaista, julistaa; *celkkii dutnje dearvvuodaid* lähetti sinulle terveisiä

cealkka lause; lauseke (mat.)

cealkkaoahpalaš lauseopillinen, syntaktinen

cealkkaoahppa lauseoppi, syntaksi

cealkkaoktavuohta lauseyhteys

cealkkaráhkadus lauserakenne

cealkkašit sanoa, lausua (usein tai monille henkilöille); lähettellä (toisilleen), *cealkkašeigga dearvvuodaid* he (kaksi) lähettelivät terveisiä toisilleen

cealkkašuokŋa lausemelodia, intonaatio

cealkkavástta lauseenvastike

cealkkekeahtes (attr.) sanaton, lausumaton; *cealkkekeahtes duopmu* lausumaton tuomio

cealkkestit sanoa, lausua (lyhyesti); lähettää (terveisiä)

cealkkihit panna tai saada sanomaan; soveltua sanottavaksi (sanasta, ilmauksesta)

cealkkus ilmaus, lausuma

cearkesáhka maljapuhe

cearki malja, pikari; *loktet cearkki* kohottaa malja, *loktii cearkki beaivvisáŋgára gudnin* nosti maljan päiväsankarin kunniaksi

ceavádat hankikeli (kevättalvella, jolloin lumi on kovahkoa ja kantaa poron ja hiihtäjän)

ceavválahttit tulla kantava lumikeli

ceavválat kantava lumikeli

ceavvi hanki, kovettunut lumi keväällä tai kevättalvella

ceavvit tuudittaa; *ceavvit nahkáriid* tuudittaa uneen

ceavvut kovettua (lumesta keväällä tai kevättalvella)

ceavzil (-is) hellittämätön, sinnikäs; kilpailukykyinen, kestävä, *ceavzilis ovdáneapmi* kestävä kehitys

ceavzin selviytyminen, jaksaminen, pärjääminen (olosuhteista huolimatta)

ceavzit kestää, selviytyä, jaksaa (olosuhteista huolimatta); (+ akk./lok.) suorittaa (jokin), päästä läpi (jostakin), *cevzzii stuđeantačállosiin* suoritti ylioppilastutkinnon; (+ akk./ill.)

pärjätä (jollekulle), *ii ceavzán munnje suorbmaroahkis* ei pärjännyt minulle sormikoukussa; säilyä (pilaantumattomana)

ceavzzestuvvat selviytyä (juuri ja juuri), jaksaa (vaivoin)

ceazzi nahkahihna (ohut)

cecce lammas (lasten kielessä)

cecce myötäilijä, perässähiihtäjä (ihmisestä)

ceggejeaddji pystyttävä, pystyyn nostava; *vuovttaid ceggejeaddji* pöyristyttävä (kertomus tms.)

ceggen pystyyn nostaminen, pystyttäminen; perustaminen (esim. yrityksen, yhdistyksen)

ceggestit nostaa (äkkiä) pystyyn, pystyasentoon; perustaa (nopeasti tai vaivattomasti),

eambbo ceggestedje ođđa sámesearvvi noin vain perustivat uuden saamelaisyhdistyksen

cegget pystyttää, nostaa pystyyn, pystyasentoon, *cegget lávu* pystyttää laavu; perustaa, *mus livččii miella cegget smávva fitnodaga* minun tekisi mieli perustaa pienimuotoinen yritys

ceggosii (adv.) jyrkästi

cehkket vetää vene puoliksi maalle; *vujii gáddái ja cehkkii fatnasa* ajoi rantaan ja veti veneen puoliksi maalle

cehkodit loveta (jatkuvasti); rakennella (hirsirakennusta), salvaa (hirttä, vähin erin)

cekkiidit nousta pystyyn, pystyasentoon, nousta ylös; nousta näkyviin (esim. kauempana olevista maastoista)

cekkohallat panna tai saada pystyttelemään; nostella pystyyn, pidellä pystyasennossa

cekkosmuvvat jyrketä, jyrkentyä, tulla jyrkemmäksi

celkojupmi julistus, julistaminen, lausuminen

celsiusgrádda celsiusaste

cesium cesium (alkuaine)

chartergirdi tilauslento; tilauslentokone

chilelaš (a./s.) chileläinen

cibá ~ cibo kikkeli, pippeli (pikkupoikien)

cibmalit nitistää (nopeasti), tappaa (hiiri, myyrä tms.); rutistaa, likistää, puristaa (jotakin vasten)

cibmut nitistää, nitistellä, tappaa (hiiriä, myyriä tms.); rutistella, likistellä, puristella (jotakin vasten)

ciebadit jyrsiä (jatkuvasti), nakerrella (erit. hiiristä, myyristä)

ciebahit panna jyrsimään, nakertamaan; soveltua jyrsettäväksi

cieban jyrsiä (erit. hiiristä, myyristä)

ciebastit jyrsiä, nakertaa (vähän)

ciegas (-) pilvinen, pimeä (säästä)

cieggadallat saada pinttymään (usein tai useista kohdista); yrittää iskostaa, yrittää saada pinttymään / upotella (lumeen tms.); yrittää upottaa (lumeen tms.)

cieggalit iskostua, pinttyä, tarttua (hajusta tms. nopeasti); upota, sattua (johonkin, terävästä esineestä, nopeasti), painua; tunkeutua (johonkin, suiposta esineestä, nopeasti)

cieggadit iskostaa, saada pinttymään / pistää, upottaa (terävä esine johonkin) / (+ ill.) iskostaa, teroittaa (jonkun mieleen)

cieggat iskostua, pinttyä, tarttua (hajusta tms.); iskostua (jonkun mieleen), juurtua, tunkeutua (jonkun veriin)

cieggat upota, sattua (johonkin, terävästä esineestä), painua, tunkeutua (johonkin, suiposta esineestä); vajota (juoppouteen, ahneuteen tms.)

cieggil (-is) iskostuva, pinttyvä; paha uppoamaan (esim. suksisauvasta)

ciehka usva (rannikolla)

ciehkka välilevy (selkärangassa)

ciehkudit tehdä pilvinen, pimeä sää

ciehkut pilvistyä (kovasti), pimentyä (säästä)

ciehpat nakertaa, jyrsiä (hiiristä tms.); leikellä, silputa

ciekkadit iskostua, pinttyä, tarttua (hajusta tms., usein tai jatkuvasti); vajota (esim. lumeen, hiekkaan, kerran toisensa jälkeen tai useista ihmisistä)

ciekkahat syvä jälkiura, syvä ajoura, vako (ajamisesta syntynyt, lumessa, hiekassa tms.)

ciekkahit (juoidá soapmásii) iskostaa, teroittaa (jotakin jonkun mieleen)

ciekkastat puolikantoinen hanki; iskostuma

ciekkastit iskostua, pinttyä (vähän); vajota (vähän, esim. lumeen)

ciekkihit vajota (äkkiä, esim. lumeen)

cieladit haukuskella; haukkua toisiaan

cielahallat joutua jonkun haukkumaksi

cielahit haukkua (kunnolla), sättiä

cielaldahttit ruveta oitis haukkumaan

cielaldit haukuskella (koirasta); haukkua (jotakuta jatkuvasti); haukkua (toisiaan)

cielan haukkuja (koirasta); haukkuja, sättijä (ihmisestä)

cieládallat haukahdella

cieládit haukahtaa; ruveta äkkiä haukkumaan

cielkit ~ cielkkistit kalista (hampaista)

ciellalas haukkuvainen, kova haukkumaan (koirasta, ihmisestä)

ciellan haukku; haukunta; haukkuminen

ciellat haukkua (koirasta, ihmisestä); (+ ess.) haukkua (joksikin), *cielai mu suolan* haukkui minua varkaaksi; puhua rumia

ciellat vetää, olla liian lyhyt, kiristää (lapintakin etumuksesta)

ciel'láš pikkuruokki

cielosnamma haukkumanimi

cielossátni haukkumasana

cielus haukku; *oaččui veahkistis cillosiid bálkán* sai avustaan haukkuja palkaksi

cievan odelma (niittämisen jälkeen kasvanut heinä); *lei juo geargan lájus ja láddjii vel cievana* oli jo kerinnyt heinänteosta ja niitti vielä odelman

cihca polttiainen

cihca värjäysvesi

cihcat värjätä (verkkoa, nuottaa)

cihcecižáš niittykirvinen

cihcefál'li varpushaukka

cihcelottit (pl.) varpuslinnut

cihceskuolffi varpuspöllö

cihci sirkku (lintusuku)

cihppa siitin, penis, mulkku (vulg.), kyrpä (vulg.); myös kirosanana käytetty

cihppageahči ~ **cihppaoaivi** terska

cihppošit (vulg.) keljuilla, vittuilla

cihradit piiskutella, siritellä (erit. hiirestä)

cihraidit piiskutella, siritellä (erit. hiirestä); nurista, nurkua, vikistä

cihran piiskuttaja, sirittäjä

cihrra ~ **cihras** piiskutus, siritys

cihrrat piiskuttaa, sirittää, vikistä (erit. hiirestä); nurista, nurkua, vikistä

ciikobeana narttukoiras

ciikogumpe naarassusi

ciiku petoeläimen (ketun, ilveksen, ahman, näädän) naaras; himokas, moraaliton nainen

cikcasit nipistyä, likistyä (odottamatta); juuttua (sahasta)

cikcehat paperiliitin, liitin

cikcemat (pl.) pinsetit

cikcenbasttat (pl.) leikkuripihdit

cikcestat nipistys, likistys; napsaisu (esim. hohtimilla)
cikcet nipistää, likistää, puristaa (kerran)
cikcut nipistellä, likistellä, puristella; pinnistellä, ponnistella
cikkil (adv.) harvassa
cikkilmas harva (metsästä)
cikkilmasat (adv.) harvassa, harvaan
cikkin harvahko (metsästä); harvalukuinen, harvinainen
cikkit (adv.) harvassa, harvaan
cilkkiidit ruveta kalisemaan (hampaista)
cillat ~ cihllat kilistä
cilohallat härnäillä
ciluhit härnätä
cimirdit nitistää (hyönteinen, hiiri tms.); teurastaa (karitsa, vasa tms.)
cimput ~ simput loikkia (jäniksestä); loikkia jäniksen lailla, *bártnáš bodii cimppu stohpui*
 pikkupoika tuli jäniksen lailla loikkien tupaan
cin´ná häpy; pillu (vulg.), vittu (vulg.)
cirbmasit likistyä, rutistua, puristua (jotakin vasten); kuolla kupsahtaa (erit. pikkueläimistä)
cirbmut likistellä, puristella, rusennella (jotakin vasten); nitistellä, tappaa pikkueläimiä
cirgaleapmi suihkautus; suihkauttaminen; suihke
cirgalit ruiskauttaa, suihkauttaa; ajaa hurauttaa niin että vesi roiskuu; ajaa iso porotokka
 nopeasti johonkin
cirgehat ruiske; vihlaisu
cirgestat suihkautus, ruiskautus
cirget ruiskahtaa, suihkahtaa, purskahtaa; ruiskauttaa, suihkauttaa (erit. virtsaamisesta);
 vihlaista (esim. korvasta)
cirgganas ruiskaus, suihkaus
cirggas ruiskinta; ruiskuaminen; suihke, suihku; suihkuaminen
cirggasgáivo ~ cirggasgáivvo suihkulähde
cirggasrávdnji suihkuvirta
cirggastat ruiskaus, suihkaus, ruikkaus
cirggádit ruiskahtaa, suihkahtaa; *bonjastii čáhceluoitaga ja rišus cirggádii čáhci* väänsi
 vesihanasta ja suihkusta ruiskahti vettä
cirggehit ruiskahtaa, suihkahtaa (kontrolloimatta); *dahppon čáhcebohccis cirggehii čáhci*
 tukossa olevasta vesijohdosta ruiskahti vettä

cirggohat vihlonta, vihlova kipu (esim. korvassa)

cirggon kastelulaite, sadetin; suihkutin; suutin

cirggonboahthal ~ cirggonbohtal suihkutuspullo

cirgguhannállu ruiskeneula; rokotusneula

cirgguheapmi ruiskutus, ruiskuttaminen, suihkutetus, suihkuttaminen

cirgguhit ruiskuttaa, suihkuttaa; ruiskia; ajaa niin että roiskuu, ajaa isoa porotokkaa nopeasti johonkin

cirgugirdi ~ cirggasgirdi suihkukone

cirgumohtor suihkumoottori

cirgut ruiskuta, suihkuta; ruiskia

cirkát olla jossakin pystynäisenä, kippuranokkaisena

cirkenjunni pystynä, kippuranokka; pystynäinen, kippuranokkainen ihminen

cirki pystynä, kippuranokka; pystynäinen, kippuranokkainen ihminen

cirkkas, cirke- pysty-, kippurainen (nenästä)

cirkkil (adv.) pystyssä, kippuraisena (nenästä)

cirkkuhit kuljeskella pystynäisenä, kippuranokkaisena

cirpmastit ~ cipmastit likistää, puristaa, rutistaa (jotakin vasten); nitistää, tappaa (pikkueläin)

cirvi pieni-, ja laihakasvoinen henkilö

cirvvas, cirve- pieni- ja laihakasvoinen

ciskat sierettyä, rohtua (ihosta); rakoilla (puusta), halkeilla (ihosta, ruvesta, puusta); lasittua (silmistä)

ciskkas sierettymä, rohtuma, pieni halkeama (ihossa)

ciskkastit (+ akk.) tekaista syvennys (lautaan tms.) poraamista tai naulan/ruuvien pään upottamista varten

ciskkihit vihlaista silmistä; *čalbmi ciskkihii* silmää vihlaisi

ciskkuhit teettää syvennys (lautaan tms.) poraamista tai naulan pään upottamista varten

ciskut ~ ciskat tehdä syvennys (lautaan tms.) poraamista tai naulan/ruuvien pään upottamista varten

cis'sa pissa, virtsa (naisen, lapsen)

cissadahkes vuoteensa kasteleva, alleen laskeva (lapsesta)

cissadit pissaila; kastella vuoteensa

cissahallat pissattaa (usein)

cissahit pissattaa (esim. lasta)

cis'sanávli ~ cis'sanálku ~ cis'sanábbá ~ cis'sasruva penis (pikkupojan pippeli)

cissastit pissata, virtsata (vähän)

cissastuvvat ruveta tuntemaan pissaamisen tarvetta; *son cissatuvai* häntä pissatti

cis'sat pissata, virtsata (naisesta, lapsesta)

cis'sá penis (erit. pikkupojan pippeli)

civcca liitin, paperiliitin

civccastit nipistää (kerran); napsauttaa (irti, poikki)

civccodit nipistellä; napsia (irti, poikki)

civccohallat (soapmásii) joutua jonkun nipistämäksi

civccuhit panna nipistelemään, likistelemään, puristelemään; panna napsimaan (poikki, irti);

soveltua nipisteltäväksi, likisteltäväksi, puristeltavaksi; soveltua napsittavaksi (poikki, irti);

pinkoa, juosta nopeasti, *civccuhii bátnegáskki ovddosguvlui* pinkoi hammasta purren eteenpäin

civkit sirkuttaa, livertää, piipittää, piiskuttaa

civkkan sirkuttaja, livertäjä, piipittäjä, piiskuttaja

civkkas sirkutus, liverrys, piipitys, piiskutus

civkkašit sirkutella, liverrellä, piipitellä, piiskutella

civkkádit sirkuttaa, livertää, piipittää, piiskuttaa (äkkiä)

civkkistit sirkuttaa, livertää, piipittää, piiskuttaa (hiljaa)

civkkuhit sirkuttaa, livertää, piipittää, piiskuttaa (usein)

civnna kärventyneen hajuinen

civnna (R) kahvi

civnnačáhci kahvi (kiertoilmaus)

civnnagit alkaa haista kärventyneeltä

civnnahádja kärventyneen haju, katku, kitku

civnniidit ~ civnnistit haista kärventyneeltä

civzza karvas, kitkerä (maultaan tai hajultaan)

civzzačoalli pohjukaissuoli (mahalaukusta lähtevä ohutsuolen alkuosa)

civzzagit alkaa haista tai maistua karvaalta tai kitkerältä

civzzašattut (pl.) katkerokasvit

civzziidallat alkaa haista tai maistua hieman karvaalta

civzziidit haista tai maistua karvaalta

cizašit värjäillä (verkkoja)

cizáš pikkulintu

cizášbadvi (bot.) poimulehti

cizášfál'li ampuhaukka

cizášmielki eräs kiertoilmaus viinasta; *livččiigo dus munnje veháš cizášmielki?* sattuisiko sinulla olemaan minulle muutama ryyppy?

cizihit värjäyttää verkko; soveltua värjättäväksi (verkosta)

cizopaš lapinsirkku

coabmut napsia (ruokaa), napostella (lapsista)

coaccástallat kitsastella; *láve biepmuin coaccástallat* hänellä on tapana ruoalla kitsastella

coaccit (adv.) kitsaasti, visusti; säästeliäästi, taloudellisesti

coagan matalikko

coagášit pitää liian matalana (vettä)

coagehit madaltua (äkkiä, esim. joesta)

coagimus matalin (vedenkorkeudesta); *dákko lea buot coagimus diet johka* tällä kohtaa on kaikkein matalin tuo joki

coagis, coages matala (vedestä); pinnallinen, pintapuolinen, *coages čilgehus* pintapuolinen selitys

coagis matalikko

coagit matalampi (vedenkorkeudesta)

coagostit madaltua (vähän tai nopeasti, vedestä); laskea (vedestä, vähän tai nopeasti)

coahkas raksutus, tikitys, napsutus, napsahtelu, raksahtelu

coahkašit raksuttaa, tikittää (hiljaa), napsua; räksyttää (koirasta)

coahkásit (adv.) matalana (virtaavasta vedestä); pinnallisesti

coahkehangaska sykäys (puhelinlaskutuksessa)

coahkeheapmi raksahdus, rapsahdus, napsahdus

coahkejohka joki, jonka vesi on matalalla

coahki matala vesi, matala vedenkorkeus; *coahkin lea váttis johtit mohtorfatnasiin dán joga* matalalla vedellä on vaikea kulkea moottoriveneellä tätä jokea

coahkihit ~ coahkehit raksahtaa, rapsahtaa, napsahtaa, naksahtaa

coahkkalit napsauttaa, naksauttaa; näpätä, napata (valokuva); ampua pamauttaa

coahkkin tikitys, raksutus, napsutus; syke, pulssi

coahkkit tikittää, raksuttaa, napsuttaa; räksyttää (koirasta); nalkuttaa, *de leat vuot duššiid coahkkimin!* nyt olet taas turhia nalkuttamassa!

coahkudit madalluttaa, saada madaltumaan, madaltaa (nesteen pintaa, veden korkeutta) / odottaa (nesteiden pinnan, joen tms.) madaltumista

coahkuhallat naputella, napsutella, raksutella (tarmokkaasti, usein tai useita esineitä); näppäillä (valokuvia, tarmokkaasti)

coahkuhit naputtaa, napsutella, nakuttaa; näppäillä (valokuvia)

coahkulit madaltua (nopeasti; nesteestä); laskea nopeasti (vedestä)

coahkut madaltua, laskea (vedestä, veden pinnasta; turvotuksesta, paiseesta); laantua (vihasta); vähetä, pienetä (kovasti), huveta (omaisuudesta tms.)

coahllat nalkuttaa, toimittaa (joutavia)

coakceriekkis nastarengas

coakci jalansija (pitävä, esim. lumella, jyrkässä rinteessä); pitävyys (kelin), hyvä pito (jolloin ei liukastele); liukueste

coakci kiinne kohta (fig.); *oažžut coavcci eallimasas* saada kiinne kohta elämänsä, ruveta paremmin pärjäämään

coakcil (-is) ~ coakcul (-is) pitävä, lipsumaton (jaloistaan), varmoin askelin kävelevä (liukkaasta kelistä huolimatta)

coakcudit saada pitävä jalansija; saada (esim. ajoporo) kulkemaan liukastelematta

coakcut pitää, olla lipsumatta (kengistä); päästä (johonkin liukkaudesta huolimatta), *il'lá cokcon dáiguin skuovaiguin dien luohkkái* vaivoin selviydyin näillä kengillä tuohon mäkeen

coavccidit tehdä pitävä keli; *de viimmat coavccidii* viimeinkin teki pitävän kelin

coavccuhit kävellä varovaisesti (liukkaalla kelillä, liukkaassa paikassa); selviytyä (hevosella, autolla tms.) eteenpäin, ylös mäkeä (liukkaalla kelillä), *coavccuhii biillainis gáljan dien ceakkoviel'tái* selviytyi autollaan liukkaalla kelillä tuon jyrkän mäen päälle

coazzi, coacces kitsas, visu, itara, pihi

coazzut tulla kitsaaksi, visuksi

cocktaila cocktail; *cocktailfeasta* cocktailkutsut

coggaladdat panna, pistää (nopeasti, usein tai useita esineitä; pukea päälleen, ylleen (nopeasti, usein tai useita vaatekappaleita)

coggalastit pujauttaa, sujauttaa

coggalit panna, pistää (nopeasti johonkin); pukea nopeasti päälleen; pistäytyä jossakin, *coggalii ikte dán dálus* pistäytyi eilen tässä talossa

coggan pano, paneminen, pistäminen

cogganráigi raha-aukko (esim. automaatissa)

cogganskáhppu pistorasia

coggat panna, pistää (jotakin johonkin); pukea päälleen, ylleen; sulloa, tunkea (täyteen)

cohcagit hämmentyä, häkeltyä, hölmistyä; *cohcagii, go gulai mii lei dáhpáhuvvan* hämmentyi, kun kuuli mitä oli tapahtunut

cohcas, cohcce- hämmentynyt, häkeltynyt, hölmistynyt

cohccasit mennä tai tulla johonkin hämmentyneenä, häkeltyneenä, hölmistyneenä

cohcci hämmentynyt, häkeltynyt, hölmistynyt ihminen; pölvästi

cohki (R) sydän

cohki sydänlihas

cohkkodit joutua matalikolle (useista tai usein)

cohkkohallat ajaa vene (useamman kerran) matalaan veteen; yrittää ajaa (vene) matalaan veteen

cohkkohit ajaa vene matalaan veteen

cohkkohit (soapmása, omd. digaštallamis) nolata (joku, esim. väittelyssä)

cohkkot joutua matalaan veteen, matalikolle; jäädä matalikolle, karille; jäädä kuiville (esim. laskuveden vuoksi); vetäytyä (merestä laskuveden aikana)

cohkkot jäädä johonkin avuttomana, neuvottomana, tulla neuvottomaksi, jäädä sanattomaksi, *cohkkui oalát sániin* jäi ihan sanattomaksi

cohkodallat madallella (nesteiden pintaa), laskea veden pintaa (vähin erin); odotella (veden, nesteiden pinnan) laskemista

cohkodat saoste, uute, keite; tiiviste (keittämällä valmistettu)

cohkohallat naputella, napsutella (usein tai useita esineitä)

cohkolat matalikko; kesäksi kuivuva lampi tai salmi

cohppeniski poro, jolla on valkoinen karvatupsu niskassa

cohppi karvatupsu (valkoinen, poron niskassa)

cohppi tomppeli, ääliö

coica gč. **soica**

cokcodallat yrittää saada pitävä jalansija; yrittää saada (esim. ajoporo) kulkemaan liukastelematta

cokkadit panna (useita esineitä tai usein), pistellä, tuikkia, tökkiä; pujotella (esineitä); pukea päälleen (usein tai useita vaatekappaleita); pistäytyä (jossakin), *cokkadii mu luhtte* pistäytyi luonani

cokkahat rahansyöttö (esim. automaatissa)

cokkaldat pohjallinen (kengässä)

cokkaldit panna, pistää (vähin erin johonkin); pujotella (esineitä johonkin)

cokkastit panna, pistää (vähän jotakin johonkin); tuikata, tökätä (vähän); ahtaa, tunkea, työntää (vähän)

colkat mutista, mumista

colkkistit mutista, mumista (jatkuvasti)

collas, col'las houkkamainen, yksinkertainen (ihmisestä)

col'li ~ col'la ~ col'lor ~ col'lu tomppeli, houkka

colpegeres kannaton ahkio

colpi kannaton ahkio; ääliö

colppas, colpe- kannaton (ahkiosta); yksinkertainen (ihmisestä)

cosinus (mat.) kosini

cotangeansa (mat.) kotangentti

covccohallat yrittää saada pitävä jalansija; yrittää päästä eteenpäin (johonkin) lipsumatta

covccohat liukueste

covdnalit havahduttaa, herättää (koskettamalla, nopeasti)

covdnašuvvat havahtua, herätä (tahattomasta kosketuksesta)

covdnat havahduttaa, herättää (koskettamalla)

covdnot havahtua, herätä (kosketuksesta)

covnnahit panna (joku) havahduttamaan, herättämään (joku koskettamalla)

cubadit hörppiä, ryystellä

cubbočivga sammakonpoikanen, nuijapää

cubbonjuolla "sammakonnuoli" (terävä luu poron sydänrasvassa)

cubborássi (bot.) metsäkorte, suokorte

cubistit ryystää (nopeasti)

cugga pieni- ja luisevakasvoinen henkilö

cuhcálas säästeliäs, nuuka (esim. ruoanlaitossa); kitsas, itara (toisia kohtaan)

cuhcálasvuohta säästeliäisyys, nuukuus (esim. ruoanlaitossa); kitsaus, itaruus (toisia kohtaan)

cuhcásit säästyä, jäädä yli (nuukuuden takia)

cuhcit nuukailla, säästää, kitsastella (esim. ruoanlaitossa); olla kitsas, kitsastella, olla itara (toisia kohtaan)

cuhladit ~ cuhlaidit supista (jatkuvasti)

cuhlihit supista

cuhlla supina; supiseminen

cuhllat supista

cuhpat ryystää

cuigehallat saada nuhteita, varoitus tai ojentava huomautus; cuigehallat (soapmásii) joutua jonkun nuhtelemaksi tai ojentamaksi

cuigehus nuhde, (ojentava) huomautus, ojennus

cuigen huomautus, muistutus; huomauttaminen, muistuttaminen

cuigenčála muistutuskirjelmä

cuiget huomauttaa (ojentavasti), *ii oaččo bálkestit biepmu ruskalihttái!* *cuigii áhkku* ei saa heittää ruokaa roskeen! huomautti mummo; osoittaa sormella (huomion kiinnittämiseksi)

cuiggodeaddji nuhtelija, kritisoija

cuiggodeapmi nuhde; varoitus, varoittaminen

cuiggodit osoitella sormella (usein tai useita kohteita); kritisoida, moittia, huomautella

cuiggodus huomautus, (ojentava) nuhde; varoitus

cuigolas huomautteleva, huomauttelevainen, *in riehta loavtte dieinna cuigolas dinggain* en oikein viihdy tuon huomauttelevan tyyppin seurassa; osoitteleva

cuilalit lähteä laskettelemaan (koskea, mäkeä)

cuiláhit keinua (esim. veneestä laineilla); juosta viilettää

cuilát lähteä viilettämään (veneestä)

cuilit viilettää (veneestä)

cuilluhit seilata, viilettää (vesillä)

cuilut keinua (esim. veneestä laineilla)

cuipát törröttää (pystyssä), sojottaa; *leavgastággu oidnui gielddadálu šiljus cuipámin* lipputanko näkyi kunnantalon edustalla sojottamassa

cuipi törröttävä, suippo esine; piippolakki, pipo; hassu, hoopo

cuippagit suipentua

cuippas, cuipe- suippo ja sojottava, törröttävä

cuippihit pyyhältää (johonkin esim. pipopäisenä)

cuippuhit liikuskella (jossakin esim. pipopäisenä)

cukca ~ sukca taru, huvittava juttu

cukcalas motkottava, äreä

cukcan pakina

cukcat ~ sukcat motkottaa, olla äreä (jollekulle)

cukcet ~ sukcet kertoilla tarinoita; satuilla

cukkas, cugga- pieni- ja laihakasvoinen

cukko koiranpentu

culcevihti (bot.) tylppälehtivita

culci nuppi; kahva (esim. viikatteessa); painonappi, kosketin; nappula (esim. jalkapallokengässä)

cullat tuudittaa

cul'lá tuuditus, hellittely

cul'láhit ~ cul'lát tuudittaa, hellitellä

culpi hiustupsu, tupsu (päässä, sidottu)

cum'má suudelma, suukko

cum'mástallat suudella, suukotella; suudella, suukotella (toisiaan)

cum'mát suudella

cum'mestit suudella (nopeasti), antaa suukko

cum'met suudella, pussata

cumpi hiustupsu, tupsu (päässä, sidottu)

cuṅkalit muiskauttaa (suukko)

cuṅkut maiskutella

cuobba vätys

cuobbut maikkua, käydä pinnassa (pikkukaloista)

cuoccagit tulla kalvomaiseksi, kalvomaisen ohueksi

cuoccaheapme, cuoccahis kalvoton; jossa on vähän kalvoja (esim. lihasta); ohutkalvoinen (taljasta)

cuoccas (-) kalvomainen; langanlaiha (ihmisestä)

cuogga kyky, pystyvyys (johonkin); syy, peruste, *gávnnai vuot cuokka moaitit mu* löysi taas syyn moittia minua

cuohkki syy (johonkin); peruste (johonkin), perustelu (jollekin)

cuohpaheapme, cuohpahis vähälihainen (kalasta, vähän lihaa, paljon ruotoja)

cuohpahuvvat tulla vähälihaiseksi (kalasta)

cuohpaiduvvat tulla lihakkaaksi (kalasta)

-cuohpat -lihainen (kalasta); *luossa ja eará ruksescuohpagat* lohi ja muut punalihakalat

cuohpi sepalus (housuissa); häpy (naisen)

cuohppái, cuohppás ~ cuhppii, cuhppes lihaisa (kalasta), jossa on runsaasti lihaa;

gidḍaluossa lea hui cuhppes guolli kevätlohi on hyvin lihaisa kala

cuoigu arvostelija (virheiden)

cuoigumuš huomautettava, huomauttaminen, nuhdeltava, nuhteleva

cuoigut osoitella, huomautella (ojentavasti), kritisoida, arvostella, muistutella, nuhdella; osoitella (esim. sormella), osoitella (huomion kiinnittämiseksi); sanoa, kertoa kuulopuheiden perusteella, *cuigot leat vánis luosa Deanus* Tenossa sanotaan olevan vähän lohta

cuokca silta (luonnon muovaama); kannas (suossa)

cuoŋománnu ~ cuoŋosmánnu huhtikuu

cuoŋu hanki, *cugŋo alde* hangella, *cuoŋu guoddá bures* hanki kantaa hyvin; hankikeli, hankiainen

cuoŋudit tulla tai tehdä hankikeli

cuoppodeahkki päkiäinen (hevosella)

cuoppogodđu sammakonkutu, sammakonmäti

cuopponoarsa (bot.) sammakkoleinikki

cuopporássi (bot.) uistinvita

cuoppu sammakko

cuovka ~ cuovkalohku murtoluku

cuovkaneapmi rikkoutuminen, särkyminen; murros, murtuma; keskenmeno

cuovkanit mennä rikki, rikkoutua, särkyä, hajota; särkyä (esim. seteliraha kolikoiksi), *cuovkanivččiigo dus dát vīdaeurosas báberruhta?* voisitko särkeä tämän viiden euron setelin kolikoiksi?; saada keskenmeno

cuovkaoassi murto-osa (hyvin pieni osa jostakin)

cuovkaruhta vaihtoraha

cuovkasáhcui ~ cuovkasárggis jakoviiva; murtoviiva

cuovkkas (adv.) rikki, pirstaleiksi, hajalle; *manai cuovkkas* meni rikki, *visot lei cuovkkas* kaikki oli pirstaleina

cuovkkuhit rikottaa (usein ja useita esineitä); soveltua särjettäväksi, kelvata pirstottavaksi; rikkoa (rahaa, usein tai usea seteli)

cuovkuladdat rikkoa, särkeä (tarmokkaasti useita esineitä), pirstoa

cuovkut rikkoa, särkeä (usein tai useita esineitä); rikkoa rahaa (usein tai useita seteleitä)

cuozza kalvo, jännekalvo (lihassa tai lihan päällä); kalvo (piirtoheittimen); kelmu (ruoan säilytykseen)

cuozzái, cuozzás ~ cuzzii, cuzzes runsaskalvoinen (jossa on paljon jännekalvoja, syötäväksi tarkoitettussa lihassa); *diet lea gusto cuzzes biergu* tuossa lihassa on näemmä jännekalvoja

cuozzut kalvottua, peittyä kalvoon

cupposdákti polvilumpio (porolla)

curbmái, curbmás (liian) suppusuinen (ihmisestä, pullostasta); suppea (suusta, suppilosta)

curbmát olla jossakin suppusuisena; suipistella suutaan, pitää suu supussa

curbmet suipistaa suutaan, panna suu suppuun

curbmi suppusuu, suppusuinen henkilö; pienisuinen esine (esim. pullo, pussi, jonka suu on liian ahdas)

curbmut (adv.) supullaan (suusta)

curbmut liikkua suu supussa

curpmas, curbme- suppusuinen (ihmisestä); pienisuinen (esineestä); nirso (porosta, joka ei syö ihmisen kädestä)

curpmil (adv.) pieni, suppuinen, supullaan (suusta)

curpmohallat suipistella suutaan

cur're kaksonen; *cur're-* kaksos-

cur'rebealli kaksonen (toinen heistä)

curregat (pl.) ~ **currežat** (pl.) kaksoset

cuskilit tuhahtaa; tuhahtaa (vähättelevästi), *cuskilii su ságaide* tuhahti hänen jutuilleen

cuskit ~ **cuskkašit** tuhahdella, tuhista

cuskkanas tuhahdus

cuskkas tuhina

cuskkestit tuhahtaa, tuhauttaa

cuskkihit tuhahtaa (tahtomattaan)

cuvccas ~ **suvccas** taru, satu, satuilu; huvittava juttu (ei välttämättä tosi)

cuvccastit ~ **suvccastit** tarinoida, kertoilla; satuilla

cuvkehallat panna rikkomaan (usein); *cuvkehallat* (ruđa soapmásii) yrittää saada joku rikkomaan rahaa

cuvkehit panna rikkomaan; särkeä (vahingossa); soveltua rikottavaksi tai särjettäväksi; rikkoa (rahaa, esim. seteli kolikoiksi)

cuvkemeahttun murtumaton, särkymätön

cuvket särkeä, rikkoa, hajottaa; murtaa, rikkoa; rikkoa (esim. rahaa); rasittaa, raastaa (ruumista tai sen osaa)

cuvkit maiskuttaa (kielen kärjellä, esim. ajoporon jouduttamiseksi)

cuvkkas maiskutus (kielen kärjellä)

cuvkkádit maiskauttaa (kielen kärjellä)

cuvkkodit särkeä, rikkoa (usein, useita esineitä tai jatkuvasti)

cuvkkohat (S) murre

cuvkoladdat rikkoa, särkeä, pirstoa (useista tai useita esineitä)

cuvzalas nalkuttava

cuvzan nalkutus, nalkuttaminen

cuvzat nalkuttaa, motkottaa; *bođii vuot minguin cuvzat* tuli taas meille nalkuttamaan

cuvzzas nalkutus, motkotus

cuvzzas (-) nalkuttava, kárttýisä; *songe lea álo nu cuvzzas* hánkin on aina niin kárttýisä

cuzan säästeliäs, nuuka ihminen, nuukailija; kitsas, itara, saita ihminen, kitsastelija

cuzašit nuukailla, kitsastella

cuzidit kitsastella (esim. ruoka-annoksissa)

cuzzet poistaa kalvot (lihasta tai taljasta)

Č

čabadahttit pakastaa, (leudon ilman jälkeen)

čabadat pakkanen (leudon ilman jälkeen); luistava keli (leudon ilman jälkeisellä pakkasella)

čabadit kohentaa, ehostaa (asuaan, ulkonäköään), sonnustautua; koristautua, laittautua (esim. juhlia varten)

čabardit edetä hitaasti (esim. poro laiduntaessaan)

čabočielggas, čabočielga päivänselvä, kiistämätön; *čabočielga ášši* päivänselvä juttu

čabu (attr.) epämääräinen, mikä tahansa, sattumanvarainen, satunnainen; pelkkä (esim. vedestä), *čabu čáhci* silkka vesi, *čabu meahcci* sydänmaa, *čabu giellásat* pelkkiä valheita, *čabu čielggas* päivänselvä; varma, ilmeinen (esim. kuolemasta), *čabu sorbmái mannat* mennä varmaan kuolemaan

čadni sitova; *čadni soahpamuš* sitova sopimus

čadnot tulla sidotuksi

čada (adv./pp.) läpi, lävitse, *mannat čada* mennä lävitse, *čuovgat čada* näkyä läpi, *mannat*

čada sivu mennä luihin ja ytimiin; läpi, hyväksytyksi, *mannat čada* tulla hyväksytyksi;

läpeensä, läpikotaisin, *čada láiki* patalaiska, *čada njuoskan* likomärkä

čadabahčči ympäri vuoden lypsettävä (lehmä)

čadabahkken tunkeutuminen (jonkin läpi)

čadačalmmat pidetty, suosittu

čadačuohpus läpileikkaus

čadačuovgameahttun läpinäkymätön

čadačuovgan läpinäkyvyys

čadačuovgi läpikuultava, läpinäkyvä

čadačuvgen läpivalaisu

čadagolgan läpivirtaus

čadahahti toteuttavissa oleva, toteutettava; *čadahahti plána* toteutettavissa oleva suunnitelma
čadahannávccat (pl.) suorituskyyky
čadahhanvuohki suoritustapa
čadaheaddji toimeenpanija, toteuttaja
čadaheapmi läpäiseminen, suorittaminen (tutkinnon tms.); toimeenpano, suorittaminen, toteuttaminen; kokemus
čadahit läpäistä, suorittaa (esim. tutkinto); toteuttaa, suorittaa, toimeenpanna; kokea, käydä läpi; läpäistä, mennä läpi
čadajohtin kauttakulku, läpikulku
čadajohtinvuoigatvuohta kauttakulkuoikeus
čadajohtolat kauttakulkuliikenne
čadamihhtu halkaisija (geom.); läpimitta, *čadamihtu dáfus* läpimitaltaan
čadan (geom.) lävistäjä
čadanábat napatyrä
čadaoainnekeahtes (attr.) läpinäkymätön
čadat (adv.) alituisen, aina, jatkuvasti; *lei čadat ássan dán báikkis* oli aina asunut tässä kylässä
čadavuojáhat läpiajo, portti
čadđa sysi, puuhiili
čadđanaga (adv.) hiileen tahrautuneena
čadđasivra hiilihappo
čad´đái, čad´đás jossa on paljon puuhiiltä
čagalduhkes helposti kutiava
čagalduhttit ~ kutittaa, kututtaa
čagalduvvat kutista helposti
čagga (adv.) täpötäynnä, tupaten täynnä, täyteen ahdettu
čaggadit ~ **čaggehit** ahtaa, sulloa täyteen
čaggánit lähteä liikkeelle ylensyöneenä
čaggát olla jossakin ylensyöneenä
čaggi tupaten täynnä oleva, täyteen ahdettu esine tai olio; paksu, lyhytjalkainen poro
čahca sola (korkealla kahden vaaran välissä); paju (reessä)
čahkaraš rusto (nivelessä)
čahkas, čahkka laajennut, paisunut (jäätymisen seurauksena)

čahki lumipaakku; lumipallo

čahkiborga pyry, jolloin tuuli lohkaa mukaansa lumipalloja

čahkiluvvat paakkuuntua (lumesta)

čahkkat laajeta, paisua (jäätymisen seurauksena); jähmettyä (kylmässä, leikillisesti)

čahkkái, čahkkás runsaspaakkuinen (jossa on paljon paakkuja); helposti paakkuuntuva (lumesta), *čahkkás njáhcomuohta* helposti paakkuuntuva nuoska lumi

čahkket poistaa jäähileet tai lumipaakut (karvoituksesta, kavioista, vaatteista tms.)

čahkut saada jäähileitä karvoitukseen

čahpalas usein ulkonäköään ehostava, kohentava; *Sunná lea čahpalas nisu* Sunna huolehtii hyvin ulkonäöstään

čahpalit ehostaa, kohentaa (ulkonäköään, nopeasti), sonnustautua nopeasti matkaa varten

čahpat ehostaa, kohentaa (ulkonäköään); kaunistaa, kohentaa (vaatetustaan); sonnustautua, lähteä (matkaan)

čahppagasas (adv.) ~ **čiehppagasas** (adv.) kiepissä, lumikuopassa piilossa (riekosta tms.)

čahppagassii (adv.) ~ **čiehppagassii** (adv.) kieppiin, lumikuoppaan piiloon (riekosta tms.)

čahppasii (adv.) kieppiin, lumikuoppaan piiloon (riekosta tms.)

čahppasis (adv.) kiepissä, lumikuopassa piilossa (riekosta tms.)

čahppat mennä, syökyä kieppiin, lumikuoppaan (riekosta tms.)

čahpunaga (adv.) ~ **čahpunassii** (adv.) järjestään, tykkänään, tyystin, kaikki; *čahpunaga váldit* ottaa kaikki tyystin

čahraidit räkättää (jatkuvasti, harakasta), nauraa räkättää (jatkuvasti); rapista, rahista (jatkuvasti)

čahran kehrääjä (lintu)

čahras räkätys; ropina, rapina

čahristit räkättää (harakasta); nauraa räkättää

čahrrialit räkättää (lyhyesti, harakasta); naurahtaa (räkättävällä äänellä)

čahrrian räkätys; naurunräkätys

čahrriat räkättää (harakasta), nauraa räkättää; ropista, rahista

čaibmagoahtit alkaa nauraa, purskahtaa nauruun

čaibmalas nauravainen, naurunherkkä; *lei nuorabun hui čaibmalas* oli nuorempa hyvin naurunherkkä

čaibmanášši naurun asia, naurun aihe; *diet ii leat mu mielas čaibmanášši* tuo ei ole minusta naurun aihe

čaiḃmat nauraa; *čaiḃmagoḏii, go gulai áššis* alkoi nauraa, kun kuuli asiasta, *goas ii jáme čaiḃmat* oli kuolla nauruun, *diet ii leat čaiḃman veara* tuo ei ole naurun asia

čaimmadit naureskella, naurella

čaimmahaḥtti naurettava, *čaimmahaḥtti čilgehus* naurettava selitys; nauramisen arvoinen, *čaimmahaḥtti muitalus* nauramisen arvoinen kertomus

čaimmahit naurattaa (muita); tuntee nauramisen tarvetta, *mu čaimmahii, go gullen áššis* minua nauratti, kun kuulin asiasta

čaimmas nauru

čaimmádit naurahtaa

čaimmáhallat naurahdella

čaimmihastit naurahtaa

čaimmihit naurahtaa

čakča syksy; *čavččaid* syksyisin, *boahtte čavčča rájes* ensi syksystä lähtien, *čavčča rádjai* syksyn mennessä

čakčabeaivi syyspäivä

čakčabodda syksy, syyskausi; *lean orodan dáppe čakčabotta* olen oleillut täällä koko syksyn

čakčačoavjái (adv.) syyskesällä vasovaksi (vaatimesta)

čakčačoavjjis (adv.) syyskesällä vasova (vaatimesta)

čakčadálvi syystalvi; *čakčadálvve ~ čakčadálvi* syystalvella

čakčaeahket syysilta

čakčafivli (bot.) syyskeltano

čakčagalmmas, čakčagalbma syksyisen kylmä

čakčagearregat (pl.) syyskäräjät (S)

čakčageassi syyskesä; *čakčagease ~ čakčageasi* syyskesällä

čakčagolgadeapmi syyskulkutus, syksyinen ajoverkkopyynti

čakčaidja syysyö

čakčajorggáldat syyspäivän tasaus

čakčaloaŋka (bot.) uposvesilehti

čakčalohkanbadji syyslukukausi

čakčaluvvat tulla syksyisemmäksi; joutua syksyn yllättämäksi

čakčamánnu syyskuu

čakčamárkanat (pl.) syysmarkkinat

čakčamielkerássi (bot.) syysmaitiainen

čakčaorohat syyslaidunalue (poronhoidossa)

čakčaruosmmesbeaivi pyhänristin messun päivä (syyskuun puolivälissä)

-čakčasaš -syksyinen; *mannančakčasaš* viimeisyksyinen

čakčat (adv.) syksyllä

čakčulit tulla (vähän tai nopeasti) syksyisemmäksi

čakčut tulla syksyisemmäksi

čakkagit tulla tupaten täyteen; nousta, kasvaa (paiseesta tms.)

čakkas, čagge- täpötäysi, tupaten täysi, täyteen ahdettu

čakkil (adv.) täpötäysi, tupaten täysi, täyteen ahdettu

čalačoarvi kelosarvi (jossa ei ole enää nahkaa); kelosarvi, kelosarvinen urosporo

čaladit huitoa sarvillaan (urosporosta); (+ kom.) koetella, mitellä voimiaan (jonkun kanssa)

čalas, čalla kova (ja sileä), esim. hiomakivi; kovettunut (kastuneesta nahkaesineestä); kova (sydämeestä, luonteesta); kestävä (porosta, ihmisestä)

čalastallat keloskella sarviaan (porosta)

čalašit pitää liian kovana (ja sileänä), esim. hiomakiveä; pitää liian kovana (esim. kastunutta nahkaa, pitää liian kovana (sydäntä, luonnetta)

čalán syöksyhammas (norsun tms.), raateluhammas (suden tms.)

čalbmadiit saada (joku) näkemään, palauttaa (johonkuhun) näkö, parantaa (jonkun) silmät

čalbmat ruveta näkemään; saada silmiinsä, huomata; tarttua verkkonsilmään (kalasta)

čalbmáičuohcci silmiinpistävä

čalbmálagaid (adv.) silmätysten; *áhčči ja bárdni čohkkáiga čalbmálagaid* isä ja poika istuivat silmätysten

čalbmeáhkku kätilö, lapsenpäästäjä

čalbmebealli ~ čalbmētbealli silmäpuoli

čalbmebuidi silmämunan rasva

čalbmečiuozza silmäkalvo

čalbmečanas silmäside

čalbmečaskin silmänisku

čalbmečáhci silmäkamarivesi

čalbmedávda silmäsairus

čalbmedeahkki silmälihas

čalbmedoavttir silmälääkäri

čalbmeeadni kätilö, lapsenpäästäjä

čalbmegáhkká lasiainen (esim. kalalla); silmämuna

čalbmegámmir silmäkammio

čalbmegeahčastat katse

čalbmegeahči silmänurkka; *liđggastii čalbmegežiin* vilkaisi syrjäkarein, syrjäsilmin

čalbmegeaiddi (adv.) ~ **čalbmegeaiddus** (adv.) huomaamattomasti, salaa; *njoamádii*

čalbmegeaiddi gámmáarii livahti huomaamattomasti kamariin

čalbmegeaidi ~ **čalbmegeaidu** silmänkääntäjä

čalbmegohpi silmäkuoppa

čalbmegolláš mustuainen; silmäterä

čalbmegulbmi silmäkulma

čalbmeгуolga silmäripsi; kulmakarva

čalbmehálgui (adv.) ~ **čalmmehálgui** (adv.) suoraan silmiin (katsoen); päin naamaa

čalbmelásat (pl.) ~ **čalbmeláset** (pl.) silmälasit

čalbmelássaskuohppu ~ **čalbmeláseskuohppu** silmälasikotelo

čalbmeliiba ~ **čalmmiliiba** ~ **čalmmivealla** tilaisuus (esim. pahantekoon, kun silmä välttää)

čalbmeluopma ~ **čalbmerápma** silmäluomi

čalbmeluosti linnun silmäjuova

čalbmeluvra huntu

čalbmemuorra (bot.) lehtokuusama

čalbmeoaidnovihtan ~ **čalmmeoaidnovihtan** silminnäkiä (jur.)

čalbmeoktavuohta katsekontakti

čalbmeramas silmäluomen reuna

čalbmeravkaleapmi silmänräpäys; *čalbmeravkalanbottas* silmänräpäyksessä,

salamannopeasti

čalbmeráigi silmäreikä (esim. poron päänahassa); *čalbmeráigge* silmästä (sisään tai ulos)

čalbmeroggi silmäkuoppa

čalbmehkaldat kasvopyyhe

čalbmehkieltu silmälapu (hevosella)

čalbmehpar'ru alkio (linnunmunassa)

čalbmehsuodji silmäsuojus

čalbmeš (-is) ~ **čalbmes (-is)** tarkkasilmäinen, tarkkanäköinen

čalbmešiella silmäraha, lahja (löytäjälle); silmäterä, lemmikki, *áhku čalbmešiella* mummon

lemmikki

čalbmevihki silmätulehdus (porolla)

čalbmevizar pikkupensaskerttu

čalbmevuodđu silmänpohja

čalbmevuoiddas silmävoide

čalbmi silmä (elin), *čalmmiid vuostá* päin naamaa, *oktii čalmmiid* kasvokkain, silmätysten, *gitta čalmmiid* silmät ummessa, *bassat čalmmiid* pestä kasvot, *časkit čalmmi* iskeä silmää, *čuohcit čalbmái* pistää silmään (herättää huomiota), *atnit čalmmis* pitää silmällä, valvoa, *buorit čalmmit* hyvä näkö; hiukkanen, hiutale, jyvä, jyvänen, hippu, *gavjačalbmi* pölyhiukkanen, *muohtačalbmi* lumihautale, *gol'lečalbmi* kultahippu, *hávvarčalbmi* kaurajyvänen; silmä (verkossa); silmä (kudonnaudessa, virkkaustyössä)

čalbmosit (adv.) ilmeisesti, silmin nähden; *lei čalbmosit šlundon* oli ilmeisesti masentunut

čalgadannákca läpäisykyky

čalgadit läpäistä, päästää lävitse; irrottaa kiinnikkeestään, esim. sukset jalasta, riisua kengät

čalgalit mennä, pudota (jonkin läpi, äkkiä); vajota, upota (johonkin tai jonkin läpi, nopeasti), läpäistä (nopeasti); irrota (esim. kahvasta), päästä irti (esim. kirveenterä varresta)

čalgat mennä, pudota (esim. jään läpi); pudota, päästä (varresta tai kiinnikkeistään)

čalgatmeahttun läpäisemätön (tiivis), läpipääsemätön

čalggadit mennä esim. jään läpi (usein), putoilla (esim. jään ja hangen läpi); päästä (varresta, usein tai useista esineistä), irrota tämän tästä jaloista, (esim. kengät, sukset)

čalggahit pudottaa jotakin vahingossa (jään, hangen läpi, veteen jne.), päästää (jonkin vajoamaan jäihin); päästää putoamaan, pudottaa (kengät, sukset) jalasta; päästää irtoamaan (esim. kirveenterä varresta)

čalggihit ~ čalggehit pudota (esim. jään, hangen läpi, äkkiä), vajota (äkkiä johonkin tai jonkin läpi); päästä (äkkiä varresta), irrota (äkkiä) kiinnikkeistään, pudota (kengistä, suksista, äkkiä)

čallalas taipuvainen kelomaan (sarviaan); riidanhaluinen

čallasit keloutua, hankautua, irrota (sarvien nahasta)

čallat keloja (sarvia nahan poistamiseksi, porosta, hirvestä), hangata nahkaa sarvista, keloja sarvensa nahattomaksi

čal'láí, čal'lás hekotteleva (vauvasta); iloinen, hilpeä (ihmisistä)

čalli kovuus, jäykkyys (nahan, nahkaesineen)

čalludit kuivattaa kovaksi, kovettaa (nahkaa)

čallut kuivua vedenpitäväksi (parkkinahasta), kuivua kovaksi, kovettua (erit. nahasta); kovettua (hiomakivestä); kovettua, paatua (sydäimestä, ihmisestä)

čalmmas verkkomaha (poron tms.)

čalmmasmielki poron verkkomahaan säilötty poronmaito

čalmmasnjálbmi verkkomahasta pötsiin vievä aukko

čalmmastallat yrittää saada silmiinsä, etsiä jotakin

-čalmmat -silmäinen; *alitčalmmat* sinisilmäinen

čalmmádat silmä, silmäke (esim. lähteen)

čalmmáiduvvat ruveta näkemään, saada silmät (esim. koiranpennusta); saada näkönsä takaisin

čalmmálassii (adv.) omin silmin; *oidnen dan čalmmálassii* näin sen omin silmin

čalmmástuvvat (masa nu) kyllästyä katsomaan jotakin, kyllästyttää jotakuta (jokin usein nähtävä)

čalmmát (adv.) silmin johonkin tai johonkuhun, silmät johonkin tai johonkuhun käännettynä

čalmmehheapme, čalmmehis sokea; heikkonäköinen, huonosilmäinen; silmitön, *čalmmehis vašši* silmitön viha

čalmmehheapme sokea, sokea ihminen; *čalmmehemiid čállin* sokeainkirjoitus

čalmmeheamet (adv.) silmittömästi, *liikostii čalmmeheamet boahttevaš guoibmásis* ihastui silmittömästi tulevaan puolisoonsa; sokeasti, *meannudii viehka čalmmeheamet* menetteli aika sokeasti

čalmmehisstálostallat olla sokkosilla; *mánát čalmmehistálostalle stobus* lapset olivat tuvassa sokkosilla

čalmmehisvuohta sokeus; heikkonäköisyys; lumisokeus

čalmmehuddat olla jonkin sokaisema; teeskennellä huonosilmäistä, heikkonäköistä

čalmmehuhttit sokaista; sokeuttaa

čalmmehuvvat sokeutua, menettää näkönsä; sokaistua; tulla heikkonäköiseksi, *boarásmanbeaivái son čalmmehuvai sakka* vanhemmiten hän tuli kovin heikkonäköiseksi

čalmmeoaidnovihtan silminnäkiä (jur.)

čalmmevuolli silmänalus, silmänalunen; *čáhppes čalmmevuolit* tummat silmäanaluset

čalmmineahkamis (adv.) heti kun silmä välttää

čalmmon (bot.) silmäruoho

čalmmus ilmiselvä, kiistaton, ilmeinen; *čalmmus duohtavuohta lea ahte ...* kiistaton totuus on että ...

čalmmus suonsilmäke

čalmmustahttit tehdä näkyväksi, profiloida

čalmmustallat kurkistella, tiiraila

čalmmustuvvat tulla (jokin jollekulle) kovin tutuksi

čaločoarvi kelosarvi (urosporosta)

čaltát olla jossakin pystypäisenä, kenokaulaisena

čaltet nostaa päätä pystyyn (ihminen ylpeillessään)

čalti pystypää, (ylpeilevästä ihmisestä)

čalttas (-is) pystypäinen

čanadit sidoskella; sitoa poroja hihnaan johonkin vietäväksi; ottaa kiinni poroja (ajoporoiksi tai taakkaporoiksi käytettäväksi)

čanahallat joutua sidotuksi

čanahit sidottaa; soveltua sidottavaksi

čanakeahtes (attr.) sitomaton (esim. poro, paketti); sitoumukseton

čanas side; *čanascuozza* sidekalvo, *čanasgođus* sidekudos, *čanassuokka* sideharso, *čanasvokála* sidevokaali

čanastat nuora (sitomiseen); sidos (kerralla tehty); sidos (kirjan); side, sidos (esim. polittiseen puolueeseen)

čanastit sitaista (jotakin, johonkin); solmia nopeasti

čanus sidos; side (esim. naru), side (haavan); kiinnitys (lainan)

čanusenergijja sidosenergia

čargálaš raidallinen

čarggesskuolffi viirupöllö

čarggis juova, viiru

čarkkistit räkättää (kuten harakka)

čarkkus vesipääsky

čarvat ponnistaa (jotain tehdessään), äheltää

časkádit ~ časkáduvvat loppua (kalasta, tietyllä pyyntirupeamalla)

časkáladdat leikkailla (pois, poikki), katkoa (leikkaamalla)

časkáladdat partioida, tehdä tarkastusretkiä, käydä tarkastamassa jossakin

časkásanváddu äkkipysähdysvika (ajoporolla); *livččii buorre vuoján muhto lea diet*

časkásanváddu olisi hyvä ajokas mutta on tuo äkkipysähdysvika

časkásit iskeytyä; soveltua iskettäväksi; leikkautua; soveltua leikattavaksi; pysähtyä äkkiä (ajoporosta)

časkemeahttun lyömätön, voittamaton; *lei dalle dolin časkemeahttun gilvočuoigamis* oli aikoinaan lyömätön kilpahiihdossa

časkilanmohkki partioetki, tiedusteluretki; *rádjesoalddáhat ledje časkilanmohkis* rajavartijat olivat partioretkellä

časkileaddji tiedustelija (erit. porotöissä)

časkilit iskeä (nopeasti), *časkilit čalmmi* iskeä silmää; leikata (poikki, irti; nopeasti); tarkistaa (käymällä nopeasti jossakin, esim. jälkien löytämiseksi)
časkin lyönti, lyöminen
časkinčuošanas lyömäsoitin
časkinsoabbi pallomaila
časkinspábba pesäpallo (peli)
časkinváiddon iskunvaimennin
časkinvearju lyömäase
časkit iskeä; lyödä, voittaa; leikata (irti, poikki)
časkkašahkes vikuroiva (ajoporosta)
časkkašit iskeä (vähän kerrallaan jollakin); leikkailla (poikki, irti); vikuroida (porosta); iskeä (silmaa, toisilleen)
časkkáhallat etsiä (erit. porojen jälkiä), kontrolloida (porojen kulkua jälkien perusteella)
časkkáhallat (soapmásii) joutua (jonkun) lyömäksi, saada isku (joltakulta)
časkkáhat leikkausjälki, leikkauskohta; pomppu (tiessä)
časkkár ~ časkár partiolainen
časkkástallat huitoa, läimäytellä
časkkástat isku, lyönti; pala (irti leikattu); taudinkohtaus
časkkestit iskeä (vähän), lyödä (vähän); leikata (pieni pala tai viipale), *časkkestii bártnážii láibevajahasa* leikkasi pikkupojalle leipäviipaleen
časkkihit iskettää; soveltua iskettäväksi; kolauttaa (esim. auto jotakin vasten)
časkkihit leikkauttaa; soveltua leikattavaksi
časkkis (leikattu) pala, pätkä (narua tms.); viipale (leipää, kalaa tms.), *die leat dutnje moadde luossačaská* tuossa on sinulle pari lohiviipaletta
časkkosdustton iskunvaimennin
časkkussátni iskusana; *miellačájeheaddjit huikkašedje časkkussániid* mielenosoittajat huutelivat iskusanoja
časttas kinos (tunturissa, aaltomainen, pieni), polanne
čatnagasas ~ čatnagis ~ čatnasis sidottuna; sidoksissa
čatnagassii ~ čatnagii ~ čatnasii sidotuksi; sidoksiin
čatnaladdat sidoskella (toden teolla)
čatnalit sitaista, sitoa (nopeasti)
čatnanávnnas sidetarvike; sideaine, sidosaine
čatnaseapmi sitoumus; sitoutuminen

čatnasit sitoutua; liittyä, kytkeytyä; joutua sidotuksi; olla sidottavissa

čatnasmeahtun sitoutumaton; *politiikkaččat čatnasmeahtun riika* poliittisesti sitoutumaton valtio

čatnasupmi sitoumus; sitoutuminen

čatnat sitoa, solmia; sitoa (haava, vamma; kirja, lohiperho); solmia, kiinnittää (esim. viehe siimaan); ottaa kiinni ja sitoa (ajoporo tai taakkaporo, syksyllä); jäädyttää (joki rannasta rantaan), *dákko lea juo čatnan Deanu* tällä kohtaa on jo jäätynyt Teno rannasta rantaan

čatnavaš sitova, velvoittava

čavččabeallai (adv.) syyspuolella

čavččaiduvvat kääntyä syksyksi, tulla syksyisemmäksi

čavččalágan syksyinen, syksyn kaltainen (esim. kesäsäästä)

čavččat syyskesällä syntynyt vasa, vasikka, karitsa; syyslöhi (syksyllä pyydetty, laiha)

čavddásmahttit eheyttää, korjata (ehjäksi); tervehdyttää, palauttaa voimat (ruumiiseen)

čavddásmuvvat tulla ehjäksi, eheytyä, korjaantua; tervehtyä, kuntoutua voimat (ruumiista)

čavddis, čavde- ehjä, kokonainen, rikkumaton; *čavdebiktasat* (pl.) ehjät vaatteet

čavdelohku kokonaisluku

čavdet korjata, tiivistää (aitaa tms.); eheyttää

čavdudit korjata (tiiviksi), tiivistää, saada tiiviiksi; eheyttää

čavdut tulla ehjäksi, eheytyä, korjaantua (ehjäksi); tervehtyä, kuntoutua voimat (ruumiista)

čavga (adv.) kireällä, tiukasti, tiukkaan, *doallat čavga* pitää tiukasti kiinni; päättäväisesti, *čavga son jođihii guhká gieldda doaimmaid* päättäväisesti hän johti pitkään kunnan toimintaa

čavgadit (adv.) tiukasti; tiukasti, päättäväisesti

čavgalit kiristyä, tiuketa (nopeasti tai vähän); ponnistella, rehkiä (nopeasti tai vähän)

čavganit kiristyä; tiivistyä, tiukentua

čavgasit joutua kiristetyksi, tiukennetuksi; kiristyä, tiukentua (sattumalta); olla kiristettävissä, tiukennettavissa

čavgat, čavgas/čavga kireä, tiukka; luja, vahva; kiinteä, luja; navakka (tuulesta); tinkimätön, tiukka (esim. vaatimuksissaan)

čavgat tiuketa, kiristyä; kiristyä, kiristää; ponnistella, rehkiä; vaatia tiukasti, penätä, *čavggai mus vástádusa* penäsi minulta vastausta

čavgatvuohta kireys, tiukkuus (esim. köyden); kiinteys, lujuus; navakkuus; tinkimättömyys, tiukkuus

čavget tiukentaa, kiristää; lähteä (rehvakkaasti, jonnekin), *čavgii ođđa skohteriinnis duoddarii* lähti kaahaillemaan uudella moottorikelkallaan tunturiin

čavggadit tiukennella, kiristellä; ponnistella, rehkiä

čavggahit panna tiukentamaan, kiristämään; kiristää (joltakulta jotakin), kovistella (jotakuta), kiusoitella (jotakuta, puhein)

čavggan puristin

čavggas (-is) sitkeä, luja (työssä)

čavggastit tiukentaa, kiristää (vähän); tiukentua, kiristyä (vähän); čavggastit (+ inf.) ruveta ponnistelemaan, rehkimään

čavggašit pitää liian kireänä, tiukkana

čavggihit ~ čavggehit kiristyä (äkkiä)

čavgut tiukennella, kiristellä (esim. ruuveja, muttereita)

čába (attr.) kaunis; *čába gákti* kaunis lapintakki

čábbáseamos ~ čábbámus kaunein; *čábbáseamos juovlalávlagat* (pl.) kauneimmat joululaulut

čábbát olla jossakin kauniina, viehättävänä

čábbát (adv.) kauniisti; *hálai nu čábbát* puhui niin kauniisti

čábbe hyväkäs; *Ánde-čábbe maid lei doppe* Antti-hyväkäs myös oli siellä

čábbodat kauneus; komeus (miehen)

čábbodatdikšun kauneudenhoito

čábbodatsivva kauneusvirhe

čábbudallat kaunistella (myös asioita)

čábbudit kaunistaa, ehostaa, somistaa; kaunistaa asioita

čábbulit kaunistua (nopeasti); komistua (nopeasti); tulla (odottamatta)

helppokulkuisemmaksi (maastosta)

čábbut kaunistua, tulla kauniimmaksi; komistua, tulla komeammaksi (miehestä); tulla

helppokulkuisemmaksi (maastosta)

čádjádallat harhailla; olla harhateillä

čádjádus harha, harhautuminen

čádjáduvvat (+ inf.) hairahtua, harhautua (tekemään jotakin); harhautua (psyk.)

čádjánit (+inf.) hairahtua, harhautua

čádjidahtti harhaanjohtava; *čádjidahtti čilgehus* harhaanjohtava selitys

čádjidahttit (soapmása) johtaa harhaan, harhauttaa; saada erehtymään, menemään harhaan

čádjideapmi eksyminen, harhautuminen; eksytys, harhautuminen, harhaoppi

čádjidit eksyä, harhautua, joutua harhaan; erehtyä, ottaa harha-askele, mennä harhaan,

gokkoson mun čádjidin? missä kohtaa mahdoin erehtyä?

čáđbmi gč. čáihmi

čáđggašit ripeksiä, sadella (hieman, lunta tai vettä)

čáđgit ripeksiä, sadella (lunta tai vettä)

čágadit (+ kom.) tulla toimeen (jonkun kanssa); tulla toimeen (keskenään), *eaba čágadan ja riiddáskeigga* he (kaksi) eivät tulleet toimeen keskenään ja riitaantuivat

čágnil (-is) hyvin pyydykseen käyvä (esim. kala verkkoon, riekko ansaan); *čuovža lea čágnil dáikko* siika käy hyvin pyydykseen tällä kohdalla

čáhcáiluotin vesille lasku (esim. veneestä)

čáhcálastit vettyä, vetistellä (silmistä); tulla vesirakkuloille (ihosta)

čáhccái, čáhccás vetinen; *čáhccás jeaggi* vetinen suo, *čáhccás arvi* rankkasade

čáhccenbohcci kasteluletku

čáhccengievdni kastelukannu

čáhccet kostuttaa (jotakin); kastella (kukkia); laimentaa (vettä lisäämällä)

čáhceallodat vedenkorkeus

čáhceája lähde

čáhceálddis vesiallas

čáhcebađvi (bot.) vesiherne

čáhcebáhkadeaddji kuumavesisäiliö, boileri

čáhcebárti haaksirikko

čáhcebás'sár vesivaaka

čáhcebávgoš vesipääsky

čáhcebealbi (bot.) vesitatar

čáhcebilda kalankuivausteline (rantavedessä)

čáhcebirerádjeavvan (S) vesipiirirajankäynti

čáhceboahkku vesirokko

čáhcebohcci vesijohto

čáhceborga vedenpärske, roiske

čáhcebuf'fel vesipuhveli

čáhcebulkor vesikelkka

čáhcebumpa vesipumppu

čáhcečalbmi vesipisara

čáhcečeassan vesiliirto

čáhcečolohat suosilmäke (joka ei jäähdy talvella); närästys (hapan)

čáhcečuoigan vesihiihto

čáhcečuolbma vedenpyörre (joessa, kiven aiheuttama)
čáhcedássi vedenkorkeus
čáhcedeaddu vedenpaine
čáhcedivššohat kylpylä
čáhcedoallalas raskassoutuinen (veneestä)
čáhcedoardna vesitorni
čáhcedohpolas helposti vettä hörppäävä (veneestä)
čáhcedulvi vedenpaisumus
čáhceduopmostuollu vesituomioistuin
čáhceéal'li vesieläin
čáhceena(n) vetinen maa
čáhcefáhhti virtsarakko
čáhcefápmorusttet ~ čáhcefápmolágádus vesivoimala
čáhcefápmu vesivoima
čáhcegáhttu vesikatto
čáhcegáldu vesiavanto (veden noutamiseen)
čáhcegán'no kastelukannu
čáhcegielká vesikelkka
čáhcegiera vedenpinta
čáhcegoaikkanas vesipisara
čáhcegoašku vesipäästäinen
čáhcegoiku jano
čáhceguossa (bot.) vesikuusi
čáhceguovlu vesialue
čáhcehálddahus vesihallinto
čáhceháldi vedenhaltia; vesiraukka (hukkuneen haamu)
čáhcehátna vesihana
čáhceheadálaš vesipulaan joutunut
čáhceheahti vesipula; vesihätä
čáhcehealva (bot.) vesihilpi
čáhcehivvodat vesimäärä
čáhcehoaš'ša (bot.) järvikorte
čáhceivdni vesiväri; *čáhceivdnegovva* vesiväriytyö, vesivärimaalaus, akvarelli
čáhcejeaggi rimpi, letto, vetinen suo

čáhcejeahkki vedenpitävä
čáhcejodas vesijohto
čáhcejohtalus vesiliikenne
čáhcejohtolat vesiliikenne; vesistöreitti
čáhcejuoga vedenjakaja
čáhcejuohku vesijako
čáhcelabi (adv.) veden pintaa myöten (esim. lentävästä linnusta)
čáhcelakkis vesilisko
čáhceláibi vesi ja leipä (tuomiona)
čáhcelievla vesihöyry
čáhcelihti vesiastia, vesisäiliö
čáhceloddi vesilintu, sorsa
čáhcelukti (bot.) pullosara
čáhceluoitta vesihana
čáhceluvus vesiliuos
čáhcemáksu vesimaksu
čáhcemelovdna vesimeloni
čáhcenággi vesirakkula
čáhcenáhkkesoadji vesisiippa
čáhcenjaddálas kovasti vedeltä maistuva, vetinen (maultaan)
čáhcenjaman vesi-imuri
čáhcenjollolas joka helposti hörppää vettä (veneestä)
čáhcenjuolas (bot.) vesitatar
čáhceoavi vesipää
čáhceoarri virtsaputki (miehen)
čáhcerádjegavvan (jur.) vesirajankäynti
čáhcerádjji vesiraja, rantaviiva
čáhceráđđehus vesihallitus
čáhceráhtis siipiratas; vesiratas; myllynratas
čáhcerávga näkki, vedenpeikko, vedenpeto
čáhceren'ne vesiränni (sadeveden juoksutukseen)
čáhceriekti (jur.) vesioikeus
čáhceroggi vesihauta
čáhcerohhtu (bot.) vesirutto

čáhceruoppit (pl.) vesirokko; *mánás leat čáhceruoppit* (pl.) lapsella on vesirokko
čáhcerusttet vesilaitos
čáhcesáhpán vesimyyrä
čáhcesátmi vesisammal
čáhcesáve vesisaavi
čáhceskállu vesiämpäri
čáhceskoavhli ~ čáhceskoavhllahas rakko, vesirakkula
čáhcespábba vesipallo (joukkuepeli); *čáhcespáppastallat* pelata vesipalloa
čáhcespálfu vesipääsky
čáhcesteampal ~ čáhcesteampil vesileima
čáhcesuohpa vedenjakaja; selänne, ylänne (jossa ei ole jokia ylitettävänä)
čáhcesuotna vesisuoni
čáhcešaddu vesikasvi
čáhcešallu uppopuu, vettynyt puu
čáhcevallji veden riista, veden antimet (esim. kalat)
čáhceváddu virtsaumpi
čáhceváhpi lapsivesi
čáhceviidodat vesialue
čáhcevuogatvuohta vesioikeus, oikeus veteen
čáhcevuonccis luhtakana
čáhci vesi; vesialue; vedenkorkeus; vedenpinta
čáhcut antaa vettyä (läpimäräksi), saada vettymään (läpimäräksi), kastella läpimäräksi; panna hikoilemaan
čáhcut vesittyä, tulla vetiseksi, vettyä; hiostua (märäksi); kostua, huurtua
čáhkadit saada mahtumaan, saada sisältymään
čáhkalakkis lähteenhaltija
čáhkat mahtua, sopia (johonkin)
čáhkit, čáhkidis pienikokoinen, vähän tilaa vievä; seurallinen, sopeutuva
čáhkitmeahtun tilaa vievä; sopeutumaton (muiden seuraan), vastahakoinen
čáhkitvuohta sopeutuvaisuus
čáhkkedit tehdä tilaa, väistää, väistyä (vähin erin)
čáhkkehallat mahtua (asumaan yhdessä, samaan huoneeseen, tilanahtaudesta huolimatta)
čáhkkehit mahdollistaa, saada (jokin) mahtumaan, *čáhkkehii buot seamma sehkkii* sai kaiken mahtumaan samaan sakkiiin

čáhkkejeaddji väistyvä; *čáhkkejeaddji iešvuohta* väistyvä ominaisuus
čáhkkengeatnegas väistövelvollinen
čáhkketit tehdä tilaa, väistää, väistyä (nopeasti)
čáhkket (saji soapmásii) tehdä tilaa (jollekulle), väistyä (jonkun tieltä)
čáhkkil (-is) tilava; *čáhkkilis biila* tilava auto
čáhpadas musta väriaine, tummenne
čáhpahit mustata, mustamaalata, panetella
čáhpašit pitää (jotakin) liian mustana, tummana; *čáhpašii dan gávtti* piti sitä lapintakkia liian tummana
čáhpihit ilmestyä näkyviin, tupsahtaa (johonkin, jostakin mustasta); häipyä (äkkiä), liueta
čáhpodahttit värjätä mustaksi, mustata; synkentää; mustamaalata
čáhpodallat pimetä (silmissä), alkaa pyörryttää
čáhpodastit mustua, tummua (vähän); synketä (vähän); häipyä (äkkiä)
čáhpodit mustua, tummua; synketä; häipyä tiehensä; tyhjentyä (kalasta, riistasta)
čáhppadas musta kohta, musta pilkku; mustuainen, silmäterä; muste; pahu!
čáhppat musta väri
čáhppat, čáhppes musta, *diet leat čáhppes giellásat* tuo on silkkaa valhetta, *doppe lei čáhppadin olmmoš* siellä oli mustanaan väkeä, *čáhppes olmmoš* tummaihoisen henkilö; synkkä, *čáhppes boahtteáigi* synkkä tulevaisuus; kalaton (merestä, vuonosta), *ii leat báhcán go čáhppes vuotna* on jäänyt vain kalaton vuono
čáhppádit näkyä mustana (pidemmän aikaa)
čáhppánit lähteä liikkeelle mustana
čáhppát näkyä mustana (jossakin); *miison diet oidno čáhppámin?* mikähän tuo musta mahtaa olla?
čáhppe mustan koiran nimitys; *Čáhppe* Musti
čáhppes- tumman-; *čáhppesalit* tummansininen
čáhppesáibmu helvetti, manala
čáhppesbihpporat (pl.) mustapippuri (aineena)
čáhppesbuoidda hilleri
čáhppesbuokčá mustakurkku-uikku
čáhppesbörsa musta pörssi
čáhppescam´mu (bot.) tummakallioinen
čáhppesčearret mustatiira
čáhppesčoavji suosirri

čáhppesčoavžžu mustaviklo
čáhppesčuonjá sepelhanhi
čáhppesdávda (R) mustasukkaisuus
čáhppesdirru mustatiira
čáhppesfivli (bot.) mustakeltano
čáhppesgaccet kuusitiainen
čáhppesgarjá mustavaris
čáhppesgeadgerásttis mustatasku
čáhppesgiilu (bot.) sykeröpiippo
čáhppesguppolsuoidni (bot.) ruokopuntarpää
čáhppesháigir mustahaikara
čáhppesibis mustaibis
čáhppesjápmu musta surma, rutto
čáhppesjierit ~ čáhppesjieret mustaherukka
čáhppesjuolbuvvedat mustajalkatylli
čáhppesleaibeloddi mustaleppälintu
čáhppesleivvoš mustakiuru
čáhppesliettar (bot.) mustaselja
čáhppesliikkat tummaihoine
čáhppeslomot (bot.) tummaraunoinen
čáhppeslukti (bot.) mustasara
čáhppesluovvar (bot.) musta-apila
čáhppesmuorji variksenmarja, kaarnikka
čáhppesnjukča mustajoutsen
čáhppesnjunni mustanokka, mustaturpainen poro
čáhppesoaibáiski mustanmerenlokki
čáhppesoaicihci mustapääsirkku
čáhppesoaiskilki mustapäätasku
čáhppesolmmoš musta, musta ihminen
čáhppesráhtogoaskin munkkikorppikotka
čáhppesrásttis mustarastas
čáhppesrieaban mustakettu
čáhppesroahttu mustarotta
čáhppesrohttu musta surma, rutto

čáhppesruoksat, čáhppesrukses tummanpunainen

čáhppesruškat, čáhppesruškes tummanruskea

čáhppessiedga (bot.) mustuvapaju

čáhppesskážir (bot.) heinäratamo

čáhppesskuibeguoppar mustatorvisieni

čáhppesstárra mustakottarainen

čáhppesvarat tummaverinen (ihmisestä)

čáhppesvádot (bot.) karhunvatukka

čáhppesvielgat, čáhppesvilges mustavalkoinen; *čáhppesvilges dulkojupmi* mustavalkoinen tulkinta

čáhppesvizar mustapääkerttu

čáhppesvuoražas mustavaris

čáhppesvuovttat tummatukkainen

čáhpput liikkua mustana, tummana

čáhput musta esine tai olio; tummunut lohi (syksyllä)

čáihmá/i (-s) ~ čáihná/i (-s) ~ čáđbmá/i (-s) pisamainen, kesakkoinen

čáihmi ~ čáihni ~ čáđbmi pisama, kesakko

čáihnegaccet pähkinänakkeli

čáihni tikka; *dábálaš čáihni* pohjantikka

čájáhallas esittely, näyttelemine (esineiden tms.); näyttelemine (teatterissa)

čájáhallas esitellä, näyttellä (esim. esineitä); näyttellä (teatterissa)

čájáhal'li näyttelijä

čájáhat näyttämö; näyttö (tietokoneessa)

čájáhus näyttely, *čájáhusas* näytteillä, *čájáhussii* näytteille; näyttö (esim. tietokoneen);

osoitus, näyttö, *čájáhus čehppodagastis* osoitus osaamisestaan

čájáhuslássa ~ čájáhusláse näyteikkuna

čájálmas näytelmä, teatteriesitys

čáján osoitin, viisari

čájánas näyte (jostakin); *varračájánas* verinäyte

čájánasbohcci koeputki

čájechangeatnegasvuohta esittämismahdollisuus

čájehaustit näyttää nopeasti (jotakin), vilauttaa; näyttää, osoittaa (nopeasti) sormellaan; (+ ess.) vivahtaa (johonkin), *čájehaustá alihin* vivahtaa siniseen

čájeheaddji (adj.) esittävä (esim. taiteesta); näyttävä, komea

čájeheaddji (subst.) esittäjä; osoittaja (mat.)

čájeheapmi näyttäminen, esittäminen, osoittaminen; osoittaminen, osoitus

čájahit näyttää, esittää; näyttää, osoittaa sormellaan; (+ ess.) näyttää, esittää (joksikin),

čájahit duohtan näyttää toteen; näyttää (joltakin), *čájeha čáppisin* näyttää kauniilta; osoittaa, ilmentää, *čájahii iežas gelbbolašvuoda diekkár doibmii* osoitti pätevyytensä tuollaiseen toimeen

čájus näytös (näytelmän)

čákŋadit saada tarttumaan verkkoon, ansaan

čákŋalas mielellään (johonkin) kömpivä; hyvin pyydykseen, verkkoon käyvä (kalasta); aaltoihin pyrkivä (veneen keulasta)

čákŋalit tulla tai mennä sisään (nopeasti), pujahtaa (jonnekin); käydä (nopeasti) ansaan (riekosta), tarttua (nopeasti) verkkoon (kalasta); pistäytyä, piipahtaa, käväistä (jossakin), *čákŋalii buvddas juoidá oasttesteamen* käväisi kaupassa jotakin ostamassa

čákŋat kömpiä (jonnekin); käydä ansaan (riekosta), tarttua verkkoon (kalasta)

čála kirjoitus, lehtikirjoitus, artikkeli; raamattu, *dutkkadii čállaga* tutkiskeli raamattua

čálabáberblohkka lehtiö

čálabábir kirjoituspaperi

čálabáiki raamatunkohta

čálahápmi kirjoitusasu; tekstityyppi

čálalaččat (adv.) kirjallisesti

čálalaš kirjallinen; *čálalaš ohcamuš* kirjallinen hakemus

čálamearka kirjoitusmerkki

čálaoahppavaš kirjanoppinut (raamatussa)

čálaoahppu oppineisuus; kirjoittamisen opetus

čálaráidu kirjoitussarja, artikkelisarja

čálastat piirto, viilto; leipäviipale

čálašanguoibmi kirjeenvaihtotoveri

čálašit kirjoitella; kirjoitella (toisilleen, keskenään) / viillellä, viiltää

čálat kala (halkaistu, isohko)

čáláhus tuloste

čáláldat käsiala; *dus lea čáppa čáláldat* sinulla on kaunis käsiala

čálán kynäilijä; kirjoitin

čálástallat kirjoitella (vähän kerrallaan); viillellä (vähän kerrallaan)

čálástat pala (leikattu)

čálekeahtes (attr.) kirjoittamaton; *čálekeahtes láhka* kirjoittamaton laki

čálgadit saada varttumaan, kehittymään (erit. lapsia, vassoja)

čálgalit varttua, kehittyä (vähän tai nopeasti); voimistua (ihmisestä, eläimestä; vähän tai nopeasti)

čálganmuddu kehitysvaihe (elollisen olion)

čálgat varttua, kehittyä; voimistua (ihmisestä, eläimestä)

čálggas, čálga varttunut, hyvin kehittynyt (lapsesta, vasasta)

čálggašit ripeksiä, sadella (hieman lunta tai vettä)

čálggat varttunut, hyvin kehittynyt (lapsi, vasa tms.)

čálggatmiessi varttunut, hyvin kehittynyt vasa

čálggihit varttua, kehittyä (äkkiä); voimistua (ihmisestä, eläimestä; äkkiä)

čálgil (-is) nopeasti varttuva, kehittyvä (lapsesta, vasasta)

čálgu varttuminen, kehitys (ruumiillinen, henkinen)

čálihanmáksu ilmoittautumismaksu

čálihanskovvi ilmoittautumislomake

čáliheapmi kirjoittaminen; ilmoittautuminen; avioliittokuulutuksen haku

čálihit hakea avioliittokuulutus

čálihit kirjoittaa, *čálihit iežas* kirjoittautua; viillättää, panna viiltämään

čálihit tulostaa

čálihit (luotta) aukaista, avata tie (umpihankeen)

čálihussii (adv.) kirjoitetuksi, *čálihussii oažžut* saada kirjoitetuksi; viilletyksi, *čálihussii oažžut* saada viilletyksi (esim. teuraan nahka, kalan vatsa)

čálihuvvat kirjautua, kirjoittautua

čálisteapmi luonnos, luonnostelma (kirjoitus)

čálistit ~ čálestit kirjoittaa (vähän tai nopeasti), *čálistii mánotbajis diktagirjji* kirjoitti kuukaudessa runokirjan; viiltää (vähän tai nopeasti)

čálláladdat kirjoitella (rivakasti); viillellä (tarmokkaasti, esim. perättäviä kaloja)

čállálas ahkera kirjoittamaan, kynäilevä; ahkera viiltämään (esim. nylkiessä)

čállámuš kirjoitettava, kirjoittaminen; *das lei ollu čállámuš* siinä oli paljon kirjoitettavaa

čállásit tulla kirjoitetuksi; soveltua kirjoitettavaksi / tulla viilletyksi; soveltua viilletyksi

čállemeahttun kirjoittamaton; *čállemeahttun láhka* kirjoittamaton laki

čál'li kirjoittaja; kirjuri, sihteeri

čállilit kirjoittaa nopeasti; viiltää (nopeasti), tehdä viilto (esim. kalan vatsaan)

čállimassii gč. **čálihussii**

čállin kirjoittaminen, kirjoitus; viiltäminen, viilto (esim. kalan vatsan)
čállinbábir kirjoituspaperi
čállinbeavdi kirjoituspöytä
čállinblohkka kirjoituslehtiö
čállindárbašat (pl.) kirjoitusvälineet
čállingiella kirjakieli; kirjoitettu kieli
čállingirjjáš muistivihko
čállingoddi sihteeristö; *sámirádi čállingoddi* saamelaisneuvoston sihteeristö
čállinhápmi kirjoitusasu
čállinmašiidna kirjoituskone
čállinmáhttu ~ **čállindáidu** kirjoitustaito
čállinmáhtolaš kirjoitustaitoinen
čállinmáhtuheapme, čállinmáhtuhis kirjoitustaidoton; *čállinmáhtuhisvuohta*
kirjoitustaidottomuus
čállinmeattáhus ~ **čállinfeaila** kirjoitusvirhe
čállinvuohki kirjoitustapa; oikeinkirjoitus, ortografia
čállit kirjoittaa, *čállit muitui* kirjoittaa muistiin; viiltää (esim. poron nahka nylkiessä, kalan vatsa peratessa); aukaista, avata (tietä, umpilumessa)
čál'losupmái gč. **čálihussii**
čál'lot tulla kirjoitetuksi
čálus kirjoitus, artikkeli; *virggálaš čálus* kirjelmä, *lohkkiid čállosat* (pl.) yleisön osaston kirjoitukset
čámsa taimen (iso)
čámsut pureskella (jotakin sitkeää)
čánset iskeä (itselleen heila)
čáŋadahkes pujahteleva (joka menee esim. aidan raoista); kaino, muita välttelevä
čáŋadit pujahtaa (jonnekin, jostakin); käväistä, pistäytyä, piipahtaa (jossakin, jonkun luona), *čáŋadii ovdalaš mu luhtte* pistäytyi hetki sitten luonani / tarttua (verkkoon, ansaan, usein tai useasta), *galego ledje čáŋadan čuovžžat du sáimmaide?* oliko verkoissasi minkä verran siikoja?
čáŋahat sisäänkäynti
čáŋaheapme, čáŋahis huonosti pyydykseen (verkkoon, ansaan) käyvä; *lea leamaš juo máŋga beaivvi hui čáŋaheapme rievssat* on käynyt jo monta päivää hyvin huonosti ansaan riekko

čájahit panna kömpimään (johonkin, jostakin); panna tarttumaan (verkkoon, ansaan tms.)

čappačállin kaunokirjoitus

čappagirjjálaš kaunokirjallinen

čappagirjjálašvuohta kaunokirjallisuus

čáppat kaunokainen

čáppášit pitää (jotakin, jokakuta) kovin kauniina; *čáppášii dan biilla* piti sitä autoa kovin kauniina

čáppis, čappa ~ čáppat, čappa kaunis

čáppon kaunokainen

čaráhallat nukkua levottomasti, kärsiä painajaisista

čaráhuddat käyttäytyä omituisesti; nukkua levottomasti, kärsiä painajaisista

čaráhus kummajainen, omituinen olio; pahalainen; painajainen

čarásmuvvat karhentua (villasta, tukasta, parrasta)

čárdnat pakahtua, täyttyä, tulla täyteen maitoa (rinnasta, utaresta); pakahtua (virtsaamisen tarpeesta)

čáreslukti (bot.) sukassara

čáresvihti (bot.) jouhivita

čáris, čáres karhea, karkea (erit. kankaasta, villasta, tukasta)

čártnas, čárdna pakahtuva (utare, rinta), pullottava; täpötäysi, kukkuroillaan oleva

čárva puristus

čárvá koura, *čárvvát* (pl.) hyppyset, kourat, *šaddat* (*soapmása*) *čárvváide* joutua (jonkun) kouriin; ote, *oažžut buoret čárvváid* saada yliote (jostakin)

čárvásit ~ čárvasit puristua, pusertua, likistyä

čárvehit puristuttaa (kerran); soveltua puristettavaksi

čárvenbasttat (pl.) lukkopihdit

čárvenbierrgas puristin

čárvenruovdi puristusrauta

čárvenskuohppu puristusholkki

čárvestat puristus, likistys (kerrallinen); supistus (ennen synnytystä)

čárvestit puristaa, likistää (äkkiä); nipistää, puraista (pakkasesta, äkkiä)

čárvet puristaa, pusertaa (kerran); nipistää, puraista (pakkasesta); puristaa kokoon

čárvuladdat puristella, likistellä (rivakasti); nipistellä, purra (pakkasesta)

čárvulit puristaa, pusertaa (nopeasti); leipoa (rieska nopeasti); nipistää, puraista (pakkasesta)

čárvut likistellä, puristaa, puserrella (usein tai useita), nipistellä (esim. vatsaa); purra (pakkasesta)

čárvvasčalmmiid (adv.) silmiä kiinni puristaen

čárvvastit puristaa (nopeasti); pinkaista (johonkin), kiiruhtaa, rientää (tekemään jotakin)

čárvvodit puristella, puserrella, likistellä (jatkuvasti)

čárvvohat puristus, puserrus, likistys; väänne

čárvvon puristin

čárvvuhit puristuttaa; soveltua puristeltavaksi

čáskadanbierggas sammutin

čáskadanbiila paloauto

čáskadangoddi palokunta

čáskadanstašuvdna paloasema

čáskadeaddji sammuttaja; palosotilas

čáskadit sammuttaa (tuli, tulipalo); tukahduttaa, vaimentaa (kapinointi); sammuttaa, tyydyttää (nälkä, jano)

čáskalit sammua (nopeasti); vaimeta (nopeasti)

čáskameahttun sammumaton; *čáskameahttun ráhkisvuohta* sammumaton rakkaus

čáskat sammua (hiipumalla), hiipua sammuksiin; vaimeta, vaimentua, *riedja čáskkai* hälinä vaimeni; sammua (humalaisesta)

čáskil (-is) helposti, nopeasti sammuva; nopeasti vaimeneva

čáskkadit sammua, hiipua (vähin erin); vaimeta (vähin erin)

čáskkihit sammahtaa, sammua, hiipua (odottamatta); vaimeta (äkkiä)

čásmagas paise (pieni), näppy

čátná kääpä, taulakääpä

čávdabodni upottava hiekkapohja (joessa)

čávdasáttu valuva hiekka (esim. jokitörmässä)

čávdásit hautautua, peittyä (valuvaan hiekkaan)

čávdodon ahmatti

čávdit peittää hiekkaan

čávdot peittyä hiekkaan

čávdulit ahmaista, ahmia (nopeasti)

čávdut ahmia, ahnehtia, mässäillä

čávggi parsi (turvekodan katossa)

čávvat valua (hiekasta tms.)

čávvasit hautautua (valuvaan hiekkaan tms.); valua, vyöryä (hiekkatörmästä)
čávvet hypähtää
čáv'vohit jättää hautautumaan (valuvaan hiekkaan tms.)
čáv'vot hautautua (valuvaan hiekkaan tms.)
čáza vety
čázadat sadeilma
čázas, čáhce- läpimärkä, vetinen; märkä, sateinen (säästä); vetinen (maidosta)
čázádat vesistö
čázádatguovlu valuma-alue
čázádatmudden vesistönsäännöstely
čázáhuvvat joutua veden kanssa kosketuksiin (esim. ruokatarvikkeista), kastua (pilalle)
čázeheahhti haaksirikko, merihätä
čázeheapme, čázehis vedetön; vähävetinen, *čázehis guovlu* vähävetinen seutu
čázehuhttin kuivatus (suon tms.)
čázehuhttit kuivattaa (suota tms.)
čázeoailasta kelluslehti (esim. lumpeen)
čázeoišaddu (bot.) ilmaversoinen kasvi
čázeoaivi vedenpinta; vedenkorkeus
čázet vesikenkä, parkkinahasta neulottu kenkä (sisnakenkä)
čázeváddu haaksirikko, merihätä
čázevuoláš ~ čázevuloš vedenalainen
čázevuolášfanás ~ čázevuolfanas sukellusvene
čázevuollasta uposlehti
čázevuolšaddu (bot.) uposkasvi
čáziidsuodjaleapmi vesiensuojelu
čeabet ~ čeabát ~ čeabi kaula; *doallat birra čeabeha* halata, *váldit birra čeabeha* ottaa kaulasta
čeabetčikŋa kaulakoru
čeabetčuohppi mestaaja, pyöveli
čeabetdákti kaulanikama
čeabetliehppá rintaläppä (lapintakin alla)
čeabetliidni kaulaliina, kaulahuivi
čeabetmátta kaulantyyvi
čeabetmorčesuotna kaulalaskimo

- čeabetnjárččet** kaulaliha (kaularangan kahden puolen leikattu; teuraassa)
- čeabetnummir** kaulusnumero
- čeabetráigi** kaula-aukko (vaatteessa)
- čeabetráibmosuotna** kaulavaltimo
- čeagnádallat** kykkiä, kyykistellä (jatkuvasti)
- čeagnádit** kykkiä, kyykistellä (pitkään)
- čeagnát** kykkiä, kyykistellä
- čeagji** matalajalka (eläimestä); matala rakennelma (esim. heinäsuova)
- čeagjut** kyykistyä (useaan kertaan), kyykistellä
- čeagjut** (adv.) kyykkyyn, kyykyssä
- čeahborbeaska** puolipurkapeski
- čeahborgemiessi** puolipurkavasa (kun purkakarva on jo vähän kasvanut)
- čeahborgi** (adj.) puolipurkainen; *diet boazu lea čeahborgi* tuo poro on puolipurkainen
- čeahborgi** (subst.) puolipurka (vaihe karvanluonnin jälkeen, jolloin karva on kasvanut suunnilleen puoleen mittaansa)
- čeahci** setä (isän nuorempi veli); isän miesserkku (isää nuorempi)
- čeahcit ~ čeahcet** vanhemman veljen lapsi (isänsä nuoremmalle veljelle)
- čeahkárít** saada ihottuma (ihmisestä tai ruumiinosasta)
- čeahkit, čeahkidis** kuivakka, mehuton (ruoasta)
- čeahkut** ahmia
- čeahpálagaid** (adv.) kaulakkain (poroista kolloksessa), edellisen poron hihnan pää seuraavan kaulaan sidottuna
- čeahpálas** (attr.) kaulasta toisiinsa sidotut porot (esim. porot kolloksessa)
- čeahpálasgoallus** kaulakkaiskollos (jossa edellisen poron hihnan pää on sidottu seuraavan kaulaan)
- čeahpástallat** esittää taitavaa, teeskennellä taitavaa; *bođii vuot muinna čeahpástallat* tuli taas kanssani taitavaa teeskentelemään
- čeahpášit** ihailla (taitavaa henkilöä); pitää jotakuta taitavana, *lean álo su čeahpášan* olen aina pitänyt häntä taitavana
- čeahppái, čeahppás** paksukaulainen; *čeahppás dievdu* paksukaulainen mieshenkilö
- čeahppi** taituri, mestari
- čeahppi, čeahpes** taitava, osaava, lahjakas; *čeahppi duodjái* taitava käsitöissä, *čeahppi duddjot* taitava tekemään käsitöitä
- čeahppivuohta** taitavuus, osaavuus, taidokkuus, lahjakkuus; taito

čeahppudit tehdä taitavammaksi, osaavammaksi, taidokkaammaksi

čeahpput tulla taitavammaksi, osaavammaksi, taidokkaammaksi

čeakŋagit kyykistyä (vähän kerrallaan)

čeakŋas, čeagne- kyykistelevä; matalajalkainen, lyhytjalkainen (eläimistä); matala (rakennelmasta, esim. heinäsuovasta)

čeakŋuhit liikkua kyykyssä, kömpiä kyykyssä

čeaksa (N, R) keksi (syötävä)

čeaksa satakerta (märehtijöillä)

čeakta läksytys, haukut; *attii sutnje čeavtta* antoi hänelle läksytyksen, *oaččui čeavtta* sai läksytyksen

čeaktu, čeavttos täysinäinen, täysi (esim. pullosta)

čealádit loikata, pompata, hypätä; *čealádii čuoččat* hyppäsi seisaalleen

čealdadit ikävöidä, pyrkiä (johonkin); jonkun luokse

čealluladdat loikkia (rivakasti)

čeallulit lähteä loikkimaan

čeallut loikkia

čearda kansanheimo, heimo; heimo (biol.)

čeardabivttas kansallispuku

čeardadovddaldat kansallisuustunnus

čeardadovdu kansallisuustunne

čeardanamahus kansallisuusnimi

čeardaoaivámuš heimopäällikkö

čearddalaš kansallinen, etninen, heimo-

čearddalašvuodaduodáštus kansallisuustodistus

čearddalašvuohhta etnisyys; kansallisuus

čearga ~ čeargan ~ čeargga kinos (kovapintainen, kantaa jalankulkijan)

čeargat kinostua (kovaksi kinokseksi); kinostaa (kovia kinoksia); jäädä kovan kinoksen alle

čeargga gč. **čearga**

čeargganas karjaisu, karjahdus; jyrähdys (ukoksen)

čearggas karjunta; jyrinä (ukoksen)

čearggádallat karjhdella, ärjähdellä; jyrähdellä (kovasti)

čearggehit irrottaa sarvet otsaluineen (poron kallosta)

čearggihit vihlaista

čearrgosdávttiid (adv.) jännittyneenä, jännityksestä väristen (ihmisestä)

čearggus, čearggos jännittävä; *čearggos muitalus* jännittävä kertomus
čearguladdat karjahdella, ärjähdellä; jyrähdellä (kovasti)
čeargulit karjaista, ärjäistä (äkkiarvaamatta); jyrähtää (ukkosesta, äkkiä)
čeargun karjunta, ärjyntä, karjuminen, ärjyminen; jyrinä (ukkoson)
čeargut karjua, ärjyä; jyristä (ukkosesta)
čearidit niittää (jään päältä)
čearpmahat noin yksivuotiaan poron talja (kermikäntalja)
čearpmat poronvasa ensimmäisenä talvena (kermikkä)
čearpmatáldu vasonut, vuoden vanha porovaadin
čearret ~ čearrit tiira, lapintiira
čearretbáiski tiiralokki
čearru vaara (laaja, tasainen, kivinen, karu), tunturi; laaja, tasaisehko ja karu vaara-alue
čearru (R) lapinkylä, paliskunta
čearsánit ~ čirsánit lähteä virnuillen liikkeelle
čearsát ~ čirsát virnuilla, virnistellä (niin että hampaat näkyvät)
čearsi ~ čirsi virnuileva henkilö
čearssagit ~ čirssagit ruveta virnuilemaan
čearssas, čearse- ~ čirssas, čirse- virnuileva
čearssil (adv.) ~ **čirssil** (adv.) suu virneessä (niin että hampaat näkyvät)
čearssildit ~ čirssildit kulkea virnistellen
čearssistit ~ čirssistit virnuilla, virnistellä
čearssuhit ~ čirssuhit kävellä, juosta virnistellen
čearsut ~ čirsut virnistellä, virnuilla (useaan kertaan)
čearsut (adv.) ~ **čirsut** (adv.) suu virneessä; *čákŋalii stohpui čearsut* astui tupaan suu virneessä
čeasahat liukumäki
čeasahit panna liukumaan, luisumaan, liu´uttaa, luisuttaa; huristaa, kaahata, ajaa viilettää
čeasan lumilauta
čeasihit liukua (vähän matkaa nopeasti); luisahtaa
čeaskat hohtavan valkoinen, lumivalkoinen, vitivalkoinen väri
čeaskat, českes hohtavan valkoinen, lumivalkoinen, vitivalkoinen
čeaskatvuohta valkeus, hohtava valkoisuus, vitivalkoisuus
čeaskánit lähteä liikkeelle lumivalkoisena, vitivalkoisena, hohtavan valkoisena
čeaskát näkyä lumivalkoisena jossakin

čeaskkáhallat vilahdella lumivalkoisena

čeaskkihit ilmestyä (johonkin) hohtavan valkoisena; *njuvččat čeaskkihedje jávrri ala* joutsenet laskeutuivat hohtavan valkoisina järvelle

čeaskkildit liikusella lumivalkoisena, hohtavan valkoisena (jossakin kauempana)

čeaskkuhit liikkua lumivalkoisena, vitivalkoisena, hohtavan valkoisena; ajaa lumivalkoisella ajoporolla

čeaskkut lumivalkko, lumivalkoinen eläin (esim. jänis talvella)

čeassalahttit lähteä ajamaan esim. ajoporolla kovaa vauhtia; panna (jokin) luisumaan vauhdilla

čeassalit lähteä menemään kovaa vauhtia; lähteä luisumaan vauhdilla

čeassangirdi purjekone

čeassat liukua, luisua; mennä liikkua nopeasti, pyyhältää

čevalái, čevalás ylpeä; turhanylpeä, koppava, leuhka, *čevalás dinga* leuhka kaveri

čevaláivuhta ylpeys; turhanylpeys, koppavuus, leuhkuus

čevalájit (adv.) ~ **čevalát** (adv.) ylpeästi, koppavasti; *muitalattai čevalájit iežas*

olgoriikkamatkiiid birra kertoili ylpeästi ulkomaanmatkoistaan

čevalástallat ylvästellä

čevali ylpeys; ylpeyden aihe, *lei sin bearraša čevali* oli heidän perheensä ylpeyden aihe

čevallis koho (verkon)

čevallit ylpeilijä

čevaludit tehdä ylpeäksi, turhanylpeäksi, koppavaksi; *opmodagat leat su čevaludan* omaisuudet ovat tehneet hänet ylpeäksi

čevalut tulla ylpeäksi, ylpistyä; *ii galggašii duššiid dihte čevalut* ei pitäisi suotta ylpistyä

čevrábiedju saukonpesä

čevránáhkki saukonnahka

čevráruovddit (pl.) saukonraudat

čevrris saukko

čevttut täynnä oleva pullo tai leili

čevttut, čevttuhis hautomaton (munasta); avaamaton, korkkaamaton (pullosta); tuore (kalasta)

čevžasaddat tutista (väsyneen poron takajaloista)

čevžái, čevžás koukkukinttuinen (porosta); isokinterinen

čevželadas kinnernivel, nilkkanivel (porolla)

čevžesuotna kinnerjänne (varvasastujan)

čēavži ~ čēavžá kinner, kantapää (varvasastujalla, esim. porolla); kantapään luu (varvasastujalla)

čēavžulit lähteä liikkeelle jalkojaan nakellen (ihmisestä, eläimestä); lähteä tallustamaan

čēavžut astella jalkojaan nakellen (ihmisestä, eläimestä); tallustaa

čēazástallat (soapmásiin) kutsua (jotakuta) *čeahci*:ksi, sedäksi

čēazážan! rakas setäni!, setäseni!

čebá taitava ihminen, taituri

čegñedit kyykistyä, kyyristyä (silloin tällöin)

čegñestallat kyykistyä, kyyristyä (nopeasti ja usein)

čegñestit kyykistyä, kyyristyä (nopeasti); niiata, *nieida giittii čábbát ja čegñestii* tyttö kiitti kauniisti ja niiasi

čegñet kyykistyä, kyyristyä

čēhkagiella tshekki, tshekin kieli

čēhkkalaš tshekkiläinen; tshekki

čēhpet (adv.) ~ **čēahpit** (adv.) taitavasti, taidokkaasti

čēhpor (bot.) saunio, sauramo

čēhportráhppe kaulustrappi

čēhppodat taitavuus, taito; *čájehii čēhppodagas gielddabargguin* osoitti taitavuutensa kunnan tehtävissä

čēhttárat (pl.) kerettiläiset

čēkñohallat kyykistellä; yrittää saada kyykisteleään, auttaa kyykisteleään

čēlččen pikkusormi; pikkuvarvas

čēl'len loikkaus, loikkaaminen

čēl'lestat harppaus, loikka, loikkaus

čēl'let loikata, ponkaista, ponnahtaa

čēl'lo sello

čēl'ločuojaheaddji (mus.) sellisti

čēlloladdat loikkia (nopeasti)

čēlodit loikkia (jatkuvasti)

čēñkkeš pikkusormi; pikkuvarvas

čēredit niitellä (jäältä)

čēret niittää (jäältä); vetää jäänuottaa

čērgestat karjaisu

čērget karjaista; jyrähtää (ukkosesta)

- čerggiideapmi** puutuminen, turtuminen (jäsenen, pistelevä)
čerggiidit puutua, turtua (jäsenestä)
čerggon karjuja, ärjyjä; sireeni, hälytin
čergoladdat karjahdella (kovasti); jyrähdellä (ukkosesta)
čergolas karjuva, ahkera karjumaan; jyrähtelevä (ukkosesta)
čerset virnistää ilkkurisesti
česke valkoisen koiran nimitys
česko valkoisen koiran tai lehmän nimitys
českkodahttit valkaista (lumivalkeaksi)
českkodit tulla lumivalkoiseksi, tulla valkeaksi, valkaistua
českkoldahttit lähteä ajamaan lumivalkealla ajoporolla
čevllohallas ylpeilevä, leuhkiva; *čevllohallas dinga* leuhkiva tyyppi
čevllohallas (+ kom.) ylpeillä, ylvästellä, leuhkia (jollakin)
čevllohal'li ylpeilijä, leuhkija
čevlodat ylpeys, leuhkuus
čezá setä (isän nuorempi veli; erit. omasta sedästä käytetty nimitys)
čezeš (adv.) setänsä (isän nuoremman veljen tai serkun) kanssa
čezešguovttos lapsi setänsä (isän nuoremman veljen tai serkun kanssa)
čibbečohkka polvilumpion kohta polvessa
čibbedákti polvilumpio
čibbeladas polvinivel
čibbeskálžu polvilumpio (ihmisellä)
čibbesojahallan kyykkyhyppy
čibbesuohkku polvisukka
čibbesuotna etujalan kolmiosainen jänne (porolla)
čibbi polvi; *luovdádít čippiid ala* polvistua, mennä polvilleen
čibmái, čibmái ~ čibmii, čibmes ylöspäin kaareva (esim. suksen kärjestä)
čidnohat ummetus
čidnohatdálkkas ulostuslääke
čidnondávda ummetus, ummetustauti, umpitauti
čidnot saada ummetus
čidašit kääntyillä (pois suunnasta, esim. ahkiosta, veneestä); kiistellä, haastaa riitaa
čidáldahttit saada kääntymään pois suunnasta
čiddálas suunnassa pysymätön (porosta, veneestä, ahkiosta tms.); sinnikäs

čiddilit käännähtää pois suunnasta

čiddit kääntyä pois suunnasta; niskoitella

čidihit saada kääntymään pois suunnasta; panna sinnittelemään, panna tinkaamaan

čidistit kääntyä pois suunnasta (vähän)

čied´dá aamuhämärä, aamunkoite; *čied´đán* aamuhämärissä

čied´dat lähteä aamuhämärissä, aamunkoitteessa (johonkin); ruveta valkenemaan, alkaa vaaleta (aamusta)

čiedihit ruveta valkenemaan, alkaa vaaleta (aamusta)

čiedus (adv.) aikaisin, aamunkoitteessa

čiegadit piilotella, salailla; yrittää piilotella, yrittää salata, *čiegadii iežas čujuhusa* yritti salata osoitteensa

čiegahit piilotuttaa; soveltua tai kelvata piilotettavaksi

čiegan (geom.) lävistäjä

čiegar kiekerö, porojen talvikaivospaikka

čiegaraddjái, čiegaraddjás kiekeröinen, jossa on paljon kiekeröitä (talvilaitumesta); *diekko lea hui čiegaraddjái* sillä kohtaa on hyvin paljon kiekeröitä

čiegardit kiekertää, kaivaa lumeen kuoppia (poroista)

čiegarduvvat tulla liian kiekeröiseksi (talvilaitumesta)

čiegastit piilottaa (vähän)

čiegus salainen, sala-, piilo-; *čiegus áš´ši* ei-julkinen asia, *doallat čihkosis, čiegun* pitää salassa

čieguščállin salakirjoitus

čiegušgávpejas salakauppias, trokari

čiegušindoallan (jur.) salassapito; *čiegušindoallangeatnegasvuohta* salassapitovelvollisuus, *čiegušindoallannjuolggadus* salassapitosäännös

čiegušmáinnusteapmi piilomainonta

čiegušrávaroggi salaoja

čiegušváikkuheapmi piilovaikutus

čiegušvuohta salaisuus

čiehgahpir neljäntuulenlakki, lapinlakki, kolkkalakki

čiehka kulma, särmä; nurkka, soppi, loukko; kolkka, sakara (lakissa)

čiehkabátmi kulmahammas

čiehkabeavdi nurkkapöytä

čiehkačievččasteapmi kulmapotku (jalkapallossa)

čiehkadahkki kulmaviivain
čiehkagahas (adv.) kätkössä, piilossa
čiehkagassii (adv.) kätköön, piiloon
čiehkageadgi kulmakivi
čiehkageahči kulman kärki
čiehkajuolgi kulman kylki
čiehkalit kätkeä, piilottaa (nopeasti)
čiehkamieigan kulmanoja
čiehkamihhtu kulmamittari
čiehkan piilottaminen, kätkeminen; salaaminen, pimittäminen
čiehkanjuorggis kannurusto (kurkun päässä)
čiehkanrihkus kätkemisrikos
čiehkat kätkeä, piilottaa; (juoidá soapmásis) pimittää, salata (jotakin joltakulta)
čiehká kätkö, piilo; aarrekätkö (kansanuskomus)
čiehkádahttit kadottaa näkyvistä, kadottaa silmistään
čiehkádallat piileskellä, piillä; piilottautua (silloin tällöin)
čiehkádanbáiki ~ čiehkádansadji piilopaikka
čiehkádit piiloutua, mennä piiloon, kätkeytyä
čiehkámuitu kätkömuisti (tietokoneen)
čiehkásadji piilopaikka
čiehkástallan piiloleikki, piilosilla olo
čiehkástallat olla piilosilla
čiehkkái, čiehkkás ~ čihkkii, čihkkes isosakarainen, isokolkkainen (lapinlakista);
ohcejotmállesáš čihkkes gahpir utsjoenmallinen isosakarainen lakki
čiehpas ~ čiehpa yöpymiskuoppa lumen alla, kieppi (esim. riekolla)
čiehppagahas gč. **čahppagahas**
čiehppagassii gč. **čahppagassii**
čiehppat kätkeytyä, kaivautua (johonkin tai jonkin alle); pujahtaa vällyjen alle
čiekčaladdat potkiskella (rivakasti)
čiekčalas potkiva; potkimaan taipuvainen (erit. lehmästä)
čiekčalit potkaista (nopeasti)
čiekčanfiel’lu potkulauta
čiekčanjoavku jalkapallojoukkue; *Guovdageainnu čiekčanjoavku* Koutokeinon jalkapallojoukkue

čiekčanspábba jalkapallo (pelivälineenä)

čiekčanšillju jalkapallokenttä

čiekčasit (gosa nu) tulla potkaistuksi (johonkin)

čiekčat potkia; vanuttaa (sarkaa, potkimalla); turvota (lattiasta); otella (jalkapallossa)

čiekčá kalasääski, sääksi

čiekči potkija; jalkapalloilija

čiekčil (-is) potkiva; ponteva, rivakka

čiekka luunsiru, siru, *biernomáls ledje čieggamat* lihakeitossa oli luunsiruja; kuivunut tai haurastunut luu

čiekŋadat syvänkö

čiekŋalas syväne

čiekŋalasas (adv.) syvällä, syvyyksissä; *čiekŋalasas eatnama siste* maan uumenissa

čiekŋalasat (adv.) syvällisesti; *čilgii čiekŋalasat mas lei jearaldat* selitti syvällisesti mistä oli kyse

čiekŋalassii (adv.) syvälle, syvyyksiin; *ámmátbuokči buokčalii čiekŋalassii*

ammattisukeltaja sukelsi syvyyksiin

čiekŋaliiman'ni syvälinen; *čiekŋaliiman'ni dulkojupmi áššis* syvälinen tulkinta asiasta

čiekŋalisáhperoggi syvänmerenhauta

čiekŋalismielat syvämielinen, syvälinen

čiekŋalit (adv.) syvällisesti, syvästi, *lea čiekŋalit váikkuhan sutnje* on syvästi vaikuttanut häneen; sikeästi, *ođii čiekŋalit* nukkui sikeästi; perusteellisesti, perin pohjin, *čilgii čiekŋalit mii lei dáhpáhuvvan* selitti perin pohjin mitä oli tapahtunut

čiekŋudallat syvennellä (toden teolla)

čiekŋudangursa syventävä kurssi

čiekŋudeaddji syventävä; *čiekŋudeaddji lohkat* (pl.) syventävät opinnot

čiekŋudeapmi syventäminen; syvennys

čiekŋudit syventää, saada syvenemään; tehdä syvällisemmäksi, syventää

čiekŋulit syvetä (äkisti tai vähän)

čiekŋut syvetä, syventyä

čielgačora parttio (erotettuja, yhden omistajan tai siidan poroja)

čielgadit selventää, saada selvenemään; selvittää, saada selviämään / saada (humalainen) selviämään

čielgamielki täysmaito

čielgaseappot (adv.) selvemmin, selkeämmin

čielgasit (adv.) selvästi, selkeästi

čielgat selvetä, selkiintyä, seljetä, tulla selvemmäksi; selvitä (humalasta, sairaudesta, peloistaan tms.)

čielgeađa selkäydin

čielgeađajoatkka ydinjatke (selkäytimen)

čielgeađalámis selkäydinvammainen

čielgeáhkku kätilö, lapsenpäästäjä

čielgebáddi selkävyö (poron valjaissa)

čielgebávččas selkäsärky, selkäkipu; *fáhkkes čielgebávččas* noidannuoli

čielgebiergu selkäliha (luineen); selkäliha, (sisä)filee

čielgedákti selkänikama; selkäranka

čielgedávda selkäsairaus

čielgedeahkki selkälihas

čielgeeadni kätilö, lapsenpäästäjä

čielgelámis selkävammainen henkilö; *čielgelápmásiid veajuiduhttin* selkävammaisten kuntoutus

čielgelámis, čielgelámes selkävammainen

čielgemális ~ čielgemálli selkäkeitto

čielgemátta ristiselkä

čielgenáhkki selkänahka

čielgereadahat noidannuoli

čielgeskear'ru välilevy

čielgesuonagat (pl.) selkäjänteiset (eräs pääjakso)

čielgesuotna selkäjänne

čielgevihki selkävika

čielggadallat selvitellä, selitellä

čielggadeapmi selvitystyö

čielggadit selventää; selvitellä

čielggadus selvitys; selvennys

čielggadusbargu selvitystyö

čielggas, čielga selvä, selkeä, *čielga duodaštus* selvä todiste, *váldit čielgasa* ottaa selvää,

lea čielggas ahte ... on selvää että ...; puhdas, selvä, *čielga ášši* selvä asia, selviö, *čielga gol*

li puhdas kulta, *čielga sámegillii* selvällä, puhtaalla saamalla

čielggasmahttit selventää, selkeyttää

čielggasmeahttun epäselvä (esim. asia)

čielggasmuvvat selkeytyä, tulla selkeämmäksi; *ášši lea dál čielggasmuvvamin* asia on nyt selkeytymäisillään

čielggasnaga (adv.) selvänä; puhtaana, sekoittumattomana

čielggasvuohta selvyys, selkeys; puhtaus, selvyys

čielggádahttit tehdä, tulla kirkas ilma, seestää, seestyä

čielggádat selkeä sää, kirkas ilma

čielggádat selänne

čielggeheapme, čielggehis huononselkäinen; *čielggehisvuohta* huononselkäisyys

čielggehuvvat tulla huononselkäiseksi

čielggihit ~ čielggehhit selkiintyä (äkkiä), *ášši čielggihii* asia selkiintyi (äkkiä); selvitä äkkiä (humalastaan)

čielggogielat selkokielineen; *čielggogielat čilgehus áššis* selkokielineen selitys asiasta

čielggosnaga (adv.) selvänä, selvin päin; *lea leamaš juo viehka guhká čielggosnaga* on ollut jo aika pitkään selvin päin

čielggus, čielggos selvä (ei humalassa); *čielggos oaivvis* selvin päin

čielggusvuohta selvyys, selvin päin olo; *čielggusvuodas* selvin päin

čielgi selkä, *njulgestii čielggi* oikaisi selkäänsä; selkäranka, *čielgi lei vihkáduvvan* selkäranka oli vioittunut; selänne, selkä (tunturissa)

čielgu selkeä sää, sees sää, kirkas sää, kirkas ilma

čielkkis riskilä

čienjal, čiekŋalis syvä, *čiekŋalis roggi* syvä kuoppa; syvällinen, *čiekŋalis jurdagat* syvälliset ajatukset

čienjalvuohta syvyys; syväanne, kuilu

čienjašit pitää liian syvänä

čienjedit syventää; tehdä syvemmäksi

čienju (pp./adv.) tietyn syvyinen, syvyydeltään; *dat leat ovtta čienju* ne ovat yhtä syvät, *golbma mehter čienju* kolmen metrin syvyinen, *golmma mehter čienju* ainakin kolmen metrin syvyinen

čieras itku

čierastallan laskettelu; *čierastallanluohkká* laskettelurinne

čierastallat lasketella (mäkeä); *čierastallat gielkkáin* kelkkailla

čierastal'li laskettelija

čierastit laskea (mäkeä); luisua; köyhtyä, vajota taloudellisesti

čiergat ratketa (saumastaan)

čiergálas jolla on poikittainen valkoinen juova kaulassa (erit. koirasta)

čiergga patukka, kalikka

čierggesrásttis sepelrastas

čierggesváibmosuotna sepelvaltimo

čierggis sellaisen koiran nimitys, jolla on poikittainen valkoinen juova kaulassa; myös koiran nimenä *Čierggis*

čieročalbmái (adv.) ~ **čieročalmmiid** (adv.) kyynelsilmin; *gándariehpu bodii skuvllas*

čieročalbmái poikaparka tuli koulusta kyynelsilmin

čierohahti itkettävä; *čierohahti muitalus* itkettävä kertomus

čierostit itkeä (vähän), itkahtaa

čierostuddan itkun tuherrus

čierostuddat tehdä itkua, tuhertaa itkua; *mánná čierostuttai gámmáris* vauva itkeskeli kamarissa

čierostuvvat tehdä itkua; ruveta itkemään

čierrasit luisua; lykkäytyä, lykkääntyä myöhemmäksi (sattuneesta syystä)

čier'rá itkupilli (erit. lapsesta); *čierrát* (pl.) itku, *ribahii čierráid* ei pystynyt pidättämään itkua, *botnjat čierrá* vääntää itkua

čier'rámus itkuisin, itkettynein; *dát mu váhkar lea leamaš čier'rámus mu mánáin* tämä minun kuopukseni on ollut itkuisin lapsistani

čier'ri moreenimaa, somerikko

čier'ru itkevä

čier'ru (-s) itkeväinen, itkeskelevä

čierrun itku; *čierrun ja bániid gihča (biibbalis)* itku ja hammasten kiristys (raamatusta), *čierrun jorggihii gávnnašin* itku vaihtui nauruksi

čierrut itkeä

čieruhit itkettää, panna itkemään

čierus itku, itkukerta; *nuppátge čirrosa leaččan čirron dán dálus* useammankin itkun olen itkenyt tässä talossa

čieskaladdat halkoa ydinluita (rivakasti)

čieskalit halkaista (ydinluu, nopeasti)

čieskat halkaista, halkoa ydinluita (ytimen syömiseksi); murskata (säpäleiksi); teurastaa (poro)

čievččadit potkiskella; potkia (toisiaan)

čievččahallat joutua potkituksi, joutua jonkun potkimaksi
čievččahit potkituttaa, panna potkimaan; vanuttaa (sarkaa, potkimalla)
čievččan potkuri, potkiva hevonen
čievččastahttit panna potkaisemaan
čievččastat potku
čievččasteapmi potku; potkaiseminen
čievččastit potkaista (esim. palloa); potkaista (esim. kivääristä); säännätä, ponkaista
čievlat vajota, upota (veteen, vettyneestä puusta)
čievra soramaa, somerikko; sora
čievrabadvvut (bot.) ruotsinpitkápalko
čievračoavdda (bot.) ahonoidanlukko
čievrageaidnu soratie
čievranásti (bot.) ketonukki
čievraválddáhát soranottopaikka
čievraváldin soranotto; *čievraváldinbáiki* soranottopaikka
čievravuolporássi (bot.) tunturipoimulehti
čievrái, čievrás ~ čivrii, čivres sorainen; *čivres johgáddi* sorainen joenranta
čieža seitsemän
čiežačuođi seitsemänsataa
čiežadas seitsemännes, seitsemäsosa
čiežalogát seitsemäskymmenes
čiežalogi seitsemänkymmentä
čiežanuppelogát seitsemästoista
čiežanuppelohkái seitsemäntoista
čiežaoađ' dibeaiivi unikeonpäivä
čiežas seitsemän joukko, seitsikko, seitsemän ihmistä; *mii leimmet doppe čiežas* meitä oli siellä seitsemän (ihmistä)
čignái, čignás koreileva, koreilunhaluinen; *čignás nisu* koreilunhaluinen nainen
čignáivuohta koreilunhalu
čignát olla jossakin koreassa asussaan; koreilla
čihččedas seitsemännes, seitsemäsosa
čihččedassii seitsemänneksi
čihččet seitsemäs
čihččetlohjakhásaš seitsemättäkymmentä käyvä, seitsemättäkymmentä vuotta vanha

čihčcetlohkái seitsemättäkymmentä

čihččii seitsemästi, seitsemän kertaa

čihkalas näppy, finni

čihkalastit tulla finnikseksi, saada finnejä (erit. kasvoista)

čihkosii (adv.) piiloon; *manai čihkosii* meni piiloon

čihkosis piilossa

čihhta ~ kihhta ~ gihtta kitti

čihttet ~ kihttet ~ gihttet kitata

čikŋa koru, koriste

čikŋabiktasat (pl.) juhla-vaatteet

čikŋadinga koriste-esine

čikŋafáhcca kirjolapanen (kokonaan kirjottu)

čikŋagasas (adv.) koristeltuna, koristautuneena, hienosti pukeutuneena

čikŋagassii (adv.) koristelluksi, koristautuneeksi, hienosti pukeutuneeksi

čikŋageadgi jalokivi, korukivi

čikŋalit koristautua; *lei čikŋalan heajaide* oli koristautunut häihin

čikŋasnurtu rusetti

čikŋodallat syvennellä

čikŋodat syvyys; *čikŋodahkii* syvyysuunnassa, syvyysuuntaan

čikŋosaš syvyinen; *beannot mehtera čikŋosaš roggi* puolentoista metrin syvyinen kuoppa

čikŋosis (adv./pp.) syvyydessä; *moatte mehtera čikŋosis* parin metrin syvyydessä

čiksa tavi

čiktagasas (adv.) painuksissa, taivutettavana (esim. suksen kärjestä)

čiktagassii (adv.) painuksiin, taivutettavaksi (esim. suksen kärjestä)

čiktamas paikkauslanka (verkon)

čiktasii (adv.) painuksiin (esim. suksen kärjestä); paikattavaksi, parannettavaksi (verkosta)

čiktasis (adv.) painuksissa (esim. suksen kärjestä); paikattavana, parannettavana (verkosta)

čiktáladdat paikkailla, parannella (esim. verkkoa); painella, taivutella (esim. suksen kärkeä)

čiktámuš paikattava, parannettava (verkossa), *dien fierpmis lea ollu čiktámuš* tuossa verkossa on paljon paikattavaa; painettava, taivutettava (suksen kärjessä, jalaksessa)

čiktásit tulla paikatuksi (verkosta); olla paikattavissa (verkosta) / tulla taivutetuksi (esim. suksen kärjestä; olla taivutettavissa (esim. suksen kärjestä)

čiktimassii (adv.) paikatuksi (verkosta); taivutetuksi (esim. suksen kärjestä)

čiktit paikata (verkkoa); taivuttaa (suksen kärkeä, jalasta tms.)

čilgedit ~ čilgedaddat selitellä, selvittää

čilgehahti selitettävissä oleva; *diet lea áibbas čilgehahti áš'ši* tuo on ihan selitettävissä oleva asia

čilgehit selityttää; soveltua selitettäväksi

čilgehus selitys, selvitys

čilgehusalmmái ~ čilgehusolmmái selvitysmies

čilgehusdilli selvitystila; *fitnodat lea gártan čilgehusdillái* yritys on joutunut selvitystilaan

čilgehusdoaibma selvitystoimi

čilgejeaddji (adj.) selittävä, selvittävä; tulkitseva

čilgejeaddji (subst.) selittäjä, selvittäjä, tulkitsija; selostaja; selvitysmies

čilgejupmi selitys; selvitys

čilgekeahtes (attr.) selittämätön; *čilgekeahtes dáhpáhus* selittämätön tapahtuma

čilgemeahttun ~ čilgetmeahttun selittämätön; selvittämätön

čilgen selittäminen; tulkitseminen; selvittäminen

čilgenbargu selvitystyö

čilgegeatnegas tilivelvollinen, selontekovelvollinen, selvitysvelvollinen

čilgegeatnegasvuohta tilivelvollisuus, selontekovelvollisuus

čilgengolut (pl.) selvityskulut

čilgenmeannudeapmi selvitysmenettely

čilgestallat selittää

čilgestit selittää (nopeasti); tulkita (nopeasti); selvittää (nopeasti)

čilget selittää; selostaa; tehdä kirkas ilma, seestyä

čila pyyntikotus (erit. vesilintuja ammuttaessa), ampumasuoja

čillagit tulla (vähitellen) pullukaksi

čillahit liikkua pullukkana

čillas, čil'le- pullukka, pulleavatsainen

čil'lái, čil'lás pullukka, pulleavatsainen

čil'lánit lähteä liikkeelle pullukkana, pulleavatsaisena

čil'lát olla jossakin pullukkana, pulleavatsaisena

čil'li pullukka

čil'il (adv.) pullottava, pullea (pienen olion vatsasta)

čillohallat liikuskella pullukkana, pulleavatsaisena

čilluhit liikkua pullukkana, pulleavatsaisena

čils töröttävä esine (erit. hammas)

- čilssagit** ruveta törrottämään (erit. hampaasta)
- čilssas, čilse-** törrottävä (erit. hammas)
- čilvašuvvat** kulua loppuun (vähin erin, kesälaitumesta)
- čilvet** kuluttaa loppuun (kesälaidun)
- čilvi** loppuun kulunut kesälaidun
- čilviluvvat** kulua loppuun (kesälaitumesta)
- čilvudit** kuluttaa loppuun (kesälaidun)
- čilvut** kulua loppuun (kesälaitumesta)
- čilvvas, čilve-** loppuun kulunut (kesälaitumesta)
- čimaheapme, čimahis** loivakeulainen, loivanousuinen (esim. suksen kärjestä)
- čimat** ylin tai toiseksi ylin liiste (ahkiossa)
- čindot** voittaa itselleen (jotakin); (+ inf.) jatkaa hellittämättä (jonkin tekemistä, jotakin)
- činit** ummetus (erit. eläimillä)
- činu** (N) elokuvateatteri
- činus** lumi (kovahko, ei kantava)
- čijadit** koristautua; pukeutua parhaimpiinsa
- čijahallat** koreilla
- čijaheaddji** somistaja, sisustaja
- čijaheapmi** somistaminen, somistus, sisustus; koristaminen; koristus
- čijahit** koristaa, koristella; pukea parhaimpiinsa
- čijaldahttit** koristella (ajoporo, ihminen)
- čįjká ~ čįjkkon** linkkajalka, linkuttaja, nilkuttaja
- čįjkkádit** onnahtaa, linkata; hypähtää (yhdellä jalalla)
- čįjkkodit** linkuttaa, nilkuttaa; kinkata, hypellä yhdellä jalalla
- čįjkkuhit** linkuttaa; kinkata, hyppiä yhdellä jalalla
- čįjkulit** lähteä linkkaamaan; lähteä kinkkaamaan, lähteä hyppimään yhdellä jalalla
- čįjkut** linkata, nilkuttaa; kinkata, hyppiä yhdellä jalalla
- čįpbealle** (toinen polvi); *čįpbeliid alde* polvillaan, *čįpbeliid ala* polvilleen
- čįpbealnjuiken** polviponnahdus
- čįpma** kaarevuus, nousu (jalaksessa, suksen kärjessä), sujuma
- čįpmafierra** ahkion toiseksi keulimmaisoin kaari
- čįpperájes** (adv.) polviaan myöten
- čįppostallat** polvistella, olla polvillaan
- čįppostit** polvistella, olla polvillaan; polvistua; tehdä jotakin polvistellen

čirohallat itketellä; itkettää toisiaan

čirrat lohjeta (puukonterästä tms.)

čirrolas itkunherkkä

čir'rostallat olla itkuun pillahdamaisillaan, tuhertaa itkua

čir'rostit ruveta itkemään (äkkiä); itkeä (vähän)

čir'rot alkaa itkeä, puhjeta itkuun

čirsa kirsikka; *čirsamuorra* kirsikkapuu

čitna puuhiili, sysi

čitnadioksiida hiilidioksidi

čitnahydráhtta hiilihydraatti

čitnalukti (bot.) sysisara

čitnaluodda hiilijalanjälki (uudissana)

čitnaluvvat hiiltyä (kylmäksi)

čitnatableahtta hiilitabletti

čitnudit kovettaa, panna kovenemaan (lumi; vatsa)

čitnun ummetus, ummetustauti

čitnut kovettua (lumesta; vatsasta)

čivččor potkukelkka, potkuri

čivga poikanen, poika, pentu; penska (lapsista)

čivgadiť panna penikoimaan, panna poikimaan; hautoa (muna) sikiöasteelle

čivgat penikoida, poikia, tehdä pentuja

čivhlái, čivhlás näppyinen, finninen (erit. kasvoista)

čivhli finni, näppy; syylä

čivhllagit tulla näppyiseksi, finniseksi (erit. kasvot); tulla syyläiseksi, saada syyliä

čivhllas, čivhle- näppyinen, finninen (erit. kasvoista); syyläinen

čivrá täin munat tai toukat

čivrra pistävänhajuinen, hienhajuinen

čivrragit tulla pistävänhajuiseksi, hienhajuiseksi

čivrriidit haista (pistävästi), haista hielä

čivrru ~ čivrrus täin munat, saivaret

čivrrustuvvat tulla täyteen täin munia, tulla saivariin

čivttaárpu ~ čivttasárpu paikkauslanka (verkon)

čivttadit paikkailla (verkkoa tms.); taivutella (suksien kärkiä tms.)

čivttamuorra paininpuu (suksen kärjen, jalaksen taivutukseen)

čivttašit paikkailla (verkkoa tms. vähin erin); taivutella (suksen kärkeä, jalasta tms. vähin erin)

čivttáhat paikattu kohta (verkossa); *dien golgadagas leat moanat čivttáhagat* tuo kulkutusverkko on useasta kohtaa paikattu

čivttestit paikata (verkkoa tms., vähän); taivuttaa (suksen kärkeä, jalasta tms., vähän)

čivttihit paikkauttaa (verkkoa tms.); soveltua paikattavaksi (verkosta) / taivututtaa (suksen kärkeä tms.); soveltua taivutettavaksi (suksen kärjestä tms.)

čičeš seiska, numero seitsemän; *dien logus leat golbma čičeža* tuossa luvussa on kolme seiskaa

čičžái, čičžás isorintainen (naisesta), uhkeapovinen

čičžeboras rintasyöpä

čičžedoalan ~ čičžedoal'li rintaliivit

čičžegeahči ~ čičžeoaiivi ~ čičžespártu nänni

čičželiivvat (pl.) rintaliivit

čičžemielki rintamaito

čičžeráksá rintarauhanen, maitorauhanen

čičži rinta (naisen), povi; tissi

čoabmi ~ čoabmegazza mämmikoura, poropeukalo

čoabmut tulla käsistään kömpelöksi

čoadgi telkkä

čoaf'fil jäkälämätäs

čoagganaddat kokoontua (usein tai vähitellen)

čoaggananbáiki kokoontumispaikka

čoagganeapmi kokoontuminen; kokous

čoagganit kerääntyä, kertyä; kokoontua, *leimmet čoagganan dán dálloi* olimme kokoontuneet tähän taloon

čoaggáladdat poimia, noukkia (rivakasti); keräillä (rivakasti)

čoaggásit kerääntyä (esineistä); olla kerättävissä, poimittavissa

čoaggi poimija, noukkija; kerääjä, keräilijä

čoaggilit poimia, noukkia (nopeasti); kerätä, koota (nopeasti)

čoaggin poiminta, poimiminen, noukkiminen; keruu, keräys, kerääminen

čoagginealáhus keräilyelinkeino

čoaggit poimia, kerätä, koota

čoahkášbearaš ydinperhe

čoahkis (adv.) koolla, koossa, *doallat ealu čoahkis* pitää tokka koossa, *sii ledje čoahkis* he olivat koolla

čoahkisvuohta tiiviys; tiheys

čoahkkanaddat kokoontua, kerääntyä (vähin erin); *čoahkkinguossit čoahkkanaddagohte čoahkkinlatnjii* kokousväkeä alkoi valua kokoussaliin

čoahkkananbáiki kokoontumispaikka

čoahkkananfriddjavuohta kokoontumisvapaus

čoahkkanangiielddus kokoontumiskielto

čoahkkanansadji kokoustila; *dán hoteallas lea maiddái čoahkkansadji* tässä hotellissa on myös kokoustila

čoahkkaneapmi kokoontuminen, kokous

čoahkkanit kerääntyä, kokoontua; paakkuuntua; koostua

čoahkkat, čohkkes tumma; *čohkkesalit* tummansininen

čoahkkái (adv.) kokoon, koolle

čoahkkái, čoahkkás koossa pysyvä; *čoahkkás eallu* koossa pysyvä porotokka

čoahkkáigahččan romahdus; *fitnodaga ekonomalaš čoahkkáigahččan* yrityksen taloudellinen romahdus

čoahkkáigeassu tiivistelmä, yhteenveto

čoahkkáigohčču koollekutsuja

čoahkkár porojenkokoaja, ettomies

čoahkkebáiki taajama, asutuskeskus

čoahkkeeallu koossa oleva porotokka; tiivis porotokka (esim. petojen pelosta)

čoahkkelii (adv.) tiiviimmäksi, tiheämmäksi (porotokasta)

čoahkkelis (adv.) tiiviimpänä, tiheämmässä (porotokasta)

čoahkki rykelmä; kokoelma, setti; koossa oleva porotokka; yhtymä (esim. äänteiden)

čoahkkimasti ~ čoahkkinasti kokouksen osanottaja; *čoahkkimastit* (pl.) kokousväki

čoahkkimastit ~ čoahkkinastit pitää kokousta tai kokouksia; *dien áššis leat čoahkkimastán* tuosta asiasta on pidetty kokouksia

čoahkkin kokous

čoahkkinbadji istuntokausi; *ráđđehusa čoahkkinbadji lea fas álgán* hallituksen istuntokausi on taas alkanut

čoahkkinbáiki kokouspaikka

čoahkkinbeaivi kokouspäivä

čoahkkinbeavdegirji kokouspöytäkirja

čoahkkinbovdehus kokouskutsu

čoahkkinjodiheadđji kokouksen puheenjohtaja

čoahkkinlatnja kokoushuone; *čoahkkinlanjat* (pl.) kokoushuoneisto

čoahkkinsále istuntosali

čoahkkinveahka kokousväki

čoahkkinvirgeolmmoš kokousvirkailija

čoahkkit, čoahkkidis hyvin koossa pysyvä (esim. porotokasta)

čoahkku koostumus, kokoonpano

čoahraidit karahdella, rahista, kolista (esim. soralla vedettävästä veneestä)

čoahrihit karahtaa (esim. soralla vedettävästä veneestä)

čoahrrat rahista, kolista (esim. soralla vedettävästä veneestä)

čoakčut laihtua (kuteneesta naaraslohesta syksyllä)

čoakkalmasat (pl.) hartauskokous, seurat; *čoakkalmasstohpu* seuratupa, *čoakkalmasvisti* seurojenpitopaikka

čoakkan innokas keräilijä

čoakkašit poimiskella; kokoilla, keräillä

čoakkádus koostumus, kokoonpano

čoakkáhus kooste

čoakkáldat kokoelma, keräelmä

čoakkán kokous; *čoakkánlatnja* kokoushuone, *čoakkánsále* istuntosali

čoakkestit poimia, kerätä, koota (vähän); *čoakkestin geaidnoguoras gohpadievvu luopmániid* poimin maantien varrelta kupillisen hilloja

čoakkihit panna poimimaan; panna kokoamaan, keräämään / soveltua poimittavaksi; soveltua kerättäväksi, koottavaksi

čoakkildit poimiskella; keräillä, kokoilla, *áddjá lea čoakkildan feara maid áitái* vaari on keräillyt yhtä ja toista aitta

čoakkistit poimia (toden teolla); kerätä, koota (toden teolla)

čoakkus keräelmä, kokoelma; otos, valikoima

čoalas ripuli; *gándariehpu lei čoallas* poikaparalla oli ripuli

čoalasvihki ripuli

čoalbmát seistä kyyryssä (esim. kissa ennen hyppäämistään saaliin kimppuun)

čoalbmi salmi (järvessä, vuonossa; manteren ja niemenkärjen välissä)

čoalbmút (adv.) kyyryssä (esim. kissa ennen hyppäämistään saaliin kimppuun)

čoalčasit lähteä liikkeelle ryhdikkäänä

čōalčái, čōalčás ryhdikäs, uljaan näköinen
čōalčánit lähteä liikkeelle ryhdikkäänä
čōalčát olla jossakin ryhdikkäänä
čōalččas, čōalče- ryhdikäs, uljaan näköinen
čōalččuhit liikuskella, kuljeskella ryhdikkäänä
čōalčerássi (bot.) kuusio
čōalči ryhdikäs, uljaan näköinen henkilö
čōalčut kävellä, kulkea ryhdikkäänä
čōaleheapme, čōalehis pienimahainen, pienivatsainen (näлкиintymisen takia, esim. ajoporosta)
čōalehuvvat näлкиintyä, tulla pienimahaiseksi (esim. ajoporosta)
čōalkalit kopauttaa; *čōalkalii uksii ja čákŋalii sisa* kopautti oveen ja astui sisään
čōalkit kopista, kolkattaa
čōalkkas kopina, kolke; koputus, kolkutus
čōalkkehit ~ čōalkkihit kolahtaa, kopsahtaa
čōalkkuheapmi koputus (oveen)
čōalkkuhit koputtaa ovea
čōalleboras suolistosyöpä
čōallebuddōseapmi suolistotukos
čōallečuolbma suolisolmu
čōalledávda umpisuolentulehdus
čōallegeašveaksi peräevä
čōallemáhtu suolinkainen
čōallenámit (pl.) suolennukka
čōallesorri suolisolbmu
čōallevuolši suolistotulehdus
čōalli suoli; *čōalit* (pl.) suolisto
čōalluladdat suolistella, perkailla (rivakasti)
čōallulit suolistaa, perata (nopeasti)
čōallut suolistella, perkailla (useita kaloja)
čōalmmagit kyyristyä (ennen hyppäämistä saaliin kimppuun, esim. kissasta)
čōalmmil (adv.) kapeana, kapea (vesireitistä); *jávri lea dakko čōalmmil* järvessä on sillä kohtaa kapeikko, salmi
čōalta nulkki (pyöreä, korkea kumpu tai vaaran huippu)

čoltašuvvat paakkuuntua, kokkaroitua, tulla kokkareiseksi (esim. jauhoista)
čolttagit paakkuuntua, kokkaroitua, tulla kokkareiseksi (vähin erin)
čolttas (-) kokkareinen, paakkuinen
čoltu kokkare, möykky, paakku
čoltuluvvat paakkuuntua, kokkaroitua, tulla kokkareiseksi (esim. puurosta)
čoluhit panna perkaamaan; soveltua perattavaksi
čoamohas lapa
čoamohasbeadbi lapaluu
čoamohasdeahkki epäkäslihas
čoamohasgávva lapataive
čoamohasnoras olkavarren luu; lapakontti (porolla)
čoamohasnoraslađas olkanivel
čoanohas ~ čoanohus pidätysporo (sonotus), pidätyshärkä (viimeinen raidossa, jarruttaa rinnettä laskeuduttaessa)
čoaŋki kylmässä kohmettunut ihminen
čoaŋkkas, čoaŋke- kohmeinen, kohmettunut
čoaŋkulit lähteä kävelemään kohmeisena
čoaŋkut kohmettua (jäsenistä, ihmisestä)
čoapmas, čoabme- kömpelö (käsistään)
čoarbbealbiergu paisti, paistiliha
čoarbbealdeahkki iso pakaralihas
čoarbbeallad̥as lonkkanivel (erit. poron)
čoarbbealli paisti, kinkku (ruokatavarana)
čoarbbealli pakara; *čoarbbealit* (pl.) lantiot, lonkat
čoarbbealnoras reisiluu
čoarbbealnoraslađas lonkkanivel (erit. poron)
čoarda paikka, jossa puro virtaa maan alla
čoarihit ilmestyä (äkkiä) näkyviin taivasta vasten
čoar´rát näkyä tai kohota taivasta vasten
čoar´ri huippu, vaaranlaki (taivasta vasten näkyvä)
čoarrut näkyä taivasta vasten (jostakin liikkuvasta)
čoarvái, čoarvás isosarvinen, sarvekas; koppava, mahtipontinen
čoarveáddjá sarvipää äijä, paholainen, piru
čoarvebaste sarvilusikka

čoarvebággi sarvipanka
čoarvebuovjja sarivalas
čoarvecuozza sarveiskalvo
čoarvedahkki sarvia kasvattava urosporo
čoarvedákti lonkkaluu
čoarvedohppa sarvituppi
čoarveduodji luutyö
čoarveduojár luutöiden tekijä
čoarvegearsi sarvikuono
čoarvegliella kiela, sarvikiela (suopungissa)
čoarvegobbá sarvijäära
čoarvehbeal (attr.) sarvipuoli
čoarvehbealli sarvipuoli (poro, jolta toinen sarvi puuttuu)
čoarveheavval lankkuhöylä
čarvelahkki katkosarvi (porosta)
čoarveláhpa sarventyvi (josta sarvi kasvaa), sarvenjuuri
čoarveláhppin sarvenpudotusaika
čoarvemátta sarventyvi
čoarvenalca sarventynkä
čoarvenjunni sarven kärki; sarvikuono
čoarveoaksi poron sarven ylähaara
čoarverášut (pl.) kylmä sateinen aika syksyllä
čoarverátkkohat sarven haarautumakohta
čoarveriggi sarvenreikä (nyljetyssä poron päänahassa)
čoarvesárgu poron sarven ylähaara, sarven piikki
čoarvesildi nokkakala
čoarvespoaddu sarvenlapa
čoarvesuorri sarvenhaara
čoarvešleadgi sarvivälke
čoarveievssis pistiäinen
čoarvi sarvi
čoarvvat sarvekas olio; paholainen, piru
čoarvváiduvvat kasvattaa suuremmat sarvet; tulla vallanhaluisemmaksi, koppavammaksi
čoarvváš pikku sarvi

čoarvveheapme, čoarvvehis sarveton; pienisarvinen

čoarvvehuvvat menettää sarvensa, tulla sarvettomaksi; tulla pienempisarviseksi / tulla vähemmän koppavaksi, vallanhaluiseksi

čoarvvuš sarvikko, erit. iso sarvikruunu

čoasihit viiletä, koleutua (äkkiä, säästä)

čoaskačoolat peloton, kylmäpäinen, karski, *čoaskačoolat verdde* karski kaveri; kylmäkiskoinen, vastahakoinen, välipitämätön (jotakuta kohtaan)

čoaskavarat kylmäverinen

čoaskin kylmä ilma; *leat leamaš čoaskimat ja njázut* on ollut kylmiä ilmoja ja suvikelejä

čoaskkadas jäähdyke (esim. kuumen keiton jäähdyttämiseksi)

čoaskkášit pitää (ilmaa) kovin kylmänä (jonkin tekemiseksi); *čoaskkášii dan áimmu iige vuolgán olggos bargui* piti sitä ilmaa kovin kylmänä eikä lähtenyt ulos töihin

čoaskkedit ~ čoaskkidit kylmetä, jäähtyä (ilmasta); *ikte lei vel nu bivval ja dál čoaskkedii* eilen oli vielä niin lauha ja nyt kylmeni ilma

čoaskkehit ~ čoaskkihit kylmetä (äkkiä, säästä)

čoaskkis, čoaska kylmä, kolea (ilmasta, tuulesta)

čoaskkis kylmä, kolea ilma

čoaskkisvuohta kylmyys (erit. ilman, sään)

čoaskudallat jäähdytellä (toden teolla); yrittää jäähdyttää

čoaskudanbierggas jäähdytin

čoaskudangolggus jäähdytysneste

čoaskudanskáhppe jääkaappi

čoaskudeapmi jäähdytys; jäähdyttäminen

čoaskudit jäähdyttää, viilentää

čoaskul (-is) nopeasti tai helposti jäähtyvä

čoaskulit jäähtyä, kylmetä (nopeasti); viilentyä, viiletä (tunteista, suhteista, nopeasti)

čoaskut jäähtyä, viilentyä; viiletä (tunteista, suhteista jne.), *sudno gaskavuodat leat čoskon* heidän (kahden) välit ovat viilenneet

čoassa ~ čoasas narina (pakkaslumen alla, kun sillä kävellään)

čoassat narista (pakkaslumesta; kun sillä kävellään)

čoassut viiletä, viilentyä (säästä, asumuksesta)

čoasus viileä (erit. sisätiloista)

čoavččat kutuikäinen kala, jolla ei ole mätiä eikä maitia

čoavččesguolli kutuikäinen kala, jolla ei ole mätiä eikä maitia

- čoavččis** vasansa menettänyt porovaadin; kutuikäinen kala, jolla ei ole mätiä eikä maitia
- čoavččot** naaraslohi syksyllä kudun jälkeen
- čoavdaladdat** yrittää irrotella; yrittää päästellä
- čoavdalit** päästellä, irrotella (siteet, köydet jne.); yrittää päästää (siteet, köydet jne.)
- čoavdašuvvat** ratketa (ongelmasta); jäsentyä (lauseesta, vähin erin)
- čoavdáladdat** päästellä, irrotella (rivakasti)
- čoavdásit** irrota, päästä (siteistä, köysistä), purkautua (solmusta)
- čoavdda** avain (lukon); ratkaisu; yhtälön kaava
- čoavddacealkka** motto
- čoavddadoaba** avainkäsite
- čoavddaguoibmi** avaimenperä
- čoavddaháŋka** avainnippu
- čoavddaráigi** avaimenreikä
- čoavddasadji** avainasema
- čoavddasátni** avainsana
- čoavddašit** päästellä (jokin siteistä, köysistä); availta esim. solmuja; eritellä, ratkoa (ongelmia)
- čoavddehahtti** ratkaistavissa oleva; *diet lea áibbas čoavddehahtti čuolbma* tuo on ihan ratkaistavissa oleva ongelma
- čoavddekeahtes** (attr.) ratkaisematon; *diet lea ainge čoavddekeahtes ášši* tuo on yhä ratkaisematon asia
- čoavddihit** panna avaamaan (solmu tms.); panna päästämään (siteistä tms.); panna jäsentämään (lause)
- čoavddus** ratkaisu; jäsentely, analyysi
- čoavdemeahttun** avaamaton (solmu tms.); ratkaisematon (asiasta, ongelmasta)
- čoavdilit** avata (solmu tms. nopeasti); jäsentää lause (nopeasti)
- čoavdin** avaaminen (solmun); päästäminen (siteen) / ratkaiseminen; jäsentely, jäsenitys (lauseen)
- čoavdinduopmu** (jur.) vapauttava tuomio
- čoavdit** avata (solmu, siteet); päästää (siteistä, köysistä); ratkaista ongelma; jäsentää lause
- čoavjái, čoavjás** vatsakas, mahakas, isomahainen; *čoavjás hear´rá* mahakas herrasmies
- čoavjeáldu** tiine, kantava vaadin
- čoavjebáddi** vatsavyö (valjaissa)
- čoavjebávččas** vatsakipu

čoavjeboagán vatsavyö (valjaissa)

čoavjebonjahat vatsanväänne; *mánnáriebus ledje čoavjebonjahagat* lapsukaisella oli vatsanväännteitä

čoavjeborahat vatsakipu

čoavjeboras mahasyöpä

čoavjecuozza vatsakalvo

čoavječanas vatsaside

čoavječárvvohat vatsanväänne

čoavječolgaráksá haima

čoavjedánsa vatsatanssi

čoavjedánsu vatsatanssija

čoavjedávda ripuli, mahatauti

čoavjedeahkki vatsalihas

čoavjedeavdda vatsantäyte

čoavjegolggus mahaneste

čoavjegussa kantava lehmä

čoavjehávvi vatsahaava

čoavjemuorra vatsapuu, vatsaluokka (poron valjaissa)

čoavjenámit (pl.) mahalaukunnukka

čoavjenjálbmi mahansuu

čoavjerožohat vatsanväänne

čoavjesávza tiine lammas

čoavjeseahkka mahalaukku, vatsalaukku

čoavjeskidni mahalaukun sisäpinta

čoavjesuvri vatsahappo

čoavjeveaksi vatsaevä

čoavjevihki vatsavika (kuolemaan johtava poron sairaus)

čoavjevuolli vatsanahka, vatsanalusnahka

čoavjevuolši vatsakatarri

čoavjevuovda vatsaontelo

čoavji vatsa, maha, *čoavjji* kantavana, tiineenä, *čoavjegussa* kantava lehmä, *čoavjji ala* vatsalleen, *čoavjji alde* vatsallaan; mahalaukku, vatsalaukku

čoavjjeheapme, čoavjjehis pienivatsainen

čoavjjehuvvat tulla pienivatsaiseksi, pienivatsaisemmaksi

- čōavjjjet ~ čōavjjit** kantava, tiine eläin (erit. porovaatimesta)
- čōavjjeteallu** vaadintokka (keväällä, ennen vasomista)
- čōavjjevuolli** alavatsa; vatsanalus (esim. kalan)
- čōavjjevuolveaksi** vatsaevä
- čōavjudit** tehdä kantavaksi, tiineeksi; saattaa (nainen) raskaaksi (vulg.)
- čōavjut** tulla kantavaksi, tiinehtyä; tulla raskaaksi (naisesta) (vulg.)
- čōavžžu** viklo
- čōbmasaddat** parveilla, kulkea laumana (ihmisistä)
- čōbmasit** lähteä jostakin tai tulla johonkin laumana (ihmisistä)
- čōbmái, čōbmás ~ čōbmii, čōbmes** jossa on paljon kasoja, läjiä
- čōbmát** olla kasana, läjänä; olla tiiviinä joukkona (ihmisistä)
- čōbmet** kasata, läjätä
- čōdđálat ~ čōdđolat** alijäähtynyt sade, jäätävä sade; sää, jolloin sataa alijäähtynyttä vettä (talvella)
- čōdđesiivu** luistava keli (kun lumen pinnalla on ohut jääkerros)
- čōdđi ~ čōdđu** alijäähtynyt sade, jäätävä sade; jääkerros, jääkuori (puissa, kivillä, alijäähtyneen sateen aiheuttama)
- čōdđut** saada jääkuori alijäähtyneestä sateesta
- čōgadiit** teroitella (kärkeä; useita kärkiä); *čōgadii liántta* teroitteli lyijykynää
- čōgahat** ahkion kolmanneksi ylin liiste
- čōgahat** korva poikki ja haaralla (korvamerkki)
- čōgahit** teroituttaa (kärki); soveltua teroitettavaksi
- čōgaldat** kavennus (sukassa, lapasessa)
- čōganas** teroitin (kynän)
- čōgas, čōhka** terävä (kärjestä, kulmasta); terävä, kimakka, kimeä (äänestä), *čōhka jietna* kimeä ääni
- čōgastahttit** teroituttaa (kärki); panna kaventumaan
- čōgastat** altapäältä vita (korvamerkki); kammanveto
- čōgastit** kammata (nopeasti)
- čōgastit** teroittaa (vähän); suipentaa; kaventaa (sukan, lapasen kärki)
- čōgasvuohta** terävyys (kärjen)
- čōgat** ahkion kolmanneksi ylin liiste
- čōgádit** kammata (kerran), vetää kammalla

čogádit ~ čovádit napata, siepata (nopeasti jotakin, esim. petolinnusta); iskeä (vieheeseen, saaliiseen)

čoggodit kerääntyä, kertyä, kasaantua, karttua (jatkuvasti); kokoontua (vähän kerrallaan)

čoggot kerääntyä, kertyä, kasaantua, karttua; kokoontua (ihmisistä)

čogil (adv.) kärjen muodostava; *orru leamen čogil* siinä tuntuu olevan kärki

čogodit kampailla, sukia (vähin erin, jatkuvasti); kammata hiuksensa

čogostit kammata, sukia (vähän)

čogu kampa, suka

čoguhit kampauttaa, panna kampaamaan; soveltua kammattavaksi

čogus kavennus (sukassa, lapasessa)

čohkačiegat teräväkulmainen

čohkačiehka (geom.) terävä kulma

čohkahit (R) istua, istuskella

čohkal (adv.) kukkuroillaan, *luomelihti lei čohkal* hilla-astia oli kukkuroillaan; huipullinen (vaarasta tms.), *diet várri lea gusto čohkal* tuossa vaarassa on näemmä (selvä) huippu

čohkal (-is) suippo, terävä; hontelo (ihmisestä); terävä, kimeä (äänestä)

čohkalas terävä, suippo; *fearai čuoldageaži čohkalassan* veisti pylvään pään teräväksi

čohkalassii (adv.) suippona, suipoksi

čohkaleavga viiri

čohkalisvuđot suippopohjainen; *čohkalisvuđot lihti* suippopohjainen astia

čohkalit teroittaa (esim. kynän kärkeä, nopeasti); suipentaa (nopeasti)

čohkan teroittaminen, teroitus; teroitin (kynän)

čohkanbierggas teroitin

čohkanjunhálka etelänkiisla

čohkasit kampauttaa; olla kammattavissa

čohkasit teroittaa; olla teroitettavissa (kärjestä)

čohkat teroittaa (esim. kynän kärkeä); hoikentaa; kaventaa (sukan, lapasen kärki); suipentaa, supistaa

čohkánaddat istuutua (monista); *guossit čohkánadde birra beavddi* vieraat istuutuivat pöydän ääreen

čohkánastit istahtaa (hetkeksi); *čohkánasttii bosihit ja jotkkii fas mátkki* istahti hetkeksi hengähtämään ja jatkoi taas matkaa

čohkánit istuutua; *áddjá čohkánii beavdegeahčai* vaari istuutui pöydän päähän

čohkiidallat kerääntyä, kokoontua (monta kertaa; vähin erin)

čohkkiidit kerääntyä; kokoontua; tiivistyä, nesteytyä; muodostua, *eanaspábba lea čohkkiidan váldomearain ja nannámiin* maapallo on muodostunut valtameristä ja mantereista

čohkkiidus nesteytymä

čohkkiiduvvat kokoontua, kerääntyä (sattumalta); nesteytyä, tiivistyä (nesteeksi)

čohkka huippu, laki (vuoressa); kupu, yläosa (esim. miehen lapinlakin)

čohkkaleaktu huippunopeus; *girddihii čohkkaleavttuin* kaahaili huippunopeutta

čohkkádit istuskella

čohkkáhit istuttaa, pitää istumassa (jossakin); panna istumaan

čohkkái, čohkkás ~ čohkkii, čohkkes runsashuippuinen (jossa on paljon huippuja); *čohkkes duottar* runsashuippuinen tunturialue

čohkkájahkes mielellään jossakin istuva; *beavdegeažes čohkkájahkes* pöydän päässä mielellään istuva

čohkkán istuminen; istunto; jälki-istunto

čohkkánbadji istuntokausi

čohkkánbargu istumatyö

čohkkándákti istuinluu

čohkkánduopmu (jur.) vankilatuomio

čohkkánlodd keinotekoinen houkutuslintu (linnustamisessa)

čohkkánmuorra istuinlauta (kangaspuissa)

čohkkánsadji istumapaikka

čohkkát istua, *mu áddjá čohkkái beavdegeažes* vaarini istui pöydän päässä; *dubmehallat čohkkát* saada vankilatuomio; *báhcit čohkkát* jäädä jälki-istuntoon

čohkkedastit istahtaa (hetkeksi)

čohkkedat istuin, istumapaikka

čohkkedit istuutua, istahtaa

čohkkedit kokoilla, kasailla; *čohkkedii dávviiddis* kasaili kampeitaan

čohkkehit panna istumaan, saada istuutumaan, istuttaa (johonkin); auttaa istumaan, saada istuutumaan

čohkkehit saada tai panna kokoamaan; soveltua tai kelvata koottavaksi

čohkkehus kokoaminen; koostumus, kokoonpano, kooste

čohkkejeaddji kokoaja (erit. porojen); *lei leamaš nuorabun dávjá čohkkejeaddjin* oli ollut nuorempana usein porojen kokoajana

čohkkenbáddi liukuhihna

čohkkenbáiki kokoamispaikka (erit. porojen)

čohkkenduodji kokoomateos

čohkkenleaira keskitysleiri

čohkkes- tumman-; *čohkkesalit* tummansininen, *čohkkesruoksat* tummanpunainen, *čohkkesruškat* tummanruskea

čohkkesmiehtasáhpal (bot.) tummanätkin

čohkkesnjuovvi (bot.) tummalahnanruoho

čohkkestallat istuutua (toinen toisensa perästä)

čohkkestallat kokoilla (nopeasti vähän kerrallaan)

čohkkestit koota, kerätä (nopeasti); *čohkkestii dávviriiddis ja doamihii mátkái* keräsi nopeasti kampeensa ja kiirehti matkaan

čohkket koota, kasata; keskittää

čohkkot tulla teroitetuksi; *buot liánttat leat čohkkojuv´von* kaikki lyijykynät on teroitettu

čohkodaddat näkyä tummana, tummansävyisenä

čohkodahttit tummentaa, tehdä tummemman sävyiseksi

čohkodas tummenne

čohkodit tummentua

čohkohallat istuskella

čohkolaš (adj.) kartionmuotoinen

čohkolaš (subst.) kartio

čohkulit kammata (nopeasti tai vähän)

čohkun ~ čogu kampa; suka

čohkungáiski (bot.) kampasaniainen

čohkut (adv.) istuallaan, istualleen; *deaškkihii čohkut* mätkähti istualleen

čohkut kammata

čohli ~ čohlá luukyhmy koiran niskassa

čohppi huppu

čolččohallat liikuskella ryhdikkäänä

čolčet pukea huolitelluksi

čoldeeana(n) jäkälämaa (loppuun syöty)

čolga sylki

čolgadit sylkäistä (johonkin)

čolgaráksá sylkirauhanen

čolgat sylkeä (johonkin); sylkeä (jotakin)

čolggadit syljeskellä; sylkeä toisiaan

- čolggahallat** joutua syljetyksi, saada sylkeä päälleen
- čolgi, čolges** sylkinen; *čolges cum´má* märkä suudelma
- čolkkohallat** kolkutella, koputella, kopsutella; mennä kolkuttaa, mennä kopsutella
- čol´lehit** panna pulauttamaan, purskauttamaan (suustaan)
- čol´lehit** panna suolistamaan, perkauttaa; olla suolistettavissa, perattavissa
- čol´let** pulauttaa, purskauttaa (suustaan)
- čol´let** suolistaa, perata (yksi kala)
- čolloladdat** perkailla (kaloja, nopeasti)
- čollosat** (pl.) suolirasvat
- čollulit** pulauttaa, purskauttaa, kakaista
- čollut** pulautella, purskuttaa; suoltaa, syytää
- čolon** suolistaja (tehokas)
- čolpi** nyppylä (ylängöllä)
- čoltet** tehdä paakuiksi; koota paakuiksi; levittää paakkuina
- čoltui, čoltos** kokkareinen, paakkuinen (esim. jauhoista); *čoltos nisojáffut* kokkareiset vehnäjauhot
- čoluhit** panna tai saada pulauttelemaan, purskuttelemaan; panna suoltamaan, syytämään
- čomagit** kasaantua (vähin erin)
- čomal** (adv.) kukkuroillaan; kasana, kasassa (esineistä); tiiviinä tokkana (erit. poroista)
- čomas, čopme-** kupera; kekomainen; kukkurainen
- čomastahkii** (adv.) kukkuroilleen; kuperaksi, kuperana
- čomastat** kumpare
- čomastit** kokoontua joukolla (johonkin, ihmisistä, eläimistä); parveilla (ihmisistä, eläimistä)
- čomil** (adv.) kukkuroillaan, kukkuroilleen; kasassa, kasana (esineistä); tiiviinä tokkana (erit. poroista)
- čomisteapmi** parveilu (ihmisten, eläinten); parveileminen
- čomistit** parveilla, liikkua parvena (jossakin, ihmisistä, eläimistä); *ledje vuot doppe*
- čomisteamen* olivat taas siellä parveilemassa
- čompa** tomppeli
- čompanit** lähteä liikkeelle tomppelina
- čomppuhit** liiuskella tomppelina
- čopma** kukkula, kumpu; kasa, kukkura
- čopmalassii** (adv.) ~ **čomalassii** (adv.) kasassa, kasattuna, kekona; kasaksi, kasatuksi, keoksi
- čopmaluvvat** kasaantua

čopmečiehka (geom.) kupera kulma
čopmidit liikkuna joukkona, parveilla (jossakin)
čoppaldit mutustella, mussuttaa
čora partio, (pienehkö) lauma poroja
čoraeal'li laumaeläin
čorbma nyrkki; *čorpma dievva* kourallinen
čorbmadastit lyödä (nyrkillä, nopeasti)
čorbmadit lyödä (nyrkillä, kerran)
čorbmadoarvi kourallinen
čorbmageavri ~ čorbmačorru rystyset
čorbmaladdat lyödä (nyrkillä rivakasti)
čorbmaláhka oman käden oikeus
čorbmalit lyödä (nyrkillä useaan kertaan, äkkiä)
čorbmat hakata (nyrkillä, useaan kertaan), hakata (nyrkeillä), rusikoida
čorbmaváimmus ~ čorbmavuodđu kämmenpohja, nyrkki (sisäpuolelta)
čordnagasas (adv.) ~ **čordnasis** (adv.) kovin korkealla taivaalla (pilvien läpi paistavasta auringosta ennen huonoa säätä); liian jyrkkäsivuisena (kasasta, läjästä)
čordnagassii (adv.) ~ **čordnasii** (adv.) kovin korkealle taivaalle (pilvien läpi paistavasta auringosta ennen huonoa säätä); liian jyrkkäsivuiseksi (kasasta, läjästä)
čordnat kohota (vähitellen) kovin korkealle taivaalle (pilvien läpi paistavasta auringosta ennen huonoa säätä); kohota (vähitellen) liian jyrkkäsivuiseksi (kasasta, läjästä)
čordnát olla kovin korkealla taivaalla (pilvien läpi paistavasta auringosta ennen huonoa säätä); olla liian jyrkkäsivuinen (kasasta, läjästä)
čordnet pinota (esineet) liian jyrkästi; tehdä (kasa, läjä) liian jyrkkäseinäiseksi
čorga (adv.) siististi, siivosti; tarkkaan, huolellisesti, kunnolla; säästäväisesti, huolellisesti
čorgadit (adv.) siististi, siivosti; tarkkaan, huolellisesti, kunnolla
čorgat, čorges/čorgadis siisti, siivo; huolellinen, kunnollinen; huolellinen, säästäväinen
čorgatmeahttun epäsiisti, siivoton; huolimaton
čorgatvuohta siisteys; huolellisuus, kunnollisuus
čorge siisti ihminen, siisteysintoilija
čorgedit siistiä (usein tai pitkään), siivoskella
čorgehit panna siistimään, siivoamaan; panna huolehtimaan, huoltamaan
čorgejeaddji siivooja
čorgen siivoaminen, siivous; puhtaanapito

čorgestallat siistiä (vähin erin), siivoilla; puhdistella, korjailla
čorgestit siistiä, siivota (nopeasti); puhdistaa, korjata (nopeasti); korjata pois (nopeasti)
čorget siivota, siistiä; puhdistaa, korjata; huoltaa, huolehtia
čorggabut (adv.) siistimmin, siivommin
čorggodit siistiytyä (myös esim. puheista); puhdistua, kaunistua
čorgguhis (attr.) siisti, siivo
čorggut siisti, siivo ihminen
-čorgi ~ -čodgi -seutu (yön, päivän, talven jne.); *idjačorgi* yönseutu, *dálvečorgi* talvenseutu
čorostahttit olla koholla
čorpmadievvá (adv.) kourallinen
čorpmadit lyödä (nyrkillä, usein), hakata (nyrkillä); hakata, lyödä (toisiaan nyrkillä);
 nyrkkeillä
čorpmahallat joutua jonkun hakkaamaksi (nyrkein); saada nyrkinisku tai nyrkiniskuja
 (joltakulta)
čorpmastallat nyrkkeillä
čorpmastal'li nyrkkeilijä
čorpmastat nyrkinisku
čorragaš pieni parttio, pieni porotokka; *moattelohheakka čorragaš* parikymmenpäinen
 parttio
čorru harjanne, harju; harja (eläimen selän)
čorrut (adv.) syrjällään, syrjälleen
čortnas, čordna liian jyrkkäsivuinen, huterä (pinosta)
čoruid (adv.) kiertotietä
čorul (adv.) koholla (esim. talvitie keväällä)
čoska koivupölkky; kulkutusverkon T-muotoinen ohjain
čoska (N) kioski, lehtimyymälä, puhelinkoppi; *čoskadoal'li* kioskinpitäjä
čoskkiidit ruveta palelemaan, ruveta tuntemaan kylmää; tuntua kylmältä (käteen); viiletä,
 viilentyä (ilmasta)
čoskkodallat jäähtyä (vähin erin)
čoskodallat jäähdyttellä (usein; useita esineitä)
čoskolas nopeasti jäähtyvä
čososmit viiletä (asuinhuoneesta)
čotta kurkku, *čoddat vehkui* kurkun täydeltä, täyttä kurkkua, *čottaráigge* kurkusta alas;
 ruokatorvi

čottabávččas kurkkukipu

čottagarga kovaääninen ihminen

čottagiegir henkitorvi

čottalávttadas kurkunkostuke (viina); *livččiigo dus munnje binnánaš čottalávttadas?* olisiko sinulla minulle hieman kurkunkostuketta?

čottaráigge (adv.) kurkusta alas

čottaráigi nielu

čottaráksá kitarisa; *čottaráksávuolši* kitarisatulehdus

čottavuolši nielutulehdus

čovdojupmi ratkaisu; päätös

čovdot päästä, avautua (solmusta); ratketa (ongelmasta); lähteä ajelehtimaan (esim. virran mukana)

čovlásit ryöpsähtää, ryöpytä; tulla tupsahtaa

čovllihit syöksähtää (esim. tulesta), ryöpsähtää

čovlut syöstä (esim. tulta), ryöpyttää

čov'vát siepata

čubbet käväistä veden pinnassa (kalasta); pälkähtää päähän, juolahtaa mieleen

čuččodit seisoskella

čuččohat seisotuspaikka (porojen); porojen seisomapaikka (viipymälumella)

čuččot (adv.) jatkuvasti, yhtenäen; *lea čuččot beavdegeažes čohkohallamin* on jatkuvasti pöydän päässä istuskelemassa

čudeš satanen, sadan numero

čufidit räpiköidä, räpeltää

čuget ruokakulho (koiran, kissan)

čuggehat pistokohta

čuggen pisto, pistäminen

čuggenhávvi pistohaava

čuggensáiti peitsi

čuggenskáhppu pistorasia

čuggenstállu pistoterä, pistin

čuggestallat pistellä (nopein pistoin); koetella kepillä (jäätä)

čuggestaniskkus pistokoe

čuggestat pisto, pistos; pistoke; mielijohde, päähänpisto, heräte, impulssi

čuggestatoastin heräteosto

čuggestit pistää (äkkiä); nokkaista (äkkiä)

čugget pistää, tuikata; nokkaista (kerran); *čugget oaivái* pälkähtää (päähän)

čuggoladdat pistellä (rivakasti); nokkia (rivakasti)

čuggolas pisteliäs, joka yrittää pistää sarvillaan; pisteliäs, teräväsanainen, piikittelevä

čuhččut ~ čuhčut tuhrata, rustata

čuhti ~ čudđi vainolainen, tšuudi

čuibmoladdat sauvoskella (rivakasti)

čuidnut (adv.) kenossa, kallellaan

čuigosat (pl.) hiihdot, hiihtokilpailut; *boahhte lávvardaga lágiduv'vojit dán báikkis čuigosat* ensi lauantaina järjestetään tässä kylässä hiihtokilpailut

čuihnut syöksähdellä (porosta, hevosesta); kävellä nykivästi (ihmisestä); kyyrötellä

čuiket tulla, tehdä sääskiaika, tulla sääskiä, hyttysiä; *áigá de čuikii dán jage* kovin varhain alkoi tänä vuonna sääskiaika

čuimmodit sauvoskella

čuimmoldahttit lähteä sauvomaan jotakin kuljettaen, lähteä sauvomalla kuljettamaan jotakin

čuimmon rivakka sauvoja; *áddjá lea ainge oalle čuimmon* vaari on yhä rivakka sauvomaan

čujolaš soinnillinen (äänteestä)

čujolašvuohta soinnillisuus (äänteen)

čujuhanmearrádus ~ čujuhannjuolggadus viittaussäännös

čujuhannummir viitenumero

čujuheaddji pronomen demonstratiivipronomini; *sámegielas leat dievva čujuheaddji pronomenat* saamessa on runsaasti demonstratiivipronomineja

čujuheapmi osoittaminen, osoitus; viite, viittaus

čujuhit osoittaa (sormella); viitata johonkin asiaan; nojautua (johonkin asiaan)

čujuhus osoite; *dá leat mu čujuhusdieđut* tässä ovat osoitetietoni

čujuhuvvat osoittautua; *čujuhuvai eahperehálaš* osoittautui epärehelliseksi

čukčá metso, ukkometso; *muitalii maid čukčá čuggii oaivái* kertoi mitä mieleen juolahti

čukkodit pistellä (pitkään, jatkuvasti); pistää itseään vahingossa; pistellä toisiaan

čukkohallat joutua (jonkin; jonkun) pistelemäksi

čukkohat pistelykohta; paikkauskohta (nahkavaatteessa)

čukkoldit pistellä (vähin erin); paikkailla (nahkavaatteita tms.)

čukkon pistin; pistiäinen

čulbmet sitaista solmu, solmia (kerran)

čuldet paaluttaa, pystyttää (paaluja)

čuldot joutua erotetuksi; tulla hylätyksi (esim. tentissä), tulla torjutuksi (esim. rippikoululainen konfirmaatiosta) / tulla kudotuksi (koristepaulasta, lankavyöstä)

čulggomastit varustaa (karvakenkä tms.) sivukappaleella, partaalla

čulggon sivukappale, parras (karvakengässä tms.)

čulket varustaa (koira) haittakapulalla, juoksuesteellä

čulkit kolista, kopsata

čulkkihit kolahtaa

čulkkohas haittakapulalla varustettu (koira)

čulkopárra kihla- tai avopari, jolla on yhteinen lapsi

čulku haittakapula, juoksueste (koiran kaulassa riippuva); kännykkä, kapula; vahdittava, este (esim. kotieläin, pikkulapsi, jonka takia ei pääse lähtemään), *vuolggášin gal munge dohko muhto mánát doalahit* lähtisin kyllä minäkin sinne mutta lasten takia en voi lähteä

čulle (adv.) ~ **čullii** (adv.) (suoraan) päin, pää tai syrjä puhujan suuntaan (ei poikittain)

čuntet hetkauttaa, heilauttaa (esim. hevonen takapuoltaan)

čunudievvá hiekkakunnas, hietakunnas

čunumiel'li hiekkatörmä, hietatörmä

čuobbut käydä pinnassa (pikkukaloista)

čuočča loimi (kangaspuissa)

čuoččahaddat pysähdellä; seisahtua (useista; usein) / nousta seisomaan (useista; usein)

čuoččahastit pysähtyä; seisahtua (hetkeksi) / nousta seisomaan

čuoččahit pysähtyä, seisahtua (hetkeksi) / nousta seisomaan

čuoččastahttit pysähdyttää, panna pysähtymään

čuoččastastit seisahtaa, seisahtua (äkkiä)

čuoččastat asento (seisten tehty); *časkkii čuoččastaga* teki asennon, *čuoččastagas* asennossa

čuoččasteapmi pysähtyminen, seisahtuminen; pysähtyneisyys

čuoččastit seisahtaa, seisahtua; nousta seisomaan

čuoččat (adv.) seisaallaan, seisten, jaloillaan

čuoččaldahttit aiheuttaa, nostattaa, synnyttää; *árvalus čuoččaldahtii vuostehágu* ehdotus synnytti vastustusta

čuoččaldahttit nostaa seisomaan; auttaa jaloilleen, seisaalleen; panna vireille (jokin asia); *čuoččaldahttit ášši* nostaa kanne

čuoččildit ~ **čuoččuldit** seisoskella (jotakin tehden)

čuoččohit seisottaa porotokkaa (helteellä)

čuoččonjuiken vauhditon pituushyppy

čuoččuhangárdi seisotusaita (siuloissa ennen kaarretta poroaidassa)

čuoččuhit seisottaa, pitää pystyssä, seisomassa; väittää, *čuoččuhii dien duohtan* väitti tuota todeksi; vaatia

čuoččuhus väite; *diet du čuoččuhus ii doala deaivása* tuo sinun väitteesi ei pidä paikkaansa

čuoddjil (-is) heleä, kirkas (äänestä); soinnukas, sointuva (kellosta)

čuoddjil (-is) soinnillinen (äänteestä)

čuoddjilit (adv.) heleästi, sointuvasti; kirkkaalla äänellä

čuoddjilvuohta heleys, soinnukkuus (äänen, kellon); soinnillisuus (äänten)

čuodjal (-is) heleä, kirkas (äänestä); soinnukas, sointuva (kellosta), *čuodjalis divga* heleä-ääninen tiuku

čuodjalahttit soittaa puhelimella (vaivattomasti), pirauttaa; *čuodjalahtii munnje, go gulai áššis* pirautti minulle, kun kuuli asiasta

čuodjalit (adv.) heleästi, kirkkaasti, soinnikkaasti; kirkkaalla äänellä

čuodjalit soinnahtaa, helähtää

čuodjalvuohta soinnikkuus, heleys (äänen)

čuodjan soiminen; sointi

čuodjat soida

čuodádas sadasosa

čuodádassekunda sadasosasekunti; *vuittii su gilvoviehkamis čuođádasekunddain* voitti hänet kilpajuoksussa sadasosasekunnilla

čuodát sadas

čuodbaluvvat kulua sieltä, täältä (karvanahkaisista vaatekappaleista)

čuodđálas joka jatkuvasti pyrkii rykimään (porohirvaasta)

čuod´đát lähteä rykimään (porohirvaasta)

čuodđit yrittää rykiä (porohirvaasta)

čuodemáde ~ čuodemat satakunta, noin sata; *čuodemat nuora ledje dohko čoahkkanan* satakunta nuorta oli sinne kokoontunut

čuodenáre satakunta, noin sata; *čuodenáre bohcco ledje gárddis* satakunta poroa oli aidassa

čuođi gč. **čuohti**

čuodis sata ihmistä, sadan joukko; *mii leimmet doppe čuođis* meitä oli siellä sata (ihmistä)

čuogadit latkia (pitkään, vähin erin)

čuogahas latkittava (esim. koiralle); *die lea Čáhppii čuogahas!* tuossa on Mustille latkittavaa!

čuogahit latkittaa (lientä erit. koiralle); soveltua latkittavaksi
čuogastuvvat ruveta latkimaan; haluta latkia (erit. koirasta)
čuoggasit sattua, osua (johonkin, jostakin terävästä); suistua päistikkaa, tuiskahtaa (johonkin)
čuogguladdat pistellä (rivakasti)
čuoggulit pistellä (nopeasti)
čuoggut pistää, pistellä (esim. neulalla); paikata (parkkinahkaa); nokkia (linnuista)
čuogus latkittava (erit. koiran)
čuohcalit tarttua verkkoon (useista kaloista); čuohcalit (soapmásii) huomautella (jollekulle)
čuohcit ~ čuohcat kohdistua, sattua, osua (johonkin); vaikuttaa huonosti, epäedullisesti (johonkin), tuntua (jossakin), *guohtoneatnamiid vátnun lea čuohcán boazodollui*
 laidunmaiden vähenemisellä on ollut huonot vaikutukset poronhoitoon; tarttua
 kulutusverkkoon (lohesta)
čuohkalit latkia (nopeasti); *beana čuohkalii lihti guorusin ja fas goarjjui* koira latki hetkessä
 astian tyhjäksi ja käpertyi taas makuulle
čuohkanlihti ruoka-astia (koiran, kissan)
čuohkat latkia
čuohki pohjajää, maajää (lumen alla)
čuohkiluvvat muodostua pohjajäättä, maajäättä (lumen alla)
čuohkudit jäädyttää (lumen alla, laitumesta), panna (maa) jäätymään (lumen alla)
čuohkut jäätyä (lumen alta, laitumesta), tulla maajäähän
čuohpadandoavttir kirurgi, leikkaava lääkäri
čuohpadanhávvi viiltohaava (itse aiheutettu)
čuohpadanlatnja leikkaussali
čuohpadit leikellä; leikata, tehdä leikkaus; satuttaa itseään (teräaseella)
čuohpadus leikkaus; *šaddat čuohpadussii* joutua leikkaukseen
čuohpahallat joutua (jonkun) leikkaamaksi tai viiltämäksi; tulla leikatuksi tai viilletyksi
čuohpahas ~ čuohpahus leikkuupala
čuohpahat leikkuupaikka (esim. heinän); hakkuualue (metsässä); leikkaamo,
 lihanleikkaamo; hanki (ohut, eläinten nilkkoja leikkaava)
čuohpahatmoarri hanki (ohut, eläinten nilkkoja leikkaava)
čuohpahit leikkauttaa; kaadattaa (puita); soveltua leikattavaksi, soveltua kaadettavaksi
čuohpakeahtes (attr.) leikkaamaton; *čuohpakeahtes pasienta* leikkaamaton potilas
čuohpaldit leikellä; kaadella (puita)
čuohpastangiera leikkauspinta

čuoHPastat leikkaus, viilto (kerrallinen); leikkaamiskohta; poikkileikkaus
čuoHPastit leikata, viiltää (kerran tai vähän); kaataa (esim. puu, nopeasti)
čuoHppalit leikata (nopeasti); kaataa (esim. puu, nopeasti)
čuoHppan leikkaaminen, viiltäminen; leikkaus (filmin); hakkuu (metsän), kaato
čuoHppanáigi puunkaatoaika
čuoHppanhávvi viiltohaava (toisen aiheuttama)
čuoHppašuvvat ~ čuoHppasit leikkautua, soveltua leikattavaksi; soveltua kaadettavaksi (puusta)
čuoHppat leikata; kaataa (puita); hakata (metsää)
čuoHppi delfiini; leikkaaja
čuoHppil (-is) terävä, pystyvä (veitsestä)
čuoHpus leike
čuoHpusgirji leikekirja
čuohteduhát satatuhatta
čuohtegielaš satakieli
čuohtejahkásaš satavuotinen
čuohtejahki vuosisata
čuohteproseantasaš sataprosenttinen
čuohteruvdnosaš sadan kruunun seteli
čuohti sata; *čuođit olbmot* satoja ihmisiä, *čudiid mield* sadoittain
čuoibmi sauvoin
čuoibmuladdat sauvoa (rivakasti)
čuoibmulit sauvoa (nopeasti); lähteä sauvomaan
čuoibmut sauvoa; tarpoa (ajoverkkopyynnissä)
čuoigaladdat hiihdellä (rivakasti); lähteä hiihtämään (useista)
čuoigalahttit lähettää (joku) hiihtämään (nopeasti); panna joku hiihtämään (nopeasti); lähteä hiihtämällä ajamaan (jotakuta) takaa (rivakasti), lähteä (rivakasti) hiihtämään (jonkun) perässä
čuoigalahttit lähettää (joku) hiihtämään; lähteä hiihtämään jonkun perään; lähteä kuljettamaan hiihtämällä
čuoigalit hiihtää (nopeasti johonkin); lähteä hiihtämään
čuoigan hiihtäminen; hiihto; *čuoigamat* (pl.) hiihdot, hiihtokilpailut
čuoigangáma hiihtokenkä, mono
čuoigangilvu hiihtokilpailu
čuoiganheaisa ~ čuoiganhis'sa hiihtohissi

čuoiganluopmu hiihtoloma

čuoiganmohkki käynti (jossakin, hiihtämällä), hiihtoretki

čuoigansoabbi sauva, suksisauva

čuoigat hiihtää

čuoigáhit (soapmása) lähteä hiihtämään (jonkun perään); lähettää (joku) hiihtämään

čuoigástallat lähteä (äkkiä) hiihtämään (kukin vuorollaan); olla lähtemäisillään hiihtämään; hiihdellä (vähän silloin tällöin)

čuoigát lähteä hiihtämään

čuoigga (adv.) hiihtäen, suksilla

čuoiggadit hiihdellä; käväistä hiihtämällä jossakin, *čuoiggadin duon vári alde* kävin hiihtämällä tuon vaaran päällä

čuoiggaheaddji hiihdättäjä, hiihtäjä (esim. ahman), (hiihtävä) takaa-ajaja

čuoiggaheapmi takaa-ajo (hiihtäen); hiihdätys, hiihdättäminen

čuoiggahit hiihdättää, panna hiihtämään; kuljettaa hiihtämällä; hiihdättää, ajaa takaa hiihtämällä; olla soveliaat hiihtämisolosuhteet (kelin kannalta tai muuten), *dál gal čuoiggaha* nyt kyllä voi hiihtää, *duokko gal ii čuoiggat* tuosta ei kyllä voi hiihtää

čuoiggaldahttit lähteä hiihtämään jonkun perään; lähteä kuljettamaan hiihtämällä

čuoiggaldit hiihdellä (pitkään)

čuoiggan hiihtäjä (innokas); (hyvä) suksi, *albma čuoiggamat* tosi hyvät sukset

čuoiggastallat hiihdellä (vähän silloin tällöin)

čuoigi hiihtävä; *čuoigi rádjefákta* hiihtävä rajavartija

čuoigi hiihtäjä; *buorre čuoigi* hyvä hiihtäjä

čuoigi (-s) innokas hiihtämään; kova hiihtämään

čuoihgahpir sääskilakki

čuoika sääski, hyttynen, itikka

čuoika sääskiaika; *čuoikan* sääskiaikana (kun on paljon sääskiä, hyttysiä)

čuoikabálggadat sääskinen helle

čuoikaborahat sääskenpisto

čuoikasuokka sääskiverkko

čuoikavuoiddas sääskiöljy, hyttysöljy; *čuoikavuoiddas galgá áinnas váldojuv' vot fárrui* sääskiöljy on ehdottomasti otettava mukaan

čuoikái, čuoikás ~ čuikii, čuikes sääskinen, *dál lea leamaš čuoikás geassi* tänä kesänä on ollut paljon sääskiä, hyttysiä

čuoikkaáigi sääskiaika, sääskien esiintymisaika; *čuoikkaáigi bistá sullii jonssohis jágábii*
sääskiaika on suunnilleen juhannuksesta jaakonpäivään

čuoikkaeadni ~ čuoikk'eadni vaaksiainen

čuoimmastallat sauvoskella (nopein työnnöin)

čuoimmastit sauvoa (vähän), työnnältää (sauvoimella)

čuoimmástallat käytellä sauvointaan

čuoimmis sauvoinpuu, ainespuu sauvointa varten; *dákko lahkosiin eai leat šat albma*

čuoibmásat tässä lähettyvillä ei ole enää kunnon sauvoinpuuta

čuoivvat harmaa tai kellertävän harmaa poro (suivakko)

čuojahallat soitella (musiikkikappaleita), musisoida; soitella (puhelimella)

čuojahanbeavdi soittopöytä

čuojahanbiel'lu soittokello

čuojahaniskkus koesoitto; *gárttai vuos čuojahaniskosii ovdalgo dohkkehuv'vui orkesterii*
joutui ensin koesoittoon ennen kuin hyväksyttiin orkesteriin

čuojahanjoavku yhtye

čuojahanskáhppu soittorasias

čuojahanvuohki soittotapa

čuojaheaddji soittaja (soittimella); soittaja (puhelimella)

čuojaheapme, čuojahis soinniton; huonosointinen, heikosti soiva, *čuojahis divga*
huonosointinen tiuku

čuojaheapmi soitto, soittaminen (soittimella); soittaminen (puhelimella)

čuojahit soittaa (soitinta, ovikelloa, kirkonkelloja, suutaan); soittaa puhelimella

čuojahuvvat tulla soinnittomaksi; tulla huonosointiseksi

čuojaidit soida (kauan), helistä; soida (korvissa)

čuojakeahtes (attr.) soinniton, soimaton

čuojaldahtti (mus.) säestäjä

čuojaldahttin (mus.) säestys

čuojaldahttit lähteä ajamaan kulkusten (tms. soidessa); soittaa (vähän); soittaa, ilmoittaa
(puhelimella)

čuojaldahttit (mus.) säestää; *mun lávlon ja son čuojaldahtii pianoin* minä lauloin ja hän
säesti pianolla

čuojalmas musiikkiesitys

čuojan kello (soiva); kulkunen (valjaissa); soitin

čuojanas soitin; kello, tiuku tms. soiva esine

čuojihit helähtää, soinnahtaa, pirahtaa; *veahkkár čuojihii* herätyskello pirahti

čuojoheapme, čuojohis soinniton; huonosointinen, soinnuton, huonosti soiva; soinniton (äänteestä)

čuojohisvuohta soinnittomuus; huonosointisuus, soinnuttomuus; soinnittomuus (äänteestä)

čuojohuvvat tulla soinnittomaksi; tulla huonosointiseksi; tulla soinnittomaksi (äänteestä)

čuojuiduvvat soinnillistua (äänteestä)

čuojus sointu

čuojustit soinnuttaa; virittää (soitin)

čuojustus viritys (soittimen)

čuokkar kimpale, möhkäle, möykky; murunen, muru

čuokkarduvvat jähmettyä (jäiseksi)

čuokkas välilevy (ristiluun ja alimman lannenikaman välissä)

čuokkastat pisto (neulan); paikka (ohuessa nahkavaatteessa, pieni)

čuokkastatlađas välilevy (ristiluun ja alimman lannenikaman välissä)

čuokkesčála pistekirjoitus

čuokkesdiagrám'ma pistediagrammi

čuokkesmearri pistemäärä; *oaččuiga seamma čuokkesmeari* he (kaksi) saivat saman pistemäärän

čuokkessáhcui pisteviiva

čuokkihit tuiskahtaa (johonkin päistikkaa); *čuokkihii obbasii* tuiskahti päistikkaa umpiseen

čuokkis piste (välimerkki); piste (suoritusten arvioinnissa); kohta (asiakirjassa); pistel (korvamerkissä)

čuokkuhit panna tai saada pistelemään; soveltua pisteltäväksi

čuoladit hakata (kauan); lyödä, iskeä (itseään vahingossa, esim. kirveellä)

čuolahat pilke; hakkuujälki, hakkuupaikka

čuolahit panna hakkaamaan, lyömään; soveltua hakattavaksi (esim. kirveellä)

čuolahus veistos

čuolan hakkuuväline (erit. kirves), hakkuri

čuolastat isku (esim. kirveellä), lyönti (hakatessa)

čuolastit iskeä (esim. kirveellä), lyödä (kerran, hakatessa)

čuoládat iskusana

čuoládit tarrata (johonkin), napata (jokin); iskeä (vieheeseen, kalasta)

čuolbma solmu; ongelma; alkio (varhaisvaiheessaan); solmu (nopeuden mittayksikkö)

čuolbmačuokkis solmukohta; *ruovdegeainnuid čuolbmačuokkis* rautateiden solmukohta

- čuolbmadiit** solmia (yksi solmi), solmia (yhdellä solmulla)
- čuolbmadvvat** solmeentua, solmiutua; alkaa kasvaa (erit. marjasta)
- čuolbmagažaldat** keskeinen ongelma (esim. tutkimuksessa); ongelmanasettelu
- čuolbmajiekta** (bot.) solmuvihvilä
- čuolbmaliit** solmia (nopeasti); solmia (kiinni, nopeasti)
- čuolbmamuorra** (bot.) idänsinikuusama; *čuolbmamuoršattut* (pl.) kuusamakasvit
- čuolbmanarti** (bot.) nuokkurikko
- čuolbmanoarsa** (bot.) mukulaleinikki
- čuolbmasiedga** (bot.) suikeropaju
- čuolbmasit** mennä solmuun (odottamatta)
- čuolbmašuvvat** mennä solmuun, solmiutua; käpertyä (johonkin)
- čuolbmašuvvat** tulla tai joutua solmituksi (vähin erin), solmiutua (vähin erin); soveltua solmittavaksi
- čuolbmat** solmia (solmu); solmia (köysi, lanka); solmia (kiinni)
- čuolbmái, čuolbmás ~ čulbmii, čulbmes** solmuinen; ongelmallinen, *čulbmes čoavddus* ongelmallinen ratkaisu
- čuolda** pylväs, paalu, pilari; palsta (lehdessä); tukipilari, *oktasaš giella lea álbmoga čuolda* yhteinen kieli on kansan tukipilari
- čuoldadiagrám´ma** pylväsdiagrammi
- čuoldageašáiti** nili, pylväsaitta; *dološ čuoldageašáittit leat mieskan ja gahččan čoahkkái* muinaiset pylväsaitat ovat lahonneet ja romahtaneet
- čuoldagrafiikka** pylvägrafiikka
- čuoldálas** valikoiva, vaativa, tarkka (valitessaan)
- čuoldásit** irrottautua, irtautua, erottua (jonkin yhteydestä); soveltua irrotettavaksi (jonkin yhteydestä)
- čuoldásupmi** pidättäytyminen; irtisanoutuminen (jostakin asiasta)
- čuoldda** kudelma, keskeneräinen pirtanauhatyö
- čuolddabáddi** koristenauha
- čuolddačora** erotusparttio (pieni porotokka), toisesta tokasta erotettu poroparttio
- čuolddahit** syrjiä, hylkiä
- čuolddasmuorra** venytyskeppi (valmiiden nutukoiden nokan muotoiluun); *in áinnas álgge sutnje čuolddasmuorran* minulla ei ole pienintäkään aikomusta alkaa hänen määräiltäväkseen
- čuolddastit** venyttää (neulottua nutukasta venytyskepillä); kääntää (neulomisen jälkeen nutukas venytyskepillä); köpöttää

čuolddašit kutoa koristenauhaa (paulaa tai vyötä, vähin erin); eritellä, valikoida; eritellä, analysoida

čuolddavuotta koristepaula, kirjopaula

čuolddáhallat joutua jostakin syystä erilleen muista; joutua torjutuksi, käännytetyksi (esim. rippikoululainen konfirmaatiosta)

čuolddáhas heittiö, hylkiö; hylkytavara, raakki

čuolddáhat jäännös (kun tietty osa on erotettu pois)

čuolddus kudelma; otos, valikoima

čuoldilit erottaa (muista, nopeasti); kutoa paulaa tai vyötä (nopeasti)

čuoldinbáddi koristenauha

čuoldingeahpa kudontakäpy (paulan tai vyön kutomiseen)

čuoldinvuotta koristepaula, kirjopaula

čuoldit erottaa (erilleen muista), valikoida; kutoa (paulaa tai vyötä); torjua, kieltää; analysoida

čuolggu uittosalko (juomusverkkojen uittamiseen jään alle); kanki, vipu

čuolihit nousahtaa näkymään (taivasta vasten); pälkähtää päähän (nopeasti)

čuollalit hakata, pilkkoa (nopeasti), hakata (kappaleiksi, nopeasti)

čuollasit tulla hakatuksi; olla hakattavissa

čuollat hakata (jollakin), pilkkoa (esim. puita), hakata kappaleiksi

čuollat kupata; *guvhllár čuolai mus gieđa* puoskari kuppasi minulta käden

čuollat hakata metsää, puita

čuollat (soapmása beali) puolustaa (jotakuta)

čuol'lát näkyä taivasta vasten (jostakin paikallaan olevasta)

čuol'lát olla puolittain romahtaneena (rakennelmasta)

čuollofierbmi johdeverkko (lohipadossa)

čuollu johde (lohipadossa)

čuol'lut (adv.) puolittain romahtaneena (rakennelmasta)

čuollut (adv.) päin, syrjin, syrjittäin, syrjä johonkin päin

čuolmmadit solmia (pitkään tai usein jotakin tai useita solmuja)

čuolmmaheapme, čuolmmahis solmuton; vähäsolmuinen / ongelmaton, *čuolmmahis*

čoavddus ongelmaton ratkaisu

čuolmmus solmuke (elimistön); solu; solmio

čuolo- (attr.) syrjin oleva, syrjittäin oleva

čuolus veistos

čuomadit suomustella

čuomahit suomustuttaa; soveltua tai suomustettavaksi, olla suomustettavissa

čuomahuvvat tahriutua suomuksiin (veneeseen sisäpinta, vaatteiden hihat jne.)

čuomas somu, somus; *čuomas-* somuinen

čuomasgeadgi kiille

čuomasnaga (adv.) somujen tahraama, somuinen

čuomastit somustaa

čuomastuvvat tahrautua somuihin

čuomáras näppylä (ihossa); rae, jyvänen

čuonamastit ~ čuotnamastit kipinöidä, räiskyä, säkenöidä

čuonan ~ čuotnan kipinä

čuonanskuolffi varpuspöllö

čuonádit ahmaista, siemaista

čuonjá ~ čuonji hanhi

čuonjáráhtogoaskin hanhikorppikotka

čuonžá juominki, talvikko (kutomaton, yleensä kudun jälkeen noussut ja joessa talvehtinut lihava hko lohi kevällä)

čuopma kalannahka

čuopmalit somustaa (nopeasti)

čuopmasit somustua; olla somustettavissa

čuopmárasmuohta raelumi (maata vasten oleva, kevättalvella)

čuorbá taitamaton henkilö, tunari

čuorbban taitamaton henkilö, osaamaton henkilö

čuorbbásaggi sudennuoli (luupuikko hirvieläimen takajalassa)

čuorbbášit (soapmása) pitää (jotakuta) kovin taitamattomana, osaamattomana; *čuorbbášii su iige váldán bargui* piti häntä kovin taitamattomana eikä ottanut töihin

čuorbbidit tehdä taitamattomaksi, osaamattomaksi; koheltaa, töpätä

čuorbi, čuorbbes taitamaton, osaamaton

čuorbivuohta taitamattomuus, osaamattomuus

čuorbudit tehdä taitamattomaksi, osaamattomaksi

čuorbut tulla taitamattomaksi, osaamattomaksi

čuorgat, čurges harmaa (hiuksista, karvoista); hallava (esim. suden karva)

čuorgát olla jossakin harmaana tai harmaapäisenä; *mu áhkku čuorgái beavdegeažes káfe juhkamin* harmaapäinen mummoni istui pöydän ääressä kahvia juomassa

čuoŕggáhallat liikuskella harmaana tai harmaapäisenä
čuoŕggut hallava eläin
čuoŕis harmaan- ja ruskehtavankirjava koiraa, myös koiran nimenä *Čuoŕis*
čuoŕis, čuoŕre- harmaan- ja ruskehtavankirjava (karvoitukseltaan)
čuoŕpmas rae; (lääke)rae
čuoŕpmasčalbmi rae (yksittäinen)
čuoŕpmasguoppar karpässieni
čuoŕpmasoakti raekuuro
čuoŕpmastit sataa rakeita
čuoŕrat polskia (veden pinnalla, seistä)
čuoŕrerieban hopeakettu
čuoŕri harmaan- ja ruskehtavankirjava väri (karvoituksessa)
čuoŕu hillanraakile
čuoŕvuladdat huudella
čuoŕvulit huutaa (nopeasti tai äkkiä)
čuoŕvun huuto, huutaminen; huuto (huutokaupassa)
čuoŕvut huutaa; huutaa huutokaupassa (jotakin itselleen)
čuoŕvva huuto, huudahdus; huuto, haaste
čuoŕvvanas huudahdus
čuoŕvvas huuto, huutaminen
čuoŕvvasgávpi huutokauppa
čuoŕvvasjienasteapmi ~ čuoŕvvasjienastus huutoäänestys
čuoŕvvasmearka huutomerkki
čuoŕvvasátni huudahdussana, interjektio
čuoŕvvuhit huudattaa; huudattaa (huutokaupassa)
čuoŕvvus huuto; huutaminen, huudettava
čuoŕskuladdat säntäillä, ryntäillä
čuoŕskut säntäillä, ryntäillä
čuoŕtna säe
čuoŕtnan kipinä
čuoŕtnat, čudnes/čuoŕtnadis ripeä, rivakka
čuoŕtnjábborran (bot.) metsäkorte
čuoŕtnjátrássi (bot.) korte
čuoŕtnjáststeaika hanhipaisti

čuoŋnjátsuoidni (bot.) metsäkorte

čuovga valo, *čuovgga bále* päivän valolla; näkö, näkökyky; käsityskyky

čuovgabálku valonheitin

čuovgabárru valoalto

čuovgabeara polttimo, hehkulamppu

čuovgabotkkon valokatkaisin

čuovgadas kirkkaus (rel.); valo (pimeyden vastakohta)

čuovgadávgi valokaari

čuovgadávval piirtoheitin

čuovgadielku valopilkku

čuovgadoadjin valon taittuminen

čuovgadoardna majakka

čuovgafápmu valovoima

čuovgafierpmádat sähköverkko

čuovgagáldu valonlähde

čuovgagovva valokuva (S); diakuva, diaposiivi

čuovgagovvaprojektor diaprojektori

čuovgajahki valovuosi

čuovgakopieret valokopioida

čuovgakopiija valokopio

čuovgakruvdnu kruunuvalaisin, valaisinkruunu

čuovgaleaktu valon nopeus

čuovgalit valaista (nopeasti), väläyttää (valoa)

čuovgamihhtár valomittari

čuovganeapmai (pp.) vasten yöllä, vastaisena yönä; *bearjadatčuovganeapmai* perjantain vastaisena yönä

čuovganeav'vu valaisin

čuovgarávdnji valovirta

čuovgasuonjar valonsäde

čuovgašaddu (bot.) valokasvi

čuovgat, čuvges valoisa, kirkas; vaalea, *čuvges vuovttat* vaaleat hiukset; heleä (äänteestä)

čuovgat valaista, loistaa, antaa valoa; näyttää valoa, valaista

čuovgat valo, valoisuus, *čuovgadin* valoisaan aikaan, *čuovgat áigge* päivänvalolla

čuovgatvuohta valoisuus, kirkkaus, valkeus; vaaleus (hiusten); heleys (äänten)

čuovgavuoibmi valovoima

čuovgát loistaa; näkyä (jonkin läpi tai alta)

čuovggadas valoläikkä, valopilkku

čuovggadit valaista (jatkuvasti), loistella; *násttit čuovggadit almmis* tähdet tuikkivat taivaalla

čuovggaheapme, čuovggahis valoton, *čuovggahis dállu* valoton talo; himmeä; hämärä / sokea; huononäköinen / huonosti käsittävä, hidasjärkinen; sivistymätön, valistumaton

čuovggahallat joutua valoon, joutua (jonkun) valaisemaksi

čuovggahis dielku sokea piste (silmissä)

čuovggahisvuohta valottomuus; himmeys; hämäryys / sokeus; huononäköisyys / huono käsityskyky, hidasjärkisyyys; sivistymättömyys, valistumattomuus

čuovggahit panna valaisemaan; olla valaistavissa, soveltua valaistavaksi; nähdä (vaivoin)

čuovggahuvvat sokeutua, menettää näkönsä; tulla huononäköiseksi

čuovgganas valaisin

čuovggas valo, valonlähde, valaisin; valistus, sivistys

čuovggasgáldu valonlähde

čuovggasmuvvat vaaleta (aamusta)

čuovggastit valaista (vähän)

čuovggašit (juoidá) pitää (jotakin) liian valoisana; *čuovggašii stobu ja jáddadii soames*

čuovgga piti tupaa liian valoisana ja sammutti muutaman valon

čuovggádat sää (kirkas, yöllä tai kaamosaikaan)

čuovggádatbeaivi valoisa päivä (kaamosaikaan tai pilvisäällä)

čuovggádatidja valoisa yö (yöllä kaamosaikaan tai pilvisäällä)

čuovggáhallat välähdellä, välkähdellä

čuovggáš keskipäivä (kaamosaikaan); *čuovggáš bále* valoisana aikana (keskitalvella)

čuovggiheapmi välähdys; välähtäminen

čuovggihit ~ čuovggehit vaaleta (nopeasti vähän valoisammaksi); välähtää, välkähtää

čuovggildit liikkua valoneuvon (esim. lampun kanssa); liikkua valoisana, loistaen

čuovgguhit liikkua välkkyen, välkehtien; kulkea hienoissa vaatteissaan

čuovggus suosittu; valoisa (talviyöstä); silmiinpistävä

čuovgil (-is) kimalteleva, loistelias; kirkas, kiiltävä (metalli) / valoisa, hyvin valaiseva, kirkas (tuli, lamppu tms.) / huomattava, korkea-arvoinen (ihmisestä); suosittu

čuovgilukti (bot.) kiiltosara

čuovgilvuohta korkea-arvoisuus, valovoimaisuus; valoisuus, loisto

čuovgimáhtu kiiltomato

čuovjat, čuvjes hailakka, hailakansininen

čuovjegaccet valkopäätiainen

čuovjenásti (bot.) tunturikatkeri

čuovostit seurata (lyhyen matkaa; vähän aikaa)

čuovuhallat panna seuraamaan, tuoda perässään (usein tai useita)

čuovuheapme, čuovuhis seuraamaton (porosta)

čuovuhit johdattaa, tuoda, päästää perässään (johonkin); soveltua seurattavaksi

čuovus liite; *lavttii ohcamuša čuovusin ánsologahallama* liitti hakemuksen liitteeksi ansioluettelon

čuovvolit ruveta noudattamaan (esim. sopimusta)

čuovvovaččat (adv.) seuraavasti; *skovvi galgá devdojuv'vot čuovvovaččat* lomake on täytettävä seuraavasti

čuovvovaš seuraava, *čuovvovaš beivviid* seuraavina päivinä, *čuovvovaš prográm'ma* seuraavanlainen ohjelma; oheinen, *čuovvovaš kárta* oheinen kartta

čuov'vu seuraava; (jonkin) mukainen, (jotakin) myötäilevä

čuov'vu (-s) ~ čuov'vul (-is) helposti talutettava, altis tulemaan perässä (talutettaessa)

čuovvulahttit saada seuraamaan itseään; lähteä viemään perässään; viedä mukanaan (esim. puhujasta)

čuovvulit ~ čuovvolit seurata lyhyen matkaa; lähteä seuraamaan, lähteä (jonkun) perään

čuovvumuš seuraus; seuraamus; seuraaminen, seurattava

čuovvut seurata, tulla perässä; seurata, noudattaa; johtua

čuovža siika

čuozahus vaikutus; tehoste

čuozášit tartuskella (verkkoon)

čuozáhat kohde (toimenpiteen, vaikutuksen jne.)

čuozáhatjoavku kohderyhmä (esim. yli 80-vuotiaat mieshenkilöt)

čuožžamas sääriluu (poron takajalassa kinteren yläpuolella), kontti, konttiluu, ydinluu (takajalan ylempi)

čuožžamasdeahkki säärilihas

čuožžamaslađas nilkkanivel, kinnernivel (porolla)

čuožžamasváhkká kaksoiskantalihas

čuožžamat (pl.) loimi (kankaan)

čuožžáladdat nousta seisomaan (toinen toisensa perään tai usein)

čuožžálahttit auttaa seisaalleen

čuožžilit nousta seisomaan; nousta esiin, ilmaantua; syntyä, aiheutua

čuožžovaš pätevä, voimassaoleva (esim. sopimus)

čuožžunbargu seisomatyö

čuožžunbáiki seisomapaikka

čuožžunbeavdi noutopöytä

čuožžunčuovggat (pl.) seisonatavalot

čuožžut (adv.) seisaallaan, seisaalleen

čuožžut seisoa, seistä; (+ lok.) riippua (jostakin), määräytyä; seisoa, lukea, *biibbalis čuožžu ahte ...* raamatussa lukee että ...

čuppodit maikkuilla (pikkukalat siellä täällä tyvenessä vedessä)

čurbbet (adv.) ~ **čuoŕbbet** (adv.) taitamattomasti; *goarui čurbbet dan gávtti* neuloi taitamattomasti sen lapintakin

čurbodat taitamattomuus, osaamattomuus

čurbošeapmi tunarointi, tyriminen, möhläys, töppäys

čurbošit tunaroida, tyriä, möhliä, töppäillä, toheloida

čurge hallava eläin

čurgesoaivi harmaapäinen poro

čurgesvuovttat harmaahiuksinen, harmaatukkainen

čurggodit harmaantua (hiuksistaan)

čurolasta (bot.) kihokki

čurolastašattut (pl.) kihokkikasvit

čurotbaika kärpäsenkakka (mitättömän pienestä asiasta); *dien muttos ášši lea čurotbaika*
Atlántta ábis tuon kokoinen asia on kärpäsenkakka Atlantin valtameressä

čurotbábir kärpäspaperi

čurotdoškkon kärpäslätkä

čurotguoppar kärpässieni

čur'rorássi (bot.) kannusruoho

čurtasaddat pyllistellä, pyllötellä; kävellä pyllistellen

čurtái, čurtás ~ **čurttas, čurte-** isopyllyinen, jolla on iso takamus

čurtát pyllistellä, kyykkiä takamus johonkin päin

čurtebuvssat (pl.) pikkuhousut

čurtti pyllä, takamus, takapuoli

čurttástallat pyllistellä, pyllötellä; kävellä pyllistellen

čuru ~ čurot ~ čurrot kärpänen

čurvehat äänenkantama, huutoetäisyys

čurvestat huuto (kerrallinen), huudahdus; iskusana

čurvestit huudahtaa (äkkiä, yllättäen)

čurvet huutaa (kerran), huudahtaa

čurvoladdat huudahdella (reippaasti)

čurvvodit huudella; huutaa toisilleen

čuska pikkusaita, pikkusei

čusket kipaista, säännätä

čuskkodit sääntäillä, ryntäillä

čuskkoldahttit rynnätä, säännätä tiehensä; rynnätä, säännätä (jonkun) perään

čussi painostava sää

čuvččuhit koheltaa, touhottaa

čuvdda löyhkäävä

čuvddagit ruveta löyhkäämään; ruveta maistumaan kitkerältä (kuten rykineen porohirvaan liha)

čuvddahádja löyhkäävä haju (esim. rykineen porohirvaan haju)

čuvddástit hypistellä (sormenpäillä); tunnustella (sormenpäillä)

čuvddiidit löyhkätä; maistua kitkerältä (kuten porohirvaan liha rykimääjan jälkeen)

čuvdedit hypistellä, näpistellä, näprätä (jatkuvasti)

čuvdegeahči etusormen pää

čuvdegoartil etusormivaaksa (peukalon päästä etusormen päähän)

čuvdet hypistellä, näpistellä; nyppiä (etusormella ja peukalolla)

čuvdi etusormi

čuvgehat suljin (kameran)

čuvgehus sivistys, valistus; tieto, tiedonanto

čuvgehusáigi valistusaika

čuvgehusbálvalus tiedotuspalvelu

čuvgehusčála tiedotuslehtinen

čuvgehusdássi sivistystaso

čuvgehuslaš sivistyksellinen

čuvgehusriika sivistysmaa

čuvgehusváljagoddi (S) sivistysvaliokunta

čuvgejeaddji valaiseva, selventävä

čuvgejupmi valistus

čuvgen valaiseminen; valotus

čuvgenáigi valotusaika

čuvgesalit vaaleansininen; vaaleansininen väri

čuvgesfiskat vaaleankeltainen väri

čuvgesfiskat, čuvgesfiskes vaaleankeltainen

čuvgesjievžžan vaaleakultarinta

čuvgesruoksat vaaleanpunainen väri, pinkki

čuvgesruoksat, čuvgesrukkes vaaleanpunainen, pinkki

čuvgesruoná vaaleanvihreä (muusta kuin kasvillisuudesta)

čuvgesvarat vaaleaverinen (ihmisestä)

čuvgesvuovttat vaaleahiuksinen; *čuvgesvuovttat nisu* vaaleaverikkö, blondi

čuvget valaista (jotakin); sivistää, valistaa

čuvgetmeahttun sivistymätön

čuvggiidahttit saada sivistymään

čuvggiidit alkaa ymmärtää (asiantilaa), päästä selville (asioista), tajuta; sivistyä

čuvvggodanlivat (pl.) aamumakaus (poroilla)

čuvvggodeapmi kajo, koite, valkeneminen; valistuminen, sivistyminen

čuvvggodit valjeta, kirkastua; sivistyä, valistua, valveutua

čuvvggohallat liikuskella välkkyen

čuvgosii (adv.) valoisaan paikkaan

čuvgosis (adv.) valoisassa paikassa

čuvjesboallorássi (bot.) huopaohdake

čuvket keittää, valmistaa juustomassaa

čuvla hame, mekko, leninki

čuvodahkes seuraileva, kovin innokas kulkemaan mukana

čuvodit seuraila; *bártnáš čuvodii eatnis* pikkupoika seuraili äitiään

čuvoldahttit saada (joku, jokin) seuraamaan itseään (johonkin)

čuvvolas hyvä seuraamaan

čužot etusormi

čužžehit pysäyttää, seisauttaa; nostaa seisaalleen

D

daddjot tulla sanotuksi

dadjalas paha suustaan; *lea hui dadjalas* on oikein paha suustaan

dadjalastit sanoa, virkkaa (lyhyesti), tokaista

dadjalit sanoa, virkkaa (nopeasti), huomauttaa

dadjamuš sanominen, sanottava; *mus ii leat mihkkige dadjamušaid áššis* minulla ei ole mitään sanottavaa asiasta

dadjan sanominen

dadjanvuohki sanontatapa

dadjat (adv.) käytännöllisesti katsoen, suoraan sanoakseni, oikeastaan; *lea dadjat juo álo ássan dáppe* on käytännöllisesti katsoen aina asunut täällä, *lea dadjat juo gužžaláiki* on suoraan sanoakseni patalaiska

dadjat sanoa

dadnái, dadnás tinaisa; *dadnás dinga* tinaisa esine

dadnet tinata

dade (adv.) ~ **dađi** (adv.) sitä (+ komp.) *dade buoret* sitä parempi

dađibahábut (adv.) valitettavasti; *livččen oastán dan biilla muhto dađibahábut in suitán* olisin ostanut sen auton mutta valitettavasti minulla ei ollut varaa siihen

dađisdulkon simultaanitulkkaus; *dilálašvuhtii lea lágiduv´von dađisdulkon* tilaisuuteen on järjestetty simultaanitulkkaus

dađistaga (adv.) sitä mukaa, koko ajan, *cizážiid mearri lea dađistaga geahppánan* pikkulintujen määrä on koko ajan vähentynyt; vähitellen, *lea dađistaga dálvan* on vähitellen tehnyt talvea

dagadit olla tekevinään; olla sukupuoliyhteydessä keskenään

dagahahti tehtävissä oleva; *dagahahti bargu* tehtävissä oleva työ

dagahanáitta teettämishuika

dagahandássi tuottamustaso

dagahit teettää; aiheuttaa, saada aikaan

dagaldahttit saada nopeasti (joku) tekemään (jotakin); teettää nopeasti (jotakin jollakulla)

dagaldat tekijä, aiheuttaja

dagalduvvat unohtua (johonkin), unohtua (jokin) tekemättä; tottua, harjaantua (johonkin), *diet bus´sa lea dagalduvvan dan beatnagii* tuo kissa on tottunut siihen koiraan

daggir tikari

dagohallat suostutella

dagolaš velallinen; toimelias, aktiivinen

daguhit suostutella; tilata; aiheuttaa

dagus teos; *diet dávval lea su dagus* tuo taulu on hänen teoksensa

dahje (konj.) tai, taikka; *don dahje son* sinä tai hän

dahjege (konj.) eli, elikkä, toisin sanoin

dahkalas haureellinen, siveetön (miehestä)

dahkalit tekaista; *dahkalii munnje moatte vahkus fatnasa* tekaisi minulle parissa viikossa veneen

dahkaluddalas teeskentelevä

dahkaluddat teeskennellä; tekeytyä (joksikin)

dahkaluddi teennäinen, väkinäinen; *dahkaluddi modji* väkinäinen hymy

dahkaluddi teeskentelijä

dahkamuš tehtävä, tekeminen; *dus ii leat mihkkige dahkamušaid dáppe* sinulla ei ole mitään tekemistä täällä

dahkat tehdä, suorittaa; tehdä, valmistaa; tehdä, saada aikaan; tulla, tehdä tietynlainen sää; saada tekemään (jotakin); saattaa johonkin tilaan; (+ iežas) tekeytyä (joksikin); olla sukupuoliyhteydessä (naisen) kanssa

dahkkanit salpautua (hengityksestä)

dahkki (adj.) tekevä, *ilolažžan dahkki dáhpáhus* iloiseksi tekevä tapahtuma

dahkki (subst.) tekijä (teoksen, teon tms.)

dahkkibálkkašupmi tekijänpalkkio

dahkkivuoigatvuohta tekijänoikeus

dahkkon, dahku- keinotekoinen

dahkkot tulla tehdyksi; *dál lea dietge dahkkon* nyt on tuokin tehty

dahku teko, suoritus

dahkuágga tekosyy

dahkubánit (pl.) tekohampaat (pl.)

dahkufiber ~ dahkusáigu ~ dahkusáras tekokuitu

dahkujávri tekojärvi

dahkujiekŋa tekojää

dahkujierbmi tekoäly

dahkujuolgi jalkaproteesi

dahkulahttu proteesi, tekojäsen

dahkumanimuš ~ dahkumonimuš keinomunuainen

dahkunáhkki keinonahka

dahkurássi tekokukka

dahkusilki keinosilkki

dahkusivva tekosyy, veruke

dahkuveahka väkilannoite

dahkuvuovdi puisto

dahkuvuovttat (pl.) tekotukka, peruukki

dahpa tyyppi

dahpahat ummetus

dahpaldat tuke, tuppo

dahpasivra typpihappo

dahppagas sulkeuma, sulku; *dahppagasas* tukossa; *dahppagassii* tukkoon

dahppasaddat tukkeutua, sulkeutua (tämän tästä); pinnistellä, ponnistella

dahppasii (adv.) tukkoon

dahppasis (adv.) tukossa

dahppasit tukkeutua, sulkeutua; olla tukittavissa, olla suljettavissa

dahppat tukkia, panna kiinni, sulkea

dahppondávda ummetus

dahppot tulla tukituksi, tulla suljetuksi, tukkeutua, mennä tukkoon; saada ummetus

dahrrat ~ **dahraidit** vapista (tunnekuohusta)

daiddánaga (adv.) juuri niille seuduin

daiggo (adv.) niillä main, niillä seuduin, jossakin siellä; sitä kautta

dainna (adv.) sen vuoksi, sen takia, siksi

dainnago (konj.) sillä, koska

dainnánaga (adv.) juuri niille seuduin; juuri niiltä seuduin

daivemuorji (bot.) lillukka

dajadit lausua, lukea (esim. runo, uskontunnustus)

dajahallat esittää joiun sanoja (joikatessa)

dajahastalit kutsua, nimittää, sanoa (joksikin)

dajahit olla sanottavissa (joksikin), käydä (jostakin), *diet dajaha dáiddaduojs* tuo käy

taideteoksesta; olla kehuttavissa (joksikin), *dat dajaha albma boazun* sitä voi kehua kunnon poroksi

dajahus sanonta, sanontatapa; *dajahusat* joiun sanat

dajaldat sanonta, ilmaus, ilmaisu, *dien dajaldaga lean oahppan áhkustan* tuon sanonnan olen oppinut mummoltani; virke, lause

dajus virke; lauseke

dakka (adv.) juuri, täsmälleen; *dakka dát* juuri tämä, *dakka dalle* juuri silloin, *dakka manjis* heti perässä, *dakka manjá soadi* heti sodan päätyttyä

dakkaviide (adv.) heti, oitis

dakkár(aš) sellainen, semmoinen; *dat mu áhkku lea dakkáraš* se minun mummoni on semmoinen

dakko (adv.) sitä kautta, siitä (ohi), *vujii dakko* ajoi siitä; siltä kohtaa, sillä kohtaa, siihen kohtaan; niillä main, niillä seuduin, niillä paikkeilla, *dat boares goahti lea dakko* se vanha kota on niillä paikkeilla

dakšat peittää (jollakin)

dal (adv.) sitten, nyt (painottomana), -pa, pä; *mun dat dal in gil'le dohko vuolgat* minäpä se en jaksa sinne lähteä, *finá dal mat donge doppe* käypä nyt sinäkin siellä

dalá (attr.) silloinen, sen aikainen; *dalá vásáhusat* silloiset kokemukset

dalámano (adv.) niiltä ajoilta, silloisesta; *diet goahti lea seilon dalámano* tuo kota on säilynyt niiltä ajoilta (kuten oli silloin aikoinaan)

dalánaga (adv.) heti (silloin), oitis, välittömästi; *vulggii dalánaga, go gulai áššis* lähti välittömästi, kun kuuli asiasta

daláš silloinen, senaikainen; *dalážat* silloiset asiat, *dalážiid ii gánnet šat muittašit* niitä senaikaisia asioita ei kannata enää muistella

dalgat, dalges lihakas, hyvässä lihassa oleva (eläimestä)

dalggodit lihoa (hyvään lihaan, eläimestä)

dalkat kangistua, jäykistyä (nylkemätön poro, kuollut ihminen)

dalkkas (-) kangistunut, jäykkä (nylkemättömästä porosta, kuolleesta ihmisestä)

dalkkihit tupsahtaa (johonkin); *dalkkihii stohpui* tulla tupsahti tupaan

dalle (adv.) silloin, tuolloin; *easkka dalle fihtejin* vasta silloin tajusin

dallearka gč. **tallearka**

dal'lodit väreillä (kuuman ilman takia); kangastella

dal'loš (R) silloinen; *dal'ložii* siihen mennessä, *dal'ložis* siitä lähtien

dalluid (R) (adv.) silloin

dalvadiit pidätellä (jotakuta jossakin); pitää (lainattua esinettä) itsellään, olla palauttamatta

dalvat jäädä (johonkin pitkäksi aikaa); päätyä (johonkin), joutua (johonkin asti)

dammalaš saamari, saakeli, pahu; *vuoi dammalaš vuoi!* voi saamari sentään!

danheakka! hitto!

danin (adv.) siksi, sen takia, sen vuoksi, sen tähden

daninassii (adv.) sikseen, niikseen; sinänsä, *diet ášši ii leat daninassii nu váralaš* tuo asia ei ole sinänsä kovin vaarallinen

daningo (konj.) koska, sillä

danne (adv.) siksi, sen takia, sen vuoksi, sen tähden

dannego (konj.) koska, sillä

danveardásaš vastaava

daŋas varpu (erit. kanerva)

daŋasčalmmon (bot.) nummisilmäruoho

daŋasguolbba nummi

daŋaslieddi (bot.) vaivero

daŋasmihttár hallamittari

daŋassiedga (bot.) kääpiöpaju

daŋasšattut (pl.) varpukasvit, varvut; *čáhppesmuorji ja eará daŋasšattut* variksemarja ja muut varpukasvit

daŋastit kiskoa varpuja (erit. kanervia)

dapmat kumista

dappal koskessa tai kosken niskalla tasaisesti virtaava osuus; suvanto (lyhyt, koskien välissä); pyöreähkö suvanto

dappánaga (adv.) siitä paikasta, siitä (käymättä muualla); *dol'lii dappánaga duoddarii* suuntasi siitä paikasta kulkunsa tunturiin

daraidit vapista (tunnekuohusta, kiukusta); *daraidii suhtus* vapisi kiukusta

daran (subst.) usein tunnekuohun vallassa oleva henkilö

dardi pengerr, pengermä (erit. jokilaaksossa)

darfái, darfás turpeikas; *darfás jeaggi* turpeikas suo

darfeboallu pölkkypää

darfebovdna sammalmätäs; *dán jeakkis leat gusto valjis darfebovnnat* tässä suossa on enemmän runsaasti sammalmättäitä

darfegoahti turvekota

darfejeaggi turvesuo (josta saa turvetta)

darfelavdnji rahkaturve (ei sovi esim. turvekotaan)

darfeloggun turpeennosto

darfelukti (bot.) rahkasara

darfenávet turvenavetta

darfesámil ~ dáfeseamul karhunsammal

darfet varustaa sammalilla, turpeilla; *darfet goadi* kattaa kota turpeilla

darfi sammal (rahkasammal, karhunsammal); turve

darihiti vavahtaa (tunnekuohusta)

darjjesámegiella turjansaame, turjansaamen kieli; *darjjesámegiella dáidá leat čáskka čáskka* turjansaame taitaa olla sammumaisillaan

darras, dar're- lyhyt, pienikokoinen (ihmisistä, puista)

darrat vapista (tunnekuohusta); mieliä kovasti (johonkin)

darvalit heittää kiinni (poro suopungilla); kiinnittää (nopeasti, esim. liimaamalla); sitaista; nukkua pitkään (ihmisestä)

darvat (R) tervata

darvánaddanrássi (bot.) ~ **darvánahkesrássi** (bot.) huopaohdake

darvánaddat tarttuilla

darvánahkesbáddi tarranauha

darvánanrássi (bot.) seittitakiainen

darvánastit tarttua (äkkiä johonkin kiinni); *báidesoadjá darvánasttii biikasrengii* paidanhiha tarttui äkkiä piikkilankaan

darvánit tarttua; tarttua (taudista); tarttua, tarrata, tarrautua; tulla riippuvaiseksi, jäädä koukkuun, *darvánii gárrenmirkkuide* sortui huumeisiin

darvehit heittää, saada kiinni, osua suopungilla; ottaa kiinni; saada jäämään kiinni

darveleaibi (bot.) tervaleppä

darvelieddi (bot.) mäkitervakko

darvet (R) tervata

darvi (R) terva

darvva tarra; *giddet almmuhusa darvagiiguin seaidnái* kiinnittää ilmoitus tarroilla seinään

darvvas, darve- (R) tervattu; *darvevanca* tervattu vene

darvváhus kiinnitys; *oaččui darvváhusa sámeteáhterii* sai kiinnityksen saamelaistatteriin

darvvihit kiinnittää (jotakin tarttuvaa, esim. laastaria, tapettia), tartuttaa, liimata (kiinni, johonkin); tartuttaa (tauti); koukuttaa, saada koukkuun (esim. huumeisiin)

darvviidaddat tarttuilla, jäädä kiinni (johonkin)

darvviidit tarttua, jäädä kiinni (johonkin), liimautua

das (adv.) siinä

dasa (adv.) siihen

dasadit ~ **dasašit** kohennella (tulta)

dasadit ~ **dasašit** tuupiskella, töniä; tuuppia, töniä toisiaan

dasánaga (adv.) juuri siihen, siihen paikkaan

dasgo (konj.) sillä, koska; *sáhkohalai, dasgo vujii liigeleavttuin* sai sakot, koska ajoi ylinopeutta

dassalit kohentaa (tulta, nopeasti); tuupata (nopeasti), tönäistä, sysätä

dassat kohentaa (tulta); tuuppia, tönä, sysiä

das'sái (adv.) ~ **dás'sáži** (adv.) siihen (ajankohtaan), siihen asti

das'sái (pp.) sitten; *vihhta jagi das'sái* viisi vuotta sitten

das'sáigo (konj.) ~ **dás'sážiigo** (konj.) kunnes

dás'sáži (adv.) siihen (ajankohtaan) mennessä

dás'sážiis (adv.) siitä (ajankohdasta) lähtien; *fár'rii deike vihhta jagi das'sái ja das'sážiis son lea ássan dáppe* muutti tänne viisi vuotta sitten ja siitä lähtien hän on asunut täällä

dasto (adv.) sitten; *na mo dasto?* entäs sitten?, *finai vuos mu luhtte ja dasto vulggii ...* kävi ensin minun luonani ja sitten lähti ...

dasttánaga (adv.) ~ **dasttán** (adv.) siinä lähellä

daška (adv.) tiukkaan, tiukassa, tiiviisti

daškanit painua tiiviiksi, tiukaksi, tiivistyä

daškat, daškes tiivis, tiukka (aineesta); tiivis (esim. maasta, säilytysastiaan ladotuista kaloista); samettinen, tiheä (kankaasta, karvoituksesta)

daškat painua tiiviiksi, tiukaksi, tiivistyä

daškatvuohta tiukkuus, tiiviys (aineen); samettisuus (esim. karvoituksen)

dašket painaa tai sitoa tiiviiksi, tiukaksi, lujaksi, tiivistää

daškkiidit paakkuuntua (kuten esim. märkä heinä saurassa)

daškkodit painua tiiviiksi, tiivistyä (aineesta)

dat se; hän

databánku (N) tietopankki

datačoakkáldat (N) tietokanta

datafierpmádat (N) tietoverkko

dateret ajoittaa, päivätä

datiiva datiivi

datneárp tinalanka

datnebábir tinapaperi

datnejugaheapmi tinajuotos

datnelásku tinapullo

datni tina

dattetge (adv.) silti, sittenkin, kumminkin, sentään; *ii áigon boahtit muhto bodii dattetge* ei aikonut tulla mutta tuli sittenkin

davábealli pohjoispuoli; *davábealde* pohjoispuolella, *davábeallai* pohjoispuolelle, *davábeale* pohjoispuolitse, pohjoispuolta

davádat pohjoistuuli

davágeahči pohjoispää; *davágeahčen* pohjoispäässä, *davágeahčai* pohjoispäähän, *davágeaže* pohjoispään kautta

davás pohjoiseen; *davásguvlui* pohjoiseen päin

davásjohtin kevätmuutto (erit. Ruijassa)

davásnuorttas koilliseen

davásoarjjás luoteeseen

davidit siirtää pohjoisemmaksi

davil pohjoisesta, pohjoisesta päin

davimus pohjoisin; *davimusas* pohjoisimpana, *davimussii* pohjoisimmaksi

davit pohjoisempi

davkadit salata, peitellä (asioita); kavaltaa (rahaa)

davkalas salaileva, epärehellinen

davkat peittää, tukkia; peitellä, salata; kavaltaa (rahaa, omaisuutta)

davkkas peite, tuke

davkkildit näpistellä

davvánit loitota pohjoisemmaksi

davvebealli pohjoisosa

davvebiegga pohjoistuuli

davvečalmmon (bot.) pohjansilmäruoho

davvečáhcenjahku (bot.) oikovesirikko

davvečehpor (bot.) pohjansaunio

davvečcoalči (bot.) sudeettikuusio

davvedálki pohjoisesta tuleva rajuilma

davvedálvvut (bot.) pohjantalvikki

davvegiddačalbmi (bot.) lapinesikko

davvegožot (bot.) ruijankeulankärki

davvehorbmá (bot.) pohjanhorsma

davvejiekta (bot.) lapinrantavihvilä

davvejorggáldat jutamareitin pohjoisin kohta

davvelačča ~ davvelaš vähän pohjoisempaa (ohi)
davveleppožii ~ davibužžii vähän etelämmäksi
davveleppožis ~ davibuččas vähän etelämpänä
davvelastavizar lapinuunilintu
davvelieksi (bot.) pikkulehdokki
davvelii ~ davvelebbui ~ davibui pohjoisemmaksi
davvelis ~ davveleappos ~ davibus pohjoisempana
Davvenásti Pohjantähti
davvenuorta ~ davvenuorti koillinen
davvenuortalii koillisemmaksi
davvenuortalis koillisempana, koillisempaa
davvenuortabieggä koillistuuli
davveoarji luode
davveruhtarássi (bot.) lapinlaukku
davveruksessinut (bot.) tundranata
davvesáhpal (bot.) lapinkurjenherne
davvesáhpánrássi (bot.) lapinlaukku
davvesáltton (bot.) rönsysorsimo
davvesillan (bot.) pohjanailakki
davvespiinnut (bot.) ehytlehtivillakko
davvesuorbmarássi (bot.) ruijanpahtahanhikki
davvevajálgeahtesnásti (bot.) pohjanluhtalemmikki
davveviesttar luode
davvevizar lapinuunilintu
davvevuolpu (bot.) turjanpoimulehti
davvi pohjoinen
davviálbmot pohjoinen kansa, arktinen kansa
davvidolat (pl.) revontulet
davvikalohtta pohjoiskalotti
davvil pohjoisempaa (ohi)
davvilottečalbmi (bot.) lapinlunnunsilmä
Davviluokta Pohjanlahti
davvin pohjoisessa
davvinnuortan ~ davvinnuortin koillisessa

davvinoarjin luoteessa

davvioassi pohjoisosa

davvipovla ~ davvipola pohjoisnapa

davviriikalaš pohjoismaalainen; *son lea davviriikalaš* hän on pohjoismaalainen

davviriikkalaččat (adv.) yhteispohjoismaisesti

davviriikkalaš pohjoismainen; *davviriikkalaš ovttasbargu* pohjoismainen yhteistyö

Davviriikkat (pl.) Pohjoismaat, Pohjola

davviruhtarássi (bot.) lapinlaukku

davvisámegiella pohjoissaame, pohjoissaamen kieli

davvisápmelaš (a./s.) pohjoissaamelainen

davvisápmi pohjoissaame; pohjoissaamelainen

davvivuohta pohjoisuus; *guovllu davvivuohta galgá váldojuv´vot vuhtii* alueen pohjoisuus on otettava huomioon

dá (adv.) tässä, tästä, *dá lea mu biila* tässä on autoni; tässä, äskettäin, *finadin dá su luhtte* käväisin äskettäin hänen luonaan

dábálaččat (adv.) tavallisesti, yleensä

dábálaš tavallinen, tavanomainen, yleinen; *dábálaš čuvgehus* yleissivistys, *dábálaš gielladieđa* yleinen kielitiede, *dábálaš hilsku* pihatähtimö, *dábálaš sáhpán* lapinmyyrä

dábálašoahpaheaddji (N) luokanopettaja

dábálašpolitiikkalaš yleispoliittinen

dábálašvuohta tavallisuus, yleisyys

dábáleamos tavallisin, yleisin; *čuovža dáidá leat dán guovllu dábáleamos guolli* siika taitaa olla tämän alueen yleisin kala

dábba etujalan ylempi ydinluu (poron), konttiluu; käsivarren luu

dábbánit tulla tänneemmäksi; *bajándálki dábbána* ukonilma tulee tänneemmäksi

dábbelii ~ dábbelebbui tänneemmäksi; *dábbelažžii* vähän tänneemmäksi

dábbelis ~ dábbeleappos tänneempänä, tänneempää; *dábbelaččas* vähän tänneempänä, vähän tänneempää

dábbil tänneempää (ohi); *dábbelačča ~ dábbelaš* vähän tänneempää (ohi)

dábmái, dábmás innokas kesyttämään, koulimaan, taamomaan (ajoporoa)

dábmot tulla kesytetyksi, koulituksi, taamotuksi (ajoporosta)

dábuhit tavoittaa; saada käsiinsä; saada kiinni; onnistua saaman / havitella, *dábuhit alccesis* havitella itselleen

dáddješ (-is) eksymätön, taitava kulkemaan

dáddjet pöyhiä, möyhentää

dáddjil (-is) eksymätön, taitava kulkemaan; *lea hui dáddjil meahcis* on hyvin taitava kulkemaan metsässä

dáddju (subst.) hullu

dádel taateli

dádjadeapmi osaaminen, suuntavaisto; suunnistus

dádjadit osata kulkea (johonkin); tajuta, älytä, hoksata (tehdä jotakin); suunnistaa rastilta rastille

dádjagaš (attr.) tämänvuotinen; taannoinen, *dádjagaš dáhpáhusat ledje sakka čuohcán sutnje* taannoiset tapahtumat olivat kovasti koskettaneet häntä

dádjat (adv.) tänä vuonna; taannoin

dádjolas houkkaava, taajova, hullutteleva; joka on usein päästään sekaisin

dádjut taajoa, hullutella; olla päästään sekaisin; tehdä jotakin tyhmyyksissään; harhautua, eksyä; värkätä

dáđas, dáđde- tahmainen; *diet beavdeliidni lea nu dáđas* tuo pöytäliina on kovin tahmainen

dáđdi tahma, lika (tarttuva)

dáđđudit tahmaannuttaa, tehdä tahmaiseksi

dáđđut tahmaantua

dáđvesonahat ~ dáđvevihki pernarutto

dáđvi ~ dávdi perna

dáfus (pp.) kannalta, puolesta, suhteen; *dan dáfus* siinä suhteessa, *nuppe dáfus* toisaalta, *máŋgga dáfus* monelta kannalta

dágget pöyhiä, möyhentää (kenkäheiniä tms.)

dággi tahma; kokkare (villoissa riippuva)

dággir tikari

dággolas tahmaantuva

dággudit tahmaannuttaa, tehdä tahmaiseksi

dággut tahmaantua, tulla tahmaiseksi (tarttuvasta liasta)

dágodit taoskella; hokea, jankuttaa (jatkuvasti)

dáguhit taottaa; soveltua taottavaksi; takoa (jatkuvasti) / hokea, jankuttaa; panna hokemaan, jankuttamaan

dáhkadit uuvuttaa

dáhkat tuupertua (maahan), uupua (puolikuolleeksi)

dáhkádus takaus, takuu, tae

dáhkádus vakuutus; *dáhkádusbiebmu* perusruoka, *dáhkádusgalba* vakuutuskilpi, *dáhkádusgirji* vakuutuskirja, *dáhkáduslágádus* vakuutuslaitos, *dáhkádusmáksu* vakuutusmaksu, *dáhkádussearvi* vakuutusyhtiö, *dáhkáduskovvi* vakuutuslomake

dáhkideaddji takaaja

dáhkideapmi takaaminen, *dárbbašlaš vejolašvuodaid dáhkideapmi* tarvittavien mahdollisuuksien takaaminen; vakuuttaminen, vakuutus

dáhkidit taata, vakuuttaa

dáhkka paju (reessä), pankka, pankko (reen)

dáhkkaeahka takareki, pankkoreki

dáhkki katto; tahko; takka

dáhkut takoa; toistella, jankuttaa, hokea, *bođii vuot mu lusa dáhkut daid ovttaid ja seammáid* tuli taas luokseni jankuttamaan niitä samoja

dáhpa tappio, takaisku, häviö; *dáhpa gil'lát* kärsiä tappio, *báhcit dáhpa beallai* jäädä häviölle

dáhpalaš tappiollinen, epäedullinen; *dáhpalaš gávpi* tappiollinen kauppa

dáhpáhus tapaus, tapahtuma; kohta (näytelmässä)

dáhpáhusbáiki tapahtumapaikka

dáhpáhuvvanáigi tapahtuma-aika

dáhpáhuvvat tapahtua

dáhpedorbmi tapaturma, sattuma, vahinko; *dáhpedorpmis* sattumalta, vahingossa

dáhpehallat kärsiä tappio, hävitä (kilpailussa, oikeudenkäynnissä)

dáhpemeahttun häviämätön (pelissä)

dáhpēt hävitä, kärsiä tappio (pelissä, oikeudenkäynnissä)

dáhpi tapa, *dábi dihte* tavan vuoksi, jotain tehdäkseen, *dábis mieldē* tapansa mukaan; käytöstapa, *buorit ja heajos dábit* hyvät ja huonot käytöstavat

dáhppat hyppiä (paksussa lumessa, porosta)

dáhppohallat hävitä (ottelussa)

dáhppot hävitä, menettää

dáhppu tappio, häviö

dáhtabáŋku tietopankki

dáhtabierggas tietoväline

dáhtavuoddu tietokanta

dáhtodit pyydellä; *dáhtodii mu reanŋan* pyyteli minua rengikseen

dáhtokeahtes (attr.) tahaton; *dáhtokeahtes dahku* tahaton teko

dáhtokeahtta (adv.) tahtomattaan; *dagai dan dáhtokeahtta* teki sen tahtomattaan
dáhtolaš halukas, aulis, myöntyväinen
dáhtolašvuohta halukkuus
dáhtostuvvat tahtoa, haluta, pyytää (vaivoin)
dáhttofápmu tahdonvoima
dáhttu pyytäjä
dáhttu tahto, halu
dáhttumuš tahdottava, tahtominen, pyydetty; *ii geastige lean mihkkige dáhttumušaid* ei kenelläkään ollut mitään pyydettyä
dáhttut tahtoa, haluta
dáhtuheapme, dáhtuhis haluton, vastahakoinen; tahdoton, motivoitumaton
dáhtuhisvuohta tahdottomuus; haluttomuus, vastahakoisuus
dáhtul (adv.) ~ **dáhtulassii** (adv.) tarkoituksella, tietten tahtoen, vasiten
dáibat selviytyä, suoriutua; selviytyä (johonkin); selvitä, toipua, *dáibbai johtilit, go beasai dikšui* toipui nopeasti, kun pääsi hoitoon
dáidda taide
dáiddaávnnaš taideaine
dáiddabargu ~ **dáiddadagus** taideteos
dáiddačájáhus taidenäyttely
dáiddačeahppi taiteilija
dáiddačehppodat taiteellisuus; taiteelliset kyvyt
dáiddačoakkáldat taidekokoelma
dáiddadáhpáhus taidetapahtuma
dáiddadoaibmagoddi taidetoimikunta
dáiddadovdi taiteentuntija
dáiddaduodji taidekäsityö
dáiddalaš taiteellinen
dáiddaluisten taitoluistelu
dáiddamusea taidemuseo
dáiddasearvi taiteilijayhdistys; taideseura
dáiddasuorgi taiteenlaji, taiteenala
dáiddár taiteilija
dáiddáruššat taiteilla; *lea dáiddáruššan feara maid* on taiteillut yhtä ja toista
dáiddolaš taitava, lahjakas, taidokas

dáiddolašvuohta lahjakkuus, taidokkuus

dáidduheapme, dáidduhis taitamaton, taidoton

dáidemeahttun ymmärtämätön; perehtymätön, taitamaton

dáidit taitaa; *dáidá ássat dáppe* taitaa asua täällä, ehkä asuu täällä, *dáidá leat viehka váttis sámástit* taitaa olla aika vaikea puhua saamea, *ii dáidán riekta áddet dien ášši* ei tainnut oikein ymmärtää tuota asiaa

dáidnádít paikata (venettä, ahkiota)

dáidni paikka (veneen tai ahkion paikkaamiseen)

dáidu taito, kyky, valmius, osaaminen

dáigá taika, ennusmerkki

dáigá ~ dáiga tolkkua, taika; *das ii leat dáiga* siitä ei ole tolkkua, taikaa

dáigegárri taikinakaukalo

dáigejierit (bot.) taikinamarja

dáiggas lääke, rohto; tahna, tahdas

dáiggas (-) lepsu, laiska (ajoporosta); likilaskuinen (leivästä); pehmeä (metallista); pehmeäteräinen (kirves)

dáiggo (adv.) näillä main; *dat dološ goahti lea leamaš dáiggo* se muinainen kota on ollut näillä main

dáiggodit tehdä leipää, rieskaa (taikinasta)

dáigi taikina; *dáiggi duhppet* vaivata taikinaa

dáigo (adv.) tätä kautta, tästä (ohi); näillä seuduin, suunnilleen tässä

dáigodat lepsuus; pehmeys (metallin)

dáigudit tehdä lepsuksi; pehmentää (metallia)

dáigut tulla lepsuksi; pehmetä (metallista)

dáikin juttelu; leikinlasku

dáikit höpöttää, hölöttää, piestä suutaan

dáikkáskit ruveta höpöttämään, ruveta hölöttämään

dáikkihit ryhdistäytyä, tyyntyä, rauhoittua; hoksata, äkätä, tajuta

dáiku ~ dáigu talikko

dáinnánaga (adv.) juuri näillä seuduin

dáinnis aines veneen tai ahkion paikaksi

dáisái, dáisás puolihullu

dáistaleapmi taistelu, kamppailu

dáistalit taistella, kamppailla; meluta

dáisut hullutella, höpsä; olla, kulkea puolihulluna

dájáskit seota, tulla hulluksi, tärähtää; raivostua suotta

dájet hupakko, villikko

dájis (adv.) sekaisin, poissa tolaltaan

dájodit hullutella, taajoa

dájon hulluttelija, taajoja

dájuhandoahttu tutti

dájuhangálvu jymäytettävä henkilö, yllytyshullu; *ii lean dájuhangálvu* häntä oli vaikea jymäyttää

dájuheaddji huijari

dájuhit huijata, huiputtaa, narrata, sumuttaa

dákka juuri, täsmälleen; *dákka dát* juuri tämä, tämä sama, *dákka manu* tällä samalla kertaa

dákkár(aš) tällainen, tämmöinen

dákko (adv.) tätä kautta; näillä seuduin, suunnilleen tässä

dákta gč. **tákta**

dáktadit saada tai panna kovettumaan, kuivettumaan, parkkiintumaan

dáktat luutua, kuivettua; tulla mehuttomaksi, kovettua (kasvista); parkkiintua, karaistua, tulla paksunahkaiseksi

dáktái, dáktás romuluinen, isoluinen, luiseva; luinen, ruotoinen, *vuskkon lea dáktás guolli* ahven on ruotoinen kala

dákte- luinen, luu-

dáktebiergu luuliha, luinen liha

dákteboras luusyöpä

dáktečearga jalkavaiva (porolla, alkaa ontua mutta palautuu levon jälkeen)

dáktegullan luunmurtuma

dákteguolli luukala; *gávdnojit sihke dákteguolit ja njuorggesguolit* on olemassa sekä luukaloja että rustokaloja

dákteleasmi ~ dákteluttohat ~ dáktesearggahat kihti, luuvalo

dákteráhtu luuviulu, ruipelo (eläimestä)

dákteriggi luuranka, luusto

dákti luu, *dávttis ráhkaduv'von* luinen, *dávttit* (pl.) luusto; ruoto, *dákteguolli* ruotoinen kala; siemen (kova, esim. hillassa)

dál (adv.) nyt

dálá gč. **dáláš**

dálááigi nykyisyys

dálánaga (adv.) ~ **dálán** (adv.) (nyt) heti, oitis; *de bargga dálánaga dohko doamihit!* nyt kipin kapin sinne!

dáláš ~ **dálá** nykyinen; *dálá-* nyky-, *dálážii* nykyiselleen, *dálážis* nykyisestään, *dálážat* nykyiset asiat, *dálá dieduid mielde* nykytietojen mukaan, *dálá dilis* nykytilassa

dálga tali

dálgaráksá talirauhanen

dálka talkki; *dálkageadgi* talkkikivi

dálkat tulla, tehdä huono sää tai rajuilma

dálkáí, dálkás jolloin on paljon rajuilmoja; *dálkás čakča* myrskyisä syksy

dálkediedáhus säätiedotus; *dálkediedáhus lea lohpadallan fierttuid* säätiedotus on lupailut poutaa

dálkeinnostus sääennuste

dálkenuppástus säänmuutos

dálki sää, ilma, *molssui dálkki* sää muuttui, *garra dálki* rajuilma, *dagai dálkki* teki rajuilman, *dákkár dálkin* tällaisella ilmalla; huono sää, rajuilma, *dáid guhtaliid leat leamaš dálkkit* viime aikoina on ollut rajuilmoja

dálkkas lääke; "lääke", alkoholi, *livččiigo dus munnje dálkkasbihtta?* olisiko sinulla minulle muutama ryyppy?

dálkkasávnas lääkeaine

dálkkasbuvda apteekki

dálkkasdieđa lääketiede

dálkkasdieđalaš lääketieteellinen

dálkkasdikšun ~ **dálkkasdikšu** lääkehoito

dálkkasindustriija lääketeollisuus

dálkkaslaš lääkkeellinen

dálkkasmearrádus lääkemääräys

dálkkasnállu ruiskeneula, ruisku

dálkkasskáhppe lääkekaappi

dálkkasšaddu yrtti

dálkkasteapmi lääkitys

dálkkastit lääkitä

dálkkasváldin lääkitys

dálkkádat ilmasto

dálkkádatavádat ~ dálkkádatavvi ilmastovyöhyke

dálkkádatrievdan ilmastonmuutos

dálkkodahttit panna lääkitsemään, lääkityttää

dálkkodanlášmmohallan lääkintävoimistelu

dálkkodeaddji lääkitsijä, parantaja

dálkkodeapmi lääkitys, parantaminen

dálkkodit lääkitä, parantaa (lääkkeillä)

dálkunlášmmodahtti lääkintävoimistelija

dálkut lääkitä

dállassa (hist.) taaleri; *dállasaš* taalerin arvoinen

dállas kenkäheinäerä (yhteen kenkään käytettävä)

dállastit heinittää (kenkää)

dállearka gč. **tallearka**

dál'let penkoa (papereita tms.); pöyhiä (erit. kenkäheiniä, villoja, haasioitavia heiniä)

dállodoallan taloudenhoito

dállodoal'li kotimies, *son lea mus dál dállodoal'lin* hän on minulla nyt kotimiehenä; taloudenhoitaja; talonpitäjä, maatalouden harjoittaja

dállodoallobargu taloustyö

dállodoallodikšu taloudenhoito

dállodoalloskuvla talouskoulu

dállodoallu talonpito, maatalous; kotitalous; talous (yksikkönä, esim. perhe), *juohke*

dállodoalus joka taloudessa

dálloolmmoš talollinen

dállloossodat tilaosuus

dállosearvi taloyhtiö

dállu talo, rakennus; maatalo; maatila

dálludit pitää taloa, asustaa, majaila

dálobuoigi talonpoika

dálolaš talollinen; *mu vanhemat leigga dálolaččat* minun vanhempani olivat talollisia

dálolihtarat (pl.) karja, kotieläimet

dálon talollinen, talonpoika, maalainen; *dálon-* talollis-, talonpoikainen

dálongielda maalaiskunta

dálonguovlu maaseutu

dálonviessu maatalo, maalaistalo

dálostallat pitää taloa; tehdä talon töitä

dálostal'li talonpitäjä, talostelija, asukas

dálsái, dálsás jaaritteleva

dálset jaaritella, höpöttää, hölöttää, puhua pötyä

dálssár jaarittelija; *lea oalle dálssár dat Ánde* on aikamoinen jaarittelija se Antti

dálualmmái ~ dáluolmmái talonmies (S); *barggai guhká dáluolmmájin dan boares*

skuvlavisttis toimi pitkään talonmiehenä siinä vanhassa koulurakennuksessa

dáluás'si talollinen; *sihke dáluás'sit ja johttisápmelaččat* sekä talolliset että porosaamelaiset

dálubárdni talollisen poika

dáluealáhat (hist.) syytinki

dálueamit talonemäntä, emäntä

dáluhas (adj.) joka mielellään oleilee (maa)talossa

dáluhovdejeaddji tilanhoitaja

dáluiduvvat tulla talolliseksi, saada itselleen (maa)talo

dáluisit talonisäntä, isäntä; *áddjárohkkán lei oskkáldas dáluisit* vaarivainajani oli

uskollinen talonisäntä

dálunieida talollisen tytär

dáluolmmoš talollinen, talonpoika; *dáluolbmot* (pl.) talonväki

dálut, dáluhis mielellään kotona viihtyvä, *dáluhis dinga* kotikissa

dáluveahka talonväki

dálvadas talvikylä

dálvat tulla tai tehdä talvi

dálvádit talvehtia, elää yli talven; *muhtun loddešlájat dálvádit Sámis* jotkut lintulajit

talvehtivat Lapissa

dálveadjágas talvihorros (hyönteisillä tms.)

dálveáibmu talvi-ilma, talvinen ilma (keväällä tai syksyllä)

dálvebáiki talvipaikka (asumus)

dálvebeaivi talvipäivä, talvinen päivä; talvipäivä, talven alku (saamelaisessa kalenterissa, 14.10)

dálvebivttas talvivaate

dálvebodda talvikausi, koko talvi; *lean orodan dáppe dálvebotta* olen oleillut täällä koko

talven, *dien ealggas lea min bearrašii dálveboddii biergu* tuossa hirvessä on meidän perheelle talveksi lihaa

dálvebuolaš talvipakkanen; *dálvebuolašin* talvipakkasella

dálvečielgi talven selkä; *dálvečielgi lea doddjon* talven selkä on taittunut (helmikuun alussa)

dálvečorgi talvenseutu

dálvedeahkka talvirengas (auton)

dálvedoalli talvitien jälki (esim. suolla)

dálveeahket talvi-ilta

dálveeana(n) talvialue (porosaamelaisen); luminen maa

dálvefárda talvipuku (linnun)

dálvegákti talvitakki

dálvegáma talvikenkä

dálveguohtun talvilaidun

dálveguovdil (adv.) keskellä talvea

dálveidja talviyö; talviyö (vuoden kesäpuoliskon lopussa, 14. lokakuuta)

dálveidit talviaamu

dálvejorggáldat talvipäivänseisaus

dálvelasta (bot.) lettopaju

dálvelii (adv.) ~ **dálvelebbui** (adv.) talvemmaks

dálvelis (adv.) ~ **dálveleappos** (adv.) talvempana; *dat dáhpáhuvai dálvelis* se tapahtui talvempana

dálveloddi paikkalintu

dálvelosáš talvenselkä

dálveluodda talvitien jälki (esim. suolla)

dálvemádidja talvitie

dálvemárkanat (pl.) talvimarkkinat

dálvemearka talvimerkki (talvella poroa merkittäessä käytetty yksinkertainen merkki)

dálvenagir talviuni (esim. karhulla)

dálveorohat talvilaitumet, talvilaidunalue; talvipaikka

dálveriekkis talvirengas (auton)

dálveruoivil vuorihemppo

dálvesadji talvisija; *dálvesajis* talviteloilla (esim. vene), *guovža lei mannan nohkkat*

dálvesadjái karhu oli mennyt talvisijaansa nukkumaan

dálvesiida talvikylä (erit. metsäsaamelaisilla)

dálvesiivu talvikeli

dálveskážir talventörröttäjä (kasvi)

dálvesohti talvisota; *Suoma dálvesohti* Suomen talvisota

dálveurbí talvisilmu

dálvevuorká talvisäilö

dálvi talvi

dálvit (adv.) ~ **dálvet** (adv.) talvella; *dálvit lea viehka guorus dát min báiki* talvella on aika vähän väkeä meidän kylässämme

dálvot joutua talven yllättämäksi; *dálvui dohko duoddarii* joutui talven yllättämäksi tunturiin

dálvvadit tulla talvi (vähin erin); *lea juo moadde vahku dálvvadan* on jo pari viikkoa tehnyt talvea

dálvvas, dálve- talvinen; *dáppe lea ainge nu dálvvas* täällä on yhä niin talvista

dálvvádahttit tehdä talvi

dálvvádat talvinen sää, talvisää

dálvváiduvvat ~ dálvváhuvvat joutua talven yllättämäksi

dálvvástallat talvehtia

dálvvášit pitää liian talvisena

dálvveáigi talviaika; *dálvveáigge* talvisaikaan

dálvveorut talvehtija (esim. linnusta)

dálvvet talvikaritsa, talvivasikka, talvella syntynyt karitsa tai vasikka

dálvvit grönlandinlokki

dámadit kesyttää, koulia (pitkään), taamoskella (ajoporoa)

dámahit koulituttaa, taamottaa; soveltua (taamottavaksi)

dámakeahtes (attr.) koulimaton (ajoporo)

dámá rouva (pelikorteissa)

dámis (-is) koulittu, taamottu (ajoporosta tms.)

dám´má tamma; *mus leat guokte heastta, sihke sám´má ja ore* minulla on kaksi hevosta, sekä tamma että ori

dámpa laiva, höyrylaiva

dámpamašiidna höyrykone

dámpamátki laivamatka

dámpet pölyttää (pölyt pois)

dánagotnu nainen (tarmokas)

dánamán´ni (hist.) kunnianmies; tanskalaisherra

dánaigásaš nykyaikainen

dáncat polkea (jalkaa), tömistää (jalkojaan)

dánccadit poljeskella (jalkaa), tömistellä (jalkojaan)

dánccastit polkaista (jalkaa), tömähdyttää (jalkojaan)

dánháváš tämänkertainen; *dánháváš deaivvadeapmi lei hui ávkkálaš* tämänkertainen tapaaminen oli hyvin hyödyllinen

dánirdit polkea, tallata, talloa; teutaroida, piehtaroida

dánjagáš tämänvuotinen; *dát lea dánjagáš luossa* tämä on tämänvuotista lohta

dánjahallat (soapmásii) joutua jonkun huijaamaksi

dánmárkulaš (a./s.) tanskalainen

dánša tanssi; *dánssat* (pl.) tanssit, tanssiaiset, *vulggii dánssaide* lähti tansseihin, *nuorabun lávii johtit dánssain* nuorempana kulki tansseissa

dánsamusihkka tanssimusiikki

dánsat (R) tanssia

dánsejaččat (pl.) tanssiaiset

dánsejeaddji tanssija

dánsestallat tanssahdella

dánsestit tanssia (vähän)

dánset tanssia (vaivattomasti), tanssahtaa; *tanssahti pari valssia* dānsii moadde válssa

dánskalaš tanskalainen; *dánskalaš biebмокultuvra* tanskalainen ruokakulttuuri

dánskkagiella tanskan kieli, tanska; *dánskkagillii* tanskaksi, *dánskkastit* puhua tanskaa

dánskkán tanskalainen

dánsu tanssija; *čeahpes dánsu* taitava tanssija

dánsullasaš tämänkaltainen, tämäntapainen; *dánsullasaš áššit dáhpáhuvve dan áigge* tämänkaltaisia asioita tapahtui siihen aikaan

dánsun tanssiminen; *dánsun ii leat su nannoseamos bealli* tanssiminen ei ole hänen vahvin puolensa

dánsungursa tanssikurssi

dánsut tanssia

dánjka ~ táŋjka tankki, säiliö; tankki, hyökkäysvaunu

dánjket ~ táŋjket tankata

dápmalas innokas koulimaan (erit. ajoporoja)

dápmášuvvat kouliintua, kesyyntyä (erit. ajoporoksi)

dápmat koulia, totuttaa valjaisiin, taamoja (erit. ajoporoja)

dápmot purotaimen, forelli

dáppánaga juuri täällä, juuri täältä

dáppe (adv.) täällä, täältä; *dáppe guovllos* täällä päin, täältä käsin, täältä päin

dáppeboazu takäläinen poro (ei vieraan palkisen poro); *diet gal leat dáppeboazu* tuo kyllä on takäläinen poro

dáppeolmmoš takäläinen; *dáppeolbmot eai hála šat diein áššiin* takäläiset eivät puhu enää niistä asioista

dáppidit tuoda tänneemmäksi, lähentää, siirtää tänneemmäksi

dáppil täällä, täältä; täällä päin, täältä päin, täältä käsin

dáppimus tännimmäinen, lähin; *dáppimusas* tännimmäisenä, *dáppimussii* tännimmäiseksi

dáppit tännempi; *dáppibus* tännempänä, *dáppibui* tännemmäksi

dáraidit kiivailla, tuhahdella

dáráskit häkeltyä, ällistyä

dárbahassii (adv.) tarpeeksi; *dies lea munnje áibbas dárbahassii* siinä on minulle ihan tarpeeksi

dárbašat (pl.) tarvikkeet; luonnolliset tarpeet

dárbbašeaddji tarvitsija

dárbbašit tarvita; *dárbbašit veahki* tarvita apua, *in dárbbaš dohko vuolgut* minun ei tarvitse sinne lähteä

dárbbašlaš tarpeellinen, tarvittava; *die leat buot dárbbašlaš áššebáhpárat* siinä on kaikki tarvittavat asiapaperit

dárbbašlašvuohta tarpeellisuus

dárbbašmeahttun tarpeeton; *dárbbašmeahttun doabbarat* tarpeeton kama

dárbbašmeahttumit (adv.) tarpeettomasti, aiheettomasti; *ii gánnet dárbbašmeahttumit su váivvidit* ei kannata aiheettomasti häntä vaivata

dárbbašmeahtunvuohta tarpeettomuus

dárbbolaš tarpeessa oleva

dárbbuheapme, dárbbuhis tarpeeton; *dárbbuhis golut* tarpeettomat kustannukset

dárbmi ~ dárbm tarmo, aloitekyky

dárbu tarve; *dárbbu áigge* tarvittaessa, *dárbbu mield* tarpeen mukaan, *sosiálalaš dárbbut* (pl.) sosiaaliset tarpeet

dárihit kiivastua

dárjat kestää, sietää kuumaa (ihmisestä); voida tehdä kuumuudesta huolimatta, *dárjjai mannat báhkka sávdnái* pystyi menemään kuumaan saunaan

dárješ (-is) ~ dárjes (-is) kuumaa sietävä (ihmisestä)

dárjil (-is) kuumaa sietävä (ihmisestä)

dárjjaheapme, dárjjahis kuumanarka, herkkä kuumalle; *dárjjahis dinga* kuumanherkkä ihminen

dárjjahisvuohta herkkyyys (kuumalle), kuumanarkuus

dárjjahuvvat aristua kuumalle

dárjjastuvvat sietää, kestää kuumaa (vaivoin)

dárjjodeaddji tarjoilija (ravintolassa)

dárjjodeapmi tarjoilu (ravintolassa)

dárjjodit tarjoilla (ravintolassa); *dárjjodanlohpi* anniskelulupa

dárki, dárkkes tarkka, täsmällinen; *dárki dainna biepmuin* tarkka sen ruoan suhteen

dárkil (-is) tarkka, seikkaperäinen, yksityiskohtainen, *dárkilis čielggadus* seikkaperäinen selvitys; tarkkaavainen, *lea nu dárkil skuvllas* on niin tarkkaavainen koulussa

dárkilastit tarkistaa, täsmentää; tarkata, katsoa (tarkkaan), tarkastella; tarkistaa (paikkansapitävyys tms.)

dárkileamos tarkin; *dárkileamos lági mielde* mitä tarkimmin

dárkileappot (adv.) tarkemmin

dárkilepmosit (adv.) tarkimmin

dárkilit (adv.) tarkasti, tarkoin

dárkilmeahttun epätarkka, epätäsmällinen

dárkilvuohta tarkkuus, täsmällisyys; tarkkaavaisuus

dárkka tarke; tarkenne

dárkkačállin tarkekirjoitus, transkriptio

dárkkálmuhittit täsmentää; *dárkkálmuhittit ášši* täsmentää asiaa

dárkkálmuvvat täsmentyä

dárkkástus tarkastus, tarkistus

dárkket (adv.) ~ **dárkkit** (adv.) tarkasti, tarkalleen, tarkoin, tarkkaan

dárkkibut (adv.) tarkemmin; *muitalii dárkkibut mas lei jearaldat* kertoi tarkemmin mistä oli kyse

dárkkimus tarkin, täsmällisin; *lea buot dárkkimus diekkár barggus* on kaikkein tarkin tuollaisessa työssä

dárkkistahttit tarkastuttaa

dárkkisteaddji tarkastaja

dárkkisteapmi katselmus, tarkastus; tarkistus, täsmennys

dárkkistit tarkastaa, tehdä tarkastus, *dárkkistit ruhtadoalu* tarkastaa kirjanpito; tarkastaa (esim. annettuja tietoja); tarkistaa, täsmentää

dárkkodit tarkastella

dárkkuhit tarkoittaa, merkitä, *maid dat dárkkuha?* mitä se tarkoittaa, merkitsee?; tarkoittaa, haluta sanoa, *maidson dat dainna dárkkuhii?* mitähän se sillä halusi sanoa?

dárkkuhus tarkoitus, mieli, *eallimis galggašii leat dárkkuhus* elämässä pitäisi olla tarkoitus; tarkoitus, tavoite

dárkojeaddji tarkkailija

dárkon tarkkailu

dárkončuokkis tarkkailupiste

dárkonluohkká tarkkailuluokka

dárkot tarkata, tarkkailla

dárkudit kohdistaa (ase tähtäimiä säätämällä)

dárkut tulla tarkaksi (ase)

dárogielalaš norjankielinen

dárogielat ~ dárogiel norjankielinen; *dárogielat aviisa* norjankielinen sanomalehti

dárogiella norjan kieli, norja; *dárogiellii* norjaksi

dárpmahit kulkea tarmokkaana, tarmokkaan näköisenä

dárpmálaš tarmokas, energinen

dárpmeheapme, dárpmehis neuvoton, toimintakyvytön, taitamaton

dárpmehuddat olla lamaantuneena, häkeltyneenä, hämmentyneenä, toimintakyvyttömänä (ihmisestä)

dárpmehuhttit lamauttaa; *dárpmehuhtti su cuigehusaidisguin* lamautti hänet huomautuksillaan

dárpmehuvvat häkeltyä, lamaantua

dárralas raivokas, raivoisa

dárrat kiivailla, olla raivoissaan, olla suunniltaan

dárránit pystyä tekemään jotakin (mielenkuohusta huolimatta); *biila buol'láii muhto lihkus vuoddji dárránii olggos biillas* auto syttyi palamaan mutta onneksi kuljettaja selviytyi ulos autosta

dárrolaš norjalainen, norjankielinen (vain norjaa puhuva); norjantaitoinen

dárru norjan, norjan kieli

dársái, dársás pulska, pullakka

dársi pullukka

dáruiduhttit norjalaistaa

dáruiduvvat norjalaistua

dárustit puhua norjaa; *dárustii áhčiinis ja sámástii etniinis* puhui isänsä kanssa norjaa ja äitinsä kanssa saamea

dás (adv.) tässä, tästä

dás (adv.) taas; *jearai ovdalaš, gii mun ledjen ja dás son jearai dan seamma ášši* kysyi hetki sitten, kuka minä olin ja taas hän kysyi sen saman asian

dása (adv.) tähän

dásáiduvvat tasaantua

dásánaga (adv.) tähän paikkaan, juuri tähän

dásásmuvvat tasaantua, tasoittua; *vuoiŋŋan dásásmuvai* hengitys tasaantui

dáseheapme, dásehis epäsäännöllinen, säännötön (kuvioista)

dásku laukku, tasku

dássašuvvat tasaantua, tasoittua

dássádallat (juoidá mainna nu) rinnastaa (jotakin johonkin); tasapainoilla

dássálagaid (adv.) tasan, sujut, kuitit (keskenään); tasavertaisesti, yhdenvertaisesti

dássálas (attr.) samanarvoinen, yhdenvertainen, tasavertainen; *dássálas vejolašvuodát* yhdenvertaiset mahdollisuudet

dássánit tasoittua, tasaantua; ruveta toimimaan rauhallisemmin

-dássásaš -tasoinen, -vertainen; *seammadássásaš* samantasoinen, *ovttadássásaš* yhdenvertainen

dás'sáš, dás'sá tähänastinen; *dás'sá diedut* tähänastiset tiedot

dás'sáži (adv.) tähän mennessä

dásseágga tasoperuste

dásseárvosaš tasa-arvoinen, yhdenvertainen

dásseárvu tasa-arvo

dássečuojuš tasasointu

dásseadeaddoáicu tasapainoasti

dásseadeaddu tasapaino, tase

dásseadeattoheapme, deasseadeattohis tasapainoton; *dásseadeattohis guorbmi* tasapainoton kuorma

dássebettolaš tasapainoinen; *dássebettolaš olmmoš* tasapainoinen henkilö

dásseerohus tasoerotus; *spábbačiekč'in sudnos lea čielga dásseerohus* jalkapalloilijana heillä (kahdella) on selvä tasoerotus

dássegeardi tasakerta

dássegilggat (geom.) tasakylkinen (kolmio)

dás´sehus tasoitus (pelissä)

dássejuolggat (geom.) tasakylkinen (kolmio)

dásseleliekkas, dásseleieggá tasalämpöinen; *dásseleieggá eal´li* tasalämpöinen eläin

dássemolsašupmi ~ dássemolsašuddan astevaihtelu

dás´sen taseus, tasoitus

dásseravddat (geom.) säännöllinen (monitahokas)

dásserávdnji tasavirta (sähkön)

dásseruos´sa tasoristeys

dásseseaggi, dásseseakka tasasoukka

dássešiiddot (geom.) tasasivuinen (kolmio)

dásseváldi tasavalta; *Suoma dásseváldi* Suomen tasavalta

dássi taso; aste; laatu, tasokkuus

dássidit (adv.) tasaisesti, säännöllisesti

dássit, dásssidis tasainen, vakaa; levollinen, vakaa; tasainen, tasaväkinen, *dássidis gilvu* tasaväkinen kilpailu

dássitmeahttun epätasainen

dássitvuohta tasaisuus

dássoerohus tasoero

dássu laatu, taso; *ovtta dásu* tasan, tasapuolisesti, yhtä paljon

dásttánaga (adv.) ~ **dásttán** (adv.) tässä lähellä

dáškáí, dáškáś ryvettävä

dášket ryvettää, sotkea (vedellä tms.)

dáški sotku

dáškkidit ryvettää

dát tämä

dát bealli tämä puoli; *dán bealde* tällä puolella, *dán beallai* tälle puolelle, *dán beale* tätä puolta

dátnjat huijata, petkuttaa

dáttal taateli

dávástus kaiku, vastakaiku; vastaus; vastine

dávda tauti, sairaus

dávdaballu sairauksien pelko

dávdabukti taudinaiheuttaja

dávdaguođdi taudinkantaja

dávdajahkodat tautivuosi; *diibmá lei dávdajahkodat* viime vuonna oli paljon tautia
liikkeellä

dávdaluvvat altistua taudeille; saada tauti

dávdamearka ~ **dávdaovddas** taudinoire

dávdái, dávdás ~ **dávdii, dávdes** tautinen; *dávdás dálvi* tautinen talvi

-dávddat -tautinen; *geahpesdávddat* keuhkotautinen

dávgašuhttit tehdä lujaksi, sitkeäksi

dávgašuvvat tulla lujaksi, sitkeäksi

dávgebáddi jousenjänne

dávgebis'su jousipyssy, jalkajousi

dávgečuojanas jousisoitin

dávgesahá kaarisaha, pokasaha

dávgesuonjar (geom.) jänne

dávgesuotna jousenjänne

dávggas (-is) joustava, kimmoisa, jäntevä; sitkas

dávggasmeahttun joustamaton

dávggasmuvvat joustavoitua; sitkastua, sitkistyä

dávggastit joustaa

dávggasvuohta joustavuus, kimmoisuus

Dávggát (pl.) Otava

dávgi jousi, kaari; kaarisulku, *dávggiid siste* kaarisuluissa

dávgudit liottaa (juurisäiketä)

dávgudit notkistaa, norjenta (esim. suksia ohuella lumella)

dávgut liota (juurisäikeistä)

dávgut notkistaa, norjentua (esim. suksista)

dávgut retuuttaa (esim. koiranpentua); venytellä (jalkojaan)

dávistit heijastaa (ääntä), kaikua; vastata (esim. toivotukseen); mukautua (johonkin)

dávjá (adv.) usein, useasti; *dávjjet dávjá* vähän väliä, toistuvasti, hyvin usein, *finadii dávjjet*

dávjá mu luhtte käväisi vähän väliä luonani

dávjábut (adv.) useammin

dávjálagaid (adv.) taajassa, tiheässä, tiuhassa

dávjámusat (adv.) useimmin

dávjánit taajeta, tihetä, tihentyä, tulla taajemmaksi; alkaa tapahtua taajemmin

dávji, dávjjes tiheä, taaja, tiuha; tiheään toistuva, yleinen

dávjjjet (adv.) ~ **dávjjit** (adv.) taajaan, tiheään, tiuhaan; usein

dávjjibut (adv.) ~ **dávjjit** (adv.) useammin

dávjjidit taajentaa, tihentää, tiuhentaa; panna tapahtumaan taajemmin

dávjjimus yleisin, taajin, tiuhin

dávjjimusat (adv.) useimmin; *dávjjimusat láven okkodit dáikko* useimmin minulla on tapana onkia tällä kohtaa

dávjjimustá (adv.) korkeintaan (niin ja niin useasti); useimmin

dávjjis (adv.) taajassa, tiheässä, tiuhassa

dávjjit (adv.) taajaan, taajassa. tiheään, tiheässä, tiuhaan, tiuhassa

dávjjit yleisempi, taajempi, tiuhempi

dávjodat tiheys, tiuhuus / taajuus, frekvenssi; jaksoluku, frekvenssi

dávjudit tihentää, tiuhentaa; taajentaa, panna tapahtumaan useammin

dávjut tihentyä, tihetä, tiuhentua; taajeta, ruveta tapahtumaan useammin, yleistyä

dávkálastit ~ **dávkárástit** tuntea heikotusta, huimausta, olla heikkona

dávlái, dávlás pilkullinen, täplikäs; *dávlás guolga* pilkullinen karva

dávleboagán kirjovyö (kudottu)

dávlet kirjoa, koristaa (lankavyötä)

dávli täplä, läikkä, laikku, pilkku (karvoituksessa); tähti (poron tai hevosen otsassa)

dávllat täpläkylki (porovaatimesta)

dávillet täpläkylkinen lehmä; myös lehmän nimenä *Dávillet*

dávllodit ~ **dávlut** nostella rauhottomasti jalkojaan (eläimestä)

dávŋŋas, dávŋŋa sitkeä

dávro tuoreena keitetty siika

dávrrut kypsä mureaksi (kalasta keitetäessä)

dávttas (-) mehuton

dávttaskas paksuseinäinen (luusta, erit. konttiluusta)

-dávttat -luinen, -ruotoinen; *čohkalisdávttat guolli* teräväruotoinen kala

dávtteheapme, dávttehis luuton, ruodoton; vähäluinen, vähäruotoinen, *dávttehis guolli* vähäruotoinen kala

dávval ~ **távval** taulu

dávvalastit taulukoida; *diet diedūt leat dál dávvalaston* nuo tiedot on nyt taulukoitu

dávvergiisá tavarakiisa (iso)

dávvir tavara; *divrras dávvir* aarre

dávvirčielggadus tavaraseloste

dávvardállu tavaratalo

dávvirvuorká museo

dávžalit lähteä kulkemaan vakaasti, esteistä välittämättä

dávžat hioa (terävämmäksi), liipata; *dávžžai liššá ja nu láddjegodii* liippasi viikatteen terävämmäksi ja niin ryhtyi niittoon

dávžat ~ dávžžadit ~ dávžut soudella

dávžžageadgi ~ dávžžan hiomakivi, liippa, kovasin

dávžžas (-) tylsäksi kulunut

dáža ~ dáčča norjalainen (kansallisuudesta); *su áhčči lea dáža ja eadni sápmelaš* hänen isänsä on norjalaistaustainen ja äitinsä saamelainen

dážaluvvat ~ dáččaluvvat norjalaistua

dážastallat ~ dáččastallat käyttäytyä norjalaisen tavoin

de sitten, sen jälkeen; sitten, niin

deabaidit narista (lumesta kengän alla)

deabardit laahustaa (erit. lumessa); taapertaa

deabbut lientyä

deaddagasas (adv.) painon alla (esim. suolattavista kaloista); *dál diet čuovžžat leat deaddagasas* nyt nuo siiat ovat painon alla

deaddagassii (adv.) painon alle (esim. suolattavista kaloista)

deaddašuvvat painua, joutua painetuksi, puristua, painautua (vähin erin)

deaddásit painua, painautua (kerralla)

deaddil (-is) painava (kokoonsa nähden), raskas

deaddilahttit painattaa (kirjoja)

deaddilanluomusvuohta painovapaus

deaddilanmašiidna painokone

deaddilanmeattáhus painovirhe

deaddilit painaa (nopeasti), painahuttaa; painaa (kirjapainossa); painua (alaspäin, esim. laaksoon), painua (makuulle), painua pohjaan (kalasta)

deaddinboallu neppari, painonappi

deaddingeagdi painokivi (esim. suolauksessa)

deaddinruovdi silityslauta

deaddinsuotna paininsuoni (kautosauman lujike)

deaddit painaa, olla jonkin painoinen, *dettii vihtta kilo* oli viiden kilon painoinen; painaa, puristaa (esim. kädellä jotakin); silittää, prässätä (silitysraudalla); polkea, painaa (esim. kaasupoljinta); **deaddit** (vulos) painostaa, *váibasat dedde mu* väsymys painoi päälleni

deaddjât kimaltaa, loistaa, kimmeltää

deaddočuokkis painopiste

deaddofanas lastissa oleva vene

deaddofápmu painovoima

deaddoindeaksa painoindeksi

deaddoloktun painonnosto (urheilulaji)

deaddoovttadat painoyksikkö

deaddu paino; paine; painotus

deadja gč. **teadja**

deadjogovva kiiltokuva

deadju kimallus, kimmellys

deadjut kimaltaa, loistaa, kimmeltää

deadnjasit lysähtää (rähmälleen)

deadvasit ~ **deadvašuvvat** likistyä, joutua puristukseen (sormesta, ihosta)

deadvašupmi ruhjevamma

deadvun puristushaava, ihonalainen verenpurkauma

deadvut saada puristushaava, ihonalainen verenpurkauma (ruumiinosasta)

deafan roisi, rivo (puheissaan)

deaffat puhua roisisti, rivosti

deagga ~ **deaggi** kääpiö

deaggabuokčá pikku-uikku

deaggabuvvedat pikkutylli

deaggacihci pikkusirkku

deaggačáihni pikkutikka

deaggadirru pikkutiira

deaggagáiru pikkulokki

deaggahávvggarássi (bot.) pikkupalpakko

deaggalivkkár pikkusieppo

deaggaloppan (bot.) konnanulpukka

deaggamádir (bot.) pikkumatara

deagganjukča pikkujoutsen

deagganoarsa (bot.) pikkuleinikki

deaggaskirri pikkulepinkäinen

deaggavuodjalasta (bot.) karvayökönlehti

deahkas (-is) pehmeä, upottava (tuiskuavan lumen pehmittämästä ajourasta)

deahkáiduvvat tulla lihakkaaksi (esim. porosta); tulla lihaksikkaaksi (ihmisestä)

deahkeheapme, deahkehis luiseva; *deahkehis heasta* luiseva hevonen

deahkehuvvat tulla luisevaksi, luisevoitua, käydä lihattomaksi (esim. poro)

deahkka kansi (laivan); *deahka alde* laivan kannella

deahkka rengas (auton tms.)

deahkkái, deahkkás lihakas (esim. poro); lihaksikas (ihminen)

deahkkegeasáhat kouristus

deahkkegodus lihaskudos

deahkkesuotna jänne

deahkki lihas; *deahkit* (pl.) lihakset, lihaksisto, *deahkke-* lihas-, lihaksikas

deahkkut tulla lihakkaaksi (esim. poro); tulla lihaksikkaaksi (ihminen); pehmetä (tuiskuavan lumen pehmittämästä ajourasta)

deahpánit litistyä; *suorbma deahpánii uksagaskii* sormi litistyi ovenväliin

deahtásmuvvat tiivistyä

deahtástus tiiviste; *molsut deahtástusaid* vaihtaa tiivisteet

deahtis, deahtta tiivis, vedenpitävä, tiheä

deahtisteapmi tiivistäminen, tiivistys

deahtistit tiivistää

deahtta (adv.) tiiviisti, tiukkaan; taajaan, tiheässä, tiuhassa

deahttut taajeta, tihetä

deaimmáskit seota, mennä sekaisin (mieleltään)

deaipa teippi

deaivan osuminen, osuma; kohtaaminen (jonkin tai jonkun); sattuma; osaaminen (johonkin paikkaan)

deaivat osua (johonkin); sattua (johonkin); kohdata, tavata (joku, sattumalta), *deiven su girdis* tapasin hänet lentokoneessa; sattua (tekemään jotakin), *deiven leat aiddo dalle doppe* satuin olemaan juuri silloin siellä

deaivása doallat pitää paikkansa; *diet du čuoččuhus ii doala deaivása* tuo sinun väitteesi ei pidä paikkaansa

deaividit kohdata (jotakin), *lei deaividan feara maid* oli kohdannut yhtä ja toista; sattua (jokin), *deaividii bárta* sattui onnettomuus; osua, sattua, kohdistua (johonkuhun), *garra vuosteháhku deaividii su* kova vastustus kohdistui häneen

deaivil (-is) tarkkakätinen (ampumaan); hyvä suunnistamaan; osuva, naseva, satuttava, ytimekäs, *deavilis čilgehus* naseva selitys

deaivu juustomuotti

deaivvadeapmi kohtaaminen, tapaaminen

deaivvadit tavata toisensa (yhteisestä sopimuksesta), *soai deaivvadeigga girdišiljus* he (kaksi) tapasivat toisensa lentoasemalla; deaivvadit (soapmásiin) tavata joku; kohdata, sivuuttaa toisensa, *biillat deaivvadeigga Avvila ja Anára gaskkas* autot sivuuttivat toisensa Ivalon ja Inarin välisellä tieosuudella

deaivvahit (+ akk.) kohdata, tavata, sattua löytämään; esiintyä, löytyä (esim. jokin eläinlaji), *jievjaskuolffi deaivvaha ainge dien guovllus* tunturipöllöä esiintyy yhä sillä alueella

deajihit välkähtää

deakčasit likistyä, litistyä, puristua (kokoon, yhteen)

deakčut likistää, litistää, puristaa (kokoon, yhteen)

deaksta gč. **teaksta**

dealgi härkylä

deallardit telmiä, vehdata

deallat pehmetä (kalasta)

dealleboagán telamatto

dealli tela (veneelle)

dealljá grönlanninhylje

deallut kaapia, muokata (nahkaa)

dealsat harppoa (vedessä)

dealtá gč. **tealtá**

deamaidit jylistä, jyristä

deamádahttit tulla varjokajo (talvella); tulla hämärä (talvella)

deamádat varjokajo, utuinen sää (talvella); hämärä, hämy (talvella)

deamihit tömähtää, jysähtää

deamppuhit lampsia, tassutella (omia aikojaan)

deampu (S) temppu, kepponen

deampulit lähteä lampsimaan; *deampulii geaidnogurrii* lähti lampsimaan maantien varteen

deamput lampsia, tassutella (raskain askelin)

deamsut tallustaa, lampsia, löntystellä

deanjálgaddat hoiperrella (raskaan taakan alla)

deanjálgit lysähtää, lyyhistyä (taakan alla); solahtaa, luiskahtaa (ulos); painua kasaan, lyyhistyä

deanggastit läimäyttää; maiskuttaa, syödä maiskuttaa

deapma töminä, jylinä

deapmat tömistä, jylistä

deappu levä (ruskea), rakkolevä

dearahit (gosa nu) tupsahtaa (johonkin)

dearašuvvat rasittua, piinaantua

dearbmát kalvaa, kaikertaa (kyhmystä, paakusta)

dearbmi mäki, törmä, töyräs; jokitörmä

dearbmun herpes, kylmänrokko

dearbmud saada herpes, kylmänrokko; rohtua (huulista)

deardagis (adv.) ~ **deardagiin** (adv.) täpärellä, siinä ja siinä, veitsen terällä

deardna uunijuusto (ternimaidosta), ternikeitto, ternipaistos

dearga törky

dearidit uuvuttaa, rasittaa

dearis tere, verkakoriste (kapea)

dearis terän aines (puukon tms.)

dearistit varustaa tereellä, verkakoristeella

dearpalit iskeä, kolkata, huitaista

dearpamassii (adv.) taotuksi; *dearpamassii oažžut* saada taotuksi

dearpat takoa, hakata; tykyttää (kovasti, esim. sydäimestä)

dearpmádat pengermä, penkereen tapainen paikka

dearppadit taoskella

dearppahit taottaa; soveltua taottavaksi

dearppastit kopauttaa

dearppát tärpätti

dearri terä, teräosa (esim. puukon), teränpuoli (esim. kirveen)

dear'ri tenava

dearridit pakottaa (terää)

dearšát tollottaa; *bázii uksanjálbmái dearšát* jäi ovensuuhun tollottamaan

dearvan (adv.) terveenä, terveeksi; *dearvan máhccen ruoktot* terveenä palasin kotiini, *lea eallán dearvan* on elänyt terveenä, *báze dearvan* näkemiin (jäävälle sanottuna), *eale dearvan* näkemiin (lähtevälle sanottuna)

dearvasit (adv.) terveesti; *eallit dearvasit* elää terveesti

dearvva! terve!, hei!

dearvvahallan (toistensa) tervehtiminen; (useiden) tervehtiminen

dearvvahallat tervehtiä (useita tai usein); tervehtiä (toisiaan), *deiven su buvddas ja dearvvahalaime* tapasin hänet puodissa ja tervehdimme toisiamme

dearvvahansánit (pl.) tervehdyspuhe, tervehdyssanat; *dajai dearvvahansániid* lausui tervehdyssanat

dearvvahansárdni tervehdyspuhe, tervetuliaispuhe; *doalai dearvvahansártni* piti tervetuliaispuheen

dearvvaheapmi tervehdys, tervehtiminen

dearvvahit tervehtiä; *dearvvahii su giedas* tervehti häntä kädestä

dearvvas ~ dearvvaš terve

dearvvaslaš ~ dearvvašlaš terveellinen

dearvvasmahttit ~ dearvvašnuhttit tervehdyttää, parantaa

dearvvasmuvvat ~ dearvvašnuvvat tervehtyä, parantua

dearvvasvuodallas ~ dearvvašvuodalaš terveydellinen

dearvvasvuohta ~ dearvvašvuohta terveys; *dearvvasvuodadállu* terveystalo, *dearvvasvuodadárkkástus* terveystarkastus, *dearvvasvuodadikšun* terveydenhoito, *dearvvasvuodadilli* terveydentila, *dearvvasvuodadivššár* terveydenhoitaja, *dearvvasvuodafuolahus* terveydenhuolto

dearvvašit pitää (jotakuta) terveenä

dearvvuodat (pl.) terveiset; *celkkii munnje dearvvuodaid* lähetti minulle terveisiä, *dearvvuodaiguin Máret* terveisin Maarit (kirjeen lopussa); hyvästit, jäähyväiset, *dahkat dearvvuodaid* heittää, jättää (jollekulle) hyvästit, jäähyväiset

deasta gč. **teasta**

deasta huomio, huomioonotto, tahdikkuus; *deastta atnit (soapmáis)* ottaa (joku) huomioon

deasttaheamet (adv.) tahdittomasti; *láhttii deasttaheamet suinna* käyttäytyi tahdittomasti hänen kanssaan

deasttaheapme, deasttahis tahditon; *deasttahis dingga* tahditon tyyppi

deasttahisvuohta tahdittomuus

deasttalaš tahdikas, huomaavainen

deasttalašvuohta tahdikkuus

deašášit pitää kovin heiveröisenä (ihmistä, eläintä)

deaškalit lätkäyttää, lätkäistä; *deaškalii girjji beavddi ala* lätkäytti kirjan pöydälle

deaškanit tiivistyä (aineesta)

deaškásit ~ **deaškašuvvat** lätkähtää

deaškát maata rötköttää, lojua (pitkin pituuttaan)

deaškedaņas (bot.) sielikkö

deaškevihti (bot.) litteävida

deaškkas lätke

deaškkastit lätkäistä

deaškkihit ~ **deaškkehit** lätkähtää, mätkähtää (esim. maahan)

deaškkuhit lätkyttellä

deaškut lätkiä

deaššat lipua

deašši, **deašes** heiveröinen (ihmisestä, eläimestä)

deaššu lumppu

deaššut tulla heiveröiseksi

deatnjásit litistyä (esim. otus loukkuun)

deatnofanas tenonvene, tenolaisvene

deatnogáddi jokiranta, tenonranta

deatnojohtin jäidenlähtö (suuressa joessa)

deatnoráigge (adv.) jokea, tenoa, virtaa myöten

deatnoroggi jokilaakso, tenonlaakso

deatnu suuri joki, teno, virta

deatnun liioittelu

deatnut liioitella, rehennellä; *dál dáiddát deatnut* nyt taidat liioitella

deatta paine; paino

deattaáibmu paineilma

deattamearka astevaihtelumerkki

deattastit painottaa, tähdentää; painostaa

deattašit painella; *deattašii giedain beavddi* paineli kädellään pöytää

deattáhus painostus; *virgeválddi deattáhusa vuolde* virkavallan painostuksen alla

deattáldahttit painaltaa perässä; lähteä painaltamaan

deattáldat jälkiruoka

deattán painajainen; *deattánat leat váivvidan su* painajaiset ovat vaivanneet häntä
deattihit painattaa; antaa painaa
deattoheapme, deattohis painoton; *deattohis stávval* painoton tavu
deattuhit korostaa, painottaa, tähdentää
deattuhus korostus, korostaminen; korostus, äänenpaino
deattus painos (kirjan tms.)
deavččastit likistää (nopeasti)
deavdalit täytellä, *deavdalit čáhcelihtiid* täytellä vesiasioita; yrittää täyttää
deavdda täyte
deavddabuvssat (pl.) toppahousut
deavddagáhku täytekakku
deavddapean'na täytekynä
deavddašit täytellä; *deavddašit skoviid* täytellä lomakkeita
deavddihit täyttää; *deavddihii biilatánkka* täytti autontankin
deavdemeahttun täyttymätön
deavdilit täyttää (nopeasti)
deavdin täyttäminen, täyttö; *deavdinráva* täyttöohje (lomakkeen tms.)
deavdit täyttää
deavirdit saada keskenmeno (porovaatimesta)
deavis, deaves luotettava, tarkka, uskottava
deavisvuohta luotettavuus, tarkkuus, uskottavuus
deavkat, devkes himmeä, kiilloton
deavkkas, deavka vaalennut (silmästä, taudin aiheuttama)
deavut halli, harmaahylje
deba (adv.) kylläpä; *deba geavai suohttasit* kylläpä sattui mukavasti
debason (adv.) sittenpä, niinpä; *debason oainnát iežat čalmmiiguin* sittenpä näet omin silmin
debáhtta debatti, keskustelu (julkinen), väittely
deddohallat nähdä painajaisia
deddot tulla painetuksi, painua (alaspäin); nähdä painajaisia
dedikašuvdna omistuskirjoitus
dedvon ruhjevamma
dedvot likistyä, saada ruhjevamma

dego kuten, niin kuin, ikään kuin; *dego mihkkige ii livčče dáhpáhuvván* ikään kuin mitään ei olisi tapahtunut

degomat (konj.) kuten, kuten esimerkiksi

dehálaš tärkeä; *dehálaš ášši* tärkeä asia

dehálašvuodaortnet tärkeysjärjestys

dehálašvuohta tärkeys

deháleamos tärkein

deike (adv.) tänne

deiveš (-is) ~ deives (-is) tarkka (ampumaan)

deivvolaš satunnainen, tilapäinen; sattumanvarainen

dekčolas rusenteleva

delár norjalainen vuonohevosrotu

delegašuvdna valtuuskunta

delegeret delegoida, siirtää toisen hoidettavaksi

delfiidna delfiini

del'let heijastaa (valonsäteitä, radioaaltoja); panna kangastamaan (esim. kuuma ilma kaukana olevia vaaroja)

deminutiiva deminutiivi

demokratiija demokratia

demokráhtalaš demokraattinen

demokráhtta demokraatti; *lei sihke demokráhtta ja sosialista* oli sekä demokraatti että sosialisti

demona riivaaja, demoni

demonstrašuvdna mielenosoitus; demonstraatio, todistaminen, todistus

demonstránta mielenosoittaja

demonstreret osoittaa mieltä; osoittaa todeksi, todistaa

denet kyllästyä, tehdä tenä; *denii dat heasta, ii gárron šat joatkit* teki tenän se hevonen, ei suostunut enää jatkamaan

dentála dentaalinen, hammas-; dentaali, hammasääne (äänteestä)

departemeanta (N) ministeriö

deprešuvdna depressio, masennustila; talouslama

deren ~ deret keuhkotauti, tuberkuloosi

desi- desi-; *desilihtter* desilitra, *desimehter* desimetri

desimála desimaali; *desimálahoku* desimaaliluku

desinfiseret desinfioida

destilleret tislata

destruktiiv tuhoisa

deškkodit lätkiä (pitkään)

detáljalaš yksityiskohtainen; *detáljalaččat* yksityiskohtaisesti

detállja yksityiskohta

detektiiv etsivä, salapoliisi; *detektiivaromána* salapoliisiromaani, dekkari

dettolaš painollinen (esim. tavusta)

devalvašuvdna devalvaatio

devččodit likistellä, puristella (kokoon, yhteen), rusennella

devččohallat joutua (jonkin) likistämäksi, puristamaksi, rusementiksi; joutua likistykseen

devdohallat tulla täyteen vettä (esim. veneestä koskessa); saada vene täyteen vettä

devdojupmi täyttymys

devdot tulla täyteen; täyttyä (ja kaatua, veneestä); saada vene täyteen vettä (ja joutua veden varaan)

devkesnjuovvi (bot.) tummalahnaruoho

devkkodahtti himmennin

devkkodahttit himmentää

devkkodit himmetä

devon devoni (uistin)

diabetes sokeritauti

diabetihkkár diabeetikko, sokeritautia poteva

diagnosa diagnoosi

diagonála (geom.) lävistäjä

diagovva diakuva, dia

diagrám'ma diagrammi

diakona diakoni

dialeakta murre

dielektálalaš murteellinen

diamánta timantti

diamehter (geom.) halkaisija

diaprojektor diaprojektori

diáranummir diaarinumero

dibaštit tiivistää, tukkia

dibedámpjár hyrrä

dibmet pehmittää

didaktihkalaš didaktinen, opetusopillinen

didaktihkka didaktiikka, opetusoppi

diddi tintti, pikkulohi; *diddesággi* pienehkö tintti

didjiide teille ~ teihin

didnodeappu piilevä

didnolohkka piilukko (vanhanaikaisessa kiväärissä)

didnu piikivi

diđolaš tietäväinen, monitietoinen; tietoinen; tunnettu

diđolašvuohta tietoisuus, *šaddat soapmása diđolašvuhtii* tulla jonkun tietoisuuteen; tajunta, tietoisuus

diđoštallat ~ dihtoštallat tiedustella

diđošteaddji ~ dihtošteaddji tiedustelija; tutkija

diđošteapmi ~ dihtošteapmi tiedustelu; tutkiminen, tutkimus

diđoštít ~ dihtoštít ottaa selvää, tiedustaa, tiedustella; tutkia

diđot tietäväinen; *-diđot* -tietoinen

die (adv.) siinä, siitä (lähellä puhuteltavaa)

diebbánit mennä sinnemmäksi

diebbelii ~ diebbelebbui sinnemmäksi; *diebbelažžii* vähän sinnemmäksi

diebbelis ~ diebbeleappos sinnempänä; *diebbelaččas* vähän sinnempänä

diebbil sinnempää (ohi); *diebbelačča* vähän sinnempää (ohi)

dieđa tiede

dieđaalmmái ~ dieđaolmmái tiedemies

dieđagoddi tiedekunta

dieđalaš tieteellinen; *dieđalaš čielggadusbargu* tieteellinen selvitystyö

dieđanisu tiedenainen

dieđaráđdi tiedeneuvosto

dieđasuorgi tieteenala, tieteenhaara

dieđáhus tiedotus, tiedote, ilmoitus, kuulutus; kertomus (esim. vuosikertomus)

dieđihanáigi ilmoittautumisaika

dieđihanásšši ilmoitusasia

dieđihančála tiedote

dieđihančálus esite

diedihandilálašvuohta tiedotustilaisuus

diedihandoaimmahat tietotoimisto

diedihanduodaštus tiedoksiantotodistus

diedihangihpa esite

diedihanskovvi ilmoittautumiskaavake

diediheadđji tiedoksiantaja; tiedottaja

diediheapmi tiedottaminen, ilmoittaminen; ilmoittautuminen

diedihit tiedottaa, ilmoittaa, kuuluttaa; *diedihit iežas* ilmoittautua, *diedihit soapmásii* antaa jonkun kuulla kunniansa, läksyttää (jotakuta)

dieduheapme, dieduhis tajuton, tiedoton

dieduhuddat teeskennellä tietämätöntä

diedus tiettävä; *dihtosii* tiettäväksi, tiedoksi, *dihtosis* tiettävänä, tiedossa

diedusge (adv.) tietysti, tietenkin, luonnollisesti; kaikin mokomin, totta kai, *diedusge munge ledjen doppe* totta kai minäkin olin siellä

diedusnai (adv.) tiettävästi; *diedusnai dat dološ goahti lea leamaš dáikko* tiettävästi se muinainen kota on ollut tällä paikalla

dieduštít tiedustaa, tiedustella

diehko (adv.) sinne

diehpagit kulua tupsumaiseksi, tupsuuntua

diehpas, diehppe- tupsumainen; tylppä

diehpil (adv.) tupsulla, tupsumainen (esim. köyden pää)

diehppat varustaa tupsuilla; kulua tupsumaiseksi, tupsuuntua

diehppái, diehppás tupsuinen

diehppegálla kukkakaali; *ruoná diehppegálla* parsakaali

diehppejeagil palleroporonjäkäliä

diehppeliedagat (pl.) mykerökukkaiset

diehppi tupsu

diehppiluvvat tupsuuntua, tulla tupsumaiseksi

diehtemeahttun tietämätön; *dahkaluddat diehtemeahttumín* tekeytyä tietämättömäksi

diehtemeahttunvuohta tietämättömyys; *diehtemeahttunvuodas vulggii dohko* tietämättömyyttään lähti sinne

diehtit tietää; tietää, merkitä

diehtoángir (-is) tiedonhaluinen, utelias

diehtobánku tietopankki

diehtočoahkku eväste

diehtodássi tiedollinen taso

diehtogáldu tietolähde

diehtogiedahallan tietojenkäsittely

diehtogihpa tiedotusvihkonen, esite

diehtogilvu tietokilpailu

diehtogirji tietokirja

diehtujohtin tiedonkulku

diehtujohtolat tietoliikenne

diehtujuohkin tiedonjako, tiedotus, tiedonvälitys

diehtolonuheapmi tietojenvaihto

diehtomielalaš tiedonhaluinen, opinhaluinen

diehtosátnegirji tietosanakirja

diehtosirdin tiedonvälitys

diehtosuodji tietosuoja

diehtováili tiedonpuute

diehtovuodđu tietokanta

diehtta dieetti, erikoisruokavalio

diehttelas (adj.) ~ **diehttalas** (adj.) itsestäänselvä; *diehttelas ášši* itsestäänselvä asia, itsestäänselvyys

diehttelas (adv.) ~ **diehttalas** (adv.) tietenkin, tietenkään, tietysti; *diehttalas songe lei doppe* tietenkin hänkin oli siellä

diehttelasas (adv.) ~ **diehttalasas** (adv.) tiettävästi; *diehttelasas niege lea geavvan* tiettävästi noinkin on sattunut

diehttevaččat (adv.) tietävän tuntuisesti, tietävän oloisena, tietävän näköisenä; *geahčastii sutnje diehttevaččat* katsahti häneen tietävän näköisenä

diehttevassii (adv.) ~ **diehttavassii** (adv.) tiedoksi; *addit diehttevassii* tiedottaa, antaa tiedoksi

diehttevaš tietävä, tietäväinen; tietoinen

diehtti ~ **diehtti** (-s) tietävä (asioista); tietävä, tietäväinen (yliluonnollisista asioista)

diehtti tietäjä (yliluonnollisista asioista); *diehttinisu* tietäjänainen, *diehttidievdu* tietäjä, velho, poppamies

diehttislágan tietävänsorttinen; *galggašii Ánnes jearrat, dat lea diehttislágan nisu* pitäsi Annilta kysyä, se on tietävänsorttinen nainen

diehtu tieto, *das ii leat diehtu* siitä ei ole tietoa; taika, tolkkua, *diein su hommáinge ii leat olus diehtu* ~ *dáiga* niistä hänen hommistakaan ei ole paljon tolkkua

diehtunaddi tiedoksiantaja

diehtunaddin tiedoksianto; *diehtunaddináigi* tiedoksianto aika, *diehtunaddinbáiki* tiedoksiantopaikka, *diehtunaddinbeaivi* tiedoksiantopäivä, *diehtunaddinduođaštus* tiedoksiantotodistus

diehtunoažžun tiedoksisaaminen, tiedoksisaanti

dieigat sumentua, saada kaihi (silmästä)

dieigát katsoa sumein silmin (johonkin)

dieiggas, dieige- kaihinen, sumea (silmistä)

dieiggo (adv.) jossakin siinä, niillä main; *dieiggo dat dáhpáhuvai* niillä main se tapahtui

dieigi kaihi, harmaakaihi

dieigu värttinäluu tai kyynärluu; *siskkit dieigu* värttinäluu, *olggut dieigu* kyynärluu

dieigut saada kaihi (silmistä)

dieinnánaga (adv.) ~ **dieinnán** (adv.) juuri siellä, siinä lähistöllä; *dat galggašii leat dieinnánaga* sen pitäisi olla siinä lähistöllä

diekkár(aš) sellainen, semmoinen

diekko (adv.) siinä; sitä kautta, siitä; *galgá vázzit diekko* pitää kävellä siitä

dielas (-) tylsä (kirves tms.); tympääntynyt (ihmisestä)

dieldnat tympääntyä, saada tarpeekseen

dielkobahta täpläperä (porosta)

dielkoboaski täplänilkka (porosta)

dielkočuoivvat täpläsuivakko (karvanlatva vaalea, karvassa täpliä, turpa usein vaalea)

dielkodávda pilkkukuuume

dielkoduv´vá sepelkyyhky

dielkogál´lu täpläotsa (porosta)

dielkogobbá leppäkerttu, leppäpirkko

dielkojievja täplävalkko (valkoisesta porosta)

dielkojuolgi täpläjalka (porosta)

dielkomuohtu täplänaama (porosta)

dielkonjunni täpläturpa (porosta)

dielkoreabbá täplärapu

dielkosiidu täpläkylki (porosta)

dielkoskoarra pilkkaniska (lintu)

dielku täplä, laikku, läiskä, pilkku

dielkuluuvvat tulla laikulliseksi

diella tympäännys, kyllästys; *diela dahkat* kyllästyttää

dielladit tylsyyttää (kirves tms.); kyllästyttää

diellat tylsyä (kirveestä tms.); tympääntyä, kyllästyä

dielnnas (-) tylsä (kirveestä tms.); tympääntynyt, kyllästynyt (esim. työntekoon)

dielvejuolgi lättäjalka

dielvvásmuvvat tasoittua (maasta)

dielvvis, dielvves tasainen, tasoitettu (maasta)

dienas ansio, tienesti; *dietnasat* ansiot, tulot

dienasbargu ansiotyö

dienasdássi tulotaso

dienasmas'sin ansionmenetys; *dienasmas'sin čuzii su áigáibohtui* ansionmenetys tuntui hänen toimeentulossaan

dienasvearru tulovero

dienidit ansaita (rahaa), tienata

diensullasaš mainitunkaltainen, sen kaltainen; *diensullasaš áššit leat dáhpáhuvvan ovdalge* sen kaltaisia asioita on tapahtunut ennenkin

dieppánaga (adv.) juuri siellä, juuri sieltä; *dáhpáhuvai dieppánaga* tapahtui juuri siellä, *bođii dieppánaga* tuli juuri sieltä

dieppe (adv.) siellä, sieltä

dieppeboazu sikäläinen poro (siltä seudulta, josta olet kotoisin)

dieppidit siirtää sinnemmäksi

dieppil (adv.) sieltä päin, sieltä käsin

dieppimus sikimmäinen; *dieppimusas* sikimmäisenä, *dieppimussii* sikimmäiseksi

dieppimustá sikimmillään, lähimmillään (puhuteltavaa)

dieppit sikempi

dierbi, dierbbes leväperäinen, varomaton

dierbmádávgi sateenkaari

dierbmámuorji (bot.) sudenmarja

dierbmárássi (bot.) koiranputki

dierbut haparoida (eteenpäin); hutiloida; hölöttää

dierdidit sättiä

dierpmis ukko, ukkosenjumala; ukkonen

dierri roska (vedessä, verkkoon tarttuva)

dierrut roskaantua (kalaverkosta)

dies (adv.) siinä (lähellä puhuteltavaa)

diesa (adv.) siihen (lähelle puhuteltavaa)

diesánaga (adv.) siihen paikkaan (lähelle puhuteltavaa)

dieskkar vuori, ranneke (kintaanranteen sisäpuolella tai turkissa)

dieskkardit varustaa rannekkeella, karvanahkaisella vuorilla

diesttánaga (adv.) ~ **diesttán** (adv.) siinä lähellä, juuri siinä paikassa

diet se (siinä, lähellä puhuteltavaa); kyseinen, *diet dulvejahki lei dakka manjá soadi*
kyseinen tulvavuosi oli kohta sodan päätyttyä

dietnut paltaa, päärmätä, kantata

dievadas ~ **dievadás** täydennys (johonkin); *dievadasreantu* täydennyskorko,
dievadasskuvlen täydennyskoulutus

dievas (attr.) täysi, täysikasvuinen, kokonainen; *dievas agis* täysi-ikäinen, *dievas barggolašvuohta* täystyöllisyys, *dievas logus* täysilukuisena, *dievas šattus* täydessä kasvussa

dievasčoahkkin täysistunto

dievasgiehta täyskäsi (korttipelissä); *sus lei dievasgiehta muhto dáhpehalai liikká* hänellä oli täyskäsi mutta hävisi silti

dievaslaččat (adv.) täydellisesti

dievaslaš täydellinen, virheetön; täysi, täydellinen, täysimääräinen; täyteläinen, *dievaslaš smáhka* täyteläinen maku

dievaslašvuohta täydellisyys

dievaslohkosaš täysilukuinen; *dievaslohkosaš spábbačiekčanjoavku* täysilukuinen jalkapallojoukkue

dievasmahttit täydentää

dievasmeahttun epätäydellinen; *dievasmeahttun dutkamuš* epätäydellinen tutkimus

dievasválddálaš täysivaltainen; *dievasválddálaš čoahkkin* täysivaltainen kokous

dievasvuohta kylliys, täyteys; *sárdnidii váimmus dievasvuođas* saarnasi sydämensä kyllyydestä

dievat (adv.) paljon enemmän (jotakin jossakin); *doppe ledje dievat olbmot go ledje gáddán* siellä oli paljon enemmän väkeä kuin olin kuvitellut

dievddulágan miehekäs

dievdobealli mieshenkilö, miehenpuoli

dievdoolmmoš mieshenkilö

dievdu mies, mieshenkilö

dievduvuolta miehuus

dievihit täyttyä (nopeasti), tulla (äkkiä) täyteen; *čoahkkinsále dievihii* istuntosali täyttyi nopeasti

dievva (adv.) täynnä, täyteen, *njor'rii káffegohpa dievva* kaatoi kahvikupin täyteen; paljon, runsaasti, *doppe ledje dievva olbmot* siellä oli paljon väkeä

dievva (attr.) täysinäinen, täynnä oleva; *dievva čáhcelihti* täysinäinen vesiastia

dievvasit (adv.) täydelleen

dievvat täyttyä (jostakin), *stohpu dievai olbmuiguin* tupa täyttyi ihmisistä; kulua loppuun, täyttyä, tulla kuluneeksi (määräajasta), *ihhtin divvet čuođi jagi mu áhkkorohki riegádeamis* huomenna tulee kuluneeksi sata vuotta mummovainajani syntymästä

dievvá kukkula, kumpu, tieva; *dán beal' dievá leat* olla leppynyt, *don beal' dievá leat* olla vihainen

difteriija kurkkumätä

diftonga diftongi

digaštallanlávdi keskustelufoorumi

digaštallat tivailla, kinastella, kiistellä (keskustelussa); *dien áššis leat ollu digaštallan* tuosta asiasta on paljon keskusteltu

digaštít tivailla, kinastella

diggár (-is) tinkivä

diggár tinkijä

diggeášši oikeusjuttu

diggebeaivi oikeudenkäyntipäivä

diggebeavdi käräjäpöytä

diggečoarvi käräjähai, käräjäintiin altis henkilö

diggegolut (pl.) oikeudenkäyntikulut

diggeortnet oikeusjärjestelmä

diggestohpu (N) käräjätupa

digget tinkiä

diggeveahkki (N) oikeudenkäyntiavustaja

diggi oikeudenkäynti, käräjät; oikeus, tuomioistuim

diggojahkes käräjäivä, ahkera käräjäimään

diggojupmi tilaus

diggon tilaus; *diggonmáksu* tilausmaksu

diggot käydä oikeudenkäyntiä, käräjöidä; kinastella, tingata; tinkiä (kaupanteossa); tilata

digitála digitaalinen

dihkkat saada täitä; *soalddáhat ledje dihkkan soadi áigge* sotilaat olivat saaneet täitä sodan aikana

dihkká tikka (tiemerkki); *dihkábadji* tikanväli (erit. talvitiellä)

dihkkádit tikoittaa, viitoittaa, merkitä (tie) tikoilla

dihkkái, dihkás täinen; *dalle lei dihkás áiggi* niihin aikoihin oli paljon täitä

dihkkáluodda tikkatie

dihkkerássi (bot.) katinlieko

dihkket etsiä täitä, puhdistaa pää täistä; poistaa virheet (tietokoneohjelmasta)

dihkki täi, syöpäläinen; kakara, kersa; ohjelmavirhe (tietokoneohjelmassa)

dihkku (R) tikku, tulitikku; *šleadgalii dihku* sytytti tulitikun

dihppet varustaa tupsuilla

dihraidit hermoilla; *ii gánnet dihraidit* ei kannata hermoilla

dihte (pp.) ~ **dihtii** (pp.) takia, tähden, vuoksi; *dan dihte* sen takia, siksi

dihto (attr.) tietty, määrätty; *dihto ossodat* tietty osuus

dihtoearri ~ **dihtomearri** kiintiö

dihtolágan tietynlainen, määrätynlainen; *dihtolágan duhtavašvuohta* tietynlainen tyytyväisyys

dihtomielalaš tietynmielinen; määrätietoinen, tavoitteellinen

dihtor tietokone

dihtorastit työskennellä tietokoneella

dihtorprográm'ma tietokonenohjelma

dihtorteknihkka tietotekniikka

dihtosii (adv.) yleiseen tietoon

dihtosis (adv.) yleisessä tiedossa

dihhteš (-is) ~ dihttes (-is) tietäväinen; *lea hui dihteš, buot dat orru diehtimin* on hyvin tietäväinen, kaikki se tuntuu tietävän

dihttot ilmetä, olla tiedossa; *son ii leat dihtton* häntä ei ole näkynyt, hänestä ei ole kuulunut

dii te

diibmá (adv.) viime vuonna

diibmoáigi kellonaika

diibmobálká tuntipalkka

diibmobeallásaš puolituntinen, puolen tunnin pituinen; *diibmobeallásaš bosihanboddu*

puolen tunnin pituinen lepotauko

diibmobealli puolituntinen, puoli tuntia; *bisttii váile diibmobeali* kesti vajaan puoli tuntia

diibmočeahppi kelloseppä

diibmodávval kellotaulu

diibmogaska välitunti (koulussa)

diibmolássa ~ diibmoláse tiimalasi

diibmoleaktu tuntinopeus

diibmomáhttin tuntiosaaminen (koulussa); *su diibmomáhttin lea diimmázis buorránan*

hänen tuntiosaamisensa on viime vuodesta parantunut

diibmomearri kellonaika; tuntimäärä

diibmooahpaheaddji tuntiopettaja

diibmosaččat (adv.) tunneittain, tunti tunnilta

-diibmosaš -tuntinen; *guđadiibmosaš* kuusituntinen

diibmoviissaid (adv.) tuntikaupalla, tuntikausia; *lei diibmoviissaid doapman* oli tuntikausia touhunnut

diibmoviissár tuntiosoitin

diibmu ~ diibma tunti; kello (ajannäytin)

diida taika; taikausko

diidagoansta taika, taikatemppu

diidalogus loitsu

diidaosku taikausko

diidasátni taikasana

diidasoabbi taikasauva

diidái, diidás ~ diidii, diides taikauskoinen, enteisiin, ennusmerkkeihin uskova; *mu diides*

áhkku taikauskoinen mummoni

diiddadit harjoittaa taikuutta

diiddastallat taikoa, tehdä taikoja, harjoittaa (harmitonta) noituutta

diiddastit tehdä taikoja, harjoittaa (harmitonta) noituutta

diila tiili; ruutu (pelikorteissa)

diiladállu tiilitalo

diilageadgi tiiliskivi

diilageahči tiilenpää; *diilagežiid lohkat* suorittaa vankilatuomiota, lukea tiilenpäitä

diilaseaidni tiiliseinä

diilaviessu tiilitalo

diimmádálvváš viimetalvinen; *diimmádálvvaš ruosti buollašat* viimevuotiset tulipalopakkaset

diimmágeasáš viimekesäinen; *diimmágeasáš boaldi báhkát* viimekesäiset polttavat helteet

diimmáš ~ diimmá viimevuotinen; *diimmážii* viime vuoteen, viime vuotiseen, *diimmážis* viime vuodesta, viimevuotisesta, viimevuotiseen verrattuna

diimmuhala (adv.) tunnilleen

dikkal silmän yläpuolella oleva vaalea täplä (koiralla)

dikkalčalmmat täpläsilmäinen (koirasta)

dikkáskit ruveta väittelemään; ruveta kärejömään

dikkel vinoneliö (koristeaihe), ruutu (korteissa)

dikkelbotnet punakampela

dikŋa ~ diekŋa kirsu, nenänpää (koiran)

diksu kolja (eräs turskakala)

dikšár (-is) taitava hoitamaan

dikšobáiki hoitopaikka

dikšoguovddáš terveyskeskus

dikšosadji sijoituspaikka (esim. lapsen)

dikšoskáhppe keskoskaappi

dikšu hoito; huosta, *mánná váldojuv'vui dikšui* lapsi otettiin huostaan

dikšumeahttun hoitamaton, ruokkoamaton

dikšun hoito; huolto; muokkaus (esim. nahan)

dikšunbáiki hoitopaikka

dikšunboadus hoitotulos

dikšundoaibma hoitotoimenpide

dikšundoarjja hoitotuki

dikšungollu hoitokulu

dikšunlatnja hoitohuone

dikšunmáksu hoitomaksu

dikšunsadji sairaansija (sairaalassa, vanhainkodissa)

dikšunsuorgi hoitoala; *bargá dikšunsuorggis* työskentelee hoitoalalla

dikšunviessu parantola

dikšunvuohki hoitokeino

dikšut hoitaa; huoltaa; muokata (esim. nahkaa)

dikta runo

diktačál'li runoilija

diktačoakkáldat runokokoelma

diktajuolgi runojalka

diktalávlu runonlaulaja

diktalohkan runonlausunta

diktamihttu runomitta

diktatuvra diktatuuri

diktáhtor diktaattori

diktár runoilija

dikten runous

dikteren sanelu

dikteret sanella

diktet runoilla

diktit sallia, antaa (tehdä jotakin); antaa olla, *divtte orrut nie* anna olla sillä tavalla

dilálaš kiireetön

dilálašvuohta tilaisuus, *sus lei dilálašvuohta oassálastit rahpandoaluide* hänellä oli tilaisuus osallistua avajaisiin; tilanne, tila; olosuhde, *dilálašvuodat* olosuhteet, olot

dilát (S) tilata

dilddas (-is) hyllyvä, hyytelömäinen

dilddiidit ruveta hyllymään, hytkymään

dilddistit hyllyä, hytkyä

dildduhit kävellä hytkyen (lihavasta ihmisestä)

dildi ~ dildá hyllyvä, upottava paikka (esim. suo); hyytelö

diliheapme, dilihis levoton, rauhaton, *dilihis bártnáš* levoton pikkupoika; kiireinen, varattu, *dilihis dálueamit* kiireinen talonemäntä

dilihisvuohta levottomuus, rauhattomuus; kiireisyys

dilihuddat olla levoton, käyttäytyä levottomasti, hermoilla; *bártnáš vikkai dilihuddat girkus* pikkupoika pyrki hermoilemaan kirkossa

dilihuvvat tulla levottomaksi, rauhattomaksi, hermostua; tulla kiireiseksi

dilkalit tipauttaa, antaa vähän jotakin

dilket tilkitä

dilkui, dilkos täplikäs, täpläinen, laikukas; *dilkos cizáš* täplikäs pikkulintu

dil'la (bot.) tilli

dillat (adv.) suoraan (johonkin), suoraa päätä; *čákŋalii dillat sisa* astui suoraa päätä sisään

dilláduvvat ehtiä, löytää aikaa (tehdä jotakin)

dilledieđáhus tilannekatsaus; *ekonomalaš dilledieđáhus* taloudellinen tilannekatsaus

dil'let ommella koristeverkoja (lapintakkiin)

dilli aika (johonkin); olosuhde, tila, tilanne; tilaisuus; olot, olosuhteet

dilli koristeverka

dilljá teljo, tuhto (veneessä); *dilljarággu* teljokaari

dilot sytykehalko

dilsi, dilsses haluton, vastentahtoinen, *lei nu dilsi dohko vuolgít* oli niin haluton sinne lähtemään; kesäteräinen (esim. viikatteesta)

dilsivuohta haluttomuus, vastentahtoisuus

dilssášit pitää (jotakuta) kovin haluttomana, vastentahtoisena; pitää kesäteräisenä

dilsut tulla haluttomaksi, vastentahtoiseksi; tulla kesäteräiseksi

dilven tasoitus, jyräys

dilvenbierrggas jyrä, tasoitin

dilvet jyrätä (tasaiseksi), lanata, tasoittaa maata

dimaid dámaid (adv.) ~ **dimiid dámiid** (adv.) naama peruslukemilla, totisella naamalla; *muitalattai dimaid dámaid dieid giellásiid* kertoili totisella naamalla noita valheita

dimádahttit tehdä pehmeä keli

dimádas pehmike

dimádat pehmeä keli (hangen pinta on pehmennyt)

dimášit pitää (esim. patjaa) liian pehmeänä

dimbbar askare; *dimbbardit* askaroida

dimbbar tukki, hirsi

dimbbarlahtta tukkilautta

dimbbarsahá hirsisaha

dimbbarseahkka rojusäkki

dimihit pehmetä (äkkiä); tuntua (äkkiä) pehmeältä

dimis, dipma pehmeä (sisältä, sisäpuolelta), pehmeä (lumesta); pehmeäluontoinen (ihmisestä)

dimistit tuntua pehmeältä; *dimistii gihtii* tuntui pehmeältä käteen

dimisvuohta pehmeys; pehmeäluontoisuus

din teitä/teidät ~ teidän

dines tienesti

dinestus ansiot, tienesti

dinet ansaita (rahaa, palkkaa)

dinguin teidän kanssanne

dinin teinä ~ teiksi

dinodit päärmäillä (vaatetta, pitkään)

dinostat päärme, palle (vaatteen)

dijal kirsu, kuononkärki (koiran)

dinga ~ **tinga** esine, tavara, kapine, kapistus, kampe; (ihmisestä, usein paheksuvasti) *láikkēs*

dinga laiskuri, *rábmás dinga* suupaltti, *šláttaris dinga* juoruämmä; kangas, *asehis dinga* ohut kangas

dingabihtta tilkku

dingojeaddji tilaaja (esim. lehden)

dingojupmi tilaus

dingon tilaus

dingot tilata

diplomatiija diplomatia

diplomáhtalaš diplomaattinen

diplomáhtta diplomaatti

diplomáhttapás'sa diplomaattipassi

dipmabiššan (bot.) kyläkarhiainen

dipmabohcci letku

dipmadit pehmentää, saada pehmenemään

dipmadit (adv.) pehmeästi; *guoros seahkka gahčai dipmadit láhttaí* tyhjä säkki putosi pehmeästi lattialle

dipmaduodji kangas- ja nahkakäsityöt

dipmagálvu pehmo (software)

dipmat pehmetä; nahistua (vihanneksista, omenoista)

diraidit hermoilla, säntäillä (hermostuneesti), tuskailla

dirbbodit horjahdella, huojua

dirbbot, dirbbogis hätäilevä

dirbmehit naukkailla, ryypätä

direktevra johtaja

diret ~ **dirgget** tiirikka

dirigeanta kapellimestari

dirigeret johtaa (esim. orkesteria); ohjailla, määräillä

dirkat tulla (nimeksi, aivan vähän kalansaaliista); *aiddo dal de dirká* kalaa tulee vain nimeksi

dirkkehit tulla (äkkiä; nimeksi, aivan vähän kalansaalista); *ii dirkket ii mihkkige* ei tule kalan kalaa

dirrat hermoilla, tuskailla

dir'ri pikkupojan kikkeli

dirri roska (vedessä)

dir'rot roskaantua pahasti (kalaverkosta)

dir'rulit pinkaista, kipaista (erit. lyhytjalkaisesta)

dirrut roskaantua (kalaverkosta)

dir'rut pinkoa (erit. lyhytjalkaisesta)

dis teillä ~ teiltä

diska tiski, myyntipöytä; *diskka duohken* tiskin takana

diskabeavdi tiskipöytä

diskeahтта levyke

diskursa diksurssi

dispeansa ~ **dispa** (N) erivapaus, vapautus; erillislupa

disposišuvdna dispositio, jäsennys

disputašuvdna tohtorinväitös

dissertašuvdna väitöskirja

dissonánsa riitasointu

disttat ~ **disdat** tiistai; *disttaga* tiistaina, *disttagaid* tiistaisin, *disttahkii* tiistaiksi, tiistaihin mennessä

diškalit kaataa, roiskauttaa (pois, maahan, nestettä)

diškasit räiskähtää, roiskahtaa; kaatua roiskahtaa (maahan, nesteestä)

dišká ryypä; *válddašii diškkáid* ryypiskeli

dišket räiskäyttää, roiskauttaa; kaataa pois (nestettä); lähteä (nopeasti johonkin), lennähtää (johonkin)

diškkanas roiskahdus

diškkas roiske

diškkastit ~ **diškkádit** räiskäyttää, roiskauttaa

diškkán äyskäri

diškkodit räiskytellä, roiskutella

diškulit räiskiä, roiskia (nopeasti)

diškut räiskyttää, roiskuttaa

diva varaosa, korjaustarvike; juoksute (viiliä varten)

divas (-is) visu, tarkka tavaroistaan; saita, itara

divat maksu (lakisääteinen); kymmenys (hist.); palkkio

divatmielki (hist.) maitotinki, tinkimaito (talosta päivittäin noudettava)

divdna (adv.) kaikki tyynni, tyystin, tykkänään; tarkkaan, tarkalleen, tarkoin

divga pieni kello, tiuku, kulkunen; *čuođjalis divga* helisevä tiuku

divgabáddi tiukuhihna (ajoporolla)

divgaheasta tiukuhevonen

divideanta osinko

divišuvdna divisioona

divodandoarjja korjauslaina

divodeapmi korjaaminen, korjailu; järjesteleminen, asetteleminen

divodit korjailla, kohentaa; järjestellä, asetella

divodus korjaus

divohat korjaamo

divrasit (adv.) ~ **divrasii** (adv.) kalliisti; *lotnut divrasii* lunastaa kalliisti

divrái, divrás itikkainen (jolloin on paljon itikoita); *dát lea divrás geassi* tänä kesänä on paljon itikoita

divrebor'ri hyönteissyöjä

divret kallistaa, nostaa (tavarán) hintaa

divri hyönteinen, itikka; kakara, penska

divriluvvat tulla hyönteisiä täyteen

divrras kallis, *divrasii* kalliiseen hintaan, kalliilla, *gártat divrrasin* tulla kalliiksi, *orui leamen divrras* tuntui kalliilta; kallisarvoinen, arvokas, *divrras dávvir* aarre, *divrras geađgi*

jalokivi, *divrras lastamuorra* jalo lehtipuu, *divrras metál'la* arvokas metalli, jalometalli

divrrastallat (+ kom.) pitää jotakin tunnesyistä erityisen arvokkaana; *áhkkorohkki lávii*

divrrastallat dainna árbedorttiinis mummovainajani piti sitä perintörukkiaan erityisen kallisarvoisena

divrrasvuohta kalleus; kallisarvoisuus, arvo

divrrašit pitää jotakin liian kalliina; *divrrašii dan biilla iige oastán dan* piti sitä autoa liian kalliina eikä ostanut sitä

divrudit saada kallistumaan, nostaa (tavarán) hintaa)

divrut kallistua (hinnaltaan); *sakka leat gusto divron káfet diimmážiis* kovasti on näemmä kallistunut kahvi viime vuodesta

divsket ~ divskkastit ~ divskkádit tiuskahtaa; kieltää (äkkiä) äkäisesti

divskut ~ divskkodit tiuskia (jatkuvasti); *dat lávii divskut mánáidisguin* hänellä oli tapana tiuskia lapsilleen

divššár (-is) ~ dikšár (-is) taitava hoitamaan

divššár ~ dikšár hoitaja, hoituri

divššodit hoidella

divššohas hoidokki; potilas

divššohat hoitola, hoitokoti

divššokeahtes (attr.) hoitamaton; *divššokeahtes ášši* hoitamaton asia

divššuhit hoidattaa; *divššuhit bániidis* hoidattaa hampaansa

divttásmuvvat tiivistyä (vesitiiviiksi)

divttástus tiiviste; *molsut divttástusaid* vaihtaa tiivisteet

divttášit pitää jotakin liian tiiviinä, vedenpitävänä

divttis tiivis, vedenpitävä, läpäisemätön

divttistit tiivistää

divuhastit korjauttaa (nopeasti)

divuhit korjauttaa; *galggašii divuhit dan boarráset biilla* pitäsi korjauttaa se vanhempi auto

divuhus korjauttaminen, korjaus

divuhussii (adv.) korjatuksi, korjautetuksi; *divuhussii oažžut* saada korjatuksi, korjautetuksi

divustit korjata (vähän tai nopeasti); *divustii daid sihkkeliid ja nu duolbmali* korjasi

nopeasti pyöränsä ja niin lähti polkemaan

divvašuvvat korjautua, korjaantua

div'vosupmái gč. **divuhussii**

div'vot tulla korjatuksi

div'vot täyttyä (vahingossa, esim. astiasta)

divvulit korjata (nopeasti)

divvumassii gč. **divuhussii**

divvun korjaus, kunnostaminen

divvunbargu korjaustyö, kunnostustyö

divvut korjata, kunnostaa

do (adv.) tuolla (kaukana); *do doppe* tuolla noin, *do dot boazu* tuo poro tuolla, *miison doges lea?* mikähän tuolla oikein mahtaa olla?

doaba käsite

doabalaš käsitteellinen

doabmil (-is) touhukas, puuhakas, reipas

doaččihit ruveta äkkiä virtaamaan hiljaa

doaččis, doaččes tyynesti virtaava (joesta)

doadjalit taitella, katkoa; *doadjalit gálva ovssiid* taitella, katkoa kuivia oksia

doadjásit taittua; soveltua taitettavaksi

doadjemeahtun murtumaton

doadjilit taittaa, katkaista (nopeasti)

doadjin taittaminen, taitto; taitto (painotuotteen)

doadjit taittaa, katkaista; taittaa jäsenensä, *dojii juolggi* taittoi jalkansa; taittaa painotuote

doadju taite

doadgasit (adv.) huolimattomasti, sutaisten

doadggas (-is) hössöttelevä, hoppuileva; huolimattomasti tehty, sutaistu, *doadggasis duodji* sutaisten tekaistu käsityö

doadgit hössöttää, hoppuilla; tehdä huolimattomasti, sutaista, huitaista

doahkki parvi (ihmisiä, lintuja); kokkare, paakku (jauhoja, ryynejä tms.)

doahkkut tulla kokkareiseksi, paakkuuntua, kokkaroitua; *diet nisojáffut leat sakka dohkkon* nuo vehnäjauhot ovat kovasti paakkuuntuneet

doahpagastit käsitteellistä

doahpánas näpistelijä, pikkuvaras

doahpánastit näpistää, näpistellä, kähveltää

doahpánasvuohta näpistely, taipumus näpistelyyn

doahpulis nappailla, sieppailla, napsia

doahput napsia, noukkia; tärppäillä, tärppiä (kaloista), *ii lean guolli dalle doahpunlanjas* ei ollut kala silloin syönnillään; näpistellä, siepata (itselleen)

doahtta tottuneisuus, mielenkiinnon puute, välinpitämättömyys; *doahta váldit* (masa nu) ~ *doahta dahkat* (masa nu) kyllästyä, tottua ja menettää mielenkiintonsa (johonkin)

doahttadit (masa nu) totuttaa, harjaannuttaa (johonkin)

doahttalit totella (toista ihmistä); noudattaa, ottaa huomioon (määräyksiä)

doahttalmeahtun tottelematon

doahttalus noudattaminen (määräysten)

doahttat (masa nu) tottua, harjaantua, kyllästyä (johonkin); *lei juo doahhtan daidda agálaš nákkuide* oli jo kyllästynyt niihin ikuisiin kiistoihin

doahttoboahtal tuttipullo

doahttu säie (köyden); lankakimppu (loimessa)

doahttu tutti; *bás mánáš njamai doahthu* pienokainen imi tuttia

doai te (kaksi)

doaibat riutua; (R) toipua

doaibma toimi, toiminta; toimi, tehtävä

doaibmabadji toimikausi; *presideantta doaibmabadji* presidentin toimikausi

doaibmabáiki toimipaikka; *sámedikki doaibmabáiki lea Anáris* saamelaiskäräjien toimipaikka on Inarin kirkonkylässä

doaibmabidju toimenpide

doaibmačilgehus toimintakertomus, vuosikertomus

doaibmadállu toimitalo

doaibmadoal'li toimenhaltija

doaibmagoddi toimikunta, komissio

doaibmagolut (pl.) toimintakustannukset

doaibmaguovlu toimialue

doaibmahehttejuv'von (N) vammainen, liikuntavammainen

doaibmajahki toimintavuosi

doaibmajodiheaddji toiminnanjohtaja

doaibmalanajat (pl.) toimitilat

doaibmalohpi toimilupa

doaibmameahttun toimimaton

doaibmameahttunvuohta toimimattomuus

doaibman toiminta; *doaibman-* toiminta-, toiminnallinen

doaibmanamma toiminimi

doaibmanávccat (pl.) toimintakyky

doaibmasadji toimitila

doaibmanvuohki toimintamuoto

doaibmaolmmoš toimihenkilö, toimitsija

doaibmaorgána toimielin

doaibmaplána toimintasuunnitelma

doaibmasuorgi toimiala

doaibmat toimia, olla toiminnassa; toimia, menetellä; toimia (ammatissa tms.), *doaimmai guhká girkohear'rán dán searvegottis* toimi pitkään kirkkoherrana tässä seurakunnassa

doaibmaváddu liikuntavamma
doaibmaváttot vammainen; liikuntavammainen
doaibmavejolašvuohta toimintamahdollisuus
doaibmavuohki toimintatapa
doaibmái, doaibmás toimelias; *doaibmás nisu* toimelias nainen
doaibmi yrittäjä; *bargá doaibmin* työskentelee yrittäjänä
doaibmidit toimia (esim. laitteesta)
doaimmahanbálká toimituspalkkio
doaimmahanbeaivi toimituspäivä, jättöpäivä
doaimmahanmáksu toimitusmaksu, toimituspalkkio
doaimmahannávccat (pl.) suorituskyyky
doaimmahanváltti toimeenpanovalta
doaimmahanvuohki suoritustapa, toimitustapa
doaimmahat toimisto; virasto (N, R)
doaimmahatbargi toimistotyöntekijä; virastotyöntekijä (N, R)
doaimmahatdikkš toimistonhoitaja
doaimmahathoavda toimistopäällikkö
doaimmaheaddji toimittaja, toimeenpanija; toimittaja (lehden, radion); päätoimittaja (N)
doaimmaheapme, doaimmahis toimeton; aloitekyvyttö; toimimaton
doaimmaheapmi toimittaminen, toimitus; toimeenpano; suoritus; huolinta
doaimmahisvuohta toimeettomuus; aloitekyvyttömyys; toimimattomuus
doaimmahit toimittaa (johonkin); toimittaa, toimeenpanna, suorittaa; toimittaa (esim. lehteä)
doaimmahus toimitus (lehden, radion, television); toimitus, toimittaminen, suoritus
doaimmahusalmmái (jur.) ~ **doaimmahusolmmái** (jur.) toimitusmies
doaimmahusgirji (jur.) toimituskirja
doaimmahusgoddi toimituskunta (julkaisun tms.)
doaimmahuvvat tulla toimeettomaksi; tulla aloitekyvyttömäksi
doaimmaiddállu monitoimitalo
doaimmalaš toimelias, omatoiminen
doaimmashehttejuv'von (N) vammainen
doaimmár prosessori, suoritin (tietokoneen)
doaisttázii (adv.) toistaiseksi; *bargá doaisttázii hárbjehal'lin* työskentelee toistaiseksi harjoittelijana

doaivu toivo, *vulggii dan doaivvus ahte ...* lähti siinä toivossa että ..., *osku, doaivu ja ráhkisvuohta* usko, toivo ja rakkaus; luulo

doaivumis (adv.) toivottavasti; *doaivumis oaidnalat fas fargga* toivottavasti tavataan taas kohta

doaivumuš toivomus, toive; *mus livččii dakkár doaivumuš ahte ...* minulla olisi sellainen toivomus että ...

doaivut toivoa (itämurteissa); luulla (länsimurteissa)

doaivva toive; toivo

doaivvajurddašeapmi toiveajattelu; *diet lea dus dušše doaivvajurddašeapmi* tuo on sinulta vain toiveajattelua

doaivvalaš toiveikas; *lei doaivvalaš iežas buorráneamis* oli toiveikas parantumisestaan

doaivvaniehkku toiveuni

doaivvohahtti toivottava; *doaivvohahtti ášši* toivottava asia

doaivvuheapme, doaivvuhis toivoton; *doaivvuhis dáhpáhus* toivoton tapaus

doaivvuhisvuohta toivottomuus

doaivvuhit toivoskella, toivotella; toivottaa, *doaivvuhii buriid juovllaid* toivotti hyviä joulunpyhiä

doaivvuhuddat olla toivottomana; tuoda ilmi toivottomuutensa

doaivvuhuhttit tehdä toivottomaksi; saada menettämään toivonsa

doaivvuhuvvat tulla toivottomaksi; menettää toivonsa

doajašit taitella (vähin erin); *doajašii gálva ovssiid* taitteli kuivuneita (koivun)oksia

doajádat hanki (jalan alla ajoittain murtuva)

doajáhat taite, murros; tyrsky, hyökyaalto (matalassa vedessä)

doajáhatáigi murroskausi; *aiddo dál eallit čiekŋalis doajáhatáiggi* parhaillaan eletään syvää murroskautta

doajáldat katkelma; *doajáldat Kalevalas* katkelma Kalevalasta

doajestit taittaa, katkaista (nopeasti); *doajestii gálva oavssi* taittoi kuivan (koivun)oksan

doajihit päästää taittumaan; päästää (esim. moottorikelkka) putoamaan jäihin; taitattaa, panna taittamaan; soveltua taitettavaksi

doaktáratteasta (N) lääkärintodistus

doaktárcealkámuš lääkärinlausunto

doaktárdárkkástus lääkärintarkastus

doaktárduodaštus (S) lääkärintodistus

doaktárkantuvra lääkärin vastaanottohuone

doaktármáksu lääkäripalkkio

doaktárnákkáhallan tohtorinväitös

doaktáruššat tohtoroida; *guvhlár doaktárušai su julggiid ala* kansanparantaja tohtoroi hänet jalkeille

doaladahkes pidättelevä, vastaanpaneva (erit. ajoporosta); hankala talutettava

doaladit pidätellä, panna vastaan (erit. ajoporosta); pidellä, *doaladii čuoimmis* piteli sauvoimesta; pidellä, pitää (jotakin jossakin), *doaladii girjji giedas* piteli kirjaa kädessään; pitää hallussaan

doaladupmi asenne

doaladuvvat asennoitua, suhtautua

doalahahtti pidettävä, pidettävissä oleva; *diet lea áibbas doalahahtti visti* tuo on ihan pidettävissä oleva rakennus

doalahallamuš pidättelevä, pidäteltävä; *mus lei oalle doalahallamuš, amas son dohko vuolgat* minulla oli tosi pidättelevä, jottei hän sinne lähtisi

doalahit panna tai saada pitämään (esim. kokous); pidättää (jotakuta tekemästä jotakin); pitää (jokin asia) omana tietonaan; säilyttää, pitää yllä, *doalahit soabalašvuoda* pitää yllä sopua; pidättää itselleen (esim. oikeuden johonkin); kyetä olemaan (tekemättä jotakin), *doalahii gávdnasiid* pidätteli naurua

doallamuš pitäminen, pidettävä

doallanmáksu tilausmaksu (lehden)

doallanmuorra kahva (viikatteen varressa)

doallat pitää (kiinni); pitää, pidätellä; pitää, ylläpitää, *doallat dálu* pitää taloa; *doallat deaivása* pitää paikkansa; tilata, olla (lehden) tilaaja; viettää (juhlapäivää, häitä jne.), *doalai juovllaid* vietti joulunpyhät; esittää, pitää, *doalai čáppa sága* piti kauniin puheen

doallánnmearka ryhmittymismerkki

doallánnit pitäytyä; doallánnit (gosa nu) seisautua (johonkin joksikin aikaa), viivähtää (jossakin); ryhmittä (liikenteessä)

doal'levaš ~ doallavaš paikkansapitävä; pitävä, sitova, voimassa pysyvä, *doal'levaš eaktu* sitova ehto

doalli kulku jälki, ahkion- tai reen jälki, tola (lumen alle peittynyt tie)

doal'li haltija (esineen, asunnon tms.); tilaaja (esim. lehden); hoitaja pitävä

doal'li pitävä, -pitoinen; *silbadoal'li* hopeapitoinen

doal'lil (-is) pitävä, luja, *doal'lilis plána* pitävä suunnitelma; pitävä, liukumaton (esim. kenkä)

doal'iristáhčči sylikummi (miespuolinen), kummisetä

doal'iristeadni sylikummi (naispuolinen), kummitäti

doallu talous, talonpito; porotaloyksikkö (N); pitoisuus, *sáltedoallu* suolapitoisuus; doallu (tapahtuma), *doalut* huvitilaisuus, pidot; hoito, huolenpito, huolto; tila, lohkotila

doalpá ~ doalpu muinainen 25 äyrin kolikko (N)

doalpi valkosäärinen poro

doalvalit lähteä ravaamaan

doalváí, doalvás hyvä ravaamaan; *sus lea doalvás heasta* hänen hevosensa on hyvä ravaamaan

doalvegeainnus ~ doalvevuojáhat ravirata

doalveheasta ravihevonen, ravuri

doalvi ravi; *doalvvi vuodjit* ajaa ravia

doalvulit viedä (johonkin nopeasti); *vai áitái don doalvulat dieid gálvvuid!* vai aittaan sinä viepäiset nuo tavarat!

doalvun vieminen; venti, maastavienti

doalvungálvu vientitavara

doalvut viedä (jonnekin); viedä mennessään, *goaskin sáhtttá doalvut miesi* kotka voi viedä poronvasan; viedä, johtaa (johonkin), *riidaleapmi ii doalvvo gosage* riitely ei johda mihinkään, *diet bálggis doalvu vári ala* tuo polku johtaa vaaran laelle

doalvvabuvtta vientituote

doalvvástit ravata, nelistää (joutuisasti)

doalvvuhit saada tai panna viemään; vietellä pahaan, johtaa harhaan; soveltua vietäväksi

doama doama (adv.) kipin kapin, kiireen vilkkaa; *de doama doama bargui!* nyt kipin kapin hommiin!

doamaheapmi hoputtaminen, kiirehtiminen

doamahit hoputtaa, kiirehtiä; *doamahii su vuolgit* hoputti häntä lähtemään, *doamahii su mátkái* hoputti häntä matkaan

doamihit kiiruhtaa, rientää (äkkiä, jonnekin); *doamihii mátkái* lähti kiireesti matkaan

doantá pahus; *vuoi doantá go in gullan ovdal dien áššis!* voi pahus kun en kuullut aikaisemmin tuosta asiasta!

doaŋgasit (adv.) jäykästi, *lihkadii viehka doaŋgasit* liikkui aika jäykästi

doaŋgat, donges jäykkä, kankea

doaŋgegeasáhat jäykkäkouristus

doaŋggas, doange- jäykkä, kankea (jäsenistä); *suorpmat ledje nu doaŋgasat* sormet olivat niin jäykät

doaŋggástallat kangerrella; *doaŋggástalai sámástettiin* kangerteli saamea puhuessaan

doaŋggesnjuovčča kankeakielinen henkilö

doangi kömpelö ihminen (liikkeissään)

doangi, doangges kömpelö (liikkeissään)

doaŋgudit jäykistyttää, jäykistää, kangistuttaa, kangistua

doaŋgut jäykistyä, kangistua

doapma kiire, touhu

doapmalahttit hoputtaa, panna kiiruhtamaan

doapmalit kiiruhtaa, rientää (nopeasti, jonnekin)

doapman hoppuilu, riento

doapmat, dobmes/doapmadis ripeä, rivakka; *dobmes dárjjodeaddji* ripeä tarjoilija

doapmat kiiruhtaa, rientää

doappal tupuli, verkonmerkki

doappar kampe, romu; jäte, kotitalousjäte

doapparbáiki kaatopaikka

doappargávpi romukauppa

doappargeress ahkio (louteita ja muita tavaroita varten)

doaráskit ruveta, yltyä tappelemaan; joutua tappeluun

doaráskit ~ doarástuvvat joutua poikittain (esim. vene virrassa)

doardna torni

doardnagájon naakka

doardnát näkyä muiden yli

doares- poikittainen, poikittais-

doaresbálggis polku (risteävä)

doaresbealli syrjäpuoli, syrjäseutu; *doaresbealde* syrjässä, syrjäseudulla, *doaresbeallai* syrjään, syrjäseudulle, *doaresbeale* syrjäkautta, syrjäseutua myöten

doaresbiegga laitatuuli, sivutuuli

doaresčáhcaí (adv.) sivuvirtaan, poikkivirtaan

doaresčuolda patopaalu (lohipadon poikittaisessa osassa)

doaresflöita poikkihuilu

doaresguvlui (adv.) sivusuunnassa

doaresjietna ~ **doaresoaivil** soraääni; *olbmot ledje eanaš ovttaoaivilis muhto soames doaresjietnage gul'lostii* ihmiset olivat pitkälle yksimielisiä mutta jokunen soraäänikin kuultiin

doaresluodda sivutie

doaresmuorra poikkipuu (kodassa); *doaresmuorat* puolapuut (voimisteluteline)

doaresrávdnji sivuvirta

doaresseaidni päätyseinä

doaresstábat deahkkeseal'la poikkijuovainen lihassolu

doarggatgaccaid (adv.) jännityksestä täristen

doarggatjienain (adv.) ääni väristen

doarggástus järjestys; tärinä

doarggistahttit tärisyttää, värisyttää

doarggistanjietnadat täryääne

doarggisteaddji tärisevä, värisevä; *multalattai doarggisteaddji jienain* kertoili ääni väristen

doarggistit järjestä, järkkyyä, *eana lea ohpit doarggistan* maa on jälleen järissyt; täristä, tutista, vapista, *oppa su gorut doarggistii* koko hänen kehonsa tutisi

doaris lohipadon poikittainen osa, poikkipato

doaris, doares poikittainen, poikittais-, poikki-

doaristit kävellä niin, että jalkaterät osoittavat ulospäin

doarjaleaddji (adj.) kannattava, puoltava

doarjaleaddji (subst.) kannattaja, tukija, puoltaja; *son lea fitnu doarjaleaddji* hän on hankkeen puoltaja

doarjalit kannattaa, tukea, puoltaa (esim. suunnitelmaa); tukeutua, vedota (johonkin), *doarjalii gieldda njunnošiidda* vetosi kunnan johtoon

doarjalus tuki (fig.), puolto

doarjánit lähteä kulkemaan varovasti, tasapainoillen

doarjja avustus, tuki; tuki, kannatus, puolto

doarjjabáiki tukikohta

doarjjalahttu kannattajajäsen; *lea min searvvi doarjjalahttu* on yhdistyksemme kannattajajäsen

doarjjaoahpahus tukiopetus

doarjjaoassi tukiosa

doarjjaolmmoš tukihenkilö

doarjjaortnet tukijärjestelmä

doarjjamuorra kaide

doarjjaruhta tukipalkkio

doarjjasearvi kannatusyhdistys

doarjjastašuvdna tukiasema

doarjjuhit saada tai panna tukemaan; ottaa tukea (jostakin); juosta, kävellä (varovasti, tasapainoillen)

doarjun tukeminen, pönkittäminen; kannattaminen, tuki, kannatus

doarjut tukea, pönkittää; tukea, puoltaa, kannattaa, olla jonkin kannalla; tukeutua, ottaa tukea

doarki kovakourainen henkilö, kovakoura

doarkkas, doarka kovakourainen; *lei doarkkas mánáidisguin* oli kovakourainen lastensa kanssa

doarostit puskea (kerran); tapella (vähän)

doarostuddat aikoa puskea (epäröiden), olla puskemaisillaan; haluta tai aikoa tapella

doarostuvvat aikoa puskea; haluta tai aikoa tapella; joutua tappeluun

doarrádallan vaino, ajojahti; *politihkalaš vuostálastiid doarrádallan* poliittisten vastustajien ajojahti

doarrádallat vainota, ahdistella; *doarrádallat nuppeláhkaijurddaše(a)ddjiid* ahdistella toisinajatteliijoita

doarrádal'li vainooja, ahdistelija

doar'rás (adv.) poikittain, syrjittäin, sivuttain, *doar'rás geahččat* karsastaa; (jonkin) poikki, poikkisuunnassa

doar'rásii (adv.) poikittain, poikkisuuntaan; *doar'rásii man'ni* risteävä

doar'rásnjuikestat syrjähyppy

doar'rát ruveta tappelemaan

doarrideaddji takaa-ajaja; seuraaja, perässätulija

doarridit ~ doarredit ajaa takaa, tavoitella, seurata; pysyä perässä

doarrogievra nyrkkisankari

doar'ru tappeleva, tappelunhaluinen

doarru tappelu, taistelu, kamppailu; *šattai ~ buol'lái doarru* syntyi tappelu

doarrun tappelu; *doarrunmiella* tappelunhalu

doarrut tapella, taistella; puskea (erit. pässistä)

doarsi kompuraajalka (ihmisestä)

doarssas, doarse- kompura, tönkkö (jalasta)

doarssuhit kulkea kompuroiden

doarškalit läimäyttää

doarškit läimähdellä

doarškkihit läimähtää

doarta rukki

doaruhit ahdistella jotakuta, olla jonkun kimpussa

doarvái (adv.) tarpeeksi, kylliksi, riittävästi, *doarvái ruhta* kylliksi rahaa, *doarvái*

dinenvejolašvuodát riittävästi ansiomahdollisuuksia; (+ adj./adv.) *doarvái buorre* tarpeeksi hyvä, *doarvái bures* tarpeeksi hyvin

doarvi kuorma (kokonainen); määrä (riittävä), *muorradoarvi* tarvittava määrä (esim. polttopuuta); annos, *borramušdoarvi* ruoka-annos

doassa rasia, *riššadoassa* tulitikkurasia

doassanmuorra kohennuskeppi

doassat kohentaa (tulta)

doaškalit läimäyttää

doašká korvapuusti, läimäys

doaškit läimähdellä, lätkähdellä

doaškkihit läimähtää, lätkähtää

doaškunspábba lentopallo (peliväline)

doaškut lätkytellä, läpsiä; taputtaa (käsiään)

doavdnjái, doavdnjás hyvin kylmältä ja tuulelta suojaava

doavdnjeeal'li vaippaeläin

doavdnjelasta suojuslehti

doavdnji kääre, suojus; tarpeeksi vahva lumi (esim. hiihtämiseen); vaippa (maapallon)

doavggus pehmuste, pehmike (esineen ympärillä)

doavhli vesirakkula

doavki, doavkkes tyhmä, typerä; *dovddai iežas doavkin* tunsu itsensä typeräksi, *doavki dego sávza* tyhmä kuin lammas

doavkivuohta tyhmyys, typeryyys

doavkkan typerys, houkka

doavkkas (-is) tyhmäkö, typeräkö; *doavkkasis dahku* typeräkö teko

doavkkášit (soapmása) pitää (jotakuta) kovin tyhmänä, typeränä; *doavkkášedje su diekkár doibmii* häntä pidettiin kovin tyhmänä tuollaiseen tehtävään

doavkut tyhmetä, tyhmistyä, typertyä

doavskalit maiskauttaa (suutaan)

doavskit maiskahdella (suusta)

doavskkašit ~ doavskkuhit maiskuttaa (suutaan)

doavtterdutkkus ~ doavttergrádda (N) tohtorintutkinto

doavtterguovddáš lääkärikeskus

doavttervirgi lääkärinvirka

doavttir lääkäri; *fitnen ikte doaktára luhtte* kävin eilen lääkärissä, lääkärin vastaanotolla

doavttir tohtori; *sii leat oahppan olbmot, sin joavkkus leat doaktárat ja duopmárat* he ovat oppinutta väkeä, heidän joukossaan on tohtoreita ja tuomareita

doavva ~ toavva touvi, köysi; *doavvabálku* köysinippu, köysivyyhti

doažžat, doažžadis ~ doažži, doaččes hiljaa, rauhallisesti virtaava (virrasta)

doažži seisova vesi (joessa)

doažžudit saada tai panna virtaamaan hiljemmin, rauhallisemmin; saada (esim. levoton ihminen) asettumaan, rauhoittaa, tynnyttää

doažžut virrata hiljemmin, ruveta virtaamaan hiljaa; asettua (virrasta), asettua, rauhoittua, tyyntyä (ihmisistä)

dobadahttit tehdä takkala, paataja, keli, jolla lumi tarttuu suksien pohjaan

dobadat takkala, paataja, keli, jolla lumi tarttuu suksien pohjaan

dobadit ryvettyä, ryvettää, sotkea itsensä

dobbánit etäännyä, loitota

dobbelii ~ dobbelebbui tuonnemmaksi, kauemmaksi; *dobbelažžii* vähän tuonnemmaksi, vähän kauemmaksi

dobbelis ~ dobbeleappos tuonnempana, kauempana; *dobbelaččas* vähän tuonnempana, vähän kauempana

dobbil tuonnempaa (ohi), kauempaa (ohi); *dobbelačča* vähän tuonnempaa (ohi), vähän kauempaa (ohi)

dobbut turvota (ovesta, ikkunasta)

dobodit nappailla, sieppailla; harmittaa, *mii dat du nie doboda?* mikäs sinua tuolla tavalla harmittaa?

doddjohit päästää (esim. moottorikelkka) vajoamaan jäihin

doddjostallat taituskella, taitsuilla, lohkeilla

doddjot taittua, murtua, katketa; vajota, pudota (jäihin); tulehtua (silmän limakalvosta), *čalbmi doddjui* silmäluomen limakalvo tulehtui

dodjalit lykätä työ tai vastuu (usein) toisen tehtäväksi; yrittää lykätä työ toinen toiselleen

- dodjálás** usein työn toiselle, toisen tehtäväksi lykkäävä
- dodjit** lykätä työ jollekulle toiselle, jonkun toisen tehtäväksi
- doggi** juoksutusmaha
- dohkas (-is)** lihakas (eläimestä); uhkea, muodokas, rehevä (erit. naisesta)
- dohkasmuvvat** tulla lihakkaaksi; tulla uhkeaksi, muodokkaaksi, reheväksi
- dohkálaš** kelvollinen, pätevä, *dohkálaš bargosis* pätevä työhönsä; hyväksyttävä, *dohkálaš čilgehus* hyväksyttävä selitys
- dohkálašvuodagáibádus** pätevyysvaatimus
- dohkálašvuohta** kelpoisuus, pätevyys (virkaan, toimeen)
- dohkáviessu** nukkekoti
- dohkiid dohkiid** (adv.) parvittain, joukoittain (ihmisistä, linnuista)
- dohkka** telakka
- dohkká** nukke
- dohkkáteáhter** nukketheateri
- dohkkehahtti** välttävä (esim. koulunumero)
- dohkkehaniskkus** pääsykuulustelu
- dohkkeheapmi** hyväksyminen, hyväksyntä, *mánná dárbbáša dohkkeheami* lapsi tarvitsee hyväksyntää; hyväksyminen (päätoksella)
- dohkkehit** hyväksyä, kelpuuttaa
- dohkkehus** hyväksyminen, hyväksyntä
- dohkkemeahttumit** (adv.) keltottomasti, ala-arvoisesti
- dohkkemeahttun** keltoton, ala-arvoinen; epäkelpo, pätemätön
- dohkkenáigi** voimassaoloaika
- dohkkenbeaivi** voimassaolopäivä; *manjimuš dohkkenbeaivi lea ihttín* viimeinen voimassaolopäivä on huomenna
- dohkkestallat** yrittää keltata, yrittää olla mieluinen (jollekulle)
- dohkkestuddat** pyrkiä olemaan hyväksyttävä, yrittää olla hyväksyttävä
- dohkkestuvvat** ruveta kelpaamaan; (ei) tahtoa keltata
- dohkket** keltata
- dohko** (adv.) sinne; *ale mana dohko!* älä mene sinne!, *ii leat ii dohko guvluige* ei ole sinne päinkään, *ii leat dohko gežiid* ei ole mistään kotoisin
- dohkohahkii** (adv.) sinne päin; *ii leat dohkohahkiige* ei ole hyväksyttävissä, ei ole sinne päinkään
- dohpat** paataa, tarttua (suksen tms. pohjaan, lumesta); ryvettyä, tahriintua, töhriintyä

dohpi tarra

dohppa tuppi; tuppi, visti (korttipeli), *nuorabun lávejin speallat dohpa* nuorempa minulla oli tapana pelata tuppea

dohppaniibi puukko tuppineen

dohppasohkar toppasokeri

dohppehallan kohtaus (erit. sairauskohtaus)

dohppehallat joutua jonkun sieppaamaksi; kiinnostua, *dohppehallat teáhterii* kiinnostua teatterista; saada (taudin)kohtaus

dohppehit saada (kala) nappaamaan, tärppäämään; *lean oggon ja oggon muhto in leat dohppehan* olen onkimalla onkinut muttei ole tärpännyt

dohppestallat nappailla, sieppailla, napsia

dohppetit napata, siepata

dohppet napata, siepata; tarttua (kädellään, johonkin); tärpätä (kalasta), *ii lean guolli dohppenlanjas* ei ollut lohi syönnillään

dohraidit poreilla, porista

dohranas porahdus

dohrran poreilu, pore

dohrrat poreilla, porista (esim. puurokattilasta)

dohrratableahhta poretabletti

doibmejeaddji toimitsija; *son lei skohtergilvvuin doibmejeaddjin* hän oli moottorikelkkakisoissa toimitsijana

doibmet toimia (olla toiminnassa)

doibmiibiddji toimeenpanija

doidásangeardi huuhtoutumiskerros

doidásit huuhtoutua; *buot muolda lei doidásan eret* kaikki multa oli huuhtoutunut pois

doiddáhat huuhteluvesi

doiddestit huuhtaista (vähän); *doiddestit čoddaga* ottaa ryyppy

doidilit huuhtaista (nopeasti); *basai bániidis ja doidilii daid* pesi hampaansa ja huuhtaisi ne

doidit huuhdella, huuhtoa; *doidit biktasiid* huuhdella vaatteita, *doidit golli* huuhtoa kultaa

doiggo (adv.) noilla seuduun, noilla main; *doiggo dat lea leamaš dat dološ goahti* noilla main se on ollut se muinainen kota

doigo (adv.) tuolta (ohi, kaukaa)

doiste (adv.) toiste; *it galgga doiste dahkat nie!* älä tee toiste tuolla tavalla!

doivvodit toivoa (pitkään), toivoella, elätellä toivoa; *doivvodii iežas vel dearvvasmuvvat* elätteli vielä toivoa tervehtymisestään

dojadin yrittää lykätä työ toisen tehtäväksi

dokko (adv.) tuolta (kaukaa ohi); tuolla (noin), noilla seuduin

dokpadit turvottaa (vedenpitäväksi)

dokpat turvota (tiiviiksi), tiivistyä (turpoamisen seurauksena)

doksái, doksás sammaltava, epäselvä (puheesta)

dokumeanta dokumentti, asiapaperi

dokumentára dokumenttifilmi, tositapahtumiin perustuva romaani

dokumenteret dokumentoita

dolabáitta tulenpaiste; tulenloiste

dolahas liikkeissään joutuissa ihminen, tarmonpesä; *diet dolahas lei diedusge doppe*

njunnošis doapmanin tuo tarmonpesä oli tietysti siellä ylimpänä touhuamassa

dolaheahti tulipalo

dolaheapme, dolahis lämmittämätön (huoneesta), tuleton

dolalaš salamannopea (ihmisestä)

dolanjuovčča liekki, tulenliekki, lieska

dolastallat pitää nuotiota, tulistella; *dákko mun láven dolastallat* tällä kohtaa minulla on tapana tulistella

dolastit polttaa nuotiota

dolastuvvat korventua (nahkavaatteista liian lähellä tulta)

dolaváddu tulipalo

dolá (attr.) entinen, muinainen

doláhdovle (adv.) ennen vanhaan, kauan sitten; *dolátdovle dáppe bivde gottiid* ennen

vanhaan täällä päin pyydettiin peuroja

dolbmi, dolmmes haluton (johonkin); nirso, kursaileva (johonkin ruokaan)

doldašuvvat kulua lähes loppuun (erit. kesälaitumesta)

dolddas, dolde- kulunut (erit. kesälaitumesta)

doldet kuluttaa (erit. kesälaidun) lähes loppuun

doldi kulunut kesälaidun

doldudit aiheuttaa (erit. kesälaitumen) kulumisen lähes loppuun, antaa kesälaitumen kulua lähes loppuun

doldut kulua lähes loppuun (kesälaitumesta)

dole (R) (adv.) tuolla, tuolla noin

doleš meteori

dolgefárda höyhenpuku

dolgespábba sulkapallo; *dolgespáppastallat* sulkapalloilla, *dolgespáppastallan* sulkapalloilu

dolget kerätä sulkia; levittää, pudotella sulkia (johonkin)

dolgevuogga perho (viehe); *čatnat dolgevuokkaid* sitoa perhoja

dolggáhuvvat ryvettyä sulkiin tai höyheniin

dolgi sulka, höyhen; perho (viehe); pyyhkimensulka

dolin (adv.) muinoin, ennen vanhaan; *dolin dáppe johtaledje čudit* muinoin täällä kuljeskeli vainolaisia

dolka tikari

dolkadahtti ikävystyttävä, pitkästyttävä, pitkäveteinen, yksitoikkoinen

dolkadit kyllästyttää, pitkästyttää, väsyttää

dolkalit (+ lok.) kyllästyä (johonkin, äkkiä)

dolkat (+ lok., + inf.) kyllästyä (johonkin, tekemään jotakin); pitkästyä, tympääntyä

dolkkahit kyllästyttää, tympiinnyttää; *su agálaš biehkunge álgá juo dolkkahit* hänen jatkuva nurinansakin alkaa jo kyllästyttää

dolkkas (-) (+ lok.) kyllästynyt (johonkin)

dolkkástuvvat (+ lok.) kyllästyä (johonkin, vähän)

dolkkihit (+ lok.) kyllästyä (johonkin äkkiä)

dolla tuli, nuotio; *dolat* (pl.) tulitikut, tulukset; *albma dolaid siste* järjissään, *albma dolaid sisa* järkiinsä

dollabáitta tulenloisto, tulenpaiste

dollabárti tulipalo

dollabeassi tulipesä

dollaboahkku tulirokko

dollaborga kipunointi, räiske; *bodii dollaborggain* tuli kauhealla kiireellä

dollabuollin tulipalo

dollabursa tuluskukkaro

dollacoggi tulenpitäjä, kipinämikko; *bázii bartii dollacaggin* jäi pirttiin kipinämikoksi

dollačáskadanbiila paloauto

dolladihkku (R) tulitikku

dollagarggas kipinointi

dollagazza pikakiitäjä (ihminen, eläin)

dollagáddi nuotion ääri; *čohkkáimet dollagáttis* istuimme nuotion äärellä

dollagierdevaš ~ dollagierdi tulenkestävä

dollaheahhti tulipalokiire; tulitikkujen puute

dollaleavttuin (adv.) tulista vauhtia

dollaluvvat tulistua, hiiltyä, suuttua

dollanjuoršu tulenliekki

dollanjuovčča liekki, lieska

dollaráddi kekäle (palava)

dollaruoksat, dollarukses tulipunainen

dollaruson ilotulite

dollasadji tulisija, nuotionpaikka; tulipesä, tulisija

dollasággi tulitikku

dollasiellu tulisielu, intohimoinen henkilö

dollaspáiddar soihtu

dollavárri tulivuori; *dollavárrerussun* tulivuorenpurkaus

dollavearju tulisase

dollavovdna (hist.) juna; *hurgguhii dollavovnnain máttásguvlui* huristeli junalla etelään päin

dollavulggolaš tuliperäinen, vulkaaninen; *dollavulggolaš eanavuodđu* tuliperäinen maaperä

dollár dollari

dol'lehit lähteä (ajamaan, ajelemaan)

dol'lestallat pidätellä

dol'lestit pysähtyä (lyhyeksi aikaa); pitää kiinni (vähän aikaa)

dol'let tarrata, tarttua (kädellään johonkin); suunnata kulkunsa (johonkin)

dollja hankain (veneen laidassa)

dollji typeri, tyhmyri, ääliö

dolmmástallat kursailla; *ale dolmmástala, biebmu gal juollu!* älä kursaile, ruokaa kyllä piisaa!

dološ (attr.) muinainen; *doložat* (pl.) entiset (olot, tavat jne.), *dološ rájes* pitkästä aikaa,

dološ olbmot entiset ihmiset, *dološ áigge* entiseen aikaan, ennen vanhaan

dološáigásaš vanhanaikainen

dološáigi muinaisaika

dološbázahus muinaisjäännö

dološdárogiella ~ dološdárru muinaisnorja

dološdárrolaš muinaisnorjankielinen

dološdáža ~ dološdáčča muinaisnorjalainen

dološgálvu muinaisesine

dološmano (adv.) vanhoilta ajoilta, vanhoista ajoista lähtien, vanhastaan; *sii leat ássan*

dološmano dán guovllus he ovat asuneet vanhastaan tällä alueella

dološmuitu muinaismuisto

dološruotagiella muinaisruotsi

dološvuohta muinaisuus

doložiiddieda muinaistiede, arkeologia

doložiiddutki muinaistutkija, arkelologi

doložis (adv.) vanhastaan; *lea munnje doložis oahpis* on minulle vanhastaan tuttu

dolvviidaddat ruveta ravaamaan (joutuisasti)

dolvviidit ruveta ravaamaan, lähteä ravaamaan (joutuisasti)

dolvvodit kuljetella (sinne tänne tai jatkuvasti); käyttää (jotakuta jossakin), *dolvvodii mánás*

doaktára luhtte käytti lastaan lääkärissä

don sinä

don bealde (adv.) tuolla puolella, tuolta puolelta

don beale (adv.) tuota puolta

don beallai (adv.) tuolle puolelle

donitsa donitsi, munkki

doŋas, dokŋa vesitiivis, tiiviiksi turvonnut (puuastiasta)

doŋget (adv.) kömpelösti, jäykästi

doŋ'ŋerbuvssat (pl.) farmarit, farkut

dopmonjaman pölynimuri

dopmu pöly, tomu

doppe (adv.) tuolla (kaukana), tuolta (kaukaa)

doppeboazu sikäläinen poro (ei tämän palkisen poro)

doppeolmmoš sikäläinen; *mus ledje buorit gaskavuodat doppeolbmuiguin* minulla oli hyvät välit sikäläisten kanssa

doppidit loitontaa, viedä tuonnemmaksi

doppil (adv.) tuolta päin, tuolta käsin, tuolta suunnalta; *guovža lei bohtán ealu sisa doppil*

karhu oli tullut porotokkaan tuolta suunnalta

doppimus tuonnimmainen, kauimmainen; *doppimusas* kauimpana, *doppimussii*

kauimmaksi

doppimustá (adv.) kaukaisimmillaan

doppit tuonnempi, tuonnempana oleva

dorbmun rohtuma (huulissa)

dorbmut rohtua (huulista)

dordnu ovi

dorggiidit alkaa järjestä, täristä, vapista, *eanan dorggiidii* maa alkoi täristä; tärähtää, vavahtaa

dorjestit ottaa tukea (jostakin)

dorjjodit tukea (usein); tukeutua jatkuvasti (johonkin), ottaa jatkuvasti tukea (jostakin)

dorjjohat kaide; *dorjjohagat* nojapuut (voimisteluteline)

dorjolas hienovarainen; *lea nu dorjolas earáiguin* on niin hienovarainen muiden kanssa

dorka turkki (vaatekappale)

dorkkas turkis, turkin ompelemiseen käytettävä nahka

dorodit nahistella (keskenään)

dorohallat joutua (jonkin) puskemaksi; *dorohalai vircii* joutui pässin puskemaksi

doron tappelupukari

doron (-is) tappelunhaluinen

dorostahttit kieltäytyä jatkamasta (erit. hevosesta, ajoporosta); kieltäytyä tekemästä (jotakin), *dorostahttii nuvttá bargamis* kieltäytyi tekemästä ilmaista työtä

dorras, dor're- pienikasvuinen (ihmisestä, eläimestä)

dor'ránit lähteä liikkeelle pienikasvuina

dorrát pönkkä, pylväs (polttopuureenlaidassa)

dor'rehit kurtistaa, kutistaa; kiehauttaa (esim. kahvi)

dor'renähkkesoadji kääpiölepakko

dor'replaneahhta kääpiöplaneetta

dor'resáhpán vaivaishiiri

dor'revánddis vaivaispäästäinen

dor'ri pienikokoinen ihminen; pienikokoinen eläin

dorrolas tappelunhaluinen

dorski turska; *dorskebivdi* turskanpyytäjä, *dorskebivdu* turskanpyynti

dorte rukki; *dortejuvla* rukinratas, *dortesoadji* rukinsiipi

dorve torvi; kuuloke

dorvečuojaheadji torvensoittaja

dorvobáiki turvapaikka; *dorvobáikeohcci* turvapaikanhakija, *dorvobáikevuoigatvuohta* turvapaikkaoikeus

dorvobeajka turvaistuin (lapsen)

dorvoboagán turvavyö

dorvogeaidnu suojatie

dorvogeallir väestönsuoja

dorvu turva

dorvvastit turvata (jotakin), *dorvvastit áigáiboáđu* turvata toimeentulo; turvautua (johonkin), *dorvvastit dálkasiidda* turvautua lääkkeisiin

dorvvolaš turvallinen

dorvvolašvuohta turvallisuus; *dorvvolašvuodapolitihkka* turvallisuuspolitiikka, *dorvvolašvuodaráđđi* turvallisuusneuvosto

dorvvuheapme, dorvvuhis turvaton

dorvvuhisvuohta turvattomuus

dorvvuhuhttit tehdä turvattomaksi

dorvvuhuvvat tulla turvattomaksi

doseanta dosentti

dosmut loukkaantua, närkästyä

došken läimäytys, läpsäytys

doškestit läimäyttää, läpsäyttää (kevyesti); *doškestii oalgái* läpsäytti olkapäähän

došket läimäyttää, läpsäyttää; *doškii bealjevuollai* läimäytti korvalle, *doškii giedaid oktii* läimäytti kädet yhteen

doškkodit taputella; *doškkodit čippiidis* taputella polviaan, *doškkodit giedaidis* taputella käsiään

doškkohallat (soapmásii) joutua jonkun läimäyttämäksi, läpsäyttämäksi

doškkon lätkä (lyömiseen)

dot tuo (tuolla kaukana)

dovadit jakautua (joukkueisiin ennen pallopelin alkua)

dovdameahttun tuntematon; *dovdameahttun boahtteáigi* tuntematon tulevaisuus

dovdameahttun (mat.) tuntematon

dovdamuš tunne, tuntemus; tunne, tunteminen

dovdan tunteminen, tuntemus

dovdat tuntea

dovdáhít opettaa tuntemaan, tunnistamaan

dovdán tunnistus

dovdát tunnistaa, tuntea; *dovdájin dalán su vaikko ean lean dološ rájes oaidnalan* tunnistin heti hänet vaikka emme olleet pitkästä aikaa tavanneet toisiamme

dovdda tunne

dovddadahku tunnusteko

dovddadit tuntea toisensa; olla samalla "aallonpituudella", *gal vuoŋŋat dovddadit* kyllä sukulaissielut tuntevat toisensa

dovddahit antaa ymmärtää, vihjata

dovddahus ilmaus

dovddaldat tunnus; tunniste

dovddalmas helposti tunnistettava; *skire lea dovddalmas loddi* harakka on helposti tunnistettava lintu

dovddastallat tunnustaa (usein tai useita asioita) / tunnistaa (useita tai usein); yrittää tunnistaa

dovddasteaddji tunnustaja; *vearredagu dovddasteaddji* ilkityön tunnustaja

dovddasteapmi tunnusteapmi

dovddastit tunnustaa (esim. väärät tekonsa); tunnustaa, ilmaista (vakaumuksensa), *dovddastit politihkalaš oainnuidis* ilmaista poliittiset näkemyksensä

dovddastus tunnustus; *ráhkisvuoda dovddastus* rakkauden tunnustus

dovddiidahttit tehdä tunnetuksi; *dovddiidahttit bellodaga politihkalaš ulbmiliid* tehdä tunnetuksi puolueen poliittiset tavoitteet

dovddiidit tulla tuntemaan (jotakin tai joku); kokea (jotakin), *lei šaddan feara maid dovddiidit* oli joutunut yhtä ja toista kokemaan

dovddiidus tuntemus, kokemus

dovddoheapme, dovddohis tunnoton (esim. ruumiinosasta)

dovddolaččat (adv.) tunnollisesti; *dovddolaččat son biigostalai dálueamida* tunnollisesti hän piikoi talonemäntää

dovddolaš tunnollinen; *dovddolaš bálvá* tunnollinen palvelija

dovdduheamet (adv.) tunteettomasti, *láhttii dovdduheamet earáiguin* käyttäytyi tunteettomasti muiden kanssa; huolimattomasti, välinpitämättömästi

dovdduheapme, dovdduhis tunteeton; huolimaton, välinpitämätön; arvostelukyvytön

dovdduhisvuohta tunteettomuus; huolimattomuus, välinpitämättömyys; arvostelukyvttömyys

dovdduidečuohcci koskettava, satuttava, liikuttava; *diet lei dus dovdduidečuohcci mitalus* tuo oli sinulta koskettava kertomus

dovddus tunnettu; *dovddus musihkkár* tunnettu muusikko, *dahkat dovddusin* tehdä tunnetuksi, *šaddat dovddusin* tulla tunnetuksi

dovdestallat tunnistaa, erottaa toisistaan (erit. poroja)

dovdeš (-is) ~ dovdes (-is) hyvä tuntemaan, tunnistamaan

dovdi asiantuntija

dovdil (-is) hyvä tuntemaan

dovdna sävelmä, melodia (joiun)

dovdnjet varustaa pehmusteella, kääreellä, suojuksella, kääriä suojukseen

dovdoáicu tuntoaisti

dovdočoarvi tuntosarvi

dovdodajaldat tunnuslause, motto; *su dovdomassii divron* hinnat ovat tuntuvasti nousseet, *soai leigga dovdomassii buoret* oleellisesti parempi maailmassa"

dovdomassii (adv.) tuntuvasti, oleellisesti; *hattit leat dovdomassii divron* hinnat ovat tuntuvasti nousseet, *dovdomassii buoret* oleellisesti parempi

dovdomearka tuntomerkki

dovdonearva tuntohermo

dovdosaččat (pl.) tutut keskenään; *soai leigga dovdomassii buoret* he (kaksi) olivat tutut keskenään

dovdosit (adv.) tunnetusti; *dat lea dovdomassii buoret* se on tunnetusti kiehtovaa seutua

dovdostit tuntua (vähän); *bávččas dovdomassii buoret* kipu tuntui yhä vähän päässä

dovdosuotna hermo, tuntohermo; *dovdomassii buoret* (pl.) hermot, hermosto

dovdot tuntua; ilmetä; tuntua, olla tunnistettavissa, *luodda dovdo ainge muohttaga vuolde* talvitie tuntuu yhä lumen alla; tuntua, vaikuttaa (joltakin), *dovdui nu lossadin* tuntui niin raskaalta, *dovdui juo bivaldan* vaikutti jo lauhtuneen

dovdovaččat (adv.) kouriintuntuvasti; *johtolatoktavuodat leat dáid jagiid dovdomassii buoret* kulkuyhteydet ovat viime vuosina kouriintuntuvasti parantuneet

dovdu tunto; tunto (tiedostaminen); tunne, tuntemus, vaikutelma

dovkket (adv.) tyhmästi; *diet lei dus dovdomassii buoret* tuo oli sinulta tyhmästi tehty

dovkodat tyhmyys; *dagai dan dovdomassii buoret* teki sen tyhmyyttään

dovkošit tehdä tyhmyyksiä, töppäillä; *beaggá vuot dovdomassii buoret* kuuluu taas töppäilleen

dovle (adv.) ennen muinoin

dovskit maiskutella (ruokaa)

dovskkástit maiskuttaa

dovskkihii ~ **dovssihii** tömähää, tössähää; *dovskkihii láhtái* tömähä lattialle

dovskkodi maiskutella

dovssástahttit sammaltaa, sönköttää

dovtta kuikka

dramatihkalaš ~ **dramáhtalaš** dramaattinen

dramatiseret dramatisoida

drámá draama

drámaráidu draamasarja

drámáteáhter draamateatteri

drám´ma ryyppy

dreas´sa puku

dronnet kuningatar

dropsa (N) pastilli

droš´še (N) taksi; *droš´ševuoddji* taksinkuljettaja

du sinua/sinut ~ sinun

du´o duo (mus.)

duála duaali, kaksikko

dubbet dubata (esim. videota)

dubleahhta kaksoiskappale

dubmehallat tulla tai joutua tuomitukseksi, saada tuomio; *dubmehalai giddagassii* tuomittiin vankeuteen

dubmehus tuomitseminen, tuomio; kirous, *su badjelis lei dubmehus* hänen yllään oli kirous

dubmennákca arvostelukyky

dubmet tuomita

duddet säästää (jotakin kulumasta korvaamalla se jollakin muulla); korvata, antaa jotakin jonkin asemesta; auttaa (jotakuta tekemällä jotakin tämän puolesta), helpottaa toisen tilannetta

duddi korvike (jota käyttämällä säästää jotakin muuta)

duddjodallat nikkaroida

duddjohit teettää; *duddjohin sutnje gerresa* teetin hänellä ahkion

duddjostallat tehdä käsitöitä (vähin erin)

duddjot tehdä käsitöitä; luoda, synnyttää, aiheuttaa, *duddjot riiddu* aiheuttaa riitaa

dudnar ~ **dudnu** tynnyri

dudno teitä (kahta) / teidät (kaksi) ~ teidän (kahden)

dudnon teinä (kahtena) ~ teiksi (kahdeksi)

dudnos teillä (kahdella) ~ teiltä (kahdelta)
dudnuide teille (kahdelle) ~ teihin (kahteen)
dudnuin teidän (kahden) kanssa
dudaheapme, duđahis ~ duđuheapme, duđuhis tyytymätön
duđaidit kuhnailla; liikuskella, tungeksia; hössöttää; suhahdella (tulesta)
duđan kuhnailija; hössöttäjä
dudastuvvat aikoa tai tahtoa tyytyä; ruveta tyytymään
duđđa kuhnailu, vitkastelu; tungos, hyörinä
duđđalas kuhnaileva; hössöttävä
duđđat kuhnailla; hyöriä, hääätä, tungeksia; hössöttää
duđ´đái, duđ´đás kuhnaileva; hössöttävä, *duđ´đás dinga* hössöttävä tyyppi
duđđut hyssytellä, hätistellä, toruskella
duđgalit (soapmásis juoidá) vaatia, odottaa (joltakulta jotakin)
duđgái, duđgás hätäilevä, huolimaton (työnteossa)
duđgguhit liikkua hätäilevänä, huolimattomana
duđihit tuhahtaa, sähköttää
duggolas takkuuntuva; *duggolas vuovttat* (pl.) takkuuntuvat hiukset
duggu mälli; tuppo, tukko (heinää, karvoja tms.)
dugordallat leikkiä
dugordas leikkikalu, lelu
duhastit ~ duhaštit tuulastaa, tuohustaa
duháhat tuhannes; *duháhatoassi* tuhannesosa
duhát tuhat; *duháhiid mield* tuhansittain, *ii viššan gullat daid duhát duššiid* ei viitsinyt kuulla niitä joutavia
duhátjahkásaš tuhatvuotinen; *duhátjahkásaš váldegoddi* tuhatvuotinen valtakunta (rel.)
duhátjahki vuosituhat
duhátjuolggat tuhatjalkainen
duhkka (N) beavdeliidni
duhkkat sysiä, tungeksia; tunkeutua
duhkki kuontalo, otsatukka; tukka (R)
duhkku metsikkö; pehko, tukko, tuppo (heinää, karvoja)
duhkodagas (adv./pp.) ulottuvilla
duhkodahkii (adv./pp.) ulottuville

duhkoraddan leikkiminen, leikki; *mánnávuoda duhkoraddamat leat stohkkojuv´von*
lapsuuden leikit on leikitty

duhkoraddat leikkiä; *duhkoraddanbáiki* leikkipaikka, *duhkoraddanšillju* leikkikenttä

duhkorahkes leikkisä

duhkorahttit leikittää, panna leikkimään; *duhkorahttit mánáid* panna lapset leikkimään

duhkoras leikkikalu, lelu; *duhkorasbiila* leikkiauto, *duhkorasgirdi* lennokki

duhkorasstohpu leikkimökki

duhkordallalas leikkisä

duhkordallat leikkiä

duhkordal´li leikkijä

duhkušteapmi tukkapölly

duhkuštit ~ duhkoštallat tukistaa; rangaista tukistamalla (ennen vanhaan lapsia)

duhpáhastin tupakointi; *duhpáhastin gildojuv´von* tupakointi kielletty

duhpáhastit tupakoida

duhpát tupakka; savuke

duhpátbor´ri mällinpurija

duhpátbursa ~ duhpátguhkkár tupakkakukkaro, tupakkamassi

duhpátkeahtes (attr.) tupakaton; *dát leat duhpátkeahtes dáiddadoalut* tämä on tupakaton
taidetapahtuma

duhpátstumpu tupakantumppi, savukkeenpätkä

duhpátsuovva tupakansavu; *duhpátsuovva lei dievva stobu* tupakansavua oli tuvan täydeltä

duhppádit keritä, leikata (tukkaa, villoja)

duhppendáigi muovailuvaha

duhppet vaivata (taikinaa), vanuttaa (kangasta); retuuttaa (esim. eläimiä)

duhraidit poreilla, porista (erit. puurosta)

duhranas porahdus

duhras poreilu, porina

duhrihit purskahtaa, rykäistä; pärähtää

duhrra porina, pore

duhrrat poreilla, porista

duhrratableahhta poretabletti

duhtadahtti ~ duđahahtti kohtalainen, tyydyttävä; *duhtadahtti duodji* kohtalaisen hyvin
tehty käsityö

duhtadeapmi tyydytys

duhtadit ~ duđahit tyydyttää; *buot dieid dárbbuid lea váttis duhtadit* kaikkia kyseisiä tarpeita on vaikea tyydyttää

duhtamassii (adv.) kylliksi, tyydyttävästi; *gal dies lea áibbas duhtamassii biebmu* kyllä siinä on ihan kylliksi syötävää

duhtameahttumit (adv.) tyytymättömänä, tyytymättömästi

duhtameahttun tyytymätön

duhtameahttunvuohta tyytymättömyys

duhtat (+ ill.) tyytyä (johonkin); *duđai dasa mii lei* tyytyi siihen mitä oli

duhtavaččat (adv.) ~ **duđavaččat** (adv.) tyytyväisenä, tyytyväisesti; *geahčadii duhtavaččat dujiidis* katseli tyytyväisenä käsitöitään

duhtavaš (+ ill.) ~ **duđavaš** (+ ill.) tyytyväinen (johonkin); *lei duhtavaš iežas diktačoakkáldahkii* oli tyytyväinen runokokoelmaansa

duhtavašvuohta ~ duđavašvuohta tyytyväisyys

duhtodat totuus

duhtosii (adv.) tosissaan

duhttivaš (R) tyytyväinen

duhttu (R) tuttava, tuttu; *leimmet norggabeale boazosámiigun duhtut* olimme norjan puolen porosaamelaisten tuttuja

duihmi, duihmmes tyhmä, hölmö; *duihmmes ságat* (pl.) hölmöt puheet

duihmudit tehdä tyhmäksi, tyhmentää, tehdä hölmöksi

duihmut tulla tyhmäksi, tulla hölmöksi

duikudit marista, nurista, nalkuttaa; *bođii vuot muinna duikudit* tuli taas minulle nalkuttamaan

duinna sinun kanssasi

duipái, duipás toheloiva, tunaroiva; *duipás dinga* tohelo, tunari

duipet töpätä, munata, mokata; *duipejin, go jáhkken sutnje* mokasin, kun uskoin häneen

duipi tohelo, tunari, hölmö

duipošit koheltaa, toheloida, hölmöillä

duippas, duipe- toheloiva, tunaroiva

duippidit koheltaa, toheloida, hölmöillä

duiska saksa, saksan kieli; *duiskka ja dárú oahpaheapmi* saksan ja norjan opettaminen

duiskalaš saksalainen

duiskkagiella saksan kieli, saksa; *duiskkagillii* saksaksi

duiskkaniehtti saksanpähkinä

duiskkastit puhua saksaa

duisku saku, sakemanni (halventavasti)

duivái, duivás sekainen, sotkuinen (esim. huoneesta)

duivet sotkea

duivi sekamelska, sekasotku, sotku; *duivvis* sekaisin

duivil sekamelska, sekasotku, sotku; sekatokka (useamman omistajan poroista yhdistynyt tokka)

duivvas, duive- sekainen, sotkuinen (esim. huoneesta)

duivvidit sotkea (paikkoja)

duksa säästö, säästymä; säästöt, säästörahat

duksanit kertyä, varastoitua

dukset haalia, koota, panna talteen, varastoida; tunkea (johonkin), *duksii njálbmeráigge measta buot njálgosiid, mat ledje njálggesseahkas* tunki suuhunsa lähes kaikki makeiset, jotka olivat karkkipussissa

dukta lannoite

duktahuse (N, R) kuritushuone

duktásadji kotasija (maatunut); tontti, tonttimaa

duktet lannoittaa; *dukten* lannoitus, *duktenbierrgas* lannoitin

dulán (adv.) epämääräinen (vain sanonnassa) *dulán duorastaga* epämääräisessä tulevaisuudessa, (- *Na goas boadát?*, - *In dieđe nu justa. Na dulán duorastaga.*); (- No milloin tulet?, - En tiedä niin tarkalleen. No joskus myöhemmin.)

dulben tasoitus

dulbestit tasoittaa (päältä, nopeasti), jyrätä (tasaiseksi, nopeasti)

dulbet tasoittaa (päältä), jyrätä tasaiseksi

dulbmolas polkeva, tallaava

dulbmot tulla poljetuksi, tallatuksi

dulbodat tasaisuus

duldehit kiehauttaa; *duldehii čázi* kiehautti vettä

duldenčuokkis kiehumispiste

duldestahttit kiehauttaa (nopeasti); *duldestahttii káfe* kiehautti kahvit

duldet kiehahtaa, ruveta kiehumaan, *de duldii dat teadjačáhci* jo rupesi kiehumaan se teevesi; kuohahtaa (tunteista), *vašši duldii* viha kuohahti

dulka tulkki

dulkabálvalus tulkkau palvelu

dulkojupmi tulkinta; *nieguid dulkojupmi* unien tulkinta

dulkon tulkkkaus; *dilálašvuhtii lea lágideuvvon sámegiela dulkon* tilaisuuteen on järjestetty saamenkielinen tulkkkaus

dulkot tulkata; tulkita

dul'lejaš tuliainen

dulmmodit poljeskella

dulmmohallat (soapmásii) joutua (jonkun) polkemaksi, jäädä (jonkun) jalkoihin

dulmmohat tanner (tallattu)

dulpái, dulpás tylppä; *dulpás njuollageahči* tylppä nuolenkärki

dulpegeažat tylppäkärkinen, nuppiäinen

dulpi ~ dulpu tylppä esine, nysä

dulppagit tylpistyä, tylsyä (kärjestä, vähin erin)

dulppas, dulce- tylppä, tylsä (kärjestä)

dulppil (adv.) ~ **dulppul** (adv.) tylppä(nä), tylsä(nä) (lyijykynän kärjestä tms.)

dulput tylpistyä, tylsyä (kärjestä)

dulvadanálddis säännöstelyallas, tekojärvi

dulvadanrádji säännöstelyraja (vesistön)

dulvadeapmi patoaminen, vesistönsäännöstely

dulvadit panna tulvimaan; padota, säännöstellä vesistöä

dulvalit tulvia, ruveta tulvimaan (nopeasti); *lei mealgat dulvalan idida rájes* oli melkoisesti tulvinut aamusta asti

dulvat tulvia, ruveta tulvimaan

dulvebárru hyökyaalto

dulvečáhci tulvavesi; *dulvečáhci lei loktan geainnu ala* tulvavesi oli noussut maantielle

dulvi tulva

dulvot joutua tulvan alle tai ympäröimäksi

dulvvastit tulvia vähän; ruveta tulvimaan

dulvvádat tulva, vedenpaljous

dulvvášit pitää jokea liian tulvaisena; *dulvvášii Deanu iige buđđon* vesi oli hänestä liian korkealla Tenossa lohivadon pystyttämiseksi

dulvveáigi tulva-aika

dulvvis, dulce- tulviva, tulvainen

-dumat -tuumainen (mitta); *die leat dutnje njealjedumagat!* tuossa on sinulle neljän tuuman nauloja!

dumá tuuma (mitta)

dumis (adv.) vaiheilla; *lei guovtte dumis ahte vuolgágo vai ii* oli kahden vaiheilla että lähteekö vai ei

dumpái, dumpás sammaltava

dumpet reputtaa (tentissä)

dumssagit vanua

dumssas, dumsu- vanunut, vanuttuva

dumsui, dumsos vanuttuva

dunin sinuna ~ sinuksi

duntáras hölöttäjä, pölöttäjä

duntárastit ~ dunttardit puhua nopeasti sanoja niellen, hölöttää, pölöttää

dungá tunkio

dunggas, dunga tönkkö (vaatetuksesta), jäykkä (vaatekappaleesta); täpötäysi (varastosta, astiasta tms.), *dungasis* ahtaalla, ahtaudessa

dun̄ka tonkka, hinkki (erit. maitoa)

duo (adv.) tuolla, tuolta; *duo duohko* tuonne noin, *duo duot* tuo tuossa, tuo tuolla / taannoin, *fitnen duo suinna ságastallamin dien áššis* kävin taannoin hänen kanssaan keskustelemassa siitä asiasta

duobadit lappaa (köyttä sisään, jatkuvasti); kelata edestakaisin

duobahallat tulla lapetuksi (sisään, köydestä); menettää etumatkaansa, joutua (esim. juostessa jonkun) tavoittamaksi

duobbá dábbá vuorottainen, vuoroin toinen, vuoroin toinen; *duoppáin dáppáin julggiin* vuoroin toisella, vuoroin toisella jalalla, *vilppastii vuoruid duobbái dábbái* vilkaisi vuoroin kumpaankin

duobbánit loitota (tuonnemmaksi); kulua (ajasta), *áiggit leat duobbánan* ajat ovat kuluneet

duobbelii tuonnemmaksi; *duobbelazžii* vähän tuonnemmaksi

duobbelis tuonnempana; *duobbeláččas* vähän tuonnempana

duobbil tuonnempaa (ohi); *duobbeláčča* vähän tuonnempaa (ohi)

duobus huopa

duoddašuvvat säästyä (kulumiselta, liialta raatamiselta)

duoddil (-is) yksin viihtyvä (porosta)

duoddjái, duoddjás ahkera käsítőissä; taitava käsítőissä, *eadnán lea duoddjás nisu* äitini on taitava käsítőissä

duoddomeahttun sietämätön

duoddul (-is) sietokykyinen; uskalias

duoddut (+ inf.) kestää (esim. nähdä joku tai jotakin), sietää (esim. jonkun näkemistä);
uskaltaa, uskaltautua, hirvetä

duodjeárbi käsityöperinne

duodjebagadeaddji käsityökonsulentti

duodjebádji käsityöpaja

duodjebierggas ~ **duodjeneav'vu** työkalu

duodječájáhus käsityönäyttely

duodjegávpi käsityömyymälä

duodjelávka käsityölaukku (naisen)

duodjemeašttir käsityömestari

duodjesearvi käsityöyhdistys

duodjevisti verstaas

duodji käsityö; työ; aikaansaannos, teos

duodjedit tehdä käsitöitä

duodabearis (adv.) tosissaan, vakavissaan; *duodabearis muitalattai munnje dieid giellásiid*
vakavissaan kertoili minulle noita valheita

duodaidd (adv.) tosiaan, todella, toden totta; tosissaan

duodalaččat (adv.) vakavasti, totisesti; toden teolla

duodalaš todellinen; tosiasiallinen; totinen, vakava

duodalašvuodadovdu todellisuudentaju

duodalašvuohta todellisuus; totisuus, vakavuus

duodálágan todennäköinen

duodáláhki todennäköisyys

duodaldit vahvistaa

duodas (adv.) tosissaan, vakavissaan, vakavasti, *son lei áibbas duodas* hän oli ihan
tosissaan; todella, totisesti

duodasmuvvat vakavoitua, muuttua totiseksi

duodaštallat todistella (oikeaksi)

duodaštangollu todistelukustannus

duodašteaddji todistaja

duodaštit todistaa, todentaa, vahvistaa; todistaa oikeaksi

duodaštus todistus; todiste, osoitus, näyttö (jostakin); todistus (esim. koulun antama)

duodaštusmáksu todistuspäätös

duodavuohki (mat.) todennäköisyys

duodus tosite, kuitti

duogábealde (adv.) takapuolella

duogábeale (adv.) takapuolta, takapuolitse, taitse

duogábeallai (adv.) takapuolelle

duogáš tausta, taus; takapuoli, piilossa oleva puoli (esineen); tausta (asian), *mearrádusa*

duogáš päätöksen tausta

duogáščilgehus taustaselvitys

duogášjurdda ~ duogášulbmil tarkoitusperä

duoggái, duoggás takkuinen; *duoggás vuovttat* (pl.) takkuiset hiukset

duoggát olla jossakin takkuisena (esim. koirasta)

duoggi takku; takkuinen olio

duoggo (adv.) tuota kautta; tuossa noin

duoggudit takkuunnuttaa

duoggut takkuuntua

duogi (adv.) ~ **duoge** (adv.) takaa, taitse

duogis (adv.) (R) takana, *áitti duogis* aitan takana; päässä, etäisyydellä, *golmma*

beanatgullama duogis kolmen peninkulman päässä

duogŋan paikkaus

duogŋat paikata; paikata, korjata

duogur leikki

duogurdit leikkiä

duogušteapmi takavarikko

duoguštit takavarikoida

duohčadit säästellä

duohččagagas (adv.) ~ **duohččasis** (adv.) säästössä

duohččagassii (adv.) ~ **duohččasii** (adv.) säästöön

duohččasit jäädä säästöön, säästyä

duohččat säästää, laittaa säästöön; *duohččan* säästäminen

duohčči säästäjä

duohččcoreantu talletuskorko

duohčču säästö; talletus, säästö

duohkai ~ **duohkáí** taakse, *mu duohkai* minun taakseni, *dálu duohkai* talon taakse; etäisyydelle, päähän, *moatte miilla duohkai* parin peninkulman päähän; haltuun, *su duohkai* hänen haltuunsa, *bolesa duohkai* poliisin haltuun

duohkásaš takainen; *čuođi jagi duohkásaš dáhpáhus* sadan vuoden takainen tapahtuma

duohken takana; *dálu duohken* talon takana, *joga duohken* joen takana; etäisyydellä, päässä, *moatte kilomehtera duohken* parin kilometrin päässä; hallussa, *mu duohken* minun hallussani, *oahpaheaddji duohken* opettajan hallussa

duohki taus, taka, taka-ala (takana, taustalla oleva tila)

duohko (adv.) tuonne

duohkut deike (adv.) sinne tänne; *viegadii duohkut deike* juoksenteli sinne tänne

duohoštit tuohustaa, tuulastaa

duohpalit kiskoa, lappaa (esim. köyttä sisään, nopeasti), *duohpalii duorgguid fatnasii* veti siimat nopeasti veneeseen

duohpašuvvat vanuttua (esim. villasukasta); kutistua

duohpat lappaa (esim. köyttä sisään), kelata (esim. siimaa), keriä; (+ akk.) kuroa, pienentää (jonkun) etumatkaa, tavoittaa, saavuttaa (jotakuta)

duohpegáma huopakenkä, huopatossu

duohpi huopa (aines); vanutus (tila)

duohppil (-is) joka helposti saavuttaa toisen

duohta tosi, *duohtan čájehit* näyttää toteen, *duohtan dahkat* toteuttaa, *duohtan šaddat* toteutua; todellinen, pesunkestävä, varsinainen, *duohta dilli* todellisuus, *duohta ustitvuohta* todellinen ystävyys

duohtaáš~ši tosiasia; *diedalaš duohtaáš~ši* tieteellinen tosiasia

duohtadallat kajota (johonkin), peukaloida, sormeilla (jotakin)

duohtadit (+ akk.) kajota, koskea (johonkin)

duohtamáilbmi todellisuus, todellinen maailma

duohtandahkan toteuttaminen; *duohtandahkanvejolašvuohta* toteuttamismahdollisuus

duohtandahkki toteuttaja

duohtatmeahttun koskematon; *duohtatmeahttunvuohta* koskemattomuus

duohtaváimmus (adv.) sydämen pohjasta; *sávan dutnje duohtaváimmus buot buori* toivotan sinulle sydämeni pohjasta kaikkea hyvää

duohtavuohti tositapa, indikatiivi

duohtavuohta totuus; todellisuus

duohttagé (adv.) ~ **duohttige** (adv.) todellakin, todellakaan; *ii duohttagé diehtán mii*

dáhpáhuvai ei todellakaan tiennyt mitä tapahtui

duoiggo (adv.) tuota kautta; noilla main, noilla seuduin

duoigo (adv.) tuolta (ohi)

duoinnánaga (adv.) juuri noilla seuduin

duojáldat teelmä; *mii duojáldagaidson dietges lea?* mikähän teelmä tuo oikein mahtaa olla?

duojár (-is) ahkera, taitava tekemään käsitöitä

duojár ~ **duodjár** käsityöläinen

duojás (attr.) ~ **duojáš** (attr.) alituinen; *sudno gaskkas lea duojás nágggu feara mas* heidän (kahden) välillä on alituinen kiista milloin mistäkin

duojásii (adv.) ~ **duojážassii** (adv.) aina vain, alati, lakkaamatta, tavan takaa

duojetduodjin (adv.) alati, lakkaamatta

duokkas, duogge- takkuuntuva; rujo

duokkár(aš) tuollainen, tuommoinen

duokko (adv.) tuota kautta, tuolta, tuosta; tuolla (noin), tuossa (noin), noilla seuduin

duokkot dáikko (adv.) siellä täällä; *jeakkis ledje duokkot dáikko luopmánat* jängässä oli siellä täällä hilloja

duokŋadit paikkailla (esim. vaatetta)

duokŋas paikka, paikkalappu (esim. saappaassa)

duokŋasjuolgi paikkajalka, kirjavajalkainen poro

duokŋassiidu paikkakylki, kirjavakylkinen poro

duokŋastat paikkaus, paikka (paikkauksen tulos)

duoláš (attr.) ~ **duolá** (attr.) tuolloinen, taannoinen; *duolá dáhpáhusat* taannoiset tapahtumat

duolbačiehka (geom.) oikokulma

duolbadanjas (bot.) sielikkö

duolbadas tasanne

duolbadas (geom.) taso

duolbaguolli kampelakala

duolbaheavval tasohöylä

duolbalavdnji kateturve

duolbalád' di koristeverka (lapintakissa)

duolbaláibi rieska

duolbaluovččan tasataltta

duolbamáhtu laakamato, heisimato

duolbasii (adv.) levälleen; *lebbet duolbasii* levittää levälleen

duolbasuoidni (bot.) litteänurmikka

duolbat tulla tasaiseksi, latteaksi

duolbat, dulbes tasainen, lattea

duolbát olla jossakin latteana, tasaisena

duolbbagit mennä litteäksi, litistyä

duolbbas, duolba tasainen (päältä), lattea; *duolba eana(n)* tasamaa, *duolba gáhttu* tasakatto

duolbbasmuvvat tasoittua (päältä tasaisemmaksi), tulla tasaisemmaksi

duolbbár lana

duolbbáš tasamaa (kumpuilevassa maastossa); tarjotin

duolbbihit muuttua äkkiä tasaiseksi

duolbbo- lappeellaan oleva; tasainen, lattea

duolbboboahthal taskumatti

duolbbogiehta avokämmen

duolbbus levy

duolbmalit polkea, tallata (nopeasti); lähteä ajamaan polkupyörällä, *duolbmalii gili*

guovddázii lähti ajamaan pyörällä kylän keskustaan

duolbmansihkkelat (pl.) polkupyörä

duolbmašuvvat jäädä jalkoihin, joutua poljetuksi

duolbmat ~ duolbmut polkea, tallata; ajaa polkupyörällä; astua (oriista); polkea,

laiminlyödä, *duolbmat sámiiid gielalaš gáibádusaid* laiminlyödä saamelaisten kielelliset vaatimukset

duolbut (adv.) lappeellaan, latteana; vaakasuorassa

duoldalas helposti kiehuva; puhelias

duoldalit kiehahtaa, kuohahtaa

duoldat kiehua, *bijai teadjačázi duoldat* pani teeveden kiehumaan; kuohuta, kuohua,

geavŋŋis duolddai soktan köngäs kuohui vaahdoten; pulputa, tulla tulvimalla; pulista, hölistä, puhua lakkaamatta

duolddadit kiehua (hiljakseen); *bierngomálli duolddadii kástarullas* lihakeitto kiehua muhi kattilassa

duolddahit kiehuttaa, keittää; hauduttaa (kiehuttamalla); soveltua kiehumaan; pulista, puhua (paljon tai lakkaamatta)

duolddan pulisija, suupaltti

duolddašit kiehua (hiljakseen), muhia (keittolihoista tms.)

duolddihit kiehahtaa, kuohahtaa

duoldi kiehuva, kuohuva; *duoldi ája* kuohuva lähde

duole (R) (adv.) tuossa, tuossa noin

duolgu (R) lahjus

duolgut (R) lahjoa

duollat, duolladis/dul'les vakaa (veneestä); tasapohjainen

duollet dálle (adv.) silloin tällöin; *lávejin duollet dálle fitnat doppe* minulla oli tapana silloin tällöin käydä siellä

duollji talja (esim. poron)

duollu routa, kirsi; *agibeaidoallu* ikirouta

duol'lu gč. **tuol'lu**

duolluid dálloid (adv.) silloin tällöin; *nie sáhtta geavvat duolluid dálloid* noin voi käydä silloin tällöin

duolluluvvat routaantua

duolmmadit poljeskella; käväistä jossakin polkupyörällä ajaen, *duolmmadin poasttas pakehta viežžamin* käväisin polkupyörällä postissa paketin noutamassa

duolmmahallat joutua jonkun jalkoihin, joutua jonkun polkemaksi, tallaamaksi

duolmmahat poljettu, tallattu kohta (esim. laitumessa)

duolmmaheaddji astuttaja (tamman)

duolmmahit poljettaa, poljetuttaa, panna tallaamaan; astuttaa (tammaa)

duolmman poljin

duolmmastat polkaisu; poljin

duolmmastit polkaista

duolmmastuvvat aikoa astua (oriista)

duolmmástuvvat polkeutua, tallautua (esim. jäkälästä)

duoltu tusina

duolva lika, loka; *duolva dielku* tahra

duolvačáhcebohcci likaviemäri, viemäri

duolvačáhci jätevesi, likavesi

duolvačuoivvat suivakko (karvanlatva lianvärinen, porosta)

duolvadit liata, loata; tahria; samentaa (väriä); mustamaalata (joku), vetää lokaan (jonkun) maine

duolvadovdi helposti likaantuva (esim. vaatekappaleesta)

duolvaivnnat lianvärinen

duolvalas liantunteva (esim. vaatekappaleesta)

duolvalit likaantua (nopeasti)

duolvaluv'venávnas tahrannoistoina

duolvameahttun tahraton

duolvan likaantuminen, saastuminen; *čáziid duolvan* vesistöjen saastuminen

duolvat likaantua, lokaantua, tahriintua; sameutua (vedestä); saastua (esim. vesistöistä)

duolvil (-is) helposti likaantuva (esim. vaatekappaleesta)

duolvvas, duolva likainen, tahrainen, tuhrainen; samaa (esim. vedestä)

duolvvašit pitää (jotakin, jotakuta) kovin likaisena; *duolvvašii dan sámegávtti iige gárron coggat dan badjelii* piti kovin likaisena sitä lapintakkia eikä suostunut panemaan sitä päälleen

duolvvár sotatyyppi

duolvvidit liata, loata; saastuttaa

duomismeasvahkku tuomasviikko (joulun alla)

duonbeallásaš tuonpuoleinen; *duonbeallásaš eallin* tuonpuoleinen elämä

duonu (adv.) noin, tuolla tavalla

duopma tuomi

duopmár tuomari

duopmo- tuomio-; *duopmobeavi* tuomiopäivä, *duopmogirku* tuomiokirkko, *duopmogoddi* tuomiokunta, *duopmakapihttal* tuomiokapituli, *duopmoproavás* tuomiorovasti, *duopmosotnabeavi* tuomiosunnuntai, *duopmostuollu* tuomioistuin, *duopmováldi* tuomiovalta

duopmu tuomio; *jápminduopmu* kuolemantuomio

duoppánaga (adv.) juuri tuolla, juuri tuolta

duoppe (adv.) tuolla, tuolta

duoppet dáppe (adv.) siellä täällä, sieltä täältä; *guovžža sáhtta dán áigge deaivat duoppet dáppe* karhun voi nykyisin kohdata siellä täällä

duoppidit siirtää tuonnemmaksi, loitontaa; myöhentää

duoppil (adv.) tuolta päin, tuolta suunnalta

duoppil dáppil (adv.) sieltä täältä, siellä täällä

duoppimus tuonnimmainen; *duoppimusas* tuonnimmaisena, *duoppimussii* tuonnimmaiseksi

duoppimustá (adv.) kaukaisimmillaan (tuolla)

duoppit tuonnempi

duoradit niittailla; poimutella (vaatetta, kangasta)

duoraldat niittaus; poimutus

duoraldatdilli saumaverka (esim. lapintakin saumaan ommeltu verkakaistale)

duorastat torstai; *duorastaga* torstaina, *duorastagaid* torstaisin, *duorastahkii* torstaiksi, torstaihin mennessä; *dulán duorastaga* epämääräisessä tulevaisuudessa

duorbalit porkata, tarpoa (kerran)

duorbi tarvoin

duorbut porkata, tarpoa (sauvoimella)

duordna (bot.) tyrni

duoret torstaina syntynyt lehmä

duorga risu; varpu; *oažžut duorggaid bahtii* saada risuja takapuoleen (rangaistukseksi)

duorgadit kattaa (lattia) varvuilla

duorgái, duorgás hyvin paksusti varvuilla katettu (kodan, laavun lattiasta)

duorggastit kattaa (lattia) varvuilla, risuilla

duorgoeal'li siimaeläin

duorgu siima, *duohpalii duorggaid fatnasii* lappoi siimat veneeseen; peruke

duorralit niitata (nopeasti); poimuttaa (kangasta, vaatetta; nopeasti)

duorrannávli niitti; venenaula (niitillinen)

duorrašuvvat niittautua, tulla niitatuksi

duorrat niitata (niiteillä); poimuttaa (kangasta, vaatetta), rypyttää; muistuttaa mieleen (toistuvasti), korostaa (toistuvasti), tähdentää (toistuvasti)

duorri poimutus, rypytys

duoršát mollottaa

duorši pärstä, pallinaama

duorššagit tulla pallinaamaiseksi

duorššas, duorše- pallinaamainen

duoršu heinäSORSA

duos (adv.) tuossa

duosa (adv.) tuohon

duosánaga (adv.) tuohon paikkaan, juuri tuohon

duostan uskallus, uskaltaminen

duostat uskaltaa, tohtia

duostil (-is) uskalias, rohkea, urhoollinen

duostilit (adv.) uskaliaasti, rohkeasti

duosttán (adv.) tuossa lähellä

duosttáš (adv.) suositeltava, jonka rohkenee tehdä; *dohko ii leat duosttáš mannat* sinne ei ole menemistä

duosttoheapme, duosttohis arkaileva, pelokas

duosttoheapme, duosttohis huono ottamaan koppia; haluton torjumaan

duostul (-is) taitava ottamaan koppia

duostun koppaaminen, kopin ottaminen; torjunta

duostut torjua; ottaa ilmasta kiinni

duot tuo

duot dát yksi ja toinen; *duot dát lei viggamin dan virgái* yksi ja toinen oli pyrkimässä siihen virkaan

duotka ruokasula

duotkaluvvat sulaa (ruoasta)

duotna parka, raukka

duottar tunturialue, tunturi, tundra; *vuolgit duoddarii* lähteä tunturiin, *johtit duoddaris* vaelttaa tunturissa, *lei áibbas duoddaris* oli täysin hakoteillä

duottaraddjái, duottaráddjás tundrainen, tundramainen; tunturimainen (vaarasta); tunturimainen, jossa on paljon tunturimaata

duottaraláš tunturinlaki

duottarboazu tunturiporo

duottarbusságeahpil (bot.) tunturikissankäpälä

duottarcavvilaš viipymälumi (puurajassa)

duottarčikŋa (bot.) lapin alppiruusu

duottarduuvvat muuttua tundramaiseksi; tottua elämään tunturissa

duottarhávvar (bot.) tähkäkaura

duottarhorbmá (bot.) tunturihorsma

duottarleavvedolgi (bot.) suippohärkylä

duottarmáilbmi tunturimaa

duottarmihttár tunturimittari

duottarriika ylämaa

duottarsáhpal (bot.) tunturikurjenherne

duottarsápmi tunturisaamelainen

duottarskoalda tunturilakeus

duottarstohpu tunturitupa

duottarviroš kuovisirri

duottastit säästää (jotakin kulumasta korvaamalla se jollakin muulla; (*juoidá*) korvata, panna tai antaa jotakin jonkin asemesta; (*soapmása*) auttaa jotakuta tekemällä jotakin tämän puolesta, helpottaa jonkun tilannetta, työtaakkaa

duottoheapme, duottohis ärtyisä, ärtyyntynyt

duottostuvvat ruveta sietämään; ruveta uskaltamaan, uskaltautua

duovdda maisema, tienoo

duovddatiipa maisematyyppi

duovgudit vieroittaa (vasa emästään)

duovgut vieroaa, arkailla; kunnioittaa, totella (pelonsekaisesti); vieraantua (poronvasasta)

duovli taula (taulomiseen); pakurikäöpä

duovlun taulominen, lääkitseminen (erit. ihoa) polttamalla taulanpala kipeällä kohdalla

duovlut tauloa, lääkitä (erit. ihoa) polttamalla taulanpala kipeällä kohdalla

duovvi naaraslohi

duppal- kaksinkertainen, tupla-

duppalastit kaksinkertaistaa; kaksinkertaistaa

duppalbargu päällekkäinen, kaksinkertainen työ

duppalčuokkis kaksoispiste

duppaldulkohahti kaksitulkintainen

duppaldutkkus kaksoistutkinto

duppalduvvat kahdentua

duppallohkas (adv.) takalukossa; *uksa lei sihkkarvuoda dihte duppallohkas* ovi oli varmuuden vuoksi takalukossa

duppallohkkii (adv.) takalukkoon; *bijai uvssa duppalohkkii ovdalgo manai nohkkat* pani oven takalukkoon ennen nukkumaan menoa

duppalpás'sa kaksoispassi

duppalstuhkka kaksoiskappale

durbbodit porkata, tarpoa (jatkuvasti)

durbbon ahkera porkkaamaan, tarpomaan

durbbon tarvoin

durbet porkata, tarpoa (kerran); porskauttaa, porskahtaa

durdašuvvat ryvettyä

durdái, durdás likainen, suttuinen, tahmainen; *durdás beavdeliidni* tahmainen pöytäliina

durdát olla jossakin sottaaisena, tuhruisena, tahmaisena

durdda tahma

durddas, durde- likainen, tahmainen, tahmea
durddádat takkala (paha), paataja (paljon lumen aikana)
durddidit liata, sotkea, sotata, tahria, tuhria
durdesuodji lokasuoja
durdi lika, törky, tahma; sottapytty
durdudit liata, panna ryvettymään, sotata
durdut likaantua, töhrääntyä, ryvettyä
durget kattaa (kodan tms. lattia) varvuilla, risuilla; kerätä risuja, lattiavarpuja; risuttaa, piiskata
durgidit mullistaa, hajottaa (korjaamisen sijasta)
durkalaš turkkilainen, turkin kansalainen
durkkagiella turkin kieli, turkki; *durkkagillii* turkiksi
dur'rot tulla niitatuksi; tulla poimutetuksi
durskkuhit roiskia, roiskuttaa
durvvát (pl.) psoriasis
dus sinulla ~ sinulta
dusen ~ dusiidna tusina; *osttii moadde dusena boaluid* osti pari tusinaa nappeja
duskáduvvat tuskastua; *duskáduvai ollu bargguid dihte* tuskastui työnpaljouden takia
duskái, duskás tuskainen, ärtyisä
duski tuska; kiukku, äreys
duskidit tuskailla, päivitellä tuskaillen; kiukkuilla
duskkas (-) ärtyisä; *lea leamaš juo moadde beaivvi hui duskkas* on ollut jo pari päivää hyvin ärtyisä
duskkálaš tuskallinen, tuskaisa; *duskkálaš oaivebávččas* tuskallinen päänsärky
duskkástuvvat tuskastua; *duskkástuvai duššiid dihte vuordit* tuskastui suotta odottamaan
duskkeheapme, duskkehis tuskaton; *duskkehis čuohpahus* tuskaton leikkaus
dus'set retuuttaa, riepottaa
dustehat puskuri (auton)
dustehus torjunta (esim. rangaistuspotkun)
dusten kopin ottaminen, koppi; torjunta
dustenávnnas torjunta-aine
dustenfierbmi suojaverkko, turvaverkko
dusteš (-is) ~ dustes (-is) arkailematon, ujostelematon; *dustešis bártnáš* arkailematon pikkupoika

dusteš (-is) ~ dustes (-is) taitava koppaamaan, ottamaan koppi

dustet ottaa koppi, kopata; vastata, ottaa vastaan (jollakin), torjua; olla vastassa, esteenä, tiellä

dusttodeaddji tokankääntäjä (joka hyvän koiran kanssa kääntää tokan suden uhatessa)

dusttodeapmi torjunta

dusttodit ottaa vastaan (epäystävällisesti, usein tai useita); torjua, käännyttää, kääntää (esim. porotokka takaisin)

dusttohallat joutua torjutuksi

dustton vastaanotin; puskuri

dušát nalkuttaa, räksyttää

duškalit polskauttaa

dušket läiskiä, polskia, läiskytellä; *ale viša dainna viinnain dušket!* älä viitsi sen viinan kanssa läträtä!

duškidit polskia

duššadallat yrittää hävittää; yrittää tuhota

duššadanboaldin tuhopoltto

duššadeaddji tuhoisa; *duššadeaddji eatnandoarggástus* tuhoisa maanjäristys

duššadit tuhota, hävittää; tehdä tyhjäksi, mitätöidä

duššan perikato, turmio

duššastuvvat menehtyä (melkein); ruveta menehtymään

duššat tuhoutua, menehtyä; hukkua (veteen)

duššái (adv.) hukkaan, turhaan, suotta; *doamai duššái* touhusi suotta

duššálaš turha; mitäänsanomaton; turhanpäiväinen, turhamainen

duššálašvuohta turhamaisuus

duššás (adv.) turhaan, hukkaan, suotta; *áibbas duššás vulgen dohko* ihan turhaan lähdin sinne

duššástuhttit turhauttaa; *eahpelihkostuvvat sáhttet duššástuhttit* epäonnistumiset voivat turhauttaa

duššástupmi turhautuminen; turhautuneisuus

duššástuvvat turhautua; *duššástuvvat bargguid eatnatvuhtii* turhautua töiden paljouteen

duššášit pitää turhana, turhanpäiväisenä, väheksyä

duššástuhttit turhauttaa; *duššástuhtti vásáhus* turhauttava kokemus

dušše (adv.) ~ **duššefal** (adv.) vain, ainoastaan

duššego (konj.) josko

dušši (adj.) turha, tyhjä, katteeton; *dušši lohpadus* katteeton lupaus, *dušši sáhka* turha puhe, *dahkat duššin* tehdä tyhjäksi

dušši (subst.) turhuus, pöty, hölynpöly; *duššiid hállat* puhea pötyä, *duššiid dihte* suotta, turhaan

duššiid (adv.) turhaan, turhan takia

dutkameahtun tutkimaton (jota ei voi tutkia); *dutkameahtumat leat Hearrá geainnut* tutkimattomat ovat Herran tiet

dutkamuš tutkimus; kuulustelu; tutkittava, tutkiminen; *dien áššis lea vel ollu dutkamuš* tuossa asiassa on vielä paljon tutkittavaa

dutkan tutkiminen; tutkimus

dutkan- tutkimus-; *dutkanbargu* tutkimustyö, *dutkanbáiki* tutkimuspaikka, *dutkanboadus* tutkimustulos, *dutkandárbu* tutkimustarve, *dutkandoaibma* tutkimustoimi, *dutkanfáddá* tutkimusaihe, *dutkanguovddáš* tutkimuskeskus, *dutkanguovlu* tutkimusalue, *dutkanlágádus* tutkimuslaitos, *dutkanluopmu* tutkimusvapaa, *dutkanmateriála* tutkimusaineisto, *dutkanmátki* tutkimusmatka, *dutkanmátkkálaš* tutkimusmatkailija, *dutkansuorgi* tutkimusala, *dutkanvuohki* tutkimusmetodi

dutkanvuloš tutkittava, tutkimuksen kohteena oleva; *dutkanvuloš fáddán sus lei potentiála geavaheapmi sámegielas* tutkimuksen kohteena hänellä oli potentiaalin käyttö saamen kielessä

dutkat tutkia; tutkia, tarkastella; kuulustella, *bolesat dutke* poliisit kuulustelivat häntä

dutkán ripsu (raanun, valmiiksi kudotun kankaan reunassa)

dutki tutkija

dutkkadeapmi tutkielma, tutkinta

dutkkadit tutkiskella; kuulustella

dutkkahit tutkituttaa; *finai doaktára luhtte dutkkaheamen iežas* kävi lääkärin luona tutkittamassa itsensä

dutkkahus tutkittavana olo, tutkimus; *gárttai dutkkahussii* joutui tutkittavaksi

dutkkakeahtes (attr.) tutkimaton; *dutkkakeahtes guovlu* tutkimaton seutu

dutkkalmasat (pl.) (poliisi)kuulustelut; tutkimukset

dutkkon (bot.) silmu (erit. koivun)

dutkkus tutkinto; tutkimus

dutkot tulla tutkituksi

dutnaguolli tonnikala

dutnal tunneli

duŋje sinulle ~ sinuun

duvdašuvvat joutua tuupatuksi, sysätyksi; syrjäytyä

duvdda tuki, pönkkä

duvddabearpmet tukiranka (kodassa)

duvddačanas tukiside

duvddačanus tukisidos

duvddagođus tukikudos

duvddajuolgi tukijalka

duvddariggi tukiranka

duvddaseallat (pl.) tukisolukko (kasvin)

duvddašit tyrkkiä, lykkiä (vähän kerrassaan), pukkailla; hätistellä (jostakin, johonkin);
köpöttää, tallustaa

duvddus sysäys

duvdileapmi sysäys

duvdilit tuupata, sysätä; tukea (vähän)

duvdin sysääminen; tukeminen

duvdit tuupata, pukata, sysätä; tukea (jotakin kaatumisen estämiseksi)

duvdnebaiki kaatopaikka

duvdnerássi (bot.) hevонhierakka

duvdni tunkio

duvhlár tuhleri

duvhlár (-is) tuhlaavainen

duvhlidit tuhлата

duvka pöytäliina

duvkkiidit alkaa pistellä, polttaa (erit. sormista pakkasella)

duvkkistit pistellä, polttaa (erit. sormista pakkasella)

duvle (adv.) taannoin, tuonnottain

duvlláš ~ duvllá taannoinen, tuonnoinen; *duvllá dáhpáhusat* (pl.) taannoiset tapahtumat

duvra (mus.) duuri

duvssár haalija

duvssár (-is) ahkera haalimaan

duvttaiduvvat lannoittua; *dál buđetbealu lea duvttaiduvvan* nyt perunapelto on lannoittunut

duvvaluvvat hautautua, peittyä (tavaroiden alle, sekaan); *suohpan lei duvvaluvvan áitái*

šlámbariid sisa suopunki oli peittynyt aittaan rojujen sekaan

duv´vá kesykyyyhky, kyyhkynen

dyna dyyni

dynamihkka dynamiikka

dynamihtta dynamiitti

dynámalaš dynaaminen

E

eaddemiella pahastuneisuus; *eaddemielas* pahastuneena

eaddil (-is) helposti pahastuva, helposti loukkaantuva

eaddji ukko, äijä

eaddudit saada pahastumaan, loukata

eaddut pahastua, loukkaantua

eadjalit erehtyä toisistaan

eadjálas erehtyväinen (jonkin suhteen)

eadjit erehtyä (jostakusta)

eadnebealle äitipuoli

eadneeana(n) emämaa

eadneloddi emolintu

eadnemuore äitimuori

eadneolmmoš perheenäiti

eadnespiidni emakko

eadni äiti; emä, emo

eadnivuolta äitiys; äidillisuus

eagástallat (soapmásiin) kutsua jotakuta *eahki*:ksi (sedäksi, isän vanhemmaksi veljeksi)

eagážan! rakas setäni, setäseni! (isän vanhemmalle veljelle sanottuna)

eahcálaš (adj.) rakas, läheinen; lempeä, rakastava

eahcálaš (subst.) rakas ystävä, läheinen ystävä

eahccil (-is) mieltynyt; seurallinen

eahccit (+ akk.) olla kiintynyt, mieltynyt (johonkin), pitää (jostakin), viihtyä (jossakin);

vaalia, helliä; kaivata

eahkedaččat (pl.) ehtoollinen, illallinen

eahkedassii (adv.) iltaan asti; illaksi

eahkedis (adv.) illalla

eahkeduvvat tulla ilta; joutua illan yllättämäksi

eahket ilta, ehtoo

eahketbeaivi iltapäivä; ilta-aurinko

eahketbealidja iltayö

eahketbeallai (adv.) iltapuoleen, illansuussa; *eahketbeallai arvigodii* illansuussa ryhtyi satamaan

eahketboddá iltakausi; *lei doppe eahketbotta* oli siellä iltakauden, oli siellä koko illan

eahketdoalut (pl.) illanvietto; *čeahkkima manjá ledje vel oktasaš eahketdoalut* kokouksen päätteeksi oli vielä yhteinen illanvietto

eahketipmilbálvalus iltajumalanjumalanpalvelus

eahketmállásat (pl.) ehtoollinen; *eahketmállásiid borrat* illastaa

eahketroadđi iltarusko

eahketrohkos iltarukous

eahketseavdnjat iltapimeä

eahketveaigi iltahämärä

eahki setä, isän vanhempi veli tai miespuolinen serkku

eahkit veljenlapsi, (nuoremman veljen lapsi (sedälleen), nuoremman miespuolisen serkun lapsi (sedälleen))

eahpádallat epäillä, epäröidä (hieman)

eahpádus epäily; epäröinti; epäily, epäluulo

eahpáraš äpärä, lapsivainaja; odelma

eahpe- epä-

eahpeaiddolaš epätäsmällinen

eahpeárbmu epäsuosio; *šattai eahpeárbmui* joutui epäsuosioon

eahpeáššálaččat (adv.) epäasiallisesti

eahpeáššálaš epäasiallinen

eahpeáššálašvuohta epäasiallisuus

eahpečielgasit (adv.) epäselvästi

eahpečielggas, eahpečielga epäselvä

eahpečielggasvuohta epäselvyys, sekaannus

eahpedábálaš epätavallinen, poikkeava; *eahpedábálaš doaibmabijut* (pl.) poikkeavat toimenpiteet

eahpedábálašvuohta poikkeavuus, epätavanomaisuus

eahpedárkil (-is) epätarkka

eahpedárkilvuohta epätarkkuus; *čielggadusbarggus ledje eahpedárkilvuođat* selvitystyössä oli epätarkkuuksia

eahpedássit, eahpedássidis epätasainen
eahpedearvvaslaš ~ eahpedearvvašlaš epäterveellinen
eahpediehtu epävarmuus, epätietoisuus
eahpedievaslaš epätäydellinen
eahpedoaivu epätoivo; *šaddat eahpedoivui* joutua epätoivoon
eahpedohkálaš ~ eahpegelbbolaš epäpätevä (esim. johonkin virkaan)
eahpedudahahtti epätyytyttävä
eahpeduhtavaš tyytymätön
eahpeduodalaš epätodellinen
eahpeduohta epätosi, totuudenvastainen
eahpegudnejahttit häpäistä
eahpegudni häpeä
eahpegullu ~ eahpegulolašvuohta tottelemattomuus
eahpegulolaš tottelematon
eahpeguoktilaš vilpitön
eahpeipmil epäjumala; *bálvalit eahpeipmiliid* palvoa epäjumalia
eahpejáhkehahtti epätodennäköinen
eahpelihkolaš epäonninen
eahpelihkostuvvat epäonnistua
eahpelogalaš epälooginen
eahpelunddolaš epäluonnollinen, epäluonteva; luonnoton
eahpeluohtehahtti epäluotettava
eahpeluohttámuš epäluottamus; *eahpeluohttámušárvalus* epäluottamuslause
eahpemávssolaš epäolennainen
eahpenjuolgat, eahpenjulges epäsuora, välillinen; *eahpenjuolgga* epäsuoraan, välillisesti
eahpenjuolggaduslaš epäsäännöllinen; *eahpenjuolggaduslaš govus* epäsäännöllinen kuvio
eahpennormála epänormaali
eahpeortnet epäkunto; *mannat eahpeortnegii* mennä epäkuntoon
eahpeoskkolaš epäuskoinen
eahpeosku epäusko
eahpeovttalaš epäyhtenäinen
eahpepolitiikhkalaš epäpoliittinen; *eahpepolitiikhkalaš searvi* epäpoliittinen yhdistys
eahperekhálaš epärehellinen
eahperekhálašvuohta epärehellisyys

eahperievttálaš epäoikeudenmukainen

eahperievttálašvuohta epäoikeudenmukaisuus

eahpesealvi, eahpesealvves epämääräinen, epäselvä

eahpesihkkar (-is) epävarma

eahpesihkkarvuohta epävarmuus

eahpeustitlaš epäyställinen, töykeä, tyy

eahpeustitlašvuohta epäystävällisyys, töykeys, tyyly

eahpeveaddji huonovointinen; raskaana oleva, lasta odottava

eahpevirggálaš epävirallinen

eahpevissis epävarma

eahpevuogálaš epätarkoituksenmukainen

eahpevuoiggalaš epäoikeudenmukainen

eahpidahkes epäluuloinen; *lea viehka eahpidahkes olmmoš* on aika epäluuloinen henkilö

eahpidahtti epäilyttävä, arveluttava; *eahpidahtti evttohus* arveluttava ehdotus

eahpideaddji epäilevä; *eahpideaddji Duomis* epäilevä Tuomas (raamatun)

eahpidit epäillä; epäröidä

eahpitkeahtes (attr.) epäilemätön; ilmeinen, selvä, *eahpitkeahtes duohtavuohta* selvä totuus

eahpitkeahtá (adv.) epäilemättä; *lea eahpitkeahtá nie* on epäilemättä noin

eahtat hankkia

eaibmi houkka, kaheli

eaibmidit ~ eaibmudit koheltaa

eadadit vieraannuttaa (esim. lapsi tutista)

eadan vieraantuminen

eadanas erakko, muista eristäytyvä henkilö

eadat vieraantua; etääntyä loitota; eristäytyä (muista), erakoitua

eaiggádstalit (+ akk. ~ *badjel*) esiintyä (usein tai useiden esineiden) haltijana, omistajana;

eaiggádstala dáid eatnamiid esiintyy näiden maiden omistajana

eaiggádstit (+ akk. ~ *badjel*) esiintyä jonkin haltijana, omistajana

eaiggádat (pl.) (R) vanhemmat

eaiggáduššan omistus, omistaminen

eaiggádušsat omistaa

eaiggát omistaja, haltija; huoltaja

eaika tammi

eaikaniehtti terho

eaimmaskas pitelemätön, holtiton; houkka, kaheli

eaippárgahttit ~ eaippálgahttit unohtaa (jotakin johonkin); harhautua (esim. polulta)

eaippárguvvat ~ eaippálguvvat hairahtua, hairahtaa; haksahaa; herpaantua, unohtua

eaippildit hairahtaa, poiketa vahingossa; herpaantua, unohtua

eaippir hajamielinen ihminen

eaitnaha (attr.) kunnon; *eaitnaha bálká* kunnon palkka

eakti aito; *eakti sámeduodji* aito saamelaiskäsityö

eaktivuohta aitous

eaktodáhtolaččat (adv.) vapaaehtoisesti

eaktodáhtolaš vapaaehtoinen; tahallinen, tarkoituksellinen, *eaktodáhtolaš dahku* tahallinen teko

eaktodáhtos (adv.) vapaaehtoisesti, tahallaan, tarkoituksella, vasiten

eaktoduopmu ehdollinen tuomio

eaktogiddagas ~ eaktofángavuohta ehdollinen vankeus

eaktovuohki ehtotapa, konditionaali

eaktu ehto, edellytys; *eavttuid haga* ehdoitta, *eaktun lea sámegiela máhttu* edellytyksenä on saamen kielen taito

eaktudit edellyttää, *eaktuda ohccis áššedovdamuša* edellyttää hakijalta asiantuntemusta; ehdottaa

eala elin; *eallagat* elimistö

ealabáiki laidunalue (eläinten suosima)

ealabázahus orgaaninen jäännös

ealačoahkki elimistö

ealageardi käytös (ulkoinen)

ealas (-is) elinvoimainen; elollinen; eloisa, eläväinen, vilkas, *ealasis áddjá* eloisa vaari

ealaskas eloisa, vilkas; pirteä (esim. hyvin kehittyneestä vasasta), elinvoimainen

ealasmuvvat vilkastua; tulla eloisammaksi

ealašit elellä; käväistä, pistäytyä, piipahtaa (jossakin), *ealašii mu luhtte* piipahti minun luonani

ealádat ravinto

ealáhallat elätellä (esim. toiveitaan, suunnitelmiaan); *ealáhalai doaivaga buoret barggus* elätteli toivoa paremmasta työstä

ealáhat eläke; laidun (riittävä elämiseen)

ealáhatahki eläkeikä

ealáhatfoanda eläkesäätio, eläkerahasto

ealáhatlágádus eläkelaitos

ealáhatláhka eläkelaki

ealáhatmearrádus eläkepäätös

ealáhatoadju eläkevakuutus

ealáhatoažžu eläkkeensaaja

ealáhatohcan eläkehakemus

ealáhatolmmoš eläkeläinen

ealáhus elinkeino, *buohtalas ealáhusat* moninaiselinkeinot, *árbevirolaš ealáhusat* perinteiset elinkeinot; elättäminen, elossa pitäminen

ealáhusbargi ~ **ealáhushárjeheaddji** ~ **ealáhusjodiheaddji** elinkeinonharjoittaja

ealáhusdianas elinkeinotulo

ealáhusdoarjja elinkeinotuki

ealáhusfoanda elinkeinorahasto

ealáhusgeaidnu ~ **ealáhusláhki** ~ **ealáhusvuohki** elinkeino

ealáhuslávdegoddi elinkeinolautakunta

ealáhusráhkadus elinkeinorakenne

ealáhussuorgi elinkeinohaara

ealán eliö

ealánservodat eliöyhteisö

ealáskaddat elävöityä (vähitellen), elpyä (vähitellen), osoittaa elonmerkkejä

ealáskahttit elävöittää; elvyttää, vilkastuttaa (fig.)

ealáskit virota; elävöityä, elpyä, vilkastua

ealát elanto (poron tms.), elinolosuhteet, biotooppi

ealet lemmikkieläin

ealga hirvi; *ealgaáldu* naarashirvi, *ealgasarvvis* uroshirvi, *ealgačearpmat* hirvenvasa (syksystä seuraavaan kevääseen), *ealgamiessi* hirvenvasa (kesällä)

ealgabivdu hirvenmetsästys, hirtijahti

ealihan- elatus-; *ealihandoarjja* elatustuki, *ealihangeatnegas* elatusvelvollinen,

ealihangeatnegasvuolta elatusvelvollisuus, *ealihansoahpamuš* elatussopimus, *ealihanveahkki* elatusapu

ealihit elättää, pitää hengissä; pitää yllä, pitää elossa, *ealihit sámekultuvrra* pitää yllä saamelaiskulttuuria

ealit elukka; *ovdalaš áiggiid bivde gottiid, gumppiid ja eará ealibiid* entisinä aikoina
 pyydettiin peuroja, susia ja muita elukoita

ealjár (-is) ~ ealljár (-is) riuska, toimelias, uuras, yritteliäs

ealjáruššan ~ ealljáršuššan uurastus, ahkerointi

ealjáruššat ~ ealljáršuššat uurastaa, ahkeroida

ealjárvuohta ~ ealljárvuolta ahkeruus, yritteliäisyys

ealjoheapme, ealjohis toimeton, saamaton; *ealjohis dinga* saamaton kaveri

ealjohuvvat tulla toimeettomaksi, saamattomaksi

ealjuhit (+ ala) uurastaa, ponnistella (jonkin vuoksi)

eallaassi orvaskesi

ealladagat (pl.) elkeet

eal'láhit elvyttää, virvoittaa; herättää (toimintaan tms.), saada aikaan

eallámuš toimeentulo, elanto, *oaččui eallámuša bivddus* sai toimeentulonsa metsästyksestä ja kalastuksesta; elämys, *diet čájálmas lei ollugiidda oalle eallámuš* kyseinen näytelmä oli monille aikamoinen elämys

eallásit eläytyä; *eallásii iežas neavttára rol'lii* eläytyi näyttelijän rooliinsa

eal'lástallat elpyä, herätä henkiin, virota (vähin erin)

eal'lát elpyä, herätä henkiin, virota (henkiin, vähin erin)

eal'levaš elollinen; *eal'levaš ja jápma luondu* elollinen ja eloton luonto

eal'li eläin; *eal'lit* eläimet, eläinkunta

eal'li elävä, elollinen

eal'ligovva elokuva

eal'liidgárdi ~ el'liidgárdi eläintarha

eal'liidriika ~ el'liidriika eläinkunta

eal'liidsuodjaleapmi ~ el'liidsuodjaleapmi eläintensuojelu

eallilan (attr.) iäkäs, paljon kokenut; *lei juo eallilan olmmoš ja lei feara maid oidnán* oli jo iäkäs ihminen ja oli yhtä ja toista nähnyt

eallin elämä; elämöinti, meteli

eal'linaga (adv.) elävältä, elävänä; *dohppii dan gearbmaša eal'linaga gihtii* nappasi sen käärmeen elävältä käteen

eallinahki elinikä; *lean eallinagi ássan dáppe* olen aina asunut täällä, *dubmehalai*

eallinahkái giddagassii tuomittiin eliniäksi vankilaan

eallináigi elinaika

eallinbargu elämäntyö

eallinbiras elinympäristö

eallindáhkádus henkivakuutus

eallindárbaš elintarvike; *jáffut, káfet, sohkkarat ja eará eallindárbašat* jauho, kahvi, sokeri ja muut elintarvikkeet

eallindássi elintaso

eallindilálašvuodát (pl.) elinolosuhteet

eallindilli elämäntilanne

eallindoaibma elintoiminta

eallineaktu elinehto

eallinfámolaš elinvoimainen

eallingeaidnu elinkeino; elämäntaival, *su eallingeaidnu lei viehka mohkkái* hänen elämäntaipaleensa oli varsin mutkikas

eallingeardi elämä, elämänkulku, elinkaari; elämäkerta

eallingolut (pl.) elinkustannukset

eallinguoibmi elämäntoveri

eallinjáhkku elämänusko, luottamus elämään; *ii mas´sán goassige eallinjáhku* ei menettänyt koskaan elämänuskoa

eallinláhki elinolosuhteet; elämänlaatu

eallinláibi elanto, elatus; *ovdalaš áiggiid vižže eallinláibbi luonddus* entisinä aikoina haettiin elanto luonnosta

eallinmokta elämänhalu

eallinmuitalusat (pl.) muistelmat

eallinmuorra elämänpuu

eallinoaidnu elämänkatsomus

eallinreantu elinkorko

eallinvásáhus elämäntokokemus

eallinviisodat elämänviisaus; *sutnje lei čoggon guhkes eallima áigge mealgat eallinviisodat* hänelle oli karttunut pitkän elämänsä varrelta melkoisesti elämänviisautta

eallinvulggolaš eloperäinen, orgaaninen

eallinvuohki elintapa

eallinvuoibmi elinvoima, elinkelpoisuus

eallinvuorbi elämäntalento; *tragihkalaš eallinvuorbi* traaginen elämäntalento

eal´lisilba elohopea

eallit elää; jaksaa, pärjätä (syömättä); käydä jossakin

eal'livuodja eläinrasva

ealljárvuolta työinto, utteruus

eallju työinto, utteruus, aloitekyky; mielenkiinto, motivaatio (johonkin)

ealloángir (-is) ahne (omaisuudelle)

eallobozodoallu suurporonhoito

eallogeahčču paimennus (poroelon)

eallokoahkka poropaimen (taitava)

eallomaguš token häntä, poroelon jälkiosa

eallonjunuš token keula, poroelon kärkiosa

ealloravda tokenlaita

eallosiida porokylä (jolla on suuri poroelo)

eallostuhkka tokenosa, osa tokkaa

eallu elo, porotokka; *hirmat eallu* kauhean iso porotokka, *ealu luhtte* poroelon luona, porojen luona (tunturissa), *vuodjelit ealu* lähteä ajamaan poroja

eallu omaisuus

ealostallat pitää porotokkaa

ealus (-is) ilmeikäs; *ealusis muođut* ilmeikkäät kasvot

eambbo (adv.) enemmän, lisää, *dinii eambbo ruda* ansaitsi enemmän rahaa; *eambbo* noin vain, ei muuta kuin, *ii eahpidan, eambbo oasttestii fiinna biilla* ei epäillyt, noin vain hankki itselleen komean auton

eambbogat (pl.) useampia ihmisiä; *eambbogat ledje čeahkkanan dohko* useampia ihmisiä oli kokoontunut sinne

eami- alkuperäinen, syntyperäinen, synnynnäinen

eamiálbmot alkuperäiskansa

eamiás'si alkuperäisasukas, kanta-asukas, paljasjalkainen

eamidastalit emännöidä (usein ja useita esineitä); esiintyä emäntänä (vaikkei olekaan)

eamidastit emännöidä; *lea eamidastán juo guhká dán dálu* on emännöinyt jo pitkään tätä taloa

eamidaš (adv.) emäntineen, vaimoineen

eamidielku syntymämerkki

eamiduššat emännöidä

eamifitnodat emäyhtiö

eamigieddesuoidni (bot.) pohjannurmikka

eamiluossa villilohi

eamior'ru alkuasukas, kanta-asukas, paljasjalkainen

eamis (adv.) syntymässä; syntymästä saakka, *eamis lámis* syntymästä saakka vammainen

eamiseal'la kantasolu

eamit emäntä (esim. talon), *eamit doamai stobus mánáiguin* emäntä touhusi tuvassa lasten kanssa; vaimo, aviovaimo, emäntä, *mu eamit áigu málestít* vaimoni aikoo valmistaa aterian

eamitávnnas vaimoksi sopiva naisihminen; *diet Sire livččii dutnje eamitávnnasin* tuossa Siirissä olisi sinulle ainesta vaimoksi

eamitbajádus puoliskorotus (mieshenkilön eläkkeessä tms.)

eamitolmmoš vaimoihminen

eamitskuvla emäntäkoulu

eamitvuohta emännyys

eam'mi eukko, vaimo, muori

eana ~ eanan maa

eana- ja meahccedoalloministeriija (S) maa- ja metsätalousministeriö

eanabajáš maanpinta

eanabargi maanviljelijä

eanabargu maanviljely

eanabáhtarus maanpako

eanabihtta maa-alue

enačalbmi maahiukkanen

enačielgi maanselkä, vedenjakaja

enadat maisema

enadállodoallu maatilatalous

enadállu maalaistalo, maatalo, maatila

enadoal'li maanviljelijä

enadoallobargi maatyöläinen

enadoallobargu maataloustyö

enadoalločál'li maataloussihteeri

enadoallodepartemeanta (N) maatalousministeriö

enadoalloeláhat maatalouseläke

enadoallofitnodatolmmoš maatalousyrittäjä

enadoallokantuvra (N) maataloustoimisto

enadoallolávdegoddi maatalouslautakunta

enadoalloministeriija (S) maatalousministeriö

eanadoalloministtar maatalousministeri
eanadoallopolitihkka maatalouspolitiikka
eanadoallosadjásaš maatalouslomittaja
eanadoallosearvi maatalousyhdistys, maamiesyhdistys
eanadoallu maatalous, maanviljely
eanaeaiggát maanomistaja
eanagáhppálat maa-alue
eanagáidá maakaistale
eanagássa maakaasu
eanagiera maanpinta
eanagilvi maanviljelijä
eanagirji maakirja
eanagoddi maakunta; *eanagottálaš* maakunnallinen
eanaguoppar valkea tatti
eanaguotku maakannas
eanaiduvvat maatua
eanakámpa maaottelu; *Suoma ja Ruota eanakámpa* Suomen ja Ruotsin maaottelu
eanalaigga maasälpä
eanaláigu maanvuokra
eanaloddi kanalintu
eanaluoitádat hautavajoama
eanalupmi maannos
eanaluvvat maatua
eanamátki maamatka
eanamihtideapmi maanmittaus; *eanamihtidaninšenevra* maanmittausinsinööri
eanamuolddat maamyyrä
eanamuorji mansikka
eananadda (bot.) maavarsi
eananiehti maapähkinä
eanansuodjalus maanpuolustus (N)
eanaoamastus tilus
enaol'ju maaöljy
eanariekti (jur.) maa oikeus
enasadji tila, tontti, maa

eanasearvegoddi maaseurakunta

eanaspábba maapallo

eanasuorri maarönsy

eanas ~ **eanas** enimmäkseen, etupäässä, useimmiten; enin osa, suurin osa, *eatnašat* useimmat

eanášir'rá maasiira

eanášládja maalaji

eanaudas maanvyörymä

eanavárri maavara (autossa)

eanavearru maavero

eanaviidodat maa-ala

eanavuoddu maaperä, maapohja, maankamara

eanádat enemmistö

eanášit pitää (liian) paljon

eandalii (adv.) ~ **eandalit** (adv.) ehdottomasti, välttämättä; erittäinkin, varsinkin

eandán tolkku (asioiden, ihmisen)

eanebuš (adv.) hieman enemmän; *sáhtášitgo goivestit munnje eanebuš dan biergomáli* voisitko kauhaista minulle hieman enemmän sitä lihakeittoa

eanebut useammat; *eanebut ja eanebut* yhä useammat

eanedit enentää, lisätä

eanemus (adj.) enin; *eanemusat* (pl.) useimmat, *eanemus čuoikka áigge* pahimpaan hyttysaikaan

eanemus (adv.) eniten, *oaččui eanemus ruđa* sai eniten rahaa; enintään, enimmillään, *dás lea eanemus vihtta miilla dohko* tästä on enintään viisi peninkulmaa sinne

eanemusat (adv.) eniten, *lea eanemusat dinen dán gielddas* on eniten ansainnut tässä kunnassa; enintään, *sáhtán lonet dutnje eanemusat čuohte euro* voit lainata sinulle enintään sata euroa

eanemustá (adv.) enintään, korkeintaan; *lean eanemustá mánotbaji doppe* olen korkeintaan kuukauden siellä

eanet (adv.) enemmän

eanet (attr.) enempi, useampi; *eanet olbmuid siste* useampien ihmisten seurassa

eanetlohku enemmistö

eangalsgiella englannin kieli, englanti

eannáhit ~ **eannehit** ennättää

eanu eno (äidin veli)

eanualjávri jokijärvi (joen järvimäinen laajentuma)

eaŋgalsgiella ~ **eaŋgalasgiella** englantia, englannin kieli

eaŋgalslaš (adj.) ~ **englándalaš** (adj.) englantilainen; *eaŋgalslaš biila* englantilainen auto

eaŋgalslaš (subst.) ~ **englándalaš** (subst.) englantilainen; *son lea eaŋgalslaš* hän on englantilainen

eaŋkal killinki (vanha raha)

eaŋkal yksinkertainen

eaŋkil yksinkertainen; yksittäinen

eaŋkilolmmoš yksilö, yksittäinen henkilö

eapmeguovddáš (bot.) emivartalo

eapmelasta (bot.) emilehti

eapmeliedus (bot.) emikukinto

eapmenadda (bot.) ponsi

eapmeoaivi (bot.) luotti, palho

eapmeurbi (bot.) eminorkko

eapmevuoddu (bot.) sikiäin

eapmi (bot.) emi

eappir ämpäri, pytty

eará eri, muu

eará sadjái (adv.) muualla

eará sajis (adv.) muualla

earágielat erikielinen, muunkielinen

earágo muuta kuin; *earágo fár'rii máttás* noin vain muutti etelään

earáguvllot erisuuntainen

earáhuhttit muuttaa (toisenlaiseksi)

earáhus muutos

earáhuvvat muuttua (toisenlaiseksi); eriytyä

earáhuv'vi muuttuva

earáivdnásaš erivärinen

earáládje (adv.) eri lailla, muulla tavalla

earálágan erilainen

earáláhkai (adv.) eri lailla, muulla tavalla

earáliiggáš erityinen, erikoislaatuinen

earáliiggášvuohta erikoislaatu

earáliiggážit (adv.) erityisesti

earán asia (toimitettava); tarve (luonnollinen)

earánastit tehdä tarpeensa, käydä tarpeillaan

earáš erä (pieni)

earbmálahttit ~ **earbmálastit** alkaa sataa hienoa lunta (ennen pakkasta)

earbmálat lumisade (hienoa lunta satava, ennen pakkasta)

earbmút sataa (hienoa lunta ennen pakkasta); *earbmú buollaša* kevyt lumisade enteilee pakkasta

eardašuvvat ärsyyntyä, ärtyä

eardudallat ärsytellä

eardudit ärsyttää, suututtaa, saada ärsyyntymään

eardut ärsyyntyä, ärtyä

eareburán riitaisa, eripurainen

earis toinen ihminen; *earrása luhte* toisen ihmisen luona

earistit toiseuttaa, syrjiä

earkebisma arkkipiispa

earotbealde (adv.) syrjässä (kaukana kulkureiteistä), loitolla

earotbeale (adv.) syrjäkautta, syrjästä, kaukaa

earotbeallai (adv.) syrjään (kauas kulkureiteistä), loitolle

earránaddat erota (toisistaan); *vulggiime fárrolagaid mátkái ja Anáris earránattaime* lähdimme yhdessä matkaan ja Inarissa me erosimme toisistamme

earránanalmmuhus eroamisilmoitus

earránassii (adv.) erilleen, eroon; *šattaiga earránassii* he (kaksi) joutuivat erilleen toisistaan

earráneapmi eroaminen, ero, erkaantuminen; eroaminen (avioerossa)

earránit erota, olla erilainen; erota (esim. avioliitossa), *earránan* eronnut; erkaantua, erota (erilleen, esim. polusta)

earrebeaivi eräpäivä, erääntymispäivä (laskun)

earret ~ **earet** paitsi, lukuun ottamatta; *earret Ándde buot mánát ledje boahtán eatniset 100-jagi riegádanbeaivvi ávvudit* Anttia lukuun ottamatta kaikki lapset olivat tulleet äitinsä satavuotissynttäreitä juhlimaan

earret eará muun muassa

earretláhkai (adv.) poikkeuksellisesti

earri erä (erit. maitoa), määräosa (esim. poroja); kiintiö

earrodearvvuodát (pl.) hyvästijättö, hyvästit, jäähyväiset

earroohcamuš eroanomus (avioliitossa)

earrosivva eroperuste (avioliiton)

earru ero, avioero; haara (tien, polun); ero, väli; ero, erillään olo

eartabiel'lu (R) mustikka

eartnjehas ~ eatnjehas ~ ealnnjehas inhottava, iljettävä, ällöttävä

eartnjehasstit ~ eatnjehasstit ~ eallnjehasstit pitää inhottavana, iljettävänä, ällöttävänä

eartnjehuvvat (R) tulla voimattomaksi, jaksamattomaksi

earuhallat erotella (kunnolla)

earuhit erottaa (erilleen toisistaan, esim. poroja); tunnistaa, erottaa, kyetä näkemään (jotain hyvin pientä, jotain hyvin kaukana olevaa)

earuhus erotus; erottaminen

earuhuvvat erottua; *dat boares bálggis earuhuvvá ainge* se vanha polku erottuu yhä

earutkeahtes (attr.) erottamaton; *soai leaba earutkeahtes ustibaččat* he (kaksi) ovat erottamattomat ystävykset

easka ~ easkamuorra saarni

easki (bot.) järvikorte

easkka (adv.) ~ **easka** (adv.) vasta (ajan ja paikan ilmauksissa), *easkka dál bohten* vasta nyt tulín, *easkka dáppe oahpásmuvven sutnje* vasta täällä tutustuin häneen; vasta, vähän aikaa sitten, vastikään, *easkka bohten* vasta tulín; täytesanana, *don dat easkka čeahppi* sinä se vasta taitava, *easkka dat movttáskiige* vasta se riemastuikin, *dat dat easkka leige ...* se se vasta olikin ...

easkkaálgi aloittelija, vasta-alkaja

easkkabáliid (adv.) äskettäin, vasta; *ii dovdan buot áššiid, lei easkkabáliid álgán dien bargui* ei tuntenut kaikkia asioita, oli vasta alkanut kyseiseen työhön

easkanáitalan vastaananut; *easkanáitalan nuorrapárra* vastaananut nuoripari

easkkariégádan vastasyntynyt; *easkkariégádan Beasti* vastasyntynyt Vapahtaja

easkkáš ~ easkká äskeinen; *easkkážat* äskeiset asiat tai tapahtumat, *easkkáži* äskeiseen asti, *easkkážis* äskeisestä, *easkká riiddut* äskeiset riidat

eas'sa ässä (pelikorteissa)

eas'sil (-is) voimaton, voipunut

eastadallat estellä (jostakin); yrittää ehkäistä (jotakin), yrittää estää (jostakin)

eastadanbargu ehkäisevä työ, ennaltaehkäisy

eastadeapmi ehkäisy, estäminen

eastadit (+ lok.) estää (jostakin), ehkäistä (jotakin)

eastadus estäminen, ehkäisy

eastalit estellä

eastášuvvat estyä; *eastášuvvan* estynyt, esteellinen

eastat estyä

eastatmeahttun pitelemätön; väistämätön

eastin estäminen; ehkäisy

eastinvuohki ehkäisymenetelmä

eastit estää, *esttii su dohko mannamis* esti hänet sinne menemästä; ehkäistä, *eastit bargguhisvuoda* ehkäistä työttömyyttä

eastta este

easttadit estellä; *easttadii su muinna hálešteames* esteli häntä minun kanssani keskustelemasta

easttaheapme, easttahis esteetön

easttahisvuohta esteettömyys; *easttahisvuodaduodaštus* esteettömyystodistus

easttalaš esteellinen, jäävi

easttaviehkan estejuoksu; *šattai easttaviehkamis goalmmádin* sijoittui estejuoksussa kolmanneksi

eaškálahttit ~ eaškáluhttit nyrjäyttää (esim. nilkkansa)

eaškáleapmi ~ easkálupmi nyrjähdys (esim. nilkan)

eaškálit nyrjähtää (esim. nilkasta)

eaškáluvvat mennä sijoiltaan (nivelestä), nyrjähtää

eatnagat (pl.) monet

eatnamastit maattaa, maadoittaa

eatnamiibukti maahantuoja; *biillaid eatnamiibukti* autojen maahantuoja

eatnanbealuštus maanpuolustus (S)

eatnanbodni maapohja

eatnanbostta maanvihhat, maasta saatu ihottuma

eatnančiehka maankolkka

eatnančielgi maaselkä, vedenjakaja

eatnandieda maantiede

eatnandiedalaš maantieteellinen

eatnandiehtu (oppiaine koulussa) maantieto

eatnandoarggástus maanjäristys

eatnaneaiggát maanomistaja

eatnangeaidnu maantie

eatnangolgotaš maankiertäjä

eatnanháldi maahinen, maanhaltija

eatnanhear´rá maaherra

eatnanlaš maallinen

eatnanoassi maanosa

eatnanspábba maapallo; *eatnanspáppa gokčet váldomearat ja nannámat* maapallon

peittävät valtameret ja mantereet

eatnanšaddu hedelmä

eatnanváivi maanvaiva; *sus lei šaddan njulgestaga eatnanváivi* hänestä oli tullut suorastaan maanvaiva

eatnanvierru maantapa

eatnanvuloš (adj.) maanalainen; *eatnanvuloš vurkkodansajit* (pl.) maanalaiset varastointitilat

eatnanvuloš (subst.) maanalainen, metro; *dohko beassá jođánepmosit eatnanvuložiin* sinne pääsee nopeimmin maanalaisella

eatnanvuoláš maahinen

eatnašat (pl.) ~ **eatnasat** (pl.) useimmat; *eatnašat sis ožžot dies áigáiboaduset* useimmat heistä saavat siitä toimeentulonsa

eatnat (adv.) paljon, runsaasti; *eatnat giitu* paljon kiitoksia, *eatnat ledje olbmot čeahkkanan dohko* runsaasti oli väkeä kokoontunut sinne

eatnat (attr.) monet; *eatnat gerddiid* monia kertoja

eatnatlohkosaš lukuisa

eatnatvuohta paljous, runsaus; *olmmošeatnatvuohta* ihmispaljous

eatnádat kohtalon iva, huono-onnisuus, onnettomuus

eatnáduddat syytellä itseään

eatnádupmi suuttumus, närkästys

eatnáduvvat saada liikaa saalista; joutua kohtalon ivan kohteeksi; haksahda, retkahtaa (johonkuhun); suuttua, närkästyä

eatnáhuvvat joutua katumaan sanojaan

eatnálaš äidillinen

eatnánit enetä, lisääntyä

eatnástallat (soapmásiin) kutsua jotakuta äidikseen; olla äitinä jollekulle, kohdella jotakuta kuten äiti

eatnážan! äiti kulta!, rakas äitini!

eatneheapme, eatnehis äiditön; *lea leamaš unnivuoda rájes eatnehis mánná* on ollut pienestä pitäen äiditön lapsi

eatnehuvvat menettää äitinsä, jäädä äidittä

eatnemeas´su marianmessu (08.09)

eatnevihki syntymävika

eatnigielat ~ eatnigiel- äidinkielinen; *eatnigiel oahpahus* äidinkielinen opetus

eatnigiella äidinkieli; äidinkieli (oppiaine), *otne mis lea vuos matematihkka ja de boahdá eatnigiella* tänään meillä on ensin matematiikka ja sitten tulee äidinkieli

eatniheagga kohtu

eatnimielki äidinmaito

eatniráhkisvuohta äidinrakkaus

eatnoheasta virtahepo

eatnoráigge (adv.) jokea pitkin

eatnu eno, suuri joki, virta

eattas (-is) loukkaantunut, pahastunut

eattehit ~ eattihit loukkaantua (äkkiä), pahastua, suutahtaa; *eattehii mu mielas áibbas duššiid dihte* pahastui minusta ihan suotta

eavas (-is) itkunherkkä

eavddár tuhlari

eavddár (-is) tuhlaavainen

eavddáruššat ~ eavddirdit tuhlailla, elää yli varojensa, haaskata

eavdnji näköeste, näkösuoja

eavrošattut (pl.) tatarkasvit

eavru (bot.) hapro

eavru vatsanalus (kalan)

eavttoheamet (adv.) ehdoitta, varauksetta

eavttuheapme, eavttuhis ehdoton; *eavttuhis giddagasránggáštus* ehdoton vankeusrangaistus

eavttuvuloš ehdollinen; *eavttuvuloš giddagas* ehdollinen vankeus, *dubmehalai eavttuvuloš giddagassii* tuomittiin ehdolliseen vankeuteen

eavvabahta itkupilli (lapsesta); *mu váhkarnieiddaš lea oalle eavvabahta* kuopustyttäreni on varsinainen itkupilli

ebmui, ebmos uhkea, upea, edustava (erit. naisesta)

ebmuivuohta uhkeus, upeus, edustavuus, komeus (erit. naisen)

ednostallat (soapmásiin) kutsua jotakuta enoksi; kohdella jotakuta kuten enoan

ednoš (adv.) enonsa kanssa, enoineen

ednožan! rakas enoni!, enoseni!

ednožat (pl.) eno siskonlapsensa kanssa

effeakta efekti, tehokeino

egá setä (isää vanhempi; erit. omasta sedästä käytetty nimitys)

egeš (adv.) setineen, (isää vanhemman) setänsä kanssa

egešguovttos veljenpoika isäänsä vanhemman setänsä kanssa

egežat (pl.) setä (isää vanhempi) veljenlapsensa kanssa

egoisma itsekkyyys

egoisttalaš itsekäs

egyptalaš (a./s.) egyptiläinen

ehpos ~ epos eepos; *Kalevala lea Suoma álbmotehpos* Kalevala on Suomen kansalliseepos

ehtemas juolukka; *ehtemasdanjas* juolukanvarpu

ehtemassiedga (bot.) juolukkapaju

ehtemastit poimia juolukoita; *láviimet sar´ret, ehtemastit ja jognet* meillä oli tapana poimia mustikoita, juolukoita ja puolukoita

einnosteaddji ennustaja

einnostit ennustaa; *dálkediedáhus lea einnostan guhkálaš fierttuid* säätiedotus on ennustanut pitkällistä poutakautta

einnostus ennustus, veikkaus; *biibbala einnostusat* raamatun ennustukset

eisege (adv.) ensinkään, ollenkaan, lainkaan, laisinkaan

eisemáhku esimaku; *diet lei easkka eisemáhku das, mii galggai dáhpáhuvvat* tuo oli vasta esimakua siitä, mitä tuli tapahtumaan

eiseválddit (pl.) viranomaiset; *stáhta eiseválddit* valtion viranomaiset

eiseváldi esivalta; *eatnanlaš ja vuoiŋŋalaš eiseváldi* maallinen ja hengellinen esivalta

ekográfa kaikuluotain

ekologalaš ekologinen; *ekologalaš lodá* ekologinen lokero

ekologiija ekologia

ekonoma ekonomi

ekonomalaččat (adv.) taloudellisesti; *ekonomalaččat manná vuot min riikkas buorebut* taloudellisesti menee taas paremmin maassamme

ekonomalaš taloudellinen, ekonominen; *ekonomalaš eallin* talouselämä, *ekonomalaš vuogádat* talousjärjestelmä

ekonomalašvuohta taloudellisuus

ekonomiija talous, ekonomia; taloustiede

ekonomiijadikšu taloudenhoitaja

ekonomiijadikšun taloudenhoito

ekonomiijahoavda talouspäällikkö

ekonomiijaortnet talousjärjestelmä

ekonomiijapolitihkka talouspolitiikka; *ekonomiijapolitihkalaš* talouspoliittinen

ekovuogádat ekosysteemi

eksámen (N) tutkinto

ekseret (hist.) äkseerata, tehdä sotaväen harjoituksia

eksisteansa olemassaolo

eksotihkalaš ~ eksohtalaš eksoottinen

ekspearta ekspertti, asiantuntija; *lea oalle ekspearta dihtormáilmmis* on aikamoinen ekspertti tietokonemaailmassa

ekspedišuvdna retkikunta (tieteellinen)

eksperimeanta koe (tieteellinen tms.)

eksperimentála kokeellinen; *ekseperimentála fysihkka* kokeellinen fysikka

eksperimenteret kokeilla, tehdä kokeita

ekspluatašuvdna riisto; *ekspluatašuvdnapolitihkka* riistopolitiikka

ekspluateret riistää, hyväksikäyttää

eksponseanta (mat.) eksponentti

eksponeren valotus (erit. filmin)

eksponeret valottaa (erit. filmiä)

eksporta vienti

ekspressionisma ekspressionismi (taidesuunta)

ekspressionista ekspressionisti

ekstáhtalaš hurmioitunut

ekstása hurmio, hurmos; *ekstásas* hurmiossa, haltioissaan

ektui (pp.) (johonkin, johonkuhun) nähden, (jonkin, jonkun) suhteen, (johonkin, johonkuhun) verrattuna; *dan ektui* sen suhteen, siihen nähden, siihen verrattuna, *diimmáža ektui* viime vuodesta, viime vuoteen verrattuna

ekumenalaš ekumeeninen

ekváhtor päiväntasaaja
ekvivaleanta yhtäpitävä
elastihkalaš elastinen
elečuovga (N) sähkövalo
elefápmu (N) sähkövirta
elefiron (N) sähkövatkain
elegiija elegia
elejođas (N) sähköjohto
elelágádus (N) sähkölaitos
elerávdnji (N) sähkövirta
elešohkka (N) sähköisku
eleuvdna (N) sähköliesi
elektrifiseret sähköistää; *elektrifiseren* sähköistäminen
elektrihkalaš sähköinen
elektrihkkár sähköasentaja
elektriska (S) sähkö; *muittán ainge, go oaččuimet elektriskka min gillái* muistan yhä, kun meidän kyläämme saatiin sähkö
elektronihkka sähköoppi, elektroniikka
elektrovdna elektroni
elektrovnkalaš sähköinen; *ávdnasa elektrovnnalaš iešvuodát* aineen sähköiset ominaisuudet
elemanta elementti; *elemantadállu* elementtitalo
elementára alkeellinen
eleš (-is) elinvoimainen; vilkas; yritteliäs
elimineret eliminoida
elljet uurastaa
elljui, elljos yritteliäs, utteraa; *sus lea elljos vivva* hänellä on yritteliäs vävy
elljuivuohta yritteliäisyys, utteruus
elloseapmi eläytyminen; elämys
ellosit eläytyä
el’lui, el’los suuren porotokan omaava; *el’los badjealmmái* varakas poromies
elolaš pororikas, suurporonomistaja
elostallat ~ ealostallat pitää porotokkaa, hoitaa poroja tokassa
elošteaddji rakastaja, rakastajatar
eloštit elellä; käväistä jossakin; asua yhdessä (avioliiton ulkopuolella)

eluiduvvat saada suuri porotokka

elvesuoidni (bot.) tesma, kastikka

emállja emali

em´má vaimo, emäntä (erit. omasta vaimosta käytetty hellittelynimitys); *na maid mu em´má!*
no mitä rakas vaimoni!

emošuvdna emotio

emotionála emotionaalinen

empatiija empatia, myötätuntainen eläytyminen

empáhtalaččat (adv.) empaattisesti, myötätuntoisesti

empáhtaš empaattinen; *empáhtalaš doaladupmi earáiguin* empaattinen suhtautuminen
muihin

empiralaš empiirinen, kokemuseräinen

endena (attr.) kunnon; *endena olmmoš* kunnon ihminen

endordiehtu väärä tieto, harhatieto; *ii gánnet endordieđuid lebbet* ei kannata harhatietoja
levittää

endorfiidna endorfiini

endorii (adv.) hakoteille, mönkään, päin mäntyä; *buot manai endorii* kaikki meni päin
mäntyä

endoris (adv.) hakoteillä; *lei sakka endoris* oli pahasti hakoteillä

endorjurdda harhaluulo; *lea endorjurdda ahte buot sámít barggašedje bohccuiguin* on
harhaluulo että kaikki saamelaset harjoittaisivat poronhoitoa

energiija energia

energiijdepartemeanta (N) energiaministeriö

englándalaš (a./s.) englantilainen

en´ná äiti, äitiseni (hellittelymuoto omasta äidistä)

ensyklopediija tietosanakirja

entsyma entsyymi

engel enkeli

epidemiija epidemia

epihkalaš eppinen

epihkka epiikka

episoda episodi, välikohtaus

episttal epistola

eppel omena; *eppelmuorra* omenapuu, *eppelnjuvddus* omenasose

erdui, erdos ärtyisä, kätttyisä, äreä; *erdos olmmoš* ärtyisä henkilö
eremihhta erakko
erenčora tokasta loitonnut, paimentamaton poroparttio
erenoamáš erinomainen
erenoamážit (adv.) erityisesti, varsinkin; erinomaisesti
eret pois, poissa; kotoisin, *lei Kárášjogas eret* oli Karasjoelta kotoisin
eretbáhcín poisjäänti
eretbiegga maatuuli
eretcealkin irtisanominen
eretčuoldi ~ eretgokči poissulkeva; *eretčuoldi molssaeaktu* poissulkeva vaihtoehto
eretorrún poissaolo; *eretorrúnáigi* poissaoloaika
eretvádjoleapmi poismeno (kuolemasta)
eretvádjolit poistua ajasta ikäisyyteen, kuolla; *searvegotti guhkálaš girkohear´rá lea eretvádjolan* seurakunnan pitkäaikainen kirkkoherra on poistunut ajasta ikuisuuteen
erkkebeaivi erkki, Erkin päivä (kesän alkamispäivä perinteisen käsityksen mukaan)
erkkevahkku erkinviikko (toukokuun puolivälissä)
erohallan erottelu; valikointi
erohallat erotella; valikoida
erohus ero, erotus
erohus (mat.) erotus
erošuvdna eroosio
erotihkalaš ~ erohtalaš eroottinen
erotihkka erotiikka
er´ren eristäminen (muista ihmisistä); karanteeni
er´ret panna erilleen, eristää muista (ihmisistä)
erttet kylki (sisäpuoli); kylkipala (teuraan)
erttetdákti kylkiluu
erttetdeahkki etummainen sahalihhas, kylkilihas
erttetgeahči kyljys
erttetsárgi kylkiluu (lihoineen)
eske (adv.) äsken, vasta; *finai eske dáppe* kävi äsken täällä
espánnjalaš (a./s.) espanjalainen
essee ~ esseija essee, tutkielma
essiiva essiivi

es'sot uupua (rehkimisestä)

estetihkalaš ~ estehtalaš esteettinen

estetihkka estetiikka

estetihkkár esteetikko

estlándalaš virolainen

esttegiella viro, viron kieli

esttelaš virolainen

etáhppa etappi, välitavoite; *vuosttas etáhppa* ensimmäinen etappi

etáhta (N) valtion laitos, yhteiskunnan laitos

etáša (N) kerros (talossa); *ásan goalmát etášas* asun kolmannessa kerroksessa

etihkalaš ~ ehtalaš eettinen

etihkka etiikka

etikeahhta etiketti

etneš (adv.) äitinsä kanssa

etnešguovttos lapsi äitinsä kanssa

etnihkalaš ~ etnalaš etninen; *etnihkalaš restoráŋŋa* etninen ravintola

etniidbeaivi äitienpäivä

etniidfuolahus äitiyshuolto

etniidluopmu äitiysloma

etniidráv'vehat ~ etniidráv'ven äitiysneuvola

etniidruhta äitiysraha

etnografiija etnografia, kuvaileva kansatiede

etnologa etnologi, kansatieteilijä

etnologalaš etnologinen, kansatieteellinen

etnologiija etnologia, kansatiede

ettet etikka

ettodit loukkaantua, pahastua (toisilleen)

etymologalaš etymologinen

etymologiiija etymologia

eufemisma eufemismi, kiertoilmaisu

eurohpálaš eurooppalainen

evakueren evakuointi

evakueret evakuoida

evalueret evaluoida

evangelaláš evankelinen

evangelista evankelista

evangelium (rel.) evankeliumi

eváhikko evakko (evakossa olo); evakko (evakkoon joutunut)

eváseahkka itkupilli (esim. hemmotellusta lapsesta)

evearsta eversti

evearstalutnána everstiluutnantti

evgunis (adv.) oitis, viipymättä

evolušuvdna evoluutio

evre äyri

evttohallat ehdotella

evttohas ehdokas; *evttohasvuolta* ehdokkuus

evttohit ehdottaa

evttohus ehdotus

evttolaš ehdollinen, *evttolaš duopmu*; tahallinen, *evttolaš dahku* tahallinen teko

F

fabrihkka tehdas; *fabrihkkabargi* tehtaantöyläinen

fadnát maata (pitkänään), venyä, olla pitkänään, loikoa, lojua (pitkänään)

fadni venyvä

fadni (-s) venyvä, helposti venyvä, helposti venytettävä

fadnil (-is) venyvä, helposti venyvä, helposti venytettävä

fadnot venyä (perässä); fadnot (epätasaisesti), venyttyä; raahautua, laahautua (esim. poro raidossa tai kolloksessa)

fadastat ~ fadustat huitaisu, sivallus

fadastit ~ fadustit huitaista, sivaltaa (jollakin)

fad'đu linko

faddut huidella, huitoa (jollakin), sivallella; huiskia, hosua; tomuttaa (hakkaamalla)

faggasit jäädä koukkuun, tarttua (kuin koukkuun)

faggečoarvi koukkusarvi (porosta)

faggi koukku

faggut koukkailla; saada koukkuunsa

fagnát olla (jossakin) kaula pitkänä, kurkotella kaulaansa

fakkastit koukata

fakŋalahttit kurkottaa (jotakin)

fakŋalit kurkottautua (kerran); *fakŋalii váldin dihte káffegohpa hildus* kurkottautui ottaakseen kahvikupin hyllyltä

fakŋolasta kärhilehti

fakŋut (adv.) pitkänä, pitkällä (kaulasta)

fakŋut venytellä (itseään), kurkottautua (useaan kertaan)

fakulteahтта ~ fakultehta tiedekunta

fal (adv.) vain, vaan, *ale fal nu gal daga!* älä vain siten kyllä tee!; kyllä, toki, *boade fal deike* tule toki tänne; tahansa, *gii fal* kuka tahansa, *gosa fal* minne tahansa, *geasa fal* kenelle tahansa

fanan ketterä, nopeajalkainen ihminen

fananis (attr.) ketterä, nopeajalkainen

falástallan ~ falášťallan urheilu

falástallangieddi ~ falášťallangieddi urheilukenttä

falástallangilvvohallamat (pl.) ~ **falášťallangilvvohallamat** (pl.) urheilukilpailu, urheilukisat

falástallanšillju ~ falášťallanšillju urheilukenttä

falástallat ~ falášťallat urheilla

falástal'li ~ falášťal'li urheilija

falášit (soapmása) pitää jotakuta nopeajalkaisena

fal'leheaddji hyökkääjä

fal'leheapmi hyökkäys; syöksy, syöksähdys

fal'lehit (+ akk.) hyökätä (jonkun) kimppuun

fal'let hypähtää (esille, yli esteen)

falli, fales nopeajalkainen, ketterä, ketteräjalkainen; *mu áhkku lea ainge nu falli* mummoni on yhä niin ketteräjalkainen

fallodat ketteryys, nopeajalkaisuus; liikenopeus, nopeus, vauhti

fallut tulla ketterämmäksi, tulla nopeajalkaisemmaksi

fanadit venyä (eri suuntiin tai jatkuvasti); loikoilla, vetelehtiä, lojua (pitkin pituuttaan)

fanahallat venytellä (jotakin); venytellä (itseään)

fanahit venyttää, singuttaa

fanaldahttit venyttää (itseään); kurkottaa (jotakin)

fanas vene, laiva, alus; *fatnasat* (pl.) laivasto

fanasduddjohat veneveistäjä

fanasduojár veneenveistäjä

fanasgárcu ~ **fanasgurci** ruuhi, kapeapohjainen vene

fanasjargŋa veneen levein kohta

fanasjohtalus ~ **fanasjohtolat** veneliikenne, laivaliikenne

fanasjohtolatláhka veneliikennelaki

fanasláibi kanttipala (leivässä)

fanasmátki laivamatka

fanasmohtor perämoottori

fanasovttadat alusyksikkö

fanassiivu venekeli (jääton aika)

fanasverstá veneentekopaikka, veneveistämö

fanasvisti venevaja

fanatihkalaš ~ **fanáhtalaš** fanaattinen, kiihkeä

fanatihkkár fanaatikko, kiihkoilija

fanatisma kiihko

fanca (R) ~ **vanca** (R) vene

fantaseret käyttää mielikuvitusta, kuvitella

fantasiija mielikuvitus

fantastihkalaš fantastinen

fanus tahna

faŋaldahttit kurkottaa (kerran)

faŋádit kurkottaa (kerran)

faŋkát seistä kaulaansa kurkottaen

faŋket kurkottaa kaulaansa (kerran)

faŋki kurokaulainen olio

faŋkkagit tulla kurokaulaiseksi

faŋkkas, faŋke- kurokaulainen

faŋkut (adv.) kaula pitkänä; *čuoččui das faŋkut* seisoi siinä kaula pitkänä

faŋuhit kurkotella, kurkottaa, tavoitella

fargat (-) kerkeä, nopea; *lei fargat dohko vuolgut* oli kerkeä sinne lähtemään

fargga (adv.) ~ **farga** (adv.) pian, kohta; *nu fargga go vejolaš* mahdollisimman pian, *bus´se*

boahtá fargga bussi tulee kohta

farggabáliid (adv.) piakkoin, kohtapuolin; *farggabáliid sáhtáŋge vuolgut* kohtapuolin

voinkin lähteä

farggabut (adv.) pikemmin (ajallisesti)

farggamusat pikimmin (ajallisesti), niin pian kuin mahdollista

fariinnat (pl.) hienosokeri, kidesokeri

farisealaš (rel.) farisealainen

farmasevta farmaseutti

farmasiija farmasia

fas taas, jälleen, *bodii fas mu lusa* tuli taas luokseni; taas, puolestaan, *Sire ássá*

Guovdageainnus ja Sunná fas Kárášjogas Siiri asuu Koutokeinossa ja Sunna taas Karasjoella

fasáda julkisivu

fasána fasaani

faskár (-is) varasteleva

fasket raapaista; *fasket fárrui* napata mukaansa

faskkan kaavin, raaputin, kuorin (erit. suikaleiden kaapimiseen pajusta)

faskkastat raapaisupinta

faskkastit raapaista; napata, siepata (mukaansa)

faskkodit kaapia (pitkään), raaputella

faskkohat raape, raaste; raaputettu kohta, raaputusjälki

faskkon kaavin, raaputin, raastin

faskulit kaapia, raapia (nopeasti)

faskut kaapia, raapia, raaputtaa

fastát olla ruma, näyttää rumalta; olla (jossakin) rumana

fasti, fasttes iljettävä, inhottava, törkeä; rivo, rietas; ruma, vaikeakulkuinen (maastosta),

fasttes johkaleahki vaikeakulkuinen jokilaakso

fastivuohta iljettävyys, rumuus, vistous; rivous; vaikeakulkuisuus

fastodat rumuus

fastošit rietastella

fasttain (adv.) taasen

fasttat rumilus; pahuus (lievä voimasana)

fasttášit pitää kovin rumana, vistona; pitää sopimattomana, liian rivona

fastten (adv.) taasen

fasttet (adv.) ~ **fastit** (adv.) rumasti, vastenmielisesti; *hálai fasttet ovddeš náittosguoimmistis*

puhui vastenmielisesti entisestä aviopuolisostaan

fastudit rumentaa

fastut rumentua, rumeta

fašisma fasismi

fašista fasista

fašisttalaš fasistinen

fatnagasas (adv.) venytyksessä, venytettävänä

fatnagassii (adv.) venytykseen, venytettäväksi

fatnalahttit venähdyttää, venäyttää; kurkottaa (jotakin); venyttää (itseään, jäseniään)

fatnaleapmi venähdys

fatnalit venähtää; revähtää (kudoksesta)

fatnat venyä, sinkua; venyä, kasvaa pituutta; venyä, pitkittyä (esim. kokouksesta)

favorihhta suosikki

favoriseret suosia

fábel faabeli, eläinsatu

fádda raaka, raakapuu (mastossa)

fáddá aihe, motiivi, puheenaihe, teema; *ságastallanfáddá* keskusteluaihe

fáddá sytyke

fáddábiras aihepiiri

fáddet lisätä puita; lietsoa (vihaa, kaunaa)

fádnet kerätä väinönputkia

fádnu (bot.) väinönputki

fáđahit tuputtaa

fáđasit kättää (esim. ruokaa, pikkuhiljaa), odotella (että annettaisiin ruokaa)

fága ala, ammattiala, toimiala; oppiaine (N)

fágabagadal'li (N) elinkeinokonsulentti

fágabargi (N) ammattilainen

fágačehppodat (N) ammattitaito

fágaduodaštus (N) ammattitutkintotodistus

fágagirjjálašvuohta (N) ammattikirjallisuus

fágaguoibmi kollega, saman alan edustaja

fágalaš (N) ammatillinen

fágalihttu (N) ammattiliitto

fágamáhtolaš (N) ammattitaitoinen

fágaoahppu (N) ammattiopinnot

fágaolmmoš ammattilainen, ammattimies

fágareive (N) ammattitutkintotodistus

fágasearvi (N) ammattiyhdistys

fágasuorgi (N) ammattiala

fággádallat painia, painiskella, kamppailla, olla sylipainissa

fággádeaddji painija

fággádit painia

fággálagaid (adv.) sylipainissa keskenään; *leigga fággálagaid* he (kaksi) olivat sylipainissa keskenään

fággi paini, sylipaini; *fákkis leat* painia

fáhcca lapanen

fáhccabáddi lapasen nyöri (tupsupäinen, ripustamista varten)

fáhccabealli lapanen (toinen parista)

fáhccaruohas lapasen ranne

fáhccasággi sukkaupikko

fáhkka (adv.) jyrkkänä, äkkijyrkkänä

fáhkan miekkavalas

fáhkka (adv.) äkkiä, yhtäkkiä; *vulggii fáhkka* lähti yhtäkkiä

fáhkka (attr.) jyrkkä (mutkasta), *fáhkka mohkki* äkkimutka; äkkinäinen, äkillinen, *fáhkka vuolgga* äkkilähtö

fáhkkačienjal, fáhkkačiekjalis äkkisyvä

fáhkkamohkat jyrkkämutkainen (esim. sarvi)

fáhkkat, fáhkkes äkillinen, yhtäkkinen, äkkinäinen, äkki-; äkkijyrkkä, äkki-

fáhkkestaga (adv.) yhtäkkiä

fáhtálas kättävä, norkoileva

fáhtehallat joutua kiinni, jäädä kiinni (esim. varkaasta); joutua (jonkin kynsiin, yllättämäksi), *fáhtehalai bajándálkái* joutui ukonilman kynsiin

fáhtehus käsite; *lei viehka amas fáhtehus sutnje* oli varsin outo käsite hänelle

fáhtet ottaa kiinni; saada kiinni; saada käsiinsä, tavoittaa

fáhtit kärkeä, kättää, norkoilla (jotain saadakseen)

fáhtta vati, soikko; peltitynnyri

fáhtti kättäjä, norkoilija

fáipasaddat huiskahdella, heilua, heilahdella

fáipasit heilahtaa, huiskahtaa

fáippas huiske

fáippastit huitaista (kerran)

fáippádit huitaista (äkkiä)

fáippihit huiskahtaa

fáippodit huitoa (jatkuvasti)

fáiput huitoa, huidella, hosua (käsillään)

fákkáhallat painia, otella

fákkáskit ~ **fákkiidit** ruveta painimaan (keskenään)

fákta tosiasia, fakta; *fáktadieđut* (pl.) faktatiedot, *vuodđuduvvá fáktadieđuide* perustuu tosiasioihin

fákta vahti, vartija; päivystys; vartio

fáktabeana vahtikoira

fáktagoddi varuskunta

fáktameašttir vahtimestari

fáktamolsun vahdinvaihto

fáktavuorru päivystys

fáktemuš vahdittava, vahtiminen; *dies lea ollu fáktemuš* siinä on paljon vahdittavaa

fákten vartio, vartiointi, vartioiminen

fáktestallat vilkuilla (tarkkaillen); *fáktestalai olmmošeatnatvuoda* vilkuili ihmispaljoutta

fáktet vahtia, vartioida; päivystää; kärkeä, väijyä

fáktor tekijä, faktori; faktori (kirjapainossa)

fáladeapmi tarjoilu

fáladit tarjoilla; yrittää tarjota, *fáladii munnje dan boares biilla hálbái* yritti tarjota minulle sitä vanhaa autoa halvalla

fáladit tarjoutua

fálaldat tarjous, *fálaldagat galget sáddejuv'vot gildii* tarjoukset on lähetettävä kuntaan; (saatavilla oleva) palvelu, *dán gilis leat viehka buorit fálaldagat* tässä kylässä on aika hyvät palvelut

fálbmái, fálbmás lujaryntäinen (juhdasta); *fálbmás heargi* lujaryntäinen vetoporo

fálbmáiduvvat ~ **fálmmáiduvvat** kouliintua, harjaantua valjaisiin (vetoporosta)

fálbmi rynnäs, längensija, hartianseutu (juhdalla)

fálbmut tottua vetämään (juhdasta), tulla lujaryntäiseksi

fálldiguovlu (hist.) voutikunta (hallintoalue)

fálldi (hist.) vouti

fálesbivdu valaanpyynti

fálffar halvari, rihlakko (isokaliiperinen), peurapyssy

fális valas, hammasvalas; *fál'lát* (pl.) hammasvalaat

fálká ~ fálkábuoidi rasva poron kaulantyvessä

fállalit tarjota (nopeasti, äkkiä)

fállat tarjota (jollekulle jotakin); tarjota (hintaa), *fálai 30 euro oapmesihkkeliin* tarjosi 30 euroa käytetystä polkupyörästä; *fállat iežas* tarjoutua, *fálai iežas munnje veahkkebargin* tarjoutui minulle avustajaksi

fál'lásnuolga maneetti, meduusa

fál'levizar kirjokerttu

fál'li haukka, jalohaukka

fál'lot tulla tarjotuksi; *árbevirolaš biepmut fál'lojedje* perinneruokaa tarjottiin

fállu tarjonta, *fállun* tarjolla, tarjona; valikko (tietokoneen näytössä)

fálmmehheapme, fálmmehis voimaton, kehno (juhdasta)

fálmmehuvvat tulla voimattomaksi, kehnoksi (juhdasta)

fálskehallat (soapmásii) joutua (jonkun) huijaamaksi; *fálskehalai vielljasis* joutui veljensä huijaamaksi

fálsken väärennös; *diet malagovva lea čielga fálsken* tuo maalaus on selvä väärennös

fálsket huijata, puijata, petkuttaa; väärentää (esim. maalaus)

fálskkár huijari, puijari; väärentäjä

fálskkár (-is) petollinen, vilpillinen

fálta (adv.) valittavaksi, valita; *bijai ~ attii fálta, goappá válddii* sai valita, kumman otti

fálttehat (pl.) haalarit

fáluhit tarjoilla (innokkaasti), tyrkyttää, tuputtaa; *lei vuot daid lámboriiddis munnje*

fáluheamen oli taas sitä rihkamaa minulle tuputtamassa

fáluhus syöte, input

fámoheapme, fámohis voimaton, voipunut; mitätön, pätemätön (todisteesta tms.)

fámohisvuohta voimattomuus; mitättömyys, pätemättömyys

fámohuhttit uuvuttaa, tehdä voimattomaksi; tehdä mitättömäksi, pätemättömäksi

fámohuvvat menettää voimansa, tulla voimattomaksi, voipua; tulla mitättömäksi, pätemättömäksi

fámolaččat (adv.) voimakkaasti, voimallisesti; *báhppa sárdnidii fámolaččat* pappi saarnasi voimallisesti

fámolaš voimakas, väkevä; voimallinen, mahtava; voimassa oleva (esim. määräyksestä)

fámolašvuohta voimakkuus, mahtavuus

fámosmuvvat kuntoutua, toipua

fámostallat voimailla

fámuiduhttit voimaannuttaa

fámuiduvvat voimaantua

fánen pahus (lievä kirosana); *vuoi fánen, go manjonin dan busses!* voi pahus, kun myöhästyin siitä bussista!

fáner vaneri

fánsa ihailija, fani; *min beakkálmassas leat dievva fánssat* meidän julkkiksellamme on paljon faneja

fánten! pahus!

fáŋga vanki; *šaddat fáŋgan* joutua vangiksi

fáŋgafákta vanginvartija

fáŋgal vankila

fáŋgavuohta vankeus; *dubmehallat fáŋgavuhtii* tulla tuomitukseksi vankeuteen, *beassat fáŋgavuodas* vapautua vankilasta, *agibeari fáŋgavuohta* elinkautinen vankeus

fáŋget vangita; *fáŋgen* vangitseminen

fápmoáigi voimassaoloaika

fápmodoaibma voimatoimi

fápmofuodár väkirehu

fápmogáldu voimanlähde

fápmogieddi voimakenttä

fápmoiskkadeapmi voimainkoetus

fápmojodas voimajohto (sähkövirran)

fápmolágádus voimala

fápmoráhtis käyttöpyörä

fápmorusttet voimala, voimalaitos

fápmosirdin voimansiirto (tekniillinen)

fápmovinte tunkki

fápmu voima; voima, voimassaolo; mahti, valta

fápmudit valtuuttaa, oikeuttaa; *son fápmuduv´vui sámiid ovddasteaddjin* hänet valtuutettiin saamelaisten edustajaksi

fápmudus valtakirja; valtuus, valtuutus

fápmuiboahtin voimaantulo

fárao faarao

fárbmi kuorma (reessä, veneessä tms.)

fárda istuvuus (vaatteen), kuosi; ulkoinen olemus, ryhti (vaatteen, ihmisen)

fárddaheapme, fárddahis huonosti istuva (vaatteesta); ryhditön (ulkoiselta olemukseltaan)
fárddahuvvat tulla ryhdittömäksi (ulkoiselta olemukseltaan)
fárddaiduvvat ryhdistyä, komistua (ulkoiselta olemukseltaan)
fárddalaš huoliteltu, tyylikäs (ulkoiselta olemukseltaan)
fáre ukko, vaari, äijä
fárfful (adv.) silmukalla, silmukassa; *duorgu lei fárfful* siima oli silmukalla
fárfočoavdda silmukka-avain
fárfomárfi lenkkimakkara
fárfu silmukka, lenkki, rengas
fárju purjekangas
fárken pahuus, samperi, saakeli
fárpi apaja, apajapaikka (nuotatessa)
fárppal tynnyri
fárppallahkki tynnyrinpuolikas
fár´redeapmi muuttoliike
fár´rehit panna muuttamaan (asuinpaikkaa, olinpaikkaa); auttaa muutossa, *finai mu fár´reheamen* kävi minua auttamassa muutossa
fár´ren muutto
fár´renalmmuhus muuttoilmoitus
fár´renbeaivi muuttopäivä
fár´renfeasta tupaantuliaiset; *fár´rejin ođđa ásodahkii ja dollen smávva fár´renfeastta* muutin uuteen asuntoon ja pidin pienet tupaantuliaiset
fár´renlihkadus muuttoliike (erit. valtakunnassa)
fár´restallat muuttaa (asuinpaikkaa; useista); valmistautua muuttamaan, aikoa muuttaa (asuinpaikkaa)
fár´restit muuttaa asuinpaikkaa (nopeasti, vaivattomasti); *ii eahpidan, eambbo fár´restii Amerihkkái* ei epäröinyt, noin vain muutti Amerikkaan
fár´ret muuttaa asuinpaikkaa; *fár´rii juo áigá olgoriikii* muutti jo varhain ulkomaille
fárrogoaigi saukonpentu (urospuolinen)
fárrolagaid (adv.) yhtä matkaa, samaa matkaa, toistensa seurassa; *vulge fárrolagaid heajaide* lähtivät yhtä matkaa häihin
fárrosaš seuralaishahmo (kansanuskomus)
fárrosnáhka saukonpentu (naaraspuolinen)
fárriu matka, kyyti (jonkun tai jonkin mukana); kulkue, saattue (esim. hautajaiskulkue)

- fárrudaddat** matkata (monista tai usein); kaveerata (jonkun tai joidenkin kanssa)
- fárrudit** matkata; kaveerata, toimia yksissä tuumin
- fárrui** (adv.) matkaan, mukaan, kyytiin; *vulggii mu fárrui* lähti minun mukaan
- fárruidohppejeaddji** mukaansatempaava; *fárruidohppejeaddji konsearta* mukaansatempaava konsertti
- fársa** farssi, hupailu
- fárta** vauhti; *fártta* nopeasti, *olles fártta* kovaa vauhtia, kovaa kyytiä
- fártaseappot** (adv.) nopeammin; *vujii fártaseappot go mun* ajoi minua nopeammin
- fáru** (pp.) ~ **fáro** (pp.) matkassa, mukana, myötä; *mu fáru* minun matkassa, *rávnnji fáru* virran mukana
- fárus** (adv.) matkassa, mukana, kyydissä; *mannen su fárus girdišilljui* menin hänen kyydissä lentoasemalle
- fáskat** kinostaa
- fáskir** ~ **fáskkir** voikauha (pieni); rautakauha
- fáskka** kinos (tuulen ajama)
- fáskkas** kinostumapaikka
- fáskkus** (attr.) kinostumaan altis, *fáskkus báiki* kinostumaan altis paikka
- fáskot** joutua (tuulen ajaman) kinoksen alle
- fássol** pesurätti (erit. pöydän tms. pyyhkimiseen)
- fásta** (adv.) kiinteästi, vakituisesti, vakinaisesti; varmuudella
- fásta** (attr.) kiinteä, *fásta čujuhus* kiinteä osoite, vakituinen, *fásta guos' si* vakituinen vieras, vakinainen, *fásta bargosadji* vakinainen työpaikka
- fásti** kiinnitysköysi
- fástoláskáš** laskiainen
- fástu** paasto
- fástudit** paastota
- fáškalit** sivaltaa (köydellä tms.); keikauttaa (maahan, poro sarvista), selättää (painissa)
- fáškasallat** hyöriä
- fáškasit** kiepahtaa, kiertyä, kietoutua (jonkin ympärille)
- fáškkardit** huiskia, viuhtoa; lepattaa, lerpattaa; kiemurrella (kuten käärme)
- fáškkas** huike, lepatus, lerpatus
- fáškkastit** huiskaista, huitaista (köydellä tms.); heittää suopungilla
- fáškkihit** heilahtaa, kiepahtaa, kiertyä (äkkiä jonkin ympärille, esim. köydestä)
- fáškkon** viuhka (erit. vappuviuhka)

fáškolás huitovainen

fáškut (+ kom.) viuhtoa, huitoa, huidella (narulla tms.); huiskuttaa (jollakin tai jotakin); keikutella, kävellä (lanteitaan) keikutellen; heiluttaa (helmaa)

fátmálagaid (adv.) sylikkään

fátmi syli

fátmmas syleily, syliinotto; sylipaini

fátmmastit syleillä, halata (kerran)

fátmmodit halailla, syleillä; halailla, syleillä toisiaan

fátmut syleillä, halata, ottaa syliksi (useaan kertaan)

fáttal syllys (heiniä); *dálueamit attii fáddala guđege gussii* talonemäntä antoi heinäsylyksen kullekin lehmälle

fáttar lapsen kummi; kummilapsen vanhempi; kuoma

fávda (adv.) yhtä päätä, suoraa päätä

fávdnat, fávdnadis kaksinen, kaseva, häävi

fávdnái, fávdnás kunnollinen, kelpo, ystävällinen; *fávdnás olmmoš* ystävällinen ihminen

fávlái, fávlái leveä (vesireitistä), väljä (salmesta tms.); virtava, vuolas

fávlánit loitota rannasta

fávlečáhci ulappa

fávledálki ulappatuuli (sää, jolloin tuulee ulapalta)

fávlefanás nuotatessa se vene, johon nuotan perä lapetaan

fávlelīi ~ fávlelebbui ~ fávllibui ulommaksi rannasta; *fávlelažžii ~ fávleleppožii ~*

fávllibužžii vähän ulommaksi rannasta

fávlelis ~ fávleleappos ~ fávllibus ulompana rannasta; *fávlelaččas ~ fávleleppožis ~*

fávllibuččas vähän ulompana rannasta

fávli väylä, syvä vesi; keskijoki; selkä, veden ulappa

fávllil ulompaa kautta; *fávlelačča ~ fávlelaš ~ fávllibučča* vähän ulompaa kautta

fávllabealli väylänpuoli; *fávllabealde* väylänpuolella, *fávllabeallai* väylänpuolelle,

fávllabeale väylänpuolta

fávllibuš vähän ulompi (rannasta katsottuna)

fávllidit loitontaa rannasta

fávllimus uloin, ulomainen (rannasta katsottuna); *fávllimusas* uloimpana rannasta,

uloimpaa rannasta, *fávllimussii* uloimmaksi rannasta

fávllit ulompi (rannasta katsottuna)

Fávnnadávgi Otava

fávre hyväkäs, rumilus

fávrrrosmuvvat kaunistua (ihmisestä)

fávrrrošit (soapmása) pitää (jotakuta) kauniina; *Ingá-áhku lávejedje fávrrrošit* Inka-mummoa pidettiin kauniina

fávru kaunotar; *guovllu fávru* seudun kaunotar

fávru, fávrrros kaunis (ihmisestä)

fávruvuolta kauneus (ihmisen)

feaila virhe

feailaheapme, feaillahis virheetön; *feaillahis bargu* virheetön työsuoritus

feailalaš virheellinen; *feailalaš diehtu* virheellinen tieto

feal'lá merikalastaja (etelänorjalainen)

feanrihkka vänrikki

feara (adv.) tahansa, vain; *feara gii* kuka tahansa, kuka vain, *feara geas* kenellä tahansa, *feara gos* missä vain, *feara gosa* mihin tahansa, *feara maid* vähän mitäkin, yhtä ja toista

fearagiella fääri, fäärin kieli

fearahas lastu, veistolastu

fearahat veistetty kohta; veistolastu

fearan veistäjä (ahkera, taitava); lastu, veistolastu

fearán tapaus, juttu, kokemus, sattumus, seikkailu; *diet gávpotmátki lei áddjárohkkái oalle fearán* kyseinen kaupunkimatka oli vaarivainaaalle aikamoinen seikkailu

fearánasti seikkailija

fearánastit seikkailla

feardna mylly (kahvimylly, lihamylly)

fearffagit menettää muotonsa (erit. kastuneista vaatteista, sääristymistä)

fearffas, fearfe- huolimattomasti pukeutunut

fearfi huolimattomasti pukeutunut henkilö

fearga lautta, laiva; lossi

fearga (R) väri, maali

feargagovva (R) värikuva

feargaolmmái lautturi

feargapean'na (R) värikynä

-feargasas -värinen

fearggaheapme, fearggahis väritön

fearkil lusikkateline

fearkkastit pilkkoa (erit. oksia vähän)
fearkulit pilkkoa (erit. oksia nopeasti)
fearkut pilkkoa, pätkiä (erit. oksia kirveellä)
fearra onnettomuus
fearranákšu veistokirves
fearranbelko veistopölkky
fearrat veistää (kirveellä)
fearsuolohas fäärsaarelainen
feaskárastin lobbailu; *feaskárastinpolitiikka* lobbailupolitiikka
feaskárastit lobbailla
feaskkir eteinen, porstua; eteinen (sydämessä)
feasta juhla
feastasále juhlasali
feastásit hinautua, raahautua; olla hinattavissa
feastin hinaus
feastit hinata, raahata mukanaan, perässään; taluttaa (lasta, vanhusta)
feastonuohtti trooli
feasttašit hinailla, raahailla
feavli kehä (suopungin); koipinahan reikä (taljaan vanhaan tapaan nyljettäessä jäävä reikä)
feber kuume
feberastit kuumeilla; *feberastin* kuumeilu
feijet nuohota
feilet erehtyä
feminisma feminismi
feminista feministi
feministtalaš feministinen
fennougrista fennougristi
fennougristihkka fennougristiikka
fenomena ilmiö
fenomenála ilmiömäinen; *fenomenála muitu* ilmiömäinen muisti
feodalisma (hist.) feodalismi, läänityslaitos
feodálalaš (hist.) feodaalinen
feodálaortnet (hist.) läänitys, feodaalijärjestelmä
ferdnet jauhaa (kahvi- tai lihamyllyssä); *ferdnejuv´von biergu* jauheliha

fereguššat käyttäytyä

feret käyttäytyä, menetellä; kokea; seikkailla

ferget värjätä, värittää

ferija (N) loma

ferkkodit pilkkoa (erit. oksia, pitkään)

ferkkohat hake, puuhake

ferkkon ahkera ja taitava oksien pilkkoja

ferkkon risukirves; vesuri

fernis'sa vernissa

ferot valmis; *ferot sáddejuv'vot* valmis lähetettäväksi

fertenvuohta täytymys

fertet täytyä; *don fertet vuolgít* sinun täytyy lähteä

festen juhlinta (erit. juopotteleva)

festet juhlia (erit. juopotellen)

festivála festivaali

festot tulla hinatuksi, raahatuksi

ficce! hyi!

fidjol huuliharppu

fidnašuvvat ~ fitnašuvvat hoitua, tulla saaduksi, sukeutua, järjestyä; *ii fidnašuvvan*

báŋkoloatna ei hoitunut pankkilaina

fidnár saalistaja

fidnár (-is) onnekas (kalastajasta, metsästäjästä)

fidnáruššat saalistaa

fidnehit saada (jokin johonkin mukaan), *fidnehii divttaidis dan antologijai* onnistui saamaan runojaan siihen antologiaan; saada (joku tekemään jotakin), *fidnehii su duddjot fatnasa* sai hänet tekemään veneen

fidnestuvvat toivoa saavansa (saaliiksi, poimituksi, ostetuksi); onnistua saamaan (neg. yhteyksissä)

fidnet saada; saada tehdyksi, onnistua tekemään

fidnobagadeaddji ammatinvalinnanohjaaja

fidnobagadus ammatinvalinnanohjaus

fidnobargi ammatinharjoittaja

fidnobuohcuvuohta ammattitauti

fidnodávda ammattitauti

fidnodoaibma yritystoimi
fidnoeallin elinkeinoelämä
fidnogeaidnu ammattiura
fidnogursa ammattikurssi
fidnolihttu ammattiliitto
fidnomáhtolaš ammattitaitoinen
fidnomáhttu ammattitaito
fidnomolsun ammatinvaihdos
fidnooahppu ~ fidnooahpahus ~ fidnoskuvlen ammattikoulutus
fidnoolmmoš ammattilainen
fidnoskuvla ammattikoulu
fidnoskuvlen ammattikoulutus
fidnoskuvlenguovddáš ammatillinen kurssikeskus
fidnoskuvlenráđđehus ammattikasvatushallitus
fidnosuorgi ammattiala
fidnošeaddji yrittäjä (liike-elämässä)
fidnošit hommata, puuhata, toimittaa; harjoittaa ammattia, yrittää toimia yrittäjänä
fidnoválljen ammatinvalinta
fidnu ammatti, elinkeino, työ; hanke, toimi; saalis
fiehta ~ fiehtat lapasotka
fiehtar vyötärö (housuissa)
fiehtarbáddi vyötärönauha
fiehttofovdna älypuhelin
fiehttu äly, taju, ymmärrys
fieksi (R) navetta
fielbmá joki (pieni; järvien, lompoloiden välissä)
fiel'logeardi laudoitus
fiel'losahá lautasaha
fiel'lu lauta
fieradit kieriskellä, heittelehtiä, piehtaroida; olla heitteillä, kulkeilla, lojua; vierä, vieriskellä; rypeä, ryvettyä
fierahallat pyöritellä (esim. hirsä johonkin)
fierahat paikka, jossa voi helposti suistua; keväällä koholle jäänyt jäinen ahkiotie; kohokeli (keväällä, jolloin ajojäljet ovat jääneet muuta lumen pintaa ylemmäksi)

fierahit vierittää, vyöryttää; pyörittää (esim. hirsä johonkin)
fieraldahttit lähteä vierittämään, pyörittämään (jokin johonkin); heittäytyä makuulle
fieras kaariaines (ahkionkaarta varten)
fierán (R) kaulin
fierbmat sitoa verkkomaiseksi kudokseksi (silkkiliinan rimsut)
fierbmebivdu verkkopyynti
fierbmecuozza verkkokalvo
fierbmečalbmi verkonsilmä
fierbmečiktin verkonpaikkaus
fierbmečoalli havas, verkko (pauloittamattomana)
fierbmeholga verkonkuivausteline
fierbmeluovdi verkon laudus
fierbmemoardin verkonpauloitus
fierbmenállu puikkari
fierbmerássi (bot.) virna
fierbmereašmi verkonpaula
fierbmi verkko; verkosto
fierbmut kalastaa verkolla
fierca pässi, jäärä
fierdašuvvat hankautua, kulua (hankautumalla)
fierdit hangata, hiertää; hieraantua
fierihit vierähtää
fierpmádat verkko; verkosto
fierpmádatlogan nettiselain
fierpmástallat pyytää verkolla
fierra kaari (ahkion); sarvilakin sarven sisään tuleva puinen tuki
fierra kenkäheinäkerä, viera, pilkka
fierradit varustaa (ahkio) kaarilla
fierradit vierata (kenkäheinää), punoa kenkäheinäkerää
fierrafeavli keskeneräinen kenkäheinäkerä
fierraguššat vaurioitua (kierimisestä, vierimisestä); ryvettyä, tärveltyä (huonossa huolenpidossa)
fierralahttit vieräyttää, kieräyttää; kellistää teuras

fierralit vierähtää, kierähtää; pudota reunan yli; kellistyä; selviytyä jotenkuten seuraavaan päivään, *ii leat rikkis muhto fierrala ain badjel beaivvi* ei ole rikas mutta selviytyy aina jotenkuten seuraavaan päivään

fierraloahkku paininpuu (ahkion kaarien)

fierran hietikko (dyynimäinen, virran mukana siirtyvä); hiekkamella (vyöryvä)

fierrašuvvat hieraantua, ryvettyä, likaantua

fierrat vieriä, kieriä, vyöryä; suistua; selviytyä (vaivoin päivästä toiseen)

fierrunlákca kuohukerma

fierrut vatkata, hämmentää, sekoittaa, vispata; ryvettää

fierttos (attr.) poutainen

fierttudit tulla pouta, tehdä pouta

fiertu pouta; *dálkediedáhus lea lohpadallan fierttuid* säätiedotus on lupailut poutaa

fiervá hierua, laskuveden paljastama rantamatala; laskuvesi, luode

fierváčáhci laskuvesi, luode

fierváviroš merisirri

fiervávuoddu laskuveden alaraja

fieski talvilaidunalue (porojen); porojen vasta kaivama lumi

fievrasiit kulkeutua (jonkin mukana, kuljettamana); tulla kuljetetuksi

fievrát lähteä kuljettamaan, ottaa mukaansa

fievri (R) ajoneuvo, kulkuneuvo

fievroásahus ajoneuvoasetus

fievrogoallus ajoneuvoyhdistelmä

fievrradit kuljettaa (kuormaa, ihmisiä tms.); rahdata

fievrrádaddat kuljetella

fievrredandoarjja kuljetustuki

fievrredanfanas kuljetusalus

fievrredanfárru kuljetus, kuljettaminen (jonkun mukana)

fievrredangaskaoapmi kuljetusväline

fievrredangáivu kuljetettava esine

fievrredanjohtolat kuljetusreitti

fievrredeaddji kuljettaja (kuorman, ihmisten)

fievrredeapmi kuljetus, kuljettaminen; harjoittaminen, *ealáhusa fievrredeapmi* elinkeinon harjoittaminen

fievrredit ~ fievrredit kuljettaa; harjoittaa, viettää, *fievrredit boazodoalu* harjoittaa poronhoitoa

fievr ajoneuvo, ajokki; kulkuneuvo, kuljetusväline; juhta, vetojuhta, ajokas

figgalas ~ viggallas pyrkiväinen

figgamuš ~ viggamuš pyrkimys, tavoite; *sámedikki figgamušat* saamelaiskäräjien tavoitteet

figgat ~ viggat pyrkiä (johonkin), pyrkiä (joksikin), pyrkiä tekemään (jotakin); (+ *maŋŋái*) tavoitella (jotakin), *fikkai riggodagaid maŋŋái* tavoitteli rikkauksia

figgi ~ viggi (johonkin) mielivä, pyrkivä (erit. porosta)

figuratiiva kuvaannollinen

figuvra figuuri, hahmo

fihčču räpylä (erit. hylkeen)

fihččulit lähteä lampsimaan

fihtolaš älykäs, nokkela, terävä, fiksu

fihtolašvuohta älykkyys, nokkeluus

fihttet tajuta, älytä, oivaltaa, käsittää

fiiber kuitu

fiidnát (adv.) hienosti; hienotunteisesti; hiljaa, hiljakseen, *vuojašii fiidnát* ajeli hiljakseen

fiidnet pinota (halvoja)

fiidnet silottaa, viimeistellä; laittaa hienoksi, pyntätä

fiidnodat hienous

fiidnu halkopino

fiidnudit hienontaa, tehdä hienommaksi; hidastaa, hiljentää (vauhtia)

fiidnut tulla hienommaksi; hidastua (vauhdista)

fiikon ~ fihkon viikuna

fiila tiedosto

fiilet viilata

fiilogusta viilaharja

fiilu viila

fiinnadovddolaš hienotunteinen

fiinnasohkar hieno sokeri; *fiinnasohkkarat* (pl.) hieno sokeri (tiettyä käyttöä varten)

fiinnidit pienentää (nopeutta)

fiinnis, fiinna hieno, edustava; hienotunteinen; ohut, *fiinna árpu* hieno ompelulanka; hiljainen (äänestä)

fiinnisvuohta hienous

fiinnohallat hienostella, keikailla; olla hienotunteinen, huomaavainen (jollekulle; jotakuta kohtaan)

fiinnot hienolta näyttävä olio

fiinnuhit kävellä (hienostellen), sipsutella

fijuvla viulu

fikkahit ~ **vikkahit** yrittää saada joku tekemään jotakin, patistaa joku johonkin, patistaa joku tekemään jotakin

fikkahus ~ **vikkahus** yllyke

fikšuvdna fiktio

fiktiiva fiktiivinen

filateliija postimerkkeily, filatelia

filatelista postimerkkeilijä, filatelisti

filbma filmi (kuvaukseen); filmi, elokuva

filbmanásti filmitähti

filbmaprojektor filmiprojektori

filbmet filmata

fildar heinäkantorinkka

fillanas houkutin, syötti

fil'lašuvvat tulla narratuksi, tulla puijatuksi, haksahuttaa

fil'lehallat (soapmásii) joutua jonkun viekoittelemaksi, joutua jonkun viettelemäksi

fil'lehus viekoitus, viettely, viettelys

fil'lejeaddji viekoittelija, viettelijä

fil'lestit narrata, puijata (vähän tai äkkiä); viekoitella, vietellä (vähän tai äkkiä)

fil'let narrata, puijata; viekoitella, vietellä

filologa filologi

filologalaš filologinen

filologiiija filologia

filosofa filosofi

filosoferet filosofoida, järkeillä; *ale viša daiguin amas doahpagaiguin filosoferet!* älä viitsi niillä oudoilla käsitteillä filosofoida!

filosofiiija filosofia

filta ~ **filte** huopa, viltti

filtaháhtta huopahattu

filtapean'na huopakynä

finadit (gos nu) käväistä (jossakin); *finadii dálus áhkuinis háliheamen* käväisi talossa vaihtamassa muutaman sanan mummonsa kanssa

finahit (soapmása gos nu) käyttää jotakuta jossakin; *eadni finahii mánás doaktára luhtte* äiti käytti lastaan lääkärissä

finansieret rahoittaa

finála finaali, loppuottelu; *cevzzii gitta finálie* selviytyi loppuotteluun asti

finánsadepartemeanta (N) valtiovarainministeriö

finánsaministeriija (S) valtiovarainministeriö

finánsaministtar valtiovarainministeri

finddar kampela

finihit käväistä (sattumalta tai nopeasti); *finihii maiddáie muinna háliheamen* käväisi myös minun kanssani vaihtamassa muutaman sanan

fiŋgasit jäädä kiinni (ansaan, suopunkiin), pysähtyä (esim. hihnan äkillisen kiristymisen vuoksi)

fiŋgát olla kiinni, pyristellä (ansarihmassa, suopungissa)

fiŋggihit jämähtää (esim. ansarihmaan, suopunkiin kiinni)

fiŋggodit sätkytellä (esim. suopungin, ansarihman päässä)

fiŋgut pyristellä, riuhtoa (lieassa), sätkiä (suopungin, ansarihman päässä)

firbmá firma, yhtiö, liike, toiminimi

firet nelikko (vanha vetomitta)

firkkal esiliina

firodit hämmennellä, sekoitella, vatkaila, vispailla; *firodit suohkada* hämmennellä puuroa

firon vatkain, vispilä; hämmennin, hämmennyslata

fir´rehallat kieriskellä, kääntyillä

fir´restit hämmentää, vatkata (kerran ja äkkiä)

fir´ret hämmentää, vatkata (kerran)

fir´rohat suiste, syöksy (paikka)

fir´rohit suistaa, syöstä

firrolas ahkera hämmentämään, vatkamaan

fir´ron syöksy (tahaton)

fir´rot suistua, pudota (esim. jyrkänteeltä); *ođasdieđuid mielde ohpit leat bohccot fir´ron* uutisten mukaan jälleen on poroja suistunut jyrkänteeltä

firtestit seljetä (vähän, säästä); *vuos firtestii ja de fas arvái* ensin selkeni hetkeksi ja taas alkoi sataa

firtet seljetä, seestyä (säästä), poutaantua, kirkastua (säästä)

fiskadas keltuainen (munan)

fiskadasseahkka keltuaispussi

fiskat, fiskes keltainen; *fiskes bulljelasta* (bot.) keltamaksaruoho

fiskat keltainen väri

fiskánit lähteä johonkin keltaisena

fiskár (-is) ahkera ja taitava kalastamaan; *diet Ánde lei oalle fiskár* tuo Antti oli aikamoinen kalamies

fiskár (N) kalastaja

fiskát kellertää, loistaa keltaisena

fiskesbeaiveloddi sitruunaperhonen

fiskesbeštor keltavästääräkki

fiskescihci keltasirkku

fiskesdávda keltatauti

fiskesgieldá (bot.) keltalieko

fiskesiris (bot.) kurjenmiekka

fiskeslágan kellertävä

fiskesloppan (bot.) ulpukka

fiskesmádir (bot.) keltamatarä

fiskesnarsis'sa (bot.) keltanarsissi

fiskesnásti (bot.) keltavuokko

fiskesrássešattut (pl.) leinikkikasvit

fiskesrássi (bot.) niittyleinikki

fiskesruohtas porkkana

fiskessidjii (adv.) kellertävä

fiskessiedga (bot.) halava

fiskesviola (bot.) lapinorvokki

fiskesvizar kultarinta

fisket (meara bivdit) kalastaa merellä

fiskkáhallat liikuskella keltaisena; *doppe dobbelis oidnui mii nu fiskkáhallamin* siellä kauempana näkyi jokin liikuskelevan keltaisena

fiskkihit ilmestyä johonkin keltaisena

fiskkodahttit kellastuttaa, kellastaa; *vuosttas galmmaiijat ledje fiskkodahttán soahkevuvddiid* ensimmäiset hallayöt olivat kellastuttaneet koivikot

fiskkodit kellastua, kellertyä; *lei juo čakča ja lasta lei fiskkodišgoahtán* oli jo syksy ja lehti oli alkanut kellastua

fisku (N) kalastus; *dáppe ellet fiskkuin ja eará dietnasiiguin* täällä eletään kalastuksella ja muilla tienesteillä

fiš! hyi!; *fiš dohko!* hyi sentään!

fiškalit sivaltaa (köydellä tms.); heittää (suopunkia, kerran)

fiškasaddat heilahdella, kieppua, pyörähdellä

fiškasit kiepahtaa, kiertyä, kietoutua (jonkin ympärille); lähteä heiluvien helmoin johonkin

fiškkardallat kiemurrella

fiškkardit kiemurtaa, kiemurrella

fiškkas heilutus; läiske

fiškkihit heilahtaa

fitnan käyminen, käynti

fitnančujuhús käyntiosoite

fitnašuvvat gč. **fidnašuvvat**

fitnat käydä jossakin

fitnet saalis

fitnodat yritys, liikeyritys, yhtiö

fitnodatbargi yrittäjä, liikkeenharjoittaja

fitnodatbargu yritystoiminta

fitnodatbánku liikepankki

fitnodatboahtu liiketulo, yritystulo

fitnodatčiegusvuohta liikesalaisuus

fitnodatčoahkkin yhtiökokous

fitnodatdoaibma yritystoiminta

fitnodatdoaibmi yrittäjä

fitnodateallin elinkeinoelämä, talouselämä

fitnodatmokta yritteliäisyys

fitnodatolbmoealáhat yrittäjäeläke

fitnodatolmmoš yrittäjä

fitnodatsearvi yhtiö

fitnolaš ammatillinen

fivrrrolaš ajoneuvon, kulkuneuvon omaava

flamingo flamingo

flámagiella flaami, flaamin kieli

flánel flaneli

flásku pullo (erit. tinainen)

fleahkkaguolli kalliolla kuivattu kala

flohtta (N) hieno, makee (slangisana); *sus ledje flohtta gárvvut* hänellä oli makeet kuteet

florá kasvisto

flöita huilu

foanda rahasto

foarbma muotti

folklorista folkloristi, kansanrunoudentutkija

folkloristihkka folkloristiikka, kansanrunoudentutkimus

folkloristtalaš folkloristinen

fonema foneemi

fonetihkalaš ~ fonehtalaš foneettinen

fonetihkka fonetiikka

fonologa fonologi

fonologalaš fonologinen

fonologiija fonologia

fonta fontti

forbma kunto (ruumiillinen)

formaliseret formaalistaa

formalisa formalismi

formaliteahhta ~ formalitehta muodollisuus

formateret alustaa, formatoida (levyke tms.)

formálalaččat (adv.) muodollisesti; *formálalaččat dohkálaš* muodollisesti pätevä

formálalaš muodollinen; *formálalaš ovttastallan* muodollinen kanssakäyminen

forminddar (N) holhooja

forum foorumi

fossiila fossiili

fotočájáhus valokuvanäyttely

fotogovva valokuva

fotograferen valokuvaus

fotograferet valokuvata

fotografiija valokuva

fotográfá valokuvaaja

fragmeanta katkelma

frankriikalaš ~ fránskalaš ranskalainen

fránskalaš ranskalainen

fránskaláibi ranskanleipä

fránskkagiella ranskan kieli, ranska; *fránskkagillii* ranskaksi, *fránskkastit* puhua ranskaa

fránsos kuppa

frása fraasi, lauseke, sanonta

frekveansa taajuus, jaksoluku, frekvenssi

friddja (adv.) vapaana, vapaa, vapaaksi; *lei giddagasas muhto lea dál friddja* oli vankilassa mutta on nyt vapaa

friddja (attr.) vapaa; *friddja riikkavuloš* vapaa kansalainen

friddjaáigi vapaa-aika

friddjabeaivi vapaapäivä

friddjačievččasteapmi vapaapotku

friddjahápmásaš vapaamuotoinen; *friddjahápmásaš deaivvadeapmi* vapaamuotoinen tapaaminen

friddjavuohta vapaus; *friddjavuodasohti* vapausseuta

friddjet (soapmása, juoidá) vapauttaa (joku, jokin)

frikatiiva frikatiivi

frimearka (N, R) postimerkki

friskkis, friska riski, terve, hyvissä voimissa oleva; *lea juo eallilan olmmoš muhto lea ainge nu friskkis* on jo ikäihminen mutta on yhä niin hyvissä voimissa

friskkudit tervehtyä, tulla terveemmäksi; *elii buoza muhto lea fas friskkodan* sairasteli mutta on taas tervehtynyt

frottea frotee; *frotteasihkaldat* froteeppyhe

fruv'vá rouva; kuningatar (korteissa)

fuikkudit valitella, voihkia (jatkuvasti)

fuikolas taipuvainen voihkimaan, nurisemaan

fulkkeš (adv.) sukulaisensa kanssa

fulkkešguovttos henkilö sukulaisensa kanssa

fulkkežat sukulaiset keskenään; *soai leaba fulkkežat* he (kaksi) ovat sukulaiset keskenään

funet (adv.) ~ **fuonit** (adv.) huonosti, kehnosti; *sutnje geavai viehka funet* hänelle kävi aika huonosti

funkšuvdna (mat.) funktio

funktionála toiminnallinen

fuobmát havaita, huomata; tajuta, ymmärtää, hoksata, äkätä

fuodár rehu, väkirehu

fuodardit tehdä, hankkia rehua elukoille

fuod'đi, fuoddes huokea, kohtuullinen (hinnaltaan, kustannuksiltaan)

fuodđit (adv.) huokealla; *fidnii dan fuodđit* sai sen huokealla

fuod'dobivdu riistanpyynti, metsästys

fuod'doláhka (N) metsästyslaki

fuod'donáhkki turkis

fuod'du riistaeläin, otus

fuoi! hyi!

fuokit ~ fuoikut voihkia

fuoikkas voihkiminen

fuoikkádit voihkaista

fuoladit vuoleskella

fuolahandoarjja huoltoapu

fuolahanealáhat huoltoeläke

fuolahangeatnegasvuohta huoltovelvollisuus

fuolahanhoavda huoltopäällikkö

fuolaheaddji huoltaja; holhooja

fuolaheapme, fuolahis huoleton; *fuolahis doaladupmi* huoleton suhtautuminen

fuolaheapmi huoltaminen, holhoaminen, holhous

fuolahisvuohta huolettomuus, suruttomuus

fuolahit (+ akk.) huolehtia, järjestää, hoitaa (jotakin), *gieldda lea fuolahan beaivedivššu*

kunta on järjestänyt päivähoidon; huoltaa

fuolahit (+ lok.) huolehtia, pitää huolta (jostakin, jostakusta); *eadni fuolahii bures mánáinis*

äiti huolehti hyvin lapsistaan, äiti piti hyvää huolta lapsistaan

fuolahus huolto; holhous; huolenpito, huolehtiminen

fuolahusdállu (N) palvelutalo

fuolakeahttä (adv.) huolimatta; *das fuolakeahttä* siitä huolimatta

fuolalaččat (adv.) huolellisesti; *barggai hui fuolalaččat* työskenteli hyvin huolellisesti

fuolalaš huolellinen

fuolalašvuohta huolellisuus

fuolar luotettava pororengas

fuolastuhttit (soapmása) huolestuttaa (jotakuta)

fuolastuvvat (mas nu) huolestua (jostakin)

fuolatmeahttun välinpitämätön

fuolatmeahttunvuohta välinpitämättömyys

fuolkái, fuolkás sukurakas; *lea hui fuolkás olmmoš* on hyvin sukurakas ihminen

fuolkeálbmot sukulaiskansa

fuolkebearaš sukulaisperhe

fuolkedievdu sukulaismies

fuolkegaskavuohta sukulaisuussuhde

fuolkegiella sukukieli

fuolkegieris (-is) ~ fuolkegirot, fuolkegirogis sukurakas

fuolkemánná sukulaislapsi

fuolkenisu sukulaisnainen

fuolkevuoha sukulaisuus; *fuolkevuoda oskálíi* sukulaisuuden nimissä

fuolki sukulainen (erit. lähisukulainen)

fuolkkástallat (soapmásiin) kutsua jotakuta sukulaiseksi; kohdella jotakuta sukulaisena; sukuloida

fuolla huoli, huolenpito; huolestuminen

fuollameahtumit (adv.) huolimattomasti; *duddjostii dan fatnasa fuollameahtumit* tekaisi sen veneen huolimattomasti

fuollameahttun huolimaton

fuollameahttunvuohta huolimattomuus; *dagai dan fuollameahttunvuođastis* teki sen huolimattomuuttaan

fuollat huolia, välittää (jostakin); huolia, hyväksyä, *ii fuollan fárrui* ei huolinut mukaan; huolehtia, *fuollat mátkái* huolehtia matkaan

fuomášahkes ~ fuopmášahkes huomaavainen; *fuomášahkes olmmoš* huomaavainen henkilö

fuomášahti ~ fuopmášahti merkittävä, huomattava

fuomášahttin ~ fuopmášahttin huomautus

fuomášahttit ~ fuopmášahttit huomauttaa

fuomášit ~ fuopmášit huomata

fuomášupmi ~ fuopmášupmi huomio

fuomihit (R) ~ huomihit (R) huomata

fuonášit pitää huonona, kehnona, huonoksua, aliarvioida

fuonidit huonontaa

fuonitvuohta huonommuus

fuonuhit puhua erittäin halventavasti (jostakusta), väheksyä kovasti (jotakuta), pilkata

fuoras (-) huorahtava

fuorás (attr.) huorahtava

fuorásteapmi haureus

fuorástit harjoittaa haureutta

fuorbma muotti, vuoka

fuorrá huora, portto

fuorrávuohta haureus

fuotnánit huonontua, huonota, heiketä, heikentyä

fuotni, fuones huono

fuotnivuohta huonous

fuotnu raukka; pahus!

fuotnut väheksyä, puhua halventavasti

furet (N) ruokkia rehulla (erit. poroja)

furrodat haureus, siveettömyys

furrošit (soapmásiin) harjoittaa haureutta jonkun kanssa

fursta ruhtinas

furstagoddi ruhtinaskunta; *Monaco furstagoddi* Monacon ruhtinaskunta

fusket luntata (koulussa)

futnolas väheksyvä, ylimielinen

fylka (N) lääni; *Finnmárkku fylka* Ruijan lääni

fylkkačál'li (N) lääninsihteeri

fylkkadiggeáirras (N) lääninkäräjien jäsen

fylkkadiggi (N) lääninkäräjät

fylkkadoavttir (N) lääninlääkäri

fylkkagiella (N) lääninhallinto

fylkkamán'ni (N) maaherra

fylkkaságadoal'li (N) lääninkäräjien puheenjohtaja

fylkkastivra (N) lääninhallitus

fyra (N) tuli tupakkaan (slangisana); *bum'mii mus fyra* pummasi multa tulta tupakkaan

fysalaš fyysinen, ruumiillinen

fysihkalaš fysikaalinen

fysihkka fysiikka

fysihkkár fyysikko

fysikálalaš fysikaalinen

fysioterapevta fysioterapeutti

fysioterapiija fysioterapia

G

gabaivdnásaš kermanvärinen

gabba valkko (puhtaanvalkoinen poro)

gabbabeaska valkkopeski (valkoisesta poronnahasta tehty turkki)

gabbagáma valkkokenkä (valkoisesta poronnahasta neulottu nutukas)

gabbagámas valkoinen koipinahka (käsitöitä varten)

gabihit siepata, napata (jokin), tarrata (johonkin); humaltua, juopua

gabus tuhka (pölyävä), hitu, tomu

gaccaheapme, gaccahis kynnetön; kykenemätön, *gaccaheapme ollesalbmáid bargui* kykenemätön aikamiesten töihin

gaccahit syöttää, ruokkia lusikalla; panna tai saada lusikoimaan

gaccahuvvat tulla kynnettömäksi; tulla kykenemättömäksi

gaccaid bániid (adv.) kynsin hampain, toden teolla

gaccastat lusikallinen

gaccastit ottaa (lusikalla), syödä (lusikallinen jotakin); lusikoida (vähän)

gaccastit raapaista (kynsin)

gaccepaš lapintiainen

gacceš (-is) kova syömään lusikkaruokaa

gaccir niskakuoppa (esim. porolla)

gaccodit kynsiä, raapia (jatkuvasti); kynsiä, raapia (toisiaan)

gaccohallat joutua raavituksi

gaccoldahttit lähteä kipittämään, pinkomaan; karauttaa, lähteä rivakasti ajamaan (esim. autolla)

gaccon nopea ajoporo

gaccus (lusikoitava) ruoka

gaddjái, gaddjás ~ gaddjii, gaddjes hälyinen, meluisa; *lea viehka gaddjes verdde* on aika meluisa kaveri

gadja hälinä, häly, joikaaminen (erit. kovaääninen)

gadjat hälistä, joikata kovalla äänellä

gadnái, gadnás ~ **gadnii, gadnes** hilseinen, hilsehtivä, *gadnás vuovttat* hilsehtivät hiukset; runsaasti kivijäkälää kasvava

gadnet raaputtaa hilsettä; nuolla kivijäkälää (porosta)

gahci, gazes kitsas, itara, saita

gahcut tulla kitsaaksi, itaraksi, saidaksi

gahča gahča (adv.) putoamaisillaan, *gohppa lei beavderavddas gahča gahča* kuppi oli pöydän reunalla putoamaisillaan; tuloillaan, *juovllat leat gahča gahča* joulukuusi on tuloillaan

gahčadanváddu kaatumatauti, epilepsia

gahčadit putoilla, *lasttat gahčadedje eatnamii* lehdet putoilivat maahan; kaatuilla, *gahčadii juhkanvuodas* kaatuili humalassa

gahčahallat pudotella

gahčahat putous, syöksy; vajoama; laskeuma (esim. ydinlaskeuma); *gahčahagat* (pl.) hilsetystauti, psoriasis

gahčahatallođat pudotuskorkeus

gahčahatčierasteapmi syöksylasku

gahčahit pudottaa, tipauttaa

gahčalit kysäistä

gahčanmearka kysymysmerkki

gahčansátni kysymyssana

gahčat kysyä, tiedustaa

gahččan putoaminen, luhistuminen, romahdus

gahččat pudota; luhistua, lysähtää, romahtaa; kukistua; langeta, kaatua; kaatua, kuolla sodassa; syöksyä

gahkit kalvaa, hiertää, jäytää; painaa (kunteille)

gahkkat ~ **gahkkit** kaakattaa, kotkottaa; änkyttää

gahkká änkyttäjä

gahkkodit hankaantua, hankautua, hiertyä (jatkuvasti)

gahkkot ~ **gahkkut** hankaantua, hankautua, hiertyä

gahpa kerma (maidon pinnalle noussut); kalvo (nesteiden pinnalla)

gahpaluvvat nousta kermaksi, tulla kermaiseksi (maidosta, viilistä)

gahpasokta kermavaahto

gahperahtes (attr.) ~ **gahpergeahtes** (attr.) avopäinen, lakiton

gahperahtttá (adv.) ~ **gahpergeahtttá** (adv.) avopäin, lakitta; *manai buolašin gahperahtttá olggos* meni pakkasella avopäin ulos

gahperbáddi nauha (side lakissa), lakinnauha
gahperbáiski naurulokki
gahpercuipi piippolakki
gahperčiehka lapinlakin kolkka
gahpermuorji (bot.) vadelma (R)
gahperravda lakinreuna, lieri (hatun)
gahperus sykkyräsuoli
gahpir lakki, päähine; *bijai, cokkal gahpira oaivái* pani lakin päähänsä, *válddii eret gahpira oaivvis* paljasti päänsä
gahpircáipi suippo lakki, pipo
gahppat harppoa, laukkoa (lumessa)
gahppái, gahppás ~ gahppii, gahppes kermainen; *gahppes mielki* kermainen maito
gahput tulla kermaiseksi (maidosta)
gahridit nakertaa, nyrhätä, leikata taitamattomasti
gahtte norppa, kiehkuraishylje
gaiba lippa
gaibadit varustaa lipalla
gaibagahpir lippalakki
gaibbat (bot.) kultapiisku
gaidnadit kaataa, kellistää (teuras)
gaidnarakkis laakamato, suolinkainen (erit. kalalla)
gaidnat kaatua kuolleena, kellistyä, kellahtaa (kuolleena)
gaignerbealis kyynärpää; *gaignerbealláid alde* kyynärpäihin nojaten, kyynärpäiden varassa
gaignir kyynärpää
gaignirastit sysätä, tökätä, tyrkätä (kyynärpäällä)
gaignirlađas kyynärnivel
gaikánit repeytyä, revetä; *boallu gaikánii báiddis* nappi repeytyi paidasta
gaikár (-is) änkyrä, vastaan paneva; *gaikáris vierca* vastarannan kiiski
gaikár vastarannan kiiski, änkyrä henkilö
gaikásaddat olla repeämäisillään, ratkeamaisillaan; ratketa, repeytyä, revetä (useista tai usein)
gaikásit repeytyä, revetä, kiskoutua
gaikkádit nykäistä, tempaista
gaikkáhallat nykiä, tempoa

gaikkáldahttit nykäistä (raskasta kuormaa); nykäisyyttä liikkeelle (raskas kuorma)

gaikkihastit kiskaista, repäistä, tempaista, nykäistä (vähän tai varovasti)

gaikkiheapmi vetäisy, nykäys, tempaus

gaikkihit repäistä, kiskaista, nykäistä, tempaista

gaikkistit rimpuilla, tempoilla (esim. poro suopungin päässä)

gaikkodit raadella, raastaa, repiä hajalle, *gumpe gaikkodii bohcco jámas* susi raateli poron kuoliaaksi; purkaa (rakennus); tempoa, nykiä

gaikkohat repeymä; repimiskohta; tuulenpaljastama (paikka, josta tuuli puhaltaa lumen pois)

gaikkuhit revittää, kiskottaa, vedättää; *gaikkuhit báni* revittää hammas

gaikodit repeillä, repeytyä (monesta kohtaa tai monesta esineestä)

gaikot repeytyä (rikki), *ul'lobáidi gaikui* villapaita repesi; lohjeta (kirveen, puukon terästä)

gaiku kiskuri

gaikun kiskonta, kiskominen; murtaminen (oven tms.), murto; purkaminen (rakennuksen); kiskonta (rahan)

gaikunsuolavuolta murtovarkaus; *gaikunsuolavuodat leat sakka lassánan* murtovarkaudet ovat kovasti lisääntyneet

gaikusuola murtovaras

gaikut repiä, kiskoa, vetää; purkaa (rakennus); *gaikut iežas (sisa)* murtautua (johonkin)

gainnihit kellahtaa, kellistyä, kupsahtaa, kaatua kuolleena (esim. teuraasta)

gait (adv.) kaikki, kokonaan; kaikkein, *gait fuonimus* kaikkein huonoin

gaitdivnnat (adv.) kaikki, kokonaan, kaikki tyynni

gaivát tuijottaa, toljottaa; *gaivái guhket sutnje dego livččii gopmi oaidnán* tuijotti pitkään häneen, ikään kuin olisi kummituksen nähnyt

gaivvihit kupsahtaa, kuukahtaa

gakcet kiivetä (kerralla, käsiä apuna käyttäen); *gakcii loktii* kiipesi nopeasti vintille

gakcu kiipijä, kiipeäjä

gaculit lähteä kapuamaan, kiipeämään (käsiä apuna käyttäen johonkin)

gacut kavuta, kiivetä, kivuta; *gavccui dievá ala* kapusi kukkulan laelle

gakči selkänoja

gal (adv.) kyllä (korostussana), *gal mun boadán* kyllä minä tulen; (puhekielessä paljon käytetty lisäsana), *duinna gal in viša dohko vuolgit* sinun kanssasi en kyllä viitsi sinne lähteä, *in leačča gal gullan diekkáriid* en ole ikinä kuullut tuollaista

galahal (adv.) kyllähän, kyllä kai, kyllä varmaan, *galahal dat sáhtášii leat nie* kyllä kai se voisi olla noin

galahan (adv.) kyllähän, *galahan mun in viša dohko vuolgit* kyllähän minä en viitsi sinne lähteä, en taida sinne lähteä

galáksa galaksi, linnunratajärjestelmä

galba kilpisarvi, silmähaara (poron sarvissa); kilpi (suojautumisväline); kilpi, kyltti, tienviitta

galbaráksá kilpirauhanen

galbarihcci kilpikonna

galbbalágan kilpimäinen

galbet varustaa kilvillä, kylteillä, opasteilla; *dál diet geaidnu lea galbejuv´von* nyt tuo maantie on kylteillä varustettu

galbmaadjágas (biol.) kylmähorros (esim. hyönteisten)

galbmaceahkki ~ **galbmagrádda** pakkasaste

galbmagáhkkor vilukissa (ihmisestä)

galbmasat (pl.) kylmä hiki, tuskan hiki; *lei nu balus ahte galbmasiid leaikkui* oli niin peloissaan että kylmä hiki valui hänen kasvoillaan

galbmasit (adv.) kylmästi, tunteettomasti; *láhttii galbmasit náittosguimmiinis* käyttäytyi tunteettomasti aviopuolisonsa kanssa

galbmaváimmot sydämetön

galbmádat jäädyke, pakaste

galbmit jäädyttää, jäätää; jäätyä, *álgodálvvis jávrrit galbmet* alkutalvesta järvet jäätyvät

galbmot paleltua, kylmettyä, *mus galbmojedje bealjit* palellutin korvani; vilustua; kylmetä, jäähtyä (kylmäksi), *oainneman stohpu lea juo galbmon* tupa on näemmä jo jäähtynyt; pakastua; jäähtyä, *sálteguolli ii leat bahá galbmot* suolakala ei hevillä jäähdy

galda pölkkö, runko (puun), pölli

galdái, galdás ~ **galdii, galdes** paksurunkoinen; *galdás beahci* paksurunkoinen petäjä

galddašit pitää (jotakin puuta) liian paksurunkoisena; *galddašii dan beazi iige viššan njeaidit* piti liian paksurunkoisena sitä petäjää eikä viitsinyt kaataa

gale (adv.) kyllä, kyllä kai

galego (adv.) kai, tokko, josko, -kos, -kös; *galego goddo guolli?* onko tullut lohta?, *galego lea bivaldan iđit rájes?* onko jo minkä verran lauhtunut aamusta asti?

galgamuš kohtalo; *galgamušainis ii heive leaikkastallat* kohtalonsa kanssa ei sovi leikitellä

galgat pitää; *mun galgган dál vuolgit* minun pitää nyt lähteä, *galgá leat jábálaš, jos áigu jodašit birra máilmmi* pitää olla varakas, jos meinaa kulkea pitkin maailmaa

galijat isosilmäinen (lohi)verkko

galjesoaivi hajasarvi (porosta)

galjedit väljentää

galju (pp./adv.) tietyn kokoinen, väljyydeltään; *dát bohccit leat ovttá galju* nämä putket yhtä väljät

galkadit panna tai saada kimpoamaan

galkanlávdi ponnahduslauta

galkanspábba levypallo

galkat kimmahtaa, kimmota; ponnahtaa, pompata

galkkadit kimmahdella, kimpoilla; ponnahdella, poukkoilla

galládassii (adv.) kuinka monenneksi (lueteltaessa)

galládin (adv.) kuinka monenneksi, monenneksiko; *galládin son šattai gilvočuoigamis?* monenneksiko hän sijoittui kilpahiihdossa?

gal'lánit kylläntyä, tulla kylläiseksi; kyllästyä, saada kyllikseen

gallás (adv.) kylläiseksi, kylliksi (syömisestä), *borai gallás* söi kylliksi; kylliksi, tarpeeksi, *lei gallás gullan das* oli kylliksi kuullut siitä

gallás (attr.) kylläinen, *velohalai gallás čovjiin* loikoili vatsa täynnä

gallát monesko, kuinka mones; vaikka kuinka mones; useampi; paraskin, *vikkai munnje bargui, gallát dat bargi* pyrki minulle työhön, paraskin työntekijä

gal'le kuinka monta, montako; *gal'le máná dus leat?* montako lasta sinulla on?

gal'le (adv.) kylliksi, tarpeeksi, kaikki; *ii das gal'le, osttii maid ođđa biilla* ei siinä kaikki, osti myös uuden auton

galledangoarta käyntikortti

gal'ledeaddji kävijä, vierailija

gal'ledeapmi vierailu, käynti (jossakin)

gal'ledit (soapmása) vierailla (jonkun luona)

gal'leheapmi tyydytys

gal'lehit ravita (joku) kylläiseksi; täyttää, olla täyttävää (ruoasta); tehdä kylläiseksi, kyllästä, täyttää; tyydyttää, *gal'lehuv'von buoidi* tyydytetty rasva

gal'lehus kylläste, täyte; tyydytys, *ohcat gal'lehusa dárbbuidasas* etsiä tyydytystä tarpeilleen

galleriija galleria

gal'lestallat vierailla, kyläillä, kylästellä, käydä (jonkun luona) kylässä; *fitnen áhku gal'lestallamin* kävin mummoni luona kylässä, kylästelini mummoani

gal'lestal'li vierailija

gal'lesteapmi vierailu

gal'let (soapmása) käydä (jonkun luona)

gal'letkeahtes (attr.) tyydyttämätön; *gal'letkeahtes buoidi* tyydyttämätön rasva

gal'lii monestiko, kuinka monta kertaa; *gal'lii lea leamaš evttohassan gielddaválggain?*

monestiko on ollut ehdokkaana kunnallisvaaleissa?

gallilágan monenkolainen

gallis moniko, kuinka moni ihminen, *gallis sii ledje?* kuinka monta heitä oli?; vaikka kuinka moni ihminen, vaikka kuinka monen joukko; monikaan ihminen, kovinkaan monen joukko, *ii dovdan gallása* ei tuntenut kovinkaan monta (ihmistä)

galljánit väljetä

gallji, galjes väljä, iso (esim. vaatteesta, reiästä); isosilmäinen (verkosta), *mus leat sihke galjes ja baskkes fierpmit* minulla on sekä isosilmäisiä että pienisilmäisiä verkkoja; isosuinen (esim. koudusta), *galjes roahkan* isosuinen lohikoukku

galljodat väljyys (esim. vaateen, reiän); silmänkoko (verkon)

galljot väljetä, väljentyä (liikaa, esim. kastunut vaatekappale)

galljudit väljentää, saada tai panna väljenemään

galljut väljetä, väljentyä; tulla isosilmäisemmäksi (esim. nuotasta)

galmma kylmä sää, pakkassää

galmmaidja hallayö; *bodii čakča ja galmmaijat* tuli syksy ja hallayöt

galmmas (adv.) pyörryksiin, tainnoksiin, tajuttomaksi; *mannat galmmas* mennä tainnoksiin, pyörtyä

galmmas kylmyys, pakkanen; vilu

galmmas, galbma kylmä, jäinen; *galbma ceahkki* pakkasaste, *galbma čuoika* kirsisääski

galmmasnaga (adv.) kylmänä, kylmiltään; *dien biepmu sáhtta borrat galmmasnaga* tuon ruoan voi syödä kylmiltään

galmmastuhttit tainnuttaa, lyödä tainnoksiin

galmmastupmi taintuminen, pökertyminen; pyörityks

galmmastuvvat pökertyä, taintua, mennä tainnoksiin; ruveta pyöräyttämään

galmmasvuohta kylmyys, penseys; *váimmu galmmasvuohta* sydämen kylmyys

galmmašit jäätää (vähin erin)

galmmašit pitää jotakin liian kylmänä; *galmmašii dan čázi iige viššan vuolgit vuojadit* piti liian kylmänä sitä vettä eikä viitsinyt lähteä uimaan

galmmádat kylmä sää, pakkassää

galmmáhallat jäädytellä, pakastella

galmmáhat pakaste; jäädyttämö

galmmeſtit jäähtyä (vähän)

galmmeš (-is) viluinen

galmmihankás'sa pakastin, pakastinarkku

galmmihanleadbma pakastelokero

galmmihanskáhppe ~ **galmmihanskábe** kaappipakastin

galmmihanvisti pakastamo

galmmiheaddji pakastin

galmmiheapmi pakastus

galmmihit jäädyttää, päästää jäätymään; palelluttaa, *galmmihit iežas* palelluttaa itsensä; pakastaa (erit. elintarvikkeita)

galmmihit kylmätä (äkkiä), tuntua (äkkiä) kylmältä; palelluttaa; pakastaa (elintarvikkeita)

galmmiidit tuntua kylmältä

galmmistit tuntua kylmältä, hohkata kylmää

galmmus hyydyke

galššagit ~ **galšut** kovettua (nahasta, nahkavaatteista); tulla tylyksi, sydämettömämmäksi

galššas, galša kova, kovettunut (nahasta, nahkavaatteista); tyly, sydämetön

galšut kovettua (nahkavaatteista, nahasta); tulla tyllymmäksi, sydämettömämmäksi

galvaniseret galvanoida

gamolaš vaistomainen; *gamolaš reakšuvdna* vaistomainen reaktio

ganastit nuolla kivijäkälää (porosta)

ganeš maahinen

ganeštuvvat masentua, apeutua

ganistit hilseillä (päänahasta tms.)

ganjal kyynel

ganjalčalmmiid (adv.) ~ **ganjalčalmmiiguin** (adv.) kyynelsilmin; *muitalattai*

ganjalčalmmiid mii lei dáhpáhuvvan kertoili kyynelsilmin mitä oli tapahtunut

ganjaldallat kyynelehtiä; *ganjaldala* kyynelehtien

ganjaldit kyynelehtiä; kyyneltyä

ganjaloarri kyyneltiehyt

ganjalráksá kyynelrauhanen

ganttas (-) konttainen, kylmänkankea, jäykkä (kylmästä)

gantteštuvvat ~ **gantut** kangistua (kylmästä), konttaantua

ganŋa lamaannus, jäykistyminen (pelon vuoksi)

ganŋat kuolla kupsahtaa, heittää veivinsä, potkaista tyhjä

- gaŋgát** loikoa (pitkin pituuttaan)
- gaŋggas** (-) lamaantunut, jäykistynyt (pelon vuoksi)
- gaŋgi** koipi, kinttu; köntys
- gaŋggo-** suora (erit. hännästä)
- gaŋgguhit** jolkotella (sudesta, ketusta), liikkua (pitkä-, suorahäntäisenä)
- gaŋgut** (adv.) oikosenaan, suorana (hännästä)
- gaŋkái, gaŋkás** pystykaulainen, pystypäinen, kaulaansa kurkottava; *gaŋkás heasta* pystykaulainen hevonen
- gaŋkát** kurkotella (kaulaansa), olla jossakin pystypäisenä, kaula pitkällä
- gaŋkestit** kurkottaa (kaulaansa nopeasti)
- gaŋket** kurkottaa (kaulaansa)
- gaŋki** pystykaulainen, pystypäinen, kaulaansa kurkottava (erit. hevosesta)
- gaŋkkagit** tulla pystykaulaiseksi; tulla johonkin pystykaulaisena
- gaŋkkas, gaŋke-** pystykaulainen, pystypäinen (erit. hevosesta)
- gaŋkkoivviid** (adv.) pää pystyssä (erit. hevosesta)
- gaŋkkuhit** kuljeskella pystykaulaisena, pystypäisenä, kaula pitkällä
- gaŋkut** kulkea pystyssä päin, kaula pitkällä
- gaŋkut** (adv.) pystyssä (hetkellisesti, erit. hevosen päästä)
- gapmodoaibma** vaistotoiminta
- gapmu** vaisto; *gamustis dovdat* vaistota, aavistaa
- gapmudit** aavistella; *gapmudii ahte juoga lei dáhpáhuvvamin* aavisteli että jotain oli tapahtumassa
- gappas, gabba** valkoturkkinen, valkokarvainen, valkea (erit. porosta)
- gappus (-is)** pelottava, kammottava (erit. paikka, kertomus)
- garadit** koveta, kovettua (vähin erin); kinastella (keskenään)
- garahit** kuoria (perunoita, munia)
- garas, garra** kova; ankara
- garastallat** tuntua kovalta; *garastallat (soapmásiin)* kovistella (jotakuta)
- garasvuohta** kovuus (esineiden); voimakkuus (äänen); kovuus, ankaruus
- garašit** pitää (jotakin) liian kovana; pitää (jotakuta) liian ankarana
- garat** hillanraakile, raaka hilla
- garáša** (N) autotalli
- garca** nyöri, sisnaraksi (valjaissa)
- garcasit** jäädä kiinni, tarttua (ansaan tms.), takertua (narusta)

garcát olla kiinni (ansassa tms.), killua

garccastančuolbma venesolmu

garccastat sitaisu

garccastit sitaista, kietaista (kiinni johonkin)

garcestit sitaista, kietaista (kiinni johonkin, nopeasti)

garcet sitoa, kietoa (kiinni johonkin)

garcut sitoa (löyhästi) useita esineitä; ommella (yli sauman)

gardásit järsiintyä, jyrssiintyä

gardiidna (N) ikkunaverho

gardista kaartilainen

gardit järsiä, nakertaa, jyrssiä

gardnjil ~ **gargñil** kyynärpää

gardnjilastit ~ **gargñálastit** sysätä, tökätä, tyrkätä (kyynärpäällä)

gardnjilbealli kyynärpää (toinen kahdesta)

gardnjildolgi kyynärsulka

gardnjilladas kyynärnivel

gardnjilsojahandeahkki olkavärttinäluulihäs

garga säen, kipuna, kipunointi; säe (runon)

gargalit ryöpsäyttää

gargapárra säepari

garggas ryöppy

garggas (-is) mahtaileva, pöyhkeä

garggistit säkenöidä, kipinöidä, kipunoida (jatkuvasti)

gargguhit ryöpsäytellä, ryöpyttää

garggunjálmmiid (adv.) nälkäisin suin, nälkäisenä

gargit kipunoida; ryöpytä; tupruta (savu)

gargut laukata (lumi pöllyten)

garihit ärähtää, tiuskaista

garistit tunkeutua (ohi, eteen), rynnistää (ohi, eteenpäin)

garjá ~ **gáranas** ~ **biergogáranas** ~ **runkegáranas** ~ **bulddogas** ~ **buldán** korppi

garjámuzet sysimusta poro

garjjábiel'lu (bot.) kissankello

garkit nykiä (kala viehettä, kevyesti, myös verkossa olevasta kalasta)

garkkihit nykäistä (kala viehettä, kevyesti, myös verkossa olevasta kalasta)

garnisovdna varuskunta

garpasaddat käyttäytyä hillittömästi, riehua; kulkea liian lyhyissä vaatteissa

garpái, garpás hillitön; *lea menddo garpái munnje bargoguoibmin* on liian hillitön työkumppanikseni

garpi hillitön henkilö; liian lyhyitä vaatteita käyttävä henkilö

garppas, garpe- hillitön (tavoiltaan); liian lyhyitä vaatteita käyttävä

garppastallat käyttäytyä hillittömästi, riehua

garppihit menettää malttinsa

garppuhit kulkea liian lyhyissä vaatteissa

garra kuori, pintakerros; *garaid cuvket* kuoriutua (lennunpoikasesta)

garradiska ~ **garraduolbbus** ~ **garraskear'ru** kiintolevy, kovalevy (tietokoneessa)

garradit kovettaa; panna kovenemaan; paaduttaa, kovettaa (itsensä)

garraduodji puu- ja metallityöt (oppiaine koulussa, oppilaitoksessa)

garragáivu kovo, hardware (tietokoneessa)

garragiedat kovakourainen; *lei mánáidisguin garragiedat* oli lastensa kanssa kovakourainen

garralas helposti kovettuva

garraláibi näkkileipä

garralunddot karski; *garralunddot verdde* karski kaveri

garraset kovempi, väkevämpi; *garraset sorta* väkijuoma, paloviina, *válddástalai garraset sorta* naukkaili väkijuomaa

garrasinut (bot.) jäykkänata

garrasit (adv.) kovasti, voimakkaasti; *doamai garrasit* touhusi kovasti, *váibmu julkkii*

garrasit sydän tykytti voimakkaasti

garrat koveta, kovettua

garraváimmot kovasydäminen, tyly

gar'rái, gar'rás ~ **gar'ríi, gar'res** paksukuorinen; *lei gusto gar'res appelsiidna* oli näemmä paksukuorinen appelsiini

garrán hillanraakile; *jeakkis ledje eanaš garrámat muhto maiddái vuosttas láttagat* jängässä oli enimmäkseen raakileita mutta myös ensimmäisiä kypsiä hilloja

gar'ret kuoria (perunoita, porkkanoita jne.)

gar'ret tunkea, tunkeutua (ohi, eteen)

gar'ril (-is) ~ gar'ri (-s) helposti kovettuva

garrodallan kiroilu (toistuva); *garrodallan lea heajos vierru* jatkuva kiroilu on huono tapa

garrodallat kiroilla (tavan takaa)

garrodal'li kiroilija

garru kiro, kirus; kirosana, *luoittašii garuid* sadatteli

garrudaddat kiota, kiroilla, manata, noitua (kovasti)

garrudastit lausua muutama kirosana

garrudit kiota, kiroilla, manata, noitua

garrudus kirus (jollekulle esim. rangaistukseksi asetettu); *girkugarrudus* kirkonkirus

gar' rui, gar' ros kiroileva, kiroilemaan taipuvainen; *lea viehka gar' rui* on aika kova kiroilemaan

gar' ruivuohta kiroilevuus, kiroilu

garrulárbma kiroilu (äänekäs); *čákŋalii garrulárpmain stohpui* astui äänekkäästi kiroten tupaan

garrusátni kirosana

gartnit, gartnihis kaunainen, tyly (jollekulle)

garuheapme, garuhis kiroilematon; vähän kiroileva

garuhit kiota (joku, jotakin); *garuhii su vuolimus helvehii* kirosi hänet alimpaan helvettiin

garvásit tulla tai joutua kierretyksi; olla kierrettävissä (esim. järvestä)

garvemeahttun väistämätön; *garvemeahttun geatnegasvuohta* väistämätön velvollisuus

garvilit kiertää, väistää (nopeasti)

garvit kiertää (väistäen), väistää, *garvvii dan jávrrri* kiersi sen järven (matkallaan); karttaa, vältellä, kaihtaa (tekemästä jotakin), *garvvii dohko mannamis* karttoi sinne menemästä

garvvasátni kiertoilmaus, kiertosana

garvvašemoš kierteleminen, kierrettävä; *lei oalle garvvašemoš beassat biillain gitta dohko* oli aikamoista kiertelemistä päästä autolla perille asti

garvvašit väistellä, kierrellä

garvváhallat tulla kierretyksi (erit. karhu)

garvvestit kiertää (väistäen nopeasti), väistää (nopeasti)

garvvihit ajaa kiertäen (väistäen), väistää (ajaessa)

gasášit pitää liian paksuna (pyöreää esinettä, lunta); *gasášii dan beazi iige viššan dan njeaidit* piti liian paksuna sitä petäjää eikä viitsinyt sitä kaataa

gasimus paksuin (pyöreistä esineistä, lumesta)

gasis paksu lumi

gasit paksumpi (pyöreistä esineistä, lumesta)

gasit (adv.) paksulti (lumesta)

gaska väli, *vujii biillainis Avvila ja Anára gaskka* ajoi autollaan Ivalon ja Inarin väliä; välimatka, etäisyys, *dohko lea viehka gaska* sinne on aika pitkä matka; aikaväli; väli, suhde (toiseen ihmiseen), *sudnos leat heajos gaskkat* heillä (kahdella) on huonot välit

gaskaahkásaš keski-ikäinen

gaskaahki keski-ikä

gaskaáigásaš keskiaikainen; *gaskaáigásaš girku* keskiaikainen kirkko

gaskaáigi keskiaika

gaskaárvosaš keskimääräinen

gaskaárvu keskimäärä; *gaskaárvvu mield* keskimäärin

gaskaávnnaš väliaine

gaskabáiki uuma, vyötärönseutu

gaskabázaldagas (adv.) kesken, keskentekoisena

gaskabázaldahkii (adv.) kesken, keskentekoiseksi

gaskabeailivat (pl.) puolipäivänmakuu (porolla)

gaskabeaimális päivällinen; *gaskabeaimálesbeavdi* päivällispöytä, *gaskabeaimálesguos'si* päivällisvieras

gaskabeaivi keskipäivä, puolipäivä, *gaskabeaivve* keskipäivällä, puoleltapäivin,

gaskabeaiáigge puolenpäivän aikaan; lounas, päivällinen

gaskaboddii (adv.) tilapäisesti, väliaikaisesti

gaskaboddosaš ~ gaskaboddasaš tilapäinen, väliaikainen

gaskaboddu väliaika, tauko

gaskačahca keskipäivä (reessä)

gaskačázis (adv.) veden pinnan alla, upoksissa (muttei pohjalla)

gaskadálvi keskitalvi

gaskadássi keskitaso; keskiaste (koulutuksessa)

gaskadilli välivaihe

gaskafanas veneen puoliväli; *čohkohalai gaskafatnasis* istuskeli veneen puolivälissä

gaskafearán välikohtaus; *vuordemeahttun gaskafearán* odottamaton välikohtaus

gaskageaidnu keskitie

gaskageardán keskinkertainen, kohtalainen; *lea gaskageardán gilvočuoigi* on kohtalainen kilpahiihtäjä

gaskageassi keskikesä

gaskagielladalaš (N) kuntienvälinen; *gaskagielladalaš ovttasbargu* kuntienvälinen yhteistyö

gaskagirji keskinäinen testamentti

gaskaidja keskiyö

gaskajearaldat välikysymys (parlamentissa); *opposišuvdna árvalii gaskajearaldaga*
oppositio esitti välikysymyksen

gaskal (adv.) välitse, välistä (ja ohitse); *guovtte dievá gaskal* kahden kukkulan välistä

gaskalađas yhdysside

gaskaláitta liiste (ahkion toiseksi ylin)

gaskaleamos keskimäinen; *bearraša gaskaleamos mánná* perheen keskimäinen lapsi

gaskaliekkas keskilämpö, keskilämpötila

gaskalis (adv.) välillä; *gaskalis guovtti* kahden vaiheilla

gaskaloaidu keskiloito, keskilattia (kodassa kahden puolen tulisijaa)

gaskaloavdda väliverho

gaskaluhttin keskeytys, keskeyttäminen, väliintulo

gaskaluhttit keskeyttää

gaskaluohkká keskiluokka

gaskaluvvat keskeytyä

gaskamahtosaš ~ gaskamahtásaš keskikokoinen

gaskamearálaččat (adv.) keskimäärin

gaskamearálaš keskimääräinen

gaskamearka välimerkki; *rihkku, čuokkis ja eará gaskamearkkat* pilkku, piste ja muut välimerkit

gaskamearri keskimäärä; *gaskameari mielde* keskimäärin

gaskamuddu välivaihe; *dát lea easkka gaskamuddu* tämä on vasta välivaihe

gaskan (adv./pp.) *gaskan barggu* kesken työn, *gaskan háleštettiin* kesken keskustelun,
guovttá gaskan kahden kesken, *gaskan-* keskeneräinen, keskentekoinen

gaskanas (attr.) keskinäinen; *gaskanas riidu* keskinäinen riita

gaskandaga (attr.) keskeneräinen, keskentekoinen; *gaskandaga bargu* keskeneräinen työ,
gaskandaga fanas keskentekoinen vene

gaskaneame, gaskaneatte, gaskaneaskka keskenämme, keskenänne, keskenään (kahdesta henkilöstä) / **gaskaneamet, gaskaneattet, gaskaneaset** keskenämme, keskenänne, keskenään (useammasta henkilöstä)

gaskanjuorggis välilevy (selkärangassa)

gaskanšatta (attr.) keskenkasvuinen; *gaskanšatta gieddi* keskenkasvuinen niitty,
gaskanšatta gánda keskenkasvuinen poika

gaskaoapmi välikappale, väline

gaskaolmmái välimies, välittäjä

gaskarádji puoliväli; *gaskarádjai* (mánu, vahku jna.) puoliväliin (kuuta, viikkoa jne.)

gaskarádji vyötäinen, vyötärö

gaskaráfi välirauha

gaskarággu keskikaari (veneessä)

gaskariikkalaš (N) kansainvälinen, valtioidenvälinen

-gaskasaš -välinen

gaskasáhcu keskiviiva (jalkapallokentässä)

gaskasálga välipala; *borastii gaskasálgga, vai vejii joatkit* hotkaisi välipalan, jotta jaksoi jatkaa työntekoa

gaskaseaidni väliseinä

gaskaseaivun välilasku (lentokoneen)

gaskaskuvla keskikoulu

gaskastággu puolitanko; *gaskastákkus* puolitangossa (lipusta), *gaskastággui* puolitankoon (lipusta)

gaskasulaide (adv.) välimaille

gaskasulain (adv.) välimaille

gaskasuorbma keskisormi; keskimäinen varvas

gaskasuorbmagartil ~ gaskasuorbmavuoksi keskisormivaaksa; *mihtidit seangga guhkkodaga gaskasuorbmagartiliin* mitata sängyn pituus keskisormivaaksalla

gaskašillju keskikenttä (erit. jalkapallossa)

gaskat (adv.) poikki (taittuneesta tai leikatusta esineestä); nokka poikki (poron korvamerkistä); välitse, välistä

gaskat ~ gaskit ~ gaskkistit kipunoida (tulta), iskeä (salamasta)

gaskatčuohppan katkaisu, leikkuu, leikkaaminen

gaskavahkku keskiviikko; *gaskavahko ~ gaskavahku* keskiviikkona, *gaskavahkuid* keskiviikkoisin, *gaskavahkkui* keskiviikoksi, keskiviikkoon mennessä

gaskavokála välivokaali

gaskavovdna välivaunu

gaskavuodaášši luottamuksellinen asia

gaskavuohta suhde, välit, yhteys; *leat gaskavuodas* olla yhteydessä, *gaskavuoda ráhkisvuohta* keskinäinen rakkaus

gaskavuoignašat (pl.) väliaivot

gaskavuolla ~ gaskavuola keskiolut; *jugai gaskavuola ~ gaskavuollaga* joi keskioluen

gaskii (adv.) väliin, välille; keskuuteen

gaskiiboahdin väliintulo, interventio

gaskijalivat (pl.) keskiyönmaka (poroilla)

gaskit höyhentää, kyniä; *gaskit lotti* kyniä lintu

gaskka (pp.) väliä; *vujii biillain Kárášjoga ja Guovdageainnu gaskka* ajoi autolla Karasjoen ja Koutokeinon väliä

gaskka ~ **gaskan** tulusrauta, tulirauta, karkku

gaskkahaga (adv.) ~ **gaskaheamet** (adv.) välittömästi; *galggai gaskkahaga doamihit dohko* hänen piti välittömästi kiiruhtaa sinne

gaskaheapme, **gaskkahis** välitön; *gaskkahis váikkuhus* välitön vaikutus

gaskkahuvvat joutua keskeyttämään (jonkin syyn takia)

gaskkaid (adv.) välistä, toisinaan, ajoittain

gaskkalaččat (adv.) välillisesti

gaskkalaš välillinen; *plána gaskkalaš váikkuhusat* suunnitelman välilliset vaikutukset

gaskkalduhttin keskeyttäminen, keskeytys

gaskkalduhttit keskeyttää

gaskkaldupmi keskeytys

gaskkalduvvat keskeytyä

gaskkamuddu puoliväli; *gaskkamuddui* puoliväliin, puoleenväliin, *gaskkamuttus* puolivälissä, puolessa välissä

gaskkamus ~ **gaskkamuš** keskimäinen; *gaskkamus luoppal* keskimäinen lompolo

gaskkas (adv.) välissä, välillä; keskuudessa

gaskkas kataja (erit. lapinkataja)

gaskašit höyhennellä, höyhentää, kyniä (vähin erin)

gaskkistit ~ **gaskkestit** kipunoida

gaskkohagaid (adv.) välistä, välillä, toisinaan, ajoittain

gaskkusteaddji välittäjä (ihmiseltä toiselle tai paikasta toiseen)

gaskkusteapmi välitys (ihmiseltä toiselle tai paikasta toiseen)

gaskkustit välittää (ihmiseltä toiselle tai paikasta toiseen)

gasku (pp./adv.) keskellä, keskeltä, puolivälissä, puolivälistä; *gasku fatnasa* keskellä venettä, *gasku jávrri* puolessä välissä järveä

gassa dilis (adv.) raskaana (naisesta)

gassačoalli paksusuoli

gassagagas (adv.) raskaana (naisesta)

gassagassii (adv.) raskaaksi (naisesta)

gassajeagil putkijäkälä

gassalágan paksuhko, tanakka; *gassalágan áddjá* tanakka ukko

gas´salit usuttaa (koiraa)

gassamuorra runko, puunrunko

gassaniski niskuri, umpiniskainen ihminen

gassanjunni nokkavarpunen

gassarássi (bot.) koiranputki

gassasuotna suonirihma (paksu)

gassat, gassa paksu (pyöreistä esineistä), vahva (lumesta), *gassa dilis* raskaana (naisesta)

gassaváhká reisilihakset

gassodat paksuus (pyöreän esineen, lumen)

gassosaš (attr.) paksuinen (pyöreistä esineistä, lumesta)

gassudit paksuntaa (pyöreää esinettä, lunta); saattaa raskaaksi (nainen)

gassuhit usutella (koiraa)

gassut paksuta, paksuuntua (pyöreistä esineistä, lumesta); tulla raskaaksi (naisesta)

gastinrássi (bot.) ojakärsämö

gastit aivastaa

gasttáhat aivastelu, aivastustauti

gasttihit aivastuttaa; *su gasttihii* häntä aivastutti

gasu (pp./adv.) (tietyn) paksuinen, paksuudeltaan (pyöreistä esineistä); *diet galddat leat ovtta*

gasu nu pöllit ovat yhtä paksut

gaškát pötköttää (pitkään); *lei das láhttis gaškámin* pötkötti lattialla

gaškkihit pötkähtää (pitkälleen)

gatna hilse (erit. päänahassa); puun kyljessä tai kivessä kasvava matala jäkälä (kivijäkälä, lehtijäkälä, rupijäkälä, tuohijäkälä)

gatnjaluvvat kyyneltyä

gatnut alkaa hilsehtiä, tulla hilseiseksi; jäkälöityä (puun kyljestä tai kivistä)

gavašit nyhtää, nyppiä (vähin erin)

gavccádit kavuta, kiivetä, kivuta (käsiä apua käyttäen, nopeasti tai äkkiä); *gánda gavccádii beahcegeahčai* poika kiipesi nopeasti männyn latvaan

gavccodit kiipeillä (käsiä apuna käyttäen)

gavdda riite

gavdnja peläke, pelätin, pelätti (jonkin karkottamiseksi)

gavdnjalit pelottaa, karkottaa pois

gavdnjaluvvat pelästyä, säikähtää; lähteä menemään säikähdyksissään

gavdnjet pelottaa (pois)

gavdut mennä riitteeseen, riittyä, jäätyä (pinnalta, nesteestä)

gavihit pälkähtää; *gavihit oaivái* pälkähtää päähän, muistua mieleen

gavistit kiskaista (irti), nykäistä

gavja pöly, tomu (erit. lentävä)

gavjaboallu (bot.) ponsi

gavjačalbmi pölyhiukkanen, tomuhiukkanen

gavjaeana(n) lössi; *šattolaš gavjaeana(n)* hyväkasvuinen lössi

gavjaluvvat muuttua pölyksi

gavjamuohta puuterilumi

gavjanjam´mi pölynimuri

gavjasihkaldat pölyriepu

gavjái, gavjás ~ gavjii, gavjes tomuinen, pölyinen; *gavjes láhtterátnu* pölyinen matto

gavjehit ~ gavjet pölyttää (kasvia)

gavjehus ~ gavjen pölytys (kasvien); *divregavjehus* hyönteispölytys

gavjejeaddji pölyttäjä (kasvien); *miedašeanit leat šattuid dehálaš gavjejeaddjit* mehiläiset ovat kasvien tärkeitä pölyttäjiä

gavjjuhit pölyttää, poistaa pöly; *gavjjuhit láhtteránuid* pölyttää matot

gavla anikka, silmukka (paulakengässä paulan kiinnittämistä varten)

gavnnjastat peläke, pelätti

gavnnjastit pelotella pois, karkottaa

gavrasaddat kiemurrella (esim. käärmeestä)

gavrát olla kyyryssä

gavrečoarvi käyräsarvi (porosta)

gavreheavval kimpihöylä (kapea)

gavret kiepsahtaa (toiseen suuntaan)

gavri, gavrres pullopohjainen

gavri käyrä (esim. esine)

gavri pahu! (lievä kirosana); *-gavri* -pahainen, *gándagavri* poikapahainen

gavrras (-) kiero

gavvar (-is) käyrä, kippura, lenko, väärä

gavvaras kippurakärki

gavvarasgiella siansaksa; *in ádde gal dien du gavvarasgiela* en ymmärrä kyllä tuota sinun siansaksaasi

gavvarassii (adv.) kippurana, kippurassa (erit. nenästä)

gavvardahttit panna kiertämään, pyörimään (ympäri); kuljettaa (jotakin takakenossa olevaa)

gavvardit kiertää, pyöriä (ympäri); kävellä takakenossa

gavvarisčoarvi kiveräsarvi (porosta)

gavvásit irrota (kiskomisen, nykkimisen seurauksena), tulla kiskotuksi, nypityksi; soveltua kiskottavaksi, soveltua nypittäväksi

gavvilit nyhtää, kiskoa (irti), nykiä (nopeasti)

gavvit nyhtää, kiskoa (irti), nykiä

gavvohávvar nyhtökaura

gav´vot tulla kiskotuksi, nykityksi, nypityksi

gavžat ~ skavžat kenottaa, nojata takakenossa, seistä takakenossa, olla takakenossa

gavži ~ skavži takakenossa seisova henkilö

gavžut (adv.) ~ **skavžut** (adv.) takakenossa, kippurassa taaksepäin tai ylöspäin (tilapäisesti)

gavžžagit ~ skavžžagit taipua takakenoon

gavžžahit ~ skavžžahit kulkea takakenossa

gavžžas, gavže- ~ skavžžas, skavže- takakenossa oleva; liian pysty, liikaa ylöspäin kaartuva (esim. ahkion keulasta); (fig.) ylpeänsorttinen, oman arvonsa tunteva

gavžžašit ~ skavžžašit pitää liian käyränä (esim. ahkion keulaa)

gavžžihit ~ skavžžihit keikahtaa, kupsahtaa

gavžžil (adv.) ~ **skavžžil** (adv.) takakenossa, kippurassa taaksepäin tai ylöspäin (pysyvästi)

gazza kynsi, kavio, sorkka, kopara; *gaccaid bániid* kynsin hampain, *šaddat oktii gaccaid* käydä toistensa kimppuun, *ruohttat olles gazzii* mennä täyttä laukkaa, *časkit (soapmása)*

gaccaide näpäyttää (jotakuta) näpeille

gazzabealli kynsi (sorkan, koparan kynsistä toinen)

gazzadákti kynsiluu

gazzagasas (adv.) hiuskarvan varassa

gazzagassii (adv.) hiuskarvan varaan

gazzalagaid (adv.) toistensa kimpussa

gazzaloapmi sorkan rako, kynsien väli

gazzaloddi petolintu

gazzaluššat nahistella; *láveba dávjá gazzaluššat* heillä (kahdella) on tapana usein nahistella

gazzanbaste ruokalusikka

gazzareabbá rapu
gazzaruovdi sorkkarauta
gazzasadji kynnenjälki
gazzasámil (bot.) kynsisammal
gazzasit (masa nu) saada ote (jostakin); jäädä (jonkin tai jonkun) kynsiin
gazzasuorri sorkan haara
gazzasuotna koparasuoni, sorkkajänne (poron takajalassa)
gazzat lusikoida, syödä (lusikalla)
gazzavihki sorkkatulehdus
gazzut kynsiä, raapia; pinkoa, rynnistää (johonkin)
gažadeaddji kuulustelija, haastattelija; kyselijä
gažadeapmi kuulustelu, haastattelu; kyseleminen
gažadit kysellä; kuulustella (esim. läksyjä); haastatella
gažahit kysellä (jostakin tai jostakusta)
gažaldat kysymys
gažaldatcealkka kysymyslause
gažaldatvuloš kyseinen, kyseessä oleva
gažalmas (R) kysymys
gažastit kysäistä (nopeasti)
gažus tietokilpailu, visailu
gába nainen (riuska, topakka); topakka apuri (lapsesta)
gábavuohta topakkuus (naisen)
gábárdallat käyskennellä, kuljeksia (poroista)
gábbálastit kääntyä, kaatua, keikahtaa, kellahtaa (kyljelleen, esim. ihmisestä, veneestä, ahkiosta), mennä kumoon
gábe kaappi
gáččohallat hangoitella vastaan, niskoitella
gáddadas pari (ripustamista varten yhteensidottuja esineitä)
gáddadastit sitoa pariksi (ripustamista varten)
gáddádit viedä rantaan, tuoda rantaan, rantauttaa
gáddálas rehvakas, leuhka, suuriluuloinen; epäilevä, epäluuloinen
gáddálasvuohta rehvakkuus, leuhkuus, suuriluuloisuus; epäilevyys, epäluuloisuus
gáddánit tulla rannemmaksi, lähestyä rantaa; rantautua
gáddebizus rantakurmitsa

gáddebuvvedat tylli

gáddečuoika surviaissääski

gáddečuovgi (bot.) ranta-alpi

gáddefanas nuotatessa se vene, johon nuotan perää ei lapeta

gáddefiski (bot.) rantakanankaali

gáddegeadgi rantakivi; *bártnážat bálko gáddegedggiid johkii* pikkupojat heittelivät rantakiviä jokeen

gáddeguorra vesiraja; *gáddeguora* rantaa myöten, vesirajaa (myöten)

gáddejuopmu (bot.) vesihierakka

gáddelávva rantakaava

gáddelii ~ **gáddelebbui** rannemmaksi; *gáddelažžii* ~ *gáddeleppožii* vähän rannemmaksi

gáddelis ~ **gáddeleappos** rannempana; *gáddelaččas* ~ *gáddeleppožis* vähän rannempana

gáddenjuorjju ~ **gáddenjuorju** norppa

gáddeoalgi patoverkon lyhyempi, rannanpuoleinen osa (lohipadossa)

gádderuosta (bot.) punakko

gádderuvsu (bot.) metsäruusu

gáddesárggis rantaviiva

gáddesneaida rantakaista

gáddesteal'li töyräs

gáddesuoidni (bot.) rantanurmikka

gáddet tehdä taakka (ihmiselle, porolle)

gáddeviroš rantasipi

gáddevitku (bot.) rantatädyke

gáddi ranta, *boahitit gáddái* rantautua; ääri, *dollagáttis* nuotion äärellä

gáddil rannempaa (kautta); *gáddelačča* ~ *gáddelaš* vähän rannempaa (kautta)

gáddit luulla, epäillä, arvella; *gádden su ássat doppe* luulin hänen asuvan siellä

gáddjojupmi pelastus

gáddjot pelastua

gáddju pelastaja

gáddobuohcci luulosairas

gáddolagaid (adv.) pareittain sidottuna

gáddoosku harhaluulo; *buiga gáddoosku* silkka harhaluulo

gáddosuotna polvitaivejänne

gáddu luulo, epäily; *sus leat stuorra gáttut alddis* hänellä on suuret luulot itsestään

gáddu polvitaive; reiden takaosa

gáddut (adv.) rantaa pitkin, rantaa myöten

gádja kaiku

gádjalit pelastaa (kerran tai nopeasti)

gádjalus pelastus (kerrallinen)

gádjaseasan kaikuluotain

gádjašuvvat pelastua

gádjat kaikua

gádjit kajava, pikkukajava

gádjunbargu pelastustyö

gádjunliivvat (pl.) pelastusliivit

gádjut pelastaa

gádnu ~ gádno kannu (vanha vetomitta, n. 2,6 litraa); *gádnosaš* kannun vetävä

gáđaš (adj.) kateellinen

gáđaš (subst.) kade, kateus; *gáhtaša gákti ii guhko* kateus vie kalatkin vedestä, *gáhtaša beaivi* "kateen päivä", maanantai (jolloin ei sovi aloittaa uusia töitä)

gáđašteapmi kadehtiminen; *gáđaštan veara* kadehdittava, *diet ii leat gáđaštan veara ášši* tuo ei ole kadehtimisen arvoinen asia

gáđaštit kadehtia; *gáđaštit (soapmása)* kadehtia (jotakuta), *gáđaštit (soapmásis juoidá)* kadehtia (joltakulta jotakin)

gáđašvuohta kateus; *vašši doalvu gortni bealddus, gáđašvuohta guliid čázis* viha viepi viljan maasta, kateus kalat vedestä (sananlasku)

gád'det pöyhiä hiillosta; kohentaa tulta

gádohus (rel.) kadotus; *šaddat gádohussii* joutua kadotukseen

gáđus kaduttava asia

gádvat askarella, askaroida, näperrellä

gádvvus askare, pikkutyö

gáfat kauhea; *gáfat stuoris* kauhean iso

gáfatlaš kauhistuttava

gáfestuhttit kauhistuttaa

gáfestus kauhistus; *diet lei oalle gáfestus sutnje* tuo oli aikamoinen kauhistus hänelle

gáfestuvvat kauhistua

gáffal haarukka

gáffalgoaivu talikko

gáffe gč. **káffe**

gágga kanki, vipu (puinen)

gággasit taipua, vääntyä (ylös); kömpiä (pystyyn, vuoteesta), vääntäytyä, kampeutua (jaloilleen)

gággat vääntää ylöspäin, kangeta, kammeta

gággat, gággadis/gágges kankea, jäykkä, joustamaton

gággá ~ gágga leili, nassakka

gággi kampeaja, vääntäjä; apuri, avustaja

gággir papana, uloste (erit. poron, lampaan)

gágirdit papanoida, ulostaa (papanoita)

gáhcci, gáhces kitsas, visu

gáhčadit kiiruhtaa, rientää

gáhčahit hoputtaa, jouduttaa, patistaa; (+ akk.) rientää tekemään (jotakin)

gáhčaldahttit (+ inf.) kiiruhtaa, rientää (tekemään jotakin ennen muita)

gáhčas ~ skáhčas sudenkorento, ukonkorento

gáhčcalit lähteä (kiireesti jonnekin tai tekemään jotakin)

gáhčcat kiiruhtaa, rientää

gáhčči ~ gáhcci pihka

gáhčči valaannahka

gáhččogálvu kiitotavara

gáhččoviehkan pikajuoksu

gáhčču kiire, kiiruhtaminen; *gáhčuiguin* kovalla kiireellä

gáhččut tulla pihkaiseksi

gáhkká silmämuna

gáhkket leipoa (rieskoja, lapinkakkuja)

gáhkkogárri leivinkaara, taikinakaukalo

gáhkkor kaakkuri

gáhkkorastit huutaa kaakkurin tavoin

gáhkku lapinkakku, rieska; kakku, leivonnainen

gáhkut köhiä (kurkkuaan), rykiä, selvittää kurkkua

gáhpagaš tomera naisihminen; topakka apuri (tyttölapsesta), *diet gáhpagaš láve veahkahallat eatnis* tuolla topakalla tytöllä on tapana autella äitiään

gáhpol kahva, kapula (erit. viikatteenvarressa)

gáhppálat kappale, kimpale; kappale (geom.)

gáhppil kappalainen

gáhrít ~ gáhrat karhakka, ranka; karttu, ryhmysauva

gáhrohasit ~ gáhrostit haravoida (kareelle)

gáhrot laes, kare (yhteen haravoitua niitettyä heinää)

gáhtameahttun katumaton

gáhtamuš katumus; *dahkat gáhtamuša* katua, tehdä katumus

gáhtardit haalia, koota (suurella vaivalla)

gáhtašabeaivi kadepäivä (maanantai)

gáhtat katua; *gáhtat daguidis* katua tekojaan

gáhtavaš katuva

gáhton pumpulikangas

gáhtonliidni kaulaliina (pieni, pumpulikankainen)

gáhтта katu

gáhттаčiehka kadunkulma

gáhhtalikta katulyhty

gáhhtavovdna raitiovaunu

gáhtejeaddji vaali; *sámegiela gáhtejeaddji* saamen kielen vaali

gáhttet vaalia, varjella; *gáhttet sámegiela* vaalia saamen kieltä

gáhhtomuorra kattoruode (kotakorvien sivulla)

gáhttu katto, vesikatto; *gáhthu vuolde* sisätiloissa

gáhttu kissa

gáhthu katumus

gáhtus katos

gáibáddi leuanalusnauha (naistenlakin)

gáibádus vaatimus; edellytys

gáibádusdássi vaativuustaso

gáibbeš kauha (keiton tms. ottamiseen)

gáibbevuolli leuanalus

gáibebátni etuhammas (märehtijän)

gáibi alaleuka (ulkopuolelta); *geigii gáibbi* heitti henkensä, potkaisi tyhjää, kuolla kupsahti

gáibidahkes vaateliäs, vaativainen; *gáibidahkes bargoaddi* vaateliäs työnantaja

gáibideaddji vaativa, vaateliäs; *gáibideaddji bargu* vaativa työ

gáibidit vaatia; edellyttää

gáibitmeahttun vaatimaton, vähään tyytyvä

gáibmat (soapmásii) sopeutua (jonkun) seuraan, viihtyä (jonkun) seurassa

gáibmi kaima; *jahki ii leat jagi gáibmi* vuosi ei ole vuoden kaima (= vuodet eivät ole samanlaisia)

gáica vuohi

gáicadat vuohentalja

gáicaeadni kuttu

gáiccabáidnu (bot.) tunturilieko

gáiccačivga kili, vohla

gáiccaguiski sinisimpukka

gáiccamuorji vadelma, vattu

gáiccas (-) hölmö, tomppeli, tollo; *lea viehka gáiccas, ii dienge diehtán* on aika hölmö, ei tuotakaan tiennyt

gáidadit loitontaa, kaikottaa

gáidagasas (adv.) loitolla, etäällä

gáidagassii (adv.) loitolle, etäälle

gáidat loitota, kaikota, etääntyä; *gáidan fuolkegiella* etäsukukieli, *ungárgiella lea sámegiela* *gáidan fuolkegiella* unkari on saamen etäsukukieli

gáidá kiila, kiilakappale (vaatteessa)

gáidádit varustaa vaate kiilakappaleella

gáidánjunni kairanokka (porosta)

gáiddadit etääntyä, kaikota, loitota (vähin erin); *suhkaleigga goabbat guvlui ja nu*

gáiddadišgođiiga he (kaksi) lähtivät soutamaan vastakkaisiin suuntiin ja niin etääntyivät vähin erin toisistaan

gáiddus kaukainen, etäinen; *gáidosis* loitolla, etäällä, *gáidosii* loitolle, etäälle

gáiddusdárkon kaukotarkkailu

gáiddusliekkas kaukolämpö

gáiddusoahpahus etäopetus

gáidi kiilalista, tiivistelista (kimprien välissä)

gáidnu veneen vetoköysi (koskenlaskussa); nuotan tai lautan vetoköysi

gáidnulaš kömpelys, köntys (erit. veneessä ollessaan)

gáigá ~ gáigi pötkö, houkka, typerys

gáiggas (-is) typerä, tyhmä, hupsu

gáiggiidit ~ gáiggehuvvat tulla vanhuudenhöperöksi; dementoitua

gáiggistit ~ gáiggohallat käyttäytyä houkkamaisesti, typeryksen tavoin

gáimmadit kaveerata, viihtyä yhdessä; *oahpásmuvaiga ja nu gáimmedišgođiiga* he (kaksi) tutustuivat toisiinsa ja niin alkoivat viihtyä yhdessä

gáimmástallat (soapmásiin) kutsua jotakuta kaimaksi / **gáimmástallat** kutsua (toisiaan) kaimaksi

gáimmástit (soapmásiin) kutsua jotakuta kaimaksi

gáimmežat (pl.) kaimakset

gáinnal kainalovitsa (reessä)

gáiri ~ **gáirá** vaalea juova poron tai koiran jalan etupuolella

gáirras, gáire- juovainen (poron tai koiran jalasta)

gáirris juovajalka (koirasta; käytetään myös koiran nimenä)

gáiru merilokki

gáisá ~ **gáisi** kaisa, lumihuippuinen korkea tunturi

gáisábusságeahpil (bot.) ruijankissankello

gáisái, gáisás vuorinen (jossa on paljon kaisoja); *dat lea gáisás guovlu* siellä on paljon kaisoja

gáiski (bot.) saniainen, sananjalka

gáison kaisaseudun asukas, kaisalainen (erit. kesäksi kaisoille jutava porosaamelainen)

gáissáidbiegga kaisaseudun tuuli; *Dálvadassii láve muhtumin geasi áigge jieladit čoaska gáissáidbiegga* Talvadakseen huokuu toisinaan kesällä viileää ilmaa kaisojen suunnalta

gáitáluvvat saada kapi, psoriasis (karvoitukseen)

gáittát (pl.) hilsetystauti, kapi, psoriasis (karvoituksessa)

gáitut saada hilsetystauti, kapi, psoriasis (karvoitukseen)

gáiváruššat huiskia, huitoa (käsillään; sarvillaan)

gáivo ~ **gáivvo** kaivo

gáivolas sarviaan puisteleva (porosta; varottava valjastaessa); näpistelevä

gáivut huitoa (sarviaan; käsiään)

gáivvastit huitaista (sarvillaan; käsillään)

gáivvihit huiskahtaa, sattua (johonkin); *čoarvi gáivvihii čalbmái* sarvi sattui silmään

gájaidit kaikua, kajahdella

gájanas kaiku; kaiutin

gájálgahttit saada unohtamaan (erit. työnsä) ja jäämään jonnekin

gájálgit turtua, tylsistyä (valvomisesta); unohtua tekemään jotakin

gájet houkka

gájihit kajahtaa

gájodit pelastaa (toistuvasti); yrittää pelastaa

gájot kajuutta

gákcánit jakautua kahdeksaan osaan

gákci kahdeksikko (vars. pelikorteissa)

gákcii (adv.) kahdeksan kertaa

gákcilogi kahdeksankymmentä

gákčášuvvat peittyä (esim. peitteen alle)

gákčat kietoa (peitteeseen), suojata (peitteellä); *gákčat* (masa nu) tavoitella jotakin kademielellä

gákkadit väännellä (ylös); ponnistella; (+ kom.) kamppailla jonkun kanssa, painiskella jonkin työn tai asian kanssa

gákkahit kuvottaa; *sus gákkaha váimmu* häntä kuvottaa, etoo

gákkán kanki, vipu

gákkastit väännähyttää (ylös), kangeta; suistaa (sijaltaan); hankkia, ostaa (näyttävästi), *gákkastii alccesis fiinna vuojána* hankkia pyöräytti itselleen komean menopelin; alkaa etoa, kuvottaa

gákke kaakki, koni (huono hevonen)

gákkesbuvda kangaskauppa

gákkesbuvssat (pl.) sarkahousut

gákkesgod'di kankuri

gákkesmuorat (pl.) ~ **gákkestuolut** (pl.) kangaspuut

gákkis sarka; kangas

gákšu naarassusi; narttu (halventavasti) tai topakka nainen (kehaisevasti)

gáktegerddiid (adv.) pelkässä lapintakissa (esim. ilman peskiä)

gákthealbmi lapintakin helma

gákti lapintakki, lapinpuku, takki; kasukka; takki, kaapu

gála kahlaamo

gálašanbáiki uimapaikka

gálašangáddi uimaranta

gálašeaddjiloddi kahlaaja

gálašit kahlailla, olla uimassa

gáládat kahluukeli

gálágit erittää öljyä (kalanmaksasta keitetessä); sulaa rasvaksi

gáláhat syvä, vajottava lumikeli; kahlausjälki, kahluupaikka (lumessa tai mudassa); kahlaamo (R)

gáláhatmuohta niin paksu lumi, että siinä joutuu kahlaamaan

gálán kahlaaja; kahlaajalintu

gálbbardit puikkelehtia, väistellä (ajaessa); kiemurrella, polveilla; rämpiä

gálbbenáhkki vasikannahka; *gálbbenáhkit* rukkasat, *oažžut gálbbenáhkiid* saada rukkasat

gálbbenáhstigmat (pl.) rukkasat (kosittaessa); *oažžut gálbbenáhstigaid* saada rukkasat

gálbbenjunčuohppi valkokuonodelfiini

gálbbenjunčuonjá valkoposkihanhi

gálbbenjunni valkoturpainen poro

gálbberássi (bot.) ruusujuuri

gálbi vasikka

gálbmahádja ~ gáldnahádja kalmanhaju

gálddat kuohittu eläin

gálddatheasta ruuna

gáldet kuohita (puukolla)

gáldnadit tehdä hervottomaksi, tehdä turraksi; jäykistää, halvaannuttaa (jäsen)

gáldnahádja kalmanhaju

gáldnan halvaantuminen, halvaus

gáldnat mennä hervottomaksi, herpaantua, turtua (ruumiinjäsenistä); halvaantua, halvautua, jäykistyä (jäsenistä)

gáldocealkka johtolause

gáldogiella lähdekieli

gáldogirji lähdeteos

gáldogirjjálašvuohta lähdekirjallisuus

gáldokoda lähdekoodi

gáldoprográm´ma lähdeohjelma

gáldosáiti tuura, jäätuura

gáldu lähde; tietolähde; avanto

gálga hahmo, muoto

gálga osaaminen, taito

gálgalit selvittää, irrottaa, päästää (nopeasti); *gálgalit čoddaga* rykäistä

gálganit ~ gálgánit päästä irti (köydestä tms.), irrota; selvitä (asiasta, ongelmasta); selviytyä (esim. pulmatilanteesta)

gálgašuvvat päästä irti (köydestä tms.), selvitä (asiasta, ongelmasta jne.)

gálgat selvittää, suoria, *gálgat čoddaga* (köhiä kurkkuaan); päästää (sotkusta); hoitaa, *gálgat earána* hoitaa asia; irrottaa; kammata

gálggadit selvittää; irrotella

gálggaheapme, gálggahis vähäpätöinen; *gálggahis ášši* vähäpätöinen asia

gálggan ~ gálgan kampa (harva); *gálgganbealli* kamman harvempi puoli

gálggosmit selvittää (esim. verkko, sykkyrä; asia)

gálggus, gálggos selvitetty (esim. verkosta, sykkyrästä); *die lea dutnje gálggos fierbmi suohppunláhkai!* tuossa on sinulle selvitetty verkko laskettavaksi!

gálgnadit saada mahtumaan (johonkin), mahduttaa (johonkin)

gálgnat mahtua (johonkin)

gálgoš (adv.) eukkoineen, vaimoineen, eukkonsa, vaimonsa kanssa

gálgožan rakas vaimoni!; eukkoseni!

gálgu vaimo; eukko

gálihít kahlauttaa, *gálihít luotta* kahlauttaa (tietä lumeen); kuljettaa kahlaamalla; ajaa takaa kahlaamalla

gálja kaljama, iljanne; *gáljan lea váttis johtit* kaljamakelillä on vaikea kulkea, *albmi lea gálljamis* taivas on kirkas, pilvetön

gáljačoarvi puhtaaksi ja sileäksi kelottu sarvi tai poro, jolla on sellaiset sarvet

gálka kalkki

gálkaluvvat kalkkeutua

gálkaseahkka kalkkisäkki

gálket kalkita

gálkon kalkkuna

gálkorieban huonoturkkinen kettu

gálku hyödytön esine

gállá kaali, naatti; perunan varsi

gállá puun tumma ja vettynyt ydin

gállabeaiveloddi kaaliperhonen

gálladit sumentaa (silmät), saada tai panna (silmät) lasittumaan

gállagieasaldat kaalikäärä

gállajeadjá (bot.) kaalivalvatti

gállaruohtas lanttu

gállat lasittua (silmistä), himmetä, sumeta (kuolleen tai sairaan silmistä)

gállaváimmus puun tumma ja vettynyt ydin (kovettuu kuivuessaan)

gál'ladat kalvoin (verkonkudonnassa)

gállálas hauras, ratkeava (nahasta)

gál'lehit kallittaa (viikate)

gállešguoibmi aviopuoliso

gál'let kallita (viikatetta)

gál'let liistiä, listiä (nauriita jne.)

gál'li silokallio (meren rannalla); järkäle, kivi (iso)

gállinsoabbi kahluusauva

gállis aviomies; ukko, äijä; miekkonen, *oalle gállis* aikamoinen miekkonen

gállit kahlata; liinata, olla kahlataessa tarpeeksi pitkät (esim. saappaanvarsista); leikata (saumanahkaa, suonirihmasta); ratketa, repeytyä (saumasta nahkaa ommeltaessa); näkyä pilven läpi (aurinko, kuu); mennä jonkin sisään, *hoallu gállá várrái* luola menee vaaran sisälle

gál'livuoddu kallioperä

gálljin iljanne, kaljama

gálljo vierityspuu, telana käytetty pölkky (esim. hirsien vierittämiseen)

gálljudit tehdä iljanne, kaljama (sään lämmitessä)

gálljut tulla iljanteelle, kaljamalle; tulla pilvettömäksi (taivaasta)

gál'lobáddi otsanuora (poron pangassa)

gál'lodákti otsaluu

gál'lodeahkki otsalihas

gál'lofális pallopäävalas

gál'logeadgi reunuskivi, otsakivi (takan tulipesän yläpuolella)

gál'loguovdnji otsaontelo

gálloovddeš pangan otsahihna

gállot kallokas (poron kallonahasta ommeltu kenkä)

gál'lovuovttat (pl.) otsatukka

gál'lu (R) seitakivi

gállu kolea, viileä sää; koleus, viileys

gál'lu otsa

gállubivastat otsan hiki; *gállubivastaga bokte* hiellä ja vaivalla

gálmmas, gálbma kalmanhajuinen

gálnnas, gáldna hervoton, turta; halvaantunut; kuolonkankea

gálojeanástallat kutsua toisiaan kälyksi (veljesten tai serkusten vaimoista)
gálojeatni käly (aviomiehen veljen tai serkun vaimo)
gálojenežat (pl.) kälykset (veljesten tai serkusten vaimot keskenään)
gálssot säpäke, koipisukka, poronkoipinahkainen säärystin
gálssotnjálbmi säpäkkeensuu
gálššas, gálša kolea
gáludit viilentyä, viiletä (säästä)
gálus, gálos kolea, viileä
gálva karahka, kovaksi kuivunut lehtipuu tai sen oksa
gálvacaggi vaarna
gálvagorddet (bot.) peltokorte
gálvasággi vaarna (koivuinen)
gálvat kuivua, kovettua (lehtipuusta)
gálváí, gálvás ~ gálvii, gálves karahkainen (jossa on paljon kovaksi kuivuneita lehtipuita)
gálvát istua tai maata kuivakkana
gálvobiila pakettiauto
gálvobuktin tuonti (ulkomailta)
gálvočájáhus tavaramessut
gálvodoaimmahat tavaratoimisto
gálvodoalvun vienti (ulkomaille)
gálvogore ostoskori
gálvojohtu menekki (tavarat)
gálvojoŕri peräkärry
gálvolohkan inventaario
gálvolonohallan tavaravaihto
gálvomearka tavaramerkki
gálvorádju tavaravarasto
gálvostellet tavarateline (esim. polkupyörässä)
gálvotoga tavarajuna
gálvovovdna tavaravaunu
gálvu tavara; hyödyke; kalu, esine
gálvvas, gálva kuivunut (lehtipuusta); kuivakka; saamaton, veltto
gáma kenkä, jalkine; karvakenkä, nutukas, *suidnet gápmaga* heinittää nutukas
gámabaste kenkälusikka

gámabáddi kengännauha

gámačeahppi taitava kengänneuloja, kenkäseppä; suutari

gámadit kenkiä, heinittää kenkä ja vetää se jalkaansa

gámahit kengittää (esim. lapsi; hevonen); *gámahii heastta ja nu vuoddjái bargui* kengitti hevosensa ja niin lähti töihin

gámajuolggis (adv.) kengät jalassa

gámaruovda reuna (kengänpohjan ylös taipuva osa)

gámas koipi, koipinahka (nyljetty tai teuraan, erit. poron)

gámasihkastat ovimatto

gámasseahkka koipisäkki (poron koipinahoista ommeltu)

gámasuoidni kenkäheinä

gámavuodđu kengänpohja, antura

gámba niisipenkki (kangaspuissa)

gámbil kilpailija, kilpakumppani

gámis tummaihoinen, tummanpuhuva; ahavoitunut

gám´me kammi, turvekota, turvekammi

gámmir kamari, makuuhuone; kammio (sydämessä)

gámmiroahppavaš kamarioppinut

gámodahttit tummentaa

gámodit tumentua, tummeta, tummua

gámpádallat kamppailla; mahtailla

gámpu tasapeli (korttipelissä)

gámpu kamppailla; pärjätä, olla yhdenvertainen

gámsu (R) kampsu, kumpus, veripalattu

gánagit tulla viluiseksi

gánas (-is) viluinen

gánasdávda vilutustauti, horkka

gánda poika

gándaalmmái nuorukainen (ei enää poika muttei aikamieskään)

gándabuica pojannaskali

gándabunci pojantappi

gándaburli pojankloppi

gándalaš nuorukainen

gándaluddat ~ gánddastahttit käyttäytyä poikamaisesti (aikuisesta)

gánddaš poikanen, pikkupoika, vesa

gándil kannel, kantele

gáneslakta ristiluun ylä- tai alapuolella oleva nikama

gáneš vilukissa

gáneškuddat olla viluinen, palella

gánnahahtti ~ gánnáhahtti ~ gánnihahtti kannattava

gánnehanvuohta ~ gánnáhanvuohta ~ gánnihanvuohta kannattavuus

gánnheapmi ~ gánnáheapmi ~ gánniheapmi kannattavuus; tuottavuus, tuotto

gánnehit ~ gánnáhit ~ gánnihit kannattaa, olla kannattavaa; *ii gánnet dohko vuolgit* ei kannata sinne lähteä

gán'no kannu

gánsá (R) kansa

gánssal (adv.) hevin, hevillä, helposti; *ii gánssal vuollán* ei hevillä anna periksi

gáŋga kanki

gáŋggeštuvvat kangistua

gápmagahtes (attr.) avojalkainen, kengätön

gápmagahtta (adv.) avojaloin, kengittä

gápposmit synkistyä, tulla kaameaksi

gáppus kaamea, synkkä, kammottava; *gáppus muitalus* kaamea tarina

gáradit sitoa (kuormia tai monta tavaraa kuormaan)

gáraldat hahtuva (karstauksen tulos), villatuppo (karstattu)

gáraldat kaaristus, köysikerta, köysikierros esim. kuorman ympärillä; sidos

gáranas korppi (länsimurteissa), varis (itämurteissa); pääty (talon)

gáranasbaika variksenmarja (ylivuotinen)

gáranasmánnu (hist.) huhtikuu (vuoden 4. kuukauden nimitys)

gáranasmuorji (bot.) riekonmarja; sianpuolukka

gáranasrássi (bot.) ruohokanukka

gáranasruitu merisiili (pallomainen piikkinahkainen)

gárastat kaariste, kuormaside

gárastit kaaristaa, sitoa (kuorma tms.)

gárbbis vene (pieni)

gárbma puite, karmi

gárbmestuollu nojatuoli

gárcu kaukalo (koverretti), ruuhi, allas

gárda kaarti

gárdádat aitaus (entinen), kaarre (vanha), kaartenpaikka

gárdádit tehdä porokaare

gárddástallat ~ gárddástit erotella poroja, pitää poroerotus (kaarteessa)

gárddodit ansoa (pitkään tai vähin erin), pyytää ansalla (pitkään tai vähin erin)

gárdecihci pensassirkku

gárdedoallu puutarhanhoito

gárdegearpmaš tarhakäärme, rantakäärme

gárdemeardi paunetti

gárdesáhpán tammihiiri

gárdesuohpan kaarresuopunki (lyhyehkö)

gárdeuksa ansa-aukko (ansakaarteessa)

gárdevizar lehtokerttu

gárdi aitaus, kaarre, poroaita; tarha; ansakaarre; alttarikaide

gárdin kartano, piha; talo (iso ja korskea)

gárdu ansapyytjä (erit. riekon)

gárdun aitauksen, kaarten rakentaminen; ansapyynti (erit. riekon); tarhaus (kettujen, allaskalojen jne.)

gárdunáigi tarhaus aika

gárdut rakentaa kaarre, aitaus (erit. porojen merkitsemiseen ja erotteluun), ansoa, pyytää ansalla (erit. riekkoja); tarhata, kasvattaa (kettuja, allaskaloja jne.)

gárga juna

gárgadas jono (pitkä)

gárganit liestyä, rispaantua, purkautua (neuleesta)

gárgádus karkaaminen, pako

gárgádusjahki karkausvuosi

gárgát karata

gárgát lojua, venyä (pitkänään); ulottua (kauas, esim. kylästä, kaupungista)

gárgedit ~ gárgehit kehittää

gárgen purkaminen (neuleen)

gárget lappaa, laskea (esim. köyttä), antaa (esim. köyden) juosta; liestää, rispaannuttaa, purkaa neuletta; kehittää

gárggan soraikko (vuoroveden paljastama)

gárggiidahttit kehittää

gárggiidanmuddu kehitysvaihe
gárggiideapmi kehittyminen, kehitys
gárggiidit lähteä liikkeelle jonona; ruveta venymään perässä; kehittyä
gárggiidus kehitys
gárggiidusriika kehitysmaa
gárggistit venyä (pitkänään tai perässä), lojua (esim. köysi pitkänään)
gárggobodni sorapohja (erit. joen pohjalla)
gárggogoalsi uivelo
gárggoooahci valliriutta
gárggu kari, karikko, särkkä; somerikko, sorapohja, soramaa
gárgidit karata, livistää
gárgñát olla kallellaan, sivulle päin vinossa
gárgñi vinossa, kallellaan seisova ihminen
gárgñut (adv.) kallellaan, kenossa, sivulle päin vinossa (väliaikaisesti)
gárgolaš karkulainen
gárgolaš ~ gárgoš pieni, tummahko karikoilla elävä perhonen
gárihuhttinávnas päihde
gárihuhttit päihdyttää, humalluttaa
gárihuvvat humaltua, juopua, päihtyä
gárji karja (maatalon)
gárjillaš karjalainen
gárkka ~ gárkkis (-is) kitkerä (esim. savusta); kirvelevä (kurkussa)
gárkñagit mennä kallelleen, vinoutua, vääntyä (kallelleen)
gárkñas, gárgñe- kallellaan oleva, sivulle päin vino
gárkñil (adv.) kallellaan, sivulle päin vinossa
gáron kiinnityssidettä varten ahkion laidassa oleva raksi
gáronráigi raksinreikä (ahkion laidassa)
gárostat naru (kuorman sitomiseen)
gárostuvvat (+ inf.) viitsiä tehdä jotakin, saada tehdyksi jotakin
gárpa pohatta, rahamies; *son lea gárpa, eambo gákkastii alccesis fiinna vuojána* hän on rahamies, noin vain pyöräytti itselleen komean menopelin
gárpa karsta (villan karstaukseen); suka (lehmän, hevosen sukimiseen)
gárragasas ~ gárragis ~ gárrasis kuormattuna, kaaristettuna, sidottuna (tavaroista; ahkiosta, reestä tms.)

gárragassii ~ gárragii ~ gárrasii kuormatuksi, kaaristetuksi, sidotuksi (tavaroista; ahkiosta, reestä tms.)

gárrat sitoa, käyttää (ahkioon, rekeen tms.), kaaristaa

gárregeahči kaukalon pää; *gárregeahčái boahtit* tulla (toisten) aterialle

gárremaččaide (adv.) pikkumalaan, hiprakkaan

gárremaččain (adv.) pikkumalassa, hiprakassa

gárremastit juopotella

gárremiidda (adv.) humalaan, juovuksiin

gárremiin (adv.) humalassa, juopuneena, päissään

gárrenávnas päihde; *gárrenávnasbargi* päihdetyöntekijä

gárrendilli humalatila, päihtymys

gárrenoaivvis (adv.) humalassa, juopuneena, juovuksissa

gárrenolmmoš humalainen; *soames gárrenolmmošge oidnostii dan konsearttas* jokunen humalainenkin näkyi olevan siinä konsertissa

gárrenvuoddji rattijuoppo; *gárrenvuoddji gávnnaahalai* rattijuoppo kärehti

gárrenvuodjin rattijuopumus; *gárrenvuodjimis ránggáštuv'vo* rattijuopumuksesta rangaistaan

gár' ret karstata (villaa)

gárri kaukalo (erit. puinen, ruokia varten), kaara; *iežas gárrái rábui* pelasi omaan pussiinsa, tavoitteli omaa etuaan

gárri, gáres kaita, kapea (kankaasta)

gárrudit panna kapenemaan, kaventaa (kangasta)

gárrudit saada, taivuttaa (joku tekemään jotakin); *gárrudin su dohko vuolgut* sain hänet sinne lähtemään

gárrut kaveta, kaventua (kankaasta)

gárrut suostua tekemään (jotakin), viitsiä tehdä (jotakin); *ii gárron munnje reangan* ei suostunut minulle rengiksi

gársan ~ gárssa lammaskarsina (navetassa)

gársat karsia, raivata

gárssahat tienaukko, linja (metsässä), raivattu raivio

gárssil (adv.) epätasaiseksi revitty (kankaasta)

gárta gč. **kárta**

gártadit kartuttaa, saada karttumaan, kertymään; aiheuttaa (jonkin, jonkun) joutuminen johonkin

gártat karttua, kertyä, muodostua, *opmodat lei gártan mealgat* omaisuutta oli karttunut melkoisesti; joutua (tekemään jotakin), *dien dehálaš ášši dihte gárttai vuolgit dohko* kyseisen tärkeän asian takia joutui lähtemään sinne; kulkeutua, joutua, päätyä jonnekin

gártnit sotamies (korteissa)

gárvánit valmistua, tulla valmiiksi

gárvásii (adv.) valmiiksi

gárven valmistelu

gárvenat (pl.) kumina (käytettävänä mausteena); *gárven-* kumina-

gárvet ~ gárvvihit kuoria (perunoita, nauriita)

gárvet saada tai tehdä valmiiksi, valmistella (asiaa); puhdistaa, viedä kaikki, kuluttaa loppuun

gárvi ulkomuoto, olemus, ulkonäkö, ilme, karva; *ii galgga beatnaga gárvái geahččat* ei ole koiraa karvoin katsomista

gárvodanlatnja pukuhuone

gárvodeapmi asu

gárvodit pukeutua; *čábbát gárvodan* kauniisti pukeutunut

gárvu vaate, pukine; *gárvvut* (pl.) vaatteet, vaatetus

gárvvásmuvvat valmistua

gárvveheapme, gárvvehis mitätön, vähäpätöinen (ulkoiselta olemukseltaan)

gárvvehit puhdistaa, viedä kaikki, kuluttaa loppuun

gárvvesčanas pikaside

gárvvis, gárvves valmis; *gárvásii* valmiiksi, *gárvásiidda čohkkedit* istuutua valmiiseen pöytään

gárvvistit valmistaa, saada valmiiksi, laatia, toteuttaa

gárvvoheaddji (adj.) pukeva; *diet lea hui gárvvoheaddji gákti* tuo on tosi pukeva lapintakki

gárvvoheapmi vaatetus

gárvvohit pukea, vaatettaa

gáržásii (adv.) ahtaalle, ahtaaseen paikkaan, tukalaan tilanteeseen

gáržásis (adv.) ahtaalla, ahtaassa paikassa, tukalassa tilanteessa

gárži, gáržžes ahdas (esim. huoneesta), kapea; suppea, niukka, rajoittunut (esim. valikoima); kitsas; kiperä

gárživuohta ahtaus, kapeus; suppeus, niukkuus; kitsaus; kiperyys

gáržot häätyä, joutua (tekemään jotakin)

gáržudit kaventaa, panna kapenemaan, rajoittaa, supistaa; aiheuttaa rajoittuminen, supistuminen

gáržut käydä ahtaammaksi (tiloista); kaventua, kaveta, supistua (esim. toimeentulosta)

gáržžádus kavennus; rajoitus, supistus

gáržžášit (juoidá) pitää jotakin liian ahtaana ~ kapeana ~ niukkana; *gáržžášii dan vistti iige láigohan* piti sitä asuntoa liian ahtaana eikä vuokrannut

gáržžesmielalaš ~ gáržžesmielat ahdasmielinen

gáržžet (adv.) ~ **gáržžit** (adv.) ahtaasti; *ásai viehka gáržžet* asui aika ahtaasti

gáržžideapmi supistus, niukennus; kavennus

gáržžidit tehdä ahtaammaksi; kaventaa; rajoittaa, *luossabivddu leat sakka gáržžidan* lohenpyyntiä on kovasti rajoitettu; supistaa; niukentaa

gáržžohallat joutua (olosuhteiden pakosta) tekemään jotakin, *ii livčče gal astan muhto gáržžohalai vuolgut dohko* ei olisi kyllä joutanut mutta joutui lähtemään sinne; joutua ahtaalle

gásalágan kaasumainen; *áibmu lea gásalágan ávnnas* ilma on kaasumainen aine

gásár kaasutin

gását palkkalainen, työmies; kasakka, *ruošša gásáhat* (pl.) venäläiset kasakat

gásidit ripauttaa

gáskálas kirvelevä; pisteliäs, pureva

gáskálas (bot.) nokkonen

gáskálasbeaiveloddi nokkosperhonen

gáskálasšattut (pl.) nokkoskasvit

gáskásit jäädä jumiin, jumittua, juuttua (saha puuhun sahatessa)

gáskit purra; purra, pistää (hyönteisistä); kuohita (puremalla); karvastella, kirvellä

gáskkarássi (bot.) nokkonen

gáskkašahkesrássi (bot.) ohdake

gáskkašit pureskella; raadella (esim. sudesta)

gáskkáhallat joutua jonkin puremaksi

gáskkáhas kastraatti, kuohilas, eunukki

gáskkástat puraisu, purema

gáskkát huonekärpänen

gáskkestit puraista, haukata

gáskkis kaskas

gáskkit vastasalvettu poro

gáskkus suupala (puraistu), purtava, purupala

gássa kaasuu (aine); kaasuu (autossa), *lasihit gássa* lisätä kaasua
gássa- kaasuu-; *gássaáhcaheapmi* kaasuhitsaus, *gássacirggan* kaasusumutin,
gássaduolmman kaasupoljin, *gássagákkán* kaasuvipu, *gássageardi* kaasukehä, *gássaráksá*
 kaasurauhanen, *gássavearju* kaasuse
gás'sái, gás'sás poikimisen jälkeen runsaasti ternimaitoa lypsävä (lehmästä)
gás'segeadgi jalokivi, meripihka
gás'sekabineahтта vahakabinetti
gás'set kaasuttaa
gás'set vahata; *gás'set láhtiid* vahata lattiat
gás'si vaha; korvavaha, vaikkuu; ternimaito; juoksute
gás'sut tulla vaikkuiseksi
gásta kaste (lapsen)
gástadilálašvuohta ristiäiset, kastajaiset
gástadit kastaa, kastella, kostuttaa
gástalihtti kastemalja
gástameanut (pl.) kastetoimitus
gástanamma ristimänimi
gástaristeadni sylikummi (kotikasteessa, naispuolinen)
gástat kostua, kastua
gásttadas kostuke
gásttadat kostea, märkä ilma, sää
gásttas, gásta märkä
gásttašahttit kastattaa (lapsi)
gásttašanduodaštus kastetodistus
gásttašeaddji kastaja; *Johanas Gásttašeaddji* Johannes Kastaja
gásttašit kastaa, ristiä (lapsi); *bártnáš gásttašuv'vui Ovllán* pikkupoika kastettiin Uulaksi
gásuhit kaasuttaa, lisätä vauhtia
gášán kailottaja
gáška piena, poikkipuu (lautassa pitämässä uitettavia hirsii yhdessä)
gášša hälinä, kailotus
gáššat hälistä, kailottaa
gášvalit läjäyttää, mätkäyttää, paiskata (maahan); heilauttaa (esim. rekeä)
gášvvardit vaappua; rimpuilla, sätkiä

gášvvihit keikahtaa, keinahtaa, huojahtaa, heilahtaa (esim. reestä); läjähtää, mätkähtää; potkaista, sätkähtää, nytkähtää

gátku katko (korttipeli); *láviiimet speallat gáttku* meillä oli tapana pelata katkoa

gátneslakta ristiluun etu- tai yläpuolella oleva nikama

gátnis ~ gánis ristiluu

gáttabealli rannan puoli; *gáttabealde* rannan puolella, *gáttabeallai* rannan puolelle, *gáttabeale* rannan puolta

gáttageahči rannan puoleinen pää; *gáttageahčen* rannan puoleisessa päässä, *gáttageahčai* rannan puoleiseen päähän, *gáttageaže* rannan puoleisen pään kautta

gáttehas maakrapu; *diekkár gáttehas gal ii arvva mearaid ala* tuollainen maakrapu ei kyllä saa lähdetyksi merille

gáttesčanas taakkahihna, takkahihna

gáttesheargi taakkahärkä, takkahärkä

gáttibui rannemmaksi; *gáttibužžii* vähän rannemmaksi

gáttibus rannempana; *gáttibuččas* vähän rannempana

gáttimus rannimmainen; *gáttimusas* rannimmaisena, *gáttimussii* rannimmaiseksi

gáttit rannempi, rannempana oleva; *gáttibus* rannempana, *gáttibui* rannemmaksi

gáttobealli taivenahka (säpäkkeissä)

gávagit taipua, väännyä (mutkalle)

gával (adv.) mutkalla (loivalla), kaarella

gávas haukotus; *gávvasat* (pl.) haukotus

gávastahttit haukotuttaa; *su nu gávastahttii* häntä haukotutti kovasti

gávastallat haukotella

gávccádas kahdeksannes, kahdeksasosa; *gávccádasboatka* kahdeksasosatauko,

gávccádasnuohtta kahdeksasosanuotti

gávccádassii (adv.) kahdeksanneksi (lueteltaessa); kahdeksannen kerran

gávccát kahdeksas

gávccátlohjakhásaš kahdeksattakymmentä vuotta käyvä

gávccátlohkái kahdeksattakymmentä; *munge lean juo gávccátlohkái* minäkin olen jo kahdeksannella kymmenellä

gávccenuppelogát kahdeksastoista

gávccenuppelohkái kahdeksantoista

gávcces kahdeksikko, kahdeksan numero

gávcci kahdeksan

gávccilogi ~ gákcilogi kahdeksankymmentä

gávccis kahdeksan (ihmistä), kahdeksan joukko, kahdeksikko; *mii leimmet buohkanassii*

gávccis dan mátkkis meitä oli kaikkiaan kahdeksan sillä matkalla

gávččadit kietoa (peitteeseen), peitellä ympäri

gávččastit peittää (nopeasti tai vähän)

gávččáhallat kilpailla; kilvoitella (esim. pyynnissä)

gávččáldat kiertotie (jonkun edelle pääsemiseksi), oikotie (polulta, tieltä poikkeava)

gávddagit köyristyä, kupristua

gávddas, gávde- kupera, kupumainen; lenko, kaareva (ylöspäin kääntyvä); köyry

gávddil (adv.) kupumaisena, kuprulla; köyryllä; kaarella (ylöspäin)

gávdnanbáiki löytöpaikka

gávdnanbáلكá löytöpalkkio; *gávdnái máksojuv'vo gávdnanbáلكá* löytäjälle maksetaan löytöpalkkio

gávdnanmátki löytöretki; *Amundsena ja Nansena gávdnanmátkkit* Amundsenin ja Nansenin löytöretket

gávdnasat (pl.) nauru; *njálgga gávdnasat* makea nauru, *gávdnasiid doalahallat* pidätellä nauruaan

gávdnat löytää; tavata, *ii leat gávdnamis* ei ole tavattavissa

gávdnegeres vaateahkio

gávднеolggoš pussilakana

gávднеš (-is) ~ gávdenes (-is) taitava löytämään

gávdni hyöty, *sus ii leat masage gávdni* hänestä ei ole mihinkään; *guovtte gávdnái* umpimähkään, *eambo vulggii dohko guovtte gávdnái* noin vain lähti sinne umpimähkään

gávdni löytäjä

gávdnjarakkis suolinkainen (kalalla)

gávdnjasaddat löntystellä

gávdnjánit löntystellä tiehensä

gávdnji vetelys, vätys, nahjus

gávdnjut tulla vätykseksi, veltoksi

gávdnondávvir löytötavara; *gávdnondávvir doaimmahat* löytötavaratoimisto

gávдноštupmi löydös; *ovdahistorjjálaš gávдноštumit* esihistorialliset löydökset

gávdnот löytyä; olla olemassa; esiintyä (esim. kasvilajeista)

gávgalit karistaa, varistaa, sirottaa, kylvää, ripottaa

gávгásit tulla tupsahtaa, pelmahtaa johonkin

gávggehit ~ gávggihit ränsistyä, rapistua, ravistua; lopahtaa, *searvvi doaibma gávggehii riidduide* yhdistyksen toiminta lopahti riitoihin

gávggihit karista, varista (äkkiä); lehahtaa (hajusta)

gávggiidit alkaa karista ~ varista ~ sirota

gávggistit juosta (hieasta tms.), karista, varista, sirota

gávgguhit varistella, karistella, sirotella, ripotella

gávgil kaukalo, taikinakaukalo

gávgit karista, varista, sirota; kulkea hiljalleen hajallaan, *eallu gávggii duoddaris* porotokka kulki hiljalleen tunturissa

gávildeaddji kavaltaja; *stáhta ruðaid gávildeaddji* valtion varojen kavaltaja, *gávildeaddji Judas* Juudas kavaltaja

gávildeapmi kavallus

gávildit kavaltaa (jotakin); petkuttaa (joltakulta jotakin)

gávkat tuijottaa, toljottaa, töllöttää

gávkat jäädä tuijottamaan, toljottamaan, töllöttämään

gávkkas (-is) toljottava, tuijottava; kolkko

gávllobealli ~ gávllubealli vasen puoli (ajoporolla)

gávllu (adv.) niin että ajohihna on ajoporon vasemmalla puolella; *gávllu vuodjit* ajaa niin että ajohihna on ajoporon vasemmalla puolella

gávlorievttat hihnaa herkästi totteleva ajoporo

gávlovuoján ajoporo, jolla ajettaessa hihna saa olla vasemmalla puolella

gávllun kaulausreikä (taljassa koiven kohdalla)

gávllut kaulata (esim. teuraan koipi ennen nylkemistä)

gávnnadeapmi kohtaaminen, tapaaminen

gávnnadit tavata, kohdata (toisensa); löytää (useita esineitä tai usein)

gávnnahallat paljastua, joutua yllätetyksi, jäädä kiinni, kärytä; *gávnnahalai gárrenvuodjimis* kärysi rattijuopumuksesta

gávннаheapmi toteamus

gávnnahit todeta; huomata, äkätä; soveltua löydettäväksi

gávnnahus huomio, toteamus

gávnnas nauru; *gávnnasiid doalahallat* pidätellä nauruaan

gávnnastuvvat ruveta löytämään, tahtoa löytää; *ii gávnnastuvvan* ei tahtonut löytää, ei millään löytänyt

gávnnálaš hyödyllinen, käyttökelpoinen

gávnnheapme, gávnnehis hyödytön, mitääntekemätön; *gávnnehis šlámborat* (pl.)

hyödytön romu

gávnnit (pl.) vuodevaatteet, makaukset

gávnnjagit muuttua vätykseksi

gávnnjahit laahustaa, löntystää

gávnnjardallat löntystää, maleksia, laahustella

gávnnjas, gávdnje- laahustava, nahjusmainen, kuhnaileva

gávnnus löytö; löydös

gávotgaccaid (adv.) selälleen (mätkähtäen); *deaškkihii gávotgaccaid* mätkähti selälleen

gávpalit myydä (näyttävästi); *dolkkai dan boares biillas ja gávpalii dan eret* sai tarpeekseen siitä vanhasta autosta ja pani sen menemään

gávpeallaskuvla kauppakorkeakoulu

gávpealmmái ~ gávpeolmmái kauppias

gávpebálvá ~ gávpeveahkki kauppa-apulainen

gávpebiigá ~ gávpereanga kauppa-apulainen

gávpegálvu kauppatavara

gávpegámmár kauppakamari

gávpegiellda (hist.) kauppala; *Suomas eai leat šat dán áigge gávpegielddat* Suomessa ei ole enää nykyisin kauppaloita

gávpegirji kauppakirja

gávpeguovddáš ostoskeskus, kauppakeskus

gávpehaddi kauppahinta

gávpejas kauppias

gávpeládje (adv.) kaupattavaksi, kaupattavana

gávpeoahpahat (S) kauppaopisto

gávperáddi kauppaneuvos (arvonimi)

gávpesadji kauppapaikka

gávpesearvvuš liikeyhteisö

gávpeskiipa kauppalaiva

gávpeskuvla kauppakoulu

gávpetoarga ~ gávpešillju kauppatori

gávpevearru liikevaihtovero

gávpeverdde asiakas

gávpi kauppa, kaupankäynti; kauppaliike, puoti, myymälä

gávpogastit olla kaupungilla, käydä kaupungissa

gávpot kaupunki

gávpotbiras kaupunkiympäristö, *ássat gávpotbirasis* asua kaupunkiympäristössä;
esikaupunki

gávpotdállu kaupungintalo

gávpotduv'vá pulu

gávpothoavda kaupunginjohtaja

gávpotoassi kaupunginosa

gávpotolmmoš kaupunkilainen

gávpotriekti (jur.) raastuvanoikeus

gávpotstivra kaupunginvaltuusto

gávpotteáhter kaupunginteatteri

gávppeašepmi kaupankäynti

gávppeašit ~ gávpošit kaupitella; käydä ostoksilla

gávppálaš kaupallinen; *gávppálaš doaibma* kaupallinen toiminta

gávppálaš kauppias

gávppálašseahthu (hist.) kauppiassääty, kauppiasluokka

gávppar kaupittelija, kauppias

gávppildit ~ gávppuhit kaupitella

gávrái, gávrás käyrä

gávránit lähteä liikkeelle käyränä

gávrát seistä käyränä

gávrehavval kimpihöylä

gávri käyrä olento tai esine

gávringa ~ gávrrret korppu

gávrragit käyristyä

gávrras, gávre- käyrä

gávrril (adv.) käyrällä, käyrässä, käyränä, käyräksi kasvaneena

gávrrut (adv.) käyrässä asennossa, käyränä (tilapäisesti); *barggildii gávrrut* puuhasteli
käyrässä asennossa

gávstá kausta (reessä kaplaiden kannattama sivupuu)

gávttástallat kulkea tai esiintyä lapintakissa, pitää lapintakkia

gávttahas lapintakkia yllään pitävä henkilö; *šiljus čuččodje nuorra gávttahasat* pihamaalla
oli lapintakkista nuorisoa

gávu- ylössuin oleva, selällään oleva, selällään makaava
gávuhit asettaa, kääntää ylössuin tai selälleen; kellistää, selättää
gávva taive (käden, jalan); kaarre, loiva mutka (joessa, järvessä); poukama
gávval kelluke (ajoverkon)
gávvar (-is) kaareva
gávvasat (pl.) haukotus
gávvasit kaartua, kaareutua, kaartaa (toiseen suuntaan, odottamatta)
gávvasuotna polvitaivejänne
gávvat kaartua, kaareutua, kaartaa loivasti (esim. joesta, tiestä, rannasta); pyrkiä kääntymään johonkin suuntaan
gávvaluššat juonia, kieroilla
gávvanit kääntyä (ylössuin, selälleen)
gáv'vedat ~ gávvadat hankonen, haaru (riekonansassa, kaivonkatsonnassa)
gávvil (-is) ovela, viekas, kavala
gávvilvuohta oveluus, viekkaus, kavaluus
gávvtut (adv.) ylössuin, selällään
gávzi käkkyrä (erit. puu), käkkyräinen olio tai esine
gávzzagit vääntyä käkkyräiseksi
gávzzas, gávze- käkkyräinen
gávzzil (adv.) käkkyrässä
gázzi, gácces kapea, kaita
gázzi seurue; porukka, roikka, sakki, *Heaikka gázzi maid ledje doppe* Heikin porukka myös oli siellä; perhekunta, ruokakunta
gážžár (-is) vastahakoinen, penseä, ynseä, nurjamielinen, nyrpeä
gážžáruššat hangoitella vastaan, olla penseä, nurjamielinen
gážžut tulla vastahakoiseksi ~ penseäksi ~ ynseäksi
-ge (l.part) -kaan, -kään; *in munge vuolgán dohko* en minäkään lähtenyt sinne, *ii goittotge* ei kuitenkaan
gea (interj.) katso, katsopas; *gea mii do oidno!* katsopas mikä tuolla näkyy!
geabbil (-is) ketterä (ihmisestä); joustava
geaccidit kaventaa
geađas sumea, samea (lasista), himmeä (lasista, auringosta); käheä
geađas (-is) rakastava; laupias, lempeä
geađaš ohimo; *geađašdákti* ohimoluu, *geađašdeahkki* ohimolihas

geaddat, geaddadis/geđ´des rakastava; laupias, lempeä

geađ´dat hämmöttää kaukana (selkeällä säällä)

geaddi mielen hämäryys, *geađi čada muitit* muistaa hämärästi; utuinen ilma

geaddudit himmentää, samentaa

geaddut sameta, samentua (lasista, silmälaseista), himmetä (lasista, auringosta); tulla lumisokeaksi (silmistä); hämärtyä (asiasta)

geadgádit (rel.) kivittää

geadgái, geadgás kivinen

geadgán kirjohylje

geadgeáidi kiviaita

geadgeáigi kivikausi

geadgeávnнас kiviaines

geadgebálkádat kivenheitto (matkasta)

geadgeborra ~ geadgeborri purnu, maapurnu, saiho

geadgecuvkkohat kivimurskaamo

geadgečuolan nokkavarpunen

geadgedállu kivitalo

geadgedihkká kivipyykki, kivitikka (tienmerkinä tunturissa)

geadgegatna rupijäkälä, karve

geadgeguoppar herkkutatti

geadgejorgu karikukko

geadgejuolgi kivijalka

geadgekoalla kivihiili

geadgelátna kivikasa

geadgeneahti kivinäättä

geadgenjuorjju ~ geadgenjuorju kirjohylje

geadgenoarsa mutu (kala)

geadgerásttis kivitasku

geadgereahka kivireki

geadgeseaidni kiviseinä

geadgeseal´la kivisolu

geadgešládja kivilaji

geadgi kivi

geadgiluvvat kivettyä

geađgut kivettyä, kovettua kivikovaksi

geafahuvvat köyhtyä

geafášit pitää jotakuta kovin köyhänä; *su geafášedje* häntä pidettiin kovin köyhänä

geafeguhkkár köyhäinkukkaro (kirkossa)

geaffi, geafes köyhä

geaffivuohta köyhyys

geaffut köyhtyä

geagadit käetä, aikoa, suunnitella tekevänsä jotakin (jatkuvasti); *lea jám´ma geagadeamen dahkat duon dahje dán* on jatkuvasti suunnitelemassa tekevänsä tuota tahi tätä

geagihit käetä, aikoa, suunnitella tekevänsä jotakin (äkkiä)

geah! (interj.) kas, kappas, ohoh!; *geah, eatni uhcagándaš beahká juo!* kas, äidin pikkupoika konttaa jo!

geahcat sonnustaa, kohentaa (asuaan); nostaa ansarihman alaosa (tuulesta, vanhanaikaisessa nyöriansassa)

geahccat vetää; kiristää, olla liian lyhyt (lapintakin selkämyksestä)

geahčadeapmi tarkastelu; paimentelu

geahčadit katsella, tarkastella; paimennella

geahčahat katsomo

geahčaheapmi katsastus, katsastuttaminen

geahčahit tarkastuttaa (esim. sydän), katsastuttaa (auto); paimennuttaa (porojaan)

geahčahus katsastus

geahčai (pp.) päähän, *moatte miilla geahčai* parin peninkulman päähän; jonkun luokse, jonkun tykö (kotiin), *manai áhku geahčai* meni isoäitinsä luokse, meni mummolaa

geahčastahttit (juonin) näyttää, vaikuttaa (joltakin, joltakulta; ulkonaisesti); *son*

geahčastahtta áhkkosis hän näyttää, vaikuttaa mummonsa näköiseltä

geahčastallat katsahdella, silmäillä

geahčastat katse; ilme

geahčasteapmi silmäys

geahčastit katsahtaa, silmätä; (+ ess.) pitää (jonakin, vilkaisun perusteella), luulla (joksikin, vilkaisun perusteella), *geahčastin du du nuorat vielljan* luulin sinua nuoremmaksi veljeksesi

geahčatkeahtes (attr.) katsastamaton; *geahčatkeahtes biila* katsastamaton auto

geahčálagaid (adv.) päittäin, peräkkäin (esim. ahkioista)

geahčálas (attr.) peräkkäinen (esim. ahkioista)

geahččaladdat koetella; kokeilla

geahččalanáigi koeaika

geahččaleaddji kiusaaja

geahččaleapmi yritys; kokeilu, koe; kiusaus

geahččalit yrittää; kokeilla, koettaa; koetella, kiusata

geahččalupmi (N) koe (koulussa)

geahččalus koettelemus, kiusaus, viettelys; kiusankappale, *lea oalle geahččalus* on varsinainen kiusankappale

geahččan katsominen, katse

geahččanguovlu näkökulma, tarkastelukulma, perspektiivi

geahččanlássa tähystin

geahččat katsoa, katsella; *geahččat (soapmásii) bajás* ihailla (jotakuta), *geahččat ovdasis* harkita; (+ ess.) katsoa (joksikin), pitää (jonakin); paimentaa, vahtia, kaitsea

geahčči katsoja, katselija; paimen, vahti

geahččiidlatnja ~ gehččiidlatnja katsomo

geahččobeana paimenkoira

geahččoboazu katsoporo, jonkun paimennuksessa oleva poro

geahččosiida paimennettava tokka

geahčču paimennus, *mu bohccot leat su geahčus* poroni ovat hänen paimennuksessaan

geahčču valvonta; *geahču vuolde* valvonnassa, *geahču vuollai* valvontaan

geahččearpu siula (verkon päässä yläpaulasta alapaulaan ulottuva lanka)

geahččemeahttun loputon, rajaton, ääretön (ilo tms.)

geahččemeahttunvuohta äärettömyys

geahččen (pp.) päässä, päästä; *moatte jagi geahččen* parin vuoden päästä, *kilomehtera geahččen* kilometrin päässä; jonkun luona (kotona), *áhku geahččen* isoäidin luona, mummolassa

geahči kärki, pää, nokka; *nie gežiid* noin päin, *oktii gežiid* päittäin, *dohko gežiid* tuonne päin, *ii leat dohko gežiidge* ei ole sinne päinkään, *geahčái beassat* päästä kärryille, *geaži dahkat* antaa aiheutta, *geaži váldit* saada selville

geahčil (pp.) kärjitse, kärjen kautta; *vujii dan jávrri geahčil* ajoi sen järven kärjen kautta

geahkalas käkeäväinen (joka jatkuvasti ilmoittaa aikeistaan lähteä johonkin tai tehdä jotakin)

geahkat käetä, mainita (aikovansa), aikoa, ilmaista aikomuksensa

geahku aikomus, tarkoitus (tehdä jotakin)

geahnoheapme, geahnohis voimaton, heikko; vanhuudenheikko, avuton, raihnainen, *geahnohis boaran* vanhuudenheikko vanhus

geahnohisdásat heikkoasteinen (astevaihtelusta)

geahnohisvuohta ruumiillinen heikkous, vanhuuden voimattomuus, raihnaisuus
geahnohivuodálassi avuttomuuslisä; *songe oažžugodii geahnohisvuodálasi* hänkin alkoi saada avuttomuuslisää
geahnohuvvat heikentyä voimattomaksi, tulla vanhuudenheikoksi, raihnaistua
geahpa käpy (työväline) verkon, vyön tai paulan kutomiseen (verkonkäpy on suora, paulankäpy käyrä)
geahpadallat puolailla (lankaa käpyyn)
geahpadit puolata (lankaa käpyyn)
geahpas, geahppa kevyt, kepeä, *geahpas dego dolgi* höyhenenkevyt; *geahppa hápmi* allegromuoto
geahpas, gehppes pinnallinen, asiat kevyesti ottava; *gehppes diŋga* pinnallinen tyyppi
geahpasmuvvat keventyä, kevetä
geahpádallat kevennellä, vähennellä
geahpáduš vähennys, pienennys, poisto; kevennys; huojuutus, helpotus
geahpášit pitää jotakin kovin kevyenä, keveänä; *geahpášii dan gurppi* piti sitä kantamusta kovin kevyenä
geahpebun (adv.) vähemmäksi; *Deanus lea dál valjis ruoššaluossa, daid galggašii bivdit geahpebun* Tenossa on nyt runsaasti kyttyrälohta, niitä tulisi pyytää vähemmäksi
geahpedahtti (mat.) vähennettävä
geahpedangelbbolaš vähennyskelpoinen (verotuksessa tms.)
geahpedanrehket (mat.) vähennyslasku
geahpedeaddji (mat.) vähentäjä
geahpedeapmi vähentäminen; lievitys
geahpedeapmi (mat.) vähennyslasku
geahpedit vähentää (ottamalla jotakin pois); keventää; lievittää
geahpedus vähennettävä osuus; poisto
geahpehit kevetä (äkkiä); *noadđi geahpehii* taakka kepeni (äkkiä)
geahpesboalddáhat keuhkokuume
geahpesbohcci keuhkoputki
geahpesboras keuhkosityöpä
geahpesbullji keuhkorakkula
geahpesdávda keuhkotauti
geahpesmorčesuotna keuhkolaskimo
geahpesseahkka keuhkopussi

geahpesváibmosuotna keuhkovaltimo

geahpesvihki keuhkovika (porolla)

geahpesvuolši keuhkokuume

geahpil kápälä, räpylä (hylkeen)

geahpimus kevein, kevyin

geahpis keuhko; *geahppát* (pl.) keuhkot

geahpit keveämpi, kevyempi

geahppadit (adv.) kevyesti, vaivattomasti

geahppagáma kevytkenkä, hupakko

geahppagerddiid (adv.) vähissä vaatteissa; *manai buolašin olggos geahppagerddiid* meni pakkasella ulos vähissä vaatteissa

geahppamielki kevytmaito

geahppaoaivi ääliö

geahppasaddat haihatella, käyttäytyä kevytkenkäisesti, ottaa asiat (liian) kevyesti

geahppasit (adv.) kepeästi, vaivattomasti, sivumennen

geahppat, **geahppadis/ gehppes** kevyt, kepeä; helppo, vaivaton; köykäinen, pinnallinen, pintapuolinen; vähäjärkinen, *lea geahppadet beallai* ei ole ihan täysjärkinen

geahppánit kevetä, keventyä; vähentyä, vähetä; huojentua

geahppil tassu, kápälä

geahppudit keventää; huojentaa; lieventää

geahpput keventyä, kevetä; vähetä (esim. porotokka); lieventyä, lievetä

geahpuhaš keijukainen; *geahpuhaš ja eará máinnassivdnádusat* keijukainen ja muut taruolennot

geahttu ~ geattu ~ geto kehto; *vuohtui máná geahtus* tuuditti lasta kehossa

geaidagasas (adv.) näkymättömänä, näkymättömissä (taiottuna)

geaidagassii (adv.) näkymättömäksi, näkymättömiin (taiottuna)

geaidašuvvat lumoutua

geaiddahallat lumoutua, joutua (jonkun) lumoamaksi tai taikomaksi

geaidus näkymätön, näkymättömäksi taiottu; lumoava

geaidi silmänkääntäjä

geaidingavja puuteri (meikatessa)

geaidit loihtia, loitsia, taikoa

geaidnobajildus tienpäällyste

geaidnočuovga katuvalo

geaidnodoaimmahat tiehallitus, tielaitos

geaidnofierbmi tieverkko

geaidnogalba tienviitta

geaidnoguorra tienvarsi; *geaidnoguoras* maantien varrella, *geaidnogurrii* maantien varrelle

geaidnojohtolat tieliikenne; *geaidnojohtolatásahus* tieliikenneasetus, *geaidnojohtoláhka* tieliikennelaki

geaidnolakta liittymä

geaidnolágádus tielaitos

geaidnomeašttir tiemestari

geaidnomohkki tienmutka

geaidnoravda tienreuna; *váccii geaidnoravdda* käveli tienreunaa

geaidnoráigge (adv.) tietä myöten

geaidnoruos'sa tienristeys

geaidnosearvi tiekunta

geaidnosuorri tienhaara

geaidnu tie, maantie; keino, tapa, *ii lean eará geaidnu* ei ollut muuta keinoa

geaidu silmänkääntäjä, noita

geiganit ~ geigasit ~ geaiggagit ojentua (suoraksi), alkaa sojottaa

geigát seisoa suorana, olla suorana, sojottaa

geaiggo- ojennettu, sojottava, suora, oiko-, oikoinen

geaiggobeallji poron korva, josta kärkeä ei ole merkittäessä leikattu tai poro jolla on tällaiset korvat

geaiggogiedaid (adv.) kädet ojossa, suurin käsin

geaiggojulggiid (adv.) jalat ojossa, suurin jaloin (erit. istuessa)

geaigguhit ojennella (käsiään); tyrkyttää

geaiguin keiden kanssa; *geaiguin ledjet doppe?* keiden kanssa olit siellä?

geaigut (adv.) oikosenaan, ojossa, suorana; kärjeltään leikkaamattomana (merkitystä poron korvasta)

geaillulágan keilamainen

geailočuohpus (mat.) kartioleikkaus

geailu keila, kiila; kartio (geom.)

geainna kenen kanssa; *geainnu nu* jonkun kanssa

geainnoheapme, geainnohis tietön; neuvoton, keinoton

geainnohisvuohta tietttömyys; neuvottomuus

geainnohuvvat häkeltyä, mennä neuvottomaksi

geainnus rata; ura

geaisár ~ geaissir keisari; *geaisárčuohpadus* keisarinleikkaus, *geaisárriika* keisarikunta

geaisárlaš keisarillinen

geaivalit singota, viskata

geaivut huiskia, huitoa, viuhtoa (käsillään, sarvillaan) jotakin

geaktaráigi kita, nielu

geaktidit kehdata

geaktit (R) käyttää

geaktu kehto

gealadit kiillotella, hankailla, hinkkailla, silailla (kiiltäväksi, puhtaaksi)

gealan ~ gealaldat kiillotin

gealas kiillote; hammastahna

gealašit kelailla (nuottaa)

gealbboheamet (adv.) kelvottomasti, joutavanpäiväisesti

gealbboheapme, gealbbohis kelvoton, joutava, joutavanpäiväinen

gealbbohisvuohta kelvottomuus, joutavuus

gealbbohuvvat tulla kelvottomaksi, joutavaksi

gealbidit (R) kelvata

gealbu (N) kelpoisuus, pätevyys; kyky, osaaminen

gealdagas viritys, vire, *gealdagassii* vireeseen, *gealdagasas* vireessä, jännitys, *leat*

gealdagasas jännittää; jännite

gealdagasdilli jännitystila

gealdašuvvat jännittyä

gealdda jännite (sähkön); viritys, jännitys, *gealdagis* jännitettynä, viritettynä

gealddagirji jännäri, jännityskirja

gealddahat jännitin, viritin (jousen tms.)

gealddáhat virike, heräte, sysäys, kiihoke

gealddohuvvan liennytyt

gealddohuvvat laueta, lientyä (jännityksestä), päästä jännityksestä

gealdduhit kiristellä (suitsia tms.)

gealldit jännittää, virittää (jousi, pyssyn hana), vetää vireeseen

gealdoerohus jännite-ero

gealdu jännite; jännitys

geallagasas (adv.) kiillotettuna, kirkastettuna (metallista)
geallagassii (adv.) kiillotetuksi, kirkastetuksi (metallista)
geallan kiillottaminen, kiillotus
geallanávnas kiillote
geallat kiillottaa, hangata, hinkata (kiiltäväksi, puhtaaksi); harjata, pestä (hampaat)
geallerlohkki kellarinluukku (lattiassa)
gealleruksamiestta (bot.) näsiä
gealli kela (nuotanvedossa)
geallir kellari
geallit kelata (nuottaa tms.)
geallu ~ gealut seudun kaunistus, tähti (kaunein tai komein jollakin seudulla)
gealuldus meikkaus, meikkaaminen
gealva kaulin
geamádahttit tulla autereinen sää (talvella)
geamádat autereinen, utuinen sää (talvella); hämäre (talvella)
geampa jätti
geampa, geamppas tyylikäs, salskea (vaatetukseltaan)
geampasaddat hienostella, komeilla (erit. vaatteilla)
geamppaiduvvat ~ geamppasmuvvat tulla tyylikkäämmäksi
geamppastallat koreilla (vaatteilla), keikaroida
geamppastal'li keikari
geamppašit pitää vaatetusta tyylikkäänä
geamus autereinen, utuinen (talvisäästä)
gean ketä, kenet; kenen
gean nu jonkun
geanašit jamoa (vähin erin), liitellä (verkkoja peräkkäin)
geanásmuvvat tulla soveliaammaksi (teurastusta silmälläpitäen)
geandit vääristellä, väännellä (toisen sanomaa)
geanesárpu jamalanka (verkkojen jamomiseen)
geanin kenenä, keneksi; *geanin nu* jonakin, joksikin
geanis liitos, jama (verkkojen)
geaŋga säppi
gearadit lainehtia (rantaan, jatkuvasti), lyödä aalloista (jatkuvasti)
gearahallat ajautua, huuhtoutua rannalle (aaltojen mukana)

gearahat laine, aallonlyönti

gearahit antaa aaltojen huuhtoa; *gearahit fatnasa* antaa aaltojen huuhtoa vene rannalle

gearastit tulvahtaa; tuoda (aalloista)

geardda kertaus (lanka, säie tms.)

gearddabáddi koristenauha, sivunauha (naisenlakissa)

gearddaheapmi kertaus, kertaaminen; kertominen (esim. köyden)

gearddahit kerrata; kertoa (esim. köyttä)

gearddahus kertaus, toisinto

gearddalaš kerroksellinen

gearddastit kerrata, toistaa (kerran)

gearddádat kerrostuma

gearddástuvvat kerrostua (maalajeista tms.)

geardde (adv.) ~ **gearddi** (adv.) joskus, kerran, erään kerran (esim. saduissa käytetty)

geardde (konj.) ~ **gearddi** (konj.) koska, kerran, kun kerran

gearddočoarvi pieni liikasarvi (porolla)

gearddočoarvvat liikasarvinen (porosta, jolla on liikasarvi)

geardduhanvearsa kertosaie

geardduheapmi kertaus, kertaaminen, toisto, toistaminen; *geardduheapmi lea oahppama eadni* kertaus on opintojen äiti

geardduhit kerrata, toistaa

geardduhuv´vot toistua

geardedállu kerrostalo

geardelunddot kertaluonteinen

geardesámil (bot.) kerrossammal

geardi kerta; *moanaid gerddiid* useita kertoja, *golmma geardde* kolme kertaa; kerros, kerrostuma

geardnešakŋa sää (jolloin lumelle muodostuu ohut jääkuori)

geardni ohut jääkuori (lumella tai lumen sisällä)

geardnut muodostua ohut jääkuori (lumelle tai lumen sisään)

geardudahti (mat.) kerrottava

geardudeaddji (mat.) kertoja

geardumassii (adv.) toistuvasti, yhtenäin; *lea geardumassii jearahallamin* on toistuvasti kyselemässä

geardun (mat.) kertominen; *geardunluoitu* kertolasku, *geardunmearka* kertomerkki, *geardunrehket* kertolasku, *gearduntabeal'la* kertotaulu

geardun kertolasku; toisto; toisinto

geardut kertoa (mat.); toistaa, kerrata

geargadit saattaa loppuun, saattaa, tehdä valmiiksi; saattaa vapaaksi, vapauttaa

geargat keritä; tulla valmiiksi, valmistua

geargat, geargadis/gerges joutuisa, kerkeä, valmis, aulis (tekemään jotakin); *lea geargat veahkehastit* on aulis auttamaan

gearggadit keritä (yksi toisensa jälkeen) tai keritä (vähin erin)

gearggaheapme, gearggahis saamaton, vitkasteleva, verkkainen (työssään)

gearggahit valmistaa, saada valmiiksi, tehdä valmiiksi, saattaa loppuun

gearggasmuvvat ruveta suoriutumaan nopeammin työssään

gearggastuvvat keritä vaivoin työssään

gearggehit ~ gearggihit keritä nopeasti työssään

gearggus, gearggos valmis (johonkin, tekemään jotakin); *lei gearggus searvvi sátnejodiheadjín* oli valmis yhdistyksen puheenjohtajaksi

geargil (-is) joutuisa, rivakka (työnteossa)

gearjahaš kerjäläinen, kuokkavieras, siivelläeläjä

gearjideaddji kerjäläinen

gearjideapmi kerjuu

gearjiddit kerjätä

gearpmaš käärme; *gearpmašgeaidi* käärmeenlumooja

gearpmus (a./s.) hämärä (yöstä); *suoidnemánu loahpageahčén álget Sámis idjagerbmosat* heinäkuun loppupuolella alkavat saamenmaassa yöhämärät

gearra aallokko, aaltoilu

gearra malja, pikari; alttarikalkki

gearradas kiille, hammaskiille

gearrat lainehtia, aaltoilla

gearrat, ger' res kiiltävä

gear' rát kiiltää (kiillotetusta metallista tms.), kimallella (kevätauringossa)

gearregastit kärejoidä

gearregat (pl.) kärejät

gearreguššat kärejoidä

gearretstohpu kärejätupa

gearru käärö

gearsi kehrä, kiekko (kalastuskelassa), kehrä (värttinän); kärsä (sian); tupsumaiseksi kulunut sauvoimen pää

gearsiluvvat ~ gearsut kulua tupsumaiseksi (sauvoimen päästä)

geas kenellä; *geas nu* jollakulla

geasa kenelle; *geasa nu* jollekulle

geasage kenellekään; *ii geasage* ei kenellekään

geasahallanheargi vedätyshärkä, juhta (porosta)

geasahallat vedätellä, käytellä juhtana

geasanas haitari, hanuri

geasas (-) kesäinen; *dál lea hui geasas* nyt on hyvin kesäistä

geasašit vedellä, *geasašit oaivvi* pyörryttää, *mus geasaša oaivvi* minua pyörryttää; laulaa, laulella (vaivattomasti); viehättää, vetää puoleensa

geasádat kesäinen sää keväällä tai syksyllä

geasádatčakča leuto ja pitkä syksy

geasáhallat vedätellä, ajella jotakin tai jotakuta ympäriinsä; joutua (jonkin tai jonkun) vetämäksi

geasáhat suonenveto

geasáhatluodda puunajotie

geasáhuvvat joutua kesän yllättämäksi (esim. kevätpaikassa)

geasáiduvvat joutua kesän yllättämäksi; joutua viettämään kesä jossakin; kesääntyä, hapantua (kalasta)

geasán juhta, veturi

geasás (adv.) kesäksi

geasástit ~ geas´sastit ~ geassastit valjastaa

geasátbáiki suosittu, puoleensavetävä paikka

geasehallat vedätellä, käytellä juhtana

geasehanfanas hinaaja

geasehanheargi vetoporo

geaseheapmi vedätys, kuljetus (vedättämällä tapahtuva), hinaus

geasehit vedättää, kuljettaa (hevosen tms. vetämänä); hinata; käyttää juhtana, vetoporona

geaset kesäkkä (kesällä syntynyt porovasa tai karitsa)

geasge ~ geastige ~ geastege kenelläkään; *ii geasge* ei kenelläkään

geasi (adv.) vetäen; *gielkágeasi* kelkkaa vetäen

geasibui (adv.) kesemmäksi; *mañidii dan vuolgaga geasibui* lykkäsi lähtöään kesemmäksi
geasibus (adv.) kesempänä; *áigu luomostallat geasibus* aikoo lomailla myöhemmin kesällä
geasihit vedättää, panna vetämään; soveltua vedettäväksi; puhua hitaasti
geasku käsky
geasoheapme, geasohis ~ geaseheapme, geasehis pieni (tilavuudeltaan), vähän vetävä;
geasohis čáhcelihti vähän vetävä vesiastia
geassašuvvat joutua vedetyksi (jotakin kohti, johonkin)
geassádit vetäytyä (esim. vaalista), jättäytyä, poistua, *geassádit maños* peräytyä, perääntyä
geassáduvvat hapantua, eltaantua (kalasta, lihasta)
geassáduvvat joutua vetäytymään (johonkin)
geas´sái, geas´sás kesäinen; *geas´sás dálki* kesäinen ilma
geassásanmátta supistumavartalo
geassásaš yksikesäinen; *geassásaš bur´rogálbi* yksikesäinen sonninnullikka
geassásit vetäytyä (esim. kokoon); kampeutua, kömpiä
geas´sát valjaat; *geas´sáin* valjaissa, *geas´sáide* valjaisiin
geasseáigi kesäaika (talviajan vastakohtana: tuntia aikaisemmin)
geassebadji kesäkausi
geassebargu kesätyö
geassebarta kesämökki
geassebáhkka kesähelle; *geassebáhkkan* kesähelteellä
geassebáiki kesäpaikka
geassebodda kesäkausi, kesän aika; *lei doppe geassebotta* oli siellä koko kesän
geassečoavjjjet vaadin, lehmä (kesällä kantava)
geassečoavjjis (adv.) kesällä vasova (vaatimesta), kesällä vasikoiva (lehmästä)
geassedeahkka (N) kesärengas
geasseeahket kesäilta; *geasseeahkeda* kesäiltana, *geasseeahkediid* kesäiltoina
geasseeana(n) sula maa, kesämaa
geassefárda kesäpuku (linnun tms.)
geassegáskkit kesällä kuohittu urosporo
geassegollet kuhankeitittäjä
geasseguohtun kesälaidun
geasseguovdil (adv.) keskellä kesää, keskikesällä
geassegurbbet kesäkurpitsa
geasseidja kesäyö

geasseidit kesäaamu

geasseijavahkku suviyöviikko (huhtikuun lopulla)

geassejorggáldat kesäpäivänseisaus

geasseládje (adv.) kesäkunnossa, kesäkuuntoon, kesää varten

geasseleaira kesäleiri

geasselii ~ geasselebbui kesemmäksi

geasselis ~ geasseleappos kesempänä

geasseluopmu kesäloma

geassemánnu kesäkuu

geasseorohat kesäalue (porokylän), kesälaitumet; kesäpaikka

geasseorrún kesäpaikka

geasseriekkis (S) kesärengas

geasserotnu kesällä vasansa menettänyt naarasporo

geasseruonas kesävihanta

geassesadji kesäpaikka

geassestohpu kesämökki, huvila

geasseuniversiteahhta ~ geasseuniversitehta kesäyliopisto

geassi kesä, suvi

geas´sil, geas´silis tilava, vetävä (astiasta)

geassin veto, vetäminen

geassinfápmu vetovoima

geassinruohtas vetojuuri

geassintabeal´la pidätystaulukko

geassit (adv.) ~ **geasset** (adv.) kesällä

geassit vetää, kiskoa, *geassit suona* vetää suotna, *geassit fierpmi* vetää verkko (vedestä),

geassit moji hymyillä; vetää, pidättää *geassit vearu* pidättää veroa; *geassit bajás* kasvattaa

(lapsiaan); vetää, olla tilavuudeltaan (astioista), *diet lihti geassá vihtta lihttera* tuo on viiden litran vetoinen astia

geassu tilavuus, vetoisuus (astioiden tms.); *geassomihttu* tilavuusmitta, *geassoovttadat* tilavuusyksikkö

geassut tulla kesä

geastegiivvár kestikievari

geasuhallat houkutella

geasuhanfápmu vetovoima, tenho

geasuheaddji puoleensavetävä, viehättävä; *geasuheaddji geassestohpu* viehättävä kesämökki

geasuheapmi ~ **geasuhus** viehätys, viehättäminen, vetovoima

geasuhit viehättää, vetää puoleensa

geasus valjakko

geatki ahma

geatkkas, geatke- matalajalkainen, lyhytjalkainen (ihmisestä)

geatkulit lähteä kävelemään lyhyillä jaloillaan

geatkut kävellä lyhyillä jaloillaan

geatnegahttin velvoittaminen, velvoitus

geatnegahttit velvoittaa; *geatnegahtti áš'ši* velvoite

geatnegas velvollinen; asiaankuuluva, sopimuksenmukainen

geatnegasvuodadovdu velvollisuudentunne

geatnegasvuohta velvollisuus, velvoitus; velvoite

geatni jama, liitos (verkkojen)

geatnit jamoa, liittää verkkoja (tilapäisesti)

geavahanbagadus kuluttajaneuvonta

geavahanfápmu käyttövoima

geavahangálvu kulutustavara

geavahangiiddus käyttökielto

geavahangollu käyttömeno

geavahanlakta käyttöliittymä

geavahannamma käyttäjänimi

geavahanráva käyttöohje

geavahanruhta ~ **geavahanvárit** (pl.) käyttövarat

geavahanulbmil käyttötarkoitus

geavahanvuogádat käyttöjärjestelmä (erit. tietokoneen)

geavahanvuohki käytötapa

geavahanvuoigatvuohta ~ **geavahanrikti** käyttöoikeus

geavaheaddji käyttäjä; kuluttaja

geavaheapmi käyttö, käyttäminen; kulutus, kuluttaminen

geavahit käyttää; *geavahit iežas* käyttäytyä, esiintyä

geavahus käyttö; käytös

geavat käytäntö; *geavadis* käytännössä

geavatlaččat (adv.) käytännöllisesti; *geavatlaččat geahčadettiin measta buohkat sámástit*

dán min gilis käytännöllisesti katsoen lähes kaikki puhuvat saamea kylässämme

geavatlaš käytännöllinen

geavja kahva, ripa (oven); korva (astian, esim. kattilan)

geavjadit varustaa kahvalla, rivalla

geavkasaddat haihatella, ottaa asiat kovin kevyesti

geavkáhaddat astella (kevein askelin), kipittää

geavkáí, geavkás ketterä, nopsa, vikkellä; *geavkás bártnáš* ketterä pikkupoika

geavla pikkutakki

geavlemanahat kaarikäytävä

geavleoarri kaarikäytävä (korvassa)

geavli kaari, kehä (kuun tai auringon ympärillä); uloke, liikaa ulkoneva kohta; holvi, holvaus

geavlidit olla kehän ympäröimä (kuusta tai auringosta); *mánnu oidno geavlideamen* kuun ympärillä näkyy olevan kehä

geavllagit mennä kaarelle (vähin erin), kaartua (yhä enemmän)

geavllas, geavle- kaareva; kellomainen (naisten lapintakin helmasta)

geavllet käyläkkä, rove (sangallinen)

geavllil (adv.) kaarella (esineestä); kaartuen

geavlut kaarella, lelutella, leijaila (linnusta tms.)

geavŋŋis köngäs, iso kuohuva koski

geavrái, geavrás käyrä; *geavrás soabbi* käyrä keppi

geavránit lähteä liikkeelle käyränä

geavráat seistä käyränä

geavreladas välilevy (selkärangassa)

geavresoabbi suksisauva (sommallinen)

geavri käyrä olento; sompa; päkiä (varpaan tyvessä), *juolgegevrriid alde* varpaisillaan

geavrragit käyristyä (vähin erin)

geavrras, geavre-; geavredinga käyrä esine

geavrril (adv.) käyrällä, käyränä, käyräksi kasvaneena

geavrut (adv.) käyrässä asennossa, käyränä (hetkellisesti)

geavrut kävellä käyränä

geavus oikovedos, vedos; *geavuslohkan* oikoluku

geavvadit käyttää (juomaa), nostattaa (taikinaa)

geavvan käyminen, käynti

geavvanguoppar hiivasieni

geavvat käydä, sattua (jotenkin), *sutnje geavai nie* hänelle sattui noin; käydä päinsä, luonnistaa; *geavvat badjelii* käydä päälle, käydä kimppuun; käydä (moottorista); käydä (juomasta); nousta (taikinasta)

geavzi kiero esine

geavzut (adv.) väännyksissä, kierossa

geavzut koikkelehtia, toikkaroida

geavzzas, geavze- kiero muodoltaan; helposti vääntyvä

geavzzil (adv.) kierossa, kieroön kasvaneena

geazadit sonnustautua, kohennella (asuaan); (+ inf.) varustautua (tekemään jotakin)

geazzi, geacces kaita, kapea

geazzut kaventua

geažádallat vihjailla

geažát (adv.) ~ **geažálassii** (adv.) päin, pää tai kärki tiettyyn suuntaan

geažehas (geom.) jana

geažes (pp.) kuluttua, päästä; *vahku geažes* viikon päästä

geažidastit vihjaista

geažideapmi vihjaus, vihje, vihjaaminen

geažidit vihjaista, vihjata, antaa ymmärtää

geažil (pp.) johdosta, takia, tähden, perusteella

geažos (attr.) koko, *geažos geasi* koko kesän, *geažos jagi* läpi vuoden

geažotbeallji peurakorva, merkitsemätön poro tai sen korva

geažus pääte (kieliopillinen)

geažutmiestta (bot.) näsiä

gednet kestää, sietää; suorittaa, kärsiä (rangaistusta tms.)

geđ'đohit päästää samentumaan, samentaa (vahingossa, esim. silmälasinsa); häikäistä

geđ'đot samentua (esim. silmälasista, kun tulee pakkasesta sisätiloihin); häikäistyä, *geđ'đui, go beaivi báittii njuolgga čalmmiide* häikäistyi, kun aurinko paistoi suoraan silmiin

gedgehat kiveys, kivetys

gedget kivetä; kivittää, heitellä kiviä

gefiiddikšun köyhäinhoito

gefiidguhkkár köyhäinkukkaro (kunnankassa)

gefodat ~ **geffodat** köyhyys

gefot köyhtyä

gehá ~ geahá ~ geahi kehä (rakennuksen)

gehlá kela (nuotan)

gehlát kelata (nuottaa)

gehmát kähmiä (itselleen)

gehpeš (-is) nopsa, vikkelä; *gehpešis bártnáš* vikkelä pikkupoika

gehpiidit menettää todellisuudentajunsa; *vuittii lottos ruhtalána ja gehpiidii oalát* voitti lotossa rutkasti rahaa ja menetti täysin todellisuudentajunsa

gehpot vene (keveästi sauvottava)

gehppes (attr.) köykäinen; *gehppes noaddi* köykäinen taakka

gehppeslágan kevyehkö

gehppesmielalaš kevytmielinen

gehppesmielalašvuohta kevytmielisyys

gehppesmielki kevytmaito

gehtegat (pl.) ketjut

gehtetdállu ketjutalo

geiddestággu keitinselkä (johon kahvipannu tai kattila ripustetaan)

geidnui, geidnos neuvokas, nokkela; *geidnos nisu* neuvokas nainen

geidosii (adv.) näkymättömäksi, näkymättömiin (taiottuna)

geidosis (adv.) näkymättömänä, näkymättömissä (taiottuna)

geidošeapmi silmänkääntö

geidošit harjoittaa silmänkääntämistä

geiget ojentaa (jotakin jollekulle); antaa (palkinto, lahja, kunniakirja tms.)

geiggiidit ojentua (suoraksi), ruveta sojottamaan; jäykistyä

geinnodat kulkureitti, jutamareitti

geinnolaš neuvokas, nokkela; keinotekoinen

gekset (S) keksiä

gelbbolaš kelvollinen; pätevä (virkaan)

gelbbolašvuohta kelvollisuus; pätevyys (virkaan), *gelbbolašvuodagáibádus* pätevyysvaatimus

gelddolaš jännittävä

geldui, geldos jännittävä, jännä; *diet gal lei geldos muitalus* tuo kyllä oli jännittävä kertomus

gelvet mankeloida, kaulita

gemináhhta geminaatta, kaksoiskonsonantti

gemodit tulla varjokajo; hämärtää

gena geeni, perintöyksikkö

gendá vanha asuinkenttä tunturissa

genddomaš (rel.) käännynnäinen, herännyt

genddomuš (rel.) kääntymys

genddot (rel.) kääntyä

generaliseren yleistys, yleistäminen; *áššiid generaliseren* asioiden yleistäminen

generaliseret yleistää; *ii sáhte sihttát buot generaliseret* ei voi sentään kaikkea yleistää

genetihkalaš ~ genehtalaš geneettinen, perinnöllinen; *genetihkalaš dávda* perinnöllinen sairaus

genetihkašvuohta ~ genehtalašvuohta perinnöllisyys

generáhtor generaattori, laturi

generála kenraali; *generálalutnánta* kenraaliluutnantti, *generálamajuvra* kenraalimajuri

generálaplána yleiskaava

genetihkka perinnöllisyystiede

geniála nerokas

geniija nero

genotiipa perimä

geofysihkka geofysihkka; *geofysihkalaš* geofysikaalinen

geografiija geografia, maantiede

geográfalaš maantieteellinen

geologa geologi

geologalaš geologinen

geologiiija geologia

geometrihkalaš ~ geometralaš geometrinen

geometriiija geometria

geopolitihkka geopolitiikka; *geopolitihkalaš* geopolitiittinen

geosentrálalaš maakeskinen; *geosentrálalaš máilmmigovva* maakeskinen maailmankuva

geotermihkalaš geotermien

gerddodit kertailla, punoskella (yhteen); kertailla, toistella

gerddon (mat.) kerroin

gerdojuv'vot toistua, tulla toistetuksi

gerelmas ~ gerolmas kuuluisa

geres ahkio; *geresbieža* ahkion kanta, *geresdeavdda* ahkion täyte, *geresdoavdnji* ahkiokeli (tarpeeksi lunta), *geresfierra* ahkionkaari, *geresguottádat* hankikanto (ahkion kantava),

geresheargi ajohärkä, *geresluodda* ahkionjälki, *geresnjunnádas* ajoahkion keulassa oleva kuorma, *geresráidu* ahkioraito, *geressabet* ahkiosuksi

geret eukko, ämmä, muija; juoruakka

gergeš (-is) ~ gerges (-is) joutuisa, kerkiäväinen, rivakka; *gergešis reanga* rivakka renki

gerget saada valmiiksi, saattaa loppuun; toimittaa

geril'la sissi; *geril'lasoahti* sissisota

gerjjodit heiluttaa häntäänsä (koirasta); mielistellä (jotakuta)

germána germaani; *germánalaš* germaaninen

gerpmodit hämärtää (syyskesän öistä)

gerremas ~ ger'remas ohutseinäinen, paljon ydintä sisältävä (luusta)

ger'ret kerskailla, kerskua, leveillä

gerunda gerundi

-ges (l.part.) puolestaan, vuorostaan, taas, *son vuittii skohtergilvvu ja munges šadden*

goalmmádin hän voitti moottorikelkkakisan ja minä taas sijoituin kolmanneksi; pahaksi

onnekseni, valitettavasti, ikävä kyllä tms., *livččen vuolgán dohko muhto songes bodii mu*

ájihit olisin lähtenyt sinne mutta pahaksi onnekseni hän tuli viivästyttämään lähtöäni, *livččen*

vuolgán olgoriikii muhto mu pássages lei boarásmuvvan olisin lähtenyt ulkomaanmatkalle

muhto valitettavasti passini oli vanhentunut

ges'sodit tulla vedetyksi, laahautua, raahautua (perässä sinne tänne)

ges'sot joutua kesän yllättämäksi; joutua jäämään johonkin kesän tulon vuoksi

ges'sot tulla vedetyksi, laahautua, raahautua (perässä); (+ ill.) ihastua, mielistyä, viehättyä (johonkin, johonkuhun)

getkkoldahttit lähteä ajamaan lyhytjalkaisella ajoporolla

getkkoštit juontaa, kuljettaa (vähin erin)

gevkkohallat sipsutella, tepastella

gevlet kaartaa (esim. juostessa, lennossa); ommella kellomaiseksi (lapintakin helma)

gevrehallat (soapmásii) joutua (jonkun) häätämäksi; joutua (jonkun) komentamana (johonkin)

gevret ajaa (joku tiehensä, johonkin), häätää (johonkin); komentaa, patistaa

gežon korvamerkitön poro

gibbu syllys (kenkäheinäsormaisia)

gibuheapme, gibuhis kivuton, tuskaton; *gibuhis čuohpadus* kivuton leikkaus

giddagas vankeus; vankila

giddagasásahus vankilalaitos

giddagasránggáštus vankeusrangaistus

giddanit sulkeutua; kiinnittyä, juuttua; saada rangaistus; (+ lok.) jäädä kiinni (esim. rikoksesta); kiintyä (johonkin), *lean nu giddanan dán dálloi* olen niin kiintynyt tähän taloon

giddat, giddes kiinteä, paikallaan oleva; tiukka, tiukasti kiinni oleva; nihkeä, kankea (esim. saksista); visu, kitsas

giddatvuohta tiukkuus; nihkeys; kitsaus

giddehus kiinnitys

gidden kiinnittäminen; pidätys, pidättäminen

giddet kiinnittää; sulkea; pidättää (rikoksesta epäilty), vangita

giddodat ~ gittaopmodat kiinteistö; *giddodatdovddaldat* kiinteistötunnus, *giddodateaiggát* kiinteistönomistaja

gidaáigi kevätaika

gidabealle kevätpuoli

gidabeallai (adv.) kevätpuolella

gidaiduvvat tulla kevät, tulla keväisemmäksi

gidalágan keväinen

gidaniesti kevätteuras, talvella kevään tarvetta varten teurastettu poro

gidat keväällä syntynyt vasikka, lammas, pentu

gidda kevät; *dán gida* tänä keväänä, *boahhte gida* ensi keväänä, *gidaid* keväisin

giddabeaivvadat aurinkoinen kevätsää

giddaboallu (bot.) sinirikko

giddačalbmi (bot.) kevätesikko

giddadálvi kevättalvi; *giddadálvve ~ giddadálvvi* kevättalvella

giddadássebeaivi kevätpäiväntasaus

giddadivgarássi (bot.) kielo

giddafeasta kevätjuhla (koulun)

giddageassi kevätkesä; *giddagease ~ giddageasi* kevätkesällä

giddajorggáldat kevätpäiväntasaus

giddalii (adv.) keväämmäksi

giddalis (adv.) keväämpänä

giddalohkanbadji kevätlukukausi

giddaluvvat tulla keväisemmäksi

giddaodju (bot.) kevätverso

-giddasaš -keväinen; *diimmágiddasaš* viimekeväinen

giddat (adv.) keväällä, keväisin

gidđu mielihyvän tunne

gidđudit kuhista, pyöriä (jossakin, esim. ihmisistä); loimottaa, loimuta, leiskua (erit. revontulista)

giebahit noeta

giebahuvvat nokeentua

gieddeávji (bot.) nurmirölli

gieddebargu kenttätyö; *arkeologalaš gieddebarggut* arkeologiset kenttätyöt

gieddecivkkaleivvoš nummikirvinen

gieddecivzza (bot.) hoikkakatkerro

gieddegeardi (bot.) kenttäkerros

gieddegeašáhkku tietäjäeukko

gieddehilsku (bot.) heinätähtimö

gieddejuopmu (bot.) niittysuolaheinä

gieddelavdnji kenttäturve

gieddeluomi (bot.) mesimarja, lillukka

gieddemádir (bot.) ahomatara

gieddemuorji (bot.) ahomansikka

gieddesiedga (bot.) ahopaju

gieddesinut (bot.) nurminata

gieddesitnu (bot.) nurmilauha

gieddespábba kuukunen, maamuna

gieddesuoidni (bot.) niittynurmikka

gieddešaddu (bot.) niittykasvi

gieddeul'lu (bot.) luhtavilla

gieddevihti (bot.) heinävita

gieddeviola (bot.) keto-orvokki

gieddi kenttä, nurmikko, aho

gieddut muuttua kentäksi, nurmettua

giedafápmu käsivoimat

giedaguhkit apuri, avustaja, apupoika, aputyttö; kättäpidempi, käden jatke (ampuma-aseesta)

giedaguluin (adv.) ~ **giedagulul** (adv.) käsikopelolla

giedaguššat käsitellä (erit. luvatta, omavaltaisesti); näpelöidä, näperrellä

giedahallan kohtelu, kohtelevinen, käsittely, käsitleminen

giedahallanbeaivi käsittelypäivä

giedahallanvuohki käsittelytapa

giedahallat käsitellä (asioita, esineitä); kohdella

giedahas sormainen, kenkäheinäsormainen, vihko (kenkäheinää)

giedahastit solmia kenkäheinäsormaisia latvapäästä yhteen

giedaheapme, giedahis epäkäytännöllinen, taitamaton, kömpelö (käsistään), poropeukalo

giedahisvuohhta taitamattomuus (käsitöissä tms.)

giedahuvvat tulla huonokätiseksi; menettää kätensä

giedalaš kätevä (käsistään); *lea hui giedalaš* on hyvin kätevä käsistään

giedalatheargi käsihärkä (lähin raidossa)

giedavuolbálti kainalokaistale (vaatteessa)

giedavuolli kainalo; *giedavuolde* kainalossa, *giedavuollai* kainaloon

giedavuolsoabbi kainalosauva

giegabiigá ~ giegabahtasihkku käenpiika

giegajokŋa (bot.) karpalo

giegalieddi (bot.) käenkukka

gieganjuolla (bot.) ~ **gieganjuolas** (bot.) kielo

gieganjuovčča (bot.) käenkaali, ketunleipä

gieggat tilkoa, varustaa ahkion jalas tilalla, anturalla, paikata (ahkio), pohjata (vanha nutukas)

gieggi talka, tilka, antura (ahkion jalaksen alla tai emäpuuhun kiinnitetty, puinen), paikka (ahkiossa), pohjaus, pohja (uusi, vanhassa nutukkaassa), köli (veneeseen)

giegir henkitorvi

giehka käki

giehkirgeahči kurkunpää

giehmán'ni kauppias

giehpa noki

giehpabáddi nokilanka (sahauslinjan merkitsemiseen hirressä)

giehpabeaiveloddi nokiperhonen

giehpaloddi yökkönen, yöperhonen

giehpanaga (adv.) noessa, nokeen tahrautuneena

giehpanjunni mustaturpainen poro

giehpavuoŋccis nokikana

giehppi leuanalus (porolla)

giehta käsi, *guoros gieđaid* tyhjin käsin, *oktii gieđaid šaddat* joutua käsikähmään, *gieđa addalit* kätellä toisiaan; osoitin, viisari (kellossa)

giehtaáhkku kätilö

giehtaáidi kaide

giehtabáddi ranneke

giehtačála ~ giehtačáláldat käsiala

giehtačálus käsikirjoitus

giehtadallat käsitellä

giehtadávgi käsijousi

giehtadiibmu rannekello

giehtadit pistää, tappaa (poro, sydänpistolla); koskettaa (kädellä)

giehtadolgi käsisulka

giehtaduodji käsityö

giehtaduojálaš käsityöläinen

giehtaduv'vá kesykyyhky

giehtafáippas käsien heilutus; *giehtafáipasiin* käsiään heiluttaen

giehtagárvu käsine

giehtagávva kyynärtaive; käsivarsi

giehtageahčči holhotti, kerjäläinen; ruokittava

giehtageahči käden pää, *giehtagežiin* suorin käsin; kätyri, *giehtageahčin geavahit* pitää kätyrinä

giehtageres käsiahkio (pieni, kevyt)

giehtagiera käsivarsi

giehtagirji käsikirja; *giehtagirjerádju* käsikirjasto

giehtagoazan käsijarru

giehtagohčostat käskyläinen

giehtaguššan käsittely (konkr.)

giehtaguššat käsitellä (konkr.); peukaloida, sormeilla, hypistellä, *su rapportta ledje*

giehtaguššan hänen raporttiaan oli peukaloitu; hypistellä

giehtahbeal (attr.) käsipuoli; *giehtatbeal dievdu* käsipuoli mieshenkilö

giehtaheargi käsihärkä, (kesy, lähin kanto- tai ajoporo kolloksessa tai raidossa)

giehtaheavval käsihöylä

giehtahguhkit apuri; käden jatke, apuväline

giehtaladas ranne

giehtalagaid (adv.) käsikkäin, käsitysten
giehtalahkki puoliksi amputoitu käsi, kädenpuolikas
giehtalávka käsilaukku
giehtalávži talutushihna
giehtaliidni käsiliina (morsiamella tai sulhasella, käsien suojana)
giehtaloahpu kämmen, kämmensyrjä
giehtamáttá olkavarsi
giehtamuorra kahva (viikatteenvarren puolivälissä)
giehtanjámaldat käsivyyhti (suopungissa, heittämistä varten kehitty)
giehtaramas ~ giehtasealgi kädenselkä
giehtaráhpat, giehtaráhpadis lujakätinen, vahvakätinen
giehtarátnu raanu (pystykangaspuissa kudottu)
giehtariekkis rannerengas
giehtaruhta käsiraha; *šattai máksit giehtaruda* joutui maksamaan käsirahan
giehtaruhtas ranne; käsivarsi
giehtaruovddit (pl.) käsiraudat
giehtasadji kädensiija, kahva
giehtasesiin (adv.) ~ **giehtasesiid** (adv.) ~ **giehtasesiiguin** (adv.) käsikopelolla, käsin koittamalla
giehtasihkaldat käsipyyhe
giehtaspábba käsipallo (peliväline); käsipallo (palloveli)
giehtaspáppastallat pelata käsipalloa
giehtaspáppastal'li käsipalloilija
giehtaváddu pilkki, pohjaonki
giehtaváibmosuotna varttinävaltimo
giehtaváimmus kämmenpohja
gieibmasaddat keimailla, keikistellä
gieibmat juosta, olla kiimassa (koirista, kissoista tms.); paritella (koirista, kissoista tms.)
gieibmi kiima (koiran, kissan, petoeläinten); *gieibme-* kiimainen, *gieibmeciiku* kiimainen narttu
gieimman kiimainen eläin
gieimmastuvvat haluta paritella, ruveta parittelemaan (eläimistä)
giekcasit kiepsahtaa, joutua päinvastaiseen asentoon
giekcát olla päinvastaisessa asennossa

giekkis aines ahkion anturaa varten

giektat noeta; *báhti báđi giekta* pata kattilaa soimaa ("pata pataa nokeaa")

gielaheapme, gielahis ansaton; vähäänsainen

gielaheapme, gielahis kielitaidoton, ummikko; puhekyvytön, mykkä

gielahisvuohta kielitaidottomuus; puhekyvyttömyys, mykkyys

gielahuddat teeskennellä kielitaidotonta; teeskennellä puhekyvyttöntä, mykkää

gielahuvvat menettää kielitaitonsa; tulla puhekyvyttömäksi, mykäksi

gielalaš kielitaitoinen; kielellinen; *-gielalaš* -kielinen

gielas köli, emäpuu (veneen); selänne (pitkä, kapea)

gielasčorru pohjan alapuolella näkyvä emäpuun osa

gielaslakta emäpuunliitos (veneessä)

-gielat -kielinen

gielástallalas valehtelevainen

gielástallat valehdella

gielástal'li valehtelija

gielbbardit mielistellä (jotakuta)

gielda kielijänne, kieliside

gielda kunta; *gieldda-* kunnan, kunnallinen

gielddadepartemeanta (N) kunnallisministeriö

gielldagas pitkän pohjeluulihaksen jänne

gielddalaš kuntalainen, kunnan asukas

gielddaláhka kunnallislaki

gielldaministtar (N) kunnallisministeri

gielddá (bot.) keltalieko

gieldda kiello

gielddabáhppa (N) kirkkoherra

gielddadállu (S) kunnantalo

gielddadoaimmahat kunnantoimisto, kunnanvirasto

gielddadoavttir kunnanlääkäri

gielddahallat (soapmásii) tulla kiellytyksi, joutua jonkun kieltämäksi; saada joltakulta rukkaset

gielddahoavda kunnanjohtaja

gielddaidgaskasaš kuntienvälinen

gielddaidlihttu kuntainliitto

gielddakantuvra kunnantoimisto

gielddalaš kunnallinen; *gielddalaš iešstivrejupmi* kunnallinen itsehallinto

gielddaovdagoddi (N) kunnanhallitus, kunnallishallitus

gielddapolitihkka kunnallispolitiikka; *gielddapolitihkkár* kunnallispoliitikko

gielddaráđ'đehus kunnanhallitus, kunnallishallitus

gielddaráđdi kunnallisneuvos (arvonimi)

gielddaruoktu kunnalliskoti

gielddasámegiella kildininsaame

gielddasápmelaš kildininsaamelainen

gielddasápmi kildininsaame; kildininsaamelainen

gielddastivra kunnanvaltuusto, kunnallisvaltuusto

gielddašit kielellä (varovasti); *gielddašii su dohko vuolgimis* kielteli häntä sinne lähtemästä

gielddaválga kunnallisvaali; *gielddaválggat* (pl.) kunnallisvaalit

gielddavearru kunnallisvero

gielddেকেহত্তা (adv.) kieltämättä, eittämättä; *dáhpáhuvai gielddেকেহত্তা nie* tapahtui eittämättä noin

gielddihit kiellättää, panna kieltämään

gieldduhit kielellä (painokkaasti); *gieldduhii su oastimis dien divrras biilla* kielteli häntä ostamasta tuota kallista autoa

gielddus, gielddos kielletty

gielddus kiello

gielddusláhkka kieltolaki

gielldi kielteinen, kieltävä; *gielldi doaladupmi* kielteinen asenne

gielldin kiello; *gielldinsátni* kieltosana, *gielldinsojahus* kielteinen taivutus, *gielldinvearba* kieltoverbi

gielldit kieltää (jotakin), evätä (joltakulta jotakin); antaa rukkaset (jollekulle); *vara gielldit* seisottaa veri

gielldu kiello (virallinen)

gielldis, gielles valheellinen, vilpillinen, totuudenvastainen; *gielles ságat* (pl.) totuudenvastaiset puheet

gielldis valhe, vale, *čáhppes gielldis* emävalhe, *gielldásiiguin johtit* levittää valheita

gielldisgárvvut (pl.) valepuku; *sus ledje gielldisgárvvut badjelldis* hän oli pukeutunut valepukuun

gielldistahkes valehtelevainen

gielldisteaddji valehtelija

gielistit valehdella; *soapmása gielistit* valehdella jollekulle, narrata jotakuta, *soapmása birra gielistit* valehdella jostakusta

gielisvuohta valehtelu; valheellisuus, vilpillisyys

gielkageasi (adv.) kelkkaa vetäen, rekeä vetäen

gielká kelkka; pororeki

gielkáalddas kausta (kaplaiden kannattama sivupuu reessä)

gielkácahca paju (reessä)

gielkájuolgi kaplas

gielkáreahka työreki

gielkkástallat kelkkailla

gielkkástal'li kelkkailija

giella ansa (erit. riekonansa), silmukka-ansa, rihma; sarvikiela (suopungissa)

giella kieli (puhuttu), *man gillii?* ~ *mainna gielain?* millä kielellä?; ääni (ihmisen), *jápma gielain* kamalalla äänellä

giellabeallji ~ **gielladovdu** kielikorva

giellabearaš ~ **giellačearda** kielikunta

giellačeahppi kieliasiantuntija

gielladieda kielitiede; *dábálaš gielladieda* yleinen kielitiede

gielladiedalaš kielitieteellinen

gielladiehtu kielitieto

gielladikšun kielenhuolto

gielladit pujottaa silmukkaan, ansaan

gielladovdamuš kiellentuntemus

gielladutkan kiellentutkimus

gielladutki kiellentutkija

giellagagas (adv.) ~ **giellasis** (adv.) vireessä, viritettynä (ansasta, ansakaarteesta)

giellagassii (adv.) ~ **giellasii** (adv.) vireeseen, viritetyksi (ansasta, ansakaarteesta)

giellagáhtten kielenhuolto; oikeakielisyyys

giellageavaheapmi kielenkäyttö, kielen käyttäminen

giellageavahus kielenkäyttö

giellagovva kielikuva; *su divttain leat valjis giellagovat* hänen runoissaan on runsaasti kielikuvia

giellaguovddáš kielikeskus

giellalávdegoddi kielilautakunta

giellamáhtolaš kielitaitoinen; *giellamáhtolašvuohta* kielitaitoisuus

giellamáhttu kielitaito

giellamáhtuheapme, giellamáhtuhis kielitaidoton; *giellamáhtuhisvuohta* kielitaidottomuus

giellamolsun kielenvaihto

giellanoaivi ansasarvi (poro, jonka sarvien kärjet kaartuvat yhteen)

giellaoahpalaš kieliopillinen; *giellaoahpalaš meattáhus* kieliopillinen virhe

giellaoahppa kielioppi

giellaoahppu kielenopetus; kieliopinnot

giellaspáhčču ansaskiepin kantoteline (riekonpyynnissä)

giellašiehtadus kielisopimus

giellat ansoa, pyytää ansalla; asettaa, virittää (ansa)

giellat kasvaa toistensa suuntaan tai yhteen jonkin kanssa; *giellat oktii* kasvaa yhteen

giellavealgu sinirinta (lintu)

giellavuohki puheenparsi, kielimuoto, kielenkäyttö

giel'láí, giel'lás kielitaitoinen; *lea hui giel'lás olmmoš, gulahallá moanaiguin gielaiguin* on hyvin kielitaitoinen henkilö, tulee kielellisesti toimeen useilla kielillä

giellut ~ gil'lot ~ gieluluvvat ~ gieluiduvvat ~ giluiduvvat hyytyä (verestä)

gielu ~ gilon verihyytymä

giemardas ~ giemar kimppu, nippu, sikermä, kimara; sidelanka (kimpun, nipun)

giemardit niputtaa, sitoa nipuksi, sitoa kimpuksi

giera latva (puun, joen); latvus; pinta (nestein, lumen, ihon tms.)

gieragealddus pintajännitys

gierageardi kuorikerros

gieraš palokärki

gierásmuvvat tulla hellemmäksi jotakuta kohtaan, heltyä

gierástallat (soapmásiin) osoittaa hellyyttä (jollekulle) / **gierástallat** (nubbi nubbái) osoittaa hellyyttä (toisilleen) / **gierástallat** (esim. koirasta) mielistellä (isäntäänsä)

gierdameahttun kärsimätön, suvaitsematon; kestämatön, sietämätön

gierdameahttunvuohta kärsimättömyys; sietämättömyys

gierdan sieto, sietäminen

gierdannávccat (pl.) kestäkyky, kantokyky; *guohtoneatnamiid gierdannávccat* laidunmaiden kantokyky

gierdat kärsiä, sietää, kestää, olla tarpeeksi vahva tai luja; kestää, olla kohtuullista, *ale jearat, gierdá mu buot diehtit* älä kysele, kestää minun kaikkea tietää

gierdavaš kärsivällinen

gierdavašvuohta kärsivällisyys

gierddahallat sinnitellä, pinnistellä; *geahččal gierddahallat!* yritä sinnitellä!

gierddastuvvat sietää (vaivoin); kyetä sietämään

gierddoheamet (adv.) kärtyisesti, kärsimättömästi; *jienádii gierddoheamet* äännähti kärtyisesti

gierddoheapme, gierddohis kärtyinen, kärsimätön; suvaitsematon

gierddosčalbmi ~ gierdočalbmi rengassilmä (vaalea poro, jolla on tumma rengas silmien ympärillä tai päinvastoin)

gierddus vanneaines (oksa tms.)

gierdil (-is) kärsivällinen; -kestävä (esim. pesunkestävä)

gierdilvuohta suvaitsevaisuus

gierdobealli (geom.) puoliympyrä

gierdočiehka (geom.) kehäkulma

gierdodahkki harppi

gierdodávgi ~ gierdogeavli ympyränkaari

gierdolieđdi (bot.) kehäkukka

gierdomátki kiertue, *čuojahanjoavkku gierdomátki* yhtyeen kiertue; kiertomatka, *gieldda boarrásiid gierdomátki* kunnan vanhusten kiertomatka

gierdorásttis sepelrastas

gierdosáhcu (geom.) ympyrän kehä

gierdoskuvla (S) kiertokoulu; *áddjárohkki lei vázzán moadde mánu gierdoskuvlla ja lei oahppan lohkat suomagillii* vaarivainajani oli käynyt pari kuukautta kiertokoulua ja oli oppinut lukemaan suomeksi

gierdu vanne; ympyrä (geom.)

gierdudit varustaa vanteella; *gierdudit fárpala* varustaa tynnyri vanteella

gieris armas, läheinen (kiintymyksen kohteesta); hellä (jotakuta) kohtaan, kiintynyt (johonkin); uskollinen (kotieläimestä tms.)

gierisvuohta kiintymys (johonkin); hellyys (jotakuta kohtaan); uskollisuus (esim. kotieläimen)

gierran lumous, lumoaminen

gierranjuhkamuš lemmenjuoma (salaa annettava)

gierrat lumota, valloittaa, saada rakastumaan (taikakeinoin)

gierrán lemmenjuoma

gierrásáččat (pl.) armaat ~ rakastavaiset ~ läheiset ystävät (keskenään); *soai leaba gierrásáččat* he (kaksi) pitävät paljon toisistaan

gierri kierre, sykkyrä (langassa tms.)

gier'ri lumoava; *gier'ri duodji* lumoava luomus

gierrut sykertyä, mennä sykkyrälle

giervat kiertää, mennä (jonkin) ympäri

giervvardit kiemurrella

giesadit kääriä, kietoa (useita esineitä); kietoa kengänpaulansa; kapaloida

giesahat nilkka (erit. pauloitettu); pauloitus (nilkan ympärillä)

giesahatmuohta nilkkoihin asti ulottuva lumi

giesaldat kääre, kääro, nyytti, mytty; kapalo

gieskabále (adv.) äskettäin, hiljattain, hiljan

gieskadaš (attr.) äskettäinen, hiljattainen; *gieskadaš dáhpáhusat* (pl.) äskettäiset tapahtumat

gieskat (adv.) äskettäin, hiljattain, hiljan

gieskkaid (adv.) vasta; *dáid gieskkaid* äskettäin, hiljattain

giessalit kääräistä; heittää veivinsä, kuolla kupsahtaa

giessanbábir käärepaperi

giessannuvttot paulanutukas

giessasaddat käpristyä; kiemurrella, luikerrella

giessasit kääriytyä, kietoutua, kiertyä (jonkin ympäri); käpertyä (johonkin)

giessat kääriä, kietoa; keriä, kiertää (kerälle); kääntyä, kaartaa, kaartua (joesta)

gies'sát maata, pötköttää (kokoon kääriytyneenä)

giestu vyyhti (pitkulaiseksi sidottu, juuria, köyttä tms.)

giesus tötterö, tuutti

gieška hanka (korvamerkki); varpa, pingotusvarpa (nahan pingottamiseen)

gieškadit pingottaa (talja varpojen avulla kuivumaan); viistää (varvan kärki)

gieškalahkki hanka ja poikki, poikki ja hanka (erit. päällä oleva, korvamerkistä)

gieškkas aines (oksa tms., pingotusvarpaa varten)

gietkagasas (adv.) komsioon kätkettynä, kapalossa (lapsesta)

gietkagassii (adv.) komsioon kätketyksi, kapaloon (lapsesta)

gietkat kapaloida ja panna komsioon, kätkeä (lapsi) komsioon

gietkka komsio, kätkyt

gietkkadit kätkeä (lasta) komsioon, olla kätkemässä (lasta komsioon)

giettádat kenttää muistuttava paikka; muinainen asuinkenttä

giettáiduvvat muuttua asuinkentäksi tai asuinkentän kaltaiseksi (maasta); saada itselleen (laaja) asuinkenttä

gieva suonsilmäke, hete

gieváskahttit saada haltioitumaan, riemastuttaa (suunniltaan)

gieváskit haltioitua, riemastua (suunniltaan)

gievdadit rasittaa, uuvuttaa; pitkästyttää

gievdat rasittua, työlästyä, uupua; pitkästyä, tympääntyä

gievddas (-) rasittunut, työlästynyt, uupunut; tympääntynyt

gievdil (-is) helposti rasittuva, työlästyvä, uupuva; helposti tympääntyvä

gievdni ~ giedbmi kattila, sanko

gievkkán keittiö

gievkkandárbašat (pl.) taloustarvikkeet

gievkkánmašiidna yleiskone

gievkkánveahkki keittiöapulainen; yleiskone

gievra sankari, urho

gievra, gievras voimakas, vahva, väkevä

gievravuohta väkevyys, voimakkuus, vahvuus

gievrrasdásat vahva-asteinen (astevaihtelusta)

gievrrastallat voimailla, näyttää voimiaan

gievrru (pp./adv.) (sen ja sen) vahvuinen; *soai leaba ovtta gievrur* he (kaksi) ovat yhtä vahvat

gievrudeaddji vahvistin

gievrudeapmi vahvistus, vahvistaminen

gievrudit vahvistaa, voimistaa, vahventaa

gievrut vahvistua, voimistua, vahventua

gievttadit noeta itsensä (tahattomasti)

giev'vuárvas ylettömän antelias, ylenpalttinen (anteliaasta ihmisestä)

gievvudit riemuita ylenpalttisesti, olla hurmiossa

gievvulaš hurmahenki, hihhuli

gievvun hurmio, hurmos

gievvundilli hurmio

gievvut olla hurmiossa, hurmoksessa, riemuita (hillittömästi); *givvon* hurmioitunut

giezzi joki (lyhyt, järvien välissä)

gigget paikata (reen jalasta, ahkion pohjaa), pohjata

gihca kahina, rapina

gihcat kahista, rapista; rapistella

gihcci kili, vohla

gihča kitinä, narina; narske (pakkasella)

gihčajietna narinaääni

gihčajietnadat narinaäänne

gihčalahttit sanoa kitisevällä äänellä

gihčan kitinä, narina; *čierrun ja bániid gihčan* itku ja hammasten kiristys

gihčat kitistä, narista

gihkan soidin (lintujen); *gihkanfárda* soidinpuku, *gihkanlávlla* soidinlaulu

gihkat soida (linnusta), olla soitimella; *čuvččát ledje jeakkis gihkamin* metsot olivat suolla soitimella; riiaa liian julkisesti; kulkea, rampata edestakaisin

gihlar tiuku (huonoääninen)

gihládeapmi kihlaus, kihlaaminen

gihládít ~ gihlidit kihlata

gihládus kihlaus

gihlájaččat (pl.) kihlajaiset

gihligoddi kihlakunta; *gihligotteriekti* kihlankunnanoikeus

gihlimánná au-lapsi, kihlaparin lapsi (jonka vanhemmat myöhemmin menevät naimisiin keskenään)

gihlisuorpmas kihlasormus

gihlit (pl.) kihlat; *váldit gihliid* ottaa kihlat vastaan (tytöstä)

gihpa vihko, kirjanen, lehtinen

gihpostallat ~ gihpostit ~ gihppudit liikkua joukkona, parveilla; *ledje vuot doppe gilis gihpostallamin* olivat taas siellä kylällä parveilemassa

gihppet niputtaa, tehdä nippu, kimppu; ryhmittää, yhdistää ryhmäksi

gihppu nippu, kimppu, rykelmä, ryväs, *gordnegihppu* tähkä; lauseke (kielitieteellinen)

gihppui, gihppos kivulias, tuskallinen, *gihppos bátnevearka* kivulias hammassärky; kivulloinen, *son lea viehka gihppui* hän on aika kivulloinen

gihpu kipu (kova)

gihpudit olla tai tuntea (kovia) kipuja; sairastaa, olla kipeänä

gihraidit rahista, kirskua

gihrihit karahtaa, kirskahtaa

gihrra rahina

gihrrat rahista

gii joka

gii kuka; *gii nu* joku, *gii beare* kuka tahansa

giibmut homehtua, patinoitua (kuparista); *basteoaivi lei giibmon* kuparinen lusikkauistin oli patinoitunut

giidat (+ manŋái) ruveta seuraamaan jotakuta

giige kukaan

giiket ~ **giikkárásttit** ~ **giikanasttit** kiikaroida

giikkár ~ **giikan** kiikari

giilošattut (pl.) vihviläkasvit

giilu tuiju, lamppu (alkeellinen)

giilu (bot.) jouhivihvilä

giinai kukin

giinnahallat ~ **giinnahit** sinnitellä, yrittää selviytyä, kitkuttaa, elää kituuttaa (erit. kitsaasta ihmisestä)

giippár tynnyrintekijä

giira mieliala, mielenlaatu, tuuli; *heajos giirras* huonolla tuulella, *heajos giirii* huonolle tuulelle

giisá kiisa, vakka

giisi ~ **giisu** kiisu; *riš'šagiisi* rikkikiisu

giitalit kiitellä

giitalus (rel.) kiitos; *Ipmilii giitalus* Jumalalle kiitos

giitaluv'vot saada tunnustusta; *giitaluv'vui sakka rahčamušaidis ovddas* sai paljon tunnustusta ponnisteluistaan

giitámuš kiitettävä, kiittäminen; *ii leat giitámuš* ei ole kiitettävää

giitemeahttun kiittämätön

giitevaš kiitollinen

giitevašvuohta kiitollisuus

giitit kiittää; *giittii iežas oasi ovddas* ~ *iežas oasis* kiitti ruoasta

giittehahti kiitettävä; *giittehahti árvosátni* kiitettävä arvosana

giittoheapme, **giittohis** kiittämätön

giittolaš kiitollinen; *giittolašvuohta* kiitollisuus

giittosrohkos kiitosrukous

giittossálbma kiitosvirsi

giittus kiitos; *giittos eatnat!* paljon kiitoksia!

giitu kiitos!

giivvástallat kiihkoilla, kiivailla

giivvástal'li kiihkoilija

giivvis kiivas, kiihkeä, kiukkuinen

giivviskuddat kiukkuilla, kiivailla; *son giivviskuttai* häntä kiukutti

gikcut kavuta, kiivetä (käsiä apua käyttäen)

giksa hyönteisen (kärpäsen tms.) matomainen toukka

giksadit kypsentää, kypsyttää (ruokaa)

giksašuvvat kiusaantua, piinaantua, kärsiä

giksats kypsyä (ruoasta)

giksái, giksás piinallinen; *giksás oaivebávččas* piinallinen päänsärky

giksái, giksás ~ giksii, giksés jossa on runsaasti matomaisia toukkia (lantakasa tms.)

giksi kiusa, vaiva

gikta kives (verkon), verkonkives, paino

gikta kyyti (erit. tilatusta kyydistä); *válddii givtta* otti kyydin

giktadit varustaa verkko kiveksillä, painottaa verkko

giktaleaddji kiihottaja, yllyttäjä

giktalit kiihottaa, yllyttää; houkutella

giktalus yllytys, kiihotus; yllyke, kiihoke

giktašuvvat kiihottua

giktái, giktás ~ giktii, giktes jossa on paljon verkonkiveksiä; *giktás joddu* kovasti painotettu patoverkko

giktet varustaa verkko kiveksillä, painottaa verkko

giktot yltyä, innostua (tekemään jotakin); *giktui dádjut* innostui taajomaan

gildán kukoistus

gildát kukoistaa

gilddas, gilda räikeä (väristä, värikkästä esineestä); ylimielinen; malttamaton (saamaan)

gilddolaš kielteinen; *gilddolaš vástádus* kielteinen vastaus, *gilddolaš vearbahápmi* kielteinen verbimuoto

gildin kiilto

gildit kiiltää; tulla (väriltään) räikeäksi

gildot tulla, joutua kielletyksi; tulla rauhoitetuksi (alueesta); saada rukkaset, *gildui mu niidii* sai tyttäreltäni rukkaset

gilga kylki (ulkopuoli), kuve; kylki (kulman)
gilgalagaid (adv.) kyljikkäin, kylki kyljessä
gilgat, gilges haaleanvärinen, hailakka
gilgedit makailla kyljellään
gilgesalit hailakansininen
gilgestit maata kyljellään (vähän aikaa), levätä (vähän aikaa)
gilget maata kyljellään; kaataa kyljelleen
gilggal (adv.) kyljin, kylki johonkin suuntaan
gilggalis (adv.) kyljellään, kyljelleen
gilggodit päästää väriä (esim. vaatekappaleesta sateessa); haalistua, kauhtua, virttyä
gilggotmeahttun värinpitävä; *gilggotmeahttun bivttas* värinpitävä vaatekappale
gilgon ajoporo, jota ohjaillaan yhdellä ajohihnalla
gilgut (adv.) kyljellään, kyljelleen
gilidoaibmagoddi kylätoimikunta
giligirji paikallishistoria (kirjaan koottuna)
gilišillju kotiseutumuseo (miljöönä)
giljanas kiljahdus, kiljaisu, karjaisu (karhun)
giljas kiljunta, karjunta
giljádít kiljaista, kiljahtaa, karjaista
giljobaš ~ gilljá ~ gilljon kiljuhanhi
giljodit kiljua (pitkään)
giljon kiljuja
gilka ~ gilká tiuku, kello (pieni, heikkoääninen)
gilkalit kilauttaa
gilkat kilkattaa (tiuku tms.)
gilkábiel'lu kello (pienehkö, nelikulmainen)
gilkit kilistä, kilkattaa
gilkkahit kilistä, kilkattaa, kilkuttaa
gilkkan tiuku, kello (pieni, huonoääninen)
gilkkanas kilahdus
gilkkardit kilistä, kilkattaa
gilkkas kilkatus; *divggaid gilkkas* tiukujen kilkatus
gilkkádit kilahtaa
gilkkehit ~ gilkkihit kilahtaa

gilkkihit kilkuttaa (trans.)

gilkor nimilappu

gilkorastit varustaa nimilapulla

gillar ~ **gil'lar** lisku, hiirenloukku, sadin

gil'láhallat sinnitellä, koettaa kestää (valittamatta)

gil'lájeaddji kärsijä, uhri

gil'lájeaddji kärsivä; *su gil'lájeaddji lagamuš* hänen kärsivä lähimmäisensä

gil'lámeahttun kestämatön, sietämätön; *gil'lámeahttun dilli* kestämatön tilanne

gil'lámuš kärsimys; *gil'lámušhistorjá* kärsimyshistoria

gil'lástit kärsiä (vähän aikaa)

gil'lástuvvat kyetä kärsimään, kestämaan

gil'lásuhttit paistaa (nopeasti ja kevyesti), paistahuttaa, kiehauttaa (jotakin nopeasti kypsyvää)

gil'lásupmi hiertymä; *sus ledje gil'lásumit juolgegávain* hänellä oli hiertymiä polvitaiveissa

gil'lásuvvat kiehahtaa, paistua (jostakin nopeasti paistuvasta)

gil'lat kärsiä; kestää

gil'lestuvvat viitsiä vaivoin, ruveta viitsimään

gil'leš (-is) ~ **gil'les (-is)** kestävä, väsymätön, peräänantamaton, viitseliäs, uuttera; *gillešis dálueamit* väsymätön, uuttera talonemäntä

gil'let viitsiä (länsimurteissa); jaksaa tehdä jotakin (itämurteissa), *in gil'le dál dohko vuolgitt* en jaksa nyt sinne lähteä

gilli kylä, taloryhmä; *gili olmmoš* kyläläinen

gil'lil (-is) kestävä, väsymätön, peräänantamaton, viitseliäs, uuttera

gillilaš kyläläinen

gil'lilvuohta kestävyys, väsymättömyys, peräänantamattomuus, uutteruus

gilljočearret räyskä

gilljun kiljunta

gilljut kiljua, kirkua, rääkyä (ihmisestä), karjua (karhusta)

gil'lot joutua ansaan; tulla varustetuksi ansoilla (ansakaarteesta); tulla asetetuksi (ansasta)

gil'lui, gil'los jossa on paljon hyytymiä (verestä)

gilpe kantokahva (puuastiassa)

gilpulit paeta, lähteä pakosalle

gilši rivakka työntekijä

gilššagit riuskistua, rivakoitua

gilššas, gilše- riuska, rivakka; *gilšebártnáš* rivakka pikkupoika

gilvalahttit kilpailuttaa (esim. urakoita, työtarjouksia)

gilvaleaddji kilpailija

gilvalit kilpailla; (+ alde; lok.) kilpailla (jostakin), *gilvaleigga gielddahoavdda virggi alde ~*

virggis he (kaksi) kilpailivat kunnanjohtajan virasta

gilvin kylvö, viljely, viljelys, istutus (kasvin); jakelu

gilvineana(n) viljelysmaa

gilvit kylvää, istuttaa, viljellä, *gieddi lea gilvvekeahttá* pelto on kesantona; jakaa (usealle), levittää, sirotella

gilvobargu kilpailutyö

gilvobeavi kilpailupäivä

gilvočuoigan kilpahiihto

gilvoirgi kilpakosija

gilvolagaid (adv.) kilpailutilanteessa (keskenään)

gilvonávccalaš kilpailukykyinen; *gilvonávccalaš fitnodat* kilpailukykyinen yritys

gilvoolmmái kilpailija

gilvosuhkan kilpasoutu

gilvoviehkan kilpajuoksu

gilvovuodjin kilpa-ajo

gilvu kilpa, kilpailu, kisa

gilvva siemen, kylvösiemen, siemenperuna; apulanta

gilvvabealdu kylvetty pelto

gilvvagárdi puutarha

gilvvagordni siemenvilja

gilvvasáhpal (bot.) rehuvirna

gilvvavuovdi istutusmetsä

gilvvohallan kilpailu, ottelu; kilvoittelu

gilvvohallat kilpailla, otella; kilvoitella

gilvvohal'li kilpailija

gilvvoldahttit kiiruhtaa, rientää (ennen muita tekemään jotakin)

gilvvu (adv.) kilpaa, kilvan; *čuoiggaiga gilvvu* he (kaksi) hiihtivät kilpaa

gilvvuhit rientää (ennen muita tai esim. ennen sadetta tekemään jotakin)

gimahit astuttaa (erit. lehmä)

gimastuvvat härkiä, haluta paritella (erit. lehmästä)

gimbalat (pl.) aherrus, ponnistelu

gimbbaldit ahertaa

gimis kiima (erit. lehmän); *gipmásis* kiimassa, kiimoillaan, *gipmásii* kiimaan, kiimoilleen

gimpet kimputtaa, niputtaa

gimpu kimppu, nippu, tukku

gimssadit köllötellä, pötkötellä; temmeltää (lapsesta)

gimssordit hääätä, hyöriä; keikistellä, keimailla; teniä, tehdä tenää (talutettavasta eläimestä)

gimškkardit pyristellä, rimpuilla

ginal leukakappale (nyljetyssä porontaljassa)

ginal (R) ohimo

gincalit kaapata (esim. syliinsä); heittää kiinni (suopungilla)

gincardit pyristellä, rimpuilla, sätkiä, sätkytellä

gincádit pyristellä, rimpuilla (äkkiä); riuhtaista itsensä irti

gincástahttit vastustella (talutettaessa), tehdä tenää, riuhtoa; taluttaa rimpuilevaa poroa

gincihit tarttua ansaan (sätkähtäen), jämähtää; pyristellä, rimpuilla (äkkiä), sätkähtää

gincuhit pidätellä (jotakin rimpuilevaa); taluttaa riuhtovaa poroa

gincut pyristellä, sätkytellä, vikuroida (hevosesta)

gintalbeaivi kyntteli, kynttilänpäivä

ginttal kynttilä; *ginttaljuolgi* kynttilänjalka, *ginttalvahkku* kynttilänviikko, *ginttalveaika* kynttilänsydän

ginuhit penätä

ginustit jäätyä nopeasti (järvestä)

ginggástahttit ~ **gingodit** vastustella, tehdä tenää (talutettaessa)

gingguhit tulla vastustellen (talutettaessa), tulla tenää tehden (talutettaessa)

gingirat (pl.) (S) kinkerit; *gingirstohpu* kinkiritupa

gingot roikkua (käsistään jossakin); roikkua (jonkin perässä), tulla (vastahakoisesti) perässä

gipmat (erit. lehmästä) olla kiimassa

gipmi kiima (erit. lehmän); *gimis* kiimassa, kiimoillaan, *gipmái* kiimaan, kiimoilleen

gipsa kipsi, *bidjat gipssa juolgái* kipsata jalka

gira (N) vaihde; *girakás'sa* vaihdelaatikko, *girastágggu* vaihdetanko

giráf'fa kirahvi

girbmidit kirmata, kirmailla; huutaa, huudella kimeästi (linnuista)

girdálas lentelevä; *girdálas beaiveloddi* lentelevä perhonen

girddašit lennellä; käväistä (juosten jossakin); säntäillä, ryntäillä

girddáhallat lennätellä; ajaa (jotakin takaa) sinne tänne; ajella (vauhdilla sinne tänne)

girddáldahttit lennähtää, rynnätä (jonkin/jonkun perään); lennättää nopeasti (jotakin)

girddihit lennättää, kiidättää; kiittää, pyyhältää

girdi (adj.) lentävä

girdi lentäjä

girdi ~ **girdinmašiidna** (S) lentokone

girdibileahtta lentolippu

girdieamit lentoemäntä

girdigotka lentomuurahainen

girdihávvar hukkakaura

girdijodiheapmi lennonjohto

girdingeainnus kiitorata; lentorata

girdingoarta lentäjän lupakirja

girdinjohtolat ~ **girdinjohtalus** lentoliikenne

girdinoaidi lentonoita

girdinpoasta lentoposti

girdinsearvi lentoyhtiö

girdioar'ri liito-orava

girdisáhpán lepakko

girdišillju ~ **girdihámman** ~ **girdingieddi** (S) lentoasema, lentokenttä

girdit lentää, *girdi* lentäen, lentoteitse; sinkoutua, paiskautua; rynnätä, sännätä, kiittää

girdnet ~ **girdnut** kirnuta

girdnobipmi kirnupiimä

girdnomeandi kirnunmäntä

girdnomeardi paunetti (kalastusväline)

girdnomielki kirnupiimä

girdnu ~ **girdno** kirnu

girdolasta lentolehtinen

girjái, **girjás** kirjava, värikäs; kirjava, monenkirjava, monivivahteinen; kirjaisa (jossa on paljon, monenlaisia kirjoja)

girjáivuohta kirjavuus, värikyys; monenkirjaisuus, monivivahteisuus

girječadni kirjansitoja

girječalbmi rengassilmä (tumma poro, jolla on vaalea rengas silmien ympärillä)

girječanahat kirjansitomo

girječál'li kirjailija

girjedoallu gč. **ruhtadoallu**

girjegávpi kirjakauppa

girjegearru kirjakäärö

girjegiella kirjakieli

girjegoasttádus kirjankustantamo

girjegoasttideaddji kirjankustantaja

girjegorddet (bot.) kirjokorte

girjehildu kirjahylly

girjelágádus kustantamo

girjelivkkár kirjosieppo

girjeloddi hiiripöllö

girjeloguheapme, girjeloguhis lukutaidoton; *girjeloguhisvuohta* lukutaidottomuus

girjelohkamat (pl.) kotihartaus; *dálus ledje girjelohkamat* talossa pidettiin kotihartaus

girjelohkan (attr.) lukenut, oppinut; *su guoibmi lea girjelohkan olmmoš* hänen puolisonsa on oppinut ihminen

girjeluossa kirjolohi

girjenjunni kirjonokka, täpläturpa (porosta)

girjeoaivi kirjopää (porosta)

girjepreentehat kirjapaino

girjerádjju ~ girjerájus (N) kirjasto; *girjerádjodikšu* kirjastonhoitaja, *girjerádjolávdegoddi* kirjastolautakunta

girjeráidu kirjasarja

girjet kirjata

girji kirja; kirje; kirjonta; täplä (turkissa)

girjjat kirjava (erit. eläimestä)

girjjálaččat (adv.) kirjallisesti

girjjálaš kirjallinen, kirjoitettu; kirjoitustaitoinen, lukutaitoinen; kirjallinen (kirjaa koskeva)

girjjálašvuohta kirjallisuus

girjjáš kirjanen

girjjis kirjavan koiran nimitys (käytetään myös koiran nimenä *Girjjis*)

girjjo kirjavan lehmän nimitys (käytetään myös lehmän nimenä *Girjjo*)

girjjodahttit tehdä kirjavaksi, kirjavoittaa

girjjodit tulla kirjavaksi, kirjavoitua

girjjogárjjohallat kirjoa (saduissa tms.); värittää (kertomustaan)
girjjohallat kirjoa (useita esineitä), kirjailla
girjuheapmi kirjonta (kirjominen)
girjuhit kirjailla, kirjoa
girjjut kirjava esine tai olio (esim. taimen)
girju kirjo, spektri
girkat, girkas kirkas (silmistä, tähdistä tms.)
girkát loistaa (kirkkaana)
girkkis kirkas
girkkodit kirkastua (silmistä)
girkoáidi kirkonaita
girkobassi kirkkopyhä
girkobiel'lu kirkonkello
girkobivttas kirkkovaate; messukasukka
girkočeahkkin kirkolliskokous
girkodoardna kirkontorni
girkoeana(n) kirkkomaa
girkogákti kauhtana (papin vaate)
girkogárdi kirkkomaa
girkogeres markkina-ahkio, kirkossa käyntiä varten
girkogirji kirkonkirja
girkohear'rá kirkkoherra; *girkohearrádoaimmahat* kirkkoherranvirasto
girkohistorjá kirkkohistoria
girkolaš kirkollinen; *girkolaščeahkkin* kirkolliskokous, *girkolaškomitea* kirkolliskomitea
girkoláhka kirkkolaki
girkolávlv kanttori
girkolokta lehteri
girkomeanut (pl.) kirkonmenot
girkoolmmoš kirkossakävijä
girkorád'ehus kirkkohallitus
girkoráddi kirkkoneuvosto
girkoreahka kirkkoreki (kirkossa käyntiä varten)
girkoroahttu kirkonrotta; *geafi dego girkoroahttu* köyhä kuin kirkorotta
girkosiida kirkonkylä

girkostallat käydä kirkossa; *girkostallan* kirkossakäynti, *girkostal'li* kirkossakävijä
girkostivra kirkkovaltuusto
girkoválggat (pl.) (N) seurakuntavaalit
girkoverdde suntio
girkoviidni kirkkoviini
girkoviššal (-is) ahkera käymään kirkossa; *áhkkorohkki lei girkoviššal* mummovainajani oli ahkera käymään kirkossa
girku ~ kirku kirkko; jumalanpalvelus, *sámegiel girku* saamenkielinen jumalanpalvelus
girkusman'ni kirkossakävijä
giron kiiruna
gironbiel'lorássi (bot.) kiirunankello
girončalbmi kiirunasilmä (poro, jolla silmien ympärys on valkea)
gironlasta (bot.) vaivaispaju
girrat luistamaton keli
girrat, gir'res luistamaton (kelistä); häikäisevä, räikeä (valosta)
girsa pukki
girse kirsi, routa
girtát raaskia, hennoa, kyetä (tekemään jotakin mielenliikutuksesta huolimatta); tarjeta, kyetä olemaan kylmästä tai kuumasta huolimatta
gisor kisura (raihnainen pieni poro)
gissa kahina (kihnuttamisesta syntyvä)
gissat kahistaa (vaatteita tms. vasten), kihnuttaa (itseään jotakin vasten niin että kuuluu kahina); kahista
gis'si (R) kissa
gis'sot tulla kääriytyksi, kiedotuksi
gista kinnas, hansikas, rukkanen; *dákkár buolašin galget leat gistát giedas* tällaisella pakkasella pitää olla kinttaat kädessä
gisttaliehppa heinitys (kintaan)
gistu arkku, ruumisarkku
gišket leikata hanka (korvamerkkiin)
giškon hankakorva (porosta)
giš'salit yllyttää (ajoporoa)
giššuhit yllytellä (ajoporoa)
gišvarasmáhtu änkyrimato

gišvvardit kiemurrella, pyristellä, sätkiä

gišvvihit sätkähtää

gítarra kitara

gitnat (gitta soapmásii) tarttua, takertua (kiinni, johonkuhun), ripustautua (johonkuhun)

gitta (adv.) kiinni, suljettuna, ummessa; kiinni, *doallat gitta* pitää kiinni, *váldit gitta* ottaa kiinni / ihan johonkin asti, ihan jostakin asti, *gitta beahcegeahčai* ihan männyn latvaan asti, *gitta diimmáža rájes* ihan viime vuodesta asti

gitta (attr.) suljettu, *gitta čalmmiid* silmät kiinni, suljetuin silmin, *gitta uvssaid duohken* suljettujen ovien takana, suljetuin ovin, *gitta beana* lie´assa oleva koira

gittaheargi vennehärkä, lie´assa oleva ajoporo

gittajoriheapmi kiintopyörähdys (voimisteluliike)

gittalagaid (adv.) ~ **giddalagaid** (adv.) kiinni toisistaan

gittaopmodat gč. **giddodat**

givas (-is) päättäväinen; peloton

givccádit kavuta, kiivetä (äkkiä)

givccodit kiipeillä

givdnjahit (R) riippua, roikkua

givdnji pilkahtava, vilahtava olio, pilkahdus

givdnjuluvvat lähteä liikkeelle vilahdellen

givdnjut vilahdella, pilkahdella; varjostaa (menemällä valon eteen)

givggis ~ **givgás** kiuas

givlo kiulu

givnnjagit ruveta varjostamaan; *givnnjagii mu ovdii* tuli minun ja valon väliin

givnnjahas varjokuva, oma varjonsa

givnnjahit kulkea varjonsa kanssa (esim. kuutamolla)

givnnjardit pilkahdella, vilahdella

givnnjiheapmi vilahdus, vilaus

givnnjihit ~ **givnnjádít** vilahtaa, pilkahtaa

givrát olla jossakin köyryssä tai kyyryssä, kärvistellä; *givrát buollašis* kärvistellä pakkasessa

givri köyryssä tai kyyryssä oleva olio

givrodát lihasvoima, ruumiinvoimat; väkevyys, voimakkuus

givrosaš (attr.) vahvuinen

givrragit mennä köyryyn, kyyryyn; kyyristyä

givrras, givre- köyry

givrriil (adv.) köyryssä (pysyvästä asennosta), köyryyn kasvaneena
givrulit lähteä astelemaan (kyyryssä, köyryssä)
givrut astella (kyyryssä, köyryssä)
givrut (adv.) köyryssä, kyyryssä (hetkellisesti)
givssas, giksa kypsä (ruoasta)
givssádus kiusa, kiusanhenki; kidutus
givssálaš kiusallinen, piinallinen, ärsyttävä; *givssálaš váddu* kiusallinen vaiva
givssástuvvat rasittua, uupua, väsyä
givssideaddji kiusaaja
givssideapmi kiusaus, kiusaaminen
givssidit kiusata
givšttidit mekastaa
givttahit kyydittää
givttastallat viekoitella; *givttastallat (soapmása) heajos vieruide* viekoitella (jotakuta) huonoille tavoille
givvi, givis väsymätön, sitkeä (työnteossa)
givvir kivääri
givvolas hullaantuvainen, hurmaantuvainen, usein suunniltaan menevä
givzat ponnistella, rehkiä; kiskoa raskasta kuormaa
givzzadit ponnistella, rehkiä (pitkään)
givžžastit kallistaa (astiaa)
gizzulit lähteä kapuamaan, kiipeämään (käsiä apua käyttäen)
gizzut kavuta, kiivetä (käsiä apua käyttäen)
gižahit naristaa, kitistää, narskuttaa; ajaa tai kävellä narskuvalla, kitisevällä kelillä
gižaidit narahdella, narista, kitistä (vähän)
gižaldat sarana
gižihit narahtaa
gižžu ~ gižži selkkaus, kahakka; kiista, kina, sanaharkka
gižžudit ~ gižžidit kahakoida; kinastella, olla sanaharkassa, sanailla
glaukoma glaukooma, viherkaihi
glássa gč. lássa
globála globaali
globus karttapallo
gloria sädekehä

glutena gluteeni

glutenakeahtes gluteeniton

gneaisa gneissi

-go (l.part) -ko, -kö; *leigo doppe?* oliko siellä?, *iigo son vuolgán?* eikö hän lähtenyt?

go (konj.) kun, jolloin, milloin; kun, koska; kun, jos vain

go (konj.) kuin; *dát lea uhcit go duot* tämä on pienempi kuin tuo, *váccii joavdileappot go mun* käveli joutuisammin kuin minä, käveli minua joutuisammin

goabagit kupristua

goabal (adv.) kuprulla

goabbat kumpikin, kumpainenkin; *válddiiga goabbat biilla* ottivat kumpikin autonsa, *vulggiiga goabbat guvlui* lähtivät kumpikin suuntaansa, *goabbat guoibmáme* toinen toisemme, toisiamme, *goabbat quoimmis* toinen toistaan, toisiaan

goabbá kumpi; *goappá bealde?* kummalla, kummalta puolen? *goabbá nu* jompikumpi, *goabbá beare* kumpi tahansa

goabbáge kumpikin; kumpikaan, *ii goabbáge dovdan mu* ei kumpikaan tuntenut minua

goabbánai kumpikin

goabbeli (adv.) kumpaalle; kumpaallekin

goabbeliige (adv.) kumpaallekaan; kumpaallekin

goabbelis (adv.) kumpaalla; kumpaallakin

goabbelisge (adv.) kumpaallakaan; kumpaallakin

goabbil (adv.) josta, jota kautta (kahdesta mahdollisesta)

goabbil (adv.) kumpaa kautta

goabbilge (adv.) kumpaaltakaan, kumpaakaan kautta; kumpaaltakin, kumpaakin kautta

goabmái, goabmás kielekkeinen; *goabmás miel'leravda* kielekkeinen rantatöyräs

goaddat (+ ill.) tarrautua, tarttua (johonkin); turvautua (johonkin)

goadjendiddi koiraspuolinen pikkulohi, koiraslohi

goadjengierragaš keskikokoinen uroslohi (lohijalkaa hieman suurempi)

goadjin kojamo, uroslohi, koiraslohi

goadnahit värjöttää, värjötellä, hytistä

goadnasit käpertyä (makuulle kylmän takia)

goadnat värjöttää, värjötellä, kärvistellä, kyyhöttää (kylmissään)

goadni kyyhöttäjä, vilukissa; nahjus

goadástallat ~ goadástit asustaa kodassa, pitää omaa kotaa, kodastella

goadásteadnji kota-asuja, kodan asukas

goaddut (masa nu) liimautua, tahmautua, tarttua, jäädä kiinni (johonkin)

goadeeamit kodanemäntä

goadehas kota-asuja (joka asuu mielellään kodassa)

goadehaldi kodanhaltija

goadeheapme, goadehis kodaton; *goadehis duottar* kodaton tunturialue

goadeisit kodanisäntä

goadeluholmmoš kotimies (kodalla oleva)

goadut, goađuhis tyly; *goađuhis dáluisit* tyly talonisäntä

goaffar matkalaukku

goagis tarvepuu komsion kuomua varten

goagñát olla jossakin (liian) isokokoisena, tilaa vievänä; *girjehildu goagñái gámmáris* kamarissa oli tilaa vievä kirjahylly

goahca kitka

goahcan jarrutus, hidastaminen

goahcat jarruttaa; hidastaa; estellä, hillitä, pidätellä

goahccái, goahccás jossa on paljon havunneulasia

goahccegoahti havumaja

goahccelágan neulasmainen

goahccemuorra havupuu

goahccevuovdi havumetsä

goahcci neulanen, havunneulanen

goahcu kitka; *goazu haga* kitkatta, kitkattomasti, vaivattomasti

goahkádit varustaa (komsio) kuomulla

goahki kuomu (erit. komsion)

goahkka gč. **koahkka**

goahpálastit sataa (kosteahkoa, tarttuvaa) lunta

goahpálat myräkkä, nuoska lumipyry

goahppil koppelo

goahppilfál'li kanahaukka

goahput tahmautua, tarttua (vaatteisiin tms., esim. satavasta kosteahkosta lumesta)

goahtebeallji kotakorva

goahtebealloavdda loude (puoli kotaa peittävä)

goahtecaggi korvakko (kotakorvien kannatinpuu)

goahtečielgi keitto-orso (korvakodassa)

goahtegasvázzi kyläluuta, kylästelijä; juorukello ("kodanvälinkävijä")
goahtegeres kota-ahkio (ruoteita varten)
goahteláhttu polttopuulatu (kodassa tarvittavan polttopuun keräilyssä); kuljetuslatu (kodalle)
goahtemuorra ruode, kotapuu
goahtenjálbmi kodansuu
goahtesadji kotasija, kodanpaikka (vanha)
goahteskielttar ruode, turvekodan pystypuu
goahteuksa kodanovi (oviaukko)
goahti kota (turvekota tai loudekota); kammi, turvekota / pesäke, ontelo / kotelo (hyönteisen)
-goahtit alkaa tehdä jotakin; *čálligođii* alkoi kirjoittaa
goahtoeanan (R) kotiseutu
goahtosiida (R) kotikylä
goahtosuddu perisynti
goahtu kohtu
goahtu (R) koto, koti; *goađus* kotona
goahtun (adv.) kotona, kotoa
goahtut (+ ill.) koteutua, ottaa kodikseen; mennä kotaan (esim. suojaan sateelta)
goaiba koipi (ihmisen, leikillisesti); *goaibbaid cegget* oikaista koipensa (= kuolla)
goaibbagit kuukahtaa, potkaista tyhjää, kuolla kupsahtaa
goaiddá (adv.) mutkan kautta, kiertotietä; kaukaa kiertäen, kaaressa, kaartuen (ohi)
goaiddu syrjäinen, rauhallinen
goaidi, goaiddes lohenpunainen
goaiggistit liikkua hujoppina
goaigi urospuolinen kärppä tai saukko; hujoppi
goaikalit tipauttaa; hurauttaa (esim. rinnettä alas)
goaikkanas pisara, tippa, tilkka
goaikkehit ~ goaikkihit tipahtaa
goaikkohuvvat kastua tippuvasta nesteestä
goaikkuhit tiputtaa
goaikut tippua
goaippildit päästä vaivoin johonkin; *aiddo dal de goaippildin dohko* juuri ja juuri selviydyin
sinne
goaisttas kosatus (urosporo viidentenä vuotenaan)
goaivu lapio

goaivuladdat kaivella (rivakasti); ammennella, kauhoa (rivakasti)

goaivulit kaivaa (nopeasti); ammentaa, kauhoa (nopeasti)

goaivut ammentaa, kauhoa (nestettä); kaivaa, lapioida (lunta, hiekkaa tms.); kaivaa, kuopia (lunta, porosta)

goaivvan kaivin; kaivuri

goaivvastit kaivaa (kerran tai nopeasti), kuopaista, ammentaa (kerran)

goaivvis kaivoslaidun (jossa poro voi kaivaa jäkälää lumen alta)

goakŋádus liian tilaa vievä, iso esine tai olio

goakŋit, goakŋidis tilaa vievä, isokokoinen; sopeutumaton (ihmisestä)

goakšat, gokšes kalvakka, kalpea; *gokšes muođut* kalvakat kasvot

goaktil viiriäinen

goal missä (tarkemmin sanottuna, oikein); *goal lea dat girji?* missä se kirja oikein on?

goal missä, mistä, mihin, minne, kenen kanssa jne. (tarkemmin sanottuna, oikeastaan); *goal gos?* missä tarkemmin sanottuna?, *goal gosa?* mihin tarkemmin sanottuna?, *goal geainna?* kenen kanssa oikeastaan? jna.

goalge (adv.) missäkin, mistäkin

goalge (adv.) varsinaisesti, oikeastaan missään, mistään

goalkalit gč. **skoalkalit**

goalkái, goalkás jossa on usein tai tavallisesti tyyntä

goalki tyven, tyyni, tyyni ilma; *vuodjagoalki* peilityyni

goalki, goalkkes tyyni, tyven

goalkit gč. **skoalkit**

goalkkášit pitää liian tyynenä

goalkkidit tyyntyä (vähitellen)

goalkkuhit gč. **skoalkkuhit**

goal'lá nulppovaadin, sarveton vaadin

goal'lá viilipytty, kehlo, kolla

goal'lát alkaa palella

goallosbiila rekka

goallosčuolbma porosolmu, paalusolmu (kiristymätön)

goallosgeas'si kolloksenvetäjä (etummainen, talutettava poro kolloksessa)

goallosjor'ri peräkärri

goallosmearka yhdysmerkki (sanassa)

goallossáhcui yhdysviiva

goallossátni yhdyssana

goallostanfaggi vetokoukku

goallosteapmi kytkentä (ajoneuvossa)

goallostit kytkeä, sitoa (peräkkäin eläimiä tms.), liittää jotakin toisen perään, yhdistää (esim. sanoja), ketjuttaa

goal'lu tuiju, tuikku, traanilamppu

goalludit päästää kylmettymään; *ledjen goalludan iežan* olin päästänyt itseni kylmettymään

goallus jono (esim. peräkkäin sidottuja taakkaporoja); kytkös, liitos (peräkkäisiä esineitä yhdistävä); ajoneuvoyhdistelmä

goallut palella; *son goallu* hän palelee, häntä paleltaa

goalmmádas kolmannes, kolmasosa

goalmmádassii (adv.) kolmanneksi (lueteltavista asioista); kolmannen kerran

goalmmádastit jakaa kolmia, lohkoa kolmia

goalmmádis (adv.) kolmannen kerran

goalmmát kolmas; *goalmmádin buoremus* kolmanneksi paras

goalmmátlohjakhkášaš kolmattakymmentä käyvä; *goalmmátlohjakhkášaš olmmoš* kolmattakymmentä käyvä henkilö

goalmmátlohkái kolmattakymmentä

goalsi koskelo, pikkukoskelo

goalšomáhtu hallamittarin toukka

goalšomihttar hallamittari

goalšovizar ruokokerttunen

goalššagit tulla viileäksi (säästä); synkistyä, tulla kolkoksi (ihmisestä)

goalššas (-) jäykkävirtinen, tankea (kasvista)

goalššas, goalša kolea, hyinen; kolkko, synkkä (ihmisestä)

goalšu kolea ilmavirta; kolea sää, koleus

goalšu (bot.) ruoko

goalšudit tehdä kolea sää, viiletä (kesällä)

goalšulit viiletä (nopeasti tai vähän)

goalšut viiletä

goalus pelottava, synkkä, kolkko (paikasta, ihmisestä); tuikea, tuima (ulkonäöltään)

goalva pohja (kumollaan olevan veneen); *goalvvas* kumollaan

goalvasaddat pysytellä sisällä tai suojassa

goalvasadji paikka, jossa vene on talviteloillaan pohja ylöspäin

- goalvat** mennä suojapaikkaan (esim. laavuun)
- goalvát** olla jossakin hujoppina, roikaleena
- goalvát** olla kumollaan (veneestä)
- goalvi** hujoppi, roikale; susi
- goalvi** suojapaikka (säältä suojaava)
- goalvvahit ~ goalvvuhit ~ goalvasaddat** roikalehtia, rentustaa
- goalvvas, goalve-** roikalemainen, hujoppimainen; suojapaikassa viihtyvä
- goalvvihit** mennä äkkiä suojapaikkaan (esim. laavuun)
- goamagit** tulla kielekkeiseksi, ulkonevaksi, saada ulkonema (esim. rantatöyrästä), ulota (kielekkeiseksi)
- goamal** (adv.) kielekkeellä, kielekkeinen, ulkoneva; *miel'leravda lea diekko goamal* rantatöyräessä on sillä kohtaa ulkonema
- goambaluššat ~ goabbaluššat** viekastella, vilpistellä; (+ akk.) havitella (puheillaan jotakin), tähdätä (puheillaan johonkin)
- goampenjunni** kyömynenä
- goamppas, goampe-** kyömy-, koukku- (nenästä)
- goamput** köntystää
- goamsa** taimen
- goamši** ryppyinen ihminen
- goamššagit** tulla ryppyiseksi (esim. vanha ihminen)
- goamššas, goamše-** ryppyinen (esim. vanha ihminen)
- goansta** konsti, temppu; taide; vekotin, vehje
- goanstačehppodat** taide
- goanstadahkkon** keinotekoinen
- goanstajierbmi** tekoäly
- goanstalahttu** tekojäsen
- goanstái, goanstás** hankala, vaikeasti käsiteltävä, konstikas (laitteesta tms.); neuvokas, kekseliäs, *lea nu goanstái ságainis* on niin kekseliäs puheissaan
- goansttalaš** neuvokas
- goanttardit** kontata
- goantulit** lähteä köntystämään (koukkupolvin)
- goantut** köntystää (koukkupolvin)
- goanzasaddat** köntystää (isona ja kömpelönä)
- goanzát** seistä jossakin isona ja kömpelönä

goanzi köntys, iso ja kömpelö ihminen

goanzulit lähteä liikkumaan köntyksenä, isona ja kömpelönä

goanzut liikkua köntyksenä, isona ja kömpelönä

goanzzahit ajaa kankeajalkaisella ajoporolla

goanzzas, goanze- köntysmäinen, iso ja kömpelö

goaṇádus liikaa tilaa vievä esine tai olio

goaṇidit viedä liikaa tilaa, täyttää (paikka johon pitäisi mahtua muutakin)

goaṇkát kaareutua (eteenpäin), olla kumarassa

goaṇki kumara olio; köriläs, isokokoinen ihminen tai eläin

goaṇkkas, goaṇke- käyrä (eteenpäin), etukumarainen; isokokoinen (ihmisestä tai eläimestä)

goaṇkkil (adv.) etukumaraan kasvaneena

goaṇkkuhit kulkea kumarassa

goaṇku keitinselkä (johon kahvipannu tai kattila ripustetaan); *goaṇkocaggi* keitinselän tukipuu (nuotiolla)

goaṇkut (adv.) kumarassa (hetkellisesti); *barggildii goaṇkut šiljus* puuhasteli kumarassa pihamaalla

goapma kieleke, ulkonema, uloke (kalliossa, töyräässä, kinoksessa tms.)

goapmageadgi kielekkeinen kivi (erit. vedessä)

goapmaluvvat tulla kielekkeiseksi, ulkonevaksi (kallio, töyräs, kinos tms.)

goapmárahttit kaapata, kahmaista

goapmerváimmus nyrkki (sisäpuoli)

goapmir kämmen, kämmenpohja, koura; *goapmir dievva* kourallinen

goapmirastit kahmaista

goappaš (attr.) toinenkin, yksi ja toinen, useita; *goappaš guos' si lei stobus* useita vieraita oli tuvassa

goappašagat (pl.) molemmat, kummatkin; *deiven goappašagaid* tapasin molemmat

goappašge useammankin, useita; *goappašge geardde lean fitnan doppe* useammankin kerran olen käynyt siellä

goappášge kumpainenkin; *leigga goappášge* olivat kumpainenkin

goappil (adv.) kumpaalta, kummalta suunnalta

goappilge (adv.) kumpaaltakaan, kummaltakaan suunnalta

goappos (adv.) ~ **goppos** (adv.) kumpalle

goapposge (adv.) ~ **gopposge** (adv.) kumpallekaan; kumpallekin

goarahat talvitie (vinosti laskeutuva)

goarasmuvvat tulla kopeammaksi, nirsommaksi
goarádus haitta, vastus, huono vaikutus; lyhennys (lainan)
goarát ~ goarat salko, johon patoverkon ulompi pää ja johteen sisempi pää kiinnitetään
goarbmu kiipeäjä
goarbmuladdat kiivetä, kavuta (nopeasti, useista)
goarbmulit kiivetä, kavuta (nopeasti)
goarbmut kiivetä, kavuta
goardagas loiste (tulen); *goardagassii* tulen loisteeseen
goardda paahde, paiste
goarddaláibi paahtoleipä
goarddašit paahtaa (vähitellen, pitkään), paistella; porotella (auringosta)
goarddáhat paahde, paiste
goarddestit paahtaa (vähän tai nopeasti); ampua posauttaa
goardi paahtava; *goardi beaivvádat* paahtava auringonpaiste
goardilit paahtaa (nopeasti)
goardit paahtaa, paistaa (loisteella); paistaa, porottaa (auringosta); penätä, kerjätä, mankua; kiskoa, vaatia tekemisistään kohtuuttomia hintoja
goardu kiskuri, nylkyri; *dien goarddu ii gánnet bálkáhit bargui* tuota kiskuria ei kannata palkata työhön
goardu, goarddos nylkyrimäinen, ahne, kohtuuton (vaatimuksissaan)
goargat, goargadis/gorges mahtaileva, pöyhkeä, koppava; korskea, mahtava, komea, upea, *goargadis biila* komea auto, *goargadis gákti* upea lapintakki, *goargadis gárdin* korskea kartano
goarggasmuvvat tulla mahtailevammaksi, pöyhkeämmäksi; tulla korskeammaksi, mahtavammaksi, komeammaksi
goarggastallat mahtailla, pöyhkeillä
goargguhit tehdä hienoksi; *goargguhit iežas* (+ kom.) kunnostautua (jossakin)
goargŋu (adj.) kiipeävä; sauvova; jokeen nouseva (esim. lohesta, meritaimenesta)
goargŋu (subst.) kiipeäjä; sauvoja
goargŋuladdat kiivetä, kavuta (nopeasti, useista) / sauvoa (nopeasti, useista); lähteä sauvomaan (useista)
goargŋulit kiivetä, kavuta (nopeasti) / sauvoa (nopeasti); lähteä sauvomaan / lähteä nousemaan (vaelluskalasta)
goargŋunbuidi rasvaevä (lohikaloilla)

goargŋunguolli vaelluskala (esim. lohi, meritaimen)

goargŋgunšaddu köynnöskasvi

goargŋut kiivetä, kavuta, kivuta; sauvoa (ylävirtaan); nousta (vaelluskalasta)

goargočoarvi pöyhkeä, mahtaileva henkilö; *lea oalle goargočoarvi* on aikamoinen mahtailija

goargohan'ŋá pulska-alli, allihaahka

goargu sukunimi; kunnia, arvo, *goarggus atnit* arvostaa; turhamaisuus

goargut tulla mahtailevaksi, tulla ylimieliseksi

goarideapmi laiminlyönti

goaridit riuduttaa, kurjistaa; kuolettaa (lainaa); laiminlyödä, lyödä laimin

goarjedit maata (kerälle kiertyneenä, käppyrässä; koiraeläimistä)

goarjagasas (adv.) ~ **goarjagis** (adv.) ~ **goarjjis** (adv.) makuulla (koiraeläimistä)

goarjagassii (adv.) ~ **goarjagii** (adv.) ~ **goarjut** (adv.) makuulle (koiraeläimistä)

goarjât maata (kerälle kiertyneenä, käppyrässä, koiraeläimistä)

goarjedit korjata (talteen); *goarjedit eret* teurastaa (esim. poro); korjata ehjäksi (R)

goarjjasadji makuupaikka (koiraeläimen); *diekko lea leamaš gumppe goarjjasadji* tuossa on ollut suden makuupaikka

goarjut käpertyä makuulle (koiraeläimistä); *beana goarjjui uksanjálbmái* koira käpertyi makuulle oven suuhun

goarka korkki; *goarkaskruva* korkkiruuvi

goarkagii (adv.) tulelta nostetuksi (esim. keittoastiasta)

goarkagis (adv.) tulelta nostettuna (esim. keittoastiasta)

goarkagoarvvet verkonkoho (korkista)

goarkalit kohottaa, nostaa (vähän ylemmäksi; kattilaa tulella); loitontaa (vähän; kattilaa tms. tulella)

goarkat kohottaa, nostaa (ylemmäksi; kattilaa tulella); loitontaa (kattilaa tms. tulelta)

goarkit hipaista, viistää

goarkŋastit kiivetä nopeasti (esim. tuolille); sauvoa (ylävirtaan, nopeasti)

goarkŋohahtti kiivettävissä oleva, *goarkŋohahtti várrevielti* kiivettävissä oleva vuorenrinne; sauvottavissa oleva, *goarkŋohahtti geavŋŋis* sauvottavissa oleva köngäs

goarkŋohit noutaa tai kuljettaa kiipeämällä; noutaa tai kuljettaa sauvomalla

goarkŋuhit kiivetyttää, panna kiipeämään; soveltua kiivettäväksi / sauvottaa, panna sauvomaan; soveltua sauvottavaksi

goarpa korppi

goarpmastit kiivetä nopeasti (esim. tuolille)
goarpmohahtti kiivettävissä oleva
goarpmohit noutaa tai kuljettaa kiipeämällä
goarpmuhit kiivetyttää, panna kiipeämään; soveltua kiivettäväksi
goarpu korppu
goarra kuoro; *goarralávlun* kuorolaulu
goarrat, goarradis/gor´res koreileva; kopea, nirso
goarrálat talvitie (vinosti laskeutuva tai nouseva)
goarrámaš kovan onnen lapsi; pahanilmanlintu
goarránit riutua, raihnaantua; kurjistua, rappeutua; käpertyä (johonkin)
goarriloddi pahanilmanlintu
goar´ru ompelija, vaatturi
goar´ru, goar´rus ahkera ompelemaan
goarrumassii (adv.) ~ **goaruhussii** (adv.) neulotuksi; *goarrumassii ~ goaruhussii oažžut* saada ommelluksi, neulotuksi
goarrumuš neulominen, neulomisen tarve; neulottava (esim. vaatekappale)
goarrun neulominen, ompelu, ompeleminen
goarrunárpu ompelulanka
goarrundeahkki räätälinlihas
goarrunmašiidna ompelukone
goarrunnállu silmäneula
goarrunsearvi ompeluseura; *searvegotti goarrunsearvi* seurakunnan ompeluseura
goarrunskierat (pl.) ~ **goarrunskár´rit** (pl.) ompelusakset
goarrunsuotna suonirihma
goarrut ommella, neuloa; *goarrunláhkai* ommeltavaksi, neulottavaksi, *goarrut gápmagiid* ommella nutukkaita, *gámagoarudettiin giedat vigget boatkuluvvat* nutukoita neuloessa kädet tahtovat kipeytyä
goarta ~ koarta kortti; *goartapáhkka* korttipakka, *goartastohkka* korttipakka
goartil majapaikka, kortteeri; kortteli (kaupungissa)
goartil vaaksa
goartilastit majailla, kortteerata; mitata vaaksalla, vaaksoa
goartoloddi pahanilmanlintu; *dat dat lea dakkáraš goartoloddi!* se se on sellainen pahanilmanlintu!
goartu pahanilmanlintu

goartudit tehdä (pahoilla aikeilla) joku huono-onniseksi

goartut tulla huono-onniseksi, tulla taiotuksi

goaruhit neulottaa, panna neulomaan, ompelemaan; neulottaa, pitää neulomassa, ompelemassa

goarvanit käpristyä (nahan reunasta, tuohesta tms.)

goarvasit sattua käpristymään (nahan reunasta, tuohesta tms.)

goarvebárru särkyvä aalto (joka lyö vettä veneeseen)

goarveskálvi kielekekinos, lumikieleke (iso)

goarvi seinämä (ulkoneva), ulkonema (suuri), kieleke (kalliossa, töyräässä, kinoksessa tms.)

goarvvagit käpristyä (nahan reunasta, tuohesta tms.)

goarvvastit olla käpristyneenä (nahan reunasta, tuohesta tms.)

goarvvehit käpristyä (äkkiä)

goarvvvet verkonkoho (tav. tuohinen)

goarvvil (adv.) kielekkeellä, jossa on suuri kieleke, ulkonema; *diet bákti lea diekko goarvvil* tuossa pahdassa on sillä kohtaa kieleke

goas (adv.) jolloin, kulloin; *beaivi, goas oidnen du vuosttas háve* päivä, jolloin näin sinut ensimmäisen kerran

goas (adv.) milloin, milloinka, koska; *goas nu* joskus, *goas beare ~ fal ~ ihkinassii* milloin tahansa, *feara goas* vähän milloinkin

goasge (adv.) konsanaan; *láhttii dego dálueamit goasge* käyttäytyi kuten talonemäntä konsanaan

goasge (adv.) ~ **goas'sige** (adv.) ~ **goas'sege** (adv.) koskaan, milloinkaan

goasihit kahahtaa, rapsahtaa; *goikelasta goasihii juolggi vuolde* kuiva lehti kahahti jalan alla

goasii (adv.) ~ **goase** (adv.) melkein, miltei; *goasii láhppo dohko meahccái* miltei eksyy sinne korpeen

goaskeáhkku isoäidin vanhempi sisko

goaskebealle tätipuoli (äidin vanhempi sisarpuoli)

goaski täti, äidin vanhempi sisko tai vanhempi naisserkku; nuoremman sisaren tai naisserkun lapsi (tädilleen)

goaskin kotka, maakotka

goaskit nuoremman sisaren tai naisserkun lapsi (tädilleen)

goaskkástallat (soapmásiin) täditellä jotakuta, kutsua jotakuta *goaski*:ksi

goaskkážan tätiseni (äidin vanhempi sisko tai naisserkku), rakas tätini!

goasohas kosatus, urosporo viidentenä talvena

goassa kahina, rapina

goassat kahista, rapista

goassáš ~ goassá mihinkä aikaan kuuluva, minkä aikainen; *goassá biila dát lea dus?* milloin olet hankkinut tämän auton?

goassáži mihin mennessä; *goassáži gáttát su máhccat?* mihin mennessä luulet hänen palaavan ?

goassáži mistä lähtien; *goassáži son lea ássan dán gilis?* mistä lähtien hän on asunut tässä kylässä?

goassu (R) viileä sää (kevätkesällä, kun ei ole vielä lehteä)

goassudit saada kiintymään

goassut kiintyä (eläin ihmiseen, ihminen esineeseen)

goastadit kyetä kuljettamaan jokin johonkin

goastat kyetä kulkemaan johonkin, jaksaa kulkea johonkin

goastebiergu kuivaliha (kesän yli säilytetty)

goastebuoidi kuivatali (ylivuotinen)

goastemális kuivalihakeitto

goastepárra susipari (vihkimättömänä elävästä parista)

goastit (R) kostaa

goasttádus kustannus, *su goasttádusain* hänen kustannuksellaan; kustantamo

goasttášit pitää ylivuotisena, eltaantuneena (kuivalihaa, kuivakalaa tms.)

goasttideaddji kustantaja

goasttideapmi kustannus, kustantaminen

goasttidit kustantaa (erit. kirjoja)

goasttis, goaste- ylivuotinen, eltaantunut (kuivalihasta, kuivakalasta tms.)

goastu (R) kosto

goastut eltaantua (lihasta, kalasta, talista)

goasuiduvvat (soapmásii, masa nu) kiintyä (johonkuhun, johonkin paikkaan)

goatnahit värjöttää, värjötellä, hytistä (kylmissään)

goatnas, goadne- viluinen, värjöttävä; saamaton

goatnil koste, virraton paikka joessa; *jor´regoatnil* akanvirta

goatnilastit muodostaa koste, virraton paikka

goattásmuvvat tulla joustamattomaksi, kovemmaksi (esineestä); tulla peräänantamattomaksi, tulla tiukemmaksi (ihmisestä)

goattis ~ goattus joustamaton, peräänantamaton (ihmisestä); joustamaton, tiukka (esineestä)

goattočeabet kohdunkaula

goattočotta kohdunsuu

goattosuddu perisynti

goattu kohtu

goavádat porokatokevälle tyypillinen kylmä sää

goavásmuvvat muuttua ankarammaksi (olosuhteista)

goavášit pitää olosuhteita liian ankarina

goavccuhit (masa nu) takertua, tarrautua (johonkin)

goavddil (adv.) komollaan, kohollaan, niin että alla on tyhjä tila

goavddis noitarumpu, kannus

goavddustuhttit hämmästyttää, tyrmistyttää

goavddustuvvat hämmästyä, tyrmistyä

goavdi katos; komo

goavhli gč. **skoavhli**

goavis (-is) ankara (olosuhteista); kovasydäminen

goavkanit raottua, aueta (raolleen)

goavki ~ goavku rako (esim. oven)

goavkkagit raottua (ovesta, kannesta tms.)

goavkkas, goavke- raollaan oleva (esim. ovesta)

goavkkáš rakonen (esim. oven)

goavkkil (adv.) raollaan, raolleen (pysyvästi)

goavkkuhit raotella, pitää raollaan

goavkut (adv.) raollaan (hetkellisesti)

goavrát köyristellä, olla köyryssä

goavrragit köyristyä

goavrras, goavre- köyry, köyryselkäinen

goavrril (adv.) köyryssä, köyryyn kasvaneena (esim. koivunrungosta)

goavrruhit ~ goavrut kävellä köyryssä ja isokokoisena

goavrut (adv.) köyryssä (hetkellisesti)

goavššas (-is) kalvakka, kalpea

goavššastuvvat käydä kalvakaksi, kalpeaksi

goavvejahki katovuosi (poronhoidossa)

goavvelihkku epäonni

goavvi, goaves ankara (olosuhteista), kova (säästä, vuodenajasta); tyly, kova, häikäilemätön

goavvi katokevät (poronhoidossa); porokato, porotuho; koettelemus
goavvivuohta ankaruus; tylyys, kovuus, häikäilemättömyys
goazahit jarruttaa
goazan jarru; *goazančuovggat* (pl.) jarruvalot, *goazanduolmman* jarrupoljin
goazasteapmi jarrutus, jarruttaminen
goazastit jarruttaa (äkkiä)
gobadit koverrella, kaiverrella
gobagit painua kuopalle, painua notkolle, mennä kuopalle
goban koverrin
gobas, gohpe- kovera
gobastat koverre, koverrusjälki
gobádat notkelma, painanne (matala)
gobba (R) vaarannyppylä
gobbabis´su suusta ladattava kivääri
gobbagahpir (R) naisenlakki (korvukseton, matalahko)
gobbalákču suursukeltaja (kovakuoriainen)
gobbá kovakuoriainen
gobil (adv.) kuopalla, kuopalle (pysyvästi)
gobmái, gobmás kummitteleva (paikasta); kammottava
gobmát maata suullaan, maata alassuin
gobmebáiki paikka, jossa kummittelee
gobmi kummitus, aave, haamu
gobmidit kummitella
goddalit tappaa (useampia); yrittää tappaa, *mojiid goddalit* pidätellä hymyä
goddalus murhayritys, tapon yritys
goddádat peuran talja
goddebealljerássi (bot.) konnanulpukka
goddebeallji peurakorva (merkitsemätön poro tai poronkorva)
goddebivdu peuranpyynti
goddegiella peuranansa
goddemiessi peuravasa (merkitsemätön poronvasa); peuravasa
godderoggi peurakuoppa
goddesarvvis peurahirvas
goddesáhpán sopuli, tunturisopuli

goddet pyytää peuroja

goddevaš tappava; *goddevaš jaskatvuohta* tappava hiljaisuus

goddi peura

goddi tappava, kuolettava; tappaja, surmaaja, murhamies

goddil (-is) hyvin tappava (esim. veitsi)

goddiluvvat villiintyä (eläimistä); *sávzačora lei oalát goddiluvvan* lammaslauma oli täysin villiintynyt

goddin tappo, tappaminen; saalistus, saaliin saanti

goddinčalbmái (adv.) tappamismielessä, murhaavasti (katsoen)

goddit tappaa, surmata; saada saalista (erit. kalaa); antaa saalista (esim. verkosta, järvestä), pyydystää (verkosta); kalvaa, painaa (erit. saumasta); pistää (korttipelissä)

goddjet seestyttää (taivaanranta), tehdä sees (taivaanrantaan); vaimentua (hieman, lumipyrystä)

goddot tulla tapetuksi; joutua saaliiksi (kalasta, riistasta); hankautua, painua kunteille (ihosta); palaa (pesäpallossa)

goddu tikki (korttipelissä); pistokortti, tikkikortti

goden pontikka; *godenvuošši gávnnaahalai* pontikankeittäjä kärehti

godjat, godjadis/goddjes siro, nätti, söpö; *goddjes nieiddaš* söpö tyttönen

godogeiddo pontikka (länsimurteissa)

gođa kude, kudelman

godahit kudettaa, pitää kutemassa; pyytää kutuaikana verkolla kaloja

godáhat kutomo

godán kudelman (keskeneräinen)

goddat ~ goddit kutea; *godđan* kuteminen

godđásit kutoutua, nivoutua; *diet plánat godđásit oktii* nuo suunnitelmat nivoutuvat yhteen

godđi kutoja, neuloja

godđin kutominen, kudonta, neulominen; *godđingeahpa* kutomakäpy, *godđinindustriija* kutomateollisuus, *godđinmašiidna* kutomakone, *godđinsággi* kudinpuikko

godđit kutoa, neuloa

godđu kutu; *godđoguolli* kutukala, *godđonjuorra* kutumatalikko, *godđosadji* kutupaikka

godihit kudottaa, neulottaa; *godihii šearffa siessásis* neulotti kaulaliinan tädillään

godus kudottava esine; neule, kudelman; kutominen, kudonta; kudos (elimessä), *deahkkegodus* lihaskudos

godusgolggus kudosneste

gognet täyttää (tila, johon pitäisi mahtua muutakin), viedä kaikki tila (jossakin); *it galgga gognet daiguin doabbariiguin dan áitti* älä täytä niillä kampeillasi sitä aittaa

gohan (adv.) kunhan

gohccástallat heräillä (vähin erin)

gohccát herätä

gohccevaš valpas, virkeä, tarkkaavainen; *gohccevaš bártnáš* tarkkaavainen pikkupoika

gohcci valveilla olija; valvoja, tarkastaja

gohcin valvominen, valvonta; *gohcineiseváldi* valvontaviranomainen,

gohcingeatnegasvuohhta valvontavelvollisuus, *gohcinorgána* valvontaelin, *gohcinváldi* valvontavalta, *gohcinvuogádat* valvontajärjestelmä

gohcit valvoa, olla valveilla; päivystää, *gohcci doavttir* päivystävä lääkäri

gohcu valvominen, valve; *gozuid alde* hereillä, valveilla

gohcut (R) ripustella

gohččui, gohččos nokinen; *gohččos suovvabohcci* nokinen savupiippu

gohččumat (pl.) kutsunnat

gohččun käsky, komento; kutsu

gohččunfápmu määräysvalta

gohččunvuohki käskytapa, imperatiivi

gohččut käskeä; kutsua (luokseen); kutsua (joksikin), nimittää

gohči puukonnysä

gohčodannamma kutsumanimi, puhuttelunimi

gohčodit kutsua (joksikin), sanoa (joksikin, jollakin nimellä); komennella, käskeä (monta kertaa), *ii dárbbáš mu gohčodit* ei tarvitse minua komennella

gohčohallat saada käsky (johonkin tai tekemään jotakin); saada kutsu johonkin, tulla kutsutuksi johonkin

gohčokeahtes (attr.) kutsumaton; *gohčokeahtes guos'si* kutsumaton vieras

gohčostat käskyläinen, lähetti, juoksupoika

gohču noki

gohčuhit kutsuttaa; *gohčuhii mu iežas lusa* kutsutti minut luokseen

gohčuhit käskeä (intensiivisesti), käskemällä käskeä

gohčus tehtäväksianto; välttämättömyys, tarvis; käskyläinen

gohčustit käskeä (nopeasti)

gohčustus kutsumus; *gohčustusámmát* kutsumusammatti, *gohčustusbargu* kutsumustehtävä, kutsumustyö

gohkal kehräpuu, rukinlapa

gohkket gč. **kohkket**

gohmát (pl.) ~ **gomát** (pl.) kohmelo, krapula; *guhkálaš festema manjá ledje garra gohmát* pitkällisen juhlinnan jälkeen oli kova kohmelo

gohmelus kohmelo (länsimurteissa)

gohpalas innokas kovertamaan

gohpalas gč. **skohpalas**

gohpalastit kovertaa (nopeasti vähän tai vähän aikaa)

gohpalastit gč. **skohpalastit**

gohpat kovertaa, kaivertaa (ontoksi)

gohpečiehka (geom.) kovera kulma

gohpeheavval kouruhöylä

gohpeluovččan kourutaltta

gohpevudot koverokantainen

gohpi kuoppa, syvennys, painanne; notko, notkelma, monttu / ruuhi (höyläpenkissä), kouru

gohpolas tahmea

gohppa ~ **gohppu** kuppi; *gohpa dievva* kupillinen, *guovtte gohpa dievva* kaksi kupillista

gohppalahkki ~ **gohppolahkki** puoli kuppia; *njor´res munnje gohppalahki káfe* lorauta minulle puolikupillista kahvia

gohppái, **gohppás** kuoppainen, *gohppás ájaguorra* kuoppainen puronvarsi; painanteinen; syvänteinen

gohppi merenlahti (pyöreähkö); myös paikannimissä (esim. Gohppi = Torhop)

gohrat kaakki, koni; kulunut teräkalu (veitsi, kirves, saha)

gohtalaš goottilainen

gohttá leivonnainen, viineri, torttu

gohttáláibi rusinapulla

gohttehat leiripaikka, leiri

gohttet pystyttää kota tai telttä, leiriytyä

goidadit laimentaa (juomaa, saarnaa jne.), miedontaa

goidat laimentua, laimeta (juomasta, saarnasta jne.), miedontua

goidár ~ **goidoš** nahjus, vätys

goidárástit nahjustella, vätystellä

goiddas, **goida** laiha (kahvista); laimea (saarnasta, puheesta); vetämätön (ihmisestä)

goiddildit ~ **goidošit** olla vetämätön, käyttäytyä vetämättömästi, vetelehtiä

goigáras maleksija, vetelys

goigárastit ~ **goiggardit** maleksia, vetelehtiä

goiget kuukahtaa, kuolla kupsahtaa

goikadeapmi kuivatus, kuivattaminen; paistaminen (leivän tms.)

goikadit kuivattaa, panna kuivumaan; paistaa (leipää, pullaa)

goikadus kuivike

goikalit kuivahtaa

goikaluvvat (masa nu) janota, haluta, mieliä (jotakin)

goikat kuivua; tulla janoiseksi; kuivettua, laihtua (kuivakaksi), paistua (leivästä, pullapitkosta)

goikásit (adv.) kuivasti, puisevasti; *muitalattai goikásit* kertoili puisevasti

goikebiergu kuivaliha

goikedálki pouta

goikefierran dyyni

goikegál'lu tosikko

goikeguolli kapakala

goikejulggiid (adv.) kuivin jaloin

goikemielki kuivamaito (erit. juoksutusmahassa kuivattu)

goiken kuivaus, kuivaaminen

goikerievdni ~ **goikerievdna** muro, aamiaismuro

goikesaišaddu kuivakkokasvi

goiket kuivata (esim. pyyhkimällä), tyhjentää (nesteestä, kokonaan)

goikevaš (rel.) janoava; *goikevaš ipmilsátnái* janoava jumalansanaan

goikil (-is) helposti kuivuva; *goikilis báidi* helposti kuivuva paita

goikkahit janottaa; *miison mu nu goikkaha?* mikähän minua niin janottaa?

goikkádat kuivuus, pitkälinen kuiva sää

goikkádatadjágas (biol.) kuivahorros

goikkár kuivuri, kuivain; *vuoktagoikkár* hiustenkuivain

goikkášit pitää jotakin liian kuivana; *goikkášii dan gietti* piti sitä niittyä liian kuivana

goikkehit ~ **goikkihit** kuivahtaa

goikket karvakenkä, nutukas

goikketsiivu nutukaskeli (ensimmäisten pakkasten jälkeen); *de lea viimmat goikketsiivu* nyt on viimeinkin nutukaskeli

goikkis kuiva maa; *goikásis* kuivilla, kuivalla maalla, *goikásii* kuiville, kuivalle maalle

goikkis, goike- kuiva; mehuton, puiseva, kuiva

goikkisvuohta kuivuus (ominaisuutena); luissevuus, mehuttomuus, puisevuus

goikkodit tipahdella (pisaroista, vedestä tms.)

goikkon tippuri

goikot olla alttiina tippuvalle vedelle, mennä pilalle tippuvan veden takia

goiku jano, *sus lei goiku* häntä janotti, hänellä oli jano; kuivatus (esim. ilmassa); pouta; tarve (johonkin), *ruhtagoiku* kova rahantarve

goirrastuvvat jäädä puolikypsäksi, paistua huonosti (leivästä)

goistet kaivaa, kuopia (lunta, hiekkaa tms.) / ammentaa; ottaa (esim. lihaa) kattilasta, padasta tms.

goittot (adv.) ~ **goit** (adv.) kuitenkin, *vulggii goittot* lähti kuitenkin; ainakin, *goittot son áigu vuolgít dohko* ainakin hän aikoo lähteä sinne; vähintään, *dohko lea goittot moadde*

kilomehtera sinne on vähintään pari kilometriä

goittotge (adv.) ~ **goitge** (adv.) kuitenkaan; ainakaan

goivet ammentaa (kerran), kahmaista (kauhalla), kauhaista

goivvodit ammennella, kauhoa (nestettä), kaivella

goivvohat kaivanto, oja

goivvon kaivin, kaivuri

gokčagahas (adv.) peitossa, peityksissä

gokčagassii (adv.) peittoon, peityksiin

gokčan peittäminen, kattaminen; kate

gokčašuvvat ~ **gokčaluvvat** peittyä

gokčat peittää; sulkea (ovi); tukkia (aukko); kattaa, käsittää (jokin asia tai alue)

gokčevaš kattava, riittävä (ehto tms.)

gokči kattava

gokčot peittyä, tulla peitetyksi, jäädä peiton alle

gokču kate

gokko (adv.) josta, mistä, mitä kautta, jota kautta

gokko (adv.) mitä kautta, mistä (ohi), *gokko nu* jotakin kautta, jostakin (ohi); missä (osapuilleen), millä seuduin, missä kohdin, *gokko nu* jossakin, jossakin kohdin, *dat lea gokko nu nuppe beal joga* se on jossakin toisella puolen jokea

gokkoge (adv.) mitään kautta, mistään (ohi); miltään kohdin, missään, missään kohdin

gokkoge (adv.) ~ **gokkonai** (adv.) mitäkin kautta, mistäkin (ohi); missäkin kohdin

goksa (R) kuri, kurinpito

goksat nitoa (verkonkiveksen tuohi), tehdä (tuohiastia); harsia kokoon, kyhätä, näperrellä, näpertää

gokset (R) pitää kurissa, kurittaa

goksit (soapmása) etuilla jonkun suhteen, jättää joku ilman, viedä leijonanosa (ruoasta tms.) niin ettei toiselle jää tarpeeksi tai ollenkaan

goksot jäädä vähille muiden viedessä jollekulle kuuluva osa; *goksui dan árbejuogus* jäi vähille siinä perinnönjaossa

golahanloatna kulutuslaina

golaheaddji kuluttaja

golaheapmi kulutus, kuluttaminen

golahit kuluttaa, käyttää (vähiin tai loppuun)

golahus kulutus; kulu

golastuvvat kulua vaivoin (ajasta)

golár heittiö, lurjus

golbma kolme, *golbma girjji* kolme kirjaa, *golmmaid golmmaid* kolme kerrallaan, kolmittain (muista kuin ihmisistä)

golbmačeallun kolmiloikka

golbmačiehkka kolmikulmio, kolmio

golbmačiehkasárggon kolmioviivain

golbmačuodi kolmesataa

golbmačuodis kolmensadan (ihmisen) joukko, kolmesataa ihmistä; *mii leimmet doppe golbmačuodis* meitä oli siellä kolmesataa

golbmačuojus (mus.) kolmisointu

golbmajuohku ~ golmmajuohku kolmijako

golbmalogi kolmekymmentä

golbmalogis kolmenkymmenen (ihmisen) joukko, kolmekymmentä ihmistä; *golbmalogis ledje boah tán dan čeahkkimii* kolmekymmentä ihmistä oli tullut siihen kokoukseen

golbmanuppelogát kolmastoista

golbmanuppelogis kolmetoista ihmistä, kolmentoista joukko

golbmanuppelohká kolmetoista

golbmaoktasávuohhta (rel.) kolminaisuus, kolmiyhteisyys

golbmaol'íl (-is) kolmiulotteinen

golbmásiid golbmásiid (adv.) kolmittain (ihmistä)

golbmánit jakautua kolmia

golbmii (adv.) kolmesti, kolme kertaa; *lean golbmii fitnan dán dálus* olen kolme kertaa käynyt tässä talossa

goldálas joka tavallisesti poimii parhaat palat (kattilasta tms.); innokas penkomaan, tonkimaan

goldásit nousta pintaan (odottamatta jostakin); palautua mieleen

goldda kullenuotta, kulle

golddáhat keitto tms., josta parhaat palat on jo otettu

golddán jolla on tapana poimia parhaat palat (keitosta tms.); kauha tms. nostin (ruokapalojen padasta nostamista varten)

goldin kullenuottaus

goldit kalastaa kullenuotalla; ryöstökalastaa, tyhjentää (järvi tai joki) kalasta; tonkia, penkoa (löytääkseen), *goldit ságaid* kysellä kuulumisia; valikoida parhaat palat (esim. keitosta)

goldnadit kuihduttaa

goldnat kuihtua, lakastua; kuivettua, näivettyä

golezastit kalauttaa, kopauttaa (esim. kirveenhamaralla) teuras hengiltä (nykyisin kielletty teurastustapa)

golfa golf; *golfet* pelata golfia

golgadat kulkutusverkko, ajoverkko

golgadeapmi kulkuttaminen, ajoverkkopyynti; uitto (puiden)

golgadit kulkuttaa, kalastaa ajoverkolla; uittaa (puita)

golgalas innokas kulkemaan; paha vuotamaan (esim. veneestä)

golgan virtaus, virtaaminen; vuoto, vuotaminen (nesteen)

golganit lähteä kuljeskelemaan

golganmearri virtaama

golgat virrata; kulkea, kuljeksia; juosta, soljua (nesteestä); vuotaa (nestettä)

golggadit virtailla; kuljeksia, vaellella; soljua, solua, juosta (pitkään, nesteestä)

golggahallat kuljetella (jotakuta); uitella (tukkeja)

golggahit kuljettaa; uittaa (tukkeja, joessa); vuodattaa

golggahus vuodatus; *varragolggahus* verenvuodatus

golggihit lähteä virtaamaan (äkkiä); valahtaa, hulahtaa (nesteestä)

golggiidit lähteä virtaamaan; lähteä juoksemaan (nesteestä); joutua virran viemäksi; lähteä kulkemaan (ihmisestä); alkaa vuotaa (silmistä)

golggiidus viemärointi

golggiidusbohcci viemäri

golggirdit pulista

golggodit ~ **golggohuvvat** tulla kulvakoksi, nääntyä, uupua (rykimäaikana, porohirvaasta)

golggot kulvakko, rykinyt porohirvas

golggotmánnu lokakuu

golggotnjázut lokakuun suojasäät (porojen rykimäajalle sattuvat)

golggus neste; *golggosdásseaddu* nestetasapaino, *golggosgealddus* nestejännitys

golgguslaš ~ **golgoslágan** nestemäinen

golgi ~ **golgil (-is)** virtaava; juokseva (nesteestä)

golgobahta ~ **golgodinga** ~ **golgoseahkka** ~ **golgoseaibi** kulkija (joka on aina menossa)

golgodávda kulkutauti

golgogávpejas kulkukauppias

golgolaš kulkuri, maankiertäjä

golgosii (adv.) heitteille; *gártat golgosii* joutua heitteille

golgosis (adv.) heitteillä; *leat golgosis* olla heitteillä

golgu virtaus; kulku

golgu, **golggos** (R) joutilas, toimeton

golgui, **golgos** kulkuri, kuljeksiva, menevä (joka ei pysy kotonaan); *golgos dinga*

kuljeksivainen tyyppi

golihit kulua nopeasti, hujahtaa (tavallisesti ajasta)

golka poronkello (iso)

golkehallat joutua purjehtiessa tyyneen ilmaan

golkehit tyynnyttää

golkestiit tyynyä (äkkiä tai vähäksi aikaa); *golkestii ja fas biekkastii* tyynyi hetkeksi ja taas rupesi tuulemaan

golket tyynyä, tehdä tyyni ilma

golladiit kuluttaa (aikaa, ruokaa, rahaa tms.)

gollan kuluminen

gollas, **gol'le-** kultainen, kullalta näyttävä, kullan oloinen

gollat kulua (ajasta, esineistä, ruoasta); *gollan* kulunut

gol'lái, **gol'lás** hyvin kultapitoinen (esim. maaperästä)

gol'lásaš kultainen

golláš silmäterä

gol'lebahta kiiltokärpänen

gol'lebeibboš ~ **gol'lecizáš** tikli

gol'lebihtta kultakimpale; vähän kultaa, pieni määrä kultaa
gol'lecihci kultasirkku
gol'lečalbmi kultajyvä, kultahippu
gol'lečeahppi kultaseppä
gol'lečoaltu kultakimpale
gol'ledoidi kullanhuutoja
gol'legoaivu kullankaivaja
gol'legorri kultainen leikkaus (matematiikassa)
gol'lehamster kultahamsteri
gol'lehit kullata; kultauttaa
gol'lehus kultaus
gol'leirta kultahippu
gol'lemedállja kultamitali
gol'lemiidna kultakaivos
gol'len kultaaminen, kultaus
gollen kultasormus (erit. kihla- tai vihkisormus)
gol'lenarti (bot.) kultarikko
gol'lerássi (bot.) rentukka
gol'lerávdi kultaseppä
gol'leroggi kullankaivaja
gol'leruohtas porkkana
gol'lesuorpmas kultasormus
gol'let kullata
gol'levárri tuonela; *gol'levári duohkai* manan majoille
gol'li kulta
gol'lil (-is) kuluva (ajasta, esineistä)
gollodit kimaltaa, kimmeltää
gol'lolagaid (adv.) peräkkäin kytkettyinä (peräkkäin sidotuista taakkaporoista)
gol'lolas peräkkäin kytkettyinä oleva (peräkkäin sidotuista taakkaporoista)
gollolas palelevainen
gollostallat sitoa peräkkäin (taakkaporoja tms.)
gollu kulu, kulunki, kustannus
golluárvvostallan kustannusarvio
golludit kullata (erit. aurinko maisemaa)

golluštit kimallella (muuten tummasta esineestä), kimaltaa, kimmeltää
golmmabeaivásaš kolmipäiväinen; *golmmabeaivásaš kulturdoalut* kolmipäiväinen kulttuuritapahtuma
golmmaborat kolmisärmäinen
golmmačiegahas (geom.) kolmio
golmmačiegat kolmikulmainen
golmmageardán ~ golmmageardásaš kolminkertainen
golmmagonagasbeaivi loppiaainen
golmmahas (geom.) kolmio; *golmmahasmihtideapmi* kolmiomittaus (maanmittauksessa)
golmmaid golmmaid (adv.) kolmittain (muista kuin ihmisistä)
golmmajahkásaš kolmivuotinen; kolmivuotias
golmmalahkat kolmijakoinen (esineestä tms.)
golmmalohjahkásaš kolmikymmenvuotinen; *golmmalohjahkásaš soahti* kolmikymmenvuotinen sota
golmmanjunat kolmikärkinen (esim. koukku)
golmmaoasat kolmiosainen
golmmaoktasaš (rel.) kolmiyhteinen; *golmmaoktasaš Ipmil* kolmiyhteinen Jumala
golmmaolat kolmiulotteinen
golmmas kolmikko, kolme ihmistä, kolmen joukko; *diet golmmas dat gávdne daid dološ vistebázahusaid* tuo kolmikko se löysi ne vanhat rauniot
golmmasárgásaš (mus.) kolmiviivainen
golmmatál'la (N) kolmonen
golmmeš kolmonen; *golmmežat* kolmoset (esim. korttipelissä)
golmmet (geom.) kolmio
golnnas, goldna kuihtunut, nahistunut; kuivettunut, näivettynyt
golnneš häntäluu
golnnihit kuihtua nopeasti, kuivahtaa (kukasta)
gološ (-is) kylmänarka (ihmisestä); *lea hui gološ, il'lá stobus bivvá* on hyvin kylmänarka, hädin tuskin tuvassa tarkenee
golpat (+ ill.) kyllästyä (johonkin ruokaan), tulla nirsoksi (jollekin ruoalle)
golpi nirso ihminen; *golpi guollái* nirso kalalle
golppan nirso ihminen (jonkin ruoan suhteen)
golppas, golpe- kyllästynyt (johonkin ruokaan), nirso (jollekin); haluton (johonkin)
golve kolvi, tinauskolvi

golvet kumota, kääntää (vene talviteloilleen, pohja ylöspäin)
gomaidit kumista
gomáhus vallankumous, kumous
gomiheaddji kumoaja (toimenpiteen)
gomihit kumota, kaataa (kumolleen); kaataa (hallitus)
gom´ma ~ gum´ma kulho
gomogazzii (adv.) täyttä vauhtia laukaten
gomohallat ~ gomáhallat kaadella (astioita, kulkuneuvoja tms. kumolleen)
gomolassii (adv.) ~ **gopmolassii** (adv.) alassuin, suullaan, kumollaan, nenälläan
gomu- kumollaan oleva; jyrkkä; sivulta kulunut, lintassa oleva (nutukas tms.)
gomugáma linttakenkä
gomuhit kumota (alassuin), kääntää alassuin, kaataa kumolleen; kaataa vatsalleen
gomuidja loppukesän tai alkusyksyn pilvinen yö
gomuoivviid (adv.) allapäin; pää painuksissa, silmät alas luotuina, *váccašii gomuoivviid šiljus* asteli pää painuksissa pihamaalla
gomuštit kyyristyä, kumartaa; heittäytyä suulleen
gomuvuohta avaruus
gonagas kuningas; *Norgga gonagas* Norjan kuningas, *ráfi gonagas* rauhan ruhtinas (rel.)
gonagasbárdni kuninkaanpoika, prinssi
gonagasbearaš kuningasperhe
gonagasčolči (bot.) kaarlenvaltikka
gonagasfiskár kuningaskalastaja
gonagasgárdin kuninkaankartano
gonagashoavva hovi, kuninkaanhovi
gonagasivdnenjuolgat kuningasvärisuora (pokerissa ja muissa korttipeleissä)
gonagaslaš kuninkaallinen; *gonagaslaš majesteahтта* kuninkaallinen majesteetti
gonagasmielat kuningasmielinen
gonagasnieida kuninkaantytär, prinsessa
gonagaspárra kuningaspari (kuningas puolisoineen)
gonagasreabbá kuningasrapu
gonagasriika kuningaskunta
gonagasváldi kuninkuus, kuningasvalta
gonagasviessu kuningashuone
gone koni, kaakki

gonorea tippuri

gonstošeadđji temppuiliija, konstailija; huijari, puoskari, loitsija, velho

gonstošit temppuilla, konstailla; *suinna ii heive gonstošit* hänen kanssaan ei sovi temppuilla

gonte kontti

gontolas koukkupolvin köpöttäjä

gonge kunkku, kuningas (korttipelissä)

gonggas kumina, jyminä

gonggihit kumahtaa, jymähtää

gongguhit kumistaa

gongin kumina, kumiseminen, jyminä, jymiseminen

gongit kumahdella, kumista (kuten tyhjä tynnyri), jymistä

gonkánit ~ gongánit mennä vararikkoon

gonkehit ~ gongehit saattaa vararikkoon

gopma kumu, kumina

gopma tuuli, mieliala; *bahán gomas* huonolla päällä, huonolla tuulella, *bahán gopmii*

huonolle päälle, huonolle tuulelle

gopmahallat ~ gopmohallat kummitella

gopmalassii (adv.) kuono maassa; *boazu guohtu gopmalassii* poro kaivaa (jäkälää) kuono maata vasten

gopmalat rinne (jyrkkä, matalahko), törmä

gopman kummitus

gopmaruššat kyyhötellä, kyykistellä

gopmat kumista

gopmánit kaatua, mennä kumoon (astiasta, kulkuneuvosta tai sen sisällöstä); kumoutua (esim. määräys); kaatua (esim. hallitus)

gopmárdallat kumarrella

gopmirdastit kumartaa (nopeasti), nyökätä

gopmirdit kumartaa

gopmulit laskeutua (suulleen esim. juomaan purosta); kaatua, tuupertua suulleen, vatsalleen; kuolla, kuukahtaa

gopmut (adv.) kumossa, alassuin, suullaan, vatsallaan, *oadđit gopmut* nukkua vatsallaan; lintassa, toiselta puolen kulunut (nutukkaasta tms.)

gopmutlovttahus etunojapunnerrus (voimisteluliike)

goppás ~ goppát koppakuoriainen, kovakuoriainen

gorálaš suhteellinen

gorálašvuohta suhteellisuus; *áššiid gorálašvuohta* asioiden suhteellisuus

gorbmestit kiivetä nopeasti (esim. tuolille)

gorbmet kiivetä (kerralla, nopeasti)

gorbmoladdat kiipeillä (ripeästi)

gorddet (bot.) järvi- tai kirjokorte

gordesuoidni (bot.) korte

gordneáiti vilja-aitta

gordnebealdu viljapelto

gordnebuvtta viljavalmistus

gordnecihci harmaasirkku

gordnečalbmi jyvä (viljan)

gordnečanus lyhde

gordnegarra ~ **gordneskabus** lese

gordnegihppu tähkä

gordnegilvagat (pl.) siemenvilja

gordnehirsa hirssi

gordnenmašiidna puimakone

gordnenvisti puimala, riihi

gordneoaivi tähkápää

gordneráddji leikkuupuimuri

gordnerádján viljankorjuu

gordnešaddu viljakasvi

gordnešládja viljalaji

gordni vilja

gordot paistua (loisteella, vartaassa)

gore ~ **kore** kori, vasu

goreheapme, **gorehis** suhteeton; *gorehisvuohta* suhteettomuus

gorespábba koripallo (pelinä; pelivälineenä); *gorespáppastallat* pelata koripalloa,

gorespáppastallan koripalloilu, *gorespáppastal'li* koripalloilija

goret käydä päinsä, soveltua

gorggohallat ~ **gorggostallat** kopeilla, mahtailla, pöyhkeillä

gorgnehat nousemispaikka (jäältä)

gorgneheaddji sauvomisapuri, apusauvoja

gorgnehit kuljettaa sauvomalla; auttaa sauvomaan / kuljettaa kiipeämällä

gorgnestit kiivetä (äkkiä, nopeasti)

gorgnet kiivetä (nopeasti); lähteä kiipeämään / sauvoa (nopeasti); lähteä sauvomaan

gorgnoladdat kiipeillä (ripeästi); sauvoa (ripeästi)

gorgnolas innokas kiipeämään; innokas sauvomaan; jotakin runsaasti jokeen nousevaa (esim. lohesta)

goris (pp.) kannalta, puolesta, *dan goris* siinä suhteessa, siltä kannalta, *sámegiela boahtteáiggi goris* saamen kielen tulevaisuuden kannalta

gorjjodit käpertyä makuulle (useista koiraeläimistä); *vielpát gorjjodedje stohpoláhtái* koiranpennut käpertyivät makuulle tuvan lattialle

gorket korkata; *gorket boahkala* korkata pullo

gorket nostahuhtaa (tulella olevaa kattilaa tms. ylemmäksi)

gorknodeaddji kiipijä

gorknodit kiipeillä; sauvoskella

gorknohat kiipeämispaikka

gorknoldahttit lähteä kuljettamaan kiipeämällä; noutaa kiipeämällä / lähteä kuljettamaan sauvomalla; noutaa sauvomalla

gorodit ommella (pitkään), neuloskella

gorohallat kopeilla, pöyhkeillä; olla (liian) vaativainen

gorohat ompelimo

goroldat neule

gorosmit tulla koreilevaksi; tulla kopeaksi, nirsoksi

gorostat ompelulanka; ommel, tikki; tikki, pistonväli

gorpmodit kiipeillä

gorpmohat kiipeämispaikka

gorpmoldahttit lähteä kuljettamaan kiipeämällä; noutaa kiipeämällä

gorrat kuroa (yhteen); sitoa (yhteen, löysästi)

gorrái (pp.) suhteen

gor´rehat nousupaikka (jäältä maalle)

gorrelohku suhdeluku

gorremaš pahanilmanlintu; jättiläinen (varastelee lapsia laukkuunsa); vilukissa (ihmisestä)

gor´ret kurjistaa, riuduttaa; nousta (jäältä maalle)

gorri (mat.) suhde

gor'rosupmái (adv.) neulotuksi, neulotetuksi; *gor'rosupmái oažžut* saada neulotuksi, neulotetuksi

gorša rotko (pienehkö), kursu, kuru

gortnas, gordne- jyvämäinen

gorut ruho, korento; vartalo, keho, ruumis

gorvet käpristää (koivun tuohta, esim. auringonpaiste)

gorži vesiputous, putous; *Áttángorži* Adamsfossen

gos (adv.) missä, mistä, *gos ásat?* missä asut?, *gos leat eret?* mistä olet kotoisin? / jossa, josta, missä, mistä

gos beare ~ fal ~ ihkinassii missä tahansa

gos nu jossakin, jostakin; *dat lea gos nu Girona bealde* se on jossakin Kiirunan suunnalla

gosa (konj.) johon, jonne, mihin, minne

gosa (adv.) mihin, minne; *gosa leat jođus?* mihin olet menossa?

gosa beare ~ fal ~ ihkinassii mihin tahansa, minne tahansa

gosa nu johonkin, jonnekin; *vulggii gosa nu* lähti johonkin

gosadit yskiskellä, köhiä

gosage (adv.) mihinkin, minnekin, *vulge gii gosage* lähtivät kuka minnekin; kuhunkin suuntaan

gosage (adv.) mihinkään, minnekään, johonkin, jonnekin

gosahat yskä; *gosahatdálkkas* yskänlääke

gosahit yskittää; *mu gosahii* minua yskitti

gosanas yskäisy, yskähdys

gosádit ~ gosihit ~ gossalit yskäistä

gosge (adv.) missäkin, mistäkin; kussakin paikassa, kustakin paikasta

gosge (adv.) ~ **gostige** (adv.) ~ **gostege** (adv.) missään, mistään; *ii gosge* ei missään, ei mistään

goskkeš (adv.) täteineen, tätinsä (äitinsä vanhemman sisaren) kanssa

goskkežat (pl.) täti nuoremman sisarensa lapsen kanssa

gossalas yskiväinen, kova yskimään

gossat yskiä

gosttet kustannus; *su gosttegiin* hänen kustannuksellaan

gosttet (R) akanvirta, koste

gosttiidit maistua tai haista eltaantuneelta

gotihkalaš goottilainen; *gotihkalaš katedrála* goottilainen katedraali

gotka muurahainen; *viššal dego gotka* ahkera kuin muurahainen
gotkkabeassi muurahaispesä, muurahaiskeko
gottašit tappaa (vähin erin); saada saalista (vähin erin); tappaa (toisensa)
gottáhallat (soapmásii) joutua jonkun tappamaksi
gottáiduvvat ~ gottáskit villiintyä (erit. poroista)
gottáldat pistokortti, tikkikortti (korttipelissä)
gottesáhpal (bot.) peuranvirna
gottihit tapattaa
gottildit nitistää
gottodas kunteus, urosporo neljäntenä talvena
gottur kuntura (nimitys yhdestä porosta saataville kutakin lajia olevien tuotteiden määrälle);
suotnagottur suonikuntura, *gámasgottur* koipinahkakuntura
govadas noitarumpu
govadat kuvio
govahallan kuvittelemisen, kuvittelu; kuvitelma
govahallat kuvitella, luulotella; *govahal'lojuv'von* kuvitteellinen
govalaš kuvallinen
govádit kahmaista, siepata
govččahussii (adv.) suljetuksi, kiinni (ovesta); *fidnet uvssa govččahussii* saada ovi kiinni, suljetuksi
govččas peitto; peite, verho; kate
govččasdolgi peitinhöyhen
govččasduollji katetalja (kodan savuaukon päällä)
govččasguolga peitinkarva
govččaslasta verholehti
govččastatlássa peitinlasi
govččoheapme, govččohis kattamaton; *govččohis guorahallan* kattamaton selvittely
govččolaš kattava (esim. selvitys)
govdabáddi ~ govdaoalli laajakaista
govdabealgi pahalainen, piru ("leveäpeukalo")
govdadit (adv.) leveästi, laveasti; mahtaillen, mahtavasti
govdadit antaa kiehua yli, panna kiehumaan yli
govdacierpmádat laajakaistayhteys, laajakaista
govdalasta (bot.) piharatamo

govdalunddot leventelevä, kerskaileva, mahtaileva

govdan ylikiehuminen; ylivuoto

govdat kiehua yli, tulvia yli äyräiden, pulputa yli

govdat, govda/govdes leveä, lavea; leventelevä, mahtaileva

govdánit levetä

govddadit kiehuskella yli

govddahas tupuli, verkkomerkki (vedenpinnalla kelluva)

govddahit kiehuttaa yli (jatkuvasti)

govddáhat kantohanki (keli)

govddástallat levennellä, ylpeillä, mahtailla

govddášit pitää (jotakin) liian leveänä

govddidit leventää, laventaa; laajentaa (leveämmäksi)

govddihit jäädä kellumaan; nousta (äkkiä) pintaan

govddiidit nousta pintaan; *govddiidit millii* juolahtaa mieleen

govddimus levein

govddit leveämpi

govddodanriekkis uimarengas

govddodit kelluskella

govddohallat pysytellä hangen pinnalla

govddohat kelluke, koho, tupuli, ponttooni

govddohatgirdi vesitaso

govddoheapme, govddohis syvällä uiva (veneestä), syväkulkuinen, vähän kantava (veneestä)

govddu (pp./adv.) (tietyn) levyinen, leveydeltään; *ovtta govddu* yhtä leveät

govddus kelluva; matalalla uiva (veneestä); päällimmäinen; ilmeinen

govdet hälvetä (sumusta), kirkastua, seljetä säästä

govdet nousta pintaan tai lähelle pintaa; saattaa veden valtaan

govdil (-is) hyvin kelluva (veneestä, porosta lumella tms.); uimataitoinen

govdilasas (adv.) pinnassa, lähellä pintaa, pinnalla; huomion kohteena, ajankohtaisena

govdilassii (adv.) pintaan, lähelle pintaa, pinnalle; huomion kohteeksi, ajankohtaiseksi

govdnat väljähtyä (ruoasta); vanhentua (leivästä)

govdodat leveys; *govdodahkii* leveyssuuntaan, leveydeltään

govdodatceahkki ~ govddodatgrádda leveysaste

govdodatgierdu leveyspiiri

govdosaš levyinen

govdosii (adv.) näkyville

govdosis (adv.) näkyvillä, näkyviltä

govdu kelluva

govdugeadgi hohkakivi

govdul (-is) matalalla uiva (veneestä)

govdulasttat šaddu kelluslehtinen kasvi

govdunliiva pelastusliivi; *čáziid alde jođedettiin fatnasis galggašedje leat gádjunliivvat*

vesillä kulkiessa veneessä olisi oltava pelastusliivit

govdut kellua, pysyä (veden, lumen tms.) pinnalla; lainehtia

govdut levetä, leventyä

govket raottaa

govkkohallat raotella

govlládit kakaista, oksentaa (kovasti ja äkkiä)

govllon kakoja, oksentelija

govlluhit oksettaa (kovasti), panna kakomaan, oksentamaan (kovasti)

govnnas, govdna väljähtynyt, mauton (ruoasta); vanhentunut, tuoreutensa menettänyt (leivästä)

govsa kuri

govset pitää kurissa, kurittaa

govssahallat ~ govssáhallat ~ govssohallat jäädä vähille muiden viedessä jollekulle kuuluva osa

govttolaš kohtuullinen (vaatimuksissaan); hillitty (pukeutumisessaan) / huokea, edullinen (hinnasta); kohtuullinen, hyväksyttävä (esim. sopimuksesta)

govttolašvuohta kohtuullisuus, kohtuus; edullisuus, huokeus

govuhit kuvittaa; *govuheapmi* kuvitus

govuhit tavoitella lelutellen saalista (ruokaa vaanivista petolinnuista); havitella

govus kuvio

govusskuolffi viirupöllö

govva kuva; kuva, vaikutelma

govvabáddi kuvanauha, videonauha

govvabázzi kuvapatsas, veistos

govvabláddi kuvalehti

govvacuozza kalvo (piirtoheittimen)

govvačeahppi kuvataiteilija, taidemaalari

govvačuollan kuvanveisto

govvačuol'li kuvanveistäjä

govvačuolus veistos

govvadáidda kuvataide

govvadáiddár kuvataiteilija

govvadit (R) kuvata, ottaa valokuva

govvalasta kuvalehti

govvalohkki kuvanlukija, skanneri

govvaráidu kuvasarja, raina; sarjakuva

govvarám'ma kuvakehys

govvaruvtto kuvaruutu (filmissä)

govvateaksta kuvateksti

govvaváldi (S) valokuvaaja

govvádallan kuvaelma

govvádus kuvaus, kuvaaminen

gov'vái, gov'vás ~ gov'vii, gov'ves jossa on paljon kuvia, kirjava, kuvakas; yllätykseks, *diet lei dus gov'ves mitalus* tuo oli sinulta yllätykseks kertomus

gov'vát käydä kiinni, kouraista, siepata

gov'vejeaddji kuvaaja, valokuvaaja

gov'ven kuvaus (kuvan otto), valokuvaus

gov'venapparáhhta kamera

gov'vet kirkastua, seestyä (sadekuuron jälkeen)

gov'vet kuvata (ottaa kuva), valokuvata

govvidandáidu kuvaamataito (oppiaine koulussa)

govvideaddji kuvaava

govvideapmi kuvaaminen, kuvaus

govvidit kuvailla, kuvata; kuvastaa

gozastit ripustaa

gozašit valvoa

gozádit napata, siepata, tarrata

gozáhus valvonta, vartiointi

gozeš (-is) pitkään valvomaan pystyvä, virkku valvomaan; *eahketgozeš, iditodeš, diet dáhpi dálu duš'sada* illan virkku, aamun torkku, se tapa talon hävittää

gozihanbargu valvontatehtävä
gozihandiedut (pl.) valvontatiedot
goziheaddji valvoja
goziheapmi valvottaminen; valvonta, valvominen, vartiointi, vartioiminen
gozihit valvoa, vartioda (jotakin); valvottaa, pitää valvomassa
gozuid alde (adv.) valveilla, hereillä; *lei vel iđitija gozuid alde* oli vielä aamuyöstä valveilla
gozusvuohta valppaus
gožu noki; pöly (pinnoille laskeutunut)
gožubuokčá mustakaulauikku
gožuiduvvat ~ gožuduvvat nokeentua
gožuvuoražas nokivaris
gožža gč. **gužža**
gožžat gč. **gužžat**
grafihkalaš ~ gráfalaš graafinen
grafihkka grafiikka
grafihkkár graafikko
grammatihkka kielioppi
gramofovdna gramofoni, levysoitin
granáhtta kranaatti
granihtta graniitti
graveret kaivertaa; *graveren* kaiverrus
gravitašuvdna painovoima, gravitaatio
grádda aste
grám'ma gramma; *-grám'masaš* -grammainen
gráve (N) oja; *grávet* ojittaa
greaiipa greippi
greavva ~ greiva kreivi
greikalaš kreikkalainen
greikkagiella kreikka, kreikan kieli
gril'la grilli; *gril'let* grillata
gros'sa tukku; *gros'sagávpi* tukkukauppa, *gros'sagávppálaš* tukkukauppias
groteaska irvokas
grubbá seimi
gubar kupari

gubbarassii (adv.) mukkelis makkelis, nurin niskoin
gubbarastit heittää kuperkeikkaa
gubbeluossa kyttyrälohi
gubbeniski kylmyniska
gubistit ~ gubastit parveilla
guččadit virtsailla
guččahallat saada virtsaa päälleen
guččahit panna virtsaamaan
guččastahttit kusettaa (ajoporoa ajomatkalla), pysäyttää (ajoporo) kusemaan
guččastit kusaista, lirauttaa, virstata (vähän tai nopeasti)
guččastuvvat tuntea virtsaamisen tarvetta
guččár kusikas, virtsaan mieltynyt poro
guččeš (-is) vuoteensa kasteleva
guččor pissahousu
gudda hyöty; *das ii leat masage gudda* siitä ei ole mihinkään
gudji kuja, kujanne
gudjor meritaimen (joessa talvehtinut)
gudneáŋgir (-is) kunnianhimoinen; kunniastaan tarkka
gudneáŋgirvuohta kunnianhimo
gudneballu kunnioitus
gudnebalolaš kunnioittava
gudnebálkkašupmi kunniapalkinto
gudnebávkaŋleapmi kunnialaukaus
gudnečájáhus kunnianosoitus; suosionosoitus
gudnedievas kunniakas
gudnegirji ~ gudnediploma kunniakirja
gudnehipmu kunnianhimo
gudnejahttin kunnioitus
gudnejahttit kunnioittaa
gudnemearka kunniamerkki
gudnemedállja kunniamitali
gudnemieduš kunniakulkue
gudnenamahus kunnianimi, arvonimi
gudnenjeaidin ~ gudnerihkkun kunnianloukkaus

gudnesadji kunniapaikka

gudnesátni kunniasana

gudnet tuhkata, ottaa tuhkat pois; tuhkata (vainaja)

gudnevuollegašvuohta kuuliaisuus

gudni kunnia; *gutnis atnit* arvostaa, *gutnis adnojuv´von* arvostettu, *soapmása gutni njeaidit* loukata (jonkun) kunniaa

gudnju häpy (naisen)

gudaborat kuusisärmäinen

gudačiegat kuusikulmainen

gudahas (geom.) kuutio

gudahasmehter kuutiometri

gudahastin (mat.) kuutiojuuri

gudaidit kuhista (esim. toukista)

gudas kuusi ihmistä, kuuden joukko, kuusikko; *mii leimmet doppe gudas* meitä oli siellä kuusi (ihmistä)

gudatál´la (N) kuutonen, kuuden numero

gudádas kuudesosa

gudádassii kuudenneksi (lueteltaessa); kuudennen kerran

gudádastit jakaa kuuteen osaan

gudádis kuudennen kerran

gudát kuudes; *gudádin* kuudenneksi, *šattai gilvočuoigamis gudádin* tuli kilpahiihdossa kuudenneksi, *gudádin buoremus* kuudenneksi paras

gudátlohjahkásaš kuudetakymmentä käyvä; *gudátlohjahkásaš olmmoš* kuudetakymmentä vuotta käyvä henkilö

gudátlohkái kuudetakymmentä

guđđa kuhina, kihinä (esim. toukkien); hulina, säpinä, vilske, *headjastobus lei oalle guđđa* häätuvassa oli aikamoinen säpinä

guđđat kuhista, kihistä (esim. toukista)

guđ´dot jäädä (jälkeen), tulla jätetyksi

gudeš kuutonen, kuuden numero; *dien logus leat vihtta gudeža* tuossa luvussa on viisi kuutosta

guđjet peittää (ahkiokuorma peitteellä)

guđju ahkionpeite

gudodit syödä (laitumella; pitkään)

gudohat syömäpaikka (laidunalueella)
gudoldagas (adv.) jäljessä (muista)
gudoldahkii (adv.) jälkeen (muista)
gudoldahttit syöttää (valjastettuja poroja laitumella kesken ajomatkan)
gudolduvvat jäädä (muista) jälkeen (mutta näköetäisyydelle)
gufihtar maahinen, menninkäinen
gugget kyyristyä, kyykistyä; kumartua
guhciidit haista mädältä, haista pahalta; maistua pahalta, olla pahanmakuinen
guhkat huiskale, pitkä olio tai esine
guhká (adv.) kauan, pitkään; *viehka guhká* aika kauan, *man guhká?* kuinka kauan?
guhkálaš pitkällinen, pitkäaikainen
guhkáláhkai (adv.) ~ **guhkáládje** (adv.) melko kauan
guhkálmas pitkällinen; kaukaa tullut, *guhkálmas guos' si* kaukainen vieras
guhkás (adv.) kauas, pitkälle, etäälle, loitolle; *fár' rii guhkás* muutti kauas
guhkásnjuiken pituushyppy
guhkásoaidnil (-is) pitkänäköinen
guhkášit pitää (jotakin) liian pitkänä; *guhkášii dan mátkki iige arvan vuolgit* piti sitä matkaa kovin pitkänä eikä saanut lähdetyksi
guhkesáigásaš pitkäaikainen
guhkebuš (adv.) vähän kauemmin, vähän pidempään
guhkedáleš pitkulainen, pitkänomainen
guhkegaska huikonen, epämääräisen pitkä matka; *guhkegaskii* kauas
guhkegasolmmoš kaukaa tullut ihminen (jonka lähtöpaikka tiedetään)
guhkemátki huikonen, epämääräisen pitkä matka; *guhkemátkkálaš* pitkämatkalainen
guhkesagat pitkäikäinen
guhkesáigásaš pitkällinen, pitkäaikainen
guhkesáigge- pitkäaikainen; *guhkesáiggeplána* pitkän tähtäyksen suunnitelma
guhkesbealjat pitkäkorvainen; ehytkorvainen, merkitsemätön (porosta)
guhkesbearjadat pitkäperjantai
guhkesguolggat pitkäkarvainen
guhkesjuolggat pitkäjalkainen
guhkesleakkat pitkävartinen (saapas tms.)
guhkesmielalaš pitkämielinen
guhkesnadat pitkävartinen (kirves tms.)

guhkesnjuncielkkis etelänkiisla

guhkesvašálaš pitkävihainen

guhkesvihti (bot.) pitkälehtivita

guhkesvuovttat pitkähiuksinen

guhket (adv.) ~ **guhkit** (adv.) pitkään, pitkästi; *geahčai sutnje guhket* katsoi häneen pitkästi

guhkibui kauemmaksi; *guhkibužžii* vähän kauemmaksi

guhkibus kauempana; *guhkibuččas* vähän kauempana

guhkibuš vähän pidempi; *dát fiel'lu lea guhkibuš go duot nubbi* tämä lauta vähän pidempi kuin tuo toinen

guhkibut (adv.) pidemmästi, pidempään

guhkideapmi pidennys, pidentäminen

guhkidit pidentää; jatkaa (pidemmäksi)

guhkiide (adv.) kauas, etäälle

guhkiin (adv.) kaukana, etäällä

guhkimus (adj.) pisin

guhkimus (adv.) kauimmin, pisimpään

guhkimusas (adv.) kauimpana

guhkimusat (adv.) pisimmin, pisimpään, kauimmin

guhkimussii (adv.) kauimmaksi

guhkimustá (adv.) kauimmin, enintään (ajallisesti)

guhkit (adj.) pidempi; kaukaisempi

guhkit (adv.) kauemmin, pidempään

guhkkat kukkua

guhkká kukka; siankärsämö

guhkkálagaid (adv.) kaukana toisistaan

guhkkánit etääntyä, loitontua

guhkkár kukkaro

guhkkásii (adv.) pitkäksi aikaa, kauaksi aikaa

guhkkelii ~ **guhkkelebbui** kauemmaksi; *guhkkelažžii* ~ *guhkkeleppožii* vähän kauemmaksi

guhkkelis ~ **guhkkeleappos** kauempana; *guhkkelaččas* ~ *guhkkeleppožis* vähän kauempana

guhkki, **guhkes** pitkä; *guhkes gaska* pitkä välimatka, *man guhkki dohko lea?* kuinka pitkä matka sinne on?, *guhkes čuovggat* kaukovalot, *guhkki dego nealgejahki* pitkä kuin nälkävuosi, *guhki vuollai* ajan mittaan

guhkkín (adv.) kaukana; *dat jávri lea viehka guhkkín* se järvi on aika kaukana

guhkkin eret kaikkea muuta kuin, puhumattakaan, saati, *son lea guhkkin eret láiki* hän ei ole ensinkään laiska, *son ii leat goiddas, guhkkin eret láiki* hän ei ole saamaton, saati laiska

guhkkodat pituus; *guhkkodahkii* pitkittäin, pituussuuntaan

guhkkodatgierdu pituuspiiri

guhkkodatnjuiken pituushyppy

guhkkosaš pituinen

guhkkudit pidennyttää, saada pitenemään; pitkittää; oikaista, ojentaa, suoristaa (koko pituuteen)

guhkkut pidentyä, pidetä

guhkolaš pitkulainen, pitkänomainen, soikea

guhku (pp./adv.) (tietyn) pituinen, pituudeltaan; *diet biila lea golbma mehter guhku ja dát guokte biilla fas leat ovtta guhku* tuo auto kolmen metrin pituinen ja nämä kaksi autoa taas ovat yhtä pitkät

guhlardit lorvia, lorvailla

guhnuštit puuhata kumarassa

guhpa ~ guhpá kasa, läjä, keko

guhpanit kasaantua

guhparastit heittää kuperkeikkaa

guhpadit kasata

guhpárdallat heitellä kuperkeikkaa; *bártnáš guhpárdalai stobus* pikkupoika heitteli kuperkeikkaa tuvassa

guhpiidit haista tai maistua homeelta

guhpiridit heittää kuperkeikkaa

guhppá kuppaus

guhppár kampsu, kumpus, veripalttu; kuppari

guhppet kasata, läjätä; kupata

guhppil kupoli

guhppolas helposti homehtuva

guhtal aika, ajankohta (summittainen); *daid guhtaliid* niihin aikoihin, *duoid guhtaliid* noihin aikoihin, *dáid guhtaliid* viime aikoina

guhte joka; *dat guhte diekkáriid muitala lea gielisteamen* se joka tuollaisia kertoo, valehtelee

guhte kuka; kukin; mikä, *guhte ivdni geasuha du eanemus?* mikä on lempivärisi?

guhtege kukaan, mikään; kukin

guhtemuš kuka, mikä (rajallisesta joukosta); *guhtemuš du mánáin ássá Oslos?* kuka sinun lapsistasi asuu Oslossa?, *diet leat vihtta biilla, guđemučča oasttášit?* siinä on viisi autoa, minkä niistä ostaisit?

guhtta kuusi (lukusana)

guhttalogi kuusikymmentä

guhttanuppelogát kuudestaista

guhttanuppelohkái kuusitoista

guhttánit jakautua kuuteen osaan

guhttii kuudesti, kuusi kertaa

guhttot tulla syödyksi (jäkälälaitumesta)

guigu hieho

guimmežat (pl.) toverukset (keskenään); aviopuolisot (keskenään)

guimmohallat pitää seuraa (usein tai useille), viihdyttää (usein tai useita)

guippihit tupsahtaa

guirasaddat liikuskella ruipelona

guirasit lähteä liikkeelle ruipelona

guiru ruipelo, laiha ihminen tai eläin

guiski kotilo, simpukka

guisut poukkoilla (juhdata, joskus myös ihmisestä)

guita (adv.) sujut; *dál letne guita, in leat šat dus oažžumis* nyt olemme sujut, en ole enää sinulta saamassa

guitádallat kuittailla, keljuilla

guite kuitti

guitet ~ guittidit kuitata

guivásit tulla tupsahtaa, ilmestyä yllättäen

gujagit muodostaa kuja, muodostua kujaksi

gujis (-is) kipeä, tuskallinen (vammasta tms.); tehokas, pureva (puukosta, kirveestä tms.)

guksenadđa kauhanvarsi

guksi kauha, *guvssi dievva* kauhallinen; pahkakuppi, kuksa

guktii (adv.) kahdesti, kaksi kertaa

guktot (pl.) molemmat; *guktuid bealde* kummallakin puolella, *guktuiguin giedaiguin* molemmilla käsillä

gul (adv.) kuulemma; sanotaan

gulahallan keskinäinen ymmärtäminen, toistensa kielen ymmärtäminen, kanssakäyminen

gulahallangaskaoapmi viestintäväline

gulahallanolmmoš yhteyshenkilö

gulahallat voida kuulla toisiaan; ymmärtää toisiaan (kielellisesti); keskustella keskenään

gulahatviidodat kuuluvuusalue

gulaheaddji kuuluttaja; selostaja (esim. kilpailussa)

gulahit saada kuulumaan; kuuluttaa (esim. avioliittoon); julistaa

gulahus kuulutus (erit. avioliittokuulutus); julistus

gulama (adv.) ~ **gul'loma** (adv.) ~ **gul'lo** (adv.) kuulemma; *lei gulama mátkkiid alde* oli kuulemma matkoilla

gulaskuddat tiedustella; *gulaskuddan* tiedustelu, tiedusteleminen

gulastallat kuulla (vähän silloin tällöin jostakin)

gulastit kuulla (äkkiä tai vähän)

guládat sää, jolloin äänet kuuluvat hyvin

gulámuddui (adv.) kuuloetäisyydelle

gulámuttos (adv.) kuuloetäisyydellä

guláskit kuulla (äkkiä), saada korviinsa

gulbmár pinne, pulmatilanne; kotipesä (pesäpallossa)

gulbmedákti silmäkulmanluu

gulbmeguolga kulmakarva

gulbmi silmäkulma; *gulmmiid vuole* alta kulmain, *geahčastii munnje gulmmiid vuole* katsahti minuun alta kulmain

gulca puukonnysä

gulcat nyrhiä

gulccas, gulca huono (puukosta)

guldalanbierggas kuulolaite

guldalastit koettaa (kädellä)

guldaleaddji kuulija; kuuntelija, *guldaleaddjit* (pl.) kuulijakunta, yleisö

guldalit kuunnella; koetella, tunnustella (kädellä); tuntea ruumissaan (erit. kipua)

gulddalmas kuunnelma

guljodit huidella sarvillaan; huidella toisiaan sarvillaan

gulkat jystää (esim. huonolla kirveellä)

gulkkan kirveskalsu, loppuun kulunut puukko

gulladit saada tai panna (luu) murtumaan

gullalas altis kuulemaan

gullamassii (adv.) kuuluville; *oažžut iežas jiena gullamassii* saada äänensä kuuluville
gullan kuuleminen; kuuloke, *gullamat beljiin* kuulokkeet korvilla
gullan murtuma (luussa)
gullandorve kuulorasia
gullansuotna kuulohermo
gullanviidodat kuuluvuus
gullat kuulla; ymmärtää jotakin kieltä, *gulatgo dárogiela?* ymmärrätkö norjaa?; kuulua (jollekulle tai johonkin)
gullat murtua (erit. luusta)
gul'lát alkaa kuulla; havahtua, herätä
gul'leš (-is) ~ gul'les (-is) tarkkakorvainen; herkkäuninen
gul'let (R) kalastaa
gul'levaš ~ gulavaš ~ gulolaš kuuluva (jollekulle tai johonkin)
gul'levašvuohta kuuluminen; *sámi jienastanlohkui gul'levašvuohta* saamen äänestysluetteloon kuuluminen
gul'li (adj.) kuuluva
gul'li (subst.) kuulija
gulljolas innokas huitomaan sarvillaan (porosta, lehmästä)
gul'lojeaddji kuuluva; *guhkás gul'lojeaddji biel'lu* kauas kuuluva lehmänkello
gullolagaid (adv.) kuuloetäisyydellä (toisistaan); *soai leigga gullolagaid* he (kaksi) olivat kuuloetäisyydellä toisistaan
gul'longuovlu ~ gul'lonviidodat kuuluvuusalue
gul'lostallat kuulua (vähän silloin tällöin)
gul'lostit kuulua (vähän tai hetken)
gul'lostuvvat alkaa kuulua, ruveta kuulumaan
gul'lot kuulua (äänistä); (+ ess.) kuulostaa (joltakin, jollekin); (R) kuulua (johonkin, jollekulle)
gullu kuloheinä; *gulut* (pl.) kuloheinä, *guluid boaldit* kulottaa nurmea
gullu kuulo, kuuloaisti
gulludávttit (pl.) kuuloluut
gulluluvvat kuloontua
gullurásttis kulorastas
gullusuotna ~ gullunearva kuulohermo

gullut (pp.) ~ **gulu** (pp.) (jonkun) kuullen; *háladii dien áššis mu gullut* jutusteli tuosta asiasta minun kuulleni

gulmmit ~ **gulmmet** kolmipiikki; kalanpoikanen

gulohaš kuulu, kuuluisa

gulolaš gč. **gul'levaš**

gulolaš kuuliainen, tottelevainen

gulolašvuohta kuuliaisuus, tottelevaisuus

gulpalit ~ **gulpet** kalauttaa puukalikalla

gulpu puupalikka, kalikka

guluheapme, guluhis huonokuuloinen; kuulovammainen

guluhuvvat tulla huonokuuloiseksi, kuuroutua (jonkin verran)

gulul (adv.) rauhallisesti, verkalleen, verkkaan, hitaasti; varoen; adagio (mus.)

gululdaga (adv.) vitkaan; vähitellen

gululmas kuuluisa, maineikas

gulus jonka voi kuulla, joka kuuluu; *gullosii* kuuluviin, kuulomatkan päähän, *gullosis* kuuluvissa, kuulomatkan päässä

gulusmuttos (adv.) kuuloetäisyydellä, kuulomatkan päässä

gulustuvvat tulla yleiseen tietoon, yleisesti tunnetuksi (asiasta)

gumaidit jyristä, kumista (vaimeasti)

gumihit jyrähtää, kumahtaa

gumis kuumentunut, kuuma (esim. nuotiokivistä)

gum'ma kulho

gum'má kumma; *de lea juo gum'má!* on jo kumma!, *gosa gum'mái manai?* mihin kummaan meni?

gummálaš kummajainen

gummát ~ **gulmmet** kummempi, ihmeellisempi; *ii lean duode gummát ášši* ei ollut tuota kummempi asia

gum'me kumi

gum'mebáddi kuminauha

gum'mebis'su ritsa; *gánddat báhčaledje gum'mebissuin* pojat ammuskelivat ritsalla

gum'megáma ~ **gum'mestevvel** ~ **gum'mesáppat** kumisaapas

gummehallat kummitella

gummehus kummitus; pahuus, pentele, *vuoi gummehus!* voi pahuus!

gumpái, gumpás ~ gumpii, gumpes runsassusinen; *diet duottar lei ovdalaš áiggiid gumpes*

guovlu tuolla tunturialueella oli ennen vanhaan paljon susia

gumpe susi; *gosa gumppiid?* mihin ihmeeseen?, *mo gumppiid?* miten ihmeessä?

gumpestálpi susien aiheuttama rauhattomuus poronhoidossa

gumpevalvi susilauma

gumppemuorji (bot.) sudenmarja

gumppenjuolla sudennuoli, luupuikko hirvieläimen takajalan lihassa

gumpperuoovddit (pl.) sudenraudat

gumppostit kumpustaa, tehdä kumpuksia, kampsuja

gumppus kumpus, kampsu, veripalttu

gundu (R, S) kunto

gunestuvvat väsyä niin että silmät juuri ja juuri pysyvät auki (lapsesta)

gunniidit ~ kunniidit haista virstalta

gunžat heittää vettä, virtsata

guobaldat poimutus; pussinmuotoinen osa naisenlakissa

guobbalit kurkata, kurkistaa; luikahtaa, pujahtaa

guobereal'li sorkkaeläin

guobir kopara, sorkka; haara (korvamerkissä)

guobirdit leikata haara (merkiksi poron korvaan)

guoccat siitin (hevosen, poron)

guoccatdákti penisluu (karhun)

guoddaleaddji (jur.) kantaja (oikeudessa)

guoddaleapmi (jur.) kantelu, kanteleminen

guoddalit (jur.) kannella

guoddalit kanniskella

guoddalit vasoa (yksi toisensa perään)

guoddalus ilmoitus (viranomaisille), kantelu, ilmianto

guoddá tyyny (itämurteissa), patja (länsimurteissa)

guoddáolggoš tyynyliina (itämurteissa)

guoddi kantaja; vasoja

guoddil (-is) kantava (hangesta, jäätä); kantava, kauas ampuva (aseesta); kantava (äänestä),

sus lea guoddilis jietna hänellä on kantava ääni

guoddinbierggas kantoväline

guoddinlohpi kantolupa (esim. aseeseen)

guoddinmuorat (pl.) paarit

guoddinnávccat (pl.) kantokyky; *luonddu guoddinnávccat* (pl.) luonnon kantokyky

guoddit kantaa, kuljettaa kantamalla; kantaa, kannattaa (hangesta, jäästä); kantaa (esim. aseesta, äänestä); kestää, sietää; vasoa (porosta), poikia (lehmästä), varsoa (tammasta), vuonia (uuhesta)

guoddjái, guoddjás ~ guddjii, guddjes tähkäinen (saraheinästä)

guoddu asenne, ajattelutapa

guodja käpy, tähkä (saraheinän)

guodjasuoidni (bot.) keltasara

guodjat erottaa (hämärästä huolimatta)

guodjavizar rytikerttunen

guodjut kovettua (kenkäheinästä)

guodáhallat joutua jonkun jättämäksi; tulla jätetyksi

guodálduvvat ruveta jättämään (toisia jälkeensä)

guodát (adv.) iäksi (esim. lähtemisestä); *guđii guodát iežas bajásšaddanguovllu* jätti ikiajoiksi synnyinseutunsa

guodđalit jättää sinne tänne (huolimattomuuttaan, vahingossa)

guoddin jättö, jättäminen; *guoddinbeaivi* jättöpäivä, *guoddinsadji* jättöpaikka

guoddit jättää (jotakin johonkin); (+ akk.) lähteä jostakin (N), *guđii guovllu* lähti seudulta

guodihit panna tai saada jättämään; jättää

guodildit jättää (vähin erin), jättää jälkeensä (vähin erin)

guodilmas ylivertainen; *guodilmas čeahppi* ylivertaisen taitava

guodohanvuorru paimennusvuoro; *dál dáidá leat mu guodohanvuorru* nyt taitaa olla minun paimennusvuoroni

guodoheaddji paimen

guodoheapmi paimennus; laidunnus (laitumella pito)

guodohit paimentaa; syöttää (poroja laitumella), laiduntaa (tr.)

guodostahttit viedä tai panna ajoporot syömään esim. yöksi

guodostit ruveta laiduntamaan (poroista)

guodostuvvat haluta syödä; laiduntaa, syödä vaivoin (laitumella)

guoggarasas (adv.) kyyryssä

guoggarassii (adv.) kyyryyn

guoggarastit kyyhöttää, mennä kyyhöttää

guoggaruššat kyyrötellä

guoggánit mennä kyyryyn, kumaraan

guoggát olla kyyryssä

guoggi kyyry olio, kumara olio

guoggomas kurkunpää; *guoggomasčohkka* aataminomena, *guoggomaslohkki* kurkunkansi,

guoggomasnjuorggis kilpirusto, *guoggomasráksá* kilpirauhanen

guoggut (adv.) kyyryssä, kumarassa

guoggut kyyhöttää, liikkua kyyryssä, liikkua kumarassa

guohca mätä, mädäntynyt; pahanhajuinen, pahanmakuinen

guohcadaņas (bot.) suopursu

guohcagahttit mädättää

guohcagit mädäntyä

guohcahádja löyhkä

guohcarássi (bot.) suopursu

guohcat (R) juosta, laukkoa (nelijalkaisista)

guohccut (soapmásiin) motkottaa (jollekulle jostakin), keljuilla, niuhottaa (jonkun kanssa)

guohcehit potkaista tyhjää, heittää veivinsä, kuolla kupsahtaa; mädätä äkkiä

guohcildit kulkea löyhkäten, liikkua pahanhajuisena; haista pahalta, löyhkätä

guohcistit haista pahalta, löyhkätä; (+ kom.) motkottaa jostakin, keljuilla, niuhottaa

guohcut (soapmásii juoidá) morkata (jotakuta jostakin)

guohkan kuokkija; mullistaja, penkoja

guohkastit kuokkia (vähän), kuopaista (maata tms.)

guohkkat kuokkia

guohkkárit lohkeilla (terästä)

guohkkedearri kuokanterä

guohkki kuokka

guohpa home

guohpanjaddit maistua homeelta

guohpasit poimuttua (saumasta); soveltua poimutettavaksi

guohpašuvvat poimuttua saumasta

guohpat poimuttaa, kuroa, rypyttää (saumaa tms.)

guohpavuostá homejuusto

guohppudit homehduttaa, päästää homehtumaan

guohppul (-is) helposti homehtuva, homehtuvainen; *guohppulis láibi* helposti homehtuva leipä

guohpput homehtua; *ii dáidde guohpput dohko olgoriikii* ei taida viihtyä pidempään siellä ulkomailla

guohtoneana(n) laidun, laidunmaa (talvella)

guohttu syönnöksellä oleva, laiduntava (porosta, tokasta)

guohttu (-s) ~ guohttul (-is) halukas laiduntamaan (porosta); kova syömään jäkälää

guohtun poron laidunolosuhteet; *diibmá lei heajos guohtun* viime vuonna oli huonot laidunolosuhteet

guohtut syödä (laitumella); olla laitumella, laiduntaa

guohuštut kulkea nyökkien; puuhailla, puuhastella

guoibmádallat kaveerata, olla kavereita jonkun kanssa

guoibmái, guoibmás seurallinen, ystävällinen, toverillinen; *ii leat oalle guoibmái* ei ole oikein seurallinen

guoibmálagaid (adv.) yhdessä, porukassa, kimpassa, yksissä tuumin

guoibmečiehka (geom.) vieruskulma

guoibmedoarjja vertaistuki

guoibmešládja (biol.) seuralaislaji

guoibmi kumppani, kaveri, toveri, seuralainen; puoliso, elämäntoveri

guoigaleapmi vihjaus, vihjaaminen

guoigalit ~ guoiggadit vihjaista

guoiggus vihje

guoihgáhrut koskikara

guoika koski

guoikái, guoikás ~ guikii, guikes koskinen; *dát lea gusto guikes johka* tämä on näemmä koskinen joki

guoikán parka, raukka

guoikkaoaivi koskenniska

guoikkihit putkahtaa, tupsahtaa, tulla tupsahtaa

guoikkuhit kiittää, rientää (juosten)

guoimmástallat (soapmásiin) kutsua jotakuta kumppaniksi, kaveriksi, toveriksi

guoimmáš pikku kaveri, toveri; *guoimmážan!* rakas ystäväiseni!, rakas puolisoni!

guoimmuheaddji toverillinen, tuttavallinen; viihdyttävä, *guoimmuheaddji muitalus* viihdyttävä kertomus

guoimmuheaddji viihdyttäjä; *lea leamaš guoimmuheaddjin moanain kulturdoaluin* on ollut viihdyttäjänä useissa kulttuuritapahtumissa

guoimmuhit pitää (jollekulle) seuraa, viihdyttää (jotakuta); *geahččalii guoimmuhit iežas eallilan áhku* yritti pitää seuraa iäkkäälle mummolleen

guoira ~ guoirá luuviulu, ruipelo (hyvin laihasta ihmisestä)

guoiradit laihduttaa (kovasti)

guoirat laihtua (kovasti); masentua (vastoinikäymisistä)

guoirras, guoira kuivakka, kovin laiha; rasvaton (lihasta)

guoirrastuvvat ruveta onnettomuudekseen laihtumaan

guoirrašit (soapmása) pitää (jotakuta) kovin laihana

guoirrat luuviulu, ruipelo (hyvin laihasta ihmisestä)

guoirrildit kulkea laihana, kuivakkana

guoita vehnä

guojadit alkaa ymmärtää, päästä kärryille (jostakin)

guojihit kajastaa; ilmestyä näkyviin (puiden välistä, sumusta jne.); kirkastua, seljetä säästä; valjeta, seljetä jollekulle, välähtää (asiasta)

guokkagit mennä kyyryyn, kumaraan

guokkardit rämpiä, kompuroida, kontata

guokkas, guogge- kyyry, kumara

guokkil (adv.) kyyryyn, kumaraan kasvaneena

guokkuhit kulkea kyyryssä, kumarassa; ajaa kyyryselkäisellä ajoporolla

guoksa maiti (koiraskalalla)

guoksameastu maitimesto

guoksái, guoksás ~ guksii, gukses runsasmaitinen, maidikas; *gukses goadjin*

runsasmaitinen kojamo, uroslohi

guoktálastit olla kahden vaihella

guoktásiid guoktásiid (adv.) kaksi kerrallaan, pareittain (ihmisistä)

guokte kaksi; *guovtte geardde* kahdesti, *guovtte sadjái* kahteen osaan, *guovtte gávdnái*

umpimähkään, *guvttiide* kahtaalle, *guvttiid guvttid* kaksittain, *guovtte ilmmi gaskkas*

todellisuudentajunnan menettäneenä

guoktejuohku kahtiajako

guoktelogi kaksikymmentä

guoktenuppelogát kahdestoista

guoktenuppelohkái kaksitoista

guokteol´lil (-is) kaksiulotteinen

guoktil (adv.) kahtaalle, kahtaalta, kahtaalla, *guoktil guovtti* kahden vaiheilla, epäröivällä kannalla; kahta puolta, *manne guoktil dan dievá* menivät kukkulan kahta puolta

guoktilaš kavala, kiero; *guoktilašvuohta* kavaluus, kierous

guoktilaštit ~ **guoktiluššat** kieroilla, vilpistellä

guoláhuvvat tulla kalanhajuiseksi, ruveta haisemaan kalalta (puuastia tms.)

guoláiduvvat tulla kalaisaksi; *ráfáidahttima manjá jávri lei fas guoláiduvvan* rauhoituksen päätyttyä järvi oli jälleen tullut kalaisaksi

guolástallat kalastella

guolástanbire kalastuspiiri

guolástangoddi kalastuskunta

guolástanláhka kalastuslaki

guolástanlohpi kalastuslupa

guolásteaddji kalastaja

guolásteapmi kalastus, kalastaminen

guolástit kalastaa

guolástus kalastus

guolbba ~ **guolban** kangas, kangasmaa, nummi, kuolpuna

guolbbačoalči (bot.) lapinkuusio

guolbbadaņas (bot.) kanerva

guolbbagorddet (bot.) kangaskorte

guolbbajuopmu (bot.) ahosuolaheinä

guolbbamielkerássi (bot.) kangasmaitikka

guolbbanarti (bot.) kangasvuokko

guolbbanásti (bot.) metsätähti

guolbbavánddis korpipäästäinen

guolbbaviola (bot.) hietaorvokki

guolbbaviroš lapinsirri

guolbbavuovdi kangasmetsä; *láhta guolbbavuovdi* tuore kangasmetsä

guolbi maalattia, permanto

guolbmat nousta (kuusta)

guolbmá karvanluonti (kun peitinkarvat ovat vielä aivan lyhyet)

guolčat (+ lok.) välttyä (jostakin), päästä (eroon jostakusta tai jostakin, tekemästä jotakin)

guolddudit tehdä tuiskusää

guolddustit tuiskuttaa kovasti (tuulen ajamaa lunta)

guoldu kova tuisku (länsimurteissa); viima (itämurteissa)

guolebeahcet kalanpyrstö

guolečáhci kalastukselle sopiva vedenkorkeus; *de lea mu bivdobáiki guolečázis* nyt on pyyntipaikkani sopivalla vedenkorkeudella

guolečoalli kalansuoli; *guolečoali siste bajásšaddan* huolettomissa oloissa varttunut

guoledákti ruoto

guoleheapme, guolehis kalaton; vähäkalainen (järvestä tms.), *guolehis geassi* vähäkalainen kesä (erit. lohesta)

guolehisvuohta kalattomuus; vähäkalaisuus

guolehuvvat muuttua kalattomaksi; muuttua vähäkalaiseksi (järvestä tms.)

guoleliepma kalanliemi

guolenáhkki kalannahka (länsimurteissa)

guolevuodja kalanmaksaöljy

guolga karva; *miehtegulgii* myötäkarvaan, *vuostegulgii* vastakarvaan

guolgabealli karvapuolisuus, puoleksi kulunut karva

guolgabohera karvan pölinä

guolgačalbmi karva (yksittäinen)

guolgačuoika surviaissääski

guolgagahpir karvalakki

guolgageardi karvapeite

guolgalahkis (adv.) kulukarvaisena (karvojen latvat ovat kuluneet pois)

guolgamátta karvapohja, karvanjuuri

guolgamearka karvamerkki (luetun poron karvoitukseen viillettävä merkki)

guolgamerket merkitä (poro) karvamerkillä

guolgái, guolgás ~ gulgii, gulges tuuhea- tai pitkäkarvainen; *gulges beana* tuuheakarvainen koiraa

guolggabealle karvapuoli (taljassa)

guolggaheapme, guolggahis karvaton; vähäkarvainen

guolggahuvvat peittyä tai sotkeutua karvoihin

guolggahuvvat kulua karvattomaksi; käydä vähäkarvaiseksi

guolggaiduhttit kasvattaa karvoja (esim. poro valjaiden hankaamiin kohtiin)

guolggaiduvvat saada karvoja (esim. valjaiden hankaamiin kohtiin)

guolggidit (+ akk.) tartuttaa karvoja, liata karvoilla (jotakin), karistaa karvoja (johonkin)

guoljastit huitaista (sarvillan), puskea kerran

guolladat kalvoin (verkonkudonnassa)
guollaskuohppu kivespussi
guol'láí, guol'lás kalaisa; *guol'lás jávri* kalaisa järvi
guolleátnjal kalantarve, kalannälkä
guollebáiki kalastuspaikka
guollebiepmahat kalankasvattamo
guollebivdi kalastaja
guollebivdu kalanpyynti, kalastus
guollebuvri kalakellari (erit. pieni turvekota kalojen säilyttämiseksi)
guollečearret kalatiira
guolledoallu kalatalous
guollefabrihkka kalatehdas
guollegáhkku ~ guolleguhppár ~ guollebál'lu kalapulla
guollegoaivu lippo, siikalippo
guollegoaskin kalasääski, sääksi; hyvä kalamies, *lea muđui oalle guollegoaskin* on muuten aikamoinen kalamies
guollegoddi kalamies (taitava)
guollegore kalakori (kalojen huuhtomiseen tms.)
guolleháŋka kalavitsa (onkikaloille)
guollehehkke katiska
guolleipmil kalaseita
guollejiel'li kalajälli, kalankuivausteline
guolleluokti kalakatos (kuivatun kalan säilytystä varten)
guollemálli kalakeitto
guollemiella kalanhalu (halu syödä kalaa)
guollemuorra kalakauha, kapusta
guolleoavádat ~ guollespier'ru kalaparvi
guollesadji kalapaikka (josta yleensä saa kalaa); *dát lea dovddus guollesadji* tämä on tunnettu kalapaikka
guollesálaš kalansaaalis; *Biehtára guollesálaš* Pietarin kalansaaalis, hyvin runsas kalansaaalis
guollešaddadeapmi kalankasvatus
guolli kala
guolljut huitoa, haroa sarvillaan, yrittää puskea sarvillaan
guolmmas nila (havupuun), pettu; *guolmmasláibi* pettuleipä, *guolmmas málli* pettuvelli

guolmmastit kiskoa pettua

guolmmámiessi karvaansa luova vasa, kun peitinkarvat ovat vielä aivan lyhyet

guolmmánáhkki poron nahka, kun peitinkarvat ovat vielä aivan lyhyet

guomáidupmi liudennus

guomáiduvvat liudentua, palataalistua; *guomáiduvvan jietnadat* liudentunut äänne

guomočoavji pötsi, rapamaha

guomohuvvat ryvettyä pötsin sisältämään rapaan, ruokasulaan

guomu ruokasula (mahalaukussa)

guonddal kuontalo (kehrätessä)

guonna ~ kuonna virtsanhajuinen

guonnagit ~ kuonnagit tulla virtsanhajuiseksi (erit. vaatteista)

guonnahádja ~ kuonnahádja virtsanhaju

guon´ná ~ kuon´ná vittu (vulg.)

guopmat olla hajulla, käsittää (joten kuten), ymmärtää (osapuilleen), aavistella (jotakin);

guomai ahte buot ii lean nugo livččii galgan leat aavisteli että kaikki ei ollut kohdallaan

guopmi kitalaki; *guopmeborjjas* kitapurje, *guopmeráksá* nielurisa

guopmolággá umpisuoli

guoppar sien; *guoppareal´li* sienieläin, *guopparruohtas* sienijuuri, *guopparsáiggut* (pl.) sienirihmasto

guopparjeagil hirvenjäkälä

guoppuštit kytkiä, kyyrötellä

guora (adv./pp.) vierestä ohi, vieritse

guora kuore (kalalaji)

guoradeaddji myötäilijä (mielipiteen tms.)

guoradit seuraila (esim. polkua, puroa); myötäillä (mielipidettä tms.)

guorahallameahttun sanoinkuvaamaton; *guorahallameahttun dilli* sanoinkuvaamaton tilanne

guorahallamuš pohdinta, pohdiskelu, pohtiminen; *lea ainge ollu guorahallamuš* on yhä paljon pohdittavaa

guorahallan selvittely, selvittäminen; selvitys; pohdinta, pohdiskelu; harkinta

guorahallanáigi harkinta-aika

guorahallanvuloš harkinnanvarainen

guorahallat pohtia, tutkistella, tutkiskella, selvittää, suunnitella

guorahat nousureitti (lohen)

guoras (adv./pp.) vieressä, varrella, poskessa; *áiteguoras* aitan vieressä, *geaidnoguoras* maantien varrella, tien poskessa

guorastit lähteä seuraamaan (polkua tms.); alkaa jäljittää, alkaa vainuta (koirasta)

guorbasit lähteä liikkeelle karvakuluna (porosta tms.)

guorbat hankautua, kulua (karvattomaksi); kulua, tulla loppuun syödyksi (laitumesta);
kärventyä

guorbá ~ guorbbat karvakulu ajoporo; pahanilmanlintu, *diet guorbá maid lei boahtán min deaivvadeapmái* tuo pahanilmanlintu myös oli tullut meidän tapaamiseemme

guorbát olla jossakin karvakuluna, surkimuksena; olla jossakin pahanilmanlintuna

guorbbahit ajaa karvakululla ajoporolla

guorbbas, guorba karvakulu, karvattomaksi kulunut; karu, tuottamaton (erit. maaperästä),
guorba šaddansadji niukkaravinteinen kasvupaikka; vaivainen, mitätön, *sáimmain ledje moadde guorba čuovžža* verkoissa oli pari vaivaista siikaa

guorbbašit pitää (jotakin) liian karvakuluna, kuluneena; pitää (jotakin) liian karuna,
hedelmättömänä

guorbbuhit liikkua jossakin karvakuluna, surkimuksena; liikkua jossakin pahanilmanlintuna

guorbmebiila kuorma-auto

guorbmereahka kuormattu reki

guorbmi kuorma; *bidjat ~ ráhkadit ~ bardit guorpmi* kuormata, *boltut guorpmi* purkaa
kuorma

guorbulit lähteä liikkeelle karvakuluna, surkimuksena; lähteä liikkeelle pahanilmanlintuna

guorcerássi (bot.) pensasangervo

guordašuvvat hieroutua, hankautua (esim. kun kenkä hankaa jalkaa tai taakka selkää)

guordálas hierova, hankaava (esim. liian pienestä kengästä)

guordit hieroa, hangata (esim. kenkä jalkaa, taakka selkää)

guorga kurki

guorggajokŋa (bot.) karpalo

guorggajuopmu (bot.) kurjentatar

guorká lapamato

guorkit (masa nu) raapiutua (johonkin, esim. veneen pohjasta), rahista (jotakin vasten)

guorkkihit karahtaa (johonkin, vedessä)

guoroláttu ~ guorroláttu ~ guorru lampi (kesällä kuivuva)

guorosadji tyhjiö

guorosheargi liikahärkä (ahkion perään sidottu)

guorosnaga (adv.) tyhjänä, *lihti lei guorosnaga* astia oli tyhjänä; ilman kantamusta, *lei guorosnaga duoddaris* oli ilman kantamusta tunturissa

guorpmat kampela (Tenoon nouseva)

guorpmástit kuljettaa kuormaa

guorra vierus, varsi, poski (polun tms.); *guoras* vieressä, varrella, *gurrii* viereen, varrelle

guorral (adv.) vierestä (mennen), vieritse

guorralit lähteä seuraamaan (tietä, jälkiä tms.)

guorranbeana jälkikoira

guorranit tyhjentyä, tyhjetä

guorranmeahttun tyhjentyvätön, ehtymätön; *dát vuotna lea leamaš midjiide*

guorranmeahttun biebmoáiti tämä vuono on ollut meille ehtymätön ruokavarasto

guorraseapmi suostumus

guorrasit mukautua, myöntyä, suostua, yhtyä (mielipiteeseen), *guorrasii mu evttohussii* myöntyi ehdotukseeni; valua astian kylkeä pitkin (nesteestä; kaadettaessa)

guorrat seurata (tietä, jälkiä), *guorrat luottaid* jälkiä; reunustaa

guor'ri umpeenmennyt ahkiouraa hyvin noudattava ajokas; taitava jäljittäjä (ihmisestä)

guor'ril (-is) taitava seuraamaan jälkiä; *Čáhppe lea guor'rilis beana* Musti on hyvä jälkikoira

guorsat ~ guorssadit köhiä, rykiä

guorssahat köhä

guorssádit köhäistä, rykäistä

guorti kasvain; sydänalakipua aiheuttava eliö (kansanuskomus)

guorus (adv.) ~ **guorusin** (adv.) tyhjänä (ei täynnä)

guorus, guoros tyhjä; *guoros fárpalat skolket eanemus* tyhjät tynnyrit kolisevat eniten

guorusvuohta tyhjyys

guorvil kuohuva osuus koskessa, koskenkorva

guorvut kápälöidä, kähmiä; kopeloida, penkoa

guoržžu pahanilmanlintu, huonoa onnea aiheuttava; huono onni

guoržžuluvvat tulla huono-onniseksi

guosabegiid (adv.) kovasti kompuroiden (esim. umpihumalaisesta)

guosadit kompastella, kompuroida

guosahit kampata, panna kompastumaan; *guosahii mu julggiinis* kamppasi minut jalallaan

guoskadit soveltaa (esim. lakia)

guoskameahttun koskematon

guoskat (+ akk., + ill.) koskea, kajota (jotakin tai johonkin); koskea (jotakin), liittyä (johonkin)

guoskevaš (+ ill.) (jotakin) koskeva; kyseinen, *guoskevaš ášši lea dál gielddas giedahallanláhkai* kyseinen asia on nyt kunnassa käsiteltävänä

guoskkahallat kosketella, sormella

guoskkahančuokkis ~ **guoskkahansadji** yhtymäkohta

guoskkaheaddji koskettava, järkyttävä, liikuttava; *guoskkaheaddji dáhpáhus* järkyttävä tapahtuma

guoskkahit koskettaa (esim. sormella); sivuta (asiaa); liikuttaa, koskettaa, *guoskkahit sakka* koskettaa kovasti, järkyttää

guoskkahus kosketus; kosketus, kontakti, *buot guoskkahusat leat boatkanan* kaikki kontaktit ovat katkenneet

guoskkastit koskettaa (varovasti)

guoskkehit koskettaa (äkkiä)

guosmmas (R) kahvi

guosmmehit kärehtää (karvoista)

guosmudit kärventää, korventaa (karvoja); paahtaa (kahvinpapuja)

guosmut kärventyä, korventua (esim. hiuksista, vaatteista, leivästä)

guossa kuusi (puu)

guossabáhcatlodd pikkukäpylintu

guossagaccet hömötiainen

guossaguolbba kangasmetsä (tuore)

guossalahttit tehdä kamppi

guossalieddi kuusenkerkkä

guossalit kompastua; *guossalit giktalussii* langeta kiusaukseen

guossarássi (bot.) metsäkorte

guossaruos'sanjunni pikkukäpylintu

guossaskas kursaileva, ujosteleva (vieraisilla ollessa)

guossat kompastua, langeta

guossavizar tiltalti

guossavuovdi kuusikko (metsä)

guos'sái, guos'sás vieraita puoleensa vetävä; *dát lea guos'sás dállu* tässä talossa on usein vieraita

guossástahkes kursaileva, kainosteleva, ujosteleva (vieraisilla ollessa)

guossástallan vierailu, vieraileminen

guossástallat kursailla, kainostella, ujustella (vieraisilla ollessa); vierailla, olla vieraisilla, kyläillä

guos´sečájáhus vierailunäytäntö

guos´segoarta käyntikortti

guos´selatnja vierashuone

guos´semállásat (pl.) kutsut, kestit, pidot

guos´seoahppi kuunteluoppilas; *lei min luohkás guos´seoahppin* oli meidän luokallamme kuunteluoppilaana

guos´seruoktu täysihoitola

guos´seviessu majatalo, matkustajakoti

guos´si vieras, vierailija; vierailu, *soapmása guos´sái* jonkun luokse vieraaksi, kylään, *soapmása guossis* jonkun luona vieraana, kylässä

guossoheaddji kestitsijä; emäntä, isäntä

guossoheapmi kestitys, kestittämisen

guossohit kestitä, tarjota; *guossohit biepmu gussiide* tarjota ruokaa vieraille

guos´sut olla kestitettävänä, saada kestitystä, *finai siesás dálus ja gus´sui doppe guollemáli* kävi tätinsä talossa ja sai siellä lohikeittoa syödäkseen / (R) vierailla, käydä vieraisilla, *guossut soapmása* vierailla jonkun luona

guostat (+ ill.) koskea (jotakuta tai jotakin)

guostát häämöttää; *tv-stivli oidnui guhkin guostámin* televisiomasto häämötti kaukana

guostta kolea ilma, koleus (keväällä); *guostagat* (pl.) pitkälinen koleus (kevättalvella)

guosttačuru lumikärpänen (keväällä hangella liikkuva)

guosttadit tehdä kolea ilma (keväällä)

guosttadivri lumihyppiäinen

guosttaheavdni lumihämähäkki

guoš´ši rove (sangallinen), tuohivasu

guotkku (pp.) veroinen, vertainen (nopeudessa, määrässä, kestossa tms.); *ii leat su guotkku* ei ole hänen veroisensa (nopeudessa tms.)

guotkku ~ guotku kannas (esim. järvien välissä)

guotnjar etummainen tai takimmainen kaari veneessä

guottadit vasoa (useasta porovaatimesta), poikia (useasta eläimestä)

guottašit kanniskella, kannella

guottádat hankikanto; *olmmošguottádat* juuri ja juuri ihmisen kantava hanki,
heargeguottádat juuri ja juuri ajoporon kantava hanki
guottáhallat kannatella, kannattaa useita esineitä johonkin; kävellä varovasti (esim. heikoilla jäillä, ohuella hangella)
guottáhat ajojälki (kantavalla kelillä syntynyt); kantomatka (esim. tarvikkeiden)
guottáhus (S) kannatus (esim. henkilön, esityksen)
guotteheaddji (adj.) kannattava
guotteheaddji (subst.) kannattaja, tukija; vasottaja
guotteheapme, guottehis kantamaton (hangesta, jäätä); *guottehis cuoŋu* kantamaton hanki
guotteheapmi vasotus, vasottaminen
guottehit kuljettaa (poron tai hevosen selässä); kannattaa, tukea, puoltaa (jotakuta); vasottaa (porovaatimia), valvoa porovaatimien vasomista
guottestit kantaa (nopeasti, vaivattomasti); vasoa (nopeasti, vaivattomasti), poikia (nopeasti, vaivattomasti; lehmästä)
guottestuddat olla vasomaisillaan (vaatimesta), olla poikimaisillaan (lehmästä)
guottestuvvat aikoa tai haluta vasoa (vaatimesta), aikoa tai haluta poikia (lehmästä)
guottet vasominen, vasonta
guottetbáiki ~ guottetsadji vasomispaikka
guotteteana(n) vasomisalue
guottihit kannattaa, panna kantamaan; kannattaa, hyödyttää; puoltaa, kannattaa
guottildit kanniskella (vähin erin)
guottu kanto (kaadetun puun); juurakko
guovda kosteikko (kenkäheinää kasvava)
guovdaalbmi taivaanlaki, keskitaivas; *guovdaalmmis lei soames balva* keskitaivaalla oli jokunen pilvi
guovdabáhtofápmu ~ guovdobáhtofápmu keskipakoisvoima
guovdačuokkis keskipiste
guovdagávpot keskikaupunki
guovdageaidnulaš koutokeinolainen
guovdajuohku tasajako, kahtiajako
guovdallas (pp.) ~ **guovdelas** (pp.) keskellä (ajallisesti); *guovdallas geasi* keskellä kesää, *guovdallas seavdnjada* keskellä pimeää, pimeimpään aikaan
guovdanormála (geom.) keskinormaali
guovdaráhtis keskiö

guovdasárggis keskiviiwa

guovdat (adv.) halki; kahtia, puoliksi, tasan

guovdavokála keskivokaali

guovdavuoignašat (pl.) keskiaivot

guovddáš keskus, keskusta; keskipiste (geom.)

guovddáš (pp.) keskellä; *guovddáš gávpoga* keskellä kaupunkia, *guovddáš márkaniid*

keskellä markkinoita, *guovddáš beassážiid* keskellä pääsiäispyhiä

guovddášbellodat keskustapuolue

guovddášbuohcceviessu keskussairaala

guovddáščiehkka (geom.) keskuskulma

guovddáščiekči keskuskenttäpelaaja (jalkapallossa)

guovddášdoaimmár keskussuoritin (tietokoneen)

guovddášguppol ~ **guovddášroavttus** keskuslieriö

guovddášhálddahus keskushallinto

guovddáškonsonánta konsonanttikeskus, keskuskonsonantti

guovddáškriminálables (S) keskusrikospoliisi

guovddášlaš keskeinen; *guovddášlaš fáddán deaivvadeamis lei sámegiela boahhteáiggi*

guorahallan keskeisenä aiheena tapaamisessa oli saamen kielen tulevaisuuden puntarointi

guovddášliggen keskuslämmitys

guovddášlihttu keskusliitto

guovddášmuittu keskusmuisti

guovddášnearvavuogádat keskushermosto

guovddášnjunuščiekči keskushyökkääjä (jalkapallossa)

guovddášorganisašuvdna keskusjärjestö

guovddášovttadat keskusyksikkö

guovdduštít keskittää

guovddut koutokeinolainen; *áhččán lei guovddut ja eadnán fas leavdnjalaš* isäni oli

syntyään koutokeinolainen ja äitini taas lakselvilainen

guovdelii ~ **guovdelebbui**, **guovdoli** ~ **guovdolebbui** keskemmäksi; *guovdeleppoži* ~

guovdoleppoži vähän keskemmäksi

guovdelis ~ **guovdeleappos**, **guovdolis** ~ **guovdoleappos** keskempänä; *guovdeleppožis* ~

guovdoleppožis vähän keskempänä

guovdi leija; lohikäärme (järvissä elävä hirviö)

guovdil (-is) keskeinen

-guovdil keskellä (adv.); *geasseguovdil* keskellä kesää, *dálveguovdil* keskellä talvea
guovdilastit keskittää; keskittyä
guovdnjái, guovdnjás ontto; *guovdnjás muorra* ontto puu
guovdnjeeal'li onteloeläin
guovdnji kolo, onkalo, ontelo (esim. lahon aiheuttama)
guovdnjudit tehdä ontoksi
guovdnjut tulla ontoksi
guovdosealgi selkäkappale (vaatekappaleessa)
guovdu (pp.) kohtaan, suhteen; *mu guovdu* minua kohtaan, *dien ášši guovdu* tuon asian suhteen
guovdu (pp.) keskellä; *guovdu jávrrri* keskellä järveä, *guovdu fatnasa* keskellä venettä
guovgat, guvges hallava, haalistunut, kauhtunut
guovgát olla hallava väriltään, olla haalistunut väriltään; *gumpe guovgái geainnu alde* hallavanvärinen susi seisoskeli maantiellä
guovgulit lähteä kävelemään hallavana, haalistuneissa vaatteissa
guovgut kävellä hallavana, haalistuneissa vaatteissa
guovla ~ guovlla kieleke, ulkonema (kinoksen tai kallion)
guovlaleapmi kurkkaus, silmäys; pilkistäminen
guovlalit kurkata (johonkin); käväistä (jossakin); pilkistää, *beaivváš guovlalii balvalanjas* aurinko pilkisti pilvenraosta
guovlat kurkistella, kurkkia; *guovllai áitái* kurkisteli aittaan
guovlladit kurkata; guovlladit (gos nu) käväistä, pistäytyä, piipahtaa (jossakin); pilkahtaa, pilkistää (aurinko pilvenraosta)
guovlladit kurkistella, kurkkia, silmäillä, tirkistellä
guovllastit kurkistaa, silmätä, tirkistää (lyhyesti)
guovlludoaimmahus aluetoimitus (erit. radion)
guovlluguovdasaš alueellinen
guovlluhálddahus piirihallinto
guovlolávva (S) seutukaava
guovlonummir suuntanumero
guovloplána (N) seutukaava
guovlu alue, seutu, tienoo; *ávdin guovlu* asumaton alue, *guol'lás guovlu* kalaisa seutu, *dáin guovlluin* näillä tienoilla

guovlu suunta; *dan guvlui* siihen suuntaan, *dohko guvlui* sinne päin, *doppe guovllos* siellä päin, sieltä päin, sillä suunnalla, siltä suunnalta, *gosa guvlui?* mihin suuntaan?, minne päin? *gos guovllos?* mistä päin?, miltä suunnalta?

guovnnjagit tulla ontoksi (vähin erin)

guovnnjas, guovdnje- ontto; *guovdnjestohkki* ontto koivunpötkelö

guovssahasat (pl.) revontulet; *guovssahas-* revontuli-

guovssahastit loimottaa, näkyä (revontulista)

guovssat kuukkeli; *guovssat, sámiid lihkuloddi* kuukkeli, saamelaisten onnenlintu

guovssočáskan iltaruskon hiipuminen, sammuminen

guovssočáskanlivat (pl.) iltamakaus (poroilla)

guovssogeahčái (adv.) aamun sarastukseen saakka; *gozii gitta guovssogeahčái* valvoi ihan aamun sarastukseen saakka

guovssogeažis (adv.) aamun sarastaessa; *lei ain guovssogeažis gozuid alde* oli yhä aamun sarastaessa valveilla

guovssolivat (pl.) aamunmakaus (poroilla)

guovssoloddi punarinta

guovssonásti kointähti, Venus

guovssovuodjonlivat (pl.) iltamakaus (poroilla)

guovssu aamunkoi, koite, sarastus; aamu- tai iltarusko

guovttá (adv.) kahden, kahdestaan, kaksin, *bodíiga guovttá mu deaivvadit* tulivat kaksin minua tapaamaan; *guovttá gaskan* kahden kesken, *ságastalaiga guovttá gaskan dien áššis* keskustelivat kahden kesken kyseisestä asiasta

guovttáđastit empiä, epäröidä, olla kahden vaiheilla; jakaa kahtia, jakaa kahteen osaan, halkaista

guovttágaskasaš kahdenkeskinen; *guovttágaskasaš ságastallan* kahdenkeskinen keskustelu

guovttálduhttit jakaa kahtia (esim. joen latvasta, kun porotokka jakautuu sen takia kahtia)

guovttálduvvat jakaantua kahtia (esim. tokasta)

guovttáš kakkonen

guovtteávjjot kaksiteräinen; (fig.) *guovtteávjjot miehkki (áššis, sáhtta leat ávkin muhto maiddáí vahágin)* kaksiteräinen miekka (asiasta, voi hyödyttää mutta myös vahingoittaa)

guovttebealat kaksipuolinen, molemminpuolinen

guovttebealčomil (adv.) kaksoiskupera, kaksoiskuperana

guovttebealgobil (adv.) kaksoiskovera, kaksoiskoverana

guovttebealis sivukappale (peskissä, takissa)

guovttebeallásaš kaksipuolinen
guovttečilggolaš kaksiselitteinen; *guovttečilggolaš dulkojupmi* kaksiselitteinen tulkinta
guovttegávdnái (adv.) umpimähkään
guovttegeardán ~ **guovttegeardásaš** kaksinkertainen
guovttegearddaš kaksinkertainen; kaksikerroksinen
guovttegearnjelješ kakkosnelonen (sahatavarasta); *livččen dárbbášan soames*
guovttegearnjelježa olisin tarvinnut muutaman kakkosnelosen
guovttegeasus parivaljakko
guovttegielalaš kaksikielinen; *guovttegielalašvuohta* kaksikielisyy
guovttegielat kaksikielinen; *guovttegielatvuohta* kaksikielisyy
guovtteguvllot erisuuntainen; kaksisuuntainen
guovtteidot (bot.) kaksisirkkainen; *guovtteidogat* kaksisirkkaiset
guovttejuohku kahtiajako
guovttejuolggat kaksijalkainen
guovttelanjat kaksihuoneinen; *guovttelanjat visti* kaksio
guovttelágan kahdenlainen
guovtteluottat kaksiraiteinen
guovttenevvot (bot.) kaksineuvoinen; *guovttenevvogat* (pl.) kaksineuvoiset
guovtteolat ~ **guovtteol'ílil (-is)** kaksiulotteinen
guovtterádat kaksineuvoinen
guovttesárgálaš kaksiviivainen (mus.)
guovttestávval- kaksitavuinen
guovttesuorat kaksihaarainen
guovttetál'la (N) kakkonen
guovttetávttat kaksitahtinen (polttomoottorista)
guovttil (adv.) kahtaalta, kahtaalla
guovttis kaksi ihmistä, kaksikko; *dušše guovttis ledje ohcan gielddahoavdda virgái* vain kaksi henkilöä oli hakenut kunnanjohtajan virkaan
guovttudit epäröidä
guovvamánnu helmikuu
guovzat näpertää, nikkaroida (taitamattomasti)
guovža karhu
guovžaáddjá karhuvaari
guovžur järvitainen

guovžžabiedju ~ **guovžžagoahti** karhunpesä
guovžžaboska (bot.) karhunputki
guovžžaleagga (bot.) karhunruoho
guovžžamuorji (bot.) ~ **guovžžalasta** (bot.) riekonmarja
guovžžanáhkki karhunnahka
guovžžastallan karhuleikki
gupma jymy, jyry
gupmaruššat kykkiä, kyyristellä (jotakin puuhaillessaan)
gupmat jymistä, jyristä
gupmut punottaa (esim. iltaruskosta)
guppagit tulla kyssäniskaiseksi; kyyristyä makuulle
guppar kupari
guppas, gubbe- kyssäniskainen
guppárdallat tuiskahdella nenälleen; heitellä kuperkeikkaa
guppás verkonkoho, tupuli
guppihit ~ **guppistit** tuiskahtaa nenälleen
guppirdit tuiskahtaa nenälleen; heittää kuperkeikkaa
guppol pölli, pölkky; pankko (reessä); palikka; lieriö (geom.)
gupposdákti ~ **guppesdákti** polvilumpio (porolla)
guppuštit köpöttää
gurastit (R) heittää, nakata
gurbbet kurpitsa
gurbboldahttit lähteä ajamaan karvakululla ajoporolla
gurbmá kurmu, permu, kiiliäisen toukka
gurbmái, gurbmás kurmuinen, permuinen (poron selästä, taljasta); *gurbmás duollji* kurmuinen talja
gurbmáloddi kurmupaarma, kiiliäinen, porokiiliäinen
gurbmet poistaa kurmuja, permuja (porosta)
gurbmon kurmuinen, permuinen poro
gurbmüt tulla kumaiseksi, permuiseksi
gurccas, gurce- liian syvä, korkealaitainen (veneestä, ahkiosta, astiasta)
gurci liian syvä esine (astia tms.); huono ahkio, vene; peijakas, peeveli, *hei gurci, go in hoksán!* hei peijakas, kun en hoksannut!
gurddašit jystää (vähitellen, pitkään)

gurdit jystää

gurehit kurittaa

guren joutomies, tyhjäntoimittaja

guret kurenauha

guretgáma kurekenkä (nutukas, jossa on kurenauha paulojen asemesta)

gurgadas jono, rivi; säe

gurgadasgaska rivinväli

gurgalit lähteä jonona (poroista, lampaista jne.); juoksuttaa, syyttää (köyttä, narua tms.); kaataa (kolikkoja tms. pikkuesineitä pussista); heittää ankkuri (veteen)

gurgánit asettua jonoon; lähteä liikkeelle jonossa

gurgásit kaatua, valua, hulahtaa, valahtaa (pois astiasta, kolikoista tms. pikkuesineistä); venyä pitkäksi, purkautua suoraksi (lanka, suolet tms.)

gurgát olla jonossa; lojua, maata (pitkin pituuttaan)

gurggástat jonossa kulkeneiden eläinten jälki; kaista (ajoradalla)

gurggihit ~ **gurggehit** hulahtaa, valahtaa (pois astiasta; kolikoista tms. pikkuesineistä); juosta loppuun (äkkiä, köydestä, narusta)

gurggiidit lähteä liikkeelle jonossa; mennä jonoon (erit. poroista) / alkaa valua (pois astiasta; kolikoista tms. pikkuesineistä / ojentua (täyteen pituuteensa)

gurggistit liikkua jonossa (erit. poroista); valua (pois astiasta; kolikoista tms. pikkuesineistä); juosta (köydestä, narusta tms.)

gurgguhít kaadella, valutella (esim. jauhoja säkistä); juoksutella (köyttä, narua tms.)

gurgi ~ **gurgu** huiskale, pitkä esine tai olio

gurgulit lähteä astelemaan pitkänhuiskeana

gurgut (adv.) pitkin pituuttaan, pitkällään

gurgut astella pitkänhuiskeana

gurká ~ **gurka** kurkku (vihannes)

gurku kurkku, nielu; toukka; voide (seidan palvonnassa)

gurosmuvvat tyhjetä, tyhjentyä

gurpalit kääräistä (nyytiksi); ampua (poro, susi) kuoliaaksi (niin että se käpertyy kokoon)

gurpasit niputtua; joutua sidotuksi (jalat yhteen; kuljetettavasta eläimestä); soveltua niputettavaksi; soveltua sidottavaksi (jalat yhteen; kuljetettavasta eläimestä); lähteä kulkemaan kokoon käpertyneenä

gurpat niputtaa; kietoa, sitoa nyytiksi; sitoa jalat yhteen (kuljetettavalta eläimeltä)

gurpát maata nipussa, maata jalat yhteen sidottuina (porosta); kyyhöttää, olla jossakin kokoon käpertyneenä

gurpegávppálaš kulkukauppias, laukkukauppias (esim. muinainen laukkuryssä)

gurpeluossa kyttyrälohi

gurpet niputtaa; sitoa, kietoa (nyytiksi); sitoa jalat yhteen (kuljetettavalta eläimeltä)

gurpi nippu; kantamus, nyytti; kyssä, kyttyrä (pienehkö)

gurpmat kurmuinen, permuinen poro

gurppas, gurpe- köyryselkäinen, kyssäniskainen; kokoon käpertynyt (koira, ihminen, poro)

gurppas kantamus, taakka (eläimen), *gurpasat* (pl.) kamppeet; nyytti, paketti

gurppastat niputusnaru

gurppihit lysähtää, rojahtaa, tuupertua, käpertyä (johonkin)

gurppoldahttit lähteä kantamaan kumarassa (selässään tai olkapäällään) jotakin painavaa

gurpulit lähteä kantamaan (jotakin selässään tai olkapäällään)

gurput kantaa (jotakin selässään tai olkapäällään, tav. kumarassa)

gurra kuru, sola, kapea laakso; ura, uurre; raide, vako (esim. tiessä); häpy (naisen)

gurranjálbmi huulihalkein, ristihuuli

gur´rái, gur´rás ~ gur´rii, gur´res kuruinen, *gur´rás guovlu* kuruinen seutu; uurteinen

gur´rehallat väsyttää (vieheeseen napannutta kalaa); *dohppehin oalle goadjima ja šadden áigebotta gur´rehallat ovdalgo sáhtten roahkastit dan fatnasii* vieheeseeni nappasi

aikamoinen kojamo ja jouduin aika kauan väsyttämään ennen kuin saatoin koukata sen veneeseen

gur´rehit tyhjennyttää

gur´restit tyhjentää (nopeasti)

gur´ret tyhjentää; tyhjäta; evakuoida

gurrii (adv./pp.) viereen, varrelle, varteen, poskeen; *čuoččastii mu gurrii* seisahti minun viereeni, *geaidnogurrii* maantien varrelle

gursa kurssi, *giellagursa* kielikurssi; kurssi, valuuttakurssi; tolkkua, *su láhttemis ii leat makkárge gursa* hänen käyttäytymisessään ei ole mitään tolkkua

gursalaš kurssilainen; *gursalaččat čoahkkanedje oahppadiibmui* kurssilaiset kokoontuivat oppitunnille

guršu kanjoni (pieni ja jyrkkä), rotko

gurtádat kaulanahka (eläimen)

gurtenjárra kaulalihkakset, kaulalihat

gurtesárgi teurastettaessa kaulaan jäävä lyhyt kylkiluu

gurtet (čeabeha) erottaa kaulalihat (kaularangasta)

gurttdádat takakaula (teuraalla)

gurut vasen; *gurut gieđa bealde* vasemmalla, *gurut gieđa beallai* vasemmalle, *gurut bealli* vasemmisto, *gurut beale olmmoš* vasemmistolainen

gurutbeallásaš vasemmanpuoleinen; *gurutbeallásaš johtalus* vasemmanpuoleinen liikenne

gurutbellodat vasemmistopuolue

gurutbordi paapuuri (laivassa)

gurutgiedat vasenkätinen

gurvolas innokas penkomaan

gurvut penkoa

gurvvon penkoja

guržet silmätä (jotakuta) pahalla silmällä, tuottaa (jollekulle) huonoa onnea

gusabiel’lu lehmänkello

gusabiergu naudanliha

gusagazza sorkkarauta; *gaikut gusagaccain spihkáriid fiellus* kiskoa sorkkaraudalla nauvoja laudasta

gusagáma vuotakenkä

gusaguoppar tatti

gusanáhkki lehmännahka, vuota

gusarássi (bot.) rentukka

gusasáhpal (bot.) niittynurmikka

gusaskálžu islanninsimpukka

gusavuodja voi (lehmänmaidosta tehty)

gusavuoigáhkku herkkupala (puheenaiheesta, tapahtumasta); makea pala (vahingoniloiselle)

guskalit kaataa, ravistaa (jauhoja säkistä, kerran); läpsäyttää (esim. ajaessa hihnalla poroa kylkeen)

gusket ajaa yhtä menoa pitkä matka

guskkádávda ~ goskkádávda tyrä

guskkáváddu ~ goskkáváddu tyrä

guskkiiidanváddu ~ goskkiiidanváddu tyrä

guskkiidit ~ goskkiidit ruveta pursuamaan, ruveta valumaan ulos; saada tyrä

guskkistit venyä perässä (esim. kengän paulasta)

guskkolaš asianomainen

gussa lehmä

gussabálggis lehmänpolku (myös kapeasta tiestä)

gussaeal'li nautaeläin

gussagárdi lehmäaitaus, lehmätarha

gussageahčči lehmipaimen (tav. lapsi)

gussagoalsi ~ gusagoalsi isokoskelo

gussodit saada kestitystä (useissa paikoissa tai monesta vieraasta), saada syödäkseen ja juodakseen (useissa paikoissa tai monesta vieraasta)

gussohallat kestitä (usein)

gus'solas jolle usein tarjotaan, joka on usein kestitettävänä

gussostallat (+ akk.) olla (jonkun luona) vieraana, vierailussa (monessa paikassa tai pitkään), vierailla

gusta ~ kusta harja (lakaisemiseen)

gustet ~ kustet harjata (erit. lattiaa)

gusto (adv.) näköjään, näemmä

gustohit soveltaa

gustojeaddji voimassa oleva, pätevä (esim. määräyksestä)

gustomeahttun mitätön (esim. määräys)

gustot (+ ill.) koskea (jotakin), päteä (johonkin)

guškkástat ~ guškken kuovi, pikkukuovi

gušmmus jäykkä, kova (esim. vaatekappale); karski

guššát ~ kuššát kaulaliina (pitkä, päistään solmittava)

gutkosaš veroinen, vertainen (nopeudessa, määrässä tai kestossa); *su gutkosaš olmmái* hänen veroisensa mies nopeudessa tms.

gutna tuhka; gunat (pl.) *tuhka, tuhkat* (esim. tulisijassa olevasta tuhkasta), *bulii gutnan* paloi poroksi

Gutnabádoš Tuhkimo

gutnadit tuhkata

gutnagohppu tuhkakuppi

gutnaguolli lipeäkala

gutnalihti tuhkakuppi

gutnaluvvat muuttua tuhkaksi

gutnálaš kunniallinen, nuhteeton, rehellinen; *gutnálašvuohta* kunniallisuus

gutnástallat olla (liian) kunnianhimoinen, yrittää tulla toimeen omillaan

gutneheapme, gutnehis kunniaton, moraaliton, hävytön, *gutnehis dahku* moraaliton teko; kiittämätön, *gutnehis gukčá* kiittämätön lurjus; kohtuuton, kovin vaatelias, *gutnehis gáibádusat* kohtuuttomat vaatimukset

gutnehisvuohta kunniattomuus; kiittämättömyys; kohtuuttomuus

gutnehuhttit häpäistä; rienata

gutnehuvvat menettää kunniansa; tulla kiittämättömäksi; tulla kohtuuttomaksi (vaatimuksissaan)

guttaheapme, guttahis hyödytön, kelvoton, katteeton

guvčalbmi pienisilmäisin sallittu verkko (lohipadossa tai kulkutuksessa, 45 mm)

guvdilit kyyristyä (ennen hyökkäämistä, esim. eläimestä)

guvdnjet väistää (kyyristyen), kyyristyä

guvdnji nahjus, vätys; koukkuselkä

guvdnjut (adv.) kyyryssä, kyyryyn

guvdnjut kyyristellä; vetelehtiä

guvge vaalean kellanruskean koiran nimitys; myös koiran nimenä *Guvge*

guvvggodit haalistua, kauhtua, virttyä

guvvggoldahttit lähteä ajamaan hallavalla porolla

guvhli kuhmu (lyönnistä aiheutunut)

guvhllagit saada kuhmu (lyönnistä johtuva)

guvhllár ~ guvllár puoskari, parantaja

guvhlláruššat ~ guvlláruššat puoskaroida, parantaa, toimia parantajana

guvllolaš alueellinen

-guvllot -suuntainen

guvnnjádít kumartaa, kyyristyä

guvnnjas, guvdnje- koukkuselkäinen; saamaton, veltto

guvnnjil (adv.) koukussa, köyryssä (selästä), köyryyn kasvaneena

guvnnjuštit kyyristellä, kulkea kyyryssä

guvrasit lähteä liikkeelle selkä köyryssä, kumarana

guvrát seisoa tai istua selkä köyryssä, olla kumarassa

guvri köyry (selässä)

guvrragit tulla koukkuselkäiseksi, tulla köyryselkäiseksi, kumaraksi

guvrrahit ajaa köyryselkäisellä porolla

guvrraldahttit lähteä ajamaan köyryselkäisellä porolla

guvrras, guvre- koukkuselkäinen, köyry, köyryselkäinen, kumarainen

guvrril (adv.) köyryyn kasvaneena, köyryssä, kumarassa (pysyvästi)

guvrruhit ~ guvrruštít kulkea selkä köyryssä, kävellä koukkuselkäisenä, kumaraissa

guvrrut (adv.) köyryssä, kumarassa (hetkellisesti)

guvrrut kävellä selkä köyryssä, kumarassa

guvtteš kakkonen

guvttiid guvttiid (adv.) kaksi kerrallaan, kaksittain (esineistä)

guvttiidlohku kaksikko, duaali

guvzat nyhertää, näpertää

guvžá meritaimen

guzat musta poro, jonka karvanlatva on vaaleahko

gužža ~ gožža virtsa, kusi

gužžabava virtsaumpi (eläimillä)

gužžačuorbi läpeensä taitamaton henkilö; poropeukalo, mämmikoura

gužžahoahppu ~ gužžaheahti kova virtsaamisen tarve; kusihäätä, pissahätä

gužžajodas virtsajohdin

gužžaláiki patalaiska

gužžaoarri virtsaputki

gužžaraksa vaippa (lapsen)

gužžaráhkku virtsarakko

gužžat virtsata, heittää vettä

gymnasista (N, R) lukiolainen

gymnastihkka (N, R) voimistelu

gymnása (N, R) lukio

gynekologa gynekologi

gynekologiija gynekologia

H

habas, hahpa luiseva, nälkiintynyt, riutunut

haddái, haddás hintava, kallis; *haddás biila* hintava auto

haddebajádus ~ haddebajideapmi hinnankorotus

haddedássi hintataso

haddedoarjja hintatuki

haddemudden hintasäännöstely

haddevuoládus ~ haddevuolideapmi hinnanalennus

haddi hinta

haga (adv./pp.) ilman (jotakin), *su haga* ilman häntä, *bázii haga* jäi ilman

hahcuhit härnätä

hahkihit haukkoa henkeä (äkkiä); nyyhkäistä; änkyttää

hahkkit haukkoa henkeään; nyyhkiä

hahpadit nälkiinnyttää, riuduttaa

hahpaštuddat haukkoa henkeään, läkähtyä, tikahtua

hahpat nälkiintyä, riutua

hahppalit vetäistä ilmaa keuhkoihin; kulauttaa (kurkkuunsa)

hahppit pulputtaa

hahrrat murista

hahtá (pp.) ilman; *duon hahtá* ilman tuota, *ruđa hahtá* ilman rahaa

haksa uloste (poron, kesällä)

haksil (-is) tarkkanenäinen, tarkkavainuinen

haksilit haistaa (nopeasti), nuuhkaista

haksit haistaa (haju), vainuta; haistaa, vaistota, aavistaa, *havssii ahte buot ii lean ortnegis* aavisti että kaikki ei ollut kohdallaan

haksostit tuoksahtaa, haiskahtaa

haksot haista, lemuta, *haksot njálgát* tuoksua

haksu ~ haksin hajuaisti

hal (part.) nyt (painottomana); *ii hal nu leat gal* eihän nyt sillä tavalla kyllä ole, *masba hal olmmoš buot diehtá ovddalgihtii* mistäpä nyt ihminen kaiken tietää etukäteen

hallusinašuvdna aistiharha, hallusinaatio

hamaidit himoita, havitella (jotain ruokaa)

hamolaš perso (tietylle ruoalle)

-han (l.part.) -han, -hän, *dushan gal lea ruhta* sinullahan kyllä on rahaa, *munhan gal dan diedán* minähän kyllä sen tiedän

haŋkit kaakattaa; änkyttää; tarttuilla (ahkiosta)

haŋkkáhat tarttumapaikka (esim. kinos, johon ahkio tarttuu)

haŋkkihít tarttua äkkiä kiinni (ahkiosta ajettaessa)

haŋkkuhit pudistella, puistella

haŋ'ŋá alli

hapmat nirsoilla, syödä nirsosti

hapmoborramuš mieliruoka; *spihkeluossa lei su hapmoborramuš* kuivasuolattu lohi oli hänen mieliruokansa

hapmu persous (tiettyyn ruokaan); *hapmui ~ hamus* hyvällä halulla

hapmudit persoilla

haraidit murista; murista (toisilleen)

haran murisija

harcabáddi hirttoköysi

harcamuorra hirttopuu

harcasit hirttyä

harcát riippua, roikkua hirressä

harcet hirttää

harihit murahtaa, ärähtää

harmonalaš harmoninen, sopusointuinen, sopusuhtainen

harmoneret sointua

harmonihkká haitari, harmonikka

harmoniija harmonia

harmoniijalaš harmoninen

harra murina, ärinä

harrat murista, äristä

har´ret murahtaa, ärähtää

har´ri murisija, ärisijä

hasárdaspeallu uhkapeli

hattáiduvvat tulla maksukykyiseksi

hattálaš maksukykyinen, rahakas, varakas; kallis, hintava

hattálaš rahamies, varakas henkilö

hattiheapme, hattihis maksukyvytön, varaton

hattihisvuohta maksukyvyttömyys, varattomuus

havssašit haistella

havssestit nuuhkaista

havssihit haistattaa

havssiidit haista

hábmehus muodostelma

hábmen muotoilu

hábmendáigi muovailuvaha

hábmennávccat (pl.) luovuus

hábmet muodostaa, muotoilla, luonnostella, luoda

háddjái, háddjás ~ háddjii, háddjes haiseva, pahanhajuinen

háddjet ~ hágget hajottaa

hádja haju, tuoksu; tieto (epävarma), "haju", aavistus

hádjagáiski (bot.) tuoksualvejuuri

hádjahearta tuoksuherne

hádjanit hajaantua, hajautua

hádjaráksá hajurauhanen

hádjarássi (bot.) mesiangervo

hádjasit häiriintyä (työnteossa, levätessä tms.); mennä epäjärjestykseen

hádjašuvvat häiriintyä (työnteossa, levätessä tms.)

hádjavuiddas hajuvesi

hádjánit hajaantua, hajautua

hádjosit hajaantua, hajota; romahtaa

hád̄ir (-is) huolimaton, leväperäinen

hád̄irdit hutiloida

hága, hágas ponteva, pystyvä, rivakka, tarmokas

hága haka (aitaus)

hággánit hajaantua, hajautua

háhcástallat haaroitella, ottaa jaloilla tukea (esim. maastossa pyöräillessä)

háhcčát olla jossakin jalat haarallaan, hajasäärin

háhccegaska jalkojenväli

háhccejuiken haarahyppy

háhcčet astua hajasäärin, jalat haarallaan (jonkin yli tai päälle); haarottaa, harittaa jalkansa, panna jalat haralleen, levittää jalkansa

háhcci haara (jalkojen), jalkojenväli (erit. ihmisellä)

háhcčut (adv.) jalat haarallaan, hajasäärin

háhcčut kulkea, harppoa jalat haarallaan; haarotella (jalkojaan)

háhcseatni ~ háhtešeatni syöjätär (taruolento); kiitäjäinen (kovakuoriainen)

háhčihit istahtaa hajasäärin, jalat harallaan

háhkalas innokas hankkimaan

háhkamuš hankinta, hankkiminen, hankittava

háhkat hankkia, hommata; *hágai ođđa biilla* hankki uuden auton

háhká puna-ahven

háhkásaddat jumittua, juuttua (tämän tästä)

háhkásit jumittua, juuttua (esim. sahasta)

háhkka kanuuna, tykki

háhku aie, suunnitelma; *háhkui* suunnitteille, *hágus* suunnitteilla, aikeissa, hankkeissa

háhpáhus (S) viilin pohjapiimä, hapate, hapatus

háhpárahttit ~ háhpármahttit napata, siepata (kiinni tai itselleen)

háhpohallat hapuilla; havitella, tavoitella; haroa

háhppehit ehättää, ennättää

háhppil (-is) ripeä, nopealiikkeinen, vikkelä, sukkela; rivakka

háhtahas hattupää, hattupäinen henkilö; *eatnašat ledje gahperahtta muhto oidnostii maddái soames háhtahas* useimmat olivat avopäin mutta näkyi myös jokunen hattupäinen henkilö

háhtašuvvat ärsyyntyä, ärtyä, provosoitua

háhtta hatu

háhttaraš häikäilemätön ja ahne ihminen

háhttar (-is) hännävä, provosoiva (ihmisestä); levoton ja huolimaton

háhttar hännäjä, provosoija

háhttasii (adv.) ahtaalle

háhttásis (adv.) ahtaalla

háhttet hännätä, provosoida, ärsyttää

háiggir (-is) ~ háigár (-is) leväperäinen, piittaamaton, välinpitämätön

háigir haikara

háika vanha, iso petäjä; tammi

háikaniehtti tammenterho

háikejeaddji (N) peukalokyytiläinen, liftari, liftaaja

háiket (N) matkustaa peukalokyydillä, liftata

háikit huutaa, hihkua (porotokan pysäyttämiseksi); hoputtaa (hevosta)

háikkas huutaminen, huuto, hihkuminen

háikkašit huudella, hihkua (tämän tästä)

háikkádit ~ háikkihit huudahtaa, hihkaista (erit. porotokan pysäyttämiseksi)

háilidit rillutella; hälistä, mesota

háipasaddat laahustaa, mennä retkottaa

háipá ~ háipa ~ háipi tunari, ääliö; kevytmielinen (naisesta)

háippas (-is) huikentelevainen, kevytmielinen (naisesta)

háiset haiskahtaa, lemahtaa

háisi haiseva olio

háissas löyhkä, lemu (pysyvä)

háissas, haisa haiseva

háissiidit haista, lemuta

háistit haistaa

háisuoideini (bot.) maarianheinä, hajuheinä

háisut haista, lemuta

háitit (S) haitata; *diet gal ii háitte maidige* tuosta ei kyllä ole mitään haittaa

háittis, háittes hehkuva, hohkaava, liian kuuma (esim. uunista, kiukaasta); tulinen, tukala (esim. tilanteesta)

háittistit hohkata (kuumana)

hájaheapme, hájahis hajuton; *heahki lea hájahis gássa* häkä on hajuton kaasu

-hájat -hajuinen

hájilassii (adv.) hajallaan, hajalleen

háju- hajanainen, haja-

hájuhit häiritä (ajatuksia)

hájumielat hajamielinen

háladeapmi keskustelu, puhelu

háladit keskustella, puhella, jutustella

hálalahallat puhutella (jotakuta); taivutella puhumalla (jotakuta)

hálalaheapme, hálalahis puhumaton; vaitonainen, vähäpuheinen, *hálalahis dinga* vaitonainen henkilö

hálalaheapmi puhuttelu

hálalahit puhuttaa; suostutella, taivutella (puhumalla), *geahččalii hálalahit su fárrosis* yritti taivutella häntä mukaansa

hálaladahttit puhutella (varovasti, ystävällisesti tms.)

hálbáivuovdin alennusmyynti

hálbbášit pitää jotakin liian halpana; halveksia (jotakuta)

hálbbidit halventaa (tehdä halvemmaksi)

hálbi, hálbbes halpa, huokea; *hálbái* halvalla, halpaan hintaan, *beasai hálbái* pääsi vähällä, selvisi vähällä

hálbma (N, R) olki

hálbudit halventaa, panna tai saada halpenemaan

hálbut halventua, halveta, halpua

háldáš keiju

hálddahus hallinto

hálddahusbire hallintopiiri

hálddahushápmi hallitusmuoto; *Suoma hálddahushápmi lea dásseváldi (republihkka)*

hálddahuslaš hallinnollinen

hálddahusoahppa hallinto-oppi

hálddahusorgána hallintoelin

hálddahusráđđi hallitusneuvos

hálddašanguovlu hallintoalue; *sámegiela hálddašanguovlu* saamenkielinen hallintoalue

hálddašanlohpi hallussapitolupa (esim. aseenn)

hálddašeaddji hallintovirkailija; haltija

hálddašit hallita; ohjata, johtaa; hillitä

hálddusdoallan hallussapito; *hálddusdoallanduodáštus* hallussapitotodistus,

hálddusdoallanlohpi hallussapitolupa

háldejaš ~ hálđi haltija (taruolento)

hálđet hallita, pitää kurissa

hálđofánga tutkintovanki

hálđu huosta; *hálđui* haltuun, huostaan, *hálddus* hallussa, huostassa

hálđuiváldin haltuunotto (esim. luvattoman aseenn); huostaanotto (lapsen otto virallisella päätöksellä yhteiskunnan huostaan)

háleštanskihpár juttukaveri; *Ánde lei mus háleštanskihpárin* Antti oli minulla juttukaverina

hálešteapmi puhelu, juttelu, puheleminen, jutteleminen

háleštit keskustella, jutella, rupertella

hálga (adv.) suoraan, *hálga máttás* suoraan etelään, *hálga rastá* suoraan poikki

hálganit nääntyä, haljeta, pakahtua (töiden paljouteen); läkähtyä

hálget hakata halkoja

hálgu halko

hálđihit puhua lyhyesti, lausua muutama sana

hálđiidit ~ hálđidit haluta, toivoa itselleen

hálđiidus halu, kaipaus

hálđiđuvvat (+ ill.) tuntea halua (johonkin)

háljas, hálđjo- ~ hálđas, hálđo- kevytkenkäinen, huikentelevainen, kevytmielinen (naisesta)

hálđjistit ~ hálđjudit ~ hálđlistit huikennella, keikistellä (naisesta)

hálka ruokki

hálkagonagas jääkyyhky

hálkit räksyttää, räkyttää

hálkkihít haukahtaa; rähähtää

hálla puhe

hállalas juoruileva, kielevä; *su gullut ii gánnet buot muitalit, dat lea nu hállalas* hänen kuullensa ei kannata kaikkea kertoa, se on niin kova juoruilemaan

hállamuš puhuminen, puhuttava; *dien áššis ii leat šat hállamuš* tuosta asiasta ei kannata enää puhua

hállan puhe, puhuminen

hállan- puhe-; *hállangiella* puhekieli, *hállanoahpahus* puheopetus, *hállanváldi* puhevalta, *hállanvuoigatvuohta* puheoikeus

hállat puhua

hál'lá ~ hál'li halla

hál'lái, hál'lás puhelias; *lea leamaš álo hui hál'lás olmmoš* on ollut aina hyvin puhelias ihminen

hállemasbeaivi pyhäinmiestenpäivä

hál'li puhuja; puolestapuhuja, *válddii su alccesis hál'lin* otti hänet itselleen puolestapuhujaksi

hálljasaddat ~ háilasaddat huikennella, keikistellä, käyttäytyä kevytmielisesti (naisesta)

hállju ~ háilu huikentelevainen, kevytmielinen, kevytkenkäinen (nainen)

hálljui, hálljos ~ háilui, háilos huikentelevainen, kevytmielinen, kevytkenkäinen (naisesta)

hállu ~ háló halu

hálisát olla liian avonainen (vaatteista); olla liian avonaisissa vaatteissa

hálsi väli (sorkan, kynsien, hampaiden tms.)

hálssagit tulla liian avonaiseksi (vaatteesta)

hálssas, hálse- avonainen (vaatteesta)

hálssil (adv.) auki (edestä, vaatteesta)

hálti lihapuikko, kalapuikko (ruokapalan nostamiseen padasta, kattilasta)

hálti suunta (summittainen); *háltelin'njá* suuntaviiva, *háltemearka* suuntamerkki

háluheapme, háluhis haluton; *lei háluheapme munnje reangan* oli haluton minulle rengiksi

háluhisvuohta haluttomuus, vastahakoisuus

hálva (adv.) aivan, täysin; *hálva juhkan* umpihumalassa

hálvvát pahas!; *gosa hálvváhii bidjen dan girjji?* mihin pahukseen panin sen kirjan?

hámáiduvvat kaunistua, komistua (ulkomuodoltaan), tulla paremman näköiseksi

hámálaš tyylikä, ryhdikä, komea, *áhku lea ainge nu hámálaš* mummoni on yhä niin tyylikä; muodollinen

hámálašvuohta tyylikkyy, ryhdikkyy, komeus; muodollisuus

hámeheapme, hámehis tyylitön, muodoton (erit. lapintakista); mitätön ulkonäöltään (ihmisestä)

hámehisvuohta tyylittömyys, muodottomuus; mitättömyys (ulkonäön)

hámehuvvat tulla muodottomaksi, tyylittömäksi; tulla mitättömäksi (ulkonäöltään)

hámimolsun (biol.) muodonvaihdos; *dievaslaš hámimolsun* täydellinen muodonvaihdos, *váilevaš hámimolsun* vaillinainen muodonvaihdos

hámman ~ hápman satama; *hámmanálddis* satama-allas, *hámmanroahttu* satamarotta, *hámmanšaldi* satamalaituri

hámolaš muodollinen; *hámolaš deaivvadeapmi* muodollinen tapaaminen

hámsoles innokas näykkimään (erit. koirasta)

hámssastit ~ hámssádit näykätä (vähän; nopeasti, erit. koirasta)

hámsson näykkijä (erit. koirasta)

hámsut näyksiä (erit. koirasta)

hámuhit hahmottaa, muotoilla; hahmotella

hámus luonnos, ehdotus

hánar kitupiikki; *lea oalle hánar* on aikamoinen kitupiikki

hánat silmukka, lenkki (nutukassa paulan kiinnittämistä varten)

hánástallat ~ hánohallat kitsastella, pihdata, pihtailla; *láve biepmuin hánástallat* hänellä on tapana ruoan kanssa pihtailla

hánášit (soapmása) pitää jotakuta kovin saitana, kitsaana, itarana, pihinä; *hánášii su iige viššan bivdit sus ruhtabihtá loanas* piti häntä kovin pihinä eikä viitsinyt pyytää häneltä pikkuvippiä

hánddal ~ hándal kauppa, puoti

hánddaldit tehdä kauppaa, kauppoja, ostoksia

hánis, hánés saita, kitsas, itara, pihi

hánisvuohta saituus, kitsaus, itaruus, pihiys

hánor (S) hanuri, *geasašii hánoriin* soitteli hanurilla

hánggastit havitella

hángil lankkusahan kahva

hángu hanko, heinähanko

hángut hangota

háŋka nippu, kimppu (esim. avaimia)

háŋkalagaid (adv.) nipussa

háŋkasit tarttua samaan suopunkiin (poroista), sotkeutua samaan hihnaan; mennä tai tulla parvena jonnekin

háŋket hankkia, hommata; niputtaa

háŋkkastallat parveilla, kulkea joukkona (ihmisistä)

hápma nahka (nyljetty); kaksoisolento; naamari, naamio; valepuku; linnunkuva (vesilintujen pyynnissä); läikkä, läiskä

hápmašuvvat muodostua, muotoutua

hápmánit hahmottua

hápmárástit häämöttää, siintää

-hápmásaš -muotoinen, -hahmoinen, -näköinen

hápmenuppástus muodonmuutos

hápmeoahpalaš muoto-opillinen, morfologinen

hápmeoahppa muoto-oppi, morfologia

hápmi muoto, ulkomuoto; *hámi dihte* muodon vuoksi, *soapmása hápmái* jonkun näköinen, *ovtta hápmái (soapmásiin)* samannäköinen jonkun kanssa

hárát harava; *hárátbánis* haravapiin aines, *hárátbátŋi* haravanpii, haravanpiikki, *hárátláhpi* ~ *hárátoavi* haravanlapa, *hárátŋadđa* haravanvarsi

hárbmadiit saada ärtymään, tehdä vihaiseksi

hárbmallas äreä, helposti ärtyvä

hárbmaluuvvat harmistua, ärtyä (kovasti)

hárbmat tulla vihaiseksi, ärtyä; tulla ärtyisäksi, kiukustua

hárčasaddat liikusella pitkin säärin

hárčát seistä jalat haarallaan, harallaan; olla jossakin pitkäsäärisenä

hárččas (-) hajasäärinen, jalat haarallaan oleva

hárččet haarukka, patopukissa oleva haarapuu, jonka päälle asetetaan lautoja ja näiden päälle kiviä painoksi

hárččihit istuutua jalat haarallaan, harallaan, hajasäärin; ilmestyä johonkin pitkäsäärisenä

hárččil (adv.) haarallaan, harallaan (erit. jalkojen asennosta)

hárččohallat ~ **hárččuhit** haarotella; kulkea hajasäärin

hárčet haarottaa, levittää jalkansa, panna jalat haaralleen; harpata, loikata

hárči haara (jalkojen), jalkojenväli; pitkäsääri

hárčulit lähteä kulkemaan jalat haarallaan; lähteä harppomaan, loikkimaan (pitkin säärin)

hárčut (adv.) haarallaan (erit. jaloista, esim. loikatessa), hajasäärin (harpatessa)

hárčut kulkea jalat haarallaan; harppoa

hárdášuvvat ärsyyntyä, ärtyä

hárdálas innokas härnäämään, pisteliäs (ihmisestä); *hárdálas dinga* pisteliäs tyyppi

hárdđan ~ hárdđán ~ hárdđat härnääjä, kiusanhenki

hárdit ~ hárdđildit härnätä, ärsyttää, kiusoitella

hárdohheapme, hárdohis kapeaharteinen; *hárdohis dievdu* kapeaharteinen mieshenkilö

hárddu hartia, olkapää; *hárdobivttas* viitta, *hárdodeahkki* hartialihäs, *hárdodilli* koristeverka

(lapintakin hartiassa), *hárdodolgi* hartiahöyhen, *hárdoláđ'đi* hartiaverka (lapintakissa),

hárdoliidni hartiahuivi, *hárdosilki* hartiahuivi (silkkinen)

hárdui, hárdos leveäharteinen, harteikas; *hárdos dievdu* harteikas mieshenkilö

háreheamet (adv.) leväperäisesti, välinpitämättömästi, piittaamattomasti

háreheapme, hárehis leväperäinen, välinpitämätön, piittaamaton

hárehisvuohta leväperäisyys, välinpitämättömyys, piittaamattomuus

hárehuvvat tulla leväperäiseksi, välinpitämättömäksi, piittaamattomaksi

hárjáneapmi harjaantuminen, tottuminen

hárjánit harjaantua, tottua

hárjánmeahttun kokematon, tottumaton, äkkinäinen

hárjánupmi kokemus, tottumus, harjaantuminen

hárjánus tottumus

hárjehallan harjoittelu, harjoitus; *hárjehallanbáiki* harjoituspaikka, *hárjehallanbivttas* verryttelypuku

hárjehallat harjoitella

hárjeheaddji harjaannuttaja, valmentaja

hárjehirsa kurkihirsi

hárjehit harjoittaa; valmentaa

hárjehus harjoitus; valmennus

hárjehusbargu ~ hárjehusbihtá harjoitustehtävä

hárjeveaksi selkäevä

hárji harjanne, harja; harja (rakennuksen); harja (eläimen), niskakarvat; harja, suti

hárjjeheapme, hárjjehis lyhytharjainen (eläimestä); matalaharjainen (rakennuksesta)

hárjjil (adv.) koholla (harjamaisesti), harjalla, harjallinen

hárpá ~ háarpa harppu

hárpma ~ hárpmas (-) ärtyisä, äreä

hárpmaiduvvat ärtyä, tulla äreäksi, vihaiseksi

hárpmastuvvat ruveta ärtymään

hárpmavuohta äreys, vihaisuus (pysyvä)

hárpmon harmoni, urkuharmon

hárragit ~ hárránit mennä haralleen, harottua (vähitellen)

hárras, hárra harallaan oleva, harottava

hárrái, hárrás haarava (esim. sarvista); *hárrás čoarvvit* haaravat sarvet

hárrái (pp.) (jonkin) suhteen, (jotakin) koskien; *dan hárrái* sen suhteen, *dien ášši hárrái* tuota asiaa koskien

hárrát harottaa, sojottaa eri suuntiin; rötköttää raajat harallaan

hárranjálbmi juorusäkki; huulihalkio

hárrret levittää haralleen, harottaa

hárrri harottava esine

hárrri harri, harjus; *hárrresáibma* harriverkko, *hárrrevuogga* harriperho

hárrri huolellisuus, huolenpito

hárril (adv.) harottava, haarallaan, harallaan

hárruhit harottaa, panna harottomaan

hárrulit lähteä kulkemaan jalat harallaan

hárrrut (adv.) harallaan

hárrrut kulkea jalat harallaan

hárrset atrain (tuulastusväline)

hárrnáska haarniska

hárrva karhi, äes

hárrve (adv.) harvoin

hárrve (attr.) harva

hárrvelávkkiiid (adv.) kipin kapin; *de bargga doamihit bargui!* nyt kipin kapin töihin!

hárrvelohkosaš harvalukuinen

hárrvenaš harvinainen

hárrvet harventaa (kasveja)

hárrvet äestää

hárrvi, hárrvves harva (ei tiheä); harva (ei moni)

hárrvut harventua, harveta

hárrvvet (adv.) ~ **hárrvvit** (adv.) harvaan, harvakseen, harvakseltaan; *lea hárrvvet orodan*

dáppe on harvakseen oleillut täällä

hárvvibut (adv.) harvemmin

hárvvidit harventaa

hárvvimusat (adv.) harvimmin

hárvvis (subst.) harva, vain muutama ihminen; *hárvvis doppe lea fitnan* harva siellä on käynyt

hárvvit (adv.) harvemmin

hárvvuid (adv.) harvoin

hás (interj.) haas, varmaan et (haastavaa kysymystä ilmaiseva partikkeli); *hás it árvit gean mun deiven gilis?* varmaan et arvaa kenet minä tapasin kylillä?

háska haaska, jäänteet

háskár (-is) ~ háskkár (-is) haaskaava

hásket raadella; repiä (kappaleiksi); haaskata (rahaa tms.)

háskil tunturikihu

háskkidit ~ háskkirdit haaskata; *háskkidii moatte jagis iežas árbeoasi* haaskasi parissa vuodessa perintöosansa

hássel pähkinäpensas; *hásselniehti* hasselpähkinä, *hásselsáhpán* pähkinähiiri

hástaleaddji haastava, haasteellinen; *hástaleaddji bargu* haasteellinen tehtävä

hástalit haastaa (jotakuta esim. kilpaan)

hástalus haaste (ei jur.); *dohko fár´ren lei sutnje stuorra hástalus* sinne muutto oli hänelle suuri haaste

hástit haastaa (mukaansa); pyytää (jotakuta tekemään kanssaan jotakin)

hásttašit haastella, pyydellä jotakuta mukaan

hásttuhit haastaa (monta kertaa inttävästi jotakuta mukaan)

háše ~ háse ~ hášo ~ háš´šu haasio (heinän kuivattamiseen); *dál leat buot suoinnit hášiid alde* nyt on kaikki heinät haasioilla

hášegaska ~ hásegaska rehto (haasiossa)

hášestoalpu ~ hásestoalpu haasiontolppa

hášet ~ háset ~ háš´šet haasioda (heinää)

háška (adv.) mullin mallin, hujan hajan

háška haaska, raato

háškaluvvat tulla raadelluksi; resuuntua

hášket raadella; repiä resuiseksi

háškkagit tulla raadelluksi; resuuntua (vähin erin)

háškkas (-is) raadeltu; resuinen

hášša hasis ~ hashis

hátná hana (pyssyn)

hátnodat saituus, kitsaus, itaruus

hátnut tulla saidaksi, kitsaaksi, itaraksi

háválassi (adv.) ~ **hávális** (adv.) kerrallaan, kerralla; tällä kertaa, tällä kerralla

-háváš -kertainen (ajallisesti); *dánháváš* tämän kertainen

hávda haahka

hávdašuvvat hautua, muhia

hávđádandoaimmahat hautaustoimisto

hávđádangobbá turkkilo

hávđádanveahkki hautausavustus

hávđádeapmi hautaaminen, hautaus, hautajaiset

hávđádit haudata

hávđáduš hautaus

hávdda haude

hávddardit tupruta, pölytä, pölistä

hávddauvja haahkanuntuva

hávddodit hautoa (pitkään; hauteella tms.)

hávdeboldni hautakumpu

hávdeena(n) hautausmaa

hávdegáddi haudanvieri

hávdegámmár hautakammio

hávdegeađgi hautakivi

hávdegoaivu ~ **hávderoggi** haudankaivaja

hávdi hauta

hávdna satama

hávduš hautoa (höyryllä, hauteella tms.); hautoa mielessään

hávga hauki

hávgamáhtu mato (pieni, valkoinen, erit. siian loinen)

hávgarássi (bot.) palpakko

hávil (adv.) kerralla, kerrallaan; *gergii dan hávil* teki sen kerralla valmiiksi

hávkađahhtit päästää tukehtumaan, tukehduuttaa (vahingossa)

hávkađit tukehduuttaa; tukahduuttaa, vaimentaa; *hávkađit stuimmi* tukahduuttaa kapina

hávkat tukehtua (esim. savuun); hukkuu (veteen); tukahtua, vaimeta, vaimentua

hávka typpi

hávkkádit haukahtaa; *vielpis hávkkádii stobus* koiranpentu haukahti tuvassa

hávkut haukkua (koirasta)

hávkut (soapmásiin) ilkeillä, keljuilla (jollekulle)

hávla hauli

hávlabis'su haulikko

hávlar ~ hávllár haulikko

hávohallat haavoittua; *hávohalai soađis* haavoittui sodassa

hávri, hávrres kárttyisä, vihainen; *hávrrres geret* kárttyisä eukko

hávrra ~ hávrras, hávrra eltaantunut, härski

hávrragit ~ hávrrut eltaantua, härskiintyä

hávrriidit maistua tai haista eltaantuneelta, härskiltä

hávrris (R) pukki

hávskái, hávskás miellyttävä, mukava; *hávskás olmmoš* miellyttävä henkilö

hávskár äyskäri

hávski, hávskkes hauska, miellyttävä; mukava, viihtyisä, rattoisa

hávskkášit pitää hauskana, miellyttävänä; pitää mukavana, viihtyisänä

hávskkohallan hauskanpito, huvittelu, huvittelemine

hávskkohallat huvitella, pitää hauskaa

hávskkuheapmi hauskuuttaminen, viihdyttäminen; viihde

hávskkuhit hauskuuttaa, viihdyttää

hávskodat hauskuus, huvi, huvitus

hávskudit saada muuttumaan hauskemmaksi; saada muuttumaan viihtyisämmäksi

hávskut tulla hauskemmaksi; tulla viihtyisämmäksi

hávvar kaura; *hávvarbealdu* kaurapelto, *hávvarsuohkat* kaurapuuro, *hávvarsurbmi* kaurasuurimo

hávvádahhtit ~ hávváduhttit haavoittaa

hávvádít haavoittaa

hávváduvvat haavoittua

hávvelasta (bot.) piharatamo

hávvelaš kapine, kapistus

hávvesadji arpi (haavan)

hávvi haava

hávv kerta, kotva; *dan háve* sillä kertaa, *dán háve* tällä kertaa, *viða háve* viisi kertaa, viidesti

hávvudit haavoittaa

hávvut haavoittaa; raadella

heabuheamet (adv.) hävyttömästi; *láhttii suinna heabuheamet* käyttäytyi hänen kanssaan hävyttömästi

heabuheapme, heabuhis hävytön; *heabuhis dahku* hävytön teko

heabuhuššat käyttäytyä hävyttömästi

heabuš hevonen, hepo

headja- hää-; *headjabeaivi* hääpäivä, *headjaguos'si* häävieras, *headjamállásat* hääateria, *headjamátki* häämatka, *headjamieđuš* ~ *headjafárru* hääkulkue, *headjaskean̄ka* ~ *headjaattáldat* häälahja, *headjaveahka* hääväki

headjodilli raskaus; *headjodilis* raskaana

headju, heajos heikko, huono, kehno; *heajos lihku* epäonni, *heajos áigi* lama, *heajos mielas* huonolla tuulella

headju heikko; *lea leamaš nu headju* on ollut niin heikko

headjuluhttit heikentää, huonontaa

headjuluvvat heikentyä, huonontua

headjut heiketä, heikentyä, huonota, huonontua

headjuvuohta heikkous, kehnous

headáhuvvat joutua hätään, hätääntyä

headálaš hädänalainen; *headálaččaid galggašii doarjut* hädänalaisia tulisi tukea

headáskit joutua hätään

headásnuvvat joutua hätään, hätääntyä

headástuddat hätäillä; *headástuddan* hätäily

headástuvvat ~ **headáhuvvat** hätääntyä, joutua hätään

headáš hätä (vähättelysanana); *ii lean ii headášge* ei ollut hätäpäivääkään, ei ollut mitään hätää

headebeaivi hätäpäivä; *headebeaivárri* hätävara, pahan päivän vara

headeheapme, headehis jolla ei ole hätää, tarvetta tai pulaa, jolla on kaikki kunnossa

headisge (adv.) suinkaan, suurin surminkaan, missään nimessä; *in headisge oasttášii diekkár biilla* en suurin surminkaan ostaisi tuollaista autoa

headušt estää, häiritä

headuštus häiriö

heage heinähäkki; häkki

heagga henki, elämä, *heakkas leat* olla hengissä, *heakka bivdit* elvyttää, *báhcit heggii* jäädä henkiin, *ii heakka ovddasge* ei missään nimessä; henki, elonmerkki, *ii leat ii heaggage* ei ole elonmerkkiäkään; henki, pää (karjassa), *moattelohheakka čorragaš* parikymmenpäinen pikkuparttio; kohtu, *ohki lea eatni heakkas* sikiö on äidin kohdussa

heaggačáliheapmi henkikirjoitus

heaggadiedut (pl.) henkilötiedot

heaggadiehtosuodji tietosuoja, henkilötietosuoja

heaggafákta henkivartija

heaggagádjun hengenpelastus

heaggaoadju henkivakuutus

heaggaráigi tuuletusaukko

heaggarihkus henkirikos

heaggasuotna elämänlanka

heaggaustit henkiystävä, sydänystävä

heaggaváldi (adj.) hengenvaarallinen

heaggái, heaggás ~ heggii, hegges sielukas

heahcat (soapmásiin) hellitellä, lellitellä (jotakuta); liehitellä, liehakoida (jotakuta)

heahkas, heahkasis/heahkka hauska (kuulla, nähdä jne.), miellyttävä ja odottamaton, yllättävä (ja miellyttävä); *heahkka sáhka* miellyttävä uutinen

heahkastuhttit yllättää (jollakin miellyttävällä)

heahkastuvvan ~ heahkastupmi yllätys (miellyttävä)

heahkastuvvat yllättyä (miellyttävästi)

heahkel ~ heakkel häkilä, riivinrauta (kenkäheinän pehmittämistä varten)

heahkelastit ~ heakkelastit häkilöidä, riipiä (kenkäheinää)

heahki häkä; *heahkenjurggon* häkävaroitin

heahkkalastinnállu virkkuukoukku

heahkkalastit virkata; *áhkku heahkkalasttii áhkkubasas ullobáiddi* isoäiti virkkasi lapsenlapselleen villapaidan

heahkkat (adv.) ~ **heahkka** (adv.) äkkiä, odottamatta, yllättäen; *čákŋalii sisa heahkkat* astui tupaan odottamatta

heahpadat (pl.) häpy, sukupuolielimet

heahpanaddat häpeillä

heahpanahkes häveliäs, hämillinen

heahpanit hävetä

heahpat häpeä

heahpatlaš häpeällinen

heahpatmeahttun häpeämätön, hävytön, röyhkeä

heahppášanstolpu (hist.) häpeäpaalu

heahppášit kärkeä häpeämään, läksyttää; torua

heahppášuhttit häpäistä; *heahppášuhttin* häväistys, häpäiseminen

heahpu häpy; häveliäisyys

heahtahaš hädänalainen, puutteenalainen, tarpeessa oleva

heahtašuvvat häiriintyä (melun tms. takia); (+ lok.) estyä tekemästä (jotakin)

heahtádallat hätäillä, hätiköidä; *ii dárbbas duššiid dihte heahtádallat* ei tarvitse turhaan hätäillä

heahtáduddat hätäillä, hätiköidä; *heahtáduddan* hätäily, hätiköinti

heahtádus ilkimys (ajoporosta, ihmisestä)

heahtáduvvat joutua (tekemään jotakin hädän vuoksi), häätyä (tekemään jotakin); hätääntyä

heahtebeaivi hädän aika, onnettomuuden aika

heahtečuorvva hätähuuto (kerrallinen)

heahtečuorvvas hätähuuto (jatkuva)

heahtedilli hätätilanne

heahtegásta hätäkaste

heahtegoazan hätäjarru

heahtemearka hätämerkki

heahteseaivun pakkolasku

heahtetelefovdna hätäpuhelin; hätäpuhelu

heahtevuoján hälytysajoneuvo

heahti hätä, *headis vuor´rádussii* ojasta allikkoon; pula, puute

heahtit häiritä, haitata

heahtái, heahtás hätäilevä, *heahtás dinga* hätähousu; huono-onninen, onnettomuusaltis

heaibat viipyä

heaibbas painiminen, paini

heaibbáskit ruveta painimaan, panna painiksi

heaibbuhit panna tai saada painimaan; haastaa painimaan; yrittää kaapata, saada mukaansa,

heaibbuhit nieidda yrittää saada tyttö mukaansa

heaibmu heimo, suku

heibu painija

heibun paini

heibut painia, lyödä painiksi

heidna hiomakivi

heigomielat heikkomielinen, mielenvikainen

heikkavahku heikinviikko (toinen viikko laskiaisviikon jälkeen)

heilalahttit heilauttaa

heillehit heilahtaa

heilluhit heiluttaa

heilut heilua

heirrehit lipsahtaa, luiskahtaa (sivulle tms.)

heisa (N) hissi

heitalit lopetella, herjetä (tekemästä jotakin); lopettaa seurustelu (jonkun kanssa)

heitásit heittyä, tulla hylätyksi (esineistä tms.), jäädä pois käytöstä; autioitua

heitilit lakata, herjetä, lopettaa (nopeasti); *eambo heitilii boazodoalu* noin vain lopetti poronhoidon

heitit heittää, herjetä, lopettaa, *heittii bargamis* lopetti työnteon; *lakata* heittii arvimis lakkasi satamasta; lopettaa, *heittii boazodoalu* lopetti poronhoidon

heitta lakko (työelämässä); *heittaalmmuhus* lakkoilmoitus

heittähallat joutua hylätyksi, lopetetuksi

heittekeahtes (attr.) lakkaamaton, loputon

heittekeahttä (adv.) lakkaamatta; *lea heittekeahttä daid seammáid jearaheamen* on lakkaamatta niitä samoja kyselemässä

heittiheapmi lakkautus, lakkauttaminen

heittihit lakkauttaa, lopettaa

heivvoheapme, heivvohis sopimaton, säädytön; *heivvohis dahku* sopimaton teko

heajastallan häidenvietto; juhlinta

heajastallat viettää häitä; juhlia, viettää juhlia

heajat (pl.) häät, juhlat

heajosávjot huonoteräinen

heajosdálki rajuilma

heajoslágan huonohko; *heajoslágan siivu* huonohko keli

heajosmahttit heikentää

heajosmenolaš huonokäytöksinen

heajosmielalaš huonotuulinen

heajudit huonontaa, pahentaa; heikontaa (tauti ihmistä) / heikentää, alentaa (etua, korvausta)

heajutvuohta huonommuus

heakkadehálaš elintärkeä; *heakkadehálaš doaimmat* (pl.) elintärkeät toiminnot

heakkaheahhti hengenhätä; *lei doppe heakkaheadis* oli siellä hengenhädässä

heakkaheapme, heakkahis eloton, kuollut; *heakkahis buorre* mielettömän hyvä, *heakkahis čáppis* mielettömän kaunis

heakkahit hengittää

heakkahuhttit ottaa hengiltä

heakkahuvvat menettää henkensä, heittää henkensä, saada surmansa; *heakkahuvai biilabárttis* sai surmansa auto-onnettomuudessa

heakkalaš elikko; olio, henkilö

heakkalaš elollinen; henkinen; hengellinen (R)

heakkariidu kuolinkamppailu

heakkarohttehat hengenveto (viimeinen)

heakkašaddu kohdun hedelmä, jälkeläinen

-heakkat -henkinen

heakkaváralaš hengenvaarallinen

heakkavárra hengenvaara

healaidit keimailla; kuiskailla, supatella

healbadeapmi laiminlyönti

healbadit hylätä; jättää huolimattomuuttaan, unohtaa (johonkin); laiminlyödä, jättää silleen

healban unohtuminen, raukeaminen

healbat unohtua (johonkin), jäädä (johonkin, muista erilleen); tulla hylätyksi,

laiminlyödyksi, heittyä; raueta (sopimuksesta tms.)

healbbahas käytetty tarpeeton tavara, romu; unohdettu tavara

healbbahasgávpi käytetyn tavaran osto- ja myyntiliike, romuliike

healbbatmiessi vasa, jonka emä ei hyväksy sitä lähelleen

healbmái, healbmás helmava, laajahelmainen, pitkähelmainen

healbmelasta terälehti

healbmi helma, lieve

healga (N) pyhäpäivä, pyhä

healkkáhallat hätkähtää (useamman kerran), hätkähdellä, säpsähdellä

healkkehit ~ healkkihit hätkähtää, säpsähtää

heal'la (adv.) kuoliaaksi; *manai heal'la* kuoli (esim. hirvestä ammuttaessa)

heal'la arina (takassa, piisissä)

heal'labáhčči tarkka-ampuja (sodassa)

heal'ladávda sydänkohtaus, kuolemaan johtava taudinkohtaus

heallat (soapmásiin) irstailla, keimailla (jonkun kanssa)

heal'lái, heal'lás kiimainen (naaraseläimestä); riehakas, himokas (naisesta)

heal'li, healles tuiman näköinen, totinen; masentunut

heal'lu ~ heal'lá paasi

heal'lut tulla totisen näköiseksi; masentua, menettää toivonsa

healmmehapme, healmmehis kapeahelmainen; *in riehta liiko diekkár healmmehis gáktái*
en oikein pidä tuollaisesta kapeahelmaisesta lapintakista

healpu, healppos helppo, vaivaton; *healppos jearaldat* helppo kysymys, *healppos bargu*
vaivaton työ

healsa terveys; *healssat vátnugohte* kunto alkoi pettää

healsalit vetäistä (vaate) ylleen; *healsalii gávtti badjelii* vetäisi lapintakin ylleen

healsát olla jossakin kita auki

healsi kita

healssahuvvat invalidisoitua, riutua

healssaiduvvat toipua, kuntoutua, voimistua

healssastit ahmaista; hulauttaa, huuhtaista; vetäistä (vaate) ylleen

healsu (N) terveys

healsulit huuhtaista (alas kurkusta); nauttia (rasvaa) kastepalan kanssa; huljauttaa
(parkkivedessä); huuhtaista (vaate tms.)

healsut ahmia; huuhtoa (alas kurkusta); huljuttaa parkkivedessä

healvasuoidni (bot.) tesma, kastikka

heammástupmi ~ heammástus hämmästys

heammástuvvat hämmästyä; yllättyä

heamsi tytönhupakko (huikenteleva)

heamssas, heamse- huikenteleva (tytönhupakosta)

heangagasas (adv.) ~ **heangasis** (adv.) riipuksissa, riippumassa

heangagassii (adv.) ~ **heangasii** (adv.) riipuksiin, riippumaan

heangahit (R) riippua, roikkua

heangasit jäädä riippumaan, jäädä riipuksiin, jäädä roikkumaan; takertua, *heangasii munnje*
takertui minuun

- heangáhit** riiputtaa
- heangálássa** riippulukko (länsimurteissa)
- heangálohkka** riippulukko (itämurteissa)
- heangámáhttá** riippumatto
- heangár** (N) peräkärri
- heangáruohtas** riippujuuri
- heangášaldi** riippusilta
- heangát** riippua, roikkua
- heanggagit** ruveta riippumaan, roikkumaan
- heanggaidahttit** pitää riippumassa, riiputtaa
- heanggastat** naulakko; ripustin
- heanggastit** ripustaa; kytkeä perään (esim. reki, peräkärri)
- heanggobákti** kalliojyrkänne
- heanggočeasan** riippuliidin
- heanggovárri** jyrkkä vaara
- heanggu** jyrkänne
- heangguhit** riiputtaa
- heanggulit** ripustella (nopeasti); *eadni heangulii biktasiid báddái goikat* äiti ripusteli nopeasti
- pestyt vaatteet pyykkinaruun kuivumaan
- heangut** ripustella
- heapmašuvvat** estyä (esim. tekemästä jotakin)
- hearcasallat** keikistellä (naisesta); koreilla
- hearcái, hearcás ~ hearccas** (-) huikenteleva, keikistelevä (naisesta)
- hearci** huikentelija, keikistelijä (naisesta)
- hearcut** huikennella, keikistellä (naisesta); koristautua, pynttäytyä
- heardduheapme, heardduhis** ärtyisä, yliherkkä (kiusaamiselle tms.); masentunut, alakuloinen, lannistunut
- heardduhuhttit** loukata (jotakuta); masentaa lannistaa
- heardduhuvvat** loukkaantua, ärsyntyä, tulla yliherkäksi (kiusaamiselle tms.); masentua, lannistua
- heargádat** porohärän talja
- heargebiel'lu** häränkello (porohärällä)
- heargedoarvi** porohärän kantamus, kannettavissa oleva taakka
- heargereahka** pororeki

heargehoas̃ša vesikorte, järvikorte (niitetään poroille)

heargevuoddji ajoporolla ajaja

heargevuodjimat (pl.) poroajokilpailut

hearggástallat pitää porohärkiä, työskennellä porohärkien kanssa; olla porohärkäsillä, leikkiä porohärälläajoa

heargi porohärkä; ajoporo

heargudit panna muuttumaan ajohäräksi (kuohitusta urosporosta)

heargut tulla ajohäräksi, muuttua ajohäräksi (kuohitusta urosporosta)

hearidit hääätä, puuhata

hearjidit hävittää

hearki, hearkkes herkkä, arka (jollekin); tunteellinen; arkaluontoinen

hearkudit altistaa (jollekin)

hearkut herkistyä; altistua (jollekin), *hearkut liedđegavjii* altistua siitepölylle

hear´rá herra, *buorit hearrát!* hyvät herrat!; herra, valtiias; *Hear´rá* Herra, *Hearrá eahkedačcat* Herran ehtoollinen

hearrábeaivvit (pl.) herranpäivät, huolettomat olot, hyvätoltavat; *sus leat hearrábeaivvit, go sus deaivá leat diekkár eamit* hänellä on herranpäivät, kun hänellä sattuu olemaan tuollainen vaimo

hearráslágan herraskainen; *hearráslágan gielddapolitihkkár* herraskainen kunnallispoliitikko

hearrástallan panttileikki

hearrástallat herrastella; *ii gánnet boahtit deike hearrástallat* ei kannata tulla tänne herrastelemaan

hear´rávuolta herruus; herraus (rel.)

hearta herne; *heartta mahtosaš* herneen kokoinen

hearta hertta (pelikorteissa)

heartamálli hernekeitto, hernerokka

heartavizar hernekerttu

hearttagonge herttakuningas, herttakunkku (pelikorteissa)

hearva koriste; kirjonta; huvitus, huvi

hearvabáddi koristenauha

hearvabággi koristepanka

hearvacuoza värikalvo (silmässä)

hearvačájálmás huvinäytelmä

hearvačuolddus kuviolanka

hearvadahkki pelle, ilveilijä, veitikka, vekkuli, leikinlaskija; *mu váhkarbárdni lea oalle*

hearvadahkki kuopuspoikani on aikamoinen vekkuli

hearvafáhcca kirjolapanen (jonka ranne on kirjottu)

hearvageadgi jalokivi

hearvamuitalus vitsi, hupikertomus

hearvarássi kukka (kirkkaanvärinen)

hearvasnurttu rusetti

hearváhallat liikkua koristeellisena, koreana

hearváí, hearvás koristeellinen, *hearvás ul'lobáidi* koristeellinen villapaita

hearvás ihana; *hearvásin dahkat* kirkastaa (rel.)

hearvásmahhtit kirkastaa

hearvásmahattojupmi kirkastus (rel.)

hearvásvuohta ihanuus

hearvát näyttää koristeelliselta, koreilla

hearvulit lähteä kävelemään koristeellisena, koreana

hearvut kävellä koristeellisena, koreana

hearvvahit koristella; koristuttaa

hearvvuhit ajaa koristellulla ajoporolla

heasta hevonen; *mitu dego heasttas* muisti kuin hevosella, *vuovdái dego heasta*

paljoruokainen kuin hevonen, *jierbmái dego heasta* viisas kuin hevonen

heastaalmmái ~ heastaolmmái hevosmies; *diet du bártnáš lea juo oalle heastaalmmái* tuo sinun keskenkasvuinen poikasi on jo aikamoinen hevosmies

heastafápmu hevosvoima; *viđa heastta fanasmohtor* viiden hevosvoiman perämoottori

heastagávpi hevoskauppa; *heastagávppiin seahťa leat várrugas* hevoskaupoissa tulee olla varovainen

heastagohráť koni, kaakki, huono hevonen

heastalaš ajomies, hevosmies, hevosella-ajaja

heastanálas hevosrotu

heastasáhttu hevoskyyti

heasttabiergasat (pl.) hevosien valjaat

heasttačohkun suka (hevosien sukimiseen)

heasttagazza kavio

heasttagazzarássi (bot.) leskenlehti

heasttagáma ~ heasttaskuovva hevosenkenkä

heasttagovččas loimi

heasttaguiski ~ heasttaskálžu kampasimpukka

heasttahas ~ heasttalaš hevosties

heasttanáhkki hevosennahka

heasttarabet lumikenkä (hevosella)

heasttarássi (bot.) hiirenvirna

heasttareahka hevosreki

heasttasarrit juolukka (länsimurteissa)

heasttaseaibi hevosenhäntä; vesikuusi

heasttastallat leikkiä hevosta, hevosia; *bártnážat heasttastalle stobus* pikkupojat leikkivät hevosta tuvassa

heavahit haaskata, hävittää, tuhota; hukuttaa; kaataa, kumota (astia tai sen sisältö, vahingossa)

heavahus hävitys, haaskuu; *dagahit heavahusa* aiheuttaa hävitystä

heavdneal'li hämähäkieläin

heavdni hämähäkki, lukki (pitkäraajainen)

heavnnas (-) verkkainen, vitkallinen; *lea oalle heavnnas barggus* on oikein verkkainen työssään

heavnnefierbmi hämähäkinverkko, seitti

heavskái, heavskás vetreä, pirteä, virkeä (ikäisekseen); *áddjá lea ainge nu heavskái* vaarini on yhä niin pirteä ikäisekseen

heavskkálaš vetreä, pirteä, virkeä

heavsmán'ni (N) kapteeni (aluksen)

heavušđanjas kanerva

heavval höylä

heavvalastit höylätä

heavvalbáttni höylänteriä

heavvalbeaŋka höyläpenkki

heavvalstohkka höyläntukki

heavvanit hukkaa (veteen); tuhoutua; mennä hukkaan; kaatua (astiasta tai sen sisällöstä)

heavvojeaggi vaikeakulkuinen hetejänkä

heavvojienjat (pl.) petolliset jäät

heavvoráigi surman suu; *ii heive mannat heavvoráigái* ei sovi mennä surman suuhun

heavvosuotnju pohjaton rimpisuo

heavvu surma, tuho, turma; surmapaikka, vaaranpaikka

hebreagiella heprea

hebreálaš heprealainen

hede (adv.) heti, oitis; pian, aivan kohta (länsimurteissa)

hedjodat heikkous, huonous, kehnous

hedjonit heiketä, heikentyä, huonota, huonontua

hedjosit pahoittaa mielensä; harmistua, tulla huonolle tuulelle; tulla pahalle päälle, pahastua

heden hedelmä; sikiö

heđenčotta kohdun kaula

heðengoahiti sikiökalvo

heðeštit hätäillä, hoppuilla, kiirehtiä

heggeš (-is) ~ hegges (-is) sitkeähenkinen; *son lea heggeš, lea guhká juo eallán buoza ja lea ainge eallimin* hän on sitkeähenkinen, on jo pitkään sairastellut ja on yhä hengissä

heggosii (adv.) olan takaa, kaikin voimin, toden teolla; *gárttai heggosii doapmat, vai birgii eallimis* joutui toden teolla huhkimaan, jotta pärjäsä elämässään

hehcet raatokuoriainen, turkkilo

he-hei (interj.) ohhoh; *he-hei, gal dies juo lei ollu bargu!* ohhoh, kylläpä siinä oli paljon työtä!

hehkke häkki (heiniä tms. varten), heinähäkki

hehpoš ~ heavuš hevonen

hehpošsuoidni (bot.) metsäkorte

hehpoštallat leikkiä hevosta

hehppehit saada häpeämään

hehppeloaiivi (bot.) luikka

hehppen häväistys, häpäiseminen; nolaaminen

hehppet häpäistä; nolata

hehttehus este; haitta, häiriö

hehttejeaddji haitallinen, haittaava

hehttejupmi haitta

hehtten torjunta

hehttet estää, torjua; haitata (jotakuta jostakin); häiritä, vaikeuttaa

hehttot joutua (tekemään jotakin); täytyä, *don hehttojit vuolgat* sinun täytyi lähteä

hei (interj.) ohhoh (hämmästyistä tai harmistumista ilmaiseva huudahdus; hei!

(epämuodollinen tervehdys)

heidnet hioa (hiomakivellä)

heijet (N) hurrata; *álbmot heijii gonagaspárrii* kansa hurrasi kuningasparille

heilla (attr.) ~ **heila** (attr.) koko; *heilla vahku* koko viikon

heillodit heilahdella, keinahdella

heitohuvvat ~ **heittohuvvat** heiketä, heikentyä, tulla heikoksi, huonoksi, huonontua, huonota

heitojupmi lakkautus; *heitojupmái buktit* lakkauttaa

heitot tulla lopetetuksi; tulla hylätyksi

heittogit (adv.) heikosti, huonosti, kehnosti

heittohuvvat heiketä, heikentyä, tulla heikoksi

heittot, heittogis heikko, huono, keho

heittot raukka, parka, riepu (erit. lapsesta)

heittotvuohta heikkous, huonous, kehnous

heivedit sopia yhteen, sopia toisilleen

heivehallat sovittaa; kokeilla, sovittaa; säännöstellä

heiveheapmi sovitus, sovittaminen

heivehit sovittaa; soveltaa (käytäntöön); kehdata, *imaštallen, go nie heivehii dadjat*

ihmettelin, kun noin kehtasi sanoa; sopeuttaa

heivehus sovitus, sovellutus, sovellus; sovitus (musiikin)

heivemeahttun sopimaton, epäasiallinen, *atnit heivemeahttumin* paheksua; soveltumaton

heivet sopia, luontua, *ii min heive deike báhcit* meidän ei sovi tänne jäädä; sopia (joksikin), soveltua; sopia, olla soveliaista, sopivaa

heivvolaš sovelias, soveltuva, tarkoituksenmukainen; sovelias, säädyllyinen

heivvolašvuohta soveltuvuus; soveliaisuus, säädyllyisyys

hejosmit heikentyä

hejoš raukka, parka (erit. lapsista)

hejošit (soapmása, juoidá) pitää (jotakuta, jotakin) liian heikkona, liian huonona, aliarvioida

hejot (adv.) ~ **heajut** (adv.) heikosti, huonosti, kehnosti

hekkel häkilä, riivinrauta

hektára hehtaari

hekto hehtogramma, sata grammaa

hektosaš sata grammaa painava; *viđa hektosaš jáffoseahkka* viisisataa grammaa painava jauhosäkki

helbmo helmi

helget hemmetti; *vuoi helget!* voi hemmetti!, *helgeha láiki* hemmetin laiska

hellodagat (pl.) helluntai

hellodatcugnot (pl.) helluntain seudun hankikelit

hellodatguostagat (pl.) helluntain seudun koleat ilmat

helloduorastat helatorstai

hel'logeadgi paasi, kivipaasi

helpet auttaa, helpottaa (jonkun tilannetta)

helset (interj.) juku, jukra (lievä kirosana)

helssetlaš helsinkiläinen

helssodit huljutella

helvet helvetti

hemelaš (S) hölmöläinen; *gal don juo leat hemelaš, dienge vel máhttet bidjat boasttobeliid!*

kylläpä olet hölmöläinen, tuonkin osasit vielä laittaa väärinpäin!

hemoglobiidna hemoglobiini

henselat (pl.) (S) olkaimet

henge kieleke, jyrkanteen reuna

hengehat ripustamo; riiputustila (esim. teurastamossa)

henget ripustaa; kytkeä perään (esim. peräkärri)

henggiidit ruveta riippumaan, roikkumaan

henggohat mella (jyrkkä)

henggon hanko

henngo jyrkänne, kieleke

hengobákti kallionjyrkänne

hengostit ripustautua

hepatihhta hepatiitti, maksatulehdus

heraldihkka heraldiikka

herbmet liioitella

herbmostuvvat hermostua

hereštit häärätä, puuhata

herkken ~ **herggeš** härkin (esim. puuron sekoittamiseksi)

herkket (adv.) ~ **hearkkit** (adv.) herkästi; *buol'lát herkket* syttyä herkästi

hermehtalaš ~ **hermetihkalaš** hermeettinen, ilmatiivis, ilmanpitävä

heroiidna heroini

hersko ~ hearskku herkku; *oalle hearskku* varsinainen herkkupala, *ii leat mihkkige herskuid dákkár bargu* ei ole mitään herkkua tällainen työ

herskobahta herkuttelija, makean ystävä

herskoguoppar herkkusieni

herskostallat ~ herskkostallat herkutella

herskui, herskos herkutteleva; nirso (ruoan suhteen), *lea hui herskui* on kovin nirso ruoan suhteen

herttot herttua; *herttotgoddi* herttuakunta

herveja (attr.) hauska, hupaisa, huvittava; *herveja fearán* huvittava sattumus

herven kirjonta, koristelemine

hervet kirjoa, koristaa, koristella, *hervejuv'von* koristeellinen; *hervet ságaidis* panna omiaan juttuihinsa, elävöittää juttujaan

hervii, herves huvittava, hupaisa, hauska, *herves muitalus* hupaisa juttu; hassu, lystikäs, veikeä (ihmisestä)

hervošit hassutella, kujeilla (jonkun kustannuksella)

hervvoldahttit lähteä ajamaan koristellulla ajoporolla

hervvošit ihaila; *hervvošii fiinna duovdagiid* ihaili komeita maisemia

hervvoštallan huvittelu; *hervvoštallangárdi* huvipuisto

hervvoštallat huvitella, lystäillä, hassutella; pöyhkeillä, ylvästellä

heterogena heterogeeninen, sekakoosteinen, epäyhtenäinen

hevro höyry; lumipilvi, hiekkapilvi

hevrrideapmi haihdunta

hevrriidit höyrystyä; haihtua

hevrrstit täyttyä höyryllä, tulla täyteen höyryä; huidella, kulkea (muiden mukana)

hev'vui, hev'vos turmiollinen; *hev'vos dáhpi* turmiollinen tottumus

hibiskus (bot.) kiinanruusu

hiddjádus herjaus, solvaus, parjaus

hiddjidit herjata, solvata, parjata

hiđásmahttit hidastuttaa

hiđásmuvvat hidastua

hiđáš polttiainen

hiđášit (soapmása, juoidá) pitää (jotakuta, jotakin) liian hitaana; *hiđášedje su diekkár bargui* häntä pidettiin kovin hitaana tuollaiseen työhön

hidis hidas, verkkainen

hiidisvuohta hitaus, verkkaisuus

hieduhit (R) hyödyttää; *maid dat hieduha!* mitä se hyödyttää!

hiegástallat puhua karskisti, karkeasti

hiegis karski, karkea, raaka (puheissaan); helposti ärsyntyvä

hiehpat sopia, olla sovelias, soveltua; olla soveliasta; käydä päinsä

hiehtat (R) hyötyä

hiehtu (R) hyöty

hieibma tuulenhengi, tuulenviri; hyvin heikko tuuli

hieibmat tuulla (aivan hiljaa)

hieimmastit alkaa tuulla (aivan hiljaa)

hierdašuvvat hankautua, hiertyä (jotakin vasten)

hierdit hiertää, hangata; hieraannuttaa

hievganit nääntyä, pakahtua, läkähtyä (työn paljouteen); *lei aiddo hievgameamen bargguid eatnatvuhtii* oli nääntymäisillään työn paljouteen

hihpelat (pl.) jonkun perässä kulkevat seuralaishenget (ennustavat pahaa)

hihpeštuddat yrittää selvitä (hankalasta tilanteesta), pärjällä; *hihpeštuddat mánnáčorragiin* yrittää pärjällä lapsilauman kanssa

hihtat ~ hihtet polttiainen

hihtásit (adv.) hitaasti

hihttát hiihtää

hihtudit hidastuttaa, hidastaa; *hihtudit leavttu* hidastuttaa vauhtia, kyytiä

hihtut hidastua; *hihtun* hidastuminen

hiida hiisi, pahu (kirosanana); *mana hiidii!* mene hiiteen!, *sen hiidii!* niin kauas kuin pippuri kasvaa, *hiidda buorre* pahuksen hyvä

hiiset raahata, kiskoa perässään

hiistaleapmi vedonlyönti

hiistalit lyödä vetoa; lyödä vetoa (keskenään)

hiistu veto, vedonlyönti; *hiisttu nisttihat* hävitä veto, *hiisttu vuoitit* voittaa veto

hiitta takamus (housujen); *dus dáidet leat hilat hiitan siste* sinulla taitaa olla tulenpalava kiire

hiivvat (interj.) hiivatti; *voi hiivvat voi!* voi hiivatti sentään!

hilaiduvvat hiiltyä (hiillokseksi), palaa hiillokseksi

hilaštit kirvellä, kihelmöidä

hilbat, hilbes ilkikurinen, vallaton, veitikkamainen; *hilbes gánda* vallaton poika

hilbatvuohta ilkikurisuus, vallattomuus

hilbbasmuvvat ~ hilbbodit tulla ilkikuriseksi, tulla vallattomaksi

hilbbohallas olla ilkikurinen, olla vallaton; h. (soapmásiin) kiusata (jotakuta), *it galgga ádjáinat hilbošit!* älä kiusaa vaariasi!

hilbbut ~ hilbbot villikko (eläimestä)

hilbodat ilkikurisuus, vallattomuus; (S) hilpeys

hilbošeaddji kujeilija

hilbošeapmi kepponen, pila, kolttonen

hilbošit olla ilkikurinen, vallaton; hilbošit (soapmásiin) kiusata (jotakuta)

hildudit tehdä ilkikuriseksi, vallattomaksi

hilcasaddat ~ hilcudit huikennella (tytöstä)

hilccas (-) huikentelevainen, kevytmielinen

hilcu tytönhattara, kevytmielinen tyttö

hilcudit huikennella (tytöstä)

hilcui, hilcos huikentelevainen, kevytmielinen

hilculit lähteä menemään huikentelevana (tytöstä)

hildu hylly

hilgádit luopua (tekemästä jotakin), lopettaa (työ tms.)

hilggádit hylätä (äkkiä)

hilggodeapmi laiminlyönti

hilggodit hyljeksiä, hylkiä, karttaa, viero, vieroksua; lyödä laimin, laiminlyödä

hilggohas hylkiö, hylky; hylkytavara

hilgut hylätä; sivuuttaa, syrjäyttää

hiljáži (adv.) ~ **hiljážit** (adv.) hiljakseen

hiljit (adv.) hiljaa, hitaasti; verkalleen, verkkaan

hilla hiili (hehkuva); *gártat hilaid sisa* tulla malttamattomaksi, *dus leat gusto hilat hiitan siste* sinulla on näemmä tulenpalava kiire

hillagabba valkko (albiinoporo)

hillagáhkku rieska, hiilloksella paistettu nostattamaton leipä

hillaluvvat palaa hiillokselle; hiiltyä (hehkuvaksi)

hillarieban tulikettu

hil'ler hilleri

hillján (-is) hidas, verkkainen; hiljainen, levollinen, rauhallinen

hilljánit (adv.) hitaasti, verkkaisesti

hillji, hiljes hidas, verkkainen; hiljainen, levollinen, rauhallinen, *hiljes juovllaid áigi*
 rauhallinen joulunaika

hilljudit taltuttaa, rauhoittaa

hilljulit lähteä menemään hiljaisena

hilljut hidastua; hiljastua, rauhoittua; talttua

hilsket kitkeä rikkaruohoja; *hilsket buđetbealddu* kitkeä perunapeltoa

hilsku rikkaruoho; *dábálaš hilsku* pihatahtimö

hiltedit olla aikeissa, aikoa, valmistautua (tekemään jotakin)

hiluid háluid (adv.) ~ **hiduid háđuid** (adv.) hujan hajan, mullin mallin; *dávvirat ledje hiluid háluid miehtá láhtti* tavaroita oli hujan hajan pitkin lattiaa

himádit hymähtää

himáhallat hymähdellä

himihit hymähtää, tuhahtaa

himolaš himokas

himpasaddat keikaroida, keimailla (paheksuvasti)

himsi lunttu, lumppu, lutka (kevytmielisestä naisesta)

himssistit ~ **himsudit** lumpustaa, luntustaa

himuheapme, himuhis haluton (sukupuolisesti), himoton

hinduisma hindulaisuus

hiŋggal (navetassa) karsina, parsi; (tallissa) pilttuu

hiŋkálas nyyhkyttäväinen

hiŋkit nyyhkiä, nyyhkyttää

hiŋkkan nyyhkyttäjä (alituinen)

hiŋkkas nyyhkytys

hiŋkkašit nyyhkiä

hiŋkkádit ~ **hiŋkkihít** nyyhkäistä

hipmošit (+ ill.) ~ **hipmudit** (+ ill.) himoita (jotakin)

hipmu himo

hiras vauhko, arka (erit. eläimestä)

hirasmuvvat tulla araksi, vauhkoontua (erit. eläimestä)

hirasvuolta arkuus, vauhkous (erit. eläimen)

hírbma hirmu; kammo, kauhu, kauhuntunne, kauhistus, *hírpmaid váldit* ruveta hirvittämään, saada kammo (johonkin)

hírbmadahku hirmutyö

hirbmadit (adv.) hirveästi, kauheasti, silmittömästi; *dál lea hirbmadit čuoika* nyt on kauheasti sääskiä

hirbmafilbma kauhuelokuva

hirbmat hirveä, kauhea, tavaton, valtava; *hirbmat stuoris* tavattoman suuri, *hirbmat guhkkin* kauhean kaukana

hirbmaváldi hirmuvalta

hirbmosit (adv.) hirveästi; *doppe jeakkis lei hirbmosit divri* siellä jängällä oli hirveästi itikoita

hirččohárččohallat haarotella, kulkea haarotellen, hajasäärin (hassun näköisesti)

hirdnut hakkailla, lähennellä, yrittää iskeä (miehestä)

hirdot hiertyä; hieraantua

hirpmahit pelotella

hirpmahuhttit saada häkeltymään, yllättää, hämmästyttää

hirpmahuvvat häkeltyä, yllättyä, hämmästyä

hirpmástuddat hämmästellä (kovasti), äimistellä

hirpmástuhttit hämmästyttää, yllättää, tyrmistyttää

hirpmástupmi hämmästys, yllätys

hirpmástuvvat hämmästyä (kovasti), äimistyä, yllättyä, tyrmistyä; pelästyä

hirpmus hirmuinen, hirveä, hirvittävä; *hirpmus stuoris* hirveän suuri, *hirpmus guhkkin* hirvittävän kaukana

hirpmusdálki rajuilma, hirmumyrsky

hir´ranit mennä haralleen, harottua

hirras, hir´re- harottava, harallaan oleva

hir´rát harottaa, olla harallaan

hir´rehas ~ hir´rehat kiila (puunaulan)

hir´rehasit kiilata (puunaula)

hir´rehasnávli kiila (puunaulan)

hir´ret panna haralleen, levittää (haralleen)

hirril (adv.) harallaan (pysyvästi)

hirrudit tehdä araksi, arkiinnuttaa, vauhkoonnuttaa (erit. eläimistä)

hirrut tulla araksi, vauhkoontua (erit. eläimistä)

hir´rut (adv.) harallaan (hetkellisesti)

hir´rut panna haralleen (useita esineitä)

hirsa hirs; *hirsareahka* hirsireki, *hirsastohpu* hirsimökki, *hirsavisti* hirsirakennus

hirsagordni hirssi

his'sa (S) hissi

his'set hilata, raahata

historihkkár historioitsija

historjá historia; *historjádutki* historioitsija

historjjálaš historiallinen; *historjjálaš dáhpáhus* historiallinen tapahtuma

hitnardit tavoitella, yrittää saada; kielletillä (jotakuta tekemästä jotakin)

hivás (interj.) hyvästi! ~ näkemiin! (R)

hivástahhtit (R) hyvästellä; *hivástahhtii ja vulggii* hyvästeli ja lähti

hivgin hiuka, näläntunne

hivgit hiukoa, nälättää

hivlat, hivles ohutlankainen (verkosta)

hivli, hivlles ohut (verkkolangasta); ohutlankainen (verkosta)

hivllášit pitää verkkolankaa liian ohuena; pitää verkkoa liian ohutlankaisena

hivlodat ohuus (verkkolangan); ohutlankaisuus (verkon)

hivlut oheta (verkkolangasta); tulla ohutlankaiseksi (verkosta)

hivsset käymälä, vessa; ulkovessa, hyysikkä, hyyskä

hivssetlihtti vessanpönttö

hivván ~ hivvi hyväkäs (ihmisestä); *diet hivvänge lei boahtán dan čeahkkimii* tuo

hyväkäskin oli tullut siihen kokoukseen

hiv'vehallat meinailla, kaavailla, aikoa (tehdä jotakin); uhkailla, *hiv'vehalai niibbiin* uhkaili veitsellä

hiv'vehit meinata, yrittää; uhata, *hiv'vehit časkit* uhata lyödä

hivvodat melkoinen määrä, paljous

hoagadit hoeskella

hoagan hokija

hoagga voima (erit. kielteisessä yhteydessä); *áhkus ii lean hoagga gitta dohko vuolgit* mummolani ei ollut voimia ihan sinne asti lähteä

hoahka ~ hoahku hoenta

hoahkat hokea, toistella

hoahkidit hoeskella

hoahkka piikkihai

hoahpánit (R) mennä pyörälle päästään

hoahpohoahpus (adv.) hopun hoppua, kipin kapin, kiireen vilkkaa

hoahpos (attr.) kiireellinen; *hoahpos ášši* kiireellinen asia

hoahppo- pika-; *hoahppoáirras* pikalähetti, *hoahppobiebm* pikaruoka, *hoahpporeive* pikakirje, *hoahpporuvtto* pikalinja, *hoahppotelefovda* pikapuhelu

hoahppu kiire, hoppu

hoahpubut (adv.) kiireemmin, nopeammin, hopummin; *livččii sáhttán bargalit dan hoahpubut* olisi voinut tekaista sen nopeammin

hoahpuhallat hoputella

hoahpuheapme, hoahpuhis kiireetön; *hoahpuhis ášši* kiireetön asia

hoahpuhit hoputtaa, kiirehtiä (jotakin), jouduttaa (jotakin)

hoahpumus kiireisin; *hoahpumus áigge* kiireisimpään aikaan

hoahpus (adv.) kiireesti, nopeasti, hopusti

hoahput kiireisempi

hoaidit (R) hoitaa

hoaidu (R) hoito, hoitaminen; asia, juttu, homma

hoaiat huhuilla

hoaggardit hyräillä

hoaiakas hupsu, hupakko

hoaippardit hoipertaa, kävellä hoippuen

hoaktit hölöttää, höpöttää

hoaladit keskustella

hoalan jaarittelija

hoalda pidin; pito (ruuvien), pitovoima (esim. kädessä); vastaava (esim. työmaalla)

hoalddaheapme, hoalddahis pitämätön (esim. ruuvista, kädestä)

hoalka holkki, hela (puukon)

hoalkulit ahmia, hotkia (nopeasti)

hoalkut ahmia, hotkia

hoalla (R) puhe

hoallat (R) jaaritella; puhua (R)

hoallu luola, onkalo (kalliossa, kivien välissä)

hoalši hölösuu, hölöttäjä

hoalššistit hölöttää

hoammagákti Enontekiön/Koutokeinon lapintakki

hoam'má apuri; länsisaamelainen tunturilainen, porosaamelainen, erit.

koutokeinolaistaustainen (itäisten naapureiden käyttämä lievästi rasistinen nimitys)

hoamssistit jaaritella

hoan̄ka hanka (korvamerkissä, alla)

hoapmir sillihai

hoarbma muotti

hoassat huhkia, huiskia

hoas̄ša (bot.) korte; *hoas̄šacihci* pajusirkku, *hoas̄šaháigir* kaulushaikara, *hoas̄šavuonccis* liejukana

hoavastit nostaa haavilla (kala vedestä)

hoavda johtaja, esimies, päällikkö; holhooja, huoltaja

hoavdadoavttir johtava lääkäri

hoavdagoddi esikunta

hoavddastit isännöidä, pitää kuria

hoavkat ~ **hoavkkáiduvvat** tulla höperöksi, hokaksi, höynähtää

hoavki ~ **hoavká** hokka, hourupää, höperö

hoavkkahit kulkea höperönä, hokkana, höynähtäneenä

hoavkkas, hoavka höperö, hokkamainen

hoavkkát (subst.) hokka; *dieinna hoavkkáhiin lea váttis bargat ovttas* tuon hokan kanssa on vaikea tehdä yhteistyötä

hoavrái, hoavrás oikukas; sinnikäs, hellittämätön, itsepäinen

hoavránit lähteä (johonkin) hetken päähänpistosta

hoavri houru, höntti, hupsu; mankuja; päähänpisto, oikku, mielijohde

hoavridit hourata, houria; mankua jonkun mukaan; änetä (johonkin)

hoavrran mankuja; hellittämätön ihminen

hoavrras (-is) oikukas; sinnikäs, hellittämätön, itsepintainen

hoavrrestit mankua jonkun mukaan, hinkua johonkin; änetä johonkin

hoavrristit höpöttää; oikutella

hoavrut tulla höperöksi

hoavva haavi

hoavva hovi

hoavvariekti (jur.) hovioikeus

hoavvi, hoaves tasapainoton, yliherkkä

hobbi harrastus

hobehit hoputtaa (erit. ajoporoa)

hockey jääkiekko

hoddet älytä

hohkahallat (soapmása) houkutella (jotakuta)

hohkahallat (soapmásii) joutua jonkun houkuttelemaksi

hohkaheaddji yllyttäjä

hohkahit houkuttaa, yllyttää; hukuttaa

hohkahus yllytys

hohkka ~ hohkká hokki (hevosenkengässä)

hohkkanit (R) hukkoa (veteen)

hohkkat (R) hukkoa (veteen)

hohkkái (adv.) hukkaan; *mannat hohkkái* mennä hukkaan

hohoh (interj.) ohhoh (hämmästyttä ilmaiseva huudahdus); *hohoh, ja songe lea boahtimin!*
ohhoh, ja hänkin on tulossa!

hohoi (interj.) hohoi, ohoi (väsymystä ilmaiseva huokaus); *hohoi, gal dies gal lei ollu bargu!*
hohoi, olipa siinä paljon tekemistä!

hohpohallat hoputella; hoppuilla, pitää kiirettä

hohpohit hoputtaa

hohpolaš kiireellinen; *hohpolaš ášši* kiireellinen asia

hohppil (-is) ~ hobas ~ hohpi, hobis hupeneva, haihtuva, äkkiä kuluva, lyhytaikainen;
nuvttá ruhta lea hohppil helpolla saatu raha on hupenevaa

hohpposlunddot äkkipikainen

hohppui, hohppos hoppuileva, kiireinen; *hohppos dinga* kiireinen kaveri

hoigadastit sysätä, tyrkätä, tuupata

hoigadeapmi työntö

hoigadit työntää, tyrkätä, tönäistä; lykätä (tuonemmaksi, myöhempään ajankohtaan)

hoigaladdat lykkiä, työnnellä (rivakasti ja taajaan); *gilvočuoigi hoigalattai leavttu mihtolagas* kilpahiihtäjä työnteli lisää vauhtia alamäessä

hoigasit työntyä (kerralla)

hoigašuvvat työntyä (vähitellen)

hoigat työntää, lykkiä

hoiggadit työnnellä, lykkiä, tyrkkiä; tönä (toisiaan)

hoiggahallat joutua työnnettyksi (jonnekin), joutua (jonkun) työntämäksi

hoitát hoitaa

hoitu hoito

hoksát ~ hokset hoksata, hoksia, äkätä; *easkka girdišiljus hoksái ahte sus ii lean pás'sa fárus*

vasta lentoasemalla äkkäsi että hänellä ei ollut passia mukana

holbádit neuloa (lapintakkiin) hulpio, varustaa (lapintakki) hulpiolla

holbái, holbás leveähulpioinen (lapintakista)

holbbis hulpiokangas

holbi hulpio, hulpa

holddet oleskella, asustella

holdet vastata taloudesta

holga orsi; rekki, tanko; ulku

holket varustaa holkilla

hollándalaš hollantilainen

hol'lui, hol'los luolikkoinen; *hol'los várreviel'ti* luolikkoinen vaaranrinne

holve holvi

holvet ulvaista (erit. sudesta)

holvut ulvoa, ulista (erit. sudesta)

holvvas ulvonta, ulina (erit. susien)

holvvádit ulvahtaa, ulvaista (erit. sudesta)

holvvodit ulvoskella (erit. sudesta)

homagit höpertyä (vähin erin), saada muistihäiriöitä

homahuvvat väljähtyä (ruoasta); höpertyä, höynähtää, alkaa menettää muistiaan

homaiduvvat höpertyä, höynähtää

hombil (bot.) ~ **humbil** (bot.) ~ **hopmil** (bot.) humala

hom'má ~ hommet homma, puuha, touhu

hommástallat hommailla, puuhailla, puuhastella

hom'mát hommata, puuhata; *šadden hommát ođđa biilla* jouduin hankkimaan uuden auton

homofiila homofiili

homogena homogeeninen

homonyma homonyymi

homoseksuálalaš homoseksuaalinen

honnet hunaja

honnetrássi (bot.) ajuruoho, tenonajuruoho

honket leikata hanka (korvamerkkiin alle)

hopmilvahkku viikko elokuun lopussa

hopmir kädensija (airossa tms.)

horbmá horsma, maitohorsma

horešonta (vähän käytössä) ylitouhukas nainen

horisonta horisontti

hormovdna ~ hormona hormoni

horsta säkkikangas, hursti

horti hurtta (isokokoinen koira; ei porokoiraa); *stálus lei dávjá fárus horti ja ráhkká* staalolla oli usein mukanaan hurtta ja rakki

hosmeašttir metsänhoitaja, "hosmestari"

hoteal'la hotelli

hovdejeaddji holhooja; vastaava; isännöitsijä

hovdejupmi holhous

hovden isännöinti, johtaminen; holhous, holhoaminen; huoltaminen

hovdengoddi esikunta; johto (yrityksen tms.)

hovdenvuloš holhottavaksi julistettu, holhottava; *hovdenvuloš boaran* holhottava vanhus

hovdet isännöidä, johtaa (esimiehenä); holhota, huoltaa

hovkkiidit ~ hovkkiiduvvat ~ hovkkehuvvat höynähtää, alkaa menettää muistiaan

hovrriidit alkaa hourata (sairaasta, vanhuksesta)

hubat hupakorva, pilakorva (merkittäessä liikaa leikkailtu poronkorva)

hubmái, hubmás puhelias; *hubmás dálueamit* puhelias talonemäntä

hubmi puhuja

hudagit käpertyä makuulle (eläimestä, ihmisestä), kyyristyä

hudorii (adv.) ~ **huhtorii** (adv.) hiprakkaan, pikku humalaan

hudoris (adv.) ~ **huhtoris** (adv.) hiprakassa, pikku humalassa

huhccalit ~ hohccalit usuttaa; *huhccalit bohccuid beatnagiin* usuttaa koira kokoamaan poroja

huhcuhit ~ hohcuhit usutella

huhččái, huhččás pitkästynyt ja levoton

huhkká hukka, susi

huhpanit hukkoa (veteen), tukehtua; huveta

huhpat pilata (poron korva tai korvamerkki liiaalla leikkaamisella)

huhppa ~ huhppá hupakorva, pilakorva (porosta)

huhtagit kyyristyä

huhtihit kyyristyä, käpertyä (äkkiä)

huhttagasas (adv.) kyyryssä (erit. lintu)

huhttagassii (adv.) kyyryyn (erit. lintu)

huhtánmuorra istuinorsi (erit. kanojen)

huhttat kököttää, kyyhöttää, kyyrötellä (erit. linnusta)

hui (adv.) hyvin, kovin, perin, ylen; *hui viššal* hyvin ahkera, *hui láikket* kovin laiskasti, *hui árvvas* ylen antelias

huidut huitoa, hutkia; kirnuta (voiksi)

huigášit (soapmása dahkamis juoidá) neuvoa joku luopumaan (tekemästä jotakin)

huiggirdit hoilata, hoilottaa, laulella (nuotin vierestä); huikennella

huikit huutaa; *huikin* huuto, huutaminen

huikkan huutaja

huikkanas huuto (huutokerta)

huikkas huuto (meteli)

huikkašit huudella, huhuilla; huutaa toisilleen

huikkádeapmi huudahdus, huuhdahtaminen

huikkádit huudahtaa, hihkaista

huikkáhallat huudahdella

huikkihit huudahtaa

huikkihit huudattaa, panna huutamaan

huikkus huuto, huutaminen

huilát viilettää (veneestä), huilata (esim. jokea alas)

huitor (hist.) kahden killingin lantti

huksár rakentaja

huksedaddat rakennella (rakennusta)

hukseheadji rakennuttaja

huksehit rakennuttaa

huksehus rakennus, rakennelma

huksejeaddji (adj.) rakentava; *huksejeaddji čoavddus* rakentava ratkaisu

huksejeaddji (subst.) rakentaja

huksen- rakennus-; *huksenávnnas* rakennusaine, *huksenbargu* rakennustyö, *huksendáidda*

rakennustaide, *huksendárkkisteaddji* rakennustarkastaja, *huksenfidnu* rakennushanke,

huksengolut (pl.) rakennuskustannukset, *huksenláhka* rakennuslaki, *huksenlávdegoddi*

rakennuslautakunta, *huksenlávva* rakennuskaava, *huksenlohpi* rakennuslupa, *huksenmeašttir*

rakennusmestari, *huksenplána* rakennussuunnitelma, *huksensadji* rakennuspaikka

huksestallat rakennella

hukset rakentaa; *huksejuv´vomin* rakenteilla, *oðða skuvlavisti lea huksejuv´vomin* uusi koulurakennus on rakenteilla

hulaidit hyräillä; mutista

hulardit hörähdellä; mutista

huleštit jaaritella, turista, rupertella; puhella mutisten

huligána huligaani

hullat turista

humadeapmi puhelu, puheleminen

humadit puhella, jutella, keskustella

humahallat puhutella; taivutella (puhumalla)

humaheapmi puhuttelu

humahit puhuttaa; suostutella, taivutella

humaidahttit puhutella (varovasti, ystävällisesti tms.)

humaidit jutella; mutista, mumista

humanisma humanismi

humanista humanisti

humanisttalaš humanistinen; *humanisttalaš diehtagat* humanistiset tieteet

humanitára humanitaarinen; *humanitára veahkki* humanitaarinen apu

humána humaani

humeštit jupista, motkottaa, nurista

humihit humahtaa; lausua muutama sana jonkun kanssa

hum´malit jysäyttää

hum´mer hummeri

hummostallat leikkiä hyrrällä

hum´mu hyrrä

humor huumori

humoristtalaš humoristinen

humpedálki pilvipouta

humpi ääliö

humppas, humpe- ääliömainen; pilvinen (poutasäästä)

humuheapme, humuhis puhumaton; vaitonainen, vähäpuheinen

humuhuvvat tulla puhumattomaksi; tulla vaitonaiseksi, vähäpuheiseksi

hunadit hyräillä (joikatessa)

huncadit hätäillä, hoppuilla (johonkin)

huncái, huncás levoton, malttamaton (lähtemään johonkin)

huobastit huovata vähän (venettä, veneellä)

huohpat huovata (venettä, veneellä)

huomihit (R) huomata

huovádus isoaminen, kaipuu (kiihkeä)

huovidit isota (kovasti), kaivata kiihkeästi

hupma humina; puheensorina, *čohkkinlanjas lei oalle hupma* kokoussalissa oli aikamoinen puheensorina

hupman- puhe-; *hupmandáidu* puhetaito, *hupmanjietna* puheääni, *hupmanoahpahus* puheopetus, *hupmanváldi* puhevalta, *hupmanvuoigatvuohta* puheoikeus

hupman puhuminen, puhe

hupmu puhe, juttu; *dán áššis lea leamaš hupmu* tästä asiasta on ollut puhetta

huraidit hyräillä

hurgalit hurauttaa, karauttaa, kiittää, porhaltaa (johonkin); lähteä kiittämään, lähteä porhaltamaan, lähteä pyyhältämään

hurgálas kova kulkemaan (ihmisestä, ajoneuvosta); *su eamit lea hurgálas* hänen vaimonsa kova kulkemaan, *dus lea hurgálas vuoján* sinulla on kovakulkuinen menopeli

hurggas kova vauhti; *hurbmat hurgasiin* hirmuista vauhtia, kovaa kyytiä

hurggolahttit lähteä huristelemaan, kiittämään, porhaltamaan (jollakin)

hurgguhít ajaa huristella; kiittää, porhaltaa, pyyhältää, rientää

hurgit kiittää, porhaltaa, pyyhältää, rientää

hurihit hyrähtää, hurauttaa; *mohtor hurihii johtui* moottori hyrähti käyntiin

hurra hurina, hyrinä; ininä (sääskien); hyräily, hyrinä (esim. joiun)

hurrat hurista, hyristä; inistä (sääskistä); hyräillä, hyristä (esim. joikua)

hur'rečukčá korpimetso

hur'ri teeri

hurrulit lähteä (johonkin, hetken päähänpistosta)

hurskkástallat hurskailla; *ii gánnet hurskkástallat* ei kannata hurskastella

hurskkis hurskas

hurváí, hurvás karvavieru, takkukarvainen; *hurvás ráhkká* takkukarvainen rakki

hurvi apea, masentunut, allapäin oleva ihminen; takkukarvainen eläin

hurvi, hurvves apea, masentunut, alakuloinen; takkukarvainen

hurvudit apeuttaa, masentaa; takkuunnuttaa

- hurvut** apeutua, masentua; takkuuntua
- hurvvagit** apeutua, masentua (vähin erin); takkuuntua (vähin erin)
- hurvvas, hurve-** apea, masentunut, alakuloinen; takkukarvainen
- hurvvuhit** kulkea apeana, masentuneena, alakuloisena, alla päin; liikkua takkukarvaisena
- hušaidit** touhottaa, hoppuilla, hätäillä
- hušká** lyönti, sivallus
- huškkastat** lyönti, sivallus, isku
- huškkastit** lyödä (kerran jollakin), sivaltaa
- huškkohallat** (soapmásii) joutua jonkun pieksämäksi, saada selkäänsä
- huškkon** lyöntiväline
- huškolas** innokas iskemään, hakkaamaan; paha pieksämään
- huškut** hakata, lyödä (jollakin); lyödä (esim. kirkonkellosta); piestä, pieksää
- hušša** tohina, touhu; hoppuilu
- huššat** touhottaa, touhuta, hyöriä; hoppuilla, hosua
- huššái, huššás** touhottava, touhukas; hätäilevä
- hutkalas** kekseliäs, neuvokas; luova
- hutkat** keksiä, hoksia, äkätä; keksiä, sepittää
- hutkiái, hutkás** kekseliäs, neuvokas; luova
- hutkiáivuohta** kekseliäisyys, neuvokkuus; luovuus
- hutki** keksijä; *dihtora hutki* tietokoneen keksijä
- hutki** keksintö, keino, oivallus, luomus; metku, tempaus
- hutkkus** keksintö
- huvda** kuri (sen puutteesta puhuttaessa)
- huvddaheapme, huvddahis** kuriton, holtiton, tottelematon; *huvddahis čivga* kuriton kakara
- huvddahisvuohta** kurittomuus
- huvddahuššat** olla holtiton, kuriton
- huvddahuvvat** tulla holtittomaksi, kurittomaksi
- huvddalaš** kurinalainen, tottelevainen; *huvddalaš bártnáš* tottelevainen pikkupoika
- huvdet** kurittaa; piestä kenkäheiniä; peitota nahkaa
- huvki** umpikuuro
- huvlla** tunkkainen, tympeä (hajultaan)
- huvlliidit** haista tunkkaiselta, tympeältä
- huvlut** ruveta haisemaan tunkkaiselta, tympeältä
- huvva** hinku (johonkin), halu, mielihalu

huv´váí, huv´vás hyvin halukas (johonkin)

huvvidit mieliä, aikoa; hinkua

hydrogena vety

hyena hyeena

hyhtta hytti; mökki, kesämökki (N)

hymna hymni

hypnosa hypnoosi

hypnotiseret hypnotisoida

hypofysa aivolisäke

hysteralaš hysteerinen

hysteriija hysteria

hyš (interj.) hyi (vastenmielisyyttä ilmaiseva huudahdus); *hyš dohko!* hyi olkoon!, *hyš go lea bahča!* hyi kuinka pahanmakuinen

I

idea idea, aate; *ideaid oččodit* ideoida

idealisma idealismi

idealista idealisti

idealisttalaš idealistinen; *idealisttalaš máilmmigovva* idealistinen maailmankuva

ideanttalaš identtinen, yhtäpitävä; *ideanttalaš jumežat* identtiset kaksoset

ideála ihanteellinen

ideála ihanne

identifiseren tunnistus, tunnistaminen

identifiseret tunnistaa; *identifiseret iežas* samastua

identiteahhta ~ identitehta identiteetti

identiteahttaduodaštus ~ identitehtaduodaštus henkilöllisyystodistus

ideologalaš ideologinen

ideologiija ideologia

idiohtta ~ idiohta idiootti

idioleakta idiolekti

idja yö, *boahtte ija* ensi yönä, *ievtá ija* viime yönä, *orrut ija* olla yötä, yöpyä;

yöpaimennusvuoro, *ijas leat* olla yövuorossa, *idjii mannat* mennä yövuoroon, mennä yöksi paimeneen

idjabargu yötyö

idjabáidi yöpaita

idjabeavdi yöpöytä

idjabivttas yöpuku

idjabuolaš halla, yöpakkanen; *idjabuolašvárra* hallanvaara

idjačorgi yönseutu; *idjačorggáš* yönseutu (lyhyt, syyskesällä)

idjadanbáiki majapaikka, yöpaikka, yöpymispaikka

idjadanbuhtadus majoittumiskorvaus

idjadangollu majoittumiskustannus

idjadanruhta yöpymisraha

idjadanviessu majoitusliike, yömaja

idjadit yöpyä, olla yötä

idjaduvvat joutua yöpymään; joutua yön tai pimeän yllättämäksi

idjafákta yövahti

idjagálut (pl.) yökylmät (loppukesän)

idjagerbmosat (pl.) hämärät yöt (kesän lopulla)

idjagozán ~ idjastállu ~ idjarávga ~ idjagáranas ~ idjaskuolfi yökyöpeli, yöihminen; *diet*

idjastállu gohcá dávjá gitta iditidjii tuo yökyöpeli valvoo usein ihan aamuyöhön asti

idjaguovdil (adv.) puolelta öin, keskellä yötä

idjaklubba yökerho

idjalahkki puoli yötä; *lei mu luhtte idjalahki* oli luonani puoli yötä

idjalivat (pl.) ilta- tai yömakaus (poroilla talvella)

idjaloddi pöllö

idjalosáš sydänyö, yösydän; *idjalosáža áigge luossa lea dilsa dohppet* sydänyöllä lohi ei juuri nappaa uistimeen

idjaluvvat hämärtyä (yöksi), tulla öisemmäksi; joutua yöpymään; joutua yön tai pimeän yllättämäksi

idjanahkárat (pl.) yöuni

idjasadji yösiija

idjaskeaiki kehrääjä (lintu)

idjavuorru yövuoro; *ledjen mannan vahkus idjavuorus* olin viime viikolla yövuorossa

idnešattut liekokasvit

idni (bot.) katinlieko

idola idoli, suosikki; *lea dálá nuoraid ráppáridola* on nykynuorten suosikkiräppäri

ida näppy; ilmiö

idat outo olio (erit. toikkaan ilmaantuvasta porosta tai karjaan ilmestyvistä lehmästä)

idáhallat saada ilmaantumaan, ilmestymään (monta kertaa, erit. poroja tokkaan)

idáhat ihottuma; näyttäytymispaikka

idedassii (adv.) ~ **ididassii** (adv.) aamuksi; *muitt máhccat idedassii* muista palata aamuksi

idedaš ~ **isidaš** aamuinen; *idedaš doaimmat* aamuiset askareet

idedis (adv.) ~ **ididis** (adv.) ~ **iddes** (adv.) aamulla

idiheapmi kehitys (filmin)

idihit saada (vieraita poroja tokkaansa); idättää (perunoita, siemeniä); kehittää (filmi); näyttää, esittää

idistit ilmaantua, ilmestyä (nopeasti), tulla tupsahtaa

idit aamu

iditbeaivi aamupäivä; *iditbeaivve* aamupäivällä

iditbealidja aamuyö

iditbeallai (adv.) aamupuoleen

iditbiebmu aamiainen

iditbihtta (S) aamupala

iditbodda aamukausi; *iditbotta* koko aamun, aamukauden, *lei iditbotta su luhtte* oli koko aamun hänen luonaan

iditboddu aamuhetki; aamutauko

iditborramuš aamiainen

iditearri lehmän aamulypsyllä lypsämä maito

iditguovssu aamunkoi, aamunkoite, sarastus

iditidja aamuyö; *iditija* aamuyöllä, aamuyöstä, *máhcai easkka iditija* palasi vasta aamuyöstä

iditlivat (pl.) aamumakaus (poroilla); *bohccot ledje iditlivain* porot olivat aamumakauksella

iditodđasat (pl.) aamu-uutiset, varhaisuutiset

iditroadđi aamurusko

iditrohkos ~ **iditruhkos** aamuhartaus

iditveaigi aamuhämärä

idus (bot.) itiö

iduseadni (bot.) itiöemä

idusgoahti (bot.) itiöpesäke

idusšaddu (bot.) itiökasvi

iehčanas itsenäinen; *iehčanas riika* itsenäinen maa

iehčanassii (adv.) itseksseen, omin päin

iehčanasvuodabeaivi itsenäisyyspäivä

iehčanasvuodajulggaštus itsenäisyysjulistus

iehčanasvuohta itsenäisyys

ieš itse, *vulggii ieš dohko* lähti itse sinne; muuten vain, *ieš mun dušše hearvva dihte* muuten vain huvikseni; varsinainen, *poastajienastus lea dál jođus ja ieš dat válgabeaivi lea boahte sotnabeaivve* postiaänestys on nyt käynnissä ja varsinainen vaalipäivä on ensi sunnuntaina
iešaddiluv'von luontainen, synnynnäinen; *iešaddiluv'von iešvuohta* synnynnäinen ominaisuus

iešalddes (adv.) itsestään, sinänsä

iešalmmái itsenäinen mies, omatoiminen mies, itsellinen ihminen, omillaan pärjäävä henkilö

iešárvu (mat.) itseisarvo

iešárvvudovdu omanarvontunto, itsensä arvostaminen

iešbálvaleapmi itsepalvelu

iešbeahtus itsepetos

iešbeaivválaš itsepäinen, itsepintainen; omahyväinen

iešbiehttaleapmi itsensä kieltäminen, kieltäymys; itsekielteisyys

iešbiografiija omaelämäkerta

iešbirgejeaddji omavarainen, omillaan toimeentuleva

iešbirgenláhki omavaraisuus

iešbuorre omahyväinen

ieščoarvi päähaara (poron sarven)

iešdahkkon omatekoinen; *iešdahkkon fanas* omatekoinen vene

iešdáhtolaš tahallinen

iešdáhtos (adv.) tahallaan, tietten tahtoen; *dien gal dagai iešdáhtos* tuon kyllä teki tahallaan

iešdeaddu ominaispaino

iešdidolaš itsetietoinen; tiedostava

iešdiedáhus (N) veroilmoitus

iešdoaibmi (adj.) omatoiminen

iešdoaibmi yksityisyrittäjä

iešdovdu itsetunto

iešduddjojuv'von omatekoinen

iešduhtadeapmi itsetyydytys

iešgavjehus (bot.) itsepölytys

iešgiedal (adv.) omin päin, omin käsin; *lea iešgiedal duddjon dien fatnasa* on omin päin tehnyt tuon veneen

iešgiedalaš omakätinen; *iešgiedalaš vuolláičálus* omakätinen allekirjoitus

iešgovva omakuva; itsekuva

iešgudnejahttin itsekunnioitus

iešguhtege itsekukin; *iešguđesge lei vuoján* itsekullakin oli ajokas

iešhálddahus itsehallinto

iešhálddašeapmi itsehillintä; *dus galggašii leat eanebuš dat iešhálddašeapmi* sinulla pitäisi olla hieman enemmän sitä itsehillintää

iešheanalis (adv.) itsenäisesti, omin päin

iešiežainan, iešiežainat, iešiežainis jna. oman itseni kanssa, oman itsesi kanssa, oman itsensä kanssa jne.; *gulahallá bures iešiežainis* tulee hyvin toimeen oman itsensä kanssa

ieškritihkka itsekritiikki

iešlágan kuriton, vallaton, tuhma (erit. lapsista); hankala, muista piittaamaton; omituinen

iešlágálaš omalaatuinen, omintakeinen

iešláhki omaleimaisuus, ominaislaatu

iešluddat olla itsekäs; *iešluddan* itsekkyyys

iešluohttámuš itseluottamus

iešmearridansoahti vapaussota

iešmearridanvuoigatvuohta itsemääräämisoikeus

iešmearrideaddji itsenäinen, riippumaton

iešmearrideapmi riippumattomuus

iešmielaid (adv.) ~ **iešmielal** (adv.) tahallaan, tietten tahtoen

iešnamma erisnimi, propri

iešnávvcaid (adv.) omin voimin; *mu eallilan áhkku váccii iešnávvcaid luohká ala* iäkäs mummoni käveli omin voimin mäen päälle

iešnjáman etuiliija, oman edun tavoittelija

iešnjámat ahne, oman edun tavoitteleva

iešoaffarušši uhrautuva

iešoahppan itseoppinut; *iešoahppan govvačeahppi* itseoppinut kuvataiteilija

iešoaivvat omapäinen, itsenäinen

iešoaivváiduvvat itsenäistyä (ihmisestä)

iešoaivválaš omaehtoinen, omapäinen, omatoiminen

iešoaivvástallat käyttäytyä, toimia omapäisesti, omin päin

iešoaivveslohkan itseopiskelu

iešolmmái oma herransa, riippumaton henkilö

iešráđálaš riippumaton

iešráđálašvuohta riippumattomuus

iešráhkis itserakas; *lea viehka iešráhkis* on aika itserakas

iešsihkkar (-is) itsevarma

iešsorbmen itsemurha

ieštallat mahtailla, pöyhkeillä

iešstivrejeaddji itsenäinen, riippumaton

iešstivrejupmi ~ iešstivren itsehallinto

iešstivrenjulggaštus itsenäisyysjulistus

ieššállošeapmi ~ ieššállu itsesääli

iešválddat ~ iešválddálaš omavaltainen

iešvudot omaperäinen

iešvuodáláhkki omaleimaisuus

iešvuohki piirre

iešvuohta ominaisuus

ievttáš ~ ievttá- / ivttáš ~ ivttá eilinen; *ievttábeaivi* eilispäivä, *ievttáeahket* eilisilta, *ievttáidit* eilisaamu, *ievttážat* (pl.) eiliset asiat, *ievttážis* eilisestä lähtien

iežasgáhtten itsesuojelu

iežasvástu omavastuu

iežá muu

iežágielat muunkielinen

iežáhuhttit muuttaa, muuntaa

iežáhus muutos

iežáhuvvat muuttua, muuntua

iežálágan erilainen, muunlainen

iežár selfie, omakuva (älypuhelimella otettu)

ihán(a) (+ adj./+ adv.) ihan, täysin, tosi, suorastaan; *ihán(a) jal'la* ihan hullu, *ihán(a) hárve* tosi harvoin (länsimurteissa)

ihánit (adv.) kokonaan, kovasti; *son balai nu ihánit* hän pelkäsi kovasti

ihcalassii (adv.) itsekseen, *háladii ihcalassii* jutusteli itsekseen; itsestään, *buot dáhpáhuvai dego ihcalassii* kaikki tapahtui kuin itsestään

ihcalis (adv.) itseksseen, itsestään; turhaan, *áibbas ihcalis vulgen dohko* aivan turhaan lähdin sinne; perusteettomasti, ilman syytä, *sáhkohalai ihcalis* sakotettiin perusteettomasti

ihcaválddat itsepintainen; omavaltainen

ihkinassii (adv.) tahansa, hyvänsä, ikinä; *gii ihkinassii* kuka tahansa, *mii ihkinassii dáhpáhuvašge* mitä ikinä tapahtuukin, *gos ihkinassii lešge* missä ikinä lieneekään

ihkkon ikkuna; ikkuna (tietokoneen)

ihkkon sontaluukku

ihkku (adv.) yöllä, öisin; *ihkku ja beaivit* yöllä ja päivällä, öisin ja päivisin

ihhtalanvihki ihottuma

ihhtalas hyvä itämään (perunasta)

ihhtalit ilmestyä (näkyviin), ilmaantua, näyttäytyä (monta kertaa)

ihhtaluddamat (pl.) ihottuma

ihhtalupmi ihottuma

ihhtaluvvat saada ihottuma; *ihhtaluvvan* ihottuma

ihhtamas ~ ihhtamat (pl.) ihottuma

ihhtidit panna itämään perunoita

ihhtináigi itämisaika

ihhtinlasta (bot.) sirkkalehti

ihhtit ilmestyä (näkyviin), ilmaantua, näyttäytyä; itää, versoa

ihhtábeaivi huomispäivä

ihhtánaga (adv.) heti huomenna, heti seuraavana päivänä

ihhtás ~ ihhtá- huomina, seuraava päivä; *ihhtázii* huomiseksi, *ihhtázis* huomista lähtien, *ihhtá eahket* huomista, *ihhtá idit* huomisaamuna, *ihhtá ija* ensi yönä

ihhtenaš (adv.) heti huomina, heti seuraavana päivänä

ihhtin (adv.) huomina

ihhtodahkes helposti ihottuman saava

ihhtohallat joutua lumotuksi, tulla noidutuksi; saada ihottuma; taikoa (näkyviin)

ihhtomat (pl.) ihottuma

ihhtot itää; saada ihottuma; joutua noidutuksi

ihhtu itu, oras

ihhtuurbi (bot.) itusilmu

iiralaš irlantilainen

iirragiella iiri, iirin kieli

iisa (N) jäätelö

iiset (N) panna jäihin

ijabealli yönpuoli (esim. rakennuksen); pohjoispuoli (esim. tunturin)

ijahihkku (adv.) keskellä yötä, yömyöhällä

ijaiduvvat joutua yön tai pimeään yllättämäksi

ijastallat yöpyä, olla yötä

ijatbeaivái (adv.) yötä päivää

ikona ikoni

ikonostása ikonostaasi

ikte (adv.) eilen

iktit ilmaista, paljastaa, kertoa (salaisuus); näyttää, ottaa esille

iktot tulla ilmaistuksi, paljastetuksi; tulla näytetyksi, tulla otetuksi esille

ilá (adv.) liian, *ilá ollu* liian paljon; ylen, kovin, *ilá láiki* kovin laiska

ilbmadit julkaista, saada tai panna ilmestymään

ilbmanit ilmaantua, ilmetä

ilbmat ilmestyä

ilbmán (adv.) ilman, ilmaiseksi

ilbmi sää, ilma, *čáppa ilbmi* kaunis sää; ilma, *dearvvas ilbmi* raitis ilma; todellisuudentunto, *dát ilbmi* todellisuus, *guovtte ilmme gaskii šaddat* menettää todellisuudentajunsa, *duon ilmmis* poissa tolaltaan; ilme (kasvojen)

ildigal'le (adv.) yllin kyllin; *biebmu gal lea ildigal'le* ruokaa kyllä on yllin kyllin

ildigal'levuohta yltäkylläisyys

ilengaccegít (adv.) huolimattomasti, välinpitämättömästi

ilgadit (adv.) vastenmielisesti; *láhtti suinna ilgadit* käyttäytyi hänen kanssaan vastenmielisesti

ilgat, ilgadis vastenmielinen, epämiellyttävä, iljettävä; *ilgadin atnit* inhota

ilggodit tulla vastenmieliseksi

illasteapmi pahoinpitely, raiskaus

illastit (soapmása) pahoinpidellä, raiskata (joku), tehdä (jollekulle) julmuuksia

illatiiva illatiivi

il'lá (adv.) tuskin, vaivoin, hädin tuskin; *il'lá leat* empiä, epäroidä, *il'lá lei dohko vuolgít* ei ollut kovin innokas sinne lähtemään, *il'lá jáhkán du* tuskin uskon sinua, *il'lá vejii lihkkat* vaivoin jaksoi herätä

il'lágoastta (adv.) niukin naukin perille päästen

il'láláhkai (adv.) ~ **il'láládje** (adv.) vaivoin

il'lámielas (adv.) ~ **il'lámielain** (adv.) vastahakoisesti

il'láveadjin pahoinvointi

il'láveadju huonovointisuus

il'láveaje (adv.) ~ **il'lávejiid** (adv.) huonovointisena, pahoinvointisena

il'leviša (adv.) haluttomasti, pitkin hampain

illodallat olla iloissaan, iloita (kohtuullisesti, koko ajan tms.)

illosit ilahtua, ilostua (jostakin), ihastua (kun jotakin tapahtuu)

illu ilo; *stuurra illu* ihastus, *illui šaddat* ihastua, tulla iloiseksi, *ilus leat* olla iloissaan, iloita, olla mielissään, *vahátlaš illu* vahingonilo

illubeaivi ilonpäivä, juhlapäivä, onnenpäivä

illudahtti ilahduttava

illudahttit ilahduttaa; *dat illudahtii su* se ilahdutti häntä

illudit iloita (jostakin), olla iloinen (jostakin)

illugássa ilokaasu

il'lui, il'los iloinen, riemullinen; *il'los dáhpáhus* riemullinen tapahtuma

illumielain (adv.) ilomielin; *illumielain vuolggášin gal dohko* ilomielin lähtisin kyllä sinne

illusáhka ilosanoma

illustrašuvdna kuvitus

illustreret kuvittaa

ilmmiid álmmiid (adv.) niitä näitä, puuta heinää; *muitalattai ilmmiid álmmiid* kertoili niitä näitä

ilolaš iloinen, hilpeä, ihastunut

ilolašvuohta iloisuus, suruttomuus

ilosmuvvat ilahtua, ilostua

iluheapme, iluhis iloton, ankea; *iluhis muittut* ankeat muistot

iluhuvvat tulla ilottomaksi

imaginára (mat.) imaginaarinen; *imaginára lohku* imaginaariluku

imahallat (R) ihmetellä, hämmästellä

imaš ihme, *ipmašis* sattumalta, sattumoisin; imaš (+ adj.) ihmeen, tavattoman (+ adj.), *imaš čáppis* ihmeen kaunis, *imaš stuoris* tavattoman suuri

imašlaš ihmeellinen; *imašlaččat* ihmeellisesti

imašmánná ihmelapsi; *Mozart lei imašmánná* Mozart oli ihmelapsi

imaštahttit ~ **imaštuhttit** ihmetyttää; *imaštahttii sakka su* ihmetytti kovasti häntä

imaštallan ihmettely

imaštallat ihmetellä, hämmästellä (usean kerran tai useaa kohdetta)

imašteapmi hämmästyks, ihmettely

imaštit kummastella, hämmästellä, ihmetellä (jotakin)

imaštuvvat hämmästyä, kummastua

imá sedän, enon tai jommankumman vanhemman miespuolisen serkun vaimo, täti (erit. omasta tädistä käytetty nimitys)

imástallat (soapmásiin) täditellä, kutsua (enon, sedän, isän tai äidin miespuolisen serkun vaimoa) *ipmi*:ksi, tädiksi

imážan! rakas tätini, täti hyvä! (enon, sedän, isän tai äidin miespuolisen serkun vaimoa puhuteltaessa)

imeš (adv.) tätinsä (enon, sedän, isän tai äidin miespuolisen serkun vaimon) kanssa, täteineen

imitašuvdna jäljitelmä; jäljittely

imiteret jäljitellä

immuneahtta ~ immunitehta immuniteetti

imperatiiva imperatiivi

imperfeakta imperfekti

implikašuvdna implikaatio; vihjaus, vihje

implisihtalaš implisiittinen

importeren ~ importa tuonti

importerengálvu tuontitavara

importevra maahantuoja

impressionisma impressionismi

impressionista impressionisti

impulsa impulssi, sysäys

impulsaoastin heräteosto

inádit inahtaa (lehmästä)

indeaksa indeksi; *indeaksadárkkisteapmi* indeksitarkistus

indefinihttapronomen indefiniittipronomini

indiálaš (a./s.) intialainen

indiána intiaani; *indiánačearda* intiaaniheimo

indikatiiva indikatiivi

individualisma individualismi

individualista individualisti

individualiteahtta ~ individualitehta yksilöllisyys

indivíduála yksilöllinen

indiviida yksilö

indoiránalaš indoiranilainen

indu into

industrialiserejupmi teollistuminen

industrialiseret teollistaa; *industrialiseren* teollistaminen

industriála teollinen; *industriála buvttadeapmi* teollinen tuotanto

industriija teollisuus; *industriijafitnodat* teollisuusyritys, *industriijalágádus*

teollisuuslaitos, *industriijaministtar* teollisuusministeri

industriijaluvvat teollistua; *industriijaluvvan* teollistuminen

infanteriija jalkaväki

infiltreret soluttautua

infinitiiva infinitiivi

inflašuvdna inflaatio

influenšá influenssa; flunssa, nuhakuume, lentsu

informašuvdna informaatio

informatiiva informatiivinen

informeret informoida; *dies galgá áinnas informet* tuosta tulee ehdottomasti informoida

ingefeara inkivääri

inhabiila (jur.) esteellinen, jäävi

initiatiiva aloite; aloitekyky

inkoatiiva inkoatiivi (alkamista ilmaiseva verbimuoto)

inkoatiivasuorggis inkoatiivijohdin; *inkoatiivasuorggis -goahtit* inkoatiivijohdin -goahtit

inkonsekveansa epäjohdonmukaisuus

inkonsekveanta epäjohdonmukainen; *inkonsekveanta meannudanvuohki*

epäjohdonmukainen menettelytapa

innovašuvdna innovaatio, uudennos

inseakta hyönteinen

inseasta inesti, sukurutsa, sukurutsaus

inspirašuvdna inspiraatio

inspireret inspiroida (jotakuta; tekemään jotakin)

installašuvdna installaatio, asennus; tilateos

installeret asentaa (ohjelmia tms.); *installerejeaddji* asentaja

instánsa instanssi

instinkta vaisto

instinktiiva vaistomainen; *instinktiiva reakšuvdna* vaistomainen reaktio

instituhtta instituutti, laitos (esim. yliopistollinen), opisto

institušuvdna instituutio, laitos

institušuvdnaluvvat laitostua (esim. pitkäaikaisesta vuodepotilaasta)

instrumeanta instrumentti, koje; soitin

insuliidna insuliini

inšenevra insinööri

inta (adv.) ehdottomasti, *inta bidjat* kieltäytyä (tekemästä jotakin), *gildii inta* kielsi ehdottomasti; kokonaan, täysin

integreret integroida, yhdentää, eheyttää; määrittää integraali (mat.)

intellektuálalaš intellektuaalinen, älyllinen

intelligeansa älykkyys, intelligenssi

intelligeanta (adj.) älykäs

intelligeanta (subst.) älykäs henkilö, älykkö, älymystöön kuuluva

intensiiva intensiivi, intensiivinen; *intensiiva sámegielgursa* intensiivinen saamenkurssi

intermezzo välikohtaus

internáhtta (N) asuntola; *internáhttaeallin* asuntolaelämä

internáhhtaskuvla sisäoppilaitos; *brihttalaš internáhhtaskuvllat* brittiläiset sisäoppilaitokset

interneahtta internetti, netti

interpellašuvdna välikysymys; *opposišuvnna interpellašuvdna* opposition välikysymys

interrogatiivapronomen interrogatiivipronomini

intertekstuálalaš intertekstuaalinen

intervál'la intervalli

intonašuvdna intonaatio

intranstiiva intransitiivinen; *intranstiivavearba* intransitiivinen verbi

intreas'sa intressi, etu, pyyde, tavoite; *intreas'saorganisašuvdna* etujärjestö

intrigeret juonia, juonitella

inttadit pyrkiä väkisin, vängätä (johonkin)

inuihtta ~ **inuhkka** inuiitti, eskimo

invaliditeahhta ~ **invaliditehta** invaliditeetti

invaliida invalidi; *soahteinvaliida* sotainvalidi

inventeret inventoida; *inventeren* inventaario

investeret investoida, sijoittaa; *investeren* investointi, sijoittaminen, sijoitus

ipmašeabbo ~ ipmašet ihmeellisempi, ihmeempi, kummempi; *diet lei juo ipmašet ášši* tuo oli jo ihmeellisempi asia

ipmašeamos ihmeellisin

ipmašiiddahkki ihmeitätekevä; *ipmašiiddahkki dikšunvuohki* ihmeitätekevä hoitokeino

ipmárdus ymmärrys, järki, käsityskyky, taju, *almmá dievas ipmárdusa haga* täyttä ymmärrystä vailla; tajunta; käsitys, vaikutelma, *diekkár ipmárdusa mun ožžon* tuollaisen vaikutelman minä sain; ymmärtämys

ipmebealle täti, isän tai äidin miespuolisen serkun vaimo

ipmet lapsi (miehen veljen, sisaren tai serkun lapsi)

ipmi sedän, enon tai jommankumman vanhemman miespuolisen serkun vaimo; aviomiehen veljen, sisaren tai serkun lapsi

ipmil jumala; *Ipmilažžan!* rakas Jumalani!

ipmilballu jumalanpelko

ipmilbalolaš jumalinen

ipmilbálvleaddji jumalan palvelija

ipmilbálvalus jumalanpalvelus

ipmilbiehttleaddji jumalankieltäjä

ipmilbilkádus jumalanpilkka

ipmillaš jumalainen, jumalallinen

ipmilmeahttun jumalaton

ipmilsátni jumalansana; *fitnat girkus ipmilsáni gullamin* käydä kirkossa jumalansanaa kuulemassa

ipmiltis (+adj.) jumalattoman; *ipmiltis neavrresdálki* jumalattoman kova rajuilma

ipmilviđá (adv./attr.) koskematon (maasta, laitumesta, tytöstä)

ipmilvuohta jumaluus; *ipmilvuođa hearvásvuohta* jumalainen ihanuus

ipmirdahtti ymmärrettävä

ipmirdeaddji ymmärtäväinen; *ii dahkan ipmirdeaddjin* ei ollut ymmärtävinään

ipmirdit ymmärtää, käsittää; *ii riekta ipmirdan* ei oikein ymmärtänyt

ipmirmeahttun ymmärtämätön; *ipmirmeahttun dahku* ymmärtämätön teko

ipmirmeahttunvuohta ymmärtämättömyys

ipmit aviomiehen veljen, sisaren tai serkun lapsi (tädilleen)

irdašuhttit aiheuttaa (haavan) aukeaminen, repeytyminen

irdašuvvat aueta, repeytyä (haavasta)

irdni (bot.) katinlieko

irgalit (soapmásii) lähennellä (jotakuta)

irgái, irgás kosiskelevainen

irgebárdni sulhaseksi tai naimisiin aikova poika

irgesássa sulhasehdokas

irggástallalas kosiskelevainen

irggástallat (soapmásii) kosiskella jotakuta (pojasta), riiaata, riiailla; *dat min Ánde irggástallá*

dan El'lii se meidän Antti riiailee sitä Elliä

irggeš (adv.) sulhasineen, sulhasensa kanssa

irggešguovttos morsiuspari

irgi sulhanen, ylkä

irgidit (soapmásii) hakkailla, kosiskella, lähennellä (jotakuta)

irisšattut (pl.) kurjenmiekkakasvit

irján yrjö, Yrjön päivä

irjánvahkku yrjönviikko (huhtikuun lopulla)

irlándalaš (a./s.) irlantilainen

irlánddagiella iirin kieli, iiri, irlanti

ironiija ironia, iva

ironiijalaš ~ ironalaš ironinen, ivallinen; *ironiijalaš fuopmášupmi* ironinen huomautus

irradeakti, irradeavttes ~ irradeakti (-is) varmaton, huoleton; raaka, väkivaltainen

irrationála irrationaalinen; *irrationála lohku* irrationaaliluku

irta (adv.) hiukan, nimeksi, aivan vähän; *doiddii golli ja gávnnai dan irta* huuhtoi kultaa ja löysikin sitä nimeksi

irvi pesäkolo (saukon)

isá (R) isä (puhujan oma)

isádastalit isännöidä (useissa tilanteissa); esiintyä isäntänä (vaikkei olekaan)

isidastit ~ isádastit isännöidä

isit isäntä, talonisäntä; mies, aviomies

isitveahka isäntäväki

isitvuohta isännyys; arvovalta

iskalit koettaa (kädellä, jalalla, sauvalla; nopeasti); yrittää (kokeilumielessä, nopeasti); panna

koetukselle, koetella, *iskalii eatnis gierdavašvuoda* koetteli äitinsä kärsivällisyyttä, pani

äitinsä kärsivällisyyden koetukselle

iskangeavus vedos, koevedos

iskat koettaa (kädellä, jalalla, sauvalla); käydä tarkastamassa (esim. tokkaa); yrittää (kokeilumielessä)

iskár partiolainen

iskárlíhkadus partiojärjestö

iskkadallan kokeilu; *iskkadallandoaibma* kokeilutoiminta

iskkadanjahki koevuosi

iskkadeaddji tiedustelija

iskkadeapmi koe

iskkadit kokeilla; tunnustella, koetella

iskkahat testauspiste

iskkahit panna koettamaan; panna yrittämään (kokeilumielessä)

iskkastit koettaa (kädellä, jalalla, sauvalla; kerran tai vähän); yrittää kokeilumielessä (kerran)

iskkus koe (koulussa tms.), *mis lea ihttín matematihkaiskkus* meillä on huomenna matematiikankoe; näyte (esim. verinäyte)

iskkus- koe-; *iskkusboađus* koetulos, *iskkusbohcci* koeputki, *iskkuslogaldat* koeluento, *iskkusráidu* koesarja

iskor (+ adj./+ adv.) erittäin, hirveän, kauhean; *iskor láiki* hirveän laiska, *iskor guhkkín* kauhean kaukana

islam ~ **islam osku** islam

islámalaš islamilainen

islándalas (a./s.) islantilainen

islánddagiella islannin kieli, islanti; *islánddagillii* islanniksi, *doalai islánddagillii iežas ovdasága* piti islanniksi esitelmänsä

isoleret eristää; *isoleren* eristys

issoras hirveä, kamala; *issoras* (+ adj./+ adv.) hirveän, kamalan, tavattoman, *issoras čáppis* tavattoman kaunis, *issoras fasttet* kauhean rumasti

issorasat (adv.) hirveästi, kauheasti

itáliagiella italian kieli, italia; *itáliagillii* italiaksi, *lávllui itáliagillii* lauloi italiaksi

itálialaš (a./s.) italialainen

itkkus (-is) varjoisa

itkkus varjopaikka

itkobealli yönpuoli

itkošaddu (bot.) varjokasvi

itku varjo, varjopaikka, siimes, katve; pimento

itnat tarrautua

itnut inistä, inua, mankua; inua (esim. lehmästä)

ittáiduvvat ~ ittásmuvvat pulskistua

ittis (-is) pulska, pullea, täyteläinen; *ittisis* melkoisen pulska

ivdnái, ivdnás monivärinen, värillinen, värikäs; *ivdnás mánáidgirji* värillinen lastenkirja

ivdnáivuohtha värikykyys; *ruškki ivdnáivuohtha* ruskan värikykyys

-ivdnásaš -värinen; *ruonáivdnásaš* vihreänvärinen

ivdnebáddi värinauha

ivdnecuozza värikalvo (filmin)

ivdnečuovggaheapme, ivdnečuovggahis värisokea

ivdnečuovggahisvuohta värisokeus

ivdnegovva värikuva

ivdnenjuolgat värisuora (pokerissa tms.); *sus ledje njelježat ja mus fas ivdnenjuolgat*

hänellä oli neloset ja minulla taas värisuora

ivdnepean'na värikynä

ivdneshuoivva värisävy

ivdnet värittää

ivdni väri

-ivnnat -värinen; *šer'resivnnat* kirkkaanvärinen

ivnnáiduvvat saada väriä; tulla paremman väriseksi, tulla terveemmän näköiseksi, *buozai*

guhká ja lea fas ivnnáiduvvan sairasti pitkään ja on taas tullut terveemmän näköiseksi

ivnneheapme, ivnnehis väritön; huonon värinen; kalvakka, kalpea

ivnnehuvvat muuttua värittömäksi; menettää väriään, haalistua; käydä kalvakaksi, kalpeaksi

J

ja (konj.) ja; *áhčči ja eadni* isä ja äiti, *ruoksat ja fiskat* punainen ja keltainen väri

jabbečalbmi mulkosilmä

jabbolas mulkoileva

jabbut mulkoilla

jađgodit tukkeutua (usean kerran, putkesta tms., silmistä, korvista)

jađgohit tukkia (putki tms.), saada sulkeutumaan, tukkia, lyödä tukkoon (tuulesta tms.):

silmät, korvat)

jađgot tukkeutua (putkesta tms.), umpeutua (korvasta)

-jagáš -vuotinen; *dánjagaš* tämänvuotinen, *mannanjagáš* viimevuotinen

jaggi pullukka (naisesta)

jaggit jystää (poikki)

jagiáigi vuodenaika

jagñi (-s) ~ jagñil (-is) helposti rutikuivaksi kuivuva

jahkas (-is) luminen, paksuluminen (maastosta, talvesta tms.)

jahkásaččat (adv.) vuosittain

jahkásaš vuosittainen, vuotuinen, *jahkásaš barggut* vuotuiset työt; vuotias, vuoden vanha,

jahkásaš bur'rogálbi vuoden vanha mullikka; *-jahkásaš* -vuotinen, *guđajahkásaš*

kuusivuotinen

jahkebeallásaš puolivuositainen, *jahkebeallásaš deaivvadeapmi* puolivuositainen

tapaaminen; puolivuotias, *jahkebeallásaš gálbi* puolivuotias vasikka; puolivuotinen,

jahkebeallásaš gursa puolen vuoden kurssi

jahkebealli puoli vuotta

jahkebodda vuosikausi; *lei doppe jahkebotta* oli siellä vuoden verran

jahkečoahkkin vuosikokous

jahkečuohti vuosisata

jahkediedáhus vuosikertomus

jahkedienas vuosiansio

jahkeduhát vuosituhat

jahkegeardi vuosikerta

jahkegirji vuosikirja

jahkegursa vuosikurssi

jahkelatnja vuosilusto

jahkelohki vuosikymmen

jahkeluopmu vuosiloma

jahkemolsašupmi ~ jahkemolsun vuodenvaihde

jahkemuitalus vuosikertomus

jahkenjealjádas vuosineljännes

jahkeodju vuosikasvain

jahkeriekkis vuosirengas

jahkešaddu vuosikasvu

jahkeviissaid vuosikausia

jahki vuosi; vuosiluku, vuosi, *muittátgo mii jagiid dalle lei?* muistatko mikä vuosi silloin oli?

jahkiidit täyttyä, paisua, pullistua (utareesta, rinnasta)

jahkodat vuosi (vuoden periodi); vuosikerta

jahkodatfár´ren ~ jahkodatjohtin vuotuismuutto

jahlidit jyrsiä

jahtat jystää (poikki)

jakkaldit pätkiä, hakata (poikki; jotakin kovaa)

jakkas, jagge- pullea, pyylevä (naisesta)

jakŋat kuivua (rutikuivaksi)

jakŋi kuiva sää; *janjiid áigi* kuivien säiden aika (ennen mätäkuuta)

jalahas pilvetön, kirkas (taivaasta); *albmi lea jalahas* taivas on pilvetön

alahastit tulla pilvetön sää; kirkastua, seestyä (pilvettömäksi; taivaasta)

jalaidit jylistä, jymistä

jalbmaliit jysäyttää, ampuu jysäyttää

jalga (adv.) kaikki, kaikki tyynni, tykkänään, täysin; *válddii jalga, ii báhcán ii mihkkige* otti kaikki tyynni, ei jäänyt mitään

jalga avomaa, tasamaa (puuton), kenttä

jalgačuohppan avohakkuu

jalgadas aukea, aukio, avomaa, puuton tasamaa

jalgat, jalges/jalga avoin, paljas, (tasainen, puuton ja kivetön, maasta); tasainen (pinnasta)

jalgen raivaus (tasaiseksi, puuttomaksi), tasoitus, tasoittaminen

jalget raivata (tasaiseksi, puuttomaksi); tasoittaa (pinnalta); viedä kaikki (jostakin), puhdistaa, tyhjentää (täysin)

jalggáš aukea, avomaa, tasamaa

jalggodit tulla paljaammaksi; tasoittua; jäädä puille paljaille

jalkalit jytkäyttää, rämäyttää, tömäyttää; *jalkalii sala dievva hálgguid láhttái* rämäytti puusylyksen lattialle

jalkát rötköttää

jalkit jymistä, jytistä

jalkkas jytke, jytinä, jyminä

jalkkihit jytkähtää, rämähtää, tömähtää

jal´la, jallas hölmö, hullu, mieletön; (+ adj./subst.) mielettömän, tavattoman, *jal´la hálbi* mielettömän halpa, *jal´la šlápma* mieletön meteli

jalla jylinä, jyly, jyminä, jyrinä

jallasoaivi hullu, pötkö, kaheli

jallastahttit muistuttaa hullua, näyttää hullulta (käytöksensä puolesta); hullutella

jallastuvvat hullaantua, intoutua, villiintyä

jallašit (soapmása) pitää jotakuta kovin hulluna, älyttömänä

jallat jymistä

jal'lavuohta hulluus, älyttömyys; hulluus, älytön teko, hullutus

jalleš houkka, ymmärtämätön; *ja mii jallešat jáhkiimet visot* ja me houkat uskoimme kaiken

jal'let kirkastua, seestyä (pilvettömäksi, taivaasta)

jal'lodat hulluus

jal'lošeaddji ilveilijä

jal'lošit hullutella; haksahda, hairahda, *jal'lošii suinna náitalit* haksahdi menemään hänen kanssaan naimisiin

jal'ludit tehdä hulluksi, älyttömäksi

jal'lut tulla hullummaksi, älyttömämmäksi

jalŋŋis juurakko; kanto

jalvi suvanto (lyhyt, kahden kosken välissä)

jamaidit rähistä, jyristä

jaman rähisijä

jamáhus rähähdys, jyrähdys

jamihit rähähtää, jyrähtää

janzadit tehdä isomahaiseksi, pönäkkäksi

janzat tulla isomahaiseksi, pönäkkäksi

janzát olla jossakin isomahaisena, pönäkkänä

janzi paksukainen, isomahainen, pönäkkä henkilö

janzut ~ janzzahit kulkea isomahaisena, pönäkkänä

janzzagit tulla isomahaiseksi, pönäkkäksi (vähin erin)

janzzas, janze- isomahainen, pönäkkä

janjas, jakŋa rutikuiva; *jakŋa fiel'lovisti lea bahá buol'lát* rutikuiva lautarakennus on herkkä syttymään

janašit (juoidá) pitää jotakin rutikuivana

janádat kova kuivuus; rutikuiva ilma

japánagiella japanin kieli, japani; *japánagillii* japaniksi

japánalaš (a./s.) japanilainen

japma melu, rähinä, jyrinä

japmat mekastaa, rähistä, jyristä; puhua (kovalla äänellä)

jappas, jabbe- mulkoileva, pullottava (silmistä)

jarahit ajaa narisevalla kelillä
jaraidit narista (esim. lumesta kengän alla)
jarfái, jarfás pullea ja lyhyt
jarfát olla jossakin pulleana ja lyhyenä
jarffagit tulla pulleaksi ja lyhyeksi (ihminen, eläin)
jarffahit liikkua pulleana ja lyhyenä
jarffas, jarfe- pullea ja lyhyt
jarfi pulluka, pullea ja lyhyt ihminen
jarfulit lähteä johonkin pulleana ja lyhyenä
jarfut mennä tai tulla johonkin pulleana ja lyhyenä
jargja pullistuma, levein kohta (veneen, astian); särmä (astian tms.) / järvenselkä
jargji esine, jossa on pullistuma
jarihit haiskahtaa, lehahtaa, tuoksahtaa
jaril (adv.) kyhmyllään, muhkuralla
jarkjas, jargje- jossa on pullistuma
jarkjasmit pullistua (ulos)
jarkjil (adv.) pullollaan (jostakin kohtaa)
jarra natina, narina
jarrat haista, tuoksua (nenään)
jarrat natista, narista, narskua (kuten nuoska lumi)
jar´rái, jar´rás kyhmyinen, muhkurainen
jarri kyhmy, muhkura, paise (varhaisvaiheessa), kovettuma (lihaksessa, ihossa)
jarrudit aiheuttaa kyhmyjen, muhkuroiden muodostuminen
jarrut saada kyhmyjä, muhkuroita, kyhmyyntyä
jaska (adv.) hiljaa, vaiti, ääneti; *oro jaska!* ole vaiti!, turpa tukkoon!
jaskat, jaskes hiljainen, äänetön, vaimea (äänestä); vähäpuheinen, vaitelias, vaitonainen
jaskatlaš vaitelias, vaitonainen
jaskatvuohta hiljaisuus, äänettömyys; vähäpuheisuus, vaitonaisuus
jaskát olla hiljaa, olla vaiti, ääneti
jakesábiluossa (buggeluossa, gubbeluossa, gurpeluossa, ruoššaluossa) tyynenmerenlohi, kyttyrälohi
jakeslunddot säveä, sävyisä, säyseä, vaitelias
jaskkodahttit hiljentää, vaientaa; asettaa, saada asettumaan, rauhoittaa
jaskkodeapmi vaikeneminen

jaskkodit vaieta, hiljetä; asettua

jassa viipymälumi tunturissa; lumi (kengissä tai vaatteissa huoneeseen tullut)

jassanarti (bot.) lumirikko

jassanoarsa (bot.) lumileinikki

jas'sái, jas'sás ~ jas'sii, jas'ses jossa on paljon viipymälunta

javlat (R) sanoa

javzat ~ javzet hoilata, joikata (nuotin vierestä)

javzái, javzás luihu, salakavala; *javzás dinga* luihu tyyppi

javzedi hoilottaa, joikata (liioitellen)

já /jää/ (interj.) jaa; vai niin; - *Áiggun fitnat ihttin Guovdageainnus*; - *Já.* / - Aion käydä huomenna Koutokeinossa.; - Vai niin.

jábálaš vauras, varakas

jábálašvuohta vauraus, varakkuus

jábálduvvan vaurastuminen; nousukausi

jábálduvvat ~ jábáiduvvat vaurastua

jábmejassii (adv.) kuoliaaksi; *časkit jábmejassii* lyödä kuoliaaksi

jábmevaš kuolevainen; *olmmoš lea jábmevaš* ihminen on kuolevainen

jábmi (adj.) kuoleva

jábmi (subst.) vainaja, kuollut

jábmiidáibmu manala, tuonela

jábmohallat kärsiä tappioita porojen joukkotuhon tai porokadon takia

jábmot kuolla jouikottain tai sukupuuttoon, tuhoutua joukoittain, joutua joukkotuhon

jáddadanbierggas sammutin

jáddadanstašuvdna paloasema

jáddadit sammuttaa (valo, tuli tms.), sulkea (radio, televisio tms.)

jáddat sammua (nopeasti, esim. lampusta, radiosta)

jádnil (-is) helposti, nopeasti kutistuva

jáfet jauhaa kahvia; ahmia

jáf'fočalbmi jauhohiukkanen

jáffohuhttit jauhottaa

jáffohuvvat ryvettyä jauhoihin, jauhottua

jáf'fonaga (adv.) jauhossa, jauhojen tahrimana (esim. vaatteesta)

jáf'fu jauho; *jáffut* (pl.) jauhot

jáf'fui, jáf'fos jauhoinen

jáŋfuluvvat jauhaantua (jauhoksi)

jágát ~ jágátbeaivi jaakko, Jaakon päivä

jágátvahkku Jaakon päivän viikko, jaakonviikko (heinäkuun lopulla)

jáget ajaa tiehensä, karkottaa pois

jáhcolas ahmiva; *jáhcolas dinga* ahmatti

jáhcut ahmia

jáhkáhallat (soapmásii) uskoa (jonkun puheisiin)

jáhkáhallat uskotella; *jáhkáhallat olbmuide daid duhát duššiid* uskotella ihmisille niitä tyhjänpäiväisyyksiä

jáhkaskas herkkäuskoinen, luottavainen, hyväuskoinen

jáhkehahtti uskottava, *jáhkehahtti čilgehus* uskottava selitys; luultava, todennäköinen, *jáhkehahttiláhkai ~ jáhkehahttiládjje* luultavasti, todennäköisesti

jáhkehahttivuohta uskottavuus; todennäköisyys

jáhkestuvvat (neg.) tahtoa uskoa; *ii jáhkestuvvan* ei tahtonut uskoa, *il'lá jáhkestuvai* ei oikein uskonut

jáhkihit saada tai panna uskomaan; uskotella, vakuuttaa, saada uskomaan

jáhkka pikkutakki, jakku, pusero

jáhkkarámas herkkäuskoinen, luottavainen, hyväuskoinen

jáhkkálas herkkäuskoinen

jáhkkemeahttun epäuskoinen; uskomaton

jáhkkeš (-is) ~ jáhkkes (-is) herkkäuskoinen

jáhkkevaš herkkäuskoinen

jáhkkil (-is) hyväuskoinen

jáhkkimis (adv.) luultavasti

jáhkkit uskoa (todeksi); luottaa; uskoa (joksikin); uskoa Jumalaan (R)

jáhkku usko, luulo, *jáhku mielde* luultavasti; uskomus, *ovdalaš áiggiid lei diekkár jáhkku* ennen vanhaan oli sellainen uskomus; jáhkku (R) usko (rel.)

jáhkolaš (R) uskovainen (rel.)

jáhti jata (yhteenliitettyjä verkkoja)

jáhtut pyytää verkkojadalla, pyytää (jadalla)

jákta jahti (alus)

jákta (N, R) jahti, metsästys

jáktabeana jahtikoira, metsästyskoira

jáktet (N, R) metsästää

jálás jalas

jálldos (attr.) vilpoinen; *jálldos dálki* vilpoinen ilma (kesällä)

jálldosmuvvat viilentyä (vilpoiseksi; kesäilmasta)

jálldošit pitää kovin vilpoisena (paikkaa, huonetta)

jálldudit viilentyä (vilpoiseksi; kesäilmasta), tehdä vilpoinen sää

jálldumus vilpoisin

jálldut vilpoisempi

jáldit maleksia, viipyillä, viivytellä

jáldodis (adv.) vilpoisessa, tuulisessa paikassa (kesällä)

jáldosii (adv.) vilpoiseen, tuuliseen paikkaan (kesällä)

jáldu vilpoinen sää (kesällä)

jállodat rohkeus, urheus; pelottomuus (eläimen)

jállu, jálos rohkea, urhea; peloton (eläimestä)

jálluvuohta ~ jállodat rohkeus, urheus; pelottomuus (eläimen)

jálobeavri jalopeura, leijona

jálosmuvvat tulla urheammaksi, rohkaistua; tulla pelottomammaksi (eläimestä)

jálostuvvat rohkaistua

jálutbeliid (adv.) (kaikkein) rohkeimmillaan; *ii lean jálutbeliid, go gulai gosa galggai vuolgit* epäili kovasti kuultuaan, mihin hänen piti lähteä

jálvi jalava

jámadeaddji kuoleva, kuolemaa tekevä, *jámadeaddji boaran* kuolemaa tekevä vanhus

jámadit tehdä kuolemaa; kuolla (useista), *bohccot leat jámadan heajos guohtuma dihte* poroja on kuollut nälkään huonojen laidunolojen vuoksi

jámas (adv.) kuoliaaksi, kuoliaana; *bázáhalai jámas* ammuttiin kuoliaaksi

jámas, jápma eloton, kuollut; kuolleenoloinen, vaisu, *buot lea nu jámas dán gilis, go ii leat šat nuorat geardi* kaikki on niin kuolleenoloista tässä kylässä, kun ei ole enää nuorempaa väkeä

jámašit kuolla (useista tai vähin erin)

jámálgaddanvihki ~ jámálgaddanváždu kaatumatauti, epilepsia

jámálgaddat pyörtyillä; olla kaatumatautinen

jámálgaddi kaatumatautinen, epileptikko

jámálganvihki ~ jámálganváždu kaatumatauti, epilepsia

jámálgit pyörtyä

jámestit kuolla (äkkiä, ilman tuskia)

jámestuvvat haluta kuolla; tahtoa kuolla; olla kuolemaisillaan

jámeš ~ jámet ~ jámit haamu; vainaja (erit. kummitteleva)

jámešbiel'lu (bot.) kissankello, sinikello

jámeškuoš haamu

jámešmuolddat (pl.) ~ **jámeššáddot** (pl.) kuolleenmullat, kalmanmullat (noitien käyttämä apuväline pahojen henkien panemiseksi jonkun päälle)

jámešvisti ruumishuone

jámi (adv.) kuolemassa, kuollen; *lahka jámi* kuolemaisillaan

jámihit nukuttaa (nukutusaineella), puuduttaa (esim. hammas, hammaslääkärin käsittelyssä)

jám'ma (adv.) jatkuvasti, säännöllisesti, yhtenäen, aina vain; yhtä pitkät (keskenään), tasan

jám'met tasoittaa (reuna, helma tms. esim. leikkaamalla)

jámmis, jám'ma/jámmisis tasainen (pituudeltaan), tasapitkä; suora (reunasta); tasainen, säännöllinen (työnteossa)

jámolaš (a./s.) kuolevainen

jámolašvuohta kuolleisuus; *alla jámolašvuohta* korkea kuolleisuus

jámsa (bot.) jamssi

jánas, játna kutistunut (nahasta tai nahkaisista vaatekappaleista)

jándor vuorokausi

jándorbealli puoli vuorokautta

jándorviissaid (adv.) vuorokausikaupalla

jápmaassi sarveiskerros; marraskesi (ihossa)

jápmaáibmu ummehtunut ilma; ohut ilma (esim. korkealla vuoristossa)

jápmagiella kamala, pelottava ääni; *lei aiddo heavvaneamen ja huikkii jápmagielain* oli hukkumaisillaan ja huusi hengenhädässä

jápmahápmi kuolonkalpeus

jápmamánná kuolleena syntynyt lapsi

jápmaoážzi kuolio (kehossa)

jápmasáhka kuolinsanoma, surusanoma

jápmašoavkat, jápmašovkes kalmankalpea

jápmašuvvat kuoleentua, kuolettua (vähitellen)

jápmavarra verenpurkautuma (ihonalainen), veripahka

jápmán (attr.) kuollut; *jápmán boazu* kuollut poro

jápmásit kuoleentua, kuolettua; jähmettyä / turtua, puutua (tunnottomaksi)

jápmemeahttun kuolematon; *jápmemeahttun siellu* kuolematon sielu

jápmigoahtit olla kuolemaisillaan; *beaggá jápmigoahtán* kuuluu olevan kuolemaisillaan

jápmín kuolema; kuolemantapaus

jápmínballu kuolemanpelko

jápmínbeaivi kuolinpäivä

jápmínbeassi (jur.) jäämistö, kuolinpesä

jápmíndáhpáhus kuolemantapaus

jápmíndávda kuolemantauti; *boras lei ovdalaš áiggiid jápmíndávda* syöpä oli ennen vanhaan kuolemantauti

jápmíndoarru kuolinkamppailu

jápmínduopmu kuolemanrangaistus

jápmínheahhti hengenhätä; hengenvaara

jápmínlohku kuolleisuus; *johtalusa dagahan jápmínlogut leat diimmázis geahppánan* liikenteen aiheuttamat kuolemantapaukset ovat viime vuodesta vähentyneet

jápmínránggáštus kuolemanrangaistus

jápmínseanga kuolinvuode; *buohcci boaran lei jápmínseanggastis* sairas vanhus oli kuolinvuoteellaan

jápmínsivva kuolinsyy

jápmínvuohtha kuolleisuus

jápmít kuolla, *varra jámii* tuli verirakko, *jápmít nealgái* kuolla, nääntyä nälkään, *jápmít čaibmat* naurattaa kovasti, *lahka jámi* kuolemaisillaan, *jámii dan dávdii (S) ~ jámii dan dávdas (N)* kuoli siihen tautiin; jähmettyä (elohopeasta), hyytyä (lämpömittarista)

jápmojahki katovuosi (poronhoidossa)

jápmu surma; tuho, joukkokuolema (eläinten)

járda jaardi

járehus ~ jár´rehus jaaritus

járfu (R) tuura

jástit ahmia

játnat kutistua

játtastuvvat sammua (melkein), olla sammumaisillaan; (neg.) tahtoa sammua, *dolla ii játtastuvvan* tuli ei tahtonut sammua

játtihit sammahtaa

jávistit peittää (lumeen, hiekkaan tms.)

jávkadahttit antaa varastaa, vohkia (itseltään)

jávkadeapmi häivyttäminen, poisto

jávkadit häivyttää, hävittää, poistaa; varastaa, vohkia

jávkalas (adj.) joka viipyy pitkään (jossakin); joka helposti voidaan varastaa

jávkameahttun häviämätön, katoamaton

jávkameahttunvuohta häviämättömyys, katoamattomuus

jávkan katoaminen, kato; poissaolo, viipyminen

jávkanáigi poissaoloaika

jávkat kadota, häipyä, poistua, *jávkat gosa nu* häipyä johonkin; viipyä, *jávkkai doppe moadde vahku* viipyi siellä pari viikkoa

jávkaš katoavainen, katoava

jávkašvuohta katoavaisuus; *eallima jávkašvuohta* elämän katoavaisuus

jávkkihit kadota, häipyä (nopeasti)

jávkkodit häipyä (vähin erin); viipyä (pitkään)

jávkkohagas (adv.) näkymättömissä, poissa näkyvistä

jávkkohahkii (adv.) näkymättömiin, pois näkyvistä

jávkkus näkymätön, harvoin näkyvä, joka on paljon poissa

jávkkus piilo

jávkosii (adv.) näkymättömiin

jávkosis (adv.) näkymättömissä

jávku kato, hävikki; kadoksissa olo, *lea leamaš juo guhká jávkkus* on ollut jo pitkään kadoksissa

jávohaga (adv.) ääneti, vaiti

jávoheapme, jávohis vähäpuheinen, vaitelias, vaitonainen; *áddjárohkki lei viehka jávohis olmmoš* vaarivainajani oli aika vaitonainen ihminen

jávohisvuohta vähäpuheisuus, vaiteliaisuus, vaitonaisuus; *jávohisvuoda geatnegasvuohta* vaitiolovelvollisuus

jávohuvvat vaieta, hiljentyä; jäädä sanattomaksi, mykistyä

jávraí, jávráí järvinen; *dát lea jávrás guovlu* täälläpäin on paljon järviä

jávrebáska järvivene (pieni)

jávreboatka kannas (kahden järven välissä)

jávregáddi järvenranta

jávreguolli järvikala

jávrehoašša (bot.) järvikorte

jávrelieđdi (bot.) järvisätkin

jávrerávra (bot.) järvikaisla

jávrreruošši (bot.) järviruoko

jávri järvi

jávrráš pieni järvi, lampi

jávrrheapme, jávrrhehis järvetön; vähäjärvinen

jávsku tuppisuu, vaitelias ihminen

jávsti hullutus

jávvásii (adv.) peitoksiin, peittoon (lumen, hiekan tms. alle)

jávvásis (adv.) peitoksissa, peitossa (lumen, hiekan tms. alla)

jávvásit ~ jávvásuvvat peittyä, hautautua (lumeen, hiekkaan tms.)

jáv'vot peittyä (lumeen, hiekkaan tms.)

jeaddášuvvat lohduttautua

jeadžá (bot.) pohjansinivalvatti

jeagadit totella

jeagatmeahttun tottelematon

jeagálduvvat jäkälöityä

jeagár ~ jágár jääkäri; *jeagárbrigáda* jääkäriprikaati

jeageheapme, jeagehis ~ jeagiheapme, jeagihis vuotava; *jeagehis muorrafárppal* vuotava puutynnyri

jeagehuvvat ~ jeagihuvvat alkaa vuotaa, tulla vuotavaksi

jeageladdjái, jeageladdjás jäkäläinen (jossa on paljon jäkälää)

jeagelbilda jäkäläteline (jäkälän säilytystä ja ajoporojen ruokkimista varten)

jeageldobohat jäkälännostopaikka

jeagelduvvat ~ jeagilduvvat jäkälöityä

jeagelgeahtes (attr.) jäkälätön; vähäjäkäläinen, *jeagelgeahtes guohtoneana(n)*

vähäjäkäläinen laidunmaa

jeagelguhpa ~ jeagelborddáhat jäkäläpantio

jeagelheapme, jeagelhis jäkälätön; vähäjäkäläinen

jeagelhuvvat tulla jäkälättömäksi; tulla vähäjäkäläiseksi

jeagellimpu jäkälälimppu

jeagelluovvi jäkäläluova

jeaggái, jeaggás soinen; *jeaggás guovlu* soinen seutu

jeaggebiššan (bot.) suo-ohdake

jeaggeboatka kannas (kahden suon välissä)

jeaggečcoalči (bot.) pohjanluhtakuusio

jeaggeeana(n) soinen maa; *dieppe leat jeaggeeatnamat* sielläpäin on soista maastoa
jeaggefál'li ~ jeaggehávut sinisuohaukka
jeaggegieva suonsilmäke
jeaggeheavvu salakaltio (jängässä)
jeaggehilsku (bot.) lettotähtimö
jeaggehoaš'sa suokorte
jeaggehorbmá suohorsma
jeaggelottemuorji (bot.) isokarpalo
jeaggemádir (bot.) luhtamatara
jeaggemeahkástat jänkäkurppa
jeaggemuorji (bot.) karpalo, isokarpalo
jeaggenarti (bot.) lettorikko
jeaggésáhpal (bot.) rantanätkelmä
jeaggeul'lu (bot.) niittyvilla, suovilla
jeaggeviola (bot.) suo-orvokki
jeaggeviroš suosirri
jeaggevizar luhtakerttunen
jeaggevuonccis luhtahuitti
jeaggi suo, jänkä
jeaggiluvvat ~ jeaggut soistua
jeagil jäkälä
jeagildeapmi jäkälännosto
jeagildit nostaa jäkälää, koota jäkälää
jeagilduvvat jäkälöityä
jeagoheapme, jeagohis tottelematon; *jeagohis bártnáš* tottelematon pikkupoika
jeagohuvvat tulla tottelemattomaksi
jeahkálahtes (attr.) jäkälätön
jeahkálahtta (adv.) ilman jäkälää, jäkälättä; *jeahkálahtta lea váttis bargat bohccuiguin*
 ilman jäkälää on vaikea harjoittaa poronhoitoa
jeahkit pitää, olla laskematta läpi (vettä, lämpöä, kylmää, kaloja tms.)
jeahkki ~ jeahkkil (-is) pitävä, tiivis, vedenpitävä
jeahhtagirdi suihkukone
jeakkádat jängäntapainen paikka (esim. kankaalla)
jealbma kypärä

jean'ŋa kierre (ruuvissa)

jeara hiiva (leivonnassa)

jearadit kysellä, kuulustella; *jearadeapmi* kyseleminen, kuulusteleminen

jearahallan kysely; haastattelu

jearahallanskovvi kysymyskaavake, kyselylomake

jearahallat haastatella

jearahal'li haastattelijä

jearahit kysellä (joltakulta), kysyä (jotakin), perätä

jearaldat kysymys; kyse, kysymys, *aiddo dies lea jearaldat* juuri tuosta on kyse; kysyntä

jearaldatmearka kysymysmerkki

jearaldatvuloš kyseenalainen; kyseinen

jearalmas kysyntä

jearga järki, johdonmukaisuus

jearga keli (huono)

jearggaheapme, jearggahis järjetön, älytön, *jearggahis doaibmabidju* järjetön toimenpide;

epäjohdonmukainen, *jearggahis meannudanvuohki* epäjohdonmukainen menettelytapa

jearggalaš järkevä; johdonmukainen

jearralit kysäistä

jearrat kysyä

jearru kyse, kysyntä; *bohccobirgui lea dál garra jearru* poronlihalle on nyt kova kysyntä

jeasta hiiva; *jeastadáigi* taikinanjuuri, *jeastaguoppar* hiivasieni

jeatká jätkä

jeavda (adv.) suorassa, suoraan, tasaiseksi (reunasta); tasan, yhtä pitkiksi; tasaisesti, tasaiseen tahtiin, säännöllisesti

jeavdašuvvat tasoittua (rosoisuudesta, riidasta jne.)

jeavddaheapme, jeavddahis säännötön, epäsäännöllinen

jeavddalaččat (adv.) säännöllisesti

jeavddalaš säännöllinen

jed. (= *ja eará dakkár*) yms. (= *ynnä muuta sellaista*)

jeđ'dehahti lohdutettava; lohtuisa

jeđ'dehus lohdutus, lohtu

jeđ'dejeaddji lohduttaja

jeđ'denvuoitu lohdutuspalkinto

jeđ'destit lohduttaa (nopeasti)

jed´det lohduttaa

jegolaš (soapmásii) tottelevainen, kuuliainen (jollekulle)

jegolašvuohta tottelevaisuus, kuuliaisuus

jegosnuvvat tulla tottelevaisemmaksi

jelgii (R) (pp.) suhteen, nähden, verrattuna, *diimmá jelgii bohccobiergu lea divron* viime vuoteen verrattuna poronliha on kallistunut; mukaan *soahpamuša jelgii* sopimuksen mukaan

jeret gč. **jierit**

jerggolaš nerokas

jergo (adv.) ihan, täysin; *jergo riekta* ihan oikein, *jergo endorii* päin mäntyä

jesuihtta (rel.) jesuiitta

jevden taseaus, tasoitus, tasaaminen

jevdet ~ **jem´met** tasata (pää), tasoittaa (reuna, päät, leikkaamalla tms.)

jidnet äänittää

jiednái, jiednás ~ **jidnii, jidnes** äänekäs; *jidnes bártnáš* äänekäs pikkupoika

jiednájit (adv.) ~ **jidnejit** (adv.) äänekkäästi; *humai jiednájit* puhui äänekkäästi

jiegis ~ **jiehkis** partahylje

jiegnái, jiegnái ~ **jignii, jignes** jäinen, paksujäinen; *jiegnás jávri* paksujäinen järvi

jiehkái, jiehkás jäätikköinen; *jiehkás Lullinannán* jäätikköinen Etelämanner

jiehkki jäätikkö

jiehkkiuvvat jäätiköityä

jiehkku kaavin, näskäin (nahan poistamiseksi esim. taljasta)

jiehtanas jättiläinen

jiekkaldit tunkeutua huoneeseen (kylmästä, pakkasesta); vihloa (hampaita), *bánit jiekkaldit* hampaita vihloo

jiekŋa jää; *jiekŋa-* jää-, jäinen

jiekŋaáigi ~ **jiekŋabadji** jääkausi

jiekŋabihtta jääpala

jiekŋabuiku jääpuikko

jiekŋačáhci jäävesi

jiekŋačielkkis pohjankiisla

jiekŋadiedáhus jäätiedotus

jiekŋadoajár jäänmurtaja

jiekŋafaskkon jääraappa

jiekŋagalmmas, jiekŋagalbma hyinen (vedestä), jääkylmä, jäinen

jiěkŋagarra jääkuori
jiěkŋageardi jääkerros
jiěkŋagovččas jääpeite
jiěkŋaguolli keväällä heti jäidenlähdön jälkeen nouseva kala; pakastekala
jiěkŋaguovža jääkarhu
jiěkŋahál'la jäähalli
jiěkŋajávri jäässä oleva järvi
jiěkŋajohtin ~ jiěkŋagolgan ~ jiěkŋavuolgin jäidenlähtö (joesta)
jiěkŋaloddi kuningaskalastaja
jiěkŋaluoddaneapmi ~ jiěkŋaráhku railo
jiěkŋanábár jääkaira
jiěkŋaoaggun pilkkiminen
jiěkŋasat (pl.) jäätyneet jängät ja vesistöt (kulkureittinä)
jiěkŋaskáhpe jääkaappi
jiěkŋaskear'ru jääkiekko; *jiěkŋaskearrostat* jääkiekoilla, *jiěkŋaskearrosta'li* jääkiekkoilija
jiěkŋasoavli ~ jiěkŋašoavli jääsohjo
jiěkŋaspábba jääpallo; *jiěkŋaspáppastallat* jääpalloilla, *jiěkŋaspáppasta'li* jääpalloilija
jiěkŋavárri jäävuori
jiěkŋudit jäädyttää (jääksi tai jäiseksi), antaa jäätyä, panna jäätymään
jiěkŋun jäätyminen; *jiěkŋunčuokkis* jäätymispiste
jiěkŋut jäätyä (muuttua jääksi); jäätyä, saada jääkuori
jiekta kihti
jiektašattut (pl.) viihviläkasvit
jielan viuhka, leyhtin
jielastit tulla tuulenviri
jiella tuulenhenki, tuulenviri, tuulahdus
jiellahastalannamma lempinimi
jiellahastalit helliä, hemmotella (useita); kutsua lempinimellä
jiellahastit ~ jiellahallat helliä, hemmotella
jiellat lemmikki, lempilapsi, suosikki
jiellat tuulla (vähän); vetää vähän (esim. ovesta, ikkunasta)
jiellatmáná lempilapsi
jiel'li aarto, jälki (kalojen ja lihojen ripustamista varten)

jiellis innokas

jiellu veto, ilmavirta (heikko)

jielʹlun ~ jiellun elvytys, tekohengitys

jielʹlut ~ jiellut elvyttää, antaa tekohengitystä

jielti punotus (silmässä); verirakkula

jieltut ruveta punottamaan (silmistä)

jienaheapme, jienahis äänetön, soinniton, vaitonainen

jienahisvuohta äänettömyys; käheys (paha); vaitonaisuus

jienahuvvat menettää äänensä; käheytyä (pahasti); vaientua, vaieta, hiljetä

jienajávohaga (adv.) ääneti, vaiti

jienalaš soinnillinen

jienastan- äänestys-; *jienastanbáiki* äänestyspaikka, *jienastanlihppo* äänestyslippu,

jienastanlohku äänestysluettelo, *jienastanvuoigatvuohta* äänestysoikeus

jienasteaddji äänestäjä

jienasteapmi äänestys, äänestäminen

jienastit äänestää

jienastus äänestys

jienádit äännähtää (vain elollisista), hiiskahtaa

jienihit äännähtää, narahtaa, hiiskahtaa

jienʹas jäätie

jienʹas, jiekʹa- jäätävä

jiepmma kuutti, hylkeenpoikanen

jieppadit ~ jiebbadit kainostella, ujostella (mielissään)

jierásmuvvat ~ jierástuvvat hermostua; innostua, ihastua; tykästyä (johonkin)

jierástuddat jännittää; *ale jierástutta duššiid dihte!* älä jännitä turhaan!

jierbmadit järkiinnyttää, saada järkiintymään; saada (joku) tulemaan järkiinsä

jierbmat järkiintyä

jierbmái, jierbmás järkevä; *jierbmás olmmoš* järkevä ihminen

jierbmi järki; *olles jirpmiin ~ olles jirpmiid alde* täysissä järjissään

jierbmivuohta järkevyys, viisaus

jieris hanakka, karkäs, malttamaton

jierit ~ jieret ~ jeret herukka, viinimarja; *jieritmuorra* herukkapensas, viinimarjapensas,

jieritšattut (pl.) herukkakasvit

jierpmaskas järkevä (ikäisekseen)

jierpmálaš järjellinen, järkiperäinen, mielekäs

jierpmástallat luulla itseään järkeväksi; viisastella; järkeillä

jierpmeheamet (adv.) järjettömästi; *jierpmeheamet dahkkojuv´von* järjettömästi tehty

jierpmeheapme, jierpmehis järjetön; *jierpmehis dahku* järjetön teko

jierpmehisvuohta järjettömyys

jierpmehuvvat tulla järjettömäksi, menettää järkensä

jierrásit (adv.) hanakasti, kärkkäästi, malttamattomasti

jiervvas viimeinen kaari, peräkaari (raitoahkiassa)

jiervvastit varustaa raitoahkio viimeisellä kaarella

jiesas, jiessa- hapan (maidosta)

jiesmi nuori joutsen

jiessagit hapantua, hapata (enemmän tai vähemmän, maidosta)

jiessas, jies´sa- hapan (maidosta)

jiessudit ~ jiessadit ~ jiessagahttit antaa maidon hapantua, hapattaa (maito)

jiessulit hapantua, hapata (nopeasti, maidosta)

jiessut hapantua, hapata (maidosta)

jietna ääni, puheääni, *ovtta jitnii* yhteen ääneen, *alla jienain* kovalla äänellä, *vuollegis*

jienain hiljaisella äänellä; ääni (jostakin lähtevä); ääni (äänestyksessä)

jietnabavssa äänihuuli

jietnabáddi ääninauha

jietnabárru ääniaalto

jietnabealjus kuuloke

jietnadansadji ääntymispaikka

jietnadanvuohki ääntymistapa

jietnadat äänne (kieliopillinen)

jietnadatoahppa äänneoppi

jietnadeaddu äänenpaino

jietnadeapmi ääntäminen

jietnadit ääntää; päästää ääni tai ääntä, *ii báljo jietnadan* ei juuri sanonut sanakaan

jietnadoajáhat äänenmurros

jietnadustton äänenvaimennin

jietnagáffal äänirauta

jietnageardi äänikerta

jietnageavaheapmi äänenkäyttö

jietnagovva äänikuva

jietnalohku ~ **jietnamearri** äänimäärä (vaaleissa)

jietnaseaidni äänivalli; *girdi rihkui jietnaseainni* lentokone rikkoi äänivallin

jietnaskear'ru äänilevy

jietnaválddálaš (S) äänivaltainen

jietnaviidodat äänialue

jietnavuoigadahtton (attr.) äänioikeutettu

jievja valkko, valkoturkkinen eläin (ei albiino)

jievjačalbmi valkkosilmä, valkosilmäinen ja -koparainen mutta muuten tummanruskea poro

jievjačoarvi valkkosarvi (tav. hyvin kuohitulla porohärällä)

jievjasealčáihni valkoselkätikka

jievjaskuolfi tunturipöllö

jievjái, jievjás ~ **jivjii, jivjes** runsasvalkkoinen (tokasta); *jievjás eallu* runsasvalkkoinen tokka

jievjjaheapme, jievjjahis valkoton (tokasta); vähävalkkoinen (tokasta), *dát lea jievjjahis eallu* tässä tokassa on vähän valkkoja

jievjjas, jievja valkko, valkoisenharmaa, valkoturkkinen (ei albiino)

jievjjasmuhttit panna valkaisumaan

jievjjasmuvvat valkaistua, muuttua harmaanvalkoiseksi

jievjjihit vilahtaa (harmaanvalkoisena, erit. porosta)

jievjjildit liikkua (harmaanvalkoisena, erit. porosta)

jievjun naava

jievladit ikävöidä (johonkin); mahtailla, tärkeillä

jievlái, jievlái johonkin ikävöivä; mahtaileva, tärkeilevä

jievžalas ahkera toistamaan (toisten sanomaa)

jievžat apinoida, matkia, toistaa perässä (toisen sanomaa), jäljitellä (ääntä)

jievžžadahkes apinoiva, matkiva

jievžžadit apinoida, matkia, toistella (toisen sanomaa)

jievžžastit matkia, toistaa (toisen sanoma, äkkiä)

jigget koota, sahata jäätä (esim. kellaria varten); pakata jäihin (esim. kaloja)

jikkat (pl.) karryt, rattaat

jitnosii (adv.) ~ **jitnosit** (adv.) ääneen

jivkkodit (juoidá) selvitä (jostakin), kestää (jotakin)

jna. (= *ja nu ain*) jne. (= ja niin edelleen)

joahca jymy, kohina (esim. kovalla tuulella)
joahcalit jysäyttää, kohauttaa
joahcat jymistä, kohista
joahlardit kalistella
joaibmašuvvat poimuttua, rypistyä (esim. vaatteesta)
joaibmái, joaibmás poimuinen, ryppyinen, kurttuinen (esim. vaatteesta); *joaibmás gákti* ryppyinen lapintakki
joaibmevárit (pl.) poimuvuoristo; *gávdnorjit sihke joaibmevárit ja laiggahatvárit* on olemassa sekä poimuvuoristoja että lohkovuoristoja
joaibmi poimu, kurttu, ryppy (esim. paperissa, vaatteessa)
joaibmudit panna rypylle, panna kurttuun, panna poimuille
joaibmut poimuttua, rypistyä
joaimmagit poimuttua, rypistyä
joaimmil (adv.) poimulla, kurtussa, rypyssä (jostakin kohti)
joalehas malttamaton, levoton
joallu, joalos sileä, kirkas (jäädästä)
joatkašuvvan ~ joatkašupmi jatkuminen, jatkuvuus
joatkašuvvat jatkua
joatkásit lyöttäytyä perään, mukaan, tulla jatkoksi
joatkin jatko, jatkaminen
joatkit jatkaa (jotakin, jonkin tekemistä); jatkaa (jatkeella); (N, R) jatkua, *buollašat jotket* pakkaset jatkuvat
joatkka jatke, jatko; jatko, pidennys
joatkkagiedahallan jatkokäsittely; jalostus (tuotteen)
joatkkamuitalus jatkokertomus
joatkkaoahppan jatko-opiskelu
joatkkaoahppu jatko-opinnot
joatkkaoktavuohta jatkoyhteys
joatkkaskuvla (N) lukio
joatkkaskuvlen edelleenkoultus, jatkokoultus
joatkkasoahhti (S) jatkosota; *máŋggat suomasámit ledje mieldde joatkkasoadis* monet suomensaamelaiset olivat mukana jatkosodassa
joatkkašit jatkaa (jatkeella, vähin erin)
joatkkoheapme, joatkkohis jatkumaton

joavaidit kajahdella

joavdat ennättää, joutaa, saapua, tulla (perille), ennättää; joutaa (tehdä jotakin); (+ ess.)
päästä joksikin

joavddaldallat maleksia, vetelehtiä, joutiloida

joavdelas joutava, joutavanpäiväinen, tyhjänpäiväinen, arvoton; joutilas, *joavdelas eana(n)*
joutomaa

joavdelasti tyhjäntoimittaja

joavdelastit luuhata, olla joutilaana, maleksia, vetelehtiä

joavdelasvuohta joutavuus, tyhjänpäiväisyys; joutilaisuus

joavdil (-is) ehtivä, kerkiävä; joutuista (kulkuneuvosta, matkasta tms.)

joavdit joutaa (tehdä jotakin), *dat gal joavdá vuordit* hän kyllä joutaa odottamaan, hän kyllä
saa odottaa

joavdu joutoaika

joavgalit kinostaa (nopeasti); peittää kinokseen (nopeasti)

joavgalit päräyttää, paukauttaa, räpäyttää

joavgasii (adv.) lumeen peittoon

joavgasis (adv.) lumeen peitossa

joavgasit peittyä kinokseen (erit. ajotiestä, polusta)

joavgat kinostaa, nietostaa

joavgga nietos (paksu, metsässä tms. suojaaisessa paikassa)

joavggahat kinos, nietos (paksu lumi, erit. ajotiellä, polulla)

joavggas, joavga ~ joavggus kinoksekas, luminen (johon lumi helposti kinostuu),
paljoluminen (paikasta)

joavggehit pärähtää, paukahtaa, räpähtää

joavihit jysähtää, kajahtaa (laukauksesta)

joavkobargu ryhmätyö

joavkodiedáhus joukkotiedotus

joavkodiedihangaskaoapmi joukkotiedotusväline, joukkoviestin

joavkojodiheaddji ryhmänjohtaja

joavkojohtalus joukkoliikenne

joavkomedia joukkoviestin

joavkoossodat joukko-osasto

joavkosáhtosteapmi ryhmäkuljetus

joavku joukko, ryhmä, roikka; joukkue, *spábbačiekčanjoavku* jalkapallojoukkue; perhe, perhekunta, porukka, *min joavku* meidän porukka

joavtta johdeaita, siula; raja-aita (paliskuntien välissä)

joavva kalke, kilkatus, helinä; jyske

joavvalit jysäyttää (kiväärillä)

joavvat kajahdella, kalkahdella, kilahdella, helistä; jyskyä

joazihit jymähtää, jysähtää

jobbár keinottelija

jobbet keinotella

jocca kankakappale (kengän); kengän korko

joccagastit muotoilla (sisnakengän) kanta; varustaa kenkä kankakappaleella; varustaa (kenkä) korolla

joccastit muotoilla (sisnakengän) kanta; varustaa (kenkä) kankakappaleella

joccasuoideini kankapääheinä (kankapään suojaksi tuleva kenkäheinätukka)

joccastit ilveillä; höpöttää, hupailla, laskea leikkiä

joddobuoddu potkupato, verkkopato

joddofierbmi potkuverkko (padossa)

joddomohkki patoverkon pussimainen perä

joddu potkuverkko, koukuverkko, patoverkko (pussiperäinen)

jode jodi

jodahas sekamelska; *oalle jodahas* aikamoinen sekamelska, *oktan jodahassan* yhtenä sekamelskana

jodas johto, johde, johdin (sähköjohto tms.)

jodašit kuljeksia, kuljeskella, matkustella, kulkea, samoilla

jodádat keli (luistava), hyvä keli, luistokeli; luisto (esim. suksien)

jodáhallas kuljetella; ohjailla (tiettyä reittiä pitkin); yrittää saada kaupaksi, kaupitella

jodáhat kulkujälki (lumessa); väylä (liikenteen)

jodálmahttit nopeuttaa, jouduttaa, kiihdyttää; *jodálmahttit ášši giedahallama* nopeuttaa asian käsittelyä

jodálmas liikehdintä, kuljeskelu

jodálmuvvat nopeutua; ruveta käymään kaupaksi, käydä paremmin kaupaksi

jodán (-is) nopea, vauhdikas; kaupaksi käyvä, *jodánis gálvu* kaupaksi käyvä tavara

jodáneappot (adv.) nopeammin; *livččii sáhtán bargalit dien jodáneappot* olisi voinut tekaista tuon nopeammin

jodánepmosit (adv.) nopeimmin; *jodánepmosit bártebáikái doamihii mu viellja* nopeimmin onnettomuuspaikalle riensi velipoikani

jodánit (adv.) nopeasti, lujaa

jodáskit ryhtyä jutamaan (johonkin)

jodi (adv.) kulkien, liikkeellä; *buoret jodi go oru* parempi kulkien kuin paikallaan pysyen

jodiheaddji johtaja, vetäjä, *beaivválaš jodiheaddji* toimitusjohtaja; judattaja (porotokan kuljettaja; toiminnanjohtaja

jodihit kuljettaa; auttaa jutamaan; saada kaupaksi, saada myydyksi; pitää käynnissä, johtaa (esim. toimintaa); juontaa, olla juontajana; johtaa (lämpöä, sähköä); saada sijoitetuksi (johonkin), saada menemään, mahtumaan (johonkin)

joduheapme, joduhis ~ jodiheapme, jodihis luistamaton; huonosti luistava / laiskasti kulkeva (esim. tokka) / kaupaksi käymätön; huonosti kaupaksi käyvä

joduhisvuohta ~ jodihisvuohta kelirikko; huono luisto, luistamattomuus; huono kaupattavuus

joduhuvvat ~ jodihuvvat ruveta luistamaan huonommin; kulkea laiskemmin (tokasta); käydä huonommin kaupaksi

jodusseallat (pl.) johtosolukko

jogabodni joenpohja

joganjálbmi joensuu

jogaš pikkujoki, puro

jognái, jognás ~ jognii, jognes puolukkainen (jossa kasvaa paljon puolukoita); *diet várrevielti lei goas nu hui jognii* tuossa vaaranrinteessä kasvoi aikoinaan hyvin paljon puolukoita

jognet poimia puolukoita

jogurta jogurtti

johgáddi joenranta, jokiranta

johka joki

johkabuoidda vesikko

johkagiera ~ jogagiera jokilatva

johkahávvar (bot.) lapinkaura

johkaráigi joenuoma, jokiuoma; *johkaráigge* jokea myöten

johkaroggi jokilaakso, jokiuoma

johkasadji jokiuoma

johkasuorgi jokihaara, pudas

johkašir´rá jokikatka

johkavuodđu laaksonpohja (jokilaaksossa)

johtalannjuolggadus liikennesääntö

johtalit vaella, kuljeskella, jutaa (sinne tänne); jutaa (useista kotakunnista); siirtyillä, luiskahdella; lonksahdella, olla löysällä

johtalus liikenne

johtalusdárkkisteaddji liikennetarkistaja

johtálas kulkevainen, pitkiä matkoja kulkeva

johtil (-is) nopea, joutuisa, pikainen, *johtilis toga* pikajuna; kaupaksikäyvä, *johtilis spihkeluossa* kaupaksikäyvä kuivasuolattu lohi

johtilvuohta nopeus; kaupattavuus

johtin jutaminen, muutto; vaellus; luisto, luistaminen; kierto (veren); suunta, suuntaisuus (karvan nahassa, syiden puussa, lankojen kankaassa)

johtingiieldu matkustuskielto

johtinguovlu jutamisseutu; kulkusuunta

johtinlohkka vetoketju

johtinneav´vu kulkuneuvo

johtit jutaa (porosaamelaisista); kulkea, *johtit birra* kiertää; siirtyä; mennä, huilata (eteenpäin); luistaa; edetä (aineessa), johtua (lämmöstä, sähköstä); käydä kaupaksi; mahtua (jostakin tai johonkin); kulua (ajasta); käydä (kellosta); käydä (joksikin); pärjätä juoksussa (jollekin tai jollekulle)

johtolat jutamakeino, jutamatie (porosaamelaisen); reitti, kulkureitti; liikenne

johtolat- liikenne-; *johtolatbahku* liikenneneruuhka, *johtolatbárti* liikenneonnettomuus, *johtolatčuovga* liikennevalo, *johtolatdilálašvuodat* (pl.) liikenneolot, *johtolatjorbalas* liikenneympyrä, *johtolatlágádus* liikennelaitos, *johtolatmearka* liikennemerkki, *johtolatnjuolggadus* liikennesääntö, *johtolatoadju* liikennevakuutus, *johtolatoktavuohta* liikenneyhteys, *johtolatrihkkumuš* liikennetrikkomus, *johtolatvahát* liikennevahinko

johttáheaddji työnjohtaja (jutamaan lähdössä)

johttáhit auttaa jutamaanlähdössä; lähteä kuljettamaan; panna liikkeelle; käynnistää, aloittaa

johttán jutamaanlähtö, jutamisen lähtövaihe; liikkeellelähtö

johttástallat lähteä jutamaan (vähin erin; useista kotakunnista); valmistella jutamista

johttástit lähteä (äkkiä) jutamaan; lähteä (äkkiä) liikkeelle

johttát lähteä jutamaan; lähteä liikkeelle; lähteä luistamaan, luisumaan

johtti (adj.) jutava; kulkeva, kiertävä; luistava; kaupaksi käyvä, *johtti duodji* kaupaksi käyvä käsityö

johtti (subst.) jutaja; kulkija, vaeltaja

johttibálkkašupmi kiertopalkinto

johttičálus kiertokirje

johttiduojár (hist.) kisälli

johttigávppálaš kulkukauppias; *lei bargan nuorabun maiddá i johttigávppálažžan* oli toiminut nuorempana myös kulkukauppiaana

johttiloddi kiertolintu

johttinásti kiertotähti

johttisápmelaš jutava saamelainen, porosaamelainen

johttiskuvla kiertokoulu

johttut (mas nu) (R) johtua (jostakin)

johtu kulku, liikkeessä olo (esim. rahan); *jođus* liikkeellä, vireillä, käynnissä, meneillään, *gosa lei jođuid?* minne oli matkalla?, *johtui bidjat* käynnistää, *vuolgit johtui* käynnistyä; keli; vauhti, *oalle jođuin* aikamoista kyytiä; menekki (tavarat); ajokki, ajokas, kulkuneuvo, vetojuhta

johtugálvu menekkitavara

johtugirji menekkikirja

johtuguolli ~ johtuluossa lohi (kaupaksi käyvää kokoa)

johtuibiddji alullepanija

jokŋa puolukka

joksege (adv.) jokseenkin, melko; *joksege sealggahis olmmoš* jokseenkin saamaton ihminen

jolas meno jälki, rannio (jonossa kulkeneiden porojen tms. jälki lumessa)

jolga (adv.) julkisesti, avoimesti; julkeasti

jolgat, jolges julkea, röyhkeä

jolggadit juljeta, kehdata

joliheapme, jolihis huonokuntoinen; *jolihis bohccuid lea váttis jođihit* huonokuntoisia poroja on vaikea saada kaupaksi

jolihuvvat tulla huonokuntoiseksi (porosta)

jol'la jolla

jollardit lyllertää

jollašuvvat kulua pyöreäksi, tulla (työstämisestä) pyöreäksi, pyöristyä (kulumisen, työstämisen takia, tylsyä (vähin erin)

jollat pyöristää, työstää pyöreäksi; tylsyttää

jol'lái, jol'lás hyväkuntoinen (porosta)

jol'le- nulppopää, nutipää

jol'leáldu nupovaadin (jolle ei kasva sarvia)

jolli hyväkuntoisuus (poron); *diet boazu orru leamen joliin* tuo poro näyttää hyväkuntoiselta

jol'li nupo (urosporosta); naistenlakki (vanhanmallinen, matala)

jol'lot pyöristyä (kulumisen takia, esim. viikatteen terä)

jollut tulla hyväkuntoiseksi, lihavahkoksi (erit. porosta)

joltálas (alituiseen) maleksiva

joltit maleksia (jossakin)

jomfruv'vá neitsyt; raskaita töitä karttava nainen

jonssot juhannus; *jonssotdolla* juhannuskokko

joo (interj.) joo, kyllä (myöntävä vastaus); *-vuolggátgo fárrui?*; *-joo, vuolggán gal.* / - lähdetkö mukaan?; joo, lähden kyllä.

joppaldit ~ joppaldahttit mutustaa

joradit pyöriskellä, vierä, pyöriä (pitkään); pyöriä, hyöriä, liikusella (ympäriinsä)

jorahallat pyöritellä; käännellä (eri suuntiin); pyöriä (jonkun luona), *nieidda jorahallat* käydä tuon tuostakin tytön luona

jorahanruovdi kampi

jorahastit pyöräyttää

joraheaddji pyörittäjä; muuntaja, muunnin

joraheapmi pyöritys, pyörittäminen

jorahit pyörittää, kiertää, *jorahit gávppi* käydä kauppaa; pyöriä (jonkin) ympärillä, *geatki joraha ealu* ahma pyörii tokan ympärillä; muuntaa

joraldatheargi ajohärkä (lyhyille matkoille)

joralmas hyörinä, tungos, vilinä; *márkaniid áigge lei gilis oalle joralmas* markkinoiden aikaan oli kylässä aikamoinen hyörinä

joráhus pyörähdys, pyörähtäminen

jorbačiehka (geom.) täysi kulma

jorbačurolasta (bot.) pyöreälehtikihokki

jorbadas ~ jorbalas pallo; ympyrä, pyörylä

jorbadasolggoš (geom.) pallopinta

jorbadassii (adv.) ympäriinsä

jorbalasbealli pallonpuolisko

jorbalágan pyöreähkö
jorbamudot pyöreäposkinen
jorbanjálmimat ympyräsuinen (esim. nahkiainen)
jorbasidjii (adv.) pyöreänään, pyöreähkö
jorbasii (adv.) ympyrää, ympäriinsä
jorbasuoidni (bot.) niittynurmikka
jorbat, jorbes pyöreä
jorbavudot pyöreäpohjainen
jorbá naisenlakki (R); höntti, sekopää
jorbát olla jossakin pyöreänä (esim. esineistä)
jorbbas, jorba pyöreä; tyhmä, typerä; pyöreä, summittainen, *jorba árvvoštallan* summittainen arviointi
jorbbasmuvvat pyöristyä; tulla hyvään lihaan (esim. porosta)
jorbbasvuohta pyöreys; typeryys
jorbbeš pyörylä; sämpylä
jorbbiidit eksyä
jorbbistanávnnas huumausaine, huume
jorbbodit pyöristyä; eksyä; hämmentyä, häkeltyä, mennä hämilleen; tyhmistyä, typertyä, tyhmetä
jorbbut ~ jorbbeš ~ jorbi sämpylä
jorbet pyöristää; ympäripuhua joku tekemään jotakin
jorbmái, jorbmás syvänteinen; *jorbmás savu* syvänteinen suvanto
jorbmi syväne (lähellä rantaa)
jorbodat pyöreys; pyörylä, ympyrä, *jorbodahkii johtit* kulkea ympyrää
jorbolat ympyrä, *jorbolahkii johtit* kulkea ympyrää
jorddamovra ~ jorttamovra ~ jorddamur ~ jorttamur ~ jovramur kättilö (perinteinen)
jorddamuret ~ jortamoret ~ jorddet ~ jovret toimia kättilönä, lapsenpäästäjänä (perinteiseen tapaan)
joreš (-is) pyörivä, pyöriväinen
joreštit pyöriä, hyöriä, pyöriskellä; rampata edestakaisin, kulkea ulos ja sisään
jorgaladdat käännellä
jorgalahttinbargu käännytystyö
jorgalahttit käännyttää (erit. uskoon); käännättää (tekstiä tms.)
jorgalanbargu käännöstyö

jorgalanmearka suuntamerkki

jorgalastit kääntää (nopeasti)

jorgaleaddji kielenkääntäjä

jorgaleapmi kääntö, kääntäminen; peruutus, peruuttaminen

jorgalit kääntää (esim. vaate); kääntää (jollekin kielelle); käännäyttää (rel.); kääntyä (takaisin tai johonkin päin, ihmisestä)

jorgalkeahtes (attr.) kääntämätön, *jorgalkeahtes girji* kääntämätön kirja; käännäyttämätön (rel.)

jorgalmeahttun kääntymätön (jota ei voi kääntää); jossa ei voi kääntyä (esim. paikasta); kääntymätön

jorgalus käännös (jollekin kielelle); kääntymys

jorgasit kääntyä (nurjin puolin tai ylös, vaatteesta); tulla mullistetuksi (maapohjasta, esim. kun tokka tallaa sitä)

jorgábiegga pyörretuuli

gorget kääntää (nopeasti nurjin päin); käännähyttää, *gorget čalmmiid* vilkaista vihaisesti

jorggastit kääntää (nopeasti nurjin puolin tai ylös); nylkeä (nopeasti, tuppeen)

jorggáhallat kääntelettiä, kääntyillä; pyörähdellä (esim. tanssissa)

jorggáldat käänne, käännekohta; kääntymäpaikka, kääntymispaikka; vaihde (esim. vuoden), taseus (syyspäivän, kevätpäivän), seisaus (talvipäivän, kesäpäivän)

jorggáldatáigi murroskausi; *dál eallit čiekŋalis jorggáldatáiggi* parhaillaan eletään syvää murrosaikaa

jorggáldatjagit vaihdevuodet (naisen)

jorggehit käännähtää; pyörähtää (johonkin asentoon)

jorggihangierdu kääntöpiiri; *Ruoiggu jorggihangierdu* Kauriin kääntöpiiri, *Reappá*

jorggihangierdu Kravun kääntöpiiri

jorggiheapmi suunnanmuutos, kääntyminen, käännös

jorggihit käännähtää; peruuntua (kaupasta); kääntyä takaisin, kääntyä (yö aamuksi), kääntyä (tuulesta); käväistä (jossakin), *jorggihii mu luhtte ja fas vulggii* käväisi luonani ja taas lähti

jorggiidahttit hämäännyttää; puhua ympäri, saada houkutelluksi, suostutelluksi

jorggiidit eksyä, harhaantua; mennä päästään pyörälle, hämääntyä, mennä hämilleen; ruveta kääntymään, löystymään, vääntymään (esim. ruuvista)

jorggis vilinä, ihmisvilinä

jorggistangeainnus kiertorata (planeettojen)

jorggistit kiertää (jonkin ympäri); pyöriä, käydä liian usein jossakin (ihmisestä); huumata (esim. huumeet)

jorggo- nurja, nurin käännetty (vaatteesta tms.); nurinkurinen, päinvastainen

jorggobealli nurja puoli

jorggodit käännellä (nurjin puolin); kääntää (nurjin puolin, vähin erin)

jorggogorri käänteinen suhde

jorggohallat käännellä

jorggotbeliid (adv.) nurin (vaatteista)

jorggotgežiid (adv.) päinvastoin

jorggu- käänteinen, nurinkurinen; päinvastainen; nurja, nurin käännetty (vaatteesta tms.)

jorggucuoovka (mat.) käänteisluku

jorggu-lás'se ("nurinkuris-lasse") ihminen joka tekee kaiken päinvastoin kuin pitäisi; *de don dat leat ieš dat jorggu-lás'se!* no sinä se olet se varsinainen nurinkuris-lasse!

jorgun kääntö, kääntäminen (vaatteen tms.)

jorgunluodda vako (pellossa)

jorgut (adv.) nurin päin (vaatteesta); päin honkia, *buot manai jorgut* kaikki meni päin honkia

jorgut kääntää nurin päin (esim. vaate); kyntää, *jorgut gittiid* kyntää peltoja

joriheapmi pyörähdys

jorihit pyörähtää, kierähtää, vierähtää

jorin maatilkkku (erit. niitty)

jorralahttit pyöräyttää

jorraleapmi lankeemus, lankeaminen, *suddui jorraleapmi* syntii lankeaminen; pyörähtäminen

jorralit kompastua, langeta, kaatua, *jorralit suddui* langeta syntiin; pyörähtää

jorralus lankeemus; *čeavli johtá jorralusa ovddabealde* ylpeys käy lankeemuksen edellä (sanonta)

jorran pyöräminen, pyöräinti; käynti (esim. moottorin); kierrätys, *jorranláhkai* kierrätyksessä (tavaroista), vuorokäytössä (esim. viljelysmaista)

jorranáksil pyörämisakseli

jorrat pyöriä, *sus jorai oaivi* häntä pyöräytti; vierä; kääntyä (hiljalleen johonkin päin),

biegga jorai davi ala tuuli kääntyi pohjoiseen päin; käydä kaupaksi, *galego gálvu jorrá?*

käykö tavara kaupaksi?; jorrat (juonin) muuttua (joksikin); kulkea, kiertää (jossakin, jonkin ympäri), *jorrá dego bus'sá báhkka suohkada birra* kiertää kuin kissa kuumaa puuroa

jor´rebiegga pyörretuuli

jor´redákti nilkkaluu (eläimellä)

jor´regoatnil akanvirta (pyörivä koste); *jor´regoatnilii ii gánnet fierpmi suohpput*
akanvirtaan ei kannata laskea verkkoa

jorri kaarre (suurehko, tav. kivinen)

jor´ri (adj.) pyörivä; vaihteleva (suunnaltaan, esim. tuulesta)

jor´ri (subst.) pyörä, kärrynpyörä, *jor´rit* (pl.) vaunut; pyörre; kirnu (erotteluaidassa)

jor´ridákti kaulanikama (jompikumpi kahdesta ylimmästä)

jor´ril (-is) pyörivä, helposti pyörivä

jor´riladaš välilevy (selkärangan ylin)

jor´rot suistua (esim. rotkoon ja saada surmansa, erit. poroista)

jos ~ jus jos

joshallat jossitella; *ii gánnet joshallat* ei kannata jossitella

jostit sysätä (jotakin jollakin)

jotkkolaš jatkuva; *jotkkolašvuohta* jatkuvuus

journalista sanomalehtimies; toimittaja (tiedotusvälineen)

jovgohallat jäädä lumen alle, joutua nietoksen, kinoksen alle

jovgohit antaa peittyä lumeen, nietoksen, kinoksen, alle, päästää peittymään lumeen,
nietoksen, kinoksen alle

jovgot peittyä lumeen, peittyä nietoksen, kinoksen alle

jovret gč. **jorddamuret**

jozzái, jozzás höperö, tolkuton

jozzidit ilveillä; höpöttää; hupailla

jubmet kerätä suolaheinänlehtiä

judda ~ jukta jodiliuos, jodi

judgalit jymäyttää, jysäyttää

jugadeapmi juopottelu, juopottelemine

jugadit juopotella, ryypätä

jugahahti juotava, juomakelpoinen

jugahahttit juottaa (vahingossa) loppuun; juotattaa (metallia)

jugahallat juotella; tulla juoduksi; juotella (metallia)

jugahat imu (virran, kosken)

jugahit juottaa; soveltua tai kelvata juotavaksi, *diet čáhci gal jugaha* tuo vesi kyllä on
juomakelpoista; juottaa (metallia)

jugahus juotos

jugaldahttit juottaa (pieni kohde)

jugalmasat (pl.) juomingit

jugastuvvat ruveta janoamaan, haluta juoda, tulla janoiseksi; *son jugastuvai* häntä janotti, häntä rupesi janottamaan

jugánas juotava

jugástallat ryyppiskellä, ryyppäillä, naukkailla, siemailla

jugástat ryyppy, naukku

jugeš (-is) juoppo, viinaanmenevä

jugešvuohta juoppous; juopottelu; alkoholismi

juggái, juggás painanteinen (maastosta); *juggás eatnamat* painanteinen maasto

juggi painanne (maastossa)

jugistandálkkas sisäisesti nautittava lääke

jugistit ryyptä, siemaista, imaista (suuhunsa)

jugolaš (mat.) jaollinen; *jugolaš lohku* jaollinen luku

juguheapme, juguhis raitis; juomaton (sairaasta)

juguhisvuohta raittius

juguhevvat raitistua (juoposta); tulla juomattomaksi (esim. sairaasta)

jugus juoma, juotava

juhca jyly, jyrinä, ryminä

juhcat jylistä, jyristä, rymistä

juhkalas ahne juomaan

juhkaluhtti juovuttava, humalluttava; *juhkaluhtti viidni* juovuttava viini

juhkaluvvan humaltuminen; *juhkaluvvanjuhkan* humalahakuinen juominen

juhkaluvvat humaltua, juopua, päihtyä

juhkamassii (adv.) juovuksiin; *jugai iežas juhkamassii* joi itsensä juovuksiin

juhkamuš juoma, juotava

juhkan juominen

juhkan (adv./attr.) juopunut, juovuksissa, humalassa, päissään, kännissä, *juhkan dego stállu* kännissä kuin käki

juhkanbohcci imupilli

juhkančáhci juomavesi

juhkanlássa ~ juhkanláse juomalasi

juhkanoaivvis (adv.) humalassa, juopuneena, juovuksissa, päissään

juhkanvuohta humala, päihtymys, juopumus

juhkat juoda; polttaa, imeä (piippua, savuketta); imeä (koskesta, virrasta); juopotella, ryypätä

juhkálastit irrota, päästä vetohihnasta (ahkiosta puheenollen) tai ahkiosta (vetohihnasta puheenollen)

juhkásaddat tulvia (niin että vedenkorkeus vaihtelee)

juhkásit laskea (tulvavedestä nopeasti); huuhtoutua veteen; olla juotettavissa (metalliesineistä)

juhkildit irrota, päästä vetohihnasta (ahkiosta puheenollen) tai ahkiosta (vetohihnasta puheenollen); irrottaa, päästää vetohihnasta (ahkio) tai ahkiosta (vetohihna)

juhkkáš juottilas, juottokaritsa, juottovasikka

juhkki juoppo, juomari; humalainen

juhkki (-s) juoppo, juopotteleva, juolas

juhkkoboallu kiinnitysnappula (jolla vuottoraippa kiinnitetään jukkoon)

juhkkofiel’lu jukkolauta

juhkkogielká vuottoraipan kanssa vedettävä kelkka tai reki

juhkkolávži jukkohihna

juhkkoráigi jukkoreikä (ahkiossa)

juhkkot tulla jaetuksi; tulla juoduksi

juhkku jukko, vetohihnan päässä oleva nahkasilmukka tai kiinnitysnappula; jukkolauta

jukca velli (erit. kuivalihan luista ja ryyneistä keitetty)

juksanmearri tavoite; *su juksanmearrin lea gárvvásmuvvat doavttirin* hänen tavoitteenaan on valmistua lääkäriksi

juksat ~ joksat saavuttaa, tavoittaa (jokin), ehtiä (johonkin)

juksu kolja

julahit kulautella; kolistaa

julaidit jylistä, jymistä, jyristä; (+ ill.) himoita (jotakin ruokaa); etsiskellä naposteltavaa

julbmát olla jossakin töykeänä, tylynä, julmistella

julbmi, julmmes julma, töykeä, tyly

julbmivuohta julmuus

juleštit ahnehtia (erit. jotakin ruokaa); mekastaa, rymistellä

julevgiella luulajansaame

julggabealli julkisivu

julggabut (adv.) julkisemmin

julggaheapme, julggahis salakähmäinen; *julggahis meannudeapmi* salakähmäinen menettely

julggal (adv.) julkeasti; julkisesti

julggalaš ~ jolggalaš julkinen; *julggalaš dokumeanta* julkinen dokumentti

julggašteapmi julistaminen

julggaštit ~ jolgggaštit julistaa

julggaštus ~ jolgggaštus julistus

julggaštuslágan julistuksenomainen; *julggaštuslágan ávžžuhus* julistuksenomainen suositus

julggiidgeahči jalkopää (vuoteessa)

julkalit jymäyttää, jysäyttää

julkit jymistä, jyskyttää, jyskyä

julkkanas jymähdys, jysähdys

julkkas jyske, jyskytys

julkkihit jymähtää, jysähtää

julkkuhit jyskyttää

julla jylinä, jyly, kolina; mekastus, metakka, meteli

jullat jylistä, kolista, rymistä; *jullat (mainna nu)* kolistella; mekastaa, meluta

jul'láí, jul'lás meluisa; *jul'lás jovkkoš* meluisa porukka

jullidit mekastaa (kärsimättömästi)

jullodallat yrittää saada jäämään (jotakin jollekulle); yrittää saada itselleen (jotakin myönnettävää, esim. avustusta)

julmmagit tulla tylyn näköiseksi

julmmas (-) tylyn näköinen

julmmesváldi hirmuvalta

julmmut, julmmuhis tyly; *julmmuhis dinga* tyly tyyppi

jumaidit jymistä

juman hälytin; *buollinjuman* palohälytin

jumáhallat jymähdellä, jysähdellä

jumeš kaksonen; *jumeš-* kaksois-, *su jumešviellja* hänen kaksoisveljensä

jumešbealli kaksonen, toinen kaksosista

jumešguovttos kaksoset

jumežat (pl.) kaksoset; *Kaksoset* (eläinradan merkki)

jumihit jymähtää

juná (S) juna

juntet juntata (paalu, tolppa)

junǵá leipäveitsi

jungel viidakko

junǵá nulikka, nulkki, pojannulkki; *mu mánát ja earáid čivggat ja junǵkkát* minun omat lapseni ja muiden penskat ja nulikat

junǵkor nulikka, vintiö, viikari

juo (part.) jo, *juogo lei boah tán?* joko oli tullut? / **juo** /joo/ joo, kyllä (myöntävänä vastauksena)

juoba ~ **juobe** ainakin, edes; jopa

juobbágoabbá jompikumpi

juoddit harhailla, säntäillä

juodnái, juodnás ~ **judnii, judnes** juonikas; *juodnás dahku* juonikas teko

juodahallat juontaa, kuljettaa vähin erin, vaihteittain

juoga jokin; *juoga biila* jokin auto

juoga vedenjakaja

juogadas ~ **juogadus** osinko

juogadeaddji jakaja, jakelija; *doarjagiid juogadeaddji* avustusten jakelija

juogadeapmi jakelu; keskinäinen jako

juogadit jaella, jaotella; osittaa; ryhmitellä; jakaa keskenään

juogalágan jonkinlainen

juogašit jaella (vähin erin)

juogástat lohko

juogehahti jaollinen

juogihahhti (mat.) jaettava

juogo - dahje joko - tai; *manat dohko juogo girddi dahje toga fárus* menet sinne joko lentäen tai junalla

juogoheapme, juogohis yhtenäinen, jakamaton

juogoheapme, juogohis (mat.) jaoton; *juogohis lohku* jaoton luku

juogus jaosto

juogusteapmi luokittelu, ryhmittely

juogustit luokitella, ryhmitellä

juogustus jaottelu

juogut ~ **juogot** juolukka

juohkáseapmi ~ **juohkašupmi** jakauma, jakautuma

juohkásit ~ juohkašuvvat jakautua, jakaantua

juohkáskeahtes (attr.) yhtenäinen, jakautumaton

juohkáskeahtta (adv.) yhtenäisesti, jakautumatta

juohkásmeahtun jakautumaton; yhtenäinen

juohke joka, jokainen; *juohke njealját* joka neljäs, *juohke bealde* kaikkialla, *juohke beallai* kaikkialle; *juohke goalmát beaivve* joka kolmas päivä

juohkebealláš kaikinpuolinen

juohkehaš jokainen; *juohkehaš válddii iežas oasi ja vulggii* jokainen otti osansa ja lähti

juohkelágan kaikenlainen, kaikkalainen; *juohkelágan oktavuodadoallan sudno gaskkas lei boatkanan* kaikenlainen yhteydenpito heidän (kahden) välillä oli katkennut

juohkemeahtun jakamaton; *juohkemeahtun dálle* jakamaton (maa)tila

juohkeokta jokainen, joka ikinen; *juohkeokta mis doamihii dohko, go gulai dien áššis* joka ikinen meistä kiirehti sinne, kun kuuli tuosta asiasta

juohkeolbmoriekti ~ juohkeolbmovoigatvuohta jokamiehen oikeus

juohkešláii (attr.) kaikenlainen

juohkin jakaminen, jako; jakolasku

juohkinmearka jakomerkki (jakolaskussa)

juohkinrehket ~ juohkinluoitu jakolasku

juohkinsáhcu jakokulma (jakolaskussa)

juohkinvuoddu jakoperuste (esim. perinnönjaossa)

juohkit jakaa; jakaa, lohkoa (maita); *juohkit luohkáide* luokitella, *juohkit beallái* puolittaa

juohkki jakaja; jakaja (mat.)

juohkogoddi jakokunta

juohkonummir jakonumero

juohkopás'sár jakoharppi

juohku jako, *vuoggalaš juohku* oikeudenmukainen jako; jaettu osa, osuus

juoidá ~ juoiddá jotakin, jotain; *oidnen doppe juoidá lihkadeamen* näin siellä jotain liikkuvan

juoidáge edes jotakin

juoigalas joikaavainen, innokas joikaamaan; *Máret lea juoigalas nisu* Maarit on innokas joikaamaan

juoigan joikaaminen, joiku, joikuminen

juoigat joikata, joikua

juoiggadit joikailla; *áhku gullui gámmáris juoiggadeamen* mummoni kuului kamarissa joikailevan

juoiggahit joikauttaa, joiuttaa, panna joikaamaan; joikata, joikua (joku, jonkun joiku)

juoiggastallat joikailla (silloin tällöin; usein)

juoiggastit joikata vähän; ruveta joikaamaan

juoiggus joiku (tietty melodia sanoineen); joikuminen, joikaaminen, joiku

juokŋadit saada tai panna (astia, vene) ravistumaan, ravistuttaa (astia, vene)

juokŋalas helposti ravistuva (astiasta, veneestä)

juokŋat ravistua vuotavaksi (astia, vene)

juoksa (hist.) jousi (ase)

juoksut ~ juoksat riittää

juolgadit jalkaannuttaa (potilas)

juolgat jalkaantua, jalkautua (potilaasta)

juolgái, juolgás pitkäjalkainen, pitkäkoipinen; hyväjalkainen, *mu áddjá lea ainge nu juolgái* ukkini on yhä niin hyväjalkainen

juolgásiid (adv.) jalkeilla; jalan, jalkaisin

juolgeáiti jalka-aitta

juolgebealgi isovarvas, ukkovarvas

juolgedávgi jalkajousi

juolgefárfu jalustin

juolgegáddu polvitaive

juolgegárvu jalkine

juolgegávva polvitaive

juolgegeavri päkiä; *juolgegevrriid alde* varpaisillaan

juolgegiella jalka-ansa (linnulle, ketulle tms.)

juolgegoazan jalkajarru

juolgehbeal (attr.) jalkapuoli (yksijalkainen)

juolgehbealli ~ juolgebealli jalkapuoli

juorgeladas nilkkanivel

juorgelahkki puoliksi amputoitu jalka

juorgeláhpi jalkaterä

juorgelámis jalkavammainen

juorgeluš jalkopää (vuoteessa)

juorgemánná avioton lapsi, jalkalapsi, lehtolapsi (miehen)

juolgemáttá jalantyyti, jalan yläosa, reisi

juolgemorčesuotna reiselaskimo

juolgeramas jalkapöytä

juolgeruohtas nilkka

juolgesadji jalansija

juolgesesiin (adv.) ~ **juolgesesiid** (adv.) ~ **juolgesesiiguin** (adv.) jalalla tunnustellen, jalkakopelolla

juolgesuorbma varvas

juolgesuorri jalkojenväli

juolgeváhttu jalkine

juolgeváibmosuotna jalkavaltimo

juolgeveahka jalkaväki

juolgevuodđu jalkapohja

juolggálaš nopsajalkainen (lapsesta)

juolggeheapme, juolggehis huonojalkainen, *juolggehis boaran* huonojalkainen vanhus; jalaton; lyhytjalkainen

juolggehuvvat tulla huonojalkaiseksi, *juolggehuvai boarásmanbeaivái* tuli huonojalkaiseksi vanhemmiten

juolgguš alaviite

juolgguš joensuu, jokisuu (meressä)

juolgguštit jaloitella, olla jalkeilla

juolgi jalka, *oktii julggiid* jalat yhdessä; jalka (pituusmitta); jalusta; pylväs (aitan); kaplas (reen); kylki (kulman)

juolgottur jalkakuntura (yhden poron koivet, joista nyljetään koipinahat)

juollet, juolledis vakaa (astioista)

juolludit myöntää varoja, rahaa (johonkin, jollekulle)

juollut liietä, riittää, *julošiigo dus munnje ruhtabihtta loanas?* liikenisikö sinulta minulle hieman rahaa lainaksi?; joutaa, saada, sietää (tehdä jotakin), *juollu gal mannat dohko okto* joutaa kyllä mennä sinne yksin

juolut juolukka

juometbealli kaksonen (toinen, tav. eläimistä, erit. karitsoista)

juomit kaksonen (eläimistä, erit. karitsoista)

juonalaš juonikas, ovela

juonastit juonia, juonitella, vehkeillä

juonin jonakin, joksikin

juongas jääverkko, juomus

juongas, juokja ravistunut, vuotava, ränsistynyt (esim. astiasta)

juongasfierbmi jääverkko, juomustusverkko

juongassoabbi juomusvarpa, juomuskoukku (juomusavannossa)

juongastallat juomustella, pyytää jääverkolla

juongastit pyytää jääverkolla, juomustaa

juopmu (bot.) suolaheinä

juorbasaddat kulkea keinahdellen, vaappuen, onnahdella, lyllertää

juorbbas (-is) kiikkerä (veneestä tms.)

juorbbádit keikahtaa, keinahtaa (veneestä); onnahtaa, ontua (vähän)

juorbbahas, juorbbehis kiikkerä (veneestä tms.)

juorbbuhit keikutella (venettä tms.)

juorbulit keikkua (nopeasti, esim. veneestä); lähteä vaappuen kävelemään

juorbut keikkua (veneestä); vaappua, ontua

juorru juoru

juorrudeaddji juoruileva

juorrudit juoruta

juosat johonkin, jonnekin; *lea mannan juosat* on mennyt jonnekin

juostá jossakin, jostakin; *nie lei dáhpáhuvvan juostá* noin oli tapahtunut jossakin

juotna juoni, metku; juonittelut; juoni (kirjan, filmin), *sáhtášitgo čilgesit munnje dien filmma juona?* voisitko selittää minulle lyhyesti tuon filmin juonen?

juotnidit juonia

juovahat louhikko, kivikko, rakka

juovka jouhi

juovkalukti (bot.) jouhisara

juovkamáhtu jouhimato

juovkavihti (bot.) merivita

juovlabasit (pl.) joulunpyhät

juovlabeaivi joulupäivä

juovlaborramuš jouluruoka

juovlaeahket jouluilta

juovlaevangelium jouluevangeliumi

juovlafaesta joulujuhla

juovlagirku joulukirkko
juovlaguossa joulukuusi
juovlaidja jouluyö
juovlaidit jouluaamu
juovlalávlla joululaulu
juovlaluopmu joululoma
juovlamánnu joulukuu
juovlamuorra joulupuu
juovlanásti joulutähti
juovlaruohtta jouluaatto
juovlasálbma jouluvirsi
juovlaskean̄ka joululahja
juovlasuohkat ~ **juovlabuvru** joulupuuro
juovlastállu ~ **juovlaáddjá** ~ **juovlagállis** ~ **juovlanigá** (N) ~ **juovlabuhkke** (S) joulupukki
juovlavahkku jouluviikko
juovllat (pl.) joulu, joulunpyhät; *juovllaid áigge* joulun aikaan
juovva louhikko, kivikko, rakka
juovvagáiski (bot.) kivikkoalvejuuri
juov´vái, juov´vás ~ **juv´vii, juv´ves** louhikkoinen, kivikkoinen, rakkainen; *juv´ves várreviel̄ti* louhikkoinen vaaranrinne
juovvarásttis kivikkorastas
juovzi hutera, horjuva, huojuva esine tai olio
juovzu hutera, epävakaa, horjuva; *juovzu beavdi* epävakaa pöytä
juovzudit horjuttaa, keinuttaa (pöytää tms.)
juovzut horjua, huojuu, keikkua (pöydästä tms.)
juovzzas, juovze- hutera, epävakaa, horjuva, huojuva, keikkuva (pöydästä tms.)
juovzzádallat huojahdella
juovzzádit ~ **juovzzihit** horjahtaa, huojahtaa
juovzzuhit keikutella, huojutella (pöytää tms.)
jupma jylinä, jyly, jyminä, jymy
jupmat jylistä, jymistä
jur (adv.) ~ **jura** (adv.) juuri, aivan; *ii jur nu stuoris* ei juuri niin suuri, *jur irta* aivan vähän, juuri nimeksi, *jura juste* tarkalleen
jarahit jurruuttaa (ajaa jurruuttaa)

juraidit jyristä

jurán vuonohevonen (norjalainen hevosrotu)

jurbodit kiikkua, keikkua (jatkuvasti, veneestä tms.); vaappua, ontua, lyllertää (jatkuvasti)

jurbmát kyyhöttää

jurbolas kiikkerä

jurdáladdat tuumiskella

jurdda ajatus, miete, tuuma

jurddabádji ajatushautomo

jurddaboadás johtopäätös, päätelmä

jurddafáddá virike

jurddalaš ajatuksellinen, aatteellinen; abstrakti

jurddalonohallan ajatustenvaihto

jurddarávdnji tajunnanvirta (erit. kirjallisuudessa)

jurddasáhcu ~ jurddasárggis ajatusviiva

jurddašaddat miettiä, tuumailla, tuumia

jurddašahkes mietтелиäs; *jurddašahkes olmmoš* mietтелиäs ihminen

jurddašanvuohki ajattelutapa, ajatustapa; asenne, *diekkár jurddašanvugiin lea váttis birget eallimis* tuollaisella asenteella on vaikea pärjätä elämässä

jurddašeaddji ajatteleva; ajattelijä

jurddašeapmi ajattelu

jurddašit ajatella

jurddaškeahtes (attr.) ajattelematon, harkitsematon; *jurddaškeahtes dahku* harkitsematon teko

jurddašmeahttun ajattelematon; *jurddašmeahttun sátni* ajattelematon sana

jurddus ajatelma, mietelause, aforismi

jurdilit ajatella (nopeasti), juolahtaa jollekulle mieleen; *jurdilit (juonin)* taikoa (ajatuksen voimalla joksikin)

jurdilmeahttun ajattelematon (erit. ihmisestä)

jurdit luulla, olettaa, ajatella; olla jotakin mieltä

juridihkalaš juridinen, lainopillinen, oikeusopillinen, oikeustieteellinen; *juridihkalaš oahppu* oikeustieteelliset opinnot

juridihkka juridiikka, oikeusoppi, oikeustiede

jurihit jyrähtää

jurista juristi, lakimies

jurra jyrinä

jurrat jyristä

jurri kokkare

jursálas ~ jursalas innokas jysimään, kaluamaan; *Čáhpe lea hui jursálas beana* Musti on hyvin innokas kaluamaan

jursi jysijä; jysin

jursit ~ jursat jysiä, kaluta

jurssastit ~ jurssistit jysiä, kaluta (vähän)

jurssán jysijä, jysivä eläin

juskalit jysäyttää

juskit jyskyttää (intr.); *miison die gul'lo juskimin?* mikähän siellä mahtaa jyskyttävän?

juskkihit jysähtää

juskkuhit jyskyttää (tr.)

jus'set pieraista

jussut piereskellä, pierrä

justa (adv.) ~ **juste** (adv.) juuri, täsmälleen, justiin; *justa fal nie!* juuri tuolla tavalla!,

justejura juuri niin, nimenomaan noin

justiisadepartemeanta (N) oikeusministeriö

justit jystää

jutnošepmi juonittelu, vehkeily; salajuoni

jutnošit juonia, juonitella, vehkeillä

juvddálaš juutalainen; *juvddálašvuohta* juutalaisuus

juvdu, juvddos tyly, ynseä, töykeä; *juvddos láhtten* töykeä käyttäytyminen

juvdudit käyttäytyä tylsty, ynseillä

juvdui, juvdos tyly, ynseä, töykeä; *juvdos dinga* töykeä tyyppi

juvla pyörä (ajoneuvossa); vintturi, vintturinpyörä

juvlačėasan ~ juvlafiel'lu rullalauta

juvlet kelata (vintturilla), nostaa (väkipyörällä)

juvrát tuumailla, aprikoida

juvsa tuoremehu

juvssahahttivuohta saavutettavuus

juvssahallat tulla tavoitetuksi

juvssahallat (soapmásii) tulla (jonkun) tavoittamaksi, saavuttamaksi; jäädä kiinni (takaa-ajetusta)

juvssus kohde, tavoite; ennätys, saavutus

juvzolas horjuva, huojuva, keikkuva, kiikkerä

juvzzodit horjua, huojuu, keikkua

juvzzon horjuva, huojuva, keikkuva esine tai olio

K

kadeahтта kadetti

kafea kahvila

kakáo kaakao

kakkerláhká torakka

kaleanddar kalenteri; *kaleanddarjahki* kalenterivuosi, *kaleanddarmánnu* kalenterikuukausi

kalium kalium

kalkuláhtor laskin

kalohtta kalotti; *kalohttaodđasat* kalottiuutiset

kalsium kalsium

kamela kameli

kamiidna kamina

kamomil'lá (bot.) kamomillasaunio

kanaliseret kanavoida

kanála kanava

kanárialoddi kanarialintu

kandidatuvra ehdokkuus

kandidáhtta ehdokas, kandidaatti, kokelas

kaniidna kaniini

kanohtta kanootti

kanovdna kanuuna, tykki

kansliija kanslia

kanslista kanslisti

kantiidna kanttiini

kantuvra konttori; *kantuvrabargi* toimistovirkailija, *kantuvrabargu* toimistotyö, *kantuvraveahkki* toimistoapulainen

kapasiteahtta ~ kapasitehta kapasiteetti

kapeal'la kappeli

kapeal'lameašttir kapellimestari

kapellána kappalainen

kapihttal luku (kirjassa)
kapillárasuotna hiussuoni
kapitalisma kapitalismi
kapitalista kapitalisti
kapitalisttalaš kapitalistinen
kapitála pääoma
kapseahkka matkalaukku, kapsäkki
kapteaidna kapteeni (aluksen)
kapteaidna kapteeni (sot.)
karaktiseret luonnehtia
karavána karavaani
karáf'fa karahvi
karboráhtor kaasutin
kardemum'má kardemumma
kardinála kardinaali; *kardinála numerála* kardinaaliluku
karikatuvra pilakuva
karosseriija kori (auton)
karriera ura, karrieeri
kartonga pahvi; *kartonga-* pahvi-, pahvinen
kaseahtta kasetti; *kaseahttačuojanas* kasettisoitin
kataloga luettelo
kateahtta (mat.) ~ **katehta** (mat.) kateetti
katekeahtta ~ **katekehta** katekeetta, kiertokoulunopettaja; *katekeahttaskuvla* kiertokoulu
katoda katodi
katolalaš katolinen, katolilainen
katolihkalaš katolinen
kausatiiva kausatiivi
kavringa ~ **kávrrret** korppu
kábel kaapeli
kádja laitur
káfestallat kahvitella, kahvistella
káffe ~ **gáffe** kahvi
káffebáhpu kahvinpapu
káffebeavdi kahvipöytä

káffeboddu kahvitauko
káffeduoddi kahvinkorvike
káffegievdni ~ káffegiedbmi ~ káffebán'no kahvipannu
káffegohppa ~ káffegohppu kahvikuppi
káffenaga (adv.) kahvissa, kahvin tahrimana
káffeseahkka kahvipussi
káffestohpu kahvila **káhkai** kaakeli; *káhkai* kaakeloida
káhkai kaakeliuuni, kakluuni
kálla touvi, kiinnitysköysi
kállá (bot.) vehka; *kállášattut* (pl.) vehkakasvit
kánelat (pl.) kaneli (käytettävänä mausteena); *kánel-* kaneli-
kánske (adv.) ehkä
kánsler kansleri
kántor kanttori
káos kaaos; *lei oalle káos* oli aikamoinen kaaos
kápsel kapseli
kárehat hahtuva (villaa karstatessa)
káret karstata (villaa)
kárri karsta (villan karstaukseen); *kárat* (pl.) karstat
kárta ~ gárta kartta; *kárta* karttakirja, kartasto, *kártaspábba* karttapallo
kártet ~ gártet kartoittaa
kás'sa kassa (kaupan); köyhäinkukkaro (kunnan)
kás'sa laatikko
kássahas ~ kás'sabiepmohas ~ kás'sabor'ri kunnanelätti
kás'saskáhpe kassakaappi
kásta kasti; *kástajuohku* kastijako
kástarul'la kattila
kásttaheapmi (subst.) kastiton; *kásttaheamit* (pl.) kastittomat
kátkkesmus katkismus
keaksa keksi (syötävä)
keliakihkkár keliaakikko
keliakiija keliakia
kemiija kemia
kemijalaš ~ kemihkalaš kemiallinen

kemikála kemikaali

kemista kemisti

kilo- kilo-: *kilográma* kilogramma, *kilomehter* kilometri, *kilováhtta* kilovatti, *kilovolta* kilovoltti

kioska ~ **čoska** (N) kioski

kirku gč. **girku**

kirurga kirurgi

klassifikašuvdna luokitus

klassifiseret luokitella; *klassifiseren* luokittelu

klassihkalaš klassinen; *klassihkalaš musihkka* klassinen musiikki

klassihkkár klassikko; *beakkán klassihkkár* kuuluisa klassikko

klás'sa luokka

kleaidna huonokuntoinen (ihmisestä, eläimestä)

klihppet leikata (hiuksia)

klimáhtta ilmasto

klinihkka klinikka; *klinihkalaš* kliininen

kliippetáŋggat gč. **liippetáŋggat**

kloáhka viemäri

kloasttar luostari

kloavdna klovni

klonet kloonata

klorofyl'la (bot.) lehtivihreä

klovkken (-is) ovela

klusiila klusiili

knáhhkamárfi nakki

knáhpis, knáhppa niukka

knáhppa (adv.) niukasti

knáhppá syfilis, kuppa

knállja nalli

kneakta sotamies (korteissa), jätkä

knihppet (čorpma) puida (nyrkkiä)

koaffar matkalaukku

koahkka ~ **goahkka** kokki, keittäjä, ruoanlaittaja

koahkkái, koahkkás kokkaavainen, ruoanlaittamisesta pitävä; *Sire lea koahkkás nisu* Siiri pitää ruoanlaittamisesta

koaili roikale, korsto, miehenköriläs; *koailáhit* liikkua roikaleena, *koailánit* lähteä liikkeelle roikaleena, *koailát* olla jossakin roikaleena, *koailagit* tulla roikaleeksi, *koailas* roikalemainen, *koailuhit* kulkea roikaleena

koališuvdna yhteenliittymä; *koališuvdnaráđđehus* kokoomushallitus

koalla hiili (poltettava)

koarra ~ goarra kuori (kirkon)

koarra ~ goarra kuoro; *koarralávlun* kuorolaulu

koarta gč. **goarta**

koda koodi

koeffisienta kerroin

kohkket ~ gohkket kokata, keittää, laittaa ruokaa; hoidella (asioita, lapsia, porotokkaa tms.), huolehtia (asioista, lapsista, porotokasta tms.)

koksa koksi

kolleakta kolehti

kollega kolleega, virkaveli

kollektiiva kollektiivi

kolon'ná kolonna

kolonialisma kolonialismi

kolonialista kolonialisti

kolonialisttalaš kolonialistinen, siirtomaa-

koloniija siirtomaa; siirtokunta

kolonijasoahti siirtomaasota

koloniseret kolonisoida, alistaa siirtomaaksi

kombinašuvdna yhdistelmä

komeahhta ~ komehta komeetta

komediija huvinäytelmä, komedia

komihkalaš koominen

komihkka komiikka

komitatiiva komitatiivi

kommandánta komentaja (erit. armeijan)

kommanderejeaddji komentaja (erit. armeijan)

kommanderen komento (erit. armeijan)

kommanderet komentaa (erit. armeijaa)
kommeanta kommentti
kommenteret kommentoida
kommišuvdna toimikunta, komissio
kommuna kunta; kommuuni
kommunála kunnallinen; *kommunála iešstivrejupmi* kunnallinen itsehallinto
kommunikašuvdna kommunikaatio, viestintä
kommunisma kommunismi
kommunista kommunisti; *kommunistabellodat* kommunistipuolue
kommunisttalaš kommunistinen; *kommunisttalaš ekonomijavuogádat* kommunistinen talousjärjestelmä
kompaniija komppania
kompaniija yhtiö
komparatiiva komparatiivi
kompás'sa kompassi
kompohtta kiisseli
komponeanta komponentti, rakenneosa
komponeret (mus.) säveltää
komponista (mus.) säveltäjä
komposišuvdna (mus.) sävellys
konditionála konditionaali
kondolánsa surunvalittelu
kondorgoaskin kondorikotka, kondori
konduktevra junailija, rahastaja (junassa)
konfaluhtta kirjekuori
konfereansa konferenssi
konfirmašuvdna konfirmaatio, ripille pääsy
konfirmánta rippilapsi, ripille pääsevä
konfirmeret konfirmoida, päästää ripille
konflikta konflikti, selkkauk
kongreas'sa kongressi
konjáhkka konjakki
konjunkšuvdna konjunktio
konjunktuvra suhdanne, konjunkturi

konklušuvdna johtopäätös

konkreahtta ~ **konkrehta** konkreettinen

konkretiseret kiteyttää

konkurs konkurssi, vararikko

konnotašuvdna konnotaatio, sivumerkitys

konseapta konsepti

konseardna konserni

konsearta konsertti

konsearva säilyke

konsekveansa seuraus; johdonmukaisuus

konsekveanta johdonmukainen

konsentráhtta tiiviste (erit. mehtiiviste)

konservatiiva konservatiivi, vanhoillinen

konserváhtor konservaattori

konserveret säilöä, konservoida

konsonánta konsonantti, kerake

konstáhpel konstaapeli

konstánta (mat.) vakio

konstitutionála perustuslaillinen

konstruktiiv rakentava; *konstruktiiv evttohus* rakentava ehdotus

konsuláhtta konsulaatti

konsuleanta konsulentti

konsulteret konsultoida

kontákta kontakti, kosketus; *kontáktaolmmoš* yhdyshenkilö

kontánta (a./s) käteinen

konteaidnár kontti (laivoilla kuljetettava säiliö)

konteaksta konteksti

kontineanta manner, mannermaa, maanosa; *kontinentála* mannermainen

kontrakšuvdna supistuma

kontrákta sopimus

kontráktamátt supistumavartalo

kontrol´la kontorolli, katsastus

kontrol´leret kontrolloida

kontu tili; *kontoválddus* tilite, *kontonummir* tilinumero, *kontosirdin* tilisiirto

konvenšuvdna sopimus

konventionála sovinnainen; *konventionála beavdevierut* sovinnaiset pöytätavat

koordináhtta (mat.) koordinaatti

koordináhttavuogádat (mat.) koordinaatisto

koordinerendáidu koordinaatiokyky

koordineret koordinoida

kopierensuodji kopiosuojaus

kopieret kopioida, jäljentää

kopiija kopio, jäljennys, jäljenne

kopuleret paritella

korál'la koralli; *korál'laoahci* koralliriutta

korporála ~ korprála korpraali

korrektuvra oikovedos, korrehtuuri

korrelašuvdna korrelaatio

korreláhtta korrelaatti

korreleret korreloida

korrespondánsa kirjeenvaihto

korrespondeanta kirjeenvaihtaja

korrošuvdna korroosio

korrupšuvdna korruptio, lahjustenotto

korseahtta korsetti

koseret pakinoida

koseriija pakina

kosinus (mat.) kosini

kotangeanta (mat.) kotangenti

koteleahtta kyljys

krambuvda kauppa, myymälä, kauppaliike

kraváhtta solmio, kravatti

kráhter kraateri

krámpa kramppi, kouristus

krán'njá gč. rán'njá

krána nostokurki

reakta syöpä

kreatiiva luova, tuottava

kreativiteahhta ~ kreativitehta luovuus

kredihtta luotto

kremašuvdna polttohautaus

kriisa kriisi; *energijakriisa* energiakriisi

kriita liitu

kriminaliteahhta ~ kriminalitehta rikollisuus

kriminálapoliisa ~ kriminálapolitiija rikospoliisi

krimineal'la (N, R) (adj.) rikollinen; *krimineal'la dahku* rikollinen teko

krimineal'la (N, R) (subst.) rikollinen; *krimineal'la gávnnahalai* rikollinen saatiin kiinni

kristalliseret kiteyttää

kristál'la kide, kristalli

kristállalaš kiteinen

kristtalaš (adj.) ~ **risttalaš** (adj.) kristillinen; uskonnollinen

kristtalaš (subst.) ~ **risttalaš** (subst.) kristitty; uskovainen

kristtalašvuohta ~ risttalašvuohta kristillisyy, kristinusko; uskonnollisuus

kriterá kriteeri

kritihkalaš kriittinen

kritihkka arvostelu, kritiikki

kritihkkár arvostelija, kriitikko

kritiseret arvostella, kritisoida

krokodiila krokotiili

kromosoma kromosomi

kromosomačoahkki kromosomisto

kronalaš krooninen

krubbá seimi

kruv'vá ~ gruv'vá kaivos

kruvdna gč. **ruvdna**

kruvdnu gč. **ruvdnu**

kruvttat (pl.) ruuti; *krukta-* ruuti-

krysantema (bot.) keltapäivänkakkara, krysanteemi

kubbel ~ kuhppel ~ kupola kupoli, kupu

kubihkka kuutio; *kubihkkamehter* kuutiometri

kulta kultti; *kultabáiki* kulttipaikka

kultur- kulttuuri-; *kulturbargi* kulttuurityöntekijä, *kulturdáhpáhus* kulttuuritapahtuma, *kulturdoaibma* kulttuuritoimi, *kultureallin* kulttuurielämä, *kulturduovdda* kulttuurimaisema, *kulturguovddáš* kulttuurikeskus, *kulturhistorjá* kulttuurihistoria, *kulturmuitu*

kulttuurimuistomerkki, *kulturpolitihkka* kulttuuripolitiikka, *kulturvássu* kulttuuritapahtuma

kultuvra kulttuuri

kultuvrralaš kulttuurillinen

kunddar asiakas

kursiiva kurssiivi

kursor kohdistin, kursori; *kursorboallu* kohdistinnäppäin

kuska ~ **guska** kuski, kyytimies

kusmá sikotauti

kvalifikašuvdna pätevyys

kvalitatiivvalaš laatua koskeva, laadullinen, laatu-

kvaliteahhta ~ **kvalitehta** laatu, kvaliteetti; *kvaliteahhtabuvtta* laatutuote

kvantitatiivvalaš määrää koskeva, määrällinen, määrä-

kvantiteahhta ~ **kvantitehta** määrä, kvantiteetti

kvarchihhta kvartsiitti

kvántafysihkka kvanttifysiikka

kvántateoriija kvanttiteoria

kvárca kvartsi

kvárta ~ **várta** vartti, neljännes; *kvártta váile guokte* varttia vaille kaksi

kvena ~ **kveana** kveeni; *kvenaid máttut leat boahhtalan Suomas* kveenien esivanhemmat ovat Suomesta lähtöisin

kvinteahhta (mus.) kvintetti

kviteret kuitata

kvohta kiintiö

kyrillalaš kyrillinen; *kyrillalaš bustávat* kyrillinen kirjaimisto

L

labadit halkoa, leikellä (lihoja pituussuuntaan, suolautumisen tai kuivumisen jouduttamiseksi)

labahit leikkauttaa (lihaa pituussuuntaan, suolautumisen tai kuivumisen jouduttamiseksi)

labastit halkaista, leikata (lihaa pituussuuntaan, suolautumisen tai kuivumisen jouduttamiseksi)

labbanit nousta nopeaan matalalento, lennähtää (vauhtiin), rynnätä (laukkaan)

labezahttit lentää (maan pintaa myöten)

labi (pp.) pintaa myöten, pintaa hipoen; *girdit eatnan labi* lentää maan pintaa hipoen

labis (pp.) aivan pinnan yläpuolella; *eatnan labis* juuri ja juuri maan pinnan yläpuolella

labmát lymytä, piillä (jossakin)

laborastin laborointi

laboratoria laboratorio

labyrinta labyrinthi, sokkelo

laddat teeskennellä nukkuvansa

laddjui, laddjos lyijyinen

ladjat, ladjadis/laddjes murenematon, kiinteä, sitkeä, luja; silkoinen, sileä (karvasta, kankaasta)

ladjonjašku lyijylanka

ladjošlienja lyijyhohde

ladju lyijy

ladnástallat leikkiä lumilinnaleikkiä; *ladnástallan* lumilinnaleikki

ladni linna, linnoitus; vankila, linna, *šattai ladni* joutui linnaan

ladnjái, ladjás ~ ladjii, ladjes jaokkeinen, kerroksinen, kerrosteinen

ladnjedallan pujottelu (laskettelulaji)

ladnjedallat ~ ladjehallat pujotella; pujotella, puikkelehtia (kivien tms. välitse)

ladnjedal'li pujottelija

ladnjedit pujotella, puikahdella (kivien tms. välitse)

ladnjestit ~ ladjet tehdä loma, väli (esim. päätöksen ja siitä ratkotun osan välille); pujahtaa (kivien tms. välitse)

ladnjil (-is) helposti (syytä pitkin) lohkeava, suorasyinen

ladaidit kuhista, vilistä, kihistä (esim. toukista teuraan lihassa)

ladan täi ("kuhisija")

ladas nivel; jäsen, komponentti; momentti (lakipykälässä)

ladasčanas nivelside

ladasgaska nivelväli

ladasgeavri nivelkierukka

ladasguovdnji nivelontelo

ladasjuolggat niveljalkainen; *ladasjuolggagat* (pl.) niveljalkaiset

ladasleasmi nivelreuma

ladasmahttit niveltää

ladasmáhtu nivelmato; laakamato

ladasniibi linkkuveitsi

ladasoaivi rystynen

ladasreabbá siira

ladassuoidni korte

ladastallan jäsentely, leikkely (teuraan); jäsentely, jäsenitys (asian)

ladastallat leikellä (teuraan ruho nivelten kohdalta sopiviksi palasiksi), jäsenellä; jäsenellä (asiaa)

ladastit katkaista (nivelestä), paloittaa (nivelten kohdalta), jäsentää

ladasvuolši turvotus (nivelessä), niveltulehdus

ladđat kuhista, vilistä, kihistä (esim. toukista lihassa)

ladđi ulkonäkö (miellyttävä)

lagabui (adv.) lähemmäksi; *lagabužžii* vähän lähemmäksi

lagabui (adv.) lähes; *lagabui duhát olbmo* lähes tuhat henkilöä

lagabus (adv.) lähempänä, lähempää; *lagabuččas* vähän lähempänä

lagabut (adv.) lähemmin

lagadallat lähennellä, likennellä; *lagadallá duháha* lähentelee tuhatta

lagadit lähentää, likentää; ottaa likiarvo

lagamus lähin; *lagamusas* lähimpänä, *lagamussii* lähimmäksi

lagamustá (adv.) lähinnä; lähimpänä, lähimmillään

lagamuš lähimmäinen, kanssaihminen

lagas- lähi-; *lagasbiebmu* lähiruoka, *lagasbiras* lähiympäristö, *lagasčujuhus* lähiosoite, *lagasčuovga* lähivalo, *lagasfuolki* lähisukulainen, *lagasgovva* lähikuva, *lagasrádio* lähiradio

lagas (attr.) läheinen, likeinen

lagasvuohta läheisyys, tuntuma

lagaš läheinen, likeinen (erit. sukulaisesta); *lagaš fuolki* lähiomainen

lagat läheisempi, lähempi

lagat (adv.) lyhyempi matka (jonnekin); *duokko lea lagat dohko go dáikko* tuota kautta on lyhyempi matka sinne kuin tätä kautta

lageš tunturikoivu

lagešmihttár tunturimittari; *lagešmihttár lea bilidan viidát lagešvuvddiid* tunturimittari on tuhonnut laajalti tunturikoivikkoja

laggan syke, sykintä, sykkiminen (sydämen, suonen)

laggat sykkiä, tykyttää

laggi sykäys

lagodit lähestyä

lahca naksunta, napsahtelu

lahcat naksua, napsua

lahcit tihkua (esim. kankaan läpi), vuotaa (hiukan)

lahka (adv.) lähellä, likellä, liki; *lahka jámi* kuolemaisillaan, *lahka bártna* synnyttämäisillään

lahkaárvu likiarvo

lahkage (adv.) läheskään; *ii lahkage nu guhkki* ei läheskään niin pitkä matka

lahkalagaid (adv.) lähekkäin, lähetysten; *soai ássaba lahkalaagaid* he (kaksi) asuvat lähekkäin

lahkalas (attr.) lähekkäinen, lähekkäin oleva (jonkin kanssa)

lahkanmeahttun luoksepääsemätön; *lahkanmeahttun várrečohkka* luoksepääsemätön vuorenhuippu

lahkaoaidnil (-is) likinäköinen

lahkasogalaš (adj.) lähisukuinen

lahkasogalaš (subst.) lähisukulainen

lahkiid lahkiiid (adv.) osa kerrallaan

lahkkálagaid (adv.) osa, pätkä kerrallaan

lahkkálas (attr.) pätkittäinen (jonka osat ovat erillään)

lahkkebuvssat (pl.) lyhytlahkeiset housut

lahkki puolikas, katkaistu osa; *lihti lea lahkis* astia on puolillaan, *čáhci lea lihtis lahkái* vettä on astiassa puolillaan

lahkonanguovlu tulosuunta, lähestymissuunta

lahkonit ~ lahkanit lähestyä, lähetä, lähentyä

lahkosat (pl.) ~ **lahkasat** (pl.) lähistö, lähiympäristö, naapurusto

lahkosiidda (adv.) ~ **lahkasiidda** (adv.) lähetyville, lähistölle

lahkosiin (adv.) ~ **lahkasiin** (adv.) lähetyvillä, lähistöllä; *son ásaí dáikko lahkosiin* hän asui tässä lähistöllä

lahkosis (adv.) lähellä, lähimailla

lahpa kallio (ulkoneva)

lahpasit leikkautua, olla leikattavissa (pituussuuntaan, lihasta)

lahpastuddat haukkoa henkeään

lahpastuhttit hengästyttää, panna haukkomaan henkeään

lahpastuvvat hengästyä, alkaa haukkoa henkeään

lahpat leikata (kuivattavaa tai savustettavaa lihaa pituussuuntaan)

lahpesuorri pintarönsy

lahpis kirppu

lahppasaddat ~ lahppasuddat haukkoa henkeään

lahppasit hengästyä (pahasti), läkähtyä; tukehtua

lahppasuhttit hengästyttää, läkähdyttää, panna haukkomaan henkeään; tukehduuttaa

lahppasuvvat hengästyä, läkähtyä, ruveta haukkomaan henkeään; tukehtua

lahppet (R) kuljeskella

lahppu naava, partanaava, luppo

lahppui, lahppos naavainen, luppoinen; *lahppos beahci* naavainen petäjä

lahtta lautta (hirsistä tms. puutavarasta koottu)

lahttejeaddji lautturi

lahttet lautata (tukkeja tms.), uittaa lauttana; tehdä (tukki- tms. lautta)

lahttolohku jäsenmäärä

lahttomáksu jäsenmaksu

lahttu jäsen, raaja; jäsen (yhdistyksen tms.); *lahtut* (pl.) jäsenet, jäsenistö

lahttui, lahttos isoraajainen, romuluinen

lahttuvuohta jäsenyys

laigadit panna tai saada lohkeamaan

laiganhápmi lohkomuoto

laigasit sattua lohkeamaan, tulla lohkaistuksi, lohjeta sattumalta

laigat lohjeta

laigehit päästää lohkeamaan, lohkaista vahingossa; panna tai saada lohkeamaan

laiget lohkaista, irrottaa (pala)

laigga sälpä (mineraali)

laiggadit lohkeilla

laiggahat lohkeama, lohko, pala (lohjennut); lohkeamiskohta

laiggahatvárit (pl.) lohkovuoristo

laiggas sarka (pellon)

laiggihit lohjeta (äkkiä)

laiggodit louhia, lohkoa (pitkään)

laiggohat louhos

laiggus lohkeama, lohko

laigguscealkka lohkolause

laigut lohkoa, louhia

lakkas sykintä, pulssi

lakkihit sykähtää

laksehallas kostua, kastua (pahasti, kasteen vuoksi)

laksemáhtu kastemato

laksi kaste (luonnossa, erit. sateen jälkeen)

laksot kostua, kastua (kokonaan, kasteen vuoksi)

laksut kostua, kastua (kasteen vuoksi)

lakta liitos, jatkos; liitäntä (tietokoneessa)

laktalatnja liitoksenrako, liitossauma (veneen laitojen välissä)

laktapartihkal liitepartikkeli

laktasátni liitesana

laktašuvvat liittyä, kytkeytyä, niveltyä (vähitellen)

laktásit liittyä, kytkeytyä, niveltyä

lakti kytkin

laktit liittää, kytkeä

laktosa laktoosi

laktosakeahtes (attr.) laktoositon; *laktosakeahtes mielki* laktoositon maito

lamadit lymyillä

lamagit nääntyä, uupua; mennä kokoon, kutistua, pienentyä (esim. ikäihminen)

lamas, lapme- nääntynyt, uupunut, kokoon mennyt, kutistunut (esim. ikäihmisestä)

lamssihit luhistua, lysähtää, romahtaa (erit. lumesta)

lanjadat huoneisto

lanjahit nilottaa (puun kuorta); kiskottaa päreitä

lanjaš rakonen, pieni väli

lapmalit lymytä (nopeasti johonkin); painua (nopeasti maata kohti, esim. turvekodasta)

lapmat lymytä (johonkin), painautua (piiloon); painua (maata kohti, esim. turvekodasta)

lapmi nääntynyt, uupunut olio; piilopaikka, lymypaikka

lapmudeaddji lumoava

lapmudeapmi lumous, lumoaminen

lapmudit lumota

lapmut lumoutua

largo (adv.) largo (mus.)

largohápmi largomuoto (esim. saamen kielessä)

lasá ~ lassá kynnys (erit. kodan)

lasáhallat lisäillä; liioitella, *ii gánnet liikká lasáhallat* ei kannata sentään liioitella

lasáhus lisäys, lisä

lasáš lisuke, lisä

lasi (adv.) lisää

lasidit (R) lisätä

lasihahhti lisättävä

lasihahhti (mat.) yhteenlaskettava

lasihastit lisätä (ohimennen); *lasihasttii vel soames vuodjačoalttu dan suohkadii* ripautti vielä muutaman voinokareen siihen puuroon

lasiheapmi lisäys

lasiheapmi (mat.) yhteenlasku

lasihit lisätä, kartuttaa; korottaa, nostaa tarjousta (huutokaupassa)

laskadit saada kastumaan (läpimäräksi)

laskadit saada lisääntymään (kovasti), kartuttaa kovasti; *lea diimmázis laskadan bálkádietnasiiddis* on viime vuodesta kovasti kartuttanut palkkatulojaan

laskat kastua (läpimäräksi)

laskat lisääntyä, runsastua (kovasti), *hávga lea dáid jagiid laskan Deanu čázádagas* hauki on viime vuosina kovasti lisääntynyt Tenon vesistöissä; edetä (aineessa, esim. lämmöstä)

laskehallat joutua (sateen, kasteen) kastelemaksi, kastua (läpimäräksi sateessa, kasteessa)

laskehit päästää kastumaan (läpimäräksi)

lasket kastua (läpimäräksi); kastella (läpimäräksi)

lasmmihit luhistua, lysähtää, romahtaa (erit. lumen pinnasta); lysähtää polvilleen

lasmosii (adv.) luhistuksiin

lasmosis (adv.) luhistuksissa, lysähtäneenä

lassánannávccalaš lisääntymiskykyinen, sukukypsä

lassáneapmi lisääntyminen, lisäys

lassánit lisääntyä, tulla lisää, enetä; yleistyä, runsastua

lasseárvovearru lisäarvovero

lasseárvu lisäarvo

lasseávnnaš lisääaine

lassebušeahtta ~ lassebudgeahtta lisäbudjetti

lassečilgehus lisäselvitys

lassediehtu lisätieto
lassedoarjja tukilisä
lassedutkamuš lisätutkimus
lassemáksu lisämaksu
lasseoahppu ~ lasseskuvlejudmi lisäkoulutus
lasseoassi lisäosa
lassevearru lisävero
lassi lisä; *lassin* lisäksi, oheen, ohella
lassut (R) lisääntyä
lasta lehti; sanomalehti
lastadihkki ~ lastadivri lehtikirva
lastagállá (bot.) lehtikaali
lastagierdu seppäle (lehdistä koostuva)
lastaguossa lehtikuusi
lastaliedbmá ~ lastaliedbmi lehtilapa
lastamáhtu mittarimato
lastamáttá lehdenkanta
lastamuorra lehtipuu
lastaramádat lehdenriipomatuuli (syksyllä)
lastarássi (bot.) huopaohdake
lastariđđu lehdenriipomatuuli (syksyllä)
lastarievdni kaurahiutale; *lastarievdnesuohkat* kaurapuuro
lastaris'segihppu vasta, vihta
lastarissit (pl.) lehdekset, lehtikerput; *omardit lastarissiid* koota lehdeksiä, lehtikerppuja
lastaruonas lehtivihreä
lastasolgi lehtiruoti
lastavuovdi lehtimetsä; *láhta lastavuovdi* tuore lehtimetsä
lastái, lastás ~ lastii, lastes lehtevä; *lastás soahki* lehtevä koivu
lastet riipiä (lehtiä oksista), lehdestää; koota lehtikerppuja, *lastet šibihiidda* koota lehtikerppuja karjalle
lasttaš lehdykkä; pieni lehti, *sogiin leat juo lasttažat* koivut ovat jo hiirenkorvalla
lasttat lehdes, kerppo, lehtikerppo; *omardit lasttahiid* koota lehdeksiä
laššásmuvvat eheytyä; tervehtyä
laššis (-is) ehjä, eheä, rikkumaton; terve

laššit, laššidis eheä

laterála lateraali

latiinnagiella ~ láhtengiella latina

latiinnagillii ~ láhtengillii latinaksi

latnja huone; (sydämen) kammio; rako, väli; keino (jostakin selviytymiseksi), poispääsy; tuuli, mieliala, *lei heajos lanjas* oli huonolla tuulella

latnjaguoibmi huonetoveri

latnjalagaid (adv.) limittäin, lomittain

latnjalas (attr.) limittäinen, limittäin oleva

latnjalassii (adv.) limittäin

latnjalastit olla limittäin, limittyä (jonkin kanssa)

latnjaláigoheapmi huoneenvuokraus

latnjaláigu huoneenvuokra

latnjaliekkas huoneenlämpö; *galgá seailluhit latnjalieggasis* on säilytettävä huoneenlämmössä

latnjaovdagiehta poro, jolla on sekä otsahaarat (etukaitset) että silmähaarat (kilpisarvi)

latnjasárgu haarasarvi (porosta tai sen sarvista)

latnjasiykkis kaksoiskannus (koiralla)

latnjasii (adv.) nilelle (poronsarvista, pajunkuoresta)

latnjasis (adv.) nilellä (poronsarvista, pajunkuoresta)

latnjasit niloutua, kuoriutua (suikaleittain, liuskoittain), liuskoittua, suikaloitua

latnjat, ladnjes suorasyinen (puuaineksesta)

latnjat repeytyä (kerroksittain); kiskoa (kuorta, päreitä), kuoria (suikaleittain, liuskoittain), suikaloida, liuskoa, niloa

latnji nila, kuoren irtoavuus (pajulla tms.); nila-aika

lavdit kuoria (keittoa, maitoa; rasva keitosta, kerma maidosta)

lavdnjedeatta painoranka (turvekodassa)

lavdnjegeardi turvekerros

lavdnjegoahti turvekota

lavdnjet kattaa turpeilla (kota)

lavdnji turve

lavki iljanne (vidin alla oleva), liukas keli (jolloin ohuen lumen alla on sileä jää)

lavtta kytkin

lavttis löyhä, väljä (ei tiivis, tiukka)

lábástat purjeneula

lábmet loukata, vahingoittaa (ruumiinosaa)

ládda panos, patruuna; *láddabeassi* patruunapesä, *láddabis´su* ladattu pyssy

láddadit kypsyttää (marjoja, hedelmiä, ajatuksia); saada (marjat, hedelmät, ajatukset)

kypsymään

láddagasas (adv.) ladattuna, latingissa

láddagasas (adv.) valkamassa, maalle vedettynä

láddagassii (adv.) ladatuksi, latinkiin

láddagassii (adv.) valkamaan, maalle vedetyksi

láddanmuddu kypsyys

láddasii (adv.) ladatuksi, latinkiin

láddasis (adv.) ladattuna, latingissa

láddat kypsyä (marjoista, hedelmistä, ajatuksista)

láddedit valmistautua rantautumaan; ruveta rantauttamaan (venettä tms.)

láddekeahtes (adv.) lataamaton; *láddekeahtes bis´su* lataamaton ampuma-ase

láddelaš ~ láddi ~ láttán ~ lánnot ~ lánán lantalainen; suomalainen

ládden lataus, lataaminen

láddet ladata (panos, akku); panostaa

láddet rantautua (veneellä tms.); rantauttaa (vene tms.)

láddiluddat olla olevinaan suomalainen (saamelaisesta)

láddiluhttit suomalaistaa

láddiluvvat ruveta suomalaisten tavoille (saamelaisesta), suomalaistua

láddjehat niitospaikka, heinäpelto

láddjejeaddji niittäjä, niittomies

láddjen niitto, niittäminen, heinänteko

láddjenmašiidna niittokone

láddjet niittää

láddoš lammikko (pieni), lätäkkö

ládje (pp.) lailla, tavalla, tavoin, *dan ládje* sillä tavalla; näköinen, *soapmása ládje* jonkun kaltainen, näköinen; suunnilleen, *easkka ládje* äskettäin, *dearvan ládje* terveen tuntuinen

ládjeana(n) heinämaa; *min ládjeatnamat ledje doppe* meidän heinämaamme olivat siellä

ládjogahpir sarvilakki (vanhanmallinen naisenlakki)

ládju heinänteko; *lájut* (pl.) heinämaat, niityt (heinää kasvavat)

ládjudit ~ lájostallat tehdä heinää; *ihttáža rájes sáhttit lájostallagoahtit* huomisesta lähtien voidaan ryhtyä heinäntekoon

ládás, ládda/láđas täysi (kuusta); *ládda ~ láđas mánnu* täysi kuu

lád' dečáhput verkamusta, kiiltävän musta poro

lád' degákti verkatakki (lapintakki)

lád' degáma kurekenkä (nutukas, jossa on kurenauha ja verkkakoristeet)

lád' dehallat varustaa verkakaistaleilla (lapintakki, peski tms.)

lád' demuzet musiikki, mutsikki, kiiltäväkarvainen musta poro

lád' deruoksat, lád' derukses kirkkaanpunainen, veranpunainen

lád' det varustaa veralla, verkakaistaleilla (lapintakki, peski tms.)

lád' di verka

ládís lempeä, laupias

ládismeahttun tyly, ynseä

ládísvuohta lempeys, laupeus

láfobiegga leppeä tuuli, leuto tuuli

láfol keräkurmitsa

láfos (attr.) lauha, leuto; *láfos bieggá* leuto tuuli

láfú lauhahko, leudohko ilma

lágačuorvva (S) lainhuuto

lágafámolaš ~ láhkafámolaš lainvoimainen; *lágafámolaš mearrádus* lainvoimainen päätös

lágafápmu lain voima

lágaheapme, lágahis laitton; *lágahis mearrádus* laitton päätös

lágahuššat toimia laittomasti, uhmata lakia

lágajegolaš lainkuuliainen

lágalaš laillinen; tinkimätön, tiukka (lain noudattamisessa); ovela (lain hyväksikäytössä)

lágalašvuohta laillisuus

lágamán'neriekti (N) hovioikeus

lágamán'ni (N) tuomari (hovioikeuden)

-lágan kaltainen, -lainen, -mainen; *dálulágan ráhkadus* talon kaltainen rakennelma, talomainen rakennelma

lágastallat käräjöidä (silloin tällöin), käydä oikeutta (silloin tällöin)

lágastit käräjöidä, käydä oikeutta

lágavuostásaš lainvastainen; *lágavuostásaš mearrádus* lainvastainen päätös

lágádus laitos; toimeenpano, toimitus, *árbejuogu lágádus* perintöjaon toimeenpano; lähetys, toimitus; yllyke

lágádusdikšu ~ lágádusdikšun laitushoito

lágáš vertainen, kaltainen

lágášvuohta laatu

láger laakeri (tekn.)

láger laakeri; *lágermuorra* laakeripuu, *lágerlasta* laakerinlehti

lágga umpisuoli; letku

lággu molva (eräs turskalaji)

lági (part.) päinsä; *geavvat lági* käydä päinsä

lágideaddji järjestäjä, toimeenpanija

lágideapmi toimeenpano, laittaminen

lágidit laittaa; järjestää; lähettää, toimittaa (jonnekin)

lágut kupo, heinäkupo; *čohkket láguhiid* koota heinäkupoja

láhčamaččat (pl.) aviopuolisoiden appivanhemmat keskenään

láhčamastalit kutsua toisiaan *láža*:ksi, tyttären tai pojan appivanhemmiksi

láhčamaš (adv.) lapsensa appivanhemman kanssa

láhčamašguovttos mies tai nainen lapsensa appivanhemman kanssa

láhčašuvvat tulla sijatuksi (vuoteesta); soveltua sijattavaksi (vuoteesta)

láhčit sijata (vuode); valmistella (esim. toimenpidettä); levittää (liian laajaksi)

láhjáláš lahjakas

láhjás (adv.) lahjaksi; *oažžut (juoidá) láhjás* saada (jotakin) lahjaksi

láhji lahja (Jumalan); *Ipmil láhji* Jumalan lahja (yleensä ruoka), *Ipmil láhjiid ii oaččo bálkut* ruokaa ei saa heittää menemään

láhka laki; *lágas mearriduv´von* lakisääteinen

láhkaalmmái ~ láhkaolmmái lakimies

láhkaásaheapmi lainsäädäntö; *láhkaásahandoaibma* lainsäädäntötoimi

láhka báiki lainkohta

láhkadieda lakitiede, juridiikka

láhkadiehtti lakiasiantuntija, oikeusoppinut

-láhkai (pp.) lailla, tavalla, tavoin; *dan láhkai* sillä tavalla, *earálahkai* eri tavalla, *dearvan láhkai* melko terveenä, *giedahallanláhkai* käsiteltäväksi, *barganláhkai* tehtäväksi, *oaidninláhkai* nähtävillä

láhkalaš lakia koskeva, lainsäädännöllinen

láhramearráduſat (pl.) lainsäädäntö

láhkaohppa juridiikka, lainoppi

láhkaras lakritsa

láhkaráhkadeaddji lainlaatija

láhkarievdadus lainmuutos; *diesa galgá áinnas láhkarievdadus* tuohon on ehdottomasti saatava lainmuutos

láhkarihkku lainrikkoja, rikollinen

láhkarihkkun ~ **láhkarihkkumuš** ~ **lágarihkkun** lainrikkomus

láhkasuodji ~ **láhkasuodjalus** lainsuoja; *návddašit láhkasuoji* nauttia lainsuojaa

láhká ~ **láhka** suolalaukka, suolavesi

láhkán lakana; *molsut láhkániid* vaihtaa lakanat

láhkásaš kaltainen; *dan láhkásaš* sen kaltainen, siihen verrattava

láhkásašvuohta kaltaisuus

láhkežeamen (adv.) kaikki, koko porukka; *vulggiimet láhkežeamen heajaide* lähdimme porukalla häihin

láhki tapa, *dien lági mielde* siten, *johtileamos lági mielde* mitä pikimmin; asiantila, *geavvat lági* käydä päinsä

láhkka lakka (lakkaamiseen)

láhkkedit ~ **láhkket** kohennella (tulta, hiillosta); panna tuli hiipumaan; hytkytellä lasta polvellaan

láhkkelohkka vetoketju

láhkket kohentaa, pöyhiä (tulta, hiillosta); panna (tuli) hiipumaan, hiivuttaa (tulta, hiillosta, vähin erin); hytkytellä (lasta polven päällä)

láhkket lakata (lakalla)

láhkki ketju, kettinki; *láhkket* (pl.) kahleet, ketjut

láhkkodit taputtaa (jotakuta tai jotakin); *láhkkodii su oalggi* taputti häntä olkapäälle

láhkkostit taputtaa (jotakuta tai jotakin, vähän)

láhkku heinä (paakkuuntunut ja huonosti kuivunut)

láhkkuluvvat paakkuuntua (huonosti kuivunut heinä suovassa)

láhku laakio (tunturissa), laakea ylänkölaakso

láhkut läiskä (veden pintaa)

láhpa sarventyvi (josta sarvi kasvaa); kavennus (neuleessa)

láhpadit hukkailla, kadotella, kadottaa (usea esine tai usein); eksyä toisistaan, kadottaa toisensa, *soai láhpadeigga duoddaris* he (kaksi) harhautuivat toisistaan tunturissa

láhpahallat eksyä toisistaan, kadottaa toinen toisensa, kadottaa yhteys toisiinsa
láhpas kadonnut poro; *boazogeahččit ledje láhppasiid ozus* poropaimenet olivat kadonneiden porojen haussa
láhpasboazu kadonnut poro
láhpehit kadottaa (näkyvistään)
láhpeladas nilkkanivel
láhpesuorsá lapasorsa
láhpi lapa (jalan, haravan tms.)
láhpihit panna hukkaamaan; kadottaa (näkyvistään), *láhpihit čalmmis* kadottaa näkyvistään
láhppagasas (adv.) kadoksissa
láhppagassii (adv.) kadoksiin
láhppasat (pl.) hukkaporot
láhppasii (adv.) ~ **láhpposis** (adv.) kadoksiin, hukkaan
láhppasis (adv.) ~ **láhpposis** (adv.) kadoksissa, hukassa
láhppat (adv.) ohi, ohitse
láhppálas tavaroitaan hukkaileva; *láhppálas dinga* tavaroitaan hukkaileva kaveri
láhppin kadottaminen, hukkaaminen
láhppin kuviolanka (lankavyössä); *láhppinboagán* lankavyö (kirjottu)
láhppit hukata, kadottaa, menettää; pudottaa, luoda, *láhppit čorvviid* pudottaa sarvensa (poroista), *láhppit ulluid* luoda villansa (lampaista); kaventaa (neulottaessa; sukkaa, lapasta)
láhppit kirjoa (lankavyötä)
láhppo lappu
láhppodit kadota (yksi toisensa jälkeen; useamman kerran)
láhppohit hukata, päästää katoamaan
láhppot hukkaa, kadota; eksyä; lähteä (villasta), pudota (sarvista)
láhppu suonirihma (lyhyt, paksuhko)
láhtospálfu haarapääsky
láhtostallat tehdä latuja (sinne tänne)
láhtta ele, elje; viittoma
láhttadit elehtiä; käyttäytyä
láhttagiella elekieli; viittomakieli
láhttaí, láhttas elehtivä, ilveilevä; *láhttas bártnáš* ilveilevä pikkupoika
láhttedit käyttäytyä erikoisesti
láhttefiel'lu lattialankku

láhtteniski lattianniska

láhttenvuohki käytös, käyttäytyminen

láhtterátnu matto

láhttestit lausahtaa, virkkaa, todeta

láhttet elehtiä; käyttäytyä; menetellä, toimia; höläyttää, töksäyttää

láhtteviidodat lattiapinta-ala

láhtti lattia, permanto

láhttu latu

láhtu lato

láhtuladdat ladoskella

láhtut latoa

láibbastat leivonnainen

láibbastit leipoa (nopeasti)

láibbodit leivoskella

láibbohat leipomo

láibbuhit leivottaa

láibebargu ansiotyö

láibebihtá leipäpala

láibebor'ri leipäporo

láibefiel'lu leipälapio

láibegoardi leivänpaahdin

láibemil'lo leivälle perso henkilö ("leipämylly")

láibeniibi leipäveitsi

láiberavda leivänkannikka

láibestámpa taikinatiinu

láibevajahas leipäviipale

láibi leipä

láibmadas vinossa, kallellaan oleva esine

láibmat, láibmadis vinossa, kallellaan oleva

láibmat painua (pohjaa myöten; verkosta)

láibu leipoja, leipuri

láibunbulvarat (pl.) leivinjauhe

láibunuvdna leivinuuni

láibut leipoa

láiddas laitis, helposti talutettava (porosta)

láiddoheapme, láiddohis vaikeasti talutettava (porosta); *dát lea duodaidge láiddohis boazu*
tämä on todella vaikeasti talutettava poro

láiddon laidun

láiddot täysin laitis, helposti talutettava poro

láidedit talutella; johdatella, johtaa (usein tai useita)

láidehallat olla talutettavissa; joutua (jonkun) taluttamaksi

láidehus johdanto; johdatus

láidejeaddji taluttaja (erit. raidossa)

láidestanheargi laitistushärkä (talutettava porohärkä, jota tokka seuraa)

láidesteaddji laitistaja (porotokan), juontaja

láidestit laitistaa (porotokkaa), johdattaa (porotokkaa) laitistamalla; taluttaa

láidet taluttaa; johdattaa, johtaa

láidi laita (veneen laitalauta)

láidu vesitie, laivaväylä, meritie

láigeboagán lankavyö

láigenoddu ~ láigeoaivvahat lankakerä

láigi villalanka

láigoaddi vuokranantaja

láigodálolaš (hist.) torppari; *láigodálolaččat ja eará geafit* torpparit ja muu köyhälistö

láigodienas vuokratulo

láigohallat vuokrailla; yrittää vuokrata

láigohit vuokrata

láigolaš vuokralainen

láigolatnja vuokrahuone

láigosoahpamuš vuokrasopimus

láigosoalddát palkkasoturi

láigovisti vuokra-asunto

láigu vuokra; *láiggu ovddas* vuokraa vastaan

láigudit (R) vuokrata

láiká ~ láikkan laiskuri; *dien láikká gal ii gánnet váldit reangan* tuota laiskuria ei kyllä
kannata ottaa rengiksi

láiki, láikkes laiska

láikivuohta ~ láikodat laiskuus

láikkadákti kinttuluu (porolla, hevosella tms.)

láikkáguorbmi laiskankuorma (liian iso kuorma kuljetettavaksi)

láikkášit (soapmása) pitää (jotakuta) kovin laiskana

láikkohallat ~ láikkástallat ~ láikošit laiskotella

láikudit laiskistaa

láikut laiskistua

láimmas painuma (verkossa tai sen osassa pohjaan tarttumisen seurauksena)

láinnas lainas (nutukkaan sivusauma iltin alareunassa)

láiraeana(n) ~ láireeana(n) savimaa

láiralihti ~ láirelihti saviastia

láirá ~ láiri savi

láirái, láirás savinen; *láirás eanavuodu* savinen maaperä

láiret saveta, päällystää savella

láirráhuvvat ~ láirrehuvvat savettua, saveutua

láitálas moittivainen

láitámuš moite; moittiminen, moitittava

láitemeahttun moitteeton; hyvämaineinen, nuhteeton

láitit moittia

láitta liiste (ahkion)

láittaloahkku liisteentaivutuspuu (ahkion liisteitä varten)

láittan ~ láittán ~ láittár moittija, motkottaja

láittas (-is) ikävystyttävä, pitkäveteinen, yksitoikkoinen; *láittasis bargu* ikävystyttävä työ

láittastuvvat ikävystyä, pitkästyä

láittasvuohta pitkäveteisyys, ikävyys

láittašit moitiskella

láittehahti moitittava, arveluttava

láittus moite; *oaččui bálkán láitosiid* sai palkakseen moitteita

láivi, láivves laiha (juomasta), *láivves káffe* laiha kahvi; vaimea (mielipiteestä tms.); heikko (tuulesta)

láivudit laimentaa (juomaa tms.); vaimentaa (saarnaa, mielipidettä); heikentää (tuulta)

láivut laimeta, laimentua (juomasta, saarnasta); vaimeta, vaimentua (mielipiteestä tms.); heiketä, heikentyä (tuulesta)

láivvesmielki rasvaton maito

láivvesrávdnji heikkovirta (sähkön)

lákca kerma

lákagáhkku täytekakku, kermakakku

lákajiekŋa jäätelö

lákcalihti kerma-astia, kermakko

lákcamielki viili

lákcasokta kermavaahto

lákcaí, lákcás ~ lákcii, lákces kermainen (viilistä)

lákcut kermoittua

lákči halkio, halkein (vaatteessa)

lákčut (adv.) vyöttämättömänä, löysänä, repsottaen (päällä olevasta vaatteesta)

láktađit kostuttaa (kosteaksi)

láktať kostua (kosteaksi)

láktoť kohollaan oleva lattia (karsinassa, pilttuussa)

lálašit hautoa (linnuista); hyväillä (erit. rintoja)

lállašuvvat hautua (munista)

lál'lahit tuutia

lállit hautoa (linnuista); lellä, lellitellä (lasta)

lámas (adv.) ~ **lápmaalassii** (adv.) raajarikoksi; *roasmohuvvat biilabárttis lámas*

loukkaantua auto-onnettomuudessa raajarikoksi

lámas ummehtunut, myrtynyt, pahentunut (nylkemättömänä seiseen teuraan lihasta)

lámastuvvat ummehtua, myrtyä (nylkemättömänä seiseen teuraan lihasta)

lámborat (pl.) kampeet

lámeáigi sulkasadon aika (linnuilla)

lámis, lámes liikuntavammainen, raajarikkoinen, rampa; *lámes olmmoš* invalidi, raajarikko

lámisvuohta invaliditeetti, vammaisuus, liikuntavammaisuus

lám pá lamppu; *lám páčuovga* lampunvalo

lám pu (R) lamppu

lám sku mustan- tai valkoisenkirjava poro (mustia täpliä valkoisessa karvoituksessa)

lám as ummehtunut (nylkemättömänä olleen teuraan lihasta)

lám astallat virua, lojua (jossakin)

lám astuvvat ummehtua (nylkemättömänä olleen teuraan lihasta)

lám et pinota, kasata

lám jadit halkoa (syytä myöten, säleitä tms.), halkoa säljä (puusta)

lám jas koivikko, vesakko (nuorta koivua kasvava), viita

lánjastuvvat vesoittua (nuoria koivuja kasvavaksi)

lánjodit vesoittua (nuoria koivuja kasvavaksi, vähitellen)

lánsttar kalvo (silmään muodostunut); ohut pilvipeite (joka hieman himmentää aurinkoa)

lánsttarduvvat ruveta tuntemaan heikotusta (esim. huonon ilman vuoksi); peittyä kalvoon (esim. silmistä)

lánto (S) lanttu; *bealddus šadde lánttot ja návrasat* pellossa kasvoi lanttua ja naurista

lán̄gat mennä lakoon

lán̄get kaataa maahan pitkälleen; kaataa lakoon

lán̄kadahkes hidasteleva (erit. ajokkaasta), viipyilevä

lán̄kadit (gosa nu) jäädä vitkastelemaan, aikailemaan (johonkin); haikailla, taivastella

lán̄ko ~ **plán̄ko** lankku; *lán̄kosahá* lankkusaha

lápmašuvvat loukkaantua, rampautua, invalidisoitua

láp̄mi sulkasato; *láp̄meáigi* sulkasadon aika, *láp̄meloddi* sulkasadon takia lentokyvytön lintu)

láp̄mudit haavoittaa (siipeen, lintua)

láp̄mut tulla lentokyvyttömäksi (sulkasadon takia); haavoittua (siipeen, linnusta); ruveta kävelemään vaivalloisesti

láp̄paskas ~ **láp̄paskat** karitsannahka

láp̄pezas täytöstasia (jonka täytyttyä esim. marjat siirretään isompaan astiaan)

láp̄pezastit käyttää (liian pientä) täytöstastia; aikailla, vitkastella (työnteossa)

láp̄pis karitsa, vuona

lár̄bma melu

lár̄bmadit meluta

lár̄da laardi, silava

lásis silokallio

laskáš gč. **fástoláskáš**

láskejaš laskiainen; *láskejašvahkku* laskiaisviikko

laskko- lappeellaan, syrjin oleva (syrjä johonkin päin käännettynä, litteästä esineestä; vaakasuora

laskkoáksil vaaka-akseli

laskkogurgadas vaakarivi

laskkonjuolgat, laskkonjulges vaakasuora

laskut (adv.) lappeellaan, lappeelleen, syrjin, vaakasuoraan

lássa lukko

lássa ~ **glássa** ~ **láse** lasi; juomalasi; ikkuna
lássadoarvi ~ **glássadoarvi** ~ **lasedoarvi** lasillinen
lássafiber ~ **glássafiber** ~ **lasefiber** lasikuitu
lássagárbma ~ **glássagárbma** ~ **lasegárbma** ikkunanpuite
lássalávdi ~ **glássalávdi** ~ **laselávdi** ikkunalauta
lássaliidni ~ **glássaliidni** ~ **lasealiidni** ikkunaverho
lássaluŋka ~ **glássaluŋka** ~ **lasealuŋka** ikkunaluukku
lássamoallu ~ **glássamoallu** ~ **laseamoallu** lasinsiru
lássaráigge (adv.) ~ **glássaráigge** (adv.) ~ **laseráigge** (adv.) ikkunasta (sisään tai ulos)
lássaruvtto ~ **glássaruvtto** ~ **laseruvtto** ikkunaruutu
lássaul’lu ~ **glássaul’lu** ~ **laseul’lu** lasivilla
lás’sái, lás’sás kallioinen (jossa on paljon silokalliota); *johgáddi lea diekko viehka lás’sái*
 joenrannalla on sillä kohtaa aika paljon silokalliota
lás’sehallat joutua lukkojen taakse
lás’set lukita; jäädä jään alle (laitumesta)
lásta lasti, kuorma
lástet lastata, kuormata; *lásten* lastaus, kuormaus
lásti lautanen (puinen); hyvin matala vene tai ahkio
lásttidit panetella
lášmadit (adv.) reippaasti, ripeästi
lášmat, lášmadis/lášmes ketterä, vikkelä, *lášmat dego buoidda* ketterä kuin kärppä; norja,
 notkea, taipuisa; reipas, ripeä, riuska
lášmatvuohta notkeus; reippaus, ripeys
lášmmodahttalit verrytellä
lášmmodahttit norjistaa, notkistaa (notkeammaksi)
lášmmodanhárjehus notkeusharjoitus
lášmmodit norjistaa, norjeta, notkistaa, vertyä; tulla ketterämmäksi
lášmmohallat voimistella; *lášmmohallan* voimistelu
lášmmohal’li voimistelija
lášmmut ~ **lášmmot** reipas, ripeä ihminen; *lea oalle lášmmut, easkka álggii bargui ja dál juo gearggai* on tosi ripeä ihminen, vasta ryhtyi työhön ja nyt jo kerkisi
látna latomus, läjä, pino, kasa, pinkka; *lánaid mielde* kasapäin, tukuttaen
látnalassii (adv.) pinossa, pinoon; *barddii fielluid látnalassii* pinosi laudat pinoon
látnjabeara siloittamaton päre

látñjasit haljeta (syytä myöten suoraan), sälöytyä
látñjat halkaista säleeksi, sälöksi, syytä myöten (puuta, kuivattua jännettä)
látñjá koivu (nuori)
látñjut vesoittua (nuoria koivuja kasvavaksi)
láтта- kypsä (hedelmästä, marjasta); *láttaluomi* kypsä hilla, kypsä lakka
láttadit kypsyä vähitellen (marjoista, ajatuksista jne.)
láttagahttit (R) poimia hilloja
láttakeahtes (attr.) kypsyvätön; *láttakeahtes duodji* raakile (työstä)
láttas, ládda kypsä (hedelmästä, marjasta, ajatuksesta tms.)
láttasadji maihinnousupaikka, valkama
láttasvuohta kypsyys (marjan, ajatuksen tms.)
láttat hilla, lakka, suomurain (kypsä); *galgá čoaaggit aivve láttahiid, ii čurohiid* on poimittava pelkästään kypsiä hilloja, ei raakileita
láttat maihinnousupaikka
láttáiduvvat ruveta suomalaisten tavoille, suomalaistua (saamelaisista)
láttán gč. **láddelaš**
láttástallat leikkiä suomalaista
látteákšu suomalaiskirves
láttebárdni suomalaispoika
láttedállu suomalaistalo
láttegapir suomalaislakki (esim. karvalakki)
láttegáma suomalaiskenkä
látteguovssat närhi
látterivgu suomalaisnainen, "lannanriuku"
láttihiit kypsyä (lyhyessä ajassa, marjoista)
láttiiduhhtit suomalaistaa
láttonáhkkesoadji lampisiippa
láttu lampi; lammikko, lätäkkö
lávadat kaavio
lává laava
lávár mörkö (lasten pelottelemiseksi)
láváráddjá mörkö, mörökölli; *leat láváráddjá guossis* kiukutella, tuittuilla (lapsista), mököttää, murjottaa

lávccaheapme, lávccahis vähäkermainen (viilistä); kermaton (erit. viilistä), *lávccahis*

loahppi kermaton viili

lávččil (adv.) halkiolla, halkiollinen (jostakin kohtaa)

lávččo- roikkuva, vyöttämätön (vaatteesta)

lávda (adv.) hajallaan, hajalleen, laajalla alueella, laajalti

lávdadit antaa levitä (laajalle), saada leviämään (laajalle), levittää (laajalle); hajauttaa (laajalle); hajasijoittaa (esim. hallintoa)

lávdanviidodat levikki, levinneisyys

lávdaoahpahus hajautettu opetus

lávdat laajeta, laajentua, levitä (laajalle, laajemmalle); levittäytyä (laajemmalle), hajaantua, hajautua (laajalle)

lávddáš laikku, pilkku (poron kyljessä)

lávdealmmái ~ lávdeolmmái lautamies

lávdečuovga parrasvalo

lávdedáidda näyttämötaide

lávdegoddi lautakunta

lávdelágideapmi lavastus

lávdi lauta (esim. ikkunalauta); näyttämö; laude, *lávddit* (pl.) lauteet

lávdokárta levinneisyyskartta

lávdu levinneisyys, levikki

lávén muotoilu

lávét vadelma

lávét muotoilla, muovailla, muovata

lávét olla tapana, tavata, ruukata; *mun lávejin johtit nuorabun doppe* minulla oli tapana kulkea nuorempana siellä

lávėžat (pl.) serkukset; ystävykset; *soai leaba guhkálaš lávėžat* he (kaksi) ovat pitkäaikaisia ystävyksiä

lávga (adv.) tiiviisti, tiukkaan, tiuhaan

lávgalagaid (adv.) lähekkäin, tiiviisti

lávgalas (attr.) lähekkäin (jonkin kanssa), tiiviisti oleva

lávga, lávges tiivis, tiukka, tiuha

lávga sopia yhteen (tiiviisti), asettua paikoilleen (tiiviisti); sovittaa yhteen (tiiviisti), panna paikoilleen (tiiviisti); sovittaa paikoilleen

lávga lauantaina syntyneen lehmän nimitys; myös lehmän nimenä *Lávga*

lávgaheapme, lávggahis hatara, joka ei asetu paikoilleen tiiviisti (esim. lauta lautalattiassa)

lávggastat lehdykkä (koruissa)

lávggehit lokahtaa paikoilleen

lávvgodit kylvetellä; kylpeä, ottaa kylpy

lávggohat kylpylä

lávggus sovite, tiiviste

lávgil (-is) jonka voi helposti panna tiiviisti, tiukkaan, tiuhaan

lávgotatnja kylpyhuone

lávgolihhti kylpyamme

lávgosihkaldat kylpypyyhe

lávgu kylpy

lávgut kylvettää; *lávgut iežas* kylpeä

lávka laukku, reppu

lávkaruošša (hist.) laukkukauppias, laukkuryssä

lávkáí, lávkás pitkiä askelia ottava; pitkäpistoinen (ompelukoneesta)

lávket astua, ottaa askel

lávki askel; pisto (ommeltaessa)

lávki sipuli, laukka, ruohosipuli; *lávkkiin* sipulin kera

lávkkis kirppu

lávkkodit astella (joutuisasti), harppoa; *lávkkodii bálggesráigge* asteli joutuisasti polkua pitkin

lávkkon pitkiä askelia ottava henkilö, harppoja

lávkut astella (rivakasti)

lávlat murtua (kohollaan olevasta hangesta, komojäästä)

lávlaí, lávlás nukkainen; *lávlás ul'lobáidi* nukkainen villapaita

lávlestallat lauleskella, rallatella

lávlestit alkaa laulaa (äkkiä); laulaa lurauttaa

lávlet alkaa laulaa; laulaa vähän

lávli nukka (kankaassa, puun pinnassa)

lávliuvvat nukkaantua

lávlla laulu; *lávllagirji* laulukirja

lávlleheapme, lávllehis nukaton, nukkaamaton; vähänukkainen, *lávllehis liidni* vähänukkainen kangas

lávllodit lauleskella

lávllon laulelija, laulaja

lávlolas laulavainen, taitava tai innokas laulamaan; *áhkkorohkkán lei hui lávlolas*
mummovainajani oli hyvin innokas laulamaan

lávlorásttis laulurastas

lávlu laulaja

lávlu (-s) laulavainen, taitava tai innokas laulamaan

lávlu (R) laulu

lávluun laulaminen, laulanta; *lávlungoarra* laulukuoro, *lávluŋjietna* lauluääni

lávlu laulaa

lávlu nukkaantua

lávostallat laavostella, oleilla laavussa, pitää laavua

lávra lauri, Laurin päivä

lávrrasvahkku laurinviikko (elokuun alkupuolella)

lávttadas kostuke

lávttadat kostea sää

lávttas, lákta kostea

lávttas kosteus (esim. vaatteissa oleva)

lávttasvuohta kosteus

lávttašit (juoidá) pitää (jotakin) kovin kosteana

lávttihit kostua (äkkiä, vähän)

lávva (S) kaava (kaavoituksessa)

lávva kuosi, malli, muoto; muoti

lávvardat lauantai; *lávvardaga* lauantaina, *lávvardagaid* lauantaisin, *lávvardahkii*
lauantaiksi, lauantaihin mennessä

lávvet (S) kaavoittaa

lávvet pystyttää laavu (ja ruveta asumaan siinä), leiriytyä (pystyttämällä laavu)

lávvi ystävä; serkku

lávvoealli puolilaavu

lávvogahti kartiokota

lávvomuurra ruode (laavun)

lávvoriggi laavunkehikko (pystyssä oleva)

lávoválddahat ruode (yksi kolmesta valtaruoteesta laavussa)

lávvu laavu, umpilaavu

lávžadallat opettaa (poroja) hihnaan, hihnaporoksi; panna (poroja) hihnaan

lávžádit opettaa (poro) hihnaan, hihnaporoksi; panna (poro) hihnaan

lávžálagaid (adv.) hihnakkain (poroista, jotka ovat hihnasta kiinni toisistaan)

lávžálas (attr.) samassa hihnassa kiinni oleva

lávžeballalas hihnaapelkäävä (porosta)

lávžebealle vasen puoli (ajoporolla)

lávžegeassin köyden veto

lávžegihppu hihnakimppu; *áhčeseani ~ stálu lávžegihppu* tuulenpesä

lávžegul'il (-is) tottelevainen (ajoporosta)

lávžegulolaš tottelevainen (porosta), hihnaa herkästi totteleva (ajoporosta)

lávženalca hihnanpätkä

lávžeroahkki hihnakoukku

lávžeruhtadahkes hihnavauhko (joka lieassa pidettäessä säntäilee; porosta)

lávžespižá nahkaruoska

lávži hihna

lávžžámuorji (bot.) lillukka

lávžžástit käyttää hihnaa

lávžžu ~ lávžá paarma

láža anoppi tai appi suhteessa vävyn tai miniän vanhempain, vävyn tai miniän vanhempi; vävyn tai miniän vanhemman sisko tai veli; veljen tai siskon puolison sisko tai veli, käly, lanko

leabastit liehua, hulmuta; hoidella (jossakin)

leabát (pl.) kova vauhti; *leabáiguin* kovaa vauhtia, *girdidihii leabáiguin davásguvlui* kaahasi kovaa vauhtia pohjoiseen päin

leabba (adv.) auki, avattuna, levällään, levitettynä

leabbadas levällään oleva esine

leabbagasas (adv.) levällään (väliaikaisesti)

leabbagassii (adv.) levälleen (väliaikaisesti)

leabbanit aueta (laajalle), laajeta, laajentua (laajemmaksi), levitä (levälleen)

leabbasaddat lepattaa (purje tms.)

leabbasit levitä (johonkin, yhtäkkiä)

leabbat, lebbes levällään oleva

leabbát olla levällään, levitä, ulottua (laajalle); maata rötköttää, *lei láhttis leabbámin, go čákŋalin sisa* maata rötkötti lattialla, kun astuin sisään

leabbun levittelemine, levittely; taitto (kirjan tms.)

leabbut (adv.) levällään, levälleen

leabbut levitellä; taittaa (kirjaa tms.)

leabuheamet (adv.) levottomasti, rauhattomasti

leabuheapme, leabuhis levoton, rauhaton

leabuhisvuohta levottomuus, rauhattomuus

leabuhuddat olla levoton, hermoilla

leabuhuvvat tulla levottomaksi

leadji läjä, kasa

leadbma vetolaatikko, lokero (arkussa, rasiassa)

leadbmaluvvat lokeroitua

leagástat laakso (pieni); *leagástahkii* hieman notkollaan (maastosta)

leagáš laakso (pieni)

leagga varsi (sukan, saappaan, piipun tms.); lahje (housujen)

leaggasit jäädä, tarttua (erit. muuten kuin suustaan koukkuun, kalasta)

leaggái, leaggás lenko, notkollaan oleva (esineestä); jalkava (suksesta, jalaksesta tms.)

leaggán notkoselkä (eläimestä tai ihmisestä)

leaggát olla notkollaan (esineestä); olla notkoselkäinen

leaggečielgi notkoselkä

leaggi notko, notkelma; notkollaan oleva esine; jalkavuus (suksen, jalaksen tms.)

leaggut koukata (erit. kaloja pelkällä siimaan kiinnitetyllä koukulla ilman varsinaista viehettä)

leagil (adv.) notkollaan (maastosta)

leahcat naksua (poron koparista); sähistä

leahkastat aukaisu; aukeama (lehden, kirjan); ovenrako (kun ovi ei ole vielä aivan auki); kansi (piirongin)

leahkasteapmi avaus, avaaminen

leahkastit aukaista, avata (esim. ovi, kirja, veräjä)

leahkejiehkki laaksojäättikkö

leahkemeahttun olematon

leahki laakso, jokilaakso; *deanuleahki* tenonlaakso

leahkin oleminen, olo; *olmmožin leahkin ii leat álo nu álki* ihmisenä oleminen ei ole aina niin helppoa

leahkit olla; *leahkitgo vai iigo leahkit?* ollako vai eikö olla?

leahkkasit aueta (ovesta, joesta tms.)

leahkkái, leahkkás laaksoinen; *diet lea leahkkás guovllu* sielläpäin on paljon laaksoja
leahkkevaš oleva, olevainen
leahkkun avaaminen, availeminen, aukominen (oven, kirjan, veräjän tms.)
leahkkut aukoa, availla
leahppi läppä; rintaläppä (vaatekappale)
leahpu lepo, rauha; *vuoiŋgadehkos leabus!* lepäilköön rauhassa! (vainajasta)
leahttofál'li tuulihaukka
leahttomearri (N) nopeusrajoitus
leahttopálfu tervapääsky
leahttu vauhti; *issoras leahtuin* hurjaa vauhtia
leaibat sivellä lepänkuoruuhteella, värjätä lepänkuoruuhteella
leaibeálus lepänkuorineste
leaibeloddi leppälintu
leaibevuovdi lepikko
leaibi leppä
leaibmašuvvat rosoilla (metallista)
leaibmi roso (metallissa)
leaibmut rosoilla (metallista)
leaicái, leaicás ruoalla mässäilevä; mahtaileva
leaicideapmi mässäily
leaicidit mässäillä (ruoalla); ylvästellä, mahtailla (esim. saavutuksillaan)
leaika leikki; *lei leaika guhkin* oli leikki kaukana
leaikaášši leikin asia; *diet ii leat mihkkige leaikaáššiid* tuo ei ole mikään leikin asia
leaikadovdi huumorintajuinen ihminen; *sulágan leaikadovdiin lea álki ovtastallat* hänen kaltaisena huumorintajuisen ihmisen kanssa on helppo olla yhdessä
leaikavuodas (adv.) leikillään; *dadjen dien leaikavuodas* sanoin tuon leikilläni
leaikái, leikás ~ leikii, leikes leikkisä; *mu áhkku lea ainge viehka leaikái* mummoni on yhä aika leikkisä
leaikásit kaatua (esim. kahvi kupista), valahtaa (nesteestä)
leikkal (adv.) hevillä, hevin, vähällä, leikillä; *son ii leikkal vuollán* hän ei hevillä anna periksi
leikkas (adv.) leikilläni, leikilläsi, leikillään jne.; *árvalin suinna leikkas* arvelin hänelle leikilläni

leaikkastallat ~ leaikkastit laskea leikkiä, pilailla, vitsailla; leikitellä, *ii leat mihkkige*

leaikkastallanskihþáriid ei ole mikään leikittelykaveri

leaikkasteapmi leikinlasku

leaikkuhit kaadattaa (erit. kahvia)

leaikkus harkko (valettu, esim. kultaa)

leaikut kaadella (esim. kahvia), kaataa (nestettä), valaa, valella (nestettä, usean kerran tai jatkuvasti); sataa rankasti, *gal dat juo leaiku!* kylläpäs sataa rankasti!; valaa (useita esineitä)

leaila kehlo, nassakka, leili (pieni)

leaimmil (adv.) rosoinen, rosoisena (metallista)

leaipu säle; *leipput* (pl.) ritilä, säleikkö

leaira leiri

leaira vuota, vuotana hka

leakkagit painua notkolle, taipua notkolle

leakkastit koukata, nykäistä (erit. kala pelkästään siimaan kiinnitetyllä koukulla)

leakkas, leagge- lenko, notkollaan oleva; jalkava (suksesta)

leakkil (adv.) lenkona, notkollaan

leaksu läksy

leakši ~ leakšá soinen laajahko laakso tunturissa; neva

leaktomihttár nopeusmittari

leaktoráddjehus ~ leaktorádjí nopeusrajoitus

leaktu vauhti, nopeus; *leavttuid* vauhdilla, *leavttu buoridit* parantaa vauhtia

leamaš on ollut

leambat, leambadis lempeä, hyväluontoinen

leamsi lököttävä, roikkuva vaatekappale; lökäpöksy (ihmisestä)

leamssas, leamse- lököttävä, roikkuva (vaatteista)

leamssihit istahtaa johonkin lököttävissä, roikkuvissa vaatteissa

leamssil (adv.) lököttäen, lököttävä (vaatteista)

leamsut mennä jonnekin lökäpöksynä

leanadáiddár läänintaiteilija

leanaráđ´dehus (S) lääninhallitus

leanariekti lääninoikeus

leanaskuvlejeaddji lääninkouluttaja

leanddašit kiittää (vauhdilla johonkin), ajella paikasta toiseen; käväistä (nopeasti jossakin)

leanastivra lääninhallitus

leanddašit kiittää (vauhtia johonkin), ajella (paikasta toiseen); käväistä (nopeasti jossakin)

leandit ajella paikasta toiseen; kiittää

leansmán'ni nimismies; vallesmanni, *leansmanrohki* vallesmannivainaa

leanzát sojottaa (sivusuuntaan); olla jossakin jässikkänä, jänttäränä, juntturana

leanzi (sivusuuntaan) sojottava esine; hajasarvinen poro; jässikkä, jänttärä, junttura (ihmisestä)

leanzut (adv.) sojollaan (sivusuuntaan, tilapäisesti)

leanzzagit mennä (sivusuuntaan) sojolleen

leanzzas, leanze- sivusuuntaan sojottava; jässikkämäinen, jänttärämäinen, juntturamainen

leanzzil (adv.) sivusuuntaan sojolleen kasvaneena

leangga länki; *leanggat* (pl.) länget, valjaat

leangadit panna länkiin, valjastaa; *leangadit hearggi* valjastaa ajoporo

leangajuolggat länkisäärinen

leangajuolgi länkisääri

leangu valjakko

leapma luhti (aitan); parvi (esim. kirkossa)

leapmaáiti luhtiaitta

leappagit mennä levälleen

leappas, leabba laakea (astiasta)

leappehit levähtää (levälleen); tuisahtaa (levälleen)

leappo- levällään oleva

leappočiehka (geom.) tylppä kulma

leappogiedat avokätinen

leappu ~ leppo lempo (lievä kirosana); *hei leappu, go in fuobmán!* voi lempo sentään, kun en huomannut!

leappuhit levitellä (käsiään)

leaska leski

leaskaalmmái ~ leaskaolmmái leskimies

leaskalohku (mat.) pariton luku

leaskanisu leskivaimo

leasmerássi suopursu (josta on tehty reumahaudetta)

leasmi reumatismi (joskus myös kihti)

leassat maata rötköttää

leastu pohjallinen (kengän)

leaškit lätistä

leaškkas lätinä

leat ~ **leahkit** olla

leatna lääni

leatnjat luhistua, lyyhistyä

leatnjásit hajota, levitä

leatnjut pyrkiä makuulle (taakkaporosta)

leavdnit kaataa (jauhoja, lunta johonkin)

leavdnut sataa (vähän lunta); leijua (lumesta)

leavga lippu; *leavgga atnit* liputtaa, *leavgga rohttet* vetää lippu salkoon, liputtaa

leavgadoallan ~ **leavgaatnin** liputus; *ihttin lea leavgadoallanbeaivi* huomenna on liputuspäivä

leavgastággu lippusalko, lipputanko

leavggehit lehahtaa, tuoksahtaa (tuoksusta), lemahtaa (pahasta hajusta)

leavgit tuoksua, tuoksuta, lehahtaa (hajusta); levitä, kantautua (ilmassa; hajusta, höyrystä tms.)

leavihit levitä, laajeta, laajentua (äkkiä); levittäytyä, levitä (äkkiä); hajota, särkyä (äkkiä)

leavkit löyhkätä, haista

leavssus mahapaita, rasva pötsin ja verkkomahan ympärillä (tav. pl.: *leksosat*)

leavttuid (adv.) vauhdilla, kovaa vauhtia; *gird dihii leavttuid geaidnoráigge davásguvlui* kaahaili kovaa vauhtia maantietä pitkin pohjoiseen päin

leav´vanit singahtaa, heilahtaa (ilmassa)

leavvanšattalmas etäispesäke (erit. syövän)

leavvanviidodat levikki, levinneisyys

leavvat levitä, laajeta, laajentua; levittäytyä; edetä (aineessa); hajota, särkyä

leavvedolgi onnensulka (korpilla); *sus lea leavvedolgi bađas* hän on onnen poika/tyttö

leavvi, leaves löyhä, heikko, helposti särkyvä; leväperäinen, piittaamaton

leavvudit löyhentää, saada löyhenemään; heikentää

leavvut löyhetä, heiketä; tulla leväperäiseksi

lebbet levittää, aukaista levälleen

lebolaš (R) levollinen, rauhallinen

ledjon leijona; *Ledjon* Jalopeura (eläinradan merkki)

ledget välähtää (pilven takaa, auringosta)

legget notkistaa (selkäänsä)

legitimašuvdna henkilöllisyystodistus

legitimeret legitimoida

leháhit ~ lehehit sadatella, kirotta

lehkodit aukoa (esim. ovia); *lehkodii ja beaškkuhii uvssaid* aukoi ja paukutteli ovia

leibet sivellä, värjätä lepänkuoriuutteella; parkita (nahkaa) lepänkuorella

leibor leipäporo

leiken kaato, kaataminen (nesteen); valaminen, valu (rakennuksen pohjan)

leikenruovdi valurauta

leikestit lorauttaa, lirauttaa (esim. kahvia)

leiket kaataa kerran (esim. kahvia); kuivata (suo, lampi laskemalla vesi pois); valaa (harkko muottiin); valaa (rakennuksen pohja)

leikkodit kaadella (nestettä)

leikkohat valimo; kaatopaikka

leikošit pilailla, vitsailla; leikitellä

leiret parkita (vuotaa)

leivvoš leivonen, leivo, kiuru

leivvošfál'li nuolihaukka

leksosat (pl.) mahapaita (märehtijällä)

lekšuvdna oppitunti

lektor lehtori

lektoráhtta ~ lektoráhta lehtoraatti

lenge länki; *lenget* (pl.) länget, valjaat

lenget valjastaa

leppodit levitellä (jatkuvasti), aukoa

leppohallat levitellä (siipiään), aukoa (kirjaa tms.); pitää levällään (jossakin)

lerehit sätii, haukkua

lestadiolaš ~ lestadiánalaš lestadiolainen

letnjolas makuulle pyrkivä (taakkaporosta taakoituksen jälkeen)

leukemiija leukemia, verisyöpä

levdnohallat saada (säpäkkeet, niska jne. täyteen lunta)

levdnot tulla täyteen lunta (säpäkkeistä, niskasta jne.)

leveret (N) toimittaa (jotakin johonkin)

levet (adv.) heikosti, löyhästi

levget liputtaa

levlo löyly

liánta lyijykynä

libaidit lepattaa, liehua, väristä; välkkyä, vilkkua (valosta); tuikkia (tähdistä)

libar ~ **lihpar** rätti, riepu, luuttu, räsy; vaippa (lapsen)

libardit lepattaa, väristä, väpättää, väreillä; liehua, hulmuta (esim. lipusta); lentää (perhosesta)

libás lipukka, spinneri (viehe)

libba (R) karhu

liberála (a./s.) liberaali, vapaamielinen

lidnestit pehmittää (jotakin pinnaltaan, vähän tai nopeasti)

lidnet pehmentää, pehmittää (jotakin pinnaltaan); lievittää (kipua)

lidnet (N) taksoittaa; *lidnet vearu* määrätä vero

lidnu huuhkaja

lidbma (adv.) silkoiseksi, sileäksi; tasaiseksi, hienojakoiseksi, pehmeäksi (seoksesta tms.)

lidbmat, **lidbmes/libdmba** silkoinen, sileä, siloiteltu; hienojakoinen, pehmeä (seoksesta tms.)

lidbmet siloitella, hioa (rosot pois tms.)

lidggastit vilkaista; *lidggastat* vilkaisu

lidgut vilkuilla, pälyillä

liidiidit puhjeta kukkaan, alkaa kukkia

lidmmagit tulla, muuttua hienojakoiseksi, pehmeäksi, tasaiseksi (seoksesta tms.)

lidvi velttokatseinen ihminen

lidvvagit tulla velttokatseiseksi

lidvvas, **lidve-** velttokatseinen

lidvvistit näyttää velttokatseiselta

liebmái, **liebmás** ~ **libmii**, **libmes** runsaslieminen

liedbmái, **liedbmás** suurilapainen (sarvesta, airosta tms.)

liedbmečoarvi lapasarvi (porosta)

liedbmesuorsá lapasorsa

liedbmi ~ **liedbmá** lapa (sarven, airon tms.)

lied´đái, **lied´đás** kukallinen, kukikas

lieddedaņas (bot.) uuvana

lieddegavja siitepöly

lieddegállá lehtikaali

lieddelasta terälehti

lieddenadda kukkavarsi

lieddevuoddu kukkapohja

lieddi kukinto; kukka, kukkanen; mäntä (kirnunpohjassa)

liedđun kukkiminen, kukinta; kukoistus

liedđut kukkia; kukoistaa

liedus kukinto

lieggaboahhtal termos pullo

lieggaceahkki ~ lieggagrádda lämpöaste; *dál lea soames lieggaceahkki, ikte lei vel buollaša bealde* nyt on jokunen lämpöaste, eilen oli vielä pakkasen puolella

lieggalágan lämpimähkö; *lieggalágan dálki* lämpimähkö ilma

liegganit lämmetä, lämmitä

lieggavarat lämminverinen (hevosesta)

lieggaváimmolaš ~ lieggaváimmot lämminhenkinen, lempeä

liehkis vuotava (veneestä)

liehkkat kulkea ulos ja sisään; rampata edestakaisin

liehkkofierra selkänojakaari (ahkion viimeinen)

liehkkogeres ahkio (perälaudallinen)

liehkku perälauta, selusta (veneessä, ahkiossa, komsiossa); läppä (laukun, repun, taskun tms.)

liehmu lauha, leuto ilma, sää

liehmudit lauhtua, leudontua (leudoksi)

liehmus (attr.) lauha, leuto (koleiden säiden jälkeen); lauhkea; leppeä (tuulesta)

liehpa sula (järven jäässä)

liehppa kengässä oleva heinitys, jossa on sija jalkaa varten; kenkäheinä (yhdestä kengästä otettu), *liehpat* (pl.) käytetyt ja kuluneet kenkäheinät

liehppadit heinittää (kenkä jalalle sopivaksi)

liehppatráigi sula (järven jäässä); suonsilmäke

liehpečoarvi terävä, haaraton koukkusarvi (sarvesta tai porosta, jolla on tällaiset sarvet)

liehppi kalakoukku (piikikäs, lyötävä, esim. ajoverkkokalastuksessa)

liekčasit ~ liekčásit ruveta retkottamaan, retkahtaa, lerpahtaa, repsottaa

liekčát retkottaa, lerpattaa, repsottaa

liekkadallat lämmitellä (esim. tulen ääressä); lämmitellä (lämmittää useita kertoja tai useita esineitä)

liekkadit lämmittää (esineitä, huonetta)

liekkas, liegga lämmin, lämpöinen; *liegga ceahkki* lämpöaste
liekkas lämpö
liekkasbáisan lämpölaajeneminen
liekkasenergiija lämpöenergia
liekkasfápmu lämpövoima; *liekkasfápmorusttet* lämpövoimala
liekkasjođas lämmönjohde
liekkasmihttár lämpömittari
liekkasnaga (adv.) lämpimänä, lämpimiltään
liekkassodju lämpökäyrä
liekkasvuohtha lämpö; *liekkasvuohadilli* lämpötila
liekkádat lämmin sää
liekkihit lämmetä, lämmitä (vähän tai äkkiä); hohkata (äkkiä lämpöä), tuntua äkkiä lämpimältä
liekkistit hohkata (lämpöä), tuntua lämpimältä
liekkus (-is) lempeä, sydämellinen, herttainen, lämmin
lieksa paino, riippa (patoverkossa)
lieksi houkka, hyväkäs; turjake, rumilus; kalaöljy, traani; traanilamppu, tuikku
liemas haude, suurus (karjalle); *vuoš`šat šibihiidda liepmasa* keittää karjalle suurusta
liemastit keittää haudetta, keittää suurusta (karjalle)
lienjas ulina (esim. loukkaantuneen eläimen)
lienjádít ulahtaa, vongahtaa, vingahtaa
liepma liemi
liepmabircu liemikuutio; *lasihii vel moadde liepmabirccu biergomállái* lisäsi pari liemikuutiota lihakeittoon
liesá jänne (jousen)
lieškit räksyttää (koirasta)
lieškkas räksytys (koiran)
lieškkihit haukahtaa (räksyttävällä, luksuttavalla äänellä)
lietnjut ulista, vonkua, vinkua (esim. koirasta)
lievdi lieska; huuru, höyry
lievhnu lauha sää
lievla löyly (saunassa); löyly, vesihöyry; huuru, usva
lievladit höyryttää, höyrystää (esim. vihanneksia)
lievlamašiidna höyrykone

lievllisteaddji usvainen
lievllistit höyrytä, haihtua
liggejeaddji lämmittäjä
liggenbáhtter lämpöpatteri
liggenbierrggas lämmityslaite
liggenginttal lämpökynttilä
liggenlatnja pannuhuone
liggenmáksu lämmitysmaksu
liggestit lämmittää (nopeasti)
ligget lämmittää
liggu riekale, räsy, rääsy
ligguluvvat tulla riekaleeksi; pudota ahkiosta ja joutua ajoporon raahaamaksi
lihcat naksua, napsua
lihccun erottaminen (työstä), potkut
lihccut sanoa irti (toimesta), erottaa, antaa potkut, panna viralta
lihcohallat joutua pois virasta, saada potkut
lihkadandáidda liikuntataide
lihkadaneala liikuntaelin
lihkadaneasttalaš liikuntaesteinen
lihkadannávccat (pl.) liikuntakyky
lihkadanvierut (pl.) liikuntatavat
lihkadeaddji liikkuva; *lihkadeaddji eallinvuohki* liikkuva elämäntapa
lihkadeapmi liike, liikunta; hyörinä, liikehdintä
lihkadit liikkua, liikusella; nousta (vuoteesta, monesta henkilöstä)
lihkadus liike, liikehdintä; liikunta (kunnon ylläpitämiseksi); kansanliike
lihkahallat liikutella; kajota (johonkin)
lihkaheaddji liikuttava; *lihkaheaddji vásáhus* liikuttava kokemus
lihkahit liikuttaa (esim. jotakin esinettä); liikuttaa (henkisesti), koskettaa
lihkahusat (pl.) liikutukset, uskonnollinen hurmos; *dalá čoakkalmasain ledje dávjá garralágan lihkahusat* silloisissa seuroissa oli usein aika kovat liikutukset
lihkastahttit liikauttaa
lihkastat liikahdus, liike (yksittäinen); liikunto
lihkastit liikahtaa
lihkatkeahtes (attr.) liikkumaton; *lihkatkeahtes toga* liikkumaton juna

lihkan liike, liikkuminen

lihkanáigi ylösnousun aika; *de bargga lihkkat, lea juo lihkanáigi!* nyt herätys, on jo ylösnousun aika!

lihkanenergiija liike-energia

lihkkasit liikahtaa, nytkähtää liikkeelle; järkyttyä, järkkyä

lihkkat liikkua, muuttaa asentoa; herätä (ja nousta ylös)

lihkkidit lykätä (myöhemmäksi)

lihkkobihtta ~ lihkkobin´ná lykky, onnenpotku; *lei juoba diekko lihkkobihtta* oli edes siinä hieman lykkyä

lihkkobottoš onnenhetki; *diet lei sutnje ieš dat lihkkobottoš* tuo oli hänelle varsinainen onnenhetki

lihkočoalli onnenpekka, onnekas (ruoan suhteen)

lihkkohit onnistua saamaan

lihkoš (-is) hyväonninen, onnekas

lihku onni, lykky; *sus lei lihku* hänellä oli onnea, *lihkus* onneksi, *ollu lihku ~ lihku!* paljon onnea!, *lihkkun lehkos!* onneksi olkoon!, *lihku beaivái ~ beivviin!* onnittelut syntymäpäivän johdosta!

lihkoheapme, lihkohis ~ lihkuheapme, lihkuhis onneton

lihkohisvuohta ~ lihkuhisvuohta onnettomuus

lihkohuvvat ~ lihkuhuvvat tulla onnettomaksi; joutua onnettomuuteen

lihkolaš onnellinen

lihkosmuvvat ~ lihkosnuvvat tulla onneikkaaksi

lihkostuvvat onnistua

lihkubeaivi onnenpäivä

lihkulohku onnennumero; *vuittii ruhtalána dainna lihkuloguin* voitti kovasti rahaa sillä onnennumerolla

lihkus (adv.) onneksi

lihkusávaldat onnentoivotus, onnittelu; *lihkusávaldagat!* onnittelut!

lihpar riepu, rätti, luuttu; vaippa (lapsen)

lihpebadjái (adv.) jonkin matkan päähän (edellä tai perässä liikkuvasta)

lihpebajis (adv.) jonkin matkan päässä (edellä tai perässä liikkuvasta)

lihpeguoppar helttasieni

lihpi helttä (sienessä)

lihpečoarvi irtosarvi (poro, jolla on tyvestä viallinen sarvi)

lihppet heinittää (kenkä) jalalle sopivaksi

lihppu ~ lihppo lipuke, lippu, paperilippu

lihpput riipiä, korjata (riekonansat) pois pyytämästä

lihtehuvvat jäädä vähille astioille (esim. kutsuvierasjoukon suuruuden takia); jäädä astioitta

lihtodaddat liittoutua (usein tai useista)

lihtodit liittoutua, sopia tapaamisesta

lihtolaš kumppani, osapuoli; *lea lihtolažžan mu fitnodagas* on osapuolena yrityksessäni

lihtor ~ liđor peto (muu kuin karhu)

lihttebassan astioidenpesu, tiskaus, tiskaaminen, tiski

lihttebassanmašiidna astianpesukone

lihttefanas säiliövene

lihtter litra

lihttereahka astiareki (taloustavaroita varten)

lihttesihkaldat astiapyöhe

lihtteskáhppe astiakaappi

lihtti astia, säiliö; *lihtit* (pl.) astiasto

lihttostáhtta liittovaltio (erit. Yhdysvaltojen)

lihttu tapaaminen (sovittu), tapaamissopimus; liitto, *leaba lihtus* ne (kaksi) ovat liitossa

lihttulaš liittolainen

liiba tilaisuus, mahdollisuus (tehdä jotakin)

liibma liima

liibmašuvvat liimautua, tarttua

liibmet liimata

liider (S) liiteri, puuvaja

liidna pitkäsiima; *bivdit liinnain* kalastaa pitkälläsiimalla

liidnačielgi selkäranka (pitkänsiiman)

liidnebihtta tilkku

liidnegahpir hilkka (päähine)

liidnegákti naisentakki (pellavakankainen)

liidneoaiivi (hevonen, poro) liinapää, liinakko

liidni liina; pääliina, huivi; pellavakangas, palttina

liige- ylimääräinen, yli-, lisä-, vara-

liigeallodat ylikorkeus

liigeáhká jalkavaimo

liigebušeahhta lisäbudjetti

liigebuvttadeapmi ylituotanto

liigedeaddu ylipaino

liigegovdat, liigegovda ylileveä

liigegovdodat ylileveys

liigeguhkkodat ylipituus

liigeguorbmi liikakuormitus, ylikuorma

liigeheargi liikahärkä (raidossa)

liigehearki, liigehearkkes yliherkkä; *liigehearki lieddegavjii* yliherkkä siitepölylle

liigeleaktu ylinopeus

liigelossat ~ liigelossa ylipainava

liigerahčan yllirasitus

liigeres liika-ahkio, ylimääräinen ahkio (raidossa)

liigeváikkuhus sivuvaikutus (esim. lääkkeen)

liigevuoitu lohdutuspalkinto

liiggálaš liiallinen; tarpeeton

liiggás (adv.) liiaksi, liian; yli tarpeen

liiggásborran ylensyöminen; *liiggásborran sáhtta čuohtit dearvvasvuhtii* ylensyömisellä voi olla terveyshaitat

liiggástallat liioitella; *ii dárbbáš sihttát liiggástallat* ei tarvitse sentään liioitella

liigi liika; ylijäämä; lisäke; kasvannainen

liigudallat yrittää antaa omastaan, yrittää jättää (jollekulle jotakin)

liigudit voida antaa (jotakin omastaan); *liigudivččetgo munnje sohkarbihtá?* liikenisikö sinulta minulle hieman sokeria ?

liigut liietä (joltakulta jotakin jollekulle), *liigugo dus mielkeburke munnje?* liikeneekö sinulta maitotölkki minulle?

liika ruumis (kuolleen); *amas liika lea gávdnon meahcis* tuntematon ruumis on löytynyt metsästä

liikagárvvut (pl.) ruumisvaatteet, käärinliinat

liikamieduš ruumissaatto

liikavisti ruumishuone (hautuumaalla)

liikebáidi ~ liikebivttas aluspaita

liikeboras ihosyöpä

liikedávda ihotauti

liikedihkki syyhypunkki

liikegiera orvasesi

liikeivdni ihonväri

liikevuoiddas ihovoide

liiki iho

liikka (+ adj./+ adv.) yhtä; *liikka čeahppi* yhtä taitava, *liikka čehpet* yhtä taitavasti

liikkastuvvat kalveta (kuolonkalpeaksi)

liikká (adv.) silti, sittenkin, kuitenkin; *ii áigon vuolgit muhto vulggii liikká* ei aikonut lähteä mutta lähti silti

liikkáge (adv.) sittenkään; *leigo dat liikkáge nu buorre?* oliko se sittenkään niin hyvä?

liikkáiduvvat ~ liikkástuvvat pinttyä, likaantua (ihoa vasten olevista vaatteista)

liikodit mieliä, haluta (jotakin); pitää (toisistaan), *soai leaba juo uhccivuoda rájes liikodan* he (kaksi) ovat jo varhaislapsuudesta asti olleet kaveruksia

liikostallat (+ ill.) mielistellä (jotakin), pitää (jostakin), ihastella (jotakin)

liikostit (+ill.) mieltä, ihastua, tykästyä (johonkin)

liikostuvvat mieltä (tuskin, vaivoin)

liikot (+ ill.) pitää (jotakin, jostakusta)

liinnastallat pyytää pitkälläsiimalla

liippá liippa (viikatteen terän teroittamiseen)

liippát liipata (viikatetta)

liippetáŋggat (pl.) ~ **kliippetáŋggat** (pl.) hohtimet

liirrostellat kopitella (palloa); heitellä (toisilleen) koppia

liirrustit heittää koppi, antaa koppi

liiru koppi (pallon kiinniotto); *liirru váldit* ottaa koppi

liisku sisilisko

liitu vamma (synnynnäinen)

liitut saada syntymävika

liiva ~ liivva liivi

likkiidit tuntua lämpimältä (käteen)

likkosmuvvat tulla lempeämmäksi, sydämellisemmäksi

likšalas innokas heiluttamaan häntäänsä (koirasta)

likšat ~ likšut heiluttaa (häntäänsä tms.), viuhkoa (jollakin)

likta ~ liktu lyhty

liktašuvvat silitä, silottua (pinnaltaan)

liktásit (adv.) juohevasti, kitkattomasti, vaivattomasti

liktedit silotella, silitellä (pintaa)

liktenfiel'lu kaulauslauta (liinavaatteiden silityksessä)

liktenheavval silityshöylä

liktestit silittää, silottaa (nopeasti), sipaista (sileäksi, esim. hiekkapaperilla)

liktet silittää, silottaa (pinnaltaan)

liktudit saada silottumaan (esim. hiekkapaperilla)

liktut tulla sileäksi, silottua (pinnaltaan)

lil'lá lila (väri)

lilljá (bot.) lilja

lilluhit hemmotella; antaa hemmotella

lillut ~ **lil'lut** hemmotella

liluhit hemmotella, lellä (kovasti); antaa hemmotella

limonáda limonadi, virvoitusjuoma

limpet tehdä limpuiksi, paakuiksi (esim. jäkälää)

limpu limppu, paakku (jäkälää), jäätynyttä lehmänlantaa

limsku riepu, rätti

limški resu, retale, rääsy, lumppu

limškkagit tulla rääsyiseksi, resuiseksi

limškkas, limške- rääsyinen, resuinen

limškkistit heilua, roikkua (rääsyistä), kulkea (rääsyissä)

limškulit lähteä kulkemaan rääsyisenä, kulkea rääsyissä

linádahttit tulla, tehdä pehmeä (ja miellyttävä) keli

linádas ~ **linádus** pehmike

linádat pehmeä (ja miellyttävä) keli

linásmuvvat tulla pehmeäksi ja sileäksi, pehmetä (pinnaltaan)

lincát roikkua (repaleista), lerpattaa / olla jossakin repaleisena; olla jossakin vetelänä

linccagit tulla repaleiseksi; tulla veteläksi

linccas, lince-/linco- repaleinen, resuinen; vetelä

linci ~ **lincu** repale, resu, lerppu; vetelä esine tai olio

linddor tinttiä vähän isompi uroslohi

lineára lineaari

lingvista lingvisti, kielitieteilijä

lingvistihkalaš ~ **lingvisttalaš** lingvistinen, kielitieteellinen

lingvistihkka lingvistiikka, kielitiede

linihit tuntua äkkiä pehmeältä (käteen)

liniidit tuntua sileältä ja pehmeältä (erit. käteen)

linis, litna pehmeä (pinnaltaan), pehmeä ja siloinen, pehmainen, pehmyt (esim. kankaasta, nahasta, ihosta); laimea, mieto (esim. lääkkeestä ja tupakasta), lauha (tuulesta), lempeä (puheesta), lievä (taudista)

linistit tuntua pehmeältä ja sileältä (käteen)

linisvuohta pehmeys

linjagit painua kallelleen (rakennuksesta)

linjas, litnja kallelleen painunut (rakennuksesta), kalteva

lin'njá linja (autolinja tms.), jana, rivi

lin'njábiila linja-auto

lin'njár ~ lin'njen viivain

linsa linssi, mykiö

lingalit ~ linggustit lingota, singota

lingu linko

linjka linkki

linjasaddat hiippailla (näpistelyaikeissa tms.)

linjá näpistelijä, pitkäkyntinen

linjket linkittää

linjkkas, linjá näpistelevä, pitkäkyntinen

linjkonibi linkkuveitsi

linjku säppi, linkku (salvan)

lipmitsoahki rauduskoivu

lippázas riekale (roikkuva)

lisagit tulla risaisemmaksi, ränsistyä, rappeutua, ravistua; tulla huonompaan kuntoon, sairaammaksi

lisaidit natista joka saumasta, olla ikäkulu, rämä

lissas, lissa risa, risainen, ränsistynyt, rappeutunut, ravistunut, hatara, huonokuntoinen; huonokuntoinen, sairas

liseansa lisenssi

lisenšiáhtta ~ lisenšiáhta lisenšiaatti

lisistit ajaa ränsistyneellä ahkiolla tms.

lissa hylky, loso, romu, rämä, ränsistynyt esine; raihnainen olio, raiska

lissat potea, sairastella; *eallit lisa* elää kituuttaa
lissu, lisos epäsiisti, törkyinen, ruokkoamaton (erit. naisista)
listá (S) lista (erit. vaalilista), luettelo
listu ~ **lista** lista, luettelo; rima, lista, säle
liškasit läiskähtää, loiskahtaa (johonkin)
liškit lotista, hölskyä
liškkihit läikähtää, läiskähtää, loiskahtaa
liškkohallat läiskytellä, loiskutella; kastua (loiskahtavasta vedestä tms.)
lišśá viikate; *lišśánadda* viikatteenvarsi
litnjat painua (rakennuksesta)
litnjolas uliseva, vonkuva, vinkuva
litnu sivellin
litnut pehmetä, pehmitä (pinnaltaan); silitä (pehmeäksi); lievetä, lieventyä (taudista);
laimentua, laimeta (esim. lääkkeestä, tupakasta)
livahuvvat tulli livikoksi, väsyä ajokaudesta (erit. ajoporosta)
livat livikko, ajokaudesta väsynyt, laiha ajoporo
livda joiku, joiun pätkä
livdat ~ **livddadit** ~ **livdet** hyräillä joikua (hienostuneesti)
livdnet (N) ~ **lidnet** (N) taksoittaa; *livdnet vearu* määrätä vero
livdnju (bot.) kanerva
livgat liukua, soljua (esim. nuotasta rannalle vedettäessä)
livhnnodit lauhtua
livjáhit liehutella, liehuttaa
livjjistit liehua, heilua; liihottaa
livkalit napata, näpätä; kähveltää, näpistää, pihistää
livkat, livkadis liukas (liikkeissään), vikkela
livkáhhit kiittää, pyyhältää; *mohtorsihkkel livkáhii geaidnoráigge* moottoripyörä kiisi
maantietä pitkin
livkár sieppo (lintu)
livkit vilistä, vipistä, vilkkua, vilahdella
livkkas vilinä, vipinä, säpinä
livkkiheapmi vilahdus, vilaus
livkkihit livahtaa, vilahtaa
livkkuhit nappailla, napsia

- livlet** heittää löylyä; höyryttää (esim. lautoja taivuttamista varten)
- livnnet** (N) ~ **litnet** (N) veronkanto, verotus
- livodit** laskeutua makuulle (useista sorkkaeläimistä, erit. poroista)
- livsku** repale, riekale, luuttu, räsy, rätti; kuukautisside
- livššadit** heilutella (häntäänsä, kättään)
- livššastit** heilauttaa (häntäänsä, kättään)
- livššáhallat** heilahdella (hännästä, kädestä, spontaanisti)
- livššihit** heilahtaa (hännästä, kädestä, spontaanisti)
- livššodit** heilutella (häntää, kättään)
- livššuhit** kulkea (häntäänsä, käsiään) heiluttaen; heiluttaa, huitoa
- livttásmuvvat** silitä (pinnaltaan), silottua
- livttášit** pitää liian sileänä (esineen pintaa)
- livttesbákti** silokallio
- livttis, livttes** sileä, siloinen (pinnaltaan), *livttes fál'lát* sileät valaat; sulava, sujuva
- livva** makuu (poron); *livvii* makuulle, *livas* makuulla, *livat* (pl.) makuu aika, makuu
- livvaboazu** makausporo, makuulla oleva poro
- livvadit** maata (erit. porosta, lehmästä), olla makuulla; *bohccot livvadedje iditlivaid* porot olivat aamumakauksella
- livvasadji** makuupaikka (erit. poron)
- livvi** kude (esim. lankavyössä)
- liv'vohit** uuvuttaa (ajoporo) livakoksi
- liv'vot** uupua livakoksi, uupua (ja laskeutua makuulle, ajoporosta, hevosesta)
- livvudit** saada tai panna laskeutumaan (poro, lehmä, hevonen) makuulle; uuvuttaa (ajoporo tai hevonen ajamalla niin, että se laskeutuu makuulle)
- livvut** laskeutua makuulle (erit. porosta, lehmästä, myös porotokasta)
- livzá** halvaus (porolla), hieppatauti
- livzi** keikkuva esine; tutiseva, vapiseva ihminen
- livzzagit** (+ inf.) ruveta tutisten, vapisten tekemään (jotakin)
- livzzas, livze-** keikkuva; tutiseva, vapiseva, *geahččalii livzegiedaiguin čoavdit čuolmma* yritti vapisevin käsin avata solmun
- livzziidit** ruveta tutisemaan, vapisemaan (erit. vanhuuttaan)
- livzzistit** huojahdella; tutista, vapista (erit. vanhuuttaan tai sairauttaan)
- livžut** hyöriä, hääriä; leimuta (revontulista)
- livžžardit** kiemurrella, luikerrella

livžžastit pinkaista, säännätä, livahtaa (johonkin)

livžžádistit pinkaista, säännätä (äkkiä)

livžžádit pinkaista, säännätä; *livžžádit mohki* käväistä mutka (jossakin)

livžžodit hyöriskellä, hääriä; liekehtiä (revontulista)

lizaidit naksua (hiljalleen, erit. poron koparista)

loabáhastit vetäistä kengät jalkaan pauloittamatta

loabát kenkä (pauloittamaton), tohveli, tossu; *sus ledje beaivebotta loabáhat juolggis* hän oli koko päivän tohveleissaan

loabátgáma kenkä (pauloittamaton), tohveli, tossu; *loabátgápmagiid* pauloittamattomin kengin

loabmái, loabmás ~ lobmui, lobmos jossa on paljon kallionlomia, loukkoinen; *diet lea loabmás várrevielti* tuossa vaaranrinteessä on paljon kallionlomia

loaččadit löyhtyä, löystyä (useista esineistä tai vähin erin)

loaččamoardda löyhä pauloitus verkossa (alapaula on pidempi kuin yläpaula)

loaččihit löyhtyä, löystyä (äkkiä)

loaččis, loaččes heikko, leppeä, vieno (tuulesta)

loaččo- löyhä, löysä; *loaččosruva* löyhä ruuvi

loadda punnus, paino (punnituksessa)

loaddaárpu luotinuora (punnuksessa tms.)

loaddabiipu savupiippu (muurattu)

loadđa poraamisalusta (reikäinen metallilevy)

loadđgu suopöllö

loadđjá venäläismallinen merivene, lotja

loagga pohjan alapuolelle ulottuva kimpiastian laidan tai kymmen osa, alalaita; uurre (kimmessä astian pohjaa varten)

loaggagierdu kimpiastian alimmainen vanne (uurteen peittävä)

loaggaruovdi uurrepuukko (kimpiastioiden teossa)

loaggát olla jossakin lyllerönä, lyhytjalkaisena

loaggi lyllerö, lyhytjalkainen ihminen

loaggit lönkötellä

loaggulit lähteä tallustelemaan lyllerönä, lyhytjalkaisena

loaggut tallustella lyllerönä, lyhytjalkaisena

loahcagit tulla hiljaiseksi, siivoksi (ajoporosta, vähin erin)

loahcaldahttit lähteä ajamaan (siivolla ja rivakalla ajoporolla)

loahcas, loahcca siivo (rivakasta ajoporosta)
loahcat liekehtiä, loimuta
loahccat tulla siivoksi (ajoporosta)
loahccobeallji luppakorva
loahcculit lähteä liikkeelle siivona (ajoporosta)
loahccut liikkua siivona (ajoporosta)
loahkáhallat asettua, tyyntyä vähin erin (navakasta tuulesta)
loahkehit asettua, tyyntyä äkkiä (navakasta tuulesta)
loahkerusttet likavesijärjestelmä, lokakaivot
loahki loka; sakka
loahkka keila (turskansukuinen kala); tollo (haukkumasana)
loahkki tyyni (tuulisella ilmalla tai navakan tuulen jälkeen, tuulenpuuskien välillä jne.)
loahkkit pihistä (tulesta, polttopuusta)
loahku ahkionkaaren paininpuu
loahpadassii (adv.) ~ **loahpagassii** (adv.) lopulta
loahpageahčai (adv.) loppupuolelle
loahpageahčen (adv.) loppupuolella
loahpageažehat loppupuolisko (ajanjakson)
loahpahanávvueapmi lopettajaiset, päättäjäiset
loahpahansálbma lopetusvirsi
loahpaheapmi päätös (lopetus)
loahpahit lopettaa, päättää, saattaa loppuun, päätökseen; kuluttaa loppuun
loahpahus lopetus, päätös
loahpalaš lopullinen
loahpaloahpas (adv.) loppujen lopuksi, lopulta; *nie geavai loahpaloahpas* noin kävi loppujen lopuksi
loahpas (adv.) lopuksi, lopulta
loahppa loppu; loput, loppuosa, *válddii loahpa* otti loput
loahppaárvalus päätöslauselma, julkilausuma
loahppabargu laudaturtyö
loahppaboadus lopputulos
loahppačujuhus loppuviite
loahppačuokkis päätepiiste
loahppaduodaštus päästötodistus

loahppadutkkus loppututkinto

loahppageahči loppupää, jälkipuolisko

loahppageassi loppukesä; *loahppageasis* loppukesästä, *loahppageasis beaivvit leat juo oatnugoah tán* loppukesästä päivien pituus on jo alkanut lyhentyä

loahppagilvu loppukilpailu, finaali

loahppaiskkus loppukoe

loahppajurdda päätelmä; päätöslauselma

loahppamátki loppumatka

loahppameahttun loppumaton

loahppaoassi loppuosa

loahpparažasteapmi loppukiri

loahppastašuvdna pääteasema

loahppasubmi loppusumma

loahppasuhppen loppuheitto

loahppašuokŋa loppusointu, riimi

loahppat loppua

loahppázat (pl.) loppiainen; *loahppášbeaivi* loppiaispäivä, *loahppášvahkku* loppiaisviikko

loahppelákca kermaviili

loahppemielki piimä

loahppi viili, piimä

loahtásmuvvat löystyä, väljetä (vähemmän tiiviiksi, tiukaksi)

loahtis, loahtes löysä, löyhä, väljä (ei tiivis, tiukka)

loahtta emäpuun jatke (kaareva)

loahttudat saada tai panna löystymään, saada tai panna väljenemään (vähemmän tiiviiksi, tiukaksi)

loahttut löystyä, väljetä (vähemmän tiiviiksi, tiukaksi)

loaibmečoarvi konkelosarvi (poro, jolla on toinen sarvi toista vasten kallellaan)

loaidat astua

loaiddadit astella

loaiddasteapmi esiintyminen; *su loaiddasteapmi lávddi alde* hänen esiintymisensä näyttämöllä

loaiddastit astua (esiin), astua (ehtoolliselle); esiintyä (näyttämöllä tms.)

loaiddumuš kauimpana loidossa oleva, loidommainen, kauimmainen (tulisijasta katsoen, kodassa), istuintilaa lähinnä oleva (kodassa)

loaiddut kauempana loidossa oleva, loidompi (kodassa)

loaidu loito, lattia (kodan), istuin- ja makuutila (kodassa tulisijan kahden puolen)

loaidulii (adv.) loidommaksi (kodassa)

loaidulis (adv.) loidompana (kodassa)

loaittuid (adv.) ~ **loaittul** (adv.) maltillisesti, rauhallisesti, vakaasti

loaitu, loaittos maltillinen, rauhallinen, vakaa, tyyni

loaitut tyyntyä (maltillisemmaksi, rauhallisemmaksi), vakaantua

loakkagit tulla lökäpöksyksi, tulla lylleröksi

loakkas, loagge- lökäpöksyinen; lylleröinen, lyhytjalkainen

loaktalit lopetella

loaktevaš ahnas (tulesta, liekeistä); rasittava, raskas (työstä)

loaktilit kuluttaa (nopeasti loppuun); *loaktilii moatte jagis iežas árbbi* pani parissa vuodessa menemään perintönsä

loaktin kuluttaminen, kulutus; viihtyminen, viihtyvyys

loaktinbargu eroosio, kulutus; *biekka ja čázi dagahan loaktinbargu* tuulen ja veden aiheuttama eroosio

loaktit saada loppuun, saada päätökseen; kuluttaa loppuun, käyttää loppuun; viihtyä, *bures mun lean dáppe loaktán* hyvin minä olen täällä viihtynyt

loamástat notkelma (tunturissa)

loamppas, loampe- liian väljä (vaatteesta), lököttävä, lökä-; *loampehiitamat* (pl.) lököttävät housuntakamukset

loamppuhit lönköttää, löntystää (liian väljissä vaatteissa)

loamši ~ loamšu rytky (liian väljä vaate)

loamššas, loamše- liian väljä (vaatteesta)

loamššuhit lönköttää, löntystää (liian väljissä vaatteissa)

loamul (adv.) ~ **loamil** (adv.) jostakin kohtaa haljenneena (kalliosta, maasta)

loanahit lainata (joltakulta, jotakin hupenevaa, erit. rahaa)

loanas (adv.) lainaksi (jostakin hupenevasta, erit. rahasta); *bivddii mus loanas duhát euro* pyysi minulta lainaksi tuhat euroa

loanášit pitää liian kuoleentuneena, kuoleutuneena (jousta tms.); pitää jotakuta liian ponnettomana, velttona

loanidit kuoleennuttaa (jousi tms.); veltontaa, veltostuttaa

loanjis porotokan kulkujälki (lumessa)

loapmu ~ loapmi loma, väli, rako; loukko, kallionloma, notko (tunturissa)

loarfánit lähteä liikkeelle pörröisenä

loarfát olla jossakin pörröisenä

loarffas, loarfe- pörröinen

loarffuhit löntystellä pörröisenä

loarfi ~ loarfu pörröpää

loarfulit lähteä löntystämään pörröisenä

loarfut löntystellä pörröisenä

loaris selkeä, selväpiirteinen (kertomuksesta, puheesta), tyhjentävä

loarrásit (adv.) selkeästi, selväpiirteisesti (kertomuksesta, puheesta); *muitalattai midjiide*

loarrásit nuorravuodávásáhusain kertoili meille selkeästi nuoruudenkokemuksistaan

loasastit lyödä humauttaa, mätkäistä, kumauttaa

loassi raiska, raukka, rukka

loasttar laastari

loaşkalit ~ loaskalit läimäyttää

loaşkit naksahdella, napsahdella (poron jalasta); polskahdella

loaşkkas kursailematon (puheissaan), suorapuheinen

loaşkkas naksahdella, napsahdella, napse (poron jalan)

loaşkkuhit ~ loaskkuhit läimäytellä

loatna laina (rahasta ja muusta hupenevasta); *loana oanidit* lyhentää lainaa, *loana addit*

(*masa nu*) lainoittaa (jotakin), *loana oažžut* saada lainaa, luottoa

loatnaaddin lainananto, antolainaus

loatnaáigi laina-aika (rahalainan tms.)

loatnaguoskkahus lainakosketus (kielten välillä); *sámegiellasge leat valjis*

loatnaguoskkahusat saamessakin on runsaasti lainakosketuksia

loatnaruhta lainaraha; *loatnarudain eallin šaddá áiggi mielde divrrasin* lainarahalla

eläminen tulee ajan mittaan kalliiksi

loatnasátni lainasana

loatnaváldin lainanotto, ottolainaus

loatni, loanes kuoleentunut, kuoleutunut (jousesta); ponneton, veltto

loatnut kuoleentua, kuoleutua (jousesta); veltostua, herpaantua

loavččo- roikkuva, vyöttämätön (vaatteesta)

loavdda loude (kodassa); vaippa (kartion)

loavddabealli loude (toinen kahdesta)

loavddagoahti kota (louteilla katettu), loudekota

loavddagoar'ru teltantekijä

loavddanaleš louteen yläosa

loavddašit kattaa, peittää (kota vähin erin louteella tai turpeilla)

loavddášit (soapmása) pitää (jotakuta) kovin leppoisa, sävyisänä, maltillisena, rauhallisena

loavdi, loavddes leppoisa, sävyisä, maltillinen, rauhallinen, pidättyvä

loavdit kattaa, peittää (kota) louteella tai turpeilla

loavdut tulla leppoisemmaksi, sävyisemmäksi, maltillisemmaksi, rauhallisemmaksi

loavkadas paisetauti (porolla, aiheuttaa nahan irtoamista)

loavkašuvvat loukkaantua; pahoittaa mielensä, loukkaantua

loavkidit loukata, pahoittaa jonkun mieli; loukata (itsensä, ruumiinosansa)

loavkitmeahttunvuohta loukkaamattomuus (esim. yksityisyyden)

loavkkas, loavke- liukas (sileällä jäällä olevan ohuen lumen vuoksi)

loavkkistit räksyttää (koirasta)

loavku loukko

loavskát olla jossakin itseensä sulkeutuneena, olla jossakin tuppisuuna

loavskkas, loavsko- itseensä sulkeutunut, tuppisuinen

loavsku itseensä sulkeutunut ihminen, tuppisuu

loavskulit lähteä menemään itseensä sulkeutuneena, tuppisuuna

loavttástuvvat huveta, kulua (lähes loppuun)

loavuhit levittää (peite tms.); vetää (airot) sisään

loažža (adv.) löyhässä, löysällä

loažžadit saada tai panna löyhenemään, löyhdyttää, löystyttää, löyhentää

loažžat, loažžadis/ložžes löyhä, löysä; helppolypsyinen, *loažžat bahčit* kevyt lypsää (lehmästä, vaatimesta)

loažžat löyhetä, löyhtyä, löystyä; heiketä (tuulesta)

loažži tyynekö ilma; *dákkár loažžin lea álki suhpodit* tällaisella tyyneköllä ilmalla on helppo laskea verkot

loažžut (adv.) löyhällä, löyhälle, löysällä, löysälle (hetkellisesti)

lobálaš luvallinen, sallittu; *lobálaš bivdovuohki* sallittu pyyntitapa

lobidit (R) luvata

lobiheamet (adv.) luvatta, ilman lupaa; *bivdit lobiheamet* pyydystää ilman lupaa

lobiheapme, lobihis luvaton, laiton; *lobihis bivdu* luvaton pyynti

lobihuššat tehdä luvattomia, toimia luvattomasti

lobivuloš luvanvarainen; *lobivuloš bivdu* luvanvarainen pyynti

loddá luoti (punnituksessa, luotinuorassa)

loddái, loddás runsaslintuinen; *Biesjeaggi lei goas nu loddás báiki* Piesjätkä oli aikoinaan runsaslintuinen paikka

loddebáddi lintunuora (saaliin kuljettamiseksi)

loddebivdu linnustus

loddedia lintutiede

loddegavdnja linnunpelätin

loddegonagas hippiäinen

loddejievzi laulurastas

loddelanolmmoš peukaloinen (taruissa)

loddelanvahkku sulkasatoviikko (heinäkuun alussa)

loddelávdí lintulauta

loddemoahti lintuparvi (iso)

lodderáidalas linnunrata

loddet linnustaa, metsästää lintuja

loddevuovda linnunpönttö; *čoadgi lei bes'sen loddevuvdii* telkkä oli pesinyt linnunpönttöön

loddí lintu; lentävä hyönteinen (ei kovakuoriainen)

loddu villakuore

lodji, lojes kesy; rauhallinen, sävyisä; nöyrä

lodjivuohta ~ lodjodat kesyys; rauhallisuus, sävyisyys

lodjudit kesyttää, taltuttaa

lodjumeahttun kesytön

lodjut kesyyntyä, rauhoittua, talttua

lodnjáhit liikkua kauniisti laskostetuissa, poimutetuissa vaatteissa

lodnjái, lodnjás poimukas (jossa on paljon poimuja, laskoksia); *lodnjás gárvvut* poimukkaat vaatteet

lodnjánit lähteä jonnekin kauniisti laskostetuissa vaatteissa

lodas vana (veneen), vanavesi; kulkujälki (maalla, erit. porojen)

lodá vetolaatikko

lođuheapme, lođuhis lohduton; *lođuhis nieiddas* lohduton pikkutyttö

logadit lueskella; lueskella, laskeskella (lukumäärä)

logahahti luettava, luettavissa oleva (esim. kirja), *diet lei áibbas logahahti girji* tuo oli ihan luettavissa oleva kirja; luettava, laskettava, laskettavissa oleva (lukumäärä)

logahallan luettelo; *su namma lei dan logahallamis* hänen nimensä oli siinä luettelossa

logahallat luetella; luettaa, panna lukemaan (monia tai jatkuvasti); *logahallat juoidá soapmásii* lukea (jokin jonkun) syyksi

logahasdávda tartuntatauti (lievä)

logahastit luettaa (vähän tai lyhyen aikaa); kohdata (erit. lievästä tartuntataudista)

logahat (S) lukio; *sámelogahat* saamelaislukio

logaheapme, logahis lukematon (joka ei lue); vähän lukeva, *min dálá logahis nuorrageardi* nykyinen vähän lukeva nuorisomme

logaheapmi luettaminen (esim. kirjeen); luettaminen, laskettaminen (lukumäärän)

logahit luettaa (jotakin), luettaa (jotakuta); soveltua luettavaksi, olla luettavissa / laskettaa (lukumäärä), luettaa (lukumäärän selville saamiseksi) / merkittyttää (luetteloon, rekisteriin) / kohdata (lievästä tartuntataudista)

logahussii (adv.) luettavaksi, luetuksi, *addit logahussii* antaa luettavaksi, *oažžut logahussii* saada luetuksi / luetuksi, lasketuksi, *oažžut logahussii* saada lasketuksi

logakeahtes (attr.) lukematon (jota ei ole luettu); lukematon, laskematon (esim. porotokka)

logalaš looginen

logalašvuohta loogisuus

logaldallan luennoiminen, luennointi

logaldallat ~ logaldit luennoida

logaldal'li luennoitsija

logaldat luento; *beroštahti logaldat* kiinnostava luento

logastit lukaista

logádas kymmenesosa

logádassii (adv.) kymmenenneksi; kymmenennen kerran

logádis (adv.) kymmenennen kerran

logát kymmenes

logemade ~ logemat kymmenkunta; *logemat olbmo* kymmenkunta ihmistä, kymmenisen ihmistä

logenáre ~ logenár kymmenkunta

logeš kymmenen numero, kymppi

logešvuogádat kymmenjärjestelmä

loggasit ~ loggásit irrota, lähteä (kuoresta, pinnasta, karvoituksesta jne.), nousta (nostettavasta turpeesta)

logget irrottaa (pinnan suuntaisesti); *logget duolji* irrottaa karva liotetusta taljasta

logget kirjautua; *logget sisa (masa nu)* kirjautua sisään (johonkin), *logget eret* kirjautua ulos

loggut irrottaa (pinnan suuntaisesti), kiskoa (tuohta, turvetta tms.)

logi kymmenen; *logiid mield* kymmenittäin, *logiid logiid* kymmenen kerrallaan, *njealját lohká* viidettä kymmentä

logihkalaš looginen

logihkka logiikka

logijahki vuosikymmen

logis kymmenen ihmistä, kymmenen (ihmisen) joukko; *mii leimmet doppe logis* meitä oli siellä kymmenen, *lohkásiid lohkásiid* kymmenen kerrallaan (ihmisistä)

logus luettava, lukukappale; sana, päivän sana, päivän teksti (rel.); loitsu

logusčoakkáldat lukemisto

lohgeres lukkoahkio, kannellinen ahkio

-lohka kaikenlainen, kaikenkarvainen (subst. +); *doapparlohka* kaikenlaiset kampeet, *olmmošlohka* kaiken maailman ihmiset

lohkalas innokas lukemaan, lukevainen; innokas laskemaan, innokas lukemaan (lukumääriä)

lohkalit lukaista; laskea (lukumäärä nopeasti)

lohkamassii (adv.) luetuksi, *oažžut lohkamassii* saada luetuksi / lasketuksi, *oažžut lohkamassii* saada lasketuksi

lohkameahttun lukematon (jota ei voi laskea), *lohkameahttun mánga* lukemattoman monta

lohkamuš luettava, lukeminen; *lohkamušat* (pl.) lukemiset, lukemisto

lohkan (attr.) lukenut, oppinut; *áddjárohkki lei lohkan olmmoš* vaarivainajani oli oppinut ihminen

lohkan lukeminen; kotihartaus; opiskelu / lukeminen, (lukumäärän) laskeminen

lohkanáigi (N) opetusvelvollisuus

lohkanárvu lukema (esim. mittarin)

lohkanbadji lukukausi

lohkangirji lukukirja

lohkanjahki lukuvuosi

lohkanloatna opintolaina

lohkanmáhttu lukutaito; *lohkanmáhtolaš* lukutaitoinen

lohkanmáhtuheapme, lohkanmáhtuhis lukutaidoton; *lohkamáhtuhisvuohta* lukutaidottomuus

lohkanortnet lukujärjestys

lohkansále ~ lohkanlatnja lukusali

lohkanviessu hartaustupa, lukutupa

- lohkanvuohki** lukutapa; lukutapa, laskutapa (lukumäärän)
- lohkat** lukea (esim. kirjaa); opiskella; lukea, laskea (lukumäärää); sanoa, lausua
- lohkásiid lohkásiid** (adv.) kymmenen kerrallaan (ihmisistä)
- lohki** kymppi (korteissa)
- lohkka** lukko
- lohkkabáddi** vetoketju
- lohkkačuolbma** umpisolmu
- lohkkadit** lukita
- lohkkanállu** hakaneula
- lohkkašuvvat** lukkiutua; *lohkkašuvai gámmárii* lukkiutui kamariin
- lohkkádit ~ lohkuhit** varustaa (astia) kannella; panna kansi (astian) päälle
- lohkkebiras** laitareunus (kiisan kannen)
- lohkkeeappir** pytty (kannellinen)
- lohkkegierddus** laita (kiisan kannen)
- lohkket** tyynnyttää, vaimentaa (tuuli); *lohkkii bieikka* tyynnytti tuulen, tuuli tyyntyi
- lohkket** väistää (esim. kumartamalla sivulle); torjua, *lohkket giedain* torjua kädellä
- lohkki** kansi (astian tms.); luukku (esim. kellarin)
- lohkki** (adj.) lukeva
- lohkki (-s)** lukevainen
- lohkki** lukija; lukija, laskija (poroerotuksessa)
- lohkkir ~ lohkir** lukkaro, kimpihöylä
- lohkkojupmái** (adv.) luetuksi, *oažžut lohkkojupmái* saada luetuksi / luetuksi, lasketuksi
oažžut lohkkojupmái saada lasketuksi
- lohkkot** tulla luetuksi / tulla lasketuksi, tulla luetuksi (lukumäärältään)
- lohkku** sirkka (hyönteinen)
- lohkomearri** lukumäärä
- lohkoráidu** (mat.) lukujono
- lohkosátni** lukusana
- lohku** luku, lukumäärä; luku, luettelo; luku, huomio, *logu atnit (mas nu)* pitää lukua (jostakin), *váldit lohku* ottaa lukuun, *logu dahkat* tehdä tiliä
- lohkuboazu** lukuporo
- lohkudahkan** tilinteko
- lohpadaddanguoibmi** kihlakumppani

lohpádallat lupailla, *lohpádalai veahkehit su* lupaili auttaa häntä / kihlautua (jonkun kanssa); kihlautua (keskenään), *beaggiba lohpadallan* kuuluvat kihlautuneen

lohpadus lupaus

lohpeaddi luvan antaja

lohpeáigi luvan voimassaoloaika

lohpeduodaštus lupatodistus

lohpi lupa, *lobis leat* olla luvassa; lupa, loma (koulusta)

lohpidadstit luvata (puolihuolimattomasti)

lohpidit luvata; *lohpidii boahtit* lupasi tulla, *lohpidii iežas boahtit* lupasi tulevansa, *lohpidii iežas (masa nu)* lupautui (johonkin, joksikin)

lohppaloairássi (bot.) luikka

lohppehat ~ lohppehus juoksute, juoksetin

lohppehit juoksetuttaa (maitoa erit. viiliksi)

lohppet juoksettua (piimästä tms.); jäätyä (kauttaaltaan, järvistä, suvannoista)

lohtat ~ lohttet punoa, palmikoida (litteää nauhaa)

lohtat, lohttes/lohttesis paksu, tuuhea (tukasta, karvoituksesta, nurmesta)

lohtádit kiilata, panna kiila, varustaa kiilalla

lohtecealkka kiilalause

lohtečála nuolenpääkirjoitus

lohti kiila

lohttet kiilata, panna kiila, varustaa kiilalla

lohtu (R) lohtu

loidolii (adv.) loidommaksi, lähemmäksi istuintilaa (kodassa)

loidolis (adv.) loidompana, lähempänä istuintilaa (kodassa)

loikadit haalentaa; laimentaa (intoa)

loikasit (adv.) innottomasti, laimeasti; *muitalattai loikasit vásáhusainis* kertoili innottomasti kokemuksistaan

loikat haaleta, haalentua; laimeta, laimentua (innosta tms.)

loiket haalentaa; lämmittää (haaleaksi)

loikil (-is) haaleneva; laimeneva (innosta)

loikkas, loika haalea (vedestä); laimea (innosta)

loikkašit pitää kovin haaleana

loikkihit haaleta, haalentua (äkkiä)

loikkiidit tuntua haalealta; (alkaa) haaleta

lojan ~ lojat ~ lojut kesy eläin (erit. ajoporo)

lojáš vaadin, porolehmä (kesy)

lojášit pitää kovin kesynä; pitää kovin rauhallisena, sävyisänä

lokaliseret paikallistaa, paikantaa; *dološ goahtesadji lea lokaliserejuv´von* muinainen

kodanpaikka on paikannettu

lokatiiva lokatiivi

lokála paikallinen; *lokálakásus* paikallissija

lokkastit kiskoa (vähän, esim. tuohta), nostaa (vähän, esim. turvetta)

lokkodit irrotella (pinnan suuntaisesti), kiskoa (kauan, esim. tuohta), nostella (turvetta)

lokkohat tuohenkiskontapaikka, turpeennostopaikka

lokkuhit irrotuttaa (pinnan suuntaisesti), kiskottaa (tuohta), nostattaa (turvetta)

loknjášit lähteä (joukolla); *loknjásedje heajaide* lähtivät joukolla häihin

lokomotiiva veturi

lokomotiivavuoddji veturinkuljettaja; *áhččán barggai lokomotiivavuoddjin* isäni toimi veturinkuljettajana

lokša luotsi

lokša vana (vedessä, maastossa)

lokset luotsata, opastaa

loksu hupi, mielihyvä; *lovssuid váste* hovin vuoksi

lokta yläkerta; ullakko, vintti; lehteri, parvi (kirkossa); tasanne, terassi (vaaran kyljessä)

loktaáiti rinta-aitta

loktalatnja ullakkohuone; *gándan orodin loktalanjas* poikasena oleilin ullakkohuoneessa

loktan ~ loktaneapmi nousu, nouseminen, kohoaminen

loktanit nousta, kohota, kohottautua

loktat nousta (siivilleen, jaloilleen)

loktejeaddji nostaja (erit. rahan)

lokten nosto, nostaminen; nosto, otto (tililtä)

loktengoarta tililtäottokortti

loktenmašiidna nosturi

loktetit kohauttaa, nostahuttaa; *loktetii olggiidis* kohautti olkapäitään

loktet nostaa, kohottaa; nostaa (rahaa tililtä)

loktinčáhci liotusvesi (karvojen irrottamiseksi taljasta)

loktit kastella talja karvojen poistamiseksi

loktosii (adv.) ~ **loktasii** (adv.) ilmaan, koholleen, irti maasta

loktosis (adv.) ~ **loktasis** (adv.) ilmassa, kohollaan, irti maasta

loktut nostella, kohotella

lolahit epäillä (uskottomuudesta), olla mustasukkainen

loleš (-is) ~ **lollalas** ~ **lollodávddat** mustasukkainen

lolešvuohta ~ **lolaheapmi** ~ **lollu** mustasukkaisuus

lonástallat lunastella; yrittää lunastaa

lonástus (rel.) lunastus

loneheaddji lainaaja (lainanottaja)

loneheapmi lainaus (jonkin hupenevan, joltakulta)

lonehit lainata, ottaa lainaan (joltakulta jotakin hupenevaa)

lonejeaddji lainaaja (rahan tms. lainaksi antaja)

lonen lainaus (jonkin hupenevan, jollekulle)

lonet lainata, antaa lainaan (jollekulle jotakin hupenevaa)

longdriŋka lonkero (juoma); *mu verdde jugai moadde longdriŋka ja mun ovttá vuola*
väärtini joi pari lonkeroa ja minä yhden oluen

lonis korvaus; lunnas, *lotnásat* (pl.) lunnaat, lunnasrahat

lonistanrudat (pl.) lunnaat, lunnasrahat

lonisteaddji (rel.) lunastaja; *Hear´rá min lonisteaddji* Herra meidän lunastajamme

lonisteapmi (rel.) lunastus

lonistit (rel.) lunastaa

lonjas, lotnja laskoksinen (vaatteesta); istuva, hyvin laskeutuva (vaatteesta); rento

lonjodit laskostua (jatkuvasti tai useista vaatteista)

lonjohallat komeilla (laskosvaatteilla)

lonjuhit liikkua (kauniissa) laskoksissaan

lonodit lunastella, lunastaa usein; vaihtaa (usein)

lonohallanfriddjavuohta vuorotteluvapaa

lonohallat vaihdella, vaihtaa usein; vuorotella (esim. töitä tehdessä); vaihtaa (keskenään)

lonuhanárvu kurssi (valuutan), vaihtoarvo

lonuhangálvu vaihtotavara

lonuhanruhta vaihtoraha

lonuhas ~ **lonohas** ~ **lonuhus** vaihdannainen, vaihdokas; vaihtotavara

lonuheapmi vaihto, vaihtaminen

lonuhit vaihtaa (jonkun kanssa)

lonuhus vaihto

loppan (bot.) lumme

lore ~ lora lantakouru (navetassa), viemäri (saunassa)

losádat raskas, upottava keli

losádus rasite (kiinteistön)

losádus rasitus

losáš sydänyö, yösydän

losášit (juoidá) pitää (jotakin) liian painavana

loseš (-is) vitkallinen, joutumaton, raskassoutuinen

losidahttit raskauttaa; *ii gánnet losidahttit ovddežis juo váttis dili* ei kannata raskauttaa ennestään jo vaikeaa tilannetta

losideaddji raskauttava; *losideaddji áššedilli* raskauttava asianhaara

losidit tehdä painavammaksi, raskaammaksi, lisätä (kuormaa, taakkaa); rasittaa (kiinteistöä)

losimus painavin, raskain

losit painavampi, raskaampi

loskkohallat läimäytellä

lossadas paino, painava esine; vaikea tehtävä, vaikeus

lossagulot huonokuuloinen, kuulovammainen

lossalunddot raskasliikkeinen

lossamielalaš raskasmielinen

lossat, lossa/los'ses painava, raskas, *lossa noađđi* painava taakka, *los'ses moraš* raskas suru; rasittava, rankka, työläs, vaivalloinen, *lossa mátki* työläs matka; huono (kuulosta), *mu áhkus álgá leat juo lossa gullu* mummollani alkaa olla jo huono kuulo; sikeä (unesta), *lossa nahkáriid siste* sikeässä unessa

lossatvuohta raskaus, painavuus; raskaus, rasittavuus (töiden)

lossaváttot vaikeavammainen; *lossaváttogiidda oaivvilduv'von dikšobáiki* vaikeavammaisille tarkoitettu hoitopaikka

lossodat paino; painavuus, raskaus

lossodatfápmu painovoima

lossosaš painoinen

lossudit saada (jokin) painamaan enemmän, tehdä painavammaksi, raskaammaksi

lossut alkaa painaa enemmän, tulla painavammaksi, raskaammaksi; *lossut miella* apeatua, *lossut gullu* huonontua (kuulosta)

losu (pp/adv.) (tietyn) painoinen; *vihtta kilo losu* viiden kilon painoinen, *ovtta losu* saman painoiset

loše ~ lošša aatio

loškat sulaa (vedeksi)

lošká mutalammikko

loški muta, savi (pehmeä)

loškit ~ loškkisit lotista, pulputtaa, kuplia (mudasta tms.)

loškkas, loška pehmennyt (savimaasta tms.), sulanut (nesteeksi, esim. lumesta sulaneesta vedestä)

loškkiidit muuttua mudaksi, pehmetä savimaasta

lotka (adv.) rennosti, rauhallisesti, levollisesti

lotkat, lotkes rento, vapautunut, leppoisa, levollinen; *don dat leat álo nu lotkat* sinä se olet aina niin vapautunut

lotkkihít hellittää, laantua, rauhoittua (äkkiä)

lotkkiidit tyyntyä, rauhoittua

lotkkodahttit rentouttaa, rauhoittaa

lotkkodit laantua, rauhoittua, rentoutua

lotnašuddan kiertokulku, vaihtuminen

lotnašuvvan lunastetuksi tuleminen; vaihtuminen; kierrätys, kierto, vaihdunta

lotnašuvvat tulla lunastetuksi; vaihtua; olla kierrätyksessä (niityistä, viljelmistä tms.)

lotnjat, lodnjes laskoksinen (vaatteesta); istuva, hyvin laskeutuva (vaatteesta); rento

lotnji laskos, poimu, vekki (vaatteessa)

lotnjudit saada (vaate) laskostumaan, istumaan

lotnjud laskostua (vaatteesta), mennä kauniisti laskoksille

lotnolas (attr.) vastavuoroinen; vuorottainen, kierrätyskäytössä oleva, vuoroviljelyssä oleva; *lotnolas ealáhusat* moninaistalous

lotnolasdoallu yhdistelmäalous, moninaistalous

lotnolasgávpi vaihtokauppa

lotnolassii (adv.) vastavuoroisesti; kierrättäen, vuoron perään, vuorollaan, vuorotellen

lotnun lunastus, lunastaminen

lotnunruđat (pl.) lunnaat, lunnasrahat

lotnut lunastaa

lottástit linnustaa

lottáš pikkulintu, lintunen; nääränäppy (silmissä)

lottebeassi linnunpesä

lottečalbmi (bot.) linnunsilmä, lapinlinnunsilmä

lottečivga linnunpoika

lottečoalli linnunsuoli; *lottečoali siste* herran kukkarossa, turvassa maailman pahuudelta

lottegazza linnunvarvas (korvamerkissä)

lottegazzasáhpal (bot.) rusolinnunjalka

lottegállá (bot.) linnunkaali

lottegoalki rantatyven

lottežanolmmoš lintukotolainen, kääpiö (saduissa)

lovddeš kattopuu (vanhanmallisessa aitassa)

lovket loukata (esim. kätensä)

lovkken (-is) ovela

lovkkiidit peittyä sileään jäähän (jonka päällä on hieman lunta)

lovkkiidit ruveta lörpöttelemään

lovpár ~ lovppár karkuri, karkulainen

lovpárástit ~ lovppárástit kuljeskella karkurina, karkulaisena

lovpet ~ lovppet karata

lovsa ~ lovssa luotsi

lovset ~ lovsset luotsata

lovssár luotsi

lovttačáhci liotusvesi (karvojen irrottamiseksi taljasta)

lovttadit nousta (yksi toisensa jälkeen)

lovttaguolli lipeäkala

lovttahit punnertaa

lovttahus punnerrus

lovttihit nousta (äkkiä, esim. pinnalle)

lovttolaš viihteellinen; *lovttolaš áiggegollu* viihteellinen ajankulu

lovtton nosturi

lovttosmuorra kohopuu

lozzadit herkutella, mässäillä

ložžedit löysäillä, löystää (esim. ruuveja, muttereita jostakin)

ložžet löysätä, löystää, löyhätä; rentouttaa; lievittää (esim. kipua)

lubma ~ lum´ma tasku

lubmadiibmu ~ lum´madiibmu taskukello

lubmalámpá ~ lum´malámpá taskulamppu

lubmaliidni ~ lum´maliidni nenäliina

lubmaluoiti ~ lum´maluoiti taskulaskin

lubmaruhta ~ lum´maruhta taskuraha

lubmavearju ~ lum´mavearju taskuase

lubmedit ~ lubmestallat hillastella, hillailia, poimiskella hilloja

lubmet hillastaa

luččuhit rienata, parjata

luddat läkähtyä, pakahtua (liian raskaan ajamisen seurauksena, ajoporosta)

luddehit läkähdyttää (ajoporo), ajaa (ajoporo) pakahduksiin

luddejeaddji puolittaja

ludden halkaisu, halkaiseminen; *luddensahá* halkaisusaha

luddestat halkein, halki (poron korvamerkissä); halkio

luddestit halkaista (nopeasti)

luddet ajaa (ajoporo) pakahduksiin, läkähdyttää (ajoporo)

luddet halkaista, puolittaa

ludnet roskata

luđđjas, luđje- ruokkoamaton (erit. pukeutumiseltaan)

luđehus lataus (akun, ampuma-aseen)

luđekeahtes (attr.) lataamaton

luđet ladata (ampuma-ase, ohjelma)

luđjât olla jossakin ruokkoamattomana (erit. pukeutumiseltaan)

luđji ruokkoamaton henkilö (erit. pukeutumiseltaan)

luđolaš vapaa

luđolašvuohta vapaus

luffel sametti

luhča ripuliuloste; kura, rapa, muta, lieju

luhčadávda ripuli

luhčanaga (adv.) ravassa, kurassa, ripuliulosteen tahrimana

luhččehallat joutua (jonkin) ruikauttamaksi, tahraamaksi; *luhččehallat gihkii* "joutua käen ruikauttamaksi", kuulla käki aamulla ennen ensimmäistä suupalaa (huono enne)

luhččet ruikata, ruikauttaa (ripuliulostetta); *násti luhččii* näkyi tähdenlento, *mierkká luhččet* tulla yhtäkkiä sumu

luhčolas jolla on jatkuvasti ripuli, vatsa kuralla

luhčut olla usein ripulissa, vatsa kuralla

luhkka lukka, kukkeli, viitta (lyhyt), hartaviitta

luhkkár lukkari; kangastukki (kangaspuissa)

luhppu luiska (rannasta vinottain nouseva kärrytie), rantapolku

luhtehas loinen, syöpäläinen

luhtehasbulvarat (pl.) täipulveri

luhtehasčukkon loispistiäinen

luhtet ~ luhtat lude, lutikka; syöpäläinen

luhtolaš luottamuksellinen; *sudnos leat álo leamaš luhtolaš gaskavuodat* heillä (kahdella) on aina ollut luottamukselliset välit

luhtte (adv./pp.) luona, tykönä, ääressä; *mu luhtte* luonani, *muorravistti luhtte* puuvajan ääressä

luhtteorodettiin (adv.) läsnä ollessa

luhtteor'ru (adj.) läsnä oleva

luhtteor'ru (subst.) läsnäolija

luhtteorrun läsnäolo

luiku sarvipiikki (poron otsassa esiintyvä)

luistát luistella

luiste ~ luisten luistin

luistehat luistinrata

luistejeaddji luistelija

luistet luistella; hiihtää (luistelutyylillä)

luksa (adv.) etelään

luksajohtin syysmuutto (Ruijassa)

luksus ylellisyys; *luksus-* ylellinen, luksus-

luktásuoidni (bot.) rakkosara

lukti (bot.) ~ **luktá** (bot.) luhtaheinä, sara

lulábealli eteläpuoli; *lulábealde* eteläpuolella, *lulábeallai* eteläpuolelle, *lulábeale* eteläpuolitse, eteläpuolta

luládat etelätuuli

lulágeahči eteläpää; *lulágeahčen* eteläpäässä, *lulágeahčai* eteläpäähän, *lulágeaže* eteläpään kautta

lulás etelään; *lulásguvlui* etelään päin

lulde etelässä, etelästä

luleš eteläinen, eteläpuolen asukas

lulidit siirtää etelämmäksi

lulil (adv.) etelästä päin

lulimus eteläisin; *lulimusas* eteläisimpänä, *lulimussii* eteläisimmäksi

lulit eteläisempi

lul'lá kehto, kätkyt

lullánit loitota etelämmäksi

lul'lát heijata, lullata (pikkulasta)

lullebiegga etelätuuli

lullelačča ~ **lullelaš** vähän etelämpää (ohi)

lulleleppožii ~ **lulibužžii** vähän etelämmäksi

lulleleppožis ~ **lulibuččas** vähän etelämpänä

lullelii ~ **lullebbui** ~ **lulibui** etelämmäksi

lullelis ~ **lulleleappos** ~ **lulibus** etelämpänä, etelämpää

lulli etelä

lullil etelämpää (ohi)

lullin etelässä

Lullinannán Etelämanner

lullináhkkesoadji etelänlepakko

lullipovla ~ **lullipola** etelänapa

lulliriikkat (pl.) etelämaat

lullisámegiella eteläsaame

lullisápmi eteläsaamelainen

lulodávda luulotauti

lum'ma gč. **lubma**

lum'mor ~ **lummor** taskukello

lumosmuvvat avartua, väljentyä (tiloista)

lumpehallat ~ **lum'mehallat** joutua (jonkun) puijaamaksi, huijaamaksi, petkuttamaksi

lumpet ~ **lum'met** puijata, huijata, petkuttaa; luntata (koulussa)

lunahuvvat tulla pystyväksi, kyvykkääksi (esim. johonkin työhön); *lea lunahuvvan dan bargui* on tullut pystyväksi siihen työhön, hallitsee sen työn

lunat pystyvä, kyvykäs (esim. johonkin työhön); *lea lunat vuodjit meahccesihkkeliiguin* on taitava ajamaan maastopyörällä

lunddolaččat (adv.) luonnollisesti

lunddolaš luonnollinen; *lunddolaš lohku* (mat.) luonnollinen luku, *lunddolaš persovdna* luonnollinen henkilö, *lunddolaš ovdu* luontoisetu; luontainen; luonteenomainen, luonteva

-lunddot -luontoinen

lunjaidit marista, inistä

lunnat viedä, kuljettaa (vähin erin)

lunta poika

lunttalágan poikamainen

luŋka ~ luŋká luukku; pohjateljo (irtonainen, veneessä)

luŋkáhit pitää lupassa (korviaan)

luŋkánit lähteä liikkeelle luppakorvaisena

luŋkát olla lupassa (korvasta)

luŋkebeallji luppakorva (korvasta tai koirasta)

luŋki luppakorva (koira); *mus leat sihke luŋkebeallji ja skohččebeallji* minulla on

luppakorva sekä pystykorva

luŋkkagit mennä luppaan (korvista tai koirasta)

luŋkkahit liikkua luppakorvaisena

luŋkkas, luŋke- lupassa oleva (esim. korvasta); luppakorvainen

luŋkkistit lerpattaa (luppakorvista)

luobahangirji luovutuskirja

luobahas luopio

luobaheaddji luovuttaja

luobaheapmi luovutus

luobahit luovuttaa

luodda jalanjälki; tie, *čállit luotta* avata tietä (lumessa); ura (levykkeessä tms.)

luoddabealis tienvieri

luoddaearru ~ luoddasuorri ~ luoddarátkkohat tienhaara

luoddagovadat jälkikuvio

luoddaguorra tienvarsi; *luoddaguoras* tien varrella, *luoddagurrii* tien varrelle

luoddanaddat halkeilla; *jávrrí jiekŋa lei luoddanaddan* järven jää oli halkeillut

luoddaneapmi halkeama, halkein

luoddanit haljeta; aueta (silmuista); läkähtyä, pakahtua (ajoporosta)

luoddaráigge (adv.) tietä myöten

luoddavearru (N) tiemaksu

luoddái, luoddás ~ luddii, luddes suurijälkinen (eläimestä); *luddes guovža* suurijälkinen karhu

luoddut halkoa (puita); pakottaa (päättä, rintaa)

luodjat ~ luodjut vaikertaa, valittaa

luodnái, luodnás roskainen; *luodnás šillju* roskainen pihamaa

luodaheapme, luodahis pienikaliberinen, pienipiippuinen, pieniluotinen (ampuma-aseesta)

luodđa luoti, kuula; punnus

luodđaárpu luotilanka

luodđagasas ~ luodđagis ladattuna, latingissa

luodđagassii ~ luodđagii ladatuksi, latinkiin

luodđaláger kuulalaakeri

luoddapean'na kuulakynä, kuulakärkikynä

luodđasárggis luotiviiva

luod'đái, luod'đás ~ luđ'đii, luđ'đes isokaliberinen; *luod'đás bis'su* isokaliberinen
ampuma-ase

luodueal'li metsäneläin, villieläin

luoduid (adv.) irrallaan, irralleen (erit. eläimistä)

luodunávdi metsänpeto

luogga luokki

luoggaleanggat (pl.) luokkivaljaat

luoggu kömmänä, murju, hökkeli, tönö (tilapäinen tai huonokuntoinen asumus)

luogirdit kähmiä (itselleen)

luogustit haravoida luokoa

luohcadit panna tai saada vettymään, liottaa (nahkaa, puuta)

luohcat vettyä (nahasta vedessä, puusta)

luohcásit liukastua (sorkkaeläimistä)

luohkardit puijata, huijata

luohkásteapmi luokitus, luokittelu; *luohkástemiid mield* luokitusten mukaan

luohkástit luokittaa, luokitella

luohkin elohiiri (tahaton lihasvärinä silmän ympäristössä)

luohkit nykiä (lihaksia), olla elohiiri silmän ympäristössä

luohkká luokka (koulun tms.); *ovttastahtton luohkká* yhdysluokka, *gallát luohkás?*
monennellako luokalla?

luohkká mäki, rinne; *goaikalii luohkás bodnái* laskea hurautti rinnettä alas

luohkkái, luohkkás mäkinen; *doppe leat luohkkás eatnamat* siellä on mäkestä maastoa

luohkkájuohku luokittelu, luokitus; luokkajako

-luohkkálaš -luokkalainen; *viđátluohkkálaččat vulge luohkkámátkái* viidesluokkaiset lähtivät luokkaretkelle

luohkkálatnja luokkahuone

luohkkálii (adv.) ylemmäksi (rinteeseen)

luohkkális (adv.) ylempänä (rinteessä), ylempää (rinteessä)

luohkkáovddasčuožžu luokanvalvoja

luohkkáskihpár luokkatoveri

luohkki (R) luokka (koulussa)

luohkki ~ **luohkká** luokka (valjaissa); *stággu sodjalii luohkkin* vapa taipui luokille

luohku luoko, niitos; *ráhput luogu* haravoida luokoa

luohpadeaddji luovuttaja; *varraluohpadeaddji* verenluovuttaja

luohpadit luovuttaa

luohpanealáhat luopumiseläke

luohpat luopua, lakata, *luohpat barggus* lopettaa työ; hellittää (taudista)

luohpi, luobes ilmava, kuohkea

luohpudit tehdä tai saada muuttumaan ilmavaksi, kuohkeaksi, kuohkeuttaa

luohput tulla ilmavaksi, tulla kuohkeaksi, kuohkeutua

luohtehahti luotettava

luohtehahttivuohta luotettavuus

luohti joiku (tietyn ihmisen, paikan tms.)

luohtidit (R) luottaa

luohtta (adv.) päin, sujut, kuitit (ei jää velkaa)

luohttalagaid (adv.) kuitit, sujut (keskenään)

luohttámuš luottamus, luotto; *luohttámušain* luottamuksella, luottamuksellisesti

luohttámušášši luottamuksellinen asia

luohttámušolmmoš luottamushenkilö

luohttevaš luottavainen; *lei nu luohttevaš iežas vejolašvuodaide* oli niin luottavainen mahdollisuuksiinsa

luohttin luottaminen

luohttit (soapmásii, masa nu) luottaa (johonkuhun, johonkin)

luohtu metsäseutu, asumaton seutu (jossa voi elää); *luhtui luoitit* laskea kesälaitumelle, *luođus leat* olla kesälaitumella

luoibman valitus, valittaminen, vaikerrus, vaikertaminen

luoibmat vaikertaa, uikuttaa, valittaa, voihkia

luoicut marista, nurista

luoikalas mielellään tavaroitaan lainaava

luoikalit lainata, antaa lainaksi (vähäksi aikaa); *luoikalii munnje iežas biilla* lainasi minulle vähäksi aikaa autonsa

luoikat lainata (jollekulle), antaa lainaksi (esine tms. jollekulle); *ii luoikan bealji* ei kallistanut korvaansa

luoikkahallat lainailla (joltakulta); pyydellä lainaa, yrittää lainata (joltakulta)

luoikkahanáigi lainausaika (esim. kirjan)

luoikkahangoarta lainauskortti (kirjaston), kirjastokortti

luoikkahat lainaamo, lainasto

luoikkaheaddji lainaaja (kirjan tms. lainaksi ottava)

luoikkaheapmi lainaus, lainaaminen (esineen, joltakulta)

luoikkahit lainata, ottaa lainaksi (jokin esine joltakulta); panna tai saada lainaamaan (jollekulle); soveltua lainattavaksi (jollekulle, esineestä)

luoikkas (adv.) lainaksi, lainassa

luoikkas lainakko, lainaporo; lainatavara, *luoikkas-* laina-, *luoikkasin* lainaksi, lainassa

luoikkasáigi laina-aika (esineen)

luoikkasgirji lainakirja

luoilá mäsijä; *álo dies lea heahti dien luoillás* aina sillä on hätä tuolla mäsijällä

luoillas, luoile- mäsisevä; *luoilenieiddaš* mäsisevä pikkutyttö

luoillistit ~ luoilut mäsistä

luoimmadit uikutella, vaikerrella

luoimman uikuttaja, vaikertaja

luoimmanas uikahdus, vaikerrus

luoimmas uikutus, vaikerrus, valitus

luoimmádit uikuttaa (äkkiä), uikahtaa, vaikertaa (äkkiä)

luoitalit laskeutua, pysähtyä (jutamamatkalla); päästellä (irti, porot tms. valjaista), päästellä elukat karsinoista

luoitádat vajoama

luoitádeapmi lasku, laskeutuminen (esim. auringosta)

luoitádit laskeutua (polvilleen, rinnettä alas jne.); laskea (auringosta)

luoiti (adj.) aleneva

luoiti (subst.) laskin, laskukone

luoitilit laskea, päästää (irti, nopeasti); lähteä ajamaan (täyttä vauhtia)

luoitimat (pl.) päästöt

luoitin laskeminen, päästäminen; laskeminen, laskento; lasku (mat.)

luoitináiigi vapauttamisaika

luoitinbihtta lasku (mat.)

luoitinmuorra loimitukki

luoitit laskea, päästää (irti, menemään), päästää (valjaista), (+ inf.) päästää (tekemään jotakin), vapauttaa, *vealggi luoitit* antaa velka anteeksi, laskea (ankkuri), laskea (koski, mäki); ajaa nopeasti, kiittää lasketella, *luoitit dárogiela* lasketella (puhua sujuvasti norjaa); laskea (mat.); laskea (aurigosta); laskeutua (alemmaksi maastossa, joessa)

luoitta kiinnitysrengas, kiinnityssilmukka, keularaksi (veneeseen), vuottoraipassa (vetohihnassa) oleva raksi; vesihana, hana

luoittačáhci jätevesi

luoittašit päästellä (irti); ajella (vauhdilla), kiittää, lasketella; läksyttää (jotakuta), läksyttää (toisiaan)

luoittát (adv.) omiaan, sopiva (jollekulle); *aiddo luoittát!* siitäs sait!, ähäkutti!, juuri omiaan sinulle!

luoittestuvvat päästää (tuskin tai vaivoin), tahtoa päästää

luoittihit päästättää; kaahata, porhaltaa, päästellä (lujaa)

luoittuhit kalkylöida

luoitu lasku, laskelma

luojaidit vaikertaa, valitella

luojan vaikertaja, valittaja

luojas vaikerrus, valitus

Luojá ~ Luodjá Luoja, Jumala

luokčat taltata

luokčut hyppiä, loiskia (veden pinnalla; kaloista; hylkeistä tms.)

luokta lahti

luoktabahta lahdenperä, lahdenpoukama

luokti suojakatos

luoktu, luovttos kiukutteleva; oikukas, vaateliias; hankala (ihmisestä)

luoktu kiukuttelija; oikkupussi, oikukas, vaateliias nainen

luoktudit kiukutella; oikkuilla, oikutella, olla vaateliias (erit. naisesta)

luomeaddjái, luomeaddjás runsashillainen (suosta)

luomedákti hillansien (marjassa)

luomeheapme, luomehis hillaton; vähähillainen, *luomehis jeaggi* vähähillainen jänkä,
luomehis jahki vähähillainen vuosi
luomejeaggi hillajänkä, hillasuo, lakkasuo, muurainsuo
luomelasta hillankukka
luomi hilla, lakka, suomuurain
luomostallat lomailla
luomostal'li lomailija
luomos, luomos avara, väljä, ilmava (tiloista, esim. huoneesta); vapaa, *luomos stiila* vapaa
 tyyli
luomusmuvvat avartua (tiloista, esim. huoneesta); vapautua (jostakin)
luomusvuodäsoahti vapaussota
luomusvuolta avaruus, väljyys (tilojen, esim. huoneen); vapaus
luonddahallat ~ luonddahuvvat voipua, alistua
luondduattáldat luonnonlahja; *musikálalašvuolta lea maiddái luondduattáldat*
 musikaalisuus on myös luonnonlahja
luondducuozza immenkalvo
luonddudieda luonnontiede; *luonddudiedalaš* luonnontieteellinen
luonddudiedaolmmoš luonnontieteilijä
luonddudilálaš luonnonvarainen, luonnontilainen
luonddudilis (adv.) luonnonvaraisena
luondduduovdda ~ luonddueanadat luonnonmaisema
luondduealáhus luontoiselinkeino, luontaiselinkeino
luonddueal'li villieläin
luonddufápmu luonnonvoima
luonddugáhppálat luontokappale; *olmmoš ja eará luonddugáhppálagat* ihminen ja muut
 luontokappaleet
luonddugáhtten luonnonsuojelu
luonddugássa luonnonkaasu
luonddugeavaheapmi ympäristönkäyttö
luondduheapme, luondduhis luonnoton; *luondduhis dáhpáhus* luonnoton tapahtuma
luonddujierbmi terve järki, selvä järki, talonpoikaisjärki; *áibbas luonddujirpmiin diet lea áddemis* aivan talonpoikaisjärjellä tuo on ymmärrettävissä
luonddukatastrofa ~ luondduroassu luonnonmullistus
luondduláhka luonnonlaki

- luondduláhki** luonteenpiirre
- luonddumeahcci** luonnonpuisto; *Geavu luonddumeahcci* Kevon luonnonpuisto
- luondduriggodat** luonnonvara, resurssi
- luondduriika** luomakunta
- luonddusáhppi ~ luonddusákta** tuoremehu
- luondduseal'li** luonnonvarainen
- luonddusuodjalanguovlu** luonnonsuojelualue
- luonddusuodjaleaddji** luonnonsuojelija
- luonddusuodjaleapmi** luonnonsuojelu
- luondduválljeupmi** luonnonvalinta
- luondduvidá** (attr.) luonnontilainen, luonnontilassa oleva
- luondduvuostásaš** luonnonvastainen, luonnoton
- luondu** luonto; luonne, olemus
- luonjaidit** tuhertaa itkua; vaikertaa, valitella
- luonjas** (-) itkuinen
- luopma** luomi
- luopmavuoiddas** luomivoide
- luopmoáigi ~ luopmoáigodat** loma-aika
- luopmoássan** loma-asutus
- luopmodoal'li** lomailija
- luopmomátki** lomamatka
- luopmoruhta** (S) lomaltapaluuraha, lomaraha
- luopmosadjásaš** lomittaja; *šibitdoal'li sáhtta oažžut luopmosadjásačča* karjanhoitaja voi saada lomittajan
- luopmu** loma
- luopmudit** lomauttaa; *fabrihkka luopmudii moanaid bargiid* tehdas lomautti useita työntekijöitä
- luoppal** lompolo
- luopposguolli** pakastekala (syksyllä pyydetty siika tms. suolaamaton tai kevyesti suolattu)
- luosaš** lohi; painoltaan lohijalan ja täyden lohen väliltä, seitsemisenkiloinen
- luosat** isosilmäinen lohiverkko (patoverkko, kulkutusverkko)
- luosatgolgadat** isosilmäinen kulkutusverkko
- luosjuolgi** lohijalka 3 - 6 kg:n lohi; *luosjuolsággi* pienehkö lohijalka
- luoskaneapmi** sisäinen verenvuoto, verensyöksy (erit. keuhkoissa)

luoskanit ränsistyä, rapistua, ravistua (veneestä, ahkiosta tms.); luhistua, sortua (rakennus tms.); saada verensyöksy (erit. keuhkoihin)

luoskkageapmi ränsistyminen, rappio (esineiden); luhistuminen, sortuminen

luoskkagit ~ **luoškkagit** ränsistyä, rapistua, ravistua

luoskkas (-) ~ **luoškkas** (-) ränsistynyt, ravistunut, hatara

luoskkistit olla ränsistynyt, ravistunut, hatara

luosku rapistunut, ränsistynyt esine, rämä

luossa lohi

luossabiepmahat lohenkasvattamo, lohenkasvatuslaitos

luossabivdu lohestus, lohenpyynti

luossadivri koskikorento

luossagárdi lohenkasvatusallas

luossagiera lohi (keskikokoinen, lohijalkaa isompi)

luossagierragaš lohi (keskikokoinen, lohijalkaa vähän isompi)

luossaguolli lohi (minkä kokoinen tahansa)

luossaveajet lohenpoikanen

luos'sái, luos'sás ~ **lus'sii, lus'ses** runsaslohinen; *dát lei goas nu lus'ses johka* tämä oli aikoinaan runsaslohinen joki

luostečuohppi valkokylkidelfiini

luostegoddi kuusipeura

luostesáhpán harmaakuvemyyrä

luosti halli (yksivuotias, hylje)

luosti raita, juova (ympäristöä vaaleampi, karvoituksessa), kylkijuova (karvoituksessa)

luosttat luostakka, luostakko, vaaleakylkinen poro

luostut olla karvanluonnin siinä vaiheessa, jolloin vaalea kylkijuova alkaa näkyä (porosta)

luotkaneapmi purkautuminen (kankaan tms.)

luotkanit purkaantua, purkautua; päästä, avautua (solmusta); kehkeytyä, kiehkeytyä; puhjeta, aueta (silmusta)

luotkkomuohta upottava, löysä pakkaslumi

luotkkouđas irtolumivyöry

luotkkus upottava, löysä pakkaslumi

luotkkus, luotkkos/luotkko- upottava, löysä, pehmeä (pakkaslumesta); pehmeäluminen; kuohkea, ilmava, möyheä

luotkut upottavampi, löysempi, pehmeämpi (pakkaslumesta)

luotneduvdni roskatunkio

luotnegáffal talikko

luotnespoaddu rikkalapio

luotni roska, rikka

luotnjut marista, ruikuttaa

luotnudit roskaannuttaa

luotnut roskaantua, likaantua

luottaheapme, luottahis jäljetön; *luottahis johtti* kummitus

luottahuhttit tappaa sukupuuttoon, hävittää jäljettömiin

luottahuvvat kadota jäljettömiin; kuolla sukupuuttoon

luottastallat jättää jälkiä (lumeen, maahan)

luottastit jättää jälkiä (lumeen, maahan); astua toisen jalanjalkia

luottoguolli ~ luottut halkaistu, fileroitu (isohko) kala

luovanas paininpuu (heinäsuovassa heinien päällä)

luovanastit asettaa paininpuu (heinäsuovaan heinien päälle)

luovas urosporo tai muu vasomaton poro keväällä, joutilas; *luovvasat* joutilaat porot (keväällä)

luovasčora hirvasparttio (vasoma-aikana)

luovaseallu joutilastokka, urosporoista ja muista vasomattomista koostuva tokka (vasoma-aikana)

luovaskas ~ luovas helppolypsyinen; *dát gussa dat lea gusto luovaskas* tämä lehmä se on näköjään helppolypsyinen

luovasmuvvat tulla helppolypsyisemmäksi

luovassiida joutilastokka, urosporoista ja muista vasomattomista poroista koostuva tokka paimenineen (vasoma-aikana)

luovat luontokappale, luoma, luomus

luovččahit (juoidá soapmásii) saada tai panna (joku) taltaamaan (jotakin)

luovččan taltta

luovččanšluppot talttanuija

luovdádit laskeutua (polvilleen, nelinkontin); *luovdádit čippiid ala* langeta, laskeutua polvilleen

luovdádit varustaa nuotta lauduksilla

luovdái, luovdás runsaslauduksinen (nuotasta)

luovdálas paikoilleen jurova (ajoporosta)

luovddaid (adv.) kohdakkain

luovddalagaid (adv.) kohdakkain (esim. riekoista ammuttaessa), samalla linjalla

luovddalas (attr.) kohdakkain oleva, samalla linjalla oleva

luovddašit juroskella (ajoporosta)

luovddat jurakko (ajoporosta); *dákkár luovddahiin lea lossat johtit* tällaisen jurakon kanssa on työlästä kulkea

luovddis nuotan lauduksen aines (lauta tms.)

luovdi laudus, nuotan koho

luovdilit laskeutua nopeasti mahalleen (eläimestä); laskeutua nopeasti polvilleen, nelinkontin

luovdit laskeutua, vaipua mahalleen (eläimestä); laskeutua polvilleen, nelinkontin, *luovdit čippiid ala* polvistua

luovosčáhci syvä vesi (jossa jalat eivät pohjaa, josta ei pääse pois)

luovosčeabet oma herransa, riippumaton, vapaa henkilö

luovosčiekči keskustuki (jalkapallossa)

luovosčoarvi heilurisarvi (jonka tyven otsaluu on lohjennut ja sarvi heiluu)

luovosvárri erillinen tunturialue

luovosvuoddji yksinajaja (erillisellä ajoporolla)

luovus (adv.) irti

luovus, luovos irtonainen, irrallinen; *luovos bihttá* irrallinen palanen, *luovos mánná* avioliiton ulkopuolella syntynyt lapsi, lehtolapsi

luovvanit irrota; irtaantua, irtautua (jonkin yhteydestä)

luovvannávccat (pl.) luovuus

luovvar apila (bot.); risti (korttipelissä)

luovvat luoda (erit. Jumalasta)

luovvat, luovvadis irtonainen, helposti irtoava; hereä (heinästä); juohea, kitkaton, sujuva

luovveaski luovan lattia, pohja

luov´vi luova, tuottava

luovvi luova, talas, säilytyslava; patopukin lava (painokiviä varten)

lupiidna (bot.) lupiini

lupmosit (adv.) avarasti; vapaasti

lupmu luumu

lurffas, lurfe- ~ lurvvas, lurve- takkuinen, ruokkoamaton

lurfi ~ lurvi takkutukka, ruokkoamaton ihminen (erit. pukeutumiseltaan)

lurjánit lähteä johonkin ruokkoamattomana (erit. pukeutumiseltaan)

lurját olla jossakin ruokkoamattomana (erit. pukeutumiseltaan)

lurji ruokkoamaton ihminen (erit. pukeutumiseltaan)

lurjjas, lurje- ruokkoamaton (erit. pukeutumiseltaan)

lurjjihit ilmestyä johonkin ruokkoamattomana (erit. pukeutumiseltaan)

lurjjuhit liikkua jossakin ruokkoamattomana (erit. pukeutumiseltaan)

lurvu rätti

lusa (adv./pp.) luo, luokse, tykö; *mu lusa* luokseni, *su lusa* hänen luokseen jne.

lusabeassameahttun luoksepääsemätön (ihmisestä, paikasta)

lusket ränsistyttää, rapistuttaa, ravistuttaa

luskkiidit ränsistyä, rapistua, ravistua (esim. vene)

lusmi ~ luspi luusua, joenniska

lusta huvi, lysti; *lustta dihte* hovin vuoksi, huvikseen

lustabivdi urheilukalastaja

lustabivdu urheilukalastus

lusttolaš maistuva, maittava; *lusttolaš biebmu* maittava ruoka

lusttuheapme, lusttuhis maistumaton, maittamaton, mauton (erit. ruoasta); haluton

lusttuhisvuohta maittamattomuus; haluttomuus

lusttuhuvvat menettää ruokahalunsa; tulla haluttomaksi

lustu halu, mieltymys

luteralaš ~ luteránalaš luterilainen

lutken liestäminen, purkaminen (kankaan tms.)

lutket avata (sotku, solmu tms.); liestää, rispaannuttaa, purkaa; möyhentää, pöyhiä (esim. tyynyä); päästää, avata (solmu, pussin sidottu suu tms.); laskea (mäti, maiti), *goadjin lutkii guovssa* kojamo (uroslöhi) laski maitia

lutkkiidit liestyä, rispaantua, purkaantua, purkautua; päästä, avautua (solmusta); puhjeta (nupusta tms.), avautua (silmusta)

lutkkosmuvvat tulla upottavaksi, pehmetä (lumesta)

lutnánta luutnantti

lutnjat ruikuttaa

luttodit halkoa (jatkuvasti)

luttohat särky, kihti; halkaisukohta, halkaisupaikka

lutton halkoja; halkaisukirves

luvas, luvva liotettu, lionnut

ludá luuta

luvdestit lakaista (nopeasti tai vähän)

luvdet lakaista, luutia

luvdet varustaa (nuotta) lauduksilla

luvdnját mököttää, murjottaa; *bártnáš luvdnjái uksanjálmis* pikkupoika mökötti oven suussa

luvdnji mököttäjä, murjottaja

luvga vilkas lapsi, vesseli

luvnnja tunkkainen, ummehtunut (vaatteista)

luvnnjahádja tunkkainen, ummehtunut haju (vaateissa tms.)

luvnnjas, luvdnje- mököttävä, murjottava

luvnnjiidit haista tunkkaiselta, haista ummehtuneelta (vaatteista tms.)

luvra harso, huntu

luvret vaania, tarkkailla, vakoilla

luvset opastaa

luvttaguolli lipeäkala

luvus liuos

luvvadas liuotin

luvvadat liuote

luvvadit liottaa; liuottaa

luvvat liota; liueta

luv´vet irrottaa, *luv´vet iežas* irrottautua; lähteä matkaan, lähteä ajamaan

luvvi liuos

luv´vil (-is) helposti likoava, liukeneva

luvvodat (S) irtaimisto

luvvolagaid (adv.) erikseen, erilleen, erillään; vähittäin

lužas ~ lužohat ripuli

lymfa imuneste

lymfačuolbma imusolmuke

lymfaráksá imurauhanen

lymfasuotna imusuoni

lyralaš lyyrinen

lyrihkalaš lyyrinen, runollinen

lyrihkka lyriikka, runous

lyrihkkár lyyrikko, runoilija

M

madda sarven runko-osa otsahaaran ja takakaihtimen välissä, alasarvi; runko (sarven, puun); alaosa (lapasen, ranteesta peukalontyveen)

maďáš vertainen; *dan maďáš* juuri ja juuri sen verran, juuri ja juuri sen vertainen

maďďása (adv.) terää, vaikutuksen; *dahkat maďďása* tehdä terää, tehdä vaikutuksen

made - daďe ~ madi - daďi mitä - sitä; *made árabut, daďe buoret* mitä aikaisemmin, sitä parempi

made (adv.) ~ **madi** (adv.) mitä, minkä; *made mielde* minkä mukaan

made ~ madi ~ madu ~ mado verran, *dan made* sen verran; kokoinen, *soapmása made* jonkun kokoinen

magasiidna makasiini

magihkalaš ~ magiijalaš maaginen

magiija magia

magistráhtta ~ magisráhta maistraatti

magisttar maisteri

magma magma

magnehtta ~ magnehta magneetti; *magnehtelaš* magneettinen

magneahhtagieddi magneettikenttä

mahkaluššat empiä, kursailla; takellella, kierrellä (puheissaan)

mahká (adv.) ~ **mahkáš** (adv.) muka, mukamas; *ii mahká fuobmán mu* ei muka huomannut minua; vaikkapa, esimerkiksi, *go lea mahkáš sakka váiban* kun on esimerkiksi kovasti väsynyt

mahkkit vihjailla

mahtiin (adv.) tienoilla; *dain, dakko mahtiin* niillä tienoin, lähitienoilla

mahtis (adv.) ~ **mahtes** (adv.) rajalla, pisteessä; *dan, man mahtis* sillä, millä rajalla, siinä, missä pisteessä

mahtodat koko, laajuus

mahtosaš ~ mahtásaš kokoinen, mittainen; *mu mahtosaš* minun kokoinen

mahttái (adv.) rajalle, pisteeseen; *dan, man mahttái* siihen, mihin pisteeseen, sille, mille rajalle

maid mitä (kysymyssana)

maid myös, -kin; *mun maid fitnen doppe* minäkin kävin siellä

maid nu jotakin; *oinnii doppe maid nu* näki siellä jotakin

maiddái (adv.) myös

maidge ~ maidige ~ maidege mitään

mainna nu jollakin; *barggai dan mainna nu* teki sen jollakin

majesteahhta ~ majestehta majesteetti; *majestehtalaš* majesteetillinen

majonesa majoneesi

majoriteahhta ~ majoritehta enemmistö; *majoriteahhtagiella* enemmistökieli

majuvra majuri

makkár ~ makkáraš millainen

makkárge ~ makkárašge minkäänlainen

makril'la makrilli

malariiija malaria

mallesge (adv.) missään nimessä, millään muotoa; nimeksi, edes jonkin verran, *áiggui lubmet, jos lei mallesge luomi* aikoi hillastaa, jos oli edes jonkin verran hillaa; edes jonkinlainen, *ihttin vuolggán duoddarii, jos leš mallesge dálki* huomenna lähden tunturiin, jos on edes jonkinlainen sää

malssidit päästää vaihtumaan (vahingossa); sekoittaa (jokin johonkin)

mammuhhta mämmutti; *mammuhttadávda* suuruudenhulluus

man kuinka?; *man guhkkin?* kuinka kaukana?, *man dávjá?* kuinka usein?, *man stuoris?* kuinka iso?

manadit meneskellä, mennä (yksi toisensa perästä)

manahahtti mentävä, kulkukelpoinen; *diekko lea sihkkarit manahahtti* siitä voi varmasti kulkea

manahat käytävä

manaheapmi menettäminen

manahit menettää, päästää (menemään); olla mahdollista mennä (jostakin); menetellä, *gal dat manaha niege* kyllä se menettelee sitenkin

manalmas meno, kulku, vauhti; käytäntö, menettely

manastuvvat menestyä, luonnistua, onnistua

mandariidna mandariini

mandáhtta mandaatti

maniheapme, manihis ~ moniheapme, monihis munaton, *manihis lottebeassi* munaton linnunpesä

manihit mennä, kulua (nopeasti, ajasta), kulahtaa

maniiija mania; *maniijalaš* maaninen

manimat (pl.) ~ **monimat** (pl.) munuaiset

manimuččat (pl.) ~ **monimuččat** (pl.) munuaiset
manimušbajošráksá ~ **monimušbajošráksá** lisämunuainen
manimušbuoidi ~ **monimušbuoidi** munuaisrasva
manimušdeahkki ~ **monimušdeahkki** sisäfilee
manimušgeadggit (pl.) ~ **monimušgeadggit** (pl.) munuaisekivet
manimušguovdnji ~ **monimušguovdnji** munuaisallas
manimušmorčesuotna ~ **monimušmorčesuotna** munuaislaskimo
manimušoarri ~ **monimušoarri** munuaistiehyt
manin ~ **manne** miksi, minkä takia, minkä tähden, minkä vuoksi
manin nu joksikin, jonakin
maninge miksikään
manjástallat (soapmásiin) kutsua (jotakuta) miniäksi; kutsua (toisiaan) miniäksi
manjážan! rakas miniäni!
manješ (adv.) miniänsä kanssa
manješguovttos miniä appivanhempansa kanssa
manježat (pl.) kälykset, miehen sisko ja vaimo keskenään
mannalas kova kulkemaan
mannaleapmi pikakäynti, käväisy, käväiseminen
mannalit käväistä (jossakin); mennä (nopeasti, vähän matkaa)
mannan meneminen, meno; käyminen, käynti (jossakin)
mannanáigi menneisyys; mennyt aika, preteriti
mannandálvváš viimetalvinen; *mannandálvváš buollašat* viimetalviset pakkaset
mannangeasáš viimekesäinen; *mannangeasáš garra báhkát* viimekesäiset kovat helteet
mannanháváš viimekertainen
mannanidjasaš viimeöinen, yöllinen
mannat mennä
man' náí, man' nás ~ **mon' náí, mon' nás** runsasmunainen; *man' nás lottebeassi*
 runsasmunainen linnunpesä
mannefiskadas ~ **monnefiskadas** munankeltuainen
mannejodas ~ **monnejodas** munanjohdin
manneráksá ~ **monneráksá** munasarja
manneseal'la ~ **monneseal'la** munasolu
man'net ~ **mon'net** kerätä munia; munia (linnusta); munata, töpätä
mannevielgadas ~ **monnevielgadas** munanvalkuainen

man'ni (adj.) menevä

man'ni (subst.) menijä

manni ~ **monni** muna

mannjebealle poikapuolen vaimo, miniäpuoli; veljen tai sisaren pojan vaimo; aviopuolison veljen tai sisaren pojan vaimo; aviomiehen serkun vaimo; miespuolisen serkun vaimo; aviomiehen naisserkku

mannjesássa tuleva miniä, miniäehdokas

mannji miniä

mannu meno, kulku, *ovtta manu* ~ *ovtta mano* yhtä menoa, *čavčča manus* syksystä lähtien, pitäen, *ievttá manus* eilisestä lähtien, pitäen; kulutus, rahanmeno, kulunki

mannut ~ **monnut** pesiä

mano (pp.) johonkin menneeseen aikaan kuuluva, aikainen; *soađi mano áššit* sodan aikaiset asiat, *diimmá mano* viime vuoden aikainen, viime vuoden perua oleva

manšeahtta kalvosin

manuheapme, **manuhis** saamaton, vitkallinen; *manuhisvuohta* saamattomuus, vitkallisuus

maŋábealde (adv.) jäljessä, perässä, takapuolella, takana, jälkipuolella; takana, takanapäin, jäljessä päin (ajallisesti)

maŋábeale (adv.) jälkipuolelta (ohi), peräpuolelta (ohi), takaa (ohi), takaapäin, taitse, *beana rohkkáhii maŋábeale* koira hyökkäsi takaapäin

maŋábeallai (adv.) jälkeen, perään, taakse; taakse, taaksepäin, jälkeen (ajallisesti)

maŋábealli takaosa, peräosa

maŋádallat lykkäillä, myöhennellä (tavan takaa); yrittää lykätä myöhemmäksi, yrittää myöhentää

maŋágeahči jälkipää; *maŋágeahčen* jälkipäässä, *maŋágeahčai* jälkipäähän, *maŋágeaže* jälkipäästä, jälkipään kautta

maŋálgiehtii (adv.) jälkikäteen; *easkka maŋálgiehtii fuobmái iežas meaddán* vasta jälkikäteen huomasi erehtyneensä

maŋás (adv.) ~ **maŋos** (adv.) jälkeensä, taakseen, *vilppastii maŋás* vilkaisi taakseen (nähdäkseen); perälle, perällepäin, taakse; taaksepäin, *murddii maŋás* vetäytyi taaksepäin; taaksepäin, *maŋás mannat* taantua; (jostakin) eteenpäin (ajallisesti), *dás maŋás* tästä lukien, tästä lähtien, *ihttážiis maŋás* huomisesta lähtien

maŋáš kannas, kanta (ahkion)

maŋážassii (adv.) vihdoin, viimein, lopulta; *vurden guhká ja maŋážassii son bodii* odotin pitkään ja lopulta hän tuli

maŋeš jalaksen takaosa (ahkiassa)

maŋeš takajalan (nyljetty) koipinahka

maŋeščakča myöhäissyksy

maŋešgidda myöhäiskevät

maŋešsiivvut (pl.) kelirikko; *maŋešsiivvuid áigge lea lossat johtit* kelirikon aikaan on työlästä kulkea

maŋi (adv./pp.) ~ **maŋe** (adv./pp.) taitse, takaa (ohi), takapuolitse

maŋibut (pl.) jälkeiset (erit. lehmän, poron)

maŋidahttit lykkäyttää (myöhemmäksi); myöhästyttää, viivyttää

maŋidanbajádus lykkäyskorotus

maŋideapmi lykkäys, lykkääminen

maŋidit lykätä (myöhemmäksi), myöhentää; jättää (kellosta); (+ akk.) myöhästyä (jostakin)

maŋil (adv./pp.) jäljestä (päin), perässä, perästä (päin), takaapäin, takanapäin; alla (korvamerkissä), *maŋil guokte* alla kaksi (pykälää)

maŋildassiidu esisivu (kirjan takakannen alla)

maŋilhaga (adv.) takaa, suoraan takaa

maŋimusas (adv.) ~ **maŋimuččas** (adv.) viimeisenä; jälkimmäisenä; perimmäisenä, takimmaisena

maŋimussii (adv.) ~ **maŋimužžii** (adv.) viimeiseksi; jälkimmäiseksi; perimmäiseksi, takimmaiseksi

maŋimustá (adv.) viimein, lopulta; viimeistään, *boađán maŋimustá viđa áigge* tulen viimeistään viideltä; viimeksi

maŋimuš (adv.) ~ **maŋimus** (adv.) viimeksi

maŋimuš ~ **maŋimus** viimeinen, *maŋimušaidis alde* viimeisillään, kuolemaisillaan, *maŋimuš áiggiid* viime aikoina, *maŋimuš bottus* viime hetkellä; jälkimmäinen; perimmäinen, takimmainen

maŋimuš máttabánit (pl.) viisaudenhampaat

maŋis (adv./pp.) jäljessä; perässä, takana; perällä, perältä

maŋisboahtti jälkeläinen; *maŋisboahttit* (pl.) jälkeläiset, jälkikasvu

maŋisčuov’vu seuraaja

maŋistaga (adv.) pikku hiljaa, vähitellen

maŋit jälkimmäinen; seuraava, *maŋit beaivve* seuraavana päivänä; perempänä oleva, taempi, perempi; myöhempi, *dáid maŋit áiggiid* nyttemmin

maŋŋá (adv./pp.) myöhemmin, jälkeenpäin; perään, jälkeen *das maŋŋá* sen jälkeen
maŋŋágo sen jälkeen kun
maŋŋái (adv.) jälkeen, perään, *vulggii soappása maŋŋái* lähti jonkun perään; perään, taakse
maŋŋálagaid (adv.) peräkkäin, perätysten
maŋŋálas (attr.) peräkkäinen
maŋŋálaslakta sarjaliitântä
maŋŋálassirdin sarjasiirto
maŋŋánit myöhästyä; tulla myöhä; myöhentyä, lykkäytyä, lykkääntyä
maŋŋásan, maŋŋásat, maŋŋásis, jna. perääni, perääsi, peräänsä jne.
maŋŋe- jälki-, perä-, taka-
maŋŋebárdi perävannas (veneessä)
maŋŋebárga tiistai; *maŋŋebárgga* tiistaina, *maŋŋebárggaid* tiistaisin, *maŋŋebárgii* tiistaiksi, tiistaihin mennessä
maŋŋebeaŋka peräpenkki, takapenkki
maŋŋebearbma takakansi (kirjan)
maŋŋebismmar takavaaka
maŋŋeborramuš jälkiruoka
maŋŋebuoidi peräsuoli (eläimen; rasvoineen)
maŋŋečahca takapaju (reessä)
maŋŋečálus jälkikirjoitus
maŋŋedárkkisteapmi jälkitarkastus; *čuohpadusa maŋŋá šadden fitnat vel maŋŋedárkkisteamis* leikkauksen jälkeen jouduin käymään vielä jälkitarkastuksessa
maŋŋedeaddu peräpaino (veneeseen, karryjen); *maŋŋedeattus* peräpainossa
maŋŋedeattus jälkipainos
maŋŋedikšu jälkihoito
maŋŋedilljarágggu peräteljokaari (toiseksi takimmainen veneessä)
maŋŋedilljá peräteljo (veneeseen takaosassa pohjalla)
maŋŋefierra peräkaari (ahkiossa)
maŋŋegáibádus jälkivaatimus
maŋŋegámas takajalan koipinahka
maŋŋegeahči peräpää, takapää; *maŋŋegeahčen* takapäässä, peräpäässä
maŋŋegeašskohttarágggu takasiestin (takimmainen kaari veneessä)
maŋŋejuolgi takajalka
maŋŋejuvla takapyörä

maṇṇel (adv./pp.) ~ **maṇṇil** (adv./pp.) jälkeen, *barggu maṇṇel* työn jälkeen, *juovllaid maṇṇel* joulun jälkeen, *boradeami maṇṇel* aterian jälkeen; jälkeenpäin, myöhemmin, *bodii maṇṇel* tuli myöhemmin

maṇṇelačča (adv.) ~ **maṇṇelaš** (adv.) vähän perempää

maṇṇelaččas (adv.) vähän myöhemmin; vähän perempänä, vähän perempää

maṇṇelasta jälkilehti

maṇṇelaš jälkeinen, jonkin jälkeen tuleva; *dan maṇṇelaš dáhpáhusat* sen jälkeiset tapahtumat

maṇṇelaš (adv.) vähän myöhemmin

maṇṇelažžii (adv.) vähän myöhemmäksi; vähän peremmäksi

maṇṇeleppožii (adv.) vähän myöhemmäksi; vähän peremmäksi

maṇṇeleppožis (adv.) vähän myöhemmin; vähän perempänä, vähän perempää

maṇṇelgaskabeaivi (N) iltapäivä

maṇṇelgo sen jälkeen kun, sitten kun

maṇṇelii (adv.) ~ **maṇṇelebbui** (adv.) myöhemmäksi; peremmäksi

maṇṇelis (adv.) ~ **maṇṇeleappos** (adv.) myöhemmin; perempänä

maṇṇelubma ~ **maṇṇelum´ma** takatasku

maṇṇelunḡka peräluukku

maṇṇemadda takapohja (karvakengän)

maṇṇemaṇṇálagaid (adv.) peräkanaa, aivan peräkkäin, aivan perätysten

maṇṇeoaiivi takaraivo

maṇṇeoassi perä, takaosa

maṇṇepreanttus jälkipainos

maṇṇerággu peräkaari, peräsiestin (veneessä)

maṇṇeráhtis takapyörä

maṇṇeseaidni takaseinä, peräseinä

maṇṇesies´si peräpohja (veneessä perä- ja pohjateljon väliin jäävä paljas kaarenväli)

maṇṇeskohtas perä (veneeseen; sisäpuolelta); peräkontti, peräkoppi (auton, veneeseen tms.)

maṇṇeskohttarággu takasiestin (veneeseen viimeinen kaari)

maṇṇestávval jälkitavu

maṇṇeš takajalan koipinahka (nyljetty)

maṇṇešelggon takaheijastin

maṇṇeuksa takaovi; *jávkkihii maṇṇeuksarágge olggos* livahti takaovesta ulos

maṇṇeurbi jälkisilmu

- maṇṇeváccus** sauvojan taempi seisomasija veneessä (peräteljon kohdalla)
- maṇṇeveaksi** peräevä
- maṇṇevokála** jälkivokaali
- maṇṇevovdna** perävaunu
- maṇṇevuovda** vatsaontelo (teuraalla)
- maṇṇidii** (adv.) myöhään asti, myöhäiseen, myöhäiseksi
- maṇṇil** (adv./pp.) taempaa, perempää ohi
- maṇṇit** (adv.) myöhään; *maṇṇit eahkedis* myöhään illalla, iltamyöhällä, *maṇṇit gidḍat* myöhään keväällä
- maṇṇit, maṇṇidis** myöhäinen, myöhä; *maṇṇidis beassáḥat* (pl.) myöhäinen pääsiäinen
- maṇṇiteahket** (adv.) myöhään illalla
- maṇṇitgida** (adv.) myöhään keväällä
- maṇṇonanreantu** viivästyskorko, viivästymiskorko
- maṇṇonit** myöhästyä; myöhentyä
- maṇṇu** haitta
- maṇos** gč. **maṇás**
- maṇosčaskkástat** takaisku; *diet lei sutnje oalle maṇosčaskkástat* tuo oli hänelle aikamoinen takaisku
- maṇosmannan** taantuminen; *luossabivddu maṇosmannan* lohestuksen taantuminen
- maṇosman'ni** taantumuksellinen; *maṇosman'ni politihkalaš oainnut* taantumukselliset poliittiset näkemykset
- maṇuš** jälkijoukko, jälkipää, peräpää, loppupää, häntä; peränpitäjä (ryhmässä, tokassa), *maṇušis* hännillä, jälkipäässä, *maṇušii* hännille, jälkipäähän
- maras ~ marastat** koivuvaara, selänne (tunturikoivua kasvava), marasto
- maraton** maratoni; *maratonviahkki* maratoonari
- margariidna** margariini
- marioneahtta** sätkynukke, marionetti; *iežas bellodaga marioneahtta* puolueensa marionetti
- markkát** (adv.) äkkiä, heti (kuolemista); *manai markkát* kuoli heti, äkkiä
- marmeláda** marmeladi
- marseret ~ maršeret** marssia
- marsipána** marsipaani
- maršálka** marsalkka; *maršálka Mannerheim* marsalkka Mannerheim
- marši** kyhmy, pahkura
- marššagit ~ maršut** tulla kyhmyiseksi, pahkuraiseksi

maršsas, marše- kyhmyinen, pahkurainen

marššuhit taapertaa

mas missä, mistä; jossa, josta

mas nu jostakin

masa mihin; johon

masa nu johonkin

masá (adv.) melkein, miltei; *masá manjonin* melkein myöhästyin

masge ~ mastige ~ mastege mistään; *ii masge šaddan dakkár go livččen háliidan* ei mistään tullut sellainen kuin olisin halunnut

maskeráda naamiaiset

maskeret naamioida

mas'sašuvvat ~ massašuvvat hävitä, kadota

mas'sit menettää; *mas'sin* menettäminen, menetys

mastadit päästää sekaantumaan, päästää sekoittumaan, antaa sekaantua (porotokat tms. toisiinsa)

mastat sekaantua toisiinsa (porotokista tms.)

masttadit sekaantua, sekoittua (vähin erin; porotokista tms.); sekaantua, sekoittua toisiinsa (porotokista)

masttalmasluohkká yhdysluokka

masuvdna masuuni

mašiidna kone; *mašiidnačál'li* konekirjoittaja, *mašiidnagiella* konekieli, *mašiidnalatnja* konehuone

mašiinnaiduvvat koneistua

mašiinnalaš koneellinen

maššir köriläs, roikale

matematihkalaš ~ matemáhtalaš matemaattinen

matematihkka matematiikka

matematihkkár matemaatikko

materialisttalaš materialistinen

materiála aineisto, materiaali, raaka-aine

matriisa matriisi; *matriisačálán* matriisikirjoitin

matrusa matruusi

máddat (+ ala) hyökätä (jonkun kimppuun), käydä käsiksi (johonkuhun)

máddánit siirtyä etelämmäksi

máddelačča ~ máddelaš vähän etelämpää (ohi)
máddelaččas ~ máddeleppožis vähän etelämpänä
máddelažžii ~ máddeleppožii vähän etelämmäksi
máddelii ~ máddelebbui ~ máttibui etelämmäksi
máddelis ~ máddeleappos ~ máttibus etelämpänä
máddi etelä
máddil etelämpää (ohi)
máddin etelässä, etelästä
máddinnuortan kaakossa
máddinoarjin lounaassa
máddodat kanta (eläinkanta tms.)
máddu kantaisä, esi-isä, *min máttut* esivanhempamme; suvun päämies, suvunvanhin;
 kantamuoto (eläinlajin); juuri, synty, alkuperä
máddugit (adv.) tyveä myöten
mádjit majava
mádda kunto (esim. rakennuksen); *mađas atnit/doallat* huoltaa, pitää kunnossa
máđeřšattut (pl.) matarakasvit
máđidja rakentamaton tie, metsätie, talvitie; reitti (maastossa)
máđir (bot.) matara, ahomatara
máđoheapme, máđohis ~ mátoheapme, mátohis mahdoton; mahdottoman iso, valtava,
 valtaisa
máđolaš ~ mátolaš mahdollinen
máđolašvuohta ~ mátolašvuohta mahdollisuus
mafia mafia
mágastallat (soapmásiin) kutsua (jotakuta) langoksi; kutsua (toisiaan) langoksi
 (mieshenkilöistä)
mágaš (adv.) (mieshenkilö) lankonsa kanssa, lankoineen
mágašguovttos mies lankonsa kanssa, mies lankoineen
mágažan! rakas lankoni! (mieshenkilön sanomana)
mágažat (pl.) langokset, miespuoliset
mággudit ruinata
mágoddi kansanjoukko
máhcadiť palailla (yksi toisensa jälkeen tai vähin erin)
máhcahanatnu kierrätys

máhcahat palaute; *oaččui buori máhcahaga diktačoaččáldagastis* sai hyvää palautetta runokokoelmastaan

máhcaheapmi palautus, peruutus (sopimuksen, lipun, kiellon tms.)

máhcahit käännyttää (takaisin), pyörtää; palauttaa, perua, peruuttaa (esim. lippu), purkaa (sopimus)

máhcahus palautus; palaute

máhcastanniibi linkkuveitsi

máhcastat laskos, taite, käänne (kankaassa, paperissa tms.), poimu

máhcastit taittaa (kaksin kerroin, paperia, kangasta tms.), laskostaa, poimuttaa

máhcatmeahttun peruuttamaton; *máhcatmeahttun bargoheaitta* peruuttamaton lakko

máhccadit käännyttää, pyörtää; suoristaa (suksenkäski tms.)

máhccagahas (adv.) laskoksella, poimulla

máhccagassii (adv.) laskokselle, poimulle

máhccan paluu, paluumatka, palaaminen; takauma

máhccanbeaivemearri paluupäivämäärä

máhccanbileahtta paluulippu

máhccaseapmi taitto (voimistelussa)

máhccasit taittua (kokoon), laskostua; olla laskostettavissa

máhccat palata; *máhccat soahpamušas* vetäytyä (pois sopimuksesta tms.); raueta, peruuntua, purkautua (sopimuksesta, kaupasta tms.); pienetä, pienentyä (kasvaimesta); suoristua (suksenkäskistä tms.), palautua; muuttua, kääntyä takaisin joksikin, *moraš máhcai fas illun* murhe kääntyi taas iloksi

máhccevaččat (adv.) taannehtivasti, takautuvasti; *máksojuv'vo máhccevaččat* maksetaan taannehtivasti

máhccevaš taannehtiva

máhccevašvuohta taannehtivuus

máhcci laskos, poimu; mutka, edestakainen matka, *beaivemáhce* päivämutki (lähtö ja paluu samana päivänä)

máhccobáddi nuoranlenkki, mukkanuora

máhcconiibi linkkuveitsi

máhccut (adv.) poimullaan, taitteella (hetkellisesti)

máhccut taitella (esim. paperia), laskostella, poimutella

máhcil (adv.) poimullaan, taitteella (jostakin kohtaa)

máhcodit taitella (kokoon; kauan)

máhka lanko (puolison veli tai sisaren mies)

máhkan maakkana, urosporo kuudentena talvena

máhkasássa tuleva lanko

máhkka hietamato

máhkkot (+ inf.) vaivautua (tekemään jotakin), viitsiä (tehdä jotakin)

máhkoášši makuasia; *máhkoáššiin ii heive riidalit* makuasioista ei sovi riidellä

máhku maku

máhppa mappi

máhta ruoka

máhtestuvvat osata (vaivoin), ruveta osaamaan

máhtevahkku matinviikko (helmikuun toinen viikko)

máhtolaš oppivainen, taitava; *-máhtolaš* -taitoinen

máhtolašvuohta taitavuus, taidot

máhttáhit opettaa (jollekulle jokin), opettaa (tuloksellisesti)

máhttáhusráddi (S) opetusneuvos

máhttájeaddji ~ **máhttáhusmánná** opetuslapsi (rel.); *Jesus ja su máhttájeaddjit* Jeesus ja hänen opetuslapsensa

máhttát oppia, alkaa osata

máhttin osaaminen

máhttit osata, taitaa, *máhtátgo vuodjat?* osaatko uida?; *máhtii gal vuolgit albma bargui* totta kai lähti kunnon työhön, *máhtii gal eaddut, go gulai diekkár giellásiid guoimmistis* tietysti pahoitti mielensä kuultuaan tuollaisia valheita puolisostaan

máhttodepartemeanta (N) opetusministeriö

máhttoministtar (N) opetusministeri

máhttu osaaminen, taito, valmius

máhttui, máhttos matoine, toukkainen; *máhttos guoppar* toukkainen sieni

máhtu mato, kastemato, toukka; *sus jorre máđut čoavjjis* hän oli hervostunut ja levoton

máhtuheapme, máhtuhis taidoton, taitamaton; *máhtuhis badjereanga* taitamaton pororenki

máhtuhisvuohta taidottomuus, taitamattomuus; *máhtuhisvuohta dálu bargguide* taitamattomuus talon töihin

máiddon kieli (vyön)

máidni vamma, vika (teuraan sisälmyksissä tai lihassa)

máidnodahku maineteko; *diet lei sus oalle máidnodahku* tuo oli häneltä aikamoinen maineteko

máidnu kehu, ylistys

máidnut kehua, kiitellä, ylistää

máihláí, máihlás mahlainen, mehevä, mehukas; *máihlás muorji* mehukas marja

máihli mahla, mehu

máihlleheapme, máihllehis mahlaton; vähämahlainen

máihllehuvvat tulla mahlattomaksi; tulla vähämahlaiseksi

máihlliidit maistua mahlalta ~ mahlalle

máihlut mahloittua

máilbmi maailma, *leat dán máilmmis* olla olemassa, *máilmmi ravdii* maailman ääriin;

máilmmi (+ adj.) tavattoman, suunnattoman, hirveän, *máilmmi beakkán* tavattoman

kuuluisa, *máilmmi buorre* tavattoman hyvä

máilmmálaš maailmallinen; *máilmmálašvuohta* maailmallisuus

máilmmiávus maailmankaikkeus

máilmmigávpi maailmankauppa

máilmmigovva maailmankuva; *antihka áiggi máilmmigovva* antiikin ajan maailmankuva

máilmmihárát jokapaikanhöylä, toimielias henkilö, tehopakkaus; *diet máilmmihárát lei diedusge doppe bárisin doapmamin* tuo tehopakkaus oli tietysti siellä kärjessä touhuamassa

máilmmihistorjá maailmanhistoria

máilmmikárta maailmankartta

máilmmiloahppa maailmanloppu

máilmmiloga (attr.) kaiken maailman; *su birra leat máilmmiloga mitalusat* hänestä on kaiken maailman kertomuksia

máilmmioaidnu maailmankatsomus

máilmmiolahus maailmanennätys

máilmmisoahti maailmansota

máilmmiviidodaš maailmanlaajuinen; *máilmmiviidosaš epidemiija* maailmanlaajuinen epidemia

máinnalmas huomattava, merkittävä, nimekäs; *máinnalmas váikkuheaddji* merkittävä vaikuttaja

máinnas satu; tarina, juttu

máinnasgirji satukirja

máinnasseahkka hyvä tarinaniskijä, satusetä; *dien máinnasseahkas gal eai mitalusat noga* tuolta tarinaniskijältä eivät kyllä jutut lopu

máinnastallat tarinoida, kertoilla

máinnastandáidda kertomataide
máinnasteaddji kertoja (satujen, tarinoiden)
máinnastit jutella; kertoa (satu, tarina), tarinoida
máinnašit mainita; *máinnašan veara* mainittavasti, *máinnašuv´von* kyseinen, mainittu
máinnašupmi maininta
máinneheapme, máinnehis moitteeton, nuhteeton; virheetön, viaton
máinnodit kehua, kiitellä (pitkään)
máinnolmas maineikas, nimekäs; mainio
máinnus mainos
máinnustandoaimmahat mainostoimisto
máinnusteapmi mainonta, mainos
máinnustit mainostaa
máisa maissi
máisi ~ máisá ämmä, lihava ja likainen nainen; petojen haltia (asuu luolissa)
máistálas maistelias; naukkaileva, ryypiskelevä
máistin maistaminen; makuaisti
máistit maistaa; siemaista, ryypätä
máistot maistua; *dat gáhkku gal orui máistomin* se kakku kyllä tuntui maistuvan
máistta mauste
máisttabiergu syltty
máisttašit maistella; naukkailla, ryypiskellä
máisttoheapme, máisttohis mauton
máistu maku; makuaisti
máisulit lähteä lyllertämään (lihavasta ihmisestä)
máisut lyllertää (lihavan ihmisen kävelystä)
máivi muikku
máizadit panna tai saada (jäinen esine, jääkylmä vesi) lämpenemään, sulattaa pakastetta; leudontaa (säätä, pakkasen jälkeen)
máizat lämmetä, lämmitä (jäisestä esineestä, jääkylmästä vedestä), sulaa (pakasteesta tms.); leudontua (säästä, pakkasen jälkeen)
máizet lämmittää (jäätynyt esine, jääkylmä vesi tms.), sulattaa (pakastetta tms.)
máizzas, máiza sula (pakasteesta); leuto (ilmasta)
máizziidit tuntua (käteen, ihoon) sulalta (pakasteesta tms.); tuntua leudolta (ilmasta)
máizzistit tuntua (vielä tai jo) sulalta (esineestä)

máksámuš ~ máksimuš maksettava, maksaminen; *dies lea ollu máksámuš* siinä on paljon maksettavaa

máksi (adj.) maksava, hintainen; *logi euro máksi girji* kymmenen euron hintainen kirja

máksi (subst.) maksaja

máksin maksu (maksaminen), suoritus

máksináigi maksuaika

máksinbalánsa maksutase

máksinbeaivi eräpäivä

máksinčujuhus maksuosoite

máksinearri maksuerä

máksineavttut (pl.) maksuehdot

máksingaskaoapmi maksuväline

máksingeatnegas maksuvelvollinen

máksingoarta maksukortti, tilillepanokortti

máksinmearrádus maksamismääräys, maksumääräys

máksinnávccaheapme, máksinnávccahis maksukyvytön

máksinnávccahisvuohta maksukyvyttömyys

máksinnávccalaš maksukykyinen

máksinnávccat (pl.) maksukyky; *sus eai dáidde leat diesa máksinnávččat* hänellä ei taida olla tuohon maksukykyä

máksinvuohki suoritustapa

máksit maksaa, suorittaa maksu; olla hintana; merkitä, *maidson diet sátni máksá?* mitähän tuo sana merkitsee?

máksoáŋgir (-is) kostonhaluinen

máksogorideapmi vähittäismaksu

máksojupmi maksu; *máksojupmái boahtti* maksettava, *máksojupmái boahtti earri* maksettava erä

máksot tulla maksetuksi

máksu maksu (esim. jostakin määrätty); maksu, suoritus; kosto

máksuibidjan maksuunpano

mákta mahti, valta

máktaolmmái mahtimies

mála ~ mola maali (maalaamiseen)

máladit heittelehtiä (esim. sairaasta, vuoteesta)

málagiera ~ molagiera maalipinta

málagovva ~ molagovva maalaus, taulu

málár ~ molár maalari

málbma malmi; valurauta

málbma ydinpuu

málbmaboltun malminlouhint

málbmagieddi malmikenttä, malmio

málldis mallas

máldu takorauta, karkaisematon rauta, maltorauta

málejeaddji ~ molejeaddji maalaaja, maalari

málen ~ molen maalaus, maalaaminen

málendáidda ~ molendáidda maalaustaide

málesdoarvi ~ málesnárri ateriaan tarvittava määrä (lihaa tms.)

málesrádit (pl.) keittoainekset; *diet leat dutnje málesrádit, beasat málestišgoahtit!* tuossa on sinulle keittoainekset, voit ruveta keiton tekoon!

málestangirji keittokirja

málestit laittaa ruokaa, keittää (ruokaa)

málestit ~ molestit maalata (vähän)

málet jauhaa (kahvia, viljaa)

málet ~ molet maalata

málgor malkuri, kaira (iso)

mális valmistettu ruoka; keitetty ruoka, keitto; *mállásat* ateria, *bidjat mállása* panna ateria kypsyyään

mállaguššat keikkua, liikehtiä (istuesssa, maatesa); heittelehtiä (levottomasti vuoteessa, sairaasta)

mál'le malli

mállegárri liemikulho

mál'legelbbolaš mallikelpoinen; *mál'legelbbolaš dahku* mallikelpoinen suoritus

-mállet -mallinen; *boaresmállet* vanhanmallinen

máll keitto, soppa; velli

málmmaht malmio

málta mallas; *máltajugus* mallasjuoma, *máltašaddu* mallaskasvi

máltit malttaa; *ii máltán leat vuolgimis* ei malttanut olla lähtemättä

málvá malva

mámmon mammona; *čohkket máilmmálaš mámmona* kerätä maallista mammonaa
mánahallat joutua (jonkun) petkuttamaksi
mánas (-) lapsellinen, lapsekas; *lea mángga áššis nu mánas* on monessa asiassa niin lapsellinen
mánaskas lapsellinen, lapsekas
mánáboahkku tuhkarokko
mánágoahti kohtu (naisen); leikkikota
mánáheapme, mánáhis lapseton; *mánáhis náittospárra* lapseton aviopari
mánáhuoš ~ mánáhuš lapsirukka, lapsiparka
mánáhuvvat tulla lapsettomaksi; menettää lapsia
mánáidáittardeaddji lapsiasiamies
mánáidbeassan ripille pääsy
mánáidboddu lastentunti
mánáidgárdi lastentarha
mánáidgirji lastenkirja
mánáidgirjjálašvuohta lastenkirjallisuus
mánáidlatnja lastenhuone
mánáidossodat lastenosasto
mánáidráv´vehat lastenneuvola
mánáidruhta lapsilisä
mánáidruoktu ~ mánáidsiida lastenkoti
mánáidskuvla (N) ala-aste
mánáiduvvat lapsettua, saada lapsia
mánájør´ri lastenvaunut
mánálaš lapsellinen, lapsekas
mánástahttit vaikuttaa lapselta; toimia lapsen tavoin (esim. työnteossa)
mánástallat kaita lapsia, olla lasten kanssa; leikkiä lasta esittävillä leluilla; käyttäytyä lapsen tavoin, toimia kuin lapsi
mánástuollu lastenistuin; syöttötuoli
mánáš pikkulapsi, lapsukainen, lapsonen; *mánážan!* rakas lapsukaiseni!
mánávovdna lastenvaunut
mándel manteli
mánet ~ mánidit manata
mánnabiigá lapsenvahti

mánnan iva, ilkkuminen; petkuttaminen

mán' narievdni mannaryyni; *mán' narievdnesuohkat* mannaryynipuuro

mánnat ilkkua, ivailla, ivata; petkuttaa

mánná lapsi; *máná vuostá* raskaana (naisesta), *máná vuordimin* raskaana, *máná oažžut* saada lapsi, *mánnán váldin* lapseksi otto, adoptio; *mánná lea viesu hearva* lapsi on talon koristus

mánnábajádus lapsikorotus (esim. päivärahassa)

mánnábearaš lapsiperhe

mánnábiigá ~ mánnabiigá lapsenvahti, lapsenlikka

mánnábuorre lapsirakas

mánnáčuolbma alkio, sikiö (ihmisen, varhaisvaiheessa)

mánnádikšundoarjja lapsenhoitotuki

mánnágásta lapsikaste

mánnágeahpádus lapsivähennys (esim. verotuksessa)

mánnágoddi lapsenmurhaaja

mánnálassi lapsilisä

mánnálaš lapsellinen, lapsekas

mánnálaš lapsi (aikuisen töihin kykenemätön) nulikka

mánnánieida naimaton nuori nainen, jolla on lapsi

mánnáoaidni lapsenvahti

mánnáoazžunruhta äitiysraha

mánnáolmmoš henkilö (erit. nainen), jolla on (pieniä) lapsia

mánnaráv' vehat neuvola

mánnáseanga lapsivuode

mánnávuohtha lapsuus

mánnávuoládus lapsialennus

mánnodat maanantai; *mánnodaga* maanantaina, *mánnodagaid* maanantaisin, *mánnodahkii* maanantaiksi, maanantaihin mennessä

mánnogaska uudenkuun aika

mánnoluvvat kaljuuntua (keskeltä, päälakea)

mánnomearkkat (pl.) kuukautiset

mánnomolsun kuun vaihde

mánnoráidalas kuun silta

mánnosaččat (adv.) kuukausittain

mánnosaččat (pl.) kuukautiset
mánnosaš kuukauden vanha; kuukausittainen
mánnosašbákčasat (pl.) kuukautiskivut
mánnosašgolgan kuukautisvuoto
mánnosašjohtu kuukautiskierto
mánnosašlivsku kuukautisside
mánnosevnnjodeapmi kuunpimennys
mánnu kuu (taivaankappale), *nohkki ~ nuos' si mánnu* alakuu, *šaddi mannu* yläkuu; kuu (ajanjakso), kuukausi
mánočalbmi kuun sirppi heti uudenkuun jälkeen
mánodávdalivsku kuukautisside
mánodávddat (pl.) kuukautiset
mánogaska uusikuu
mánohatidja kuutamoyö
mánoheahpi kuutamoyö; *mánoheahpin* kuutamolla, *mánoheabis* kuun valossa
mánotbadji kuukausi; *mánobaibálká* kuukausipalkka, *mánobaidienas* kuukausiansio
mánovuodđu kuun sirppi juuri ennen uuttakuuta, loppukuu; uusikuu
mántel mantteli; vaippa (luodin)
mánus käsikirjoitus
mánŋa moni, usea, monta; *ledje mánŋa biilla* oli monta auto, *oalle mánŋa* melko moni
mánŋgačiehka (geom.) monikulkio
mánŋganáittosvuohta moniavioisuus
mánŋganit moninkertaistua
mánŋganuppelohká pitkälle toistakymmentä
mánŋgehat monistamo
mánŋgehit monistuttaa
mánŋgel mankeli
mánŋgelastit mankeloida
mánŋgenmašiidna monistuskone
mánŋget monistaa; kopioida
mánŋggabarggumašiidna monitoimikone
mánŋggabealat ~ mánŋggabeallásaš monipuolinen
mánŋgačiegahas (geom.) monikulmio
mánŋgačiegat monikulmainen

máŋggačilggolaš moniselitteinen, monitulkinainen
máŋggačuodát monisatapäinen, monisatainen; *máŋggačuodát olmmošjoavku*
 monisatapäinen ihmisjoukko
máŋggadáfot monitahoinen
máŋggadáiddolaš monitaitoinen
máŋggadiedalaš monitieteellinen
máŋggadoaimmadállu monitoimitalo
máŋggageardán ~ máŋggageardásaš ~ máŋggagearddáš moninkertainen
máŋggagielat ~ máŋggagielalaš monikielinen
máŋggahámat ~ máŋggahápmásaš monimuotoinen
máŋggahámatvuohta ~ máŋggahápmásašvuohta monimuotoisuus
máŋggaidgaskasaš monenkeskinen
máŋggaidlohku monikko
máŋggaidot monisirkkainen
máŋggaivnnat ~ máŋggaivdnásaš monenvärinen, monivärinen
máŋggajahkásaš monivuotinen
máŋggalahtot monijäseninen; *máŋggalahtot doaibmagoddi* monijäseninen toimikunta
máŋggalágan monenlainen
máŋgganáittot moniavioinen; *máŋgganáittotvuohta* moniavioisuus
máŋggarattat moniääninen (laulusta)
máŋggas moni (ihminen), usea (ihminen) monta (ihmistä), monen joukko; *leimmet máŋggas doppe* meitä oli siellä monta
máŋggaseainnat monitahokas
máŋggaseallat monisoluinen
máŋggastahttit monistaa
máŋggasuorggat monipuolinen
máŋggavudot moniperusteinen
máŋggus moniste
máŋgii (adv.) monesti, monta kertaa, usein, useasti
márahát tyrsky; kulkujälki (suuren porotokan tai ihmisjoukon)
máraidit myllertää, velloa, pauhata (merestä, putouksesta); huutaa (lapsista)
máran huutaja (lapsesta)
márastat hyökyaalto; ryntäys (johonkin)
márbáhka äkkisyvä

márbmor marmori

márdu marto (naaraseläimestä); mäti (kehittymätön), mätipussi (kudussa tyhjentynt)

márfelihti makkarasuoli

márfesággi makkaratikku

márfeskidni makkarankuori

márffodit tehdä makkaraa, makkaroita (pitkään tai useaan otteeseen)

márffon makkarantekijä (innokas)

márfi makkara

márfut tehdä makkaraa, tehdä makkaroita

márihit tulvahtaa, virrata (äkkiä johonkin; ihmisjoukosta, porotokasta)

márjjábeaivi ~ **márjjabeaivi** marianpäivä

márjjámeas'su marianmessu (8. syyskuuta)

márjjávahkku ~ **márjjavahkku** Marian päivän viikko (maaliskuussa)

márkan kirkonkylä, markkina; markkinapaikka; *márkanat* (pl.) markkinat

márkanastin markkinoilla käynti (varsinkin juhlimistarkoituksessa); juhlinta (erit. eri paikoissa tapahtuva); markkinointi

márkanastit olla markkinoilla; juhlia, olla viihteellä; markkinoida

márkanekonomiija markkinatalous

márkanfápmu markkinavoima; *márkanfámut* (pl.) markkinavoimat

márkanfievrrideaddji (N) markkinointivastaava

márkanfievrrideapmi (N) markkinointi

márkanfievrridit (N) markkinoida

márkanhaddi markkinahinta

márkansáhka huhupuhu; *diet leat dus buiga márkansáogat* nuo ovat sinulta silkkaa huhupuhetta

márkanseaibi innokas markkinoillakävijä

márkansuomut (pl.) markkinavaljaat

márkanšillju markkinapaikka

márki markka; *márkemearrásá* markkamääräinen, *márkemearri* markkamäärä

márkosápmi markkusaamelainen (läntisimmistä pohjoissaamen puhujista käytetty nimitys Pohjois-Norjassa)

máron (bot.) maruna, pujo

márra pauhu, möyry, pauhina; tulva, virta (ihmisiä, poroja)

márrat hyökyä, pauhata, myllertää, tyrskyä, möyrytä (merestä); tulvia, tulla tulvimalla (johonkin; ihmisjoukosta, porotokasta)

már' ret hourailla (unessa), houria, höpöttää; kehrätä (kissasta)

mársa marssi

márset marssia

márskkilduvvat haurastua, lahota (kuiviltaan, puuaineksesta)

márspiidni ~ márša marsu

másealgi vedenjakaja, maanselkä

máset jankuttaa; *ale viša daid ovttaid ja seammáid máset!* älä viitsi jankuttaa sitä yhtä ja samaa!

máska naamari

másket naamioida, maskeerata

más'sá massa; *más'sámuitu* massamuisti (tietokoneen)

mástorándi hankaluus, vaikeus; hankala tapaus (ihminen, eläin, esine)

mášastuvvat malttaa (vaivoin)

máškit, máškidis notkea, taipuisa

mášoheapme, mášohis malttamaton; *mášohisvuolta* malttamattomuus

mášohuddat olla malttamaton

mášohuvvat tulla malttamattomaksi

mášolaččat (adv.) maltillisesti

mášolaš malttavainen, maltillinen, levollinen

máššat malttaa (mielensä); malttaa (olla tekemättä jotakin), *ii máššan muitaleames* ei malttanut olla kertomatta

máš'sil (-is) malttavainen

máššu mielenmaltti, itsehillintä, rauha

mášuiduhttit rentouttaa

mášuiduvvat asettua, rauhoittua; rentoutua

mátkebeaiveruhta matkapäiväraha

mátkebeaivi matkapäivä

mátkebileahtta matkalippu

mátkebuhtadus matkakorvaus

mátkedoaimmahat matkatoimisto

mátkegaska etäisyys

mátkegálvu ~ mátkedávvir matkatavara

mátkegeahči ~ mátkemearri määränpää

mátkegollu matkakustannus

mátkeguoibmi matkatoveri

mátkemiella ~ mátkefeber matkakuume

mátkemohkki reissu

mátkemuitu matkamuisto

mátkerehket matkalasku

mátkeruoktu matkailumaja

mátki matka; *mátkái vuolgít* lähteä matkaan, *mátkásis mannat* mennä matkoihinsa, *mátkkis leat* olla matkalla, *mátkkiid alde leat* olla matkoilla, *gosa leat mátkkiid?* minne olet matkalla?

mátkkašit ~ mátkkaštit matkata, matkustaa

mátkkáiduvvat lähteä matkaan, matkalle

mátkkálaš ~ mátkkolaš matkalainen, matkustelevainen

mátkkoštanvuohki matkustustapa

mátkkošteaddji matkustaja

mátkkošteapmi matkustaminen, matkustus; matkailu

mátkkoštit matkustaa, matkata

mátkkuš matkaseurue, matkue, retkikunta

mátta tyvi, *máddaga ráje* tyvestä saakka, tyveä myöten; vartalo (sanan); kanta (lipun, kuitin); *mátta-* eteläinen, etelä-

máttabátni poskihammas

máttabealli eteläpuoli; *máttabealde* eteläpuolella, *máttabeallai* eteläpuolelle, *máttabeale* eteläpuolitse

máttabieggá etelätuuli

máttageahči eteläpää; *máttageahčen* eteläpäässä, *máttageahčai* eteläpäähän, *máttageaže* eteläpään kautta

máttageaidnu kantatie

máttagit (adv.) tyveä myöten

máttahit katkaista, kaataa (puu) tyvestä

máttanuorti kaakko; *máttanuortin* kaakossa, *máttanuorttas* kaakkoon

máttaoarji lounas; *máttaoarjin* lounaassa, *máttaoarjjás* lounaaseen

máttaolmmoš etelän asukas (esim. eteläsuomalainen, pohjoisessa asuvalle saamelaiselle)

máttar esi-isä, esivanhempi

máttaráddjá isovanhemman isä, isoisoisä; lapsenlapsenlapsi (isovanhempansa isälle)
máttaráddjut lapsenlapsenlapsi (isovanhempansa isälle)
máttaráhkku isovanhemman äiti, isoisoäiti; lapsenlapsenlapsi (isovanhempansa äidille)
máttaráhkkut lapsenlapsenlapsi (isovanhempansa äidille)
máttaráigi muinaisaika, vanha aika
máttariikkat (pl.) etelämaat
máttarmáddu kantavanhempi, esi-isä
máttarmánná lapsenlapsenlapsi
máttaviesttar lounas; *máttaviestaris* lounaassa, *máttaviestarii* lounaaseen
máttás etelään; *biegga jorggehii máttás* tuuli kääntyi etelään
máttásguvlui etelään päin
máttásnuorttas kaakkoon
máttásoarjjás lounaaseen
máttibuš vähän eteläisempi
máttidit siirtää etelämmäksi
máttil etelästä, etelästä päin
máttimus eteläisin; *máttimusas* eteläisimpänä, *máttimussii* eteläisimmäksi
máttit eteläisempi
máttodat kanta (esim. eläinkanta)
mávrrádit mylväistä; korahtaa
mávrrut mylviä; korahdella, korista
mávssaheapmi maksattaminen; kosto
mávssahit maksattaa; vaatia (joltakulta) maksua (jostakin); kostaa
mávssašit maksella (usein tai useasta kohteesta)
mávssekeahtes (attr.) maksamaton; vastikkeeton
mávssiheapmi maksattaminen; periminen, perintä
mávssihit maksattaa; periä
mávsssoheapme, mávssohis maksuton, ilmainen; *mávssohis mátki* ilmainen matka
mávssolaš oleellinen, olennainen, tärkeä, varteenotettava; kallisarvoinen, suurenmoinen
meaddalit ampua (usean kerran ohi, harhaan); (+ akk. ~ lok.) erehtyä (useasta kohteesta tai usein jostakin)
meaddádit erehtyä, hairautua, harhautua
meaddádus erhe, erehdys, virhe, hairahdus, harhauma
meaddáduvvat erehtyä, harhautua

meaddálas ~ meaddevaš ~ meaddugas erehtyväinen

meaddel (adv./pp.) ~ **meaddil** (adv./pp.) ohi, ohitse, sivu; *vujii nuppi biilla meaddel* ohitti toisen auton

meaddelaš (adv./pp.) ~ **meaddilaš** (adv./pp.) vähän ohi, vähän ohitse

meaddeljohtti ohikulkija

meaddelman'ni ohimenevä

meaddelvuodjin ohittaminen, ohitus

meaddin erehtyminen, hairahtuminen; rike

meaddinalmmuhus virheilmoitus

meaddinsáhkku rikesakko

meaddit erehtyä, hairahtaa, hairahtua; ampua ohi, ampua harhaan, olla osumatta

meaddja haitta (avaimen)

meaddemat (pl.) mäti

meadden- mäti-; *meaddenčalbmi* mätimuna, *meaddenguolli* mätikala, *meaddenseahkka* mätipussi

meadehas ~ meaddehas mätikala

meadggus imelä; raskas (rasvaisesta ruoasta); ravitseva

meadmma raaka (leivästä, puurosta); imelä (hajusta)

meadmmagit jäädä raa'aksi (leivästä, puurosta)

meafardit tallustaa, tallustella

meagádit määkäistä

meagástat (R) taivaanvuohi

meahcabealli metsän puoli; *meahcabealde* metsän puolella, *meahcabeallai* metsän puolelle, *meahcabeale* metsän puolta

meahcáiduvvat ~ meahcástuvvat tulla ihmisaraksi, villiintyä

meahcástan- metsästys-; *meahcástangivvir* metsästyskivääri, *meahcástangoarta* metsästyskortti, *meahcástanláhka* metsästyslaki, *meahcástanvearju* metsästysase

meahcásteaddji metsästäjä (S); luontaiselinkeinojen harjoittaja (N)

meahcásteapmi metsästys (S); luontaiselinkeinojen harjoittaminen (N)

meahcástit metsästää (S); harjoittaa luontaiselinkeinoja (N)

meahccebálggis metsäpolku

meahccebearráigeahčči erävalvoja

meahccebearráigeahčču erävalvonta

meahccebihttä metsäalue, metsäpalsta

meahccebiila maastoauto, maasturi
meahccebivdi metsästäjä
meahccebivdu metsästys
meahcceboaldin kaski
meahccebuollin metsäpalo
meahccedádjadeapmi suunnistus
meahccedikšu metsänhoitaja
meahccedikšunovttastus metsänhoitoyhdistys
meahccedoallu metsätalous
meahccefákta metsänvartija
meahccefievru maastoajoneuvo; *meahccefievrolohpi* maastoajoneuvolupa
meahccefuod´đu metsäneläin
meahcceguovlu erämaa-alue; takamaa
meahcceháldi metsänhaltia
meahccehealva (bot.) metsälauha
meahcceláđu luonnonniitty (niitettävä); *meahccelájut* (pl.) luonnonniityt
meahcceleivvoš kangaskiuru
meahcceloddi erämaalintu
meahcceluovvar (bot.) metsäapila
meahcceman´ni metsänkävijä, metsänkulkija
meahccemáhttu suuntavaisto (metsässä, tunturissa jne.), suunnistuskyky
meahcceolmmoš metsän asukas, metsäläinen; metsänkävijä
meahcceráigge (adv.) metsään (sinne kadoten)
meahccesoahhti sissisota
meahccesoalddát sissi
meahccespiidni villisika
meahccestohpu kämppä
meahccevázzi metsänkävijä, eränkävijä
meahcceviekkan maastajuoksu
meahcceviroš metsäviklo
meahccevuodjinlohpi maastoajoneuvolupa
meahcci asumaton seutu, autiomaa, erämaa, selkonen, takamaa, korpi; maasto; metsä, metsämaa
meahccidit olla metsässä, metsällä

meahcciluvvat palata luonnontilaan (alueesta, jolla on ollut asutusta)
meahcehas ~ meahcit ~ meahcet metsässä pysyttelijä, metsike, metsimys
meahcieal'li ~ meahcispire metsäneläin, villieläin
meahciráđdehus (S) metsähallitus
meahcivallji riista; *meahcivaljidikšunbire* riistanhoitopiiri, *meahcivaljidikšunovttastus* riistanhoitoyhdistys
meahčidit loitontaa (esim. pannua tulisijasta)
meahkástat taivaanvuohi
meahkulit ruveta määkimään, ruveta mäkättämään
meahkut määkiä, mäkättää
meahttit säännätä, syöksyä; (+ ala) hyökätä (kimppuun)
meaidašuvvat pehmetä, pehmitä (esim. nahasta, juuresta), muokkaantua (nahasta tms.); soveltua muokattavaksi (nahasta tms.)
meaiddašit muokkailla (nahkaa tms.), pehmitellä (esim. nahkaa, juuria)
meaidit muokata (nahkaa tms.), pehmittää (esim. nahkaa, juuria); hakata, pieksää, piestä (esinettä)
meaidna haitta (avaimen)
meaisil meisseli
meaiskidit meiskata, metelöidä, mekastaa, elämöidä
mealastit meloa (lyhyt matka, vähän)
mealádit vetäistä melalla, meloa (lyhyen aikaa)
mealgadaččas (adv.) melko kaukana
mealgadaš (adv.) melko paljon, melkoisesti; melko pitkään
mealgadažžii (adv.) melko kauas
mealgadii (adv.) melko kauas; suurin piirtein, melkeinpä
mealgadis (adv.) melko kaukana
mealgat (adv.) melko paljon, melkoisesti, rutkasti; melko pitkään; (+ adj.) *mealgat buorre* melko hyvä
mealis mela-aines, lauta tms., josta voi veistää melan
mealláduvvat nääntyä (raskaasta työstä), kyllästyä (täysin); *mealláduvvan boaresbárdni* piintynyt vanhapoika, *mielláduvvat guollái* kyllästyä kalaan
mealli mela; rasvaevä (iso)
meal'lu raksi, silmukka
meallut meloa

mealtalit hourailla

mealtin heure

mealtit hourata, houria

meanahuvvat pyörtyä, pökertyä, mennä tainnoksiin, taintua; *meanahuvvan* tajuton

meandi ~ meandá mäntä (esim. kirnun)

meannu elämöinti, meno, meteli, möly; *meanut* juhlamenot, seremoniat, juhlallisuudet, *riikkabeivviid rahpanmeanut* eduskunnan avajaisjuhlallisuudet

meannudanvuohki menettelytapa, käsittelytapa

meannudeapmi käsittely, menettely; (+ kom.) kohtelu; elämöinti, menoaminen

meannudit menetellä, käyttäytyä; (+ kom.) käsitellä (esim. asiaa)

meannudus käsiteltävä asia

mearabodni merenpohja

mearabui (adv.) lähemmäksi merta

mearabus (adv.) lähempänä merta, lähempää merta

mearačáhci merivesi

mearadássi merenpinta; *moadde mehtera mearadási bajábealde* pari metriä merenpinnan yläpuolella

mearaguolli merikala

mearaheahti haaksirikko

mearamus lähimpänä merta oleva; *mearamusas* lähimpänä merta, lähimpää merta, *mearamussii* lähimmäksi merta

mearariika rannikkoseutu

mearasáiva murtovesi

mearat lähempänä merta oleva

mearavuodja kalanmaksaöljy

mearavuoskku puna-ahven

mearálaš kohtuullinen; maltillinen

mearálašvuohta kohtuus, kohtuullisuus; itsehillintä, itsensä hillitseminen

mearddástallat pyytää merralla, rysällä

meardebuoddu mertapato, rysäpato

meardi merta, rysä

meariheapme, mearihis kohtuuton, yletön; suunnaton, *mearihis buorre* ylettömän hyvä, *mearihis stuoris* suunnattoman iso

mearihisvuohta kohtuuttomuus, ylettömyys; suunnattomuus

mearihuddat olla kohtuuton; käyttäytyä kohtuuttomasti, mennä kohtuuttomuuksiin
mearihuvvat tulla kohtuuttomaksi; ruveta kohtuuttomaksi
mearka merkki, signaali; tuntomerkki, piirre, (taudin) oire; enne, oire
mearkaaddin merkinanto
mearkabeaivi merkkipäivä (syntymäpäivä tms.); merkkipäivä, tärkeä päivä (jonka perusteella ennustetaan esim. tulevia säitä)
mearkačilgehus merkkiselitys
mearkadáhpáhus merkkitapaus; virstanpylväs
mearkadit merkitä
mearkadolla (hist.) merkkituli, vainovalkea
mearkaduodji merkkiteos
mearkagálvu merkkituote
mearkalammái ~ mearkaolmmái suurmies, merkkimies; hyvä poromerkkin tuntija
mearkaoalli merkkilinja (erit. poron korvamerkeissä; perusmerkki siitä polveutuvine muunnoksineen)
mearkaregisttar merkkirekisteri
mearkkaheapme, mearkkahis merkitön, merkitsemätön (porosta); oireeton (esim. sairaudesta)
mearkkalaš merkittävä, tähdellinen; merkillinen, erikoinen
mearkkastat merkintä; huomautus, kommentti
mearkkašahti merkittävä, huomattava, tuntuva; *mearkkašahti nuppástus* tuntuva muutos
mearkkašit panna merkille; merkitä, tarkoittaa (jotakin); huomauttaa
mearkkašmeahttun merkityksetön, vähäarvoinen; *mearkkašmeahttun áš~ši* vähäarvoinen asia
mearkkašupmi merkitys (esim. sanan); merkitys, merkitsevyys, tärkeys; merkintä, huomautus
mearkut merkkeilla, panna merkkiin (useita poroja)
mearra meri; *merrii* rannikolle, *mearas* rannikolla, rannikolta, *meara mield* meritse, *meara ala* merelle, *meara alde* merellä, *meara bealde* rannikon puolella
mearraalmmái ~ mearraolmmái merimies; *mearraalbmápás'sa* merimiespassi
mearraálbmot rannikon asukkaat
mearrabearráigeahčču merivartiolaitos
mearrabuohcci merisairas
mearračáhci merivesi

mearračuonjá merihanhi
mearradutkaninstituhtta (N) merentutkimuslaitos
mearrafanas merivene
mearrafámut (pl.) merivoimat
mearragarjá (R) varis
mearragatna levä (kivien päällä kasvava)
mearragáddi merenranta
mearragáhčči ~ mearragás'si meripihka
mearragiera merenpinta
mearragoaskin merikotka
mearraháskil leveäpyrstökihu
mearrajohtin merenkulku; *mearrajohtti* merenkulkija
mearrajohtolat meriliikenne
mearrakárta merikartta
mearralilljá (bot.) merililja
mearraloddi lokki
mearramárfi merimakkara (makkaramainen piikkinahkainen)
mearramiila meripeninkulma (1852 metriä)
mearrarátnu rannikon asukkaiden kutoma raanu
mearrarávdnji merivirta
mearrariddu merenrannikko
mearrarienvár ~ mearrarosvu merirosvo; *mearrarienvárat leat giksin mearrajohtimii*
 merirosvot ovat vaivana merenkulkuun
mearrasálti merisuola
mearrasápmi merisaamelainen; merisaamen kieli, merisaame
mearrasoalddát merisotilas
mearraspire merieläin
mearrastárrá merilevä, ruskolevä
mearrasuodjalus merivartiosto
mearrašuvvat määräytyä; *vearuid sturrodat mearrašuvvá boaduid mielde* verojen suuruus
 määräytyy tulojen mukaan
mearrat päättää; määrätä; veloittaa
mearrádus määräys, päätös; säädös
mearrádusaddi määräyksen antaja

mearrádusbeaivi päätöspäivä

mearrádusčoakkáldat säädöskokoelma

mearrádusdahkki päätöksentekijä

mearreáigásaš määräaikainen; *mearreáigásaš lohpi* määräaikainen lupa

mearreáigi määräaika

mearrebáiki määräpaikka, määränpää, päämäärä (myös. abstr.)

mearrebáiká suoritepalkka

mearredidolaš määrätietoinen, päättäväinen; *mearredidolašvuolta* määrätietoisuus, päättäväisyys

mearremáksu määrämaksu, taksa

mearreruhta määräraha

mearri määrä (tietty mitta, suuruus, paikka, luku jne.), lukumäärä, *mearrái* tarpeeksi, *olles mearrái* täysin, kokonaan, *dan meare* sen verran, *mearrái guoskevaš* määrällinen, määrää koskeva; kohtuus, kohtuullisuus, määrä, *meari mield* kohtuullisesti, *su bahávuodas ii leat mearri* hänen pahuudessaan ei ole määrää, *bidjat meriid* asettaa rajoja, panna rajat; määränpää, tavoite, määrä, kohde (matkan), *mearrái ol'let* päästä perille

mearridanbeaivi päätöspäivä

mearridanfámolaš ~ mearridanvállddálaš päätösvaltainen

mearridanfápmu ~ mearridanválldi päätösvalta; määräysvalta

mearridannávccat (pl.) päättäväisyys

mearridanvuloš päätettävä (asiasta tms.)

mearrideaddji (adj.) ratkaiseva; *mearrideaddji ággan dupmui lei ...* ratkaisevana perusteena tuomioon oli ...

mearrideaddji (subst.) päättäjä

mearridit määrätä (esim. tekemään jotakin; säätää, määrätä (laissa); päättää, *mearridit mas nu* päättää jostakin

mearritkeahtes (attr.) epämääräinen; *mus ledje mearritkeahtes váibasat* minulla oli epämääräinen väsymys

mearritmeahttun epämääräinen

mearus määre, määrite

mearusoassi määreosa (yhdyssanan)

meas'sat kajota (johonkin), käsitellä huolimattomasti

meas'soviidni kirkkoviini

meas'su messu (rel.)

meassut (pl.) juhlat, juhlallisuudet; puheensorina, ilonpito
measta (adv.) melkein, miltei, lähes, liki, likimain; *measta buohkat* melkein kaikki, *measta moadde miilla* lähes pari peninkulmaa
meastit valmistaa mesto (kalaa, marjoja tms. sekoittamalla)
meastta ~ measttu ~ meastu marjoista, kalasta tms. valmistettu ruokalaji, mesto
measttanas muhennos
meaššut mellastaa, mesota; painaa, puristaa (alleen), ruhjoa, talloa (alleen)
meašttárlaš mestarillinen; *meašttárlaš dahku* mestarillinen saavutus
meašttir mestari
meašttirduodji mestariteos
meašttirvuodagilvohallamat (pl.) mestaruuskisat
meašttirvuohta mestaruus
meatki hidasjalkainen ajokas
meattá (adv./pp.) ohi, ohitse, sivu; *beassážat ledje meattá* pääsiäinen oli ohi, *vihken su meattá* juoksin hänen ohitse, *manai min stobu meattá* meni meidän talon sivu
meattáhus erhe, erehdys, virhe, hairahdus
meattihit erehtyä, hairahtaa, hairahtua
meavrresgárri noitarumpu
meavskut syödä massuttaa
medállja mitali, kunniamerkki
media media, tiedotusvälineet
medisiidna lääketiede; *medisiinna lohkat* opiskella lääketiedettä
medisiinnalaš lääketieteellinen
medisinálaráđ´dehus lääkintöhallitus
meditašuvdna mietiskely
mediteret mietiskellä, meditoida
megaherza megahertsi
megalomaniija suuruudenhulluus
megalomána suuruudenhullu
megalománalaš suuruudenhullu; *megalománalaš riikkaoaivámuš* suuruudenhullu valtion päämies
megastávval megatavu
megodit määkyillä
megon määkyjä

mehkolas innokas määkymään

mehter metri

meieriija meijeri

meinnet meinata, aikoa; tarkoittaa

meinnet meininki, aikomus; tarkoitus

meiráma meirami

mekanihkalaš mekaaninen

mekanihkka mekaniikka

mekanihkkár mekaanikko

mekaniserejuv'vot koneellistua, koneistua; *dálá mekaniserejuv'von áigodat* nykyinen koneellistunut aikakausi

mekaniseret koneellistaa, koneistaa

mekanisma koneisto, mekanismi

mekanisttalaš koneellinen, mekanistinen

mekánalaš mekaaninen

meksikolaš meksikolainen

melankoliija melankolia, surumielisyys

melodiija melodia

melodit meloskella

melovdna meloni

menddo (adv.) liian, *menddo uhcci* liian pieni; kauas, kaukana, *manai menddo meahccái* meni kauas metsään, *son ássá menddo* hän asuu kaukana

menestupmi ~ menestus menestys, menestyminen

menestuvvat menestyä

menestuv'vi menestyvä, menestykseks; *menestuv'vi fitnodat* menestykseks yritys

menodit tulla araksi (kosketukselle, suopungille; porosta, hevosesta tms.)

meren ~ meron merisaamelainen (usein halventavasti)

meres kirveskalsu

meridiána meridiaani, pituuspiiri

merihhta meriitti, ansiot (jostakin toimituksesta)

merihhtalistu ansioluettelo

merkehit merkityttää (jotakin luetteloon, rekisteriin); merkityttää (erit. vasoja)

merkehussii (adv.) merkityksi; *oažžut merkehussii* saada merkityksi

merkejupmi merkintä

merken merkintä (erit. vasanmerkintä); merkintä, muistiinpano

merkenvuohki merkintätapa

merket merkitä (merkillä), panna merkkiin, *merket miesi* merkitä vasa; panna merkille; merkitä muistiin

merkkodit merkitä (jatkuvasti monia esineitä; vähin erin)

merkostit panna merkille (nopeasti)

merkot panna merkille

merolaš määräinen; *merolaš artihkal* määräinen artikkeli

merolašvuohta määräisyys

meroštallan arviointi, arvioiminen; määritelmä, määrittely, määrittelemine

meroštallat ~ **meroštit** arvioida; määritellä

mer´ren asetus; *mer´renboallu* asetusnappi, *mer´renculci* säädin

mer´ret pysyä kohtuudessa; päättää määrä, ratkaista; säätää, asettaa; säädellä, säännöstellä
-mes (l.part.) -pa, -pä, oikeastaan; *muitalmes!* kerropa!, *nuhan datmes leige* niinhän se oikeastaan olikin

mesolihtalaš mesoliittinen; mesolihtalaš áigodat mesoliittinen aikakausi

messet ~ **meisset** messinki

mes´set messuta (rel.)

messostallat juhlia, viettää juhlaa, olla markkinoilla

metafora metafora; *metaforalaš* metaforinen

metafysihkka (fil.) metafysiikka

metamorfosa (biol.) muodonmuutos

metastása etäispesäke (syövässä)

metál´la metalli; *metál´la-* metalli-, metallinen

meteora meteori

meteorihhta meteoriitti

meteoroida meteoroidi

meteorologa meteorologi

meteorologalaš meteorologinen

meteorologijja meteorologia

metoda metodi, menetelmä

metrihkka runomitta

metropola metropoli, suurkaupunki

metropolitihhta (rel.) metropoliitta

mettolaš erehtyväinen; *olmmoš lea mettolaš* ihminen on erehtyväinen

midjiide meille ~ meihin

midoštallat (jotakuta jonnekin) saatella; *midoštalai guoimmis girdišilljui* saatteli puolisoaan lentoasemalle

miduiduvvat kallistua, alkaa viettää (maastosta)

mieddut (soapmása mas nu) kehottaa (jotakuta) karttamaan (jotakin); varoittaa (jotakuta jostakin tai tekemästä jotakin), kehottaa (jotakuta) luopumaan (jostakin)

miedaid miedaid (adv.) vähitellen; *miedaid miedaid son hárlánii ođđa ruovttubáikásis* vähitellen hän tottui uuteen kotipaikkaansa

miedamánas ~ mieddamáanas myöntyväinen, suostuvainen, sävyisä, suopea

miedáseatni mehiläinen

miedábealli suojanpuoli (tuulen alapuoli); *miedábealde* suojanpuolella, *miedábeallai* suojanpuolelle, *miedábeale* suojanpuolta

miedáhallat myönnellä

miedáhus myönnytys; myöntymys, suostumus

miedás (adv.) myötätuuleen, myötävirtaan, myötäiseen; *sugadii miedás* souteli myötävirtaan

miedidit pyrkiä tai mennä myötätuuleen, tuulen alle

miediheapmi myönnytys, myöntymys

miedihit antaa myöten, antaa perään, notkua; myöntää, sallia; myöntyä (johonkin), antaa periksi

miedil (adv.) alapuolelta, tuulen myötäpuolelta

miedis valmis, myöntyväinen (johonkin); myötämielinen, suosiollinen; taipuvainen, altis, valmis (johonkin tai tekemään jotakin)

miedisvuohta myöntyväisyys, valmius

miedu alamäki, myötämäki, myötäle

mieduiduvvat ~ miduiduvvat kallistua, alkaa viettää (maastosta)

mieduš seurue, kulkue, saattue

mieduštallat saatella (jotakuta)

miedušstandikšu saattohoito; *buohcci boaran lei sirdojuv´von miedušstandikšui* sairas vanhus oli siirretty saattohoitoon

miedušteaddji saattaja, seuralainen; säestäjä

miedušteapmi saattaminen; säestys, säestäminen

mieduštit saattaa (jotakuta); säestää (jotakuta); antaa suurehkot myötäjäiset

mieduštus saattaminen, saatto; säestys

miedut myötäinen, myötätuuli

miegar nukkumateltoa, sääskisuoja, rankinen

miehkástallat ~ **miehkástit** miekkailla

miehkásteapmi miekkailu, miekkaileminen

miehkki miekka

miehta mesi, hunaja

miehtajuhkamuš sima

miehtamuorji (bot.) mesimarja

miehtan myöntyminen; myöntymys, suostumus

miehtasit myöntyä, tulla myöntyväiseksi, myönteiseksi

miehtaskázir (bot.) mesiangervo

miehtat myöntyä, suostua

miehtá (adv./pp.) pitkin, ympäriinsä, kauttaaltaan, kaikkialla; *miehtá máilmmi* ympäri maailmaa, *miehtá láhti* pitkin lattiaa, *doabbarat ledje šiljus miehtá* romua oli pihamaalla kaikkialla

miehtálat gč. **mihtolat**

miehtánit joutua tuulen alle; kulkeutua myötätuuleen; myöntyä, antaa myöten (jollekulle)

miehtáriikasaš valtakunnallinen

miehtebeaivái myötäpäivään

miehtebiegga myötätuuli

miehtebiggii myötätuuleen

miehtečáhcái myötävirtaan

miehtečárva myötäote

miehtedoaris sivumyötäinen

miehtegiedageavvan myötäkäyminen, menestys

miehtegulgii myötäkarvaan

miehtelii (adv.) kauemmaksi tuulen alle

miehtelis (adv.) kauempana tuulen alla, kauempaa tuulen alta

miehtemielalaš myönteinen, myötämielinen

miehtemiella myötämieli, myötätunto, suosio

miehtemurrii myötäsyyhyn

miehterávdnjái myötävirtaan

miehti (subst.) myötäinen (sateesta, tuulesta, pyrstä tms.)

miehtil (adv.) tuulen alapuolitse, tuulen alta (ohi); alempaa (tuulen alta), kauempaa tuulen alta (ohi)

miehtut (adv.) pitkittäin, pituussuuntaan; *fiellut ledje bardojuv´von miehtut áitegurrii* laudat oli pinottu pitkittäin aitan viereen

mieiganstuollu nojatuoli

mieigasit nojautua

mieigat nojata; nojautua

mieigát nojailla, olla nojallaan

mieiggahat nojateline (voimistelussa)

mieiggastanstuollu nojatuoli, lepotuoli

mieiggastat selkänoja, selusta (tuolin)

mieiggastit nojautua; nojata (vähän)

mieiggehit kuolla kupsahtaa

mieiggus liiaksi nojallaan oleva (selkänojasta)

mieigut (adv.) nojallaan, nojalleen

miekta (bot.) mätässara

miektabovdna saramätäs

miektaguodja (bot.) tupassara

miektanarti (bot.) mätäsrikko

miektaruoš´ši (bot.) tupasluikka

mielaeaktu tahallisuus, tarkoituksellisuus; *mielaeavttus* tahallaan, tarkoituksella

mielaevttoláš mielivaltainen

mielaevttot tahallinen; vapaaehtoinen; mielivaltainen

mielaheamet (adv.) mielettömästi; *rigerii mielaheamet* möykkäsi mielettömästi

mielaheapme, mielahis kaistapäinen, mieletön; *mielahis láiki* mielettömän laiska, *mielahis leavttuin* tavattoman lujaa

mielahisvuohta kaistapäisyys, mielettömyys

mielahuddat sekoilla, riehua, raivota

mielahuvvat tulla mielettömäksi, menettää itsehillintänsä, raivostua

mielaidgeas´si kiintoisa, kiinnostava, mukaansatempaava; *mielaidgeas´si čájálmas* mukaansatempaava näytelmä

mielalaččat (adv.) mielellään

mielalaš halukas, halullinen; henkinen

mielalašvuohta halukkuus

mielalis (adv.) mielellään

mielamiel- mieleinen, mieluisa; *mielamieláš'si* mieluisa asia, *mielamielbargu* mieluinen työ, *mielamielbiebmu* mieliruoka, *mielamielguos'si* mieluisa vieras

mielaráfi mielenrauha

mielas (adv.) mielellään, mielihyvin; *vulggii dohko mielas* lähti sinne mielihyvin

mielas (pp.) mielestä; *su mielas* hänen mielestään, *su mielas buot lei ortnegis* hänen mielestään kaikki oli kunnossa

mielaskuddat mieliä, ihastella

mielasmuvvat mieltä, ihastua

mielasteappot (adv.) mieluummin

mielastepmosit (adv.) mieluummin, mieluiten

mielastupmi ihastuminen, ihastus, mieltyminen, mieltymys

mielastuvvat mielistyä, ihastua; mieltä, saada päähänsä, ruveta mielimään (tehdä jotakin)

mielaváldi mielivalta; *mielaválddálaš* mielivaltainen

mielavuloš tiedostamaton, alitajuinen

mielavuolli alitajunta; *mielavuolde* alitajunnassa, alitajuisesti

mielbargi (N) avustaja

mielčuov'vu oheinen

mielddisbuktit aiheuttaa, tuoda mukanaan

mieldduhit houkutella, yllyttää

mielddus jäljenne, jäljennös, kopio

mielddustahttit jäljennyttää

mielddustansuodji kopiosuojaus

mielddustit jäljentää, kopioida

mielde (adv./pp.) myöten, myötä, pitkin, *bálgá mielde* polkua pitkin, *doaivvu mielde* toivottavasti, *jagiid mielde* vuosien myötä, *áiggi mielde* ajan mittaan; mukaan, mukaisesti *dađe mielde* sen mukaisesti, *mearrádusa mielde* määräyksen mukaan; mukana, mukaan, matkassa, *bođii toga mielde* tuli junalla, *bohten su mielde* tulin hänen matkassa

mielga rintalasta (lihoineen); *mielggaid alde* mahallaan, vatsallaan

mielgadákti rintalasta

mielganjunni ~ **mielgaskáktá** miekkalisäke, rintalastan alin osa

mielggas jalas (reen), emäpuu, köli (ahkion, veneen); liukukisko

mielggastit raahautua (poron tms. perässä, erit. vatsallaan); ryömiä vatsallaan

mielkáí, mielkás runsasmaitoinen; *Girjjo lea mielkás gussa* Kirjo on runsasmaitoinen lehmä

mielkebátni maitohammas; *bártnážis gahčai vuosttas mielkebátni* pikkupojalta putosi
ensimmäinen maitohammas

mielkebuvtta maitotuote

mielkečalmmas verkkomaha siinä kuivattuine maitoineen

mielkedoal'li pitkään (yli vuoden vaihteen) lypsävä vaadin

mielkeeappir maitopytty

mielkegalbmádat ~ mielkegalmmáhat maitojäädyke

mielkejor'rit (pl.) maitokärret

mielkenjunni maitonokka, valkoturpainen poro

mielkeoarri maitotiehyt

mielkeráksá maitorauhanen

mielkesivra maitohappo

mielkevástta maidonvastike (myös äidinmaidon)

mielki maito

mielkkas (-is) ~ mielkkaskas runsasmaitoinen

mielkkáhuvvat tahraantua maitoon

mielkkeheapme, mielkkehis maidoton, *mielkkehis káffe* musta kahvi; vähämaitoinen,
mielkkehis gussa vähämaitoinen lehmä

mielkkehuvvat ehtyä (esim. lehmästä)

mielkut ruveta herumaan (esim. lehmästä)

miella mieli, halu; *miela mielde* mieleen, mieliksi, *mielaid alde* järjissään, *mielas*
mielissään, myötämielinen, *mielastan, mielastat jna.* mielelläni, mielelläsi jne., *buorren*
mielas hyvällä mielellä, *heajos mielas* huonolla tuulella, harmissaan, *miela vuolde*
alitajunnassa, *mu mielas, du mielas jna.* mielestäni, mielestäsi jne., *atnit mielas* pitää
mielessä, *badjánit ~ govddiidit millii* muistua mieleen, *sus dahká miella* häntä haluttaa, *sus ii*
leat miella häntä ei huvita, haluta, *bidjat miela vuollai* laittaa harkintaan (jokin asia)

miellabuohcceviessu melisairaala

miellabuohcci melisairas

miellačájáhus mielenosoitus

miellačájeheaddji mielenosoittaja

miellačuggestat mielijohde, päähänpisto; *dagai gal dien miellečuggestagas* teki kyllä tuon
päähänpistosta

mielladearvvasvuohta ~ mielladearvvašvuohta mielenterveys;

mielladearvvasvuođadoaimmahat mielenterveystoimisto

- mielladilli** mielentila, tunnelma
- miellagiddejupmi** mielenkiinto
- miellagiddevaš** mielenkiintoinen, kiintoisa
- miellagovahallan ~ miellagovvádus** mielikuvitus
- miellagovva** mielikuva, mielle, muistikuva, vaikutelma; *diekkár miellagovva munnje bázii dien áššis* sellainen vaikutelma minulle jäi siitä asiasta
- miellaguoddu** asenne
- miellahápmásaš** vapaamuotoinen
- miellaheaigu** heikkomielisyys
- miellahttu** (N) jäsen; *miellahttolohku* jäsenmäärä, *miellahttomáksu* jäsenmaksu
- miellahttuvuohta** (N) jäsenyys
- miellaláhki** mielentila, mieliala; suhtautuminen
- miellalihkahus** mielenliikutus
- miellaráfi ~ mielaráfi** mielenrauha
- miellasaš** mieluisa, mieluinen
- miellaseamos** mieluisin
- miellaseappot** (adv.) mieluummin
- miellasepmosit** (adv.) mieluummin
- miellaset ~ miellaseabbo** mieluisampi, mieluisempi
- miellasupmi ~ miellašupmi** suosio, suostumus, myöntymys
- miellašuvvat** mielistyä
- miellavádjit, miellavádjidis** vajaamielinen
- miellaváillat** vajaaälyinen, vajaamielinen
- miellavearránus** mielipaha
- miel'leravda** törmänreuna, rantatörmänreuna, töyräänreuna
- miel'lespálfu** törmäpääsky
- miel'li** mella, hiekkatörmä; vastamäki, ylämäki, törmä
- mielriegádan** (attr.) synnynnäinen, myötäsyttyinen; *mielriegádan váibmovihki* synnynnäinen sydänvika
- mielsivalaš** (N) osasyllinen
- mielvázzit** (pl.) hääkulkue (kirkkoon mennessä hääparin edellä ja jäljessä kulkevat parit)
- mierká** sumu (ei talvella)
- mierkáčuovga** sumuvalo
- mierkkádit** tulla sumu, tehdä sumu, sumentua

mierkkáiduvvat joutua sumuun

mierru oikku, päähänpisto

miesáiduvvat saada (paljon) vasa

miesebeaivi vasanpäivä, toukokuun ensimmäinen (jolloin nähdään ensimmäinen poronvasa)

mieseborga takatalvi (vasoma-aikana)

mieseeadni kohtu (poron)

miesegahpir vasannahkalakki

mieseheapme, miesehis vasaton; vähävasainen, *dál orru šaddamin miesehis jahki* nyt tuntuu tulevan vähävasainen vuosi

miesehuvvat menettää vasa (esim. huonojen säiden vuoksi); saada vähemmän vasa (kuin ennen)

miesenáhkki vasannahka

mieskadit lahottaa, mädättää; reikiinnyttää (hampaista); heikentää (kevätjäitä)

mieskalas helposti lahoava; *suhpi lea mieskalas muorra* haapa on helposti lahoava puu

mieskat lahota, mädäntyä, mädätä; reikiintyä (pahasti, hampaista); heikentyä (kevätjäistä)

mieská laho puunrunko, laho pölkkyy

mieski (-s) helposti lahoava, mätänevä

mieskkahasat (pl.) kärke

mieskkas, mieska laho, mätä; reikäinen (hampaista); heikko (kevätjäistä)

mieskkasvuohta lahous, mätyys; mädännäisyys

miessadat ~ miessádat ~ miesttat vasannahka

mies'sái, mies'sás vasakas, runsasvasainen; *dál lei mies'sás jahki* nyt oli runsasvasainen vuosi

miesseáldu vasavaadin (vaadin, jolla on vasa)

miessemánnu toukokuu

miesserášut (pl.) vasoma-ajan kylmät sateet

miessi vasa, vasikka (poron, peuran, hirven)

miestta pensas; *miestagat* (pl.) pensaikko

miesttaáidi pensasaita

miesttadaŋas (bot.) pensaskanerva

miesttarásttis ~ miesttaskilki pensastasku

miesttašur'ri pensassirkkalintu

miesttavizar pensaskerttu

mieškalit rusauttaa

mieškit rusahdella, ruskua

mieškkuhit rusaotella

miettäštallat (soapmása mas nu) kiellessä, varoitella, kehotella karttamaan (jotakuta, jotakin tai jonkin tekemistä)

mievkkis, mievkses pehmeä (kankaasta, nahasta)

mievri mäyrä

mievžanstuollu ~ mievžžadanstuollu nojatuoli, lepotuoli

mievžat istuskella (nojailleen), nojailla

mievžžastit istahtaa (nojalleen), nojautua; nojata (vähän)

migrena migreeni

mihá (adv.) varsin, melkoisen, oikein, koko, *mihá govdat* varsin leveä, (+ komp.)

huomattavasti, melkoisesti, *mihá govddit* huomattavasti leveämpi; (attr.) melkoinen, *mihá guollesálaš* melkoinen kalasaalis

mihcamárat (pl.) juhannus; *mihcamáraid áigge* juhannuksen aikaan, *ovdalaš mihcamáraid* vähän ennen juhannusta, juhannuksen alla

mihcamardolla ~ mihcamarsuovvasat (pl.) juhannuskokko

mihcamarruohtta juhannusaatto

mihcamarvahkku juhannusviikko

mihkalmas mikkeli; *mihkalmasbasit* (pl.) mikkelinpyhät, *mihkalmasvahkku* mikkelinviikko (lokakuun alussa)

miholaš tohkeissaan oleva, itsevarma

mihoštallat olla tohkeissaan, isotella, levennellä

mihtaskas helposti tunnistettava

mihtádus mitta

mihtidahttit mittauttaa

mihtidanboadus mittaustulos

mihtideapmi mittaaminen, mitta

mihtidit mitata

mihtilmas helposti tunnistettava, erikoinen, poikkeava; ominainen, tyypillinen, kuvaava, luonteenomainen, tunnusomainen

mihtilmasvuohta tunnistettavuus; erikoispiirre, ominaispiirre

mihtitmeahttun mittaamaton

mihtolat ~ miehtálat alamäki, myötämäki, myötäle

mihttár mittari

mihttet erottaa (joukosta), panna merkille, määritellä

mihttobáddi mittanauha

mihttočalbmi pienin sallittu silmä (lohiverkossa)

mihttogorri mittasuhte

mihttohit saattaa (jotakuta)

mihttolássa ~ mihttoláse mittalasi

mihttolávva mittakaava

mihttolohku mittaluku

mihttomearri päämäärä, tavoite

mihttu mitta; kymmenen aarin ala (N); tavoite (N), *mihttun lea leamaš sámegiela*

ealáskahttin tavoitteena on ollut saamen kielen elvyttäminen

mihtus (R) helposti erottuva, tunnistettava, erikoinen, poikkeava; kuvaava, ominainen, tunnusomainen

mihus (adv.) tohkeissaan, innoissaan

mii me

mii mikä?

mii nu jokin

miidna miina; *miidnačorgejeddji* miinanraivaaja

miidnet miinoittaa; kaivaa (mineraaleja)

miige ~ mihkkige ~ mihkkege mikään

miila peninkulma; *eaŋalslaš miila* maili

miilamáhce (adv.) peninkulman edetakaisin; *láidii gusa miilemáhce* talutti lehmää peninkulman matkan edestakaisin

miilaviissaid (adv.) peninkulmittain, peninkulmakaupalla

mikroba mikrobi

mikrodihtor mikrotietokone

mikrodoaimmár mikroprosessori, mikrosuoritin

mikrofovdna mikrofoni

mikroskohppa ~ mikroskohpa mikroskooppi

militeara (N) sotaväki

militearaattašea sotilasasiamies

militearalaš sotilaallinen

militearalágádus sotalaitos

miljárda miljardi

miljonguolli miljoonakala

miljovdna miljoona; *miljovnnaid mielde* miljoonittain

mil'lar mylläri

mil'le milli; *ii miehtan ii millege* ei antanut yhtään periksi

mil'let jauhaa (esim. kahvia)

milligrám'ma milligramma

millimehter millimetri

millioneara miljonääri; *son beaggá leat millioneara* hän kuuluu olevan miljonääri

mil'logeadgi myllynkivi

milloseappot (adv.) mieluummin

millosepmosit (adv.) mieluummin, mieluiten

millosit (adv.) mielellään, mielusti, kernaasti, mielihyvin

millosit ~ millosuvvat suopua, suostua, myöntyä

mil'lu ~ mil'lo mylly

milohallat mieliä

min meitä/meidät ~ meidän

minddar (adv.) muuten

minerála mineraali, kivennäinen, kivennäisaine

minerálačáhci kivennäisvesi

minerálaeana(n) kivennäismaa

minerálariika kivitunti

minguin meidän kanssamme

miniatyra pienoismalli

minimálalaš minimaalinen

minimálapárri minimipari

minin meinä ~ meiksi

ministeriija ministeriö

ministtar ministeri

minoriteahhta ~ minoritehta vähemmistö; *minoriteahhtaálbmot* vähemmistökansa

minsttar kaava, malli, kaavio

mintá leima (metallirahassa); kolikko

mintet leimata, lyödä rahaa; heittää (lanttia)

minuhtta minuutti

minus miinus

min̄ka minkki

mirkkohahttit myrkyttää, panna tai saada myrkyttämään; myrkyttää (vahingossa)

mirkkohit ~ **mirket** myrkyttää

mirkkohus myrkytys

mirkkolaš myrkyllinen

mirko ~ **mirkko** myrkky

mirkobuolaš paukkupakkanen

mirkobastil (-is) erittäin terävä (esim. viikate)

mirkoguoppar myrkkysieni, myrkyllinen sieni

mirkoguovdi kyy

mirkoluvvat myrkyttyä

mirkoráksá myrkkyrauhanen (käärmeen)

mirkourttas (bot.) myrkkyykeiso

mis meillä ~ meiltä

mis'et heroittua

missiila ohjus

missioneara ~ **miššoneara** ~ **miššuneara** lähetyssaarnaaja

mis'socohkodat rahka

mis'su hera

mista (adv.) vahingossa, tahtomattaan; *lea gal dien mista dahkan* on kyllä tehnyt tuon vahingossa

misttahallat vaihtaa (vahingossa, keskenään), päästää vaihtumaan

misttahit erehtyä

miššonsearvi lähetyssseura

miššuvdna lähetystyö

mittodit (soapmása mas nu) kiellessä, varoitella, kehotella karttamaan (jotakuta, jotakin tai jonkin tekemistä), kehottaa luopumaan (jostakin)

mo ~ **movt** ~ **mot** miten, kuinka

mo nu jotenkin

moadde pari, parisen, jokunen; moni, monta (R)

moaddečuoddi parisataa, *leimmet doppe moattečuodis* meitä oli siellä parisen sataa (ihmistä); monta sataa (R)

moaddeduhát parituhatta; monta tuhatta (R)

moaddelogi parikymmentä, *moattelogis ledje boah tán dien čeahkkimii* parisen kymmentä henkilöä oli tullut siihen kokoukseen; monta kymmentä (R)

moaddut (R) kääntyä (takaisin), palata

moadjut mennä riitteeseen (rantaviivan tuntumassa)

moadjut murtua, taivuttua (kasvavasta sarvesta, huonosti merkitystä korvasta jne.)

moadaidahttit ärsyttää (rinnassa, alkavasta yskästä)

moadaidit kutista, kutistaa (täistä)

moaḡgalit nykäistä (kala viehettä hyvin kevyesti); *beaivebotta oggon, ii oppa moaḡgalange* koko päivän ongin, ei edes nykäissyt

moaggi koukkuinen esine, käkkyrä; kumpurajalka

moahti parvi (lintuja); *moahteloddi* parvilintu

moahtiluvvat kokoontua parviin (linnuista)

moahtta polttiainen

moahtta ruutimitta (ladatessa)

moahtta syyhy (porolla)

moai me kaksi

moaitálas moittivainen

moaitámuš moite; moittiminen, moitittava

moaitemeahttun hyvämaineinen

moaitit moittia, torua

moaitta moite

moaittus moite; *dies ii leat mihkkige moitosiid* siinä ei ole mitään moitittavaa

moakkagit käyristyä, mennä käyrään

moakkas, moagge- koukkuinen, käyrä

moakkil (adv.) koukussa, käkkyrässä

moalaidahhtit ärsyttää, kutittaa (kurkkua tms.)

moalas (-) hauras, mureneva

moalkasit kääntyä (sivulle, mutkalle), käyristyä, koukistua

moalkái, moalkás koukkuinen, mutkainen; mutkikas, monimutkainen, *moalkás áš'ši* monimutkainen asia

moalki polveke, käkkyrä, käyrä, mutka; änkyrä (ihminen)

moalkkagit käyristyä, koukistua

moalkkardit kiemurrella (esim. käärmeestä)

moalkkas, moalke- polveileva, käkkyräinen, mutkitteleva; änkyrä (ihmisestä), *dieinna moalkedingggain in gal viša bargagoahtit ovttas* tuon änkyrän kanssa en kyllä viitsi ryhtyä yhteistyöhön

moalkkil (adv.) käkkyrään kasvaneena, mutkilla

moalkut (adv.) käkkyrässä, koukussa, mutkalla (hetkellisesti)

moalkut käyristyä, koukistua

moalla maali (esim. hiihtokilpailussa); maali (esim. maalivahdin paikka jalkapallossa); maali, maalilaukaus (esim. jalkapallossa); maali, pilkka (esim. ammunnessa)

moalla maali (väri)

moallabáiki maalialue

moalladávval maalitaulu

moallaerohus maaliero

moallafákta maalivahti

moallanit murentua, mureta, ruhjoutua, pirstoutua

moallanjuolggus loppusuora, maalisuora

moallapistovla tarkkuuspistooli

moallasárggis maaliviiva

moallavejolašvuohta maalintekopaikka

moal´láí, moal´lás hauras, mureneva; *moal´lás láibi* mureneva leipä

moallogedggit (pl.) sepeli; *geaidnovuođu ala lebbejedje moallogedggiid* tienpohjan päälle levitettiin sepeliä

moallu muru, sirpale, siru, pala

moalus jäähile (vedessä); rantasula

moanat (pl.) useat; *moanaid jagiid* useita vuosia, *moanaid gerddiid* erinäisiä kertoja, lukuisia kertoja

moarahat ura, josta hanki tai jää on murrettu tai murtunut; railo

moarastit kulkea (ohutta hankea tai jäätä murtaen)

moarádat hankiainen (kantamaton, hankikelin jälkeen)

moaráhuvvat raivostua, kimpaantua

moaráskit pudota (hangen pinnan tai matalan veden päällä olevan jään läpi)

moaráskit vihastua, kiihtyä

moardda pauloitus, pauloite (verkon)

moarddaárpu pauloituslanka

moarddašit pauloitella (verkkoa); *áddjá moarddašii stobus fierpmi* vaari pauloitteli tuvassa verkkoa

moardit pauloittaa verkkoa

moarrasit ~ **moarrašuvvat** murtua (ohuesta hangesta tai jäätä)

moarrat murtaa (ohutta hankea tai jäätä)

moar'rái, moar'rás äkäinen, kiivas, äkkipikainen, raivokas, paha raivostumaan;

moarrásdinga äkkipikainen tyyppi

moarránit mureta

moarri ohuehko, kantamaton hanki

moarri raivo, suuttumus, viha; *moaris leat* raivota, olla raivoissaan

moarru muru, murunen

moarrudit kurtistuttaa, näivettää (poron korva)

moarrulit sydämistyä, suutahtaa (kovasti)

moarrun kurttukorva, pakkasella merkitty poro, jonka korva tai korvat ovat menneet kurttuun)

moarrut kurtistua, näivettyä (poron korvasta, kun se on merkitty pakkasella)

moarrut sydämistyä, suuttua (kovasti)

moarsalit (soapmásii) iskeä (joku), yrittää päästä (jonkun) tyttöystäväksi

moarsastallat hienostella, keikistellä (tytöistä)

moarsái, moarsás hienohelmainen, keikistelevä (tytöstä)

moarsásaddat käyttäytyä (jonkun) tyttöystävän tavoin

moarsenieida naimaikäinen tyttö (kiusoittelusana)

moarserássi (bot.) kirkiruoho

moarseš (adv.) ~ **morseš** (adv.) morsiamineen

moarsi morsian; tyttöystävä, seurustelukumppani (miehen)

moarsibiigá morsiuystytö, morsiusneito

moarsisuokka morsiuhuntu

moarssaskas hienohelmainen, keikistelevä (tytöistä)

moartal huhmar, mortteli

moattevahkkosaš pariviikkoinen; moniviikkoinen (R)

moattis pari ihmistä, *mii leimmet moattis* meitä oli muutama; (R) moni, usea ihminen, *mii leimmet ila moattis* meitä oli liian monta

mobbá (N) mopedi, mopo

mobbet (N) kiusata, kiusoitella, pilkata (erit. koulukiusaamisesta)

mobiliseret panna liikekannalle, mobilisoida; *mobiliseren* liikekannallepano, mobilisointi

moccastit taittaa (terä, nopeasti)

moccáskit joutua käsikähmään; *vuos bealkkašeigga ja de moccáskeigga* ensin (he kaksi) sätivät toisiaan ja sitten joutuivat käsikähmään

modálavearba modaaliverbi

moddii (adv.) pari kertaa; *lean fitnan doppe moddii* olen käynyt siellä pari kertaa

moddjádit hymytä, hymyillä (pitkään tai jatkuvasti)

moddjái, moddjás hymyilevä; *Sunná lea moddjás nieiddaš* Sunna on hymyilevä tyttönen

moddjángohpi hymykuoppa

moddját hymyillä

moddjestit hymyillä (hetken)

moddjet hymyillä (kerran)

modeal'la pienoismalli, malli

modeal'lagirdi lennokki

modearna moderni, uudenaikainen

modema modeemi

moderáhtta maltillinen henkilö; *moderáhtalaš, moderáhta* maltillinen, pidättyvä

moderniseret modernisoida, nykyaikaistaa

modernisma modernismi (tyylisuunta)

modernista modernisti

modji hymy; *moji geassit* hymyillä (hetken), *mojiid goddalit* pidätellä hymyään

modjosit ruveta hymyilemään

modus modus (verbin), tapaluokka

modđat tulla mutaiseksi

modđi muta, lieju, rapa; *modđi roggat* ruopata

moge (adv.) ~ **moktige** (adv.) ~ **moktege** (adv.) kuinkaan, mitenkään, *ii geavvan moge* ei käynyt kuinkaan; millään, *ii sáhttán moge áddet* ei voinut millään ymmärtää

moggidit nahistella, olla käsikähmässä

mohkastit mutkata, tehdä mutka (johonkin), mutkistaa; kiertää (jotakin kautta), koukata, tehdä mutka, poiketa; kierrellä, esittää verukkeita

mohkeheapme, mohkehis mutkaton, suoraviivainen

mohkil (adv.) mutkalla, mutkalle kasvaneena

mohkkasit kääntyä, koukata (jotakin kautta), poiketa (jossakin); kääntyä (mutkalle)

mohkkái, mohkkás mutkikas, mutkallinen, monimutkainen; *mohkkás ášši* monimutkainen asia

mohkkálat tienmutka

mohkkefierbmi koukkuverkko

mohkkemárfi lenkkimakkara

mohkki mutka; (suon tms.) kaarre, kolkka; kiertotie; retki, lenkki, edestakainen matka; toimitettava asia; ansa, juoni, *mannat mohkkái* mennä ansaan

mohkkut (adv.) mutkalla (hetkellisesti)

mohkohallat ~ mohkahallat mutkitella, kaarrella, kierrellä; esittää verukkeita

mohtehávgarássi (bot.) pohjanpalpakko

mohti muta, lieju, liete, rapa (järvessä, joessa); *mođi roggat* ruopata (veden pohjaa), *mohte-rapa-*, lieju-, rapainen

mohtor moottori

mohtor- moottori-; *mohtorfanas* moottorivene, *mohtorfievru* moottoriajoneuvo, *mohtorgeaidnu* moottoritie, *mohtorjohtalus* moottoriliikenne, *mohtorsahá* moottorisaha, *mohtorsihkkel* moottoripyörä, *mohtorvihki* moottorivika

mohtorgielká (S) moottorikelkka; *mohtorgielkkástallat* moottorikelkkailla, *mohtorgielkkástal'li* moottorikelkkailija

mohttái, mohttás mutainen; *mohttás gáddi* mutainen ranta

mohtudit mutaannuttaa, liejuunnuttaa

mohtut mutaantua, ryvettyä mutaan, tulla mutaiseksi, tulla rapaiseksi, liejuuntua

moiddas (-) pahoinvoiva; *lei binnánaš moiddas* oli hieman pahoinvoiva

moiddodit olla pahoinvoiva; *mus moiddoda váibmu* voin pahoin

moivašuvvat joutua epäjärjestykseen, sekasortoon; joutua hämminkiin, hämmentyä (ihmisestä); tulla sotkuiseksi, sameutua (esim. vedestä)

moivái, moivás sotkuinen, sekasortoinen, sekainen, sekava

moiven mullistus, mullistaminen; sekoilu, sekoileminen

moivet sekoittaa, sotkea, saattaa epäjärjestykseen, myllertää, penkoa; aiheuttaa hämminki; sekoilla, *lei vuot doppe moivemin* oli taas siellä sekoilemassa

moivi sekasorto, sekamelska, epäjärjestys, sotku, kaaos; hämminki; jupakka

moivvas, moive- sekainen, sekava, sotkuinen; samea (esim. vedestä)

moivvasvuohta sekaisuus, sekavuus, sotkuisuus; sameus (esim. veden)

moivvár häirikkö, riitapukari, mellastaja

moivváskit ruveta mellastamaan, räyhäämään; joutua sekasortoon, joutua hämmingin valtaan; joutua hämilleen

mojohahttit hymyilyttää, huvittaa

mojohallat hymyillä (huvittuneena), myhäillä

mojunjálmmiid (adv.) ~ **mojinjálmmiid** (adv.) hymyssä suin

mokkárdallat yrittää kiemurrella, luikerrella irti (esim. hihnasta)

mokkirdit kiemurrella, luikerrella irti (esim. hihnasta)

mokta into, innokkuus, innostus, lannistumattomuus; *movtta(s) leat* olla innoissaan, hyvällä tuulella

moladit (soapmásiin) sivuuttaa (huomaamattaan joku vastakkaiseen suuntaan kulkeva); sivuttaa toisensa (huomaamatta, vastakkaisiin suuntiin kulkevista), mennä ristiin

molddas, molde- murentunut

molde murentaa

molde muru, muren

molekyla molekyyli

moljastit muljauttaa (veden pintaa)

moljádít muljahtaa (veden pinnalla)

molket käyristää, mutkistaa

molkkohallat mutkitella, kaarrella, kierrellä, polveilla

mol'la (mus.) molli

mollanit murskaantua; mureta, murentua, rapautua

mollat sivuuttaa tietämättään joku vastakkaiseen suuntaan kulkeva; mennä ristiin

mol'lái, mol'lás hauras, mureneva

mol'let murskata, musertaa, murentaa, rusentaa; murentaa, hienontaa

molljut myllertää (veden pintaa)

mol'lui, mol'los mureneva; *mol'los jiekŋa* mureneva jäänpinta

mološ murunen

molsašuddan vaihtelu, variaatio

molsašuddat vaihdella, olla vaihteleva

molsašuddi (mat.) muuttuja, variaabeli

molsašuddi vaihteleva (esim. säästä), epävakaa, epävakainen

molsašupmi vaihtuminen (toiseen), vaihdunta

molsašuvvan kierrätys, vaihtuminen (toiseen)

molsašuvvat vaihtua (toiseen); muuttua (toisenlaiseksi)

molssa vaihtovaate, varavaate; vaihde (esim. autossa); *molssa-* vaihto-
molssabikťasat (pl.) vaihtovaatteet
molssačoaſdda (N) jakoavain
molssadiibmu joustotunti
molssaeaktu vaihtoehto
molssaevttolaš ~ molssaektosaš vaihtoehtoinen
molssafárda vaihtopuku (linnulla)
molssagákkán vaihdetanko
molssakás'sa vaihdelaatikko
molssarávdnji vaihtovirta (sähkön)
molssaruhta vaihtoraha
molssastat vaihtovaate (esim. matkalle mukaan otettava)
molssastággu vaihdetanko
molssastit vaihtaa (toiseen, nopeasti)
molssodanlatnja pukuhuone
molssodit vaihtaa (toiseen, monta kertaa tai useita esineitä, erit. alusvaatteita)
molssohagas (adv.) keskenään vaihdettuina
molssohahkii (adv.) keskenään vaihdetuiksi
molssolaš vaihtehtoinen; *molssolaš plána* vaihtoehtoinen suunnitelma
molsun vaihde (vuoden, viikon tms.), vaihdos; vaihtaminen, vaihdos
molsunlatnja vaipanvaihtohuone
molsunláhka (mat.) vaihdantalaki
molsut vaihtaa (toiseen); *molsut biktasiid* vaihtaa vaatteita, *molsut máná* vaihtaa lapselle
 kapalot, *molsut gáktái* vaihtaa lapintakki päälleen
molža mongerrus, sönkötys, siansaksa
molžat ~ molžžardit mongertaa, sönköttää, turista, sorista; sammaltaa (humalaisesta)
molžái, molžás mongertava, sönköttävä
molži mongertaja, sönköttäjä
momeanta momentti (lakitekstissä)
mongola mongoli
monimuš- gč. **manimuš-**
moninláiťta ahkion toiseksi alin liiste
moninvuolpu (bot.) munuaispoimulehti
monitovra monitori

monnelássa munalukko, riippulukko

monni gč. **manni**

monnut gč. **mannut**

monogámalaš yksiavioinen

monografiija monografia

monologa yksinpuhelu, monologi

monteret asentaa; *monterejeaddji* asentaja

mopeda mopedi, mopo

moraš laskimo

moraš murhe, suru, harmi; huoli

morašbiel'lu surukello (kirkossa soitettava tai vainajaa vetävän ajoporon kaulaan sidottava vaatimenkello)

moraščájálmas tragedia (teatterissa); fig. murhenäytelmä

morašgákti suruvaippa (perhonen)

morašlaš murheellinen, surullinen, haikea

morašmielalaš ~ **morašmielat** haikea, surullinen

morašmielalašvuohta ~ **morašmiella** haikeus, surumielisyys

morašsáhka surusanoma

morašsuokka suruharso

morašteaddji surija

moraštit murehtia, surra; huolehtia

morašváidaleapmi surunvalittelu

moráhallat havahtua, heräillä, herätä (tämän tästä)

morála moraali

morálalaš moraalinen

morálameahttun ~ **morálaheapme**, **morálahis** moraaliton; *morálahis dahku* moraaliton teko

morčesuotna ~ **morčá** ~ **morččis** ~ **morči** laskimo

morddár ~ **mordár** murhaaja

morena moreeni

morfologalaš morfologinen, muoto-opillinen

morfologiiija morfologia, muoto-oppi

morihit havahtua, herätä

moriidahttin herätys (rel.)

moriidahttit havahduttaa, herättää; herättää (rel.)
moriidit herätä (unesta); herätä (uskoon), *moriidan olmmoš* herännyt (rel.)
moriidus (rel.) heräys (uskonnollinen)
morranit murentua, mureta
mor'rái, morrás aamunvirkku, aamuvirkku; *mu áhkkorohkki lei hui mor'rái*
 mummovainajani oli hyvin aamunvirkku
mor'rái, mor'rás hauras, mureneva; *mor'rás metálla* hauras metalli
morráneapmi (rel.) heräys (uskonnollinen)
morránit (rel.) herätä uskonnollisesti, tulla uskoon
morris (-is) ~ mor'reš (-is) aamunvirkku
morseš (adv.) morsiamineen
morsešguovttos morsian ja sulhanen
morša mursu; tappelupukari (pojasta)
moršá porovaras (suurista varkauksista epäilty)
mosaihkka mosaiikki
mosat harmo, harmahtava poro
moska haude (lehmille, lampaille)
moskát mököttää; *ale viša moskát!* älä viitsi mököttää!
moskea moskeija
moskebivddus sulkupytydys (kalastuksesta)
moski pohjukka (vuopajan, lahden, kurun tms.); umpikuja (myös fig.)
moskkas, moskku- pilvinen, paksussa pilvessä oleva (säästä, taivaasta); hapan, nyrpeä
moskkádat ~ moskkohat sokkelo, labyrintti
moskkohallat joutua umpikujaan (esim. laaksoon, josta ei pääse eteenpäin); *moskkohalai eallimisttis* ajautui elämässään umpikujaan
moskkosmuvvat pilvistyä (paksuun pilveen)
moskkučoalli (R) umpisuoli
moskkudálki pilvi-ilma (painostava)
moskkudit tulla sumu (pimeällä säällä)
moskkugáhtta umpikuja (kaupungissa)
moskkuhádja tunkkaisuus
moskkus, moskku- pilvinen, paksussa pilvessä oleva (taivaasta, säästä); tunkkainen, ummehtunut (esim. huoneesta); umpiperäinen (josta ei pääse eteenpäin, esim. laakso, kuru, katu)

moskosii (adv.) huppuun (jostakin peitetystä), peittoon (kokonaan)

moskosis (adv.) hupussa (jostakin peitetystä), peitossa (kokonaan)

mosku sumu (pimeällä)

mosti vaahto (keitossa tms.)

mosttagit ~ **mostut** samentua, sameta, sameutua (nesteistä)

mosttas, mostta- samea (öljystä tms.)

moteal'la motelli; *idjadii moteallas* yöpyi motellissa

motiiva motiivi, vaikutin (teon); motiivi, aihe (esim. taiteessa)

motivašuvdna motivaatio (jonkin tekemiseen)

motiveret motivoida; *buorit kritihkat motiverejedje su joatkit* hyvät arvostelut motivoivat hänet jatkamaan

motoralaš motorinen; *viehkan ja eará motoralaš doaimmat* juoksu ja muut motoriset toiminnot

motorihkka motoriikka

movgár (S) moukari; *movgársuhppejeaddji* moukarinheittäjä

movtta (adv.) innoissaan; hyvällä tuulella

movttaguvvat (R) piristyä, virkistyä

movttáiduvvat ~ **movttáskit** innostua, intoutua

movttet, movttegis innokas, reipas, lannistumaton, hyväntuulinen

movttetvuohta innokkuus, reippaus

movttiidahttit innostaa, kannustaa, motivoida

movttiidit innostua; tulla hyvälle mielelle

movttiiduvvat ~ **movttáiduvvat** intoutua, innostua

mozzi nujakka, nahistelu

mozzidit nujakoida, nahistella

mu minua/minut ~ minun

muddehanviidodat soveltamisala

muddehit soveltaa

mudden säännöstely, säätely; *čáziid mudden* vesistöjen säännöstely

muddenčoavdda jakoavain

muddenmun'náí, muddenmun'nás sopeutumiskykyinen; *miŋka lea hui muddenmun'náí* minkki on hyvin sopeutumiskykyinen

muddenmunni sopeutumiskyky

muddet säätää, asettaa (sopivaksi), sovittaa; säädellä, säännöstellä

muddu vaihe, ajankohta; suhde, määrä, vaihe
mudaldit mumista, mutista; mutustaa, mutustella
mudolassii (adv.) naamalleen, nenälleen
mudolaš nuorekas (kasvoiltaan); *mu áhkku lea ainge nu mudolaš* mummoni on yhä niin nuorekas kasvoiltaan
mudon yliliiste, ahkion ylin liiste; *mudonvuoláš* ahkion toiseksi ylin liiste
mudostat naamari
mudui (adv.) ~ **muduid** (adv.) muuten; *muduid dušše* muuten vain, vasiten
mugga muki
muggarassii (adv.) ~ **muggut** (adv.) etukenossa, kyyryssä
muggarastit heittää kuperkeikka
muggaruššat ~ **muggut** kyyhöttää, olla kyyryssä
mugodit ammua (jatkuvasti)
muhkkecizáš keltavästäräkki
muhkkegeallir lantala
muhkkegilvinmašiidna lannoitin
muhkkehuvvat tahrautua lantaan
muhkki lanta, lannoite; *muhkkit* käytettävä lanta, *muhkkiid gilvit* lannoittaa
muhkut ammua; *muhkun* ammuminen, ammunta
muhraidit hirnua (hiljaa), höristä (hevosesta)
muhto (konj.) mutta; vaan (kielteisessä merkityksessä), *it don muhto son* että sinä vaan hän
muhttašuvvat muuttua (joksikin)
muhttálas taipuvainen muuttamaan (toisenlaiseksi)
muhtter mutteri
muhttit muuttaa (toisenlaiseksi)
muhttohallat peittyä (erit. omaa syytään) lumeen, jäädä (huolimattomuuttaan) lumen alle
muhttohit antaa peittyä lumeen
muhttot muuttua
muhttot peittyä lumeen, jäädä lumen alle
muhttui, muhttos isonaamainen; *muhttos dievdu* isonaamainen mieshenkilö
muhtumassii (adv.) ~ **muhtimassii** (adv.) osaksi, osittain
muhtumin (adv.) ~ **muhtimin** (adv.) joskus, toisinaan, välillä
muhtun ~ **muhtin** joku, muuan, eräs; jokunen, muutama
muhtunlágan ~ **muhtinlágan** jonkinlainen, eräänlainen

muidet sinkitä, tinata
muidui, muidos vahvasti sinkitty tai tinattu
muinna minun kanssani
multaladdat kertoilla, tarinoida; *multaladdan* kertoileminen, kertoilu, tarinointi
multalancealkka väitelause
multalangirjjálašvuohta kertomakirjallisuus, proosa
multalastit kertoa ohimennen, kertoa lyhyesti
multaleaddji kertoja, muistelijä; selostaja (esim. radiossa)
multaleamoš kerrottava, kertominen; *sus ii lean olus multaleamoš* hänellä ei ollut paljon kerrottavaa
multaleapmi kerronta, kertominen, muisteleminen
multalit kertoa, muistella; kertoa, ilmaista
multalus kertomus, muistelus
multáhit (soapmásii mas nu) muistuttaa (jollekulle jostakin)
multástallat muistella, muistutella (mieleen), yrittää palauttaa mieleensä
multástit hoksata, äkätä, muistaa (äkkiä)
multát palauttaa mieleensä, muistaa; alkaa muistaa
multeš (-is) ~ multes (-is) hyvämuistinen, muistavainen
multil (-is) hyvämuistinen, muistavainen
multimuš ~ multámuš muistettava, muistaminen; *dies lea ollu multámuš* siinä on paljon muistettavaa
multin muistaminen
multinlistu muistilista
multit muistaa; *dađe mieldē go muittán* muistaakseni
multobázzi muistopatsas
multogovva muistikuva
multomearka muistomerkki
multonjuolggadus muistisääntö
multonummir muistinumero (yhteen- ja kertolaskussa)
multooapmi muistoesine
multosánit (pl.) muistosanat
multašangirjjálašvuohta muistelmakirjallisuus
multašit muistella; *multašii áddjárohkis* muisteli vaarivainajaansa
muittohallat ~ muittuhallat muistutella, teroittaa mieleen

muittoheapme, muittohis huonomuistinen, hajamielinen; *muittohisvuohta*

huonomuistisuus, hajamielisyys

muittohuvvat menettää muistinsa, tulla muistamattomaksi; tulla huonomuistiseksi, tulla hajamieliseksi

muittostallat muistella, muistutella (mieleen), yrittää palauttaa mieleensä

muittuhančála muistio; *gieldda sáddii ministerijai muittuhančállaga* kunta lähetti ministeriöön muistion

muittuhit (soapmásii juoidá ~ juoga birra) muistuttaa (jollekulle jotakin/jostakin)

muittuhus muistutus

muitu muisti, *merket muitui* merkitä muistiin, *atnit muittus* pitää mielessä; muisto

muituimerkejupmi muistiinpano

mukka tunkkainen; *mukkahádja* tunkkainen haju

mukkagit tulla tunkkaiseksi, tunkkaisen hajuseksi

mukkas, mukka- tunkkainen, tunkkaisen hajuinen

mukkiigit haista tunkkaiselta

muktalit muutella (toisenlaiseksi)

muktašuvvat muuttua (vähitellen toisenlaiseksi)

muktásit muuttua (toisenlaiseksi)

muktit muuttaa (toisenlaiseksi)

muktosit ~ muktot muuttua

mulččihit lipsahtaa, luiskahtaa

muldebeaŋka multiainen, multapenkki (kivijalan vieressä)

muldet mullata (perunoita)

muldi gč. **muolda**

mulgát mulkoilla; *mulgái beavdeguoras* mulkoili pöydän ääressä

mulganas mulkaisu

mulggas, mulge- mulkoileva; *mulgedinga* mulkoileva tyyppi

mulggastit ~ mulggádit mulkaista

mulggodit mulkoilla (toisiaan)

mulgut mulkoilla

muljardit mumista, pulista

mullju sakka; keitto (tav. halveksivasti), *miison dietges lei muljuid dus?* mikähän keitos tuo mahtoi olla sinulla?

mumia muumio

mun minä

munahit keritä, ennättää (tehdä jotakin tai jonnekin)

munin minuna ~ minuksi

munnagaš meikäläinen; *geahččalii mu hálahit muhto munnagaš ii sus beroštan* yritti minua taivuttaa mutta meikäläinen ei hänestä välittänyt

mun'náí, mun'nás mahtava, tehokas (keino, väline); vaikutusvaltainen; runsas, rutka

mun'net kyetä, pystyä

munni mitta, määrä; *buori munis* hyvissä ajoin, *buriin muniin ~ buriid muniid* rutkasti, runsain mitoin; vara (johonkin tai tehdä jotakin)

munnje minulle ~ minuun

mun'no meitä (kahta) / meidät (kaksi) ~ meidän (kahden)

mun'nos meillä (kahdella) ~ meiltä (kahdelta)

mun'nuide meille (kahdelle) ~ meihin (kahteen)

mun'nuin meidän (kahden) kanssa

mun'non meinä (kahtena) ~ meiksi (kahdeksi)

muŋka munkki

muŋkát mököttää

muoddá paltsa, peski (kulunut); *das ii leat dušše okta muoddá* hänellä on ylliluonnollisia kykyjä

muoddááddjá karhu (peitenimi)

muoddáluvvat kulua karvakuluksi (peskistä)

muodda utu, auer

muođuhuvvat laihtua (kasvoiltaan)

muođuiduvvat verevöityä (tulla terveemmän oloiseksi); *buozai guhká muhto lea fas*

muođuiduvvan sairasteli pitkään mutta on taas terveemmän oloinen

muođut (pl.) kasvot; *muođus muhtui* kasvokkain

muogir mäkärä

muohcu koi, kirjakoi

muohcut teurastaa (taitamattomasti); ruhjoa, runnella, tarvella

muohkkat hankkia (vaivalloisesti), ponnistella; *lea šaddan álo muohkkat áigáiboadus* on joutunut aina vaivalloisesti hankkimaan toimeentulonsa

muohta lumi; *gassa muohta* paksu lumi, *seakkes muohta* ohut lumi

muohtaáddjá lumiukko

muohtabivttas lumivaate

muohtaborga lumipyry
muohtacivzza (bot.) lumikatkerö, tunturikatkerö
muohtačalbmi lumihietale
muohtačuonjá lumihanhi
muohtadivga (bot.) lumikello
muohtafásttut (pl.) paaston aikaiset lumipyryt (laskiaisesta pääsiäiseen)
muohtafiel'lu lumilauta; *muohtafiellostallat* lumilautaila
muohtagáma lumikenkä
muohtagiera lumenpinta
muohtagoahti lumikota
muohtagoaivu lumilapio
muohtaheapme, muohtahis lumeton; vähäluminen, *muohtahis dálvi* vähäluminen talvi
muohtahoiggan lumikola
muohtahuvvat tulla lumeen, lumiseksi; kärsiä lumen sulamisesta, jäädä lumettomalle maalle
muohtalásat (pl.) aurinkolasit
muohtanaga (adv.) lumisena, lumessa; *gánda bodii muohtanaga stohpui* poika tuli lumisissa vaatteissa tupaan
muohtanarti (bot.) lumirikko
muohtariđđu lumimyrsky; lumivyöry
muohtaruivi lumipilvi (sakea)
muohtaskohter lumikelkka, moottorikelkka
muohtasoahti lumisota
muohtaspábba lumipallo
muohtašit sadella lunta; *beaivebotta lea muohtašan* koko päivän on sadellut lunta
muohtaudas lumivyöry
muohtástallat sadella lunta (silloin tällöin)
muohtestit sataa lunta (vähän)
muohtestuvvat aikoa sataa lunta, näyttää siltä että tulee lumisade
muohtočohkka poskipää
muohtogeahčastat ilme (kasvojen)
muohtogovva muotokuva
muohtoguovdnji poskiontelo; *muohtoguovdnjevuolši* poskiontelotulehdus
muohtttát alkaa sataa lunta, tulla lumisade
muohtti lumisade, pyrysää

muohttiluvvat joutua lumipyryn yllättämäksi

muohttit sataa lunta

muohtu poski; *muođut* kasvot, *leat soapmása muhtui* olla jonkun näköinen, muistuttaa jotakuta, *čáppis muhtui* kaunis kasvoiltaan, *muođus muhtui* kasvokkain, kasvotusten

muokkuštit mennä kyyhöttää, kävellä kyyryssä

muoladit mölistä

muolda ~ muoldu ~ muldi multa

muoldagoahti tomumaja

muoldaluvvat maatua, muuttua mullaksi

muoldamáhtu liero

muoldái, muoldás ~ muldii, muldes multava, multapitoinen

muolddas, muoldo- multainen

muolddat myyrä

muolddatfeber myyräkuume

muolla mölinä, mylvintä; hoilaus

muollat mölistä, mylviä (esim. sonnista, hirvestä); hoilata

muoraheapme, muorahis puuton; vähäpuinen; ohut (puuesineiden seinämistä)

muorahuvvat tulla puuttomaksi; tulla vähäpuiseksi

muore muori (topakka); isoäiti (R)

muorjat marjoja

muorjái, muorjás runsasmarjainen; *muorjás várrevielti* runsasmarjainen vaaranrinne

muorječoaaggin marjanpoiminta

muorjegáhkku piirakka

muorjegálgu karhu (naaraskarhun peitenimi)

muorjegihppu terttu, marjaterttu

muorjemeahcci marjametsä; *muorjemeahccái mannat* mennä marjaan, marjametsään,

muorjemeahcis leat olla marjassa, marjametsässä

muorjemiestta marjapensas

muorjemuorra marjapensas (esim. herukkapensas)

muorjesadji marjapaikka

muorji marja, hedelmä; *muorjái mannat* mennä marjaan, *muorjjis leat* olla marjassa; hedelmäpastilli; täplä (eläimen karvoituksessa)

muorra puu, *muorat* (pl.) puut, puusto; kepakko; puu (aineeksena), *muoras ráhkaduv'von* puinen, *muorra-* puu-, puinen

muorrabaste puulusikka
muorrabealli halkaistu puu
muorrabihttä puupala, kalikka
muorrabohhtu metsikkö (pieni)
muorracihci pikkuvarpunen
muorracivkkán metsäkirvinen
muorračeahppi puuseppä
muorračuohpahat hakkuualue
muorračuohppan hakkuu, puiden kaataminen
muorračuohpus puupiiirros
muorračuollansadji puunhakkuupaikka
muorračuol'li puunhakkaaja
muorradikšun puunjalostus; *muorradikšunindustriija* puunjalostusteollisuus
muorraduddjon veisto
muorraduodji puutyö (esim. pahkakuppi); puutyö, veisto
muorraeana(n) metsämaa
muorrafaskkon rouhin
muorragakcu puukiipijä
muorragálvu puutavara
muorragárdi puutarha
muorrageres polttopuuahkio
muorragiera puunlatva
muorragoarvvet verkonkoho (puinen)
muorraguhpa polttopuupino
muorraguodja (bot.) vesisara
muorraguohkki puukuokka (turpeiden nostoa varten)
muorraguolli vaappu, puukala (uistin); *dál de dáiddán oakkostit muorraguliin* nyt taidan kokeilla onkia puukalalla
muorraguppol palikka
muorraheasta puuhevonen
muorraindustriija puuteollisuus
muorraipmil puujumala
muorrajeaggi räme
muorrajulgi puujalka

muorrakás'sa puulaatikko (polttopuita varten)
muorralátna puupino
muorramátta puuntyvi
muorrameahcci puunhaku, puumetsä; *manai muorrameahccái* meni polttopuunhakuun
muorramearka puumerkki (omistajanmerkki)
muorranávli puunaula
muorranávstu puuvaja, liiteri
muorraoama puuhella
muorrarámpa halkopino, puupino
muorrraruohtas puunjuuri
muorraspoaddu puulapio
muorrastobe tuoppi
muorrašládja puulaji
muorraul'lu puuvilla
muorrauvdna puuhella
muorravisti puuvaja, liiteri
muor'rái, muor'rás ~ mur'rii, mur'res runsaspuinen, metsäinen; *muor'rás várrevielti*
 runsaspuinen vaaranrinne
muosáhit maistaa (erit. jotain hyvänmakuista ruokaa); kokea, *šattai ovtta ja nuppi muosáhit*
 joutui yhtä ja toista kokemaan
muosáhus kokemus
muosálaš levollinen, rauhallinen, häiriintymätön
muoseheapme, muosehis levoton, rauhaton; häiritsevä, kiusallinen, rasittava
muosehisvuohta rauhattomuus
muosehuhttit häiritä (rauhaa); tehdä rauhattomaksi, levottomaksi
muosehuvvat häiriintyä (melun tms. takia); tulla rauhattomaksi, levottomaksi
muos'sái, muos'sás leppoisa; *muos'sás áddjá* leppoisa vaari
muossánit saada rauha (johonkin); rauhoittua, rentoutua
muossi lepo, rauha; maistainen, maistiais pala
muossit, muossidis rauhallinen, rauhaisa, sopuisa; mukava
muošká (bot.) raate
muotki kannas, taival, taivalpaikka, muotka (vesistöjen välillä); keskipohja (karvakengässä, josta etu- ja takapohja ovat kuluneet puhki; jalkapohjan keskiosa, jalkapöydän kaari
muotkkádat kannaksen, taipaleen tapainen maastonkohta (vesimatkalla)

muotkkeheapme, muotkkehis taipaleeton (vesimatkasta); vähätaipaleinen

muotkkuhit auttaa muutossa

muotkun taivaltaminen (maitse kulkeminen vesimatkalla); taivaltaminen (veneeseen siirto kannaksen tms. poikki); muutto, muuttaminen (asuinpaikan)

muotkungárbbis taivallusvene (vesistöjen välillä, kevyt)

muotkunlihkadus muuttoliike

muotkut kuljettaa (vene) maitse; taivaltaa, kulkea maitse (vesimatkalla); muuttaa olinpaikkaa

muotástallat täditellä (äidin nuorempaa siskoa)

muotáš (adv.) täteineen (äidin nuoremman siskon kanssa)

muottal sisarenlapsi, vanhemman sisaren lapsi tädilleen

muottá äidin nuorempi sisko, täti

muottábealle tätipuoli (äidin nuorempi siskopuoli tai nuorempi naisserkku)

muottáhkku isoäidin nuorempi sisko

muováskit alkaa hapantua (liian kauan ennen savustusta olleesta lihasta), ruveta haisemaan happamelta (lihan, juuston, maksan sisäosa)

muovjádít luoda syntymäkarvansa (poronvasasta)

muovjeguolga syntymäkarva (poron- tai hirvenvasalla)

muovjejieret karviaismarja, karviainen

muovjemiessi ~ muovjjat vasa (poron tai hirven, punakarvansa luonut)

muovla lumi (paksu, kahlattava); upottava keli (talvella)

muovlat kahlata (lumessa), tarpoa, rämpiä (lumessa)

muovllahat kahluupaikka, kahluujälki (lumessa); kahluukeli (paksussa lumessa); paksu lumi (joka haittaa kahlaamista)

muozastit teurastaa (taitamattomasti ja nopeasti); ruhjaista, runnella, tärvellä (nopeasti)

murádit ärähtää, murahtaa

murddáldahttit siirtää, työntää (taaksepäin, syrjään)

murddihanboallu peruutusnäppäin

murddiheapmi peruuttaminen, peruutus (auton tms.)

murddihit peruuttaa (autoa tms.)

murdilit perääntyä, väistää taaksepäin (nopeasti)

murdin peruuttaminen

murdinmolssa peruutusvaihte

murdit perääntyä, väistyä taaksepäin; *murdit maŋos* perääntyä, peräytyä

murdu tiheikkö
murjedit marjastella, marjailla
murjenlihti marja-astia
murjenmohkki marjamatka
murjensadji marjapaikka
murjet marjastaa, kerätä marjoja, marjailla
murkkudit tulla tai tehdä (talvinen) sumu
murku talvisumu tai tiheä sumu tunturissa
mur´rejeaddji puunhakkaaja
mur´ren puun- tai halonhakkuu
mur´ret hakata puita; hankkia polttopuuta
murtolas (attr.) ristissä oleva; *murtolas giedaid* käsivarret ristissä, *murtolas julggiid* jalat ristissä
murtolassii (adv.) ristissä, ristiin (käsivarsista, jaloista)
mus minulla ~ minulta
musá ~ muvsá muusa
musea museo; *museadoaimmahat* museovirasto
musihkalaš musiikillinen
musihkka musiikki
musihkkajoavku yhtye, soittokunta
musihkkaleaira musiikkileiri
musihkkaoahpaheadji soitonopettaja
musihkkaovdanbuktojupmi musiikkiesitys
musihkkár muusikko
musikálalaš musikaalinen
musiseret musisoida
muskavuoksá myskihärkä
muskáhttaniehtti muskottipähkinä
muslim muslimi
mustelaš (S) romani, mustalainen
muškát mököttää
mutašuvdna (biol.) mutaatio
mutkkodeapmi muuttoliike, muuttaminen

mutkkodit taivallella (veneitä), kuljetella (veneitä) maitse; taivallella, kulkea maitse (vesimatkoilla), vedellä veneitä (vesistöstä toiseen tai kosken tms. ohi; muutella (paikasta toiseen)

muttar kateturve

muttardit kattaa (vaakasuoraan ladotuilla) turpeilla (turvekotaa); varustaa multaisella, multapenkillä (kivijalan vieri)

muttágit (adv.) sopivasti; *muttágit sálttis* sopivasti suolattu

muttát sopiva; *aiddo muttát!* juuri omiaan, siitäs sait, ähäkutti!

muttolaš kohtuullinen

muttos (attr.) veroinen, vertainen; *dien muttos ášši* tuon veroinen asia

muvla ~ mulásen muuli

muvra muuri

muvrár ~ muvrrár muurari

muvret muurata; nostaa korkeita jääkasaumia (jäidenlähdon yhteydessä)

muzet musikki, mutsikki, tummanruskea poro; ruunikko, tummanruskea (hevosesta)

muzetčuoivvat musikkisuivakko (vatsanalus tummanruskea, muuten kellanharmaa poro)

muzetjievja musikkivalkko (vatsanalus tummanruskea, muuten vaalea poro)

myhta myytti

mystihkalaš mystinen

mystihkka mystiikka

mytologalaš mytologinen

mytologiija mytologia

N

na (part.) no, *na juo* no niin, *na de fal* totta tosiaan, *na de dasto!* entä sitten!

naba (adv.) entä

nabason (adv.) kunhan vain; tokkopa; entäpä, *nabason Máhte, vuolgágo songe?* entäpä Matti, lähtekö hänkin?

naddjodit tönä, tuuppia (toisiaan), nahistella

nadaheapme, nadahis kahvaton, varreton; liian pienikahvainen, pienivartinen

nadas aines kahvaa tai vartta varten

nadda kahva (puukon, kirveen), kädensija (tappimainen), varsi (viikatteen, kirveen), varsi (kukan, kasvin)

naddadit panna kahvaan, varttaa; *naddadit liššá* varttaa viikate

naddagasas (adv.) kahvassa, varressa, vartettuna

naddagassii (adv.) kahvaan, varteen, vartetuksi

naddahávga laiha hauki (kiertoilmaus)

nađ`đái, nađ`đás ~ nađ`đii, nađ`des pitkäkahvainen; *nađ`des liš`šá* pitkäkahvainen viikate

nađus palho (bot.)

naffagit kyykistyä

naŋ`fát kykkiä, kyyhöttää

naga (adv.) nimeksi, vain nimeksi, hiukkasen; hiprakassa, lievässä humalassa, *lei naga, go guovlladii mu luhtte* oli hiprakassa, kun pistäytyi minun luonani

nagadestot kyetä (vaivoin), ruveta kykenemään

nagadit kyetä, jaksaa; (+ lok.) pärjätä, riittää (jollekulle)

nagahuvvat humaltua (vähän); *jugai moadde vuola ja nagahuvai* joi pari olutta ja humaltui jonkin verran

nagir uni, unitila; *nahkárat* (pl.) uni, raukeus, väsymys, *mus rohttejedje nahkárat* minua rupesi nukuttamaan, *mus ravge nahkárat* minulta loppui unet, *nagir ii dáhto vuoitit* uni ei ole tullakseen

nagirčalmmis (adv.) ~ **nagirčalmmiid** (adv.) unisin silmin, unisilmässä

nagirdájet unissakävelijä

nagirdálkkas unilääke

nagirdárbu unentarve

nagirgeahtes (attr.) uneton

nagirgeahttaivuohta unettomuus

nagirheapme, nagirhis uneton

nagirnjuorrasat (pl.) raukeus (unen jälkeen)

nagiroakti unisuus (yllättävä), unisuudenpuuska; *munnje bodii nagiroakti* minua alkoi ramaista, raukaista

nagirseahkka unikeko

nagirvárri nukkuminen, uni; *nagirvárrái* unten maille, *nagirváris* unten mailla

nagirvázzin unissakävely

nago de (adv.) jos sattumoisin; *osten vuorbbi, nago de vuoittášin* ostin arvan, jos sattumoisin voittaisin

nagodit ~ nahkat kyetä, pystyä; jaksaa

nahkáhallat pujotella, pujautella, sujautella, tuikkia; pukea päälleen (vaate toisensa jälkeen), kokeilla (vaatteita)

nahkáriidsisvázzin unissakävely

nahkášit kyetä, jaksaa

nahkehit pujauttaa, sujauttaa, tuikata, pistää (johonkin); pukea päälleen (lakki päähän, käsine käteen jne); nahkehit (gos nu) pistäytyä, piipahtaa (jossakin)

-nai (l.part.) -kin; *sunai oidnen doppe* hänetkin näin siellä

naigalit nyökäyttää; kumauttaa, motata

naiggistit tutista (päästä, käsistä)

naigguhit muksia

naiiva naiivi; *gal juo leat naiiva, go diekkáriid jáhkát* oletpa sinä naiivi, kun tuollaisia uskot

nakšalit tulla tupsahtaa

nakšát istua (odottamattomassa paikassa)

naladit riisuskella (housuja)

nalas jalkoihin pudonneet (housuista); *nalas buvssaid* housut kintuissa; lököttävä (housuista)

nalastahttit panna riisumaan (housut nopeasti)

nalastit riisua (housut nopeasti)

naleš louteen yläosa (kodassa)

nalešbáddi nuora kotalouteen yläosassa

nallas, nal'le- saamaton (ihmisestä); lököpöksyinen

nallasit valahtaa, pudota (housuista), mennä makkaralle (sukista); sipata, joutua puille paljaille

nallat riisua (housut)

nal'lát olla jossakin vätyksenä; seistä lököttävin housuin, jököttää

nal'li väty, saamaton ihminen; lököpöksy

nalta ~ nalca pätkä, tynkä, nysä; *duhpátnalta* tupakantumppi, *biiponalta* piipunnysä

nalttas (-) suhteettoman lyhyt

namahahtti mainittava; *namahahtti olahus* mainittava saavutus

namahallat nimitellä; mainita (useaan otteeseen)

namahastit mainita ohimennen

namaheapme, namahis nimetön

namaheapmi nimitys, nimittäminen; nimeäminen; mainitseminen

namahisvahkku nimetön viikko toukokuun alkupuolella vappuviikon jälkeen

namahit nimittää; nimetä, kertoa nimi, mainita nimeltä; mainita, *namahan veara* mainitsemisen arvoinen, mainittavasti

namahuhttit tehdä nimettömäksi, anonymiksi; *namahuhtton* anonymi

namahus nimitys, nimike

namalas (attr.) nimenomainen; *diet lei sus namalas gáibádus* tuo oli häneltä nimenomainen vaatimus

namalassii (adv.) nimenomaan, erityisesti; nimittäin

-namat -niminen

namma nimi, *nama mielde* nimeltä; nimikko, *namma-* nimikko-; mieli, tarkoitus, *vuolginnammii* lähtömielessä, *mange namas* missään nimessä, *jur namman* juuri nimeksi

nammabeaivi nimipäivä; merkkipäivä

nammabláddi nimilehti

nammaboazu nimikkoporo

nammačálus nimikirjoitus

nammačielggadus nimen selvennys

nammačuorvun nimenhuuto

nammadeapmi nimeäminen; nimitys, nimittäminen

nammadit nimetä, kertoa nimi; nimetä (jollekulle tai jonkun nimiin); nimittää (virkaan)

nammagalba nimikilpi

nammagilkor nimilappu

nammaláhpát nimiloppu, urosporo seitsemäntenä talvena ja sen jälkeen

nammamán'ni (N) ulosottomies

nammamearka nimimerkki

nammamolsun nimenmuutos

nammarádjju nimistö

-nammasaš -niminen

nammasiidu nimiösivu, nimilehti

nammasuvvat (soapmásii) tulla (jonkun) nimiin, siunaantua (jollekulle); *munnjege lea luohiti*

nammasuvvan minullakin on oma joikuni

nammejahkii (adv.) nimeltä; nimenomaan

nammii (pp.) tarkoituksessa, varten, kohti; *dan nammii* siinä tarkoituksessa, *vuolginnammii* lähtömielessä, *čuohte euro borramušgolut vahku nammii* sata euroa ruokakuluja viikkoa kohti

namuhastit mainita ohimennen

namuheaddji (mat.) nimittäjä

namuhit nimittää; nimetä; mainita; omistaa (jollekin, jollekulle)

nanadas ~ nanodas lujike, vahvike

nanadáhtolaš lujatahtoinen

nanajiekja kiintojää

nanahas (N) mantereella kesällä laiduntava porokylä tai sen jäsen, mantereen asukas

nannán manner

nannándálkkádat mannerilmasto

nannánjiekki mannerjäätikkö

nannánjiekja mannerjää

nan'nehahti (attr.) vahvistettava; *nannehahti mearráduš* vahvistettava päätös

nan'nehus tae, vahvistus, varmistus, vakuutus

nan'nehuskovvi vakuutuslomake

nan'nejupmi päätös; vahvistus, vahvistuminen

nan'nemeahttun vahvistamaton

nan'nen tae, vahvistus, varmistus, vakuutus

nan'net lujittaa, vahvistaa; varmistaa, varmentaa, vakuuttaa, taata; vahvistaa (todeksi)

nanni (N) sisämaa (porojen kesälaitumena)

nannodat lujuus, kantavuus (jään, hangen tms.)

nannosit (adv.) lujasti; varmasti

nannudit lujittaa, saada lujittumaan, vahvistaa, saada vahvistumaan

nannut lujittua, vahvistua

nanohallat vahvistaa lihaksiaan, tehdä lihasharjoituksia

nanosmahttit ~ nanostahttit lujittaa, vahventaa, vankentaa

nanosmuvvat lujittua, vahventua, vahveta, vankentua

nanošit pitää lujana, vahvana, vankkana, pitää (jäätä, hankea tms.) kantavana; pitää varmana

nanudit ~ nanuhit vahvistaa (kertomus, tieto tms.)

nanudus lujike, vahvike; vahvistus (kertomuksen, tiedon)

nanus, nana/nanu luja, vahva, vankka, tukeva; kantava (jäästä, hangesta tms.); kestävä, pitkäikäinen (esineestä)

nanus kantava jää, hanki tms.

nanustit varmistaa

nanustus ~ nanostus vahvistus, varmistus

nanusvuohta lujuus, vahvuus; kantavuus (jään, hangen jne.); kestävyys, pitkäikäisyys (esineen)

nappo (adv.) siis; toisin sanoen, eli

nargit harjoittaa sukupuoliyhteyttä, naida, nussia (vulg.)

narkomána narkomaani, huumeongelmainen

narkosa narkoosi, nukutus

narkotihkka huume, huumausaine; *narkotihkkabargi* huumetyöntekijä, *narkotihkkanuorra* huumenuori

narrat takertua (johonkuhun, johonkin)

narsis'sa (bot.) narsissi

narsisma narsismi

narsista narsisti, narsistinen henkilö

narsisttalaš narsistinen

nartešattut (pl.) rikkokasvit

nasála nasaali, nenä-äänne

nasisma natsismi

nasista natsi

naskalit napata, napsaista; nykäistä

naskit nytkähdellä, nykiä (intr.)

naskkádít napata, napsaista (äkkiä)

naskkestit pukata, lykätä

naskkihit töksähtää, nytkähtää

našunála (N) kansallinen

našuvdna kansakunta

našuvnnalaš ~ **našunála** (N) kansallinen

nationaliseret kansallistaa, valtiollistaa

nationalisma nationalismi, kansallismielisyys

nationalista nationalisti, kansallismielinen

nationalisttalaš nationalistinen, kansallismielinen

nationála kansallinen; *nationáladovdu* kansallistunne, *nationálalávlla* kansallislaulu

naturalisma naturalismi

naturalista naturalisti

naturalisttalaš naturalismin mukainen

navdasit lipsahtaa (kirveestä, puukosta; esteen vuoksi)

navddašit nimitellä; oletella

navddástallat nimitellä (joksikin); olettaa (varovasti)

navddistit olettaa

navddus olettamus, oletus

navdin oletus, otaksuma

navdinárvu oletusarvo

navdit nimittää (joksikin); olettaa, otaksua, *navdit juoidá soapmása ala* epäillä jotakuta jostakin

navdu epäluulo; oletus, otaksuma

navggas (-is) laiska (porokoirasta, joka paimennettaessa palaa kohta takaisin); vastahakoinen (ihmisestä)

navggasmuvvat laiskistua (porokoirasta)

navihit nyittää; nykiä karvattomaksi (vahingossa); liottaa karvattomaksi (vahingossa)

navildit karvoa, liottaa (taljaa karvattomaksi), nivottaa; kiskoa, nylkeä, periä liian suuri maksu

navistit nykäistä

navka lyhyeksi kulunut esine; tynkä, nysä

navkkas (-) lyhyeksi, tyngäksi, nysäksi kulunut

navrat kakistella, sopertaa, tankata jotakin; painostaa jotakuta tekemään jotakin

navššihit ~ navššuhit tulla tupsahtaa (innokkaana)

navválladdat liota (karvattomaksi, taljasta), nivottua (useasta kohdin)

navvállit ~ navvánit liota (karvattomaksi, taljasta), nivottua; moitiskella

navvit nykiä, nyppiä; kiusata, piikitellä

ná /naa/ joo, kyllä, niin; - *Lei nu suohtas doppe fitnat.*; - *Ná, nu lei.* / - Oli niin mukava siellä käydä; - Joo, niin oli.

ná ~ návt näin, tällä tavalla, täten

nábá kuppa

nábár näveri, kaira

nábárdit ~ nábirdit porata, kairata (näverillä, kairalla)

nábba ~ nábbá nuppi, tappi; jyvä (tähtäimen)

nábor naapuri

nábot karvalakki

náddjil (-is) leikkaava, viiltävä; *náddjilis láibeniibi* hyvin leikkaava leipäveitsi

náddjodit leikkaantua (useasta kohdin), saada viiltoja

náddjot leikkaantua, saada viilto

nádján viilto, viiltäminen

nádjásit saada viilto; naarmuuntua, naarmuttua

nádjat viiltää, naarmuttaa

náddagasas (adv.) kyyryssä

náddagassii (adv.) kyyryyn

nád' dát ~ náddadit ~ náddahit jurottaa, lymytä, kyyhöttää, kyyristellä

náddudit päästää tai panna juromaan (erit. ajoporo); *náddudii vuošana* päästi ajoporon juromaan

náddut juroa, lymytä, käpertyä, kyyristyä, piiloutua (johonkin)

nádet, nádegis jurakko, vaikeasti käsiteltävä (erit. ajoporosta); *nádegis vuošanaiin lea lossat johtit* jurakolla on työlästä kulkea

náddodit jurottaa (pitkään), kyyhötellä, kyyrötellä

nádustit käpertyä, kyyristyä (nopeasti johonkin)

nágga (adv.) (liian) täynnä, täyteen, ahtaasti, (liian) tiuhaan, tiuhassa, tiukkaan, tiukassa (ihmisistä, esineistä), (liian) ahtaasti (asuen), täpötäynnä (huoneesta, astiasta tms.)

nággár (-is) itsepäinen, änkylä, sinnikäs, sisukas, *nággáris dinga* itsepäinen kaveri; tuhma, tottelematon, *nággáris ahki* uhmaikä

nággáruššat olla itsepäinen, änkylöidä, sinnitellä, sisutella; olla tuhma, olla tottelematon (lapsista)

nággárvuohta itsepäisyys, sisu; tuhmuus, tottelemattomuus (lasten)

nággehallat (masa nu) joutua pakotetuksi (johonkin)

nággejahkes väittelynhaluinen; *lea duodaidge nággejahkes* on todella väittelynhaluinen

nággestit inttää, väittää vastaan (äkkiä, nopeasti); tehdä kielloista huolimatta (jotakin),

nággestii dohko vuolgit, vaikka giellduheimmet lähti kielloista huolimatta sinne

nágget pakottaa (johonkin tai joku tekemään jotakin); inttää, väittää vastaan, uhmata; (+ inf.) haluta väkisinkin (tehdä jotakin); riidellä

nággi näppylä

nággobohciidahti kiistanalainen, kiistelty; *nággobohciidahti vuoitu* kiistanalainen voitto

nággu itsepäisyys, sinnikkyys, sisu; väittely, kiista, kina; vaatimus

náhkálaš nahkaesine

náhkkádit pieksää, antaa selkään

náhkkebivttas ~ náhkkelaš nahkavaate

náhkkedikšu nahkuri

náhkkedikšun nahanmuokkaus

náhkkegoar'ru turkkuri

náhkkejuhku nahkajukko (vuottoraipan päässä)

náhkkelávži nahkahihna

náhkkesoadji lepakko

- náhkkespihčá** nahkaruoska; nahkainen kärpäslätkä
- náhkki** nahka, turkis (esim. kärpän, ketun); nahka (esim. ommeltavaksi), as´ sás náhkki paksu nahka
- náhpečoalli** napa (ihmisellä); napanuora
- náhpi** napanuora; napa
- náhpol** tappi (veneeseen); kikkeli, pippeli (pikkupojan)
- náhpolastit** pannan tappi veneeseen
- náhpoš** sokerijuurikas
- náhppá** kuppa
- náhppi** naappu, lypsykauha (puinen, vaadinta, vuolta lypsettyäessä)
- náigalit** töytäistä, tölväistä (jotakuta)
- náiggistit** tutista (ruumiista tai sen osista, erit. päästä)
- náigguhit** töniä (jotakuta)
- náitaladdat** mennä naimisiin (usein tai useista ihmisistä); mennä naimisiin (keskenään)
- náitaleapmi** naimisiinmeno
- náitalit** avioitua, mennä naimisiin, solmia avioliitto
- náitalkeahtes** (attr.) naimaton
- náitalstuvvat** tahtoa naimisiin, ruveta viimein menemään naimisiin
- náitit** naittaa (joku); vihkiä avioliittoon
- náitosviihaheapmi** avioliittoon vihkiminen
- náitot** tulla naitetuksi; tulla (avioliittoon) vihityksi
- náittestit** naittaa (nopeasti, vaivattomasti)
- náittosdilli** avioliitto
- náittosearru** avioero
- náittosguoibmi** aviopuoliso, aviokumppani
- náittosheajat** (pl.) häät
- náittospárra** hääpari, aviopari
- náittosrihkus** aviorikos
- náittosseahtu** aviosääty
- náittosseanga** aviovuode
- náittossoahpamuš** avioehto
- náittus** vihkiäiset; avioliitto (suhteenä); *náitosii viihaht* avioliittoon vihkiä
- náittusvuohtha** avioliitto (instituutiona)
- nájadit** viillellä, leikellä; viiltää (vahingossa) itseään

nájastat naarmu, viilto

nákca kyky; *návccat* (pl.) suorituskyyky, kyvyt

nákcet kyetä, pystyä, suoriutua (jostakin)

nákka väite

nákkáhallan väittely, kinastelu, tinka; väitös

nákkáhallat väitellä, kinastella, kiistellä, tingata; väitellä (tohtoriksi)

nákkáskeapmi yhteenotto (sanallinen), sanaharkka

nákkáskit joutua sanaharkkaan

nákkis ahdas (asumuksesta), *nággásii* ahtaalle, *nággásis* ahtaalla; täpötäysi (huoneesta, astiasta tms.)

nákkisvuohta tilanahtaus, ahtaus (erit. asumisen)

nákkosgirji väitöskirja

nákkus väite, väittäjä

nákkuscealkka väitelause

náladit typistellä, katkoa (lyhyeksi, useita esineitä), lyhennellä (sahaamalla, hakkaamalla tms.)

nálahat typistelmä, katkelma, tynkä (sarven tms.); *nálahatsadji* katkaisukohta (sarven tms.)

nálas rotu

nálálaš rodullinen, suvullinen

nálástahttit (soapmásii) muistuttaa (jotakuta jonkin verran)

náláštuhttit jalostaa (eläimiä, kasveja)

nálgat laittautua matkaan; kyetä, viitsiä

nálgat sulaa jäättömäksi (joesta, järvestä, vuonosta)

nálget tehdä jäättömäksi (joki, järvi), sulattaa (joen tai järven jäät)

nálggas, nálggasis/nálga kokonaan sula, jäätön (joesta, järvestä); *duot jávri lea juo gusto*
nálggas tuo järvi on jo näköjään kokonaan sula

nálimolsašuddan kannanvaihtelu

náلكor kikkeli, pippeli (pikkupojan)

nálku pyssyrämä; puukonnysä; kikkeli, pippeli (pikkupojan)

nállasit typistyä, katketa (sarvesta tms.)

nállášuhttit jalostaa (eläimiä, kasveja); *nállášuhttin* jalostus, jalostaminen

nállášuvvat polveutua; periytyä (ominaisuuksista tms.)

nállášuvvat typistyä, katketa (erit. poron sarvista)

nállat typistää, hakata (sarvet pois), katkaista (sarvet, erit. porolta); *nállat soapmása mas nu* riistää joltakulta jotakin

nál'láí, nál'lás lisääntymiskykyinen, hedelmällinen (jolla on paljon jälkeläisiä)

nállásuvvat (soapmásii) tulla johonkuhun, muistuttaa jossain määrin jotakuta; *diet nieida gusto nállášuvvá áhkkosis* tuo tyttö on näemmä tullut mummoonsa

nállevealaheapmi ~ nállevealahus rotuerottelu, rotusyrjintä

nállli syntyperä, suku; rotu, alarotu; jälkeläiset, suku; kanta (esim. kalakanta); sukunäkö, *dovdat soapmása nális* tuntea joku sukunäön perusteella

nállja nalli

nállogoahti neulakota, neulikko

nálloguoddá neulatyyny

nállojeagil piikkijäkälä (valkoinen)

nállojiekja neulajää (keväällä)

nállomuorat (pl.) havupuut

nállonárkkusteaddji suonensisäisten huumeiden käyttäjä

nállošalbmi neulansilmä

nállu neula

nálluluvvat muuttua neulajääksi, muuttua neulamaiseksi (erit. jäätä)

nálsat lorvia, lorvailla

nálset (soapmásiin) ilkkua (jollekulle)

nálssuhit (soapmása) ilkkua (jotakuta), keljuilla (jollekulle), nälviä (jotakuta)

námas (-is) pureva, hyvin terävä (puukosta); kärkäs, hanakka (johonkin, johonkuhun)

námasmuvvat ruveta puremaan (puukosta), teroittua kunnolla

námmečoarvi naamasarvi, nahkasarvi; naamasarvi, naamasarvinen poro

námmeliigi nukkalisäke

námmi kasvavien sarvien nahka, naama, *námit* (pl.) verinahka, sarvissa roikkuva riekaleinen nahka; nukka (mahalaukun tai suolen sisäpinnalla)

námmoaiivi naamasarvi (porosta)

námonistit tungetella

náppoš lanttu

naránaš ~ naráš näppy

nárbma suuntapiirrin

-náre gč. nárrí

nárku huumausaine, huume; *nárkkuhit* välittää huumeita, *nárkkustit* käyttää huumeita

nárpmastit piirtää viiva suuntapiirtimellä
nár'ra leikki, kiusottelu; narri; narrimaisuus
nár'rabeana helposti narrattava koira
nár'raboazu koiria narraava poro
nár'radoahttu tutti, hupitutti
nárrahallat narrata (erit. opetusmielessä); kiusoitella
nár'restit kiusoitella (vähän)
nár'ret narrata; kiusoitella
nár'ri määrä, verta, -kunta; *logenáre* kymmenkunta, *bivdinnáre guolli* pyydettyväksi asti kalaa, *birgennáre vejolašvuodát* toimeentulon verran mahdollisuuksia
nár'rii, nár'res riitaisa; *nár'res náittosguoibmi* riitaisa aviokumppani
nár'rodat riitaisuus, eripuraisuus; kiukuttelu
nárrohallalas tuittupäinen
nárrohallat torailla, riidellä, kinastella; kiukutella, tuittuilla
nársitnet (N) hankala (ihmisestä), äkkipikainen
nárvát olla kurtussa
nárvi tuohen ulkokerros; ryppy, kurttu, poimu (ihossa)
nárvulit käpristyä (nopeasti, tuohesta); ryppyntyä, tulla ryppyiseksi, kurttuiseksi (nopeasti, ihosta)
nárvut ~ nárvvagit käpristyä (tuohesta); ryppyntyä, tulla ryppyiseksi, kurttuiseksi (ihosta)
nárvvas, nárve- käpristynyt (tuohesta); ryppyinen, kurttuinen (ihosta), *nárvemuodut* (pl.) ryppyiset kasvot
nárvvil (adv.) käprisynäänä (tuohesta); kurtussa, kurttuun, rypyssä, ryppyyn (ihosta)
nárvvodahttit ryppyynnyttää
nárvvudit ryppyntyä
náskál naskali
náskodit keljuilla
nástá (S) nasta
náste laukkiotsa (koirasta, hevosesta)
násteboagán vyö (nappikoristeinen)
nástečoahkki tähtijoukko
nástedieđa tähtitiede, astronomia
nástedoardna tähtitorni
nástefinddar punakampela

nástegál'lu laukkiotsa; poliisi (leikillisesti)
nástegovva tähtikuvio
nástejoavku tähtiryhmä
nástelieddi (bot.) metsälemmikki
nástelohkki ylpeilijä, ylvästelijä (jolla on nenä pystyssä kuin tähtiä laskevalla)
nástelužas tähdenlento
nástenarti (bot.) tähtirikko
nástereabbá meritähti
násti tähti, *or'ru násti* kiintotähti, *johtti násti* kiertotähti; vyön hela
násttáš tähtönen
náššat hankkia
návat (pl.) suolennukka
návccaheapme, návccahis kyvytön, heikko, avuton, kelvoton, surkea
návccahisvuohta kyvyttömyys, heikkous, avuttomuus
návccahuvvat menettää kykynsä, voipua, riutua
návccaiduvvat ruveta kykenemään, voimistua
návccalaš kyvykäs, voimakas, pystyvä
návdái, návdás jossa on paljon petoja tai turkiseläimiä; *diet lei goas nu návdás guovlu* sielläpäin oli aikoinaan paljon petoja ja turkiseläimiä
návddašanávnnas nautintoaine
návddašeapmi nauttiminen, nautinta, nautinto
návddašit nauttia (jostakin), tuntea mielihyvää (jostakin); nauttia (ruokaa, oikeuksia tms.)
návdduhit tuputtaa, tyrkyttää (kovasti)
návdduhus tyrkytys, tyrkyttäminen
návdet metsästää turkiseläimiä
návdi susi (erit. rajuna saalistajana); peto, petoeläin
návdi turkiseläin; *návdegárdi* turkistarha
návdulit tarjota, tyrkyttää (nopeasti)
návdut tuputtaa, tyrkyttää
návet navetta
návetvázzi ~ návetbiigá navettapiika
návetvisti navettarakennus
návhlát särkeä, vihloa (korvaa)
návhlahat pistos, särky (korvassa)

návleoaiivi terska

návleoazži siittimen varsi

návlet naulita, naulata

návli puunaula, lylynaula; naula (yleensä); naula (painomitta); siitin, penis

návllis puunaulan, lylynaulan aines

návrat (+ ala) takertua (johonkuhun)

návrraš nauris

návrruhit pilkata

návrun (adv.) pilkkanaan; *návrun atnit* pitää pilkkanaan

návstu venevaja

návva rikka, roska

náv'váí, náv'vás rikkainen, roskainen

neabástallat (soapmásiin) kutsua jotakuta *neahpi*:ksi, sisarenlapseksi (enosta), naisserkkunsa lapseksi (miehestä)

neaguheapme, neaguhis nuutunut, raihnas, ryhditön (ihmisestä); nuhjuinen, nuhruinen, nukkavieru (vaatteista)

neaguhuvvat nuutua, raihnastua, nuhraantua

neaguiduvvat ruveta näyttämään ryhdikkäämmältä, komeammalta, paremmalta

neagus ryhdikäs, salskea, komea

neahkameahttun kummitus, henkiolento ("näkymätön"); olematon, jonninjoutava asia, *buot neahkameahttumiid ii gánnet jáhkkit* kaikkea jonninjoutavaa ei kannata uskoa

neahku ulkonäkö; *boaris nehkui* vanhalta näyttävä, *eatnis nehkui* äitinsä näköinen, *romibuid nehkui* vähemmän kaunis

neahpi ~ neahpát sisarenlapsi (enolleen), serkunlapsi (naispuolisen serkun, äitinsä miesserkulle)

neastastallat surffailla (netissä); *galggašii vuot áiggegollun vehá neastastallat* pitäisi taas ajankuluksi hieman surffailla

neachtebeana supikoira

neahti näätä

neahtis, neahhta näppärä, nätti, kätevä; *neahhta nieida* nätti tyttö

neahhta netti, verkko; *galggašii finadit neahtas* pitäisi käväistä netissä

neahttalogan selain, nettiselain, verkkoselain

neahttasiidu verkkosivu, nettisivu

neahttastállu trolli, provosoija (nettikeskustelussa)

neahtuš tabletti, taulutietokone
neaktit (juonin) näyttää (joltakin)
nealgádallat syödä jonkin verran, saada syödäkseen
nealgádat välipala, suupala
nealgádit syödä välipalaa; syödä pahimpaan nälkäänsä; syödä suihin
nealgái, nealgás nälkäinen
nealgebáلكá nälkäpalkka; *áhkkorohkki biigostalai nieiddažin nealgebáلكkáin dáluin*
 mummovainajani piikoi tyttösenä nälkäpalkalla taloissa
nealgečoaŋji tyhjä vatsa; *nealgečovjjiin* tyhjällä vatsalla, tyhjin vatsoin
nealgejahki nälkävuosi; *guhkki dego nealgejahki* pitkä kuin nälkävuosi
nealgeskárdna alituisesti nälissään oleva ihminen
nealgesuorggahat suupala pahimpaan nälkään
nealggas, nealge- nälkäinen; avuton, säälettävä, toisten avun varassa elävä
nealggár alituisesti nälkäinen olio; ahmatti
nealggiheahti nälänhätä
nealggostuvvat alkaa tuntea nälkää
nealgi nälkä; *nealggis* nälissään, *oaidnit nealggi* nähdä nälkää, *gal nealgi bidjá láikkige bargui* kyllä nälkä ajaa laiskankin töihin
nealgudahttit pitää nälässä (vahingossa, huomaamattaan); nälkiinnyttää (vahingossa), päästää nälkiintymään; panna nälkiintymään, saada nälkiintymään
nealgudanakšuvdna syömälakko
nealgudeaddji nälkälakkolainen, syömälakkolainen
nealgudeapmi syömälakko
nealgudit pitää nälässä, nälkiinnyttää
nealgut nähdä nälkää, olla nälissään; tulla nälkäiseksi, *lei nelgon* oli nälissään
nealguvaš (rel.) nälkäinen, isoavainen
nearva hermo; *nearvvat* (pl.) hermot, hermosto
nearvafierbmi hermosto
nearvaseal'la hermosolu
neaskinfiel'lu näskäyslauta (koipinahkojen näskäämiseen)
neaskit näskätä, kaapia (kesi) nahasta
neaskkašit näskäillä (vähin erin); *neaskkašii gápmasiid* näskäili koipinahkoja
neastit nykäistä
neavki pahuus, samperi

neavrái, neavrás pahatapainen, mahdoton; *neavrás vuoján* pahatapainen ajoporo
neavremiella paha tuuli
neavri, neavrres surkea, kurja, *sus lei váibmu neavri* häntä etoi, *suhttat neavrái* suuttua silmittömästi; siveetön, irstas, *neavrres vierut* irstaat tavat
neavri paholainen; pahas, *neavrri stuoris* tavattoman iso, *guđe neavrái leat mannamin?* mihin pahukseen olet menossa?, *ii neavrrisge leat nie!* ei missään nimessä ole noin!
neavrrahuvvat kiukustua, pikaistua
neavrras (-) karkea, kiivas; *sáhtta leat hui neavrras, go suhtta* voi olla hyvin kiivas suuttuessaan
neavrresdálki rajuilma, paha sää
neavrudit saada tai panna kimpaantumaan, sydämistymään
neavrut huonontua (erit. säästä); kimpaantua, sydämistyä, *nevron* suutuksissa
neavttadit ~ neavttašit näyttellä
neavttár näyttelijä; *neavttárguoibmi* vastaanäyttelijä
neavva neuvo, suositus; *buorit neav'vogat* hyvät neuvot
neav'vu neuvo, ohje; -*neav'vu* -väline, -neuvo, *johtinneav'vu* kulkuväline, kulkuneuvo
neavvuhit ottaa vastaan neuvoja
neav'vun neuvonta, neuvominen
neav'vut neuvoa; suositella, suosittaa
neavzut nylkyttää, nytkyttää; keikkua, nytkyä; harjoittaa sukupuoliyhteyttä, nussia (vulg.)
nebá sisarenlapsi (enolleen), serkunlapsi (naispuolisen serkun, äitinsä miesserkulle)
nebeš (adv.) (eno) sisarenlapsensa kanssa, sisarenlapsineen, (mies) naisserkkunsa lapsen kanssa
negatiivvalaččat (adv.) negatiivisesti, kielteisesti
negatiivvalaš ~ negatiiva negatiivinen, kielteinen
neger neekeri
negolaš komea, ryhdikäs, salskea; istuva (vaatteesta)
negosmuvvat ruveta näyttämään komeammalta, ryhdikkäämmältä, paremmalta
neillet (bot.) neilikka
nelet ~ nelot nelikko (vanha vetomitta)
nelggodit nälkiintyä (vähin erin)
nelggoš (-is) jatkuvasti nälkäinen
neolihtalaš neoliittinen

netto- netto-; *nettoálbmotbuvttadus* nettokansantuote, *nettobáلكá* nettopalkka, *nettodeaddu* nettopaino, *nettoboahtu* nettotulo, *nettodienas* nettoansio

neutra neutri (kieliopillinen)

neutrála neutraali, puolueeton

neutrona neutroni

nevrošit änkryöidä; *nevrošit soapmásiin* kohdella jotakuta huonosti

nevvodit neuvoskella; suositella (jatkuvasti)

nevvzodit nytkytellä; harjoittaa sukupuoliyhteyttä (usein tai jatkuvasti)

ng. (nu gohčoduv'von) ns. (niin sanottu)

nibba nipukka, vaarannipukka; tappi; kartio; nänni

nie (adv.) sillä tavalla, siten, niin; *nie ja ná* niin ja näin, *aiddo fal nie* juuri sillä tavalla

niedja piitta, meriveneessä ylintä laittaa tukeva tuhto

niegadit uneksia, nähdä unta; haaveilla (jostakin tai jotakin)

niegadus unelma

niegir otsarusto (kalalla, rasvoineen)

niehkabealli niskanpuoli; *niehkabealde* niskanpuolella, *niehkabeallai* niskanpuolelle, *niehkabeale* niskanpuolta

niehkkedeahkki takaraivolihäs

niehkkeruovddit (pl.) saranat

niehkki niska (erit. ulkopuoli)

niehkogarjá haaveilija, todellisuudesta vieraantunut henkilö

niehku uni (unennäkö); haave, unelma

niehkudit haaveilla

niehkulaš haaveilija, haihattelija

niehttegarjá pähkinähakki

niehttemiestta pähkinäpensas

niehtti pähkinä

nieida tytär; tyttö; neitsyt, *nieida Márjá* neitsyt Maria

nieidabealle tytärpuoli

Nieidagearret ~ Nieidagihppu Seulaset (tähtijoukko)

nieidalaš naimaton nainen, vanhapiika

nieidalihtor ~ nieidalimški ~ nieidasohti ~ nieidasahpal tytönhupakko, tytönhattara, tyttöraiska, tyttöressu

nieidamánná tyttölapsi, tyttönen

nieidaolmmoš naimaton nainen, vanhapiika
nieidavuohta tyttöys, tyttöaika, naimattomuus; neitsyys (rel.)
nieiddahas tyttöjen perässä juoksija, naistenmies, naissankari
nieiddahuoš tyttörukka
nieiddanamma tytönnimi
nieiddastahttit näyttää olevansa (naimaton) tyttö
nieiddastallat käyttäytyä tytön tavoin (varttuneemmasta naisesta), tekeytyä nuoremmaksi kuin todellisuudessa on (varttuneemmasta naisesta)
nieiddaš (adv.) tyttärineen
nieiddaš tyttönen, pikkutyttö; tyttö (teini-ikäinen)
nierastit tervehtiä, halata (poski poskea vasten)
nierra poski
nierrabealis korvanalus, leuanalus (ihmisellä), leukakulma
nierračohkka poskipää
nierračolgaráksá korvasylkirauhanen
nierradákti poskiluu
nierrageavli poskikaari
nierraguovdnjevuolši poskiontelotulehdus
nierraguovdnji poskiontelo
nierraruvsson poskipuna (meikatessa)
niestebeas' si evästuohi (mukana pidettävä sytyketuohi)
niesteboazu eväsporo, omaa käyttöä varten teurastettu poro
niestelávka eväsreppu
niesteseahkka eväslaukku
niestesoarvi eväshonka (tunturissa mukana kuljetettava tervaspuu)
niesti eväs, muona
niesttáiduvvat saada (tarpeeksi) evästä (matkaa varten)
niestteheapme, niesttehis eväätön; vähäeväinen
niesttehuvvat jäädä ilman evästä; jäädä vähille eväille
niestut hankkia evästä; varustaa eväillä
nievki jäännöspala, jätepala, leike
nievkkas, nievke- (liian) lyhyt (karvoista, jouhista tms.)
nigolaš enneunia näkevä; unennäkijä
nihkkel nikkeli

nihkkoš (-is) usein unta näkevä; *lean hui nihkkoš* näen hyvin usein unia
nihlaideapmi hihitys, hihittäminen (ivallinen)
nihlaidit hihittää
nihlistit hihittää (ivallisesti)
nihlla hihitys (ivallinen)
nihppá lyhytkorvainen (lammas)
nihta uhkaus; *oažžut nihhtagiid* saada uhkauksia
nihte sotamies (korteissa)
nihttit (juoidá soapmásii) uhata, uhkailla (jotakuta jollakin, erit. sanallisesti)
niibádit pistää puukolla, puukottaa
niibbástallat käyttää puukkoa (tappelussa), puukotella
niibbástit käyttää puukkoa
niibeávju veitsenterä
niibečuggestat veitsenpisto
niibegeahči puukonkärki
niibenadda puukonkahva
niibenálku puukonnysä
niibenjunni puukonkärki
niibesátni sana, teko (korvamerkissä)
niibešimir puukonhamara
niibi veitsi, puukko; *čugget niibbiin (soapmása)* puukottaa (jotakuta)
niiboagán tuppivyö
niidet juosta tyttöjen perässä, yrittää iskeä (tyttö)
niisa niisi (kangaspuissa); *niisabeaŋka* niisien solmimispenkki, *niisajor'ri* niisivarsia
 yhdistävä pyörä, *niisamohkki* niiden silmä, *niisasoabbi* niisivarsi
niitit (R) niittää
niitobiel'lorássi (bot.) harakankello
niitocivkkán niittykirvinen
niitohávut niittysuohaukka
niitohoašša (bot.) lehtokorte
niitosáhpal (bot.) niittynätkelmä
niitosáhpán peltihiiri
niitositnu (bot.) niittynurmikka
niitoul'lu (bot.) niittyvilla

niitu niitty

nikotiidna nikotiini

niktalit houkutella (useita henkilöitä johonkin)

niktet nauttia (jotakin); saada (jotakin) korvaukseksi

niktit houkutella (johonkin, esim. hyvään tai pahaan)

nildit lähestyä (hitaasti)

nilkkistit hihittää (ivallisesti)

nilpi helposti loukkaantuva, närkästyvä ihminen

nilppas, nilpa loukkaantunut, närkästynyt

nilppehit närkästyä, pahastua (äkkiä)

nimmoreapmi ~ **nimmardeapmi** napina, nurina

nimmorit ~ **nimmardit** napista, nurista

ninna niini

ninnamuorra lehmus, niinipuu

niranas puutiainen, punkki

nirbbet tuulenpuuska, tuulenvire

nirpi lumikko; helposti loukkaantuva, närkästyvä henkilö

nirppagit ~ **nirppiidit** loukkaantua, närkästyä

nirppas, **nirpe-** loukkaantunut, närkästynyt

nirppihit loukkaantua, närkästyä (äkkiä)

nirrat takertua (johonkuhun tai johonkin)

nirvát nyrpistellä, virnistellä, olla jossakin nyrpeänä, virnistelevänä

nirvet nyrpistää, virnistää

nirvi nyrpistelijä, virnistelijä

nirvut nyrpistellä, virnuilla, virnistellä

nirvut (adv.) virneessä (hetkellisesti)

nirvvas, **nirve-** nyrpistelevä, virnistelevä

nirvvádit nyrpistää, virnistää

nirvvil (adv.) virneessä

nirvvohallat nyrpistellä, virnistellä

nirvvonárvvohallat nyrpistellä, virnistellä (kovasti, esim. vauvasta); käpristellä, kipristellä

nisádit niistää (äkkiä, kerran)

niská ~ **niskkis** lattiapalkki, niska

niskádit teurastaa (poro) niskapistolla

niskebáddi niskanuora (längissä)
niskebuiku niskapistopuukko
niskeláđđi koristenauha
niskemátta niskantyyvi
niskemieigan niskanoja
niskesuotna niskajänne
niski niska (ihmisen, eläimen, sisäpuolelta); niska (kosken, putouksen); selkä (kirjan)
nisojáffut (pl.) vehnä jauhot
nisoláibi vehnänen, pullapitko, nisu
nissonahtes (attr.) emännätön; *nissonahtes dállu* emännätön talo
nissonahtta (adv.) emännättä, ilman emäntää; *diet dállu lea nissonahtta* tuossa talossa ei ole emäntää
nissonastit juosta, kulkea naisten perässä, riiailla, riiustella
nissonášši naisasia
nissondávda naistentauti
nissonlaš naisellinen
nissonlávlu laulajatar
nissonlihkadus naisasialiike
nissonnamma naisennimi
nissonolmmoš naishenkilö, nainen
nissonorganisašuvdna naisjärjestö
nissonrihpan raiskaus
nissonustit ystävätär
nissonvašálaš naisvihaaja
nis'su pyöriäinen, merisika
nissusnuolga maneetti, meduusa
nissut niistä
nistásit päästä (vahingossa jonnekin tai tekemään jotakin); tehdä vahingossa jotakin
nistet varustaa eväillä, evästä, muonittaa
nisttihakkes joka usein päästättää jotakin, tekee vahingossa jotakin; joka ei osaa pitää salaisuutta
nisttihat päästää pois) vahingossa; päästää jotakin tapahtumaan vahingossa, *nisttihat bohkosit* naurahtaa tahtomattaan
nisu nainen

nisu vehnä; *nisut* (pl) käytettävä vehnä

nisustit niistää (vähän)

nitrogena typpi

nivkaleapmi nyökkäys; nykäys (narusta)

nivkalit nyökätä; nykäistä (narusta)

nivkkádit nykäistä (narusta)

nivkkihít nyökäyttää; nykäistä (narusta)

nivkkuhit nyökkiä; nykiä (narusta)

nivkut nyökkiä; nykiä (narusta)

nivssas (-is) äkkipikainen; helposti loukkaantuva

nivssat kääpä; taula (tuluksissa)

nivssáhallat suutahdella, tuittuilla

nivssihit suutahtaa

njabadas palanpainike

njabagit antaa (vyön, lapintakin tai peskin kauluksen) luiskahtaa alas

njabas alas luiskahtanut (erit. vyöstä, lapintakin tai peskin kauluksesta); *njahpasis* alas luiskahtaneena (erit. vyöstä, lapintakin tai peskin kauluksesta)

njabbát pitää korviaan luimussa, luimistella (esim. koirasta, hevosesta); nauttia olostaan, nauttia elämästään

njabbet luimistaa (korvansa)

njabirdit livetä, luiskahtaa (irti otteesta), luistaa, päästä (solmusta); pihistää, kähveltää

njaccagastit nikotella

njaccastit kiskaista, repäistä (irti, päältään), raapaista (kovasti); pinkaista, kipaista

njaccuhit juosta kipittää; kiskoa (monta esinettä tai useasti)

njaddasaddat teeskennellä olevansa jotakin

njaddet maustaa

-njaddit maistua joltakin ~ jollekin (erit. yhdysverbien perusosana); *guohcanjaddit* maistua mädäntyneelle, *mearranjaddit* maistua merivedeltä

njađa niitti (paperin)

njađašit niittailla, nidoskella, neuloskella (kiinni); pitää kunnossa, kunnostella (valjaita, hihnoja tms.)

njaddásit nitoutua, kiinnittyä (neulomalla, nyörittämällä); soveltua tai kelvata nidottavaksi, kiinnitettäväksi (neulomalla, nyörittämällä)

njaddinláhka (mat.) liitäntälaki

njadđit nitoa, niitata (kiinni), kiinnittää; kiinnittää ompelemalla tai neulomalla (esim. hakanen, nappi)

njadis nidos, liitos (ommeltu tai nyöritetty), nyöritys

njadus nide

njagagit painua kumaraan (esim. iän takia)

njagas, njagu- kumarainen

njagubustávva kursiiivikirjain

njagusáhcui kauttaviiva (/)

njaguštit liikkua kumarassa

njaguteaksta kursiiiviteksti

njahcat kastua pehmeäksi (nahkavaatteesta); valua (esim. turpeista kodan seinällä)

njahkahastit ~ njahkastallat ~ njahkkit nikotella

njahkalit kallistua (nopeasti eteen), kumartua (nopeasti); painua (kallelleen nopeasti; rakennuksesta)

njahkanas ~ njahkasteapmi ~ njahkkin nikotus

njahkat kallistua (eteen), kumartua; painua (rakennuksesta)

njahki etukenossa oleva, kenottava, kumara olio

njahkkát kenottaa, könöttää, olla kumarassa, olla taivuksissa (eteen päin), nuokkua

njahkki nikka

njahkut (adv.) etukenossa, eteenpäin taipuneena, kumarassa (hetkellisesti)

njahpagasas (adv.) alas luiskahtaneena

njahpagassii (adv.) alas luiskahtaneeksi

njahpasit luiskahtaa (alas, irti); solua, valua (erit. vyöstä)

njahpastit ~ njahpistit nykäistä; koukata (kala pelkällä siimaan kiinnitetyllä koukulla)

njahpestit nykäistä (narusta tms.)

njahpistit nykäistä; koukata (kala pelkällä siimaan kiinnitetyllä koukulla)

njahpit, njahpidis liukas, livakka, sileä (liikuteltavasta esineestä)

njahppagasas (adv.) ~ **njahppasis** (adv.) koukkuun tarttuneena muusta kohdasta kuin suustaan (kalasta)

njahppagassii (adv.) ~ **njahppasii** (adv.) koukkuun tarttuneeksi muusta kohdasta kuin suustaan (kalasta)

njahppasit tarttua (muuten kuin suustaan) koukkuun (kalasta)

njahppet lipsua (suksista)

njakčasit mennä takakenoon

njakčát olla takakenossa

njakčesáhu kenoviiva

njakči taaksepäin taipunut esine tai olio

njakčut (adv.) takakenossa, taaksepäin taipuneena (hetkellisesti)

njakkazastit nikotella; *njakkazastin* nikotus

njalahit kuoria, nilottaa (koivua, pajua; mäntyä petun saamiseksi)

njalaidallat nieleskellä (jotakin kuivaa juomatilkan kera)

njalat (pl.) nilellä olo (ihon); *njalaide mannat* mennä nilelle, *njalain leat* olla nilellä

njaládallat (masa nu) himoita, mieliä (jotakin)

njaláhas liukas

njaláhastalit lipsua, luiskahdella, liukastella

njaláhastit liukastua

njalbi neste

njalččidit massuttaa, mussuttaa (pehmeäksi, ruoasta)

njaldásit irrota, kuoriutua (kiskomalla; kuoresta tms.)

njalddašit kiskoa (vähin erin); tulla (jotenkuten) toimeen, pärjällä

njalddán porovaras (erit. vasojen varastamisesta epäilty)

njalddestit kiskaista (kuori, nahka tms.); pinkaista, kipaista

njalddihit kiskottaa

njaldit kiskoa, vetää; kiskoa (nahkaa, kuorta tms.), nylkeä (kädellä painelemalla ja kiskomalla, erit. poro, made), nilistää; pinkoa, juosta; tulla (jotenkuten) toimeen, pärjällä

njalgat mennä nilelle, raastautua nilelle; hankautua karvattomaksi

njalget raastaa, repiä, hangata nilelle; hangata karvattomaksi, maalittomaksi

njalggihit ~ njalggehit hankautua, raastautua nilelle (äkkiä); hankautua karvattomaksi, maalittomaksi (äkkiä)

njalggiidit alkaa hankautua, raastautua nilelle; alkaa hankautua karvattomaksi, maalittomaksi

njalkasit luiskahtaa

njalkkas, njalke- liukas

njalkkasmuvvat tulla liukkaammaksi, liukastua

njalkkastallat lipsua, luiskahdella, liukastella

njalkkastit liukastua; luiskahtaa, liukastua (jalasta, kengästä tms.)

njalkkihit liukastua (jalasta, kengästä tms.)

njalckuhit nikotella

njalla nili, niliäitta

njallat mennä nilelle, nilottua (nahasta), niloa (pajusta tms.)
njal'let (joga) nostaa (joen) vedenpintaa (vähän), saada tulvimaan (vähän)
njalli nila, nila-aika, aika tai tila, jolloin kuori niloaa, irtoaa helposti
njal'lilásis silokallio
njallut paikata (nahkaa)
njalodit paikkailla (nahkaa)
njalonas ~ njalostat (pienehkö) paikka, paikattu kohta (kengän- tai ahkionpohjassa)
njalsat luiskahtaa alas, ruveta lököttämään (vaatteista); painaa (vyö) alas
njalsát lököttää (vaatteista); olla jossakin lököttävin vaatein
njalsi lökäpöksy, lököttävissä vaatteissa oleva ihminen; lököttävä vaatekappale
njalssagit ruveta lököttämään (vaatteista)
njalssas, njalse- lököttävä, alas luiskahtanut (vaatteista)
njalssuhit kulkea lököttävissä vaatteissa
njaluhit paikkauttaa (nahkaa)
njamadit imeskellä
njamahallat imetellä (lampaita, vassoja)
njamahit imettää, antaa rintaa; panna imemään, imettää
njaman juotikas, iilimato
njamat imeväinen, rintalapsi; imevä poronvasa
njamastuvvat ruveta imemään; ruveta haluamaan imeä
njamatnisu lapsivaimo (jolla on rintalapsi)
njamatsávza uuhi, jolla on imevä karitsa
njamažahkká (adv.) yllättäen
njameš (-is) halukas imemään; *njamešis láppis* imemään halukas karitsa
njamistit imaista
njamman imu; *njammanbohcci* imutorvi, *njammangearsi* imukärsä, *njammanruohtas* imujuuri
njammasit imeytyä kiinni (johonkin), jäädä kiinni (johonkin)
njammat imeä; imeä itseensä, *njammat láktasa* imeä kosteutta
njam'má imevä karitsa
njammásit imeytyä
njam'medit juopotella (jatkuvasti)
njam'mi imevä; *njam'mibábir* imupaperi, *njam'mimánná* rintalapsi
njam'mot tulla imetyksi

njamus äidinmaito, rintamaito
njanzát rötköttää
njangalit rötkäyttää (pitkin pituuttaan)
njangaras rötkäle
njangasit rötkähtää (pitkin pituuttaan)
njangat asettua pitkälleen; potkaista tyhjää, heittää veivinsä, kuolla kupsahtaa
njangát loikoilla, loikoa (pitkin pituuttaan)
njanget kolkata, pistää kuoliaaksi (esim. teuras)
njanggagit kuolla kupsahtaa
njanggardit jolkuttaa (sudesta, ketusta); lönkytellä (ihmisestä); luikerrella (käärmeestä)
njanggas, njange- pitkin pituuttaan makaava
njanggihit kuukahtaa (makuulle, maahan)
njanggiidit ojentautua (pitkin pituuttaan)
njanggirdit luikerrella
njanggistit koikkelehtia, toikkaroida
njanggohallat loikoilla, pötköttää
njangguhit jolkuttaa (sudesta, ketusta)
njangi ~ njangu roikale, hujoppi
njangui, njangos rötköttävä, pitkin pituuttaan makaava
njangut (adv.) pötköllään (hetkellisesti)
njappagastit nikotella
njappohallat luimistella; (+ kom.) mielistellä, liehakoida, liehitellä (jotakuta)
njartadit kastaa, kastella läpimäräksi
njartat kastua läpimäräksi
njartot kastua läpimäräksi (vahingossa tms.)
njarttas, njarta läpimärkä
njarvat kastua likomäräksi (nahkavaatteista)
njarvát olla jossakin likomärissä vaatteissa
njarvi likomärkä nahkavaate
njarvvagit muuttua likomäräksi (nahkavaatteista)
njarvvas, njarve- likomärkä (nahkavaatteista)
njarvvuhit liikkua likomärissä nahkavaatteissa
njaskasit tulla raastetuksi, riivittäväksi (hampailla, veitsellä tms. terävällä), repeytyä (jostakin raastettavasta tai riivittävästä; soveltua tai keltava riivittäväksi, raastettavaksi)

njaskkas riipiminen, raastaminen; riivittävä (lehdistä, silmuista tms.)
njaskkastit raastaa, riipiä (hampailla, kerran)
njaskkohat raastamiskohta (kuivalihassa, sitkeässä leivässä tms.), riipimiskohta (puunoksassa tms.), ruhjoutuma (puun kyljessä)
njaskut raastaa, riipiä (hampailla)
njassasit luiskahtaa alas (vyöstä tms.); luisua (johonkin)
njassat luiskahtaa alas (vyöstä tms.); luisua (johonkin); painaa (vyötä tms.) alaspäin
njatta ~ njattus mauste
njattas mätö (hajultaan tai maultaan), pahanhajuinen
njattašaddu yrtti, maustekasvi
njattiidit maittaa
njavččagit mennä takakenoon, taipua (taaksepäin, takakenoon)
njavččas, njakče- takakeno, takakenossa oleva
njavččihit keikahtaa, retkahtaa (takakenoon); pujahtaa (johonkin) takakenossa
njavččil (adv.) takakenossa, takakenoon, takakenoon kasvaneena
njavččoaiivi kenopää (poro, jonka sarvet ovat takakenossa)
njavččuhit kulkea pää takakenossa
njavga (adv.) sileästi, tasaisesti, pehmeästi; juohevasti, sujuvasti (työstä tms.)
njavgat, njavges kiiltävä, siloinen, samettinen, tasainen (karvasta, hiuksista); sileäkarvainen, kiiltäväkarvainen (eläimestä); päänmyötäinen, päätä myöten kammattu (hiuksista); juoheva (työstä tms.)
njavge sileäkarvainen eläin
njavget tehdä sileäksi (karva), kasvattaa sileä karva (eläimestä); laskea, luimistaa (ihon-, päänmyötäiseksi, *njavget hárjji* laskea harjansa (eläimestä), *njavget beljiid* luimistaa korvansa (lehmästä, lampaasta)
njavggodit silottua (karvasta); raahautua (hihnan päässä ajoporon perässä)
njavgguhit kulkea istuvissa, vartalonmukaisissa vaatteissa
njavket viistää, leikata viistoksi; leikata vita (päälle eli eteen, korvamerkkiin)
njavki viiste; vita (päällä eli edessä, korvamerkissä)
njavkkihiti livahtaa, pujahtaa
njavkkiidit maistua täyteläiseltä, maistua herkulliselta
njavkkil (adv.) viisteellä, viistoksi leikattuna
njav´vái, njav´vás nivainen (joesta); *dát lea njav´vás johka* tässä joessa on paljon nivoja
njavvi niva, virtapaikka (koskea pienempi)

njazagastit ~ njahcagastit nikotella

njazzasit repeytyä, revetä (irti, auki; esim. haavasta)

njazzut kiskoa, repiä (irti, auki; esim. haavasta); pinkoa, kipittää, juosta

njáďášit pitää (astiaa tms. kovin matalana); *njáďášii dan gári diekkár atnui* piti sitä kaukaloa kovin matalana sellaiseen käyttöön

njáđđi, njádes liian matala, laakea (astiasta, veneestä), liian matalalaitainen

njáđđudit madalluttaa (astiaa); tehdä (liian) matalalaitaiseksi

njáđđut madaltua liikaa (astiasta); tulla (liian) matalalaitaiseksi

njágadit hiiviskellä; liikuskella häpeissään, kulkea selkä kyyryssä

njágahit hiipiä (perässä, kohti); viedä hiipimällä, ujuttaa (jotakin johonkin), *njágahit iežas* (gosa nu) soluttautua (johonkin)

njágaldahittit tavoittaa hiipimällä; viedä, kuljettaa salaa, salakuljettaa (jotakin johonkin)

njágan hiiviskelijä

njággu kenosarvi (porovaatimesta, jonka sarvet ovat hoikahkot ja hieman takakenossa); sutjakka olio tai esine

njáhcogáma sisnakenkä (jonka ruojuut ovat karvanahkaa, suojasäällä pidettävä)

njáhcomuohta nuoskalumi

njáhcosabet suojakelisuksi (koivuinen, hieman pullopohjainen)

njáhcosavádat takkala (paha, suojasäällä)

njáhcosuohpan suopunki (suojasäällä käytettävä, hyvin tervattu)

njáhcu suoja, suojasää (talvella)

njáhkalit hiipiä (nopeasti); lähteä hiipimään, lähteä hissutellen johonkin

njáhkat hiipiä; väijyä (jotakin, lähestymällä hiipien), hiipiä jotakin kohti

njáhká made, matikka

njáidát olla takakenossa (poron sarvista)

njáide kenosarvi (porosta); nainen, jonka lakki on takakenossa

njáide naistenlakki (matala, pohja ulottuu kielekkeenä taaksepäin)

njáiggas (-is) ujo, arka; nahjusmainen, saamaton

njáiggosmuvvat tulla ujommaksi, aremmaksi; tulla nahjusmaisemmaksi, saamattomammaksi

njáiggostallat nahjustella, nuhjata

njáiggošit (soapmása) pitää (jotakuta) kovin ujona, arkana; pitää (jotakuta) kovin nahjusmaisena, saamattomana

njáigu, njáiggos ujo, arka; nahjusmainen, vätystelevä, saamaton

njáigu ujo henkilö, arkajalka; nahjus, vätys

njáika ~ njáiku ulkonema, uloke, nokka, nenäke (esim. vaarassa)

njákcŭ kuutti

njákkas (-) kenosarvinen (tav. porovaatimesta); sutjakka (eläimestä tai esineestä)

njálanjuovčča (bot.) lääte

njálbmadat siemaus (juomaa), suupala

njálbmadit maistaa (ruokaa), siemaista (juomaa)

njálbmat varustaa suimuksella, suulla (esim. säpäkkeitä)

njálbmái, njálbmás suurisuinen; suulas, leukava, pahasuinen, *njálbmás dinga* pahasuinen kaveri

njálbme- ja gazzadávda suu- ja sorkkatauti

njálbmebihtta suupala

njálbmecakkahat haukotus (voimakas)

njálbmečiehka suupieli

njálbmefidjol huuliharppu

njálbmeguoddu suunilme

njálbmeguovdnji suuontelo

njálbmemáidni suumätä (porolla)

njálbmenanus, njálbmenana/njálbmenanu vikuroiva (hevosesta), joka ei tottele suitsia

njálbmeoalli suuväylä (fonetiikassa)

njálbmeráigi suuaukko; *njálbmeráigge* suusta (ulos tai sisään), suun kautta

njálbmeruovddit (pl.) kuolaimet

njálbmeskoavdi kitakupu

njálbmesoahti suukopu, sanaharkka

njálbmesoalvi suupieli (eläimen)

njálbmestuhkka suukappale

njálbmesuorri suuhaara (joen)

njálbmeváhttu hartiasuojus (naisten)

njálbmi suu, *doala njálmmát!* turpa tukkoon!, *njálmme siste hállat* mutista, mumista,

njálmme dievva suun täysi, suullinen; (joen) suu; (oven) suu; hihan tai lahkeen suu

njálbmugas leukava, isotteleva, suurisuinen

njálbmut (soapmásiin) soittaa suutaan (jollekulle), leukailla (jollekulle)

njáldit syödä (hitaasti)

njálgát (adv.) makeasti; *boagustii njálgát* nauroi makeasti

njálggaháičáhci hajuvesi

njálggaháiruhtas (bot.) ruusujuuri

njálggahájat hyvänhajuinen, hyväntuoksuinen

njálggamuorji makeinen, namu, karamelli

njálgganjuokčamastit (soapmásiin) makeilla (jollekulle), imarrella, liehitellä (jotakuta)

njálgganjuovčča herkkusuu

njálggasuoidni (bot.) maarianheinä, hajuheinä

njálggat gč. **njálggis**

njálggástallat (soapmásii) makeilla (jollekulle), imarrella, liehitellä (jotakuta)

njálggesbeaivi karkkipäivä

njálggesseahkka makeispussi

njálggiidit maistua hyvälle ~ hyvältä, makealle ~ makealta

njálggis, **njálgga** ~ **njálggat**, **njálgga** maittava, makea, hyvänmakuinen; suloinen, ihana (rel.)

njálggistit (soapmásii) imarrella, mielistellä (jotakuta)

njálggisvuohta ~ **njálggatvuohta** makeus, maukkaus, maittavuus; sulaisuus, ihanuus (rel.)

njálggus ~ **njálggis** makeinen, namu, karamelli

njálgodat maittavuus, makeus; sulaisuus (rel.)

njálgudit makeuttaa, tehdä hyvänmakuiseksi

njálgut makeutua, tulla hyvänmakuiseksi, maukkaaksi

njállda naali, napakettu; *njálaid guos'sái mannat* joutua eksyksiin, *njálaid guossis leat* olla eksyksissä, *njála baika* pikku juttu, mitätön asia, *ii ádde ii njála seaibbiga* ei ymmärrä edes himpun vertaa

njál'let pyytää naaleja; *dán áigge ii oaččo šat njál'let* nykyisin ei saa enää pyytää naaleja

njálmmardit soittaa suutaan

njálmmaskas riitaisa, toraisa

njálmmádat suisto, suupuoli (joen)

njálmmálaččat (adv.) suullisesti; *čilgii njálmmálaččat mas lei jearaldat* selitti suullisesti mistä oli kyse

njálmmálaš suullinen (esim. tieto)

njálmmát (adv.) suu johonkin päin; *dahkat njálmmát* moittia

njálmmehheapme, **njálmmehis** umpinainen (jossa ei ole suuta); puhumaton, vaitonainen

njálmmehuvvat ruveta käyttämään pienempää suuta, vaieta, tulla vaitonaisemmaksi

njálmmidoarru sanaharkka, suukopu

njálmmisludenbis'su suustaladattava pyssy

njálmmuštit soittaa suutaan, leukailla
njámahat rikkaläjä, roskakasa (lakaistu)
njámaldat silmukka (vyyhdessä), vyyhteämiskierros (suopungissa)
njámastat kahmaisu; silmukka (vyyhdetty)
njámastit kahmaista (mukaansa, itselleen); pyyhkäistä (pois), sipaista; vyyhdetä, kehiä, kiepitä (vähän tai yksi kierros erit. suopunkia)
njámmagasas (adv.) ~ **njámmasis** (adv.) vyyhdellä (erit. suopungista)
njámmagassii (adv.) ~ **njámmasii** (adv.) vyyhdelle (erit. suopungista)
njámmasit vyyhteytyä (suopungista); tulla sattumalta kahmaistuksi (mukaan); tulla sattumalta pyyhkäistyksi (esim. pöydältä)
njámmat vyyhdetä, vyyhtiä (lankaa); pyyhkiä, lakaista (kokoon), lakaista (lattia)
njámm' modit (soapmásii) helliä, hellitellä, hoivata (jotakuta); *bargat njám' modit* tehdä työtä verkkaisesti
njámm' mot tulla kehityksi, vyyhdetyksi (suopungista); tulla kahmaistuksi (mukaan)
njángalit rötkäyttää (jokin esine pitkin pituuttaan)
njángaras pötkäle, rötkäle
njángat ~ **njángasit** rötkähtää (äkkiä pitkin pituuttaan; esineistä)
njángát rötköttää, lojua retkottaa (pitkin pituuttaan; esineistä)
njánget oikaista, panna rötköttämään, suoristaa (pitkin pituuttaan; esineistä)
njánggas, njánge- ruma, pitkä ja iso, pitkänomainen (esineistä)
njánggihit rötkähtää (äkkiä, pitkin pituuttaan; esineistä)
njánggiidit ruveta retkottamaan (pitkänä), ruveta sojottamaan, oieta
njánggistit retkottaa, rötköttää (esineistä), luikertaa
njánggofierbmi seisova verkko (lohen jokipyynnissä)
njánggomehter juoksumetri
njángi ~ **njángu** pitkänään, oikosenaan oleva esine, pötky, pötkäle, retkale
njángui, njángos ruma, pitkä ja iso, pitkänomainen (esineistä)
njángut (adv.) oikosenaan, pitkällään, rötköllään (esineestä)
njárbadas harva kohta (metsässä, karvoituksessa tms.); ripuli, *njárbadasas leat* olla ripulissa, *njárbadassii šaddat* tulla ripuliin
njárbadit (adv.) harvakseltaan (esim. puita metsässä, karvoja karvoituksessa)
njárbat, njárbes harva (esim. karvoituksesta, metsästä); löysä (taikinasta, vellistä tms.); notkea, ohut (nesteestä)
njárbadas laimennin, ohennin (nesteeseen tms.)

njárbbášit pitää (metsää, karvoitusta tms.) kovin harvana; pitää (taikinaa) kovin löysänä; pitää (nestettä tms.) kovin ohuena

njárbbineana(n) harvametsäinen maa

njárbbodit harventua (metsästä, karvoituksesta tms.); laimentua, laimeta, ohentua, oheta (nesteestä)

njárbe harvakarva, harvakarvainen eläin

njárbesoaivi harvasarvi (porosta, jonka sarvissa on vähän piikkejä)

njárbut harventua, harveta (karvoituksesta, metsästä); laimentua, laimeta, ohentua, oheta (nesteestä)

njárčá jänne (lihassa oleva); kalvo, jännekalvo (lihassa), lihaskalvo; pallea

njárga niemi, niemimaa

njárgái, njárgás ~ njárgii, njárges nieminen, niemekäs (paljon niemiä); *dát lea njárgás jávri* tässä järvessä on paljon niemiä

njárggahas niemeläinen, niemen asukas

njárggal (adv.) niemen kaltaisena (jostakin kohdasta, esim. rannasta)

njárggastahttit muistuttaa nientä; ruveta ulkonemaan niemeksi (järven rannasta)

njárggastat niemeke

njárri, njáres matala (astiasta), matalalaitainen

njáskasit karsiintua, karsiutua; tulla raivatuksi

njáskat raivata, karsia; *njáskan* raivaus, karsinta

njáskkahagat (pl.) karsimis-, raivausjätteet

njáskkahat raivio, perkiö

njáskkan raivausväline; vesuri

njáškalit rojauttaa, rötkäyttää

njáškát lojua (pitkänä ja hoikkana)

njáški ~ njášku hujoppi, roikale, pitkänhuiskea olio

njáškkas, njáške- pitkänhuiskea

njáškkuhit koikkelehtia (pitkänhuiskeana); rojautella, rötkäytellä

njáš'ši allikko, lätäkkö, vesilammikko

njávešeatni nainen kansantaruissa; haikailija (naisesta), saamaton, verkkainen nainen

njávežanáhku ~ njávežangálgu nainen kansantaruissa, syöjättären vastapuoli

njávežastit haikailla, vitkastella (naisista)

njávgganas naukaisu

njávggas nau'unta

njávggádit ~ njávggihit naukaista

njávgit naukua (erit. riekkonaaraasta), puhua naukuvalla äänellä; kurista (suolista); houkutella (riekkoja) naukumalla

njávgut naukua (kissasta)

njávkaliit sipaista, pyyhkäistä

njávkat sivellä, silittää, hivellä, pyyhkiä; hyväillä; tunnustella (varovasti, erit. sormin)

njávkkadit silitellä, sivellä (pitkään), hipelöidä

njávkkas (-is) täyteläisen makuinen, maukas

njávkkastanboallobeavdi hipaisunäppäimistö

njávkkasteapmi hipaisu, sipaisu

njávkkastit silittää (vähän), sipaista, pyyhkäistä; kaapata, kopata

njávkkiidit ~ njávkkiistit maistua täyteläiseltä, maistua herkulliselta

njávskkohat mäystinsuksi

njávval (-is) hidas, verkkainen (toimissaan)

njávvaluššat aikailla, hidastella (työssään)

njávveáddjá partaukko

njávvi ~ njávveguolggat (pl.) leuanaluskarvat, parta (porohirvaalla syksyllä)

njázos (attr.) suojainen (säästä); *njázos siivu* suojainen keli

njázudit tulla suojasää, tehdä suojasää, tehdä suvi, suveta

njázuiduvvat joutua (talvisen) suojasään yllättämäksi (jossakin)

njeaccagit mennä irveen (erit. kasvoista)

njeaccahit irvistellä (kävellessään), kävellä irvistellen

njeaccanas irvistys

njeaccas, njeazze- irvistävä; *čáknjalii njeazzenjálmmeen stohpui* astui suu irvessä tupaan

njeaccil (adv.) irvessä

njeaccistit irvistellä (jossakin jatkuvasti), ilvehtiä

njeaccuhit irvistellä (kävellessään), kävellä irvistellen

njeadjut nostaa, kaapia (jäkälää erit. keväällä, juuresta leikkaamalla); keritä (tiheää karvaa)

njeađgasit tuiskuttua umpeen (sattumalta, tiestä tms.)

njeađgat tuiskuttaa; tuiskuttaa (tie tms. umpeen, tuulesta)

njeađgga tuisku (tiet, polut tms. umpeuttava)

njeađggahat tuiskusää; polanne, nietostuma

njeađggádat ~ njeađggadat tuiskusää (tiet, polut tms. umpeuttava)

njeađggáskit alkaa tuiskuttaa (tie tms.) umpeen (tuulesta)

njeaḍgi (-s) tuiskuttava, tuiskuttuva (tiestä, paikasta)

njeahcet (bot.) saraheinä; *njeahcetbovdna* saramätäs, *njeahcetjiekta* mätässara

njeahkut aterioida, syödä (kunnolla, kylläiseksi)

njeaidalit kaataa (nurin, lakoon, useampia pystyssä olevia), kaadella; pudotella (esim. hyllyltä); taitella (kerppoja); yrittää kumota (hallitusta), yrittää pilata (jonkun mainetta)

njeaidásit kaatua (pystyssä olevasta), laota, lakoontua, lakoutua; pudota, joutua (jonkun) pudottamaksi (jostakin riippuvasta tai esim. hyllyllä olevasta)

njeaiddáhallat tulla kaadetuksi, joutua (jonkun) kaatamaksi (pystyssä olevasta); tulla pudotetuksi, joutua (jonkun) kaatamaksi (pystyssä olevasta); tulla pudotetuksi, joutua (jonkun) pudottamaksi (jostakin riippuvasta tai esim. hyllyllä olevasta)

njeaiddihit kaadattaa (esim. metsää); alentaa (hintaa)

njeaidit kaataa (esim. puita); alentaa, *njeaidit hatti* alentaa hintaa, *njeaidit (soapmása) gutni* pilata (jonkun) maine, panetella (jotakuta); kumota, kukistaa (esim. hallitus)

njeaigga (adv./pp.) ~ **njeaiga** (adv./pp.) vasten (jotakin); (jotakin) päin, (suoraan jotakin) kohti; kohdalle, *njeaigga boahtit, deaivat* tavata, tulla, sattua (jonkin) kohdalle, kohdata

njeakcasit repsahtaa, tulla repsottavaksi

njeakcát repsottaa, retkottaa

njeakci repsottava esine

njeakcut (adv.) retkallaan (hetkellisesti), repsahtaneena

njealjádas neljännes, neljäsosa; *njealjádasboatka* neljäsosatauko (mus.), *njealjádasdiibmu* neljännestunti, vartti, *nealjádasnuohtta* neljäsosanuotti

njealjádassii (adv.) neljänneksi; neljännen kerran

njealjádastit halkoa, jakaa, halkaista neljään osaan

njealjádis (adv.) neljännen kerran

njealját neljäs

njealjátlohjakhásaš neljättäkymmentä käyvä, neljättäkymmentä vuotta vanha

njealjátlohkái neljättäkymmentä

njealječiegahas (geom.) nelikulmio

njealječiegat nelikulmainen

njealjegeardán ~ **njealjegeardásaš** nelinkertainen

njealjegeasus nelivaljakko

njealjegoantái (adv.) nelinkontin

njealjehas (geom.) neliö

njealjehasmehter neliömetri

njealjehasruohtas (mat.) ~ **njealjehastin** (mat.) neliöjuuri
njealjejuolggat nelijalkainen
njealjejuvllat nelipyöräinen; mönkijä (ajoneuvo)
njealjetávttat nelitahtinen; *njealjetávttat mohtor* nelitahtinen moottori
njealjis neljä ihmistä, neljän joukko
njealljatál'la (N) nelonen
njealljánit jakaantua neljäksi, jakautua neljään osaan
njealljásiid njealljásiid (adv.) neljittäin (ihmisistä)
njeallje neljä
njealljegoalmmátlohkái neljäkolmatta, kaksikymmentä neljä
njealljeluovvar neliapila
njealljenuppelogát neljästoista
njealljenuppelohkái neljätoista
njear'rái, njear'rás jossa on paljon pieniä nivoja
njearri pieni niva; *njearádat* pienen nivan kaltainen paikka joessa
njeaššagit ~ njeaššut tulla lätäkköiseksi, rapakkoiseksi
njeaššas, njeašše- lätäkköinen, rapakkoinen
njeašši lätäkkö, rapakko
njeaššut rapakoitua
njeavccagit mennä retkalleen, ruveta retkottamaan
njeavccas, njeakce- repsottava, retkottava
njeavccil (adv.) retkallaan, repsottavana
njeavdesuoidni (bot.) lampaannata
njeazzasit mennä irveen (kasvoista, suusta); revetä auki (haavasta)
njeazzát irvistää (suusta, raosta); irvistellä (jossakin)
njeazzi turpa, naama, lärvi
njeazzut (adv.) irvessä, irveen (hetkellisesti)
njeazzut irvistellä
njeccodit irvistellä (silloin tällöin)
njeccohallat irvistellä (liikkuessaan), kävellä irvistellen
njeccon irvistelijä
njedgot tuiskuttua
njeidot tulla kaadetuksi (jostakin seisovasta), tulla pudotetuksi (jostakin riippuvasta tai hyllyllä olevasta)

njejohat jäkälännostopaikka (keväinen); lakoheinä
njelješ nelonen; *njelježat* (pl.) neloset (korttipelissä)
njeljiid njeljiid (adv.) neljittäin, neljä kerrallaan (esineistä tms.)
njelljii (adv.) neljästi, neljä kertaa
njezzet irvistää (kerran)
njiččehas nisäkäs
njidahallat joutua jonkun petkuttamaksi, puijaamaksi
njiddat luisua
njieddji aleneva; *njieddji vielti* aleneva rinne
njiedjalit laskeutua (rinnettä tms. nopeasti); alkaa laskeutua
njiedjat laskeutua (rinnettä tms.); *njiedjan* lasku, laskeutuminen
njehcabovdna saramätäs
njehcadit panna tai saada vettymään; veltostuttaa
njehcahas jalkapöydänluu (porolla), takajalan alempi konttiluu; sääriluu (ihmisellä)
njehcahasdákti jalkapöydäntie (porolla)
njehcat vettyä, kostua (ilmasta); veltostua
njiejadit käväistä (jossakin alempana); *njiejadii johgáttis* käväisi joen rannalla
njiejahat ~ njiejaldat laskeutumisaika (maalta jälle)
njiejahit kuljettaa alas (mäkeä, rinnettä tms.)
njiekču takajalan reisiluun päässä oleva talirauhanen (porolla)
njieladit nieleskellä; ahmia
njielahallat joutua (jonkin) nielemäksi
njielahat nielu (putouksen)
njielahit nielettää, panna nielemään
njielastat nielaistu, nielaus
njielastit nielaista
njieládit nielaista; ahmaista
njiellagasas (adv.) kurkussa, nieltynä
njiellagassii (adv.) kurkusta alas, niellyksi
njiellalit nielaista (nopeasti); ruveta nielemään
njiellamuš nieltävä, nieleminen; *dies lei ollu njiellamuš* siinä oli paljon nieltävää
njiellasit painua (nieltävästä ruokapalasta tms.); joutua (virran tms. nielemäksi), joutua imuun, painua (koskesta alas)
njiellat niellä; imeä, niellä (virrasta, koskesta)

njiellojietnadat nieluääne

njielloráksá kitarisa, nielurisa

njiellu nielu (kurkussa); nielu (rysän, merran); nielu (putouksen, kosken); veto (rukin, kehrätessä)

njieluheapme, njieluhis huonosti vetävä, vetämätön (uunista); vetämätön (rukista kehrätessä)

njieluhuvvat ruveta vetämään huonosti (uunista); tulla vetämättömäksi (rukista kehrätessä)

njierrá hiiri

njiessat valua (alas), painua (esim. taakasta)

njiezadat ~ njiézádat kostea ilma

njiezas, njiehca läpimärkä; veltto, vetelä

njiezat vettynyt puu

njigaidit ~ njimaidit vinkua, uikuttaa (esim. koirasta)

njigas ~ njimma vingunta, vinkuna (esim. koiran)

njigádit ~ njimádit uikahtaa (esim. koirasta)

njihkut ~ njimmat vikistä, vinkua, uikuttaa (esim. koirasta)

njihtalas petollinen

njihtat petkuttaa, puijata, jymäyttää, huiputtaa; *njihtan* petkutus, petkuttaminen

njilkalit nielaista

njil'lot joutua (jonkin) nielemäksi; *njil'lot guikii* joutua kosken nieluun

njinŋálas ~ njinŋelas naaras; naaraspuolinen, *njinŋálas spiidni* emakko

njirahat vyörymä, vyörymän jälki (rinteessä), vieremä (kivien, soran)

njirdot harhaantua

njirgalit ruikauttaa

njirgehit panna tai saada ruikkaamaan; *su njirgehii* hänellä oli ripuli

njirget ruikata

njirištit lirstä, norua

njirran (kivi)vyöry, (kivi)vyörymä (tai sen jälki rinteessä), maanvyöry, maanvyörymä

njirrat vyöryä (sorasta, kivistä, maasta)

njir'ru vikuroiva vaadin; jatkuvasti nalkuttava nainen

njirttastat ommel (haljenneen keramiikka- tai puuastian korjaamiseksi)

njirtut ommella (keramiikka- tai puuastian halkeama)

njiskut napostella, näykkiä; näpistää, näpistellä

njiška nipukka, uloke

njivdnja täinmunat

njivkit piiskuttaa, inistä

njivkkas inahtelu

njivkkádit ~ njivkkihít inahtaa

njivláí, njivlás limainen, *njivlás láttu* limainen lätäkkö; velto, saamaton, *lea viehka njivláí* on aika saamaton

njivli lima

njivlidit erittää limaa

njivlla (adj.) limainen, niljakas

njivlla (subst.) lima

njivllas, njivle- limainen, niljakas; painostava (pilvisestä ilmasta)

njivllihit livetä, luiskahtaa (jostakin limaisesta, niljakkaasta)

njivllistit erittää (runsaasti) limaa

njivlut limoittua; tulla painostavaksi (pilvisestä ilmasta); rehevöityä (vesistöstä)

njivnnja kirjatoukka, kirjätäi (vanhoissa kirjoissa)

njivnnjaiduvvat tulla täyteen kirjatoukkia, kirjätäitä

njivžut leimuta, liekehtiä, leimahdella; savuttaa, käryttää, kärytä (öljylampusta); kiittää, pinkoa, pyyhältää

njivžžanas lieska

njivžžardit leimuta, liekehtiä, leimahdella; lepattaa (tulesta)

njivžžastit ~ njivžžádit ~ njivžžihit leimahtaa (liekkeihin); kipaista, pinkaista, *njivžžastii báhtui* pinkaisi pakoon

njivžžeoarri maitotiehyt (lehmällä tms.)

njivžži nisä (eläimen), vedin (utareissa)

njoaddi kalvo (rasvaa tms. jonkin pinnalla); harsopilvi; nokare (voita, tervaa tms.)

njoaddut tahraantua, tuhraantua

njoadgašuvvat suttaantua, tuhraantua

njoadggas (-) suttuinen, tuhruinen

njoadvi huuru (lasissa), suttu, tuhru

njoadvut ~ njoadvvagit ~ njoadvvasmuvvat huurtua (lasista tms.), samentua, sameta, sumentua, sumeta (lasista, ilmasta); tahraantua, tuhraantua

njoadvvas, njoadve- huuruinen (lasista), samea (lasista, ilmasta), sumea (kirkkaasta esineestä); tahrainen, tuhruinen

njoahci, njoazes hidas, verkkainen

njoahcivuohta hitaus

njoahcudit hidastaa, hidastuttaa

njoahcut hidastua

njoahppat, njoahppadis ~ njoahppil (-is) lipevä, liukas, niljakas (esineestä, josta on vaikea saada otetta)

njoahtat tahmautua, tarttua (kiinni esim. sormiin, voista tms. tahmaisesta)

njoaiddu, njoaiddo- loiva (rinteestä)

njoaiddu rinne (loiva), kaade, vieri

njoaidduiduvvat loiventua, loiveta (rinteestä; vähin erin)

njoaiddul (adv.) viettävä, loivasti kallellaan (maastosta)

njoaiddus, njoaiddos loiva (rinteestä)

njoaidut loiventua, loiveta (rinteestä)

njoaládit nuolaista (kerran); *ii gánnet njoaládit ovdalgo goaikkiha* ei kannata nuolaista ennen kuin tipahtaa

njoalcát roikkua likomärkänä (erit. vaatteista)

njoalccagit tulla likomäräksi (erit. vaatekappaleesta)

njoalccas, njoalce- likomärkä (erit. vaatteista)

njoalci likomärissä vaatteissa oleva ihminen; surkimus

njoallungeadgi nuolukivi (erit. lehmiä varten)

njoallut nuolla

njoalokeahtes (attr.) nuolematon, vastasyntynyt (vasasta, vasikasta)

njoalostit nuolaista (vähän); *njoalostit čázi* ryypätä vettä (veneestä)

njoalpalit lipsauttaa

njoalpat lipsua

njoalpi lipakko, lipsakko, liukas esine (josta on vaikea saada otetta)

njoalppagit tulla lipakaksi, lipsakaksi, liukkaaksi (sellaiseksi että siitä on vaikea saada otetta)

njoalppas, njoalpe- lipakka, lipsakka, liukas (josta on vaikea saada otetta)

njoalppehit ~ njoalppihit lipsahtaa, luiskahtaa, livetä (kädestä, otteesta, vyöstä tms.)

njoalput (adv.) alas luiskahteenä (vyöstä tms.)

njoamádit ~ njoamihit luikahtaa, livahtaa (johonkin)

njoammasit (+ ill.) tarrautua (johonkuhun, jonkun seuraan), tunkeutua, tuppautua (johonkin)

njoammelaš jänönen, jänö, jänöjussi, pupu

njoammelčivga jäniksenpoika, jänö, pupu

- njoammeldávda ~ njoammelrohttu** jänisrutto
- njoammelhiitta** arkajalka, jänishousu
- njoammelruovddit** (pl.) jäniksenraudat
- njoammelsuoidni** (bot.) lehtokorte
- njoammil** jänis, metsäjänis; *čáknat (soapmásii) hiitama sisa* ruveta (jotakuta) jänistämään, mennä (jollekulle) puput pöksyihin
- njoam'mu** (adj.) mateleva; tarttuva (taudista tms.)
- njoam'mu** (subst.) matelija
- njoammudahttit** (soapmásii) tartuttaa (tauti johonkuhun, vahingossa)
- njoam'mudávda** kulkutauti, tarttuva tauti
- njoammudit** (soapmásii) tartuttaa (tauti, johonkuhun), panna tai saada (tauti) tarttumaan (johonkuhun)
- njoammut** madella, mataa, luikerrella, mönkiä; laahustaa, olla jalkeilla (sairaasta, heikosta ihmisestä); tarttua taudista, *dávda njoamui munnje* sain tartunnan
- njoamuhit** panna tai saada matelemaan, mönkimään, ryömimään
- njoaradit** kaadella (erit. kahvia)
- njoarahit** kaadattaa (erit. kahvia)
- njoaranas** loraus (erit. kahvia)
- njoargut** norua, valua (vettä), tippua (liristen); lirstä, lorista
- njoarostanmuddui** (adv.) suopunginheittoetäisyydelle
- njoarostanmuttos** (adv.) suopunginheittoetäisyydellä
- njoarosteaddji** suopunginheittäjä, suopunkimies
- njoarosteapmi** suopunginheitto
- njoarostit** heittää (suopunkia)
- njoarragii** (adv.) lepoon, levähtämään (vesilinnuista tms., tav. jäänreunalle)
- njoarragis** (adv.) levossa, levähtämässä (vesilinnuista tms., tav. jäänreunalla)
- njoarrat** kaataa (nestettä, erit. nokan kautta, esim. kahvia); lirstä; nousta (vedestä jälle, rannalle, erit. vesilinnuista); kurista (suolista)
- njoaskát** rötköttää (vatsallaan pää ylhäällä)
- njoaskehilsku** (bot.) luhtatähtimö
- njoaskeráigi** sola
- njoaskevajálgeahtesnásti** (bot.) rantalemmikki
- njoaski** notkelma, notko, sola (esim. vaarojen välissä)
- njoaskkihit ~ njoaskkehit** rötkähtää, tuiskahtaa (päinmakuulle, rähmälleen)

njoaskut (adv.) päinmakuulla (vatsallaan, pää ylhäällä), rähmällään
njoaskutlovttahus etunojapunnerrus
njoaškit napsua (poron nivelistä)
njoaškkas napse (poron nivelistä kuuluva)
njoavdnja pikkunieriä
njoavgalit häättää (lauma lampaita, poroja tms. johonkin)
njoavggistit kuhista (loisista), parveilla
njoazan vitkuttelija
njoazášit (soapmása) pitää (jotakuta) kovin hitaana; *njoazášii mu iige dohkkehan bargui* piti minua kovin hitaana eikä kelpuuttanut työhön
njođahas sekamelska, vilinä; *oktan njođahassan* yhtenä sekamelskana
njođgestit kasvaa hieman, nousta tasaiseksi (karvasta, jäkälästä, poljetusta heinästä tms.)
njođget kasvaa, nousta tasaiseksi (karvasta, jäkälästä, poljetusta heinästä tms.)
njohcu silmus, vipu (ansa); vimpa, virveli (vasanmerkinnässä)
njohcut silmustaa (useita tai usein), pyydystää (silmukalla); pyydystää (vasoja) virvelillä
njoiddosmuvvat loiventua, loiveta (rinteestä)
njokkardit (soapmása; soapmásis juoidá) puijata (jotakuta; joltakulta jotakin)
njolgalit ajaa nulkkaa; ajaa (rauhallista) ravia
njolgái, njolgás nulkkaava; *njolgás heargi* nulkkaava ajoporo, (rauhallisesti) ravaava hevonen
njogelávkái (adv.) hölkkää (juosten)
njolggástit nulkastaa, nulkata (ajoporosta); ravata (rauhallisesti), hölkätä
njolggi (adv.) moderato (mus.)
njolggiidit alkaa nulkata, lähteä nulkkaamaan (ajoporosta); lähteä ravaamaan (rauhallisesti), alkaa mennä rauhallista ravia
njolgi nulkka (porolla); (rauhallinen) ravi, hölkkä
njolgidit ~ njolggáidaddat nulkkailla (ajoporosta); ravata (rauhallisesti), alkaa mennä (rauhallista) ravia
njolodit nuoleskella; nuolla itseään (lehmästä, kissasta tms.); ahmia
njolvái, njolvás ~ njolvvas, njolve- haluton, masentunut; nolo
njolvát olla jossakin haluttomana, masentuneena; olla jossakin nolona
njolvi haluton, masentunut ihminen; nolo olio
njolvut ~ njolvvagit tulla haluttomaksi, masentua; nlostua
njomodit laahustaa, liikkua (vaivalloisesti; sairaasta, heikosta ihmisestä)

njomon matelija, alituiseen mateleva, kömpivä, mönkivä olio

njorostallat heittää (suopunkia, usein tai jatkuvasti)

njorostat heitto (suopungin, kerrallinen)

njor´rehat viemäri

njor´rehit rynnätä (laumana)

njor´restit kaataa (kerran ja nopeasti, esim. kahvia)

njor´ret kaataa (kerran nestettä, esim. kahvia), lorauttaa, lirauttaa

njovggiidit lähteä laumana liikkeelle; lisääntyä (eläimistä); saada paljon loisia (ihmisistä ja vaatteista)

njozastit silmustaa (kerran), kiskaista, napata (kerran, silmuksella, silmukalla)

njozádit silmustaa (äkkiä), kiskaista, napata (äkkiä, silmuksella, silmukalla)

njozet (adv.) ~ **njoazit** (adv.) hitaasti, vitkaan, verkkaan

njozohallat hidastella, aikailla

njozon silmus, silmukka (ansassa); vimpa, virveli (vasanmerkinnässä); suopunginheittäjä (taitava)

njuhttet hiertää (johonkin); *njuhttet semeanttain* rapata

njuikehat hyppäri

njuikehit hyppäyttää; tavoittaa hyppäämällä; hypätä kimppuun; soveltua (yli) hypättäväksi; astua (oriista, sonnista tms.)

njuikejeaddji hyppääjä; loikkari (poliittinen)

njuiken hyppääminen; syöksy (hyppy); loikkaus (toiseen ryhmään)

njuikengubbarastin lentokuperkeikka

njuikenluohkká hyppärimäki

njuikenseaibbat hyppyhäntäinen

njuikestat hypähdys, (kerrallinen) hyppy

njuikestit hypähtää

njuiket hypähtää, hypätä (kerran)

njuikkodit hypellä, hyppiä pitkään, pomppia

njuikkohat hyppimispaikka

njuikkohit kutoa (pirtanauhaa ilman koristekuvioita)

njuikkon hyppijä

njuikkuhanvuotta arkipaula (kirjomaton)

njuikkuhit hyppyyttää; tavoitella hyppimällä; kutoa (pirtanauhaa ilman koristekuvoita); astua (useaan kertaan, oriista, sonnista)

njuikulit hypähdellä (vikkelästi); lähteä hyppien johonkin
njuikun ~ njuikku tiuhta, nauhapirta
njuikun hyppy, hyppely
njuikunbáddi hyppynaru
njuikut hyppiä, pomppia; *njuikut báttiin* hyppiä narua
njukča joutsen (erit. laulujoutsen)
njukčamánnu maaliskuu
njulgen oikaisu, ojennus (konkr.); hyvitys, oikaisu
njulgenbálggis oikotie, oikopolku
njulgengáibádus oikaisuvaatimus
njulgeslágan suorahko; *njulgeslágan njunni* suorahko nenä
njulgesnjunni suoranokka (suorananäisestä ihmisestä)
njulgestaga (adv.) suorastaan, kerrassaan, suoranaisesti, *njulgestaga suhtai* suorastaan suuttui; suoraan (poikkeamatta tai pysähtymättä)
njulgestit oikaista hetkeksi (makuulle), ottaa nokoset, tirsat
njulgesvudot tasakantainen, tasapohjainen
njulget suoristaa, oikaista (suoraksi); ojentaa, oikaista; hyvittää, oikaista; oikaista (jotakin kautta)
njulggodit oieta, suorentua, suoristua
njulggodit oikoa (jatkuvasti), oioskella, suoristella
njulggohallat oikoa (selkäänsä, jäseniään), venytellä; oikoa (pitkin oikoteitä)
njulggosmuvvat suoristua, tulla suoremaksi (tiestä, joesta tms.)
njulggot suoraan kulkeva ajokas
njulggot, njulggohis suorasyinen; rehellinen, vilpitön
njulggot suoraan kulkeva ajokas
njulgolat suora (tiessä)
njulláhallat putkahdella, tupsahdella, tulla tupsahdella; luiskahdella, tuiskahdella (johonkin)
njullihit putkahtaa, tupsahtaa, tulla tupsahtaa; luiskahtaa, tuiskahtaa (johonkin)
njunásii (adv.) keulapainoon, kokkapainoon; keulapainossa, kokkapainoon
njunástit sanoa nenäpäivää, hieroa neniä vastakkain
njunehas kärsäkäs (kovakuoriaislaji)
njuneheapme, njunehis nokaton, kärjetön (esim. kengästä); pieninenäinen, pieninokkainen; matalanenäinen (erit. nutukkaista)
njunevuolástit honottaa (puhuessaan)

njunis nokka, nenäke (vaaran); keulalasti, keulapaino, *njunnásii* keulalastiksi (ahkioon), *njunnásis* keulalastina (ahkiossa)

njunnádas ~ njunnádat keulakuorma (ahkiossa)

njunnádit ~ njunnáduvvat ottaa nokkiinsa, pahastua, loukkaantua

njun´nái, njun´nás isonenäinen, isonokkainen, nenäkäs; *njun´nás dievdu* isonenäinen mieshenkilö

njunnálagaid (adv.) nokakkain, kasvokkain, kasvotusten

njunneboaru ~ njunneloddi nenäkiiliäinen, poronnenäsaivartaja

njunnečuohppi pullokuonodelfiini

njunnedahpahat nuha, (nenän) tukkoisuus

njunnedákti nenäluu

njunnedeaddu keulapaino, nokkapaino

njunnedeapmi nenäkäytävä, sierain

njunneduggu kostutettava tupakka, jonka mehua nuuskataan; katkera pala, läksy, opetus

njunnefális nokkavalas; *njunnefál´lát* (pl.) nokkavalat

njunnefierra nokkakaari, keulakaari (ahkion)

njunneganjaloarri kyynelkäytävä

njunnegeahči nenänpää

njunneguovdnji nenäontelo

njunnejietnadat nenä-äänne, nasaali

njunneliidni nenäliina

njunneloddi nenäkiiliäinen, poronnenäsaivartaja

njunnelohkki nenäkansi

njunnemátta nenänjuuri, nenäntyvi

njunnenjuorggis nenärusto

njunneoalli nenäväylä

njunneráigi nenäkäytävä, sierain; *njunneráigge* nenästä (ulos ja sisään), nenän kautta

njunneruovdi ahkion keulan Y:n muotoinen rauditus

njunnesildi nokkakala

njunneskuohppu kuonokoppa (koiran)

njunnesuoidni nokkaheinä (nutukkaassa jäykistämässä kengän nokkaa)

njunnesuoril (adv.) sahalaidalla (kankaan reunasta tms.)

njunnesuorran sahalaita, sahalaitakuvio; sahalaitanauha

njunnesur'ret leikata sahalaitakuviota; varustaa sahalaitakuviolla; nousta (rinnettä)
haarakäyntiä (hiihtäessä)

njun'neš (-is) ~ njun'nes (-is) tarkkanenäinen, tarkkavainuinen; *njun'nešis beana*
tarkkavainuinen koira

njun'net vainuta

njunni nenä, *oktii njuniid* kasvotusten, *njunnái geassit* pahastua; keula, kokka (ahkion, veneen); kärki (puukon, puikon tms.); kärki (kulman); nokka (vaaran); nokka (nutukkaan); nokka (pannun tms.)

njunnošat (pl.) päällystö, johto

njunolassii (adv.) ~ **njunálassii** (adv.) nenälleen; *ravgat njunolassii* kaatua nenälleen

njunuhit sitoa (poro turvan ympäri kietaistulla silmukalla)

njunuš etunenä, kärki, keula, etujoukko, kärkijoukko, *njunnošis* johdossa, kärjessä; johtohenkilö, silmäätekevä, johtaja

njunušbuohccedivššár ylihoitaja

njunuščiekči hyökkääjä (jalkapallossa)

njunušdoavttir ylilääkäri

njunušgoddi ~ **stába** (N) esikunta (sot.)

njunušheargi kärkihärkä, raidon etummainen vetoporo

njunušjoavku etujoukko, kärkijoukko; kärkijoukkue

njunušoaivámuš ylipäällikkö

njunušolmmoš silmäätekevä, johtaja (joukon)

njunušsadji johto, johtoasema

njunngu pitkä ja hyvin matala olio; pötkylä

njuobahat apajapaikka, nuotanuttopaikka; liukas paikka (kun jään päällä on ohuelti lunta)

njuođanas ~ **njuođan** sivellin

njuoggu ahkio, suksi tms., jonka keula tai kärki on liian suora, suoranenäinen ihminen

njuoggut (adv.) (liian) suorana (suksen tai kengän kärjestä, ahkion tms. keulasta)

njuohcadit päästää nahistumaan, nuutumaan; päästää pehmenemään (kalasta)

njuohcalas ~ **njuohcci (-s)** helposti, nopeasti nahistuva; helposti, nopeasti pehmenevä (kalasta)

njuohcat nahistua, nuutua; tulla veteläksi (ruumiinosasta); pehmetä (kalasta)

njuohcu (bot.) raate

njuohkánit (+ ill.) liittyä (jonkun näkemykseen), yhtyä (jonkun mielipiteeseen); *njuohkánit fárrui, searvá* liittyä (mukaan, seuraan), mennä (jonkun) mukaan

njuohkásit (+ ill.) yhtyä (jonkun mielipiteeseen)

njuohpa (adj.) liukas, iljanteinen, lipsuva (kelistä, kun ohuen lumen alla on sileä jää)

njuohpa ~ njuohppi iljanne, liukas, lipsuva keli, jolloin lumen alla on sileä jää

njuohpahat liukastumispaikka (jossa sileällä jäällä on ohuelti lunta)

njuohpat nostaa, vetää (apaja, nuotta rannalle)

njuohppat ~ njuohppit ~ njuohpput lipsua (kengistä), liukastella (ohuen lumen alla olevalla jäällä)

njuohtasit ~ njuohtašuvvat levittyä ohuelti (esim. voista), hiertyä, levittyä hiertämällä

njuohtat levittää ohuelti (esim. voita), hiertää, levittää hiertämällä, sivellä (jollakin), voidella (jollakin), maalata (jollakin)

njuokkagit oieta liian suoraksi, suoristua liiaksi (keulasta, suksen kärjestä), tulla (liian) suoranokkaiseksi (ahkiosta, suksesta tms.)

njuokkas, njuogge- liian suora (keulasta, suksen kärjestä), liian suoranenäinen, suoranokkainen (veneestä, suksesta tms.)

njuokkil (adv.) (liian) suorana (keulasta, suksen kärjestä)

njuolalágan nuolimainen

njuolas juova, raita; *njuollasat girddašit* iho menee kananlihalle

njuolas öljykotti, rauhanen poron takajalan sorkassa

njuolastit käyttää nuolta; ampaista, kiittää, rynnätä, säännätä (johonkin)

njuolga (adv.) suoraan, suorassa, suorana (asennosta); suoraan (kiertelemättä), muitta mutkitta, *dajai njuolga* sanoi suoraan

njuolgadas rivi, rintama

njuolgat, njulges suora, oikoinen; suoranainen, suoraviivainen; välitön, suora; vilpitön

njuolgat oieta (suoraksi), suoristua, ojentua (suojaksi); silitä; kellahtaa (kuolleena), kuukahtaa

njuolgat suora (korttipelissä, esim. pokerissa)

njuolgatvuohta suoruus; oikeus (R)

njuolgát loikoa, lojua (pitkin pituuttaan)

njuolgga (adv.) suoraa tietä, suoraa päätä, suoraan; heti, oitis, suoraan

njuolggadit (gosa nu) oikaista (johonkin), mennä oiketietä, suoraan (johonkin), suunnata

njuolggadus sääntö, säädös, säännös; *njuolggadusaid mield*e säännönmukaisesti

njuolggaduslaš säännöllinen

njuolggadusrievdadus sääntömuutos

njuolggadusvuloš säännöllinen, säännönmukainen; sääntömääräinen, *njuolggaduslaš*

jahkečohkkin sääntömääräinen vuosikokous

njuolggagit oieta (suksen kärki tms.)

njuolggajohtu oikosulku

njuolggalaš vilpitön, rehellinen

njuolggamus suorin (esim. reitistä); *mannen njuolggamus geainnu dohko* menin suorinta tietä sinne

njuolggašit (juoidá) pitää jotakin kovin suorana, oikoisena; *njuolggašii dan bálgá* piti sitä polkua kovin suorana

njuolggat suurempi (esim. reitistä); *dán beale lea njuolggat dohko mannat* tätä puolta on lyhyempi matka sinne mennä

njuolggehit oieta, suoristua (äkkiä); oikaista koipensa, heittää veivinsä, kuolla kupsahtaa

njuolggoáidi riukuaita

njuolggobálggis oikopolku

njuolggočiegahas (geom.) suorakulmio, suorakaide

njuolggočiebat suorakulmainen

njuolggočieha (geom.) suora kulma

njuolggočielggat suoraselkäinen, ryhdikäs

njuolggočilggiid (adv.) selkä suorana, suoraselkäisenä, ryhdikkäänä

njuolggočoalat suorapuheinen, suorasukainen, estoton (puheissaan)

njuolggočoalli suorasuu, höllyttelijä

njuolggodilli ojennus (järjestys)

njuolggoflōita nokkahuilu

njuolggogeaide oikotie

njuolggoguoskkahus oikosulku

njuolggohávgarássi (bot.) rantapalpakko

njuolggolinnjat suoraviivainen

njuolggolunddot suoraluontoinen; *diekkár njuolggolunddot olbmui lea álki bargat ovtta* tuollaisen suoraluontoisen ihmisen kanssa on helppo työskennellä yhdessä

njuolggosáhu (mat.) suora

njuolggoseibbiid (adv.) häntä suorana

njuolggovuovdin suoramarkkinointi; *njuolggovuovdimiin jodiha buoremusat buktagiiddis* suoramarkkinoinnilla saa parhaiten myydyksi tuotteitaan

njuolggus, njuolggos oikoinen, suora; suoraan menevä (ajoporosta); selväpiirteinen, suora (puheesta); rehti, vilpitön

njuolggus suora, oikoinen (tieosuus tms.); oikeus (R)

njuolgguslaš johdonmukainen; *njuolgguslašvuohta* johdonmukaisuus

njuolggut suora esine, suoraselkä; suorapuheinen henkilö

njuolgut (adv.) pitkällään, pitkänään (hetkellisesti)

njuolgut oikoa, suoristella

njuolla nuoli; luopuikko (ohut, irtonainen, janteen tai muun kudoksen sisällä, erit. porolla)

njuollabis'su nuolipyssy, jousipyssy

njuollanjunni nuolenkärki

njuollaskuohppu nuolikotelo, nuoliviini

njuolvi ~ njuolvá ressukka

njuolvut tulla heiveröiseksi, ressukaksi, heiketä; tulla heikkolahjaiseksi

njuolvvas, njuolve- heiveröinen, heikko; heikkolahjainen

njuolvves (attr.) heiveröinen, heikko; heikkolahjainen

njuoragas rusto

njuoras (attr.) hellä, lempeä, sydämellinen; hellyttävä; hempeä, herkkä; harras, *njuoras kristtalaš* harras uskovainen

njuoras, njuorra heiveröinen (lapsesta), hento (kasvista, sarvesta tms.)

njuorasmahttit hellyttää

njuorasvuohta hellyys, herkkyyys

njuoratgálbi vastasyntynyt vasikka, juottovasikka

njuoratmáná vauva, pikkuvauva, imeväinen

njuoratmiessi vastasyntynyt vasa

njuordásit ~ njuordasit luiskahtaa (pois, esim. otteesta, kädestä); antaa periksi, taipua (johonkin)

njuorddáhallat alistua (johonkin)

njuorddut huiskale, hujoppi

njuordit hellitä (otteesta, kädestä tms.), löystyä (otteesta, solmusta tms.); pettää (voimista)

njuorggesguolli rustokala

njuorggesskear'ru rustolevy

njuorggis rusto

njuorgut norua, tippua, lirstä (tippuvasta vedestä)

njuorjjot ~ njuorjjočázet hyljekenkä

njuorjju ~ njuorju hylje; *njuorjjonáhkki* hylkeennahka, *njuorjjošákša* villakuore
njuorra matalikko, (vedenalainen) kari
njuorradeaddji liikuttava, hellyttävä; *diet lei dus njuorradeaddji muitalus* tuo oli sinulta liikuttava kertomus
njuorradit liikuttaa (henkisesti), hellyttää
njuorrajiekŋa kantamaton jää (joessa, järvessä)
njuorranaddat (soapmásii) heltyä, tuntea myötätuntoa (jotakuta kohtaan)
njuorraneapmi liikutus, myötätunto
njuorranit (+ guovdu) heltyä (jotakuta) kohtaan, liikuttua (jostakin)
njuorrasit (adv.) herkästi; *lávllodii oahpes sálmmaid njuorrasit* veisaili tuttuja virsiä herkästi
njuorrat tulla hervottomaksi, pehmeäksi; liikuttua, herkistyä (mieleltään), heltyä (jotakuta kohtaan); antaa myöten
njuorššagit yltyä liekehtimään, roihuamaan, leimuamaan
njuorššas, njuoršo- leimuava, roihuava, liekehtivä
njuorššadit roihahtaa
njuoršu leimu, roihu, lieska
njuoršut leimuta, roihuta, liekehtiä
njuorvadit saada (jokin pehmeä) myötäämään
njuorvat antaa myöten (jostakin pehmeästä)
njuorvvagit hervota, pehmetä, veltostua
njuorvvas, njuorva hervoton, pehmeä, veltto
njuoskadahttit kastella (vahingossa), päästää kastumaan
njuoskadeapmi kastelu, kasteleminen
njuoskadit kastaa (märäksi), kastella; kastella (esim. kukkia)
njuoskamielki ternimaito (vastapoikineen lehmän maito)
njuoskanjaddit maistua raa'alta (ruoasta)
njuoskaoažži veresliha, lihaskudos
njuoskat kastua; *čáđa njuoskan* likomärkä
njuoskil (-is) ~ njuoski (-s) helposti kastuva
njuoskkadas kostuke
njuoskkadit kastua (vähin erin)
njuoskkas, njuoska märkä, *čáđa njuoskan* likomärkä; kypsytön, raaka (ruoasta)
njuoskkasnaga (adv.) (aivan) märkänä; (aivan) raakana (ruoasta); tuoreeltaan

njuoskkašit pitää (jotakin) kovin märkänä; pitää (ruokaa) kovin raakana
njuoskkádat ~ njuoskkadat kasteleva sää, märkä sää; märkyys (puissa, varvuissa)
njuoskkehit ~ njuoskkihit kastua (äkkiä tai vähän)
njuoskkistit tuntua märältä, kostealta; *ihkku lei arván ja eana njuoskkistii ain* yöllä on satanut ja maa tuntui yhä kostealta
njuovadeapmi teurastus
njuovadit nyljeskellä; teurastaa (paljon, jatkuvasti)
njuovahallat joutua teurastettavaksi (esim. tokasta erkaantuneesta porosta)
njuovahat teurastuspaikka (esim. metsässä); teurastamo
njuovahatbázahus teurastusjäte
njuovahit teurastuttaa, järjestää teurastus
njuovahussii (adv.) teurastettavaksi; *njuovahussii oažžut* saada teurastetuksi
njuovalmas teurastus (suurisuuntainen)
njuovan teurastaja (ripeä)
njuovasadji teurastuspaikka
njuovčča kieli (suussa); kieli (kellon); kieli (puhaltimen)
njuovččabáddi kieliside, kielijänne
njuovččačielgi kielselkä
njuovččadákti kieliluu
njuovččadolla kynsituli, nuotio
njuovččageahči kielenkärki
njuovččalahkástit sammaltaa, lespata; *njuovččalahkásteaddji* puhevikainen, *njuovččalahkásteapmi* puhevika
njuovččaláhpi kielenlapa
njuovččamátta kielentyvi
njuovildit nyljeskellä (vähin erin)
njuovogazza mämmikoura, vellikopara
njuovohuvvat ~ njuovuhuvvat tahrautua (kalan) limaan
njuovu ~ njuovvu kalanlima
njuovunaga (adv.) ~ **njuovvunaga** (adv.) suljussa, limassa (kalasta)
njuovus teuras, teurastettava (eläimestä); teurastustuote
njuovvalas rivakka nylkemään ~ teurastamaan
njuovvamassii (adv.) teurastettavaksi; *njuovvamassii oažžut* saada nyljettäväksi, teurastettavaksi

njuovvamuš nylkeminen, nyljettävä; teurastaminen, teurastettava
njuovvan teurastaminen, teurastus (eläimen); nylkeminen, *njuovvanláhkai ~ njuovvanládje*
 nyljettäväksi, nyljettävänä, nylkemistä vailla
njuovvanboazu teurasporo, tappoporo
njuovvanrusttet teurastamo
njuovvanšibit teuras (lehmästä)
njuovvanvidá (adv.) teurastamisen jäljiltä, vastateurastettuna
njuovvat nylkeä; teurastaa, lopettaa (elukka)
njuovvešattut (pl.) lahnaruohokasvit
njuov'vi teurastaja; nylkijä
njuov'vi (-s) taitava, innokas nylkemään; taitava, innokas teurastamaan
njuovžat solua, soljua, luistaa (läpi, ohi jostakin); sujua, luistaa; riittää (kauas)
njuovžil (-is) sujuva, luistava, juoheva
njuovžilit (adv.) sujuvasti, juohevasti; *mu mannji sámásta juo njuovžilit* miniäni puhuu jo sujuvasti saamea
njuovžut leimuta, liekehtiä
njuovžžas (-) oppivainen (ajoporosta)
njuozas, njuohca nahistunut, nuutunut; pehmennyt (kalasta); raukea, veltto, vetelä
njuozat pehmennyt kala; vetelys (ihmisestä)
njuozzit muokata, tahkoa (litteäksi); kaulita
njuozzun kaulin
njurdot päästä irti, päästä otteesta; joutua (pois hallinnasta), riistäytyä (johonkin)
njurget viheltää (kerran)
njurggan pilli, puhallin
njurgganas vihellys; pilli, puhallin
njurggas vihellys
njurggastat vihellys (lyhyt)
njurggádit viheltää (äkkiä tai kerran); *njurggádii mu iežas lusa* vihelsi minut luokseen
njurggodit vihellellä
njurggohallat vihellellä; viheltää sävelmä
njurggon viheltelijä
njurggu mustalintu, meriteeri
njurgot tippua, valua, norua (loppuun saakka)
njurgut viheltää

njuskkiidit tuntua märältä (koskettaessa)

njuvdásit likistyä, litistyä, ruhjoutua; soveltua puristettavaksi, soveltua survottavaksi; soveltua levitettäväksi (voista leivälle)

njuvddadit puristella, rusikoida, survoa (toden teolla)

njuvddan ~ njuvddán innokas survoja; survoin

njuvddašit puristella, survoa (vähin erin)

njuvddestit survaista

njuvddus sose, survos

njuvdin survominen, likistäminen; survoin

njuvdit likistää, litistää, puristaa (jotakin vasten), survoa, musertaa; *vuodjaláibbi njuvdit* voidella leipä, *njuvdit vuoja láibbi ala* levittää voita leivälle

njuvgat (maŋŋái) rynnätä, säännätä (perään)

njuvvat hietakampela

njuv'vot tulla nyljetyksi; tulla teurastetuksi

njuv'vui, njuv'vos limainen (kalasta); *njáhká lea hui njuv'vos guolli* made on hyvin limainen kala

noadáskit lähteä menemään taakan kanssa, lähteä kantamaan taakkaa

noadástit kantaa taakkanaan, liikkua taakan kanssa

noaddádit laittaa, tehdä taakaksi; ottaa (jotakin) taakaksi; (+ kom.) lähteä liikkeelle (jokin taakkanaan, jotakin kantaen, jonkin kanssa)

noaddebáddi taakkahihna

noaddebealli taakkapuoli (kantoporolla)

noaddeguoddi taakankantaja

noaddeheargi taakkahärkä, kantoporo

noadderáidu taakkapororaito, kantopororaito

noaddeselggiid (adv.) taakka selässä, kantamuksen kanssa

noaddi kantamus, taakka, kuorma

noaduhit säilyttää; varustaa taakalla, panna (jollekin) taakka, kuormittaa

noaduštit säilyttää

noahkut enteillä, ennakoida, ounastella, uumoilla, aavistella

noahtal kukkula, vaarannippa

noaiddástal'li poppamies

noaiddástallat harjoittaa noituutta, loitsia, taikoa

noaiddes (attr.) noitakonsteja käyttävä; *noaiddes áddjá* noitakonsteja käyttävä ukko

noaideáhkku noita-akka
noaidebierggas taikakalu
noaidedoarrádallan noitavaino
noaidegievdni hiidenkirnu
noaidegoansta noitakonsti; *noaidegoansttat* (pl.) noituus, noitakonstit
noaidelieddi (bot.) maariankämmekkä
noaidelogus loitsu
noaidesátni taikasana
noaidesoabbi taikasauva
noaideváidnu noitavaino; *noaideváinnuid áigodat* noitavainojen aikakausi
noaidi velho, taikuri, poppamies; noita, šamaani
noaidivuolta ~ noidodat noituus, taikuus
noaidut noitua, taikoa
noarsa mutu (kalalaji)
noarsa (bot.) jääleinikki
noarvádit ~ noarvat varustaa pienalla, pienata
noarveruovdi ahkion perälaudan keskellä oleva haarautuva raudoitus
noarvi piena
noastalit nostatella, yllytellä, yrittää nostattaa (tietynlaista säätä tms.)
noastalit (ala, badjelii) ~ **noastáhit** (ala, badjelii) yrittää nostattaa, yllyttää jonkun kimppuun
noastásit yltyä (johonkin; *noastásit soapmása ala ~ badjelii* yltyä jonkun kimppuun
noastit nostattaa, yllyttää; *noastit soapmása ala ~ badjelii* nostattaa, yllyttää jonkun kimppuun, *noastit stuimmiid* nostattaa levottomuuksia, *noastit biekká* nostattaa tuuli
noastoveahka (S) nostoväki
noavkalit ~ noavkkádit hotkaista
noavki pölynimuri
noavkkastit syödä (vähän), maistaa
noavkkuhit imuroida; *noavkkuhit láhtiid* imuroida lattiat
noavkut syödä (hitaasti), maistella, napostella
noddet ehtiä, ennättää
nođđet tehdä taakka (ihmiselle, porolle)
noddogálla keräkaali
noddosii (adv.) kerälle
noddosis (adv.) kerällä, kerältä

noddu kerä, käärö

nodus (attr.) kerällä oleva; *nodus árporul'la* kerällä oleva lankarulla

nogahit kuluttaa (loppuun), lopettaa

nogihit lopahtaa

nohkadit käyttää, kuluttaa (loppuun)

nohkadit nukahdella, nukahtaa (toinen toisensa jälkeen)

nohkameahttun loppumaton, loputon

nohkan kuluminen; poistuma

nohkastallat nukahdella (aika ajoin), torkahdella

nohkastit nukahtaa (vähäksi aikaa), nukkua (vähän aikaa), torkahtaa

nohkat loppua (esim. rahasta); päättyä, loppua; jäädä pois käytöstä; kulua (esineestä, aineesta); kulua (loppuun, käyttökelvottomaksi); laihtua (kovasti, erit. sairaasta)

nohkavaš katoavainen, kuluva (esineistä); rajallinen (esim. resursseista, elämästä, ymmärryksestä)

nohkavašvuohta katoavaisuus, rajallisuus; *eallima nohkavašvuohta* elämän katoavaisuus

nohkihit nukahtaa (uneen, äkkiä), uinahtaa

nohkka (adv.) tarpeeksi, kylliksi, riittävästi, kyllin; *dies lei nohkka borramuš* siinä oli riittävästi ruokaa, *nohkka buorre* kyllin hyvä, *nohkka ollu* tarpeeksi paljon

nohkkadallat nukutella; *nohkkadallat máná* nukutella lasta

nohkkadeapmi nukutus (esim. lapsen); anestesia, narkoosi

nohkkadit nukuttaa

nohkkat nukahtaa, nukkua; *mannat nohkkat* mennä nukkumaan, panna maata

nohkki loppuva, vähenevä, kuluva; *nohkki mánnu* alakuu, *nohkki oasit* kuluvat osat

nohkkivaš katovainen (esineistä); rajallinen

nohkkostit (mas nu) joutua äkkiä (kokonaan) ilman (jotakin); *nohkkostii biepmus* häneltä pääsi ruoka yllättäen loppumaan

nohkkot (mas nu) joutua kokonaan ilman (jotakin); *nohkkui biepmus* häneltä pääsi ruoka loppumaan

noiddohallat joutua (jonkun) noitumaksi, taikomaksi

noidošeapmi noituuden harjoittaminen

noidošit noitua, taikoa, loihtia

nol'la ~ nol'lá ~ nul'la nolla

nollagit ~ nolliidit kyykistyä

nollas (-) kykkivä

nol'lá ~ nol'li kykkijä, kyykistelijä

nol'lát kykkiä, kyykistellä

nollihit kyykistyä (äkkiä)

nol'lut (adv.) kyykyssä, kyykkyyn

nomáda paimentolainen

nomen nomini

nominatiiva nominatiivi

nominálahápmi nominaalimuoto

norahat ahtojää (joessa), ahtojäätikkö

noras ydinluu, konttiluu, kontti

norastit ahtaa, sulloa (vähän)

norbma normi

norbmaáalká ohjepalkka

norbmet ~ normeret normittaa

nordadaddat sysiä, töni, törmäillä

nordadastit sysätä, tönäistä; *nordadastin* sysäys, sysääminen, tönäisy, tönäiseminen

nordadit tönäistä, töytäistä, tökätä, pukata; lyödä (jokin johonkin, kerran), satuttaa, loukata (esim. jalkansa, kerran); puskea (kerran)

nordasit joutua jonkin töytäisemäksi (odottamatta); loukkaantua, sattua (johonkin tai jotakin vasten, esim. jalasta)

nordašuvvat joutua jonkin töytäisemäksi; loukkaantua, sattua (johonkin tai jotakin vasten, esim. jalasta)

nordat lyödä (jokin johonkin); satuttaa (esim. jalasta johonkin); puskea

norddadit töniä, töyttäillä, pukkia, tökkiä; töniä toisiaan; puskea toisiaan; satuttaa (useaan kertaan)

norddahallat joutua jonkin töytäisemäksi, *norddahalai vircii* joutui pässin puskemaksi; joutua jonkin satuttamaksi

norddahit antaa jonkun töniä, panna tai saada joku tönimään; antaa jonkun satuttaa, panna tai saada joku satuttamaan

norddastallat sysiä

norddasteapmi sysäys

norddastit tölväistä, tönäistä, sysätä, tyrkätä; loukata (ruumiinosa)

norgalaš (a./s.) norjalainen (kansalaisuudeltaan), Norjan kansalainen

norki katkosarvi (poro, jolta sarven päähaarat ovat poikki)

norkkagit tulla katkosarveksi (porosta)

norkkas, norke- katkosarvinen (poro, jolta sarven päähaarat ovat poikki)

norkut tulla katkosarveksi (porosta)

normatiiva normatiivinen

normála normaali

normáladeaddu normaalipaino

normán'ni norjalainen

norranjiekŋa ahtojää

norrašuvvat ahtautua, sulloutua

norrat ahtaa, sulloa, tunkea

noskit Murahdella, urahdella, tuhahdella (erit. koirasta, kun se on huomannut jotakin)

notáhtta ~ notáhta merkintä, muistiinpano

notára notaari; *notariáhtta* notariaatti

notkalit tukkia (kerralla tai nopeasti)

notkasit tukkeutua (kerralla)

notkašuvvat tukkeutua (vähitellen)

notkat sulloa, tukkia, täpätä (täyteen); korjata (aitaa, johon on tullut aukkoja)

notkkadit sulloa, tukkia, täpätä (täyteen, useita kertoja); korjata (aitaa useista kohdin)

notkkaldat tuke, tukko

noveal'la novelli; *noveal'lačál'li* novellisti, *noveal'lačoakkáldat* novellikokoelma

novrrabiegga (N) koillistuuli

novrrán (N) koillinen; koillistuuli

nu (adv.) niin; *aiddo nu* juuri niin, *amma nu?* eikö niin?, *nu fal!* juuri niin!, *mii nu* jokin

(esineistä), *gii nu* joku (ihmisestä), *gokko nu* jotakin kautta, *geasa nu* jollekin (ihmisestä)

nuba (adv.) ~ **nube** (adv.) niinpä; *deiven su buvddas ja nuba háleštin suinna* tapasin hänet puodissa ja niinpä juttelin hänen kanssaan

nubbegiella (N) toinen kieli, kakkoskieli

nubbesadjásaš toissijainen; *nubbesadjásaš molssaeaktu* toissijainen vaihtoehto

nubbi toinen; *nuppi beaivve* (kuukauden) toisena päivänä, *nuppe geardde* toisen kerran,

toista kertaa, *nuppelohkáí* toistakymmentä, *nuppi buolvvas vilbealle* miespuolinen

pikkuserkku, *nuppi buolvvas oarpmealle* naispuolinen pikkuserkku, *nuppi vuoimmi*

ovttamahtodat toisen asteen yhtälö, *nubbi dan mađe* toinen mokoma (lisää)

nubbi toinen (ei sama); *nubbi eará* eräs toinen, *nuppeláhkai* toisin, muulla tavalla, *nuppe*

dáfus toisaalta, *nuppegežiid* päinvastoin, *nubbi nuppi* toinen toistaan

nugo (adv.) ~ **nuvtgo** (adv.) kuten, niin kuin
nugomat (adv.) esimerkiksi; kuten esimerkiksi
nuhkkalit nykäistä (käsipuolesta); nyökätä (toiselle)
nuhkuštit retuuttaa
nuhttet säveltää
nuissodit tallustella
nuktalit nuhdella
nuktalus nuhde, nuhtelu
nullosit päästä solmusta tms., purkautua kerältä tms. (jostakin sidotusta)
nulpet hakata sarvet (porolta); pudottaa sarvensa (porosta)
nulpogahpir patalakki
nulppagit tulla nulpoksi, nutipääksi, sarvettomaksi
nulpu nulppe, sarvensa pudottanut urosporo
numerála numeraali, lukusana
nummir ~ **nummar** numero
nummirastit ~ **nummarastit** numeroida
nun´ná ~ **non´ná** nunna
nuo (adv.) tuolla tavalla, noin; *nuo dat galgá dahkat!* noin se pitää tehdä!
nuogis (R) (adv.) tarpeeksi
nuohtaheapme, nuohtahis epämusikaalinen (ihmisestä)
nuohtalaš musikaalinen (ihmisestä)
nuohtástallat kalastella nuotalla, nuottailla, nuotata
nuohtástit käyttää nuottaa (johonkin)
nuohtta nuotti, sävel; melodia, sävelmä; intonaatio, sävelkulku
nuohttaallodat sävelkorkeus
nuohttaárvu nuottiarvo
nuohttačeahppi säveltäjä
nuohttačoavdda nuottiavain
nuohttadáidda säveltaide
nuohttadássi säveltaso
nuohttagaska sävelväli, intervalli
nuohttajohu sävelkulku, intonaatio
nuohttái, nuohttás ~ **nuhtti, nuhttes** musikaalinen (ihmisestä); *nuhttes bártnáš*
 musikaalinen pikkupoika

nuohttebahta nuotanperä, nuotanpovi

nuohttegoahti nuottakota

nuohtteguolli nuottaamalla saatu kala; *dát čuovža lea nuohtteguolli* tämä siika on saatu nuottaamalla

nuohtterássi (bot.) nuottaruoho

nuohtti nuotta; *nuohttái vuolgit* lähteä nuotalle, nuottaamaan

nuohttut nuotata

nuoladit riisuskella (vaatekappaleita); riisuutua, riisuuntua

nuolahit riisua (joltakulta); panna riisumaan, riisuttaa

nuollan riisuminen; purkaminen (kerältä tms.)

nuollasit ~ **nuollašuvvat** päästä solmusta, purkautua kerältä tms. (jostakin sidotusta, nyöritetystä)

nuollat riisua (jotakin); purkaa (kerältä tms.); vääntää irti (ruuvi); kaivaa esiin (juuria, kiviä tms.)

nuolli, noles voimaton, (hyvin) heikko, heiveröinen; *nuollin* raskaana (naisesta)

nuollut heiketä hyvin heikoksi, heiveröiseksi; tulla raskaaksi (naisesta)

nuolos (adv.) ~ **nuolus** (adv.) irti oleva (jostakin nyöritetystä, pauloitettusta tai sidotusta); kapaloimaton (lapsesta)

nuoluid (adv.) irti (jostakin nyöritetystä, pauloitettusta tai sidotusta); kapaloimattomana (lapsesta)

nuolus, nuolos purkaantunut (jostakin sidotusta); pauloittamaton (kengästä tms.), sitomaton (kengännauhoista tms.)

nuommir (-is) ~ **nuommi, nuomes** avuton, voimaton

nuondat lannistua; voipua, uupua

nuonddahallan masennus, masentuminen; alistuminen, lannistuminen; voipuminen, uupuminen

nuonddahallat masentua; alistua, lannistua, uupua, voipua

nuorabuš vähän nuorempi; *son lea mus nuorabuš* hän on minua vähän nuorempi

nuoraidbagadal'li nuorisoneuvoja

nuoraidbargi nuorisotyöntekijä

nuoraidčál'li nuorisosihteeri

nuoraiddoaibma nuorisotoimi

nuoraidlávdegoddi nuorisolautakunta

nuoraidráddi nuorisoneuvosto

nuoraidsearvi nuorisoseura

nuoraidskuvla kansanopisto

nuoras nuorekas; *bissut nuorasin* pysyä nuorekkaana

nuorasmahttit nuorentaa

nuorasmuvvat nuortua

nuorastallat käyttäytyä nuoren tavoin

nuorašit (soapmása) pitää (jotakuta) liian nuorena; *nuorašedje su diekkár bargui* häntä pidettiin liian nuorena tuollaiseen työhön

nuorat nuorempi

nuorástahttit muodostaa pudas; ruveta näyttämään putaalta

nuorbasit lipua (sattumalta johonkin)

nuorbat laahustaa, päästä vaivoin (johonkin, perille)

nuorbbadit laahustella, raahautua (johonkin); siirtyä vähän kerrallaan (esim. jutajista)

nuorbbahit panna laahustamaan, raahautumaan (johonkin); siirtyä vähän kerrallaan

nuorbbastit lähteä laahustamaan

nuorbbuhit siirtää (painavaa esinettä, vähän kerrallaan)

nuorra (adj.) nuori; *nuorra nisu* nuori nainen, *nuorra olmmái* nuorukainen

nuorra (subst.) nuori, nuori henkilö; *nuorat* nuoriso, *dálá nuorat* nykynuoriso

nuorrageardi nuoriso

nuorralágan nuorehko, nuorekas

nuorrašuvvat tylsyä (kirveestä, puukosta; kiveen, naulaan tms.)

nuorrat tylsyttää (kirves, puukko; kiveen, naulaan tms.); tylsyä (kirveestä, puukosta; kiveen, naulaan tms.)

nuorravuohta nuoruus, vähäinen ikä; nuoruus, nuoruusaika

nuorri salmi (pitkä, saaren ja mantereen välissä); pudas, sivu-uoma (joessa)

nuorta ~ nuorti itä

nuortabiegga ~ nuortebiegga itätuuli

nuortadavvi koillinen

nuortaeana(n) itämaa; *nuortaeatnama diehttit* itämaan tietäjät

nuortaeatnanlaš itämainen

nuortagáiskkit (bot.) idänimarre

nuortageaidnu (hist.) idäntie

nuortajoavku itäryhmä

nuortal (adv.) ~ **nuortil** (adv.) idempää (ohi), itäpuolitse

nuortalačča vähän idempää (ohi)
nuortalaččas vähän idempänä
nuortalaš koltta, kolttasaamelainen
nuortalašgiella koltansaame
nuortalažžii vähän idemmäksi
nuortalii ~ nuortalebbui idemmäksi
nuortalis ~ nuortaleappos idempänä
nuortaluládat kaakkoistuuli
nuortalulli kaakko
nuortan ~ nuortin idässä, idästä
nuortandavvin koillisessa, koillisesta
nuortanlullin kaakossa, kaakosta
nuortarádji itäraja
nuortariikalaš itävaltalainen
nuortariikkat (pl.) itämaat
nuorttabealde itäpuolella
nuorttabeale itäpuolta, itäpuolitse
nuorttabeallai itäpuolelle
nuorttabui idemmäksi
nuorttabus idempänä
nuorttabuš vähän itäisempi
nuortttadat itätuuli
nuorttageahčai itäpäähän
nuorttageahčen itäpäässä
nuorttageaže itäpäästä, itäpään kautta
nuorttal idästä, idästä päin
nuorttamus itäisin; *nuorttamusas* itäisimpänä, *nuorttamussii* itäisimmäksi
nuorttas itään
nuorttasdavás koilliseen
nuorttasguvlui itäänpäin
nuorttaslulás kaakkoon
nuorttat itäisempi
nuorvvofeber nuhakuume, flunssa
nuorvvu ~ nuorvu nuha; *lean nurvos* minulla on nuha, olen nuhainen

nuosas (-) uupunut, voipunut; *lei guhkes bargobeaivvi manjá nuosas* oli pitkän työpäivän päätteeksi voipunut

nuoská siivoton ihminen; elostelija

nuoski, nuoskkes siivoton, huolimaton, epäsiisti; rietas, rivo, siveetön, irstas, *nuoskkes dávda* sukupuolitauti, *nuoskkes dálki* siivoton ilma, tuulinen ja räntäsateinen sää

nuoski saaste; *ruhta lea dego nuoski* rahaa on kuin roskaa

nuoskidit olla siivoton; olla saastainen

nuoskivuohta ~ nuskodat siivottomuus; riettaus, rivous, siveettömyys

nuoskkášit (soapmása) pitää (jotakuta) kovin siivottomana; pitää (jotakuta) kovin riettaana, rivona, siveettömänä

nuoskkideapmi saastuminen, saastuttaminen, saastutus, likaaminen

nuoskkidit saastuttaa, liata (kovasti)

nuoskut tulla siivottomammaksi, saastua; tulla riettaammaksi, rivommaksi, siveettömämmäksi

nuossadit heikentää, uuvuttaa, voivuttaa voimia

nuossalit vähentyä, vähetä, pienentyä, pienetä (nopeasti tai odottamatta); kadota (kuusta uudenkuun aikaan); uupua (voimista, älystä), voipua (nopeasti tai odottamatta)

nuossat vähentyä, vähetä, pienentyä, pienetä, *nuos´si mánnu* alakuu; uupua (voimista, älystä), voipua

nuovhlu tiiviste

nuovvas (-) takkuinen, sykkyräinen (erit. hiuksista)

nuov´vi tilke, tappura, trasseli; säie (narun); naru

nuov´vut liestyä (köydestä)

nuppádassii (adv.) toiseksi (lueteltaessa), toisekseen; toisen kerran; uudestaan

nuppádis (adv.) ~ **nuppes** (adv.) toisen kerran; uudestaan

nuppástit laiminlyödä, syrjiä

nuppástuddat muunnella, vaihdella

nuppástuddi muuttuja

nuppástuhti (N) poronhoidosta luopuja, elinkeinomuutokseen osallistuja

nuppástuhtit muuttaa (toisenlaiseksi), muuntaa; *nuppástuhtin* muutos, muuttaminen

nuppástus muutos; muunnos

nuppástusohcan muutoksenhaku

nuppástusohcci muutoksenhakija

nuppástusráŋggáštus muuntorangaistus

nuppástuvvat muuttua, muuntua

nuppáš toinen, toisenlainen; *nuppáš lei dalle* toista oli silloin, *nuppáš háve* toisella kertaa

nuppát yksi ja toinenkin; *nuppát háve leaččan fitnan doppe* useammankin kerran olen käynyt siellä

nuppeárvosaš toisarvoinen; *diet lea nuppeárvosaš ášši* tuo on toisarvoinen asia

nuppegielat toiskielinen

nuppelágan toisenlainen

nuppeláhkaijurddašeaddji toisinajatteliija

nuppelogis toistakymmentä ihmistä, toiselle kymmenelle nouseva joukko; *mii leimmet doppe*

nuppelogis meitä oli siellä toistakymmentä ihmistä

nuppelohjáhkašaš teini-ikäinen, toisella kymmenellä oleva

nuppelohká toistakymmentä

nuppiluohkkálaš toisluokkalainen

nuppos (adv.) toisaalle; *geahčastii nuppos* katsahti toisaalle

nurddagit tylpentyä, tylpetä

nurddas, nurde- tylppä

nurdi tylppä esine

nurkesahá käsisaha, työntösaha

nurki nurkka (rakennuksen, ulkopuolinen), kulmaus; nurkka, hirrenpää; nurkka (koululuokassa), *nággáris gánda šattai nurkái* tottelematon poika joutui nurkkaan

nurridit niuhottaa, nurista

nurrodat nuoruus

nursi tylppä esine

nurssagit tylpentyä, tylpetä

nurssas, nurse- tylppä

nurššagit turvottua (erit. paleltumasta)

nurššas, nuršo- turpea, turvonnut (erit. paleltumasta)

nurššihit turvottua (äkkiä, erit. paleltumasta)

nuršu turpea ihminen (erit. paleltuneesta)

nuskket (adv.) siivottomasti, huolimattomasti, *nuskket dahkkojuv'von bargu* huolimattomasti tehty työ; riettaasti, rivosti, siveettömästi

nuskodat siivottomuus, saastaisuus; riettaus, rivous, siveettömyys

nuskošeaddji elosteliija, rietasteliija

nuskošit elää siivottomasti; rietastella, huorata, elostella

nušihit tulla tupsahtaa

nuvan nurisija

nuvgá nuukaa, tarkkaa; *ii lean nu nuvgá* ei ollut niin tarkkaa

nuvkalit nyökätä (kerran); tönäistä, tuupata

nuvkkihit nyökätä (äkkiä)

nuvsa ~ nuvsku nuuska

nuvsku tukko (reiän tukkimiseen)

nuvsset nuuskata

nuvttá (adv.) ilmaiseksi, maksutta; ilman, *báhcit nuvttá* jäädä ilman; ilman aikojaan, noin vain, *vulggii dohko nuvttá* lähti sinne noin vain; sellaisenaan, *dieid murjjiid sáhtta borrat nuvttá* noita marjoja voi syödä sellaisenaan

nuvttá (attr.) ilmainen, maksuton, vastikkeeton; *nuvttá mátki* ilmainen matka

nuvttánaga (adv.) noin vain; *nuvttánaga gakkastii alccesis fiinna vuojána* noin vain pyöräytti itselleen komean menopelin

nuvttávuohtha vastikkeettomuus

nuvttévahkku nuuttiviikko (loppiaisen jälkeen)

nuvttot nutukas, siepakka, karvakenkä

nuvvalas nuriseva

nuvvat ~ nuvzat nurkua, marista, nurista, valittaa (vaivojaan)

nuvván (adv.) ilman muuta, noin vain

nyánsa vivahde

O

oabbá sisar, sisko

oabbábealle sisarpuoli, siskopuoli

oabmái, oabmás runsaskarjainen; *oabmás eanadállu* suurikarjainen maatila

oaččáiduvvat tulla hyvään lihaan, pyöristyä, verevöityä

oaččálaš lihallinen, ruumiillinen; *oaččálaš illu* hekuma

oaččástallat irstailla, hekumoida; *oaččástallan* irstailu, hekumointi

oaččástit irstailla

oaččeheapme, oaččehis luiseva, kuivakka (eläimestä, ihmisestä); hintelä, huonokuntoinen (eläimestä, ihmisestä)

oaččehuvvat laihtua (luisevaksi, kuivakaksi); tulla hinteläksi, huonokuntoiseksi

oaččoheapme, oaččohis epäonninen, huono-onninen (pyynnissä); *oaččohis luossabivdi* huono-onninen lohestaja

oaččohit (soapmása dahkat juoidá) saada (lopultakin joku tekemään jotakin); *oaččohin su vuolgat doaktára lusa* sain lopultakin hänet lähtemään lääkärille

oaččostit saada (vähän); saada selkäänsä

oaddi, oattes alakuloinen, apea; vetämätön (esim. vasta herätetystä)

oaddudit tehdä alakuloiseksi, apeuttaa

oaddut tulla alakuloiseksi, apeutua

oadjebas luottavainen, huoleton; turvallinen (erit. olonsa liian turvalliseksi tunteva)

oadjebasvuohta luottavaisuus, huolettomuus; turvallisuus

oadji puro, oja

oadjo- vakuutus-; *oadjogirji* vakuutuskirja, *oadjokantuvra* sairausvakuutustoimisto, *oadjolágáduš* vakuutuslaitos, *oadjomáksu* vakuutusmaksu, *oadjosearvi* vakuutusyhtiö

oadju vakuutus (sairausvakuutus tms.)

oadjudallat rauhoitella, tyynnytellä

oadjudeapmi rauhoittaminen, tyynnyttely, vakuutus, vakuuttaminen

oadjudit rauhoittaa, tyynnyttää; vakuuttaa, *oadjuduv'von olmmoš* vakuutettu

oadjut (+ ill.) tulla luottavaiseksi, tottua (johonkin, johonkuhun); alkaa tuntea olonsa turvalliseksi, alkaa luottaa, rauhoittua, tyyntyä; aavistaa uumoilla

oađašit nukkua (turvallisesti mielin), uinua

oađastallat nukuskella, uinailla

oađđadagat (pl.) vuodevaatteet, makaukset

oađ'đáhit nukuttaa (erit. lapsi)

oađđáladdat nukuskella, uinailla

oađ'đát nukahtaa, nukkua; nukkua, mennä maata, painua pehkuihin; nukkua (kuolon uneen)

oaddenlatnja makuuhuone

oaddenloavdda peiteloude (laavussa nukuttaessa)

oađdensadji makuusija, vuode; makuupaikka

oađdensof'fá vuodesohva

oađdenvovdna makuuvaunu

oađ'đi (adj.) nukkuva

oađ'đi (subst.) nukkuja, *čieža oađ'đi beaivi* unikeonpäivä; vainaja, kuollut

oađdit nukkua, olla unessa; maata (jonkun kanssa), olla sukupuoliyhteydessä

oađeheapme, oađehis uneton; *oađehisvuohta* unettomuus

oađekeahtes (attr.) uneton, huonouninen; *oađekeahtes boaran* huonouninen vanhus

oađestit nukkua (vähän aikaa)

oaðestuddat torkahdella, olla uninen, nuokkua (unisena); *oaðestuttai beavdegeažes*
torkahteli pöydän päässä

oaðestuhkes unelias

oaðestuvvat tulla uniseksi

oaðihit antaa nukkua (liian pitkään); nukuttaa, pitää nukkumassa (erit. lasta); vahtia
nukkuva

oaffar uhri

oaffaruššat uhrata; *oaffaruššan* uhraus, uhraaminen

oagan nelijalkainen, eläin; täi

oaggasit tarttua (koukkuun, kalasta)

oaggu (adj.) onkiva

oaggu (subst.) onkija, uistelija

oaggungilvu onkimiskilpailu, pilkkikilpailu

oaggungoarta kalastuskortti

oaggunstággu ~ **oaggunstávrá** onkivapa

oaggut onkia, uistella

oaguhallat vainota

oaguhit ahdistella, ajaa takaa (saalista); kävellyttää (hevosta, ajoporoa)

oahccái, oahccás levollinen, rauhallinen, pelkäämätön

oahci sulku, este (luonnossa), riutta (meressä)

oahcit, oahcidis levollinen

oahcuhit rauhoittaa, tyynnyttää

oahcut rauhoittua, tyyntyä

oahkuladdat kuljeskella (toden teolla)

oahkulit lähteä käyskentelemään (erit. nelijalkaisista); lähteä vaeltamaan (joukolla)

oahkut käyskennellä, mennä kävelyvauhtia (erit. nelijalkaisista); vaeltaa (joukolla)

oahpadit kokea (pyydyksiä, useita tai usein)

oahpahallat opetella; totuttautua

oahpahal'li kokelas, opettelija, oppipoika

oahpahangeatnegasvuohta opetusvelvollisuus

oahpahanoahppa opetusoppi

oahpahanoassi opetusjakso

oahpahanvuohki opetusmenetelmä

oahpahat opisto; *sus lea oahpahatdási oahppu* hänellä on opistoasteen koulutus

oahpaheaddji opettaja; *oahpaheaddjit* (pl.) opettajakunta, *skuvlla oahpaheaddjit ledje*

čeahkkanan ságastallat koulun opettajakunta oli kokoontunut keskustelemaan

oahpaheailatnja opettajainhuone

oahpaheaiskuvla opettajankoulutuslaitos

oahpahit opettaa (jollekulle jotakin), kouluttaa; harjaannuttaa, totuttaa (johonkin), *oahpahii heastta áissáide* totutti hevosen aisoihin

oahpahus opetus

oahpahusdárbu koulutustarve

oahpahusdoarjja koulutustuki

oahpahusministeriija opetusministeriö

oahpahusministtar opetusministeri

oahpahusráddeolmmoš opetusneuvos

oahpahussuorgi opetusala; *oahpahussuorggis gávdnojit bargosajit* opetusalalla on työpaikkoja

oahpalaš oppivainen, etevä, lahjakas; *oahpalaš bártnáš* oppivainen pikkupoika

oahpásmuhttit (+ ill.) tutustuttaa; *oahpásmuhtii su gielddapolitihkkii* tutustutti hänet kunnallispolitiikkaan

oahpásmuvvat (+ ill.) tutustua (johonkin, johonkuhun); *oahpásmuvai juo gándan luossabivdui* tutustui jo poikasena lohestukseen, *lean easkka gieskat oahpásmuvvan sutnje* olen vasta hiljattain tutustunut häneen

oahpis tuttava, tuttu, *oahppásat* (pl.) tuttavat, tuttavapiiri; *opas, álggii sutnje oahpisin* alkoi hänelle oppaaksi

oahpis, oahpes tuttu; *oahpes ášši* tuttu asia, *oahpes olmmoš* tuttava, tuttu

oahpismeahtun perehtymätön; *dáidá leat oahpismeahtun diekkár bargui* on luultavasti perehtymätön sellaiseen työhön

oahpistangihpa opasvihko

oahpistangirji opaskirja

oahpistanmearka opastusmerkki, opaste

oahpisteaddji opastaja, johdattaja, opas

oahpisteapmi opastus, opastaminen

oahpistit opastaa, johdattaa, ohjata

oahpisvuohta tuttavuus; tuntemus (esim. tietyn asian)

oahpoheapme, oahpohis oppia saamaton, kouluja käymätön; *oahpohis olmmoš* kouluja käymätön ihminen, *oahpoheapme* maallikko

oahppa oppi, koulutus; tietämys

oahppa- oppi-; *oahppaárvu* oppiarvo, *oahppadiibmu* oppitunti, *oahppagánda* oppipoika, *oahppageatnegas* oppivelvollinen, *oahppagirji* oppikirja, *oahppamateriála* oppimateriaali, *oahppamearri* oppimäärä

oahppaladdat (soapmása) käydä jotakuta katsomassa, vierailla jonkun luona (erit. vanhuksesta, vuodepotilaasta); *fitnen boarrásiidsiiddas áhku oahppaladdamin* kävin vanhainkodissa mummoani tapaamassa

oahppameahttun oppimaton, tottumaton; vaikeasti opittava

oahppamuš oppiminen, opittava; *dus lea vel ollu oahppamuš* sinulla on vielä paljon opittavaa

oahppanávccat (pl.) oppimiskyky

oahppaneav´vu opetusväline

oahppanjuvssus oppimistavoite

oahppanplána opintosuunnitelma, opiskelusuunnitelma

oahppanráva opiskeluohje

oahppansadji oppilaspaikka; *eai dáidde leat doarvái oahppansajit* ei ole luultavasti tarpeeksi oppilaspaikkoja

oahppaskuvla (S) oppikoulu

oahppašuvvat (+ ill./+ kom.) tutustua, perehtyä (johonkin); *oahppašuvven sidjiide ~ singuin* tutustuin heihin

oahppat (+ akk.) oppia (jotakin); (+ ill.) oppia (johonkin); (+ ess.) oppia (joksikin); kokea (pyydyksiä)

oahppavaš ~ oahppevaš oppivainen, etevä, lahjakas; *lea álo leamaš hui oahppavaš* on aina ollut hyvin oppivainen

oahppavašvuohta ~ oahppevašvuohta lahjakkuus, oppineisuus

oahppásaččat (pl.) tuttavukset, tutut keskenään; *moai letne leamaš unnivuoda rájes*

oahppásaččat me (kaksi) olemme olleet pienestä pitäen tuttuja keskenämme

oahppi oppilas, opiskelija

oahppiid lohku ~ ohppiid lohku oppilasmäärä; *oahppiid lohku lea diimmázis geahppánan* oppilasmäärä on viime vuodesta vähentynyt

oahppiidráddi ~ ohppiidráddi oppilasneuvosto

oahppil (-is) oppivainen

oahppoáigi opiskeluaika

oahppoárvu oppiarvo

oahppoávnna oppiaine, opetusaine
oahppobagadal'li opinto-ohjaaja
oahppobargu ~ oahppočájána opinnäyte
oahppofálaldat opintomahdollisuus; kurssitarjonta
oahppogeatnegas (a./s.) oppivelvollinen
oahppogeatnegasvuohta oppivelvollisuus
oahppogirji oppikirja
oahppojahki opintovuosi
oahppolágádus oppilaitos
oahppolihttu (N) kansalaisopisto
oahppolin'njá opintolinja
oahppoloatna opintolaina
oahppomátki opintomatka
oahppomearri oppimäärä
oahppooassi opintojakso
oahppoollisvuohta opintokokonaisuus
oahpporiekkis opintopiiri
oahpposuorgi opintosuunta
oahppovahkku opintoviikko
oahppováillat vajavaisesti koulutettu, täyttä peruskoulutusta vaille jäänyt (erit. sotien takia)
oahppovázzin opiskelu
oahppu oppi, koulutus; oppineisuus; koulunkäynti, *oahpu vázzit* opiskella
oahtta ~ oahttu keijusto, planktoni; veden pinnalla lentelevät hyönteiset
oaidnaleapmi jälleennäkeminen, tapaaminen; *oaidnaleapmai!* näkemiin! ~ hyvästi!
oaidnalit nähdä (toisensa), tavata (toisensa); *oaidnaleimme fas guhkes áigái* (me kaksi) tapasimme taas pitkästä aikaa
oaidnámuš nähtävyys, *geasuheaddji oaidnámušat* kiinnostavat nähtävyydet; nähtävä, *dáppe lea ollu oaidnámuš* täällä on paljon nähtävää
oaidnemassii (adv.) näkyville, nähtäville
oaidnemeahtun näkymätön
oaidni (adj.) näkevä
oaidni (subst.) näkijä; vahti (erit. lapsenvahti); selvänäkijä
oaidnil (-is) selvänäköinen

oaidnináigi ~ oaidnindiibmu vastaanottoaika; *doaktára oaidnináigi* lääkärin

vastaanottoaika

oaidningieddi näkökenttä

oaidninviidodat näköalue

oaidninvuohki näkökanta, näkökulma; *diet lea okta oaidninvuohki dien áššis* tuo on yksi näkökulma kyseisestä asiasta

oaidnit nähdä; *lea čáppis oaidnit* on kauniin näköinen, *su oainnedettiin* hänen nähtensä, *oaidnitba leš* saas nähdä; nähdä, tavata, *oidnen su girjerájus* tapasin hänet kirjastossa; pitää jonakin, nähdä, katsoa joksikin, *oaidnit buorrin, bahán jna.* nähdä hyväksi, pahaksi jne.; huolehtia, pitää silmällä, *muitte fal oaidnit dieid mánáid!* muista pitää silmällä noita lapsia!; *oidnojuv'von* nähty, ennalta määrätty, ennalta kohtalon määräämä, *lei juo oidnojuv'von ahte nie galgga geavvat* oli jo nähty että noin piti käydä

oaidnočuokkis näkökohta

oaidnonearva näköhermo

oaidnu näkö; näköaisti; näkemys, kanta

oaidnut (pp.) nähden; *soapmása oaidnut* jonkun nähden, *mu oaidnut* minun nähteni

oaidu ~ oaiddu grönlanninhylje

oainnašit nähdä (silloin tällöin vähän)

oainnat (adv.) näet, katsos; *oainnat in dalán fuobmán* näet en heti huomannut, *oainnat die!* siinä näet!

oainnáhallat (+ ill.) *oainnáhallat (soapmási)* tulla (jonkun) näkemäksi; tulla nähdyksi (esim. pahanteossa)

oainnáhus ilmestys, näky

oainnáldat nähtävyys, näky

oainneman (adv.) näköjään, näemmä; *oainneman Heaika lea juo máhccan ruoktot* Heikki on jo näemmä palannut kotiinsa

oainnihit antaa nähdä, päästää näkemään, näyttää (vahingossa), paljastaa

oainnoheapme, oainnohis näkymätön

oainnus (adj.) näkyvä, näkyväinen; näköalaltaan hyvä, aukea; ilmiselvä, ilmeinen

oainnus (subst.) näkymä, näköala, maisema; näköpiiri, näkökenttä; näkyvyys, *dákko lea buorre oainnus davásguvlui* tästä on hyvä näkyvyys pohjoiseen päin

oaittáskit ryhdistäytyä (ja ruveta töihin)

oaivadeaddji neuvoja

oaivadeapmi kannustus, neuvo

oaivadit kannustaa; neuvoa

oaivadus kannustus, yllyke; neuvo, ohje

oaivádat parvi (kaloja)

oaiváduvvat humaltua, päihtyä (hieman), tulla hiprakkaan *jugai moadde vuola ja*

oaiváduvai joi pari pullollista olutta ja tuli hiprakkaan

oaivái, oaivás omapäinen, kuriton; *oaivás junjá* kuriton pojankakara

oaiválit laittaa (lakki tai jotakin jonkun) päähän

oaivámuš päällikkö, päämies

oaivealmmái ~ oaiveolmmái johtaja, nokkamies; päämies (oikeudessa)

oaiveassi hiuspohja, päänahka

oaiveáššálaš (adj.) pääasiallinen

oaiveáššálaš (subst.) pääsyylinen

oaiveášši pääasia

oaiveávnnaš pääaine (erit. opinnoissa)

oaivebávččas päänsärky

oaivebivvu päähine

oaiveboallu päänuppi

oaiveborramuš pääruoka (pääruokalaji)

oaivecealkka päälause

oaivečála pääkirjoitus

oaivečohkka päälaki, kiire; *oaivečohkas juolgevuddui* kiireestä kantapähän (läpikotaisin, kauttaaltaan)

oaivedákti kallo, pääkallo

oaivedávda mielisairaus, mielitauti

oaivedoaimmaheaddji päätoimittaja

oaiveealáhus pääelinkeino

oaivegárvu päähine

oaivegávpot pääkaupunki

oaivehoavda pääjohtaja

oaiveipmil pääjumala

oaiveisit porokylän päämies

oaivejeagil harmaa poronjäkäle

oaivejoran pyöritys

oaivejorggis huimaus, pyörrytys; *oaivejorgásis leat* pyörryttää (jotakuta), *oaivejorgásii šaddat* ruveta pyörryttämään (jotakuta)

oaiveláigolaš päävuokralainen

oaivelámis, oaivelámes mielenvikainen

oaiveluohkká pääluokka (kieliopillinen)

oaiveluš pääpuoli (taljan, sängyn)

oaiveluttohat päänsärky

oaivemátta kallonpohja

oaiveministtar pääministeri

oaivemozit (pl.) mielikuviutus, kuvitelmat; *diet leat dus dušše oaivemozit* nuo ovat sinulta vain kuvitelmia

oaivenáhkki päänahka

oaivenjuolggadus pääsääntö; *oaivenjuolggaduslaš* pääsääntöinen

oaiveoapmi ~ oaiveopmodat pääoma

oaiveoassi pääosa, olennainen osa

oaiveorohot ~ oaivegoartil päämaja (sot.)

oaivesilki päähuivi (parempaa silkkiä)

oaiveskálžu pääkallo, kallo, pääkoppa

oaivesuodji suojakypärä

oaivevearba pääverbi

oaivevearka ~ oaivevárka päänsärky

oaivevihki melisairaus, mielenvikaisuus

oaivevuorri pyörätauti, pyöritystauti (erit. porolla)

oaivi pää, *vulos oivviid* pää alaspäin, *vealgi lea badjel oivviid* velkaa on enemmän kuin tarpeeksi; pää, järki, *ieš oaivvistan* omin päin, *gavihit oaivái* juolahtaa mieleen; kanta (naulan), pää (nuppineulan, tulitikun); humala, *oaivvis* humalassa, *čielggos oaivvis* selvin päin; niska (kosken), keula, kokka (vene); pinta (neste); vaara, pää (erillinen, usein pyöreähkö); päämies (ruokakunnan)

oaivil mielipide, *leat seamma oaivilis* olla samaa mieltä, *leat ovtta oaivilis* olla yhtä mieltä; merkitys (sanan, puheen); tarkoitus; aikomus, päätös

oaivildutkan mielipidetutkimus

oaiviliskadeapmi mielipidetiedustelu, mielipidemittaus

oaivugas johtava, joka pysyttelee kärjessä, johdossa

oaivvadeapmi kannustus, yllyke, kannustaminen; neuvo, ohje, kannustaminen

oaivvadit kannustaa; neuvoa

oaivvahat kerä, lankakerä

oaivvahuvvat humaltua, päihtyä (vähän); *oaivvahuvvan* juovuksissa

oaivválaš etevä, lahjakas; omapäinen, jääräpäinen

oaivválašvuohta etevyys, lahjakkuus; omapäisyys, jääräpäisyys

oaivvástallat käyttäytyä omapäisesti

oaivvát (adv.) pää käännettynä kohti, päin, päittäin; päistikkaa, pää edellä, päätä pahkaa

oaivveheamet (adv.) päättömästi, tolkuttomasti

oaivveheapme, oaivvehis päätön (jolla ei ole päätä); päätön, tolkuton

oaivvehisvuohta päättömyys, tolkuttomuus

oaivvehuvvat tulla päättömäksi, menettää päänsä; tulla päättömäksi, ruveta houkkaamaan, hassahtaa

oaivvesisrehket ~ oaivvesisluoitin ~ oaivvesisluoitu päässä lasku

oaivvesolmmoš humalainen

oaivvesvuohta humalatila, juopumus (lievä)

oaivvevuloš päänalunen

oaivvildit olla jotakin mieltä, tarkoittaa, esittää mielipide

oaivvošjohka laskujoki

oaivvuš joenniska, luusua

oajuhit (N) vakuuttaa; *oajuhuv'von* vakuutettu

oakkastit onkia (vähän aikaa); *galggašii finadit oakkasteamen* pitäisi käväistä ongella

oakkostit onkia (vähän tai vähän aikaa); ruveta onkimaan

oakkuhit auttaa onkimaan; panna tai saada onkimaan; pitää onkimassa, ongittaa; soveltua tai keltava onkimiseen (esim. suvanto)

oaksái, oaksás oksainen, oksava, oksikas; *oaksás soahki* oksainen koivu

oaksegeavri oksakiehkura

oaksi oksa, *oavssit* (pl.) oksat, oksisto; haara, piikki (sarven, oksamainen)

oaktái, oaktás kuuroinen (ilmasta); *oaktás dálki* kuuroinen sää

oakti kuuro (erit. sadekuuro); puuska (esim. vihanpuuska)

oaktut tulla kuuro (erit. sadekuuro)

oalát (adv.) ~ **oaláhii** (adv.) kokonaan, täysin; *vajálduhtii oalát* unohti täysin

oalesheavval olashöylä

oalga olki; *oalggat* (pl.) oljet, pahnat

oalgačalbmi oljenkorsi

oalgaháhtta olkihattu
oalgasuoidni (bot.) kastikka
oalgálagaid (adv.) rinnakkain, olkapää olkapäätä vasten
oalgebadječála alaotsikko
oalgebáddi kantohihna
oalgebiegga sivutuuli (purjehtiessa)
oalgebihttä ~ oalgeluoitta hartiakappale (vaatteessa)
oalgebivttas viitta (vaatekappale)
oalgeboagán olkavyö
oalgecealkka sivulause
oalgečalbmi ~ oalgetbealle hartia, olkapää (toinen)
oalgedákti solisluu
oalgedeaddu sivupaino
oalgedeahkki hartialihäs
oalgedoaibma sivutoimi
oalgedolgi olkasulka
oalgegeahči olkapää
oalgegeaidnu sivutie
oalgejohka sivujoki
oalgeladaš olkanivel
oalgelávka olkalaukku
oalgenoras olkaluu
oalgenorasdeahkki kolmipäinen olkalihas
oalgenorasmorči olkalaskimo
oalgenorasváhkká havislihas
oalgepersovdna sivuhenkilö (esim. näytelmässä)
oalgeviellja sydänystävä
oalgguhit yllyttää, houkutella, uskotella
oalgguhus yllytys; yllyke; silmäkääntötempu
oalgi olka; (nuotan, patoverkon) reisi; vaaran nokka
oalil (adv.) vastaavasti
oalis olas (suksessa)
oalistit varustaa (suksi) olaalla, olastaa
oal'láí, oal'lás syvä (väylän kohdalta, joesta)

oallásahtes (attr.) olaaton (suksesta); *oallásahtes sabehiiguin lea váttis čuoigat* olaattomilla suksilla on vaikea hiihtää

oallásahtta (adv.) olaatta, ilman olasta (suksesta)

oallásit lähteä samaan suuntaan (poroista, linnuista tms.)

oalle (adv.) melko, aika, varsin; *oalle johtil* melko nopea, *oalle johtilit* varsin nopeasti

oalle (attr.) melkoinen, aikamoinen; *lei oalle fearán* oli aikamoinen seikkailu

oallelágan (attr.) aikamoinen, melkoinen, kohtalainen

oalli syväväylä (joessa), väylä; pääsuunta (tien, polun); selkäkappale (lapintakin, peskin)

oallunruovdi kolorauta

oallut aisata (useita puita tai pitkään), aisailla

oallut syvetä (joenpohjasta, väylää kohti)

oalolbátni poskihammas (porolla)

oaloldákti alaleuanluu, leukaluu

oama liesi, hella

oamastallat omistella, omia (jotakin), yrittää saada omakseen; väittää omakseen

oamastančálus omistuskirjoitus

oamastangeažus omistusliite

oamastanhápmi omistusmuoto

oamastansojahus omistustaivutus

oamastanvisti omistusasunto

oamastanvuoigatvuohta omistusoikeus

oamasteaddji omistaja

oamasteapmi omistus; omaksi ottaminen, valloitus, valtaus; omaksuminen (esim. uuden kielen)

oamastit omia (jokin), ottaa omaksi, valloittaa, vallata; omaksua; tunnustaa omakseen (esim. lapsi); omistaa (kirja, taideteos tms. jollekulle); omistaa (jokin, jotakin), olla jonkin omistajana

oamastus omistus, *oamastusat* (pl.) omistukset, varallisuus

oamásmuvvat vanhentua, vanheta, kulua (vaatteesta tms.); vanhentua (ihmisestä)

oamášit (juoidá) pitää (jotakin) kovin kuluneena ja vanhana; *oamášii dan gávtti iiige gárren coggat badjelii* piti sitä lapintakkia kovin kuluneena ja vanhana eikä suostunut laittamaan sitä päälleen

oamážastit omia

oamedovdheapme, oamedovddohis häikäilemätön, tunnoton

oamedovddolaš omantunnontarkka; tunnontarkka, tunnollinen

oamedovdováivi tunnonvaiva; *sus ledje oamedovdováivvit iežas dagu dihte* hänellä oli tunnonvaivoja tekonsa vuoksi

oamedovdu omatunto; *buriin oamedovdduin* hyvällä omallatunnolla

oamehas ~ oamehasrohkki edesmennyt, vainaja

oami (attr.) oikea, oma; *mu oami mánná* minun oma lapseni, *mu oami namma* minun oikea nimeni (ei mikä tahansa kutsumanimi)

oamimielki lehmänmaito

oamiráhkisvuohta itserakkaus, itsekkyyys

oamis, oapme- kulunut, vanha (esim. vaatteesta)

oamit (pl.) karja, kotieläimet

oamivánhurskkis, oamivánhurskkes omahyväinen; *oamivánhurskkes áddjá* omahyväinen vaari

oanádus lyhennys, lyhenne

oanášit (juoidá) pitää (jotakin) kovin lyhyenä; *oanášii dan fiellu diekkár atnui* piti sitä lautta kovin lyhyenä sellaiseen käyttöön

oandut nilkuttaa, ontua (vähän)

oanehassii (adv.) ~ **oanehaš** (adv.) hetkeksi, lyhyeksi aikaa, hetken, lyhyen aikaa

oanehaš, oanehis ~ oatni, oanehis lyhyt, suppea; *oanehis čuovga* lähivalo, *oanehis suohkku* nilkkasukka

oanehažžii (adv.) vähän matkaa, lyhyen matkaa; lyhyen matkan päähän

oaneheabbo ~ oanehet lyhyempi

oanehisáigásaš lyhytaikainen, ohimenevä

oanehisáigge- lyhytaikainen

oanehisfilbma lyhytfilmi

oanehisjierpmat lyhytjärkinen, vähäjärkinen, vähä-älyinen

oanehislágan ~ oatnelágan lyhyehkö

oanehisoaivvat lyhykalloinen

oanehisoajat lyhytsiipinen; lyhythihainen

oanehisodju lyhytverso

oanehissuoidni (bot.) matalanurmikka

oanehisvuohta lyhyys; *skábmabeaivvi oanehisvuohta* kaamospäivän lyhyys

oanideapmi (mat.) supistaminen

oanidit lyhentää; *oanidit loana* lyhentää lainaa

oanidit (mat.) supistaa

oanimus lyhin, lyhyin

oanit lyhempi, lyhyempi

oanit (adv.) lyhyesti; *muitalii oanit mii lei dáhpáhuvvan* kertoi lyhyesti mitä oli tapahtunut

oanit lyhyempi

oapmahaš omainen, lähiomainen; *oapmahašdikšu* omaishoitaja, *oapmahašdikšundoarjja* omaishoidontuki

oapman uuni

oapmanaski tuhkalaatikko (uuniluukun edessä)

oapmangáhkkku uunirieska

oapmedaš (attr.) entinen, vanhan ajan, vanhaan aikaan kuuluva

oapmedállu karjatila, karjatalo

oapmegeahčči paimen, karjapaimen

oapmegoahti navetta

oapmemánnu alakuu, alakuun aika (jolloin tietyt työt eivät onnistu)

oapmet (adv.) ~ **oapmit** (adv.) vanhastaan, vanhaan aikaan, ennestään; *dákko lea leamaš juo oapmet goahti* tällä on paikalla on ollut jo vanhastaan kota

oapmi oma, oma esine, *váldit iežas oapmin* ottaa omakseen; esine, kalu, kapistus, *diekkár oami in leat ovdal oaidnán* tuollaista kapistusta en ole ennen nähnyt; *oamit* (pl.) karja, kotieläimet, *omiid bielluid šlápma* karjan kellojen kalkatus

oapmut kulua (käytössä), vanhentua, vanheta (erit. vaatteista)

oappástallat kutsua, puhutella jotakuta siskoksi; kutsua toisiaan siskoksi

oappáš (adv.) siskonsa kanssa

oappáš sisko; *oappážan!* rakas siskoni!

oappášbeležat (pl.) puolisisarukset

oappášguovttos naishenkilö siskonsa kanssa

oappážagat (pl.) ~ **oappážat** (pl.) sisarukset, siskokset

oarbašuvvat jäädä orvoksi, orpoutua; kärsiä orpoudentunteesta jonkun läheisen poismenon vuoksi, *oarbašuvai guhkesáigásaš guoimmis jápmima dihte* kärsi orpoudentunteesta pitkäaikaisen aviopuolison poismenon vuoksi

oarbbesláitta liiste (ahkion toiseksi alin)

oarbbis, oarbbes orpo

oarbbis orpo, orpolapsi

oarbbistuvvat jäädä orvoksi, orpoutua

oarbin sisarus

oarbinaččat (pl.) sisarukset

oarbinašbajádus sisaruskorotus

oarbma ~ **oamba** serkku (naispuolinen)

oarči kolo, onkalo (puussa)

oarda orsi (kalankuivaustelineessä)

oardnji kylmänarka olio

oardnji, oartnjes ~ **oartnjas, oardnje-** kylmänarka

oardnjudit tehdä kylmänaraksi

oardnjut tulla kylmänaraksi

oarján saamelaisalueen länsiosissa asuva saamelainen, esim. koutokeinolainen

oarjebiegga länsituuli

oarjedavádat luoteistuuli

oarjedavvi luode (ilmansuunta)

oarjeháisuoidni (bot.) lännenmaarianheinä

oarjelačča ~ **oarjelaš** vähän lännempää (ohi)

oarjelaččas ~ **oarjeleppožis** ~ **oarjjibuččas** vähän lännempänä, vähän lännempää

oarjelažžii ~ **oarjeleppožii** ~ **oarjjibužžii** vähän lännemmäksi

oarjelii ~ **oarjelebbui** ~ **oarjjibui** lännemmäksi

oarjelis ~ **oarjeleappos** ~ **oarjjibus** lännempänä

oarjeluládat lounaistuuli

oarjelulli lounas (ilmansuunta)

oarjemáilbmi länsimaat

oarji länsi

oarjil lännempää (ohi)

oarjin länessä, lännestä

oarjindavvin luoteessa, luoteesta

oarjinlullin lounaassa, lounaasta

oarjjabealli länsipuoli; *oarjjabealde* länsipuolella, *oarjjabeallai* länsipuolelle, *oarjjabeale* länsipuolta, länsipuolitse

oarjjageahči länsipää; *oarjjageahčen* länsipäässä, *oarjjageahcai* länsipäähän, *oarjjageaže* länsipään kautta

oarjjádat länsituuli

oarjjás länteen

oarjjásdavás luoteeseen

oarjjáslulás lounaaseen

oarjjibuš vähän läntisempi

oarjjil lännestä, lännestä päin

oarjjimus läntisin; *oarjjimusas* läntisimpänä, *oarjjimussii* läntisimmäksi

oarjjit läntisempi

oarjjuolbahta selkä, jalka (takimmainen patopukissa)

oarjjuolgi patopukki (lohipadossa)

oarjjuolsoadjá reisi, jalka (toinen etummaisista patopukissa)

oarpmealástallat ~ oambealástallat kutsua (naista, tyttöä) serkukseen; kutsua toisiaan serkuksi

oarpmealážan ~ oambealážan rakas (naispuolinen) serkkuni!

oarpmealle ~ oambealle serkku (naispuolinen)

oarpmeleš ~ oambeleš naispuolisen serkkunsa kanssa, serkkutyttönsä kanssa

oarpmeležat ~ oambeležat serkukset (naisista, tytöistä)

oarra naru, nuora, nyöri (sitomiseen)

oarralávži talutushihna

oar´revahkku oravaviikko (lokakuun lopulla tai marraskuun alussa)

oar´ri orava

oarri tiehyt, kanava (elimistössä)

oar´rimuorji oravanmarja

oarskieddu ~ oarskiertu peruke (pitkässäsiimassa)

oaržu ~ oarži kolo, onkalo (puussa)

oasálaš osallinen; osittainen; onnekas, onnellinen

oasástallat ~ oasástit osallistua, ottaa osaa

oasáš osanen, pikkuosa; *diet lea dušše oasáš dien áššis* tuo on vain osanen kyseisestä asiasta

oaseheapme, oasehis osaton; epäonninen, onneton, kovaosainen

oasehisvuohta osattomuus; epäonni, onnettomuus, kovaosaisuus

oasehuvvat tulla epäonniseksi, onnettomaksi, menettää onnensa

oasil (S) (pp.) osalta, suhteen; *luossabivddu oasil* lohestuksen osalta, *dien ášši oasil eai leat eará diedut* tuon asian suhteen ei ole muuta tietoa

oassádallan osallistuminen; myötätunto, osanotto

oassádallat osallistua; oassádallat (soapmásiin), osoittaa (jollekulle) myötätuntoa, tuntea myötätuntoa (jotakuta kohtaan), ottaa osaa (jonkun suruun)

oassádal'li myötätuntoinen

oassáduvvat (masa nu) päästä osalliseksi (johonkin)

oassálagaid (adv.) osittain

oassálas (attr.) osittainen; *oassálas bargonávccahisvuohta* osittainen työkyvyttömyys

oassálasti osallistuja

oassálastit (masa nu) osallistua, ottaa osaa (johonkin)

oasseáigásaš osa-aikainen, sivutoiminen

oasseáigebargu osa-aikatyö

oasseáigeealáhat osa-aikaeläke

oassebeaivebargu osapäivätyö

oassebeaiveruhta osapäiväraha

oassebealli osapuoli; puoliosuus

oassečilgehus osaselvitys

oassejoavku osajoukko

oassemearri (mat.) osamäärä

oassesivalaš osasyllinen

oassestáhtta ~ oassestáhta osavaltio (erit. Yhdysvaltojen)

oassesuorgi osa-alue

oasseváldi (adj.) osaaottava

oasseváldi (subst.) osallistuja, osanottaja

oasseváldin osanotto, osallistuminen

oassi osa, katkelma, *viđa oassái* viiteen osaan, *man oasis?* miltä osin?, *osiid mieldde* osittain, *váldit oasi* ottaa osaa; jakso, oppikirjan tms.; osa näytelmässä, näytös; onni, onnekkuus

oastaladdat yrittää ostaa (usean kerran); *oastalattai mus eatnama* yritti ostella minulta maata

oastalit ostella, *son láve oastalit buotlágan lámboriid* hänellä on tapana ostella kaikenlaista rihkamaa; yrittää ostaa

oastáladdat ostella (toden teolla); *finai márkaniin ja oastálattai buotlágan gálvvuid* kävi markkinoilla ja osti kaikenlaista tavaraa

oastálas ~ oastil (-is) innokas ostamaan

oasti ostaja, asiakas

oastit ostaa

oasttašit ostella (vähin erin); *lea oasttašan feara maid* on ostellut yhtä ja toista

oasttestit ostaa (vähän tai ohimennen); ostaa (nopeasti, vaivattomasti)
oasttihit ostattaa; *oasttihii mu fárus borramušgálvvuid buvddas* ostatti minun mukana ruokatavaraa kaupasta
oasttistit ostaa (näyttävästi, mahtaillen)
oasttosgáhtta ostoskatu, kauppakatu
oasttus ~ oastu ostos
oasuhit houkutella, yllyttää
oasus osake
oasusoamasteaddji osakas
oasussearvi ~ oasusovttastupmi osakeyhtiö
oasusvisti ~ oasuslanjadat osakeasunto, osakehuoneisto
oasusvuodđu osakekanta
oatna vihi, haju; *oana gullat, oana oažžut* saada vihiä
oatnánit lyhentyä, lyhetä
oatnebotta (adv.) tuokion, lyhyen aikaa, vähän aikaa
oatnelanbodda tuokio; *oatnelanbottas* hetkessä
oatnelágan lyhyehkö
oatni, oanehis lyhyt
oatnut lyhentyä, lyhetä; käydä lyhyeksi (tiettyyn tarkoitukseen tms.)
oaván (-is) ~ oavár (-is) urhea, urhoollinen; *oavánvuohta ~ oavárvuohta* urhoollisuus
oaván ~ oavár urho, urhoollinen henkilö
oavánbargu ~ oavárbargu urotyö
oavdu (adv.) ilmankos, ei ihme että ...; *oavdu in dovdan su* ilmankos en tuntenut häntä
oavdudahku ihmeteko, tunnusteko
oavlái, oavlás väljä (vaatteesta); *oavlás gákti* väljä lapintakki
oavllloštuvvat loskautua, muuttua loskaiseksi (lumesta)
oavlluš loskalätäkkö
oavnnjil (adv.) tuntumassa (perässä)
oavnnjildit ~ oavnnjistit seurata (tuntumassa)
oavsseheapme, oavssehis oksaton; vähäoksainen, *oavssehis beahči* vähäoksainen mänty
oazis sulku, verkkopato (nuottausta varten)
oazistit nuotata virrassa olevaa sulkua vasten; asettaa verkkopato nuottausta varten
oažžasit ~ oažžasuvvat tulla saaduksi, järjestyä; olla saatavissa; tulla omaksutuksi; olla omaksuttavissa

oažžái, oažžás lihakas, verevä

oažžegeahči yläpää (teuraan koiven)

oažževuodja lihan keitinliemestä kuorittu rasva

oažži liha (elävä), lihaksisto; *oaččis leat* olla elävien kirjoissa, *oččiid alde leat* olla jokseenkin hyvissä voimissa

oažžu (adj.) saava

oažžu (subst.) saaja

oažžul (-is) onnekas tai taitava saamaan (erit. saalista)

oažžun saaminen, saanti, saanto

oažžunsadjái (adv.) saataville

oažžut (+ akk.) saada (jokin, jotakin); **oažžut** (+ inf.) saada tehdä (jotakin); määräämisen, sallimisen apuverbinä, *oažžu leat nie* saa olla siten

oása keidas

obbabivttas haalarit

obbačuolbma umpisolmu

obbadálki täysin pilvinen sää

obbagazzii (adv.) täyttä vauhtia, täyttä laukkaa; *gird dihii vuojániinnis obbagazzii* ajeli ajoporollaan täyttä vauhtia

obbagordni täysjyvä

obbahaddi kokonaishinta, bruttohinta

obbajietnadat umpiäänne

obbalaš kokonais-, yleinen, yleispätevä; *obbalaš govva* yleiskuva, kokonaiskuva

obbalággá umpisuoli

obbalággávuolši umpisuolentulehdus

obbalossodat kokonaispaino, bruttopaino

obban (adv.) kokonaisena, kokonaiseksi; täysinäisenä, täysinäiseksi; nylkemättömänä, suolistamattomana; vaatteet päällä, *obban oadđit* nukkua vaatteet päällä

obbanaga (adv.) kokonaisena, kokonaisuudessaan

obbaráksá umpirauhanen

obbát maata kokonaisena; maata nylkemättömänä tai suolistamattomana; maata täysissä vaatteissaan

obbet neuloa, ommella kokoon, umpinaiseksi; pilvistyä (täysin)

obbon ~ obbondávda ~ oppohatdávda ummetus, ummetustauti

obbot kasvaa umpeen, umpeutua (erit. haava); ummettua, saada ummetus

obduksuvdna ruumiinavaus, obduktio

obehit opettaa

objeakta kohde (toimenpiteen, vaikutuksen tms.)

objeakta objekti

objektiiva objektiivinen

objektiivvalaš objektiivinen, tasapuolinen; *objetiivvalašvuohka* objektiivisuus, tasapuolisuus

obligašuvdna obligaatio

obmui, obmos silmäkkeinen (suosta); *dát lea obmos jeaggi* tässä suossa on paljon silmäkkeitä

observatoria tähtitorni

očcodeapmi tavoittelu, tavoittelemine; *riggodagaid očcodeapmi* rikkauksien tavoittelu

oččodit saada (useita esineitä tms.); yrittää saada (jotakin), tavoitella itselleen (jotakin), *oččodit gutni* havitella kunniaa

oččohallat (+ ill.) sairastua (johonkin), *oččohallat oaivái, juolgái* alkaa potea päättään, jalkaansa, *oččohallat golgodávdii* sairastua kulkutautiin, *mu áhkku oččohalai raddái* mummoni sai sydänkohtauksen

odjodallat tyynnytellä, rauhoitella

odjorassii (adv.) ~ **odjodassii** (adv.) unenhorroksen läpi, puoliunessa

odne gč. **otne**

ođadit kunnostaa, uudistaa; *ođadit vistti* kunnostaa rakennus

ođahit käyttää uudestaan, kierrättää; *váldit ođahanatnui* ottaa kierrätyskäyttöön

ođas, ođđa uusi

ođas uutinen; *ođđasat* (pl.) uutiset, uutislähetys

ođasdoaimmahat ~ **ođasdoaimmahus** uutistoimisto

ođasmahttit uudistaa, uusia

ođasmuvakeahtes (attr.) uusiutumaton; *ođasmuvakeahtes luondduriggodat* uusiutumaton luonnonvara

ođasmuvvat uusiutua, uudistua

ođasmuv'vi uusiutuva; *ođasmuv'vi luondduriggodat* uusiutuva luonnonvara

ođasnaga (adv.) (aivan) uutena, uutukaisena, tuliteränä; *osten dán biilla ođasnaga* ostin tämän auton tuliteränä

ođassáttá uutislähetys

ođastanhálolaš uudistushaluinen; *ođastanhálolaš gielddapolitihkkár* uudistushaluinen kunnallispoliitikko

- ođasteaddji** uudistaja
- ođasteapmi** uudisteapmi, reformi
- ođastelegrám'ma** uutissähke
- ođastit** hankkia (jotakin uutta); uudistaa
- ođastuhttit** uudistaa
- ođastus** uudistus; *ealáhatođastus* eläkeuudistus
- ođastuvvat** uudistua, vaihtua uudeksi
- ođasvuohta** uutuus
- ođašit** (juoidá) pitää (jotakin) kovin uutena; *ođašii dan biilla diekkár atnui* piti sitä autoa kovin uutena sellaiseen käyttöön
- ođđaágásaš** uudenaikainen, muodikas, nykyaikainen
- ođđaássan** uudistusasutus
- ođđaás'si** uudisasukas
- ođdabeaivi** uudenvuodenpäivä; *ođdabeairuohtta* uudenvuoden aatto
- ođđačalmmat** uudenkipeä, uuteen ihastuva, vaihtelunhaluinen
- ođdadállu** uudistila; uudistalo
- ođdaguoddi** ensi kertaa poikiva vaadin, lehmä tai lammas
- ođdaivnnálaš** kirkkaanvärinen; verevä, terveenoloinen (kasvoiltaan)
- ođdajagemánnu** tammikuu
- ođdajahki** uusivuosi
- ođdakritihkka** uuskritiikki
- ođdalágan** uudenlainen, uudehko
- ođdasat** (pl.) uutiset, uutislähetys
- ođdasátne** uudissana; *sámegillii bohtet dadistaga ođđasanit* saamen kieleen tulee jatkuvasti uudissanoja
- ođdasilba** uushopea
- ođdasis** (adv.) uudestaan; *ođdasis ja ođdasis* yhä uudestaan
- ođdasisatnu** kierrätys (tavaroiden)
- ođdasishuksen** jälleenrakentaminen; *soađi maŋŋá dáhpáhuvvan ođdasishuksen* sodanjälkeinen jälleenrakentaminen
- ođdasisriegádan** (attr.) uudestisyntynyt (rel.)
- ođdasisriegádeapmi** uudestisyntyminen (rel.)
- ođdasit** gč. **ođdasis**
- ođdavarat** hehkeä; verevä, terveenoloinen (kasvoiltaan)

ođeš (-is) unelias, uninen

ođeš (-is) verevä (kasvoiltaan)

ođjolatnjá koivunvesa (jossa versoja); raippa (rangaistuksessa)

ođjoris'si verso (oksan), vuosikasvain (puussa, pensaassa)

ođjoruhtas versojuuri

ođjošaddu versokasvi

ođju verso, vuosikasvain (puussa, pensaassa)

ođut ~ ođat uutukainen esine, upouusi esine

ofelaš päällikkö, johtaja (retken); opas; opas, opaskirja

ofelaštit johdattaa, opastaa

offiseara upseeri

offisearagoddi upseeristo, upseerikunta

oggolas innokas onkimaan

ogodit käyskennellä, maleksia

ogohahttalit panna (koira) ajamaan (usein tai jatkuvasti) takaa (poroja)

ogohallat ahdistella, ajaa takaa (saalista, usein)

ogohas selkävyö (poron valjaissa)

ogohat porojen laukkomajälki lumessa

ogon huijari; *dieinna ogoniin ii gánnet gávppašišgoahtit* tuon huijarin kanssa ei kannata ryhtyä kaupanhierontaan

ohca rinnus, rintamus, kaula-aukko, *dohppet soapmása ohcii* tarttua jotakuta rinnukseen, *geahččat iežas ohcii* katsoa peiliin, mennä itseensä; rinnushalkio, kaula-aukko, *ozas giedaid* kädet (lapintakin tms. rinnushalkiossa); povi (takin, peskin tms.), *coggat reivve ohcii* pistää kirje (lapintakin tms.) poveen; perä, pussi (potkuverkon)

ohcabealis etukappale (turkkipaidassa)

ohcabivus kauluri

ohcalas (attr.) rinnushalkiossa oleva (käsistä); *ohcalas giedaid* kädet takin rinnushalkiossa, povessa

ohcalád'di koristeverka (kaula-aukossa)

ohcaleapmi ~ ohcalus kaipaus, kaipuu, kaiho

ohcaliehkku rinnusläppä (pieni, peskin kaula-aukossa edessä)

ohcalit etsiä (nopeasti); ikävöidä, kaivata (jotakin); hakeutua (johonkin), *ohcalii dikšui* hakeutui hoitoon

ohcalubma ~ ohcalum'ma povitasku

ohcalus kaipaus, kaipuu

ohcamuš etsiminen, etsittävä, hakeminen, haettava, *das lei ollu ohcamuš* siinä oli paljon haettavaa; hakemus, *ohcamuš oktan čuvvosiiguin* hakemus liitteineen, *ohcamuša vuodul* hakemuksesta

ohcan etsintä, haku, etsiminen, hakeminen, *ohcanláhkai almmuhit* julistaa haettavaksi, *gielddahoavdda virgi lea ohcanláhkai* kunnajohtajan virka on avoinna; hakemus, anomus

ohcanáigi hakuaika

ohcanánkor naara; *vutnii heavvanan olmmoš gávdnui ohcanánkoriin* vuonoon hukkunut löytyi naaralla

ohcanbábir hakupaperi

ohcanbeaivemearri hakemuspäivämäärä

ohcangirji hakuteos

ohcangulahus etsintäkuulutus; *ohcangulahuv'von* etsintäkuulutettu

ohcanráva hakuohje

ohcansátni hakusana

ohcanskovvi hakemuskaavio, hakulomake

ohcaskieltu rintaläppä (vaatekappale)

ohcat etsiä, hakea (löytääkseen); hakea (virkaa tms.)

ohcci (adj.) etsivä, hakeva

ohcci (subst.) etsijä, hakija; hakija (viran tms.), pyrkijä

ohccojupmi haku; *ohccojupmái almmuhit* julistaa haettavaksi

ohcu etso, etto, poronhaku; etsintä, haku; hakemisto

ohkečuolbma sikiö (varhaisvaiheessa)

ohki sikiö (ihmisen)

ohkoladdalas sääntäilevä (erit. vasaansa etsivästä vaatimesta)

ohkoladdat laukkoa, ryntäillä, sääntäillä (sinne tänne, erit. vasaansa etsien, vaatimesta); kuljeskella, vaellella

ohkolahkes sääntäilevä (erit. vasaansa etsivästä vaatimesta)

ohkolas mielellään käveskelevä (ihmisestä)

oho (interj.) ohhoh (hämmästyttä ilmaiseva huudahdus); *oho, vai nie das geavai!* ohhoh, vai niin siinä kävi!

ohoi (interj.) hohoi, ohoi (väsymystä ilmaiseva huokaus); *ohoi, gal dat juo lei streava!* hohoi, olipas siinä tekemistä!

ohpihii (adv.) taas kerran, aina vain; *lea ohpihii jearaheamen daid seammáid* on jatkuvasti kyselemässä niitä samoja asioita

ohpit (adv.) taas kerran; *ohpit finadii olgoriikkas* taas kerran käväisi ulkomailla

oiddolaš suotuista; suosiollinen

oiddot suosikki; *nuoraid oiddot* nuorison suosikki

oidduheapme, oidduhis epäsuotuinen, epäedullinen

oidduhit suositella

oidit suosia

oidneš (-is) ~ oidnes (-is) kokenut, paljon nähnyt

oidnodit näkyä (siellä täällä)

oidnojeaddji näkyvä, näkyvissä oleva; *guhkas oidnojeaddji duottaraláš* kauas näkyvä tunturinlaki

oidnojuv'vot tulla nähdyksi, *dalle oidnojuv'vo vuosttas miessi* silloin nähdään ensimmäinen vasa (vappuna); tulla ennalta katsotuksi, määrätyksi, kohtalon määräämäksi, *lei juo oidnojuv'von ahte nie galggai geavvat* oli jo ennalta nähty että noin piti käydä

oidnolagaid (adv.) (toinen toisensa) näköetäisyydellä, näkyvissä (toinen toisilleen); *diet guokte goađi leat oidnolagaid* nuo kaksi kotaa ovat näköetäisyyden päässä toisistaan

oidnolat näkymä, näköala

oidnosii (adv.) näkyviin, näkyville; esille, näytteille

oidnosis (adv.) näkyvillä, näkyviltä, näkyvissä, näkyvistä; esillä, näytteillä

oidnostallat näkyä (siellä täällä); *guovssahasat oidnostalle almmis* revontulia näkyi (siellä täällä) taivaalla

oidnostit pilkahtaa, pilkistää; *beaivváš oidnostii balvalanjas* aurinko pilkahti pilvenraosta

oidnot näkyä, *mii doppe oidnui?* mitä siellä näkyi?; ilmetä, vaikuttaa; näyttää (joltakin), *boares visti oidnui ruojusin* vanha rakennus näytti kolkolta

oidočájáhus suosionosoitus; *su sáhkavuorru bálkkašuv'vui oidočájáhusaiguin* hänen puheenvuoronsa palkittiin suosionosoituksin

oidojupmi ~ oidu suosio

oinnolaččat (adv.) näkyvästi; *lei biddjojuv'von oinnolaččat* oli laitettu näkyvästi

oinnolaš näkyvä; *oinnolaš máilbmi* näkyvä maailma

oinnolaš pahas, paholainen, peijakas; *hei oinnolaš!* voi pahas!

okci yhdeksikkö (pelikorteissa tai numeroja lueteltaessa)

okcii (adv.) yhdeksän kertaa

okcilogi gč. ovccilogi

okkodit ongiskella, onkia (kauan)

okkon innokas onkija

okkuperet miehittää, valloittaa

oksiida oksidi

okta muuan, joku, eräs; *mu mánáin okta lea fárren olgoriikii* minun lapsistani joku on muuttanut ulkomaille

okta yksi; *dán gilis lea dušše okta šibitdállu* tässä kylässä vain yksi karjatalo

oktaedar (geom.) oktaedri, kahdeksan tason rajoittama monitahokas

oktagas yksilö

oktagaslaš yksilöllinen

oktagaslašvuohta yksilöllisyys

oktage kukaan, yksikään

oktageardán yksinkertainen (erit. ihmisestä); *oktageardánvuohta* yksinkertaisuus, tyhmyys

oktageardásaš yksinkertainen; *oktageardásašvuohta* yksinkertaisuus

oktahat yksi ja sama

oktahatolmmoš yksityishenkilö, yksittäinen ihminen

oktalaš yhtenäinen; *golmmaoktalaš* kolmiyhteinen (rel.)

oktan (+ kom.) yhdessä; *oktan mánáidisguin* lapsineen

oktanaga (adv.) yhtä aikaa, samaan aikaan; *leimme oktanaga skuvllas* me (kaksi) olimme samaan aikaan koulussa

oktanahttit (bot.) ~ **oktet** (bot.) yhteyttää

oktanis (adv.) samassa paikalla, kerralla; yhtä aikaa

oktanuppelogát yhdestoista

oktanuppelohkái yksitoista

oktasaččat (adv.) yhteisesti; yleisesti, *oktasaččat ávkkálaš* yleishyödyllinen

oktasaš yhteinen, *oktasaš visti* yhteinen asunto, *oktasaš dálloallu* yhteistalous, *oktasaš eallin* yhteiselämä; yleinen, *oktasaš jienastanvuoigatvuohta* yleinen äänioikeus, *oktasaš streaika* yleislakko, *oktasaš gursa* yleiskurssi

oktasaščoahkkin yleiskokous; *ON:a oktasaščoahkkin* YK:n yleiskokous

oktasašéana(n) yhteismaa

oktasašrádio yleisradio

oktasašskuvla (S) yhteiskoulu

oktasašsoahpamuš yleissopimus

oktasašvuohta yleisyys; yhteisyys

oktasašvuovdi ~ **oktasašmeahcci** yhteismetsä (S)

oktavuodačanus yhdyside

oktavuodadovdu yhteishenki; myötätunto

oktavuohta yhteys

oktána oktaani

oktáva (mus.) oktaavi; *oktávaolli* oktaaviala

oktedit kirkastua (vähin erin kuuron jälkeen; säästä)

oktestit kirkastua (nopeasti, kuuron jälkeen; säästä)

oktet kirkastua (kuuron jälkeen; säästä)

oktii (adv.) kerran, erään kerran; kerran, yhdesti

oktii (adv.) yhteen, *laktit oktii* liittää yhteen, *rehkenastit oktii* laskea yhteen; vastakkain, *oktii čalmmiid* kasvokkain, silmätysten, *oktii julggiid* jalat yhdessä, *oktii njálmmiid* yhdestä suusta, *oktii njuniid* nenätysten, *oktii ráđiid* yksissä tuumin, *oktii selggiid* selätysten

oktiibeáškkeheapmi kolari, yhteentörmäys

oktiibidju yhdistelmä

oktiibuot (adv.) yhteensä

oktiigait (adv.) yhteensä

oktiigeassu yhteenveto

oktiigul'levaš yhteenkuuluva; *oktiigul'levašvuolta* yhteenkuuluvuus

oktiiheiven sopusointu

oktiiheivvolaš yhteensopiva

oktiiluoitin (mat.) ~ **oktiiluoitu** (mat.) yhteenlasku

oktiiordnet koordinoida

oktiiovttahttit yhdistää

oktiirehket (mat.) yhteenlasku

oktiisoaitin yhteensattuma

oktiisuddan yhteensulautuminen

oktiivástádus vastaavuus

oktiivástidit vastata toisiaan

oktiivuodjin yhteenajo

oktilaččat (adv.) tasaisesti, tasaiseen tahtiin, jatkuvasti (ajallisesti), keskeytyksittä; *oktilaččat doapmat* touhuta tasaiseen tahtiin

oktilassii (adv.) alituisen, jatkuvasti

oktilaš alituinen, taukoamaton, yhtenäinen, tasainen, jatkuva (ajallisesti); *oktilaš*

geasseluopmu yhtenäinen kesäloma

oktilašvuohta yhtenäisyys

oktilis (attr.) alituinen, taukoamaton, yhtenäinen, tasainen, jatkuva (ajallisesti); *oktilis arvvit* jatkuvat sateet

oktilit (adv.) yhtenäisesti

okto (adv.) yksin

oktofuolaheaddji yksinhuoltaja

oktolávlun yksinlaulu

oktonas yksinäinen; yksittäinen

oktonassii (adv.) yksikseen, erillään, yksinään

oktooahpahus yksittäisopetus

oktooaivvis (adv.) omin päin

oktoorut ~ oktoealit yksineläjä, erakko

oktoráđálaš (adj.) yksinvaltainen; *oktoráđálaččat* yksinvaltaisesti

oktoráđálaš (subst.) yksinvaltiias, suvereeni

oktoráđ'đehus itsevaltiias, yksinvaltiias

oktoráđ'đejeaddji itsevaltiias, yksinvaltiias

oktosárdnun yksinpuhelu

oktováldi yksinvalta

oktovuohta ~ oktonasvuohta yksinäisyys

oktovuoigatvuohta yksinoikeus

olahahtti saavutettava, saatavilla oleva; *olahahtti bálvalusat* (pl.) saavutettavat palvelut

olahahttivuohta saavutettavuus

olahallat (inf.) päästä, saada tilaisuus; *olahallat ságastallat* saada tilaisuus keskusteluun, päästä keskustelemaan

olahit (+ akk.) ulottaa, yltää ottamaan (jotakin), ylettyä (johonkin)

olahus ennätys; saavutus, *diet lei oalle olahus dus* tuo oli aikamoinen saavutus sinulta

olašdaŋas (bot.) suopursu

olašrássi (bot.) suokukka

-olat -ulotteinen; *golmmaolat* kolmiulotteinen

olatmeahttumii (adv.) ulottumattomiin

olatmeahttumis (adv.) ulottumattomissa

olatmeahttun saavuttamaton; *olatmeahttun ulbmil* saavuttamaton tavoite

olámuddui (adv.) ulottuville

olámuttos (adv.) ulottuvilla, ulottuvilta

olbmáhuoš miesrukka

olbmástallan kaveeraus, porukointi, seurustelu

olbmástallat olla (hyvä) kaveri (jonkun kanssa), kaveerata, seurustella; kutsua (jotakuta) kaveriksi; kutsua toisiaan kaveriksi

olbmážan! rakas ystäväni!

olbmážat (pl.) ~ **olbmážagat** (pl.) ystävykset, kaverukset, toverukset

olbmoahki ihmisikä

olbmoborranrássi (bot.) väinönputki

olbmodárkkisteapmi henkilöntarkastus

olbmoguottádat hankikanto (jaloin kulkevan ihmisen kantava)

olbmoheapme, olbmohis autio (erit. talosta); vähäväkinen (erit. talosta)

olbmohuvvat autioitua, menettää asukkaansa (talosta tms.)

olbmuidgaskasaš ihmisten välinen, keskinäinen

oldehat kannustin, yllyke

oldet kannustaa, yllyttää

olgeš oikea (käsi, puoli jne.); *olgeš gieda bealde* oikealla, *olgeš gieda beallai* oikealle, *olgeš gieda beale* oikealta (ohi), *olgeš beale* oikeanpuoleinen, oikean puolen

olgeš (-is) vahva heittämään (esim. suopunkia)

olgešbealeolmmoš oikeistolainen

olgešbeallásaš oikeanpuoleinen; *olgešbeallásaš johtalus* oikeanpuoleinen liikenne

olgešbellodat oikeistopuolue

olgešbordi tyyrpuuri (laivassa)

olgešekstremista äärioikeistolainen

olgešgiedat oikeakätinen

olggobealeolmmoš ulkopuolinen, sivullinen

olggobealli ulkopuoli; *olggobealde* ulkopuolella, *olggobeallai* ulkopuolelle, *olggobeale* ulkopuolta, ulkopuolitse

olggos (adv.) ulos; *olggos sisa* ulos ja sisään, edestakaisin, *mánát joreštedje olggos sisa* lapset kulkivat ulos ja sisään, edestakaisin

olggosaddi julkaisija (esim. kirjan)

olggosaddin julkaiseminen (esim. kirjan)

olggosaddindoai bma julkaisutoiminta

olggosaddit julkaista (esim. kirjallisuutta)

olggosbuktin ilmaisu, ilmaiseminen, ilmaus; *olggosbuktindáidu* ilmaisukyky,
olggosbuktinvuohki ilmaisukeino

olggosbuktojuvmi ilmaus

olggosdoalvun maastavienti

olggosfár'rejeaddji maastamuuttaja

olggosfár'ren maastamuutto; *olggosfár'renalmuhus* maastamuuttoilmoitus

olggosgollu kulu, kulunki; *láigu ja eará olggosgolut* vuokra ja muut kulungit

olggosmannan uloskäytävä

olggosmihtidit ulosmitata; *olggosmihtideapmi* ulosmittaus

olggosváldit ulosottaa; *olggosváldin* ulosotto

olggos ulkopinta, ulkokuori; päällinen, päällys (esim. tyynyn)

olggosgovva kansikuva

olggubuš vähän ulompi; *olggubuččas* vähän ulompana, *olggubužžii* vähän ulommaksi

olggudit loitontaa (ulommaksi), ulontaa; loitota (kauas) / manata, *olggudit soapmása gosa nu*
manata joku johonkin

olggul ulkopuolelta, ulkoapäin; ulkoa (osaten)

olgguldas ulkonainen, ulos näkyvä, *olgguldas hápmi* ulkoasu, ulkomuoto; ulkoinen,
olgguldas muitu ulkoinen muisti

olgguldas ulkopuoli

olgguldasat (adv.) ulkoisesti, päällisin puolin; *buot lea olgguldasat ortnegis* kaikki on
päällisin puolin kunnossa

olgguldasbiktasat päällysvaatteet

olggumus uloin, ulommainen; *olggumusas* uloimpana, *olggumussii* uloimmaksi

olggušteapmi syrjintä

olgguštit syrjiä, vieroa; *olggobealeolbmuid sáhttet muhtumin olgguštit* ulkopuolisia voidaan
toisinaan syrjiä

olgguštuvvat syrjäytyä; *dán áigge lea bahá olgguštuvvat* nykyisin voi helposti syrjäytyä

olggut (pl.) ulkotyöt

olggut ulkoilmaihminen

olggut ulompi; *olggubus* ulompana, *olggubui* ulommaksi

olggut dieigu kyynärluu

olgoáibmu ulkoilma; *olgoáimmu ovddas* ulkosalla

olgoáidi reuna-aita

olgobargu ulkotyö

olgobivttas päällysvaate, päällystakki; ulkovaate

olgočuovga ulkovalo

olgodaddan ulkoilu; *olgodaddanguovlu* ulkoilualue, *olgodaddanláhka* ulkoilulaki

olgodaddat ulkoilla

olgodieigu väärtinälúu

olgodit synnyttää (kuollut sikiö); syntyä, tulla maailmaan (vasasta, vasikasta tms.)

olgoeana(n) ulkomaa

olgoeatnanlaš ulkomaalainen

olgofeaskkir ulkoeteinen, kuisti

olgogákti ulkotakki

olgogeainnus ulkorata

olgogiieldalaš ulkokuntalainen

olgogiielddus ulkonaliikkumiskielto

olgogiera ulkopinta

olgogol'lát ulkokultainen, teeskentelevä

olgoгуolgгаid (adv.) karvat ylöspäin (esim. käännetystä turkispaidasta)

olgohámman ulkosatama

olgoidus ulkoitiö

olgolačča vähän ulompaa (ohi)

olgolaččas vähän ulompana

olgolažžii vähän ulommaksi

olgoleaksu ulkoläksy; *oažžut olgoleaksun* saada ulkoläksyksi

olgolii ~ olgolebbui ulommaksi

olgolis ~ olgoleappos ulompana

olgotuodda ulkorata

olgomáilbmi ulkomaailma

olgomusea ulkomuseo

olgonit loitota (ulommaksi)

olgotparlamentáralaš ulkoparlamentaarinen

olgoravda ulkoreuna

olgoráigge (adv.) ulos (esim. talosta)

olgoriika ulkomaa; *olgoriikkas* ulkomailla, *olgoriikii* ulkomaille

olgoriikalaš (subst.) ulkomaalainen

- olgoriikkagávpi** ulkomaankauppa
- olgoriikkajohtolat** ulkomaanliikenne
- olgoriikkalaš** (adj.) ulkomainen; *olgoriikkalaš buvtta* ulkomainen tuote
- olgoriikkamátki** ulkomaanmatka
- olgoriikkaministeriija** ulkoasiainministeriö, ulkoministeriö
- olgoriikkaministtar** ulkoasiainministeri, ulkoministeri
- olgoriikkapolitihkalaš** ulkopoliittinen
- olgoriikkapolitihkka** ulkopoliitiikka
- olgoriikkasuopmelaš** ulkosuomalainen
- olgoseaidni** ulkoseinä
- olgosul'lot** (pl.) ulkosaaristo
- olgouksa** ulko-ovi
- olgoviehkki** lapsi, joka kykenee jo juoksemaan ja leikkimään ulkona
- olgoviessu** ulkorakennus
- olgovisti** piharakennus
- olgu** ulkotilat, ulkoilma, ulkopuoli; *olggut* (pl.) ulkotyöt, *olggu ovddas* ulkoilmassa, ulkosalla
- olgul** ulompaa (ohi), ulompaa kautta, ulkopäin (ohi)
- olgun** (adv.) ulkona
- olgunlihkadangiieldu** ulkonaliikkumiskielto
- olihit** (+ akk.) päättää, saattaa päätökseen (esim. matka); täyttää (esim. tuen) kriteerit, vaatimukset
- oliiva** oliivi; *oliivaol'ju* oliiviöljy
- olis** (pp.) yhteydessä, puitteissa; *dán ášši olis* tämän asian yhteydessä, *ráddjehusaid olis* rajoitusten puitteissa
- ol'jet** öljyä, voidella
- ol'jobohcci** öljyjohto
- ol'jobohkan** öljynporaus; *ol'jobohkanlávdi* öljynporauslautta
- ol'jogieddi** öljykenttä
- ol'joivdni** öljyväri
- ol'jolámpá** öljylamppu
- ol'jomuorra** öljypuu
- ol'ju** öljy
- ol'jui, ol'jos** öljyinen; *ol'jos čáhci* öljyinen vesi

ollalit ulottua, yltää (yhteen, toinen toisiinsa)

ollašuhhtin täytäntöönpano, toteuttaminen

ollašuhhtit panna täytäntöön, toteuttaa

ollašupmi toteutuminen, täyttymys

ollašuvvat toteutua, käydä toteen; *mu plána lei ollašuvvan* suunnitelmani oli toteutunut

olládat ~ oládat ulottuvilla oleminen, *olládagas leat* olla ulottuvilla, *olládahkii šaddat* tulla ulottuville; *olládagat* (pl.) lähitienoot; kuuluvuus, kenttä (matkapuhelimen)

ollái (pp.) yhteyteen, piiriin, pariin, puitteisiin, luokse; *gullá sámepolitihka ollái* kuuluu saamelaispolitiikan piiriin

ollálagaid (adv.) lähekkäin, yhdessä; *vázze ollálagaid* kävelivät yhdessä, joukkona

ollásaddat (juoidá ~ juoga birra) tähdentää, huomauttaa (jotakin ~ jostakin toisilleen)

ol'lásii (adv.) peräti, kaikkiaan; *šiljus ledje ol'lásii vihtta ealgga* pihamaalla oli peräti viisi hirveä

ol'lásit (adv.) kokonaan, täysin, kokonaisuudessaan; *lei ol'lásit vajálduhtán sámegiela* oli täysin unohtanut saamen kielen

ollásit (juoidá ~ juoga birra) tähdentää, huomauttaa (jotakin ~ jostakin jollekulle)

ollege (adv.) ~ **ollenge** (adv.) lainkaan, laisinkaan, ollenkaan, yhtään; *ii imaštallan ollege* ei ihmeteltyt lainkaan

ol'lehit saattaa loppuun; ulottua, ylettyä (esim. kivellä heittäen)

ol'lenbeaivi saapumispäivä

ollenčáhci vuoksi, nousuvesi

ollesáigásaš päätoiminen, kokopäiväinen, jatkuva (esim. työstä)

ollesbeaivebargu kokopäivätyö

ollesbeaiveruhta kokopäiväraha

ollesbealjat ehytkorvainen, merkitsemätön (porosta)

ollesboatka (mus.) kokotauko

ollesbuokči kokosukeltaja (vesilinnuista)

ollesčiehka (geom.) täyskulma

ollesdeaddu kokonaispaino

ollesjearggat täysjärkinen

ollesjorggáhat täyskäännös

olleslohku (mat.) kokonaisluku

ollesmielki täysmaito

ollesmielat täysjärkinen

ollesnuohtta (mus.) kokonuotti

ollesoaidnu kokonaisnäkemys; *sus lei ollesoaidnu áššis* hänellä oli kokonaisnäkemys asiasta

ollesoassi (mat.) kokonainen, kokonaisosa (murtoluvussa)

ollesolmmoš aikuinen, aikaihminen

ollesšattot täysikasvuinen, aikuinen (esim. eläimestä)

ol'lestallat yrittää selvittää, saada aikaiseksi, pärjätä (työn paljoudesta huolimatta)

ol'lestuvvat saapua (vaivoin) perille, ennättää (vaivoin johonkin); keritä (vaivoin)

ollesvarat täysiverinen (esim. hevosesta)

ol'let aisata, koloa, poistaa (pitkittäisviilloin) kuori (puusta)

ol'let saapua perille, ennättää (johonkin); keritä, ehtiä (ajoissa jonnekin); ennättää, keritä (tehdä jotakin)

olli ulottuvuus, ulottuvaisuus

ol'lil (-is) kauas ulottuva, kauas yltävä; kauaskantoinen, *ol'lilis plána* kauaskantoinen suunnitelma

ol'lilvuohta ulottuvuus (käsien tms.)

ollis, olles täysi, kokonainen, *olles guolggas* täydessä karvassa, *olles lasttas* täydessä lehdessä; kokonainen (ajasta), *olles golbma beaivvi* kokonaista kolme päivää, *olles vahku* kokonaisen viikon

ollislaččat (adv.) kokonaisuudessaan

ollislaš kokonainen; *ollislaš golut* kokonaiskustannukset, *ollislaš govva* kokonaiskuva
ollislaš oaidnu kokonaisnäkemys

ollislašvuohta ~ **ollisvuohta** kokonaisuus

ollit ulottua, yltää (jonnekin), olla tarpeeksi pitkä; ulottua tekemään (jotakin)

ollodagas (adv.) mittaan; *áiggi ollodagas* ajan mittaan

ollodahkii (adv.) mittaan, kuluessa; *áiggi ollodahkii* ajan mittaan, tietyn ajan kuluessa

olloladdat aisata (useita puita tarmokkaasti), aisalla

ollolat (pl.) leukaluut; *šluvvgašit olloliiddis* heiluttaa hetulaa, puhua omiaan, *darvánit olloliid duohkai* jäädä suustaan kiinni

ollu ~ **olu** paljon, *ožžon ollu* sain paljon, *ollu vejolaš* paljon mahdollista; (attr.) *ollu olbmuid siste* ihmispaljouudessa, *ollu gerddiid* monta kertaa

ollugat (pl.) ~ **oallugat** (pl.) monet, useat (ihmisistä)

ollusat (pl.) ~ **olusat** (pl.) monet, useat (ihmisistä)

olluvuohta ~ **oluvuohta** paljous

olmmái gč. **almmái**

- olmmoš** ihminen; *olbmot* (pl.) ihmiset, yleisö
- olmmošaddjái, olmmošaddjás** seurallinen, ystävällinen, rakastettava; *olmmošaddjás áddjá* seurallinen ukko
- olmmošáhppa** ihmisapina
- olmmošálbmot** ihmisjoukko (suuri), kansanjoukko, väkijoukko
- olmmošálgu** ihmisenalku; *lei dalle easkka olmmošálgu* oli silloin vasta ihmisenalku
- olmmošárgi** (subst.) ihmisarka
- olmmošárvu** ihmisarvo
- olmmošboran (-is) ~ olmmošborralas** ihmistä pureva (koirasta)
- olmmošbor'ri** ihmissyöjä
- olmmoščearda** heimo, kansanryhmä
- olmmošdovdamuš** ihmistuntemus
- olmmošeatnatvuohta** ihmispaljous, väkijoukko; *olmmošeatnatvuođa siste* ihmispaljoudessa, suuressa (ihmis)joukossa
- olmmošfievrredeapmi** henkilökuljetus
- olmmošgaskavuohta** ihmissuhde
- olmmošgávpi** ihmiskauppa; *dološ olmmošgávpi* muinainen ihmiskauppa
- olmmošgoddi** ihmiskunta
- olmmošgoddi** murhaaja, murhamies
- olmmošgoddin** murha, tappo; *juridihkalaš olmmošgoddin* oikeusmurha
- olmmošgovvideapmi** ihmiskuvaus
- olmmošjoavku** ihmisryhmä
- olmmošjorggis** ihmisvilinä; *márkaniid áigge lei oalle olmmošjorggis* markkinoiden aikaan oli aikamoinen ihmisvilinä
- olmmošlaš** inhimillinen, huomaavainen; inhimillinen, ihmis-
- olmmošlissa** ihmisparka
- olmmošlohkan** väestönlaskenta
- olmmošlohku** väestön määrä, asukasluku, väkiluku; väestönlaskenta; väestörekisteri; vaaliluettelo
- olmmošmeahtun** häijy, ilkeä, tunnoton, paha, epäinhimillinen; *olmmošmeahtunvuohta* ilkeys, pahuus, epäinhimillisuus
- olmmošnákkiis** ahdas (asumuksesta); *olmmošnákkiisvuohta* ahtaus (asumisen), liikakansoitus
- olmmošregisttar** henkilörekisteri
- olmmošriekti gč. olmmošvuoigatvuohta**

olmmošsáhttu henkilökuljetus

olmmošsohka ihmiskunta

olmmošvierru hyvä tapa, hyvä käytös

olmmošvuohta inhimillisyys; ihmisyyys

olmmošvuoigatvuodašiehtadus ihmisoikeussopimus

olmmošvuoigatvuohta ihmisoikeus; *olmmošvuoigatvuodát* (pl.) ihmisoikeudet

ološit (juoidá) paljoksua, pitää (jotakin) kovin suurena; *ološii dan hatti* piti sitä hintaa kovin korkeana

olsot ~ olsotbeaivi olavi, Olavin päivä (29.07)

olu gč. **ollu**

olus (adv.) paljonkaan, juurikaan; juuri, paljon, *ii olus mihkkige* ei juuri mikään, *ii olus gostige* ei juuri missään, *ii olus gosage jna.* ei juuri mihinkään jne.

olympiagilvvut (pl.) ~ **olympialaččat** (pl.) olympiakisat, olympialaiset

omardit (juoidá) huolehtia, hankkia, hommata (vähin erin, jotakin), kokoilla; *omardit boaldinmuoraid* hankkia polttopuita

omas sumu (vaaranhuippujen välissä)

omd. (= *ovdamearkka dihte*) esim. (= esimerkiksi)

omeleahtta munakas, omeletti

omiidgoahti navetta, karjakota, ometta

omman uuni, hella, liesi

ommanaski tuhkalaatikko (uuninluukun edessä)

ommangáhkku uunirieska

onalduvvat (+ ill.) unohtaa (jokin taito), kangistua (esim. kielen puhumisessa harjoituksen puutteen takia), vieraantua (esim. jostakin työstä, jota ei ole pitkään aikaan tehnyt)

onaniija itsetyydytys, onania

onddodit nilkuttaa (jatkuvasti)

onnestuvvat onnistua

opera ooppera; *operadállu* oopperatalo

operašuvdna operaatio, toimenpide; leikkaus, operaatio

operáhtor operaattori; *telefonoperáhtor* puhelinoperaattori

opereahtta operetti

opereret operoida; operoida, leikata, tehdä leikkaus

opmir ponsi, kädensija (airon)

opmodat omaisuus; *opmodatlogahallan* omaisuusluettelo, *opmodatvearru* omaisuusvero

opmu suonsilmäke, hete

oppa ~ oba edes; *ii oppa áigonge vuolgit* ei edes aikonutkaan lähteä

oppa ~ oba koko, aika, melko; *oppa stuoris* melko suuri

oppaeurohpálaš yleieurooppalainen

oppahat umpiskeli, paksu lumi ilman valmiita ajojälkiä

oppal naskali (puun, tinan tms. rei'itykseen)

oppalaččat (adv.) kokonaisesti, yleisesti, yleispätevästi

oppalaš kokonais-, yleinen, yleispätevä

oppalaš bajiloidnu ilmiasu (biologiassa)

oppalašeana(n) yhteismaa

oppalašgeahčastat katsaus, yleiskatsaus

oppalašgovva ~ oppanasgovva kokonaiskuva

oppalašlávva ~ oppalašplána yleiskaava

oppalašovdanbuktin kokonaisilmaisu

oppalašvuohta kokonaisuus

oppalohkáí kerta kaikkiaan, kerrassaan, kokonaan

oppalohkáige ylipäättäänkään; *lešgo oppalohkáige vejolaš?* lieneekö ylipäättäänkään mahdollista?

oppamáilmmálaš yleismaailmallinen

oppanassii ylipäättään

oppanassiige lainkaan, ollenkaan

opparat (+ adj., + adv.) koko lailla, melkomoisen; *opparat jábálaš* koko lailla varakas, *opparat guhkin* melkomoisen kaukana

oppas umpilumi, umpinen (jossa ei ole jälkiä); *gálašii obbasis* kahlaili umpilumessa

oppas, obba umpinainen; halkaisematon, pyöreä; suljettu (kehästä, piiristä tms.); pilvinen, täysin pilvessä oleva (taivaasta)

oppastuvvat ummehtua, tympääntyä (nylkemättömän teuraan lihasta)

oppašit pitää kulkemista liian hankalana umpilumen takia

oppohatdávda ummetus, ummetustauti, umpitauti

opponeanta opponentti, vastaväittäjä

opponeret opponoida, olla vastaväittäjänä

opposišuvdna oppositio, vastakohtaisuus; oppositio, vastapuoli

oppus tukos

optihkalaš optinen

optihkka optiikka, valo-oppi

optihkkár optikko

optimála optimaalinen, ihanteellinen

optimisma optimismi

optimista optimisti

optimisttalaš optimistinen

oránša (a./s.) oranssi

orbbeš nimetön sormi tai vastaava varvas

orbbešgoartil vaaksa (peukalon ja nimettömän sormen välillä)

orči, orččes ~ orččas (-) solakka, salskea (tav. eläimestä)

orda puuraja, uurto; *ordarádji* uurtoraja, metsänraja tunturissa

ordái, ordás särmikäs; *ordás áibmenjunni* särmikäs neulankärki

-ordásaš ~ -orddat -särmäinen

orddálaš särmikäs

orddil (adv.) särmälle, särmällä (jostakin kohtaa)

ordet särmätä, varustaa särmällä, tehdä särmä; tasoittaa särmä esim. höyläämällä

ordi särmä

ordináhtta (mat.) ordinaatta

ordnašuvvat järjestyä; hoitua, lutviutua; tulla kuntoon

ordnedeapmi järjestely

ordnedit ~ ordnestallat järjestellä; kunnostella, korjailla

ordnejeaddji järjestäjä; kunnostaja; järjestäjä (koulussa)

ordnejupmi järjestelmä

ordnen järjestäminen; lajittelu, lajitteleminen / kunnostaminen, kunnostus, korjaaminen

ordnet järjestää (esim. jokin tilaisuus); kunnostaa, korjata; järjestää (järjestykseen), lajitella

ore ori

oreš länsiruijalainen, Länsi-Ruijan saamelainen

organisašuvdna organisaatio, järjestö, yhteisö

organiseren järjestely, organisointi

organiseret organisoida; *organiseret iežas* järjestäytyä (esim. ammattiliittoon)

organisma organismi, elimistö; organismi, eliö

orgána elin (kehon); elin (esim. järjestön); äänenkannattaja, *bellodaga orgána* puolueen äänenkannattaja

orgánalaš orgaaninen, eloperäinen; elimellinen, orgaaninen

orgásma orgasmi

orgel urut

orgelčuojaheaddji urkuri

orientašuvdna orientaatio, suuntautuminen; *seksuálalaš orientašuvdna* seksuaalinen suuntautuminen

orientálalaš itämainen

orienteret suunnistaa; *orienteren* suunnistus

originálalaš alkuperäinen, omaperäinen

origo (mat.) origo

orjješ- lännessä asuva, läntinen; lounaassa asuva, lounainen

orjješbiegga länsituuli; lounaistuuli

orjješdáčča etelänorjalaismies

orjješluládat lounaistuuli

orjješrivgu eteläisnorjalaisnainen

orkána hirmumyrsky

orkeasttar ~ **orkester** orkesteri

orkidea (bot.) orkidea

ornamentihkka ornamentiikka

orodaddat asustella, oleskella

orodeapmi oleilu, oleskelu

orodit oleilla, oleskella, majailla, asustaa

orohat olinseutu, olinpaikka, asuinpaikka; majoitus, asunto, majapaikka; leiripaikka, asentopaikka

orohat (N) paliskunta, palkinen; *orohatovdaolmmoš* poroisäntä

orostallat pysähdellä; oleilla, oleskella, asuskella

or'rostit pysähtyä (hetkeksi)

or'rot asettua asumaan, jäädä asumaan

or'ru (adj.) liikkumaton, paikallaan oleva, seisova (esim. vedestä); paikallaan asuva, kiinteästi asuva

or'ru (subst.) asukas; *or'rut* (pl.) asukkaat, väestö

or'ruenergiija asemanenergia

or'ruguoelli asentokala (ei nouseva)

or'rul (-is) levollinen (lapsesta)

orrun oleskelu, oleminen, olo; asuminen, majoitus; asutus

or´runásti kiintotähti
orrunbáiki asuinpaikka, olinpaikka
orrunčujuhus asunto-osoite
orrundilli olomuoto, olotila
orrungielta asuinkunta
orrungollu asumiskulu; *orrungolut* (pl.) asumiskustannukset
orrunguoibmi avopuoliso; *orrunguimmežat* (pl.) avopuolisot (keskenään)
orrunguovlu asuinalue
orrunhápmi olomuoto (kiinteä, neste, kaasumainen)
orrunlihttu avoliitto
orrunlohpi oleskelulupa; *oaččui orrunlobi ja ásaiduvai dán riikii* sai oleskeluluvan ja asettui asumaan tähän maahan
orrunmáššu lepo, rauha (ihmisellä)
orrunriika asuinmaa
orrunsadji olinpaikka, majapaikka
orrut asua, oleskella, oleilla; vaikuttaa (joltakin), *orru leamen nu viššal* vaikuttaa niin ahkeralta
ortnet järjestys; kunto, *makkár ortnegis?* minkälaisessa kunnossa?, *ortnet mielde biddjojuv´von* kunnolla, huolellisesti laitettu, *buot lea ortnegis!* kaikki on kunnossa!
ortnetdoal´li järjestyksenpitäjä, järjestysmies
ortnetlohku järjestysluku
ortnetnjuolggadus järjestyssääntö
ortniidit järjestyä
ortniiduvvat järjestäytyä
ortodoksa (adj.) ortodoksinen, oikeaoppinen, puhdasoppinen
ortodoksa (subst.) ortodoksi, kreikkalaiskatolinen
ortografiija ortografia; *davvisámegiela ortografiija* pohjoisaamen ortografia
ortográfalaš ortografinen
ortopediija ortopedia
ortopediijalaš ~ ortopedalaš ortopedinen; *lei gieskat čielgeváttuid dihte ortopedalaš divššus* oli hiljattan selkävaivojen takia ortopedisessa hoidossa
oru (adv.) paikallaan ollen; *buoret jođi go oru* parempi kulkien kuin paikallaan ollen
oruhahhti asuttava, asumiskelpoinen; *oruhahhti boares hirsavisti* asumiskelpoinen vanha hirsirakennus

oruhit päästää (nuotta) pysähtymään
orustahttit pysäyttää, seisahtuttaa
orustallat pysähdellä
orustansadji pysähdyspaikka, levähdyspaikka; pysäkki
orustastit pysähtyä, seisahtua (hetkeksi)
orusteapmi pysähtyminen, pysähdys
orustit pysähtyä, seisahtua (joksikin aikaa); viipyä, viivähtää (jossakin); seistä
 (käyttämättömänä, paikallaan; vähän aikaa), *orustan guollemálli* vähän aikaa seissyt
 lohikeitto
orustuvvat ruveta (huonosti, vaivoin) viihtymään
orut (adv.) ~ **orot** (adv.) jatkuvasti, vakituisesti, liikkumattomana, pysyvästi (jossakin)
orut olio, olento
orutsoahti asemasota
oseána valtameri
oskál luottamus
oskálíi (pp.) varaan, varassa, nojaan, nojalla, nimeen; *gudii dan barggu su oskálíi* jätti sen
 työn hänen hoidettavakseen
oskkáldas uskollinen, luotettava; *oskkáldasvuohta* uskollisuus, luotettavuus
oskkáldasat (adv.) uskollisesti; *oskkáldasat barggadii sutnje oskkilduv´von barggu*
 uskollisesti hoiteli hänelle uskottua tehtävää
oskkáldasmeahttun uskon, epäluotettava; *oskkáldasmeahttunvuohta* uskottomuus,
 epäluotettavuus
oskkáldasvuodaválli uskollisuusvala
oskkáldasvuohta uskollisuus, luotettavuus
oskkildit uskaltautua, uskaltaa; uskoa (jotakin jonkun tehtäväksi), *oskkildii munnje dien*
barggu uskoi minun tehtäväksi kyseisen työn
oskkolaš uskovainen, kristitty; uskonnollinen
oskkolašvuohta uskonnollisuus
oskkoldat (S) uskonto
oskkoldatoahpahus (S) uskonnonopetus; *oskkoldatoahpahus lea heaittihuv´von mángga*
riikkas uskonnonopetus on lakkautettu monessa maassa
oskkoldatovttastupmi uskonnollinen yhdyskunta
oskkostallat teeskennellä uskovansa, olla uskovinaan
oskkubuhdisteapmi uskonpuhdistus

oskkudovddastus uskontunnustus

oskkufriddjavuohta uskonnonvapaus

oskooahpahus (N) uskonnonopetus

osku usko (erit. kristillinen); uskonto (erit. kristillinen)

osku uskova (erit. kristillisesti)

oskugoahtit tulla uskoon, alkaa uskoa

oskut (rel.) uskoa (johonkin); *oskut Ipmilii* uskoa Jumalaan

oskuvaš uskonnollinen, uskovainen

osohahkii (adv.) osaksi, osittain; *lei osohahkii vuoigadis* oli osittain oikeassa

osolaš (adj.) osallinen; *in leat osolaš dien áššái* en ole osallinen siihen asiaan

osolaš (subst.) osakas; kumppani (toiminnassa, yrityksessä)

osolašvuohta osallisuus; osakkuus

ossodat osasto, jaosto; osuus, osa

ossodatčál'li osastosihtööri

ossodatgávpi osuuskauppa

ossodatgoddi osuuskunta

ossodathoavda jaostopäällikkö, osastopäällikkö

ossodatlohku osakkuusluku (esim. jakokunnassa)

ostašuvvat parkkiintua (nahasta)

ostet parkita (nahkaa pajunkuoriuutteella); kuoria (pajuja kuoren saamiseksi)

ostocohkodat pajunkuoriuute, parkitusvesi, parkkineste

ostofaskkan ~ **ostofaskkon** pajun kuorintarauta

osttus pajunoksa (josta parkkisuikaleet kuoritaan)

ostu pajunkuoriuute (nahan parkitsemiseksi); *osttut* (pl.) pajunkuorisuikaleet (nahan parkitsemisessa)

ostučáhci parkkivesi (pajunkuorista keitetty)

otná ~ **otnáš** tämänpäiväinen, nykyinen; *otná beaivi* tämä päivä, *otná dilli* nykytilanne, *otná eahket* tänä iltana, *otná iđit* tänä aamuna

otnánaga (adv.) juuri tänään, heti tänään, jo tänään; *galggat bargalit dan juo otnánaga* sinun pitää tekaista se jo tänään

otnáš tämä päivä; *otnážii* täksi päiväksi, *otnážis* tästä päivästä lähtien, *otnážat* tämänpäiväiset asiat

otne ~ odne tänään, *vuolggán juo otne* lähdén jo tänään; (erit. pelottelutarkoituksessa),
boademat odne deike! tulepa tänne niin saat nähdä!, *die odne!* siitä sait!, *geahččal dal odne!*
 no yritäpä (jos uskallat)!

ovála soikio, pitkulainen esine, pitkänomainen esine

oválalaš soikea, pitkänomainen

ovccádas yhdeksäsosa

ovccádassii (adv.) yhdeksänneksi; yhdeksännen kerran

ovccádis (adv.) yhdeksännen kerran

ovccát yhdeksäs

ovccátlohjahkásaš yhdeksättäkymmentä käyvä, yhdeksättäkymmentä vuotta vanha

ovccátlohkáí yhdeksättäkymmentä

ovcceš ~ ovccetál'la (N) yhdeksikkö

ovcci yhdeksän

ovccilogi ~ okcilogi yhdeksänkymmentä

ovccinuppelogát yhdeksästoista

ovccinuppelohkáí yhdeksäntoista

ovccis yhdeksän ihmistä, yhdeksän joukko; *leimmet doppe ovccis* meitä oli siellä yhdeksän (ihmistä)

ovda etuala, edusta

ovdabátni etuhammas

ovdabealli ~ ovdabealle etukappale, etumus (vaatteessa); etupuoli; edusta, etuala

ovdabeaŋka etuistuin (erit. autossa)

ovdabearbma etukansi

ovdaborramuš eturuoka

ovdačahca etupaju (reessä)

ovdačájáhus ennakkoesitys

ovdačeabet etukaula (teuraalla)

ovdačielgi etuselkä (teuraalla)

ovdačoavddus ennakkopäätös

ovdačuol'li esitaistelija; *olmmošvuoigatvuođaid ovdačuol'li* ihmisoikeuksien esitaistelija

ovdačuovga etuvalo

ovdadárkkisteapmi ennakkotarkastus

ovdadeaddu keulapaino; *ovdadeattus* keulapainossa, *ovdadeddui* keulapainoon

ovdadiedáhus ennakkotiedotus

ovdadiehtu ennakkotieto

ovdadilljá etutelo (teljokaaren ja etusiestimen välissä veneen pohjalla); *ovdadilljárággu* etutelojokaari, toiseksi etummainen kaari veneessä

ovdadit ennakkoida; *ovdadii boahhtevaš hástalusaid* ennakoi tulevat haasteet

ovdadutkamat (pl.) esitutkinta

ovdadutkan- esitutkinta-; *ovdadutkanbeavdegirji* esitutkintapöytäkirja, *ovdandutkandieđut* (pl.) esitutkintatiedot, *ovdadutkaneiseváldi* esitutkintaviranomainen, *ovdadutkanláhka* esitutkintalaki

ovdaeastadeapmi ennaltaehkäisy

ovdafápmu yliote; *oaččui digaštallamis ovdafámu* sai väittelyssä yliotteen

ovdagáddu ennakkoluulo; *ovdagáttolaš* ennakkoluuloinen

ovdagávpot esikaupunki

ovdageahči etupää, etuosa; *ovdageašskohttarággu* etusiestin (etummainen kaari veneessä), *ovdageašolmmoš* keulamies (sauvoessa, päättää reitin)

ovdagiedaheapme, ovdagiedahis otsahaaraton (porovaatimesta tai sen sarvesta)

ovdagiehta otsahaara (poron sarvissa), etukaihdin

ovdagihtii (adv.) etukäteen

ovdagoargnu pääsauvoja (joka on vastuussa suunnan pidosta, veneen perässä)

ovdagovva esikuva; *lea leamaš munnje mál'le ja ovdagovva* on ollut minulle malli ja esikuva

ovdagursa esikurssi

ovdahistorjá esihistoria; *ovdahistorjjálaš* esihistoriallinen

ovdajuolgi etujalka

ovdal (adv./pp.) ennen, *dego ovdal* kuten ennen; aikaisemmin, *golbma jagi dás ovdal* kolme vuotta sitten, *ovdal áiggiid* ennen aikojaan, *ovdal beassážiid* ennen pääsiäistä; pikemminkin, paremminkin, *lea ovdal juo nie* on pikemminkin sillä tavalla; edeltä, *áhčči vázzilii ovdal* isä lähti kävelemään edeltä

ovdalačča ~ ovdalaš vähän edempää

ovdalaččas ~ ovdaleppožis vähän edempänä

ovdalakta etuliite

ovdalaš edellinen, edeltävä; *ovdalaš áiggiid* aiemmin, entisinä aikoina, ennen vanhaan

ovdalaš vähän ennen, vähän aikaisemmin; *ovdalaš juovllaid* vähän ennen joulua, joulun alla

ovdalažžii ~ ovdaleppožii vähän edemmäksi

ovdaláiggiriegádan ennen aikojaan syntynyt; *ovdaláiggiriegádan mánná* keskonen

ovdalássa ~ ovdaláse tuulilasi

ovdalgeassin ennakkopidätys

ovdalgo ennen kuin

ovdalii ~ ovdalebbui edemmäksi

ovdaliiki esinahka

ovdalis (adv.) edellä, aiemmin; *ovdalis namuhuv'von* edellä mainittu

ovdalis ~ ovdaleappos edempänä, edempää

ovdaloavdda esirippu

ovdaluohkká esiluokka

ovdamadda etupohja (nutukkaan)

ovdamáksu ennakko, ennakkomaksu

ovdamearka esimerkki; *ovdamearka dihte* esimerkiksi

ovdamearkkalaš esimerkillinen

ovdamearrádus ennakkopäätös

ovdamunni etu, etuus; etusija

ovdan (adv.) edessä, edessä päin; perillä

ovdan (adv.) esillä, esille, esiin; *váldit ášši ovdan* ottaa asia esille, *boahtit ovdan* käydä ilmi, ilmetä, selvitä

ovdanamma etunimi

ovdanáhkki esinahka

ovdanbukti esittelijä (erit. asian)

ovdanbuktin esitys, esittely; ilmaiseminen

ovdanbuktinnávccat (pl.) esitystaito

ovdanbuktinvuohki esitystapa; ilmaisutapa

ovdanbuktit esittää; esitellä (asia); ilmaista

ovdanbuktojummi esitys, esittely; ilmaisu

ovdanbuvttus ilmaus

ovdandivvut esittää (asia tms.)

ovdandoallat korostaa

ovdanloaiddastit esiintyä (näyttämöllä tms.)

ovdanloaiddastus esiintyminen; *neavttára ovdanloaiddastus* näyttelijän esiintyminen

ovdanruoktot (adv.) edestakaisin, menopaluu-

ovdanvázzi edelläkävijä

ovdaoastinvuoigatvuohta etuosto-oikeus

ovdaoatna ennakkooavistus; *sus lei ovdaoatna ahte buot ii lean ortnegis* hänellä oli ennakkooavistus että kaikki ei ollut kohdallaan

ovdaoidinsadji suosituimmuusasema

ovdaolmmoš esimies, puheenjohtaja; poroisäntä paliskunnassa (N)

ovdaráksá eturauhanen; *ovdaráksáboras* eturauhassyöpä

ovdaromálaš esiroomalainen

ovdaros´sái, ovdaros´sás ~ ovdaros´sii, ovdaros´ses rintava (erit. eläimestä); *ovdaros´ses ealgasarvvis* rintava uroshirvi

ovdasadji etusija; *ovdasajis* ensi sijassa, ensimmäisenä, ensisijaisesti

ovdasan, ovdasat, ovdasis jna. eteeni, eteesi, eteensä jne.

ovdasaš etiäinen

ovdasáhka esitelmä

ovdasátni alkusana, esipuhe

ovdasies´si etuteljon ja pohjateljon välinen paljas veneenpohja

ovdasii (pp.) jonkin enteenä, merkinä; *leat man nu ovdasii* olla jonkin enteenä, *guovssahasat giddudedje buollašiid ovdasii* revontulet loimusivat pakkasten enteenä

ovdaskohttarággu etusiestin, etummainen kaari (veneen)

ovdaskuvla esikoulu

ovdasmáhkka esimaku

ovdasuhkki pääsoutaja (joka on vastuussa suunnan pidosta)

ovdavázzin ~ ovddasvázzin hääkulkue, morsiuksaatto (kirkkoon morsiusparin edellä kulkeva)

ovdaveaksi rintaevä

ovdavearrogoarta ennakkoverolippu

ovdavearru ennakkovero, ennakonpidätys

ovdavokála etuvokaali

ovdavuodjin etuajo-oikeus

ovdavuogiatvuohta etuoikeus

ovdavuogigašat (pl.) etuaivot, aivojen otsalohko

ovdavuovda rintaontelo (teuraalla)

ovdánahttit edistää, kehittää

ovdánandássi kehitysaste

ovdánanlávki edistysaskel

ovdánanmielalaš edistyksellinen

ovdánanmuddu kehitysaste, kehitysvaihe

ovdánanriika kehittynyt maa

ovdáneaddjiriika kehitysmaa

ovdáneapmi edistys, kehitys; eteneminen

ovdánit edistyä, edetä

ovdánmeahttun takapajuinen

ovdánupmi edistys, kehitys

ovddabealli etupuoli; *ovddabealde* etupuolella, *ovddabeallai* etupuolelle, *ovddabeale* etupuolitse

ovddabealmearka (mat./mus.) etumerkki

ovddageahči etupää; *ovddageahčen* etupäässä, *ovddageahčai* etupäähän, *ovddageaže* etupään kautta

ovddal (adv.) edeltä, edestä päin, vastaan, *bodii su ovddal* tuli häntä vastaan

ovddalboahtti vastaan tuleva; vastaan tulija

ovddaldas ennakko; *ovddaldas-* päällä- tai edessäoleva (korvamerkin sanasta, teosta)

ovddaldastit kohdata, vastaanottaa; ennakoida

ovddalgihtii (adv.) etukäteen, ennakkoon, edeltäkäs, ennalta; *giittii juo ovddalgihtii* kiitti jo edeltäkäs

ovddalhaga (adv.) edestä, edestä päin, suoraan edestä

ovddas (adv./pp.) edessä, edestä, edustalla; edessä, edestä, tiellä, vastassa, *lei mu ovddas* oli minun tielläni; puolesta, vuoksi, *giitu biepmu ovddas!* kiitos ruoasta!; asemasta, puolesta *manai mu ovddas dohko* meni minun puolestani sinne

ovddasčuožžu esimies, valvoja, johtaja

ovddasgoddi eduskunta

ovddasman'ni edeltäjä

ovddasmoraš (N) huolenpito

ovddasoidnin (rel.) kaitselmus, sallimus

ovddasolmmái edusmies, edustaja

ovddasrohkadal'li esirukoilija

ovddasrohkos esirukous

ovddastat edustus; edustusto

ovddasteaddji edustaja, lähettiläs

ovddasteaddji edustava; *ovddasteaddji čájáhus* edustava näyttely

ovddasteapmi edustus, edustaminen

ovddastit edustaa

ovddastus edustus; edustusto

ovddastusorgána edustusto

ovddasvástáduš vastuu; *ovddasvástádušdovdu* vastuuntunto

ovddasvástádušlaš vastuullinen

ovddasvástideaddji vastuullinen; vastaava, vastuuhenkilö

ovddádallat edistää (vähin erin); yrittää edistää

ovddáduš etu, hyöty; edistys, edistäminen

ovddádušbellodat (N) edistyspuolue

ovddimus (adv.) ensimmäiseksi, ensimmäisenä

ovddimustá (adv.) pikimmin; aikaisintaan

ovddimus etummainen, ensimmäinen; *ovddimusas* etummaisena, *ovddimussii* etummaiseksi

ovddeš (attr.) entinen; *ovddešláhkai ~ ovddešládje* entiseen tapaan, *ovddežis* entisestä, entiseen verrattuna, *borramušgálvvut leat ovddežis sakka divron* elintarvikkeet ovat entisestään kovasti kallistuneet

ovddeštit entistää, restauroida; *ovddešteapmi* entistäminen, restaurointi

ovddet (attr.) toissa, edellisellä; *ovddet beaivve* toissa päivänä, *ovddet gease* toissa kesänä, *ovddet háve* edellisellä kerralla

ovddetjagáš toissavuotinen

ovddibui (adv.) edemmäksi

ovddibus (adv.) edempänä

ovddidanfoanda kehitysrahasto

ovddidanguovlu kehitysalue

ovddidanovttasbargu kehitysyhteistyö

ovddidanriika kehitysmaa

ovddidanveahkki kehitysapu

ovddideapmi edistäminen, kehittäminen, kehittäminen

ovddidit edistää, kehittää: edistää (kellosta); esittää, tehdä esitys

ovddimus etummainen, ensimmäinen; *ovddimusas* etummaisena, *ovddimussii* etummaiseksi

ovddimus (adv.) ensimmäiseksi, ensimmäisenä; *čákgalii ovddimus stohpui* astui ensimmäisenä tupaan

ovddimustá (adv.) pikimmin; aikaisintaan

ovddit (attr.) edellinen, edeltävä; edellinen, aikaisempi, aiempi

ovddolaš ihana, ihmeellinen

ovddolašvuohta ihanuus

ovddos (adv.) eteenpäin; *ovddos maŋás* edestakaisin, *ovddosmaŋásmátki* edestakainen matka, *ovddosmaŋásbileahtta* meno- ja paluulippu

ovddosdikšun jalostus (tuotteiden); *ovddosdikšunbuvtta* jaloste

ovddosdikšut jalostaa (tuotteita)

ovddosguvlui (adv.) eteenpäin

ovddošit ihmetellä; ihailla, ihannoida, ihastella (jotakin, jotakuta)

ovdduštut jalostaa (tuotteita); *ovdduštanbuvtta* jaloste

ovdehit edellyttää

ovdehus edellytys

ovdeš etukoipi (etujalan nahka)

ovdii (adv./pp.) eteen, edustalle, *bisánii viesu ovdii* pysähtyi talon eteen; puolesta, hyväksi, *bargat olmmošvuoigatvuođaid ovdii* työskennellä ihmisoikeuksien puolesta

ovdiidoapman paitsio (jalkapallossa)

ovdohat enne

ovdu etu, etuus

ovehit ~ ovet rohjeta, uskaltaa

ovsta itä; *ovstalii* idemmäksi, *ovstalis* idempänä, *ovstan* idässä, *ovstán* itätuuli

ovttaahkásaš (soapmásiin) samanikäinen (jonkun kanssa)

ovttaallosaš (mainna nu) samankorkuinen (jonkin kanssa)

ovttaanulihtti kertakäyttöastia

ovttaáigásaš samanaikainen

ovttaárvosaš samanarvoinen

ovttaárvosašvuohta samanarvoisuus, tasavertaisuus, yhdenvertaisuus, tasa-arvo;

ovttaárvosašvuohta lága ovddas yhdenvertaisuus lain edessä

ovttabealat ~ ovttabealálaš ~ ovttabeallásaš yksipuolinen

ovttačalmmat yksisilmäinen

ovttačilggolaš yksiselitteinen, yksikäsitteinen; *ovttačilggolaš dulkojupmi áššis* yksiselitteinen tulkinta asiasta

ovttadat yksikkö (ei kieliopillinen); *ovttadathaddi* yksikköhinta

ovttadássásaš tasavertainen, yhdenvertainen; *ovttadássásašvuohta* tasavertaisuus, yhdenvertaisuus

ovttageardán yksinkertainen, *dahkat ovttageardáneabbon* yksinkertaistaa; yksinkertainen, koruton (tapahtuma tms.); yksinkertainen, tyhmä

ovttageardánahttit yksinkertaistaa

ovttageardánvuohta ~ ovttageardásašvuohta yksinkertaisuus

ovttageardásaš yksinkertainen; yksikerroksinen (wc-paperi tms.)

ovttageardde- kertakäyttö-; yksikerroksinen

ovttagielalaš ~ ovttagielat yksikielinen

ovttagivrosaš (attr.) tasaväkinen; *ovttagivrosaš heaibuguovttos* tasaväkinen painijakaksikko

ovttagovdosaš samanlevyinen (kahdesta tai useammasta; keskenään)

ovttaguuhkosaš samanpituinen (kahdesta tai useammasta; keskenään)

ovttaguuhkosaš (attr.) tasapitkä, keskenään yhtä pitkät; *ovttaguuhkosaš fiellut* tasapitkät laudat

ovttaguvllot samansuuntainen, yhdensuuntainen (kahdesta tai useammasta; keskenään)

ovttaguvlolaš samansuuntainen; yksisuuntainen, *ovttaguvlosaš gáhhta* yksisuuntainen katu

ovttaháltásaš ~ ovttahálttat samansuuntainen (kahdesta tai useammasta; keskenään)

ovttahápmásaš samanmuotoinen, samannäköinen

ovttahápmásašvuohta samanmuotoisuus, yhdennäköisyys

ovttaháváš kertakaikkinen, kerrallinen

ovttaheapmin (adv.) jäljettömiin, sukupuuttoon; *jávkadit ovttaheapmin* hävittää sukupuuttoon

ovttaid ovttaid (adv.) yksitellen, yksittäin (esineistä)

ovttaidlohku yksikkö

ovttaiduhhtit yhdenmukaistaa, yhtenäistää, integroida

ovttaiduvvat yhdentyä, integroitua

ovttaidogat (pl.) yksisirkkaiset (kasveista)

ovttaivnnat ~ ovttaivnnálaš yhdenvärisen

ovttajahkásaš yksivuotinen

ovttajienalaččat (adv.) yksimielisesti

ovttajienalaš yksimielinen (päätoksestä); *ovttajienalašvuohta* yksimielisyys

ovttalanjat yksihuoneinen (asunnosta); yksiö, *lean ozadan vuogas ovttalanjaga* olen haeskellut sopivaa yksiötä

ovttalaš yhtenäinen; *ovttalašvuohta* yhtenäisyys

ovttalágan samanlainen, yhtäläinen, yhdenmukainen, yhteneväinen; yhdenlainen, eräänlainen

ovttalágan (mat.) yhtenevä

ovttaláganvuohta (mat.) yhtenevyys

ovttaláhkai (adv.) ~ **ovttaládje** (adv.) tavallaan, eräällä lailla; samalla tavoin (keskenään)

ovttaláhkásaš yhtäläinen; *ovttaláhkásaš jienastanvuoigatvuohta* yhtäläinen äänioikeus

ovttaláhkásašvuohta yhtäläisyys

ovttaláhki ykseys

ovttalávkái (adv.) samaan tahtiin, yhtä jalkaa (keskenään)

ovttaluoddasaš yksiraiteinen; *ovttaluoddasaš ruovdegeaidnu* ~ *ruovdemáđidja* yksiraiteinen rautatie

ovttamađumearka yhtäläisyysmerkki

ovttamahtodat (mat.) yhtälö; *vuosttas vuoimmi ovttamahtodat* ensimmäisen asteen yhtälö

ovttamielalaš ~ **ovttamielat** yksimielinen, yhtenäinen; *gielddastivrra ovttamielalaš mearrádus* kunnanvaltuuston yksimielinen päätös

ovttamielalašvuohta yksimielisyy, yhtenäisyys

ovttamohtor- yhden moottorin, yksimoottorinen; *ovttamohtorgirdi* yksimoottorinen lentokone

ovttanammasaš samanniminen (kahdesta tai useammasta; keskenään)

ovttanassii (adv.) yhtenään, jatkuvasti; *lea ovttanassii mátkái vuolgaleamen* on yhtenään matkoille lähdössä

ovttanáittot yksiavioinen; *ovttanáittotvuohta* yksiavioisuus

ovttanevvot (biol.) yksineuvoinen

ovttarattat yksiääninen

ovttarádálaš yksituumainen

ovttaruovttu- (biol.) yksikotinen; *ovttaruovttušaddu* yksikotinen kasvi

ovttas yhdessä, porukalla, kimpassa; *ovttas ráđiid* yksissä tuumin

ovttasássan ~ **ovttasorrun** avoliitto

ovttasás'si ~ **ovttaor'ru** avopuoliso

ovttasbargu yhteistyö

ovttasdoaibman yhteistoiminta

ovttaseallat (biol.) yksisoluinen; *ovttaseallat ealán* yksisoluinen eliö

ovttasipmárdus yhteisymmärrys

ovttaskas kiireinen (ihmisestä, jolla ei ole muita apuna); yksinäinen; yksittäinen; yksityinen

ovttaskasás'si ~ **ovttaskasčuokkis** yksityiskohta

ovttaskasdáhpáhus yksittäistapaus, yksityistapaus

ovttaskaslundosas yksityisluontoinen; *ovttaskaslundosas áš'si* yksityisluontoinen asia

ovttasorrun yhdessäolo

ovttasráđiid (adv.) yhteistuumin

ovttastahttit yhdistää; *ovttastahtton luohkká* yhdysluokka

ovttastallan kanssakäyminen, seurustelu, yhdessäolo

ovttastallat seurustella, kulkea yhdessä, olla yhdessä; *soai ovttastallaba ja sáhttiba vel náitalit* he (kaksi) seurustelevat ja voivat vielä mennä naimisiin

ovttastat yhdiste (kemiallinen)

ovttastávval- yksitavuinen

ovttastit yhdistää

ovttastupmi yhtymä, yhtiö; yhteisö, yhdyskunta

ovttasturrosaš samankokoinen, samansuuruinen (kahdesta tai useammasta; keskenään)

ovttastus yhdistys, *Bálgosiid ovttastus* Palikuntain yhdistys; yhdiste (kemiallinen)

ovttastusgilvu yhdistetyn kilpailu, yhdistetty (hiihto ja mäkihyppy)

ovttastusregisttar yhdistysrekisteri

ovttastuvvan yhdistyminen; yhdyntä, yhtyminen

ovttastuvvansadji yhtymäkohta (teiden)

ovttastuvvat yhdistyä, liittyä yhteen; *Ovttastuvvan našuvnnat* Yhdistyneet kansakunnat

ovttatál'la (N) ykkönen

ovttatmano (adv.) kerralla, saman tien; oitis

ovttaveardásaš tasavertainen, yhdenvertainen

ovtteš ykkönen (numero)

ovtto (adv.) aina, alituiseen

ovulašuvdna ovulaatio, munasolun irtoaminen munasarjasta

ozadit etsiskellä, haeskella

ozahallat (soapmásis juoidá) kuulustella inttävästi (joltakulta jostakin); *ii gánnet*

ozahallagoahtit mus daid doložiid ei kannata ruveta tonkimaan minulta niitä menneitä

ozovdna otsoni; *ozovdnageardi* otsonikerros

P

pakeahтта paketti, pakkaus

pakeahhtabiila pakettiauto

panihkka paniikki

panihkkaváddu paniikkihäiriö

panteisma panteismi

paradiisa paratiisi

parafiidna parafiini

paragráfa pykälä
paramehter parametri
parasihtta loinen
parasihttet loisia
paráda paraati
parfyma paryymi, hajuvesi
pariteahtta ~ paritehta pariteetti
parkeren pysäköinti; *parkerenmihttar* pysäköintimittari, *parkerensadji* pysäköintipaikka
parkeret pysäköidä
parlameanta parlamentti
parodiija parodia
parotihhta sikotauti
partihkal hiukkanen; partikkeli (kieliopillinen)
partisihppa partisiippi
partitiiva partitiivi
passiiva passiivi
passiivvalaš passiivinen, toimeton
pastil'la pastilli
pateanta patentti
patehtalaš pateettinen
patrovdna patruuna
patrul'la partio
patrulleret partioida
páhkka paketti, pakkaus
páhkkenbábir voimapaperi
páhkket pakata, paketoida
pánel paneeli
pánelastit paneloida
pánsár panssari; *pánsárvovdna* panssarivaunu
pánter pantteri
páraheapme, párahis pariton; *párahis lohku* pariton luku
páraiduvvat pariutua, muodostaa pari
párastallat kulkea yhdessä, parina
párka puisto

párra pari

párragoddi pariskunta

párralagaid (adv.) ~ **páraid páraid** (adv.) ~ **páraid mield** (adv.) pareittain, pareina

párralohku parillinen luku

párraluvvat pariutua

párraseanga parisänky

pás'sa passi

pás'sár harppi

pás'set passata, vahtia, valvoa

pean'na

pean'nanjunni kynänkärki

pean'naolmmoš kirjoitustaitoinen henkilö, kynämies

pean'naskáhppu kynäkotelo

pean'nastohkka kynänvarsi

pedagoga pedagogi

pedagogalaš pedagoginen

pedagogihkka pedagogiikka

pelikána pelikaani

penála penaali

penis penis, siitin

penisilliidna penisilliini

pensel pensseli, sivellin

pensionáhtta täysihoidola

penšuvdna eläke

perfeakta perfekti

persihkka persikka

persilljá persilja

personifikašuvdna personifikaatio

persovdna persoona, henkilö

persovdnabiila henkilöauto

persovdnagoarta henkilökortti

persovdnanummir henkilötunnus

persovdnapronomen persoonapronomini

persovnnaheapme, persovnnahis persoonaton

persovnnalaččat (adv.) henkilökohtaisesti

persovnnalaš henkilökohtainen; *persovnnalašvuohta* henkilökohtaisuus

perspektiiva näkökulma, perspektiivi

pessimista pessimisti

pessimisttalaš pessimistinen

pianista (mus.) pianisti

piáno piano

piksel kuvapiste

pingviidna pingviini

piroga piirakka

pistovla pistooli

plagiáhhta ~ plagieren jäljitelmä, plagiaatti

plagieret jäljitellä, plagioida

plakáhtta plakaatti, juliste

planeahhta ~ planehta planeetta

plantáša viljelmä, plantaasi

plastihkka muovi; *plásttet-* muovi-

pláhta sahanterä

plána suunnitelma

plánavuloš suunnitelmallinen

plánejeaddji suunnittelija

plánet suunnitella; *plánen* suunnittelu

pláŋkosahá lankkusaha

pláŋku lankku

plásttar laastari

plenum täysistunto

ploga aura

ploget aurata

pluralisttalaš moniarvoinen

plurála pluraali, monikko

plus plus, ynnä; *golbma plus guokte* kolme ynnä kaksi

pluskvamperfeakta pluskvamperfekti

poarta portti

poasta posti; *poastta bokte ~ poastta fáro* postitse, *mu áhkku lei nuorabun poasttas barggus*
 mummoni oli nuorempana postissa töissä

poastabánku postipankki

poastabiila postiauto

poastaboksa postilokero

poastačujuhhus postiosoite

poastadoaibmabáiki postitoimipaikka

poastadoimmahat postitoimisto

poastagoarta postikortti

poastaguoddi postinkantaja

poastajohtin postinkulku

poastakantuvra postikonttori

poastakás'sa postilaatikko

poastalágádus postilaitos

poastamáksu postimaksu

poastamearka postimerkki

poastanummir postinumero

poastasirdin ~ poastagiرو postisiirto

poastasteampal postileima

poava paavi

podda podcast; podcast-lähetys

poddet podcastata, lähettää tai tuottaa podcast-lähetys

poehtalaš poeettinen, runollinen

poesiija runous, poesia

poetihkka poetiikka

pokála pokaali

polára polaari, napaseutu-

poláragierdu napapiiri

poláraguovlu napaseutu

polárajiekŋa napajää

poliisa gč. boles

poliklinihkka poliklinikka

politihkalaš poliittinen

politihkka politiikka

politiĥkkár poliitikko
politiĥkĥet politikoida
politiija gč. boles
polká polkka (tanssi)
polskalaš puolalainen
polygamiija moniavioisuus
polygamiijalaš ~ polygámalaš moniavioinen
pon´ni poni
populariseret popularisoida, yleistajuistaa, kansantajuistaa (esim. tietoteos)
populariteahtta ~ popularitehta suosio
populašuvdna väestö; populaatio, kanta
populára kansanomainen
pornografiija pornografia
porsliidna porsliini
poršuvdna annos
positiiva positiivi (esim. filmi); positiivi (adjektiivien vertailussa)
positiivvalaš positiivinen, myönteinen
postet postittaa
postposišuvdna postpositio
poteansa (mat.) potenssi
potentiála potentiaali
potreahtta potretti, muotokuva
povla napa (maantieteellinen)
praktihkalaš käytännöllinen; *praktihkalaččat* käytännöllisesti
praktihkka käytäntö
práhtet jutella, praatata
prám´ma proomu
preanta painojälki, painoteksti, präntti
preantagálvu painotuote
preanttus julkaisu, painos
preas´sa lehdistö; *preas´sadilálašvuohta* lehdistötilaisuus
predikatiiva predikatiivi
predikáhtta predikaatti
prefiksa etuliite, prefiksi

preliminára alustava; *preliminára čielggadus* alustava selvitys

premiára ensi-ilta; *čájálmasa premiára* näytelmän ensi-ilta

prentehat kirjapaino

prentehit painattaa (kirjoja)

prentehus painos

prenten- paino-; *prentenbustávva* painokirjain, *prentenfriddjavuohta* painovapaus,

prentenmeattáhus painovirhe

prentet painaa (kirjoja)

preparáhtta preparaatti

prepareret preparoida

preposišuvdna prepositio

preseansa preesens

presideanta presidentti

presideantaevttohas presidenttiehdokas

presideanttaválga presidentinvaali

presideanttaválli presidentinvala

preterihhta preteriti, mennyt aika

prevenšuvdna ehkäisy

primára primaari

primitiiva alkeellinen, primitiivi

prinsa prinssi

prinseas' sa prinsessa

prinsihpalaš periaatteellinen

prinsihppa periaate, perinsiippi

prioriteret priorisoida

priváhta yksityinen; *priváhta olmmoš* yksityishenkilö

proavás rovasti

proavásgoddi ~ proavássuohkan rovastikunta

problema probleema, ongelma, pulma

problemaheapme, problemahis ongelmaton

problematihkka problematiikka

problemáhtalaš ongelmallinen, pulmallinen

produkta tuote

produktiivvalaš tuottelias, produktiivinen

produktiviteahhta ~ produktivitehta tuottavuus, produktiivisuus

profehta ~ profeittä profeetta

profehtalaš profeetallinen

profes'sor professori

professoráhtta (N) professuuri

professuvra (S, R) professuuri

profiili profiila

programmeren ohjelmointi

programmeret ohjelmoida

prográm'ma ohjelma; *tv-prográm'ma* televisio-ohjelma

progressiivvalaš edistyksellinen, progressiivinen

projeakta projekti, hanke

projektiila ammus

projektor projektori

projiseret projisoida

proletariáhtta köyhälistö

prologa esipuhe (näytelmän tms.), prologi

promil'le promilli

pronomen pronomini

propagánda propaganda

propeal'la propelli, potkuri

proposišuvdna aloite (eduskunnan)

prosá kertomakirjallisuus, proosa

prosálaš proosallinen, kertomakirjallisuuteen kuuluva

proseanta prosentti; *proseantalošku* prosenttiluku, *proseantaovttadat* prosenttiyksikkö

proseas'sa prosessi

prosentuálalaš prosentuaalinen

proses'sor prosessori, suoritin

prosešuvdna juhla-kulkue

prospeakta näköala (fig.)

prošeakta projekti, hanke

proteasta vastalause, protesti; *proteastalihkadus* protestiliike

proteiidna proteiini, valkuaisaine

protestánttalaš protestanttinen

protesteret protestoida

protona protoni

provinsa provinssi

pseudonyma salanimi, nimimerkki

psyhkalaš psyykkinen

psykiatriija psykiatria

psykiatrista ~ **psykiáhter** psykiatri

psykiátralaš psykiatrinen

psykihkalaš psyykkinen

psykologa psykologi

psykologalaš psykologinen

psykologiija psykologia

psykoterapiija psykoterapia

publihkka yleisö

publikašuvdna julkaisu

publisiteahhta ~ **publisitehta** julkisuus

pudder puuteri

puddiŋ'ŋa vanukas

pulpeahhta ~ **pulta** (N) pulpetti

pulsa pulssi

punša punssi

pus'se pussi

pus'set putsata, puhdistaa

pyramiida pyramidi

pyromána tuhopolttaja, pyromaani

R

rabadit aukoa, availa

rabaidit värähdellä, nykiä (lihaksista); räpistellä, räpsyä (esim. siivistä, silmistä)

rabas (adv.) auki, avoinna; *buvda lei rabas* myymälä oli auki; *virgi lei rabas* virka oli auki, haettavana

rabas avoin, avonainen; *rabas uksa* avonainen ovi

rabasáigi aukioloaika

rabasdikšu avohoito

rabasmielalaš ~ **rabasmielat** avomielinen

rabasráksá avorauhanen

rabastat aukeama

rabastit aukaista, avata (kerran)

rabáhtta alennus (hinnasta)

rabárber raparperi

rabbalit lähteä (kiireesti jonnekin)

rabbat kiiruhtaa; haalia kokoon, hankkia, koota (suurella vaivalla), *rabbá áigáiboatús gaskaboddosaš bargguiguin* haalii toimeentulonsa tilapäisillä töillä

rabet lumikenkä; *rabehiiguin johtit obbasis* lumikengillä kulkea umpisessa

rabihit säpsähtää (esim. säikähdyksestä); värähtää

raččas, ražža ripeä, rivakka, riuska

raddálagaid (adv.) rinnakkain, rinnan; rinta rintaa vasten

raddálas (attr.) rinnakkainen, *raddálas bálgát* rinnakkaiset polut; rinta rintaa vasten olevat

raddeárbbolaš (jur.) rintaperillinen

raddebáddi rintahihna (längissä)

raddebávččas rintakipu; *raddebákčasat* (pl.) rintakivut

raddeboalddáhat keuhkokuume; närästys

raddedeahkki iso rintalihas

raddeeana(n) rinne (loivasti viettävä)

raddefierra ahkion toiseksi etummainen kaari

raddelámis, raddelámes keuhkotautinen; *raddelámes boaran* keuhkotautinen vanhus

raddeleahppi rintaläppä (tav. kudottu, lapintakin alla)

raddenállu rintaneula

radderiggi rintakehä

raddevuovda rintaontelo

raddi rinta

radiáhtor radiaattori, jäähdytin (auton); lämpöpatteri

radikála radikaali

radikálalaš radikaalinen

radnet nyhtää (tuolta, jäkälää pienin erin), koota varpuja, kariketta tms. (poltettavaksi), koota jotakin pientä (syötettäväksi tms.)

radadit repiä (kangasta vähin erin, jatkuvasti); ratkoa (erit. saumaa vähin erin, jatkuvasti)

radastit repäistä (kangasta vähän); ratkoa (saumaa vähän)

radus repeämä; tyrä

raffineret jalostaa, puhdistaa (esim. raakaöljyä)

ragadit kiimoa, kiimiä, rykiä (jatkuvasti, porosta, hirvestä)

ragahallat ahdistella (porohirvas vaadinta paritteluaikaisissa); joutua (porohirvaan) astumaksi (vaatimesta)

ragahit astuttaa, panna (sonni, porohirvas) astumaan (lehmää, vaadinta), antaa (lehmän, poron) paritella; seurata, vahtia (porotokkansa) parittelua, rykimistä; olla kiimassa (lehmästä, vaatimesta)

ragat kiima (poron, hirven); kiima-aika, rykimä, rykimäaika, *alimus ragat* kiima-ajan huippu, *alimus ragadin* ylimpään kiima-aikaan

ragatáigi kiima-aika, rykimäaika (poron, hirven)

ragatmánnu (hist.) lokakuu (vuoden 10. kuun vanha nimitys)

rageš (-is) kiimainen (sonnista, porohirvaasta)

ragihit riuhtaista, tempaista; *ragihit luovus* tempautua irti

raguhit panna tai saada rehkimään; menettää kala (koukun oikeamisen takia)

rahán valepukki; *gielis dego rahán* kova valehtelemaan, *dien rahána ságaid ii gánnet jáhkkit* tuon valepukin juttuja ei kannata uskoa

rahča ponnistelu, raadanta, uurastus

rahčalit hankkiutua (jonnekin, jotakin tekemään)

rahčamuš ponnistelu, ponnistus; *rahčamušat* (pl.) ponnistelut, ponnistukset (esim. jonkin toteutumiseksi), *su rahčamušat sámegiela oahppan dihte* hänen ponnistelunsa saamen kielen oppimiseksi

rahčat ponnistella, raataa, rehkiä, uurastaa

rahkadas aluskasvillisuus (erit. tiheä)

rahkat kiimiä, kiimoa, rykiä (porohirvaasta)

rahkat, rahkadis/rahkkes sankka, tiheä (ryteiköstä tms.); *rahkkes suovka* sankka pajukko

rahkánit repeytyä irti; *boallu rahkánii báiddis* nappi repeytyi irti paidasta

rahkkát (porohirvaasta); ruveta astumaan (vaadinta), ruveta kiimimään, kiimomaan, rykimään

rahkkeheargi huonosti salvettu urosporo

rahkki (adj.) kiimivä, kiimova, rykivä (porohirvaasta)

rahkki (subst.) kiimainen porohirvas

rahkolas pinnisteleväinen, rehktiväinen

rahkut pinnistellä, rehkiä; repiä (irti)

rahpa räpistely (esim. ansassa olevan linnun)

rahpan avaaminen; avajaiset, avaus, *riikkabeivviid rahpan* eduskunnan avajaiset

rahpas, rahppe- ylöspäin väljenevä (esim. kattilasta, peskistä, kauluksesta)

rahpasit aueta, avautua; avartua; puhjeta, aueta (nupusta)

rahpasit (adv.) avoimesti; *muitalii rahpasit, mii lei dáhpáhuvvan* kertoi avoimesti, mitä oli tapahtunut

rahpat avata (esim. pullo); aukaista (esim. ovi)

rahpat räpistellä (esim. ansassa olevasta linnusta)

rahpil (adv.) ylöspäin väljenevä (esim. kattilasta, peskistä, kauluksesta)

rahpot kinnas, rukkanen; *rahpohat giedas* rukkaset kädessä

rahppasit tipahtaa (esim. hyllyltä)

rahppái, rahppás (liikaa tai kovasti) ylöspäin väljenevä (esim. kattilasta, peskistä, kauluksesta)

rahppi avaaaja; *boahtalrahppi* pullonavaaja

rahtasaddat ratketa, repeytyä (useasta kohdin), repeillä

rahtasit ratketa, repeytyä, revetä; ratketa (saumasta); ratketa haukkumaan, suutahtaa

rahtat ratkoa (saumaa, vaatetta); repiä (kangasta)

rahtádat vihannes

rahtádatšir'rá vihannespunkki

rahttá ruoho (kasvava, keväällä)

rahttái, rahttás vihanta, vehreä; *rahttás ájaguorra* vehreä puronvarsi

rakčut räpyttää (siipiään)

rakeahтта raketti, ohjus

rakŋalas ~ rakŋolas pinnistelevä, rehkivä

raksa vaippa (lapsen); komsion kuivikkeena käytettävä sammal

ramas luomenreuna

ramasguolga silmäriipsi

ramassárggon kulmakynä (kulmakarvojen ehostamisessa käytettävä meikkausväline)

ramádat lehdenriipomatuuli (syksyllä)

rambuvra ~ rambuvri kauppa (puoti)

rampi liian lyhyitä vaatteita pitävä henkilö

ramppuhit kulkea liian lyhyissä vaatteissa

ramput mennä (jonnekin) liian lyhyissä vaatteissa

ramsalit heilauttaa (siipiään kerran), huiskauttaa kättään

ramssihit heilahtaa, huiskahtaa

ramsut heiluttaa, huiskuttaa (käsiään, vaatetta tms.)

ranseahkka reppu

rangalit kellistää, rötkäyttää

rangádit köllötellä, rötkötellä, pötkötellä (pitkään)

rangát köllöttää, rötköttää, pötköttää

ranggagit kellistyä, pötkähtää, rötkähtää

ranggas, range- kankea, tönkkö, jäykkä

ranggihit kellahtaa (nurin), rojahtaa

ranjistit riuhtaista; rynnätä, säännätä, rynnistää; ponnistaa

rapmaluvvat ~ rapmaduvvat ruveta voimaan pahoin, tulla pahoinvoivaksi (esim. autokyydissä), tulla merisairaaksi, mennä pyörälle päästään (esim. merimatalla); mennä pyörälle päästään, joutua paniikkiin

raporta raportti

raporteret raportoida

rasaidahttit häiritä, kiusata

rasildeamoš puuha, touhu; puuhailtava, touhuttava (jostakin tehtävästä), *das lei ollu*

rasildeamoš siinä oli puuhailtavaa

rasildit puuhailla, touhuta

rasisma rasismi

rasista rasisti

rasisttalaš rasistinen; *rasisttalaš dahku* rasistinen teko

rassa puuha, touhu

rassan puuhaaminen, touhuaminen; menettely, menetteleminen

rassanvuohki menettelytapa

rassašuvvat yllirasittua

rassat puuhata, touhuta; menetellä

ras´set yllirasittaa, rasittaa ylen määrin

rastá (adv./pp.) poikki (katkeavasta esineestä), *mannat rastá* mennä poikki; yli, ylitse, poikki, toiselle puolen (esim. joen, tien); nokka poikki (poron korvamerkissä)

rastábuoddu poikkipato (joessa)

rastáčuohpahat ~ rastáčuohpus poikkileikkaus

rastásárggis poikkipiirto

rastehat ylikäytävä, ylitys

rasttideapmi ~ rasttildeapmi ylittäminen, ylitys, meneminen (esim. joen, kadun, rajan) poikki; ylikäytävä, ylitys (esim. joen, kadun, rajan)

rasttidit (+ akk.) ~ **rasttildit** (+akk.) ~ **rastet** (+ akk.) mennä (esim. joen, tien) poikki, ylittää (esim. joki, tie)

rašástahttit (+ akk.) tuntee kipua; aristaa, särkeä (lihaksia, hartioita, jalkoja tms.), olla kipeä (lihaksista, jaloista tms.), *rašástahtten oaivvis* minulla oli pää kipeä

rašásiit pitää hauraana, heikkona (esim. syysjäitä); aristella jäseniään (esim. jalkojaan, hartioitaan)

rašši, rašes hauras, heikko; kipeä, särkevä, hellä, arka (esim. lihaksista, hartioista); arkaluontoinen (asiasta)

raššivuohta heikkous (esim. syysjäiden); hellyys, arkuus (esim. lihaksien); arkaluontoisuus (asian)

raššut haurastua, heiketä, heikentyä; kipeytyä (esim. lihaksista, hartioista, jaloista); rasittua (lihaksista, jäsenistä)

rationaliseret järkeistää, järkiperaistää; *rationaliseret fitnodaga doaimma* järkeistää yrityksen toimintaa

rationálalaš järkiperaäinen, rationaalinen

ratna ~ ratni muren, karike (poltettavana); risut, varvut (polttopuuna)

ratnadolla risutuli (risuista ja karikkeesta sytytetty)

rattát (adv.) rinta (käännettynä) johonkin päin (esim. seistessä); rinnakkain, *soai čuoččuiga rattát* he (kaksi) seisoivat rinnakkain

rattuš rintama (sodassa); *rattošdovddaldat* rintamatunnus

ratti ajojälki (lumessa, erit. ahkion), ahkionjälki; tie, maantie (R)

ravččuhit räpiköidä

ravda reuna, syrjä, lieve, laita, ääri, *ravdda rádjai* äärimmilleen, *ravddas ravdii* laidasta laitaan; särmä (mat.); reuna, kolkka, syrjä (seudun); koristenauha (naisenlakin etureunassa)

ravdačiekči laitahyökkääjä (jalkapallossa)

ravdadit varustaa (naisenlakin reuna) koristenauhalla

ravdagierddus reunakehä (juuriastioissa)

ravdal (adv.) reunempaa (ohi)

ravdalačča ~ ravdalaš vähän reunempaa (ohi)

ravdalaččas ~ ravdaleppožis vähän reunempana, vähän reunempaa

ravdalažžii ~ ravdaleppožii vähän reunemmaksi

ravdalii ~ ravdalebbui ~ ravddabui reunemmaksi

ravdalis ~ ravdaleappos ~ ravddabus reunempana, reunempaa

ravddabuš vähän reunempi, vähän reunempana oleva

ravddadat (geom.) tahokas

ravddagit (adv.) liian läheltä reunaa

ravddaheapme, ravddahis reunaton; vähäreunainen; ääretön, rannaton, *ravddahis váldomearra* ääretön valtameri

ravddamus ~ ravddamuš reunimmainen; *ravddamusas ~ ravddamuččas* reunimmaisena, *ravddamussii ~ ravddamužžii* reunimmaiseksi

ravddasnaga (adv.) laidasta lukien, kaikki; *vuvddii bohccuidis ravddasnaga* myi kaikki poronsa

ravddat reunempi, reunempana oleva

ravgat kaatua pitkälleen, kompastua päistikkaa; erkaantua, kaikota erilleen (esim. poro tokasta); muuta käyttöä, *los´ses moraš ravggai sutnje* syvä murhe lankesi hänen osalleen, *sus ravggai bunci* häneltä lopahti innostus, *mus ravge juo áigá nahkárat* minulta karisivat jo varhain unet silmistä, *sus váibmu ravggai bahás beatnagiin* hän sai kammon vihaisiin koiriin

ravgehit saada kaatumaan, kellistymään

ravget riuhtaista, tempaista, *ravget bajás* herättää, *ravget iežas luovusin* riistäytyä; lähteä ajamaan, lähteä matkaan; erkaannuttaa, karkottaa (erit. poroja erilleen tokasta)

ravggadit kaatuilla; erkaantua, jäädä (joukosta; usein tai useammasta); kuljeskella, kalppia, hortoilla, *beaggá ravggadan miehtá riikka* kuuluu kuljeskelleen ympäri maata

ravggahas tokasta erkaantunut poro; pudokas, syrjäytynyt ihminen

ravggahat tokasta erkaantunut poro tai poroparttio

ravggahit langettaa

ravggihit kaatua (äkkiä), kellahtaa; erkaantua (äkkiä), kaikota (äkkiä erilleen), jäädä (äkkiä joukosta)

ravggodit tempoilla (erit. ajoporoa hihnasta)

ravggon tempojaporo

ravgolas (attr.) riuhtova, tempoileva

ravgut riuhtoa, tempoa

ravkalit räpäyttää (silmäänsä tai silmiään)

ravkičuovga vilkkuvalo

ravkin sykkiminen, syke (sydämen, suonen)

ravkit sykkiä (sydäimestä, suonesta); räpsyä (silmistä); tuikkia (tähdistä)

ravkkas syke (sydämen, suonen), pulssi; räpsytys (silmien); tuike (tähtien)

ravkkihit sykähtää (sydäimestä, suonesta); rävähtää, räpsähtää (silmästä), *ii čalbmige ravkkihan* ei silmäkään rävähtänyt

ravkkuhit räpytellä (silmiään, esim. kirkkaan valon vuoksi)

ražastit ponnistaa (vähän jonkin tekemiseksi), rehkiä vähän; lähteä kantamaan (jotakin painavaa); ostaa (jotakin suhteellisen kallista), *ražastii ođđa biilla* hankki itselleen uuden auton

ražáskit ruveta rehkimään

ražžat, ražžadis riuska, rivakka

rábastit ~ rábádit napata, kahmaista, siepata, kaapata, kopata (äkkiä)

rábáhuhttit ryvettää rapaan

rábáhuvvat ryvettyä rapaan

rábášnaga (adv.) ~ **rábášbále** (adv.) oitis, saman tien (ennen kuin unohtuu), verekseltään, tuoreeltaan; *galggat čol'lestit daid čuovžžaid rábášnaga* sinun pitää perata ne siat muistin aikana

rábát ~ rábit rapakko

rábbebidin ~ ráhtobidín haaskapyynti

rábbegoaskin ~ ráhtogoaskin korppikotka

rábbi haaska, raato

rábídit hankkia (työllä ja vaivalla), uurastaa (itselleen jotakin)

rábma lautta (puinen, vesikuljetukseen); proomu

rábmá koura, kämmen, käpälä (suuri, erit. karhun)

rábmái, rábmás isokourainen, isokämmeninen; *rábmás bargoalmmái* isokourainen työmies

rábmái, rábmás leveilevä, ylvästelevä; *rábmás dinga* leveilevä tyyppi

rábmái, rábmás ~ rábmii, rábmies jossa on paljon metsärinteitä (seudusta); *dát lea rábmás guovlu* täälläpäin on paljon metsärinteitä

rábmát levennellä, ylvästellä

rábmehit kehystyttää; *rábmehii vanhemiiddis náittosgova* kehystytti vanhempiansa hääkuvan

rábmet kehystää

rábmon kehuminen, kehu; mainonta, mainos

rábmot kehua, kehuskella, leuhkia; mainostaa

rábohat haravointikohta

rábon haravointiväline

rábostit haravoida (vähän)

rábustit siepata, tarrata (johonkin), kouraista (niskasta)

ráččagit punehtua (kasvoiltaan)

ráččas, rážža punoittava (kasvoiltaan)

rádár tutka

ráddat kylmetä, viiletä (jääkylmäksi, järven tai joen vedestä; ilmasta kylmän sateen seurauksena)

ráddelil'ljá (bot.) ruskolilja

ráddi kekäle; hiili (hehkuva)

ráddiluvvat hiiltyä (pinnaltaan)

ráddjehus rajoitus

ráddjet rajata, rajoittaa

ráddjil (-is) tarkka (tavaroistaan)

ráddut tulla kekäleitä täyteen (tulisijasta, nuotiosta)

rádio radio; *gullen dien ođđasa rádios* kuulin kyseisen uutisen radiosta, *sáddet rádio bokte* radioida

rádioaktiivvalaš radioaktiivinen; *rádioaktiivvalašvuohta* radioaktiivisuus

rádiogulahat ~ rádiogul'lon kuuluvuus (radion)

rádioprográm'ma radio-ohjelma

rádiostivli radiomasto

rádjai (pp.) ~ **rádjái** (pp.) (johonkin, jonnekin) saakka, asti, *Guovdageainnu rádjai*

Koutokeinoon asti, *juovllaid rádjai* joulukuun saakka; (johonkin mennessä) *vuossárgga rádjai* maanantaihin mennessä

rádjalit korjata (pois, talteen), ottaa talteen (nopeasti)

rádján korjuu, talteenotto; *suoidnerádján* heinänkorjuu

rádjašuvvat rajoittua

rádjat korjata (pois, talteen), ottaa talteen; ruokota, siistiä; teurastaa (aikomuksesta puhuttaessa)

rádjálagaid (adv.) rajakkain; *Kárášjoga gielda ja Guovdageainnu suohkan leaba*

rádjálagaid Karasjoen kunta ja Koutokeinon pitäjä ovat rajanaapureita

rádjáanas tavaroistaan tarkasti huolehtiva; tavaroistaan tarkka henkilö; pikkutarkka

rádjeáidi raja-aita

rádjegeadgi rajapyykki, rajakivi

rádjegeavvan ~ rádjejohtin ~ rádjegeassin rajankäynti

rádjegieldu rajasulku

rádjegilli naapurikylä

rádjegozáhus ~ rádjesuodjalus rajavartio

rádjegoziheddji ~ rádjebearráigeahčči ~ rádjejákta ~ rádjesoalddát rajavartija

rádjeguovlu rajaseutu

rádjejohka rajajoki

rádjemearka rajamerkki, pyykki

rádjepás'sa rajapassi

rádjerasttildeapmi rajanylitys

rádjerihkku (adv.) raajarikoksi; *roasmmohuvai rádjerihkku* loukkaantui vakavasti

rádjerihkkun rajaloukkaus

rádjerihkot raajarikkoinen

rádjesoahpamuš ~ rádješiehtadus rajasopimus

rádji ~ rádjá raja, *rájiid siste* alueella, *rádji dat lea láikodagasge* raja se on laiskuudessakin

rádju varasto, säilö, varikko

rádju (adv.) ~ **rádjosii** (adv.) talteen

rádna metallipora

rádná (R) kaveri, toveri

rádnát näkyä harmaana

rádnostallat tehdä jälkiä lumeen (eläimestä, erit. jäniksestä)

rádnu eläimen jälki lumessa, rannio (erit. jäniksen)

ráđahit kalisuttaa, kolistaa (jotakin)

ráđaidit hurista, surista

ráđas, ráđđa hehkuva, hehkuvan kuuma, paahtava, kirkas, *ráđđa beaivvadahkan* kirkkaalla auringonpaisteella; kireä, kirpeä (pakkasesta), *ráđđa buolašin* kireällä pakkasella

ráđasárpu laukaisunuora (pyyntiraudoissa)

ráđastallat omia, omistella, pyrkiä omistamaan

ráđastit naamioida, peitellä (pyyntiraudat) risuilla tms.

ráđálaš neuvokas; *ráđálaš bártnáš* neuvokas pikkupoika

ráđđa rivi

ráđđadat neuvonpito, neuvottelu

ráđđadállu rivitalo

ráđđádallan neuvottelu; *ráđđádallančoahkkín* neuvottelukokous, *ráđđádallangoddi* neuvottelukunta

ráđđádallat neuvotella; *ráđđádallat ráfis* neuvotella rauhasta, hieroa rauhaa

ráððádal'li neuvottelija

ráð'ðái, ráð'ðás neuvokas; *ráð'ðás gielddapolitihkkár* neuvokas kunnallispoliitikko

ráððeaddi (adj.) neuvoa-antava; *ráððeaddi orgána* neuvoa-antava elin

ráððeaddi (subst.) neuvonantaja; *son lea leamaš mus ráððeaddin* hän on ollut minulla neuvonantajana

ráððealmmái (N) ~ **ráððeolmmái** (N) kunnanjohtaja

ráððedagat sopiminen, sopimus (tehdä jotakin); *gielddas leat bargagohtán dahkkojuv'von ráððedagada vuodul* kunnassa on ryhdytty toimiin tehdyn sopimuksen pohjalta

ráð'ðegoahtit valloittaa

ráð'ðehallat neuvotella; *ráð'ðehallan* neuvottelu

ráð'ðehus hallitus; *ráð'ðehusbellodat* hallituspuolue

ráð'ðehusriekti (R) korkein hallitusoikeus

ráð'ðejeaddji (adj.) vallitseva, hallitseva; *ráð'ðejeaddji dálkedilálašvuodát* vallitsevat sääolot, *ráð'ðejeaddji iešvuodát* hallitsevat ominaisuudet

ráð'ðejeaddji (subst.) hallitsija

ráð'ðejupmi hallinta, hallintovalta, hallitus; herruus, valta

ráð'ðenhállu vallanhalu; *ráð'ðenhálolaš* vallanhaluinen

ráð'ðenhápmi hallitusmuoto; *Suoma ráð'ðenhápmi lea dásseváldi (republihkka)* Suomen hallitusmuoto on tasavalta

ráð'ðenstuollu valtaistuin

ráððeolmmoš neuvos

ráððestohporiekti (jur.) raastuvanoikeus

ráð'ðet hallita (esim. maata); hallita, kyetä pitämään hallussaan; vallita, olla vallalla; hillitä; (+ lok.) suojella, varjella (joltakin)

ráððeviessu kunnantalo (N); raatihuone

ráðði neuvo, *oktii ráðiid ~ ovttas ráðiid* yksissä tuumin; neuvosto, *ON:a*

dorvvolašvuodaráðði YK:n turvallisuusneuvosto; väline, kalu, neuvo, *ráðit* (pl.) kalut, neuvot, valjaat; haltu, hallinta, *(soapmása) ráðis* (jonkun) hallussa, hallinnassa, *(soapmása) ráððái* (jonkun) haltuun, hallintaan; vara (esim. hankkia jotakin), varallisuus; *mus ii leat ráðði oastit* minulla ei ole varaa ostaa

ráððidit neuvotella

ráðeheapme, ráðehis avuton, neuvoton

ráðihit kalahtaa, räjähtää; *veahčir ráðihii láhttái* vasara kalahti lattialle

ráðis ~ ráðus, ráðos hehkuva, hehkuvan kuuma, paahtava, tulikuuma

ráðus, ráðos (erittäin) jyrkkä (rinteestä)
ráfáidahttin rauhoittaminen; rauhoitus (esim. eläinlajin)
ráfáidahttit rauhoittaa, tyynnyttää; rauhoittaa (esim. eläinlaji)
ráfáiduvvat ~ ráfáidit rauhoittua, tulla rauhallisemmaksi, tyyntyä (ihmisestä)
ráfálaččat (adv.) rauhallisesti, levollisesti, tyyneästi
ráfálaš rauhallinen, levollinen (tilasta, paikasta); rauhallinen, leppoisa (ihmisestä)
ráfástallat olla rauhallisella mielellä
ráfeheapme, ráfehis rauhaton (tilasta, paikasta tms.); rauhaton, levoton (ihmisestä)
ráfehisvuolta rauhattomuus
ráfehuhttit tehdä rauhattomaksi, häiritä
ráf'fi lampaantalja, lampaannahka
ráffi ~ ráfi rauha; *ráfis* rauhallisesti, *ráfi gonagas* rauhan ruhtinas (rel.)
ráfimus rauhallisin (ajasta tai paikasta)
ráfišiehtadallamat (pl.) rauhanneuvottelut
ráfišiehtadus ~ ráfisoahpamuš rauhansopimus
ráfit rauhallisempi (ajasta tai paikasta)
ráfiveahka rauhanturvajoukot
ráfoheapmi rauhoitus
ráfohit rauhoittaa, tyynnyttää; rauhoittaa (eläinlaji, alue tms.)
ráfot rauhoittua, tyyntyä, tulla rauhalliseksi (paikasta, ihmisestä); (+ kom.) tehdä sovinto (jonkun kanssa)
rágadit rakoilla, halkeilla; *rágadeapmi* rakoilu, halkeilu
rágas karjunta, rääkyminen
rágádit karjaista, räkäistä
rágeštit ronkkua (kuten korppi); köhiä kurkkuaan, rykiä (kurkkuaan)
rággalit mätkäyttää
rággát maata pitkin pituuttaan, rötköttää, pötköttää
rággebálddis ruijanpallas (suikaloitu ja kuivattu)
rággeguolli kapakala (suikaleina kuivattu)
rággeluossa lohi (suikaloitu ja kuivattu)
rágget suikaloida (erit. lohta tai ruijanpallasta kuivatettavaksi)
rágget varustaa (tekeillä oleva vene) kaarilla, kaarittaa
rággi suikale (kuivattavaa kalanlihaa)
rággu kaari (veneeseen)

rággut tiukentua, tiuketa, tulla kireämmäksi, tiukemmaksi (esim. astian kannesta); tulla kireämmäksi lypsää (lehmästä, vaatimesta)

ráhčča nahan kuivauslauta

ráhččat pingottaa kuivumaan nahka kuivauslautaan

ráhkadahttit (soapmásii) teettää, rakennuttaa (jollakulla jotakin)

ráhkadallan rakentelu, kehittely, valmistelu

ráhkadallat rakennella, kehitellä, valmistaa

ráhkadanávnnas raaka-aine, valmistusaine

ráhkadanjahki valmistusvuosi

ráhkadastit tekaista, rakentaa (nopeasti)

ráhkadit rakentaa, valmistaa, tehdä, *ráhkadit borramuša* laittaa ruokaa, *ráhkadit máná (soapmásii)* siittää avioton lapsi (jollekulle); tehdä tietynlainen sää, *ráhkadit borgga* tehdä pyry, *ráhkadit neavrresdálkki* tehdä rajuilma

ráhkadus aikaansaannos, teelmä, luomus; rakenne, struktuuri; rakennus

ráhkaduslaš rakenteellinen; *ráhkaduslaš bargguhisvuohta* rakenteellinen työttömyys

ráhkaduv´vomin rakenteilla, tekeillä; *ođđa skuvlavisti lea ráhkaduv´vomin* uusi koulurakennus on rakenteilla

ráhkan halkeilu, rakoilu; halkeama (esim. laudassa)

ráhkat halkeilla, rakoilla (esim. laudasta)

ráhkatmeahtun valmistelematon; *ráhkatmeahtun doaibmaplána* valmistelematon toimintasuunnitelma

ráhkásmuvvat (+ ill.) rakastua (johonkuhun, johonkin)

ráhkástallat (+ kom.) helliä (jotakuta, jotakin), leperrellä (jollekulle)

ráhkejeaddji parturi

ráhkekeahtes (attr.) ajamaton (parrasta)

ráhken parranajo

ráhkendearri partaterä

ráhkenmašiidna parranajokone

ráhkenniibi partaveitsi

ráhkensahppi partasupi

ráhket ajaa partaa

ráhkis, ráhkes rakas, rakastettu, armas, kallis

ráhkislaš lempeä, hellä, armas

ráhkislašvuohta hellyys

ráhkismeahttun ynseä, penseä, rakkaudeton, nurjamielinen
ráhkismeahttunvuohta rakkaudettomuus, ynseys, penseys
ráhkistallat rakastaa (jonkin verran), tykkäillä
ráhkistit rakastaa
ráhkistuvvat rakastua
ráhkisvuodadovddastus rakkaudentunnustus
ráhkisvuohta rakkaus, lempi
ráhkkanahttit varustaa (esim. matkalle)
ráhkkaneaddji valmistautuva; valmisteleva, valmistava, alustava, *ráhkkaneaddji deaivvadeapmi* alustava tapaaminen
ráhkkanit varustautua, valmistautua, sonnustautua (esim. matkalle, työhön)
ráhkkanus rakkine, hökötytys, värkki, tekele, teelmä; rakenne
ráhkkanusláđđi koristeverka (lapintakissa)
ráhkká rakki, piski, sekarotuinen koira; staalon koira
ráhkkásaččat (pl.) rakastavaiset
ráhkkásažžan kultaseni!, rakkaani!
ráhkku rakko (erit.virtsarakko)
ráhkkui, ráhkkos runsasrakoinen (jossa on paljon rakoja); *ráhkkos fiel'loseaidni* runsasrakoinen lautaseinä
ráhku rako, halkeama (esim. laudassa), särö
ráhkut karjua, rääkyä, raakkua
ráhnit käkkyrä (matalakasvuisesesta, käkkyräisestä ja tuuheasta puusta); jässikkä, junttura (ihmisestä)
ráhpa rasvakerros (ruijanpaltaan selässä ja vatsassa)
ráhpadaš reilunlainen (esim. matkasta, etäisyydestä)
ráhpat, ráhpadis/ráhpa reilu, runsas, rapea (mitaltaan), *ráhpadis miila* runsas peninkulma; rapea, kaksinen, häävi, *ii dat leat ráhpat* ei se ole kaksinen
ráh pásmuvvat tulla kivikkoiseksi
ráh pášit pitää (esim. maastoa) kovin kivikkoisena, vaikeakulkuisena
ráhpi rapa, muta, kura
ráhpis, ráhpes kivikkoinen, jyrkänteinen (maastosta), vaikeakulkuinen
ráhppa gč. **tráhppa**
ráhppái, ráhppás rapainen; *ráhppás šillju* rapainen pihamaa
ráhppát (pl.) kivikkoinen, jyrkänteinen, vaikeakulkuinen maasto; *ráhpes-* kivikko-

ráhpporoggi ~ ráhporoggi peurakuoppa

ráhput haravoida, haroa; pyyhkiä (käämmentsyrjällä); raaputtaa / haalia, raapia (kokoon)

ráhta räminä, kalina, kolina

ráhtalit kolistella (hetken)

ráhtat rämistä, kalista, kolista; (+ kom.) rämistää, kalistaa, kolistaa (jotakin)

ráhtesdámpa siipiratasalus

ráhteseal'li rataseläin

ráhtis ratas, pyörä

ráhtočuru raatokärpänen

ráhhte suppilo

ráhhtudit möykätä (erit. juopuneista)

ráhtu raato, haaska; -*ráhtu* -rämä, -resu, *biilaráhtu* autonrämä

ráibmaluvvat hämmentyä, hätääntyä

ráibmat pelästyttää (kovasti, erit. haamuista tms.)

ráidalas tikapuut, tikkaat

ráidá raita (puu)

ráiddohas ~ ráiddolaš raidolla kulkija, raitomies

ráiddostallat kuljettaa raitoa, kulkea raidon kanssa; leikkiä raitoa (lapsista)

ráiddostit kulkea johonkin raidon kanssa

ráidejuššat raitioita (hoitaa talollisten poroja omassa tokassaan, poromiehestä)

ráidi raitio (talollisten poroja omassa tokassaan hoitava poromies)

ráidnasit (adv.) puhtaasti; *lávllui ráidnasit* lauloi puhtaasti

ráidnašuvvat puhdistua

ráidnet puhdistaa (konkr.); *ráidnen* puhdistaminen, puhdistus

ráidodállu ~ ráddadállu rivitalo

ráidogeres raitoahkio, tavara-ahkio

ráidogovva sarjakuva; *ráidogovvabláđđi* sarjakuvalehti

ráidoheargi raitohärkä

ráidolaš raitomies, raitorenki

ráidolávži raitohihna

ráidoreahka raitoreki

ráidovuodjin (N) saattueajo (häiden yhteydessä)

ráidu jono, rivi, sarja; jakso

ráidu raito, pororaito (peräkkäin kytkettyjä ahkio- tai rekivaljakkoja); karavaani, kolonna

ráiganbierrgas rei'itin

ráiganmašiidna lävistin

ráigat puhkaista, tehdä reikä, reikiä, rei'ittää

ráigái, ráigás reikäinen, huokoinen; *ráigás láhtoseaidni* reikäinen ladonseinä

ráigánastit mennä puhki (odottamatta)

ráigánit puhjeta, mennä puhki, kulua puhki

ráige- reikäinen, puhki kulunut, rikkinäinen, rikkonainen (vaatekappaleesta)

ráigejalŋŋis laiskuri, pinnari

ráigeoaivi rämäpää, hurjapää

ráigeoaivvat hurja, kaistapäinen, uhkarohkea

ráigeráigge (adv.) reiästä (sisään tai ulos)

ráigereŋko reikätuoli (pikkulapsen kävelyttämiseen); hölösuu

ráigeroahkki hakasten reikäpuoli

ráigespábba salibandy, sähly

ráigesuohkut (pl.) rikkinäiset, puhki kuluneet sukat, sukkarisat

ráiggan rei'itin

-ráigge (adv.) läpi, myöten, kautta; *johkaráigge* jokilaaksoa pitkin, *geaidnoráigge* maantietä pitkin, *lássaráigge* ikkunan kautta, ikkunan läpi, ikkunasta

ráiggidit kuluttaa puhki, lävistää; (+ akk.) tehdä, puhkaista reikä (johonkin)

ráiggil (adv.) puhki, rikki; *ullobáidi lei ráiggil* villapaita oli kulunut puhki, *biilariekkis lea gusto ráiggil* autonrengas on näköjään puhki

ráigi reikä, aukko, läpi, kolo

ráikkas, ráiko- raisu, villi, riehakas

ráikkáskit ruveta mekastamaan, nostaa meteli

ráikkistit mekastaa, pitää meteliä, meluta

ráiku villikko (ihmisestä)

ráikudit möykätä, riehua (erit. humalaisesta)

ráikut ruoskia, suomia

ráimmahallat mennä suunniltaan (jostakin yliluonnollisesta); hullaantua (tekemään jotakin tai johonkuhun), *ráimmahalai dan niidii* hullaantui siihen tyttöön

ráinnas puhdas; *ráinnas čáhci* puhdas vesi

ráinnasvuohta puhtaus

ráisitnu (bot.) rairuoho

ráisken raiskaus (turmeleminen)

ráisket raadella, raiskata, tuhota

ráiski (bot.) järvisätkin

ráiskkagit repeytyä kappaleiksi, tulla repaleiseksi, riekaleiseksi; *ráiskkagan* resuinen

ráiskkas, ráisko- resuava, raju, hillitön (erit. humalaisesta); repaleinen, riekaleinen, resuinen

ráiskkidit tappaa (joukoittain poroja), tuhota poroja (petoeläimestä, porovarkaasta)

ráiskkiidit repeytyä kappaleiksi, tulla repaleiseksi, tulla riekaleiseksi

ráiskkistit kulkea räsyssä, repaleisena; raakkua (haaskalla, linnuista)

ráisku juoppohullu, resuaja (humalaisesta); repale, riekale, rääsy, ryysy

ráiskudit resuta (humalassa)

ráiskui, ráiskos resuava, ráju, hillitön (erit. humalaisesta); *sáhhtá leat juhkanvuodas hui*

ráiskui voi olla humalassa hyvin hillitön

ráivut ~ rávjut huiskia, huitoa (käsillään); tehdä uintiliikkeitä (käsillään), uida, kauhoa; kahmia

ráivva veto (uintiliike)

ráivvastit ~ rávjvastit huitaista, kauhaista (kädellään); tehdä uintiliike (käsillään); kahmaista

rájadit korjailla talteen, säilyttää, pitää säilössä

rájahit tallettaa, korjauttaa talteen

rájálaš rajallinen, rajoittunut

ráje (pp.) asti, myöten, saakka; *dan ráje* sen verran, sitä myöten, *gacca ráje* sorkasta asti, sorkkaa myöten, *máddaga ráje* tyveä myöten, tyvestä saakka

rájeheapme, rájehis rajaton; *rájehis oktováldi* rajaton yksinvalta

rájes (pp.) (jostakin) asti, (jostakin) lähtien, (jostakin) saakka; *čavčča rájes* syksystä saakka, *ievttáža rájes* eilisestä lähtien

rájiid (adv.) tyystin, kokonaan; *ledje čoaggán rájiid daid vátna luopmániid* olivat poimineet tyystin niitä vähäisiä hilloja

rájiin (pp.) tienoilla, paikkeilla, seutuvilla (saapumisesta puheen ollen)

rájis (adv.) perillä; *mii leat fargga juo rájis* olemme jo pian perillä

rájuheapme, rájuhis huolimaton (tavaroidensa suhteen); sotkuinen, mullin mallin oleva

rájuhuvvat tulla huolimattomaksi (tavaroidensa suhteen); mennä mullin mallin, sekaisin

rájus (adv.) ~ **rádjosis** (adv.) tallessa, tallella

rákkas rankinen, sääskitelttä

rákkášit pitää (jotakin) kovin kireänä, tiukkana

rákkihit mätkähtää

rákkis kireä, tiukka; *rákkis čanus* kireä side, *rákkis bahčit* kireä lypsää (lehmästä, vaatimesta)
rákkisvuohta kireys (esim. korkin), tiukkuus
rákkoguoelli kapakala (suikaleina kuivattu)
rákkohallat loikoilla, lojua
rákkus kaares, kaaripuu, veneen kaaren aines
ráksá rauhanen
ráksái, ráksás paljon rauhasia sisältävä; *diet lea ráksás biergu* tuossa lihassa on paljon rauhasia
rákset poistaa rauhasia (lihasta tms.)
rákta rahti
ráktafanas ~ ráktadámpa rahtilaiva
ráktet rahdata
rákti, rávttes väkevä (ruoasta, mausta)
ráktogáhkku rieska (laattakivellä paistettu)
ráktogeadgi laattakivi, liuskekivi
ráktu ~ rákti laatta, laattakivi
rál'lar rallattaja
rál'ledit ~ rál'let rallattaa
rál'lehallat rallatella, laulella
rámastahttit ruveta viettämään (rinteestä)
rámádallat ylistellä; (+ lok.) kehuskella (jollakin); ylistää (itseään)
rámádus ylistys
rámálmás juhlittu, maineikas; *rámálmás beakkálmás* juhlittu julkkis
rámšašuvvat ~ rámbut rampautua
rámbi rampa
rámidit ylistää
rám'ma kehys
rámmát raamattu
rám'mehit kehystyttää
rám'met kehystää
rámohallat rehvastella, kerskua, ylvästellä; (+ kom.) kehuskella (jollakin), *rámohallat ruđaidisguin* kehuskella rahoillaan
rámpa kerskuri, kerskailija, ylvästelijä

rámpa puupino

rámpet pinota (polttopuita); kerätä (polttopuita)

rámpon kehu

rámpot kehua; (+ kom.) kehuskella (jollakin), kerskua

rámppas itsevarma, rempeä, rehvakas, kerskaileva, ylvästelevä

rámppastallat rehvastella, levennellä, ylvästellä, mahtailla

rámsket mellastaa, panna mullin mallin

rámski mullin mallin oleva esine tai tila

rámsskagit mennä mullin mallin

rámsskkas, rámske- mullin mallin oleva, sekasortoinen, sotkuinen

rámsskkil (adv.) mullin mallin; *buot lei rámskkil* kaikki oli mullin mallin

rámssagit tulla repaleiseksi, resuiseksi, hajota

rámssas, rámsso- repaleinen, resuinen

rámssu resu, rääsy; resupekka

rámškalastit räpäyttää (siipiään, silmiään)

rámškalit heilauttaa (käsiään); hulmauttaa (esim. vaatetta); räpäyttää (siipiään)

rámški resu, retale, riekale, rääsy; resupekka

rámškkas, rámske- vaikeakulkuinen, epätasainen, rosoinen; repaleinen, resuinen

rámškkádit heilahtaa (käsistä, siivistä)

rámškkihit rojahtaa, tuiskahtaa

rámškkistit kulkea rääsyissä, resuissa, retalehtia

rámškkodit heilua (jatkuvasti; käsistä, siivistä), räpistellä (esim. linnusta ansassa); heiluttaa (jatkuvasti; käsiä, siipiä)

rámškkuhit heiluttaa, räpyttää, räpytellä (siipiään tms.); iskeä (silmää, monta kertaa), räpytellä (silmiään, tietoisesti)

rámšku epätasainen, vaikeakulkuinen maasto

rámškui, rámskos epätasainen, vaikeakulkuinen, rosoinen; *rámškos eatnamat* vaikeakulkuinen maasto

rámškulit alkaa räpistellä; lähteä räpistellen lentoon

rámškut heilua (käsistä, siivistä), räpistellä (linnusta ansassa); (+ kom.) heiluttaa (käsiään, siipiään)

rámššagit tulla epätasaiseksi, vaikeakulkuiseksi, rosoiseksi; rapistua (esim. rakennuksesta)

rámššas, rámsšo- vaikeakulkuinen, epätasainen, rosoinen; jylhä (kalliosta, vaarasta tms.); rapistunut (esim. rakennuksesta)

rámšu vaikeakulkuinen, epätasainen maasto; rapistunut rakennus

rámšui, rámšos vaikeakulkuinen, epätasainen, rosainen; jylhä (kalliosta, vaarasta tms.); rapistunut (rakennuksesta tms.)

rámšut heiluttaa (käsiään, siipiään)

ránan harmo, harmaa hevonen

ránat harmaa poro, raanakka

ránci ~ ránce sotamies (korteissa)

ránčát olla jossakin pitkäsäärisenä, hontelona

ránččagit tulla pitkäsääriseksi, honteloksi

ránččas, ránče- pitkäsäärinen, hontelo

ránči pitkäsääri (pitkäjalkainen ihminen tai eläin), hontelo olio

ránčut koikkelehtia, loikkia pitkällä säärillään

rándolaš hankala, vaivalloinen, avuton (ihmisestä)

ránesbeštor vuorivästäräkki

ránesbuokčá härkälintu

ránescihci varpunen

ránesčáihni harmaapäätikka

ránesčuonjá merihanhi

ránesháigir harmaahaikara

ránesjeagil iso hirvenjäkälä

ránesjievja raanakka (valkoisesta porosta, jonka karvanlatvat harmahtavat)

ráneslivkkár harmaasieppo

ráneslukti (bot.) harmaasara

ránesrásttis räkättirastas

ránesrieбан harmaakettu

ránesruškat, ránesruškes harmaanruskea

ránesruškat harmaanruskea väri

ránessáhpán harmaahiiri

ránessiedga nuolipaju

ránesskávli harmaalokki

ránesskuolfi lapinpöllö

ránessnárttal ~ ránessuorsá harmaasorsa

ránis, ránes harmaa

rán' ná ~ rán' ni naapuri

rán'ne harmaan värinen koira; myös koiran nimenä *Rán'ne*

rán'njá ~ krán'já naapuri; *rán'njádállu* naapuritalo, *rán'njágielda* naapurikunta, *rán'njágilli* naapurikylä, *rán'njáriika* naapurimaa, *rán'njásiida* naapurisiita (viereinen tokkakunta)

ránnjážat (pl.) ~ **kránnjážat** (pl.) naapurukset; *moai letne ránnjážat* me (kaksi) olemme naapurukset

ránodit harmaantua, vaaleta (harmaaksi, hämäräksi), hämärtää; huonontua (väleistä), hyytyä (hymystä), haalistua (muistoista), *eai leat šat go ránodan muittut* on enää vain haalistuneita muistoja

ránsáhkhet (N) etsiä (varastettua tavaraa), suorittaa (varastetun tavarán) etsintä, tutkia (varastetun tavarán löytämiseksi)

ránsel reppu, selkäreppu

ránsos kuppa

rántet ~ rándat halonhakkuupaikka, rante, rantikka; *áddjá luottui muoraid rántehis* vaari pilkkoi puita halonhakkuupaikalla

ránto, ránttos ~ rántui, rántos turhantarkka, ranttu, kranttu; *lea oalle rántui* on oikein turhantarkka

ránttostallat ranttuilla, olla turhantarkka, ranttu, kranttu

ránut harmaa eläin (erit. poro)

ránggáštangáibádus rangaistusvaatimus

ránggáštanmearrádus rangaistusmääräys

ránggášteaddji rankaisija

ránggáštit rangaista

ránggáštus rangaistus

ránggáštusčievččastat rangaistuspotku (jalkapallossa)

ránggáštusvuloš rangaistava; *ránggáštusvuloš dahku* rangaistava teko

ránggáštuv'vot saada rangaistus; *ránggáštuv'vui daguidis dihte* sai rangaistuksen teoistaan

ránggohallat (soapmásii) joutua (jonkun) torumaksi, saada (joltakulta) toruja

rángut torua (kovasti), nuhdella (kovasti), ojentaa, läksyttää

ránjka voipuneisuus, heikkouden tunne

ránjket heittelehtiä (veneestä, laivasta kovalla merenkäynnillä)

rápma kehys, puite, raami

rápma rinne (metsäinen, loivahko)

rápmadit kehystää

rápmalávka rinkka

rápmamuitalus kehyskertomus

rápmi kehu, *iežas rápmi hakso* oma kehu haisee; pröystäily; ylpeydentunne, ylpeys, *lei rámis vuoittustis* oli ylpeä voitostaan

ráppaš pyörre (joessa, vedenalaisen kiven aiheuttama)

ráppaštit aiheuttaa pyörre (joessa)

ráppár räppääjä

rápsa rapsi, rypsi

rásalaš rodullinen

rásáiduvvat ruveta kasvamaan (runsaasti) kukkia; ruohottua (kovasti)

rásáš kukka, kukkanen

ráseheapme, rásehis kukaton, ruhoton; vähäkukkainen, vähäruohoinen

rásehus (S) rasitus, kiusankappale (erit. ihmisestä); *son lea oalle rásehus* hän on aikamoinen kiusankappale

rásehuvvat tulla kukattomaksi, ruohottomaksi, ruveta kasvamaan huonosti kukkia, ruohoa, väinönputkia

ráserássi (bot.) väinönputki

ráskestuvvat hennoa, raskia (vaivoin); *il'lá ráskii dohko vuolgít* vain vaivoin raski sinne lähteä

rásket hennoa, raskia

ráso raasu, resu, *báideráso* paidanresu; rämä, *biilaráso* autonrämä

ráspa puuviila, raspi, viila (karkea)

rássa kerta

rássa rotu

rássat hoputtaa, kiirehtiä

rás'sái, rás'sás rehevä, runsasruohoinen; *rás'sás ájagorra* rehevä puronvarsi

rásseája lähde, jonka ympärillä kasvaa väinönputkia

rássebanus ~ rássebonus seppele

rássegávpi kukkakauppa

rássegieddi keto

rássegierdu seppele

rássegobbá kukkajäärä

rásseguoita (bot.) rikkatatar

rásselavki (bot.) ruoholaukka, ruohosipuli

rásselihhti kukkamaljakko
rásselohkkovizar pensasirkkalintu
rásselohkku heinäsirikka
rásšenad̥at ruohovartinen; *rásšenad̥at šaddu* ruohovartinen kasvi
rásšenad̥da ruohovarsi (kasvin)
rásseoaiivi nuppu (kukan)
rássešillju nurmikko, nurmi
rás'set korjata, kerätä väinönputkia
rássi kukka, kukkanen; ruoho; väinönputki
rássut ruohottua, alkaa kasvaa ruohoa; alkaa kasvaa väinönputkia
rásttesvizar rastaskerttunen
rásttis rastas
rášen (-is) tarmokas, toimelias (työssään); *Sire lea rášenis nisu* Siiri on toimelias nainen
ráškalit mätkäyttää
ráškkihit mätkähtää
ráš'sa karu, somerikkoinen, korkea vaara, tunturi
ráššoarvi kaatosade, rankkasade (kylmä)
ráššu rankkasade (kylmä)
ráššudit olla rankkasade, pitää rankkasateita
ráš'sui, ráš'sos rankkasateinen (ajanjakso); *dát lea leamaš ráš'sos geassi* tänä kesänä on ollut paljon rankkasateita
rášudit tulla rankkasade, tehdä rankkasade
rátki erottelija (joka erottaa omat poronsa toisen tokasta)
rátkin erotus, poroerotus; karsinta, *rátkimat* (pl.) karsintakilpailut, karsinnat
rátkit erottaa (erilleen, erit. poroja), ratkoa (erilleen)
rátkit ratkaista (riita, erimielisyys); karsia (joukkueita)
rátkka erotus, poroerotus
rátkkačiekčamat (pl.) karsintaottelut (jalkapallossa)
rátkkagilvohallamat (pl.) karsintakilpailut
rátkkasoabbi erottelusauva (jolla poroja sysitään tokasta)
rátkkašeapmi erotteleminen, erottelutyö
rátkkašit erotella (erilleen, erit. poroja)
rátkkekeahtes (attr.) ratkaisematon; *rátkkekeahtes gilvu* tasapeli
rátkkohat haara, erkaantumispaikka (esim. tien)

rátkot tulla ratkaistuksi, *rátkojuv'vomin* vaakalaudalla; karsiutua
rátnu raanu, ryijy, matto
rátnut harmaantua (mustasta lampaasta vanhemmiten)
ráttas, rádda jääkylmä (vedestä, sateesta)
ráttástuvvat häkeltyä, hämmentyä
ráttáš meteoriitti, tulipallo
ráva neuvo, ohje, suositus
rávagaska sarka (pellon)
rávagihpa ohjekirjanen
rávahaddi ohjehinta
rávaroggi oja, maantienoja
rávál mörökölli, mörkö (lasten pelottelemiseksi)
ráváláddjá ~ láváráddjá mörökölli, mörkö; *ráváláddjá guossis leat* mököttää, murjottaa, tuittuilla (lapsista)
rávásmanahki murrosikä
rávásmuvvat varttua (täyteen ikään), kasvaa (aikuiseksi), aikuistua
rávda (bot.) lupikka
rávdat laskeutua (kahvista, teestä), hautua (teestä, kahvista)
rávddabihkka piki
rávddásmuvvat tulla kireälypsyiseksi (lehmästä, vaatimesta)
rávddis, rávddes kireälypsyinen (lehmästä, vaatimesta); haluton (maksamaan, tekemään työnsä)
rávdejuššat toimia rautiona, seppänä, tehdä raution, sepän töitä
rávdi seppä, rautio
rávdnjái, rávdnjás virtava, vuolas; *rávdnjás johka* vuolas joki
rávdnjebire ~ rávdnjejohtu virtapiiri
rávdnječaskkástat sähköisku
rávdnječoavdda virta-avain
rávdnjegáldu virtalähde (sähkön)
rávdnjerehket sähkölasku
rávdnjet striimata
rávdnji virta; virtaus
rávdnjut tulla vuolaammaksi
rávdu rautu, nieriä (erit. pikkunieriä)

rávesolbmuidskuvla (S) kansalaisopisto; *lei rávesolbmuidskuvllas sámegiela oahppamin* oli kansalaisopistossa saamea oppimassa

rávesolbmuidskuvlen ~ **rávesolbmuidoahpahus** aikuiskoulutus

rávesolmmoš aikuinen

rávga näkki, vesikummitus

rávgoš suokukko

rávis, ráves täysikasvuinen, raavas

rávjá uros (erit. koirasta, sudesta)

rávjábus'sá kollikissa

rávkalit káskeä, kutsua (nopeasti, tulemaan johonkin); herättää (nopeasti), *rávkalii mu gaskan nahkáriid* herätti minut kesken unien

rávkat kutsua (johonkin, esim. avustajaksi); pyytää (esim. palkkaa, ruokaa); toivottaa (jollekulle jotakin), *rávkkai mus buori beaivvi* toivotti minulle hyvää päivää; herättää (tieten tahtoen), *rávkkai mu guđa áigge nugo leimme soahpan* herätti minut kuudelta, kuten oli sovittu

rávki raukka, parka, poloinen, rukka, riepu

ráv'vejaččat (pl.) hautajaiset (pl.)

ráv'ven neuvominen, neuvonta

ráv'vet neuvoa, kehottaa; suosittaa, suositella

rávvohallat muistutella

rávža kitulias olento, rautsa (erit. porosta)

rávža pahas, ryökäle; *vuoi rávza!* voi ryökäle!

rávžadit riuduttaa; *it galgga rávžadit daid bohccuid!* älä riuduta niitä poroja!

rávžat riutua; *heajos guohtuma dihte muhtun bohccot ledje rávžan* huonojen laidunolojen takia jotkut porot olivat riutuneet

rávžžas, rávža kitulias, riutunut (erit. porosta)

rávžžašit pitää (erit. poroa) kovin kituliaana, riutuneena

rávžžildit liikuskella kituliaana, riutuneena

rážžadit saada tai panna (kasvot) punoittamaan

rážžat ruveta punoittamaan (kasvoista)

reabbá rapu, *Reappá jorggihangierdu* Kravun kääntöpiiri; riippa, kivellä painotettu puinen ankkuri, laahusankkuri

reabbáeal'li äyriäinen

readdi halli, harmaahylje (2-3 vuoden ikäinen)

readdi varsi (sukan, lapasen), ranne (lapasen); villakudos, jossa on kaksi oikein, kaksi nurin

readdit kutoa (kaksi oikein, kaksi nurin)

readdut (adv.) nurin (kutomisesta)

readnját seistä jököttää (lyhyillä jaloillaan)

readnji jässikkä, lyhytjalkainen olio

readnjut kulkea lyhytjalkaisena, lyhyillä jaloillaan

readahat pistos (rinnassa), vihlaus, vihlonta

reagas räakyminen, vollotus (kimeä)

reageret reagoida

reaggašuvvat tulla araksi (kaloista)

reaggánit uupua

reaggit ~ **reaggut** pistää (rintaa, vatsaa tms.); *raddi reaggu* ~ *reaggu ratti* rintaa pistää

reahcas, reahcce- harottava (lyhyistä jaloista)

reahccalit panna haralleen, harottaa (äkkiä lyhyet jalkansa)

reahccát olla jossakin (lyhyet) jalat harallaan, hajareisin (lyhytjalkaisesta), rötköttää (jalat harallaan)

reahcci (lyhyet) jalat harallaan seisova olio

reahccut kulkea (lyhyet) jalat harallaan

reahccut (adv.) harallaan, haralleen (lyhyistä jaloista), hajareisin (lyhytjalkaisesta)

reahcojulggiid (adv.) kahareisin, lyhyet jalat harallaan

reahjidiit rähjätä

reahka reki

reahkadoavdnji rekikeli (tarpeeksi lunta reellä ajoa varten)

reahkaguottádat hankikeli (reen kantava)

reahkajálás ~ **reahkamielggas** reenjalas

reahkka katkarapu

reahkkát riittää; *gáttátgo reahkkát biepmu?* luuletko ruoan riittävän?

reahkut räakyä, vollottaa (kimeästi)

reahpen räppänä, savaukko

reahpendahpaldat räppänän tuke

reahpenjávri saivojärvi (uskomusten mukaan kaksipohjainen)

reahtat pistää, vihloa (rintaa, vatsaa tms.)

reahtta ruokalaji; *reahtat* (pl.) hieno ateria

reahtta ~ **breahtta** tarjotin

reahttadit aterioida (kunnolla ja pitkään), mässäillä

reaida (adv.) järjestykseen, järjestyksessä, valmiiksi, valmiina (käytettäväksi); käteisellä, *mávssii dan reaida* maksoi sen käteisellä

reaidagasas (adv.) valmiina, valmiudessa

reaidaruhta käteinen (raha)

reaidnu (R) paimennus (porojen)

reaidu varuste, väline, kalu; *guolástanreaiddut* (pl.) kalastusvälineet

reaila kisko

reainnár (R) ~ **reaidnár** (R) poropaimen

reainnidit (R) paimentaa (poroja)

reaisu reissu, matka, retki; *somás reaisu* mukava reissu

reivalit huitaista, paiskata, heittää huolimattomasti (esim. suopunkia)

reakci härmäsieni

reakcut peittyä härmäsieneen

reakčanit lommoutua, kolhiintua, mennä lommoille

reakčá hierua (nousu- ja laskuveden välinen merenrantakaistale); laskuvesi

reakči lommo, kuhmu, ruttu

reakkádít pistää (kerran tai äkkiä rintaa, vatsaa tms.)

reakšuvdna reaktio, vastavaikutus; taantumus

reakta ~ **kreakta** syöpä

reaktioneara ~ **reaktionára** taantumuksellinen; *reaktioneara fámut* taantumukselliset voimat

realiseret realisoida

realisma realismi, todellisuudentaju; realismi (taidesuunta), *sosialisttalaš realisma* sosialistinen realismi

realista realisti, todellisuudentajuinen henkilö; realismin edustaja

realisttalaš realistinen, todellisuudentajuinen

realiteahtta ~ **realitehta** realiteetti; *realiteahtadovdu* todellisuudentaju

realsát olla jossakin avokaulaisena takissaan, jonka rinnus, povi on auki

realši avokaulainen henkilö, henkilö, jonka takin rinnus, povi on auki

realssas, **realse-** avokaulainen, avonainen (takin rinnuksesta, povesta)

realssistit kulkea avokaulaisena (takin rinnus, povi auki)

reandi kairasarvi (poro, jonka pitkät sarvet loittonevat ylöspäin tasaisesti toisistaan)

reantoboahtu korkotulo; *reantoboađut* (pl.) korkotulot, *eallit reantoboađuiguin* elää korkotuloilla

reantolassi täydennyskorko

reantomas'su korkotappio

reantovuodđu ~ reantojuolgi korkokanta

reantu korko; *šaddat reanttu* kasvaa korkoa

reanzi hajasarvi (poro, jonka sarvet ovat lyhyet ja osoittavat sivuille)

reanzzas, reanze- hajasarvinen (porosta, jonka sarvet ovat lyhyet ja osoittavat sivuille)

reanga renki, apumies, apuri

reanggaš (adv.) renkeineen, renkinsä kanssa; *vulggiiga reanggaš dohko* hän lähti renkinsä kanssa sinne

reaska reuna (rasian, vakan); reunakappale (naisenlakissa)

reaská reeska, kääpiösiika

reasta jäännös, loput, rästi; *válddii vel dan reasttage* otti vielä ne loputkin

reastalas räystäs

reastaluvvat mennä vararikkoon, mennä konkurssiin, kärsiä vararikko; *reastaluvvan* vararikko, konkurssi

reastamáksu rästi

reasttahallat myydä tappiolla, kärsiä tappiota (kaupanteossa)

reaškit nauraa (kovalla äänellä), räkättää, hohottaa, hekottaa

reaškkas ~ reaškin kovaääninen nauru, räkätys, hohotus, hekotus

reaškkihit naurahtaa (kovalla äänellä), rähähtää

reašmi paula (verkon); juuriköysi

reašmmus kengänpohjan ylös taipuva osa, reuna

reaš'si hierua (laakea, liejuinen, upottava)

reatka- kataja-, *reatkačáhči* katajavesi, *reatkahávdda* katajavesihaude, *reatkamiestta* katajapensas

reatká kataja (lapinkataja)

reavas herkkäuninen (erit. lapsesta)

reavas räpäyskä, kääpiösiikamuoto, muikku

reavdu tuhkarokko

reavgálas röyhtäilevä, röyhtäileväinen

reavgganas röyhtäisy

reavggádit röyhtäistä

reavgit röyhtäillä; räkättää (riekosta, kiirunasta)
reavgut röyhtäillä
reavrát olla jossakin länkisäärisenä
reavrejuolgi ~ reavri länkisääri
reavrras, reavre- länkisäärinen
reavrut mennä jonnekin länkisäärisenä
reavvašuvvat herätä, havahtua (kesken unien)
reavvat herättää (kesken unien)
reav´vi länkisääri
reavžalit lähteä jonnekin harottavin jaloin
reavžát olla jossakin harottavin jaloin; harottaa (sormista, oksista tms.)
reavži harottava esine tai olio; ihminen, jonka jalat harottavat
reavžut hörppiä, kulautella kurkusta alas
reavžut (adv.) harallaan (sormista, oksista, jaloista)
reavžut mennä jonnekin harottavin jaloin
reavžžagit mennä haralleen
reavžžas, reavže- harottava
reavžžuhit kulkea harottavin jaloin
reáktor reaktori; *váimmusreáktor* ydinreaktori
reálalaš reaallinen; *reálalaš ulbmil* reaallinen tavoite
reálalohku (mat.) reaalityluku
reálapolitiikka reaalityllisyys
reddjo ~ readdju villapusero; pikkutakki, nuttu
rederiija laivanvarustamo, varustamo
rediš´ša retiisi
redjohas pukumies, pikkutakkimies, herra (ironisesti)
refereansa referenssi, viittaus, viite
refereansarápma viitekehys
refleaksa refleksi
refleksiiva- refleksiivi-; *refleksiivapronomen* refleksiivipronomini, *refleksiivavearba* refleksiiviverbi
refleksiivvalaš refleksiivinen
reforbma reformi, uudistus
reformašuvdna reformaatio, uudistaminen; uskonpuhdistus

reformeret reformoida, uudistaa
regget vihlaista, pistää (rinnasta, vatsasta), saada pistos
regimeanta rykmentti
regionálalaš alueellinen
registrerenkantuvra kirjaamo
registreret rekisteröidä, kirjata
registtar rekisteri; hakemisto
registtarčielggadus rekisteriseloste
registtardoaimmahat rekisteritoimisto
registtardoal'li rekisterinpitäjä
registtardovddaldat rekisteritunnus
registtargalba rekisterikilpi
registtarnummir rekisterinumero
registtarválddus rekisteriote
regrešuvdna regressio, takauma
reguleret säännöstellä, säädellä; *reguleren* säännöstely, säätely
rehálaš rehellinen, vilpitön; *rehálašvuohta* rehellisyys
reheštallat rehennellä
rehkenastin laskento (kouluaine); *rehkenastindiibmu* laskentotunti
rehkenastit ~ reahkanastit ~ rehkenuššat laskea (mat.)
rehket lasku, laskelma (mat.); lasku (työstä tms.); juttu, seikkailu, *diet eai leat albma*
rehkegat nuo eivät ole oikeita juttuja
rehketcealkka (mat.) laskulauseke
rehketdoaimmahus (mat.) laskutoimitus
rehketdoallu gč. **ruhtadoallu**
rehketstuhkka laskutehtävä
rehkket riittää
rehppo (S) reppu, selkäreppu
rehttehat pistokohta (teuraassa); pistos (ruumiissa), revähdys
rehttet lävistää, pistää (läpi); tuntee vihlaisu, pistos, *sus rehttii čada ratti* hänellä pisti rintaa
reidet järjestää, laittaa valmiiksi (käyttöä tai mukaan ottamista varten)
reikedit ~ reiket astella edestakaisin (lattialla)
reimmodit mekastaa
reiset reissata, matkustella, matkustaa; *gosa leat reisemin?* mihin olet reissulla?

reiskáhppi pyyntiväline

reitot saada keskenmeno (eläimistä), luoda (esim. vasansa, vasikkansa)

reive kirje; *reivve bokte* ~ *reivviin* kirjeitse

reivedoavdnji kirjekuori

reivelonohallan kirjeenvaihto

reivelonohal'li kirjeenvaihtaja

reivvestallat olla kirjeenvaihdoissa; *reivvestallan* kirjeenvaihto

rekčohit rutata, kolhia (ajoneuvonsa)

rekčot ruttaantua, kolhiutua, kolhiintua, lommoutua (erit. autosta)

reklameret mainostaa; *reklameren* mainostaminen, mainonta

rekláma mainos; *reklámadoaimmahat* mainostoimisto

rekommendašuvdna suositus

rekommenderet suositella, suosittaa

rekorda ennätys

rekruhtta alokas; *rekruhtat vurdno soalddátváli* alokkaat vanhoivat sotilasvalan

rektor rehtori

rekursiiva (adj.) rekursiivi

relašuvdna relatio, suhde

relatiiva ~ **relatiivvalaš** suhteellinen, relatiivinen

relatiivacealkka relatiivilause

relatiivapronomen relatiivipronomini

relativiteahhta ~ **relativitehta** suhteellisuus

relativitehtateoriija ~ **relativitehtateoriija** suhteellisuusteoria

relihka reliikki, pyhäinjäännös; *ikonat ja eará relihkat* ikonit ja muut pyhäinjäännökset

relikta relikti, jäännös; *finddar eallá reliktan Buolbmátjávrris* kampela elää reliktinä

Pulmankijärvessä

rem'me hihna, remmi

renesánsa renesanssi

ren'ne ränni, räystäskouru

renoliinná koristeellisesti pukeutunut nainen

rensket puhdistaa poimitut marjat roskista; *čoggen spánnjadi evva joŋaid ja galggašin vel*

rensket daid poimin ämpärillisen puolukoita ja minun pitäisi vielä puhdistaa ne

rentet maksaa korkoa

rengot ~ **rengostallat** olla (jollekulle) renkinä; *nuorabun lávejin rengostallat ránnjádálu isida* nuorempana minulla oli tapana olla renkinä naapuritalon isännälle

renko renkku, pitkä puupenkki (esim. seuroissa käytetty); jakkara, palli; sahapukki; patopukki

repertuára repertuaari, ohjelmisto

replihkka repliikki, vuorosana

replihkkasárggis repliikkiviiva

reportáša reportaasi

reporteret selostaa

reporttar reportteri, selostaja

repriisa uusinta (erit. elokuvan)

republihkka tasavalta

republikána republikaani (Yhdysvalloissa)

reseapta resepti; lääkemääräys, ruokaohje

researva reservi

researvaolmmoš reserviläinen

researvarudat (pl.) vararahasto

resepsuvdna reseptio, vastaanotto (erit. hotellin)

reservašuvdna varaus (lentolipun, hotellihuoneen tms.)

reserváhtta ~ **reserváhta** reservaatti; *Davvi-Amerihká indiánareserváhtat* Pohjois-Amerikan intiaanireservaatit

resiprohkapronomen resiprookkipronomini

resolušuvdna julkilausuma, ponsi; resoluutio, erottelukyky (esim. optinen)

resonneret järkeillä

restaureret entistää, restauroida

restorán'ja ravintola

restot kärsiä tappiota (kaupassa), myydä tappiolla

restriktiivvalaš restriktiivinen, rajaava

resursa resurssi; *ekonomalaš resurssat* taloudelliset resurssit

rešisseret ohjata (teatterissa)

rešissöra ~ **rešissevra** ohjaaja (teatteri-, elokuvaohjaaja)

rešttodit riitautua (keskenään); *ovdal soai leigga verddežat muhto dál leaba rešttodan* ennen he (kaksi) olivat kaveruksia mutta nyt ovat riitautuneet

retket risuttaa, piiskata (katajanoksalla); savustaa (katajanoksalla); kattaa (esim. kodan lattia) katajanoksilla

retorihkalaš retorinen; *retorihkalaš gažaldat* retorinen kysymys

retorihkka puhetaito, retoriikka

reumatihkkár reumaatikko

reumatisma reuma

reumáhtalaš reumaattinen; *reumáhtalaš bákčasat* reumaattiset kivut

revgolas röyhtäileväinen, röyhtäilevä

reviira reviiri, eläinlajin elinpiiri, (linnun) pesimäpiiri

revisor ~ revisora reviisori, tilintarkastaja

revišuvdna tilintarkastus

revolušuvdna revoluutio; vallankumous, *Frankriikka revolušuvdna* Ranskan vallankumous

revolutionára vallankumouksellinen

revolvár ~ revolver revolveri

revre (N) putki, rööri; kuuloke, luuri (puhelimien)

ribadit (soapmásis juoidá) yrittää riistää, yrittää ottaa väkisin (joltakulta jotakin); nahistella (jostakin); riistää toisiltaan

ribahit päästää käsistään, päästää menemään, menettää; tehdä jotakin vahingossa, *ribahit nohkkat* nukahtaa aikomattaan; laskea (housuisinsa), *gándariehpu ribahii buvssaide* poikaparka laskee housuihinsa

ribahuvvat roskaantua; *šillju lei sakka ribahuvvan* pihamaa oli kovasti roskaantunut

ribat läävä, sikolätti; kovasti sotkuinen talo, *diekkár ribahis in báljo višašii ássat* tuollaisessa läävässä en juuri viitsisi asua

ribihit riistää (äkkiä), napata, siepata

ribihuvvat riistäytyä, tempautua

riccas, rizza pallovatsainen ja pieni (erit. vasoista ja karitsoista)

ridda ristikko, säleikkö; rehto (lohipadossa)

riddár ritari

riddárbeaiveloddi ritari-perhonen

riddárgoddi ritarikunta

riddárlaš ritarillinen

riddoguovlu rannikkoseutu

riddolačča ~ riddolaš vähän rannempaa (ohi) (rannikolla)

riddolaččas vähän rannempana (rannikolla)

riddolažžii vähän rannemmaksi (rannikolla)
riddolii ~ riddolebbui rannemmaksi (rannikolla)
riddolis ~ riddoleappos rannempana (rannikolla)
riddomádir (bot.) rantamatara
riddosáhpal (bot.) aítovirna
riddoviroš isosirri
riddu merenranta, rannikko
riddul rannempaa (ohi) (rannikolla)
ridnái, ridnás jossa on paljon tykkylunta, paksussa huurteessa oleva; *ridnás beahci*
 paksussa huurteessa oleva petäjä
riđđu myrsky; vyöry
riđđudit myrskytä; rehkiä (työnteossa), uurastaa
riđ'đui, riđ'dos myrskyisä; *riđ'dos áhpi* myrskyisä avomeri
rideštit askaroida, ahertaa (kotiaskareissa)
riđus (adv.) vimmatusti, vinhasti; *doamai riđus* touhusi vimmatusti
riđváí, riđvás hoppuinen, hätäilevä (töissään); *riđvás dálueamit* hoppuinen talonemäntä
rieban kettu, repo, repolainen; *gávvil dego rieban* viekas kuin kettu
riebangálku huonoturkkinen kettu
riebangámas "ketunkoipi", keltalehtinen koivunoksa (syyskesällä)
riebangol'li ~ riebansilba katinkulta, kiille
riebannjuolla "ketunnuoli" (terävä luu poron sydänrasvassa)
riebanruovddit (pl.) ketunraudat
riebanseakti ketunsyötti
riebas, riehpá pilaantunut (liian pitkään seisseestä maksasta)
rieddjái, rieddjás rähisevä, räyhäävä, kovääninen; *rieddjás dinga* kovääninen tyyppi
riedja rähinä, räyhääminen, metakka, meteli; *rieja bajidit* nostaa meteli
riedjallas rähisevä, räyhäävä, kovääninen
riedjat rähistä, räyhätä, riekkua, menota
riegádahttin synnyttäminen, synnytys
riegádahttinklinihkka ~ riegádahttinvisti synnytyslaitos
riegádahttinossodat synnytysosasto
riegádahttit synnyttää
riegádanáigi syntymäaika
riegádanbáiki syntymäpaikka

riegádanbeaivi syntymäpäivä

riegádaneana(n) synnyinmaa

riegádanlohku syntyvyys; *gieldda riegádanlohku lea njiedjan* kunnan syntyvyys on laskenut

riegádanmearka syntymämerkki

riegádannummir henkilötunnus

riegádeapmi syntymä, syntyminen

riegádit syntyä; saada alkunsa

riegáduš syntymä, synnytys; *sus lea leamaš juo riegádusas váibmovihki* hänellä on ollut jo syntymästä sydänvika

riehčut kirkua, ulista

riehkadit ~ riehkidit ~ riehkkat rehkiä, puurtaa, uurastaa

riehkan työhullu; *diet riehkan ii astta oppa orustitge* tuo työhullu ei jouda edes pysähtymään

riehkkái, riehkás jossa on paljon ajopuuta; jossa on paljon uppopuuta

riehkki ajopuu; uppopuu

riehkku halliuros, harmaahyljeuros

riehpasmáhka pilantuneen maku (liian pitkään seisseessä maksassa)

riehpat pilaantua (liian pitkään seisseestä kypsymättömästä maksasta, lihasta)

riehpogállis repolainen, repo (saduissa); *riehpogállis ja njoammelaš* repolainen ja jänöjussi

riehppi laakso (korkealla tunturissa, syvä, vaikepääsyinen)

riehpu riepu, parka, raukka; *gándariehpu* poikaparka

riehtet vuotakenkä (joskus myös karvakenkä)

riehtis rietas (kirosana), *vuoi riehtis vuoi!* voi rietas sentään!; piru, paholainen

riehttegáma vuotakenkä, pieksu

riehtti vuotannahka, vuota

riehtudit kiroilla

rieibmu metakka, rieha

rieibmudit mekastaa, mellastaa, riehua, meiskata (erit. lapsista)

riejan rähisijä, räyhääjä

riejádit ~ riejihit rähtää

riejáskit ruveta räyhäämään

riekkesčalbmi rengassilmä (vaalea poro, jolla on tumma rengas silmien ympärillä)

riekkesmátki rengasmatka

riekkesoaivi rengaspää (poro, jonka sarvet kaartuvat eteenpäin)

riekkesrássi (bot.) kehäkukka

riekkis rengas, ympyrä, kehä; rengas (auton tms.); kerho, piiri, ringi; niitti (rengasmainen, vyössä, laukussa)

riekkistit rengastaa, ympyröidä

riekta (adv.) oikein (ei väärin); *dus lea riehta* olet oikeassa

riekta (adv.) oikein, tosi, koko, *riekta buorre* oikein hyvä

riektačállin oikeinkirjoitus; *riektačállinvuohki* kirjoitustapa, ortografia

riektadis (adv.) oikeassa; *son lei riektadis* hän oli oikeassa

riektagielalašvuohta ~ riektagielatvuohta oikeakielisyyys

riektat, riektadis/riktes suorasyinen

riektat, rivttes/rievttes oikea, tosi; *rivttes vuohki* oikea tapa

riektatvuohta oikeellisuus; *riektatvuoda mielde* oikeastaan

riektáseabbo ~ riektáset oikeampi, oikeellisempi, paikkansa pitävämpi

riektáseamos oikeellisin, paikkansa pitävin

riekteceahkki ~ riektedássi oikeusaste

riektedieda oikeustiede, juridiikka

riektefámolaš oikeusvoimainen

riektegeavvan oikeudenkäynti

riektegeavvanveahkki oikeudenkäyntiavustaja

riekteipmárdus oikeuskäsitys

riektelágádus oikeuslaitos

riekteveahkkedoaimmahat oikeusaputoimisto

riekteveahkki oikeusavustaja; oikeusapu

riektevuogádat oikeusjärjestelmä

riekti oikeus, oikeassa olo, *rievtti mielde* oikeastaan, *rievttis leat* olla oikeassa; oikeus (johonkin), *sus ii leat riekti dasa* hänellä ei ole oikeutta siihen; oikeus, tuomioistuim, *rievtti ovdii* oikeuden eteen, oikeuteen

riendit ~ riendut kiiruhtaa, rientää (jonnekin)

riendulit kiiruhtaa, rientää (nopeasti, äkkiä, jonnekin)

riepmat ryhtyä, alkaa, ruveta, *riepmat hállat* alkaa puhua; *riepmat (masa nu)* ryhtyä, alkaa, ruveta (johonkin), *riemai dalán bargui* rupesi saman tien töihin; *riepmat (soapmásii)* alkaa seurustella (jonkun) kanssa, ottaa (joku) puolisoseen, *Ánde riemai dan Sirii* Antti otti sen Siirin vaimokseen

riepmobeavi juhlapäivä

riepmočála juhlaKirja

riepmodolat (pl.) ilotulitus

riepmolanjat (pl.) juhlahuoneisto

riepmomállásat (pl.) juhla-ateria

riepmosále juhlasali

riepmu riemu, ilonpito; *riemut* (pl.) juhlat, juhlinta, festivaali, *riepmo-* juhla-, festivaali-

riesa ~ **riessan** ~ **riesaldat** hapsu, rimsu, ripsu (huivissa)

riesaraski karvarousku

riesasilki hapsuhuivi (silkkinen), rimsuhuivi

rieski kannikka (kuiva), leivänkannikka

riessannáhknessoadji ripsisiippa

riessat ~ **riessut** ~ **riessamastit** hapsuttaa, ripsuttaa (huivia)

riestit rehkiä, uurastaa; (+kom.) raahata, kiskoa, *riestit regain* raahata rekeä

rietnjut vikistä, vinkua (erit. eläimestä), uikuttaa

rievádus ryöstö

rievdadallat muutella (erit. porojen korvamerkkejä)

rievdadanalmmuhus muutosilmoitus

rievdadeapmi muutos (muuttaminen)

rievdadit muuttaa (toisenlaiseksi, erit. poron korvamerkkiä), muuntaa

rievdadus erottava piirre (erit. korvamerkissä), lisäsana, lisäteko, lisäys; muutos; muunnelma

rievdadusmearka lisäysmerkki, perusmerkistä jollakin lisäyksellä saatu (korvamerkki)

rievdameahttun ~ **rievddakeahtes** (attr.) muuttumaton, pysyvä, vakaa

rievdat ajelehtia vedessä, kulkeutua (virran mukana); (+ lok.) erota (jostakin), olla erilainen (kuin jokin); muuttua, muuntua

rievdavaš muuttuva; *dadistaga rievdavaš politihkalaš dilli* jatkuvasti muuttuva poliittinen tilanne

rievddadit ajelehtia sinne tänne vedessä; muunnella (erit. poromerkkiä); vaihdella, olla vaihteleva, *dálkkit leat dáid guhtaliid sakka rievddadan* ilmat ovat viime aikoina kovasti vaihdelleet

rievddagit laihtua, nääntyä

rievddahas ajopuu

rievddalmas erikoinen, merkillinen

rievddas erilainen (kuin ennen), muuttunut

rievdijiekŋa ajojää

rievdiliekkas, rievdilieggá vaihtolämpöinen; *rievdilieggá eal'li* vaihtolämpöinen eläin

rievdneguodja (bot.) luhtasara

rievdneguoita (bot.) viljatatar

rievdnevuostá raejuusto

rievdni ~ rievdna ryyni, suurimo; *goikerievnnit* (pl.) muret, aamiaismuret

rievdnu nuppineula

rievdu läpeensä laiha, nääntynyt (ihminen tai poro); kulvakko, hirvas rykimän jälkeen

rievdut kulkea läpeensä laihana, nääntyneenä (ihminen tai poro)

rievdansaálaš ryöstösaalis

rievideaddji ryöstäjä

rievideapmi ~ rievvu ryöstö; *rievideapmi ja olmmošgoddin* ryöstömurha

rievdit ryöstää; *rievdit juoidá rihkkosiin (soapmáis)* viedä jotakin rikoksella (joltakulta)

rievki pönkkä, tuki (hahlossa riippuvan padan alla pitämässä sitä suorana)

rievnmas pitelemätön, raisu (erit. lehmästä, ajoporosta)

rievssat riekko

rievssat/heapme (-is) ~ rievssatkeahtes (attr.) vähäriekkoinen; *rievssathis jahki*

vähäriekkoinen vuosi

rievssatcizáš pajulintu, uunilintu

rievssatfál'li tunturihaukka

rievssatlávki riekonaskel (valoisan ajan pitenemisen mittana talvipäivän seisauksen jälkeen);

beaivi lea guhkkon juo vihtta rievssatlávkki päivä on pidennyt jo viisi riekonaskelta (uuden vuoden alussa)

rievssatmuorji riekonmarja

rievttabut (adv.) oikeammin; *rievttabut cealkki* oikeammin, paremmin sanoen

rievttalaš nuhteeton, rehellinen, vilpitön

rievttamus oikeellisin, paikkansa pitävin

rievttamusat (adv.) oikeimmin, tarkimmin; *rievttamusat dien ášši čilgii Ánde* oikeimmin kyseisen asian selitti Antti

rievttašit pitää (jotakin) oikeana, oikeellisena

rievttat oikeampi, oikeellisempi, paikkansa pitävämpi

rievttat, rievttagis suoraan menevä (ajoporosta); *rievttagis vuojániin lea álki vuodjit* suoraan menevällä ajoporolla on helppo ajaa

rievttigeavat oikeuskäytäntö; *davviriikkalaš rievttigeavada mield* pohjoismaisen oikeuskäytännön mukaan
rievttuid (adv.) oikein, oikeudenmukaisesti; toisesta
rievvár ryöväri, ryöstäjä
rievvu ryöstö
rievvut ryöstää, ryöstellä
riežas kirkuna, ulina
riežádit ~ riežihit kirkaista, rähähtää, ulvahtaa
riffal ~ riffel rihveli
rigearár mellastaja; mekastaja, metelöitsijä, rähinöijä
rigearra mekastus, metelöinti, rähinä
rigeret mellastaa; mekastaa, metelöidä, rähinöidä
riggat turvota (ruhosta, pötsistä tms.)
riggečalbmi rengassilmä (vaalea poro, jolla on tumma rengas silmien ympärillä)
riggeeal'li selkärankainen; *riggeeal'lit* (pl.) selkärankaisten
riggefaggi hahlakoukku
riggeheargi porohärkä, jolla on tumma rengas silmien ympäri
riggi hahlaketju, hahlat; kehikko, tukiranka, runko; valkea rengas silmän ympärillä
riggodat rikkaus; aarre
riggudit rikastaa, rikastuttaa
riggulit rikastua (nopeasti); *riggulan olmmoš* nousukas, äkkirikas, *lea riggulan olmmoš ja láhte dan mield* on nousukas ja käyttäytyy sen mukaisesti
riggunmiella rikastumisen halu
riggut rikastua
rihca räpäle; hilla (pieni)
rihccát huojua (heikoilla jaloillaan); olla jossakin räpäleenä, räpäleen näköisenä
rihccecuoppu sammakko
rihcceeal'li sammakkoeläin
rihccut mennä huojahdellen (jonnekin heikoilla jaloillaan); loikkia (sammakosta)
rihccut (adv.) alasti, nakuna
rihcit sammakko
rihco- ~ rihcu- alaston
rihcojulggiid (adv.) avojaloin; *manai rihcojulggiid buolašin olggos* meni avojaloin pakkasella ulos

rihča karvas, kitkerä, kirpeä (mausta); katkera (kokemuksesta, muistoista), *lei sutnje rihča vásáhus* oli hänelle katkera kokemus

rihčamuorji karviaismarja, karviainen

rihčiidit maistua karvaalta, kitkerältä, kirpeältä

rihčolas kirkuvainen (esim. tiiroista)

rihkkasit vahingoittua; murtua (esim. luusta, astiasta, äkkiä)

rihkkasmeahtun rikkumaton, vahingoittumaton

rihkkašuvvat vahingoittua; murtua (esim. luusta, astiasta, lyöntien tms. seurauksena)

rihkkofál'lát (pl.) uurteisvalaat

rihkkoheavval uurrehöylä

rihkkoluffel vakosametti

rihkkonjuolggadus pilkkusääntö

rihkku pilkku (välimerkki)

rihkku rihla (ampuma-aseessa); uurre (koristeena)

rihkkumuš rikkomus

rihkkun rikkomus, rikos

rihkkut rikkoa, loukata; *rihkkut lága* rikkoa lakia, *rihkkut (soapmása) gutni* loukata (jonkun) kunniaa, *rihkkut soahpamuša* rikkoa sopimus

rihkolaš (adj.) rikollinen; *rihkolaš dahku* rikollinen teko

rihkolaš (subst.) rikollinen; *váralaš rihkolaš* vaarallinen rikollinen

rihkolašvuohta rikollisuus

rihkostit ~ rihkustit uurtaa (uurteita), koristella uurtein

rihkus rikos

rihkusášši rikosasia

rihkusboles rikospoliisi

rihkusdutkan rikostutkinta, rikostutkimus

rihkuslaboratoria rikoslaboratorio

rihkusláhka rikoslaki

rihkusnamahus rikosnimike

rihkussivahus rikossyyte

rihkusskihpár rikoskumppani

rihpa rikka, roska

rihpastážžu rikkalapio

rihpastit nakata (menemään)

rihpašit ripittää

rihpat ottaa väkisin, riistää; raiskata (nainen), *rihpat (soapmásis) nissona* raiskata joku

rihpihit päästä (johonkin) niukin naukin; *lei čađa váiban muhto rihpihii almmatge ruoktot* oli ylen uupunut mutta selviytyi kumminkin kotiin

rihppa rippi; *rihpat* (pl.) rippi, ripille pääsy, Herran ehtoollinen, *rihppa-* rippi-, ehtoollis-

rihppagirku ehtoolliskirkko

rihppaguos' si ehtoollisvieras

rihppaláibi ehtoollisleipä, rippileipä, öylätti

rihppamánná rippilapsi

rihppasárdni rippisaarna

rihppasit tulla nakatuksi, nakkautua; jäädä korjaamatta, jäädä paikalleen (jostakin heitetystä)

rihppaskuvla rippikoulu

rihppášuvvat tulla nakatuksi, nakkautua (usean kerran tms.)

rihppaviidni rippiviini

rihppeloddi tunturikihu, kiuhu

rihppet roskata

rihppulit nakella (nopeasti); syytää (esim. nuottaa, nopeasti)

rihpput nakella, syytää (esim. nuottaa); korjata (riekonansat) pois pyytämästä

rihta ~ rihtabealle ruhonpuolikas (lapa, kylki ja paisti, ilman selkää)

rihtá loukku (iso), rita, sadin

rihttet lihata, paloittaa (teuraseläin muutamaan osaan)

rihtu myrsky; vyöry (lumi-, kivivyöry tms.)

riibadit saada säilymään

riibat säilyä; *riibat heakkas ~ dearvan* säilyä hengissä ~ terveenä

riibma loppusointu, riimi

riibmageadgi riimukivi

riibmakaleanddar riimukalenteri

riidaleapmi riitely

riidalit (soapmásiin) riidellä (jonkun kanssa); riidellä (keskenään)

riidái, riidás jossa on paljon korkeita, ruohoisia rinteitä

riidálas kateellinen, mustasukkainen (tavaroistaan)

riiddáskeapmi riitaantuminen, välirikko, yhteenotto

riiddáskit (soapmásiin) riitaantua, ruveta riitelemään (jonkun kanssa); ruveta riitelemään (keskenään)

riidduheapme, riidduhis riidaton; *riidduhis árbejuohku* riidaton perinnönjako
riidduvuloš kiistanalainen, riidanalainen; *riidduvuloš duopmu* kiistanalainen tuomio
riidejeaddji ratsastaja
riiden ratsastaminen, ratsastus
riidenáirras ratsulähetti
riidenheasta ratsu
riidensálat (pl.) ~ **riidenspahká** satula, ratsastussatula
riidet ratsastaa
riidi rinne (ruohoinen, korkea, tav. puuton)
riidit estää saamasta, käyttämästä; estää lähestymisestä
riidoášši riita-asia, riitakysymys
riidočuojus riitasointu
riidofáddá riidanaihe
riidogaskoapmi kiistakapula, riidanaihe; *diet árbejuohku lea leamaš sudnos agálaš*
riidogaskaopmi kyseinen perinnönjako on ollut heillä (kahdella) alituinen kiistakapula
riidu riita, kiista, jupakka
riidui, riidos riitaisa, riidanhaluinen, riitelynhaluinen; *riidos olmmoš* riitapukari
riifu harava
riigá ~ **riigu** vanha, huonokuntoinen kala (erit. siika)
riigáluvvat ~ **riiguluvvat** tulla vanhaksi ja huonokuntoiseksi (kalasta, erit. siiasta)
riika valtakunta, valtio, maa
riikadovddaldat kansallisuustunnus
riikkabáhtarus maanpako
riikkabeahtti maanpetturi
riikkabeahtus maanpetos; *dubmehalai riikkabehttošis eallenahká* tuomittiin
 maanpetoksesta elinkautiseen
riikkabeai- eduskunta-; *riikkabeaiáirras* kansanedustaja, *riikkabeaijoavku* eduskuntaryhmä,
riikkabeaiortnet valtiopäiväjärjestys, *riikkabeaiválggat* (pl.) eduskuntavaalit
riikkabeaivvit (pl.) eduskunta
riikkabeaivvit (pl.) valtiopäivät (R)
riikkabeakkán maankuulu; *riikkabeakkán politihkkár* maankuulu poliitikko
riikkadássi valtakunnallinen taso; *riikkadásis* valtakunnallisella tasolla
riikkafierbmi valtakunnanverkko (sähkön)
riikkageaidnu valtatie

riikkagiella yleiskieli, kansalliskieli

riikkagivssádus maanvaiva

riikkaguoibmi ~ **riikaguoibmi** oman maan kansalainen, maanmies; *deaivvai olgoriikkas riikkaguoimmi* tapasi ulkomailla oman maan kansalaisen

riikkaidgaskasaš kansainvälinen, valtioidenvälinen; *riikkaidgaskasaš ovttasbargu* kansainvälinen yhteistyö

riikkajoavku maajoukkue; *min riikkajoavku vuoittáhalai ohpit* maajoukkueemme hävisi taas kerran

riikkalaš valtakunnallinen

riikkaoassi maakunta

riikkapolitihkka valtakunnanpolitiikka

riikkarádjá ~ **riikkarádjá** valtakunnanraja; *lean bajásšaddan riikkaráji alde* olen varttunut valtakunnanrajalla

riikkarevišuvdna valtion tilintarkastusvirasto

riikkasearvi keskusjärjestö

riikkasfár' rejeaddji maastamuuttaja

riikkasfár'ren maastamuutto

riikkasisfár'ren maassamuutto

riikkaviidosas valtakunnallinen, valtakunnanlaajuinen

riikkavuloš kansalainen

riikkavulošvuohta kansalaisuus

riikkavulošvuoigatvuohta kansalaisoikeus

riimmosit töhertää

riipogohti etanan kotilo; simpukka (sisäkorvassa)

riipu etana; kotilo

riisa riisi (mitta)

riisa riisitauti

riiska, riiskkas kosketusherkkä (esim. lehmä lypsämiseen); mustasukkainen (tavaroistaan)

riiskkastallat arastella (koskettamista); olla mustasukkainen (tavaroistaan)

riita liitu

riita riitti

riitát riittää; *gáttátgo dien riitát?* luuletko tuon riittävän?

riivet tilkitä

riivva riive, tilke

rikča tunturikihu

rikkas, rigga turvonnut (ruhosta)

rikkástallat näytellä, esittää rikasta, leveillä

rikkášit (soapmása) pitää (jotakuta) kovin rikkaana

rikkeheapme, rikkehis selkärangaton; *rikkeheamit* (pl.) selkärangattomat

rikkis, rikkes rikas

rikkisvuohta rikkaus (tilana), rikkaana oleminen

rikkohas nousukas

rikkustuvvanvuohta rikastumisen halu

rikkustuvvat rikastua (vaivoin), yrittää rikastua

riktá petoeläin, tuhoeläin, riutta; *geatki lea oalle riktá* ahma on aikamoinen tuhoeläin

rikkti riutta (esim. koralliriutta)

ril'laborat (pl.) ~ **tril'laborat** (pl.) kottikärryt

ril'let ~ **tril'let** kärrätä (kottikärryillä)

rimba vatsanturpoama (karitsoilla)

rimsi resu, rääsy; resupekka, ryysyläinen

rimssagit tulla resuiseksi, repaleiseksi; tulla hajanaiseksi (esityksestä, kirjoituksesta tms.)

rimssas, rimse- resuinen, repaleinen; hajanainen (esityksestä, kirjoituksesta tms.)

rimssistit ~ **rimssustit** kulkea rääsyissä, repaleissa, resuisena

rimssodit heilutella (esim. nenäliinaa), viuhtoa (jatkuvasti)

rimssuhit heiluttaa (jotakin), liehuttaa

rimsu resu, rääsy

rimsut lepattaa, liehua; liehuttaa, viuhtoa, heiluttaa (esim. nenäliinaa)

rimški repale, riekale

rimškkagit repeytyä (repaleiseksi, riekaleiseksi)

rimškkas, rimške- repaleinen, riekaleinen

rinčát ~ **rančát** olla jossakin puolialastomana

rinččas, rinče- ~ **ranččas, ranče-** puolialaston

rinči ~ **ranči** nakupelle, puolialaston olio

rinčut (adv.) ~ **rančut** (adv.) puolialasti, puolialastomana

rinčut ~ **rančut** mennä jonnekin puolialastomana

rindeozaid (adv.) takinrintamus auki repsottaen

rinuhit kulkea tykkylunta, paksua kuuraa päällään

rinzi pallovatso (ihmisestä, eläimestä)

rinzzas, rinze- pallovatsainen

ringa puhelinsoitto, puhelu

ringa uuninrengas

ringal ~ ringgal rinkeli

ringestallat ~ ringedaddat soitella (puhelimella)

ringestit soittaa (puhelimella, nopeasti)

ringet soittaa (puhelimella); soittaa (kirkonkelloja)

ringi kuivunut joenmutka

ripsa rypsi

risbárdni kummipoika

risenat (pl.) riisi; *risen-* riisi-

risenrievdni ~ risenrievdna riisiryyni; *risenrievdnesuohkat* riisipuuro

risensurbmi riisiryyni

riska riski

riskeret ~ risikeret riskeerata, vaarantaa; *riskeren ~ risikeren* riskeeraaminen, vaarantaminen

riskkaheapme, riskkahis riskitön, vaaraton; *riskkahis investeren* riskitön sijoitus

risku rintasolki, risku

rislá ~ rišlá resla (rekeen kiinnitettävä)

risláreahka reslareki

rismáná kummilapsi

risnieida kummityttö

ris'sečuolbma tuulenpesä; juurivisa

ris'sehallat saada risuja rangaistukseksi; *nággáris gánda ris'sehalai eadnásis* tottelematon poika sai risuja äidiltään

ris'set antaa risuja rangaistukseksi, *eadni attii rissiid nággáris gándii* äiti antoi risuja tottelemattomalle pojalleen; varustaa varvuilla, risuttaa (erit. lohipato)

ris'si risu, varpu; risu, vitsa; *čuollat rissi nubbái* tehdä jollekulle karhunpalvelus

rista risti, *risttas giedaid* kädet ristissä; kastaminen (lapsen), kaste (erit. kotikasteen vahvistus kirkossa); kummi

ristabeaivi kastepäivä

ristaheavdni ristilukki

ristalas (attr.) ristissä; *čohkkái ristalas giedaid* istui kädet ristissä

ristamuolda siunattu maa (rel.)

ristamuorra hautaristi

ristarieban ristikettu

ristat ristiä, antaa nimi

ristáhčči kummisetä, kummi

risteeadni kummitäti, kummi

ristejaččat (pl.) ristiäiset; *ristejaš-* ristiäis-

ristestallat puistella (päättään)

ristet puistaa (päättään)

ristetnešguovttos lapsi kummitätinsä kanssa

ristoabbá kummin tytär, isän tai äidin kummitytär

risttahas (a./s.) uskonnollinen, harras; uskovainen

risttahasvuohta hartaus, uskonnollisuus

risttahit kastattaa (lapsi)

risttalaš gč. **kristtalaš**

risttalašvuohta gč. **kristtalašvuohta**

risttašahttit (máná) kastattaa (lapsi kirkossa tai papin suorittamana muuallakin; vahvistuttaa lapsen kotikaste

risttašit (máná) kastaa (lapsi kirkossa tai papin suorittamana muuallakin); vahvistaa lapsen kotikaste

risvánhemat ~ **risváhnemat** kummivanhemmat, kummit

risviellja kummin poika, isän tai äidin kummipoika

rišaidit pärskyä, roiskua

rišihit pärskähtää, roiskahtaa

riškalit pärskäyttää, roiskauttaa

riškásaddat räiskyä

riškinsuodji roiskesuoja

riškit räiskyä, roiskua; sadella

riškkanas pirskahdus, räiskähdys, roiskahdus

riškkas räiske, roiske

riškkihit pirskahtaa, räiskähtää, roiskahtaa; *ruhtabihtta riškkihii* rapsahti vähän rahaa

riškkuhit pirskotella, räiskä, roiskia

rišku harava; *riškonadđa* haravanvarsi

riškut roiskua, räiskyä

rišša rikki; *riššat* (pl.) tulitikut

rišša ryöppy, roiske
riššadoassa tulitikkurasia
riššagabba valkko (täysin valkoinen poro)
riššagiisi rikkikiisu
riššagoikkis, riššagoike- rutikuiva
riššasággi tulitikku
riššasivra rikkihappo
riššat pärskytä, ryöpytä, räiskyä; sinkoilla; hajaantua
riššu hutilus, tunari, hätähouso
riššu suihku
riššudit hätiköidä, tunaroida
riššui, riššos huolimaton (työnteossaan)
ritma rytmi
ritmaváddu rytmihäiriö
ritmmalaš rytminen, rytmikäs
ritnálat sää, jolloin muodostuu tykkylunta
ritneloddi huurremetso
ritnemánnu (hist.) marraskuun tai joulukuun vanha nimitys
ritni huurre (paksu, puissa ja kivillä); tykkylumi
ritnohallat kilpailla (keskenään)
ritnut tykkyyntyä, peittyä tykkylumeen, huurtua paksult
rittubui rannemmaksi (rannikolla)
rittubus rannempana (rannikolla)
rittubuš vähän rannempi (rannikolla)
rittumuš ~ rittumus rannimmainen (rannikolla)
rittut rannempi (rannikolla)
rivašilljá (adv.) väkisin
rivccidit töhriä, tuhria
rivdal (-is) väkevä (porohirvaasta)
rivdnjalit nakata, paiskata
rivdnji kapea, virtava salmi (meressä)
rivggas (-is) riittoisa (esim. ruoka)
rivgonjattas tavoiltaan ei-saamelainen (saamelaisesta naisihmisestä)
rivgostallat käyttäytyä kuten ei-saamelaisnainen, "riuku"

rivgovuolpu (bot.) keräpääpoimulehti

rivgu ei-saamelaisnainen, "riuku"

rivguluvvat ruveta käyttäytymään kuten ei-saamelaisnainen, "riuku", norjalaistua, suomalaistua, ruotsalaistua (saamelaisnaisesta)

riviheapme, rivihis raju (säästä), röyhkeä (esim. varkaasta), liiallisuuksiin menevä

rivihisboahkut (pl.) vihurirokko

rivihuvvat äityä (liiallisuuksiin, esim. kalastuksessa); tulla rajuksi (ilmasta, säästä); tulla röyhkeäksi

rivnnjuhit nakella, paiskia

rivot rapakko (suossa); loka, *rivot-* rapakko-, rapainen

rivotlukti (bot.) mutasara

rivttár (-is) rivakka, työteliäs, uurastava

rivttár rivakka henkilö, uurastaja

rivttes (attr.) ~ **rievttes** (attr.) oikea; *rivttes bealli* oikea puoli (nurjan vastakohtana), *rivttes gežiid* oikein päin

rivttesoahpalaš oikeaoppinen

rivttesoskkolaš oikeaoppinen, oikeauskoinen

rivttot, rivttogis suorasyinen

rivvet ottaa väkisin, riistää, ryöstää, kaapata; *rivven* ryöstäminen, riistäminen

rivosii (adv.) väellä ja voimalla, väkisin

rivzát seistä jossakin pallovatsaisena (lapsesta, vasasta jne.)

rivzi pallovatsa (lapsesta, vasasta jne.)

rivzzagit tulla pallovatsaiseksi (lapsesta, vasasta jne.)

rivzzas, rivze- pallovatsainen (lapsesta, vasasta jne.)

rizagit tulla heiveröiseksi

rizas, rihca heiveröinen

rizihit rasahtaa

rizza pallovatsa, pieni ja pallovatsainen olio (erit. vasasta ja karitsasta)

roabaidit rapista, säristä (rauhallisesti)

roabát kääpiösiika, reeska, muikku

roabihit räpsähtää, rapsahtaa, rapista (vähän aikaa)

roadda maila (erit. pesäpallomaila); karttu

roaddat, rod'des tulipunainen

road'dát rusottaa (kirkkaana), loistaa (tulipunaisena), punoittaa (esim. taivaasta), ruskottaa

roaddi rusko (taivaalla, erit. punainen)

roaddidit punoittaa, ruskottaa (taivaasta)

roaddut mennä johonkin tulipunaisissa vaatteissaan

roaddut punoittaa, loistaa tulipunaisena (vaatetuksesta)

roaffat, roaffadis/rofʹfes karkea (esim. kirosana)

roagga mörö, mörri

roaggá jauhosäkki (hamppuinen)

roaggit puhua karhealla äänellä

roahcalas lähentelevä, keimaileva; hellivä, hellittelevä; koristelunhaluinen

roahcat (+ ill.) ruveta lähentelemään, lyöttäytyä yhteen ja hylätä vasansa; vaatimesta, joka alkaa kulkea viimevuotisen naarasvasansa kanssa, tai naaraskermikästä, joka alkaa kulkea emänsä kanssa)

roahcat (soapmásiin) lähennellä (jotakuta), keimailla (jollekulle); helliä, hellitellä; koristautua, pynttäytyä (värikkäästi)

roahcu lähentelijä, elostelija, irstailija

roahcuvuohta irstaus, riettaus

roahča ropina, ropse

roahčat ropista, ropsua

roahkadit rohjeta, kehdata, uskaltaa; *ii roahkadan dohko vuolgat* ei rohjennut sinne lähteä

roahkan kalakoukku (kalan koukkaamiseen vedestä)

roahkasmahttit rohkaista, kannustaa; *roahkasmahttit iežas* rohkaista mielensä

roahkasmahttojupmi rohkaisu

roahkasmuvvat ~ roahkastuvvat rohkaistua

roahkastit koukata kalakoukulla kala vedestä; kiinnittää koukulla; kampata (jalkapallossa)

roahkil (adv.) koukkuun kasvaneena, koukulla, koukussa

roahkka (adv.) rohki, suoraan, reilusti, epäilyksettä; *ii eahpidan muhto dajai roahkka* ei epäillyt vaan sanoi suoraan

roahkkadit (adv.) rohkeasti

roahkkalas koukkaileva, joka koukkaa useita esineitä tai usean kerran

roahkkasaddat takerrella, tarttuilla, jäädä kiinni (usein tai useisiin esineisiin)

roahkkasit tarttua, takertua (johonkin); jäädä koukkuun, koukuttua (esim. huumeisiin); sekaantua (puheissaan)

roahkkat, roahkkadis/rohkkes rohkea; miehekäs, urhoollinen

roahkkat koukailla (useita esineitä tai usean kerran)

roahkkatvuohta rohkeus
roahkkái, roahkkás koukkuinen
roahkkálas (attr.) ristissä oleva; *roahkkálas giedaid* kädet ristissä
roahkkečoarvi koukkusarvi (porosta)
roahkkenjunni koukkunenä, koukkunokka (myös ihmisestä)
roahkkeruohtu hakasulku
roahkkaruos'sa hakaristi
roahkki hakanen, haka, koukku; *roahkit* (pl.) hakaset (vaatteessa)
roahkkut (adv.) ristissä (käsistä)
roahkohit ristiä (kätensä); *roahkohit oktii* kytkeä yhteen; kiinnittää (hakasella)
roahpa rapina, särinä
roahpat rapista, säristä
roahpádus tuhoisa tekijä, turmatekijä
roahpebiel'lu kello (iso, huonosointinen kellorämä)
roahpi kello (iso, huonosointinen kellorämä); romu, rämä (esim. auto)
roahpihit saattaa perikatoon tai perikadon partaalle
roahppánit joutua perikatoon tai perikadon partaalle; nääntyä, riutua, sortua, menehtyä, tuhoutua
roahppi loppu (ihmisen, eläimen), perikato, tuho, turma
roah'tá (adv.) ~ **roaht'tá** (adv.) äkisti, äkkipäätään; odottamatta
roahttu rotta
roahtus karhea (äänestä)
roaibasaddat mutruilla, väännellä suutaan
roaibát olla jossakin muodottomana (astioista, jalkineista, suusta jne.), rähjäisenä (jalkineista, ihmisistä jne.); olla jossakin mutrusuuna
roaibbagit tulla muodottomaksi (astioista, jalkineista, suusta jne.), tulla rähjäiseksi (jalkineista, ihmisistä jne.); raihnastua (porosta); mutristua (suusta)
roaibbas, roaibe- muodoton, muotopuoli (astioista, jalkineista, suusta jne.), rähjäinen (jalkineista, ihmisistä jne.); raihnainen (porosta); mutrussa oleva (suusta)
roaibbádit mutristaa suuta (nopeasti)
roaibbonjálmmiid (adv.) suu mutrussa, mutrussa suin
roaibi muodoton esine (astiasta, jalkineista, suusta jne.), rähjä; mutrusuu
roaibut (adv.) mutrussa, mutruun (suusta)
roaibut mutristella (suutaan)

roaiskaleapmi sivallus

roaiskalit ropsauttaa, sivaltaa (ruoskalla, piiskalla)

roaiská piiska, ruoska, *roaiskkát* (pl.) selkäsauna; sivallus (piiskan)

roaiskkagit laihtua romuluiseksi (erit. hevosista)

roaiskkas, roaiskko- romuluinen ja laiha (erit. hevosista)

roaiskkuhit kulkea romuluisena ja laihana (erit. hevosista)

roaiskkuhit ruoskittaa

roaisku piiska, ruoska; luuviulu (erit. porosta), luuranko

roaiskut piiskata, ruoskia, ropsia, sivallella

roaivalit sivaltaa (lujasti, voimalla ja nopeasti); paiskata (kerran)

roaivvastit sivaltaa (kerran lujasti); paiskata (kerran)

roakčanit ~ roakčasit kolhiutua, ruttaantua, lommoutua (erit. autosta)

roakčái, roakčás kolhuinen, ruttuinen, lommoinen; *roakčás biila* lommoinen auto

roakči kolhu, ruttu, lommo

roakčut lommottaa, rutata, kolhia

roakkas, roagga karhea; möreä (äänestä)

roamsi ryökäle, lurjus, roikale

roamssas, roamse- lurjusmainen, roikalemainen

roamšejierit karviainen, karviaismarja

roamši kurttu, roso

roamšogálla kurttikaali

roamššagit kurtistua, tulla rosoiseksi

roamššas, roamše- kurttuinen, rosoinen

roamššil (adv.) kurttuun, kurtussa, rosolla, rosolle

roamuštít (man nu birra) kokoontua, kiiruhtaa (jonkin) ympärille

roancat kirjoittaa epäselvin kirjaimin, töhertää, tuhertaa, tuhrustaa

roancái, roancás ~ roanccas, roance- kiemurainen, koukeroinen; *roancás giehtačála*
koukeroinen käsiala

roancát olla jossakin kiemuraisena, koukeroisena

roanccagit tulla kiemuraiseksi, koukeroiseksi

roanccil (adv.) kiemurassa, kiemuralla, koukerossa, koukerolla

roanci kiemura, koukero, aaltonauha; harakanvarvas (kirjaimesta)

roancut (adv.) kiemurassa, kiemuralla, koukerossa, koukerolla (hetkellisesti)

roanda viikate (norjalaismallinen, leveäteräinen)

roandit harsia

roanžu hujoppi, ruipelo

roanžžagit tulla hujopiksi, ruipeloksi

roanžžas, roanžo- laiha ja pitkä, ruipeloinen

roaᅅgit toittottaa, töräytellä (erit. hanhesta)

roaᅅgut kovistella, nuhdella (ankaralla äänellä), ojentaa (jotakuta)

roaᅅkanit koukistua, taipua (ruumiinjäsenestä)

roaᅅkát seistä tai maata koukussa, kippurassa

roaᅅkejuolgi kampurajalka

roaᅅki koukkuinen esine, käkkyrä; koukku, mutka

roaᅅkkas, roaᅅke- koukkuinen, käkkyräinen, kampurainen

roaᅅkkil (adv.) koukussa, käkkyrässä (pysyvästi)

roaᅅkut (adv.) koukussa (hetkellisesti, esim. kädestä), koukistettuna, taivutettuna

roaᅅkut tulla koukkuseksi, käkkyräiseksi, tulla kampuraiseksi

roapmut (man nu birra) kerääntyä, kiiruhtaa (jonkin) ympärille; (gosa nu) köpöttää (johonkin)

roasadatbiegga puuskainen tuuli

roaski (R) roska

roaskut (R) roskaantua

roasmmohuvvat ~ roasmmehuvvat loukkaantua (vakavasti), vammautua, invalidisoitua;

roasmmohuvai biilabárttis loukkaantui vakavasti auto-onnettomuudessa

roassa ~ roassu tuulenpuuska

roas´sái, roas´sás puuskainen (tuulesta)

roassu turma, katastrofi, hätätilanne

roastil (-is) uskalias, rohkea

roaškalit räpäyttää, ropsauttaa, läjäyttää

roaškit ropista, ropsahdella, rätistä

roaškkagit kovettua, kuivettua

roaškkas ropina, ropse, rätinä

roaškkas (-) kovettunut, kuivakka

roaškkihit räpähtää, ropsahtaa, läjähtää

roaškkuhit ropistaa, rätistää, ratistaa, rätisyttää, ratisuttaa, rytistää

roašku ketale, kuikelo (laihasta ihmisestä)

roaškut ropsia, suomia, läjäytellä

roašmevihki spitaali
roatnet kapasiiika
roattus (-is) vastenmielinen (äänestä), karhea; pelottava (oliosta)
roavajáffut (pl.) ruisjauhot
roavajeađjá (bot.) otavalvatti
roavaláibi ruisleipä
roavasuoide (bot.) karheanurmikka
roavádit haukahtaa; *vielpis roavádii* koiranpentu haukahti
roavččagit lommoutua, kolhittua, ruttaantua
roavččas (-) lommainen, ruttuinen
roavččihit painua kurttuun, ruttaantua
roavččil (adv.) lommolla, lommolle, kolhuilla, rutussa (pysyvästi)
roavdnji (subst.) lyllerö, punkero, paksukainen (ihmisestä)
roavdnjut lyllertää (jonnekin)
roavgogonagas harjalintu
roavgoskuohppu ~ **roavgošušmi** jalkapussi (vällyissä, roukisäkissä)
roavgu rouko, vällyt; *Roavggut* (pl.) Seulaset (tähtijoukko)
roavis, roava karhea, karkea; törkeä, raaka, brutaali
roavisvuohta karheus, karheus; törkeys, raakuus
roavkkul (adv.) komolla, koholla (jäätä)
roavku komojää, koholla oleva jää
roavnnjas, roavdnje- lylleröinen, punkeroinen
roavnnjuhit lyllertää, kulkea lylleröisenä, punkeroinena
roavskit rysähdellä, räsähdellä, rasahdella (jäätä, hangesta)
roavskkas rysähtely, räsähtely, rasahtelu
roavskkádat hankikeli (kun ohut ja kova hanki rasahtelee kulkijan alla)
roavttosmáhtu lieriömato
roavttus tuohilieriö (lahonneesta koivusta jäänyt); lieriö
roavvi ontumavika (vetoporolla, hevosella)
roavvi palovaara, palo (aikoinaan palaneesta vaarasta), rova
roavvudit aiheuttaa ontumavika (juhdalle); *liiggálaš barggahemiin roavvudii iežas heastta*
 liiallisella työnteolla aiheutti ontumavian hevoselleen
roavvudit karhentaa, karkeuttaa
roavvut karhentua, karheta, karkeutua

roavvut saada ontumavika (juhdasta); jäykistyä (erit. ajoporon jaloista); ontua hieman (poro etujalallaan)

robaguššat hankkia, haalia, huolehtia (jotakin); *nie robagušše dolin birgenlági dáppe* sillä tavalla hankittiin ennen vanhaan toimeentulo täälläpäin

robmát olla (jossakin) rumana

robohtta robotti

rodđa jylikkikeli, kova, vähäluminen keli, vähälumisuus

rodđii, rodđes vähäluminen (kelistä); *rodđes siivu* vähäluminen keli

rodjadit saada tai panna (esim. ajoporo, hevonen) raihnaastumaan

rodjat raihnaantua (esim. ajoporosta, hevosesta)

rogaš ruis

rogat (pl.) ruisjauhot; rohka- ruis-

rogádit karjaista; *rogádii sutnje suhtus* karjaisi hänelle suutuksissaan

rogganmašiidna kaivinkone

roggašuvvat tulla kaivetuksi (esiin); soveltua kaivettavaksi (esiin)

roggat kaivaa (kuoppa tms.); kaivaa (esiin, jotakin); tonkia

roggái, roggás kuoppainen; *roggás geaidnu* kuoppainen maantie

roggetallearka keittolautanen

roggi kuoppa, monttu; notkelma; jokilaakso, uoma

roggut (adv.) painuksiin (esim. kulkutusverkon kohosta); *rávdnji dettii fierpmi roggut* virta veti verkon painuksiin

roguhit räkyttää (koirasta)

rohccui, rohccos irstas, siveetön

rohcošit (soapmásiin) irstailla, rietastella, harjoittaa siveettömyyttä (jonkun kanssa)

rohčat, rohčadis/rohččes ahdas, kapea, kaita (kahden esineen välistä)

rohččet likistää (kerran yhteen), purahuttaa (yhteen)

rohči ahdas paikka, kapeikko (esim. laaksossa kahden kallion välissä)

rohčut likistää, puristaa (yhteen)

rohka kirjohylje (urospuolinen aikuinen)

rohkadallan rukoileminen

rohkadallat rukoilla

rohkadat kirjohylkeen nahka (urospuolisen aikuisen)

rohkadus rukoileminen, rukous

rohkajáffut (pl.) ruisjauhot

rohkaláibi ruisleipä

rohkarássi (bot.) ruiskaunokki

-rohkáš -vainaja (nuorena kuollut, nukkunut); *Ánde-rohkáš* nuorena nukkunut Antti-poju

rohkkáheaddji hyökkääjä

rohkkáheapmi hyökkäys, rynnäkö, syöksy

rohkkáhit (soapmása) hyökätä (jonkun) kimppuun; kiiruhtaa, rynnätä (jonnekin)

-rohkki -vainaja, -vainaa; *Sire-rohkki* Siiri-vainaja, *eadnerohkki* äitivainaja, *áhččerohkki* isävainaja, *mu áhkkorohkki* mummovainajani, *mu áddjárohkki* vaarivainajani

rohkkil ~ rohkil ~ lohkir höylä

rohkkolas (attr.) ristissä oleva; *rohkkolas giedaid* kädet ristissä

rohkohallat ristiä, panna ristiin (useita kertoja); liittää (koukkupäisiä esineitä yhteen)

rohkos ~ ruhkos rukous, rukoushetki, hartaus

rohkosbeaivi rukouspäivä

rohkossotnabeaivi rukoussunnuntai

rohkosviessu ~ rohkosvisti rukoushuone

rohkot, rohkohis huimapäinen

rohkot huimapää, uskalikko

rohkut karjua (rumalla äänellä)

rohpadi ryhtyä (johonkin)

rohpegalda malka (katon paininpuu)

rohpi laipio, sisäkatto, välikatto; katto

rohppa ~ krohppa ruho

rohppái, rohppás tanakka, vankka; *rohppás dievdu* tanakka mieshenkilö

rohtašuvvat tulla (johonkuhun), muistuttaa (jotakuta); *lea rohtašuvvan áhččásis* on tullut isäänsä, muistuttaa isäänsä

rohtiidit viedä, lähteä viemään (polusta, tiestä tms.); *dákko rohtiida bálggis vári ala* tältä kohtaa lähtee polku vaaran laelle

rohtogaccet viitatiainen

rotohilsku (bot.) lehtotähtimö

rotohorbmá (bot.) pohjanhorsma

rothojeadjá (bot.) siperiansinivalvatti

rohtolavdnji lehtoturve

rohtomádir (bot.) lehtomatara

rohtosuoidni (bot.) lehtonurmikka

rohtovajálgeahtesnásti (bot.) lapinlemmikki

rohtoviola (bot.) korpiorvokki

rohtovizar lehtokerttu

rohttašupmi tempautuminen; hurmio, hurmos, lumous

rohttašuvvat tulla, joutua vedetyksi, tempautua; hurmioitua, haltioitua, langeta loveen

rohttásit tulla vedetyksi, tempautua

rohttedit mennä (johonkin asentoon), tuiskahtaa; vetäytyä (pois, esim. asian käsittelystä, ehdokkuudesta)

rohttehit vedättää, kiskottaa (liikkeelle, ulos, pois); *rohttehit sága mas nu* ottaa jokin asia puheeksi, *rohttehit sálmma* ruveta veisaamaan, *rohttehit luodí* aloittaa joiku, alkaa joikata

rohttejeaddji vetävä, tempaava; hurmaava, lumoava

rohttenčuolbma vetosolmu

rohttenfállu alasvetovalikko

rohttenlohkka vetoketju

rohttenseanga sivustalevitettävä sänky

rohttestallat kiskoa (nopeasti, monta kertaa), nykiä, tempoa; nytkähdellä (esim. jalasta)

rohttesteapmi nykäys

rohttestit nykäistä, vetäistä, kiskaista (nopeasti liikkeelle); joikata (jokin joiku napakasti), *ii máššan ja rohttestii luodí* ei malttanut ja tempaisi joiun

rohttet vetää, kiskaista (liikkeelle, pois, ulos jne.); *mus rohttejedje nahkárat* minua rupesi unettamaan, sain unen päästä kiinni, *mus oaivvit rohttejedje* minua rupesi huimaamaan; hurmata, lumota; joikata (vaivattomasti)

rohttudávda ~ rohttu rutto

rohtu viita, lehto; pusikko, tiheikkö, ryteikkö

roibbon mutrusuu (ihmisestä)

roibet mutristaa, vääntää suutaan

roiggá ~ roiká porukka, roikka

roisket sivaltaa, ropsauttaa; *roisken* sivaltaminen, sivallus

roiskkohallat (soapmásii) joutua (jonkun) piiskaamaksi

roiskkon piiska, ruoska, sivallusväline

rojalista rojalisti; *lea buiga rojalista* on pesunkestävä rojalisti

rojalisttalaš kuningasmielinen; *rojalisttalaš guoddu* kuningasmielinen asenne

rojas, rodja raihmainen, riutunut (eläimestä)

rokčehit rutata, kolhia (vahingossa)

rokčēt rutata, kolhia
rokkadit kaivella (kuoppa tms., esiin jotakin)
rokkagit mennä kuopalle, painua sisään
rokkahat kaivanto
rokkan kaivin, kaivintikku
rokkanas kaivannainen
rokkas, rogge- kuoppainen; *roggegeaidnu* kuoppainen maantie
rokkastat kaivanto; kauhallinen, lapiollinen
rokkastit kaivaa, ammentaa (kerran)
rokkádat painanne
rokkástat notkelma
rokkil (adv.) kuopalla, kuopalle (pysyvästi)
roksa ruusutauti (erit. vyöruusu)
rol'la rooli, osa (esim. näytelmässä)
romanas kuvatus (esineistä); *fanasromanas* veneen kuvatus, omituisen näköinen vene
romanas rumilus (ihmisestä)
romantihkalaš romanttinen; *romantihkalaš čájálmas* romanttinen näytelmä
romantihkka romantiikka
romálaš roomalainen; *romálaškatolalaš* roomalaiskatolinen
romána romaani
románalaš romaaninen; *románalaš gielat* romaaniset kielet
románialaš (a./s.) romanialainen
romášit (soapmása, juoidá) pitää (jotakuta, jotakin) kovin rumana; *romášii dan vistti iige láigohan* piti sitä asuntoa kovin rumana eikä vuokrannut
romet (adv.) rumasti; *hálai romet guoimmistis* puhui rumasti puolisostaan
romfa valtti (korttipelissä)
romfet pistää valtilla (korttipelissä)
romffabeavdi korttipöytä
rom'ma romani, mustalainen
rom'ma rommi; *máisttašii romma* naukkaili rommia
romohallat irvistellä, näyttää rumaa naama
ronge iso, kuuluva ja soinnukas kello (erit. ajoporolla)
ronget ärähtää
rongut ärähdellä

ronket koukistaa, taivuttaa (ruumiinjäsentä)

ronkkohallat koukistella, taivutella (ruumiinjäsentä); pitää koukussa (jalkaa, kättä)

ropmi, romes ruma, *ropmi dego neavri* ruma kuin piru; ilkeä (puheesta, sanoista); jylhä, vaikeakulkuinen (maastosta)

ropmodat rumuus (ulkonäön tms.)

ropmu veneen keskimmäinen laita, keskilauta

ropmudit rumentaa

ropmut rumentua, rumeta

rosaol'ju ruusuöljy

ros'set askaroida

ros'sii, ros'ses ~ ros'sui, ros'sos puuskainen (säästä); *dál lea hui ros'sui* nyt on hyvin puuskainen sää

rostet uskaltaa

rosvu rosvo, roisto, konna

rosvudeapmi rosvous

rosvudit rosvota

rošket sivaltaa, läimäyttää

rotnodat mahon porovaatimen, runon talja

rotnu maho vaadin, runo

rotnudit olla mahona, runona (porovaatimesta)

rottet rottinki; *rottetstuollu* rottinkituoli

rovda jää (heikko, erit. suolla)

rovkui, rovkos jossa on paljon komojäättä (joesta, purosta); *dát lea rovkos ája* tämän puron varrella on paljon komojäättä

rovodit ontua hieman (poro etujalallaan)

rovusčáhci uhku (lumen alla joen tai järven jäällä oleva sohjo)

rovvat omia, himoita (jotakin toiselle kuuluvaa, esim. poroa)

rov'vá ~ ruv'vá, fruv'vá rouva; *báhparov'vá* ruustinna

rovvi silta (yksinkertainen); pitkospuut

rovvolas helposti ontumavian saava (juhdasta); *diet heasta lea viehka rovvolas* tuo hevonen saa helposti ontumavian

rožagit kaventua (esim. laaksosta)

rožas, rohča ahdas, kapea, kaita (kahden esineen välissä)

rožohat vatsanväänne

rožoldahttit pinkaista

rubba kontta; *ruppaid alde* kontallaan, *ruppaid ala* kontalleen (eläimestä, erit. teuraasta)

rubiidna rubiini

rubistit hörpätä

ruccas, ruzze- törkyinen, töhryinen

ruccistit töhertää, tuhertaa; tuhria, töhriä

ruččagit tulla rähmäsilmäiseksi, tihrusilmäiseksi

ruččas, ružžo- rähmäsilmäinen, tihrusilmäinen

ruččistit vetistellä, vollottaa; *čierrut ruččistit* itkeä vollottaa

rudda monista erilaisista aineksista laitettu ruoka; mauste

ruddet laittaa ruokaa monista erilaisista aineksista; maustaa

ruddi rähmäsilmä (ihmisestä); törkyinen olio tai esine; rähmä

ruddudit tehdä rähmäiseksi, törkyiseksi

ruddut tulla rähmäiseksi, törkyiseksi

rudneguohtun huono kaivos, talvilaidun (poron, jossa voi kaivaa vain sieltä täältä)

rudnet inua

rudni avanto (veden ottoa varten); juomusavanto

rudaheapme, rudahis rahaton; vähävarainen, *lei rudahis olmmoš* oli vähävarainen ihminen

rudahisvuohta rahattomuus; vähävaraisuus

rudahuvvat tulla rahattomaksi; jäädä vähille varoille

ruðaiduvvat saada (enemmän) rahaa, rahoittua; *de lean munge vehá ruðaiduvvan* nyt on minullakin hieman enemmän rahaa

ruðalaš rahallinen

ruðgalit tekaista jotakin huolimattomasti; *ruðgalii vahkus fatnasa* tekaisi viikossa veneen

rufanas hutilus

rufanastit hutiloida

rufe ruuhi (veden keräämiseen tai johtamiseen)

rugat (pl.) sakka, kahvinporot

rugáhit (R) kiiruhtaa, rientää

ruggajáffut (pl.) ruisjauhot

ruggii, rugges sakkainen; *rugges káffe* sakkainen kahvi

ruggu (N) laitur

ruhccái, ruhccás siivoton, törkyinen

ruhci törky

ruhkket riittää, yltää (niukin naukin)

ruhkku ruukku

ruhku ruko (heinää)

ruhmut liian korkea ja leveä vene

ruhpa sakka (erit. kalanmaksaöljyssä)

ruhpaluvvat sakkautua (erit. kalanmaksaöljystä)

ruhpat hörppiä

ruhta raha

ruhtaáŋgir (-is) ~ ruhtaváibmil (-is) rahanahne

ruhtaášši raha-asia

ruhtabádji rahapaja

ruhtabálká rahapalkka

ruhtabihtta vähän rahaa, pieni rahamäärä; *livččiigo dus munnje ruhtabihtta loanas?* olisiko sinulla minulle hieman rahaa lainaksi?

ruhtabursa rahakukkaro

ruhtačiehká rahakätkö

ruhtačilgehus tilitys (kirjanpidossa)

ruhtačoaggi rahastaja (esim. bussissa)

ruhtačoaggin rahankeruu, keräys

ruhtadárbu rahantarve

ruhtadeaddji rahoittaja

ruhtadeapmi rahoitus

ruhtadilli rahatilanne

ruhtadinga rahamies; *diet ruhtadinga eambbo gákkastii alccesis fiinna vuojána* tuo rahamies noin vain pyöräytti itselleen komean menopelin

ruhtadit rahoittaa

ruhtadoal'li ~ rehketdoal'li kassanhoitaja, rahastonhoitaja

ruhtadoallobadji ~ rehketdoallobadji tilikausi

ruhtadoallodárkkisteaddji ~ rehketdoallodárkkisteaddji tilintarkastaja

ruhtadoallodárkkisteapmi ~ rehketdoallodárkkisteapmi tilintarkastus

ruhtadoallodoaimmahat ~ rehketdoallodoaimmahat tilitoimisto

ruhtadoalloloahpahus ~ rehketdoalloloahpahus tilinpäätös

ruhtadoallu ~ rehkedoallu kirjanpito, tilinpito

ruhtadoarjja tukipalkkio

ruhtagaiku kiskuri; *dien ruhtagaikus ii gánnet lonehit ruđa* tuolta kiskurilta ei kannata lainata rahaa

ruhtagáđohus rahareikä, rahanhukka; *diet boares biila lea dus oalle ruhtagáđohus* tuo vanha auto on sinulla aikamoinen rahanhukka

ruhtagáldu rahanlähde

ruhtagiisá rahakiisa, pienehkö rahojen säilytyspaikka

ruhtagollu menoerä

ruhtaheavvu rahanhukka

ruhtahivvodat aikamoinen rahamäärä

ruhtajuolludeapmi määrärahojen jako, rahoitus

ruhtalágádus rahalaitos; *bánkkut ja eará ruhtalágádusat* pankit ja muut rahalaitokset

ruhtalátna rahakasa, paljon rahaa; *vuittii ruhtalána lottos* voitti rutkasti rahaa lotossa

ruhtalonuheapmi rahanvaihto

ruhtamáksu rahasuoritus

ruhtamearri rahamäärä

ruhtaministeriija valtiovarainministeriö

ruhtaministtar valtiovarainministeri

ruhtaoažžun saatava; *ruhtaoažžumat* (pl.) saatavat, *mus leat ainge ruhtaoažžumat* minulla on yhä saatavia

ruhtaodastus rahanuudistus

ruhtaovttadat rahayksikkö

ruhtarádjju rahasto

ruhtaráigi menoerä (leikill.); *lei sutnje oalle ruhtaráigi* oli hänelle aikamoinen menoerä

ruhtarássi (bot.) pikkulaukku

ruhtarikkis, ruhtarikkies äveriäs

ruhtasubmi rahasumma

ruhtavátni rahapula; *agálaš ruhtavátni* krooninen rahapula

ruhtái, ruhttás ~ ruhttii, ruhttes rahakas; *ruhttás boaresbárdni* rahakas vanhapoika

ruhtejeaddji nuohooja

ruhttet nuohota

ruhttet rahastaa; rahoittaa

ruibasaddat mutruilla, väännellä suutaan

ruibát olla jossakin muodottomana, rähjäisenä (erit. esineistä); olla jossakin mutrusuuna

ruibbagit tulla muodottomaksi, rähjäiseksi (erit. esineistä); raihnastua (porosta); mutristua (suusta)

ruibbas, ruibe- muodoton, rähjäinen (erit. esineistä); raihnas (porosta); mutrussa oleva (suusta)

ruibbádit mutristaa suuta (nopeasti)

ruibbonjálmmiid (adv.) suu mutrussa, mutrussa suin

ruibbuhit mutristella (suutaan)

ruibi muodoton esine (esim. vanha kenkä), rähjä; raihnainen poro; mutrusuu (ihmisestä)

ruibut (adv.) mutrussa, mutruun (suusta)

ruigu ruipelo

ruitogáhkku rieska, pannuleipä (padassa paistettu)

ruitogiisá patakiisa (pyöreähkö, kannen asemesta vitsanidelmät)

ruitorumbu patarumpu

ruitu pata (astia); *ruitu ruittu giektá* pata kattilaa soimaa

ruivalit hutiloida (työnteossa)

ruivái, ruivás roskainen, samea (vedestä), tuhrainen

ruivet samentaa, hämmentää; sekoittaa, hämmentää asioita, aiheuttaa sotkuja

ruivi sakea savupilvi tai lumipilvi; sotku, huono siivo, sekaisuus

ruividit olla sakea lumipilvi, tuiskuttaa sakeasti

ruivut sotkeutua, tuhraantua, tuhrautua, likaantua

ruivvagit sameta, sameutua, roskaantua (vedestä)

ruivvan sottapytty

ruivvas, ruive- roskainen, samea (vedestä); sotkuinen, tuhrainen

ruivváskit alkaa tuiskuttaa sakeasti

ruivváskit ruveta roskaantumaan, samenemaan, sameutumaan (vedestä)

ruivvidit hämmentää (vesi sotkuiseksi), sotkea, tuhrata, tuhria

rujosmuvvat tulla, käydä kolkoksi, synkistyä

rukkat (pl.) sakka (kahvin), kahvinporot

ruksesbeibboš punavarpunen

ruksesboahkut (pl.) vihurirokko

ruksesfeber tulirokko

ruksesfiehta punasotka

ruksesgoddi saksanhirvi

ruksesguoppar kangassieni

ruksešguškil punakuiiri
ruksešjuolčoavžžu punajalkaviklo
ruksešlágan (attr.) punertava
ruksešliikkat punanahka (intiaani)
ruksešluovvar puna-apila
ruksešmiessi vastasyntynyt vasa
ruksešmudot ~ **ruksešnierat** punaposkinen
ruksešraddi punarinta
ruksešriešan punakettu
ruksešruohtas (bot.) punajuuri
ruksešruoivil punatulkku
rukseššáhpán kotihiiri
ruksešsealgi punamyyrä
ruksešseal'la punasolu
ruksešsidjii (adv.) punertava
rukseššiedga (bot.) kiiltopaju
rukseššinut (bot.) punanata; *giedderavddas šadde rukseššinuhat* pellonpientareella kasvoi punanatoja
ruksešsoadji ~ **ruksešsoadjá** punakylkirastas
rukseššvarat punakka, punaposkinen
ruksešviidni punaviini
rukšabursa ruutikukkaro
rukšanas ikäloppu olio
rukšuihoahtin kotiinpaluu
ruš'la rulla, kela (esim. lankarulla); rulla (vavassa); lyhty (rukissa)
ruš'laduhpát rullatupakka
ruš'lastuollu rullatuoli
ruš'latráhpat (pl.) liukuportaat
ruš'lehit vierittää näyttöä
ruš'let rullata, kelata (siimaa tms.)
rumaš ruumis, keho (ihmisen)
rumašdilli yleiskunto
rumašguoddu asento (kehon, ruumiin), ryhti
rumašlahttu ruumiinjäsen

rumašlaš ruumiillinen

rumašliekkas ~ rumašliekkasvuohta ruumiinlämpö

rumašmuolddut (pl.) kalmanmullat, ruumiinmullat

rumašoassi rumiinosa

rumašrahpan ruumiinavaus

rumašráhkadus ruumiinrakenne; *rumašráhkadusa dáfus váŋká* ruumiinrakenteeltaan roteva

rumašvákšun ruumiintarkastus

rumbu ruho (teuraan)

rumbu rumpu

rumet rynnistää, tunkeutua (johonkin, jonnekin); *bohccot rumejedje gárdái* porot rynnistivät erottelulaitaukseen

rumpábeallji tarvitseva korva (porolla); poro, jonka korva on tarvitseva

rumpái (adv.) jalat yhteen sidotuksi (erit. porosta)

rumpet (+ akk.) sitoa jalat yhteen (erit. porolta, kuljetusta varten)

rumppis (adv.) jalat yhteen sidottuna (erit. porosta)

rumšomuhtu arpinaama (ihmisestä)

rumššagit tulla rokonarpiseksi

rumššas, rumšo- rokonarpinen (kasvoista); epätasainen, kuoppainen (erit. maastosta)

rumšu epätasaisuus, kuoppaisuus

runaidit höristä, tuhahdella (hevosesta, lehmästä)

runcet töhertää, töhrätä, kirjoittaa haparoiden

runddálđahttit lähteä painaltamaan jotakin hinaten; *heasta runddálđahtti lossa*

muorragurpmiin stobu guvlui hevonen lähti painaltamaan painavaa puukuormaa vetäen kohti kotitaloa

runddihit vedättää (jotakin painavaa), hinauttaa

rundierpmis rasvakala

rundin hinaus

rundinfanas hinaaja (aluksesta)

rundit hinata; raahata

runiidit alkaa vihannoida, alkaa viheriöidä; tulla vihreäksi (metsästä, niitystä)

run'ne ruskean koiran nimitys; myös koiran nimenä *Run'ne*

runodit tulla vihreäksi (metsästä, niitystä)

runta oranssi, punakeltainen; vaaleanpunainen, pinkki

runutamaš naispuolinen haltia, viettelee nuoria miehiä ja vaanii metsässä olevia nuoriapareja

runzen mässäily, törsäily, ylensyönti

runzet mässäillä, törsätä, ylensyödä

runzi ahmatti, mässäilijä

runzui, runzos ahmiva, mässäilevä; *runzosdinga* ahmatti, mässäilijä

runġu ruho, runko; runko, puunrunko (S)

runġa ~ runġku korppi

runġálas ronkkuva, ronkkuvainen

runġegáranas korppi

runġkit ~ runġkistit ronkkua (korpista)

runġkkas ronkunta (korpin)

runġkkas, runġke- nälkäinen (jolla on jatkuva nälkä, ihmisestä)

runġkistit ronkkua (korpista) / olla jatkuvasti nälissään (ihmisestä), *sus lea agálaš nealgi, lea álo runġkisteamen biepmu manġái* hänellä on alituinen nälkä, on aina kinuamassa ruoan perään

ruobbá rupinen ihminen tai olio

ruobbái, ruobbás rupinen; *ruobbás liiki* rupinen iho

ruobbeoagis, ruobbeoages matala, vähävetinen (kuivuuden takia)

ruobbegoikkis, ruobbegoike- rutikuiva (esim. joesta)

ruobbejiekŋa rosojää

ruobbi rupi

ruobbut rupeentua, mennä ruvelle

ruodja melu, meteli, melske; kailotus, kovaääninen puhe

ruodjadit metelöidä

ruodjat metelöidä, meluta; puhua kovalla äänellä, kailottaa

ruodnát viheriöidä, vihertää, vihannoida

ruodnu sisäelinsyöpä, suolistomätä

ruodnut saada sisäelinsyöpä, suolistomätä

ruođat muikku; *bassit ruođahiid bännos* paistaa muikkuja pannussa

ruođđi synnytys- tai kuukautisveri

ruogŋái, ruogŋás ~ rugŋii, rugŋes leikkaavahankinen (kelistä); vähäluminen (kelistä)

ruohča rytinä, rätinä, rytäkkä

ruohčalahttit päräyttää

ruohčat rytistä, rätistä, päristä, rutista (esim. murtuvasta jäästä)

ruohkadit raaputella; raapia (itseään)

ruohkahallat (+ ill.) antaa (jonkin) raapia itseään, joutua (jonkin) raapimaksi

ruohkahat raapaisu jälki

ruohkan raaputin; itseään raapiva (ihminen, olio)

ruohkastit raapaista (itseään)

ruohkkat raapia (ruumiinosaansa, esim. päätään)

ruohpá paakku (jauhoissa)

ruohppái, ruohppás paakkuinen (jauhoista); *ruohppás nisojáffut* (pl.) paakkuinen vehnä jauho

ruohtadit laukkoa (sinne tänne), juoksennella (ei ihmisestä)

ruohtadoalváí (adv.) väliin laukkoen, väliin ravaten

ruohtahat juoksureitti, laukkajälki (eläimen)

ruohtahit ajaa laukkaa

ruohtaldahttit lähteä ajamaan takaa laukaten; lähteä laukkaamaan (jotakin kuljettaen), saattaa laukaten; lähteä ajamaan täyttä laukkaa

ruohtaruohtta aatonaatto; *ruohtaruohttan láviimet juovlaguosa čirahit* aatonaattona meillä oli tapana koristella joulukuusi

ruohtas juuri (esim. puun)

ruohtas (mat.) juuri

ruohtasbullji juurinystyrä

ruohtaskeahtes (attr.) juureton; *ruohtaskeahtes golgolaš* juureton kulkuri

ruohtaslohku (mat.) kantaluku

ruohtasmuvvat ~ ruohtastuvvat juurtua (johonkin)

ruohtasnuohtta juurisävel

ruohtassátni kantasana

ruohtasšaddu juures

ruohtastahttit lähteä ajamaan laukkaa, lähteä laukottamaan

ruohtastit lähteä laukkomaan (nelijalkaisista)

ruohtastuhttit juurruttaa; *ruohtastuhttit odda doahpaga gillii* juurruttaa uusi käsite kieleen

ruohtastuvvat (+ ill.) juurtua (johonkin)

ruohtastuvvat ruveta laukkomaan, haluta laukkoa

ruohtasvesá juuriverso, juurivesa

ruohtis, ruohtes karhea

ruohtofierbmi aitaverkko (rysän)

ruohtta aatto; *ruohttan* aattona, *oddabeairuohta* uudenvuoden aattona

ruohttabeaivvit (pl.) joulunaluspäivät

ruohttaeahket aattoilta

ruohttagállis joulupukki

ruohttalas laukkova, laukkovainen; *ruohttalas heasta* laukkovainen hevonen

ruohttan laukka, laukkominen

ruohttaráidu joulupukin raito (hiirten vetämä raito, joka ajaa kodan tms. ympäri jouluaattoiltana)

ruohttat laukata, laukkoa, juosta (ei ihmisestä)

ruohtti karsta, noki; *sus buol' lájedje ruohtit* häneltä paloi päreet (hän suuttui)

ruohtti laukkaava, juokseva (nelkijalkaisista); *ruohtti vuoján* laukkaava ajoporo

ruohttut karstoitua, nokeutua

ruohtu (erit. joen rannasta nouseva) esteaita; risuaita (koivuista tehty), kiviaita (tunturissa); sulku, sulkumerkki (kirjoituksessa), *ruođuid siste* sulkeissa

ruohtut aidata, aitoa (yksinkertaisella esteaidalla)

ruoida kinttu, koipi; *gease ruoiddaidat čeahkkái!* vedä kintut pois tieltä!, *ruoiddaid buoridit* saada jalat alleen (paeta kipin kapin)

ruoidnadandikšu laihdutuskuuri; *lei sakka buidon ja gárttai ruoidnadandikšui* oli kovasti lihonut ja joutui laihdutuskuuriin

ruoidnadit laihduttaa

ruoidnat laihtua

ruoidná hyvin laiha henkilö, ruipelo, luuviulu; haltia (jonka koskemaan ruokaa syönyt alkaa laihtua)

ruoidnát olla jossakin laihana

ruoigu kauris, metsäkauris; *Ruoiggu jorggihangierdu* Kauriin kääntöpiiri

ruoinnan ~ **ruoinnat** hyvin laiha henkilö, ruipelo, luuviulu

ruoinnas, ruoidna laiha

ruoinnašit (soapmása) pitää (jotakuta) kovin laihana; *ruoinnašin su* pidin häntä kovin laihana

ruoivát (pl.) rohtimet, hamppu; *ruoivves-* rohdin-, hamppu-

ruoivil hemppo

ruoivvis hamppu

ruojas ruojus, ruoju, varsi (erit. nutukkaan)

ruojáskit ruveta metelöimään, nostaa meteli; *ii gánnet duššiid dihte ruojáskit* ei kannata suotta nostaa meteliä

ruojus, ruojos kaamea, kolkko, synkkä (esim. seudusta, rakennuksesta)
ruojusmuvvat ~ rujosmuvvat tulla, käydä kaameaksi, kolkoksi, synkistyä
ruokŋa karhea jäähanki; vähälumisuus; jylikkikeli (lumen vähäisyyden tai epätasaiseksi kovettuneen lumen vuoksi)
ruokŋaluvvat tulla (pitkäaikainen) vähälumisuus ja jylikkikeli
ruoksadas punainen esine
ruoksat punainen väri
ruoksat, rukses punainen; *rukses ruošša* (N) ylioppilaskokelas
ruoksái, ruoksás suuriutareinen; *Girjjo lea ruoksás gussa* Kirjolla on suuret utareet
ruoksájeaddji punertava; *ruoksájeaddji almmigoavdi* punertava taivaankansi
ruoksát punoittaa, punertaa; verestää (silmästä)
ruoksi utare; *ruovssit* (pl.) utareet
ruoktodikšun kotihoito; *ruoktodikšindoarjja* kotihoidontuki
ruoktotmáhccan kotiinpaluu
ruoktu koti; *ruovttus* kotona, kotoa, *ruoktot* kotiin
ruomas (R) susi
ruomuštit ryntäillä. tungeksia (johonkin)
ruonas (adj.) vihreä (kasvillisuudesta), vihanta, vehmas
ruonas (subst.) kasvis, vihannes; vihreä väri (kasvillisuuden)
ruonasčalbmi viherhiukkanen
ruonasdeappu viherlevä
ruonasfuodár vihantarehu
ruonaslágan (attr.) vihertävä (luonnosta)
ruoná vihreä
ruonábeibboš viherpeippo
ruonácihci vihervarpunen
ruonáčáihni vihertikka
ruonáeatnanbos'su grönlanninvalas
ruonáeatnanlaš grönlantilainen
ruonájuolčoavžžu liro
ruonálágan vihertävä
ruonihit vihertyä (äkkiä); vilahtaa vihreänä
ruopma kiinnityshihna, ruoma, rahje, remmi
ruopmi ruuma (laivan)

ruoppas, ruobbe- rupinen

ruosadit kompuroida

ruosaheapmi jalkakamppi, kamppi

ruosahit kampata; *ruosahii su julggiinis* kamppasi hänet jalallaan

ruosanas ruiskaus, suihkaus

ruosádit kompastua

ruosku perse (vulg.)

ruosmeas'su ristinpäivän jumalanpalvelus

ruosmmesbeaivi ristinpäivä (03.05)

ruos'sa risti, *ruossa alde* ristillä; risti (korteissa); risteys, tienristeys; rasti (merkki puussa tms.); risti, taakka, *juohkehaš šaddá guoddit iežas ruossa* jokainen joutuu kantamaan ristinsä

ruos'saáidi ristiaita (niementyvessä)

ruos'sačanas risticide

ruos'sačiehka (geom.) ristikulma

ruos'sačoarvi ristisarvi (poro, jonka sarven ylähaarat muodostavat ristin)

ruos'sadávttit (pl.) lannenikamat

ruos'sadihkká ristikka (tienmerkinä), ristiviitta

ruos'sagavjehus (bot.) ristipölytys

ruos'sagárga ristiretki

ruos'sagirku ristikirkko

ruos'saheavdni ristihämähäkki

ruos'sajápmín ristinkuolema

ruos'salas ~ ruos'solas ristissä oleva (käsistä, jaloista); *ruos'salas gieđaid* kädet ristissä

ruos'salassii (adv.) ~ **ruos'solassii** (adv.) ristissä, ristiin, ristikkäin; ristiriidassa (keskenään)

ruos'salasvuohta ristiriitaisuus, ristiriita

ruos'saliidni ristiliina (sulhasella häissä)

ruos'samearka ristinmerkki

ruos'samuorra ristinpuu; *ruos'samuorat* (pl.) ristikko (niliaitan lattian alla)

ruos'sanahttit ~ ruossastahttit ~ ruossuhit risteyttää

ruos'sanit ~ ruossastuvvat risteytyä

ruos'sanjunni käpylintu

ruos'sareabbá meritähti

ruos'sariddár ristiretkeilijä, ristiritari

ruos'sarieban ristikettu

ruos'saruovddit (pl.) ristikko

ruos'sasánit (pl.) ristisana, sanaristikko

ruos'sasuorsá ristisorsa

ruossat (masa nu) kompastua, langeta (johonkin)

ruossus ristikko (esim. ikkunassa)

ruos'sut (adv.) ristiin; *ruos'sut doar'rás ~ ruos'sut rás'sut* ristiin rastiin

ruossut räiskyä, rätistä, paukahdella (polttopuista)

ruosta ruoste

ruostaseaibi ruostehäntä (leikillisesti lehmästä); *heiten šibitdoalu, in dárbbáš šat daiguin ruostaseibbiiguin dádjut* lopetin karjanpidon, en tarvitse enää niiden ruostehäntien kanssa vehdata

ruostasuorsá ruostesorsa

ruostavihti (bot.) purovita

ruosti (attr.) kireä, kova (pakkasesta); *ruosti buolaš* kova pakkanen, paukkupakkanen

ruosttaheapme, ruosttahis ruostumaton; *ruosttahis stállí* ruostumaton teräs

ruosttahuvvat tahriutua ruosteeseen

ruosttas, ruosta ruosteinen, ruostunut

ruostudit ruostuttaa; päästää ruostumaan

ruostut ruostua

ruoškalit räsäyttää, rysäyttää; *ruoškalii muorrasala láhttái* räsäytti puusylyksen lattialle, *vuos arvvi ja de ruoškalii beaivvádaga* ensin satoi ja sitten tuli yhtäkkiä päivänpaiste

ruoškit ryskyä, rytistä, rutista, ritistä

ruoškkas ryske, rytinä, ritinä; *dolla bulii ruoškasiin* tuli paloi rytisten

ruoškkáhallat räsähdellä, rysähdellä, risahdella; *goikehálggut ruoškkáhalle uvnna siste* kuivat koivunklapit räsähtelivät uunin pesässä

ruoškkihit räsähtää, rysähtää, risahtaa

ruoškkuhit rouskuttaa, ryskyttää, risautella

ruoš'sa venäläinen; *rukse ruoš'sa* (N) abiturientti, *fiskes ruoš'sa* (N) peruskoulun viimeisen luokan oppilas

ruoššaállat tunturikiuru

ruoššaboaimmáš idänhiirihaukka

ruoššačuolbma päätöspunos, päätössolmu (punottu, köydessä, suopungissa tms. liestymistä estämässä)

ruoššagáranas ~ ruoššaskire harakka; *uhcit ruoššagáranas* lapinharakka

ruoššagearvil (bot.) idänkirveli

ruoššagiella venäjä, venäjän kieli; *ruoššagillii* venäjäksi

ruoššajievja ryssänvalkko (valkoisesta porosta, jonka karvanlatvat ovat ruskehtavat)

ruoššalaš (a./s.) venäläinen

ruoššaluossa kyttyrälohi

ruoššanjoammil rusakko

ruoššanjuorjju ~ ruoššanjuorju grönlanninhylje

ruoššastit puhua venäjää

ruošši (bot.) järviruoko, ryti

ruotkkuš ~ ruotku juurakko

ruotkočoarvi hajasarvi (porosta, jonka sarvet ovat takaviistossa)

ruotnat, rudnes (R) vihreä

ruotagielat ~ ruotagiel ruotsinkielinen; *ruotagielat diktačál'li* ruotsinkielinen runoilija

ruotagiella ruotsi, ruotsin kieli; *ruotagillii* ruotsiksi

ruotastit puhua ruotsia

ruottelaš (a./s.) ruotsalainen

ruovas, ruovva halkeillut (lapinkakusta, rieskasta)

ruovda laita, reuna (veneen, sängyn tms.), parras (kengänpohjan)

ruovdabessodat vanhasta nahasta tehty mäystin

ruovdádít pistää (teuras puukolla)

ruovdáí, ruovdás hyvin rautapitoinen; *ruovdás málbma* hyvin rautapitoinen malmi

ruovddagas palokärki

ruovddaheapme, ruovddahis reunaton, partaaton; matalalaitainen (veneestä, sängystä tms.)

ruovddástallat askarrella rautaesineiden parissa; käytellä rautaesineitä

ruovddástuvvat karaistua, tulla sitkeähenkiseksi

ruovddáš kapeikko (kurun, rotkon)

ruovdeáigi rautakausi

ruovdebovrra rautapora

ruovdecizáš rautiainen

ruovdecuoŋu teräshanki (erittäin kantava)

ruovdedoabbarat (pl.) rautaromu; *áittis leat buotlágan ruovdedoabbarat* varastossa on kaikenlaista rautaromua

ruovdedoallu rautapitoisuus

ruovdegákkán ~ ruovdegánŋa (S) rautakanki

ruovdegáma hevosenkenkä
ruovdegáranas kiitäjäinen, sittiäinen, sontiainen; närästys
ruovdegáskálas (bot.) rautanokkonen
ruovdegeaidnu rautatie; *ruovdegeaidnostašuvdna* rautatieasema
ruovdegierdu rautavanne
ruovdegobbá kovakuoriainen
ruovdegulmmet kolmipiikki, rautakala
ruovdeguodja (bot.) viiltosara
ruovdehávvi puukonhaava
ruovdelátnjá tummakuorinen nuori koivu, koivunvesa
ruovdeluodda rautatie
ruovdemálbma rautamalmi
ruovdenávli rautanaula
ruovderatti (R) rautatie; *ruovderattestašuvdna* rautatieasema
ruovdereahka raudoitettu reki
ruovdesahá rautasaha
ruovdespábba kuula (urheilussa); *ruovdespáppahoigadeapmi* kuulantyöntö
ruovdesuttus kuona
ruovdi rauta (metalli); *ruovddit* (pl.) pyyntiraudat, kahleet; (fig.) tukipilari, "kova jätkä",
Máhtte lea min spábbačiekčanjoavkkus dat ruovdi Matti on jalkapallojoukkueemme tukipilari
ruovgat roukua (porosta); kurnuttaa (sammakosta); röhkiä (siasta)
ruovggadit roukua, kurnuttaa, röhkiä (pitkään tai usein)
ruovggas rou'unta (porosta); kurnutus (sammakosta); röhkintä (siasta)
ruovggádit roukaista, kurnauttaa, röhkäistä
ruovjái, ruovjás isoraajainen (eläimestä)
ruovji ruhonosa, raaja (eläimen, erit. teuraan)
ruovjjeheapme, ruovjjehis pieniraajainen (eläimistä)
ruovrut härskiintyä (esim. voista)
ruovssihit ilmestyä johonkin punaisena; näkyä hetken punaisena; punastua (äkkiä)
ruovssildit ~ ruovssuhit kulkea, näkyä jossakin punaisena
ruovssut punaverinen ihminen; punakarvainen eläin
ruovtto- takaperoinen; perätilassa oleva
ruovttogálbi perätilassa oleva vasikka

ruovttogežiid (adv.) ~ **ruovttotgežiid** (adv.) takaperin; päinvastoin
ruovttogoahtnil akavirta
ruovttoguvlui (adv.) takaperin
ruovttohas kotona viihtyvä henkilö, kotikissa, kotitonttu
ruovttoládje (adv.) takaperin, lopusta päin alkuun asti
ruovttoluotta (adv.) ~ **ruoktot** (adv.) takaisin
ruovttománná perätilassa oleva sikiö
ruovttomátki paluumatka
ruovttomiessi perätilassa oleva vasa
ruovttot perätilassa syntyvä poikanen tai lapsi; *su váhkar riegádii ruovttohin* hänen kuopuksensa syntyi perätilassa
ruovttuahkit koti-ikävä
ruovttubargu kotityö
ruovttubáiki kotipaikka, kotipaikkakunta
ruovttudárbu kotitarve; *ruovttudárbobivdi* kotitarvepyytäjä, *ruovttudárbobivdin* kotitarvekalastus
ruovttudikšu kotihoito
ruovttudikšun kodinhoito
ruovttudivššár kodinhoitaja
ruovttudoallu kotitalous
ruovttueana(n) kotimaa; *ruovttueatnama* kotimainen
ruovttugásta kotikaste
ruovttugávpot kotikaupunki
ruovttugiella kotikunta
ruovttugiella kotikieli
ruovttugilli kotikylä
ruovttuguovlu kotiseutu
ruovttuhálddahus ~ **ruovttustivra** itsehallinto, autonomia
ruovttuheapme, ruovttuhis koditon; *ruovttuhemiid mearri lea lassánan* kodittomien määrä on lisääntynyt
ruovttuhisvuohta kodittomuus
ruovttuiduvvat kotiutua; *lea ruovttuiduvvan ođđa ássanbáikásis* on kotiutunut uuteen asuinpaikkaansa
ruovttujoavku kotijoukkue

ruovttulágan kotoinen
ruovttumátki kotimatka
ruovttus (adv.) kotona
ruovttusuodjalus (N, R) kodinturva
ruovttušillju kotipiha
ruovttuveahka kotiväki
ruovttuveahkki kotiapu; kotiavustaja
ruovttuvuolla ~ ruovttuvuola kalja, sahti; *jugai ruovttuvuola ~ ruovttuvuollaga* joi kaljaa
ruovvá talvivilla (lampaalla)
ruovvu keino (jostakin selviämiseksi), neuvo, apu
ruožaidit rasahdella, räsähdellä
ruožihit rasahtaa, rysähtää
ruožža pahas!, hitto!; *vuoi ruožža, go in fuobmán dan ovdal!* voi pahas, kun en huomannut sitä aikaisemmin!
rupmašdoalvu ruumiinkuljettaja
rupmašfámut (pl.) ruumiinvoimat
ruppal ~ rubel rupla
ruppaskit kompastua mahalleen (porosta)
ruppodit rupeentua (jatkuvasti)
rusádit pärskäyttää (erit. hevosesta)
ruseahтта rusetti
rusiidna ~ rusen rusina
ruska roska, romu, jäte
ruskaásahus jätehuoltolaitos
ruskabáberlihti roskakori
ruskabáiki kaatopaikka
ruskagálvvut (pl.) rihkama
ruskalihti roskalaatikko
ruskalohka romu (kaiken maailman)
ruskapoasta roskaposti, spämmi
ruskaruovddit (pl.) rautaromu; *geaidnoguoras ledje buotlágan ruskaruovddit* maantien varrella oli kaikenlaista rautaromua
ruskaskállu likaämpäri
ruskat kuivettua (nahoista, suonista, verkoista tms.)

ruskat roskittua

ruskestallat saada haalituksi (kokoon vähin erin)

ruskestit saada hallituksi (kokoon)

rusket haalia, raapia kokoon (suuria määriä)

ruskkas, ruska- roskista, jätteistä koostuva

ruskkas, ruskan kuivettunut (nahoista, suonista, verkoista tms.)

rusa ryöppy (lunta, vettä)

rusat ruikata, ryöpytä (lumesta, vedestä)

rus'senčuokkis leikkauskohta, leikkauspiste

rus'set varustaa ristillä; sivellä ristillä (kirkollisten toimitusten yhteydessä); ristetä, mennä ristiin, leikata; risteyttää

rus'siinávlet ristiinnaulita; *rus'siinávlejuv'von* ristiinnaulittu

russolas rätisevä, piukkuvainen (polttopuista)

russolas pärskiväinen (esim. hevosesta)

rusun pärskintä; purkaus (tulivuoren)

rusut pärskiä; purkautua (tulivuoresta)

rusta pakkashuuru

rustát ~ rustet varustautua, *rustát mátkái* varustautua matkaan; rustata, varustaa

rustolas paha ruostumaan

rusttastit huokua (pakkassumu, huuru)

rusttet laitteisto, rakennelma, rustinki; kapine, laite, rakkine, vehje

rusuhit sumuttaa, pärskyttää

rušan hutilus; *sulágan rušana gal eai bálkát diekkár bargui* hänen kaltaistaan hutilusta ei kyllä palkata sellaiseen työhön

ruškadas ruskuainen (erit. kananmunan)

ruškat ruskea väri, punaruskea väri

ruškat, ruškes ruskea, punaruskea

ruškesdeappu ruskolevä

ruškesjeaggehávut ruskosuohaukka

ruškeslágan ruskehtava

ruškessealgi metsämyyrä

ruški ruska

ruškkadasčalbmi rusohiukkanen

ruškkodahttit ruskistaa

ruškkodit ruskistua

ruškkut ruskea eläin (esim. hevonen)

rušmmas finni, näppylä

rušmmastuvvat saada finnejä, näppylöitä (erit. kasvoihin)

rušpi porkkana; *rušpešir´rá* porkkanakemppi

ruššat tehdä hutiloiden, hutiloida

ruššojit (adv.) hutiloiden, huolimattomasti; *ruššojit huksejuv´von visti* hutiloiden rakennettu rakennus

ruššudit hutiloida

ruššui, ruššos ~ ruššái, ruššás ~ ruššu, rušus hutiloiva, huolimatton (työssään)

rutiidna rutiini

rutnot turska (pieni)

rutnut höristä, tuhahdella (hevosesta, lehmästä)

ruttagit tulla törkyiseksi, tuhruiseksi

ruttas, rudde- törkyinen, tuhrainen

ruttidit töhriä, tuhria

ruvaš viima, raaka tuuli (erit. kostealla ilmalla)

ruvaštit puhalttaa (viimasta)

ruvda morsiuskruunu

ruvdet punoa pyöreää nyöriä (neljällä langalla)

ruvdet raudoittaa (varustaa teräsvahvikkeella)

ruvdii, ruvdes korkealaitainen (veneestä); *ruvdes fanas* korkealaitainen vene

ruvdna kruunu (päässä oleva)

ruvdna kruunu (rahayksikkö)

ruvdna kruunu (valtiovalta); *ruvnnađallu* kruununtila, *ruvnnađuodda* kruunun tie (valtion ylläpitämä), *ruvnnađprinsa* kruununprinssi, *ruvnnađuondi* kruununvouti, *ruvnnađuoksa* kruununsonni (valtion omistama)

-ruvnađuša ~ -ruvnađušaš -kruunuinen (rahasta, hinnasta)

ruvnađu ~ kruvnađu kruunu (rahayksikkö)

ruvdorássi (bot.) liekovarpio

ruvdu rahnikko (paulassa kengän raksiin tuleva osa)

ruvgadas jono (esim. laukkovia poroja); kirjainrivi

ruvgalassii (adv.) ~ **ruvgolassii** (adv.) jonossa, jonoon (poroista)

ruvgalit lähteä laukkomaan jonossa (poroista)

ruvgánit asettua jonoon; lähteä liikkeelle jonossa

ruvjet raajoa, paloitella (teuras)

ruvke kaivos; laasti

ruvkot (R) käyttää

ruvnnidit ~ **kruvnnidit** kruunata; *ruvnnidit gonagassan* kruunata kuninkaaksi

ruvsogállá ruusukaali

ruvsomiestta ruusupensas

ruvsool'ju ruusuöljy

ruvssodeapmi punastus, punastuminen

ruvssodit punertua, punehtua; punastua, *ruvssodii badjeloivviid* lehahti punaiseksi (kasvoiltaan)

ruvsu ~ **ruvso** ruusu

ruvsui, ruvsos ruusuinen; *ruvsos boahtteáigi* ruusuinen tulevaisuus

ruvttat (pl.) ruuti

ruvtto reitti, linja; *ruvttoibiila* linja-auto

ruvtto ruutu; ikkunalasi

ruvttodat ~ **ruvttohas** ruudukko

ruvttogas petoeläin, vahinkoeläin (esim. susi, ahma, kotka)

ruvttolaš ruudullinen; *ruvttolaš gihpa* ruudullinen vihko

ruvvašuvvat pehmetä hieromalla (esim. nahkatavaroista); soveltua hierottavaksi

ruv'vá kuningatar (korteissa), rouva; rouva (virkamiehen tms.)

ruv'vedit hieroskella; *ruv'vedit giedáidis* hykerrellä käsiään

ruv'vehit hierottaa; *ruv'vehit čielggis* hierottaa selkänsä

ruv'vejeaddji hieroja; *lea čielgi bávvččas, galggašii fitnat ruv'vejeaddji luhtte* on selkä kipeä, pitäisi käydä hierojan luona

ruv'vet hieroa

ruvža harjanne, harju, pitkittäisharju

ruvžái, ruvžás riuhtova (ajoporosta)

ruvži ~ **ruvžu** laiha, riutunut eläin

ruvžžal (adv.) harjalla, harjamainen (selästä, maastonkohdasta jne.)

ruvžžas, ruvže- laiha (niin että selkäranka nousee esiin harjamaisena); *ruvžeheasta* riutunut hevonen

ruvžžuhit liikkua jossakin luisevana (eläimestä)

ružžát olla jossakin rähmäsilmäisenä, tihrusilmäisenä

ružžečalbmi ~ ružži rähmäsilmä, tihrusilmä

ružžu rotko

ružžut vollottaa

rytma rytmi; *rytmaváddu* rytmihäiriö

röika (N) savuke, tupakka

röntgengovva röntgenkuva

S

sabádahttit tehdä luistamaton ja tihkeä keli, kun pyryn jälkeen tulee kova pakkanen

sabádat luistamaton ja tihkeä keli pyryn ja sitä seuraavan kovan pakkasen jälkeen

sabet suksi, sivakka; jalas (moottorikelkan)

sabetbáddi ~ sabetbessodat mäystin

sabetborjjasteapmi leijahiihto

sabetčanas suksiside

sabetdoavdnji hiihtokeli, suksille riittävä lumenpaksuus

sabetguottádat hankikanto (hiihtäjän kantava)

sabetlohkka suksiside (muu kuin mäystin)

sabetnjuiken mäkihyppy

sabetsiivu hiihtokeli

sabetsoabbi suksisauva

sabetsolgi suksimuovi (moottorikelkassa)

sabetvuoiddas suksivoide

sabmát häämöttää, kuumottaa, näkyä kaukana

saddát olla pingotettuna (esim. narusta)

saddi paperilennokki; heittonuoli (lelu)

saddit levittää (siipensä, purjeensa tms.), pingottaa levälleen; virittää (riekonansa)

saddjái, saddjás tilava, avara, väljä; *saddjás latnja* tilava huone

saddjáivuolta tilavuus, avaruus, väljyys

saddjehit ehdyttää (lehmä), saada, panna (lehmä) ehtymään

saddjet tehdä tilaa (siirtämällä tavaroita); panna paikoilleen, sijoittaa

sadjagasas (adv.) käsillä, saatavilla

sadjagassii (adv.) käsille, saataville

sadjanit ehtyä, lakata lypsämästä, lakata antamasta maitoa

sadjái (adv.) asemesta, tilalle, sijaan; paikalleen, sijalleen

sadjásaš (adj.) sijais-, virkaa tekevä; *sadjásaš gielddahoavda* kunnanjohtajan sijainen

sadjásaš (subst.) viransijainen, virkaa tekevä henkilö

sadjásašruoktu sijaishoti

sadjásašvirgi viransijaisuus (työpaikka)

sadjásašvuohta viransijaisuus (tilanne)

sadjedáidda tilataide

sadjegeavaheapmi tilankäyttö

sadjehápmi sijamuoto

sadji sija, paikka, kohta, *mánnga sajis* monessa paikassa, *mánnga sajis gielddas* eri puolilla kuntaa; tila (jotakin varten), *livččiigo dus sadji dása?* olisiko sinulla tälle tilaa?; asema, paikka, sijainti, *bissut ovttá sajis* pysyä paikallaan; jälki (jonkin kuluttama, painama), *suorbmasadji* sormenjälki; osa (jaettaessa), *juohkit golmma sadjái* jakaa kolmeen osaan; makuusija, vuode *saji láhčit* sijata vuode

sadjin hiomakivi, liippa, kovasin; hiominen, hionta

sadjingeadgi hiomakivi, liippa, kovasin

sadjit hioa, teroittaa hiomalla

sadjosii (adv.) talteen, paikalleen, saataville, käsille

sadjosis (adv.) tallessa, paikallaan, (heti) saatavilla, käsillä; *mus leat álo skierat sadjosis* minulla on aina sakset saatavilla

sagadit huohottaa (jatkuvasti)

sagaheapme, sagahis ~ saguheapme, saguhis jolla on vähän jälkeläisiä; *sagahis boaran* vanhus, jolla ei ole paljon jälkeläisiä

sagahansarvvis siitoshirvas

sagahanseal'la siittiö

sagahit panna tai saada huohottamaan, puuskuttamaan

sagahit siittää, hedelmöittää; jalostaa (eläimiä, siitoseläimiä käyttämällä)

sagahus hedelmöitys

sagnet sulattaa (poistamalla sulavaa jäätä esim. pakasteen päältä)

sahá saha

sahágalda sahatukki

sahájáffut (pl.) sahanpurut

sahánbeaŋka sahausteline (tukkien sahausta varten)

sahánrusttet sahalaitos

saháreŋko ~ sahábuhkke sahapukki

sahát ~ sahet sahata

sahávidá (adv./attr.) höyläämätön (laudasta)

sahččit ponnistella, pinnistellä eteenpäin (huonolla kelillä)

sahčit nostaa (alas valuneet housut) ylös

sahkanahttit hedelmöittää, siittää

sahkaneapmi sikiäminen

sahkanit hedelmöityä

sahkat huohottaa, puuskuttaa

sahki ~ sahti pieni vesihyönteinen (juuri ja juuri paljain silmin erottuva); *sagit* (pl.)

keijusto, plankton

sahkiidit syntyä, si'etä

sahkkehit hedelmöityä (porovaatimesta)

sahkkoáldu siitosvaadin, vasavaadin (hyvä)

sahkkonálli siitoskanta (erit. poroista); sikiävä kanta (erit. poroista)

sahkku eläimen, erit. hyvän siitosporon jälkeläinen

sahkkui, sahkkos hedelmällinen (naisesta, naaraseläimestä, suvusta); *sahkkos sohka*

hedelmällinen suku (hyvin lisääntymiskykyinen suku)

sahkkuivuohta hedelmällisyys (naisen, naaraseläimen, suvun)

sahkoboallu (bot.) ponsi

sahkolasta (bot.) hedelehti

sahkoliedus (bot.) hedekukinto

sahkonadda (bot.) palho

sahkourbi (bot.) hedenorkko

sahku (bot.) hede

sahkuheapme, sahkuhis (melko) hedelmätön (naisesta, naaraseläimestä)

sahpaldat pölyrätti

sahpit, sahpidis jähmeä

sahppi suti, pyöreä sivellin (esim. partasuti)

sahte- epäilyttävä; sattumanvarainen, satunnainen, mielivaltainen, *ale mana sahtesadjái!* älä

mene epävarmaan paikkaan!; leväperäinen, huolimatón *it dal várra nu leat gal sahte ahte ...*

et kai niin huolimatón kyllä ole että ...

sahte (adv.) saati, kunhan, kunhan vain; *sahte ii leat dohko mannan* kunhan vain ei olisi

sinne mennyt

sahtedohko (adv.) suin päin, umpimähkään, summanmutikassa; leväperäisesti,

puolihuolimattomasti

sahtedohko (attr.) huolimaton, leväperäinen, välinpitämätön
sahtedohkovuohta huolimattomuus, leväperäisyys, välinpitämättömyys; *bilidii sahtedohkovuođastis buori plána* pilasi huolimattomuuttaan hyvän suunnitelman
sahteolmmoš tuntematon, epäilyttävä ihminen; kuka tahansa
sahtesadji epävarma, epäilyttävä paikka
sahtis kuka vain, ensimmäinen vastaantuleva; *ii gánnet sahttásiin verddestallagoahtit* ei kannata kenen tahansa kanssa ruveta hieromaan kaveruutta
saidnadit panna tai saada haukkomaan henkeään, aiheuttaa hinkuyskäkohtaus
saidnat haukkoa henkeään, saada hinkuyskäkohtaus
saigat lämmetä (haaleahkoksi, vedestä)
saiget liikahdella, väreillä (vedestä ennen kiehumista)
saiggas, saiga lämmin, haaleahko (vedestä)
sainnahat hinkuyskä
sainnahit panna kähisemään, kähisyttää; *su sainnahii* häntä kähisytti, hänellä oli käheä ääni
sainnanas kähähdys
sajádat sijainti, asema; asema, status
sajádatlávva (S) asemakaava
sajáiduhttit sijoittaa; *máhtátgo sajáiduhttit Sámi máilmmikártii?* osaatko sijoittaa Saamenmaan maailmankartalle?
sajáiduvvat asettua (paikoilleen, aloilleen); tulla tilavammaksi
sajálmahttit saada asettumaan, tynnyttää
sajásmuvvat tulla tilavammaksi
sajiheapme, sajihis ahdas (esim. asunnosta)
sajihisvuohta tilanahtaus, tilanpuute
sajihuddat tuntea itsensä levottomaksi, rauhattomaksi
sajihuhttit (+ akk.) viedä tilaa (jostakin), tehdä (tila) ahtaaksi, täyttää (jokin)
sajihuvvat tulla, käydä ahtaammaksi (asunnosta tms.)
sajis (adv.) asemesta, sijasta, tilalla; paikallaan, sijallaan, sijoillaan
sajus sijainti; *sajus-* helposti muistettava (paikasta)
sajusilbmi ulkoilma; *sajusilmmi ovddas* taivasalla
sajusláhkai (adv.) helposti muistettavassa paikassa, helposti muistettavaan paikkaan
sajušdolla ~ sajošdolla nuotio, avotuli
sajuštanbáiki sijoituspaikka (jonkun, jonkin)
sajuštanlohpi sijoituslupa

sajušteapmi sijoitus (jonkun, jonkin)

sajuštit ~ sajustit sijoittaa (joku, jokin)

sakka (adv.) kovin, kovasti, paljon, huomattavasti, tuiki, *sakka vejolaš* paljon mahdollista
sakka dárbblaš tuiki tarpeellinen; oleellisesti, paljon, *sakka stuorát* paljon suurempi, *sakka eanet* oleellisesti enemmän

sakkabut (adv.) enemmän, kovemmin; *ražai sakkabut* ponnisteli kovemmin

sakkamusat (adv.) enimmin, kovimmin; *buot sakkamusat diet dáhpáhus čuzii sutnje*
 kaikkein kovimmin kyseinen tapahtuma kosketi häntä

sakkarat (adv.) kovasti, sangen paljon

sakkástallat leikkiä leikkiveneillä

sakkis leikkivene

sakŋadit sulattaa (lumettomaksi, jäättömäksi)

sakŋat sulaa (lumettomaksi, jäättömäksi)

sakŋideapmi kutina

sakŋidit kutista, syyhytä

sakrameanta (rel.) sakramentti

saktut kiinnittyä (pajun tms. kuoresta nila-ajan jälkeen)

salaheapme, salahis jolla on lyhyt syli (mittaamiseen), lyhyt sylimitta

salastallat halailla, syleillä (useampia tai useaan kertaan)

salastit halata, syleillä (kerran), pitää hetken sylissään; mitata sylimitalla, ottaa sylimitta

saláhkka salakka

saláhtta salaatti

saldnit sekoittaa, ravistaa sekaisin (esim. jauhoja pussissa tai astiassa)

salgadit sulattaa (jäättömäksi; astioista)

salgat sulaa (jäättömäksi; astioista)

salget sulattaa (jäättömäksi; astioita)

salggas (-) jäätön, sula (astioiden pinnasta)

salggiidit alkaa sulaa (jäättömäksi; astioista)

salkalit ravistaa (täytettävää säkkiä); rytkäyttää, täräyttää

salkasaddat töyssähdellä, pompahdella, poukkoilla, rytkähdellä, tärähdellä (pilalle)

salkasit ravistua, tulla ravistetuksi; töyssähtää, rytkähtää, tärähtää (pilalle)

salkašuvvat ravistua, tulla ravistetuksi (vähitellen); töyssähdellä, rytkähdellä, tärähdellä (pilalle)

salkkáhallat töksähdellä, töyssähdellä

salkkihit töksähtää, tärähtää, töyssähtää

salkkuhit puistella, ravistella, pomputtaa, töyssyttää; rytkyttää, täristää

salla syli (rintaa vasten), *sala dievva* sylillinen, sylin täydeltä; syli (pituusmitta); syllys (puita, heiniä tms.)

sallafaggi sylipaini; *sallafaggái váldit* ottaa syliotteeseen

sallalagaid (adv.) sylikkään

sallalas (attr.) sylissä, rintaa vasten oleva; *sallalas giedaid* käsivarret ristissä, kädet rinnalla

sallanjámaldat sylivyyhti, sylen mittaiseksi kehitty vyyhti

sallasaš sylen pituinen, sylinen (pituudeltaan), -*sallasaš* -sylinen

sal´láí, sal´lás ~ sal´lii, sal´les pitkäsylinen (jolla on suuri syli mittaamiseen)

sal´let hakata (sylen pituisia) halkoja

sallit silakka, silli

sallitgáiru selkälokki

sallithoahkka sillihai

sallut halata, syleillä (toista ympäri ottaen); mitata sylimitalla, ottaa sylimitta (useista esineistä tai useita syliä pitkästä esineestä); laukata (pitkin harppauksin), loikkia (ajoporosta)

salmiáhkka salmiakki

salodit halailla, syleillä (jatkuvasti); halata, syleillä (toisiaan); mitailla sylimitalla (useita esineitä tai useita syliä pitkästä esineestä); laukkoa, ravata (pitkin harppauksin)

salon´ŋa salonki; katsomo

salpehtter ~ salbiehtár salpietari

saluhit panna halaamaan, syleilemään; otattaa sylimitta (useista esineistä tai useita syliä pitkästä esineestä); laukkoa (pitkin harppauksin), loikkia

samaidit sopottaa, supattaa

samáriallaš samarialainen; *ládes samáriallaš* laupias samarialainen

sameahтта sametti

sanatoria parantola

sandála sandaali

saneren saneeraus

saneret saneerata, tervehdyttää

saniteahттаčanas ~ sanitehtačanas terveysside

saniteahttalanjat (pl.) ~ **sanitehtalanjat** (pl.) saniteettitilat

sankšuvdna pakote, sanktio, seuraamus; *politiškalaš sankšuvnnat* poliittiset pakotteet (pl.)

saŋas, sakŋa jäätön, sula (maaperästä, esineistä)

saŋjáš syyhy; *saŋjášbulvarat* syyhypulveri, *saŋjášdávda* syyhytauti
saŋgat ~ **saŋgit** tohista, liikahdella, väreillä (vedestä ennen kiehumista)
sapma supatus, supina
sapmat sopottaa, supattaa, supista
sarat hirvas, joka erottaa itselleen vaadintokan rykimäaikaan
saratáldu vaadin, joka seuraa hirvasta vielä pitkään rykimäajan jälkeen
sarčut hypellä (erit. varislinnuista)
sardiidna sardiini; *sardiidnastobe* sardiinipurkki
sar´ret poimia mustikoita; *áigu dán gease sar´ret ja jogŋet* aikoo tänä kesänä poimia mustikoita ja puolukoita
sarrit mustikka; juolukka (R)
sarti ryvettynyt, tahraantunut esine tai olio
sarttas, sarte- ryvettynyt, tahraantunut
sartudit ryvettää, tahraannuttaa
sartut ryvettyä, tahraantua
sarvádat hirventalja
sarvva hirvi
sarvvačoarvi hirvisarvi (porosta, jonka sarvien haarat ovat yhdessä tasossa ja osoittavat enimmäkseen eteenpäin)
sarvvačuru hirvikärpänen
sarvvaduollji hirventalja
sarvvajeagil röyhelöjäkälä
sarvvarássi (bot.) mesiangervo
sarvváskat porohirvaan talja
sarvvis täysikasvuinen urosporo, hirvas
saskat ~ **saskit** kyhnyttää, nytkytellä; astua (porohirvaasta), harjoittaa sukupuoliyhteyttä (miehestä)
sasti parkkinahka (poron), sisna
sasttet säärystin (sisnaa, poron parkkinahkaa)
satellihtta satelliitti, tekokuu; *dálkesatellihtta* sääsatelliitti
satiira satiiri; *satiiračálus* satiirikirjoitus
satmet koota vesisammalta
satmi vedessä kasvava sammal, vesisammal, palmikkosammal
satnjasit haljeta (työstettävästä puusta, luusta), murtua (pituussuuntaan)

sattastit pudottautua, syöksyä (saaliin kimppuun, haukasta)

sattáhallat leijailla, leijua (linnusta); haaveilla, haihatella

sattiheapmi liito

sattihit leijailla, leijua, liittää (johonkin, linnusta)

saván'na savanni; *saván'našattolašvuohta* savannikasvillisuus

savda tihkusade

savdadit ~ **savddastit** olla tihkusade, sataa tihuuttaa

savdnjilit puistaa (nopeasti), puistahuttaa, puistaltaa, kopistaa (nopeasti)

savdnjinholga mattoteline, piiskausteline

savdnjinmuorra keppi (lumen puisteluun vaatteista), piiska (vaatteiden piiskaukseen),
mattopiiska

savdnjit pudistaa, puistaa, ravistaa (puhtaaksi), kopistaa (lumettomaksi), tomuttaa, pölyttää
(erit. puistamalla)

savihit parantaa (haavaa)

savistit panna paremmaksi, kehua, liioitella

savkaleapmi kuiskaus

savkalit kuiskata (nopeasti)

savkkas kuiske

savkkasjietna kuiskausääni

savkkástallat kuiskailla

savkkuhit kuiskuttaa

savkkus kuiskaus; *savkosii* kuiskaten, kuiskaamalla

savnnjašit puistella, ravistella; puistella, pudistella (itseään), kopistella (lumi tms. pois
vaatteistaan)

savnnjáhallat puistella (itseään, eläimestä)

savnnjestit puistaa (puhtaaksi, vähän tai lyhyesti), tomuttaa (matot tms. nopeasti); pinkaista,

savnnjestit njolgái pinkaista hölkkään

savodeahkki selkälihas; seläke (ruokana), ulkofilee (liha)

savosuotna selkäjänne

savu ~ **savvon** suvanto

savvit parantaa (haava, lääkkeestä)

sav'vot umpeuta, umpeentua (haavasta, polusta), arpeutua, parantua (haavasta); *hávvi sav'vui*
haava meni umpeen

sábát ~ **sáppát** sapatti, pyhäpäivä

sábel sapeli

sábmái, sábmás hyvin saamea hallitseva; saamelaismielinen, *diet dážarivgu lea hui sábmái*
tuo norjalaistaustainen nainen on hyvin saamelaismielinen

sáddedit ~ sáddedaddat ~ sáddestallat lähetellä; *lávii sáddedaddat munnje reivviidis*
hänellä oli tapana lähetellä minulle kirjeitään

sáddehallat sadatella, kiroilla

sáddehat lähetin; radioyhteys

sáddehit lähetyttää; kirotta

sáddehus lähetys, lähete; kirous

sáddejeaddji lähettäjä

sádden lähettäminen, lähetys; kiroaminen

sáddenáigi lähetyssaika

sáddenbábir lähete

sáddenbierggas lähetin

sáddet lähettää, laittaa (menemään); syöksyä, säännätä, *sáddet manŋái* syöksyä perään; kirotta

sáddut ~ sáttodit kiroilla

sádel satula

sádelastit satuloida

sádjá sammio, tiinu, soikko, palju

sádnái, sádnás runsassanainen, sanavalmis, *sádnás gielddapolitihkkár* runsassanainen
kunnallispoliitikko; runsasleikkoinen (korvamerkistä)

sáddat läähättää, huohottaa, puuskuttaa, saaloa (erit. porosta)

sáddu akana, ruumen, vihne

sáđđui, sáđđos akanainen, ruumeninen

sáđgi nummi

sáđgin hyötymänty

sáfrán sahrami, kevätsahrami

ságadoal'li puheenjohtaja

ságaheapme, ságahis vähäpuheinen, vähän sanova, sanomaton

ságahuvvat joutua, jäädä ilman sanottavaa, kerrottavaa, puheenaihetta

ságaiduvvat saada puheenaiheita, tulla puheliaammaksi; joutua juttusille keskenään, ruveta
keskustelemaan keskenään

ságastallan keskustelu, juttelu, vuoropuhelu; *ságastallanfáddá* keskustelunaihe

ságastallat keskustella, jutella

ságastit puhella

ságaškuššat (soapmásiin) jututtaa (jotakuta), pohdiskella asioita (jonkun kanssa), **ságaškuššat** (gaskaneaskka) pohdiskella asioita keskenään

ságá ~ **saga** saaga

ságát ~ **sáhkát** sakasti, sakaristo

ságel saakeli (lievä kirosana), pahuus; *dat lei ságel stuoris* se oli pahuksen iso

sággalit pistää (nopeasti neulalla tms.), pujottaa (nopeasti kudelman puikkoon, mato koukkuun jne.); kiinnittää (nopeasti neulalla, puikolla tms.)

sággat kiinnittää (neulalla, nastalla tms.); sauvoa (toden teolla)

sággečoarvi puikkosarvi (porosta, jonka sarvissa ei ole haaroja)

sággegahpir piippolakki, suippolakki

sággi puikko, kudinpuikko; tikku (luun), sälö; puikkosarvi (porosta)

sággut hoikentua, hoiketa (puikkomaiseksi)

ságir viikatteen terän kanta, sakara (josta terä sidotaan varteen)

sáhcobihtta (mat.) jana

sáhcodahkki viivain

sáhcokoda viivakoodi

sáhcomeahkástat heinäkurppa

sáhcu piirto, piiru, viiva, naarmu

sáhcut piirtää (viivoja), viivata, viivoittaa

sáhčalit työntää (nopeasti vesille, pois jne.)

sáhčan työntö

sáhčašit lykkäytyä, siirtyä

sáhčat työntää (vesille, pois), pukata

sáhka sanoma, kerrottava, viesti, *dáid ságaid* näillä näkymin; puhe, keskustelu; uutinen, *muitalit ságaid* kertoa uutisia; esitelmä, puhe, *doalai fiinna sága* piti kauniin puheen

sáhkagoiku uteliaisuus, uutisnälkä

sáhkagaid (adv.) keskustelussa, keskusteluun, puheissa, puheisiin (keskenään)

sáhkaseahka juttupussi; *boltut sáhkaseahka* jutella niitä näitä (jonkun kanssa)

sáhkasisdoallu viesti, sanoma

sáhkat, sáhkadis/sáhkkes sakea, sankka (metsästä), tiheä (heinästä, asutuksesta tms.)

sáhkatvuohta tiheys (heinän, asutuksen tms.)

sáhkaváibmil (-is) utelias, uutisnälkäinen

sáhkaváibmilvuohta uteliaisuus

sáhkavuorru puheenvuoro

sáhkár sakara (viikatteen terän)

sáhkái, sáhkás ~ sáhkii, sáhkkes utelias; puhelias

sáhkkaivuolta ~ sáhkkiivuolta uteliaisuus; puheliaisuus

sáhkkehallat (soapmása mas nu) haastatella (jotakuta jostakin)

sáhkket sekoittaa kortteja

sáhkkiiguššat udella, kysellä

sáhkku sakko; *sáhkkoláhppo* sakkolappu, *sáhkkoárggáštuš* sakkorangaistus

sáhkohallat ~ sáhkkohallat saada sakkoja; *sáhkohalai liigeleavttus* sai sakot ylinopeudesta

sáhkohit ~ sáhkko-hit sakottaa

sáhpal (bot.) hiirenvirna

sáhpas ohutsuoli

sáhpán hiiri; myyrä (erit. lapinmyyrä)

sáhpánbeallji hiirenkorva; *soagit leat sáhpánbeljiin* (S) koivut ovat hiirenkorvalla

sáhpánboaimmáš hiirihaukka

sáhpánnjuolla ~ sáhpánnjuolas rauhanen poron takajalan sorkassa

sáhpánráigi hiirenkolo

sáhpánskuolffi hiiripöllö

sáhpeheapme, sáhpehis mehuton; *sáhpehis appelsiidna* mehuton appelsiini

sáhpelat (pl.) ~ **sábelat** (pl.) sapilaat, *guottašit suinniid sáhpeleide alde* kanniskella heinää sapiloilla; parit

sáhpit särki

sáhpodit mennä mustelmille, tulla sinelmille, mustua (ihosta)

sáhppadas mustelma, sinelmä

sáhppat, sáhppes sinertävä; sinipunainen

sáhppái, sáhppás sapekas (jolla tai jossa on paljon sappea tai iso sappirakko); mehukas (marjoista), mehevä

sáhppát (pl.) saappaat

sáhppelasta mehulehti

sáhppenadđa mehuvarsi (kasvin)

sáhpperáhkku sappirakko

sáhppesalit lila; *čuvges sáhppesalit* violetti

sáhppesruoksat, sáhppesrukses sinipunainen

sáhppi sappirakko, sappi (elin), sappi (neste); marjamehu, mehu

sáhpput kypsyä, tulla mehukkaaksi, mehustua (marjasta); *sarridat dáidet leat juo*

sáhppugoah tán mustikat ovat jo ehkä aika mehukkaita

sáhtašepmi saattaminen, saattelu, saatto

sáhtašit kyyditä, kuljettaa; saatella

sáhtán saatana (tav. kirosana)

sáhtehahti mahdollinen; *diet lea áibbas sáhtehahti* tuo on ihan mahdollista

sáhtostallat kyyditellä

sáhtostanbálvalus kuljetuspalvelu

sáhtostit kyyditä, kyydittää

sáhhtalit yrittää saattaa valmiiksi, yrittää saada valmiiksi

sáhhteš (-is) ~ sáhhtes (-is) kykenevä, pystyvä; *lea oalle sáhhtešis olmmoš* on varsin

kykenevä ihminen

sáhhtit (+ inf.) saattaa, voida, kyetä; saattaa, olla mahdollista; (+ akk.) tuottaa, aiheuttaa,

saada aikaan, *sáhtii sutnje morraša* aiheutti hänelle murhetta; (+ akk.) saattaa (jotakuta),

kyyditä; osata (jotakin kieltä), *sáhtátgo dárú?* osaatko norjaa?

sáhhtobiila taksi; henkilöauto

sáhhtogirdi matkustajakone

sáhhtujohtolat matkustajaliikenne

sáhhtolaš kyytimies, ajuri; *áddjárohkki lávii lean leansmán'nii sáhhtolažžan* vaarivainajalla

oli tapana toimia vallesmannille kyytimiehenä

sáhhtot sattua, tapahtua sattumalta; (+ inf.) sattua (tekemään jotakin), (+ ill.) osua sattumalta (johonkin, jonnekin)

sáhhtu ajo, kyyti; vauhti, kyyti, *hírbmat sáhtuin* kauheaa vauhtia

sáibma pienisilmäinen kalaverkko (pienkalan pyyntiin); *suhppon soames soavvelsáimma*

laskin muutaman harriverkon

sáibu ~ sáibbo saippua; *sáibogeađgi* vuolukivi, *sáiboseahkka* toilettilaukku

sáidebos'su seitivalas

sáidelágga seiti (pienehkö)

sáidemurtu seiti (pieni)

sáidi seiti, sei; *doavki dego sáidi* tyhmä kuin saapas

sáiganit ~ sáiggagit kulua ohueksi (kankaasta, vaatteesta tms.)

sáiget kuluttaa ohueksi (kangasta, vaatetta tms.)

sáiggar säie

sáiggas, sáigo- resuinen (vaatteesta); *son johtala gaskkohagaid sáigobiktasiiguin* hän kuljeksii toisinaan resuisissa vaatteissa
sáigovuolpu (bot.) tunturipoimulehti
sáigu riepu, rääsy, räsy, kovasti kulunut vaate; kuluma, kulunut kohta (vaatteessa); rihmasto
sáimmastallat pyytää (pienisilmäisellä verkolla)
sáimmastal'li verkkopyytäjä, verkostelija (pienisilmäistä verkkoa käyttävä)
sáimmastit käyttää pienisilmäistä verkkoa, pyytää pienisilmäisellä verkolla
sáiral (S) sairaala (puhekielen sana); *lei sáiralis* oli sairaalassa, *gárttai sáiralii* joutui sairaalaan
sáiset tuoda, ahtaa jäätelejä (rannalle)
sáissa ahtojää (tulvan laskettua rannalle jäänyt)
sáissas (-is) ahtojäätä sisältävä (vedestä)
sáitesoabbi keihäs
sáitesuhppejeaddji keihäänheittäjä
sáitesuhppen keihäänheitto
sáiti keihäs; tuura
sáittástallat keihästellä, käytellä keihästä; käytellä tuuraa
sáittástit käyttää keihästä, keihästää; käyttää tuuraa
sáittelágan keihäsmäinen; *sáittelágan bargoneav'vu* keihäsmäinen työväline
sáiva makea vesi; pienehkö järvi (tav. ilman laskujokia), saivo
sáivabivdu sisävesikalastus
sáivačáhci makea vesi; sisävesi
sáivadit liottaa (lihaa, kalaa tms. suolan vähentämiseksi)
sáivaguolli makeanvedenkala
sáivalit puistella (verkkoja liman irrottamiseksi)
sáivái, sáivás kuolainen; *sáivás beana* kuolainen koira
sáivi ~ sáivil kuola (eläimen)
sáivojávri järvi (ei lasku- eikä lähtöjokea, joskus kalaisa, joskus kalaton, uskomuksen mukaan kaksipohjainen)
sáivu maanalainen maailma, tuonela
sáivvildit kuolata (eläimistä)
sákčil (-is) näppärä, vikkela
sákkagit hoiketa, hoikentua puikkomaiseksi
sákkaldat ~ sákkastat neulanpisto (ommeltaessa), tikki

sákkaldatgaska pistonpituus (ommeltaessa)

sákkas, ságge- puikkomainen; vähähaarainen (poron sarvista)

sákkastit pistää (neulalla); kiinnittää, ripustaa (neulalla)

sákkil (adv.) puikkomaisena, puikkomaiseksi kasvaneena

sákkil ~ sákkín hyötymänty

sákkohit kiinnittää (neulalla, puikolla)

sáksilaš (a./s.) saksalainen (suomensaamassa aikoinaan käytetty nimitys)

sákta mehu, marjamehu

sálahat ura, uurre; vako (perunapellossa)

sálaš saalis

sálat (pl.) satula

sálbát, sálbadis siisti (ulkoasultaan)

sálbma virsi; *Sálmmaid girji* Psalmien kirja (raamatussa)

sálbmagirji virsikirja

sálbmalávlun virrenveisuu

sálbolagaid (adv.) lapaliitoksella toisiinsa kiinnitettyinä (laudoista tms.), limittäin (liitettyjen lautojen päistä tms.)

sálbut (adv.) lapaliitoksella kiinnitettyinä (laudoista tms.)

sáldo ~ saldo saldo

sále ~ sállá sali; *valástallansále* (S) voimistelusalja (koulussa)

sálga lihapala, sattuma (keitossa)

sálket tyhjentää (jotakin varten, esim. reki)

sálkor suola-astia (seinälle ripustettava), salkkari, salkkuri

sállat uurtaa (halkaisemista varten); tehdä vako (peltoon perunoiden istuttamista varten)

sál'lejeaddji (rel.) kaikkivaltias, luoja

sál'lejupmi (rel.) sallimus (jumalallinen)

sál'lemuš (rel.) sallimus, kaitselmuus

sál'let sallia (Jumalasta)

sálon ~ sálonbis'su pienoiskivääri

sálovárdni ~ sálovárdna salavaarna, kairatappi (hirsirakenteessa)

sáltašuvvat suolaantua (sopivasti, tarpeeksi), tulla suolatuksi

sáltečalbmi suolanjyvä

sáltečáhci merivesi; suolavesi

sáltečõaltu suolakokkare

sáltedoal'levaš suolapitoinen
sáltedoallu suolapitoisuus
sálteguolli suolakala
sáltegurka suolakurkku
sálteláhka suolausvesi
sáltelihti suola-astia, salkkuri
sáltenjaddit maistua suolaiselta ~ suolaiselle
sálteseahkka suolapussi
sáltesivra suolahappo
sáltetit suolata (vähän tai nopeasti)
sáltesuoidni (bot.) suolaheinä
sáltet suolata; *sálten* suolaaminen, suolaus
sálti suola; *sálttit* (pl.) suola, suolat (esim. suolausta varten)
sáltisis (attr.) melko suolainen; *sálttisis goikebiergu* melko suolainen kuivaliha
sálttášit pitää (jotakin) kovin suolaisena; *sálttášii dan biergomáli* piti sitä lihakeittoa kovin suolaisena
sáltteheapme, sálttehis suolaton
sálttiidit maistua liian suolaiselta
sálttis, sálte- suolainen
sálttosšattut (pl.) suolakekasvit
sáltudit suolaannuttaa (liikaa), tehdä liian suolaiseksi
sáltut suolaantua, tulla suolaisemmaksi
sálva ote (johonkin, käsiotteesta); aihe, syy
sálva salva, voide
sálvandivri tukkimiehentäi
sálvat ~ sálvit tarttua, tarrata kiinni (jostakin); *sálvvai su gihtii* tarrasi häntä kädestä
sálvu rako (esim. lautojen välillä)
sámáiduvvat saamelaistua
sámás (adv.) saameksi
sámástit puhua saamea
sámebárdni saamelaispoika, saamelaisnuorukainen
sámebiktasat (pl.) saamelaisvaatteet
sámečiegusčalbmi (bot.) lapinsilmäruoho
sámediggi saamelaiskäräjät

sámeeanádat ~ sámeeanetlohku saamelaisenemmistö

sámefáldi (hist.) lapinvouti

sámegáhkku lapinkakku, rieska (nostattamaton leipä); *mu áhkkorohkki lávii gáhkket*

sámegáhkuid mummovainajallani oli tapana leipoa lapinkakkuja

sámegielalaš saamenkielinen (kirja, opetus tms.); saamea puhuva (ihmisestä)

sámegielat ~ sámegiel saamenkielinen; *sámegielat girjjálašvuohta* saamenkielinen kirjallisuus

sámegiella saame, saamen kieli

sámeleana(n) sammalikko

sámellavdnji sammalturve

sámeloavi pölkkyä

sámelruvdorássi (bot.) sammalvarpio

sámeluffellasta (bot.) lapinailakki

sámelukti (bot.) lapinsara

sámemánná saamelaislapsi

sámenieida saamelaistyttö

sámenisu saamelaisnainen

sámepolitihkalaš saamelaispoliittinen

sámepolitihkka saamelaispolitiikka

sámesearvi saamelaisyhdistys

sámesiida lapinkylä

sámesohka saamelaissuku

sámesteaikka poronkäristys

sámetimoteija (bot.) pohjantähkiö

sámeuvdna takka (lapintalossa)

sámevulgosaš saamelaisperäinen, saamelaistaustainen; *sámevulgosaš sohka* saamelaistaustainen suku

sámevuohta ~ sámivuohta ~ sápmelašvuohta saamelaisuus

sámil sammal

sámildit tilkitä sammalilla, sammaltaa; koota sammalia (tilkkeiksi)

sámilduvvat sammaloitua

sámilgeardi sammalikko

sámmálastit tilkitä sammalilla, sammaltaa

sánádat sanasto

sánálaš sanallinen; henkinen, puheeseen perustuva, *sánálaš veahkaváldi* henkinen väkivalta; sanavalmis, nokkelasanainen

sánddat hietakampela, oikeasilmäkampela

sáneheapme, sánehis sanaton, sanomaton; vähäsanainen, kankeapuheinen / leikoton, teoton (poron korvasta tai sen osasta; vähäleikkoinen, vähätekoinen (korvamerkistä)

sánehuhttit mykistää, tehdä sanattomaksi

sánehuvvat mykistyä, tulla, mennä sanattomaksi

sánelásku sananlasku (erit. raamatussa)

sánirihkku sanansasyöjä; *diekkár sánirihkkui lea váttis luohttit* tuollaiseen sanansasyöjään on vaikea luottaa

sáno- (attr.) silkka, suoranainen; *sánoduššit* (pl.) silkkaa turhuutta, *sánogiellásat* (pl.) suoranaista valhetta

sánuheapmi sanelu; *sánuhanpolitihkka* sanelupolitiikka

sánuhit sanella; sanoittaa

sánjardit katua (katkerasti)

sángár sankari

sángárlaš sankarillinen; *sángárlašvuohta* sankarillisuus

sápmelaš (a./s.) saamelainen; porosaamelainen (poropaimentolainen)

sápmelašvuohta saamelaisuus

sáppat ~ sáppet saapas; *sáppahat* (pl.) saappaat

sárahat suonisäiekimppu

sáras säie; kuitu

sárdi kylkiluu (lihoineen); kangaskaista (louteessa); maksasuikale (keitettäväksi)

sárdnái, sárdnás puhelias; taitava saarnaamaan

sárdnealmmái ~ sárdneolmmái saarnamies, maallikkosaarnaaja

sárdnestuollu saarnastuoli; puhujapönttö

sárdni saarna; puhe (valmisteltu)

sárdnideaddji saarnaaja

sárdnidit saarnata

sárdnojupmi puhuminen

sárdnu puhuja

sárdnumassii (adv.) puhuttavaksi (asti); *dies lei sárdnumassii ášši* siinä oli ihan puhuttavaksi asti asiaa

sárdnumuš puhuminen, puhuttava

sárdnut puhua; puhua, pitää puhe; puhua, saarnata, *sárdnut soapmása ala* panetella jotakuta

sárgasit saada viilto; naarmuttua, naarmuuntua

sárgá sarka (pellon)

sárget viiltää, naarmuttaa (kerran); piirrältää, piirtää (yksi viiva tms.)

sárggačielgi jakausselkä (poro, jonka karva kaatuu selästä kahtaalle)

sárggačoarvi haarova sarvi; haarovasarvinen poro

sárggalat naarmu, piirto, viiru; pistel (korvamerkissä)

sárggastat naarmu, piirto, viiru; pistel (korvamerkissä); luonnos (piirretty)

sárggastit viiltää (nopeasti); piirtää (nopeasti; esim. pitkähkö viiva), viivata

sárggastus piirros

sárggis viiva, piiru, juova, viiru; pistel (korvamerkissä); naisen sukupuolielin

sárggodit naarmutella, piirrellä; *sárggodit čielggi* vihloa, pistellä selkää

sárggon piirturi

-sárggot -piikkinen (sarvista)

sárggu ~ sárgu haara (sarven yläosassa, hirvensarvessa)

sárgulit piirtää (nopeasti, esim. kuva), piirrältää; *sárgulii áhkustis gova* piirsi nopeasti mummostaan kuvan

sárgun piirtäminen; piirustus, piirros

sárgundiibmu piirustustunti (koulussa)

sárgut piirtää, piirustaa, piirrellä; naarmuttaa (useasta kohdasta)

sárjašuvvat ruveta kirvelemään (silmistä)

sárjá sarja (reessä); *sárjját* (pl.) sarjat

sárgádit haavoittaa

sárji naarmu, pieni haava

sárggastit kirvellä (silmistä)

sárrasit irrota, lohjeta (kuivatusta jänteestä irrotettavista säikeistä)

sárrat halkoa (kuivattua jännettä säikeiksi), purkaa (narua säikeiksi); murtua (pituussuuntaan, luusta)

sárri haara (sormien); rönsy

sártnodeapmi keskustelu, vuoropuhelu, kaksinpuhelu

sártnodit puhella (usein, monille); jutella, keskustella (keskenään)

sártnohallat yrittää taivuttaa (puhumalla); (+ ill.) joutua (jonkun) torumaksi, puhuttelemaksi, saada toruja (joltakulta)

sártnuhit puhuttaa; taivuttaa (puhumalla)

sásastallat (+ kom.) kutsua (jotakuta) tulevaksi sukulaiseksi; kutsua toisiaan tuleviksi sukulaisiksi, *sássa*:ksi

sásažan! rakas (tuleva) sukulaiseni!

sássa tuleva sukulainen; *mannjesássa* (tuleva miniä), *vuohppasássa* (tuleva appi), *vuonesássa* (tuleva anoppi)

sátku valkama, venevalkama

sátnádallat kinastella, sanailla; *leigga stobus sátnádallamin* he (kaksi) olivat tuvassa kinastelemassa

sátnedáidda sanataide

sátnedárkil (-is) sananmukainen, sanatarkka (esim. käännöksestä)

sátnedirbbot, sátnedirbbogis hölösuinen, lörppö

sátnedoalvu sanansaattaja, sananviejä, välittäjä, lähetti

sátnedulvi vuodatus

sátnefápmu puhevalta

sátnefriddjavuohta sananvapaus

sátnegeaffi, sátnegeafes sanastoltaan köyhä; *sátnegeafes olmmoš* sanastoltaan köyhä ihminen

sátnegeardda kiertoilmaisu, lievempi synonyymi (esim. *doantá* sanalle *beargalat*)

sátnegirji sanakirja

sátnegovva kielikuva

sátneguhkkodat sananpituus

sátnehápmi sananmuoto

sátneheahhti sanapula; *dulka šattai gaskkohagaid sátneheahái* tulkki joutui välillä sanapulaan

sátnejodiheaddji puheenjohtaja

sátnelahkástit nieleskellä sananloppuja (puhuessa)

sátnelahkki puoli sanaa; *ii namuhustán ii sátnelahkige* ei pukahtanut halaistua sanaakaan

sátnelihttu sanaliitto

sátnelistu sanasto

sátnelohku sanavarasto

sátneluohkká sanaluokka

sátneortnet sanajärjestys

sátnerádju sanasto, sanavarasto

sátneráhkadeapmi sananmuodostus

sátneruvttohas sanaristikko

sátnevájas sananlasku; *sátnevádjasiid deaivilvuohta* sananlaskujen osuvuus

sátnevuorru puheenvuoro, sananvuoro

sátni sana, *sánis sátnái* sanasta sanaan; sana, lupaus, *doallat sánis* pitää sanansa; sanoma, sana, viesti, *bijai sáni* lähetti viestin; sana (hengellinen, Jumalan), *beaivvi sátni* päivän sana, *sáni luhtte* sanan äärellä; leikko, teko, sana (korvamerkissä)

sátnja verkkoresu

sátta lähetys (esim. radiolähetys); lähetys (esim. tavara)

sáttačuoigan viestihiihto

sáttagoddi valtuuskunta, lähetystö

sáttaolmmái lähettiläs

sáttaolmmoš valtuutettu, lähettiläs

sáttasátni viesti; *sáttasánit* (pl.) alkusanat, saatesanat, esipuhe

sáttasoabbi viestikapula

sáttašattalmas etäispesäke (esim. syövän)

sáttat lähetys (konkr. esim. paketti)

sáttatalmmái ~ sáttatolmmái lähetti

sáttatdoalvu lähetti

sáttaviehkan viestijuoksu

sáttavuodjan viestiuinti

sáttoáhpi aavikko

sáttobábir hiekkapaperi

sáttobodni hiekkapohja

sáttoborga hiekkatuisku, hiekkaryöppy

sáttočalbmi hiekanjyvänen

sáttočasttas dyyni

sáttogáddi hiekkaranta

sáttoguolli hiekassa hapatettu kala

sáttohallat ~ sáttuhit sadatella, kiroilla

sáttohávdde hiekkahaude (kihdin, reumatismin tms. parantamisessa käytetty)

sáttohuvvat ryvettyä hiekkaan

sáttokás'sa hiekkalaatikko; *mánát duhkoradde sáttokássa luhtte* lapset leikkivät hiekkalaatikolla

sáttolátna hiekkakasa

sáttolokta avoullakko (lattiaton)

sáttomeahcceguovda keidas (autiomaassa)

sáttomeahcci aavikko, autioma, hiekkäerämaa

sáttonaga (adv.) hiekan tahraamana, hiekassa, hiekkaisena; *ii oaččo boahtit sáttonaga*

stohpui ei saa tulla hiekkaisena tupaan

sáttoroggi hiekkakuoppa, sorakuoppa

sáttu ~ **sáddu** hiekka; *fiinna sáttu* hieta, *hui fiinna sáttu* hiesu, *sádduid gilvit* hiekoittaa,

sáddo sisa jávvásit hiekkaan hautautua

sávadit toivotella; toivotella toisilleen

sávahahtti suotava, toivottava

sávaldat toivomus, *sávaldaga mielde* toivottovasti; toivotus

sáválaš puro, pieni joki (maan alla kivikossa virtaava)

sávdnádallat saunoa

sávdni ~ **sávdnji** sauna

sávdnjeheavval saumahöylä, kamanahöylä

sávdnjelohkka vetoketju

sávdnjerátnu kahdesta kapeammasta kappaleesta yhteen ommeltu raanu

sávdnjet saumata

sávdnji sauma, ommel

sávdnut ~ **sávdnjut** saunoa

sáve saavi, korvo

sáverihkku ~ **sávarihkku** saverikko (aisassa)

sávjahávda pulska-alli, allihaahka

sávkat neuloa, ommella (nahkaa)

sávkaldat ommel (nahkатыössä)

sávlla nenäsaivartajan toukka, saulakka

sávllagoahti toukkapesäke (nenäsaivartajan, saulakan)

sávllaloddi nenäsaivartaja

sávnnjil (adv.) saumalla (joltakin kohtaa); *dat lea dáikko sávnnjil* tässä kohdin on sauma

sávnnodit ~ **sávnnjodit** saunoa

sávri, **sávrrres** hyväkuntoinen, kestävä, väsymätön, *sávri dego goddi* väsymätön kuin peura;

tiivislihainen (kalasta); kirpeä (säästä), *sávrrres dálki* kirpeä pakkassää

sávrvuohta ~ **sávrodad** kestävyys (kunnon), hyväkuntoisuus; kirpeys (sään, pakkasen)

sávrut tulla kestäväksi (juoksemaan tms.), hyväkuntoiseksi; tulla kiinteäksi (siiasta keitetessä) / tulla kirpeäksi (säästä)
sávvalit toivoa (nopeasti), *bođii dego sávvaluv´von* tuli kuin tilauksesta; toivottaa (nopeasti)
sávvamis (adv.) toivottavasti
sávvat toivoa; toivottaa, *sávvat lihku* toivottaa onnea
sávza lammas, uuhi
sávzabuvri ~ sávzzaidbuvri ~ sávzzaidgoahti lammassuoja (turpeilla katettu)
sávzačora katras
sávzadat lampaannahka, lampaantalja
sávzadoallu lampaanhoito
sávzaeadni uuhi
sávzageahčči lammaspaimen, lampuri (tav. lapsi)
sávzzabiergu lampaanliha
sávzzaduollji lampaantalja
sávzzaearri uuhien kerralla lypsämä maito
sávzzanáhkki lampaannahka
sávzzarássi (bot.) peltokorte
sávzzasinut (bot.) lampaannata
seabadit somistella, koristella (erit. kauniilla vaatteilla)
seabbat täyttyä (esim. notko, tulvavedestä)
seabbát päilyä täytenä (järvestä)
seabibealli oikea puoli (ajoporolla)
seadahus säädös
seadas (-) samea, sumea (lasista tms.); käheä (äänestä)
seaddi hämärä, hämäryys, hämy; *seadi čada muitit* muistaa hämärästi
seaddut samentua, sumentua (lasista tms.); käheytyä (äänestä)
seagas sekava, epäselvä, sotkuinen
seagasvuohta sekavuus, sotkuisuus
seagádas höystö, maunantaja (ruoasta); tuke (aidan, lohipadon)
seagáskit sekaantua, mennä sekaisin, häkeltyä, hämmentyä
seagáš (attr.) sekalainen; *seagáš bohccot* sekalaisia poroja
seaggi, seakka hoikka, ohut (pyöreistä esineistä); kapea (nauhasta, polusta tms.)
seaggi, seakkes ohut (lumesta)

seaggut hoiketa, hoikentua, oheta (pyöreistä esineistä, lumesta); kaveta, kaventua (nauhasta, polusta tms.)

seaguhit sekoittaa, *seaguhit iežas* (+ ill.) sekaantua (johonkin)

seaguhus sekoitus, seos

seagus sekalainen, seka-

seagus seos

seagut korvike (kahvin); *soađi áigge olbmot šadde juhkat seaguha* sodan aikaan juotiin korviketta

seahčagas tutkain, kärki, nuolenkärki, pistin (hyönteisen); *čiekčat Seahčagasa vuostá* potkia tutkainta vasten (raamatusta)

seahčat, Seahčagis suippo (äimän kärjestä, kynästä tms.)

seahkalagaid (adv.) sekaisin, toisiinsa sekaantuneina

seahkalas (attr.) sekalainen; *seahkalas ealáhusat* (pl.) sekatalous, *seahkalas goarra* sekakuoro, *seahkalas bargguid bargi* sekatyöläinen

seahkalaslohku (mat.) sekaluku

seahkanit seota, mennä sekaisin, tulla hulluksi; sekoittua, sekaantua, seota; puuttua, sekaantua (johonkin)

seahkanupmi ~ **seahkanus** sekaannus

seahká (adv./pp) ~ **seahkái** (adv./pp.) sekaan, seassa

seahkedinga sekopää

seahkemearka muutoksen vuoksi epäselvä (poron) korvamerkki, sekamerkki

seahkemielat sekopäinen; *seahkemielat dinga* sekopäinen tyyppi

seahkenadāt (bot.) sekovartinen

seahkenadđa (bot.) sekovarsi

seahkesearvágaid (adv.) sokin sokin; *gálvvut ledje áittis seahkesearvágaid* tavarat olivat varastossa sokin sokin

seahkesogat sekarotuinen; *seahkesogat beana* rakki

seahkešaddu sekasikiö

seahki sekavuustila, sekavuus (mielen), mielenhäiriö, *seagis* sekaisin mieleltään; sekasotku

seahkidit hourailla, olla sekaisin

seahkka säkki, pussi, kassi, *seahka deavdit* kysellä tuoreimmat juorut, *son lei dego seahka siste* hän ei tiennyt ulkomaailmasta juuri mitään; huppu

seahkkadávda sikotauti

seahkkagikta säkkikankainen verkonkives

seahkkaláhkán pussilakana

seahkkamierká hernerokkasumu, sakea sumu, sakea usva

seahkkanjurggan ~ seahkkanjurggas säkkipilli

seahkkái, seahkkás sekava, mutkikas; *diet lea oalle seahkkás ášši* tuo on varsin sekava asia

seahkkojuolgi poro, jolla on pitkät vaaleat karvat takasäären takapuolella

seahkku koparakarva, pitkä karva sorkan päällä; koipinahan, koiven alapää

seahkot nutukas (jossa reunakappale ulottuu kengän nokkaan saakka)

seahkut tukkia (aitaa, lohipatoa oksilla)

seahpat koristaa, somistaa (erit. kauniilla vaatteilla)

seahpebordi tyyrpuuri (aluksessa)

seahperiidálas joka ei siedä ajohihnua selässään (ajoporosta)

seahpevuoján ajoporo, jolla ajettaessa hihna on oikealla puolella

seahpi etuselkä (poron, lehmän, hevosen); oikea puoli (ajoporon), *seabi ~ sebiid vuodjit* ajaa niin, että ajohihna on ajoporon oikealla puolella

seahppái, seahppás jolla on iso etuselkä (eläimestä)

seahtit tulla, pitää (tehdä jotakin); *seadát deavdit dan skovi* sinun tulee täyttää se lomake

seahtta panos (korttipelissä), sätti

seahtu sääty, yhteiskunnallinen asema; *ádelseahtu* aatelissääty, aatelisto, *son lea alit seadus* hän on yläluokasta

seaibalit (gávtti) neulaa takaa liian pitkä (naisen) lapintakki

seaibbástallan piirileikki

seaibbeheapme, seaibbehis hännätön; lyhythäntäinen; *seaibbehis gáibádus* kohtuuton vaatimus

seaibbehuvvat tulla hännättömäksi, menettää häntänsä

seaibbis gč. **seaivvas**

seaibbuš siula, johde, johdeaita; pitkä, loiva vaarannokka

seaibebáddi häntävyö (hevosen valjaissa)

seaibelahkki ~ seaibenalta töpöhäntä

seaibenásti pyrstötähti

seaibi häntä

seaibut seurata, kulkea (häntänä) jonkun perässä; *ale viša mu seaibut!* älä viitsi kulkea ihan minun perässäni!

seaidnebábir seinäpaperi, tapetti

seaidnediibmu seinäkello

seaidneguorra seinänvieri (erit. ulkona), seinusta; *seaidneguoras* seinän vieressä, seinustalla, *seaidnegurrii* seinän viereen, seinustalle

seaidnehirsa seinähirsi

seaidnejeagil haavan keltajakälä

seaidnelačča ~ seaidnelaš vähän seinempää (ohi)

seaidnelaččas ~ seaidneleppožis vähän seinempänä

seaidnelažžii ~ seaidneleppožii vähän seinemmäksi

seaidnelii ~ seaidnelebbui ~ seainnibui seinemmäksi

seaidnelis ~ seaidneleappos ~ seainnibus seinempänä

seaidnerátnu seinävaate

seaidnerávdi tupajumi (kovakuoriainen)

seaidnesámil seinäsammal

seaidni seinä; seinämä; taho (tahokkaan); vaippa (kartion)

seaidnil seinempää (ohi)

seaila sinetti; sinettivaha

seailuhanávnnas säilytysaine

seailuhansadji säilytystila

seailuheapmi säilytys

seailuhit pitää säilössä, säilyttää, säilöä

seaillus säilyke

seailudit saada säilymään, säilyttää

seailun säilyminen; säilyvyys

seailunáigi säilymisaika, säilyvyys

seailut säilyä; selviytyä, säilyä hengissä (esim. talven yli, erit. poroista); (gosa nu) selviytyä (johonkin)

seainnádat (geom.) tahokas

seainnebealde seinän puolella

seainnebeale seinän puolta

seainnebeallai seinän puolelle

seainnibuš vähän lähempänä seinää oleva

seainnimus ~ seainnimuš lähinnä seinää oleva

seainnit lähempänä seinää oleva

seaisat seistä jököttää

seaivalit paiskata, heittää (menemään), singota; karauttaa, ajaa nopeasti (johonkin)
seaivunsadji laskeutumispaikka; lentokenttä
seaivunsuodji laskuvarjo
seaivut laskeutua (lennosta); *seaivun* laskeutuminen, lasku
seaivva laskuteline
seaivvas ~ **seaibbis** seiväs; *áideseaivvas* aidanseiväs, *suoidneseaivvas* heinäseiväs
seaivvádit laskeutua (nopeasti lennosta)
seaivvehit laskeutua (nopeasti lennosta, erit. tahtomattaan; myös putoavasta esineestä)
seaivvuhit kaahata, pyyhältää, karautella (esim. autolla)
seakkagorddet (bot.) hentokorte
seakkahávvggarássi (bot.) kaitapalpakko
seakkalággá lynkkysuoli (umpisuolen ja peräsuolen välissä)
seakkaluottat kapearaiteinen; *seakkaluottat ruovdegeaidnu* kapearaiteinen rata
seakkamárfi nakki
seakkasáhpal (bot.) kaitavirna
seakkasoadji tervapääsky
seakkasuoidni (bot.) hoikkanurmikka
seakkasuotna suonirihma (ohut)
seakkasuovvi (bot.) hentosätkin
seakkádat ohutluminen keli
seakkáš vyötärö, uuma
seakkášit pitää puikkoa liian hoikkana, ohuena; pitää lunta liian ohuena
seakkidit hoikentaa, ohentaa (puikkomaista esinettä); kaventaa (esim. nauhaa)
seakkis ohut lumi; ohutluminen paikka
seakkisis (attr.) aika ohut, hoikka (puikkomaisista esineistä)
seaknji ~ **seaknjimuhta** raelumi
seaknjut ~ **seakjät** muodostua raelunta (johonkin); tulla raemaiseksi (lumesta)
seakteruovddit (pl.) syöttiraudat
seakti syötti, täky
seaktit sulattaa raelunta (vedeksi)
seaktut asettaa syöttejä, täkyjä
sealas (-) lumeton (puista)
sealádat ~ **sealadat** lumettomuus (talviset sääolot, joiden vallitessa puut ovat lumettomia)
sealbbus (-is) (liian) rasvainen; ravitseva, voimakas (ravinnosta)

sealbut tulla (liian) rasvaiseksi; tulla (liian) voimakkaaksi (ravinnosta)
sealdnit hämmentää, tökkiä (lunta, kattilassa sulatettaessa)
sealgameahttun saamaton, suoriutumaton
sealgameahttunvuohta saamattomuus
sealgat (+ inf.) saada aikaan, tehdyksi, suoriutua; ryhtyä (vastahakoisuudesta huolimatta) toimeen, tulla tehneeksi (jotakin)
sealgádeapmi löylytys, selkäsauna
sealgádit antaa selkään, rökittää
sealgeboaru kurmupaarma, kiiliäinen, porokiiliäinen
sealgeeadni kätilö
sealgelávka selkäreppu
sealgeoalli selkäkappale (vaatteessa), selusta (peskin)
sealgevihki selkävika
sealggahheapme, sealggahis saamaton
sealggahisvuohta saamattomuus
sealggát selin, selkä käännettynä
sealggebealde selkäpuolella, takana
sealggebeale selkäpuolta, takaa
sealggebeallai selkäpuolelle, taakse
sealggebealsárdnut panetella, puhua selän takana
sealggeduogástit panetella, puhua selän takana
sealggeduoge selän taitse, selän takaa
sealggeduohkai selän taakse
sealggeduohken selän takana
sealggeduohki seläntaus
sealggil selkäpuolelta, takaa päin; *lahkonii su sealggil* lähestyi häntä takaa päin
sealgi selkä, *selggiid* selin, *sealggi jorgalit (soapmásii)* kääntää selkensä (jollekulle); selkämys (vaatteen); taus (talon, vaaran)
sealgil (adv.) selempää, kauempaa selän puolelta ohi; *garvvii su sealgil* väisti häntä kauempaa selän puolelta
sealgil (-is) ripeä, rivakka
seal'la kenno; vankikoppi, selli
seal'la (biol.) solu
seal'lačohkki ~ seal'lagodus solukko

seal'ladoavdnji solukelmu

seal'laseaidni soluseinä

seal'lasuttus solusulautuma

seal'lašliivi solulima

seal'laváimmus tuma

seal'lašaddadeapmi solunviljely

sealli lumettomuus (erit. puiden, talvella)

sealvat (mas nu) selvitä (jostakin), selviytyä (jostakin) (S); *sealvvai váttisvuodáinis* selviytyi vaikeuksistaan

sealvi, sealvves selvä (asiasta); *sealvvi oažžut* saada selvää

sealvvas, sealva selvä (asiasta)

seamaskas ~ siemaskas säämiskä

seammaárvosas samanarvoinen (kuin toinen)

seammagovdosaš samanlevyinen (kuin toinen)

seammaguhkkosaš samanpituinen (kuin toinen)

seammaguvllot samansuuntainen (kuin toinen), yhdensuuntainen (toisen kanssa)

seammaguvlosaš samansuuntainen (kuin toinen)

seammaháltásaš samansuuntainen (kuin toinen)

seammahámat samanasuinen (kuin toinen)

seammalágan samanlainen (kuin toinen)

seammamielalaš samanmielinen (kuin toinen)

seammanamat samanniminen (kuin toinen)

seammanammasaš samanniminen (kuin toinen)

seammasturrosaš samankokoinen, samansuuruinen (kuin toinen)

seammasullasaš samankaltainen, samantapainen (kuin toinen); vastaavanlainen

seammasullasašvuohta samankaltaisuus

seammá, seamma sama; *dát girji lea dat seammá, maid osten ikte* tämä kirja on se sama, jonka ostin eilen, *dát lea dat seamma girji, maid osten ikte* tämä on se sama kirja, jonka ostin eilen

seammás (adv.) samalla, samalla kertaa; samassa, siinä samassa, saman tien

seamoleal'li sammaleläin

seamonáhkkesoadji viiksisiiippa

seamu ~ sepmon viiksi; *sepmonat* (pl.) viikset, huuliparta

seamul sammal; *sepmolat* (pl.) sammal (johonkin tarkoitukseen käytettävä)

seanadit lakata olemasta epäluuloinen toistensa suhteen; päästä sovintoon, lähestyä toisiaan (riidan osapuolista)

seanas (-) luottavainen, ihmisiin tottunut (eläimistä); *diet rieban lea nu seanas* tuo kettu on niin tottunut ihmisiin

seanjáš ~ seanjaš ~ seaknjáš raelumi (maata vasten oleva, kevättalvella), ryynilumi

seangga sänky, peti, vuode; *seangga buorrin* vuoteen omana, *son lea buohcan ja lea ain seangga buorrin* hän on sairastellut ja on yhä vuoteen omana

seangabeaŋka laveri

seangabuohcci vuodepotilas

seangagovččas sängynpeite

seangaguoibmi petikaveri, sänkykaveri

seanganisu lapsivaimo (lapsivuoteessa oleva)

seangasadji hyttipaikka (laivassa, junassa)

seangaveal'lán vuodelepo; *lei buozus ja doavttir mearridii su seangaveal'lámii* oli sairas ja lääkäri määräsi hänet vuodelepoon

seanggavuolli sängynalus

searaiduvvat tulla kyvykkäämmäksi, tarmokkaammaksi; kehittyä hyvin (lapsesta)

searalaš kyvykäs, tarmokas, vireä; hyvin kehittynyt (lapsesta)

searat (pl.) kyky, tarmo, kyvyt, voimat; *eallinsearat* (pl.) elinvoima

seargan särö; särky

seargat särkeä (ruumiinosasta); saada särö, säröytyä (astiasta), murtua (luusta)

searggahat särky, jomotus

seargge särki

searggihit saada särö, säröytyä (astiasta)

seariidu kelirikko (maastossa, jäällä); *de leat álgán seariiddut* nyt on alkanut kelirikko

searra tarmonpesä, *don dat albma searra* sinä se varsinainen tarmonpesä; *searat* tarmo, voimat

searra, searas reipas, topakka; kyvykäs, pystyvä, riuska

searrobáddi komsion kuomusta jalkapäähän ulottuva paula tai nyöri

searvan liittyminen; yhteenliittymä

searvanalmmuhus liittymisilmoitus

searvanmáksu liittymismaksu

searvat yhtyä, liittyä (joukkoon, seuraan); liittoutua, yhdistyä (joukoksi), lyöttäytyä (yhteen); seurata, *dies ii buorre searvva* siitä ei hyvää seuraa

searvádallat olla kompuksessa, kimpassa, työporukassa; osallistua
searvádit liittoutua, yhdistyä (joukoksi), lyöttäytyä (yhteen); *searvadedje nuortalašgiela ealáskahttindoaimmaide* yhdistyivät koltansaamen elvytystoimenpiteisiin
searvái (adv./pp.) joukkoon, sekaan, mukaan; *botkalii biergomáli searvái lastarivnniid* ripautti lihakeiton sekaan kaurahiutaleita
searvágaid (adv.) yhteistoimin, yhteistuumin, porukalla; *oahppit čogge searvágaid sámegielat loddenamahusaid* oppilaat kokosivat porukalla saamenkielisiä linnunnimityksiä
searvealmmái ~ searveolmmái kumppani; yhtiömies
searvebihtta tokka tai sen osa, jossa on vielä erottelemattomia poroja
searvebivdu yhteispyynti
searvedoaibma yhdistystoiminta
searvefitnodat osuusyhtiö
searvegoddi seurakunta; *searvegotteolmmoš* seurakuntalainen
searvehávdi yhteishauta
searverád' dehus kokoomushallitus
searvi seura, yhdistys, järjestö; kerho; yhtiö / kumppanuus, yhteistoiminta
searvidit olla porukassa ~ kompuksessa ~ kimpassa
searvivuohta osallisuus
searvvadit liittoutua, yhdistyä (joukoksi)
searvvádat järjestö; yhteisö
searvválaš ulospäin suuntautunut, seurallinen
searvvis (adv./pp.) joukossa, mukana; *sámiid searvvis leat olbmot, geat eai máhte sámegiela* saamelaisten joukossa on ihmisiä, jotka eivät osaa puhua saamea
searvvuš yhteisö
seasadit tarkastella (kaikessa rauhassa)
seasan luotain
seassan tarkasteleminen, tarkastelu; katselmus
seassat tarkastella; kunnostaa
seassočoarvi tuntosarvi
seassu koe (tieteellinen)
seastašuvvat säästyä, jäädä säästöön; (+ lok.) säästyä (joltakin), *seastašuvvat bargguhisvuodas* säästyä työttömyydeltä
seastevaš säästäväinen; *seastevašvuohta* säästäväisyys
seasti säästäjä

seastin säästö, säästäminen

seastinbáŋku ~ seastobáŋku säästöpankki

seastinkontu säästötili

seastinskáhppu ~ seastoskáhppu säästölipas

seastit säästää, panna säästöön (esim. rahaa); säästää (olla tuhlaamatta, esim. rahaa, voimia)

seastoreantu talletuskorko

seastorudat (pl.) säästö

seasttaskas säästäväinen

seasttáhas säästö (rahasta, esineistä)

seastu säästö, *seasttus* säästössä, *sestui* säästöön

seatnadit totuttaa (eläin ihmisiin); saada (joku tai jokin) viihtymään (jossakin)

seatnat asettua, rauhoittua; alkaa viihtyä; tottua (ihmisiin; eläimestä)

seattal ~ sedel seteli

seattalprentehus ~ sedelprentehus setelipaino

seava ele, viittoma; vilkku (autossa tms.)

seavagiella viittomakieli

seavašit elehtiä, viittoilla, vilkuttaa

seaván kohdistin, kursori; *seavánboallu* kohdistinnäppäin

seavástat ele

seavdda pahanhajuinen, löyhyävä (ketusta tms.)

seavddagit alkaa löyhkätä, tulla pahanhajuiseksi

seavddahádja lemu, löyhyä (ketun tms.)

seavdnjadas pimento, pimeä, pimeys

seavdnjadasbeaiveloddi yökkönen

seavdnjat pimeä, pimeys; *seavdnjadin* pimeällä

seavdnjat, seavdnjadis/sevdnjes pimeä, synkkä; *sevdnjes skápmu* iltapimeä

seavdnjatvuohtha pimeys (ominaisuutena); pimeys (erit. tietämättömyys), *álbmot, mii*

seavdnjatvuodas vádjola kansa, joka pimeydessä vaeltaa (raamatusta)

seavdnját näkyä pimeänä, mustana; olla valon edessä, varjostaa (näkymää)

seavdnjut pimentää, olla valon edessä

seavestit viitata kädellään (jollekulle), heilauttaa kättään; *seavestit (soapmása gosa nu)*

vinkata (joku johonkin)

seavlašuvvat seuloutua

seavli ~ seavla seula

seavnnjahit pimentää (lamppua, ikkunaa tms.)
seavnnjaveaigi puolipimeä (illalla); *seavnnjaveaigin* puolipimeällä
seavnnjadat pimeä sää
seavnnjáhallas pimetä, pimentyä (äkkiä, jatkuvasti)
seavnnjáš yön pimein hetki; sydänyö (keväällä tai syksyllä)
seavnnjášit ~ seavnnjašit pitää liian pimeänä
seavnnját säynävä, säyne
seavnnjihit pimetä; pimentyä (äkkiä)
seavnnjuhít varjostaa, varjottaa; (+ akk.) olla jonkun valon edessä
seavnnjus (-) pimeä (ilmasta, lampusta), himmeä, huonosti valaisematon, valoton (lampusta); synkkä, valoton
seavvilit viitata (nopeasti, äkkiä; kädellään jollekulle)
seavvin viittaaminen; viite, viittaus
seavvit viittoa, vilkuttaa, huiskuttaa
sebrá seepra
sedolká selustin (hevosen valjaissa), setolikka
sedohallas hemmotella, lellä (lasta); suostutella, taivuttaa (joku johonkin), tyyntytellä (esim. lasta, humalaista)
seggodallas yrittää hoikentaa, ohentaa (pyöreää esinettä)
seggodat hoikkuus, ohuus (pyöreän esineen, lumen)
segodit tukkia (aidan, lohipadon reikiä oksilla useaan otteeseen tai jatkuvasti)
segohallas sekoitella
segoldahttit sekoittaa (nopeasti); vääristellä (asiaa), kääntää (asia) ylösalaisin
sehkket sekoittaa (jotakin johonkin); sekoittaa (asioita)
sehkkui, sehkkos jolla on paljon karvoja koparan, kavion päällä (porosta, hevosesta); *dát lea sehkkos boazu* tällä porolla on paljon karvoja koparan päällä
sehpedit ~ sehpodat ~ sehpet säkä, selän korkein kohta (erit. hevosen, lehmän, poron)
seilet ~ seillet sinetöidä
seivvodeapmi liito (linnun, lentokoneen)
seivvodit liittää (linnusta, lentokoneesta)
seivvon riippuliidin; laskuvarjo
sekánta (geom.) sekantti
sekkot ~ sekkor ~ seakkut pitkä kapea esine
seksa ~ seaksa seksi

seksualiteahhta ~ seksualitehta sukupuoliisuus

seksuálalaš seksuaalinen, sukupuolinen

sektor sektori; *almmolaš sektor* julkinen sektori

sekunda sekunti

sekundára sekundaari, toissijainen; toisarvoinen

selddeutrassi (bot.) jouhivihvilä

selegievdni ~ seleskállu likasanko; *diškii duolvačázi selegievdnái* kaatoi likaveden likasankoon

selehit selittää

selget saada tehdyksi (jotakin); *áiggošii gal duon ja dán muhto ii selge ii maidige* haluaisi kyllä tehdä tuota ja tätä mutta ei saa mitään tehdyksi

selggiid (adv.) selin; *čohkkái selggiid munnje* istui selin minuun

selggolas (attr.) selän takana oleva; *selggolas giedaid* kädet selän takana

selggolassii (adv.) selälleen; *gahččat selggolassii* kaatua selälleen

selggos (adv.) selkä edellä, takaperin; selälleen

sel'ler selleri

sellulosá selluloosa

selván (N) veroilmoitus; *deavdit selvána* täyttää veroilmoitus

selvehit selittää, selvittää

semantihkalaš ~ semánttalaš semanttinen

semantihkka semantiikka, merkitysoppi

semeanta sementti; *semeantaseahkka* sementtisäkki

semihtalaš (a./s.) seemiläinen; *semihtalaš álbmogat* seemiläiset kansat

seminára seminaari

semiotihkka semiotiikka, yleinen merkkioppi

senáhtta ~ senáhta senaatti

sendet kirotta

senet ~ sen'net sinappi

sensašuvdna sensaatio

sensationála sensaatiomainen; *sensationála olahus* sensaatiomainen saavutus

sensureret sensuroida

sensuvra sensuuri

sente sentti

-sentesaš -senttinen

sentimehter senttimetri

sentimentálalaš tunteellinen, sentimentaalinen

sentrifugálafápmu keskipakoisvoima

sejket myöhästyä

sepmolastit tilkitä sammalilla, sammaltaa

sepmošit puhua unissaan, hourailla (unessa)

seremoniija seremonia

serpentiidna serpentiini

serrodat haara (polun tms.)

seršánta kersantti

serviehtta lautasliina

serviisha astiasto, kalusto

servodahttit kotouttaa (erit. maahanmuuttajia)

servodat yhteiskunta; yhteisö, yhdyskunta (N)

servodatdieda yhteiskuntatiede

servodateallin yhteiskuntaelämä

servodatlaš yhteiskunnallinen; *servodatlaš ovdánupmi* yhteiskunnallinen kehitys

servodatluohkká yhteiskuntaluokka

servodatmáhttu kansalaistaito; yhteiskuntaoppi (kouluaineena)

servodatoahppa yhteiskuntaoppi (kouluaine)

servodatoassi yhteiskuntaryhmä

servodatortnet yhteiskuntajärjestys

servodatpolitihkka yhteiskuntapolitiikka

servodatvuostásaš yhteiskunnanvastainen; *servodatvuostásaš doaibma*

yhteiskunnanvastainen toiminta

servvolaš (a./s.) osallinen; osakas, *lei servvolažžan juoga fitnodagas* oli osakkaana jossakin yrityksessä

servvolašvuohta osallisuus; yhteys (erit. ihmisten välinen)

servvoštallan seurustelu, porukointi

servvoštallat (soapmásiin) seurustella (jonkun kanssa)

sesolaš kokeellinen; *sesolaš fysihkka* kokeellinen fysiikka

seson'ŋa sesonki; *seson'ŋaáigodat* sesonkikausi

sester terveyssisar

sesttolaš säästäväinen

sešuvdna istunto

sevddiidit haista pahalta, löyhkätä (kuin kärppä)

sevlendutkamuš seulontatutkimus

sevlet seuloa

sevnnejodahttit pimentää; synkentää (esim. tulevaisuudennäkymiä); hämärtää (asiaa)

sevnnejodeapmi pimennys; *beaivvášsevnnejodeapmi* auringonpimennys

sevnnejodit pimentyä, pimetä; synketä (esim. tulevaisuudennäkymistä); hämärtyä (asiasta)

sevnnejoduvvat joutua pimeään yllättämäksi

sevttodit asetella syöttejä

sibildit livahtaa, pujahtaa, luikahtaa (johonkin)

sibirijálastaguossa siperianlehtikuusi

sibirijálaš (adj.) siperialainen

sidja syy (puussa, lihassa), vuosilusto

sidjá tilke (veneen laitojen välissä, karvoista ja tervasta tehty)

sidjádít tilkitä (veneen laitojen väliä, karvoista ja tervasta tehdyllä tilkkeellä)

sidjiide heille ~ heihin

sidnáí, sidnás sinnikäs, pahansisuinen, sisukas; *sidnás verdde* pahansisuinen kaveri

sidnáivuohta sinnikkyys, pahansisuisuus, sisukkuus

sidni sisu (paha), sinni

sidnui, sidnos nurmikkoinen, ruohoinen; *sidnos šillju* nurmikkoinen pihamaa

sidakeahtes (attr.) tahaton, tahtomaton; *sidakeahtes dahku* tahaton teko

sidas (-) ~ **sidus** (-) ~ **siedas** (-) ~ **siedus** (-) käheä (äänestä)

sidas, sihta nukkavieru, takkaturkkinen, karvansa luova

sidasuvvat ~ siddut käheytyä

sidvát siristellä (silmiään)

sidvut (adv.) sirrillä, sirrille, sirriin (silmistä)

sidvut mennä sirrille, sirriin (silmistä)

sidvvas, sidve- sirrillä oleva (silmistä)

sieddjái, sieddjás ~ siddjii, siddjes visvainen, märkivä (haavasta); *diet siddjes hávvi il'lá oppa buorránage* tuo märkivä haava parani melko hitaasti

siedja visva, märkä, mätä (haavassa), *hávvis vuohču siedja* haava märkii; rähmä (silmissä)

siedjagoahti märkäpesäke

siedjut ruveta märkimään

siedga paju

siedgabeaiveloddi nokkosperhonen

siedgabus'sá pajunkissa

siedgacihci pohjansirkku

siedgacivkkán lapinkirvinen

siedgačuojanas pajupilli

siedgaskier'ri (bot.) pohjanpaju

siedgašattut (pl.) pajukasvit

siedgái, siedgás ~ sidgii, sidges pajukkoinen; *siedgás ájaguorra* pajukkoinen puronvarsi

sieggat olla henkitoreissaan; *heagga sieggá* henki pihisee

siehppa häpykarva; *siehppačalbmi* häpykarva (yksi, erillinen)

sieidá itkunherkkä (lapsesta)

sieidái, siedás itkunherkkä (lapsesta); *sieidás nieiddaš* itkunherkkä tyttönen

sieidi seita

sieidná eräs ohutvartinen levälaji

sieiva (attr.) silkka, tavallinen, puhdas (sekoittumaton); *sieiva gielis* silkka valhe, *sieiva gol*

'li puhdas kulta, *sieiva dáža* syntyperäinen norjalainen

sieivasoahki hieskoivu

sieivasuoidni (bot.) kylänurmikka

sieivvut tavallisen värinen poro

siejahas märkänäppylä, paise (pienehkö)

siekkis kannus (koiran); kannusjalka (käytetään koiran nimenä *Siekkis*)

siekŋa nenänsiiveke, sierain

siekŋanjunni rengasnokka (poro, jolla on valkea rengas sierainten, turvan ympärillä)

sieksa luuhohka, sarven huokoinen sisus

siektadit harjaannuttaa, totuttaa (johonkin paikkaan, esineeseen tai tilaan), houkutella (johonkin)

siektat tottua, lakata vieroksumasta tai vieromasta; houkuttautua

siellodikšun sielunhoito

siellovádjulus sielunvaellus

siellu sielu

sieluheapme, sieluhis sydämetön; kovasydäminen, häikäilemätön

sieludilli sieluntila

sieluvašálaš sielunvihollinen

siema siemenneste

siemagolggiheapmi siemensyöksy

siemajođas siemenjohdin

siemaráhkku rakkularauhanen

siepman siemen (peltoon kylvettävä); *hávvarsiepmanat* (pl.) kauransiemenet

siepmanálgu siemenaihe

siepmangoahti siemenkota

siepmanšattut (pl.) siemenkasvit

sieradit kuherrella; flirttailla, hakkailla

sierahit kosiskella, hakkailla (tyttöä, poikaa); lähennellä (pariutumismielessä)

sierastallagoahtit eristäytyä

sierastallat pysytellä erillään, olla erillään (muista)

sierra (adv.) erikseen, erillään, erilleen; *bijai dan sierra eará dávviriin* pani sen erilleen
muista tavaroista

sierra (attr.) eri, erillinen; *geassestohpu ja sierra sávdni* kesämökki ja erillinen sauna

sierraárvu eriarvoisuus

sierraborramušat (pl.) erityisruokavalio

sierrabuvtta erikoistuote

sierradikšu erityishoito

sierradoavttir erikoislääkäri

sierrafievru erityiskulkuneuvo; *diekkár dár bui galgá leat sierrafievru* tuollaiseen tarpeeseen
tarvitaan erityiskulkuneuvo

sierraguovlu erityisalue

sierragursa erikoiskurssi

sierraiešvuohta erityispiirre

sierralasáhus erityisissä

sierralágan erilainen; *dien čeahkkimii ledje boahtán sierralágan áššedovdit* siihen
kokoukseen oli saapunut erilaisia asiantuntijoita

sierralohpi erivapaus

sierraluvvat erikoistua (joksikin, johonkin erikoisalaan); *sierraluvai váibmodoavttirin*
erikoistui sydänlääkäriksi

sierramielalaš erimielinen; *sierramielalašvuohta* erimielisyys

sierranahttit eriyttää

sierranammasaš (mat.) eriniminen

sierranas (attr.) erillinen; *sierranas-* erityinen

sierranasbargu erikoistehtävä

sierranasdáh páhus erikoistapaus, erillistapaus

sierranassii (adv.) erikseen, erilleen; erityisesti, *áibbas sierranassii gánneha namuhit ...*
aivan erityisesti kannattaa mainita ...

sierranit erkaantua, eriytyä, erota (jonkin yhteydestä); erottua (ulkonäön tms. perusteella)

sierraoahpaheaddji erityisopettaja

sierraoahpahus erityisopetus

sierraoahppu erikoistumisopinnot; *váldit sierraoahpu (mas nu)* erikoistua (johonkin;
koulutuksessa)

sierraoaivil eriävä mielipide; *čoahkkimis buktojuv´vui ovdan soames sierraoaivil*
kokouksessa esitettiin jokunen eriävä mielipide

sierraohcan erillishakemus

sierraorut erakko

sierrapreanttus eripainos

sierrasadji erikoisasema

sierrasárggus erikoispiirre, erottava piirre

sierrasearvelaš lahkolainen

sierrasearvi lahko, uskonlahko

sierrasturrosaš erisuuruinen

sierrat koskettaa, sipaista (hakkailumielessä), vokotella; kuherrella

sierravudot (attr.) erityisperusteinen

sierravuoigatvuohta etuoikeus, erioikeus

sierrán pystypuu (rysäpadossa)

siesástallat (+ kom.) täditellä, kutsua *siessá*:ksi (isän siskoa tai naispuolista serkkua); kutsua
toisiaan *siessá*:ksi (isän sisko ja tämän veljen lapsi keskenään)

siesás (adv.) täteineen, isänsä siskon kanssa tai naispuolisen serkun kanssa

siesážan! rakas tätini (isän siskolle tai naispuoliselle serkulle sanottuna)

siessal veljenlapsi (isänsä siskolle), serkunlapsi (isänsä naispuoliselle serkulle)

siessá täti (isän sisko tai naispuolinen serkku); täti (ei välttämättä sukulainen)

siessábealle tätipuoli, isän sisarpuoli

siessáhku isoisän sisko

sies´si veneen paljas kaarenväli (siestimen ja pohjateljon välillä)

sievá sievä, kaunis katsella (erit. esineistä)

sievgat kuhnailla, viivytellä; saapua odotettua myöhemmin

sievlát upota, vajota (jalka pehmenneeseen ja tiiviiseen lumeen, erit. keväällä)
sievilla upottava, nuoska lumi, johon jalka helposti vajoaa, soselumi, lumisohjo
sievladat ~ sievlládat pehmenneen ja tiiviin lumen keli keväällä, sosekeli
sievssaheapme, sievssahis luuhohkaton; luuhohkaa vähän sisältävä
sievttadas houkutin, vetonaula
sievttas houkutussyötti; houkutin, vetonaula
sievttastit asettaa syötti tai syöttejä; vokotella
sigareahтта savuke
sigára sikari
sigil'la sinetti
signaleren merkinanto
signaleret antaa merkki, signaali
signála signaali
sihkaldat pyyhe, pyyheliina
sihkarmuvvat varmistua
sihkastat pyyhkäisy
sihkasteapmi pyyhkäisy, pyyhkäiseminen; laukaus (esim. jääkiekossa)
sihkastit pyyhkäistä, sipaista; laukaista (esim. jääkiekossa); hurauttaa (johonkin), pinkaista, kipaista (johonkin)
sihke sekä; *sihke - ja* sekä - että; *dien deaivvadeapmái lei boahtán sihke suohkanbáhppa ja leansmán'ni* kyseiseen tapaamiseen oli saapunut sekä kirkkoherra että nimismies
sihkkar (-is) varma; turvallinen (N)
sihkkarasti sulake, varoke
sihkkarastinkopiija varmuuskopio
sihkkarastit varmistaa
sihkkarisnállu hakaneula
sihkkarit (adv.) varmasti, varmuudella; *áibbas sihkkarit* täysin varmasti
sihkkaruššat varmistaa; vakuuttaa, taata
sihkkarvuodaráddi turvallisuusneuvosto
sihkkarvuohta varmuus; turvallisuus (N)
sihkkasit pyyhkiytyä (kerralla), tulla pyyhkäistyksi; *sihkkasit fárrui* tempautua mukaan
sihkkašuvvat pyyhkiytyä (vähitellen)
sihkkelasti pyöräilijä
sihkkelastin pyöräily; *sihkkelastingeaidnu* pyörätie

sihkkelastit pyöräillä

sihkkelat (pl.) ~ **sihkkel** polkupyörä

sihkkun pyyhkiminen; siveleminen, sively; poistaminen, poisto

sihkkut pyyhkiä, pyyhkiä pois; sivellä (esim. maalia, tervaa johonkin); poistaa (esim. rekisteristä)

sihkodit pyyhiskellä; huidella, kuljeskella (jossakin)

sihkon pyyhin; pyyhekumi

sihkor ~ **sigora** sikuri (pula-aikana käytetty kahvinlisäke, korvike); *sihkorkáffe* sikurikahvi

sihkuhit panna pyyhkimään

sihtat haluta (tehdä jotakin), *ii sihtan vuolgít* ei halunnut lähteä; haluta, tahtoa (jotakin),

siđatgo borramuša? haluatko ruokaa?; tahtoa, pyytää (jotakin, jokin), *ollugo siđat dán*

biillas? paljonko pyydät tästä autosta?; pyytää (tekemään jotakin)

sihtavaš vaativa, vaativainen (ihmisestä)

sihtá säle (reen); *siđát* (pl.) ritilä, säleikkö

sihti karvanlähtö; *sihti-* karvaansa luova

sihtibeana karvaansa luova koira

sihtiguolga puolikasvuinen karva (esim. koiralla)

sihtit ~ **sihtat** luoda karvansa; puhdistua (oravannahasta syystalvella)

sihttát (adv.) sentään; *it dal sihttát dohko leat vuolgimin?* et kai nyt sentään sinne ole lähdössä?, *aŋkketge sihttát* sittenkin, *ii áigon vuolgít muhto aŋkketge sihttát vulggii* ei aikonut lähteä mutta lähti sittenkin

sii he

siiba ~ **siibe** ~ **siibbe** siipi (viikatteessa); *siibališ~šá* siipiviikate

siibma peruke; siima

siida kylä; koti, *siiddas* kotona, *siidii* kotiin; tyyssija, *ráfi siida* rauhan tyyssija

siida porokylä (ihmisineen ja poroineen); tokkakunta (yhden tai useamman omistajan yhdessä paimennettavat porotokat); porotokka (jonkun omistama tai jonkun paimentama)

siidadit asustaa

siidadoal'li tokkamies (joka pitää huolen porotokasta)

siidagasvuoján kyläilyajokas

siidagoddi kyläkunta (erit. porokylästä)

siidaguimmežat (pl.) naapurukset

siidaguoibmi naapuri (kylässä), kyläkumppani; saman porokylän ihminen

siidalassi tokenlisä, yhteispaimennuksessa poroeloon tuotu pienehkö tokka

siidaoassi (N) tokkakunnan osakkuus; tokkakunnan osakas

siidasoabat naapurisopu

siidái, siidás ~ siidii, siides jossa on paljon porokylä (seudusta); *dát lea siidás guovlu* tällä alueella on paljon porokylä

siiddaheapme, siiddahis jossa ei ole porokylä (seudusta); jossa on vähän porokylä (seudusta)

siiddahuvvat tyhjentyä porokylistä, jäädä ilman porokylä (seudusta)

siiddaiduvvat saada suuri porotokka (ihmisestä); saada paljon porokylä (seudusta)

siiddaisit kylänvanhin, porokylän päämies

siiddalmas jossa on paljon porokylä (seudusta)

siiddas (adv.) kotona

siiddastallat (+ lok.) oleskella poroineen, porotokkineen (jossakin); (+ kom.) paimentaa porojaan (jonkun kanssa) samassa porokylässä, siidassa

siiddastit gč. **siiddastallat**

siidii (adv.) kotiin

siidoáš~ši sivuasia, sivuseikka

siidobargu sivutyö

siidobuvtta sivutuote

siidodienas sivuansio, sivutulo

siidodoaibma sivutoimi

siidodoaibmasaš sivutoiminen; *siidodoaibmasaš virgi* sivutoiminen virka

siidolagaid (adv.) kyljikkäin

siidolahkki puoli sivua, sivunpuolikas

siidolohku sivumäärä

siidolohpi sivulupa

siidomateriála oheismateriaali

siidomearkkašupmi sivumerkitys, konnotaatio

siidoravda marginaali (paperin reunassa)

-siidosasš -sivuinen; *viđasiidosasš čálus* viisisivuinen kirjoitus

siidosárggis kylkiviiva (kalan)

siidu laita, kylki (esim. veneen); kylki (ihmisen, eläimen; erit. ulkopuoli), kuve, *siidduid (masa nu)* kyljin, kyljikkäin (johonkin), sivuttain, *siiddu ala* kyljelleen, *siiddu alde* kyljellään; sivu (kirjan tms.)

siidui, siidos isokylkinen; *siidos bur'ru* isokylkinen sonni

siigat ~ siiget lipua

siiggát ~ siiga ~ siiggá maininki

siivoláitalas keliä moittiva (erit. ajoporosta, joka huonolla kelillä on laiskempi vetämään kuin muutoin)

siivu keli, luisto, *siivvuhis áigi* kelirikko; menekki (tavaran tms.)

siivui, siivos ~ siivvos (attr.) siivo, hiljainen, kiltti, hyväntahtoinen, *siivos bártnás* kiltti pikkupoika; siveellinen; hiljainen, kiireetön

siivuivuohta siivous, hiljaisuus, kiltteys, hyvätapaisuus; siveellisyys, siveys

siivvosmuvvat ~ siivvuiduvvat tulla siivommaksi, hiljaisemmaksi, kiltimmäksi

siivvubut (adv.) ~ **siivobut** (adv.) siivommin, kiltimmin

siivvuheapme, siivvuhis huono kelin tai kelien kannalta; *siivvuhis áigi* kelirikko

siivvuhisvuolta kelirikko, huonot kelit; *siivvuhisvuoda dihte ii viššan vuoddjät skohteriin duoddarii* kelirikon takia ei viitsinyt lähteä moottorikelkalla tunturiin

siivvumusat (adv.) ~ **siivomusat** (adv.) siivoimmin, kilteimmin

siivvus (adv.) ~ **siivvut** (adv.) siivosti, kiltisti, rauhassa

siksege (adv.) melko, kohtalainen; *siksege buorre* kohtalaisen hyvä

sikta sihti, seula; *siktajáffut* (pl.) sihtijauhot, hienot ruisjauhot, *siktaláibi* sihtileipä

sikta ~ sivtta tähtäin, sihti; tähtäys, sihti, *váldit sivtta* ottaa sihti, tähdätä

sikten ~ sivtten tähtääminen, tähtäys (aseella tms.)

siktet sihdata, seuloa (jauhoja); *sikten* sihtaaminen, seulominen, seulonta (jauhojen)

siktet ~ sivttet tähdätä, sihdata (aseella tms.)

silan ~ silar nopeasti väsyvä (ihmisestä, ajoporosta)

silášit pitää (jotakuta, elukkaa) kovin huonokuntoisena; pitää (lihaa tai kalaa) kovin laihana; pitää (kangasta, paperia) kovin hauraana, ohuena

silát (pl.) silavaljaat

silba hopea, *silba-* hopea, hopeinen

silbabaste hopealusikka

silbaboagán hopeavyö

silbaboallu hopeapallo (lehdyköillä varustettu, esim. komsiossa, vyössä)

silbafávru häikäisevä kaunotar

silbafieltu kirkas poutasää, pilvetön, aurinkoinen sää

silbaheajat (pl.) hopeahäät

silbamedállja hopeamitali

silbanjivnnja sokeritoukka

silbarieban hopeakettu

silbaruhta hopearaha

silbasaš hopeinen

silbasiidu hopeakylki (porosta, jonka kylkikarvoitus on hopeanhohtoinen)

silbái, silbás ~ silbii, silbes hyvin hopeapitoinen (esineestä, malmista)

silbet hopeoida

sildásit erottua (käyttökelvottomana), seuloutua pois

silddáhas ~ silddáhus hylkiö, raakki

sildebos´su sillivalas

sildegáiru selkälokki

sildeijat (pl.) joulun ja loppiaisen väliset yöt

sildi lähteenhaltija

sildi silli

sildi silta (R)

sildit hylätä (käyttökelvottomana), raakata, seuloa (pois)

sildnašuvvat soveltua ravistettavaksi kokoon (esim. jauhoista pussissa)

sildnit ravistaa kokoon (esim. jauhoja pussissa)

silhguolli silkkikala, viehe (lohestuksessa käytetty)

silkeárpu silkkilanka

silkebadnjejaš silkkiperhonen

silkebalva helmiäispilvi

silkebuokčá silkkiiukku

silkeliidni silkkiliina

sikelinis, sikelitna silkinpehmeä

sikeluondu lempeä luonne

silkemáhtu silkkiäistoukka

silki silkki; silkkiliina

sillan (bot.) kohokki

sil´lašuvvat siivilöityä, suodattua, seuloontua

sillat, sil´les sileä, tasainen (esim. nuottaamiseen soveltuva, veden pohjasta)

sil´ledaddat siivilöidä ~ suodatella ~ seuloa (vähin erin); seuloskella

sil´let siivilöidä, suodattaa; seuloa

sil´li siivilä, seula

silli, silis laiha ja huonokuntoinen (ihmisestä); laiha (lihasta, kalasta); hauras, ohut (paperista, kankaasta); rapistunut, ravistunut (rakennuksesta)

sil'lot uupua, äärimmilleen väsyä (erit. ajoporosta)

sillut tulla laihaksi ja huonokuntoiseksi (ihmisestä); tulla laihaksi (lihasta, kalasta); haurastua, ohentua (paperista, kankaasta); rapistua, ravistua (rakennuksesta)

silolaš sielullinen, henkinen; *silolaš veahkaváldi* henkinen väkivalta

silta hillo

silverássi (bot.) ~ **silvi** (bot.) kangaskeltalieko

simmonvahku Simon päivän viikko (lokakuun lopulla)

simpal (-is) simppeli, yksinkertainen; *simpalis ášši* yksinkertainen asia

simput gč. **cimput**

simsasit (adv.) ohuesti, kevyesti; *lei gárvodan simsasit* oli pukeutunut (liian) kevyesti

simssas, **simso-** kevyt, ohut (vaatteesta)

simssat helmi (helmisimpukassa)

simsu vaate (liian kevyt tai ohut)

sin heitä/heidät ~ heidän

sinas, sitna (lähes) hyytynyt, jähmeä; käheä

singuin heidän kanssaan

singulára singulaari, yksikkö

sinin heinä ~ heiksi

sinjaidit palaa huonosti, käryttää (lampusta, huonosta polttopuusta)

sinuiduvvat ruveta kasvamaan runsaasti ruohoa; *šillju lea vuot sinuiduvvan* pihamaalla alkaa olla taas runsaasti ruohoa

siŋka sinkki

siŋka- sinkki-; *siŋkagievdni* sinkkiämpäri, *siŋkaoksida* sinkkioksidi, *siŋkaspel'le* sinkkipelti, *siŋkasulfáhtta* sinkkisulfaatti

siŋkkal sinkilä, määrly; *giddii siŋkaliiguin sreangaáiddi* kiinnitti sinkilöillä rautalanka-aidan

siŋ'ŋel single (äänilevy)

sipmárastit havahtua (hetkeksi), siristellä silmiään puolinukuksissa

sirát ~ **sierát** ~ **sirot** siirappi

sirátláibi siirappileipä

sirdašuvvat siirtyä; lykkääntyä (myöhemmäksi); johtua (lämmöstä, sähköstä)

sirdán liikkeelle lähtö (jutamamatkalla)

sirdásaddat siirtyillä

sirdásit siirtyä, sirdásit maŋit áigái lykkäytyä, lykkääntyä; johtua (lämmöstä, sähköstä)

sirdástallat valmistautua siirtymään, ruveta siirtymään (jutamamatkalla)

sirdát lähteä siirtymään (jutamamatkalla)

sirdda siirtymämatka (jutamamatkalla); siirtyminen (jutamamatkalla)

sirddagaska siirtymäväli (jutamamatkalla)

sirddašit siirrellä (jotakin); siirtyillä (paikasta toiseen, kodan kanssa)

sirddáldahttit siirrättää (muiden avulla)

sirddástallat siirrellä (usein ja vähän)

sirddehahtti siirrettävä, siirrettävissä oleva; *sirddehahtti lávvu* siirrettävissä oleva laavu

sirddihit siirrättää, panna tai saada siirtymään (paikasta toiseen); auttaa (jotakuta) siirtymään (jutamamatkalla)

sirdin siirtäminen, siirto; siirtyminen jutamamatkalla; siirto, lykkäys; luovutus; välitys, välittäminen

sirdingirji (jur.) luovutuskirja

sirdingorri välitys, välityssuhde

sirdinleaktu siirtonopeus

sirdit siirtää (jotakin eri paikkaan); siirtää toiseen suuntaan; siirtää, luovuttaa; johtaa (lämpöä, sähköä); lykätä, siirtää; siirtyä (ihmisistä, toiseen paikkaan esim. kodan kanssa)

sirdobargi siirtotyöläinen

sirdobargofápmu siirtotyövoima

sirdolaiggus siirtolohkare

sirdolaš siirtolainen

sirdolašvuohta siirtolaisuus

sirena sireeni (hälytin)

sirkel sirkkeli; *sahát sirkeliin* sahata sirkkelillä

sirki ~ **sirká** siika (pieni), sintti

sirkus sirkus; *mánát fitne sirkusis* lapset kävivät sirkuksessa

sirpe sirppi

sir´rehat eristin

sir´rehus eristys

sir´rejeaddji eriste

sir´ren erottaminen; eristäminen, eristys

sir´ret erottaa toisistaan; eristää

sirtut mennä kuuraan (esim. parta pakkasella)

sis heillä ~ heiltä

sisa (adv.) sisään, sisälle, sisäpuolelle, *sis*a *geassit* pahastua, *sis*a *beassat* perehtyä; keskuuteen, keskelle, pariin, joukkoon, *olbmuid* *sis*a ihmisten pariin; jonkin joen varrelle, *Ohcejoh' sis*a Utsjoen varrelle

sisabeassan- pääsy-; *sisabeassanbileahhta* pääsylippu, *sisabeassandutkkus* pääsyutkinto, *sisabeassangáibádus* pääsyvaatimus, *sisabeassanmáksu* pääsymaksu

sisaboahtu tulo (rahallinen); *sisaboadut* (pl.) tulot, ansiot

sisabui (adv.) sisemmäksi

sisabus (adv.) sisempänä

sisáčál'li kirjuri

sisáčoggin keräys

sisafár' rejeaddji maahanmuuttaja

sisafár' ren maahanmuutto

sisagaikun murtautuminen, murto

sisaguolggaid (adv.) karvapuoli sisäänpäin (kuivattavista nutukkaista tms.)

sisamanahat ~ **sisamannan** sisäänkäynti

sisan, sisat, sisas jna. sisäänäni, sisäänäsi, sisäänensä jne.

sisaváldin otto; valinta (opiskelijoiden), *oktasaš sisaváldin* yhteishaku

sisáššiidministeriija sisäasiainministeriö

sisáššiidministtar sisäasiainministeri

sisbargu sisätyö

sisbeallji sisäkorva, korvasokkelo

sisbiktasat (pl.) sisävaatteet

sisborahat jomotus

sisbuoidi sisälmysrasva, tali, kuu

sisbuvssat (pl.) alushousut, pikkuhousut

sisčáhči sisävesi

sisdávda sisätauti; *sisdávddaid doavttir* sisätautilääkäri

sisdoallat sisältää

sisdoallu sisältö

sisdololaš sisällöllinen

siseana(n) sisämaa

sisgáhttu laipio, sisäkatto

sisgiehtadieigu ~ **sisdieigu** värttinäluu

sisgiera sisäpinta

sisgum´me sisäkumi (esim. polkupyörässä)

sisheagga hengenheimonä (kuolemaisillaan olevalla)

sisjávri sisävesi

siskálagaid (adv.) sisäkkäin

siskálas (attr.) sisäkkäinen; *siskálas gerresat* sisäkkäiset ahkiot

siskálasti konjunkšuvdna alistuskonjunktio

siskálastit panna sisäkkäin; alistaa, sijata (lause)

siskánit siirtyä sisemmäksi, peremmäksi

siskelačča ~ siskelaš vähän sisempää (kautta), vähän perempää (kautta)

siskelaččas ~ siskeleppožis vähän sisempänä, vähän peremmällä

siskelažžii ~ siskeleppožii vähän sisemmäksi, vähän peremmäksi

siskelii ~ siskelebbui ~ siskkibui sisemmäksi, peremmäksi

siskelis ~ siskeleappos ~ siskkibus sisempänä, perempänä

siski sisus, sisäpuoli

siskil sisempää (kautta), perempää (kautta)

siskiluš sisälmys

siskkáduš sisennys

siskkáldas sisäinen, omakohtainen; *siskkáldas vásáhus* omakohtainen kokemus

siskkáldasat (adv.) sisäisesti

siskkáldassoahti sisällissota

siskkáldus sisältö

siskkibuš vähän sisempi, vähän perempi

siskkideapmi sisentäminen, sisennys

siskkidit sisentää, siirtää peremmäksi

siskkil sisältä, sisäpuolelta, sisältäpäin

siskkildas sisäpuoli; sinin (ihmisen)

siskkimus ~ siskkimuš sisimmäinen; *siskkimusas* sisimpänä, perimmäisenä, *siskkimussii* sisimmäksi, perimmäiseksi

siskkimuš sinin (ihmisen), sielu

siskkit sisempi

siskkit dieigu varttinäluu

siskkobealli sisäpuoli; *siskkobealde* sisäpuolella, *siskkobeallai* sisäpuolelle, *siskkobeale* sisäpuolta, sisäpuolitse

sisikkoš sisus, sisusta; *sisikkožat* (pl.) sisukset, sisuskalut, sisälmykset

sisikkoštit sisäistää

sisikkoštuvvat sisäistyä

sisluodda sisärata (esim. juoksuradan)

sismearra sisämeri

sismiessi sikiö (porolla)

sisoassi sisäosa

sisorgána sisäelin

sisriekkis sisärengas

sisriikkalaš valtion sisäinen

sisriikkapolitihkalaš sisäpoliittinen

sisriikkapolitihkka sisäpolitiikka

sisriikkasoahhti (N) sisällissota

sissadji sisätila

sistat päärmätä sisnalla; päällystää komsio sisnalla; jatkaa kengän ilttiä sisnan tai karvanahan palalla

siste (adv./pp.) sisällä, sisältä, *leat siste (mas nu)* olla perillä (jostakin); joukossa, joukosta, keskuudessa, keskuudesta, parissa, parista, *son lei oahpis sámiiid siste* hän oli tuttu henkilö saamelaisten parissa; (jonkin peitossa), *balvva siste* pilven peitossa, pilvessä; jonkin joen varrella, *Ohcejoh´ siste* Utsjoen varrella

sistebuvssat (pl.) parkkinahasta ommellut housut

sistegáma parkkinahasta ommeltu kenkä

sisti parkkinahka

sisttán, sisttát, sisttis jna. sisälläni, sisälläsi, sisällään jne.

sisttet (parkkinahasta neulottu) säärystin, sisnakka

sisttisdoallat sisältää

sisvihki sisätauti

sisvuohčudeapmi sisäeritys

sitáhtta ote, lainaus, sitaatti

sitkat, sitkes sitkeä, sitkas; verkkainen

sitkatluvvat sitkistyä

sitkatvuohta sitkeys; verkkaisuus

sitkesheakkat sitkeähenkinen

sitnáduvvat sisuuntua

sitnálaš sinnikäs

sitnálašvuohta sinnikkyys

sitnjat kyteä, palaa huonosti (märästä polttopuusta)

sitnočalbmi ruohonkorsi

sitnoeana(n) ruhostomaa

sitnu ruoho (lyhyt, nurmikko muodostava); *sitnuáhpi* aro, *sitnugieddi* nurmi, nurmikko, ruohosto

sitnut jähmettyä (öljystä, rasvasta tms.)

sitnut ruohottua

sitrovdna ~ sitron sitruuna

sittardit ripottaa, ripeksiä (lunta, vettä), tihkua (sateesta); tupruttaa, tupruta (esim. lautaseinän raoista tai louteen reiästä)

sivahallan syyttäminen, syyttely; syytös

sivahallat syytellä

sivahančála (jur.) syytekirjelmä

sivaheaddji syyttäjä

sivaheaiseváldi (jur.) syyttäjäviranomainen

sivaheapme, sivahis syytön; *sivaheapme son lei dien áššái* syytön hän oli siihen asiaan

sivahit syyttää

sivahus syyte

sivaiduvvat saada vika, vikautua

sivalaš syyllinen, syypää

sivalašvuohta syyllisyys

sivavuloš vammainen; *sivavuloš boaran* vammainen vanhus

sivddet (hist.) syytinki

sivdnádallat siunata (erit. ruokansa, useista henkilöistä); siunailla, päivitellä

sivdnádus luontokappale, olento, elollinen, *sivdnádusat* (pl.) luomakunta; luonto

sivdnideaddji (rel.) luoja

sivdnideapmi luominen (erit. maailman)

sivdnidit luoda (erit. Jumalasta); siunata, *sivdnidit borrat* siunata ruoka, lukea pöytärukous, *sivdnidit nohkkat* lukea iltarukous

sivdnidupmi luominen (erit. maailman)

siviila (a./s) siviili

siviilaášši siviiliasia

siviilabálvalus siviilipalvelus; *siviilabálvalusduodaštus* siviilipalvelustodistus,

siviilabálbalusalmmái ~ siviilabálvalusolmmái siviilipalvelusmies

siviilaregistar siviilirekisteri

siviilariekti (jur.) siviilioikeus

siviilaseahtu siviilisääty

siviilasuođjalus väestönsuojelu

siviilavuoigatvuodalaš (jur.) yksityisoikeudellinen

siviilavuoigatvuodát (pl.) kansalaisoikeudet

sivjjogastalit (+ kom.) kutsua (jotakuta) kälyksi tai langoksi; *sivjjogastalit* kutsua (toisiaan) kälyksi ja langoksi

sivjjogaš (adv.) kälyineen, lankoineen

sivjjogažžan! rakas kälyni, rakas lankoni!

sivjjot vastakkaista sukupuolta oleva sukulainen avioliiton kautta; aviomiehen veli tai miessukulainen, siskon mies tai miessukulainen (vaimonsa sisarelle), lanko, vaimon sisko tai naissukulainen, veljen vaimo (miehensä veljelle), käly

sivjjotbealle aviomiehen sisarpuoli, vaimon velipuoli, velipuolen vaimo (sisarpuolelle), sisarpuolen mies (velipuolelle), naisen naispuolisen serkun aviomies, miehen miespuolisen serkun vaimo

sivla tuulenkala, pikkutuulenkala

sivlá ~ sivli siula, johdinaita (kaarteen, nuotan tms.), johdepato, johde (aidan)

sivlát siestä jököttää

sivlet tehdä tai tulla keli, jolloin jalka helposti vajoaa pehmenneeseen ja tiiviiseen lumeen; tehdä tai tulla sosekeli

sivli masto

sivlot ~ sivlohallat upota lumeen (niin että jalkaa on vaikea saada siitä pois); pehmetä upottavaksi (tiiviistä lumesta keväällä)

sivlu naskali (suora)

sivnnádallat ~ sivnnáhallat kiroilla, sadatella

sivnnát sinettisormus

sivra ~ sivrra happo; *sáltesivra* suolahappo, *riššasivra* rikkihappo, *čitnasivra* hiilihappo, *mielkesivra* maitohappo, *aminosivra* aminohappo

sivva syy, aihe, *dan sivas* siitä syystä, *mii dasa lei sivvan?* mikä siihen oli syynä?; vika, virhe, *gávdnuigo vihki?* löytyikö vika?

sivvadaččat (adv.) hellävaroen, hyvin varovasti

sivvat, sivvadis varovainen (esim. käyttäytymisessään)

sivvu sisin, mieli, sielu, olemus; *dovdat sivustis* tuntea sisimmässään, *sivvu mus soiggii* selkäpiitäni karmi, tunsin kylmiä väristyksiä, *čada sivu mannat* tuntua luissa ja ytimissä

skabus kuivunut, irtonainen kuori, kalvo (kuiva), hyönteisen kotelon kuori, kuivunut pölyävä rikka; tuhka (lentävä); lese, akana

skadjá ~ skadja talas, vaja

skahči huiskale, hujoppi; töröttävä esine, törö

skahčut huippelehtia, huippia, toikkaroilla

skahraidit korista, kurista

skahrihit seljetä (pyry- tai sumusäästä); korahtaa, kurahtaa

skahrria korina, kurina

skahrria korista, kurista

skaipi kierous (esineen päässä)

skaippil (adv.) kierossa (esineen päistä)

skalbmet rapistella (esim. hiiristä)

skalddas (-) uljas, ylväs (erit. miehestä)

skaldduhit kulkea uljaana, ylväänä

skaldu uljas, ylväs olio (ihminen tai eläin)

skaldui, skaldos uljas, ylväs; *skaldos heasta* uljas hevonen

skal'let saada aikaiseksi, suoriutua (esim. muilta töiltään); joutaa, *vuolggášin, jos skal'lešin* lähtisin, jos joutaisin

skandála skandaali

skandináva skandinaavi

skandinávalaš skandinaavinen

skarkit korista

skarkkas korina

skarkkihit korahtaa

skatnat kitsastella, nuukailla (kangasta leikatessa, vaatetta ommellessa); leikata liian pieneksi (esim. kangaspala); leikata liian pieni pala (kankaasta)

skavát (adv.) viistäen, hipoen, hipaisten; *skavát meattá* hipoen, viistäen ohi, *skavát badjel* hipoen, viistäen yli

skavdda (R) riite

skavdut (R) mennä riitteeseen

skav'vehallat hipoa, viistellä; kaarrella, leijailla (linnusta)

skav'vehit viistää, sivuta, hipaista, liipata; kurvata (pysähtyen) / kaarrella, leijailla
 (lunnusta) / paiskata (jotakin leijailevaa)
skábma kaamos, talven pimeä aika
skábmadálvi alkutalvi
skábmaluuvvat tulla kaamos; joutua kaamoksen yllättämäksi
skábmamánnu marraskuu
skábmaorohat syyslaidunalue (poronhoidossa), syyslaitumet
skábmavuodđu sydänkaamos, vuoden pimein aika (joulun tienoilla)
skáddjil (-is) kaikuva, kuuluva
skádja kaiku (erit. huoneessa); *skádjaoaivi* kaikusuppilo, *skádjaseasan* kaikuluotain,
skádjaskáhppu kaikukoppa
skádjat kaikua, kiiriä, raikua, *mánáid duhkoraddanjenat skádje šiljus* lasten leikkimisäänet
 raikuivat pihamaalla; kailottaa, mekastaa
skáđadivri tuhohyönteinen
skáđđa haitta, vahinko
skáđđašuvvat vahingoittua, tärveltyä
skáđ'đehallat kärsiä vahinkoa (elollisesta oliosta)
skáđ'đet vahingoittaa, tervellä
skáđet haitata (erit. neg.); *dat ii skáde maidige* se ei haittaa mitään, siitä ei ole mitään haittaa
skádistit vahingoittaa, tervellä
skáhčasit töytäistä, sattua (jotakin vasten)
skáhčolas tökkivä, tökkiväinen
skáhčut tökkiä (sormella, sarvella tms.)
skáhpeloddi tilhi
skáhpi pihlaja
skáhppái, skáhppás runsaspihlajainen (jossa kasvaa paljon pihlajia); *skáhppás ájaguorra*
 runsaspihlajainen puronvarsi
skáhppe ~ skábe kaappi
skáhppet koota pihlajan versoja tai pihlajan kuorta
skáhppomuš hankinta, hankkiminen; hankittava, hankinta
skáhpponlohpi hankkimislupa
skáhpposiepman- koppisiemeninen
skáhppot hankkia, hommata
skáhppu rasia, kotelo (pikku tavaroille, esim. kynille), lipas (pieni)

skáhhta tapporaha (vahinkoeläimen tappamisesta, aikoinaan)

skáhhtet saada tapporahaa (vahinkoeläimen tappamisesta, aikoinaan)

skáhhtu rausku, valkorausku

skáida kaide (kangaspuissa)

skáidarátnu kahdesta kaistaleesta kudottu raanu

skáidegeahči kairan alapää (jokihaarojen välissä)

skáidet lyödä kaiteella (kangasta kudottaessa)

skáidi kaira, jokihaarojen välinen maa

skáidnašuvvat ~ skáidnehallat saada haava, saada viilto, haavoittua (vähän)

skáidnedit viillellä, viiltää (useita haavoja, viiltoja), haavoittaa (jatkuvasti); viiltää, haavoittaa (vahingossa, itseään)

skáidnen viiltäminen, viilto (pienen haavan)

skáidnet leikata, viiltää (pieni haava, viilto), vioittaa (viiltämällä tai pistämällä)

skáiggas raiku, raikuva ääni

skáigil (-is) raikuva, kaikuva, kuuluva (äänestä)

skáigit raikua, kaikua, kuulua kauas

skáimmadas vedenhaltia (tekee pahaa kalastajille; ilmestyy sarvipäänä haukena)

skáiti kihu, tunturikihi

skájaidit kaikua, kajahdella

skájanas ~ skájan kovaääninen, kaiutin

skájihit kajahtaa

skáktá lasta (airon varressa)

skáktádit lastoittaa (airo)

skálahit kalistaa, rämistää, kolista

skálaidit kalahdella, kolahdella

skálá asteikko, skaala, mittakaava; asteikko, sävelasteikko

skáládat kaikuva sää (erit. talvella, jolloin äänet kuuluvat kauas)

skáláhas lurjus, heittiö

skálbmestit (oktii) törmätä (yhteen)

skálbmet hakata palasiksi, pilkkoa (voimakkain iskuin), rusikoida, rusementaa

skálbmut rusikoida, rusementaa

skálihít kalahtaa, kolahtaa, rämähtää

skálka leikinlaskija, veijari, veitikka, vekkuli, kujeilija

skálkaruššat vitsailla, pilaila

skáلكasáhka vitsi, pilapuhe

skáلكavuohhta kujeellisuus, veitikkamaisuus, kuje

skáلكii, skáلكes leikkisä, leikillinen, veitikkamainen, kujeellinen; *mu áddjá lea ainge nu skáلكii* isoisäni on yhä niin leikkisä

skáلكkastallat kujeilla, hassutella (usein); *áhku lea vuot skáلكkastallamin* mummo on taas kujeilemassa

skáلكkastit kujeilla, hassutella

skáلكkiihit kolahtaa

skáلكošepmi leikinlasku

skáلكošit laskea leikkiä, vitsailla

skáلكa kalina, kolina, räminä, kalke, kolke

skáلكalahttit kalauttaa, kolauttaa

skáلكat kalista, kolista, rämistä; (+ kom.) kolistaa, rämistää (jotakin)

skáلكu sanko, sinkkiämpäri; kasari, astia (metallinen)

skáلكmmastit murskata, rusentaa, musertaa

skáلكvat kinostaa, nietostaa

skáلكváí, skáلكvás kinoksekas, nietoksekas; *skáلكvás ájaguorra* kinoksekas puronvarsi

skáلكvi kinos, nietos, syvä lumi

skáلكvvas, skáلكve- kinoksinen, nietoksinen; *šillju lea vuot nu skáلكvvas* pihamaalla on taas niin paljon lunta

skáلكžu simpukka, raakku, helmisimpukka; kotilo, näkinkenkä, näkki

skáلكžžár (-is) leikkisä, kujeellinen

skáلكžžáruššat hassutella, kujeilla

ská-maskas häveliäs

ská-maskuddat häpeillä, ujostella

ská-muheapme, ská-muhis häpeämätön, hävytön; *ská-muhis dinga* hävytön tyyppi

ská-pmu hämärä (ennen tai jälkeen päivänvalon); *sevdnjes ská-pmu* iltapimeä

ská-rba piiska, hutja; kepakko, ajosauva; nuori, pitkä vähäoksainen koivu; pahas (voimasana), *vuoi ská-rba!* pahas!

ská-rbašuvvat tulla kepakkomaiseksi, lehdettömäksi (puun oksista; vähitellen)

ská-rbat tökkiä, töykkiä

ská-rbbagit tulla kepakkomaiseksi, lehdettömäksi (puun oksista; kerralla)

ská-rbban piipunpuhdistin, piippurassi

skárbbas, skárba- kepakkomainen, lehdetön (puun oksista); surkuteltava, *skárbadáhpáhus*
surtuteltava tapahtuma

skárben pahus; *vuoi skárben vuoi!* voi pahus sentään!

skárdnjut riittyä (ohuelti kirjavaan jäähän)

skárfa merimetso

skárllatfeber tulirokko

skárllatruoksat, skárllatrukses tulipunainen; *skárllatrukses lieddelasttat* (pl.) tulipunaiset
terälehdet

skárllatruoksat tulipunainen väri

skárppis, skárpa kiperä, *skárpa dilli* kiperä tilanne; rasittava, vaivalloinen, *skárpa mátki*
rasittava matka

skárrat ~ skárastit leikata, sivaltaa (poikki); *skárastii skieraiguin bátti* sivalsi saksilla narun
(poikki)

skár'rebealle saksenpuolisko

skárri kahden loivassa kulmassa pitkittäin toisiinsa liitetyn laudan reunojen väliin jäävä loma

skár'rit (pl.) sakset; keritsimet

skárta karsta, karsi; kovettunut lumi (maanpinnassa laidunmaalla)

skártet poistaa karsta; *lei nu skárton dat bánno ja šadden dan skártet* oli niin karstoittunut
se paistinpannu ja jouduin poistamaan siitä karstaa

skárttas, skárta- karstainen

skártut karstaantua (karstaiseksi), karstoittua; jäätyä (ohuelti, maanpinnasta)

skárul (adv.) limittäin (esim. louteiden reunoista)

skátná nyppylä, juppura; nysty (märehtijän suussa); merirokko

skátnja kimitys, kirskunta

skátnjat kimittää; soida (korvista, esim. tinnituksen vuoksi)

skáva hyvin ohut, kova hanki

skávdu kirjohylje (toisella vuodella oleva)

skávgadit työntää (edellään jonnekin)

skávgalit hätistää (liikkeelle, nopeasti)

skávgat hätistää (liikkeelle)

skávli ~ skávhli kalalokki, lokki

skávuhit kuorruttaa

skávval aalto (iso, meressä, koskessa), koskiaalto; aallonmuotoinen lumikinos

skávvi ohut, kova hanki; kuorrutus

skávvut muodostua ohut, kova hanki, jäätyä (lumen pinnasta, veden pinnasta astiassa)
skávžá parta, leukaparta, *skávžžát* (pl.) partakarvat; haitta (avaimen)
skávžái, skávžás parrakas; *skávžás dievdu* parrakas mieshenkilö
skávžut parroittua
-skávžžat -partainen; *čurgesskávžžat áddjá* harmaapartainen vaari
skávžžet ylilaidan jatke etusiestimestä vannaaseen (veneeseen)
skážas sudenkorento, ukonkorento
skážastit tökätä (sormella, sarvella tms.)
skážádit tökkäistä (sormella, sarvella tms.)
skážir ~ skáhčir heinänkorsi, korsi
skeabmašuvvat tuhlaantua (ajasta)
skeahppu vakka (tilavuusmittana, 17,4 litraa)
skeaikit nauraa (riekosta); nauraa (kuten riekko), räkättää
skeaiikkan räkättäjä
skeaiikkihit naurahtaa (riekosta); naurahtaa, rähähtää (kuten riekko)
skealbma veijari, veitikka, vekkuli; konna, kälmi, kelmi, lurjus, roisto
skealbmavuohta veijarimaisuus, veitikkamaisuus; konnuus, konnankoukku
skealččassmáhkka keittämättömän maku; *dien biergomális lea skealččassmáhkka* siinä lihakeitossa on keittämättömän maku
skean̄ka lahja; lahjoitus
skean̄kkas (adv.) lahjaksi; *ožžon dien skean̄kkas* sain sen lahjaksi
skean̄kut lahjoitella
skearri kivipohja (veden alla)
skear'robálkesteapmi kiekonheitto
skear'ročuojanas levysoitin
skearrostat heitellä kiekkoa, pyörää (maata myöten), pyöritellä (pyörää, vannetta tms. leikissä), kiekkoilla
skearrostit heittää kiekko, pyörä tms. vierimään maanpintaa pitkin
skear'ru kiekko (pyörivä), levy (pyöreä); *skearrut* (pl.) kärryt
skear'ru levyke, disketti; äänilevy, levy, *lávlut sker' rui* levyttää, laulaa levyille, *ráhkadit skearru* levyttää, tehdä levy
skeartnja kärventynyt (maultaan); lumesta sulatetun makuinen (vedestä)
skeartnjagit ruveta maistumaan kärventyneeltä; ruveta maistumaan lumesta sulatetulta (vedestä)

skeartnjas katku, käry

skeartnjistit käryttää (öljylampusta tms.)

skeavkádit ~ skeavkáhit tassuttaa (lyhyin, nopein askelin), sipsuttaa, sipsutella

skeavžát hoippua, horjua, keikkua (jossakin)

skeavži hutjake, pitkäkoipi; hoippuva, horjuva, keikkuva esine

skeavžulit kävellä hoippuen, horjuen (nopeasti); lähteä hoippuen, horjuen liikkeelle

skeavžut hoippua, horjua; hoipertaa (pitkin jaloin)

skeavžut (adv.) taivuksissa, väännyksissä (ulospäin)

skeavžžas, skeavže- hoippuva, horjuva, huojuva (ihmisestä tai esineestä), keikkuva (esineestä)

skeavžžihit heilahtaa, horjahtaa

skeavžžuhit kuljettaa hoippuen, horjuen; nilkuttaa, kulkea hoippuen

skebmehallat joutua jonkun tai jonkin viivästyttämäksi

skebmet viivästyttää

skehpposaš vakan vetävä, vakan kokoinen (tilavuudeltaan)

skeijár konna, veijari

skeittá luistin

skeittát luistella

skelbmošeapmi huijaus

skelbmošit kieroilla, puijata, kälmätä, huijata; tehdä konnuuksia, kähmiä itselleen

skelččiidit lihakoida, liehitellä

skemáhtalaš skemaattinen, kaavamainen; *skemáhtalaš essea* kaavamainen tutkielma

skenkehus ~ skenkejupmi lahjoitus

skenket lahjoittaa

skerrostallat heitellä kiekkoa, pyörää (maata myöten), pyöritellä (pyörää, vannetta tms. leikissä), kiekkoilla

skerrostit karrätä; *skerrostit skearruigiin gálvvuid* karrätä kärryillä tavaroita

skertnjiidit maistua kärventyneeltä; maistua lumesta sulatetulta (vedestä)

skerttet ~ skirddet hahlat, hahla; *ruitu heaŋgái skerttegis dola alde* pata roikkui keitinahlassa nuotiolla

skibahit antaa sairastaa; elättää sairasta eläintä

skibas, skihpa sairas, sairasteleva (ihmisestä), kipeä (ruumiinosasta)

skibir ~ skihpár kaveri, toveri, seuralainen

skiddu pikkunieriä

skidnáduvvat ~ skidnáluvvat tarttua selkään kiinni (poron selkänahasta; pitää venytellä ja vedellä irtonaiseksi)

skidni seinämä (sydämen, vatsan), kuori (makkaran)

skido (S) moottorikelkka (alunperin tuotemerkki); *vuojašii skidoinis bohccuid luhtte* ajeli moottorikelkallaan porojen luona

skieddu nahka (kovin kulunut), talja; nahkavaate (vanha ja kulunut); kuluneisiin nahkavaatteisiin pukeutunut henkilö; hömppä, ääliö

skiedduluvvat kulua kovasti (nahasta tai nahkavaatteesta)

skiehkil (adv.) törröllään, pullollaan (joltakin kohtaa, nahasta tai nahkavaatteesta)

skiehkki pullottava tai törröttävä kohta nahassa tai nahkavaatteessa

skieivut hytistä, heilahdella; käännähdellä; hajaantua ympäriinsä

skielgá karsastavasilmäinen henkilö

skielgát karsastaa (silmistä)

skielggagit tulla karsastavaksi; ruveta karsastamaan (silmistä)

skielggas, skielga- karsastava (silmistä)

skielggádit vilkaista syrjäsilmin

skielgut (adv.) karsastaen (silmistä)

skielgut katsoa karsastaen

skieltoruovddit (pl.) polkuraudat (pyydys)

skielttar ~ skilttar rehto; *skielttaráidi* rehtoaita, *skielttarbátni* pystylauta (rehtoidassa), *skielttarčielgi* vaakalauta (rehtoidassa)

skielttar ~ skilttar ruode (turvekodassa), seinälauta (vajassa; näiden väliin jäävä aukko)

skielttardit ~ skilttardit varustaa ruoteilla

skieltu läppä, lappu (kangasta, nahkaa); leukalappu, ruokalappu; silmälappu; polkulevy (pyyntiraudoissa)

skieras vaivaiskoivua kasvava paikka, vaivaiskoivikko

skieras (-is) arka (erit. linnuista, tytöistä); herkkä (kiusottelulle)

skieraskas vaivaiskoivua kasvava; *skieraskas guovda* vaivaiskoivua kasvava kosteikko

skierat (pl.) sakset; keritsimet

skierbmá rampa, ontuva ihminen

skierbmut ontua; *bođii skierpmu* tuli ontuen, *guđemuš juolggis skierbmu heasta?* mitä jalkaa hevonen ontuu?, *suge dearvvasvuohda dáidá skierbmut* hänenkin terveytensä taitaa horjua, *diet su čilgehus orui skierbmumin* hänen selityksensä ei ollut oikein vakuuttava

skierku leikari, verkilö, kerkko

skierpmat rampa, ontuva henkilö

skierpmádit onnahtaa

skierpmuhit onnuttaa, antaa (esim. hevosen) ontua (jatkuvasti); ajaa ontuvalla hevosella tai porolla

skierrat tulla pelokkaaksi, araksi

skier´rái, skier´rás tiheästi vaivaiskoivua kasvava; *skier´rás jeaggi* tiheästi vaivaiskoivua kasvava jänkä

skier´ri vaivaiskoivu

skier´ru pikkukajava

skievaskas ~ skievis (-is) hermoileva, hermostunut, vauhko

skievttaheapme, skievttahis haaskaava, huolimaton

skievttahuvvat tulla huolimattomaksi

skievttardangolahus kerskakulutus

skievttardeaddji tuhlaava; *skievttardeaddji bárdni* tuhlaajapoika (raamatun)

skievttardeaddji tuhlari, tuhlaaja

skievttardit tuhlata, törsätä

skievttár tuhlaaja, tuhlari; *diet skievttár lea bidjan buot ruðaidis mannat* tuo tuhlari on pannut kaikki rahansa menemään

skievttáris (attr.) tuhlaavainen

skievttideaddji tuhlari, tuhlaaja

skievttidit tuhlata, haaskata, törsätä

skievvassaddat hermoilla; *ii gánnet duššiid dihte skievvassaddat* ei kannata suotta hermoilla

skiev´vái, skiev´vás hermoileva, hermostunut, vauhko

skiev´vi hermokimppu (ihmisestä), hermoilija

skievvídit hermoilla

skiffar liuske, liuskekivi, liuskakivi

skihčahit törröttää

skihčas, skihčče- törröttävä

skihččát törröttää

skihčči törrö, törröttävä esine, törröttäjä

skihčil (adv.) törrössä, törröllä, törröllään

skihkaheapme, skihkahis epäsiisti, huolimaton

skihkahisvuolta epäsiisteys, huolimattomuus

skihkalaš moitteeton, säntillinen, huolellinen

skihkár kyydinjärjestäjä, kyydittäjä, kyytimies

skihkidit varustaa (matkalle)

skihkidit (+ akk.) huolehtia, pitää huolta (jostakin)

skihkka huolenpito; järjestys, siivo; tolkkua, *ii leat skihkka* ei ole tolkkua

skihkket (+ inf.) vaivaantua, vaivautua (tekemään jotakin)

skihpa sairastelu; *skiba eallit* sairastella

skihpasiidstohpu (R) sairaala

skihpat olla kipeänä, sairastella

skihpár gč. **skibir**

skihpáraččat (pl.) kaverukset, toverukset, ystävykset

skihpáruššat (soapmásiin) kaveerata, olla kaveria (jonkun kanssa); *lávii muinna*

skihpáruššat hänellä oli tapana minun kanssani kaveerata

skihpárvuohta toveruus

skihppát tulla kipeäksi, sairaaksi, sairastua

skihppodit (+ kom.) liittoutua, lyöttäytyä (jonkun seuraan); liittoutua, lyöttäytyä (yhteen, toistensa seuraan)

skihppot (+ kom.) liittoutua, lyöttäytyä (yhteen jonkun kanssa, jonkun seuraan)

skihtar (-is) ~ skidar (-is) tuhlaavainen, tuhlaileva

skihtardit ~ skidardit tuhлата, haaskata; *skihtardit ruđaidis* tuhлата rahojaan, *skihtardit áiggi joavdelasaide* haaskata aikaa joutaviin

skihtarvuolta ~ skidarvuolta tuhlaavaisuus, tuhlaileminen

skiidu iso rautu (erit. maitikalasta syksyllä), isonieriä

skiipa laiva, purjelaiva

skiipabuddi kippunta (vanha painomitta, noin 160 kg)

skiipadealádat telakka

skiipafitnodat varustamo, laivanvarustamo

skiipaheavvu ~ skiipacuovkaneapmi haaksirikko

skiivut lipsahdella, lipsua (esim. kädestä piirtäessä)

skilaheapme, skilahis huonoääninen (kellosta, kulkusesta tms.), kilisemätön; *skilahis biel'lu* huonoääninen kello

skilahit kilistää

skilaidit kilistä, helistä, helkkyä

skilan kilistin, helistin; kellokas (erit. kelloporo)

skilanas kilistin, helistin; kilahdus

skildošit kähmiä, toimia epärehellisesti, olla joron jäljillä
skildui, skildos kähmivä, epärehellinen; *skildos verdde* epärehellinen tyyppi
skileduorastat ~ skilleduorastat kiirastorstai
skilgalit murskata, pirstoa
skilganit murskaantua, murskautua, pirstoutua
skilggehit murtua, pirstoutua (erit. kevätjäädä kulkijan alla)
skilggiidit alkaa murtua, pirstoutua (erit. kevätjäädä)
skilihit kilahtaa, helähtää (esim. kellosta), pirahtaa (puhelimesta)
skilka kello (pieni)
skillalit kilkahduttaa; hurauttaa, karauttaa (kellot kilisten johonkin)
skilkeskálka tiltalti
skilkit kilkattaa
skillkkanas kilkutin; kilkahdus
skillkkas kilke, kilkutus
skillkkáhallas kilahdella
skillkkehit ~ skillkkihiti kilahtaa
skillkkuhit (tr.) kilkuttaa; *skillkkuhi biellu* kilkutti poronkelloa
skilla kilinä, helinä
skillalahttit kilahduttaa, kilistä; lähteä ajamaan kilinän kanssa, *skillalahtti herggiinis duoddarii* lähti ajamaan ajoporonsa kanssa tunturiin
skillat kilistä, helistä, helkkyä (esim. kellosta)
skillet killinki
skil'let erottaa silmillään
skillu huolellisuus, huolekkuus
skiluheapme, skiluhis piittaamaton, leväperäinen, välinpitämätön
skiluhisvuohta pittamattomuus, leväperäisyys, välinpitämättömyys
skiluhuddat kiukutella, oikutella, tuihtuilla (erit. lapsista); olla piittaamaton, leväperäinen, välinpitämätön
skiluhuvvat tulla piittaamattomaksi, leväperäiseksi, välinpitämättömäksi
skilži jääpaakku (karvoituksessa, villavaatteessa); suupieli (törröttävä, esim. kalan, koiran)
skilžut jäätyä paakkuiseksi, paakkuuntua (karvoituksesta, villavaatteesta)
skilžžas, skilža paakkuiseksi jäänyt (karvoituksesta, villavaatteesta)

skindošit (soapmásiin) juksata (jotakuta), tehdä (jollekulle) pientä koiruutta, tehdä (jollekulle) jekkua; *mánát eai máššan ja skindošedje ádjáineaset* lapset eivät malttaneet ja tekivät pientä jekkua vaarilleen

skinjas, skitnja hintelä, langanlaiha

skingalit kilkahduttaa (korkealla, ohuella äänellä)

skingá kello (korkealla, ohuella äänellä soiva, ei kuulu kauas)

skinggas kilkutus (korkea- ja ohutääninen)

skinggádit ~ skinggihit kilahtaa (korkealla, ohuella äänellä)

skingguhit kilkuttaa (korkealla, ohuella äänellä); (+ akk.) kilkuttaa, takoa (jotakin)

skingil (-is) kilkattava

skingit kilkata, kilkattaa (korkealla, ohuella äänellä)

skirasdolla kiirastuli; kova koettelemus, tiukka paikka

skirččas, skirča luiseva (ihmisestä, esim. hevosesta, lehmästä)

skirči luiseva olio

skire harakka; *guoirras dego skire* laiha kuin harakka

skirebiel'lu (bot.) harakankello

skirejuopmu (bot.) hevonnierakka

skirragit kovettua (nahkavaatteista); tulla, käydä kuivakaksi (eläimestä, ihmisestä)

skirras, skir're- kovettunut (nahkavaatteista), *skir'remuoddá* kovassa käytössä kovettunut peski; kuivakka (eläimestä, ihmisestä)

skir'rát törrottää (kuivuneista nahkavaatteista); olla jossakin kuivakkana (eläimestä, ihmisestä)

skirri isolepinkäinen, lapinharakka

skir'ri kuivakka olio

skirruhit kulkea kuivakkana

skirvanaddat heittelehtiä, heilahdella (sivuttain; ahkiosta, reestä tms.)

skirvanit heilahtaa, luiskahtaa (sivuttain: ahkiosta, reestä tms.), liirtää

skirvehallan pujottelu (urheilulaji); väistely (ajaessa, juostessa); kaartelu, leijailu (lennun)

skirvehallat pujotella (suksilla); väistellä (ajaessa, juostessa); kaarrella, leijailla (lennusta)

skirvehal'li pujottelija; *son lea oalle skirvehal'li* hän on aikamoinen pujottelija

skirvehat paikka, jossa (reki, ahkio) helposti luiskahtaa sivuttain; väistö (nopea, esim. ajettaessa, lennossa), liirto

skirvehit käännähtää (vauhdissa), kurvata (johonkin); (+ akk.) kiertää, väistää (jotakin, esim. ajaessa), kiertää kaartamalla; *skirvehit soapmása olgoráigge* ajaa joku ulos, heittää joku ulos

skitnámuoddá kinnipeski, karvakulu peski (erit. merellä käytetty ja vedenpitäväksi voideltu)

skitsofreniija skitsofrenia

skivdnjet viistää, leikata viistoon; leikata vita (poron korvaan)

skivdnji vita (leikko korvamerkissä); viiste, viisto leikkaus (esineen päässä)

skivhlái tavalla, tavoin, -mielessä; *áitin skivhlái* uhmakkaasti, uhaten, *hárdin skivhlái* hännäämismielessä, hännäten

skivlet kuluttaa ohueksi (esim. vaatteita, suksia); raihnastuttaa (esim. hevosta, ajoporoa)

skivllagit kulua ohueksi (esim. vaatteista, suksista); raihnastua (esim. hevosesta, ajoporosta)

skivllas, skivle- ohueksi kulunut (esim. vaatteista, suksista); raihnas, loppuunkulunut

skivnnjas, skivdnje- viisto, viistetty

skivnnjil (adv.) viistettynä, viistossa, viistoon; vidalla (poron korvasta)

skiv´vehallat kaarrella, leijailla (linnusta ilmassa)

skiv´vehit kurvata (pysähtyen); kaartaa (linnusta ilmassa); paiskata (jotakin leijailevaa)

skivžasaddat hoiperrella, hoippua, huojua (jossakin tai jonnekin)

skivži hoippuva, heiveröinen, hontelo olio, keikkuva esine; kiero esine (esim. suksi)

skivžut hoiperrella, hoippua, huojua (jossakin tai jonnekin)

skivžžagit tulla hoippuvaksi, honteloksi, heiveröiseksi; kieroutua (esim. suksesta)

skivžžas, skivže- hoippuva, heiveröinen, hontelo, keikkuva; kiero (esim. suksesta)

skoabahit rapistella

skoabaidit rahista, rapista

skoabádat ~ skoabadat rahinakeli (ohuella lumella)

skoaddočerggon sumusireeni

skoaddu sumupilvi, tiheä sumu (ei talvella)

skoadas vuori (vaatteessa); vuoraus, *skoaddasat* (pl.) vuorilaudat (seinässä)

skoadasfiel´lu vuorilauta

skoadasteapmi sisustus, vuoraus, verhous

skoadaſtit vuorata, sisustaa (esim. vaatekappale, seinä, ikkunanpuitteet); verhota, päällystää

skoaddi ~ skoad´di kalvo (jonkin ympärillä)

skoaddut vuorata

skoahča kahina, rapina

skoahčat kahista, rapina

skoahččát näkyä taivasta vasten

skoahččil (-is) kovasti rapiseva; *skoahččilis bábir* kovasti rapiseva paperi

skoahči huiskale, hujoppi

skoahpa kahina, rapina, havina

skoahpalahttit kahisuttaa, rapisuttaa, havisuttaa

skoahpat kahista, rapista, havista; (+ kom.) kahistaa, kahisuttaa, *skoahpat bessiguin*
kahisuttaa tuohia

skoahppa laatikko, vetolaatikko, lokero; pohjukka (lahden, suon, laakson tms.), lahti (pieni, pyöreä)

skoajálgaddat ~ skoajálguddat kallistella, vaappua

skoalahit kalistaa, kolistaa, kilistää

skoalbmát roikkua, taipua alaspäin (nenästä); olla, näkyä (jossakin) kyömynenäisenä, *Máhtte maddái oidnui skoalbmánin čeahkkinlanjas* kyömynenäinen Matti myös näkyi
kokoushuoneessa

skoalbmi ~ skoalbmenjunni kyömynenä (ihmisestä tai nenästä)

skoalda vähäluminen maa

skoaldadit tehdä vähälumiseksi; syöttää loppuun (laidun)

skoaldat tulla vähälumiseksi, tulla loppuun syödyksi (laitumesta)

skoalddas paikka, jossa on ohut ja kova tai kovaksi poljettu lumi (erit. porojen
lieassapitopaikasta); *skoaldasis* vähälumisessa paikassa, *skoaldasii* vähälumiseen paikkaan

skoalddas, skoalda vähäluminen (talvesta tai paikasta); puhtaaksi syöty (laitumesta)

skoaldu kyömyynokkainen ja isopäinen (porosta); myös ihmisestä pilkallisesti

skoalihit kalahtaa, kolahtaa, kilahtaa

skoalkalit kolauttaa, kopauttaa

skoalkit kolistaa, kopista

skoalkkanas kolahdus, kopsahdus

skoalkkas kolke, kolina, kolkutus, kopse

skoalkkehit kalahtaa, kolahtaa

skoalkkuhit kolkuttaa, koputtaa (esim. ovea)

skoalla kalina, kilinä

skoallat kalista, kolistaa, kilistä

skoalmmas, skoalbme- kyömy-

skoalpa (bot.) rentukka

skoalpa (N) ~ **skoalpå** (N) norjalaistalonpoika

skoalta ~ **skoaltasápmi** kolttasaamelainen, koltta

skoalta ~ **skoaltá** kallo, pääkallo

skoarahat keränpohja (rahiseva); helistin

skoarahit rahistaa, päristää; ajaa rahistaa, ajaa rouskuen

skoaraidit ~ **skoabaidit** rahista, rapista

skoaran kalistin, rämistin, räikkä

skoarádat ~ **skoaradat** rahinakeli (ohuella lumella); *skoarádahkan ii gánnet vuolgit heasttain muoraid geasehit* rahinakelillä ei kannata lähteä hevosella polttopuunajoon

skoarččagit tulla hervottomaksi, lässähtää; rypistyä (nahkavaatteesta)

skoarččas, **skoarča** hervoton, lässähtänyt; rypistynyt (nahkavaatteesta)

skoarči hervoton, lässähtänyt esine; rypistynyt nahkavaate

skoariheapmi ~ **skoabiheapmi** rapsahdus, rasahdus

skoarihit ~ **skoabihit** rapsahtaa, rasahtaa, karahtaa; *fanas skoarihii gáddái* vene karahti rantaan

skoarkil väkkärä, tuuliviiri

skoarpa vaahto

skoarra pilkkasiipi

skoarra rahina, narske, rouske, ratina; pärinä, kalina, räminä

skoarragit kulua karvattomaksi (karvanahkaista vaatteista)

skoarras, **skoar're** karvakulu

skoarrat rahista, narskua, rouskua; päristä, rämistä; kähistä

skoar'remuoddá karvakulu peski

skoar'ri helistin, räikkä

skoar'ri karvakulu vaatekappale; rääsyläinen (erit. karvakulussa peskissä kulkeva)

skoarru sola, kuilu (kapea, tunturissa)

skoaržalit ryystää (jotakin)

skoaržut (juhkat) ryystää

skoaržžuhančáhci kurlausvesi

skoaržžuhit kurlata (kurkkuaan)

skoavddagit mennä komolle, saada onkaloita, tulla onkaloiseksi (erit. lumesta)

skoavddas, **skoavde-** onkaloinen (alla on onkalo), tyhjä tila (lumesta tai kivenjätkäleestä)

skoavddil (adv.) komolla (lumesta), onkalolla (kivenjätkäleestä)

skoavdi komo (katon, katoksen, lumen tms. alla), onkalo (erit. lumen tai kivenjätkäleen alla)

skoavdnji mörkö

skoavdnjut liikkua mörkönä (erit. pimeässä); olla, liikkua (jonkun) valon edessä

skoavdudit tehdä (lumeen tms.) onkalo, tehdä (lumi tms.) ontoksi

skoavdut mennä komolle, tulla ontoksi pinnan alta (erit. lumesta), saada onkalo (erit. lumesta)

skoavgit kuulostaa kaamealta (jostakin pimeässä ääntelevästä)

skoavhlái, skoavhlás rakkoinen, rakoilla, vesirakkuloilla oleva, jossa on paljon vesirakkuloita (ihosta)

skoavhli rakko, vesirakkula (ihossa)

skoavhllagit hiertyä, mennä vesirakkuloille

skoavhllahas rakko, vesirakkula

skoavhllahastit hiertyä, mennä rakoille, vesirakkuloille

skoavhllas, skoavhle- rakkoinen, vesirakkuloilla oleva

skoavhlut hiertyä, mennä rakoille, vesirakkuloille

skoavit pesuvati

skoavkalit rämäyttää, rysäyttää

skoavkit rasahdella (esim. lumesta ahkion alla)

skoavkkanas rämähdys, rysähdys

skoavkkas räminä, ryske; pelottava ääni

skoavkkádat ryskyvä keli (ohuella lumella)

skoavkkihít ~ skoavkkehit rämähtää, räsähtää, rysähtää

skoavkkuhit rämistellä, ryskyttää

skoazihít rapsahtaa; *skoaziheapmi* rapsahtaminen, rapsahdus

skoddet nostaa, tehdä sumu

skoddui, skoddos sumuinen; *skoddos dálki* sumuinen sää, ilma

skohččebealjat pystykorvainen (erit. koirasta)

skohččebeallji pystykorva (korvasta tai koirasta)

skohččet höristää korviaan (koirasta, hevosesta)

skohči pystykorvainen koira; *sus lea sihke skohči ja šluŋki* hänellä on sekä pystykorvainen että luppakorvainen koira

skohpalas ~ gohpalas rakko, puhkeamaton rakkula; hiertymä

skohpalastit ~ gohpalastit mennä rakoille, mennä vesirakkuloille; hiertyä (ihosta)

skohtabeaŋka höyläpenkki (kahdesta syrjällään olevasta lankusta koostuva)

skohtal harppuuna (kampelan pyynnissä)

skohtalastit harppuunoida, keihästää (kampeloita)

skohtas ~ skohtta keula, kokka tai perä (veneeseen sisäpuolelta)

skohter ~ skuhter moottorikelkka (N, R); *skohterbivttas* moottorikelkkahaalari,

skohtergilvu moottorikelkkakilpailu

skohtta skotlantilainen

skohttalaš skottilainen

skohttarágg keula- tai peräkaari, siestin (etummainen tai takimmainen kaari veneessä)

skolas (-) hupa, nopeasti kuluva; *goikereatká lea boaldámuššan skolas* kuiva kataja on polttopuuna nopeasti kuluva

skoldehat ~ skoldehas jäännös (kun parhaat palat on otettu), jämät

skoldet valikoida, valita (parhaat palat)

skole ~ skol skool, kippis

skolet kilistää laseja, maljoja

skolkkohallat kilistää laseja, maljoja keskenään; (+ kom.) kolaotella, kolistella (jotakin)

skolladit panna tai saada hupenemaan, niukkenemaan

skollat ~ skollašuvvat ~ skollanuvvat ~ skollanuššat huveta, niuketa, vajeta

skolpaluvvat ~ skolppagit ruveta istumaan huonosti (vaatteesta)

skolpát istua huonosti (vaatteesta); olla jossakin huonosti istuvissa vaatteissa

skolpi huonosti istuva vaatekappale; huonosti istuviin vaatteisiin pukeutunut ihminen

skolppas, skolpe- huonosti istuva (vaatteesta)

skolppil (adv.) huonosti istuvana (jostakin kohtaa; vaatteesta)

skolppuhit kävellä huonosti istuvissa vaatteissa

skolpulit lähteä kävelemään huonosti istuvissa vaatteissa

skolput mennä johonkin huonosti istuvissa vaatteissa

skoltalaš kolttasaamelainen

skolvat ~ skolvvagit tulla möyheäksi, huonolaatuiseksi (esim. vanhasta kuivalihasta ja heinästä); raihnastua (erit. vanhuksista)

skolvvas, skolva möyheä, huonolaatuinen (esim. vanhasta kuivalihasta tai heinästä), hupa (esim. lumesta, jonka vesi-arvo on alhainen); kuivakka, raihnainen, raihnas (erit. vanhuksista)

skoret juottokauha

skorpet (+ akk.) kuoria vaahto (esim. keitosta); *biergomáli gánneha skorpet* lihakeitosta kannattaa kuoria vaahto pois

skorpiovdna skorpioni; *Skorpiovdna* Skorpioni (eläinradan merkki)

skortehallat jäädä tappiolle (pyynnissä, kaupanteossa)

skortet (+ akk.) kiiruhtaa (jonkun) edelle (pyynnissä, kaupanteossa), viedä saalis, voitto (jonkun) nenän edestä

skovádat kaavio

skovhlolas johon helposti tulee rakkoja, vesirakkuloita

skovvi kaavio; esikuva, kaava (vaatteen) / kaavake, lomake / tukikehikko, runko / koju (nukkumiseen)

skožas, skohčče- pysty (koiran korvasta)

skreaddár räätäli

skriidna lipas

skubbestit kihnauttaa (itseään), hinkata (itseään, ihoaan, kerran)

skubbet hinkata, kihnuttaa (itseään)

skudnet kiusoitella, piikitellä

skuddalas levoton, levottomasti liikuskeleva (porosta)

skuddat käveleskellä edestakaisin (levottomasti); liiuskella (levottomasti)

skud´det kohentaa (tulta, kerran)

skuddulit alkaa kohennella (tulta); kohennella (tulta, nopeasti)

skuddut kohennella (tulta)

skuduheapme, skuduhis huono ampumaan

skudustit kohentaa (tulta, nopeasti tai vähän)

skuf´fa laatikko (kaapin, lipaston)

skuf´faskáhppe lipasto (matala)

skugga loukko

skuhčasaddat vääntyillä

skuhčat kikattaa; *nieiddažat skuhče gámmáris* pikkutyöt kikattivat kamarissa

skuhččát olla jossakin muotopuolena, vääntyneenä, vinona

skuhččet ivata, nälviä, piikitellä

skuhčečiegahas (geom.) ~ **skuhčečiegat** (geom.) suunnikas

skuhčečiegat vinokulmainen

skuhči muotopuoli, vääntynyt, kiero, vino esine

skuhčut (adv.) väännöksissä, kierossa, vinossa (hetkellisesti)

skuhmardit luuhata (jossakin); *gos dat lea vuot skuhmardeamen?* missä se on taas luuhaamassa?

skuhppašuvvat hankautua, hiertyä

skuhppehallat kiehnätä, hierrätellä

skuhppet hangata, hiertää, hinkata

skuhraidit kuorsaila; kurista, kurnia (esim. suolista)

skuhrihit kuorsata (hetken); kurahtaa (esim. suolista)

skuhrra kuorsaus; kurina (suolien)

skuhrrat kuorsata, kurista

skuhrrat kuorsata; kurista (esim. suolista)

skuhttár tarkka-ampuja; *doaimmai soađi áigge skuhttárin* toimi sodan aikana tarkka-ampujana

skuhttáris (attr.) tarkka ampumaan; *skuhttáris rievssatbivdi* riekostaja, joka on tarkka ampumaan

skuhttáruššat metsästää (menestyksellisesti), saalistaa

skuibát törröttää (huulista)

skuibbagit mennä törrölleen (suusta)

skuibbas, skuibe- törröhuulinen

skuibbil (adv.) törröllään (huulista, jatkuvasti)

skuibi suppilo, tuohisuppilo, tötterö

skuibor tuohilippi; kaatonokka (astiassa)

skuibut (adv.) törröllään (huulista, hetkellisesti)

skuittas (-) sojottava

skuitu pohjukka (jängän, aukion), uloke

skulčalit hölskäyttää, hulauttaa

skulččihit hölskähtää, hulahtaa

skulččuhit hölskyttää, hulautella

skulčit hölskyä, hulista

skuldohallat (soapmásii) saada (joltakulta) toruja, joutua (jonkun) torumaksi; *skuldohalai eadnásis* sai äidiltään toruja

skuldohus toru, toruminen

skuldot torua

skulkejeaddji urkkija, norkoilija

skulket hakata poikki (puun runko tms.)

skulket pinnata (koulussa)

skulket ~ skulkat ~ skulkit norkoilla, urkkia, vakoilla, koluta, olla luvattomissa puuhissa; *lea leamaš vuot dáppe skulkemin* on ollut taas täällä luvattomissa puuhissa

skulkkodit hakata poikki (puun runkoa tms.)

skulljašuvvat huuhtoutua (vedessä); sekoittua, huljuttua (nesteistä)
skulljet huuhtoa (vedessä); hämmentää (nestettä), huljuttaa
skumardit puuhailla, hommailla
skum´mamielki kuorittu maito, kurri
skum´met kuoria (maitoa)
skumpa läjä; *doapparskumpa* romuläjä
skumpet sekoittaa (kortteja)
skunálaš kohtuullinen, oikeudenmukainen
skuniheamet (adv.) häikäilemättömästi, röyhkeästi
skuniheapme, skunihis häikäilemätön, röyhkeä
skunihisvuohta häikäilemättömyys, röyhkeys
skunjaidit nauraa tirskaa
skunjáhallat tirskahtella nauramaan
skunjihit tirskahtaa nauramaan; *ii sáhttán doalahallat gávdnasiid ja skunjihii* ei voinut pidätellä nauruaan ja tirskahti nauramaan
skuŋka umpimielinen ihminen, jurottaja, tuppisuu, murjoke, mörökölli; mörkö
skuŋkát mököttää, jurottaa (umpimielisenä jossakin)
skuŋkkagit tulla umpimieliseksi, ruveta jurottamaan
skuŋkkas, skuŋka- umpimielinen, sulkeutunut (ihmisestä); *skuŋkadiŋga* sulkeutunut ihminen
skuŋkkastallat olla umpimielinen, murjottaa, jurottaa; tekeytyä umpimieliseksi / tekeytyä möröksi, leikkiä mörköä
skuŋkkuhit luikkia, kulkea mörkönä, mörön tavoin
skuodnját kuumottaa (näkyä epäselvästi), häämöttää (sumun läpi, hämärässä tms.)
skuogga hetula; *skuoggafális* hetulavalas
skuoggir ~ skuoggun seulaluu
skuohpá ~ skuobán kuorin, kuorintarauta (pajun tms. kuorimiseen)
skuohpponjunni koukkunokka
skuohppu kotelo, suojus (erit. aseena); kuonoke, kuonokoppa (poroja purevalle koiralle); huppu
skuohtta laukaus; saalis (ammuttu, arvokas)
skuohti löysä, löysyys (köydessä, kettingissä tms.)
skuoivi ~ skuoiva kitulias, raihnas, raihnainen ihminen
skuoivvagit tulla kituliaaksi, raihnastua

skuoivvas (-) kitulias, raihnas, raihnainen

skulaidit kalista, helistä (hiljakseen), kilahdella

skuolfát olla jossakin, istua pitkäkarvaisessa peskissä

skuolfeoaivi liinapääsuivakko (valkopäinen suivakko, porosta)

skuolffuhit kulkea, liikusella pitkäkarvaisessa peskissä

skuolfi pöllö; tunturipöllö

skuolja puskuri

skuolkasit hakkautua (pätkiksi, poikki); soveltua pätkittäväksi, poikki hakattavaksi

skuolká näpistelijä, voro

skuolkkastit pätkiä, hakata poikki (nopeasti)

skuolkut pätkiä, hakata poikki (puita)

skuollat helistä, kilistä

skuolljut huitoa, haroa sarvillan (erit. porosta, lehmästä)

skuonjaidit hiipua, palaa huonosti (tulesta)

skuonjas, skuotnja huonosti palava, hiipuva (tulesta); himmeä (valosta, lampusta) / heikko (silmistä); heikkonäköinen, puolisokea (ihmisestä)

skuonjuhit kulkea heikkonäköisenä, kulkea puolisokeana (esim. lähes pimeässä huoneessa)

skuordná pahanilmanlintu, *gal dál ii šatta mihkkige mu barggus, go diet skuordná bodii dasa* kyllä nyt ei tule mitään minun työstäni, kun tuo pahanilmanlintu tuli siihen; surkimus

skuorgat penkoa, tonkia

skuortnagit tulla huono-onniseksi

skuortnas, skuordna kurja, surkea, viheliäinen; huono-onninen; raukkamainen

skuortnasvuohta kurjuus

skuortnistit toimia raukkamaisesti; *skuortnistit guollečáziigin* tuppautua toisen kalavesille

skuortnjas, skuordnja saita; saamaton, kurja

skuotnja valonkajo, kajo

skuotnajat hiipua, palaa huonosti (tulesta); kajastaa, näkyä himmeänä, häämöttää; valaista huonosti (lampusta)

skuovva kenkä (matala), pikkukenkä, nappaskenkä; pieksu, saapikas; hevosenkenkä

skuovvabaste kenkälusikka

skuožas, skuohča ivallinen, piikikäs, piikittelevä; *son sáhtta leat gaskkohagaid oalle skuožas* hän voi olla toisinaan oikein piikittelevä

skuožurdit tökkiä, tuikkia (jollakin terävällä); nälviä, piikitellä

skupmaruššat kyyristellä, kykkiä

skupmot päällyslakki (naisen), suojuslakki (tavallisen lakin päälle tuleva)
skurbalas taipuvainen tonkimaan; muiden asioita tonkimaan taipuvainen
skurbat kopeloida, tonkia; kähmiä, kopeloida, lääppiä
skurbban kopeloitsija, tonkija; kaivin
skurbbet keripukki
skurbmu säilö, säilytyspaikka (tilapäinen); koppi; loukko; suojus, koppa
skurčagit tulla jyrkkäreunaiseksi (kuilusta, rotkosta), syventyä, syvetä
skurčas, skurčo-, skurče- jyrkkäreunainen, syvä (kuilusta, rotkosta, laaksosta)
skurči jyrkkärantainen kapeikko (joessa)
skurču rotko (pieni), kuilu, laakso (kapea), kuru (pieni); jyrkkärantainen kapeikko (joessa)
skurčui, skurčos jossa on paljon (pieniä) rotkoja, kuiluja; *dát lea skurčos guovlu* täälläpäin on paljon (pieniä) rotkoja, kuiluja
skurdnját olla jossakin surkeana, apealla tuulella, näyttää surkealta, murjottaa
skurdnji surkimus, vätys
skurdnjut mennä johonkin kurjana, surkeana; liikkua kurjana, surkeana
skurdnjut (adv.) saamattomana ja kurjana; kyyryssä, kyyryyn
skurkit röhkiä, röhistää
skurkkas röhkinä, röhistely
skurkkihit röhkäistä, röhähtää
skurra häirintä, häiriö
skurragit mennä ammolleen (haavasta, reiästä tms.)
skurras, skur're- ammottava (haavasta, reiästä tms.)
skur'rát ammottaa (haavasta, reiästä tms.)
skur'ret isontaa (reikää, aukkoa); kiertää (esim. seivästä) reiässä
skurtnjagit riutua, tulla surkeaksi, kurjistua; masentua, apeutua, lannistua
skurtnjas, skurdnje- kurja, surkea, murjottava
skurtnjasvuohta kurjuus, surkeus
skurtnjuhit kulkea kurjana, surkeana
skurvvagit masentua, apeutua, lannistua
skurvvas, skurva apea, masentunut
skurvváhis (attr.) apea, masentunut
skurvvat apea, masentunut ihminen
skutni kohtuullisuus, kohtuus, vaatimattomuus
skutnjat tirskea, nauraa tirskea

skuvaidit humista, suhista
skuvdnját kököttää, kyyhöttää
skuvdnji joutomies, vetelehtijä
skuvdnjut viivytellä, maleksia; kävellä murjottaen, synkän näköisenä
skuvdu suojus; kääre; haavatukko; kondomi
skuvihit humahtaa, suhahtaa; *skuvihii meattá* suhahti ohi
skuvla koulu; koulukunta
skuvlaahki kouluikä
skuvlaáigi kouluaika
skuvlaálggaheaddji koulutulokas
skuvlaávnns kouluaine
skuvlabálggis koulumatka; *dalle álggii su skuvlabálggis* silloin hän alkoi kouluun
skuvlabeaivi koulupäivä
skuvlabihtá (N) koulutehtävä
skuvladállu koulurakennus
skuvladoaibma koulutoimi
skuvladoaimmahat (S) koulutoimisto
skuvlaeiseválddit (pl.) kouluviranomaiset
skuvlageaidnu koulutie; *dorvvolaš skuvlageaidnu* turvallinen koulutie
skuvlaguovddáš koulukeskus
skuvlahápmi koulumuoto
skuvlahoavda koulunjohtaja, johtajaopettaja
skuvlajahki kouluvuosi
skuvlakantuvra (N, R) koulutoimisto
skuvlalávdegoddi koululautakunta
skuvlaluohkká koululuokka
skuvlamánná koululainen
skuvlamátki koulumatka
skuvlaossodat kouluosasto
skuvlaráđio kouluradio
skuvlaráđ'đehus (S) kouluhallitus
skuvlarivgu suomalais-, norjalaistaustainen naisopettaja (erit. alakoulussa)
skuvlaruoktu koulukoti
skuvlaskihpár koulutoveri; *lei mu buoremus skuvlaskihpár* oli paras koulutoverini

skuvlastivra koulun johtokunta
skuvlašuvvat kouliintua, ottaa opikseen
skuvlaváibasat (pl.) kouluväsymys
skuvlavázzi koululainen
skuvlavázzin koulunkäynti
skuvlavuosteháhku kouluhaluttomuus
skuvlejeaddji kouluttaja
skuvlejummi ~ kuvlen koulutus
skuvlenmuddu koulutusvaihe; koulutusaste
skuvlensuorgi koulutusala
skuvlestallat pitää koulua (siellä täällä tai silloin tällöin); koulutella
skuvlet opettaa (koulussa), pitää koulua; kouluttaa, *skuvlejuv´von luohkká* oppineisto, lukeneisto, sivistyneistö; koulia, *heasta lea kuvlejuv´von* hevosta on koulittu (hevosen tavoille)
skuvllaalmmái ~ kuvllaolmmái miespuolinen opettaja (entisaikaan)
skuvllahas ~ kuvllalaš koululainen
skuvllavuloš kouluikäinen
skuvnnjagit tulla viivyttäväksi (vähin erin); tulla murjottavaksi, synkän näköiseksi (vähin erin)
skuvnnjas, kuvdnje- viivyttävä; murjottava, synkän näköinen
skuvret kuurata; *skuvret láhtiid* kuurata lattioita
skuvva humina, suhina, kohina (tuulen)
skuvvat humista, suhista, kohista (tuulesta)
skuv´vet kengittää (hevosta)
skužagannjealjehas (geom.) vinoneliö
skužagit vääntyä, vinoutua (vääntyneestä esineestä)
skužaidit kikatella
skužas, kuhče- kiero, muotopuoli, vino (vääntyneestä esineestä)
skužil (adv.) vinossa, kierossa, säännöttömän muotoisena
skužilčiehka (geom.) kovera kulma
skužistit kikattaa
skužoaivi poro, jonka sarvet eivät kasva samaan suuntaan
sláva slaavi
slávalaš (adj.) slaavilainen; *slávalaš gielat* slaavilaiset kielet

slávalaš (subst.) slaavilainen, slaavi

smadji muru, murunen, *lei borran buot dan láibbi, ii smadjige lean báhcán* oli syönyt koko leivän, ei murustakaan ollut jäänyt; hitunen; vivahdus, sävy

smahтта ~ smoahтта poron sairaus, jossa koipinahan lihaspuolelle muodostuu näppyjä

smarbmedávttit (pl.) alimmaiset selkänikamat

smarbmi nikama (jokin alimmaisista selkänikamista)

smarras, smar´re- juoksettunut (keitettäessä); lumisuuden vuoksi vaikeakulkuinen (metsästä)

smar´ret juoksettua (keitettäessä); saeta, tulla, vaikeakulkuiseksi (metsä tykkylumen taivuttamien puiden vuoksi)

smartašuvvat mennä säppiin, salpaan

smartet panna säppiin, salpaan, teljetä (esim. aitan ovi)

smarti ~ smartá säppi, salpa

smarváí, smarvás ~ smarfái, smarfás kiharainen; *smarvás vuovttat* (pl.) kiharaiset hiukset

smarvehit ~ smarfehit käherryttää, kiharruttaa (hiuksensa)

smarvet ~ smarfet kähertää, kihartaa (hiuksensa)

smarvi ~ smarfi kihara

smarvvagit ~ smarffagit kihartua

smarvvas, smarve- ~ smarffas, smarfe- kihara, kiharainen; *smarvevuovttat* (pl.) kiharatukka

smarvvil (adv.) ~ **smarffil** (adj.) kiharalla, kiharalle; *sus leat binnánaš vuovttat smarvvil* hänen hiuksensa ovat hieman kiharalla

smáđáhkásmuvvat tulla kohteliaammaksi, miellyttävämmäksi, fiksummaksi

smáđáhkástallat käyttäytyä kohteliaasti, miellyttävästi, fiksusti

smáđáhkis ~ smáđáhkes kohtelias, miellyttävä, fiksu

smáhkalaš aistikas

smáhkenbihttä maistiainen

smáhket maistaa

smáhkka maku

smáhkkaášši makuasia; *smáhkkaáššiin ii gánnet nákkáhallat* makuasioista ei kannata kiistellä

smáhkket pieniä lastuiksi; levitellä lastuja (esim. lattialle)

smáhkkoduolbbus lastulevy

smáhkkomuorra hakkuupölkkö (vinoon tuettu)

smáhkku lastu

smáhkkui, smáhkkos lastuinen (jossa on paljon lastuja); *smáhkkos rántet* lastuinen halonhakkuupaikka

smáiti harmaakaihi, kaihi

smáiti, smáittes heiveröinen, vähäpätöinen, vaatimaton, vähäarvoinen, mitätön

smáitiluvvat saada harmaakaihi (silmästä)

smáittášit (soapmása) pitää (jotakuta) kovin heiveröisenä, heikkona, mitättömänä, vähäpätöisenä

smáitut heiketä, tulla heiveröisemmäksi, vähäpätöisemmäksi

smáitut saada harmaakaihi (silmästä)

smávástit kävellä lyhyin askelin (esim. riekosta, joka etsii nukkumapaikkaa)

smávilbuvttadeapmi pienimuotoinen tuotanto, pientuotanto

smávilguolli pienehkö kala; *gottii vuokkas smávilguoli* sai ongella kohtalaisen kokoisen lohen

smávimus pienin

smávis pikkuasia, pikkuaskare

smávis, smávva pieni; *smávva oaivvis ~ smávva oivviin* hiprakassa

smávit pienempi; *váldde don dan stuorábu, mun válddán dan smávibu* ota sinä se suurempi, minä otan sen pienemmän

smávuhit sipsutella, tepsutella

smávvaášši pikkuasia

smávvaabiila henkilöauto, pikkuauto

smávvaaboargár pikkuporvari

smávvadálolaš pientilallinen, pienviljelijä

smávvaéalán pieneliö

smávvagávpot pikkukaupunki

smávvagirdi pienlentokone

smávvaajoavku pienryhmä

smávvamál'le pienoismalli

smávvanjiččehas piennisäkäs

smávvapartihkal pienhiukkanen

smávvaruhta vaihtoraha; ropo

smávvaskuvla alakoulu, ala-aste

smávvásiid (adv.) vähittäin (ostamisesta ja myymisestä)

smáv'vet pieniä, pilkkoa

smáv'vudit panna tai saada pienenemään, vähenemään, pienentää, vähentää

smáv'vut (intr.) kulua (vähemmäksi), vähentyä, vähetä; pienentyä, pienetä (kooltaan)

smáv'vut (tr.) pieniä, pilkkoa

smealžu kaunotar (myös ironisesti); koru

smeargil smirkeli

smeltet sekoittaa, sotkea (yhteen)

smiddut ~ **smidásmit** lauhtua (keväisemmäksi); tulla säyseämmäksi

smidis lauha; säyseä

smiehca rusahtelu, rutina, rytinä

smiehcac rusahdella, rutista, rysähdellä, rytistä

smiehtadahkes ~ **smiehttalas** mietтелиäs

smiehtadit mietiskellä

smiehtahit mietittyttää

smiehttamuš mietittävä, miettiminen, *dies lei ollu smiehttamuš* siinä oli paljon mietittävää;

mietintö, *smiehttamuš lea sáddejuv'von ministeriijai* mietintö on lähetty ministeriöön

smiehttan miettiminen

smiehttanávnnas päänsärky

smiehttat miettiä; *smiehttakeahttá* ajattelematta, suin päin, *fár'rii smiehttakeahttá máttás*

muutti suin päin etelään

smiehtus miete, mieltelmä

smierggas rouske, rouskutus, rutina

smierggihit rusahtaa

smiergguhit rouskuttaa

smiergit rouskua, rutista

smierosdáigi muretaikina

smierrogáhkoš pikkuleipä

smierroláibbáš korppu

smierru, **smieros** ~ **smierus**, **smieros** rapea, hauras; murea

smierrut rapeutua, haurastua, mureutua

smievrris (-) murea

smiezaidit rusahdella, rutista, rysähdellä, rytistä

smilččas, **smilče-** viettävä, kalteva (niin että reki tai ahkio lipsuu alaspäin; talvitiestä)

smilččil (adv.) vietteellä, kallellaan (niin että reki tai ahkio lipsuu alaspäin; talvitiestä)

smilči kalteva paikka, vieru, vietto, viltto (jossa reki tai ahkio lipsuu alaspäin; talvitiellä)

smilčut kallistua, muuttua kaltevaksi, viettäväksi (niin että reki tai ahkio lipsuu alaspäin; talvitiestä)

smiŋka meikki, ehostus

smiŋket meikata, ehostaa

smiret märehtiä; miettiä, pohtia (leikillisesti)

smirezasti ~ smirededdji märehtijä; *gussa ja eará smirezastit* lehmä ja muut märehtijät

smirezastit ~ smiredit märehtiä

smirošit (juoidá) pitää jotakin kovin hauraana, mureana, rapeana

smoahtis, smoahtta epätasainen, vaikeakulkuinen (maastosta), mättäinen (pellosta)

smoahttaluvvat mätästyä (pellosta)

smoaldanit murentua, mureta (heinästä)

smoalddar muru, kulmu (heinän); *smoaldarat* (pl.) pienet urospuot, kermikät ja vasat

smoalddit (pl.) kulmut, heinän karikkeet

smoarrašuvvat pilkkoutua, silppuuntua

smoarrat kolhia, rikkoa

smoarrut pilkkoa, silputa; taitella (esim. oksia poltettavaksi)

smoggát olla jossakin vankkana

smoggi vankka, vanttera, pyöreäselkäinen ihminen

smoggut kulkea vankkana, vantterana, pyöreäselkäisenä

smoggut (adv.) kyyryssä, kyyryyn (niin että selkä pyöristyy)

smokkagit vankistua (hartioistaan)

smokkas, smogge- vanttera, pyöreäselkäinen, vankka (hartioistaan)

smokkáskit joutua käsikähmään (keskenään); *vuos bealkkašeigga ja de smokkáškeigga*

ensin sättivät toisiaan ja sitten joutuivat käsikähmään

smokkodeapmi käsikähmä

smokkodit nahistella, olla käsikähmässä

smoldet murentaa

smolgat, smolges huoliteltu; *smolges bajiloidnu* huoliteltu ulkoasu

smolge ~ smolgen huoliteltu ihminen (erit. pukeutumiseltaan, myös ironisesti)

smolggiidit maistua kunnolliselta (ytimestä, lihasta)

smolgguin (lok.pl.) joka maistuu kunnolliselta; *dát biergu lea smolgguin* tämä liha maistuu kunnolliselta

smolggus kunnolliselta maistuva (lihasta, ytimeistä; *smolgosis* (lok.sg.) maultaan kunnollinen

smollanit murskautua, murentua, mureta

smol'let murskata, murentaa

smolli muru

smorodit pilkkoa, silputa (vähin erin)

smovhlet ~ **smovhledit** ahmia; mutustella

smuhččásaddat ~ **smuhččohallat** myhäillä, olla hyvällä mielin (erit. naisista)

smuhččát myhäillä, olla hyvällä mielin (erit. naisista)

smuhčči suppusuu (erit. naisista)

smuhččut (adv.) suppuun, supussa (suusta, hetkellisesti)

smulket silputa (erit. nahkaa, kangasta tms.)

smulkkas, smulko- murentunut (vanhoista lattiarisuista tms.), silppuinen

smuortu vyönsolki (vanhanaikainen, hopeaa)

smurta ~ **smurtu** ~ **smurti** musta väriaine, muste

smurtačáhppat sysimusta väri; *liidni lei báidnojuv'von smurtačáhppadiin* kangas oli värjätty sysimustalla väriaineella

smurtačáhppat, smurtačáhppes sysimusta; *smurtačáhppes vuovttat* sysimustat hiukset

smurtet mustata; teniä (ajoporosta)

smurvašuvvat kulua loppuun, tulla loppuun syötetyksi (kesälaitumesta)

smurvi loppuun syötetty kesälaidun

smurvvas, smurve- loppuun kulunut, loppuun syötetty (kesälaitumesta)

snadjat kitkuttaa (poikki, esim. tylsällä puukolla)

snaddášuvvat joutua jonkin kihnuttamaksi; joutua sysätyksi

snad'đehallat hankailla, hinkkailla (itseään jotakin vasten), kihnutella, kiehnätä

snad'đet hangata, hinkata (itseään jotakin vasten), kihnuttaa (itseään, ihoaan)

snahkkut natustaa, napostella; näpertää

snahpastit torkahtaa, ottaa tirsat, ottaa nokkaunet; *váibbihii ja snahpastii* väsähti ja otti tirsat

snahpodit ~ **snahppodit** torkuskella

snahpput ~ **snahppot** torkkua

snaraidit narista (lumesta); nahistella (keskenään)

snarragit tulla haaroviksi (sarvista); tulla eripuraisiksi

snarralas riitaisa; *snarralas dinga* riitaisa tyyppi

snarras, snar're- haarova (erit. sarvista); eripurainen

snarrat narista (esim. lumesta kengän alla); nahistella, riidellä

snar'ri ~ snar'reoaivi haarasarvi, haarovasarvinen poro

snar'rodit ~ snar'rot riidellä, torailla

snavggas laiska (koirasta, joka paimennettaessa palaa vähän matkaa mentyään takaisin)

snavggasmuvvat laiskistua (koirasta, joka paimennettaessa alkaa palata vähän matkaa mentyään takaisin)

snáhka täysikasvuinen saukkonaaras; täysikasvuinen kärppänaaras

snáhpástallat näyttää olevansa vikkellä, sukkela

snáhpis vikkellä, sukkela

snáhppat osua kohdalleen, tehdä tehtävänsä, mennä nappiin, onnistua; *buot orui sus*

snáhppamin kaikki tuntui häneltä onnistuvan

snáhppásit (adv.) vikkellästi, sukkelaasti; *livkkihii stohpui snáhppásit* livahti tupaan vikkellästi

snáhput ~ snáhpot vikkellä, sukkela ihminen

snáipár sala-ampuja

snáitašuvvat tulla, joutua viistetyksi (poikki); soveltua viistettäväksi (poikki)

snáitet viistää (kärki poikki)

snáittil (adv.) viistettynä, viistoon leikattuna, viistossa

snáitu viiste, viistoleikkaus

snáldu väärttinä; *snáldoaivi* väärttinänkehrä, kehrä, *snáldoroahkki* kehräpuu

snárkanit ~ snárkkagit sykertyä, mennä sykkyrälle (narusta tms.)

snárkašuvvat sykertyä, mennä sykkyrälle (narusta tms.); mutkistua (esim. asiasta)

snárkái, snárkás sykkyräinen (narusta tms.); sekava (asiasta)

snárki sykkyrä (narussa)

snárkkas, snárke- sykkyräinen (narusta tms.), *gal dat juo lea snárkkas diet báddi* onpa se sykkyräinen tuo naru

snárkut sykertyä, mennä sykkyrälle (narusta tms.)

snárri tyyni vesi

snárri, snáres tyyni (vedenpinnasta)

snárttal haapana

snávgat, snávadis/snávges sileäkarvainen, lyhytkarvainen (eläimestä, erit. koirasta)

snávggodit tulla sileäkarvaisemmaksi, lyhytkarvaisemmaksi (erit. koirasta)

snávggut sileä-, lyhytkarvainen eläin (erit. koira)

sneaida pala (kalasta poikittain leikattu); maakaistale

sneidadit leikata pala (kalasta, poikkisuuntaan)

sneaisa tiu (kaksikymmentä kappaletta)
sneakta (adv.) poikki, poikittain (leikattuna)
snealkkastit näykkäistä (erit. koirasta)
snealkut näykkiä, louskutella leukojaan, haukkailla, puraista (useamman kerran)
sneavvar (-is) vähäruokainen, vähän kuluttava, visu
snelket näykätä, puraista, haukata (erit. koirasta)
snelkkodit näykkiä (jatkuvasti); näykkiä toisiaan
snelkkohallat (+ ill.) joutua (erit. koiran) näykkimäksi, puraisemaksi; *snelkkohalai bahás beatnagii* joutui vihaisen koiran puraisemaksi
snelkkon näykkijä (erit. koirasta)
snelkolas näykkiväinen, purevainen (erit. koirasta); *galgá leat várrugas duoinna vielpáin, dat lea hui nelkolas* pitää olla varovainen tuon koiranpennun kanssa, se on niin paha näykkimään
sniehpisvuohta kähmintä, kähvellys
sniehpput kierrellä (vastatessa), vilpistellä
snielásmuvvat tulla röyhkeämmäksi
snielis, snieles julkea, röyhkeä
snielut röyhkimys
snievkalit viiltää (kerran)
snievkkuhit viillellä
sniikkár kirvesmies, timpuri; puuseppä
snihkket ~ sniikkáruššat tehdä rakennustöitä, toimia timpurina; tehdä puusepäntöitä, nikkaroida
snihpar ~ snihppar suonirauta (suoneniskennässä)
snihpastit läimäyttää, läpsäyttää
snihpodit kierrellä (vastatessaan), vilpistellä
snihpodit läimäytellä, läpsiä (jatkuvasti); läimäytellä, läpsiä (toisiaan)
snihparastit käyttää suonirautaa, iskeä suonta
snihppasit läimähtää, läpsähtää
snihpput läimäytellä, läpsiä
sniiggár ~ sniikkár nuukailija; kuokkavieras
sniiggáruššat ~ sniikkáruššat nuukailla
sniiket kähveltää, vohkia, pihistää
sniipasit lakata antamasta kalaa, suuttua (kalavedestä)

snil'let juljeta; tunkeutua, tuppautua

snirki pystynenä, pystynokka

snirkkagit tulla pystyksi (nenästä); tulla pystynenäiseksi, pystynokkaiseksi

snirkkas, snirke- pysty (nenästä); pystynäinen, pystynokkainen

snirkkuhit kulkea pystynäisenä, pystynokkaisena

snoabadit nutustella, napsia (ruokaa); napsua jotakin vasten

snoabádit ~ snoabihit nutustaa (vähän tai nopeasti), syöpäistä (vähän), haukata (ruokaa nopeasti ja vähän)

snoabus natusteltava, pikkupurtava; *livččiigo dus munnje snoabus, deaivvai nealgi gottetit?* olisiko sinulla minulle pikkupurtavaa, pääsi nälkä yllättämään?

snoađas (-is) ohut ja hauras (nahasta); raihmainen, raihnas (eläimistä, ihmisestä)

snoađđa ohut ja hauras (nahka)esine; raihmainen, raihnas olio

snoagga (adv.) niukasti; kitsaasti

snoaggudit niukentaa; tehdä kitsaaksi, kitsastuttaa

snoaggut niukentua, niuketa; tulla kitsaaksi

snoahpat ~ snoahput ~ snoahtut natustaa, napostella

snoakkášit pitää liian niukkana, *snoakkášii dan bálkká* piti liian niukkana sitä palkkaa; pitää liian kitsaana

snoakkis, snoakkisis/snoagga niukka; kitsas, *snoakkisis dálueamit* kitsas talonemäntä

snoalkkistit kalista (hampaista, rautaesineistä)

snoalla rivo puhe, rivous

snoallalas ~ snoal'lái, snoal'lás rivo puheissaan

snoallat puhua rivouksia

snoallu rivo sana, ruma sana; häpy, sukupuolielimet

snoalus rivo (puheissaan); *snollosat* (pl.) rivoudet, rivot puheet

snobba snobi, keikari

snogagit mennä, kasvaa etukenoon, taipua eteen (erit. poron sarvista)

snogas (-) etukenossa oleva (erit. poron sarvista)

snogástahkii (adv.) ~ **snogil** (adv.) etukenossa

snogoaivi kenosarvi (porosta, jonka sarvet ovat etukenossa)

snoguhit kulkea etukenossa

snohkkát kenottaa, könöttää (etukenossa)

snohkut (adv.) etukenossa (hetkellisesti)

snolká suu- ja sorkkatauti (lampaalla) / masentunut; alakuloinen, masentunut ihminen

snolkát seistä alakuloisena, apeana, alla päin, masentuneena, murjottaa

snolki päättään riiputtava, ruokahaluton poro tai lammas; alakuloinen, masentunut ihminen, murjottaja

snolkkagit tulla alakuloiseksi, apeutua, masentua

snolkkas, snolke- alakuloinen, apea, masentunut (ihmisestä); kivulias, voimaton, ruokahaluton (eläimestä)

snolkut (adv.) alla päin (ihmisestä); voimattomana ja ruokahaluttomana (eläimestä)

snoraldat ~ snoraldatbáddi kurenauha

snoraldatnuohtti kurenuohtta

snoraldatnuvttot kurenutukas, nauhanutukas

snoras kureinen, kurttuinen (vaatekappaleesta)

snorastat kure, kurttu (vaatekappaleesta)

snoril (adv.) kureella (vaatekappaleesta), kurtussa (nahkavaatteesta)

snorragit kurtistua (liian nopeasti kuivuneesta nahkavaatteesta), mennä kurttuun

snorranit kurtistua (liian nopeasti kuivuneesta nahkavaatteesta), mennä kurttuun; käpertyä (johonkin), mennä kyyryyn

snorras, snor´re- kurttuinen (liian nopeasti kuivuneesta nahkavaatteesta)

snorrasahttit kurtistaa, puristaa

snorrasit kuroutua

snorrat kuroa (saumaa), kurtistaa, kuroa kiinni

snor´ránit lähteä liikkeelle kurtteisissa vaatteissa

snor´rát olla jossakin kurtteisissa vaatteissa; kyyhöttää, kyhjöttää, kyyhöttää

snor´rehit kurtistaa (nahkavaatteita)

snor´reoaivi ~ snor´roaivi kurtstupää (porosta, jonka lyhytrunkoisten sarvien haarat taipuvat alaspäin)

snorri kure, kurouma

snor´ri kurttuinen nahkavaate; ihminen, jolla on yllään jokin kurttuinen nahkavaate

snorruhit kulkea kurtteisissa nahkavaatteissa

snudádit niiskauttaa; *snudádit nurvos* niiskauttaa nuhassa

snuddat niiskuttaa

snuddor umpisuoli (kalan sisälmysten lyhyistä umpisuolistista)

snuddun niiskuttaminen, niiskutus; nyyhkyttäminen, nyyhkytys

snuddut niiskuttaa; nyyhkiä, nyyhkyttää

snudohas niiskutus, nenän nuhaisuus

snuoggat koluta, nuuskia, urkkia; kähveltää, pihistää

snuoggi urkkija

snuhkormastit kaatua, kompastua nenälleen

snuhrra kuorsaus

snuhrrat kuorsata

snuiba lippa; lippalakki

snuibagahpir lippalakki

snuibbagit repsahtaa (otsalle, ohimolle; lapinlakin kolkista)

snuibbahit kulkea sellaisessa lapinlakissa, jonka kolkka on repsahtanut otsalle tai ohimolle

snuittet ~ snuvttet kaatua, kompastua nenälleen, tuiskahtaa nenälleen; *lei doapmamin*

bohccuid lusa ja snuittii oli kiiruhtamassa porojen luo ja tuiskahti nenälleen

snuogga ~ snuoggá nuuskija

snuoggat koluta, nuuskia

snuohkkenjunni pystynenä (koukkumainen)

snuohkki väärtinäkoukku

snuohtar kähveltäjä, pitkäkyntinen

snuohtardit kähveltää, vohkia; etsiä kähvellettävää, vohkittavaa

snuolga räkä

snuolga ~ snuolggár räkänokka

snuolgaí, snuolgás ~ snulgii, snulges räkäinen; *snuolgás giedat* räkäiset kädet

snuolggas, snuolga heikkolaatuinen, löyhä (kankaasta); löysä, velto (käden otteesta)

snuolggidit tahria räkään

snuolggistit erittää räkää, räkiä

snuordát olla jossakin karvakuluissa vaatteissa

snuorddas, snuordo- karvakulu, karvaton, karvattomaksi kulunut; toisten nurkkia koluava (koirasta, ihmisestä)

snuorddildit kulkea karvakuluissa vaatteissa (erit. saidasta ihmisestä)

snuordomuoddá paltsapeski

snuordu karvakulu kohta

snuordudit tehdä karvakuluksi, kuluttaa karvattomaksi (erit. nutukasta, peskiä)

snuordut tulla karvakuluksi, kulua karvattomaksi, hankautua karvattomaksi; *snurdon* karvakulu, karvaton

snurkit röhkiä

snurkkas röhkinä

snurkkihit röhkäistä

snurtašuvvat mennä silmukalle (köydestä tms.)

snurtet varustaa vetosolmulla, panna vetosolmu; *galggat snurtet dien gámabátti, ale bija dan obbačulbmii* pane siihen kengännauhaan vetosolmu, älä pane sitä umpisolmuun

snurttul (adv.) silmukalla, silmukalle; vetosolmussa

snurtu vetosolmu, kollossolmu; silmukka (köydessä tms.)

snurtui, snurtos silmukkainen, solmuinen (köydestä tms.)

snurtuluvvat mennä silmukalle, silmukoille (köydestä tms.)

snuvra nyöri (rukissa)

snuvri ~ snuvroaivi koukkusarvi (poro, jonka sarvet koukistuvat eteen ja alas)

snuvssa nuuska, mälli

snuvsset nuuskata

soabadit (+ kom.) sopia (jonkun kanssa); sopia (keskenään), tehdä sovinto; elää sopuisasti, sovinnossa (keskenään), tulla (hyvin) toimeen keskenään

soabahallan sovittelu, välitys

soabahallanriekti (jur.) välitystuomioistuin

soabahallat sovittella (riitaa tms.)

soabahal'li sovittelija, välittäjä (riidan)

soabahanbargu (rel.) sovitus; *Kristusa soabahanbargu* Kristuksen sovitus

soabahanvuohki (jur.) välitysmenettely

soabaheapmi sovittaminen, sovitus (vaatteen tms.); hyvitys (vääryyden tms.); välitys (riidan)

soabahit sovittaa (vaatetta tms.); (+ kom.) sovittaa (jonkin yhteyteen); sovittaa, hyvittää (vääräys tms.); sovittaa, välittää (esim. riidassa)

soabahus sovitus; hyvitys

soabalaš sopuisa, sovinnollinen

soabalašvuohta sopuisuus, sovinnollisuus

soabastuvvat näyttää sopivan, näyttää sovelialta, ruveta sopimaan

soabat sopu, sovinto; *dahkat soabada (mas nu)* tehdä sovinto (jostakin)

soabatgorálaš sopusuhtainen (vaatteesta tms.)

soabatmeahttun sovittamaton, yhteensovittamaton (asioista tms.); riitaisa, ristiriitainen, eripurainen (esim. ihmisryhmästä)

soabbát jökittää, seisoa (kuin keppi); *oidnui doppe šiljus soabbámin* näkyi siellä pihamaalla jököttävän

soabbegeahčai (adv./fig.) loppuun saakka, ihan kävelykeppiin asti; *olmmoš oahppá*

soabbegeahčai ihminen oppii ihan kävelykeppiin asti, ihminen oppii koko ikänsä, oppia ikä kaikki (sananlasku)

soabbi keppi, sauva, seiväs, kepakko, kapula

soabbulit lähteä kulkemaan kävelykepin kanssa; työnnellä (sauvalla, hiihtäessä tms.)

soabbut kulkea kävelykepin avulla; työnnellä (sauvalla hiihtäessä tms.)

soaččas (-is) viileä, viluinen (vaatteista, huoneesta, ilmasta)

soaddjái, soaddjás pitkähihainen; siivekäs, pitkäsiipinen, *njukča lea soaddjás loddi* joutsen on pitkäsiipinen lintu

soadjádit varustaa hihalla, panna hiha johonkin

soadjedieigu ~ soadjadieigu linnun värttinä- ja kyynärluu

soadjedolgi ~ soadjadolgi siipisulka

soadjegeahči ~ soadjageahči hihansuu (lapintakissa), kalvosin

soadjelámis, soadjelámes ~ soadjalámis, soadjalámes siipirikko

soadjeráhtis ~ soadjaráhtis siipiratas

soadjesáhpán ~ soadjasáhpán lepakko

soadji ~ soadjá siipi (linnun, lentokoneen); hiha; sivusta; jalka (toinen ylävirran puoleisista jaloista patopukissa); johde (aidan tms.), johdinaita; reisi (nuotan); kampi (erit. tahkon)

soađan riitapukari, tappelupukari

soađastallat sotia (vähän silloin tällöin)

soađáskit ruveta sotimaan; ruveta tappelemaan, *vuos riidaleigga ja de soađáskeigga* ensin he (kaksi) riitelivät ja sitten rupesivat tappelemaan

soađastallat leikkiä sotaa; *bártnážat ledje šiljus soađastallamin* pikkupojat olivat pihamaalla leikkimässä sotaa

soađastallat pistellä (esim. silmässä olevasta roskasta)

soađeáigi sota-aika; *soađeáigge* (gen.sg.) sota-ajan, sodanaikainen, *soađeáigge láhtu* sodanaikainen lato

soađemaŋáš sodanjälkeinen; *soađemaŋáš ođđasishuksen* sodanjälkeinen jälleenrakentaminen

soađgu helle (räkkäaikana, heikkotuulinen)

soađiáigásaš sodanaikainen

soađis tikku, (puusta irtoava) säle, sälö; *soađis basttii surbmii* tikku pisti sormeen

soađistit pistää (tikulla)

soađistit saada (villieläin) nitistetyksi; saada vaivoin hankituksi, *biepmu soađistit* saada vaivoin hankituksi ruokaa

soaggut nokeentua (öljylampusta); hiipua (hiilloksesta, fig. myös surusta)

soagŋoalmmái ~ soagŋoolmmái puhemies (kosiessa)

soagŋofárru kosiosaattue, kosiomatkalaiset

soagŋogába puhenainen (kosiessa); pääkokki, vastaava (häissä)

soagŋolohpi kosintalupa

soagŋu kosinta, kosio, kosiomatkka; *soagŋus vuodjit* käydä kosiomatkalla (porolla ajaen),

soagŋut (pl.) kihlajaiset

soahkesáhpán koivuhiiri

soahkevesá koivunvesa

soahkevuovdi koivikko

soahki koivu

soahkkái, soahkkás koivuinen (maastosta); *soahkkás várrevielti* koivuinen vaaranrinne

soahpadit saada sopimaan, sovittaa yhteen

soahpameahttun sopimaton, soveltumaton; sovittamaton, *soahpameahttun gižžu*

sovittamaton kiista

soahpameahttunvuohta epäsopu, riitaisuus

soahpamuš sopimus; sovittava; sopiminen

soahpamušgirji (jur.) sopimuskirja

soahpan sopiminen; *oktasaš meannudavuogis soahpan* yhteisestä menettelytavasta sopiminen

soahpanvuloš sovittava (asia tms.)

soahpat sopia, olla sopiva, käydä päinsä, luontua; sopia, mahtua (johonkin); (+ lok.) sopia, tehdä sopimus, päästä sopimukseen (jostakin); sopia (asia, riita); sopia (joksikin)

soahpavaš ~ soahppevaš sopiva, sovelias

soahppi (-s) altis (taudeille, huonoille vaikutuksille tms.); paha tarttumaan (taudista)

soahppil (-is) sovelias, soveltuva; sopuisa

soahppilvuohta soveliaisuus, soveltuvuus; sopuisuus

soahtalas sotaista, taistelunhaluinen; tappelunhaluinen

soahtan sodankäynti

soahtanmohkki sotaretki

soahtanroggi juoksuhauta

soahtat sotia, taistella

soahtealmmái ~ soahteolmmái sotamies, soturi

soahteáigi sota-aika

soahtebálvalus sotapalvelus, asepalvelus; sotaväki, *šaddat soahtebálvalussii* joutua sotaväkeen

soahtebuhtadus sotakorvaus; *Suoma dalá soahtebuhtadusat Sovjetlihttui* Suomen silloiset sotakorvaukset Neuvostoliitolle

soahtedilli sotatili; *riikii celkojuv'vui soahtedilli* maahan julistettiin sotatila

soahtedoaibma sotoimi

soahtefatnasat (pl.) sotalaivasto

soahtefámut (pl.) sotavoimat

soahtefánga sotavanki

soahtehárjehus sotaharjoitus

soahteinvalidiida sotainvalidi

soahtejulggaštus sodanjulistus

soahtējuotna sotajuoni

soahtelassi rintamalisä (S)

soahtelámis, soahtelámes sotavammainen

soahtemaršálka sotamarsalkka

soahtemohkki ~ soahtegárga sotaretki

soahteoivámuš sotapäällikkö

soahterássi (bot.) riidenlieko

soahterusten sotavarustelu; *soahterustendoaimmat* (pl.) sotavarustelutoimenpiteet

soahtesadji rintama (sodassa), sotänäyttämö

soahtesiida sotilasleiri

soahteskiipa sotalaiva

soahtesoalddát rintamasotilas, rintamamies

soahtesoalddátealáhat rintamasotilaseläke (S)

soahtešillju sotatanner, taistelutanner, taistelukenttä; *gahčai soahtešiljus* kaatui taistelutantereella

soahteveahka sotaväki, sotapalvelus, sotilaspalvelus, armeija, *álggii soahtevehkii* astui sotilaspalvelukseen; sotajoukko, sotaväki

soahteveterána sotaveteraani

sohti sota, taistelu

soahttát ruveta sotimaan

soahttevaš sotivainen, taistelevainen

soahtti soturi, sotija

soahttu keila, keko, kokko (polttopuita); heinäsuova

soai he (kaksi)

soaibmalas innokas soimaamaan, sättimään

soaibmat soimata, sättiä, haukkua (jotakuta joksikin)

soaiggas (-) pelokas

soaiggáhat puistatus

soaiggehit ~ **soaiggihit** säpsähtää, hätkähtää

soaiggus kaamea, kauhistuttava, pelottava; *soaiggus dáhpáhus* kauhistuttava tapahtuma

soaigin puistatus

soaigit kammoksua, kauhistella, kavahdella; *mun soigen dan* se kammotti minua

soaikulit ommella nopeasti pitkin pistoin

soaikut ommella pitkin pistoin

soaimmadit soimailla, sättiä (pitkään); sättiä toisiaan, torailla keskenään

soaimmadus sanaharkka, sättiminen (keskinäinen), torailu

soaimmahallat (soapmásii) joutua (jonkun) soimaamaksi, sättimäksi

soaimmaldat soimaus, haukku, syytös

soairu luunaskali, naskali; hujoppi, roikale

soaitin sattuma; *soaitin mield* ~ *soaitin vuolde* sattumalta, sattumoisin

soaitit sattua (tekemään jotakin); ehkä, kenties tehdä jotakin; *soaitá vuolg* ehkä lähtee

soaitit soittaa (puhelimella)

soaittašit soitella (puhelimella); *son láve soaittašit mánáidasas* hänellä on tapana soitella lapsilleen, *soai láveba soaittašit* heillä (kahdella) on tapana soitella toisilleen

soaittáhat sattuma; *soaittáhagas* sattumalta, sattumoisin, *soaittáhat*- satunnainen

soaittáhatčuolddus satunnaisotos

soaittáhatčuoldin satunnaisotanta

soaittestit soittaa lyhyesti puhelimella, pirauttaa; *soaittestii munnje girdišiljus* pirautti minulle lentokentältä

-soajat -siipinen; -hihainen

soajáiduvvat saada siivet; tulla riippumattomaksi, tulla omillaan pärjääväksi, itsenäistyä (nuoresta)

soajálaš siivellinen, siivekäs; *soajálaččat* (pl.) siivelliset, siipikarja

soajáš pikkusiipi

soajeheapme, soajehis ~ soajaheapme, soajahis siivetön; lyhythihainen

soalddas, soalda kovettunut, kovaksi kuivettunut (voitelemattomista nahkavaatteista tms.)

soalddát sotilas; sotamies, jätkä (pelikorteissa)

soalddátálgu (S) alokas

soalddátáššeammmái ~ soalddátáššeammmái sotilasasiamies (S); *doaimmai Suoma*

soalddátáššeammmájin Moskvas toimi Suomen sotilasasiamiehenä Moskovassa

soalddátbálvalus sotilaspalvelus

soalddáteiseválddit (pl.) sotilasviranomaiset

soalddáteiseváldi ~ soalddátvirgeoapmahaš (S) sotilasviranomainen

soalddátlaš sotilaallinen; *soalddátlaš veahkki* sotilaallinen apua

soalddátluobahas sotilaskarkuri

soalddátmeašttir sotilasmestari (S)

soalddátráđđehus sotilashallitus

soalddátriektegeavvan sotilasoikeudenkäynti

soalddátuniforbma sotilaspuku; *sus lei soalddátuniforbma badjelis* hänellä oli sotilaspuku päällään

soalddátváddoláhka sotilasvammalaki (S)

soalddátvearju sotilasase

soalldnját ~ soalldnát seisokella, seistä toimeettomana, seistä tumput suorassa

soalldudit saada tai panna (voitelemattomia nahkavaatteita) kovettumaan, kuivettumaan

soalldul (-is) helposti kovettuva, kuivettuva (voitelemattomista nahkavaatteista)

soalldut kovettua, kuivettua (voitelemattomista nahkavaatteista)

soallun hammastikku; hampaiden puhdistaminen (hammastikulla)

soallut kaivaa, kaivella (hampaita), puhdistaa (hampaita, tikulla)

soalldnnjas, soalldnje- ~ soalldnnas, soalldne- toimeton

soalldái, soalldás ~ soalldssas, soalldse- kuolaava; kuolainen

soalldsi kuola

soalldsidit (intr.) ~ **soalldssistit** (intr.) kuolata

soalldssidit (trans.) kuolata, tahria kuolaan tai kuolalla

soalldváí, soalldvás isokitainen (erit. koirasta, sudesta); *duot Čáhpe lea oalle soalldváí* tuolla Mustilla on oikein iso kita

soalldvi kita (erit. koiran, suden); suuposki, laide (suussa); suupieli

soalldmálaš sovelias, mukava; hupaisa, metka

soameheamet (adv.) epämukavasti, hankalasti; *soameheamet biddjojuv´von* epämukavasti laitettu

soameheapme, soamehis soveltumaton, epämukava, hankala; kiusallinen

soameslágan jonkinlainen; *dat lea soameslágan dološ bargoneav´vu* se on jonkinlainen muinainen työkalu

soamis, soames jokin, joku; jokunen, muutama, *doppe lei soames boazu* siellä oli jokunen poro

soancár (-is) ~ soancir (-is) mutkikas ja hankala; *diet lei oalle soancáris ášši* tuo oli tosi mutkikas ja hankala asia

soandegesehanbulkor sontakotti

soandeseaibi sontahäntä, lantahäntä (leikillisesti lehmästä); *soandeseaibbit gul´lojedje bárgumin návehis* lehmät kuuluivat ammuvan navetassa

soandi sonta, lanta

soappastit työnnältää sauvalla (hiihtäessä)

soappástallat käytellä sauvaa; leikkiä sauvalla

soappástit käyttää sauvaa, sauvoa

soarcalit sitaista, solmia (kömpelösti); harsia, kursia (nopeasti kokoon); tuikata, sujauttaa

soarcat sitoa, solmia (kömpelösti); harsia, kursia (kokoon); tuikkia, sujautella

soardašuvvat ~ soardásit vahingoittua, vaurioitua; joutua jonkun sortamaksi; sortua (ihmisestä)

soarddáhallat joutua (jonkun) sortamaksi

soardi sortaja

soardideapmi sorto, sortaminen

soardidit sortaa, alistaa

soardin sorto; vahingoittaminen

soardit vahingoittaa, vaurioittaa; haavoittaa / sortaa, alistaa, lannistaa, nujertaa; haavoittaa, loukata (jotakuta) / *soardit iežas* tehdä itsemurha

soardu sorto

soarpái, soarpás vaahtoisa, vaahdokas

soarpi ~ soarpa vaahto; *soarpin ~ soarpan* vaahdossa

soarppas (-) vaahtoinen, vaahtoava

soarput vaahdottua, vaahdota (vaahdon peittämäksi), vaahtoutua

soarrečáhci loska, lumisohjo (kevällä)

soarváí, soarvás kelohonkainen; *soarvás vuovdi* kelohonkainen metsä (jossa on runsaasti keloja)
soarvi kelohonka; *soarvestohpu* honkapirtti
soarviluvvat keloutua (hongasta); kalkkeutua (ihmisestä)
soarvut keloutua (hongasta)
soarvváiduvvat tulla täyteen keloja, kelahonkia (metsästä)
soarvváš uittosalko
soarvveheapme, soarvvehis kelohongaton (metsästä); niukkakeloinen (metsästä)
soarvvuš tervas (poltettavaksi)
soasihit säpsähtää, hätkähtää
soatkasit sotkeutua; soveltua sotkettavaksi / vaivautua (taikinasta); soveltua vaivattavaksi (taikinasta)
soatkašuvvat vaivaantua (taikinasta, vähitellen)
soatkat sekoittaa (yhteen), sotkea (sekaisin); vaivata (esim. taikinaa)
soatma sohjo, jääsohjo, lumisohjo (veden pinnalla)
soavddildit päästä (johonkin) vaivoin, juuri ja juuri
soavlái, soavlás ~ šoavlái, šoavlás hyhmäinen, sohjoinen, lumisohjoinen (metsästä, järven jäältä tms.)
soavli ~ šoavli hyhmä, lumisohjo
soavllas, soavle- ~ šoavllas, šoavle- hyhmäinen, sohjoinen, lumisohjoinen (metsästä, järven jäältä tms.)
soavlut ~ šoavlut tulla hyhmäiseksi, tulla sohjoiseksi, tulla lumisohjoiseksi
soavvil harri, harjus; *soavvelmeardi* harrimerta (keskeltä kapea), *soavvelsáibma* harriverkko, *soavvelvuogga* harriperho
soažžudit lepyttää, tynnyttää
soažžumeahttun leppymätön, pitkävihainen; *go dat suhtá, de lea dadjat juo soažžumeahttun* suuttuessaan hän on lähes leppymätön
soažžut leppyä, tyyntyä
sobahas liha (esim. koiran kaluama)
sobus kaluttava liha (luussa); *die lea beatnagii sobus!* siinä on koiralle kaluttavaa!
soddi heittonuoli; vasama (jalkajousen)
soddiluvvat pelästyä (ja säännätä pois)
soddjil (-is) taipuisa, joustava, kimmoisa; notkea (äänestä); taipuvainen, altis, myöntäväinen
soddjilvuohta taipuisuus, kimmoisuus; taipumus (johonkin)

sodjagasas (adv.) painuksissa (esim. lumen painamasta puusta)

sodjagassii (adv.) painuksiin (esim. lumen painamasta puusta)

sodjalahttit taivuttaa (äkkiä tai kerran), notkauttaa; *sodjalahttit čippiid* niiata

sodjalit taipua (vähän), notkahtaa, käännähtää (toisaalle)

sodjasit taipua, olla taivutettavissa, soveltua taivutettavaksi / notkua; antaa myöten, periksi, taipua

sodjat taipua, joustaa, sujua; kaartua, kaareutua; (voida) kääntyä, mahtua kääntymään; mukaantua, myöntyä, mukautua

sodjavaš ~ sojavaš taipuvainen, altis, myöntyväinen

sodjeruohtas (bot.) yövilkka

sodji käyrä (subst.)

sodjofierra nousukaari (ahkion kolmanneksi keulimmaisina kaari)

sodju kaarevuus, taive (esineessä, käyräksi kasvaneessa puussa); nousu (suksen, jalaksen kärjessä, kölissä); käännös (johonkin suuntaan); taipumus, viehtymys, *seksuálalaš sodju* sukupuoli suuntautuminen

sodjut (adv.) taivuksissa, taivuksiin (hetkellisesti)

sodnjái, sodnjás riippaoksainen, *sodnjás soahki* riippakoivu; roikkuvavaatteinen

sodnjánit lähteä löntystämään

sodnját riippua (riippakoivun oksista); seistä riippaoksisena (riippakoivusta); roikkua (vaatteista)

sodagit tulla repaleiseksi, resuiseksi

sodas, sodde- ~ sodas, sohte- repaleinen, resuinen

sodget tehdä helle, lämmin ilma (heikkotuulinen)

sof´fá ~ suf´fá sohva; *sof´fábeavdi ~ suf´fábeavdi* sohvapöytä

sogadávda perinnöllinen sairaus

sogaheapme, sogahis suvuton; *sogaheapmen jápmi* kuolla sukupuuttoon

sogahuhttit tappaa sukupuuttoon, hävittää sukupuuttoon

sogahuvvat kuolla sukupuuttoon

sogalaš sukulainen (kauempaa)

sogalašvuohta sukulaisuus

sogastahttit (soapmásii) olla jonkun kaltainen, muistuttaa (jotakuta)

sogaváddu sukuvika

soggejietnadat laideäänne

soggelačča vähän lähempää seinänviertä (erit. kodassa)

soggelaččas vähän lähempänä seinänviertä (erit. kodassa)
soggelažžii vähän lähemmäksi seinänviertä (erit. kodassa)
soggelii ~ soggelebbui lähemmäksi seinänviertä (erit. kodassa)
soggelis ~ soggeleappos lähempänä seinänviertä (erit. kodassa)
soggeráigi laideaukko
sogget (lámppá) poistaa nokea (öljylampusta)
soggevakála latusvokaali, toisen tavun vokaali
soggi seinänvieri, loukko (erit. kodan)
soggil lähempää sienänviertä (erit. kodassa)
sognostallat olla kosija (perinteisessä kosinnassa); (+ ill.) kosiskella (jotakuta), (+ akk.)
 kosiskella (jotakuta töihin tms.); viettää (perinteisiä) kihlajaisia
sohka suku; *iežas soga mield* omaa sukuaan, *ii sohkage* ei sukuakaan, ei vähimmässäkään
 määrin jonkun kaltainen
sohkabealledávda sukupuolitauti
sohkabeallealánat (pl.) sukupuolielimet
sohkabealleoahpahus sukupuoliopetus
sohkabealleoktavuohta sukupuoliyhdyntä; *sohkabealleoktavuođas* sukupuoliyhteydessä
sohkabeallerol'la sukupuolirooli
sohkabealli sukupuoli
sohkaboahtimuš sukuperä
sohkaduogáš sukuperä, syntyperä
sohkagiella sukukieli
sohkagoddi sukukunta
sohkajápmu sukupuutto
sohkamuorra sukupuu
sohkanamma sukunimi
sohkar sokeri; *sohkkarat* (pl.) sokeri (käyttöä varten), *muitte fal oastit sohkkariid!* muista
 ostaa sokeria!
sohkaráksá sukupuolirauhanen
sohkarbihtta sokeripala
sohkarbohcci sokeriruoko
sohkarčalbmi rae (sokerin)
sohkardávda sokeritauti

- sohkareaddjái, sohkareaddjás** imelä, liian sokerinen, liian makea; *sohkareaddjás gáhku* liian sokerinen kakku
- sohkarlihti** sokeriastia
- sohkarnállái** (adv.) imelä, sokerinen, makea
- sohkarruohtas** sokerijuurikas
- sohkarsmáhkka** sokerinmaku
- sohkaseal'la** sukuolu
- sohkavuohta** sukulaisuus
- sohken ~ sovken ~ sovkken** sokea
- sohkkarastit** sokeroida
- sohpalastit** lakaista (luudalla), luutia
- sohpasit** kaluuntua; soveltua kaluttavaksi
- sohpat** kaluta, järsiä (luuta tms.), puhdistaa (luu lihanjäämistä; kalvaa (sairaudesta, rasituksista); kaventaa (vaatetta liikaa)
- sohti ~ sođđi** rääsy
- sohttet** saurata (heinää); pinota (polttopuita keilamaiseksi pinoksi)
- sohtut** luuhata, norkoilla; kylvää (roskia)
- soica** lumipilvi, savupilvi; ryöppy (savua, lunta, vettä)
- soicalit** pölläyttää, tuprauttaa, räiskäyttää, roiskauttaa (jotakin veteen; sytyttää (niin että savuaa))
- soicát** ruveta tupruamaan, pölisemään, pölyämään; ruveta ryöppyämään
- soiccas** pölinä, tuiske (lumen, hiekan)
- soiccáskit** ruveta tupruamaan, pölisemään, pölyämään; ruveta ryöppyämään
- soiccihit** pöllähtää
- soiccistit** pölistä, pölytä, mennä pölyttää; tupruta, höyrytä, *soiccisteadđi málli* höyryävä keitto
- soiccohallat** tuprutella; *biippu soiccohallat* poltella piippua
- soiccuhit** tuprutella
- soicit** tupruta, tupruttaa
- soidadit** laimentaa (erit. juomaa)
- soidat** laimentua, laimeta (erit. juomasta)
- soiddas, soida** laimea, laiha (erit. juomasta); *diet du káffe lei vehá soiddas* se sinun kahvisi oli hieman laiha
- soidit** laimentaa, ohentaa (nestettä, maalia); *njálmmi soidit* huuhtoa suu

soidnár viivyttelijä

soidnárastit viivytellä

soidnáris (attr.) viivyttelävä; *soidnáris bargi* viivyttelävä työntekijä

soija (bot.) soija

soimme soimi (hevosen)

soittolaš sattumanvarainen, satunnainen

sojadic taipuilla, notkua; (fig.) myötäillä

sojahallan vibraatio

sojahallat taivutella; värisyttää (ääntään, laulaessa, joikatessa)

sojahanfiel'lu paininpuu (jonkin taivuttamiseksi)

sojahangeažus taivutuspäite

sojahit taivuttaa (esim. sanaa); soveltua taivutettavaksi; suostutella

sojaldahhtit taivuttaa (nopeasti tai kerran)

sojil (adv.) mutkalla, taipeella, kaarella, mutkalle kasvaneena

sojubohcci letku

sojuheapme, sojuhis ~ sojaheapme, sojahis taipumaton

sojul (adv.) mutkalla, taipeella, kaarella (väliaikaisesti)

sokčat ~ šokčat kytätä, vaania, väijyä; vakoilla, urkkia

sokkabealde (adv.) seinän puolella (kodassa)

sokkabeale (adv.) seinän puolta (ohi) (kodassa)

sokkabeallai (adv.) seinän puolelle (kodassa)

sokkehas ~ sokkihas mielellään seinän puolella oleileva (kodassa)

sokkimus ~ sokkimuš lähimpänä seinänviertä oleva (erit. kodassa); *sokkimusas* lähimpänä seinänviertä (erit. kodassa), *sokkimussii* lähimmäksi seinänviertä (erit. kodassa)

sokkit lähempänä seinänviertä oleva (erit. kodassa)

sokta vaahto

soktaluvvat vaahtoutua

soktaplásta vaahtomuovi

soktái, soktás ~ soktii, soktes vaahtoisa, vaahtoava; *soktás ahpi* vaahtoava avomeri

soktut vaahtoutua

solát pohjata, solata (kenkää)

soldadit syöttää loppuun, puhtaaksi (laidun)

soldat tulla loppuun syödyksi (laitumesta)

solddas, solde- loppuun syöty (laitumesta)

soldi ~ **soldeena(n)** loppuun, puhtaaksi syöty laidun (jäkälätön)

soldolas kovettuva, kuivettuva (voitelemattomista nahkavaatteista)

soldut kovettua, kuivettua (voitelemattomista nahkavaatteista)

solgat ~ **solgádit** varustaa ahkio jalaksen ja emäpuun vahvikkeella; pohjata vuotakenkä, varustaa vuotakenkä lisäpohjalla, anturalla

solggis jalaksen tai emäpuun vahvike, lisäjalaksen aines; vuotakengän lisäpohjan, anturan aines

solgi jalaksen tai emäpuun vahvike; vuotakengän lisäpohja, antura; moottorikelkan suksien muovisuojus

solidariteahhta ~ **solidaritehta** solidaarisuus

solidáralaš solidaarinen

solista solisti

sol'ju risku, rintasolki (naisen puvussa), solki (pyöreä)

sol'lašuvvat ~ **sollašuvvat** kääntää huomionsa muualle (ja tyyntyä), rauhoittua, tyyntyä (itkevästä tai loukkaantuneesta ihmisestä)

sollat pohjata, solata (kenkä)

sol'let kääntää (jonkun) huomio (jostakin, tämän tyyntymiseksi); *sol'let sága* johtaa huomio eri puheenaiheeseen

solodit kaivella (hampaitaan); puhdistaa hampaansa

sololávlun yksinlaulu

solon hammastikku

solža huhupuhe

solžat laverrella, lörpöttää

solžái, solžás laverteleva, lörpöttelevä; *solžás dinga* laverteleva tyyppi

solžidit jaaritella, lörpötellä

somá (-s) hauska, hupaisa, kiva; sievä, soma; hassu, sukkela

somát (adv.) ~ **somájit** (adv.) hauskasti, kivasti; hassusti, sukkelasti

son hän

-son (1.part.) -han, -hän (kysymyksissä); *gosason dat manai?* mihinkähän se meni?, *geason mun muitalivččen?* kenelleköhän minä kertoisin?, *iigoson dat ordnašuva?* eiköhän se järjesty?, *leagason dat duohta?* onkohan se totta?

sonahat näivetystauti, syöpä

sonas, sotna näivettynyt, surkastunut, huvennut, veretön

soneahhta sonetti

sonjas, sotnja riippuva, roikkuva

sonjuhit kulkea roikkuvissa vaatteissa

sonnagaš hänen kaltaisensa ihminen; *sonnagaš lei diedusge bárisin ordnestallamin áššiid*

hänen kaltaisensa ihminen oli tietysti ylimpänä järjestelemässä asioita

sopmirvahkku pyhäinpäivän jälkeinen viikko (marraskuussa)

sopmu sumu (ohut)

sopráno (mus.) sopraano

soradit sotkeutua (esim. hihnaan tai toistensa hihnoin)

soras, sor're- mutkikas, sotkuinen; sotkeutuva (narusta tms.)

sorbmananvárra hengenvaara

sorbmanit ~ **sorbmašuvvat** menehtyä, saada surmansa

sorbmaí, sorbmás turmiollinen

sorbmebáiki surmapaikka, vaaranpaikka (jossa on hengenvaara)

sorbmehit surmauttaa, tapattaa, *sorbmehee vuostálastiidis* surmautti vastustajiaan; aiheuttaa vahingossa jonkun kuolema

sorbmejeaddji surmaaja, tappaja, murhaaja

sorbmen tappaminen, tappo (pikaistuksissa tehty)

sorbmesiivu vaarallisen liukas keli, tappokeli; *dákkár sorbmesiivun ii gánnet vuolgit biillain gosage* tällaisella tappokelillä ei kannata lähteä autolla mihinkään

sorbmet surmata, tappaa

sorbmi surma, *mannat bahá sorpmi* menehtyä tapaturmaisesti; tuho, loppu (esineen); hengenvaara; surmapaikka

sordot tulla sorretuksi; alistua; hävitä (oikeusjutussa)

soril (adv.) toisiinsa sotkeutuneina, sotkussa

sorjalit ripustaa

sorjavaš riippuvainen (jostakin)

sorjavašvuohta riippuvaisuus, riippuvuus

sorját riippua

sorji riippuva esine

sorjjas riippuva; riippuvainen (jostakin)

sorjjasmeahttun riippumaton

sorjjasmeahttunvuohta riippumattomuus

sorjjasvuohta riippuvuus, riippuvaisuus (jostakin)

sorpmálaš hengenvaarallinen; tuhoisa; murhanhimoinen

sorragasas (adv.) ~ **sorragassii** (adv.) sotkussa, sotkuun (narusta tms.)
sorrašuvvat sotkeutua (johonkin)
sorrat sotkea (esim. naru, hihna); harsia (paikka)
sor´rái, sor´rás sotkeutuva (narusta tms.); mutkikas, sotkuinen (asiasta)
sorri sotku, sykkyrä (esim. narussa)
sor´rot sotkeutua, takertua (johonkin), sotkeutua (puheisiinsa tms.); saada sikiönsä väärään asentoon (jolloin vasominen ei onnistu, porovaatimesta)
sorta laji, sorti; *garraset sorta* väkijuoma, paloviina, *livččiigo dus munnje garraset sorta?* olisiko sinulla minulle ryyppy?
sorteret lajitella; *sorteren* lajittelu
sosialiseret sosialisoida
sosialisma sosialismi
sosialista sosialisti
sosialisttalaš sosialistinen
sosiálabargi sosiaalityöntekijä
sosiálademokráhtta sosiaalidemokraatti; *sosiálademokrahtalaš* sosiaalidemokraattinen
sosiáladorvu sosiaaliturma
sosiálaeiseválddit (pl.) sosiaaliviranomaiset
sosiálafuolahus sosiaalihuolto
sosiálahoavda sosiaalijohtaja
sosiálakantuvra sosiaalitoimisto
sosiálalaš sosiaalinen
sosiálalávdegoddi sosiaalilautakunta
sosiálaoadju sosiaalivakuutus
sosiálapolitiikka sosiaalipolitiikka; *sosiálapolitiikkalaš* sosiaalipoliittinen
sosiologa sosiologi
sosiologalaš sosiologinen
sosiologiija sosiologia
sotkašuvvat sekoittua (tasakoosteiseksi); sotkeutua (esim. kala verkkoon)
sotket sekoittaa (tasakoosteiseksi); sotkea, *sotket iežas masa nu* sekaantua (johonkin)
sotnabeaiidit sunnuntaiaamu
sotnabeaiskuvla pyhäkoulu
sotnabeaivi sunnuntai; *sotnabeaivve* ~ *sotnabeaivvi* sunnuntaina, *sotnabeivviid* sunnuntaisin, *sotnabeaivái* sunnuntaiksi, sunnuntaihin mennessä

sotnat huveta; näivettyä, surkastua

sotnjesoahki riippakoivu

sotnji riippakoivu, ritvakoivu; rimsu, riipus (vaatteissa); rimsuvaate

sotnjud (adv.) roikuksissa, roikuksiin (hetkellisesti, vaatteista, riippakoivun oksista)

sovjetlihttulaš (a./s.) neuvostoliittolainen

sovjetrepubliikka neuvostotasavalta

sovlet loskaantua, muodostaa loskaa

sovppá soopa

sovtas, sokta möyheä, ilmava, (liian) kuohkea (esim. leivästä); ravitsematon, köykäinen (ruoasta)

spabbalit imaista (piippua)

spagas kantosatulan aines

spagát (pl.) poron kantasatula

spagga (adv.) pullollaan, pullolleen

spaggat ruveta pullottamaan, turvota (vatsasta)

spagget pakata, sulloa (täyteen)

spaggi pullottava esine, punkero

spahča tutina, värinä

spahčacuoza tärykalvo

spahčalit väristä (vähän aikaa)

spahčan tutina, värinä

spahčat tutista, väristä

spahči tutinasarvi (porosta)

spahkajuolggit (pl.) länkisääret (R)

spahká ~ spahka (poron kantosatulan toinen puolisko); *spagát* (pl.) ~ *spagat* (pl.) poron kantosatula

spahttat (+ ala) ahdistella (jotakuta); (+ manjái) liimautua, takertua, tarrautua (johonkuhun)

spaiyat lohjeta (puusta)

spaiyet irrottaa, kiskoa sälö (puusta)

spaiyghas sälö (puusta irtoava)

spaiyguhit kiskottaa sälöjä (puusta)

spaiyut irrotella, kiskoa sälöjä (puusta)

spakkagit tulla pullolleen, pullottavaksi (aivan täyteen)

spakkas, pagga pullollaan oleva, pullottava

spaktat uppoutua, keskittyä työhönsä (niin ettei malta tai huomaa lopettaa)
spalcadit kastaa likomäräksi (nahkaesineestä)
spalcat kastua likomäräksi (nahkaesineestä)
spalccas, spalca likomärkä (nahkaesineestä); nolo, ärsyttävä, kiusallinen
spalccidit kastaa likomäräksi (nahkaesineestä); mutustaa hampaattomalla suulla
spalccihit kastua likomäräksi (äkkiä, nahkaesineestä); (fig.) nujertua, nyykähtää
spanas, spatna solakka; vartalonmukainen, vartalonmyötäinen (vaatteesta)
spanjahas sälö (puuta halkaistaessa syntynyt)
spanjas, spatnja suorasyinen (puusta)
spanuhit kulkea rivakasti solakkana ja vartalonmyötäisissä vaatteissa
spanut solakka ihminen (vartalonmyötäisissä vaatteissaan)
spappuhit imeksiä, imeskellä (ja tuprautella) piippua
sparahit värisyttää
sparaidahttit värisyttää, väristää
sparaideapmi värähtely
sparaidit väristä, värähdellä
sparggas tärinä, tärähtely
sparggehit tärähtää
spargguhit täräyttää, tärähtää
spargin tärähtely, värähtely
spargit tärähtää, värähdellä
sparra värähtely, värinä
sparrat värähdellä, väristä
spar´ret sitoa yhteen pareittain (ripustettavista kaloista tms.), ripustaa (kaloja tms. kuivamaan) pareittain
spar´rolagaid (adv.) parittain (erit. vaatimesta ja sen aikuisesta vaadinvasasta); samaan hihnaan sidottuina (poroista)
spar´rorotnu runo, maho porovaadin (joka kulkee yhdessä runona pysyneen aikuisen vasansa kanssa)
spar´ru kattoparsi
spar´ru pari (samanlaisia esineitä, jotka on esim. sidottu yhteen ripustamista varten)
spar´rudit olla jossakin pareittain; *spar´rudit ovtas* paritella
spatnat muotoilla (tyylikkääksi, tarkoituksenmukaiseksi), tehdä (vaate) vartalonmukaiseksi

spatnat, spatnadis/spadnes solakka; vartalonmukainen, vartalonmyötäinen (vaatteesta);
tyylikäs (pukeutumiseltaan)

spatni kitakieleke

spatnjasit ~ spatnjat haljeta (taivutettaessa)

spatnjat kimittää

spatnju säle; virpi, nuori, suora ja hento koivu

spažahit värisyttää

spažaidandávjodat värähtelytaajuus

spažaidit värähdellä, väristä

spažas (-) hoikka (ja kaunis, poronsarvesta)

spažáhus värähdys

spažihit värähtää

spažoaivi tutinasarvi (porosta)

spažuhis (attr.) solakka ja tyylikkäästi pukeutunut (miehestä)

spažuhit kulkea pitkin ja värisevin sarvin (porosta)

spábba pallo

spábbabealli pallonpuolisko (esim. itäinen tai läntinen)

spábbačaskin pesäpallo, pesäpalloilu

spábbačiekčan jalkapallo, jalkapalloilu

spábbačiekči jalkapalloilija

spábbadoaškun lentopallo, lentopalloilu

spábbasuohppun käsipallo, käsipalloilu

spáđđá ~ spáhhti pata (korttipelissä)

spággu paikattu esine (jossa on paljon paikkoja)

spággudit paikata (paikka paikan päälle)

spáhččet niputtaa (suonirihmoja), vyyhdetä (ansalankoja)

spáhčču ansavyyhti, ansakieppi, suonirihmapalmikko (riekonpyynnissä)

spáhkis (-is) raisu, raju (esim. ajoporo, kala koukussa)

spáhkkil (-is) vauhko, raisu

spáhppal vesipääsky

spáiddar soihtu

spáiddarlieđdi (bot.) rantakukka

spáigalit kalauttaa, kumauttaa

spáigasit kalahtaa, kumahtaa (jotakin vasten)

spáiggas kalahtelu, kulina, kumahtelu

spáiggádit ~ spáiggihit kalahtaa, kumahtaa

spáigil (-is) kajahteleva (äänestä)

spáigit kalahdella, kumahdella

spáigu kalahtelu, kumahtelu

spáikasit heilahtaa, viuhahtaa (jotakin vasten, hihnasta tms.)

spáikkas lätke, läiske (piiskan)

spáikkihit heilahtaa, viuhahtaa (jotakin vasten, hihnasta tms.)

spáikkohallat (soapmásii) joutua (jonkun) huiskimaksi, viuhtomaksi

spáikut huiskia, viuhtoa

spáillit pailakka, opettamaton, edellisvuonna kuohittu urosporo

spáitet ennättää (tehdä jotakin)

spáitil (-is) tehokas, voimakas, kantava (aseesta tai ammuksesta, esim. nuolesta), tappava (luodista); häiriintymätön laukatessaan tai ravatessaan

spáitit olla tehokas, kantava (ampuma-aseesta)

spáittas (-) joutuista, ripeä; voimakas, kantava (aseesta tai ammuksesta, esim. nuolesta)

spáitteheapme, spáittehis tehoton, voimaton (aseesta tai ammuksesta, esim. kaukaa ammutusta luodista tai nuolesta)

spáittiidit kiihtyä (vauhdista tms.)

spáitu aukio, aukea (maastossa); rauha (tehdä jotakin), *dáppe sus lea leamaš spáitu barggadit* täällä hänellä on ollut työrauha

spáitu kyky (hoitaa asiat tms.)

spálfobađuš ritariperhonen

spálfu pääsky

spálgu halkeama, rako, kivenrako

spálgu jalkahihna, jalkanuora (useamman poron sitomiseksi vierekkäin)

spálladat puuskainen sää; tuulenpuuska (heikohko)

spál´láí, spál´lás ~ spál´lii, spál´les puuskainen (tuulesta); *dát lea gusto spál´les beaivi* tämä on näköjään puuskainen päivä

spál´li tuulenpuuska

spálta palsta (lehdessä)

spálzá ~ spálčá karvattomaksi kulunut esine, paltsa

spálžámuoddá ~ spálčámuoddá karvakulu peski, paltsapeski

spálžát ~ spálčát olla jossakin karvattomiksi kuluneissa vaatteissaan

spálžu ~ spálču karvattomaksi kulunut esine, (liian) lyhytkarvainen eläin
spálžudit ~ spálčudit kuluttaa karvattomaksi; kuluttaa (maasto) paljaaksi
spálžut ~ spálčut kulua karvattomaksi; kulua paljaaksi (maastosta)
spálžžas ~ spálččas karvaton; karvakulu, karvattomaksi kulunut; (liian) lyhytkarvainen; paljas (maastosta)
spálžžildit ~ spálččildit kulkea karvattomissa kuluneissa vaatteissaan
spánderet (N) tuhlata; tarjota, ostaa jollekulle (esim. kahvit)
spán'nja sanko, tonkka, pääläri
spánska (adj.) espanjalainen
spánskadávda espanjantauti
spánžat pöhöttyä, mennä pöhölle
spánžát olla (jossakin) pöhöttyneenä
spánži pöhettynyt ihminen
spánžžagit pöhettyä, punehtua (kasvoista)
spánžžas (-) pöhöttynyt (kasvoista)
spánžžistit hikoilla (kovasti kasvoistaan)
spánnga vannerauta
spáppastallan palloilu; palloveli
spáppastallat pallotella, palloilla; leikkiä pallolla
spáret (N) säästää
spárka potkukelkka, potkuri
spárkadit paltuttaa, saada pelkäämään
spárkat palttua, ruveta pelkäämään jotakin tai jotakuta
spárket potkukelkkailla
spárkkas (-) palttunut, pelokas
spár'ra (adv.) pingollaan, pingolleen
spártocuoppu rupisammakko
spártu känsä; syylä; nänni
spárvabeaŋka sorvi
spárvet sorvata
spáseret olla, käydä kävelyllä
spásma kouristus
speaččas läimäyttely, läpsytyt, lätinä
speaččas, speažža latuskainen (pystysuunnassa)

speadjalastin heijastus, kangastus

speadjalastit heijastaa; kuvastaa; heijastua; kuvastua

speadjat hävittää, tuhota (erit. poroja), aiheuttaa suurta hävitystä; ryövätä

speadjár tuholainen (ihmisestä, petoeläimistä), riutta, tuhoeläin (erit. sudesta); ryöväri

speadđoaivi lapasarvi (porosta)

speadđu lapa (sarven, airon)

speaigalit lämäyttää, paiskata (ovi kiinni)

speaigit läimäytellä, paiskoa (ovea)

speajahallat kokea susien hävitys porotokassaan; *eallu seapajahalai gumpevalvái* susilauma teki tuhojaan porotokassa

speajal peili

speajalgovva peilikuva

spealastit pelata (vähän, korttia)

spealla pelikortti, kortti; *spealat* (pl.) pelikortit, korttipakka

speallastohkka korttipakka

speallat ~ spil'let pelata (erit. korttia), lyödä korttia

speal'lavearka ~ speallevearka reunapitsi (naisenlakissa), röyhelö

speal'lavearkanállu ~ speal'lavearhnállu virkkuukoukku

speal'li peluri, pelaaja (erit. rahapelissä); *speal'lit ledje vuot čeahkkanan birra beavddi* kortinpelaajat olivat taas kokoontunut pöydän ääreen

speallu ~ spil'la peli

spealnnjas (-) raa'an makuinen (lihasta, leivästä)

speanta, speanttas (N) jännittävä, jännä; *lei nu speanta doppe finadit* oli niin jännä siellä käväistä

speažžasit (oktii) läimähtää (yhteen)

speažži latuska

speažžut läimäytellä, lätkiä; taputtaa (käsiään)

specce (R) pitsi

spedisuvdna huolinta

speidár partiolainen

speisset (hist.) riikintaalari, riksi (vanha raha)

spektra spektri, kirjo

spekulašuvdna keinottelu, spekulatio

spekulánta keinottelija

spekuleret keinotella

spel'le pelti, savupelti, sulkupelti (savupiipussa); peltilevy (johonkin tiettyyn tarkoitukseen)

spel'lerávdí peltiseppä

spel'let soittaa (soitinta)

spesialiserenávnnas erikoistumisaine (opinnoissa)

spesialiseret (masa nu) erikoistua (johonkin)

spesialista spesialisti

spesiáladoavttir erikoislääkäri

spesifiseren yksilöinti; *spesifiserendiehtu* yksilöintitieto

spesifiseret yksilöidä; *spesifiserejuv'von* yksilöity

spežžet läimäyttää, lätkäistä, läpsäyttää, lätkäyttää

spiddestat sivallus

spiddet huitaista, läimäyttää, läpsäyttää, sivaltaa (erit. ajoporoa remmillä, piiskalla); patistaa

spiddut huitoa, läimäytellä, piiskata (erit. ajoporoa remmillä, piiskalla); patistella, hoputtaa

spiegadit antaa myöten (esim. porokaarten seinistä)

spiehčas, spiehčče- pihtikinttuinen, pihtipolvinen

spiehččejuolgi pihtikinttu

spiehkasmearka suuntamerkki

spiehkastat poikkeus; *spiehkastagaid haga* poikkeuksetta, *spiehkastahkan* poikkeuksena, poikkeuksellisesti

spiehkastatdilli poikkeustila

spiehkasteapmi poikkeaminen, syrjähyppy (asiasta)

spiehkastit poiketa; vaihtaa puheenaihetta

spiehkkaseaddji poikkeava

spiehkkaseapmi poikkeama; poikkeavuus

spiehkkasit poiketa

spiehkkut poiketa (usean kerran); poukkoilla; kierrellä; vältellä (vastatessa, selittäessä)

spieladat sää, jolloin käy pieni tuulenviri, vähätuulinen sää (veden yllä)

spielastit alkaa tuulla heikosti (veden yllä)

spiełdderfáhcca pesusieni (eläin)

spiella tuulenviri (veden yllä)

spiellat tuulla heikosti (veden yllä)

spiergat hoippua, horjua, lymytä

spierggadit horjua, hoippua (jaloillaan), kaatuilla; kiemurrella (tuskissaan), heittelehtiä

spierggádit horjahtaa

spierku hankarauta, nahan pehmitysrauta (puolikaaren muotoinen)

spier´ru kalaparvi

spiertačáhppat, spiertačáhppes pikimusta, sysimusta

spiertačáhppat (subst.) pikimusta väri, sysimusta väri

spiertačáhput musta hevonen tai poro

spigir gč. **spihkár**

spihča ~ spihčá piiska

spihččet piiskata, ruoskia

spihkašuvvat suolaantua (kuivaksi); *de lea spihkašuvvan diet guolli, dan sáhtta borrat* nyt on suolaantunut (kuivaksi) se lohi, sitä voi syödä

spihkár ~ spigir ~ spiikkár naula

spihkárčuolbma päätössolmu (suopungin vapaassa päässä)

spihkárfiel´lu ~ spigirfiel´lu häkilä (kenkäheinän pehmyykseen)

spihkároaivi ~ spigiroaivi naulan kanta

spihkebiergu kuivasuolattu liha

spihkeguolli kuivasuolattu kala

spihket suolata (kuivasuolaan)

spihkkolas kiertelevä, välttelevä (vastatessa)

spihkodahkes poukkoileva (ajoporosta)

spihkodit poukkoileva, ryntäillä pois suunnasta (ajoporosta)

spihtálaš (a./s.) spitaalinen

spihtáldávda spitaali

spihtálvuohta spitaalisuus

spiiddistit kirvellä

spiidneboahkku sikotauti

spiidni sika

spiidnošeapmi sikailu, sikamaisuus

spiidnošit sikailla, käyttäytyä sikamaisesti

spiigu kätevä henkilö; tarmonpesä; näpistelijä, pikkuvaras

spiigudit näpistellä, varastella

spiikkár gč. **spihkár**

spiilet pingottaa (kuivumaan, erit. talja seinään)

spiiinnebiergu sianliha

spiinneboahkku vesirokko (ankara)

spiinnebuoidi läski, silava

spiinnečivga porsas, possu

spiinnečoarbbealli kinkku

spiinnekotelahtta siankyljys

spiinnelasta (bot.) jauhosavikka

spiinnelatiidna siansaksa; *bártnáš hálai ádjáinis spiinnelatiinna, eaba áddehallan*

pikkupoika puhui vaarinsa kanssa siansaksaa, eivät ymmärtäneet toisiaan

spiinnelágan sikamainen; *spiinnelágan láhttenvuohki* sikamainen temppu

spiinnevarris ~ spiinnevaris karju

spiinniidvisti sikala

spiinniskálžu eräs simpukkalaji ("siansimpukka")

spildarođas, spildarođđa uuden uutukainen, upouusi; *spildarođđa dihtor* uuden uutukainen tietokone, *hágai dan spildarođasin* hankki sen upouutena

spildi ~ spieldi ketto, kalvo (kermaa, ohutta jäätä), jääkuori (maidon, veden pinnalla); riite (järven, lammen, lätäkön pinnalla)

spile vaimon siskon mies, lanko; vaimon veljen vaimo, käly; aviomiehen siskon mies

spilebealle vaimon siskopuolen tai naisserkun mies, miehen siskopuolen tai naisserkun mies, vaimon velipuolen tai miesserkun vaimo

spilestallat (+ kom.) kutsua *spile*:ksi (vaimonsa siskon miestä tai vaimonsa veljen vaimoa); kutsua toisiaan *spile*:ksi (siskosten miehistä tai veljen ja siskon aviopuolisoista)

spileš (adv.) vaimonsa siskon miehen kanssa, vaimonsa veljen vaimon kanssa

spiležat (pl.) langokset, sisarusten miehet keskenään, veljen ja sisaren aviopuolisot keskenään

spillui (adv.) hukkaan

spilus (adv.) hukassa

spináhtta pinaatti

spinjaidit kimittää, vinkua (eläimestä tms.)

spinjas, spitnja kimakka, kimeä (äänestä)

spinjádít vinkaista, kimahtaa (kuten sääski lähtiessään verta imettyään lentoon)

spintu paikka (vaatteessa, huono), riekale

spinggár laiha kala

spionáša vakoilu

spioneret vakoilla

spiovdna vakoilija

spiral kuve, lanne; *spirralat* (pl.) kupeet, lanteet, *sus nu anii spirraliin* hänellä särki kupeita

spiraldákti suoliluu

spiraldávda sivuvika (porolla, kulkee kallellaan)

spiralladas ristisuoliluunivel

spiralmorčesuotna lonkkalaskimo

spiralváibmosuotna lonkkavaltimo

spirála spiraali, kierukka

spiránta spirantti

spire metsäneläin, villieläin

spiregárdi eläintarha

spirelaš eläimellinen

spirtačáhppat, spirtačáhppes sysimusta (silmistä, hiuksista)

spirtačáhppat (subst.) sysimusta väri

spirtamuzet sysimusta poro (sinihohtoinen)

spitnjalahttit (+ akk.) sanoa (jotakin) kimittävällä tai vinkuvalla äänellä

spitnjut kimittää, piipittää, vinkua

spivka pila, leikki (sanallinen), vitsi

spivket laskea leikkiä, pilailia, vitsailla

spivkkár leikinlaskija, pilailija, vitsailija

spivkošit laskea leikkiä, pilailia, vitsailla

spizzalit muiskauttaa (suukko)

spoadnái, spoadnás kokkareinen, paakkuinen

spoadđočoarvi lapasarvi

spoadđoduoršu lapasorsa

spoadđu (pieni) lapio, leipälapio, rikkalapio

spoahkas kopse, kopina, naksutus, napsutus, naputus

spoahkihít ~ spoahkehit kopsahtaa, napsahtaa, naksaa

spoahkkalit kopauttaa, kopsauttaa, napauttaa, napsauttaa

spoahkkít kopsahdella, napsahdella, napsua, naksua

spoahkohallat napsautella

spoahkuhit naputtaa, nakuttaa, napsutella

spoahttat bilkidit

spoanas, spoatna vähäluminen (paikasta, jossa lumi on sääolojen vuoksi pakkautunut kovaksi ja ohueksi)

spogatna kova keli

spogatnaluvvat paakkuuntua (esim. jauhoista, ryyneistä)

spogatni kokkare, paakku

spogatnut paakkuuntua (esim. jauhoista, ryyneistä)

spoava povaus

spoavár povari

spoggalit survaista, pistää (puukolla); puskea (kerran)

spohkohallat naputella, napsutella

spokkuhit survaista (monta kertaa), pistellä (puukolla)

sponta pontti

spontaheavval ponttihöylä

spontána spontaani

spontet pontata

spovet povata

spubmát istua ajatuksissaan, ajatuksiinsa vaipuneena

spuccehit napsahtaa (johonkin)

spula puola, käämi

spulet puolata

spulži jääkerros, jääkuori

spulžudit jäädyttää (jääkerroksen alle); päästää jäätymään (jääkerroksen alle)

spulžut jäätyä (jääkerroksen alle)

spunget ~ spugget sulloa, pakata (aivan täyteen)

spunngas, spunga pullottava; punkeromainen

spungu punkero, köntys, köriläs

spuolla käämi

spupma lakki (naisten)

sreanga ~ streanga ~ sránga ~ stránga lanka (metallinen), rautalanka; kieli (kielisoittimessa)

sreangaspihkár lankanaula

sreanggaheapme, sreanggahis langaton; ilman (metalli)lankaa tapahtuva

sreanggár (-is) ~ streanggár (-is) ankara (ihmisestä)

sreanggis, sreanga ~ streanggis, streanga ankara, vaikea

srenget ~ strenget kovistella (ankarasti)

sriikaruovdi ~ striikaruovdi silitysrauta

sriikašuvvat ~ striikašuvvat silitä (vaatteesta)

sriiket ~ striiket silittää (vaatetta)

sroanggis, sroanga ~ stroanggis, sroanga ankara, vaikea

sroba tippa, lääketippa

srubistit ~ strubistit hörpätä

sruhpat ~ struhpat hörppiä

srukta ~ sruvtta romu

sruva ruuvi

sruvabasta ruuvipuristin, puristin

sruvabeaŋka ruuvipenkki

sruvabonjan ruuvitaltta

sruvačoaavdda ruuviavain

sruvameaisil ruuvimeisseli

sruvanjunatbovrra keskiöpöra

sruvet ruuvata

stadiovdna stadion

stadđat malttaa tehdä jotakin, *stadđai orrut ruovttustis* malttoi olla kotonaan; malttaa olla tekemättä jotakin *stadđai oasttekeahtta divrras dihtora* malttoi olla ostamatta kalliin tietokoneen

stad´dil (-is) malttavainen

staduheapme, staduhis ~ stadaheapme, stadahis malttamaton, levoton (jonkin vuoksi, jostakin)

staduhuvvat ~ stadahuvvat tulla levottomaksi, malttamattomaksi

stafeahtta viesti (urheilukilpailussa)

stahkka kimpale (lihaa tms.)

staigadit hillitä, taltuttaa, tyyntyyttää

staigat talttua, alistua, rauhoittua, tyyntyä; malttaa

staiggiidit ruveta talttumaan, alistumaan

staigil (-is) sävyisä

stajádus haaskaus, haaskuu, hävitys

stajár haaskaaja, hävittäjä, tuholainen

stajidit haaskata, hävittää, saada aikaan hävitystä

stalkadit saada tervehtymään, toipumaan

stalkagáhkku hiilillä paistettu rieska

stalkat tervehtyä, toipua; lujittua (esim. parantuvasta luunmurtumasta)

standardiseret standarisoida, vakioida

standárda (a./s.) standardi; *standárdabiila* vakioauto, *standárdagiella* yleiskieli, *standárdamodeal’la* standardimalli

starga (adv.) jämakästi, vakaasti, tukevasti, jäykästi; *dál diet sahárenko lea starga* nyt se sahapukki on tukevasti

stargadit jämäköittää, jäykentää, tukevoittaa

stargat jämäköityä, jäykentyä, tukevoitua

stargat, stargadis/starges jämäkkä, vakaa, tukeva, jäykkä

stargatvuolta jämäkkyys, vakavuus, tukevuus, jäykkyys

starggas, starga jämäkkä, vakaa, tukeva, jäykkä; jämerä

starggasmahttit jämäköittää, tukevoittaa, jäykistää, jäykentää

starggasmuvvat jämäköityä, tukevoitua, jäykistyä, jäykentyä

stašuvdna asema

statihkalaš staattinen

statistihkalaš statistinen, tilastollinen

statistihkka statistiikka, tilasto, tilastointi

statistihkket tilastoida

stavkáhit kierrellä (siellä täällä)

stavval kantti (leivän)

-stábat -juovainen, -raitainen; *alitstábat* siniraitainen

stábálaš raidallinen

stábbasáidi sei, seiti, saita (pienehkö)

stábis kimpipuu, astian kimmen aines

stáččas, stážžo- (liian) matala (astiasta)

stádásmahttit vakiinnuttaa, vakavoittaa, vakauttaa

stádásmuvvat vakiintua, tasoittua, vakavoitua

stáddásit (adv.) vakaasti

stád’di alasin

stádis (-is) vakaa (esim. kädestä), tasainen (luonteeltaan), vakava, vakiintunut

stádismeahttun epävakainen, arvaamaton, vakiintumaton, epävakaa; *sáhtta leat gaskkohagaid viehka stádismeahttun* voi olla toisinaan aika arvaamaton

stáðisvuohta tasaisuus (luonteen tms.), vakavuus

stáðuhis (attr.) erittäin luotettava, vakaa (ihmisestä); *lea stáðuhis olmмоš* on erittäin luotettava ihminen

stáðut luotettava, vakaa ihminen

stáf'fu valkama, venevalkama

stágget harsia (esim. paikka johonkin)

stággocaggi vavantuki (veneen reunassa)

stággogiera vavankärki

stággorudni väliavanto (jääverkkopyynnissä verkkoa jään alle työnnettäessä)

stágggu tanko; salko; onkivapa; tanko (polkupyörässä)

stáhkka heinäsuova (iso)

stáhkkaár raukka

stáhpalastit pinota, latoa (esim. lautoja), taaplasta

stáhpardit kiemurrella, heittelehtiä, hoippua; kuljeskella sinne tänne

stáhpádit tehdä (tynnyri tms.) kimmistä

stáhpegirku (N) sauvakirkko

stáhpi juova, raita, *stáhpe-* raita-, raidallinen; kimpi (astian)

stáhppái, stáhppás juovainen (jossa on paljon juovia), raidallinen; *stáhppás ul'lobáidi* raidallinen villapaita

stáhtaadvokáhtta (N) yleinen syyttäjä

stáhtaborgár (N) kansalainen

stáhtaborgárvuohta (N) kansalaisuus

stáhtačál'li (S) valtiosihteeri

stáhtadieda valtiotiede

stáhtadoarjja valtionapu

stáhtaeanádatlaš valtioenemmistöinen; *stáhtaeanádatlaš ovttastupmi* valtioenemmistöinen yhtymä

stáhtaekonomiija valtiontalous

stáhtagal'ledeapmi valtiovierailu; *Suoma presideantta stáhtagal'ledeapmi Ruttii* Suomen presidentin valtiovierailu Ruotsiin

stáhtahálddašeaddji (N) maaherra

stáhtahápmi valtiomuoto (esim. tasavalta, kuningaskunta)

stáhtalahttu kansalainen

stáhtalaš staattinen

stáhtalaš valtiollinen
stáhtaministtar (N, R) pääministeri
stáhtaoaivámuš valtionpäämies
stáhtaolmmái ~ stáhtaalmmái valtiomies (arvossa pidetty)
stáhtaoskkoldat valtionuskonto
stáhtaossodat (S) valtionosuus
stáhtaráddi valtioneuvosto (hallitus); valtioneuvos (arvonimi)
stáhtaváldi valtiovalta
stáhtaveahkki valtionapu
stáhtavearuhus valtionverotus
stáhtta ~ stáhta ~ stáda valtio, valtiovalta
stáhtus status, asema, arvoasema
stáidnadit olla hedelmätön (naisesta), maho (eläimestä)
stáiki talikko, tadikko
stáinnat maho poro, tainakka, ikimaho vaadin; hedelmätön nainen
stáinnir ~ stáidnár merikissa (kala)
stáiparas huiskale (esineistä), kuikelo (ihmisestä, esineistä); pystysarvi (porosta leikillisesti)
stáipasit huiskahtaa, paiskautua, singahtaa (pitkästä esineestä), horjahtaa
stáipát kohota (korkealle ilmaan, muita suurempaan), seistä (kookkaana), seistä huterana; seistä pystysarvisena
stáipi huterä esine; pystysarvi (porosta)
stáippardit tehdä jotakin liian pitkällä esineellä (esim. sauvoimella); sätkytellä (maassa)
stáippas, stáipe- liian pitkä (ja hankala käsitellä), pitkänhuiskea (tav. esineistä); liian korkea, huterä, keikkuva (esim. kuormasta, veneestä); epävakaa, epävakainen, kaatumaan pyrkivä
stáippodit huiskia (jatkuvasti; pitkällä esineellä), sauvoskella (pitkällä sauvoimella)
stáippuhit kulkea pitkän esineen kanssa; toikkaroida (pitkillä jaloillaan), horjua kulkiessaan; kulkea pystysarvisena (porosta)
stáiput huiskia (pitkällä esineellä), sauvoa (pitkällä sauvoimella)
stákkoš teisti (arktinen kalalaji)
stáleheapme, stálehis teräkseton; vähäteräksinen
stálet puuhastella (joutavia), touhottaa, toimittaa (tyhjää), *lei vuot das stálemin* oli taas siinä tyhjää toimittamassa; pörrätä, mesoa (humalaisesta)
stál'la, stállja talli, hevostalli; *biilastál'la* (S) autotalli
stál'lái, stál'lás teräksinen (jossa on paljon terästä)

stállevárri vuori (jyrkkä)

stálli teräs; *stálledávgi* teräskaari, *stállegáidnu* teräsvaijeri, *stállegánnga* terästanko

stállu staalo (pahantahtoinen ja vahva taruolento); peikko, tonttu, *stálu lávžegihppu* tuulenpesä

stálobárggeš (bot.) karhunruoho

stálobeibboš taviokuurna

stáloboska (bot.) karhunputki

stálogirjjat mustan- tai valkoisenkirjava (porosta)

stálooaivi (bot.) mätässara

stáloseahkka kuukunen, maamuna (tummunut)

stálostallat staalostella, leikkiä staaloa, *mánát ledje šiljus stálostallamin* lapset olivat pihamaalla staalostelemassa; olla piilosilla

stálpái, stálpás jossa tai jolloin on paljon susia; *dát lei ovdalaš áiggiid stálpás guovlu* täälläpäin oli ennen vanhaan paljon susia

stálpi susien paljous; susi (R)

stámpa saavi, korvo, palju, tiinu (erit. puinen)

stámppas (-) saamaton, aikaansaamaton

stámpput kaarasjokelainen, Kaarasjoen saamelainen (koutokeinolaisten käyttämä nimitys); *stámppuhat ja guovdduhat* (kaarasjokelaisten käyttämä nimitys koutokeinolaisista) *lávejit mielas buddostallat guhtet guoimmiset* kaarasjokelaiset ja koutokeinolaiset naljailevat mielellään toisilleen liikanimellä

stámpu saamaton henkilö; kaarasjokelainen (koutokeinolaisten mielestä)

stánda kunto (esim. rakennuksen), *heajos stánddas* huonossa kunnossa; kunnollisuus, kuntoisuus, kyvykkyys (ihmisestä)

stánddaheapme, stánddahis kyvytön; *dáidá leat stánddaheapme diekkár bargui* on ehkä kyvytön sellaiseen vaativaan työhön, *stánddahis dinga* kyvytön kaveri

stánddahisvuohta kyvyttömyys

stánddalaš kunnollinen (ihmisestä), säntillinen, toimelias

stánddalašvuohta kunnollisuus

stándet (+ inf.) pystyä, kyetä (tekemään jotakin lankeamatta esim. laiskuuteen), (+ akk.) selviytyä jostakin

stánžesuodji lokasuoja, roiskesuoja

stánžet ~ stánžudit tehdä liejuiseksi, rapaiseksi, loata

stánži lieju, rapa, loka, kura (lätäkössä, rapakossa)

stánžut tulla liejuiseksi, liejuuntua

stánžžas, stánže- liejuinen, rapainen, lokainen, kurainen; *stánžegeaidnu* kurainen maantie

stárra kottarainen

stárrarutnot eräs turskalaji

stárrá ruskolevä (muu kuin rakkolevä)

stár'ret kerätä, koota ruskolevää

státnat tivata, ruinata (rahaa, ruokaa); (+ ala) painostaa (jotakuta), tiukata (joltakulta jotakin); ryövätä, *suola lea státnan sus sihkkeliid* varas on ryöväntänyt hänen polkupyöränsä

stávdni vannas, keulapuu, kokkapuu; keula, kokka (veneen keulassa, aikaisemmin myös perässä)

stávedit ~ stávedaddat tavailla (kirjoitusta)

stávehallat opettaa (jotakuta, vähitellen) tavaamaan; tavauttaa (useasti tai useita)

stávet tavata (kirjoitusta)

stávrá heinäsauro, heinäsuova, sauro, suova, pieles

stávrá seiväs, riuku; *stávránjuiken* seiväshyppy, *stávránjuikejeaddji* seiväshyppääjä

stávrábátni sauran, suovan seiväs

stávrádit saurata, suovata, pielestää (heinää)

stávráhit koikkelehtia (johonkin)

stávrát sojottaa, törröttää

stávrras (-) pitkänhuiskea; *son lea áhčis láhkai stávrras* hän on isänsä tavoin pitkänhuiskea

stávrrihit keikahtaa, kellahtaa (mukkelis makkelis)

stávrruhit koikkelehtia

stávru pitkäkoipi (ihmisestä)

stávval tavu; *stávvaldeaddu* tavupaino, *stávvaljuohku* tavujako, *stávvalrádji* tavuraja,

stávvalsáhcui ~ stávvalsárggis tavuviiva

stávvalastin tavutus

stávvalastit tavuttaa, jakaa tavuihin

stávžut koikkelehtia, kuppelehtia, keikkua; sauvoa tottumattomasti, räpiköidä, soutaa tottumattomasti

stávžžihit keikahtaa, kellahtaa, kupsahtaa

stážžu sulatusastia, upokas (sulatusastia lyijyn sulatukseen); tuhka-astia (uuninluukun edessä)

steaččagit litistyä, mennä lyttyyn

steaččalakkis ~ deaččalakkis sisilisko; *Steaččalahnjárga* Sisiliskoniemi (Ylä-Tenolla)

steaččas, steažža litteä

steaččihit ~ steaččehit lätkähtää

steaččuhit lätkiä

stead´dat kärsiä, sietää (esim. muita lähelleen)

steahčalahttit heittää leipiä

steahppa aro

steahppu muotti

steaika ~ steaikka käristys, poronkäristys; paistos

steaikabán´no paistinpannu

steaikalit ~ steaikkehit hurauttaa (esim. rinnettä tai koskea alas); *steaikalii fatnasiin*

geavgŋŋesráigge bodnái hurautti veneellään köngästä alas

steaikaoama ~ steaikaoapman ~ steaikaomman paistinuuni

steal´la pyssyntuki (ammuttaessa)

stealládat pengermää, terassia muistuttava paikka (esim. rinteessä)

steallástat pengermä (pieni); terassi (rinteessä)

steal´li tasanne, pengermä, terassi (laakson rinteessä), rantapengermä, rantaterassi

steam´ma (N) ääni (äänestyksessä)

steampal leima

steampalastin leimaaminen, leimaus

steampalastit leimata

steamput tallustaa

steanzalit läiskäistä, lätkäistä

steanzá ~ steanži lätkä, lätykkä, lätyskä, lötky

steanzáhit löntystää, kävellä lötkyttää

steanzát lötköttää, rötköttää, maata (pitkin pituuttaan)

steanzējuolgi lättäjalka

steanži lätkä, läpyskä, latuska

steanzut tallustaa

steanzžagit litistyä

steanzžas, steanze- litteä, latuskainen

steanzžehit mätäkähtää (takamuksilleen)

steanzžuhit lätkiä; löntystää, kävellä lötkyttää

steaŋga pönkkä (oven); duvddii steaŋggain láhtouvssa tuki pönkällä ladonoven

steaŋgá ~ steaŋgi lätykkä, lätyskä, lötky (erit. hirven, lampaan pehmeästä kesäulosteesta)

steanggas (-) pehmeä (erit. hirven, lampaan pehmeästä kesäulosteesta)
stearcát jököttää
steariidna steariini; *steariidaginttal* steariinikynttilä
stearkalas tärkkelys
stearrat pulista, höpöttää
steavdda (R) omatoiminen, itseriittoinen
steavdnut haastaa (oikeuteen, usein tai useita henkilöitä)
steavlidit mestata, teloittaa
steavži hoippuva, horjuva, keikkuva esine; hutjake
steavžut hoipertaa, hoippua, horjua (jalkaterät sisäänpäin)
steavžut (adv.) sisäänpäin kääntyneenä (jalkateristä); *váccii steavžut julggiid* käveli
 jalkaterät sisäänpäin
steavžžas, steavže- hoippuva, horjuva (ihmisestä); huojuva, keikkuva (esineestä)
steavžžuhit kuljettaa hoippuen, kuljettaa horjuen, kuljettaa vaappuen; nilkuttaa
steažžajuolgi lättäjalka, lattajalka
steažžalit heittää leipiä (litteällä kivellä)
steažžasit litistyä
steažži ~ steažžu läpyskä, lätkä
steažžut lätkiä (esim. pöydälle, pöytään); litistää (useita esineitä)
steikenuvdna paistinuuni
steiket paistaa (pannussa)
stel'ledeapmi asetus; *rássestel'ledeapmi* kukka-asetelma
stel'lelmas asento
stel'lenboallu asetusnappi
stel'lenculci säädin
stel'lensruva lukitusruuvi
stel'let säätää, asettaa, laittaa kohdalleen; *stel'let beavddi* kattaa pöytä
stellet teline; *stellegat* (pl.) telineet
stem'met pitää paikkansa; *gáttátgo dien stem'met?* luuletko tuon pitävän paikkansa?
stem'met äänestää; *fitnen stem'memin* kävin äänestämässä
stenografiija pikakirjoitus
stenográfa pikakirjoittaja
stensiila moniste
stenžet lätkäistä, lätkäyttää

stenget sulkea (esim. myymälä)

stereotiipa stereotyyppi

stereotiippalaš kaavamainen

steriila steriili

steriliseret sterilisoida; *steriliseren* sterilointi

stetoskohppa ~ stetoskohpa stetoskooppi

stevdnehallat tulla haastetuksi, saada haaste (oikeuteen)

stevdnenalmmái ~ stevdnenolmmái haastemies

stevdnenohcamuš haastehakemus

stevdnet haastaa (oikeuteen)

stevnnet haaste (oikeuteen)

stevvel saapas

stielas kaistale, suikale (kangasta, nahkaa); yläosakappale (miehenlakin)

stielgu ~ stielku ~ stielka lasta (katkoksen jäykistämiseksi, kädessä, airossa tms.)

stielgudit ~ stielkudit lastoittaa

stielka ruoti (esim. tupakanlehdessä)

stigmat (pl.) ~ **stigát** (pl.) kaatiot (säpäkkeissä), persamus (kaatiosäpäkkeiden); *stihka-* ~ *stihká-* kaatio-

stihkadit ~ stihkádít ommella kaatiot säpäkkeisiin

stihkagálssohat (pl.) ~ **stihkágálssohat** (pl.) kaatiosäpäkkeet, koipihousut

stihkka tikki (korttipelissä)

stihkkedit edetä vaivalloisesti vastatuuleen, pyryn tms. vuoksi

stiika kallioseinämä, pahta

stiila tyyli; aine, kirjoitelma (koulussa) (N)

stiila- tyyli-; *stiilaáigodat* tyylikaus, *stiilasárggus* tyylipiirre, *stiilasuorgi* tyyliryhmä

stiilačállin (N) ainekirjoitus

stiillalaš tyylikäs; tyyllinen

stiivet tärkätä

stiivut jäykistyä

stiivvis, stiiva- jäykkä (esim. jalasta)

stikta sokka (esim. perämoottorin potkurissa)

stilččádit ~ stilččihit läikähtää

stilččuhit läikyttää, läiskyttää

stilčut läikkyä, roiskua

stilistihkalaš stilistinen, tyyllinen

stilistihkka stilistiikka

stipeanda stipendi

stipendiáhtta ~ stipendiáhta stipendiaatti

stircalit läiskäyttää, läiskäistä (märkää esinettä)

stirccas läiske, roiske (märän esineen)

stirccihit läiskähtää (märästä esineestä)

stirccuhit läiskyttää (märkää esinettä)

stircut läiskyä, roiskua (märästä esineestä)

stirddas, stirda jäykkä, kankea

stirddus (-) jäykkä, kankea, jähmeä

stirdu tärkkelys

stirdudit jäykistää, jähmettää

stirdut jäykistyä, jähmettyä

stir´rát tuijottaa

stivát kinastella

stivli masto

stivra johtokunta, hallitus; järjestys, kuri, *stivrra doallat* pitää järjestystä

stivralahttu johtokunnan jäsen

stivredaddat ohjailla; pitää järjestystä

stivrejeaddji ohjaaja; järjestyksenpitäjä

stivremán´ni (N) perämies; *barggai mánggaid jagiid stivremán´nin* toimi useita vuosia perämiehenä

stivren ohjaus (kulkuneuvon)

stivrengoddi johto (yrityksen tms.)

stivrenjuvla ~ stivrenráhtis ohjauspyörä, ratti

stivrenorgána johtoelin

stivrenstágg ohjaustanko

stivret hallita, ohjata; ohjata (kulkuneuvoa), pitää perää; pitää kuria, järjestystä

stivrračohkkin johtokunnan kokous

stivrraheapme, stivrrahis kuriton; *stivrrahis junká* kuriton kakara

stivrrahuvvat tulla kurittomaksi

stivrran ohjain, ohjauspyörä, ohjaustanko, ruori

stivrrangielká rattikelkka

stivrranjuhki rattijuoppo

stivrrár komentaja; tiukka kurinpitäjä

stoagan mekastaja

stoagáskit ruveta mekastamaan (erit. lapsista)

stoagus leikkikalua, lelu; leikki

stoahka kisa, leikki; hälinä, meteli

stoahkan leikkiminen, kisailu; *stoahkamat* (pl.) turnajaiset, *riddáriid stoahkamat* ritareiden turnajaiset

stoahkanskihpar leikkitoveri; *mu dalá stoahkanskihpar* silloinen leikkitoverini

stoahkat leikkiä, telmiä; hälistä, mekastaa

stoahkka pakka

stoahkkái, stoahkkás leikkisä; hälyisä, mekastava, meluisa, *stoahkkás gándačora* meluisa poikasakki

stoaida julkeus, nenäkkyyys

stoaidasaddat (soapmásiin) käyttäytyä julkeasti (jonkun kanssa), olla nenäkäs (jotakuta kohtaan)

stoaiddas, stoaida julkea, nenäkäs, hävytön

stoaidudit käyttäytyä huonosti, julkeasti

stoaikkas sekasotku, nahistelu, törmäily

stoaljas (-is) tyhmänrohkea, uhkarohkea

stoallju tyhmänrohkea, uhkarohkea ihminen; tomppeli, pölkkypää

stoalpát jököttää, seistä jököttää

stoalpu tolppa, paalu, pylväs

stoaluhit ahdistella (koira poroa), hännätä (erit. koira poroa)

stoancalit mätkäyttää, mätkäistä

stoanccehit mätkähtää; *stoanccehii badalassii* mätkähti takamuksilleen

stoanccuhit mätkiä, mätkäytellä

stoanžalit läimäyttää, läpsäyttää; *stoanžalii su oalgái* läpsäytti häntä olkapäähän

stoanžžihit läimähtää, lämähtää, läpsähtää

stoanžžuhit läimäytellä, läpsyttää

stoarbma myrsky

stoavkalit maiskauttaa

stoavkit maiskua, maiskuttaa

stoavkkan maiskuttelija

stoavkkehanjietnadat maiskautusääne

stoavkkehit maiskahtaa

stoavkkuhit maiskutella, maiskuttaa

stoavkkus maiskutus

stobe purkki

stobostallat leikkiä tuvan rakentamista

stobudilli perhesopu

stobuhas mielellään tuvassa oleileva ihminen

stof'fa (N) kangas

stohččái, stohččás kiikkerä (tuolista tms., jonka jalat ovat liian kapealla); *stohččás stuollu* kiikkerä tuoli

stohččát seistä epävakaasti (tuolista); seistä jalat lähekkäin (ihmisestä, eläimestä)

stohččet tehdä (tuolista tms.) kiikkerä

stohči kiikkerä esine (tuoli tms., jonka jalat ovat kapealla)

stohkadoal'li jakaja (korttipelissä)

stohkan urosriekko (keväällä)

stohkas, stohkke- pötkelöitynyt (koivusta)

stohkat (pl.) telakka

stohkka pyssynperä: tukki (höylän, kiväärin); pakka (pelikortteja)

stohkkadit varustaa (kivääri, höylä) tukilla

stohkkat pötkelöityä, lahota (koivusta)

stohkkádit alkaa saada kesäpukunsa (riekosta alkukeväällä, kun se saa ensimmäiset ruskeat höyhenensä)

stohkkái, stohkkás runsaspötkelöinen (jossa on runsaasti koivunpötkelöitä); *stohkkás*

soahkevuovdi runsaspötkelöinen koivikko

stohkkečoarvi pötkelöpää (haurassarvinen poro)

stohkkerievdu urosriekko (vaihtopukuinen, keväällä)

stohkkespálfu tervapääsky

stohkket kerätä, haalia koivunpötkelöitä

stohkket sekoittaa (pelikortit)

stohkki pötkelö, laho koivu

stohkkut pötkelöityä, lahota; *dat boarráseamos soagit leat juo stohkkugoah tán* vanhimmat koivut ovat jo alkaneet pötkelöityä

stohpoáibmu sisäilma

stohpobiigá sisäkkö
stohpogálvu huonekalu
stohpogáma sisäkenkä, tohveli
stohpoloabát tossu
stohponjálbmi kotiovi, ovensuu, tuvansuu
stohporáigge (adv.) sisälle (taloon)
stohporássi huonekasvi
stohpospálfu räystäspääsky
stohppádit ~ stohppet parsia
stohppennállu ~ stohppanállu parsinneula
stohppet pysähtyä
stohppet täyttää (eläimiä)
stohpu tupa, huone, pirtti; tupa, mökki, maja
stolkkihit toipua (järkytyksestä)
stolpet tolpittaa, paaluttaa; *stolpet boazoáiddi* tolpittaa poroaitaa
stoncalit roiskauttaa; lähteä liikkeelle niin että vesi, muta tms. roiskuu
stonccuhit roiskuttaa; olla liikkeellä niin että vesi, muta tms. roiskuu
storbmet nostaa myrsky; (+ akk.) hyökätä, rynnätä (jonkun kimppuun)
stor´ret ~ stor´rát iljetä, raaskia; saada syödyksi (jotakin vastenmielistä ruokaa)
stovet kyetä, pystyä tekemään jotakin, uskaltaa tehdä jotakin (tav. neg.); *ii stoven luoitit fatnasiin dan guoikka* ei uskaltanut laskea veneellä sitä koskea
stovla tuoli; *stovllat* (pl.) kangaspuiden reidet
stovlabeallji reisi (kangaspuiden)
stožas, stohča kiikkerä (tuolista, jonka jalat ovat kapealla)
strategalaš strateginen
strategiija strategia
stravdnjaluvvat pikaistua
stravdnji äkkipikainen ihminen
stravnnjas, stravdnje- äkkipikainen
stráf´fa (N) rangaistus
stráf´fet (N) rangaista
stráillistit möykätä, räyhätä
stráilu, stráillos möykkäävä, räyhäävä
stránga (N) puunrunko (karsittu), ranka

streaika lakko, työseisaus
streas´sa stressi
streas´saluvvat stressaantua
strebmēt koristella (ylen määrin vaatetta)
streikejeaddji lakkoilija
streiken lakkoilu; *streikenveahkki* lakkoavustus
streiket lakkoilla, olla lakossa
stres´set stressata
strevet ~ srevet ponnistella, rehtiä
strihpu (bot.) nurmikka
struhcca strutsi
strukturnisma strukturalismi
strukturnista strukturalista
strukturnisttalaš strukturalistinen
strukturnálalaš strukturaalinen, rakenteellinen
strukturneret strukturoida
strukturnra struktuuri, rakenne
stryhket (N) reuttaa
stubby tumpi, tupakantumpi
studio studio
studeanta ylioppilas; opiskelija
studeantaásodat ~ studeantaruoktu opiskelija-asuntola
studeantačállosat (pl.) ylioppilaskirjoitukset
studeantaduodáštuš ylioppilastodistus
studeantadutkkus ylioppilastutkinto
studeantagoddi ylioppilaskunta
studeantakandidáhtta ~ studeantakandidáhta ylioppilaskokelas
studeantalohku oppilasmäärä
studeantanašuvdna (S) osakunta
studeantaráddi opiskelijaneuvosto (korkeakoulussa, yliopistossa)
studeantavuoládus opiskelija-alennus
studeren opiskelu
studeret opiskella; tutkiskella, *lei studeren dienge ášši* oli tutkiskellut tuotakin asiaa
stuerta stueriti

stuhča liplatus, loiske
stuhčat liplattaa, loiskia
stuhket navettakenkä
stuhkka kappale, pala
stuhkkagáivu kappaletavara
stuibmet mellakoida
stuibmi kapina, kahakka, mellakka
stuibmideaddji kapinallinen, kapinoitsija, mellakoitsija
stuibmidit kapinoida, kahakoita, kahinoida
stuimmálaš (a./s.) kapinallinen
stuimmáskit ruveta kahakoimaan, ruveta kapinoimaan, nousta kapinaan
stukkis (-is) inhottava
stulaidit leikkiä
stuláskit ruveta (toden teolla) leikkimään
stulčalit hölskäyttää, hulauttaa
stulččihit hölskähtää, hulahtaa
stulččuhit hölskyttää, hulautella
stulčit hölskyä
stulkkas, stulka- erityisen kookas (ihmisestä); *stulkadievdu* hyvin kookas mieshenkilö
stulla leikki, pilailu; mekastus
stullalas leikkisä, pilaileva; mekastava, *stullalas mánnáčora* mekastava lapsilauma
stullat leikkiä, pilailla; mekastaa
stulljašuvvat hämmentyä (sameaksi)
stulljet hämmentää (sameaksi); ryöstökalastaa
stumpa pitkäksi ja korkeaksi leivottu leipä
stumpát olla jossakin pullukkana (erit. naisesta)
stumppas, stumppo- pullea (erit. naisesta)
stumpu pullukka (erit. naisesta)
stunžet sotata, sotkea (jollakin määrällä)
stungehit (soapmása) rynnätä (jonkun kimppuun)
stuollu tuoli
stuorat kookas ihminen tai eläin; *gottii vuokkain stuoraha* sai ongella ison lohen
stuorábut (adv.) suuremmin, kovinkaan paljon, juuri; *ii stuorábut imaštallan, go gulai áššis*
 ei juuri ihmetellyt, kun kuuli asiasta

stuorádallat liioitella; *stuorádallan* liioittelu

stuorádus suurennus, suurennos (erit. valokuvan)

stuorámus ~ stuorimus suurin, isoin

stuorástahkes mahtaileva, leventelevä

stuorástallat mahtailla, levennellä

stuorášit (juoidá) pitää (jotakin), kovin suurena; *stuorášii dan dálu iige oastán dan* piti sitä taloa kovin suurena eikä ostanut sitä

stuorát ~ stuorit suurempi, isompi

stuordoaibma ~ stuordoaimmá tarmonpesä; *diet stuordoaibma lei bárisin doppe doapmamin* tuo tarmonpesä oli ylimpänä siellä touhuamassa

stuoridanlássa ~ stuoridanláse suurennuslasi

stuoridit suurentaa, isontaa

stuoris, stuorra suuri, iso

stuoisstuoribun yhä suuremmaksi; *vealgi lei šaddan stuoisstuoribun* velka oli kasvanut yhä suuremmaksi

stuoisvuodaáigi suuruudenaika; *riikka stuoisvuodaáigi* valtakunnan suuruudenaika

stuoisvuolta isokokoisuus, kookkuus, koko; suure (mat.)

stuoisrabum´me lanka-, loimitukki (kangaspuissa)

stuoisračalmmat isosilmäinen

stuoisračáihni palokärki

stuoisračoavžžu valkoviklo

stuoisračuonjá ~ stuoisračuonji metsähanhi

stuoisradagolaš suurellinen, suurisuuntainen

stuoisradiggi (N) suurmäärä, kansankäärä; *stuoisradiggevalggat* (pl.) suurmäärävaalit
stuoisradiggeolmmái kansanedustaja (suurmääräjillä)

stuoisrafiehta lapasotka

stuoisragáiski (bot.) isoalvejuuri

stuoisragávpot suurkaupunki

stuoisragierdu (geom.) isoympyrä

stuoisragiljobaš isokiljuhanhi

stuoisraguškkástat isokuovi

stuoisraherttot suurherttua

stuoisrahoaš´ša (bot.) järvikorte

stuoisrajuohku (S) isojako; *stuoisrajuohkodállu* isojakotalo, *stuoisrajuohkoláhka* isojakolaki

stuorralágan suurehko; *stuorralágan ruhtasubmi* suurehko rahasumma
stuorramádir (bot.) paimenmatara
stuorramielat jalomielinen
stuorranávdi suurpeto
stuorraneillet (bot.) pulskaneilikka
stuorraoabbá isosisko
stuorraskáiti isokihu
stuorraskárfa merimetso
stuorraskávli isolokki
stuorraskuolfi huuhkaja
stuorrastreaika suurlakko
stuorratráhppi isotrappi
stuorraul'li tulvavuoksi
stuorravašši (hist.) isoviha (1713-1721)
stuorrváldi suurvalta; *stuorrváldeáigi* suurvaltakausi
stuorraviellja isoveli
stuorravievssis herhiläinen
stuorravuoigŋašat (pl.) isotaivot
stuorravuojaš heinäsorsa, sinisorsa
stuor'rát (adv.) isosti, isommin, kovinkaan paljon, suuremmin; *ii stuor'rát imaštallan, go gulai áššis* ei suuremmin ihmetellyt kuultuaan asiasta
stuorrudit suurentaa, panna suurenemaan
stuorrun suureneminen; kasvu (taloudellinen)
stuorrut suurentua, suureta
stuoru (pp./adv.) (tietyn) suuruinen, kokoinen; *dat leat ovtta stuoru* ne ovat samansuuruisia ~ samankokoisia, *duon girjji stuoru* tuon kirjan suuruinen
sturccas, sturce- iso ja lihava (naisesta)
sturci paksukainen (naisesta)
sturgalit survaista
sturggihit rusahtaa (johonkin)
sturján sottapytty
sturjet sotata
sturji sottapytty
sturjjas, sturje- sottainen

sturjjár sottapytty

sturjjidit sotata

sturrodát suuruus, koko; suure (mat.)

sturrodátluohkká suuruusluokka; *sturrodátluohká dáfus viehka uhcci* suuruusluokaltaan aika pieni

-sturrosaš -kokoinen, -suuruinen

stužahit polskia, polskuttaa

stužaidit liplatella, loiskia

stužanas loiskahdus

stužihit loiskahtaa, polskahtaa

su häntä/hänet ~ hänen

subjeakta subjekti

subjektiivvalaš subjektiivinen; *subjektiivvalaš dulkojupmi áššis* subjektiivinen tulkinta asiasta

subjektivisma subjektivismi

submet koristella (erit. ajoporo, hevonen koristevaljailla)

submi summa

substantiiva substantiivi

substantiivadávda substantiivitauti, substantiivimuotojen liiallinen käyttö (saamessa)

substantiivvalaš substantiivinen

substantiviseret substantivoida

suddadit sulattaa (jäinen esine); sulattaa (ruokaa); sulattaa (fig.) voida hyväksyä; sokaista (silmät, erit. kevätauringosta)

suddaluvvat sulautua (johonkin)

suddančuokkis sulamispiste

suddat sulaa (esim. jäätä); sulaa (ruoasta); *suddat (oktii)* sulautua (johonkin)

suddái, suddás jossa on paljon sulia (esim. järven jäässä); *dát lea suddás jávri* tässä järvessä on paljon sulia

suddi (adj.) sulava

suddi (subst.) sula, *ii ráva suddái doalvo* ei oppi ojaan kaada; päälakiaukile (vauvalla)

suddil (-is) (helposti) sulava

suddjen suojaaminen, suojaus

suddjenbiddi säärisuojus

suddjengerddon suojakerroin (esim. aurinkovoiteessa)

suddjet suojata, *suddjet iežas* suojautua; vaatettaa

suddobohkká ~ suddobuhkká syntipukki

suddohallat tulla lumisokeaksi (pahaksi onnekseen)

suddohit aiheuttaa lumisokeus; *suddohii čalmmiidis* sai silmänsä lumisokeiksi, tuli lumisokeaksi

suddot jäädä (johonkin) lumien sulamisen vuoksi (tav. esineistä), joutua sulaan veteen (esim. jäälle jääneestä esineestä); tulla lumisokeaksi, sokaistua (silmistä, lumisokeudessa), *mus čalmmit suddojedje* tulin lumisokeaksi

suddu synti, *suttuid ándagassii addin* synninpäästö; vahinko, harmi, *vuoi suddu, go in beassan dohko!* mikä harmin paikka, kun en päässyt sinne!

suddudit tehdä syntiä

sudduduhttit saada lankeamaan syntiin, johdattaa syntiin

sudduduvvat langeta syntiin

suddugas syntinen

sudduijorraleapmi (rel.) syntiinlankeemus

sudja syy

sudnet kiskoa suonia (poron jalasta)

sudnjui, sudnjos rimpinen; *sudnjos jeaggi* rimpinen suo

sudno heitä (kahta) / heidät (kaksi) ~ heidän (kahden)

sudnon heinä (kahtena) ~ heiksi (kahdeksi)

sudnos heillä kahdella ~ heiltä kahdelta

sudnuide heille (kahdelle) ~ heihin (kahteen)

sudnuin heidän (kahden) kanssa

suddilaš poropeukalo (saamelaisten töissä, ei-saamelaisista)

suddit höyrystää, höyryttää (taipuisaksi, esim. lautta); hauduttaa (kypsäksi uunissa tai nuotion tuhkassa)

sud'dot hautua (pehmeäksi tai kypsäksi uunissa tai nuotion tuhkassa), muhia; *sud'don buđehat* (pl.) uuniperunat

sugadahttit horjuttaa, keinuttaa

sugadanstuollu keinutuoli

sugadit soudella; keinua, heilahdella, keinahdella, kiikkua

sugahahti soutukelpoinen (veneestä, säästä); *diet fanas lea boaris muhto ainge sugahahti* tuo vene on vanha mutta yhä soutukelpoinen

sugahallat soudatella; olla soutajana (jollekulle, useaan otteeseen); kuljetella soutamalla; ajaa (useaan otteeseen) takaa soutamalla; keinutella

sugahit soudattaa; kuljettaa soutamalla; ajaa takaa soutamalla; soveltua soudettavaksi; keinuttaa, keikuttaa

sugaldahttit lähteä kuljettamaan soutamalla; soutaa (jonkun perään, jälkeen); alkaa keinuttaa

sugastallat soudella (vähän silloin tällöin)

sugus soutumatka; soutu, soudanta; keinu

sugusbáddi narukein, keinnunnyöri, keinunaru: ripustusnyöri (komsion)

suhččot joutua (tekemään jotakin)

suhči huurre, kuura (puissa)

suhčut huurtua, peittyä kuuraan

suhkalahttit lähettää soutamaan; lähettää kuljettamaan soutamalla; lähettää ajamaan takaa soutamalla; keinauttaa

suhkalit lähteä soutamaan; soutaa vähän; käydä (jossakin) soutamalla; keinahtaa

suhkan soutaminen, soutu; keinu, kiikku

suhkanfanas soutuvene

suhkanhirsa hankapaikka (lautassa)

suhkanstuollu keinutuoli

suhkat soutaa, *suhkat gáddái* pelastaa tilanne (esim. kun joku on sanonut jotain tilanteeseen sopimatonta; kalastaa (soutamalla), *suhkat vuona, joga* kalastaa vuonoa, jokea; keinua (keinussa), heilua

suhkká keinu

suhkkát ruveta soutamaan

suhkkesbeaska tuuhea peski

suhkkesčoarvi ~ **suhkkesoaivi** sakeasarvi, kampasarvi, sakeasarvinen poro

suhkki soutaja; *joga alde oidnojedje sihke suhkkit ja goargnjut* joella näkyi sekä soutajia että sauvojia

suhkkol sukkula; *suhkkoljohtolat* sukkulaliikenne, *suhkkolmáhtu* sukkulamato,

suhkkolstafeahhta sukkulaviesti

suhkkolhámat suikea

suhkkot tulla soudetuksi (johonkin)

suhkodat sose (keitetty); rikaste

suhpebeaiveloddi haapaperhonen

suhpi haapa

suhppái ~ suhppás jossa kasvaa paljon haapoja; *duot várrevielti lea suhppái* tuossa vaaranrinteessä kasvaa paljon haapoja

suhppenmearka heittomerkki, apostrofi

suhppestit nakata, heittää (äkkiä); heittää, kuljettaa nopeasti johonkin, *suhppestin su rastá joga* heitin hänet veneellä joen poikki / heittää verkko (nopeasti); heittää kulkutusverkko jokeen ja kalastaa sillä (kerran), kulkuttaa (nopeasti, kerran), *vai suhppestetne moai vel?* mitä jos kulkuttaisimme vielä toisen kerran?

suhppet nakata, heittää, *noadi suhppet (ala)* taakoittaa (kantoporo), *sus suhppii váibmui* häntä rupesi etomaan; hylätä (erit. emä vasansa); heittää, kuljettaa nopeasti johonkin, *suhppii su rastá joga* heitti hänet veneellä joen poikki; siirtyä (toisaalle, susista) / luoda loimi (paulaa varten) / laskea, heittää (verkko veteen); heittää kulkutusverkko jokeen ja kalastaa sillä, kulkuttaa kerran, *vai suhppejetne moai?* mitä jos kulkuttaisimme?

suhtadahkes kiukuttelevainen, pahansisäinen, tuittupäinen (erit. pikkulapsista)

suhtadit kiukutella, tuittuilla, oikutella (erit. pikkulapsista); suuttua (toisilleen), joutua riitoihin (jostakin), *vieljažat suhtadedje árbbi alde* veljekset joutuivat riitoihin perintöasioiden takia

suhtas (-) suuttunut, vihainen

suhtastuvvat ruveta suuttumaan, ärsyyntyä

suhteš (-is) ~ suhttes (-is) äkkipikainen, kiukkuinen

suhtihit suutahtaa; *njulgestaga suhtihii* suorastaan suutahti

suhttadit suututtaa

suhttat (+ ill. - + ala) suuttua, vihastua (jollekulle); *suhtten sutnje* suutuvin hänelle

suhttu suuttumus, viha, kiukku; *suhtus* suutuksissa, vihainen; vihaiisuus

suibbodit horjahdella, huojahdella (esim. juopuneesta)

suidnedit heinitellä (kenkiä); keräillä (ja muokkailla) kenkäheinää

suidnet heinittää (kenkä); kerätä (ja muokata) kenkäheinää

suige (adv.) suinkin, suinkaan; *boadán, jos suige vejolaš* tulen, jos suinkin mahdollista, *ii suige nie gal dáhpáhuvvan* ei suinkaan noin kyllä tapahtunut

suilluhit keinuttaa; (+ kom.) soutaa (venettä) keinuttaen

suinna hänen kanssaan

suitašuvvat tulla hankittavaksi, hankituksi (kun hankkimiseen on kertynyt tarpeeksi varoja)

suitit olla varaa johonkin, *mun in suite oastit dien biilla* minulla ei ole varaa ostaa tuota autoa; kyetä antamaan, voida antaa, *suittášitgo munnje veháš sohkkariid?* liikenisikö sinulta minulle hieman sokeria?

suittehat (pl.) suitset; *laidii heastta suitehiin* talutti hevosta suitsista
suivat, suivadis ikävystyttävä, yksitoikkoinen, pitkästyttävä, tympäisevä, tylsä; *dát lea suivadis hom´má* tämä on tylsää touhua
suivatvuohta ikävyys, yksitoikkoisuus
suivet varjostaa (esim. tekstiä)
suivvastuhttit tympäistä, kyllästyttää
suivvastuvvat suivaantua, ikävystyä (jostakin), kyllästyä (johonkin, tekemään jotakin)
sujaheapme, sujahis syytön; *sujaheapme son lei dien áššis* syytön hän oli siinä asiassa
sujahallan syytös, syyttely
sujahallat syytellä
sujahisvuohta syyttömyys
sujahit syyttää
sujalaš syyllinen, syypää; velallinen
sujalašvuohta syyllisyys
sukká keinu
sukkájuolgi sukkajalka (valkosäärinen poro)
sukkástuollu ~ suhkanstuollu keinutuoli
sukkáat keinua, kiikkua (keinussa)
sukseas´sa (N) menestys, menestystarina; *diet teáhterbihtta lei oalle suksas´sa* tuo teatterikappale oli aikamoinen menestystarina
suktii (pp.) suhteen, kannalta, osin, nähden; *dan suktii gal lea váttes bargu* siltä osin kyllä on vaikea työ
sulaid (adv.) seutuvilla, tienoilla, paikkeilla, kieppeillä, hujakoilla, maissa; *dákko sulaid* näillä seutuvilla, *dakko sulaid* niillä main, *viđa kilo sulaid* viiden kilon paikkeilla, *ovcci sulaid eahkedis* yhdeksän kieppeillä illalla
sulalaš ylimalkainen; *sulalaš čilgehus* ylimalkainen selitys
sulastahttit (+ akk. ~ + ill.) muistuttaa (jotakuta), olla jonkin tai jonkun kaltainen; *nieida sulastahtta eatnis* tytär muistuttaa äitiään
sulastit arvioida (määrä suunnilleen)
suldit verrata, mukauttaa, muuttaa jonkin mukaiseksi; hahmotella
sulfáhtta ~ sulfáhta sulfaatti
sulimat (pl.) ketunmyrkky; *sulin-* ketunmyrkky-
sulla kaltaisuus, samankaltaisuus, *leat soapmása sullii* muistuttaa, olla jonkin verran (jonkun) näköinen; suunta (summittainen), *didii sula* tiesi suunnilleen

sulladallat pysytellä porojen lähetyvillä; hahmotella

sullalagaid (adv.) lähekkäin (kosketusetäisyydellä); toistensa kaltaiset, keskenään samankaltaiset, yhdenmukaiset (keskenään)

sullalas (attr.) toistensa kaltaiset, samankaltaiset, yhdenmukaiset (keskenään)

sullalastit samastaa; yhdenmukaistaa

sullalasvuohta samankaltaisuus (keskinäinen); yhdenmukaisuus

-sullasaš -kaltainen, -suuntainen; *seammasullasaš* samankaltainen

sullii (adv.) suunnilleen, osapuilleen, noin, likimain; *sullii vihtta sentte* noin viisi senttimetriä, *sullii moadde miilla* noin pari peninkulmaa, parisen peninkulmaa, *sullii dan made* suunnilleen sen verran, *sullii gaskabeaiágge* puolen päivän tienoilla, *dohko sullii* vähän siihen suuntaan, suunnilleen niin, jotain sellaista, *dovddahii dohko sullii* antoi ymmärtää jotain sellaista

sul'loš (deminutiivi) pieni saari; *diekko leat moanat sul'ložat* sillä kohtaa on useita pikkusaaria

sulolaš suloinen; *sulolaš bártnáš* suloinen pikkupoika

sulolašvuohta suloisuus; *geasseidida sulolašvuohta* kesäaamun suloisuus

sulttas, sulte- ~ **sulto-** ~ **sulti-** ~ **sultu-** jossa on paksu kerros rasvaa (hylkeestä); pyylevä (naisesta), *sultenisu* pyylevä nainen

summal (adv.) summassa, summanmutikassa

sumpu kahvinporot

sunddaguššat olla pahalla tuulella

sundi kihlakunnantuomari (N); suntio, *barggai guhká dán girkus sundin* toimi pitkään tässä kirkossa suntiona

sunin hänenä ~ häneksi

suoddat leikata, paloittaa (reilusti lihaa tai kalaa keittoon); raivata (puita tms. pois tieltä)

suoddjái, suoddjás suojaisa; *suoddjás šillju* suojaisa pihamaa

suodjalanvuloš suojeltava; *suodjalanvuloš loddešládja* suojeltava lintulaji

suodjaleaddji suojelija

suodjalit suojella (jotakin, jotakin joltakulta); puolustaa (jalkapallossa tms.)

suodjalus suojelu; puolustusvoimat (N); puolustus (jalkapallossa tms.)

suodjalusčiekči puolustaja (jalkapallossa)

suodjalusdepartementa (N) puolustusministeriö

suodjalusministtar (N) puolustusministeri

suodjeávnnas suoja-aine

suodjebealjus kuulosuojain

suodjebivttas suojapuku

suodjegahpir suojakypärä

suodjegáhttu suojakatos

suodjegeaidnu suojatie

suodjeivdni suojaväri

suodjetuol'lu suojatulli

suodjevuovdi suojametsä

suodji suoja, verho, suojus (jonkin suojelemiseksi, esim. kylmältä), *suojit* (pl.) vaatteet; suoja (esim. karjan), rakennus

suodnái, suodnás ~ sudnii, sudnes suonikas; *sudnes giehtaramas* suonikas kädenselkä

suodahit sihauttaa; sanoa sihauttaa

suodđan vuoto (kaasun; salaisuuden, ei-toivottujen tietojen)

suodđat vuotaa (ilmaa); vuotaa (nestettä, tihkumalla); pihistä, sihistä, sähistä; päästää höyryä; ilmaista, kertoa (salaisuus tms.), vuotaa ei-toivottua tietoa ulkopuolisille

suodihit pihahtaa, sihahtaa; sähähtää (eläimistä)

suohčat lipua (kuten esim. vene), soljua (virran mukana); luisua (rinnettä alas)

suohkadas tiheikkö; makkarantäyte

suohkan naara

suohkan pitäjä, kunta; *Guovdageainnu suohkan* Koutokeinon pitäjä

suohkanbáhppa (N) kirkkoherra

suohkanráddi (S) pitäjäneuvos (arvonimi)

suohkat puuro; *lastarievndesuohkat* kaurapuuro, *risenrievndesuohkat* riisipuuro

suohkat, suohkadis/suhkkes sakea, sankka, tiheä (esim. metsästä); tuuhea (karvasta, puusta); sakea, paksu (nesteestä)

suohkatvuohta tiheys, sankkuus (metsän tms.), sakeus (nesteen), tuuheus, sakeus (karvan tms.); *lottit ledje áimmu suohkatvuhtii* lintuja oli taivaan täydeltä

suohker (R) vävy

suohkkobáddi ~ suohkkodoalan sukkanauha

suohkkobuvssat (pl.) sukkahousut

suohkkogerddiid (adv.) ~ **suohkkojuolgái** (adv.) ~ **suohkkojuolggis** (adv.) sukkasillaan

suohkkojuolgi sukkajalka, valkosäärinen poro

suohkku sukka

suohkkul (-is) helposti sakeneva

suohkudit sakeuttaa, saostaa; suurustaa

suohkulanmiessi syysvasa (jonka karva on hieman tuuheampaa)

suohkungeardi rikastumiskerros

suohkut saeta, tihentyä, paksuta (esim. karvasta), saostua (nesteestä), tulla sankemmaksi, sanketa (metsästä); tulla tuuheammaksi (karvasta); *borga suohku* pyry sakenee

suohpa ylityspaikka (joen), kahluupaikka, lumisilta, jääsilta, kahlaamo; loimi

suohpačoalli loimi (kankaankudonnassa)

suohpal luuta

suohpalastit lakaista luudalla, luutia

suohpan suopunki, lasso

suohpanastit käyttää suopunkia (johonkin)

suohpanbadji suopunginkantama, suopunginmitta (15-20 m); *suohpanbajis*

suopunginkantaman päässä

suohpáhas ~ suohpahas ~ suohpáhus ~ suohpahus heittiö, hylkiö, lurjus, renttu; hankala, änkyräinen ihminen; hylkytavara, romu; vasa (vieroitettu)

suohpáheapme, suohpáhis mahdoton (luonteeltaan), pahansisäinen, änkyrä, kuriton, häijy, ilkeämielinen

suohpáhuddat käyttäytyä mahdottomasti, oikutella, häijyillä, ilkeillä

suohpáš ylikulkupaikka (erit. ylängöltä toiselle), heite

suohppá piittaamaton, vastuuton; käyttökelvoton (esineestä)

suohppá vasaansa hylkäävä vaadin; vastuuton ihminen

suohppádit heittäytyä, luovuttaa; tulla välinpitämättömäksi, vähät välittäväksi

suohppásit ~ suohppásuvvat haaskautua, mennä hukkaan; joutua poisheitetyksi, nakatuksi

suohpput nakella, viskoa, heittää, heitellä, *sus váibmui suohpui* häntä etoi, *nođiid suohpput (ala)* taakoittaa (kantoporoja); heittää, heittää (pyöriessään); laskea pyydyksiä veteen; luoda (paulan, kankaan loimet)

suohtas (-is) hauska, mukava, rattoisa, *suohttasat* (pl.) hovit, viihde

suohtastahttit hauskuuttaa, viihdyttää

suohtastallan huvittelu, huvitus; hupailu; *suohtastallandilálašvuohta* huvitellisuus

suohtastallat huvitella, pitää hauskaa

suohtta sairaus (vakava)

suoibánit horjahdella (tiehensä)

suoibbádallat horjahdella

suoibbádit ~ suoibbihit horjahtaa, huojahtaa

suoibbuhit horjuttaa, huojuttaa, keinuttaa
suoibbuhit kävellä horjuen, hoippuen, huojuen
suoibi horjuva ihminen, kompura
suoibma (adv.) hitaasti, hiljalleen (R)
suoibma (attr.) loiva; *suoibma vielti* loiva rinne
suoibmamohkat loiva, loivasti kaartuva, loivakaarteinen
suoibmasodju mutka (loiva), kaarre
suoibut horjua, huojuua, hoippua (esim. ihmisestä), keikkua (pöydästä tms.)
suidnái, suidnás heinäinen; *suidnás šillju* heinäinen pihamaa
suidnebeaiveloddi keltaperhonen
suidnebohcci heinänkorsi (ontto)
suidnecagganmuorra heinätyskeppi (kengän heinityksessä)
suidnečalbmi heinänkorsi, korsi
suidnečiksa heinätavi
suidnečodgi vatsanpeitteiden pyöreä, litteähkö kasvain (porolla)
suidnečuohpahat sänki
suidnečuohpan ruohonleikkuri
suidnefierra kenkäheinäkerä, viera
suidneguhpa ~ suidneguhpá heinäruko
suidnehehkke heinähäkki
suidnelukti (bot.) keltasara
suidnemánnu heinäkuu
suidnenuorvvu ~ suidnenuorvu heinänuha
suidneruhtarási (bot.) isolaukku
suidneseahkka heinäsäkki; *duksii dievva dan suidneseahka* tunki täyteen sen heinäsäkin
suidnesuorsá heinäSORSA, sinisorsa
suidnešattut (pl.) heinäkasvit
suidnevahágat (pl.) heinäkato
suidnevihti (bot.) heinävita
suidni heinä; *suoinnit* (pl.) heinä (rehuna)
suidnut heinittyä, tulla heinäiseksi
suoilut ~ suilut keinua (aalloilla)
suoimmal (adv.) loivasti
suoiva (R) varjo

suoivanastit varjostaa

suoivut (ovddas) häälyä, häilyä, liehua (jonkun edessä)

suoivva varjo

suoivvagovva kuvajainen

suoivvahallat häilähdellä

suoivvanas häilähdys

suoivvanastit ~ **suoivanastit** varjostaa, varjottaa

suoivvihit ~ **suoivvehit** häilähtää, häivähtää

suojáiduvvat saada suoja, löytää suoja

suojásmuvvat tulla suojaismaksi

suojeheapme, suojehis suojaaton, verhoton; suojaaton, altis (vaaroille tms.)

suojuhuvvat joutua suojaattomaksi, verhottomaksi

suojis, suojes suojaista (paikasta tms.), lämmin, lämpöinen (talvivaatteista); *beassat suodjásii* päästä suojaan

suojus suojus, kaihdiin, varjostin; näyttö, näyttöruutu, kuvaruutu

suokka harso, harsokangas, huntu; sukka (petroolilampun)

suokkacuoza verkkokalvo

suokkačalbmi verkkosilmä (esim. kärpäsen)

suokkagit kulua puhki (monesta kohtaa), reikiintyä, tulla reikäiseksi

suokkardallameahttun tutkimaton, arvoituksellinen

suokkardallat pohtia, tutkiskella, eritellä, setviä (vähin erin)

suokkardit pohtia, tutkiskella, eritellä, setviä

suokkis, suokkes reiäkäs, reikäinen, seulamainen; *suokkisin* reikiä, jälkiä täyteen/täynnä,

dulbme muohtaga suokkisin polkivat lumen täyteen jälkiä (esim. poroista)

suoksa sarven huokoinen sisus, luuhohka, sasu

suoksa toukka (erit. raatokärpäsen, kiiltokärpäsen)

suoksačuru kiiltokärpänen, raatokärpänen

suoksamuddu (biol.) toukkavaihe

suoksat tulla toukkaiseksi, toukkia täyteen (lihasta)

suoksái, suoksái ~ **suksii, sukses** huokoinen (sarven sisuksesta)

suoksái, suoksái ~ **suksii, sukses** toukkainen (lihasta)

suola varas, voro, rosvo; *suola-* varastettu, *suolabiergu* luvatta teurastetun eläimen liha

suolaskáiti merikihi

suolavuohta varasteluhalu; varkaus

suoládaddat varastella; *lávii suoládaddat bohccuid* hänellä oli tapana varastella poroja
suoládahkes varastelevainen; *suoládahkes dinga* varastelevainen tyyppi
suoládahttit ~ suoláduhttit varastuttaa, menettää varkaalle; *suoládahttii ruhtalána* menetti paljon rahaa varkaalle
suoládeapmi varastus, varastaminen, varkaus, rosvous
suoládit varastaa, anastaa, rosvota
suoláduvvat joutua, tulla varastetuksi
suolbmudanoalli ruoansulatuskanava
suolbmudeapmi ruoansulatus
suolbmudit sulattaa (ruokaa), antaa (ruoan) laskeutua, painua
suolbmut sulaa, painua (ruoasta)
suoldnái, suoldnás kasteinen; usvainen
suoldnečalbmi kastepisara
suoldnemihhtár hallamittari
suoldni aamukaste, kaste; usva (kesällä, veden päällä) / halla
suoldnudit tehdä kasteiseksi (ilma, sää)
suoldnut tulla kasteiseksi (ilma, sää)
suolggaid (adv.) hitaasti, verkkaan, verkalleen, hiljakseen, hiljalleen, hiljaa; *ii doapman muhto barggadii suolggaid* ei kiirehtinyt vaan työskenteli verkalleen
suolggus, suolgu (R) helppokulkuinen (erit. metsämaasta)
suoli (adv.) salaa, varkain; *suoli fievrridit* salakuljettaa
suollagahttit ~ suollágahttit ~ suolláduhttit syyttää varkaaksi; *suollagahtte su duššiid dihte* häntä syytettiin suotta varkaaksi
suollebáhčči sala-ampuja
suollebivdi salakalastaja; salametsästäjä
suollebivdu salakalastus; salametsästys
suollefievrrideapmi salakuljetus; *snuvssa suollefievrrideapmi* nuuskan salakuljetus
suollemas salainen; *suollemas gávvil* salakavala, *suollemas ášši* salassa pidettävä asia, *suollemas vašši* kauna
suollemasat (adv.) salaisesti, salassa, salavihkaa; *livkalii sus suollemasat burssa* näpisti häneltä salavihkaa lompakon
suollemasvuohta salaisuus, sala
suollevákšu vakoilu
suollevákšut vakoilla

suollevávššár vakoilija

suollit (adv.) salaa

suollugit (adv.) salaisesti, salassa, salavihkaa

suoločoahkáš saariryhmä

suoločoahkki ~ suologuovlu saaristo

suolohas saarelainen, saaristolainen; *diet suolohasat lávejedje ain finadit dáppe nannámis feara man dihte* niillä saaristolaisilla oli tapana käväistä toisinaan täällä mantereella milloin mistäkin syystä

suolojeaddjái, suolojeaddjás saarekas, runsassaarinen; *suolojeaddjás jávri* runsassaarinen järvi

suolu saari; *sul'lot* (pl.) saaristo

suomagiel (attr.) suomenkielinen; *suomagiel jorgalus* suomenkielinen käännös, suomennos

suomagielalaš (adj.) suomenkielinen

suomagielat (adj.) suomenkielinen (erit. ihmisestä)

suomagiella suomi, suomen kieli; *suomagillii* suomeksi, *jorgalit suomagillii* kääntää suomeksi, suomentaa

suomaiduvvat suomalaistua

suomaruottelaš suomenruotsalainen

suomastit puhua suomea

suomat (R) suomalainen, Suomen kansalainen

suoma-ugralaš ~ suopmelaš-ugralaš suomalais-ugrilainen

suomuorra harjaorsi, keitto-orso (korvakodassa), savupuu

suomut (pl.) koristevaljaat

suonat kaariste (jännteestä tehty), suoninyöri

suonjadit puikkelehtia, pujahdella

suonjahat tiehyt

suonjan pujahtelija (erit. poronvasasta)

suonjar säde (valon tms.); säde (ympyrän)

suonjarčalbmi hiukkanen (säteilyssä)

suonjardanliekkas säteilylämpö

suonjardanvárra säteilyvaara

suonjardeapmi säteily, säteileminen

suonjardit säteillä

suonjargierdu sädekehä

suonjir ~ **suonjir** suovero, suonger (kolmihaarainen ripustusteline)

suontasaddat rentustaa, retalehtaa (naisesta)

suontedálki suojasää, jolloin lumi kastelee vaatteet

suonti iso ja kömpelö nainen

suontidit kulkea kastuneena (esim. pajukossa sateella kävellessä)

suonttas, suonte- kömpelö ja isokokoinen (erit. ei-saamelaisnaisista)

Suopma Suomi

suopman äänenväri, äänensävy; murre

suopmansátni murrekana

suopmat, suopmadis/submes sievä, nätti (ihmisestä)

suopmelaš suomalainen

suopmu koristus, koriste; *suomut* (pl.) koruvaljaat, koristevaljaat; heila, sydänpöytä

suorat haarakeppi

suorán naara

suoránastit naarata

suorbma sormi

suorbmabadđerássi (bot.) närvenä

suorbmabidju sormijärjestys (mus.)

suorbmadákti sormiluu, varvasluu

suorbmafaggi sormikoukku; *suorbmafakki geassit* vetää sormikoukkua

suorbmafáhcca sormikas (villainen)

suorbmageahči sormenpää, varpaanpää

suorbmagoahti sormustin

suorbmalađas sorminivel, varvasnivel

suorbmarássi (bot.) ketohanhikki; *suorbmarásit* (pl.) hanhikkikasvit

suorbmasadji sormenjälki; *boles dutkkai suorbmajiid* poliisi tutki sormenjäljet

suorbmasarri sormienväli, varpaidenväli

suorbmavázzi varvasastuja (esim. koira ja kissa)

suorbmi ripustuspuu (jonkin verran karsittu nuori koivu tms., jonka oksille tavaroita ripustetaan)

suordna saarni

suorganeapmi säikähdytys, säikähtäminen; yllätys, yllättäminen

suorganit säikähtää; yllätyä; järkyttyä

suorgái, suorgás haarakas, haarova, runsashaarainen; *suorgás muorra* runsashaarainen puu

suorggahahtti järkyttävä, pelottava; *suorggahahtti dáhpáhus* järkyttävä tapaus
suorggaheapmi säikäyttäminen; yllättäminen, yllätys; järkytys
suorggahit säikäyttää, pelästyttää; yllättää; järkyttää
suorggatlaš järkyttävä
suorggádus johdos (kieliopillinen)
suorggidit ~ surggiidahttit johtaa (sanoja)
suorggis ~ suorggus johdin (kieliopillinen)
suorgi haara, haarauma; ammattiala
suoril (adv.) haaralla, haaralle (pysyvästi)
suorit ~ suorat haarakeppi
suorpmahat ~ suorpmat sormikas
suorpmas sormus
-suorpmat -sorminen; *roaŋkesuorpmat* koukkusorminen
suorranaddat rönsyillä, haaroa
suorranit haarautua, haaroittua
suor'rái, suor'rás haarakas, haarova, runsashaarainen; *suor'rás muorra* runsashaarainen puu
suorrefál'li isohaarahaukka
suorregáibi kuoppaleuka (leuassa vako tai kuoppa)
suorrenjuovčča lipeväkielinen ihminen, makeilija, mielistelijä, teeskentelijä
suorrespálfu haarapääsky
suorri haara, haarauma; haara, haarojen väli, oksanhaara; lonkero, rönsy
suorsá sorsa, ankka
suorti loka (vaatteisiin ja karjan karvoihin tarttuva)
suorttas, suorte- ryvettynyt, lokainen (karjasta)
suortudit ryvettää (lokaan)
suortut ryvettyä (lokaan)
suorus haarake
suosas (-) huokoinen (sarvesta)
suosas, suossa riitteinen (joesta, jossa on suppoa)
suoskalas pureksiva, pureskeleva
suoskangum'ne purukumi
suoskat pureksia, pureskella
suoskkahat purus

suoskkastit puraista (ja syödä), pureksia (vähän)

suossa sarven huokoinen sisus, luuhohka, sasu

suossa ~ suossi riite

suossadit jäätää riitteeseen (pakkasesta)

suossat mennä riitteeseen, jäätyä (pinnalta, esim. vedestä astiassa); muodostaa riitettä (joka liikkuu virran mukana)

suostat laiminlyödä

suosttas, suosta laho (ytimestään; puunrungosta)

suosttas, suosto- leväperäinen

suosttuhit nostattaa lempeä, suostutella (taikakeinoin) itselleen

suostu ydinlaho, laho puuydin, sasu (sarvessa, puussa)

suostuluvvat tulla hauraaksi (luu; puu ytimestään)

suostut lahota (ytimeltään, puusta)

suostut (soapmásii) kiintyä, lemmistyä (johonkuhun)

suotna suoni, jänne; kieli (kielisoittimessa); jänne (jousessa)

suotnabárggáldat suonipalmikko (suonirihmoista palmikoitu)

suotnabárku suonilieriö (tuohesta tai pajunkuoresta, suonilankojen säilytykseen)

suotnačuojanas suonisoitin

suotnafierbmi monofiiliverkko

suotnagákkaluvvan suontenkalkkeutuminen

suotnageasáhat suonenveto

suotnagottur suonikuntura (yhdestä porosta saatavat jänteet, joista punotaan suonilankaa)

suotnasahá jännesaha

suotnasnárki suonikohju

suotnašaldi suonisilta (jousisoittimessa)

suotnašattut (pl.) putkilokasvit

suotnjalit kömpiä (nopeasti)

suotnjanráigi kömpimisaukko; (fig.) porsaanreikä

suotnjarastin säteily

suotnjarastit säteillä, sädehtiä; loistaa, pohottaa

suotnjat pujahtaa (läpi), kömpiä (sisään tai läpi)

suotnjočalbmi (bot.) vilukko

suotnjoruški (bot.) kurjenjalka

suotnjoviroš jänkäsirri

suotnju rimpi, rimpisuo

suottahat aukea, aukio (metsässä, kapea)

suovas sääskisavu, lehmisavu; savunuotio, savus, *suovvasis* savustumassa, savustumasta, *suovvasii* savustumaan; suitsuke

suovasbiergu palviliha, savuliha

suovasdolla savus

suovasguolli savukala

suovastallat savustella (esim. lihaa); savutella, tuprutella

suovastanbuvri lihanpalvauspuura

suovastit savuttaa (uunista tms.); savustaa, häättää savustamalla; savustaa, kypsentää savustamalla, palvata; ajella (savuttavalla autolla)

suovastuhttit savustuttaa, palvauttaa; savustaa, palvata

suovastuvvat savuttua, savuuntua; savustua, palvaantua

suovat (soapmásii) joka on omiaan, sopiva (jollekulle); *diet bargosadji lea sutnje suovat* kyseinen työpaikka on hänelle sopiva

suovdelasta kiduslehti

suovdelohkki kiduskansi

suovdi kidukset; kita (ihmisellä), *stuorra suovddi caggat (mas nu)* pitää suurta suuta (jostakin), *doala suovddat!* suu kiinni, turpa tukkoon!, *sus suovdi njivlu* oma kehu haisee

suovdnji poron kaivuukuoppa (lumessa); kieppi, kuoppa (lumessa)

suovganit kulua ohueksi (kankaasta, köydestä tms.)

suovggas (-) ohueksi kulunut (kankaasta, köydestä tms.); liikaa pehmitetty (kenkäheinästä)

suovka pajukko, pöpelikkö, tiheikkö, pensaikko, risukko; viita (tiheä)

suovņjis poron kaivuukuoppa (lumessa)

suovráť olla (jossakin) törkyisenä, törkyisissä vaatteissa

suovri törkyinen ihminen

suovrras, suovre- törkyinen; *suovredievdut* törkyisissä vaatteissa oleva mieshenkilö

suovrut tulla törkyiseksi

suovssildit mönkiä, ryömiä, mataa (eteenpäin)

suovva savu, *badjáneaddji suovva* nouseva savu, savupatsas; savu, asumus, talo, *dien gilážis ledje vihtta suova* tuossa pikkukylässä oli viisi taloa

suovvabarta savupirtti

suovvabohcci ~ suovvabiipu savupiippu

suovvabuvri savustuskota

suovvaguoppar kuukunen, maamuna

suovvaluvvat tulla savuiseksi; humaltua (kunnolla), tulla känniin

suovvanjurggon palovaroin (äänellä hälyttävä)

suovvaráigi ilmareikä (maarajassa turvekodassa, savunvetoa varten)

suovvarieban hallava kettu

suovvaruivi savupilvi (sakea)

suovvasávdni ~ **suovvasávdnji** savusauna

suovvat (+ akk., + inf.) suoda, sallia, antaa (jonkun tehdä jotakin), *suovai su vuolgit dohko*

salli hänet lähteä sinne; suovvat (soapmásii juoidá) suoda (jollekulle jotakin), *sutnje galggašii*

suovvat bargoráfi hänelle tulisi suoda työrauha

suovvádit suovata (heinää)

suov'vái, suov'vás ~ **suv'vii suv'ves** savuinen, savustava; *suv'ves sámeuvdna* savustava takka

suovvi nuoska, tarttuva lumi

suovvi suova, heinäsuova

suovvidit savuttaa

suov'vil (-is) aulis, suopea; *suov'vilis olmmoš* suopea ihminen

suovvudit antaa jonkin peittyä nuoskaan; antaa jonkun saada nuoskaa lunta päälleen

suovvut saada nuoskaa lunta päälleen, vaatteilleen; sumeta, sumeutua, höyrystyä (lasista, ilmasta)

suožahit panna lipumaan, antaa lipua; luistattaa (alas); saada (joku) puhumaan ohi suunsa

suožasleahki ruhjelaakso

superego yliminä

superlatiiva superlatiivi

suplihkka supliikki; *suplihkkadiŋga* supliikkityyppi (hyvä puhumaan)

supmu sumuinen sää (talvella)

surbmi suurimo, ryyni

surfet surffata, surffailla

surgat, surgadis/surges surkea, kamala, *surgadis áš'ši* surkea asia; *surgat* (+ adj.) toivottoman, kamalan, *surgat stuoris* kamalan suuri; *hei surgat!* voi surkeus!

surgatlaš surkea, kamala

surgatvuohta surkeus

surgehit säikäyttää; yllättää

surgen yllätys, säikäyttäminen

surggiidahttingeažus johdin (kieliopillinen)

surggiidit haarautua, haaraantua; jakautua; polveutua

surggohallat surkutella; *surggohalai, mii lei dáhpáhuvvan* surkutteli tapahtunutta

surolaš (R) huolekas; surullinen

surpá jääsohjo (merijäällä)

surrat (R) olla huolissaan; surra

sur' ret haaroittaa; halkaista (kärki, pää, haaralle)

surrogáhta korvike

surru (R) huoli; suru; ikävä, sääli, *lei surru, go nie galggai geavvat* oli sääli, kun noin piti käydä

suruheapme, suruhis (rel.) maailmallinen, suruton, ei-uskovainen; *suruhis dinga* syntisäkki

suruhisvuohta (rel.) maailmallisuus, suruttomuus

suruhuddat (rel.) toimia maailmallisesti, suruttomasti

suruhuvvat (rel.) tulla maailmalliseksi, suruttomaksi

sus hänellä ~ häneltä

sustilit nuuhkaista

sustit nuuhkia, nuuskia

susttašit nuuhkia (pitkään)

susttohallat saada pauloihinsa, saada (tyttö tai poika) rakastumaan itseensä (esim. taikajuomalla)

susttohit suostuttaa (tyttö tai poika rakastumaan itseensä esim. taikajuomalla)

sutke (S) sutki, pahamaineinen jätkä

sutmmistit kirvellä, kimoilla, särkeä (pakkasen vuoksi); *sus giehta sutmmistii* hänellä kirveli kättä (pakkasen vuoksi)

sutna suunta; *guđe sunas?* millä suunnalla?, *guđe sutnii galggašii vuolgat?* mihin suuntaan pitäsi lähteä?

sutnje hänelle ~ häneen

suttadit sulaa (vähin erin tai sieltä täältä)

suttas sulake, varoke

suttádat suvi (talvinen leuto sää, jolloin lumi tai jää sulaa)

suttesvuostá sulatejuusto

suttihit sulaa (äkkiä); häipyä (nopeasti), häippäistä, *in dieđe gosa leš suttihan* en tiedä mihin mahtoi häippäistä

suttis, suttes sula, *suttes eana* sula maa; nestemäinen

suttolaš syntinen

suttoul'li vedenpaisumus (raamatun)

suttubeastin synninpäästö (rel.)

suttudovddastus synnintunnustus (rel.)

suttudovdu synnintunto

suttuheapme, suttuhis synnitön; *dat guhte dis lea suttuheapme suhppejehkos vuosttas geađggi* se kuka teistä on synnitön heittäköön ensimmäisellä kivellä (raamatusta)

suttuhisvuohta synnittömyys

suttuhuvvat tulla synnittömäksi

suttuvealgi synninvelka (rel.)

suvccas tarina

suvccastit tarinoida

suvččagahttit palelluttaa (esim. korvat)

suvččageapmi paleltuminen (kehon osan); paleltuma

suvččagit paleltua (kehon osasta)

suvdalit kuljetella soutamalla (tarmokkaasti tms.), soudella (jotakin)

suvdá ~ suvddá sooda

suvddašit kuljetella soutamalla (rauhallisesti tms.), soudella (jotakin)

suvddár ~ suvdár suutari; *Jerusalema suvddár* Jerusalemin suutari, paikasta toiseen kuljeksiva henkilö

suvddihit kuljetuttaa soutamalla, soudatattaa; laivata

suvddus laivasto, *gávpesuvddus* kauppalaivasto, *soahtesuvddus* sotalaivasto; lautta

suvdi lautturi, lossimies

suvdi (-s) kantava (esim. veneestä)

suvdil (-is) kantava (esim. veneestä); kantokykyinen, kestävä, *suvdilis ovdánupmi* kestävä kehitys

suvdilvuohta kantavuus (esim. veneen); tonnisto (laivan)

suvdinnákca kantavuus, kantokyky (esim. veneen)

suvdit kuljettaa (soutamalla, veneellä); kannattaa, kantaa (esim. laitumesta, aluksesta)

suvja haaru (siiman vyyhteämiseen käytetty, siimoineen)

suvjadealljá grönlanninhylje

suvjadit vyyhdetä (siimaa haarun ympärille)

suvlá suula (lintu)

suvláí, suvlás höysteinen, mehevä (ruoan aineksesta)

suvlet höystää, maustaa

suvli höyste, höystö (ruoassa)

suvlliidit olla höystöksi (esim. keittoon), höystää (esim. keittoa); tehdä terää, tehota, vaikuttaa (esim. puheesta)

suvrát (adv.) happamasti; *muittašii suvrát mánnávuoda vásáhusaidis* muisteli happamasti lapsuudenkokemuksiaan

suvri happo

suvrodat happamuus

suvrra happi; *suvrrajávku* happikato (erit. matalissa järvissä)

suvrragahttit hapettaa

suvrragálla hapankaali

suvrragit hapettua

suvrralágan hapahko; *suvrralágan roavaláibi* hapahko ruisleipä

suvrralákca hapankerma, ranskankerma

suvrrásmuvvat tulla happamaksi, happamammaksi, hapantua

suvrriidit maistua happamalta

suvrris, suvrra hapan

suvrrokeahtes (attr.) ~ **suvrutkeahtes** (attr.) happamaton; *suvrrokeahtes láibi* happamaton leipä

suvrrostit hapantua, hapata (vähän)

suvrrus suurus; suurstettu lihaliemi (lihaliemestä ja ryyneistä)

suvrrustit suurstaa (esim. keittoa)

suvrudit hapattaa, saada happanemaan; *dáiggi suvrudit* nostattaa (hapantaikinaa), *sása*

suvrudit panna sahti käymään

suvrulanmielki piimä

suvrut hapantua, hapata, happamoitua

suvvet (+ akk.) poistaa nuoska, tarttuva lumi (jostakin)

suvvidja ~ **suvvidja** suviyö; *suvvijat* (pl.) "kesäyöt" (huhtikuun 14., 15., 16. päivän jälkeiset), näistä voitiin ennustaa tulevia säitä

suvvol utu, auer

suvvolastit muodostaa utua, auerta

sváinnasreive (N) kisällinkirja

sváret (N) vastata

sveisa (N) kampa

sveiset hitsata

sydveasta syydvesti, öljykankainen sadetakki

syfilis kuppa

sylinder ~ **sylinddar** sylinteri; lieriö (geom.)

sylinderháhta silinteri(hattu)

sylindermáhtu lieriömato

symbiosa symbioosi

symbola symboli, vertauskuva

symbolalaš symbolinen, kuvaannollinen, vertauskuvallinen

symbolihkalaš symbolinen, vertauskuvallinen

symbolihkka symboliikka

symboliseret symbolisoida; *čázit ja muohta symboliseret Suoma leavgga* vesistöt ja lumi

symbolisoivat Suomen siniristilippua

symfoniija sinfonia

symmetrihkalaš symmetrinen, sopusointuinen

symmetriija symmetria, sopusuhtaisuus

sympatiija sympatia, myötätuntoisuus

sympatiseret sympatisoida, tuntea sympatiaa (jotakuta) kohtaan

sympáhtalaš sympaattinen, myötätuntoinen

symptoma oire, symptomi

symptomáhtalaš enteellinen

synagoga synagooga

syndroma oireyhtymä, syndrooma

synonyma synonyymi

synonymalaš synonyyminen

syntáksa syntaksi, lauseoppi

syntávssalaš syntaktinen, lauseopillinen

syntehtalaš synteettinen

syntesa synteesi

sypreas´sa sypressi

syrena syreeni, sireeni (pensas)

systema systeemi, järjestelmä

systematiseret systematisoida

systemáhtalaš systemaattinen

Š

šaddadansadji viljelmä, viljelypaikka

šaddadanviessu kasvihuone

šaddadeapmi kasvattaminen, kasvatus, viljely

šaddadit kasvattaa (erit. kasveja), viljellä; synnyttää

šaddalit venähtää, kasvaa nopeasti

šaddan kasvu, kasvaminen; synty, syntyminen

šaddanáigodat ~ šaddanbadji kasvukausi

šaddanbeaivi syntymäpäivä

šaddančuokkis kasvupiste

šaddaneana(n) synnyinmaa

šaddanlasta kasvulehti

šaddanlohku syntyneisyys

šaddanmunni kasvuvara

šaddansadji viljelmä, viljelypaikka

šaddansadji ~ šaddanbáiki kasvupaikka

šaddanseallat (pl.) kasvusolukko

šaddanvuohki kasvutapa

šaddanvuolgga syntyperä

šaddat syntyä; kasvaa; aiheutua, koitua, muodostua, tulla (esim. sadekuuro); (+ ess.) tulla

(joksikin), *šaddat dábálažžan* yleistyä, *šaddat duohtan* toteutua; (+ ill.) tulla (jonkun)

kaltaiseksi; (+ ill.) joutua johonkin; (+ inf.) joutua (tekemään jotakin); tapahtua, käydä,

šattai nugo ledjen jurddašan kävi kuten olin ajatellut

šaddi kasvava; *šaddi mánnu* uusikuu

šaddil (-is) nopeakasvuinen

šaddoálgu oras

šaddobiebmu ~ šaddoborramuš kasvisruoka

šaddobor'ri ~ šattosbor'ri kasvissyöjä

šaddočoakkáldat kasvisto, kasvikokoelma

šaddodieda kasvitiede

šaddodiedalaš kasvitieteellinen

šaddoeana(n) kasvimaa

šaddogárdedoal'li puutarhuri

šaddogárdi kasvitarha, puutarha

šaddomuorra hedelmäpuu

šaddool'ju kasviöljy

šaddosuodjalanávnas kasvinsuojeluaine

šaddošir'rá kirva

šaddovahát satovahinko

šaddoviessoalbmoneapmi kasvihuoneilmiö

šaddoviessogássa kasvihuonekaasu

šaddoviessu ~ šaddovisti kasvihuone

šaddovuodja kasvisrasva

šaddu kasvi; kasvu; kasvis, vihannes; sato; hedelmä

šakŋa sää; keli

šalasmahttit silotella, tasoittaa; rapata (muuri, uuni)

šalbmái, šalbmás isosilmäinen (kirveestä, neulasta tms.); *šalbmás ákšu* isosilmäinen kirves

šalbmi silmä (kirveen, neulan)

šaldeluovvi talassuova (heinien talvisäilytystä varten)

šaldet tehdä silta, silloittaa

šaldi silta; lava; luiska (esim. kuljetusta varten)

šaldut tehdä siltoja, silloittaa

šalka lumitanner, kova, tiukkaan poljettu lumi

šalkaliidni ristiliina, silkkiliina (sulhasen)

šalkaluvvat polkeutua, tallautua (kovaksi; lumesta)

šalket polkea, tallata (lumi kovaksi), tannertaa (lunta)

šalkkas, šalka kova, tiukkaan poljettu (lumesta)

šalkudit saada (lumi) polkeutumaan, tallautumaan (kovaksi)

šallat, šalladis/šal'les sileä (erit. hiomakivestä, tahkosta)

šal'lesgironlasta (bot.) napapaju

šallju (R) piha, pihamaa, kenttä, siljo

šallu puu (vettynyt)

šalluluvvat ~ šaluiduvvat vettyä (polttopuusta tms.)

šalmmastit silmustaa, pujottaa (lanka) neulansilmään

šamanisma šamanismi

šamána šamaani

šarmerejeaddji (adj.) hurmaava; *šarmerejeaddji nisu* hurmaava nainen

šarmerejeaddji (subst.) hurmuri

šarmeret hurmata

šat (adv.) enää; *ii šat ása dáppe* ei enää asu täällä, *ale šat eará!* älä jo muuta!

šattalmas ~ **šattolmas** kasvain

šatteš (-is) ~ **šattes (-is)** nopeakasvuinen; *šattešis suoidni* nopeakasvuinen heinä

šattodat kasvusto, kasvillisuus

šattoheapme, **šattohis** hedelmätön, karu; *šattohis jahki* vähäkasvuinen vuosi, katovuosi

šattohisvuohta vähäkasvuisuus, hedelmättömyys; kato (viljan)

šattolaš hedelmällinen, viljava, rehevä, satoisa

šattolašvuodaavádat kasvillisuusvyöhyke

šattolašvuohta kasvillisuus

šattus kasvis; hedelmä

šáigil (-is) kantava (äänestä)

šáiká ihopoimu eläimen takajalan etupuolella, nivuspoimu

šáikádákti poron rintalastan takapäässä oleva nipukka

šáike luksuttavan koiran nimi (käytetään myös koiran nimenä *Šáike*)

šáikit ~ **šáigit** haukkua (kovasti)

šáikkas haukunta (kova)

šáikkáhallat haukahdella (kovasti)

šáikkihit haukahtaa (kovasti)

šákkoš teisti (syöttinä käytetty hoikka merikala)

šákša villakuore

šále ~ **šälla** ~ **šála** hartiahuivi, šaali

šállja raita (puu)

šállosit sääliä, tuntea myötätuntoa; (N) pahoitella, olla pahoillaan, *šállošii, go nie geavai* oli pahoillaan, kun noin kävi

šállošahtti säälittävä; valitettava, *šállošahtti dáhpáhus* valitettava tapahtuma

šállu ~ **šálla** sääli

šámpu sampoo, shampoo

šáŋŋer genre (kirjallisuuden tms. taiteen laji)

šáraidit kirskua, rahista, rapista, ropista

šárgalit rapsauttaa, ropsauttaa; ajaa (esim. porotokka johonkin nopeasti)

šárggihit rapsahtaa, ropsahtaa

šárgguhit rapsautella, ropsautella

šárihit rapsahtaa, ropsahtaa

šárra rahina, rapina, ropina

šárrat rahista, rapista, ropista, rohista; *arvečalmmi šárre gáhttui* sadepisarat ropisivat kattoon

šávahit kohistaa, kuohuttaa; kaahata

šávaiddit kohista, pauhata

šávan hólösuu, rääväsuu

šávgalit loiskauttaa, roiskauttaa (jotakin johonkin); ajaa pölisten (esim. umpilumessa)

šávge tarmonpesä

šávget kaataa (jotakin astiasta, kerran, runsaasti); loiskauttaa (jotakin johonkin, runsaasti)

šávggihit loiskahtaa, polskahtaa (johonkin); pöllähtää (johonkin)

šávvguhit pudotella (esim. lunta katolta); pölläytellä (jotakin johonkin); kaadella, loiskautella (jotakin astiasta); ajaa pölisten (läpi umpilumen tms.)

šávgut pudotella (esim. lunta katolta); kaadella, loiskautella (jotakin astiasta); pölläytellä (jotakin johonkin)

šávihit kohahtaa, kuohahtaa; rynnätä (joukkona, johonkin)

šávká lakki, myssy

šávva kohina, pauhu, pauhina

šávvajietnadat hankausäänne

šávván kohina; häly

šávvat kohista, pauhata; kuohua (kohisten); ryöpytä (johonkin); tulvia (johonkin, joukkona)

šeabmái, šeabmás kailottava; *šeabmás jietna* kailottava ääni

šeaf'fa pomo

šeaffastallat käyttäytyä pomomaisesti

šeahkka šekki

šealbmút painaa savua, taittaa savua (esim. kotaan, tuulesta); savuttaa (uunista)

šealgalit väläyttää

šealgat, šelges kiiltävä, kimalteleva; kirkas, kiiltäväkarvainen; kirkkaanvärinen (lohesta, ei vielä tummunut)

šealgádit kiillellä, kimallella

šealgát kiiltää, kimaltaa, loistaa (jossakin kirkkaana, kiiltävänä), kimmeltää (jossakin)

šealggáhallat välähdellä, välkähdellä

šealggehit ~ šealggádit välähtää, välkähtää; ilmestyä johonkin kiiltävänä, kirkkaana

šealggoreavas kilohaili

šealgguhit liikkua kimaltavana, kiiltävänä, liikkua välkkyen

- šealggut** kiiltävä, kimalteleva esine tai olio (esim. kirkaskylkinen lohi)
- šealgun** välkkyminen, kimaltelu, kiilto
- šealgut** välkkyä, kiiltää, kimallella
- šeallju** myrkkysyönti (petoeläimiä varten)
- šealmmastahttit** ampua jysäyttää
- šealmmastit ~ šealmmádit** painaa (kerran) savua (esim. kotaan, tuulesta); savuttaa (kerran; uunista)
- šealši** läiskä, pieni määrä kuparinhohdetta (astiassa); seita (kiertoilmaisu)
- šeaman** hälisijä, kailottaja
- šeamihit** hälistä, kailottaa (äkkiä)
- šeapmat** hälistä, kailottaa; tulla (johonkin) hälisten, kailottaen
- šearamahttit** kirkastaa
- šearamuvvat** kirkastua (väristä, valosta), selkiintyä (kirkkaaksi), seestyä (ilmasta)
- šearádahttit** kirkastua, seestyä (säästä)
- šeárádat** kirkas sää, sees sää, kirkas ilma
- šearbma** näyttö, näyttöruutu, kuvaruutu; kaihdin, suojus, varjostin; lokasuoja (N)
- šeārčut ~ serččodit** hyppiä (erit. varislinnuista)
- šeārfa** kaulaliina (pitkä, villainen)
- šeārpa** (N) valtaus (kullankaivussa tms.)
- šearralahttit** valaista (yhtäkkiä)
- šearrat, šearradis/šer´res** kirkas (esim. väristä, valosta tms., fig. järjestä), valovoimainen, selkeä, valoisa
- šearratvuoh̄ta** kirkkaus, loisto; *almmi šearratvuoh̄das* taivaan kirkkaudessa
- šear´rát** loistaa, paistaa (kirkkaana, valovoimaisena)
- šearus (-is)** kirkas; selvä (äänestä, järjestä), *šearusis muitu* selvä järjenjuoksu; selkeä, tarkka (kuvasta)
- šeasta** (N, R) ele
- šeatkkastit** tallata, musertaa, rusentaa
- šeatkkuhit** kävellä juntata, kävellä raskain askelin
- šeatkut** ruhjoa, rusikoida, survoa (käsillä, polvilla jne.), rusennella, muserrella; potkia, talloa
- šelea** hyytelö
- šelge** kiiltäväkarvainen poro (erit. vaadin); kirkas kala
- šelgesčuoivvat** vaalea suivakko
- šelget** kirkastaa; kiillottaa

šelggodahttit kirkastaa

šelggodit kirkastua; tulla kiiltäväkarvaisemmaksi

šelggon heijastin (jalankulkijalla)

šelljet myrkyttää (haaska tms. syötiksi)

šerosmit kirkastua, seljetä

šer´resruoksat kirkkaanpunainen väri

šer´resruoksat ~ šer´resrukses kirkkaanpunainen

šer´ret kirkastaa (ilma)

šetket ruhjaista, rusentaa, survaista; potkaista, tallata

šetkkodit ruhjoa, rusennella, rusikoida, survoa (jatkuvasti); potkia, talloa

šibit elukka, kotieläin (karjassa, erit. lehmä); *šibihat* (pl.) karja

šibitčájáhus karjanäyttely

šibitdállu karjatila

šibitdikšu karjakko

šibitdoal´li karjanhoitaja

šibitdoallu karjatalous, karjanhoito

šibitdoavttir eläinlääkäri

šiedda läähätys

šieddalahttit sanoa läähättäen

šieddaluvvat hengästyä, läkähtyä

šieddat läähättää (ihmisestä)

šiedus (adv.) kaikessa rauhassa, rauhallisesti; *barggadii šiedus* puuhasteli rauhallisesti

šiedvi, šiedvves hento, heiveröinen, hintelä

šiedvudit tehdä hennommaksiksi

šiedvut tulla hennommaksiksi

šiedvvas, šiedva hento, heiveröinen, hintelä

šiedvvidit hoikentaa (liiaksi), ohentaa (liian hoikaksi)

šiega (adj.) kiltti, hyvä; reilu (mitasta), *šiega miila* reilu peninkulma

šiega (adv.) aika, melko, koko lailla; *šiega badjin* koko lailla korkealla

šiegalaš hyveellinen, säädyllinen

šiegalunddot hyväluontoinen

šiegudit parantaa, tehdä paremmaksi (säästä)

šieguheapme, šieguhis säädytön, paheellinen; *šieguhis eallinvuohki* paheellinen elämäntapa

šiehku hyve

šiehppun (adv.) ~ **šiehpun** (adv.) rauhassa

šiehppun (attr.) ~ **šiehpun** (attr.) kiireetön

šiehppunassii (adv.) ~ **šiehpunassii** (adv.) hissukseen, rauhassa

šiehpus (adv.) ~ **šiehput** (adv.) kiireettä, ilman kiirettä, rauhassa

šiehtadallan neuvottelu, neuvotteleminen

šiehtadallat neuvotella

šiehtadal'li neuvottelija

šiehtadit sopia (keskenään jotakin)

šiehtadus sopimus

šiehtastuvvat sopia (vaivoin), (ei) tahtoa sopia

šiehttadit mahdollistaa, saada mahtumaan

šiehttamuš sopiminen; sopimus, *sudnos lea leamaš dies šiehttamuš* heillä (kahdella) on ollut siitä sopimus

šiehttat (+ ill.) mahtua, sopia (johonkin); (+ akk.) sopia (jotakin), (+ inf.) sopia tekevänsä (jotakin), (+ lok.) sopia, tehdä sopimus (jostakin); *šiehttat hatti alde* sopia hinnasta, *šiehttat hatti* sopia hinta

šiehttil (-is) pienikokoinen (esineestä)

šiehtun (attr.) kiireetön

šielbmá kynnyks; *guosai šielbmái* kompastui kynnykseen

šiella vastasyntyneelle annettava lahja, syntymälahja; löytäjälle annettava lahja

šielladit suojella (lasta tai komsiota), varustaa lapsi tai komsio esineellä, joka suojelee lasta esim. maahiselta; voittaa itselleen (maahisen poroelo heittämällä puukko tai muu rautaesine sen yli)

šiertá hertta (pelikorteissa)

šiggalit ärähtää, hätistää (pois)

šiggut vaientaa (esim. torumalla); häätää, hätistellä

šigolaš hyveellinen, siveellinen, säädyllinen

šigolašvuohta hyveellisyys, siveellisyys, säädyllisyys

šihttet isontaa, laajentaa (kotaa, asumusta); tehdä tilaa, *de bargga šihttet alccesat saji!* tee itsellesi makuusija!

šihti seita (kiertoilmaus)

šihttui, šihttos juoheva, kiireetön; *šihttos áddjá* juoheva vaari

šiitemeahttun kiistaton, kiistämätön; *šiitemeahttun duohtaášši* kiistämätön tosiasia

šiitit kiistää; *šiittekeahttá* eittämättä

šikhuvssa (N) sairaala (aikaisemmin puhekielessä)

šikkanas ärähdys, huuto (kieltävä)

šikkas ärähtely, hätistys

šikkastit ~ **šigget** torua (napakasti, kerran); ärähtää, vaientaa (torumalla tms., kerran), häätää kerran, hätistää

šikkodit hätistellä, komennella

šikkohallat (soapmásii) joutua (jonkun) vaientamaksi (torumalla), joutua (jonkun) hätistämäksi

šiljohas pihaporo, siljoporo (joka mielellään oleilee pihapiirissä)

šiljovuohtan liekapaalu (pihamaalla, poroille)

šilljá vettynyt puu

šilljáluvvat vettyä (puusta tms.)

šilljobarut, šilljobaruhis ketterä, vikkeläjalkainen (kun on ihmisiä näkemässä, ei muuten)

šilljobiras pihapiiri

šilljoboazu tarhaporo

šilljocihci varpunen

šilljoduoddil (-is) pihapiirissä viihtyvä (porosta)

šilljohilsku (bot.) pihatähtimö

šilljojuopmu (bot.) hevonhierakka

šilljolasta (bot.) piharatamo

šilljoloddi pihalintu (harakka, varis)

šilljoviehkki lapsi, joka kykenee jo juoksentelemaan pihalla; *diibmá lávii vel beagašit duos láhttis, dál lea juo šilljoviehkki* vielä viime vuonna konttaili tuossa lattialla, nyt juoksentelee jo pihalla

šilljovisti piharakennus

šillju piha, pihamaa; kenttä, aukio, tori

šilta (N) kilpi, kyltti, opaste

šiltet (N) varustaa kilvillä, kylteillä, opasteilla; *dál dat ođđa geaidnu lea šiltejuv´von* nyt se uusi maantie on varustettu kylteillä

šimir hamara; *šipmárbealle* hamarapuoli (kirveen-, puukonterän)

šimpánsa simpanssi

šimuhit tulla innokkaana johonkin; kävellä reippaasti

šinčá pyrstönvarsi (kalalla)

širaidit ryöpytä; säntäillä sinne tänne

širáf'fa ~ giráf'fa kirahvi

širgalit ryöpsäyttää

širgguhit ryöpyttää

širihit ryöpsähtää; aueta, levitä levälleen (esim. suopungista heitettäessä)

širra ryöppy

širrat ryöpytä

šir'rá vesikirppu

šiššat raahata; kantaa (jotakin painavaa)

šlabbi roikale, kookas ja kömpelö ihminen

šlaggalit kulauttaa (kurkkuunsa)

šlaggan kulaus

šlaggat litkiä, kulautella

šlahtádit alkaa sataa räntää

šlahttádit sataa räntää

šlahttát alkaa sataa räntää

šlahtti ~ šlahttá räntä

šlahttit sataa räntää

šlakteriija teurastamo

šlábárdallat maleksia, kuljeksia

šlábirdit maleksia, vetelehtiä

šlábmi, šlábmes meluisa; *šlábmes gáhtta* meluisa katu

šláddjet lajitella; tunnustella maata (korttipelissä)

šláddji, šláddjes monimuotoinen (jossa on paljon erilaisia lajeja)

šláddjiivuohta luonnon monimuotoisuus

šládja laji, laatu

šládjasátni laatusana, adjektiivi

šládjavátni vähälajisuus

šlága taudinkohtaus

šláger iskelmä; *láven mielas guldalit 60-logu šlágeriid* kuuntelen mielelläni 60-luvun iskelmiä

šlággalit mätkäyttää, paiskata, rojauttaa

šlähpardit höpistä, lörpötellä, pulista

šlákkihit mätkähtää, rojahtaa

šlákta teuras; teurastus

šláktehit teurastuttaa
šláktet teurastaa
šlámaidit meluta, rämistä (jatkuvasti)
šlámbbar kampe, tavara
šlámbbarkás'sa työkalulaatikko
šlámihit rähähtää, rämähtää
šlánddidit aikailla, lorvia, haaskata aikansa
šlánte kolikko, lantti, ropo
šlápma melu, häly, kohu
šlápmadássi melutaso
šlápmat meluta, hälistä, kohista
šlárva heittiö, lurjus; laiskuri (itämurteissa) laiskuri
šlárvaáhkku juoruämmä
šlárvaluvvat laiskistua (itämurteissa)
šlárvestallat puhella joutavia; juoruta
šlárvet puhua joutavia; juoruta
šlárvvas, šlárva huolimaton, leväperäinen; laiska
šlárvvidit lorvailla, lorvia
šláttar juoru
šláttar, šláttaris juoruileva; *šláttaris áhkku* juoruämmä
šláttardit juoruta
šlávalaš orjallinen
šlávas, šlávva kostea, kostunut (erit. vaatteista)
šlávasvuohta ~ šlávas kosteus (erit. vaatteissa)
šlávet ~ šlávehallat ~ šlávehit luovia
šlávva ~ šláva orja; *šlávvagávpí* orjakauppa
šlávvat kostua (erit. vaatteista)
šlávavuohta orjuus
šleaččas lätinä, litinä, läiske
šleadđu silokallio (rannikolla); tasainen karikko matalassa vedessä; tasanko
šleadga (S) sähkö; *šleadga-* sähkö-, sähköinen
šleadga- sähkö-; *šleadgabierggas* sähkölaite, *šleadgačuovga* sähkövalo, *šleadgafápmu* sähkövoima, *šleadgafierbmi* sähköverkko, *šleadgafiron* sähkövatkain, *šleadgajođas* sähköjohto, *šleadgalágádus* sähkölaitos, *šleadgapoasta* sähköposti, *šleadgarávdnji*

sähkövirta, *šleadġgarehket* sähkölasku, *šleadġgašohkka* sähköisku, *šleadġgauvdna* sähköhella, sähköliesi

šleadġgadiit sähköistää; *šleadġgadeapmi* sähköistys

šleadġgalit väläyttää

šleadġgga välke (mineraali)

šleadġgalaš sähköinen

šleadġganas välähdys, välkähdys; salamavalolaite

šleadġggadiit välähtää, välkähtää

šleadġggehit välähtää, välkähtää

šleadġgguhit väläytellä, välkytellä

šleadġgit välähdellä, leimahdella, säihkyä

šleadġgut välähdellä, välkehtiä, välkkyä, säihkyä

šleadus (attr.) tasainen ja laaja (tasangosta, kivipaadesta)

šleagga moukari, leka

šleahтта rantamatala (tav. joessa)

šleaibmat puhua rivoja, ruokottomuuksia

šleaiddos (attr.) rivo (puheissaan)

šleaidu rivopuheinen ihminen

šleaiپی uurastus, aherrus

šleaiپpas, šleaiپa rankka, rasittava (esim. matkasta)

šleaiپpástuvvat rasittua (esim. matkasta)

šleaiivalit hutkaista, paiskata (kömpelösti, erit. suopunkia)

šleaiivi kömpelö (suopungin) heittäjä

šleaiivut hutkia, paiskoa (kömpelösti, erit. suopunkia)

šleakceġahpir untuvaton, ryhditön lapinlakki

šleakčáhallas liiuskella (sarvensa pudottaneesta laiskasta urosporoista)

šleakči nulppo, sarvensa pudottanut laiska urosporo

šleakčulit lähteä kävelemään (sarvensa pudottaneesta laiskasta urosporoista)

šleambá hotkija, ahmatti

šleambit ~ šleambut hotkia

šleancasuoidni (bot.) järviheinä

šleancá ruskealehtinen levä, ruskolevä

šleancas, šleance- hervoton, vetelä, veltto

šleanci lerppa

šleangalit nakata, paiskata

šleanganit lähteä kävelemään helmojaan heitellen

šleangasit heilahtaa, paiskautua

šleanggáhallat heittelehtiä (reestä, ahkiosta tms.); heilahdella (esim. helmoista)

šleanggehit käännähtää (reestä, ahkiosta); käännähtää (poikittain, veneestä, esim. koskessa)

šleangguhit kävellä helmojaan heiluttaen; heilutella (helmojaan)

šleangudit heilua, hulmuta (helmoista)

šleangu linko; lisuke (esim. kertomuksen)

šleangut singota, paiskoa, lingota; heilutella helmojaan

šleavččagit laiskistua (nulposta ajoporosta)

šleavččas, šleakče- laiska (nulposta ajoporosta)

šleavččuhit nulkata, hölkätä (sarvensa pudottaneesta laiskasta urosporosta)

šleazaidit roihuta; *dolla buollá šleazaida* tuli palaa roihuten, tuli roihuaa

šleazži lätisevä esine tai olio

šled' dui, šled' dos tasankoinen (ylämaasta)

šledggon vilkku; heijastin (jalankulkijalla)

šlehppet (mas nu) päästä, välttyä (jostakin)

šleidošit puhua rivoja, rivouksia, ruokottomuuksia

šleidui, šleidos hävytön, rivo, ruokoton (puheissaan)

šlembbon leukalappu, ruokalappu

šlenget nakata, paiskata, lingota; *šlengii šleangguin guhkás dan geađggi* nakkasi lingolla kauas sen kiven

šlengge ~ šlenggon siimakapula (kalastusväline, sen ympärille käärittiin heitettävä siima)

šlenggodit nakella, lingota, paiskoa, singota (jatkuvasti); heittelehtiä (esineistä, jatkuvasti); heilutella helmojaan

šlenggon nakkoja, paiskoja; helmanheiluttaja

šlidagit rapistua, ravistua (veneestä), ränsistyä (asumuksesta)

šlidardit hutiloida (työssään); retalehtaa

šlidas (-) rapistunut, ravistunut (veneestä); ränsistynyt (asumuksesta)

šliedda ~ slieddá hyytelö, tahna; vetelys

šlieddadit tehdä veltoksi, veltostuttaa

šlieddaeal'li nilviäinen

šlieddahit maata velttona; vetelehtiä

šlieddat tulla veltoksi, veltostua

šlieddánit lähteä liikkeelle velttona

šlieddát maata unisena, velttona; vetelehtiä

šlienja hohde (mineraali)

šlienjas hohde

šlienjihit välkähtää, vilkahtaa, pilkahtaa (pimeässä hohtavasta esineestä)

šlietnjat hohtaa, kiilua, kajastaa

šliettadit tulla veltoksi, veltostua

šliettas, šliedda raukea, veltto

šliettasvuohta raukeus, velttous

šliettihit veltostua (äkkiä)

šliettildit ~ šliettuhit liikkua velttona

šlihpardit heilua, heilahdella (jostakin roikkuvasta); heittelehtiä (ahkiosta tms.)

šlihtá rotisko, rapistunut, ravistunut esine (astia, vene)

šlihttui, šlihttos laiminlyövä, leväperäinen; *šlihttos dinga* leväperäinen kaveri

šlihtu, šlidus laiminlyövä, leväperäinen

šliipá ~ šliipa tahko

šliipet tahkota; *liššá šliipet* tahkota viikate

šliippár laiha, pahanmakuinen kala

šliita raadanta; *lei oalle šliita gakčut vári ala* oli aikamoinen raadanta kavuta vaaran laelle

šliitanuššat ~ šliitanuvvat rasittua, uupua (raadannasta)

šliitet ajaa loppuun, uuvuttaa (ajoporo); kuluttaa (esim. vaate) loppuun

šliiveassi limakalvo

šliivi kuola, lima

šliivut kuolaantua

šliivvidit kuolata

šliktu epäsiisti, siivoton ihminen

šliktu, šlivttos rivo, siivoton (puheissaan)

šlimir laiha kala (erit. naaraslohi syyskesällä)

šlimpasit heilahtaa, hervahtaa (jostakin roikkuvasta)

šlimpá heiluri; luoti (luotilangassa)

šlimpi heiluva, vipattava, väpättävä esine (jostakin roikkuvasta)

šlimppagit tulla hervottomaksi, veltoksi (roikkuvasta esineestä)

šlimppardit heilahdella (jostakin roikkuvasta)

šlimppas, šlimpe- hervoton, veltto (roikkuvasta esineestä)

šlimppastat heilahdus

šlimppistit heilahdella, heilua (jostakin roikkuvasta); kävellä käsiään kovasti heiluttaen

šlimpulis lähteä kävelemään (vaappuen)

šlimpungeainnus heiluntarata

šlimput heilua, vaappua; kävellä (vaappuen)

šlinccas, šlince- vetelä, hervoton

šlinci lumppu, risa, ryysy; veltto esine

šlinzi pehmennyt kala

šlinzzagit pehmetä (kalasta)

šlinzzas, šlinze- pehmennyt (esim. kalasta)

šlinggastit lingota

šlipsa solmio

šliret nakata, heittää pois

šlivgasaddat pyörähdellä (esim. tanssissa)

šlivgasit ~ šlivgásit lentää (heitetystä vieheestä); heilahtaa (esim. köydestä), hulmahtaa, liehahtaa

šlivge- vääpättävä, liehuva

šlivget heittää, singota; heittää (viehettä)

šlivggas helmanheilutus

šlivggas, šlivge- keikistelevä, keimaileva

šlivggastit heittää (viehettä); heilauttaa, hulmauttaa, liehauttaa

šlivggáhallat hyöriä, liehua

šlivgge siimapurkki (purkista, jonka ympäri kierretty siima purkautuu viehettä heitettäessä)

šlivggihit heilahtaa, hulmahtaa, liehahtaa

šlivggodit heilutella, liehutella

šlivgguhit kävellä helmat heiluen, hulmuten

šlivgunstágg heittovapa, virveli

šlivgut heitellä viehettä, virvelöidä; heiluttaa, liehuttaa

šloabar höpötys

šloabardit liplattaa; höpöttää

šloabmái, šloabmás laverteleva, lörpöttelevä, puhelias

šloadastit polkaista, tallata (kerran), tömäyttää

šloagit (pl.) ~ **šloagut** (pl.) perkeet (erit. merikalan)

šloahcca lakkireuhka

šloahkas kalina

šloahkhihit kolahtaa, loksauttaa, läimähtää (esim. ovesta)

šloahkkalit loksauttaa, läimäyttää

šloahkkit kalista, kolista, loksua

šloahkkut ahmia, hotkia (erit. koirasta)

šloahkuhit kalistaa, louskuttaa, louskutella

šloahpar höpötys, pöty, hölynpöly

šloahpardit kuplia, poreilla, porista (puurokattilasta)

šloahtalit lähteä laahustamaan, löntystämään

šloahtat laahustaa, löntystää

šloahtta linna, palatsi

šloaiپی hoikka, laiha (erit. kalasta)

šloaippas, šloaiپی- hoikka, laiha (erit. kalasta)

šloaippuhit kävellä hoikkana, laihana, kävellä raskain ja pitkin askelin

šloambbistit hölistä, höpöttää, jorista

šloanccagit tulla hervottomaksi, veltoksi

šloanccas, šloance- hervoton, velto

šloanccehit hervahtaa, lervahtaa

šloanci hervoton esine

šloancut löntystää

šloaᅇgasit lähteä laiskasti liikkeelle; *šloaᅇgasii olgoráigge* vääntäytyi ovesta ulos

šloaᅇgát olla jossakin laiskanoloisena

šloaᅇggagit tulla laiskanoloiseksi

šloaᅇggas (-is) laiskanoloinen

šloaᅇgghit pötkähtää (johonkin laiskanoloisena)

šloaᅇgguhit laahustaa, liikkua laiskanoloisena

šloaᅇgu laiskanoloinen olio (erit. hevosesta)

šloaᅇkalit kalauttaa, kolauttaa, lonksauttaa, läimäyttää (esim. ovi kiinni)

šloaᅇkit kalahdella, kolahdella, lonksua

šloaᅇkkas kalina, kolina, lonksutus

šloaᅇkkehit kalahtaa, kolahtaa, lonksauttaa

šloaᅇkkistit lonksua

šloaᅇkkuhit kalistaa, kolistaa, lonksuttaa

šloapma höpötys, jaaritus, pulista

šloapmat höpöttää, jaaritella, pulista
šloappardit solista
šloavastit hutkauttaa, lyödä (jollakin)
šloavgalit leimahduttaa, roihauttaa, sytyttää (iso tuli, roihu)
šloavgganas leimahdus, roihahdus
šloavggas leiskunta, liekehdintä
šloavggehit leimahtaa, roihahtaa
šloavgit roihuta, leimuta, leiskua
šloavihit leimahtaa
šloavvat hutkia, lyödä (laineista); hakata (polttopuita)
šloavvat kohista, leimuta, loimuta, leiskua
šlohkket suolistaa (merikalaa suuria määriä)
šlohtor kenkä (iso, ruma); löntys, löntystäjä
šlongui, šlongos laiskanpulskea; *šlongos heasta* laiskanlainen hevonen
šlovet hutkauttaa, lyödä (jollakin)
šlubahallat tulla, joutua hörpityksi, ryystetyksi
šluban nulikka, viikari
šlubbá sorkkamätä
šlubbát olla jossakin isopäisenä, pönäkkänä
šlubbet lyödä nuijalla, kurikalla, kurikoida, nuijia
šlubboaifális kaskelotti
šlubboaivi nuijapää (isopäinen ihminen tai eläin); sammakonpoikanen, nuijapää, sammakontoukka
šlubboaivvat sammakontoukka
šlubbojuolgi kumpurajalka
šlubborássi (bot.) osmankäämi
šlubbu nuppi, nuppimainen vaaranlaki tai kumpare; sorkkamätä
šlubbudit turvottaa (nuijamaiseksi); aiheuttaa sorkkamätä
šlubbut turvota (nuijamaiseksi); saada sorkkamätä
šlubistit hörpätä, ryystää (kerran tai kerralla)
šluččuhit parjata, rienata
šluččuhus parjaus, rienaus
šludas, šluhta huonosti hoidettu, pidetty, laiminlyöty
šluduhit rökälehtää (erit. huonosti pidetyissä kengissä)

šluhpa hörppiminen, ryystäminen (äänestä)

šluhpardit kuplia, poreilla, porista (puurokattilasta)

šluhpasit tulla hörpityksi, tulla ryystetyksi, tulla imeskellyksi (esim. rasvaisesta ruoasta)

šluhpat hörppiä, ryystää, imeskellä (esim. rasvaista ruokaa)

šluhttašuvvat raueta; *sámedikki liigečeahkkima doallan šluhttašuvai* saamelaiskäräjien ylimääräisen kokouksen pito raukesi

šluhttejuv'vot raueta, tulla peruutetuksi

šluhttet perua, peruuttaa (esim. matka, osallistuminen)

šluhttui, šluhttos hutiloiva, laiminlyövä, leväperäinen; *šluhttos dinga* hutiloiva tyyppi

šluhtu hutilus, laiminlyövä, leväperäinen ihminen

šluhtu, šluđus hutiloiva, laiminlyövä, leväperäinen; *lea viehka šluhtu* on aika hutiloiva

šlumpu melkoinen määrä

šlumpu (adv.) umpimähkään

šlundádit olla (pitkään) allapäin, apeana

šlundánit lähteä liikkeelle alakuloisena, apeana

šlundát ~ šlundahit olla alakuloinen, apealla mielellä

šlunddagit tulla alakuloiseksi, apeutua

šlunddas (-) hieman alakuloinen, apea; *ledjen ikte šlunddas* olin eilen hieman alakuloinen

šlundduhit kulkea jossakin alakuloisena, apeana

šlundu, šlunddes alakuloinen, apea

šlundivuohta masennus

šlundudit tehdä alakuloiseksi, tehdä apeaksi, masentaa; *šlundudii su sániidisguin* masensi hänet sanoillaan

šlundun masentuminen, masennus

šlundut tulla alakuloiseksi, apeutua, masentua

šluŋkáhit pitää (korviaan) lupassa

šluŋkánit lähteä liikkeelle luppakorvaisena (koirasta)

šluŋkát olla lupassa (korvasta)

šluŋki ~ šluŋkebeallji luppakorva (koirasta)

šluŋkkagit mennä loppaan (korvasta)

šluŋkkahit liikkua luppakorvaisena

šluŋkkas, šluŋke- lupassa oleva (esim. koiran korvasta)

šluŋkkistit lerpattaa (luppakorvista)

šluohkásmuvvat tulla katalammaksi, kavalammaksi; *lea dađistaga šluohkásmuvvan* on tullut jatkuvasti katalammaksi

šluohkis, šluohkes katala, kavala

šluohkkit läähättää

šlupma kiljunta, kiljuminen

šlupmat kiljua, kirkua

šluppar pyörteinen kohta (joessa); sotku (verkossa)

šluppardit höpistä, höpöttää, pulista; kuplia, poreilla, porista (puurokattilasta)

šluppas, šlubbo- hankalan kookas (esineestä); nuijamainen, muodoton, muodottomaksi paisunut tai turvonnut

šluppihit läiskähtää, polskahtaa (veteen); mätkähtää (pitkin pituuttaan), kupsahtaa (kumoon), pötkähtää (makuulle)

šluppohastit kopauttaa nuijalla

šluppot nuija

šluppot uistelukela (kurikka, jonka ympäri on kiedottu siimaa ja joka voidaan kalan napatessa heittää veteen; sitä vetäessään kala väsy, minkä jälkeen se voidaan vetää veneen viereen (on ollut aikoinaan Tenolla käytössä)

šluppul (adv.) turpea, nuijamainen päästään

šlurbbas, šlurbu- lökäpöksyinen, retku; pidättelevä (vetoporosta raidossa)

šlurbbuhit kulkea lökäpöksynä, retkuna

šlurbu lökäpöksy, retku

šlurvi sottainen ihminen, sottapytty; saamaton ihminen

šlurvvas, šlurva sottainen; saamaton

šlurvvuhit liikkua jossakin sottaena; laahustaa, maleksia

šluvgasaddat liehua

šluvgásit heilahtaa, jysähtää (jotakin vasten); humauttaa

šluvggašit puistella, ravistella; *šluvggašit olloliiddis* tarinoida, heittää huulta, heittää hetulaa, puhua tuota ja tätä, *in bál'len bargat, go bođii dasa olloliiddis šluvggašit* en voinut rauhassa työskennellä, kun hän tuli siihen tarinoimaan

šluvgit pudistaa, puistaa, ravistella; *šluvgit busttus (soapmása)* tukistaa (jotakuta), *mannat oaivešluvggi (gosa nu)* mennä päätään puistaen (johonkin)

šnjaggalit liukua (vatsallaan nopeasti johonkin, erit. saukosta)

šnjagget tärpätä, napata (kalasta)

šnjakkehit liukua (vatsallaan nopeasti tai äkkiä johonkin, erit. saukosta)

šnjakkuhit liukua (vatsallaan johonkin, erit. saukosta)

šňjalčadit ~ šňjalžadit ~ šňjarvadit kastella (nahkavaate) likomäräksi

šňjalčat ~ šňjalžat ~ šňjarvat kastua likomäräksi (nahkavaatteista)

šňjalčát ~ šňjalžát ~ šňjarvát seistä tai istua likomärissä nahkavaatteissa

šňjalččagit ~ šňjalžžagit ~ šňjarvvagit kastua likomäräksi (nahkavaatteista)

šňjalččahit ~ šňjalžžahit ~ šňjarvvahit liikkua likomärissä nahkavaatteissa

šňjalččas, šňjalča ~ šňjalžžas, šňjalža ~ šňjarvvas šňjarve- likomärkä (nahkavaatteista)

šňjalččuhit ~ šňjalžžuhit ~ šňjarvvuhit liikkua likomärissä nahkavaatteissa

šňjalči ~ šňjalži ~ šňjarvi likomärkä nahkavaate; ihminen, jolla on likomäret nahkavaatteet yllä

šňjeahcat räkättää, nauraa (pilkallisesti); *de čáhpot eret das šňjeahcamis!* painu tiehesi siitä räkyttämästä!

šňjeazistit räkättää, nauraa pilkallisesti (pitkään)

šňjierrá (R) hiiri

šňjilža ~ šňjilča lyhytkarvainen poro (alkusyksystä)

šňjilžamánnu (hist.) elokuu (vuoden 8. kuukauden vanha nimitys)

šňjilžoborgi lyhyt karva (loppukesän karvasta heti karvanlähdon jälkeen)

šňjilžut ~ šňjilčut tulla lyhytkarvaiseksi (porosta loppukesällä)

šňjilžžagit ~ šňjilččagit tulla lyhytkarvaiseksi (porosta alkusyksystä)

šňjilžžuhit ~ šňjilččuhit liikkua jossakin lyhytkarvaisena (porosta loppukesällä)

šňjirggas hirnunta (hevosen)

šňjirggádit hirnahtaa (hevosesta)

šňjirgut hirnua (hevosesta)

šňjirihit tirahtaa, kahahtaa, sihahtaa

šňjirra kihinä, tirinä

šňjirralahttit tiristää, paistaa (pannussa tms. nopeasti)

šňjirrat kihistä, tiristä, kiristä (pannussa)

šňjir´rehit punoa (litteää nauhaa, erit. naistenpaulan nyöriä)

šňjivaidit palaa sihisten

šňjivgalit suhauttaa, leikata (nopeasti poikki), ommella (nopeasti); suhauttaa, viuhauttaa (kiinni, suopungilla)

šňjivggas suhina, viuhina, viuhke

šňjivgghit suhahtaa, viuhahtaa

šňjivgguhit suhistaa, viuhkia

šnjivgit suhista, viuhua

šnjivihit kärehtää (kihisten)

šnjivva rätinä, kihinä (palaessa)

šnjivvat palaa kihisten

šnjoalcát roikkua likomärkänä (erit. vaatteista)

šnjoalccagit tulla likomäräksi (ja roikkuvaksi, erit. vaatekappaleesta)

šnjoalccas, **šnjoalce-** likomärkä (ja roikkuva, erit. vaatekappaleesta)

šnjoalci jolla on likomäret ja roikkuvat vaatteet; surkimus

šnjoaraidit lirstä, lorista

šnjoarggihit ~ **šnjoarggehit** lirahtaa, lorahtaa

šnjoargguhit liruttaa

šnjoargut lirstä, lorista

šnjoarra lirinä, lorina

šnjoarrat lirstä, lorista (esim. vesivuodosta)

šnjoar'ri kaatosade, rankkasade

šnjorrosii (adv.) lirsten, loristen; *šnjorrosii golgat* vuotaa lirsten ~ loristen

šnjuoggu liian suora esine (keulasta, suksen kärjestä); ahkio, suksi tms., jonka keula tai kärki on liian suora

šnjuoggut (adv.) (hetkellisesti liian) suorana (suksen tai kengän kärjestä, ahkion tms. keulasta)

šnjuohpardit solista (esim. purosta)

šnjuokkagit suoristua (liiaksi, liikaa; suksen kärjestä), oieta (liian suoraksi; keulasta, suksen kärjestä), tulla (liian) suoranokkaiseksi (ahkiosta, suksesta tms.)

šnjuokkas, **šnjuogge-** liian suoranokkainen (veneestä, suksesta tms.); *šnjuoggefanas* liian suoranokkainen vene

šnjuokkil (adv.) (liian) suorana (keulasta, suksen kärjestä)

šoaládat rankkasade

šoalkaliidni ristiliina, silkkiliina (sulhasen)

šoalla läiske, lätinä (rankkasateen)

šoallat lätistä (rankkasateesta)

šoambái, **šoambás** hölisevä, höpöttävä; *šoambás skuvlamánát* hölisevät koululaiset

šoambbisteapmi hölynpöly, jorina

šoambbistit hölistä, höpöttää

šoan̄ki ruipelo

šoanġkkuhit lönkytellä (laihasta ihmisestä tai eläimestä)

šoaran jokkalo, talvikko, edellisenä syksynä kutenut lohi, joka meressä jonkin verran lihottuaan ja mätiä sisältävänä nousee (syksyllä tai joskus keväällä) jokeen

šoarrat porista, turista

šoarri sohjo

šoavaidit humista, kohista

šoavihit humahtaa, kohahtaa, suhahtaa

šoavkat, šovkes kalpea, kalvakka, kelmeä

šoavkkut kalpea, kalvakka ihminen, kalpeanaama

šoavli gč. **soavli**

šoavva humina, kohina

šoavvat humista, kohista

šoavvat, šov´ves kiiltävä, kimalteleva (kuten silkki)

šoavvut kiiltää, kimallella (kuten silkki)

šodbaċurolasta (bot.) pitkälehtikihokki

šodbat, šodbes sopusuhtainen, siro

šodbbodit tulla sirommaksi

šodbbuhis (attr.) siro (ihmisistä tai eläimistä); *šodbbuhis vārsá* siro varsa

šodbu sulous, sirous, sopusuhtaisuus

šoganas henkäys (pakkasella)

šogas henkiminen, huoku (kylmä)

šogádit henkäistä, huoahtaa, huokua (äkkiä)

šohkka järkytys; *lei oalle šohkka midjiide* oli aikamoinen järkytys meille

šohkut henkiä, huokua (kylmää lämpimään, lämmintä ilmaa kylmään); sähistä (kissasta)

šolár höpöttäjä, jaarittelija

šolgat sulaa (juoksevaksi)

šolget sulattaa (juoksevaksi)

šolggiidit alkaa sulaa (juoksevaksi)

šolirdit jaaritella, höpöttää

šol´let livertää

šolven susi (erit. nopeasti liikkuvana saalistajana)

šolža huhu, huhupuhe, jaaritus; *diet leat dušše šolžžat!* nuo ovat vain huhupuheita!

šolžat laverrella, lörpöttää

šombárástit ~ šombbárástit sössöttää

šombbár sössöttäjä

šombbistit sössöttää

šonkkuhit hölkätä, jolkutella (esim. sudesta)

šorda korvien soiminen

šordot mennä (melun takia) tukkoon (korvista), ruveta soimaan (korvista); noloistua, häkeltyä

šovkesvarat kalvakka

šovkkodit kalveta, tulla kalpeaksi; haalistua (muistoista)

šovlet loskaantua

šuddi hälinä

šuddidit hälistä

šudaidit pihistä, sihistä, kihistä

šudās (-is) hermoileva, hössöttävä

šudđa pihinä, sihinä, kihinä; hälinä, hössötys

šudđat pihistä, sihistä, kihistä; hälistä, hössöttää

šud´đái, šud´đás hermoileva, hössöttävä

šudđi kuha

šudđilaš hermoileva, hössöttävä

šudđit puhista

šudđut puhaltaa (kovasti), puhkua; humista

šudgá hätähousu, hermokimppu

šudggas (-is) hermostunut, levoton

šudgit pihistä, sihistä (märästä polttopuusta); hössöttää, touhottaa; huurtua (esim. silmälasista)

šudihit pihahtaa, sihahtaa, kahahtaa

šuhči kuura (puissa, puuesineissä)

šuhčut peittyä kuuraan (puista, puuesineistä)

šuhkoláda ~ šuhkoláde ~ šukkoláde suklaa; *šuhkoládagáhkku* suklaakakku,

šuhkoládapláhta suklaalevy, *šuhkoládaskáhppu* suklaarasia

šuhpihit mennä jään läpi (jalasta)

šuibmat retuuttaa, kantaa retuuttaa

šulšehat paikka, jossa lumella on paljon jälkiä

šulšet (muohttaga) jättää paljon jalanjälkiä (lumeen), tallata (lunta, jälkiä jättäen)

šulši lumi, jossa on paljon (jalan)jälkiä

šumppas, šumpo- jyrä, järeä (esineistä, ihmisistä)

šumppihit jysähtää

šumpu jyrkevä esine

šuoddit lörpöttää, lörpötellä

šuodji ~ **šuodjá** paholainen, piru

šuohkanas ~ **šuohkáhus** huokaus

šuohkas huokailu

šuohkašit ~ **šuohkáhallat** huokailla; *šuohkašii bargguid eatnatvuoda* huokaili töiden paljoutta

šuohkihit huokaista, huoahtaa

šuohkkit huoata, huokailla

šuoibmut pistellä (esim. äimällä nahkaa)

šuokkas ~ **šuokkastatlađas** ristiluun ja lonkkaluun tai ristiluun ja alimman lannenikaman välilevy

šuokkastit erottaa ristiluu ja lonkkaluu tai ristiluu ja alin lannenikama toisistaan

šuokŋa helinä, sointi; sointu; sävelmä, sävel; sävy, vivahde (äänen)

šuokŋaallodat sävelkorkeus

šuokŋagáffal äänirauta

šuokŋaráidalas sävelasteikko

šuokŋat helistä, kilistä, kilkattaa

šuokŋavuodđu sointupohja

šuoŋihit helähtää, kilahtaa

šuurja jättiläishai

šuoŋka jouhi

šuraidit porista

šurgalit kertoa (nopeasti), surauttaa; survaista

šurihit surahtaa

šurra supina, surina, turina; juoru, *lebbet šuraid* levittää juoruja

šurrat hurista, surista, turista, jorista, supista; juoruta

šur'rái, **šur'rás** suriseva, joriseva; juoruava, *šur'rás diŋga* juoruiluun taipuvainen tyyppi

šurru juttu, tarina; juoru

šušmedákti kantalu

šušmi kantapää, kantalu; kanta (kengän)

šuvaidit humista, suhista

šuvgalit viuhauttaa, hurauttaa, suhauttaa, viilettää (johonkin)

šuvgat hyöriä, säntäillä

šuvgá tarmonpesä

šuvggas hyörinä, kova hurina, vauhti

šuvgghit hurahtaa, suhahtaa, viuhahtaa (johonkin)

šuvgguhit hurahtella, kaahailla; viuhautella, suhautella (esim. niittämisestä)

šuvgil (-is) kevytkulkuinen (veneestä), kevyt heittää (suopungista)

šuvgit hyöriä, säntäillä; hurahtaa, suhahtaa; viilettää, porhaltaa

šuvihit humahtaa, suhahtaa (ohi, esim. autosta)

šuvon valiokoirra (erit. porokoirasta); (ironisessa käytössä *šuvon* = laiska, saamaton ihminen)

šuvva humina, suhina

šuvvat humista, suhista

T

tabeal'la taulukko

tableahtta pilleri, tabletti

tabuláhtor sarkain (tekstinkäsittelyssä)

takseret taksoittaa, hinnoitella

taktihkka taktiikka

taleanta lahjakkuus, kyky (ihmisestä); *válljejuv'vui diimmá ráppártaleantan* valittiin viime vuoden räppäri lahjakkuudeksi

tallearka ~ dallearka ~ dállearka lautanen; *tallearkka dievva* lautasellinen, *čiekŋalis*

tallearka keittolautanen, *njádes tallearka* matala lautanen, *girdi tallearka* lentävä lautanen

tamponj'ŋa tamponi

tangeanta (geom., mat.) tangentti

tapeahtta tapetti

tapiseret tapetoida

tarif'fa tariffi; *tariffat leat diimmážis badjánan* tariffit ovat viime vuodesta nousseet

tastatuvra näppäimistö

táhkka! kiitos!, kiitti!, tattis!

táhkkal väkipyörä, talja

táhkkalastit käyttää väkipyörää, taljaa, nostaa taljalla, väkipyörällä

tákse taksi

táksebiila taksi

táksestašuvdna taksiasema

táksta taksa, arvointihinta

tákta ~ dáкта tahti; *táktajuohku* tahtijako, *táktašládja* tahtilaji

tál'la (N) numero

táŋggat (pl.) pihdit

táŋgu tango

teadja ~ deadja tee (juoma); *teajat* (pl.) käytettävä tee, teelehdet, *teajat leat nohkan* ei ole enää teetä

teadjabaste teelusikka

teadjagievdni ~ teadjagán'no teekannu

teadjalihtit (pl.) teeastiasto

teadjamiestta teepensas

teadjaserviisa teeasiat, teekalusto

teadjasil'li teesiivilä

teaksta teksti; *teakstaanalysa* tekstianalyysi, *teakstačujuhush* tekstiviite, *teakstagiedahallan* tekstinkäsittely, *teakstagiedahallaprográm'ma* tekstinkäsittelyohjelma

tealtá telttä

tealttástallan telttailu

tealttástallat telttailla

tealttástal'li telttailija

tearbma termi

tearen keuhkotauti, tuberkuloosi

teasta testi

teatrálalaš teatraalinen

teáhter teatteri; *teáhterbargi* teatterityöntekijä, *teáhterčájáhus* teatteriesitys, *teáhterjoavku* teatteriryhmä

tehppen peitto, peite (vuodevaate)

teknihkalaš tekninen

teknihkka tekniikka

teknihkkár teknikko

teksten tekstitys

tekstet tekstittää

tekstiila tekstiili

tekstiilaindustriija kutomateollisuus

telefáksa telefaksi

telefon- puhelin-; *telefonalmuhus* puhelinilmoitus, *telefongirji* puhelinluettelo, *telefonhállan* puhelu, *telefonhupman* puhelu, *telefonkioska* puhelinkioski, *telefonlogahallan* puhelinluettelo, *telefonnummir* puhelinnumero, *telefonoktavuohta* puhelinyhteys, *telefonvuovdin* puhelinmyynti

telefovdna puhelin

telegraferet sähköttää

telegrafista sähköttäjä

telegráfa lennätin

telegrám'ma sähke, sähkösanoma

teleskohppa ~ teleskohpa kaukoputki

televišuvdna televisio

teltet teltailla

temá tema

tempel temppeli

temperatuvra lämpötila

tempo tempo

temporála temporaali

tendeansa tendenssi

ten'ná tenttu, tenu, puli; *ten'nájuhkki* puliukko

tennis tennis

tennisrakeahhta ~ tennisroadda tennismaila

tenor (mus.) tenori; *tenorlávlu* tenorilaulaja

tente tentti, kuulustelu

tentet ~ tenteret tenttiä, kuulustella

teologa teologi

teologalaš teologinen

teologiija teologia, jumaluusoppi

teorehtalaš teoreettinen

teorema teorema, väittämä

teoretiseret teoretisoida

teoriija teoria

terapevta terapeutti

terapiija terapia

terás'sa terassi

teret keuhkotauti

termiidna (N, R) lukukausi; *giddatermiidna* kevätlukukausi

terminála pääte (tietok.); terminaali (pääteasema)

terminologiija termistö, terminologia, termit, ammattisanasto; *sámegiela dálketerminologiija* saamen säätermistö

termomehter lämpömittari

termostáhtta termostaatti

terpetiidna tärpätti

terrárium terraario

territoriálačáhci aluevesi

tesa teesi

testamenta testamentti, jälkisäädös; *Boares ja Ođđa testamenta* Vanha ja Uusi testamentti (raamatun)

testamentet testamentata; *testamentii opmodagas mánáidasas* testamenttasi omaisuutensa lapsilleen

testet testata

tetánus jäykkäkouristus

tetraedar (geom.) tetraedri, nelitahokas

tevdnedit ~ tevdnedaddat piirrellä

tevdnet piirtää, piirustaa

tevnnet piirros, piirustus

thymusráksá kateenkorva

tiger tiikeri

tihppet veikata; *tihppen* veikkaus

tihttel titteli, arvonimi

tiipa tyyppi

timoteija ~ timotemos timotei (rehuksi viljeltävä heinäkasvi)

toarga tori

toarpa torppa

tof´fel tohveli

toga juna; kulkue (N)

toleránsa suvaitsevaisuus, toleranssi

toleránta suvaitseva, tolerantti

tomáhtta tomaatti

ton'na tonni

ton'naguolli tonnikala

torpár (hist.) torppari; *torpárluohkká* torppariluokka, *torpárveahka* torppariväestö

tortá torttu, täytekakku

toska typerys, tomppeli; *dieinna toskkain in gal viša ovttasbargagoahtit* tuon tomppelin kanssa en kyllä viitsi ryhtyä yhteistyöhön

tradišuvdna traditio, perinne

traditionála traditionaali, perinteinen, perinteellinen

tragediija tragedia; *diet dáhpáhus lei oalle tragediija midjiide* tuo tapahtuma oli aikamoinen tragedia meille

tragihkalaš traaginen; *tragihkalaš vásáhus* traaginen kokemus

tragihkka tragiikka; *dien mu mátkkis ii duodaidge váilon tragihkka* tuosta minun matkastani ei todellakaan puuttunut tragiikkaa

transformašuvdna transformaatio

transformáhtor muuntaja

transistor transistori; *transistorrádio* transistoriradio

transitiiva transitiivi; *transitiivavearba* transitiivinen verbi

transkriberet transkriboida

transkrišuvdna transkriptio

tráhppa ~ ráhppa porras, rappu

tráhppabátni porrasaskelma

tráhppamanahat porraskäytävä

tráiler rekka

tráktor traktori

tránsa transsi, transsitila; *šamána šattai tránsii* šamaani vaipui transsiin

treanda trendi; *Kirste láve álo gárvodit dálá treanddaid mielde* Kirstillä on aina tapana pukeutua nykytrendien mukaisesti

treanddalaš trendikäs; *treanddalaš viessogálvvut* trendikkäät huonekalut

treddjo (N) nuttu, pikkutakki

tregget (N) ankkuroida (vene); naarata

trenet treenata, harjoitella; *lean duodaidge trenen, gáttášin birget* olen todella treenannut, luulisin pärjääväni

trihkka (N) raitiovaunu

triivet tilkitä

tril'laborat (pl.) kottikärryt

tril'let karrätä kottikärryillä

trim'ma trimmi; kuntoilu (N)

trim'met trimmata, *trim'met mopedá* trimmata mopedia

trio (mus.) trio

triviála triviaali

triviálagirjjálašvuohta viihdekirjallisuus

trokea trokee

tropihkalaš trooppinen

tropihkka tropiikki

trumbu rumpu

trumpeahtta ~ **trumpehta** trumpetti

truol'la paholainen, piru

truol'la pahu, samperi; *truolla stuoris* pahuksen iso, *truolla ollu* pahuksen paljon

truollaboska (bot.) koiranputki

truolladeappu rakkolevä

truvdna ~ **truvdnu** valtaistuin

tuberkulosa tuberkuloosi

tugget (N) pureskella, mussuttaa

tulipána ~ **tulpána** tulppaani

tuljas (-) höpsö, kaheli

tulján ~ **tuljár** ~ **tulját** höppänä, kaheli

tul'lehallat joutua maksamaan tullia

tul'let tullata

tullja höpsötys, pöty

tulljet höpsiä, hassutella

tuneal'la ~ **tun'nel** tunneli

tuol'lár tullimies

tuol'ločilgehus tulliselvitys

tuolloheapme, tuollohis tulliton; *tuollohis duhpát* tulliton tupakka

tuol'lorád'đehus tullihallitus

tuol'luulli

turisma matkailu, turismi

turista matkailija, turisti

turistet myydä matkamuistoja turisteille, harjoittaa matkamuistomyyntiä (länsimurteissa); kuljeskella vapaa-aikoinaan turistin tavoin (itämurteissa), *munge movttáskin dál asttuid áigge vehá turistet, vulgen du geahččat* minäkin innostuin nyt joutessani hieman kuljeskelemaan, lähdin sinua katsomaan

turnea kiertue, turnee

turnipsa rehunauris

turtilduv'vá turturikyyhky

tuš'ša tussi

tuvra mátki; *lustatuvra* huvimatka

tuvra tuuri, lykky, onni

TV ("teevee") TV, televisio

TV-antean'na televisioantenni

TV-geahčči televisionkatsoja

typihkalaš tyypillinen

typográfa kirjaltaja

tyranniseret tyrannisoida

tyrán'na tyranni

töija (N) kangas

U

ubmisámegiella uumajansaame

uddu haavauma; arpi; kyhmy, luukyhmy

uddui, uddos arpinen; kyhmyinen

udjosaddat ujostella

udjosit ujostua

udju, ujus ujo, kaino, häveliäs; *ujus nieiddaš* ujo tyttönen

udjuvuolta ujous, kainous

udnokuššat nirsoilla (sallimisen kanssa), olla vastahakoinen (sallimaan)

udnonvuolta suopaisuus, suopuus (sekä pahan että hyvän)

udnot kyetä suomaan, kyetä sallimaan (lankeamatta kateellisuuteen), toivoa (jollekulle jotakin)

udnu suominen, suopaisuus, suopuus

udas lumivyöry, vyöry; ryöppy

udámat kesyttämätön, opettamaton poro, utami

ufiddin (-is) tuhma (lapsista)

ufiddinuššat olla tuhma (lapsista)

ugralaš ugrilainen; *ugralaš álbmogat* ugrilaiset kansat

uhcabastteš ~ unnabastteš lastenlusikka

uhcabáiski pikkulokki

uhcabummeš kangastukki, lukkari (kangaspuissa)

uhcabuv´vedat pikkutylli

uhcačovžoš liro

uhcačuolmmaš ~ unnačuolmmaš päätöspujos, päätössolmu (punottu, pienehkö, suopungin silmukanpuoleisessa päässä)

uhcadiljáš istuinteljo (veneen perässä), perätuhto (istumiseen)

uhcagaccaš ~ unnagaccaš pikkukarvas

uhcagáhkoš pikkuleipä; *reahta alde ledje sihke uhcagáhkožat ja keavssat* tarjottimella oli sekä pikkuleipiä että keksejä

uhcagielagaš ~ unnagielagaš puhevikainen (joka ääntää jotkut äänteet pienen lapsen tavoin)

uhcagilljá kiljuhanhi

uhcagirječáihni pikkutikka

uhcahastit ~ unnahastit hemmotella (pikkulasta)

uhcahaš ~ unnahaš pienokainen, pikkurainen, pienoinen; *áhku uhcahaš* mummon pienokainen

uhcalivkkár pikkusieppo

uhcamál´le ~ unnamál´le pienoismalli

uhcamánná ~ unnamánná pikkulapsi

uhcameahkástat jänkäkurppa

uhcamielalaš ~ unnamielalaš pikkumainen; *mu mielas son lea viehka unnamielalaš*

minusta hän on aika pikkumainen

uhcanjukča pikkujoutsen

uhcaoabbá ~ unnaoabbá pikkusisko

uhcaoaivvat vähäjärkinen, houkka

uhcašilljocihci pikkuarvonen

uhcaviellja ~ unnaviellja pikkuveli

uhcaviroš pikkusirri

uhcádallat ~ unnádallat; pienennellä; yrittää pienentää

uhcádus ~ unnádus pienennös; *dát lea unnádus mu áhkko-ja áddjárohki headjagovas* tämä on pienennös mummo- ja vaarivainajani hääkuvasta

uhcáhastalit ~ unnáhastalit tekeytyä pikkulapseksi, *ii dárbbas Sunná unnáhastalit* ei tarvitse Sunna tekeytyä pikkulapseksi; helliä, hellitellä, lellä

uhcáhastit ~ unnáhastit ääntää jotkut äänteet pienen lapsen tavoin; tekeytyä pikkulapseksi; hemmotella (jotakuta)

uhcášit ~ unnášit pitää (jotakin, jotakuta) kovin pienenä; *uhcášii Ristena diekkár bargui* piti Risteniä kovin pienenä sellaiseen työhön

uhccán (adv.) ~ **un´nán** (adv.) vähän, hiukan, hieman, hivenen; *ruhta lei uhccán* rahaa oli vähän, *didii hui uhccán* tiesi kovin vähän

uhccánaččaid (adv.) ~ **un´nánaččaid** (adv.) vähitellen, vähittäin; *un´nánaččaid son jábálduvai* vähitellen hän vaurastui

uhccánaš (adv.) ~ **un´nánaš** (adv.) vähäsen, hiukkasen

uhccánaš ~ un´nánaš vähä, pieni määrä; *attii dan uhccánačča mii sus lei* antoi sen vähän mitä hänellä oli, *duhtat uhccánažžii* tyytyä vähään, *lei uhccánaččaid alde ahte bártida* oli vähällä joutua onnettomuuteen

uhccándidot ~ un´nándidot vähätietoinen, vähän tietävä

uhccánfihtot ~ un´nánfihtot vähä-älyinen

uhccánii (adv.) ~ **un´nánii** (adv.) vähällä, vähästä, hevin; *son ii un´nánii vuollán* hän ei hevin anna periksi

uhccánit ~ un´nánit vähentyä, vähetä, pienentyä, pienetä

uhcci, uhca ~ un´ni, unna pieni, vähäinen, pikkuinen

uhccivuohta ~ un´nivuohta pienuus, vähyys; varhaislapsuus, *uhccivuođa rájes* varhaislapsuudesta lähtien, pienestä pitäen

uhccodat ~ un´nodat pienuus, vähyys

uhccudit ~ un´nudit panna tai saada vähentymään ~ vähenemään, panna tai saada pienentymään ~ pienenemään, supistaa

uhccut ~ un´nut vähentyä, vähetä, pienentyä, pienetä; supistua, käydä pieneksi (johonkin tarkoitukseen)

uhces (+ ii, jna.) (adv.) melkein, *uhcesii heavvanii* melkein hukkui

uhcibut (adv.) ~ **unnibut** (adv.) vähäisemmässä määrin, vähemmän

uhcidahtti (mat.) ~ **unnidahtti** (mat.) vähennettävä

uhcidanluoitu (mat.) ~ **unnidanluoitu** (mat.) vähennyslasku

uhcideaddji (mat.) ~ **unnideaddji** (mat.) vähentäjä

uhcideapmi ~ unnideapmi pienentäminen, pienennös

uhcidit ~ unnidit pienentää, vähentää

uhcimus (adv.) ~ **unnimus** (adv.) vähimmin, vähiten

uhcimus ~ **unnimus** pienin

uhcimusat (adv.) ~ **unnimusat** (adv.) vähäisimmissä määrin, vähimmin, vähiten; vähintään, vähintäinkin

uhcimusge (adv.) ~ **unnimusge** (adv.) vähintäinkin

uhcimustá ~ **unnimustá** vähintään, vähintäinkin; *dohko lea uhcimustá moadde miilla* sinne on vähintään pari peninkulmaa

uhcis (attr.) ~ **unnis** (attr.) pienikokoinen, pienoinen; *dat lea uhcis mearraguolli* se on pienikokoinen merikala

uhcit (adj.) ~ **unnit** (adj.) pienempi

uhcit (adv.) ~ **unnit** (adv.) vähemmän; *uhcit eanet* enemmän tai vähemmän, suunnilleen

uhcitlohku ~ **unnitlohku** vähemmistö

uheavás (adv.) tarpeettomasti, enemmän kuin tarvitaan; *ii galgga oastit borramušgálvvuid uheavás* ei pidä ostaa ruokatarvikkeita enemmän kuin tarvitaan

uhkádallat (soapmása mainna nu) uhkailla (jotakuta jollakin)

uhkádus uhkaus; uhka, *giddadagasránggáštusa uhkádusain* vankilarangaistuksen uhalla

uhkideaddji (adj.) uhkaava; *uhkideaddji dilli* uhkaava tilanne

uhkideaddji (subst.) uhkaaja

uhkidit (soapmása mainna nu) uhata (jotakuta jollakin); *uhkidii su niibbiin* uhkasi häntä puukolla

uhkki uhka

uhkku ukko, äijä; *uhkku biippostalai stobus* ukko piipusteli tuvassa

uhrolaš jättimäinen (ihmisestä)

uhter harrilauta (erit. harjuksen pyynnissä, nykyisin kielletty)

uhtes (+ ii, jna.) (adv.) melkein; *uhtesii heavvanii* melkein hukku

uidni, uinnes kaino, avuton

uidnivuolta kainous

uidnut tulla kainommaksi

ujosmuvvat tulla ujommaksi

ujostallat ujostella; *son ujostalai* hän ujosteli, häntä ujostutti

ujošit (soapmása) pitää (jotakuta) kovin ujona

uksa ovi

uksabajáldas kamana

uksabáddi ovinuora (kodan ovea kannattava)

uksabealis pihtipieli, ovipieli
uksabeallji kotakorva (oven puoleinen)
uksabearpmet ovipermikkä (kodassa), oviranka (tulisijasta ovensuuhun)
uksabiel'lu ovikello
uksafákta ovivahti, ovenvartija
uksagaska ovenväli
uksageavja ovenkahva, ovenripa
uksagoavdi ovikatos
uksal ovempaa (ohi)
uksalačča vähän lähempää ovea (ohi)
uksalaččas vähän lähempänä ovea
uksalažžii vähän lähemmäksi ovea
uksaleahkastat oviaukko
uksalii ~ uksalebbui lähemmäksi ovea
uksalis ~ uksaleappos lähempänä ovea
uksanjálbmi ovensuu; *uksanjálmis* oven suussa ~ ovensuussa
uksanoarvi ovipiena
uksaráigi oviaukko; *uksaráigge* ovesta (sisään tai ulos), *guovllastii uksaráigge* kurkisti ovesta
uksu ruijanpaltaan pää (ilma leukaa); *ii luoitte uksu* ei riitä järki
ulahat umpeen tuiskunnut, mutta vielä näkyvä talvitie; *ulahagas* lumen alla (mutta vielä näkyvissä), *ulahahkii* lumen alle (mutta vielä näkyviin)
ulahit kyetä seuraamaan (umpeen tuiskunnutta, mutta vielä näkyvää talvitietä)
ulbmi päämäärä, aie, tarkoitus
ulbmil päämäärä, aie, tarkoitus, tavoite; *dainna ulbmiliin* siinä tarkoituksessa
ulbmillaš määrätietoinen; *ulbmillaš plána* määrätietoinen suunnitelma
ulda maahinen, menninkäinen; mököttäjä, tuppisuu
ulddas, ulda mököttävä, tuppisuinen; arka, pelokas
uldu ruijanpaltaan pää
ul'ládít joutua, päästä perille (johonkin); ulottua, yltää, *ul'ládago čuovga gitta dohko?* yltääkö valo ihan sinne asti?
ullát ruumishuone (hautuumaalla)
ul'li nousuvesi, vuoksi; *ul'li ja fiervá* vuorovesi, vuoksi ja luode
ul'lobáidi villapaita

ul'lobeana villakoirra
ul'lobusir villatakki, villapusero
ul'lobuvssat (pl.) villahousut
ul'logahpir myssy, pipo
ul'loláigi villalanka
ul'looaivi niittyleinikki (kukkinut)
ul'loruošši (bot.) villapääluikka
ul'losuohkku villasukka
ul'lu villa
ul'lui, ul'los villainen, runsasvillainen
ulmmeheapme, ulmmehis tarkoitukseton; *ulmmehis plána* tarkoitukseton suunnitelma
ultravioleahhtasuonjardeapmi ultraviolettisäteily
umaidit kujertaa (kyyhkysestä)
umáhttu, umáhtos taitamaton; *umáhtos boazoreanga* taitamaton pororenki
umáhttuvuohta taitamattomuus
uminddet alaikäinen
ummolcizáš ~ upmolcizáš urpiainen
unahuvvat menettää toimintakykynsä, häkeltyä, saada oikosulku
unddar puotipoika, kaupanmyyjä, kauppa-apulainen; virkailija
unduláhtta undulaatti
ungáragiella unkarin kieli, unkari
ungáralaš unkarilainen
unifoarbma univormu
univearsa maailmankaikkeus
universityahtta ~ universitehta yliopisto
unna- gč. *uhca-*; **un'nán** gč. *uhccán-*; jna.
un'noraš pikkulapsi, tenava
unohas epämiellyttävä, hankala, kiusallinen
unohastalit paheksua; *unohastalii su láhttema* paheksui hänen käyttäytymistään
unohasvuohta hankaluus, sopimattomuus, haitta
unsa unssi
uŋggar halu, hinku, himo (erit. ruoan)
uŋggardit haluta, hinkua, himoita (erit. ruokaa)
upmol (bot.) norkko, urpu (koivun); *upmolat* (pl.) kulmut, heinänkulmut

upmolguodja (bot.) harmaasara

uppá (R) suukko, pusu

uradas paholainen

urálalaš uralilainen

urána uraani

urbán urpo, Urpon päivä

urbánvahkku Urpon päivän viikko (toukokuun puolenvälin jälkeen)

urbbiidit versoa

urbi silmu, nuppu

urbidit puuhastella

urbil urpiainen

urbmi heiveröinen, kitulias olio; apea ihminen

urbmi, urpmes heiveröinen, kitulias; apea

urbmüt tulla heiveröiseksi, kituliaaksi; apeutua

urddis ~ urdi uurre, uurto (erit. halkaistavassa hirressä)

urddistit ~ urdit uurtaa (erit. halkaistavaa hirttä)

urdna uurna

urdni, urtnes heiveröinen, kitulias; apea

urdnji, urtnjes apea, masentunut

urdnjut ~ urdnut apeutua, masentua

urgot (pl.) urut; *urgo-* urku-

urká pätkä (ihmisestä), pienikokoinen (eläimestä)

urkádeahkki haurasliha (porolla)

urmáhkár kelloseppä

urra kivipyykki, muuri, uru (erit. vaaran laella olevasta tai kulkureittiä osoittavasta kiviladelmasta)

urrahávdi rauniohauta, röykkiöhauta

urta yrtti

urttas mukulajuuri, maavarsi (erit. väinönputken)

uskánit siirtyä lähemmäksi ovenseutua, ovea (kodassa)

uskealla (N) petkutua; *uskealat* (pl.) ilkivalta

uskelačča vähän lähempää ovea ohi (kodassa)

uskelaččas vähän lähempänä ovea (kodassa)

uskelažžii vähän lähemmäksi ovea (kodassa)

uskelii ~ uskelebbui lähemmäksi ovea (kodassa)
uskelis ~ uskeleappos lähempänä ovea (kodassa)
uskeloaidu oviloito, lattia (kodan sisäpuolella)
usket uhata (tr.), toivottaa pahaa
uski ovenseltu (kodan sisäpuolella)
uskil ovempaa ohi (kodassa)
uskin ovensuudussa, ovensuudusta, ovensuussa, ovensuusta (kodassa)
uskkádat sisäänkäynti (kotaan)
uskkidit viedä lähemmäksi ovensuuta, ovea (kodassa)
uskkimus lähimpänä ovea oleva (kodassa)
uskkit lähempänä ovea oleva (kodassa)
uskkos oveen päin, ovelle päin (kodassa)
uspar (-is) omavarainen (ihmisestä)
ussel (-is) kurja
ustibaččat (pl.) ystävykset; *soai šattaiga ustibaččat* he (kaksi) ystävystyivät
ustibaš pikku ystävä; *ustibažžan!* rakas ystäväiseni!
ustit ystävä
ustitlaččat (adv.) ystävällisesti
ustitlaš ystävällinen, kohtelias
ustitlašvuohta ystävällisyys, kohteliaisuus
ustitvuohta ystävyys
uš (interj.) hui, hyi; *uš dan!* hui sentään, *uš man ropmi!* hyi kuinka ruma!
uštit uistella
uštta (uistinsiima) uistimeen
utkka vimma, villitys
utnoheapme, utnohis suomaton, kateellinen, karsas; *lea nu utnoheapme, ii udnošii geasage maidige* on niin karsas, ei soisi kenellekään mitään
utnolaš suojea, hyvänsuopa, aulis
utnolašvuohta suojeus, aulius, auttamisenhalu
uvdna uuni, hella, kamiina, liesi; piisi, takka
uvdnadolla takkatuli
uvdnagáddi uuninvieri, piisinvieri
uvdnagiehta kääntyvä padan kannatin (takassa)
uvdnasteaika uunipaisti

uvdnu pajunkissa

uvhnnádat (R) varjokato

uvhridit uhrata

uvja untuva, höyhen; *uvja-* untuva-, untuvainen

uvjačielgi untuvaselkä (poro, jonka selkäkarva on pitkää ja hienoa)

uvjageardi untuvakerros

uvjagovččas untuvapeite

uvjaguolga untuvakarva, aluskarva (esim. porolla)

uvjaliidni vuori (miehenlakin sakarassa)

uvjalinis, uvjalitna untuvainen

uvjaluvvat kulua niin että hieno aluskarva jää jäljelle (erit. karvoituksesta)

uvjasiidu untuvakylki (poro, jonka kylkikarva on pitkää ja hienoa)

uvllurássi (bot.) ~ **uvhllurássi** (bot.) voikukka

uvlobor´ri ~ **uvhlobor´ri** mehiläissyöjä

uvlu ~ **uvhlu** kimalainen

uvrrus tasakertahirsi (sivuseinässä)

uvssahat portaali, liittymä (verkkopalveluun)

uvssamus lähimpänä ovea oleva

uvssat lähempänä ovea oleva

-uvssat -ovinen; *njealjeuvssat biila* neliovinen auto

uvssobealli oven puoli (kodassa); *uvssobealde* oven puolella, *uvssobeallai* oven puolelle, *uvssobeale* ovipuolta, oven puolta

uvssogeahči ovipää (kodassa); *uvssogeahčen* ovipäässä, *uvssogeahčai* ovipäähän, *uvssogeaže* ovipään kautta

uvssohat ovenseltu (kodan ulkopuolella)

uvssos ovelle päin, oveen päin

uvssot ovi (erit. kodan, kankainen); läppä (sydämen)

uvssotmuorat (pl.) ovikehys (tilapäisen oven tekoa varten kotaan)

uvulára uvulaari, uvulaarinen äänne

V

vabaidit väpättää

vadjasit leikkautua (kankaasta, nauhasta)

vadjat leikata (kangasta, nahkaa)

vadjáluhkes hajamielinen

vadjáluhttit unohtaa

vadjáluvvat unohtua

vadnin (R) majava

vadda aukea, aukio (metsässä, laajahko, usein soinen); kunnas (laakea)

vaddut gč. **faddut**

vagina emätin

vaginabaksamat (pl.) häpyhuulet

vahágahtti vahingollinen, vahingoittava

vahágahttit vahingoittaa, vaurioittaa, vioittaa

vaháguvvat vahingoittua, vaurioitua, vioittua

vahát vahinko, *vahágis* vahingossa; harmi, vahinko

vahátbuhtadus vahingonkorvaus

vaháteal'li vahinkoeläin

vahátillu vahingonilo

vahátilolaš vahingoniloinen

vahátlaš vahingollinen

vahátskuohtta vahingonlaukaus

vahca viti, uusi, kevyt lumi

vahcaluvvat ruveta vaahtoamaan valkoisena (merestä, järvestä, joesta)

vahccái, vahccás ~ vahccii, vahcces vitinen (kelistä, paikasta); *vahccás siivu* vitinen keli

vahcut rassuttaa, ruopsuttaa; pyyhkiä (toden teolla); *vahcut bivastagaid* pyyhkiä hikeä

vahkat, vahkadis vuolas (virrasta); ripeä, riuska, rivakka

vahkat tulla vuolaammaksi (virrasta), kiihdyttää vauhtiaan (esim. hevosesta); tulla

ripeämmäksi, riuskemmaks, rivakammaksi

vahkkobláddi viikkolehti

vahkkobotta (adv.) viikkokauden

vahkkolahkki puoli viikkoa

vahkkosaččat (adv.) viikoittain

vahkkosaš viikon vanha; viikoittainen; *-vahkkosaš* -viikkoinen

vahkkoviissaid (adv.) viikkokausia; *orodii vahkkoviissaid máddin* oleili viikkokausia etelässä

vahkku viikko

vahkubeaivi viikonpäivä

vahkuloahppa ~ vahkkoloahppa viikonloppu; *vahkuloahpa áigge* viikonlopulla

vahkumolsašupmi viikonvaihde

vai (johdattelevassa kysymyksessä, ehdotuksessa); *vai munnje don reangan?* alkaisitko mahdollisesti minulle rengiksi?

vai (konj.) jotta, *sáhtát muitalit, vai munge diedášin* voit kertoa, jotta minäkin tietäisin; kysymyslauseessa vaihtoehtoa valittaessa, *goappá válddát, duon vai dán?* kumman otat, tuon vai tämän?

vai nu! vai niin!

vaikko (konj.) vaikka, *vaikko gii, vaikko man ollu, vaikko makkár* jna. vaikka kuka, vaikka kuinka paljon, vaikka minkälainen jne.

vajadit leikellä (kangasta tai nahkaa)

vajahas viipale (esim. leipää); *čuohpas vel moadde láibevajahasa!* mitä jos leikkaisit vielä pari leipäviipaletta!

vajahastit viipaloida

vajahat leikkauskohta (kankaassa, nahassa); *vajahagat* (pl.) leikkausjäte

vajahit leikkauttaa (suikaleita nahasta, kankaasta jne.); olla leikattavissa (nahasta, kankaasta jne.)

vajastat leike, leikkele

vajastit leikata (nopeasti, nahkaa, leipää, korvamerkin sana jne.)

vajáldahkes hajamielinen

vajálduhttit, vajáldahttit (+ akk., ill.) unohtaa (jokin johonkin); (+ inf./ akt.lok.) unohtaa (tehdä jotakin), *vajálduhtii oastit ~ oastimis* unohti ostaa

vajáldupmi unohdus

vajálduvakeahtes (attr.) unohtumaton; *vajálduvakeahtes vásáhus* unohtumaton kokemus

vajálduvvalas helposti unohtuva

vajálduvvat (+ill.) unohtua (johonkin); (+ inf.) unohtua (tekemään jotakin)

vajálgeahtesnásti (bot.) lemmikki, peltolemmikki, lapinlemmikki

vajos (adv.) ~ vajot (adv.) oikopäätä, oitis; *álggii vajos bargui* ryhtyi oitis työhön

vajuldit raaputtaa (nahka puhtaaksi tai tarpeeksi ohueksi)

vakŋa ~ vatna vastahanka, (matala ja laaja) pykälä (korvamerkissä)

vakuma tyhjiö

valahat ~ valat viileke (erit. suopungin asento kannettaessa); *valahagas* viilekkeessä, *valahahkii* viilekkeeseen

valas merirautu

valat (pl.) kontta (koiran tms. asennosta); *valaid ala* makuulle, *valaid alde* makuulla maassa, kontallaan

valatbáddi viilekenuora (kantamiseen käytettävä)

valatlávká olkalaukku

valatnjámaldat viilekevyhti, viilekkeessä pidettävä vyyhti

valástallat gč. **falástallat**

valgut vilkkua

valjálaš ylenpalttinen, yltäkyläinen; vauras; vieraanvarainen

valjástallat kerskata, levennellä, olla ylenpalttinen

valjášit pitää ylenpalttisena, pitää kovin runsaana

valjis (adv.) ~ **valjit** (adv.) runsaasti, rutkasti; *jeakkis lei valjis luomi* jängässä oli runsaasti hillaa

valli gč. **falli**

valljái, valljás vauras, yltäkyläinen, *valljás dálle* vauras talo

valljáivuohka yltäkyläisyys

vallji runsaus, yltäkyläisyys, hyvinvointi, vauraus

valljivuohka runsaus; *valljivuohkaortnet* runsausjärjestys

valljugas runsas, yltäkyläinen

valljugasat (adv.) runsaasti, yllin kyllin

valuhtta valuutta; *valuhttagursa* valuuttakurssi

valvat kerääntyä laumaksi (erit. susista, koirista)

valveeal'li laumaeläin

valvi lauma (erit. susia, koiria)

vanera ~ **vaneara** vaneri; *vanerafanas* vanerivene

vanilljá vanilja

varaheapme, varahis veretön, *varahis válderihpan* veretön vallankaappaus; vähäverinen

varahuvvat tahrautua vereen

varas tuore, veres; *varas guolli* vastapyydetty kala

varasmális teuraasta valmistettava ensimmäinen ateria, vereskeitto

varasnaga (adv.) tuoreeltaan, verekseltään; *dien sáhtta borrat varasnaga* tuon voi syödä tuoreeltaan

varassáhppi tuoremehu

varastit verestää (esim. muistoja); päivittää (esim. ohjelma)

-varat -verinen; *čuvgesvarat* vaaleaverinen

varáhat urakantalja (kaksi vuotta vanhan urosporon talja)

vardálas usein verta vuotava

vardát alkaa vuotaa verta

varddašit vuotaa verta (vähitellen)

vardil (-is) helposti tai usein verta vuotava

vardit vuotaa verta

vare (adv.) kunpa, jospa; *vare livččen dál doppe* kunpa olisin nyt siellä

variašuvdna muuntelu, variaatio; muunnelma

variábel (mat.) muuttuja, variaabeli

variáhtor variaattori

variánta muunnelma, muunnos, variantti

varieret muunnella, varioida

varit urakka, urosporo toisena talvena

variteahket polttarit (pl., sulhasen)

varitvahkku viikko elokuun alkupuolella ("urakkaviikko")

varjága varjagi

varra veri, *varran* verissä, *varaide ruohkkat* kynsiä verille, *cieggat varrii (soapmásii)*

mennä (joltakulta, jollekulle) veriin, *varra ruohtastii* kylmät väreet menivät pitkin selkäpiitä (säikähtäneellä)

varraaddi verenluovuttaja

varraaddin verenluovutus

varrabeana verikoira

varraboras verisyöpä, leukemia

varračalbmi verihiutale (kiekkomaisia tumattomia soluja veressä, jotka osallistuvat mm.

veren hyytymiseen)

varračoarvi kasvava sarvi, verisarvi (erit. porolla)

varračuolbma veritulppa

varradeaddu verenpaine; *varradeaddomihttár* verenpainemittari

varragáhkku verikakku (verestä ja jauhotaikinasta paistettu ohukainen)

varragolggahus verilöyly

varragolggus verineste

varraheahpat sukurutsa

varrahimolaš verenhimoinen

varrahipmu verenhimo

varraiskkus verikoe

varrajieska veripatti

varrajoavku veriryhmä

varrajohtin ~ **varrajohtu** verenkierto

varramirkkohus verenmyrkytys

varramis'su ~ **varraserum** verihera

varranaga (adv.) veressä, verillä, verisenä; *gávdnui varranaga sorbmebáikkis* löytyi verisenä surmapaikalta

varranáhkki ~ **varraliiki** verinahka

varraruhtas (bot.) rätvänä

varraruškat veripunainen väri, verenkarvainen väri

varraruškat, **varraruškes** veripunainen, verenkarvainen; *varraruškadat leat din suddut* verenkarvaisia ovat teidän syntinne (saarnamiehen sanoja)

varraseal'la verisolu

varrasirdin verensiirto

varrasis (adv.) äskettäin, vasta, vastikään, verekseltään, tuoreeltaan; *dat lea varrasis dáhpáhuvvan* se on vastikään tapahtunut, *suola gávnnahalai varrasis* varas jäi kiinni tuoreeltaan

varraskoavhli ~ **varraskoavhllahas** verirakkula

varrasohkar verensokeri; *mu varrasohkarárvvut ledje measta menddo badjin* verensokeriarvoni olivat melkein liian korkealla

varrasonahat verenvähyys, anemia

varrasuotna verisuoni

varrasupmi verenpurkaus (sisäinen)

varrasuvvat tulla verestäväksi; tulla verenpurkaus

varrašoalla verensyöksy

varraváldi verinen; *varraváldi vearrivuohta* verinen väärä

varravárbu (bot.) kurjenkanerva

var'rái, **var'rás** ~ **var'rii**, **var'res** verinen, *var'rás dáistaleapmi* verinen taistelu; verevä, verekäs

varris ~ **varis** uros, koiras; *varrisboazu* urosporo, *varrismiedašeatni* kuhnuri, *varrisspiidni* karju

varsut tahriutua vereen (lihasta, teurastettaessa); tulla verestäväksi (esim. silmistä)

vasedihte (adv.) tahallisesti, tarkoituksella, vasiten; muuten vain, vasiten

vaseliidna vaseliini

vasmalit ripauttaa (vähän lunta tms.), sirottaa (vähän)

vasmi kevyt lumisade; kevyt luoko (haravoinnin jälkeen jäänyt)

vasmmuhit sataa kevyesti lunta; ripotella (vähän lunta tms.); sirotella (vähän)

vas´ sot (soapmásii) kammottaa (jotakuta), kammoksua (jotakin); *sutnje vas´ sui diet dáhpáhus* häntä kammotti kyseinen tapahtuma

vašálaš vihollinen

vašálašvuohta vihollisuus

vašán (-is) vihainen

vašáskit (+ ala) raivostua (jollekulle); *vašáskii munnje* raivostui minulle

vašástit olla vihoissaan, olla kaunainen

vaš´šái, vaš´šás äkäinen, vihainen; *vaš´šás dinga* äkäinen tyyppi

vaš´šájit (adv.) äkäisesti, vihaisesti, vihamielisesti; *doaladuvai vaš´šájit munnje* suhtautui vihamielisesti minuun

vašši viha, kauna; *vaši guoddit* kantaa kaunaa

vaššisáгат (pl.) vihapuhe; *neahtas leat buotlágan vaššisáгат* netissä on monenlaista vihapuhetta

vaššivuohta vihanpito

vaššolat viimainen sää

vaššu viima (pakkasella)

vaššulit (soapmásii) vihoittua (jollekulle)

vašuhit vihata

vašuhus vihaaminen, vihanpito

vatnat gč. **fatnat**

vatnil hyljeparvi

vavdadit päästää (ajoverkko, nuotta) tarttumaan, jäämään kiinni (pohjaan)

vavdat tarttua, jäädä kiinni (ajoverkosta, nuotasta) pohjaan

vavddadit tarttuilla (ajoverkosta, nuotasta) pohjaan

vavddadit änkyttää

vavddas pohjassa oleva kivi tai uppopuu, johon esim. ajoverkko tarttuu

vavdot tarttua, jäädä kiinni (pahaksi onneksi) pohjaan (ajoverkosta, nuotasta)

vavžulit alkaa soutaa soutamistaan, alkaa soutaa hellittämättä

vavžut soutaa soutamistaan, soutaa hellittämättä

vazádat vitikeli

vazodit rassutella, ruopsutella, raaputella

vazustit rapsuttaa, ruopsuttaa, raaputtaa

váccahallat ~ **váccáhallat** kävelytellä; seurailla kävelemällä

váccahallat vitsata (usein tai useita esineitä), vitsastella, kietoa, taivutella (vitsaksia) jonkin ympärille

váccahat vitsas (sitomiseen)

váccahit vitsata, vitsastaa, kietoa, taivuttaa (vitsas) jonkin ympärille

váccašeapmi käyskentely, kävely

váccašit käyskennellä, käveleskellä, *fitnat váccašeamen* käydä kävelyllä; käväistä (kävelen jossakin)

váccáhat jalkakäytävä; käytävä (esim. rakennuksessa)

váccáhat levottomuus, rauhattomuus, levoton kävely; *váccáhagas leat* käyskennellä levottomasti edestakaisin, *váccáhahkii šaddat* ruveta käyskentelemään levottomasti edestakaisin

váccáldahttit lähteä viemään, kuljettamaan kävelen; lähteä kävelemään (jonkun) perään, lähteä seuraamaan kävelen; panna kävelemään

váccáskit ryhtyä kävelemään (johonkin), yltyä kävelemään (johonkin), huomata kävellä (johonkin)

vácceš (-is) siveetön

vácci (adv.) jalan, jalkaisin, kävelen; *bođii deike vácci* tuli tänne jalkaisin

váccihit kävelyttää; ajaa takaa (kävelen), kävellä perässä (tavoittaakseen); soveltua käveltäväksi

váccus kävelymatka, huikonen (käveltävä); sauvojan seisomasija veneessä

váččastallat liehitellä (jotakuta)

váddolassi haittalisä

váddu vamma, vika (erit. ruumiin)

váddudit vaikeuttaa

váddut vaikeutua

vádjagas kujanne (metsässä), aukea, aukio (kapea)

vádjaguššat huveta silmissä, vähentyä nopeasti

vádjit (adj.) vajaa

vádjit (adv.) vaille

vádjit (subst.) puute; *vádjidis eallit* elää puutteessa, *vádjidii šaddat* joutua puutteeseen

vádjitlaš vaillinainen

vádjitvuohta puute, vajavaisuus, vajavuus

vádjolit vaeltaa, kuljeskella, kulkea; *vádjolit (eret)* (N) poistua (keskuudestamme), kuolla,

vádjolii eret váile čuohtejahkážžan kuoli hieman alle satavuotiaana

vádjolus vaellus; *olbmo eallinvádjolus* ihmisen elämänvaellus

váđđu ongensiima (kädessä pidettävä); pilkki

váđir vaahtera

váđot (bot.) mesimarja

váf'felgáhkku vohveli

váf'felruovdi vohvelirauta

váfi, váfes vahva, voimakas (ruumiillisesti tai henkisesti)

váfistit vahvistaa, varmistaa

váfot rotevoitua, vankistua

vággi laakso (lyhyehkö, syvähkö); tunturilaakso

váhččet asettua, tyyntyä (säästä, tuulesta)

váhčči tyven, tyyni (myrskyn jälkeen)

váhčči, váhčes heikko (tuulesta)

váhkar kuopus

váhki poukama (venettä varten), valkama

váhkká pohje, sääri; säärilihas, pohjelihas (ihmisellä), potka (esim. porolla kinteren yläpuolella)

váhkkádákti pohjeluu

váhkkádeahkki kaksoiskantalihas

váhkkái, váhkkás runsaspoukamainen (jossa on paljon poukamia); *dát lea váhkkás vuotna* tässä vuonossa on paljon poukamia

váhkol ~ váhcolas tuulivitsa, suojarisu, sankavitsa (heinäsaunan päällä); *váhkolat* (pl.) kaksi yhteen sidottua vitsaa saunan päällä heinien painona

váhkolastit panna tuulivitsa, suojarisu, sankavitsa (saunan päälle)

váhku asiain tila, asianlaita; *váguid geahčadit* tarkastella asioita, asioiden laitaa, asiain tilaa

váhku kalanrasva (syödessä sormiin tarttuva)

váhnemat gč. **vánhemat**

váhpeseahkka vesikalvo (kohdussa)

váhpi lapsivesi (sikiötä suojaava neste)

váhtot rutiköyhä, huonosti toimeen tuleva, varaton; *doppe ledje soađi maŋŋá ollu váhtogat* siellä oli sodan jälkeen paljon huonosti toimeen tulevia

váhhtter ~ váhttar vesivaaka, vatupassi

váhhttu vaate; *váhtut* (pl.) vaatteet, verhot

váibadit väsyttää, uuvuttaa

váibalas helposti, nopeasti väsyvä

váibasat (pl.) väsymys; *sus ledje váibásat* häntä väsytti

váibasit (adv.) väsyneesti; *háladii váibasit* jutusteli väsyneesti

váibat väsyä; *váibat dahkat (juoidá)* väsyä tekemään (jotakin)

váibbadit väsyä (vähin erin); väsyä (usein ja useista ihmisistä), *mánát váibbadedje ja manne nohkkat* lapset väsyivät ja menivät nukkumaan

váibbahit väsyttää, aiheuttaa väsymyksen tunne; *su váibbahii* häntä väsytti

váibbas (-) väsynyt; *lean leamaš otne vehá váibbas* olen ollut tänään hieman väsynyt

váibbasvuohta väsymys; *giđđaváibbasvuohta* kevätväsymys

váibbat kovasti uupunut eläin, vaipukka (erit. poro)

váibbatheasta koni, kaakki, loppuunajettu hevonen

váibbihit väsähtää; *lei iđit rájes doapman ja váibbihii* oli aamusta asti touhunnut ja väsähti

váibil (-is) ~ váibi (-s) helposti, nopeasti väsyvä

váibmil (-is) (masa nu) perso, ahne (jollekin); *lea nu váibmil goikebirgui* on niin perso kuivalihalle

váibmoarvvosmahtti sydäntahdistin

váibmoášši sydämen asia; *sámegiela gáhtten lea su váibmoášši* saamen kielen vaaliminen on hänen sydämen asiansa

váibmodeahkki sydänlihas

váibmodohppehallan sydänkohtaus

váibmofilbma sydänfilmi

váibmogákkaheaddji ällöttävä; *váibmogákkaheaddji muitalus* ällöttävä kertomus

váibmogeasáhat sydänkouristus

váibmogirddáhat sydämentykytys

váibmogohpi sydänkuoppa

váibmoládis hyväsydäminen, laupias, lempeä

váibmolittat huonovatsainen; *váibmolittat boaran* huonovatsainen vanhus

váibmomorči keuhkolaskimo, onttolaskimo

váibmonjamahat rintakipu

váibmoovdasat (pl.) sydänoireet; *sus ledje leamaš váibmoovdasat ovalgo oččohalai*

váibmodohppellamii hänellä oli ollut sydänoireita ennen kuin sai sydänkohtauksen

váibmoravkkas syke

váibmoreaðahahtti sydäntäsärkevä; *váibmoreaðahtti galgamuš* sydäntäsärkevä kohtalo

váibmoskoaddi ~ váibmoskoad'đi sydänpussi

váibmosuotna valtimo

váibmošiella lempiystävä, sydämen valittu

váibmoustit sydänystävä

váibmouvssot sydänläppä

váibmovarračuolbma sydänveritulppa

váibmovihki ~ váibmosivva sydänvika

váibmovuolggaheaddji sydämenkäynnistys

váibmu sydän

váibmui, váibmos lannistumaton, urhoollinen; *váibmos bearašeadni* lannistumaton perheenäiti

váibohallat joutua jäämään johonkin ajokkaiden (esim. porojen tai hevosten) uupumisen takia, *váibohallen dohko duoddarii* jouduin jäämään tunturiin ajoporon uuvuttua; uupua, nääntyä (esim. porotokasta tai ajokkaasta raskaalla matkalla)

váidalahtti valitettava

váidalanáigi valitusaika

váidalančujuhus valitusosoite

váidaleaddji valittaja

váidalit valitella, valittaa; pahoitella; valittaa; kannella

váidalus valitus

váidalusáigi valitusaika

váidalusgirji valituskirja, valituskirjelmä

váidaluslávlla valitusvirsi, valituslaulu; *Váidaluslávlagat* (pl.) Valitusvirret (eräs Vanhan testametin kirja)

váidalusmeannudeapmi valitusmenettely

váidálas taipuvainen valittamaan; taipuvainen ilmiantamaan, valittamaan, tekemään valitus

váidámuš valitettava, valittaminen; *leago geastige váidámuš?* onko kenelläkään valittamista?

váidda valitus, kanne, kantelu

váiddagirji valituskirja

váiddáhallat (soapmásii) joutua (jonkun) ilmiantamaksi

váiddodit vaimentua, vaieta, laantua (vähin erin)

váidi ilmiantaja, valittaja

váidin valitus, valittaminen

váidingirji valituskirja

váidit valittaa; tehdä valitus, valittaa

váidnahádja kalmahaju

váidni vainaja, vainaa; *eadneváidni* äitivainaja, *Issát-váidni* Iisakki-vainaja, edesmennyt Iisakki

váidnu vaino, nälänhätä; *váinnut* (pl.) vainot, *juvddálašváinnut* (pl.) juutalaisvainot, *noaideváinnut* (pl.) noitavainot

váidot tulla valitetuksi, tulla ilmiannetuksi; *váidui sisagaikumis* tulla murrosta valitetuksi

váidudandikšu saattohoito

váidudit vaimentaa, vaientaa

váidut vaimentua, vaimeta, laantua, vaieta

váigat, váigadis vaikea, hankala

váigatvuohta vaikeus, hankaluus

váiggas enne (paha), ennusmerkki; *váiggas-* pahaenteinen, enteellinen

váiggas, váiga kammottava, vaikeroiva (äänestä)

váijer vaijeri

váikkuhanfápmu vaikutusvalta; *váikkuhanfámolaš* vaikutusvaltainen

váikkuhanguovlu vaikutusalue

váikkuhanolli ~ **váikkuhanbire** vaikutuspiiri

váikkuhanváldi vaikutusvalta; *váikkuhanválddálaš* vaikutusvaltainen

váikkuheaddji vaikuttaja; *beakkán váikkuheaddji gielddas* kuuluisa vaikuttaja kunnassa

váikkuheapmi vaikutus

váikkuhit (masa nu) vaikuttaa (johonkin)

váikkuhus vaikutus; vaikute

váile vailla, poissa; *váile leat* olla paitsi, puuttua, *vihtta váile guokte* viittä vaille kaksi (kellosta); vajaa, vajaat (välimatkasta), *dohko lea váile miila* sinne on vajaat peninkulma (matkaa)

váileboazu tokasta puuttuva poro

váilevaččat (adv.) puutteellisesti; *bargu lei váilevaččat bargojuv´von* työ oli puutteellisesti tehty

váilevaš puutteellinen

váilevašvuohta puutteellisuus

váili vajuus, puute; vaje

váillahallat kaipailla (jotakin puuttuvaa)

váillaheapmi kaipaus

váillahit kaivata (jotakin puuttuvaa)

váillálaš viallinen

váillil (adv.) vajaa, vajaana (esim. astia)

váiludit vajentaa, vähentää (esim. astian sisältöä)

váilut puuttua, *dat dat vel váilluige!* se nyt vielä puuttui!

váimmálmuvvat tulla persommaksi jollekin; *lea váimmálmuvvat spihkelussii* on tullut persommaksi kuivasuolattuun loheen

váimmobáhkasnaga (adv.) antaumuksella; *čálašii váimmobáhkasnaga divttaidis* kirjoitteli antaumuksella runojaan

váimmobávččas sydänsuru; *susge leat leamaš dat váimmobákčasat* hänelläkin on ollut niitä sydänsuruja

váimmoguovdo- (attr.) mieleinen, mieluinen, lempi-, mieli-; *váimmoguovdobargu* mieleinen työ, *váimmoguovdoborramuš* lempiruoka, mieliruoka

váimmohámat herttamainen, sydämenmuotoinen

váimmoheapme, váimmohis ~ váimmuheapme, váimmuhis sydämetön, kovasydäminen; tyly, välinpitämätön; masentunut

váimmohuvvat äityä, yltyä

váimmolaš sydämellinen

váimmosciehppi ytimennävertäjä (kuoriainen)

váimmoskit sydämistyä; rohkaistua

váimmosmuvvat rohkaistua; äityä, yltyä

-váimmot -sydäminen

váimmovuođus (adv.) sydämen pohjasta; *giittii váimmovuođustis* kiitti sydämensä pohjasta

váimmovuolli sydänelus

váimmus ydin, puuydin; ydin (atominydin jne.)

váimmusášši ydinkohta

váimmusbávkkanas ydinräjähdys

váimmusbázahusat (pl.) ydinjäte

váimmusfápmu ydinvoima; *váimmusfápmorusttet* ydinvoimala

váimmusgeahččaleapmi ydinkoe

váimmuslihkohisvuohta ydinonnettomuus

váimmusnuoski ydinsaaste

váimmusreakšuvdna ydinreaktio

váimmusreáktor ydinreaktori

váimmussoahti ydinsota

váimmusvearjjoheapme, váimmusvearjjohis ydinaseeton; *Suopma ja eará*

váimmusvearjjohis riikkat Suomi ja muut ydinaseettomat valtiot

váimmusvearju ydinase

váinnehaš vainaja

váinnuhaš tavoiteltu, suosittu, haviteltu, kaivattu; *váinnuhaš bárdnealmmái* tavoiteltu poikamies

váinnuhit havitella, tavoitella, kaivata; *váinnuhedje riggodagaid* havittelivat rikkauksia

váipe loimi, hevosloimi

váiperátnu kahdesta kaistaleesta koottu raanu

váivašuvvat (+ lok.) vaivaantua (jostakin asiasta); (+ ill./inf.) vaivautua (jonnekin), vaivautua (tekemään jotakin); työlästyä, rasittua; noloistua (toisen puolesta)

váivái, váivás hankala, vaivalloinen; *váivás bargu* hankala työ

váiveheagga elämänkipinä, hengenkipinä; *sus cagai vel váiveheagga* hänessä kyti vielä elämänkipinä

váivi vaiva, *váivvit ja vuostegiedageavvamat* vaivat ja vastoinkäymiset; vaivan tunne, ikävä olo, *mus lea leamaš nu váivi* minulla on ollut niin ikävä olo

váivi, váivves ikävä, surullinen (asiasta); vaivalloinen, työläs, hankala, epämiellyttävä

váivvádus haitta, harmi, kiusa

váivválaš työläs, vaivalloinen

váivván raukka, ressurka, poloinen

váivvástuvvat pitkästyä, vaivaantua

váivváš vaivainen, viheliäinen; köyhä, *boarásmanbeaivái šattai váivvážin* vanhemmiten köyhtyi kovasti

váivvášattáldat almu

váivvášit pitää (jotakin) kovin työläänä, vaivalloisena

váivveara (adj.) vaivan arvoinen; *váivveara bargu* vaivan arvoinen työ

váivveara (adv.) vaivan arvoista; *ii leat váivveara dohko vuolgít* ei ole vaivan arvoista sinne lähteä, ei kannata sinne lähteä

váivvidit vaivata, rasittaa

vájaldit ~ vájuldit vaeltaa

váksa vaha

vákset vahata; *vákset láhtiid* vahata lattiat

vákxi vaaksa (peukalon tyvestä etusormen kärkeen); lapasessa tai rukkasessa peukalon tyvestä kärkeen ulottuva osa

vákšát tähyillä (kaula pitkänä)

vákšodit ~ **vávššodit** tarkkailla, valvoa, vahtia

vákšohit katsastuttaa (erit. auto)

vákšostit tarkistaa (katsomalla, yksi asia tai tilanne)

vákšu valvonta, tarkastus

vákšun ~ **vákšon** tarkastus; tarkkailu, valvonta; katsastus

vákšunlávdegoddi tarkastuslautakunta

vákšunpolitiija (N) suojelupoliisi

vákšut ~ **vákšot** tarkastaa, tarkkailla; valvoa; katsastaa

váktil viiriäinen

válbi sattumus (epämiellyttävä)

válbmanit valmistua, tulla valmiiksi

válbmasii (adv.) ~ **válbmašii** (adv.) valmiiksi, valmiina; *barggai dan válbmasii* teki sen valmiiksi

válbmet valmistaa

válbor vappu

válborbeaivi vappupäivä

válborruohtta vapunaatto

válborvahkku vappuviikko

váldaleapmi kiista, yhteenotto

váldalit (+ kom.) ruveta kiistelemään, riitelemään (jonkun kanssa); ruveta kiistelemään, riitelemään (keskenään), riitautua (keskenään)

váldái, váldás vallanhimoinen; *lea nu váldái* on niin vallanhimoinen

váldáladdat nappailla, napsia (erit. väkijuomaa)

váldálas taipuvainen, innokas ottamaan

válldahallan opastus

válldahallat selostaa, kuvailla, neuvoa (erit. kulkureitti); *válldahalai gokko galgen johtit* kuvaili, mistä minun piti kulkea

válldáhallat joutua pidätetyksi, joutua (poliisin) pidättämäksi

válldáhat ~ **válldahat** valtaruode (laavun, kodan), laavupuu (kannattava)

válddálaš mahtava, vaikutusvaltainen
válddálašvuohta mahti, vaikutusvalta
válddástallat omistella (itselleen); naukkailla
válddeheapme, válddehis vallaton (jolla ei ole valtaa)
válddehuvvat menettää valtansa
válddestit ottaa (vähän jotakin); naukata, ottaa ryypyy
válddihit otattaa; *válddihit ogi eret* otattaa sikiö pois, teettää abortti
válddus ote (asiakirjan)
váldeáigi valta-aika
váldegirji valtakirja, valtuus, valtuutus; *addit váldegirjji (soapmásii)* antaa valtakirja (jollekulle), valtuuttaa (joku)
váldegirjjálaš valtuutettu
váldegoddi valtakunta
váldegomiheapmi vallankumous
váldegottálaš valtakunnallinen
váldeguoddi (N) edunvalvoja
váldehipmu vallanhimo
válderihpan vallankaappaus
váldestuollu valtaistuin
váldeváillat vajaavaltainen; *váldeváillat eiseváldi* vajaavaltainen viranomainen
váldi ottaja; valloittaja; saaja
váldi valta; valtuutus / vouti, *válddit* (pl.) viranomaiset
váldit ottaa, *váldit badjelasas* ottaa tehtäväkseen, *váldit bealljái* ottaa kuuleviin korviinsa, *váldit duohkásis* ottaa haltuunsa, *váldit gitta* ottaa kiinni, *váldit vuhtii* ottaa huomioon
válđoášši pääasia
válđoávnnaš pääaine (opinnoissa)
válđoávvudeapmi pääjuhla
váldobajilčála pääotsikko
váldobargu päätyö
váldoborramuš pääruoka; pääasiallinen ravinto
váldocaggi runkopuu (kodan)
válđočál'li pääsihteeri; *ON:a válđočál'li* YK:n pääsihteeri
válđočáluš pääkirjoitus
váldočoahkkin yleiskokous

váldočuokkis pääkohta (esim. kirjoituksen)
váldodeaddu pääpaino
váldodoaibma päätoimi
váldodoaibmasaš päätoiminen
váldoduopmár (esim. jalkapallossa)
váldoealáhus pääelinkeino
váldofága (N) syventävät opinnot; laudatur
váldofágabargu (N) laudaturtyö, loppututkielma, pro gradu-tutkielma
váldofuopmášupmi päähuomio
váldogáhtta pääkatu
váldogiella enemmistökieli, pääkieli
váldoguottet vasonnan sydänaika, päävaihe
váldojoavku pääryhmä
váldojohka pääjoki (johon laskee sivujokia)
váldokantuvra pääkonttori
váldomearra valtameri
váldonjuolggadus pääsääntö; *váldonjuolggadussan* pääsääntöisesti
váldooaivámuš ylipäällikkö
váldooassi pääosa, valtaosa; pääsosa (näytelmässä tms.)
váldoohcu päähakemisto
váldopersovdna päähenkilö (näytelmän tms.)
váldoprinsihppa pääperiaate
váldoragat rykimääajan (kiima-ajan) huippu, rykimän sydänaika
váldorol'la pääosa (näytelmässä tms.)
váldoruhtas (bot.) pääjuuri
váldosarvvvis valtahirvas (poro- tai peuratokassa)
váldosárggus pääpiirre
váldosisdoallu pääsisältö
váldosuopman päämurre
váldosuorgi päähaara
váldot tulla otetuksi; joutua kiinni, tulla pidätetyksi
váldoulbmil päätarkoitus
váldováibmosuotna aortta
váldovisti päärakennus

válga uittosalko

válga vaali; *presideanttaválga* presidentinvaali, *gielddaválggat* (pl.) kunnallisvaalit

válga- vaali-; *válgabargu* vaalityö, *válgabire* vaalipiiri, *válgaboadus* vaalitulos, *válgadohkálaš* vaalikelpoinen, *válgagižžu* vaalitaistelu, *válgakantuvra* vaalitoimisto, *válgalanjat* (pl.) vaalihuoneisto, *válgalávdegoddi* vaalilautakunta, *válgalihttu* vaaliliitto, *válgalogahallan* vaaliluettelo, *válgaverrošeapmi* vaalivilppi, *válgavuoitu* vaalivoitto

válganeapmi valkeneminen (asian)

válganit valjeta, tulla selväksi (asiasta)

válget tehdä vaalityötä

válget toteuttaa, saada valmiiksi, saada selvitettyksi

válgga valkama

váldahkan (attr.) valantehnyt; *váldahkan giellajorgaleaddji* virallinen kielenkääntäjä

válja otos; *válja-* valinnainen

váljagálvvut (pl.) valikoima tavaroita

váljagoddi (S) valiokunta

váljaolmmoš valtuutettu; *váljaolbmot* (pl.) valtuutetut, valtuusto

váljus (adv.) valittavaksi asti, runsaasti, runsas valikoima

válká ~ **válkábuoidi** kaularasva (porolla kaulalihassa)

vállá melu, meteli, melske, metakka, rytäkkä

vállá ohjain, peräsin, peräsinkampi

válladit meluta, metelöidä

vállli vala; *váli dahkat* tehdä vala, mennä valalle (jostakin), vanhoa

válljašupmi valikoituminen; valikoima

válljašuvvat valikoitua, määräytyä

válljejeaddji valitsija; valitsijamies (esim. aikaisemmassa presidentinvaalissa)

válljejupmi valinta, vaali

válljen valinta, karsinta; *válljen-* valinnainen, *válljemat* (pl.) vaalit, valinta; *válljemat* (pl.) asetukset (esim. tietokoneohjelmassa)

válljenmunni ~ **válljenvárri** valinnanvara, valikoima

válljenvejolašvuohta valinnanmahdollisuus

válljet valita, valikoida

válljugas mainio, oivallinen, verraton; *válljugas vejolašvuohta* verraton mahdollisuus

válmmaš ~ **válmmas** valmis; *válmmaš borramuš* einekset, *válmmaš ruhta* käteinen,

válmmašbuvtta täysvalmiste

válmmaštallan ~ válmmastallan valmistelemine, valmistelu (esim. asian)

válmmaštallat ~ válmmastallat valmistella; *válmmaštallat ášši* valmistella asiaa

válmmaštal'li ~ válmmastal'li valmistelija (esim. asian)

válmmaštit ~ válmmastit valmistaa (valmiiksi), saada valmiiksi

válmmašvuolta ~ valmmasvuolta valmius; *sus leat buot válmmašvuodat bargat oahpaheaddjin* hänellä on kaikki valmiudet toimia opettajana

válpu suppupaarma

válsa valssi

válset valssata

vánášit (+ akk.) pitää (jotakin) kovin niukkana, riittämättömänä; *vánášii dan báلكká* piti sitä palkkaa kovin riittämättömänä

vándádivga (bot.) vanamo

vánddardanguovlu retkeilyalue

vánddardanolmmái matkatoveri

vánddardanviessu retkeilymaja

vánddardeaddji vaeltaja

vánddardit vaeltaa, retkeillä (maastossa)

vánddis päästäinen

vánhemahtes (attr.) ~ **váhnemahtes** (attr.) orpo

vánhemahtta (adv.) ~ **váhnemahtta** (attr.) orpona, orvoksi, ilman vanhempia

vánhemastalit ~ váhnemastalit olla vanhempana (jollekulle); kutsua (joitakuuta) vanhemmiksi

vánhemat ~ váhnemat vanhemmat

vánhemiideahket ~ váhnemiideahket vanhempainilta

vánhemiidruhta ~ váhnemiidruhta vanhempainraha

vánhen ~ vánnen vanhempi

vánhenguovttos ~ váhnenguovttos molemmat vanhemmat

vánhenlohpi ~ vánnenlohpi vanhempainloma, vanhempainvapaa (työstä)

vánhenvuolta ~ váhnenvuolta vanhemmuus, vanhempana olo

vánherke piru (kirosana)

vánhurskkis vanhurskas

vánimus niukin

vánis (adv.) niukasti, vähän; *sus lei vánis ruhta* hänellä oli niukasti rahaa

vánis, vátna vähä, vähäinen; *vuvddii vátna bohccuidis vielljasis* myi vähäiset poronsa veljelleen

vánisvuohta niukkuus, vähyys, vähäisyys

vánit niukempi; *dál lea vánit áigi go lei duoid ovddit jagiid* nyt on niukempi aika kuin oli noina edellisinä vuosina

vánta, vánttas kätevä (ihmisestä), taitava, tottunut, harjaantunut

vánttaheapme, vánttahis harjaantumaton, kokematon, tottumaton, äkkinäinen

vánttalaš harjaantunut, kokenut (jossakin työssä)

vánttasmuvvat ~ vánttaiduvvat tulla kätevämmäksi, taitavammaksi, tottuneemmaksi, harjaantua

ván̄ka kipu (voimakas); ruumiinvamma (esim. pakkasen aiheuttama)

ván̄kavarra huono veri (paleltuman kohdalla)

ván̄káí, ván̄kás vankka, roteva, tanakka; *ván̄kás bárdni* vankka poika

ván̄kot olla saatavilla, tarjolla

vára (adv.) vaarin; *vára váldit* (mas nu) ottaa vaarin (jostakin), huolehtia, pitää huolta (jostakin), varjella (jotakin)

váraheapme, várahis varomaton, huolimaton; vaaraton

várahuvvat tulla varomattomaksi, huolimattomaksi

váraid (adv.) varoen, varovasti

váraiduvvat tulla varovaisemmaksi

váralaš vaarallinen

váran (R) vadelma

várašit ~ váraštit ~ váreštit varata

várašupmi varaus

váravárpá (bot.) kurjenkanerva

vára vara (salvoksen), seinävara

várás (adv./pp.) takia, varten; *sáddii dan mu várás* lähetti sen minua varten, *dan várás* siltä varalta

várát varata (hirttä)

várdahit tähyillä, tähytä

várdát tähyillä

várdda kainalo (eläimen), etulavan tyvi

várddobáiki näköalapaikka

várddus, várddos aukea, avara (näköalaltaan)

várdi kivipyykki (kulkureitin merkinä tunturissa)
várdu näköalapaikka, tähystyspaikka
váre (R) isoisa
váreduohki vaarantaus
váreheapme, várehis varaton; *várehisvuohta* varattomuus
várehuvvat tulla varattomaksi, menettää varojaan tai varansa
váret (soapmásii) koskea (jotakuta), kuulua (jollekulle)
várevuolli vaaranalus, vuorenjuuri
várfi selkä (raanun ylälaidassa)
várgašuvvat säikähtää (erit. porotokasta), säikähtyä
várgehallat (soapmásii) joutua jonkun hyökkäyksen kohteeksi
várgehit (soapmása) hyökätä jonkun kimppuun
várgu, várggus arka, säikky (eläimestä)
vári (pp.) varalta; *dan vári* siltä varalta, sitä silmälläpitäen
váribuš vähän lähempänä vaaraa oleva
váriháldi vaaranhaltija (uskomuksissa)
várimus ~ várimuš lähinnä vaaraa oleva
várit lähempänä vaaraa oleva
várjalit varjella (jotakin/jotakuta jostakin)
várjalus varjelus
várjjagaš varankilainen
várka ~ vearka särky; *várkadálkkas* särkylääke
várkat ~ vearkat särkeä, kolottaa, pakottaa, jomottaa (päättä, hammasta jne.)
várpa ~ várpá niisivarpa (kangaspuissa)
várpi apaja, apajapaikka
várra (adv.) kai, kaiketi, varmaan, varmaankin, ilmeisesti; *dat lea várra nie* se on kai siten, *son várra vuolgá ihttín* hän varmaankin lähtee huomenna
várra vaara, *vára vuollái šaddat* vaarantua, *vára vuolde* uhattuna, vaarantuneena, *váraid alde* varuillaan; varovaisuus
várradiedáhus vaaratiedotus
várrádus varaus, liitos (hirren päässä)
vár´rái, vár´rás vaarainen (seudusta), vuorinen, vuoristoinen; *vár´rás riika* vuoristoinen maa
vár´rái, vár´rás varakas; *vár´rás gávpealmmái* varakas kauppias

várre- vara- (varalla oleva); *várreságadoal'li* varapuheenjohtaja
várrealáš vaaranpäällys, vaaranlaki
várrebáinna (bot.) tunturilieko
várreboatka notko, kuru (kahden vaaranlaen tai vaaranselänteen välissä), vuorensola
várrečohkka vaaranlaki, vaaranhuippu, vuorenhuippu
várreduopmár (S) varatuomari
várregavccodeaddji vuorikiipeilijä
várregavccodeapmi vuorikiipeily
várregeahči vaaranpää
várregilga vaaranrinne, vuorenrinne
vár'rehus varoitus; varaus
vár'rekeahtes (attr.) varaukseton
várrelačča vähän lähempää vaaraa (ohi)
várrelaččas vähän lähempänä vaaraa
várrelahttu varajäsen
várrelažžii vähän lähemmäksi vaaraa
várrelii ~ várrelebbui lähemmäksi vaaraa
várrelis ~ várreleappos lähempänä vaaraa, lähempää vaaraa
várremielddus varmuuskopio
várrenjunni vaarannokka
várreoassi varaosa
várreolmmái varamies
várrepreseanta varapresidentti
várreráidu vuoriketju, vuorijono
várreruhtarádju vararahasto
várreságadoal'li ~ várresátnejodiheaddji varapuheenjohtaja
várresárdni vuorisaarna (raamatun)
várresiedga tunturipaju
várresilvi (bot.) pohjankeltalieko
várresitnu (bot.) tunturilauha
várresuoidni (bot.) tunturinurmikka
vár'ret varata; varautua, varoa; (+ lok.) kehottaa luopumaan, varoittaa (jostakin)
várrevielti vaaranrinne
várri vaara, vuori, tunturi (yksittäinen); *várit* (pl.) vuoristo

várri vara (johonkin), *mus ii leat várri dasa* minulla ei ole varaa siihen; *várit* (pl.) varat, varallisuus, *attii guhtege váriidis mielde* antoi kukin varojensa mukaan

várrugas varovainen

várrugasat (adv.) varovasti; *riššaiguin galgá meannudit várrugasat* tulitikkujen kanssa tulee menetellä varovasti

vársá varsa

várskuv'vet (N) ilmoittaa

várssuhit varsoittaa, astuttaa (tamma)

várte (pp.) varten; *du várte mun osten dán* sinua varten minä ostin tämän

vártnuheapme, vártnuhis kurja, surkea, viheliäinen; *lei vártnuhis dilis* oli kurjassa tilassa

vártnuhisvuohta kurjuus, surkeus

vártnuhuvvat tulla kurjaksi, surkeaksi

váruhančuovga huomiovalo

váruheapme, váruhis varomaton; hoitamaton, ruokkoamaton

váruheapmi varovaisuus, varominen

váruhit varoa (jotakin); varoittaa (jotakuta tekemästä jotakin), *váruhii mánáidis mannamis rašes jienjaid ala* varoitti lapsiaan menemästä heikoille jälle

váruhus varoitus; *streaikaváruhus* lakkovaroitus

várutmeahttun varomaton; *várutmeahttunvuohta* varomattomuus

várvasahá lehtisaha

várveš (-is) valpas, tarkkahavaintoinen, huomiokykyinen

várvešvuohta valppaus, huomiokyky, havaintokyky

vásáhus kokemus, elämys

vásáhursturisma elämysmatkailu

vását (adv.) edelleen, eteenpäin (lyhyehkön tauon jälkeen); *mii bosiheimmet ja jotkkiimet vását mátkki* me pidimme pikku tauon ja jatkoimme eteenpäin matkaa

váse vaasi

vásedin (adv.) tahallaan, tarkoituksella, varta vasten

vásedin (attr.) tarkoitusta varten tehty; *vásedin lávdi* tarkoitusta varten tehty näyttämö

vásihit kuluttaa, viettää (aikaa); elää (jotakin aikaa), kokea (jotakin)

váskkir kauha (pieni, metallinen)

váso kilju, sahti

vássánáigi menneisyys

vás'sevaš lyhytaikainen, ohimenevä, katoavainen (ajasta); *olbmo áigi lea vás'sevaš* ihmisen aika on katoavaista

vás'si ohimenevä; *vás'si bajándálki* ohimenevä ukkosilma

vássit kulua (ajasta); mennä ohi (esim. suuttumuksesta, ukonilmasta), lakata (sateesta, tuulesta, kivusta)

vássu tapahtuma (esim. markkinoilla); *vásut* (pl.) tapahtumat, hovit, huvitilaisuus, *máŋggalágan vásut* monenlaisia tapahtumia

vástádallat vastailla

vástádus vastaus; vastine

vástevaš vastuullinen, vastaava; *vástevaš huksenmeašttir* vastaava rakennusmestari

vástidanolmmoš vastuuhenkilö

vástideaddji (adj.) vastaava, vastaavanlainen

vástideaddji (subst.) vastaaja

vástidit vastata, *vástidii munnje* vastasi minulle, *vástidii gažaldahkii* vastasi kysymykseen; *huksenbargguid ollašuhhtimis vástidii gielda* rakennustöiden toteuttamisesta vastasi kunta; *dalá čuohte penne vástidii ovtta márkki* silloinen sata penniä vastasi yhtä markkaa

vástitmeahttun syyntakeeton

vástta vastine; vastike

vásttolaš vastaava, vastuullinen

vásttostit vastustaa, haitata (jotakuta); *su lea vuot vásttostan* häntä on taas vastustanut, hänellä on ollut taas vastoinkäymisiä

vásttudovdu vastuuntunto

vásttuheapme, vásttuhis vastuuton; *vásttuhis dahku* vastuuton teko

vásttus vastoinkäyminen; *šattai vásihit máŋggalágan vástosiid* joutui kokemaan monenlaisia vastoinkäymisiä

vástu vastuu; *stuorra vástu mánáid bajásgeassimis gullá vánhemiidda* suuri vastuu lasten kasvatuksesta kuuluu vanhemmille

vátnačalmmat huononäköinen, huonosilmäinen

vátnamielalaš vajaamielinen

vátnanávccalaš vammaisen; vajaakykyinen

vátnanbeaŋka sorvipenkki

vátnanbeavdi sorvi

vátnasánat niukkasenäinen; *vátnasánat boaran* niukkasenäinen vanhus

vátnat sorvata; viimeistellä (jotakin), antaa (jollekin) viimeinen silaus

vátnavarat vähäverinen

vátnedávda puutostauti

vátnemielat vähämielinen, vähä-älyinen

vátneviša (adv.) haluttomasti, pitkin hampain; *vátneviša barggadii sutnje oskkilduv'von barggu* haluttomasti toteutti hänelle uskottua tehtävää

vátni (adv.) ~ **vátne** (adv.) tuskin; *vátni mun dohko vuolggán* tuskin minä sinne lähdin

vátni vähyys (tavarain), niukkuus, puute, pula; *váni čađa* niukin naukin, puutetta nähden

vátnivuolta niukkuus, puute

vátnudit saada niukentumaan, niukkenemaan, vähentymään, vähenemään

vátnut niukentua, niuketa, vähentyä, vähetä

váttásmahttit vaikeuttaa

váttásmuvvat vaikeutua

váttášit pitää (jotakin) kovin vaikeana; *váttášii sutnje evttohuv'von barggu* piti kovin vaikeana hänelle ehdotettua työtä

váttis, váttes vaikea, hankala, työläs; *váddása duohken* hankalan takana, vaikeasti toteutettava

váttisvuolta vaikeus, hankaluus, ongelma; *váttisvuodát* (pl.) ahdinko

váttolaš vaivalloinen, vaikea, vaikeuksia sisältävä

váttolaš (S) vammaisen

vávas kummallinen, outo; *vávvasat* (pl.) kummallisuudet, kummat, oudot asiat

vávašit (juoidá) kummeksua (jotakin)

vávdna ~ **vávdno** vaunut

vávjálás epäluuloinen, epäileväinen

vávjingálvu silmätikku, jota aina epäillään; *lei juo dalle gándan oalle vávjingálvu* oli jo silloin poikasena aikamoinen silmätikku

vávjit epäillä (jotakuta jostakin)

vávjjašit epäillä, kyräillä (jotakuta jostakin); epäillä, kyräillä (toisiaan)

vávjjáhallat (soapmásii) joutua (jonkun) epäluulon kohteeksi

vávjjehahtti epäilyttävä, arveluttava, hämäreperäinen; *vávjjehahtti evttohus* hämäreperäinen ehdotus

vávjot joutua (jonkun) epäluulon kohteeksi

vávlen jarrutus (erit. reen, ahkion)

vávlet jarruttaa (erit. rekeä tai ahkioita vitsaksella)

vávlluheargi vaulohärkä (raidon keskellä pidättelemässä ahkioita tai rekiä myötämässä)

vávllustit ~ vávlllostit jarruttaa (erit. rekeä tai ahkiota vitsaksella)

váv'vá nukke

váv'vát tuijottaa

vávvu kumma, kummallisuus, outo asia

vázzáladdat lähteä kävelemään (useista); kävellä (reippaasti, rivakasti)

vázzálas kuljeskelevainen

vázzát lähteä kävelemään, alkaa kävellä

vázzi kävelijä, jalankulkija

vázzilahttit panna kävelemään; lähteä kuljettamaan kävellen; (soapmása) lähteä kävelemään (jonkun) perään

vázzilit lähteä kävelemään; kävellä (lyhyt matka)

vázzin käveleminen, kävely, jalankulku

vázzingeaidnu kävelytie

vázzingeainnus jalkakäytävä

vázzinmohkki kävelymatka, patikkamatka

vázzinolmmoš jalankulkija

vázzinsoabbi kävelykeppi

vázzit kävellä; käydä (jossakin) kävellen; *vázzit skuvlla* käydä koulua; kohota (taikinasta)

vázzohit pehmittää (nahkoja)

vázzot tulla kävellyksi, tallaantua (polusta); mennä linttaan (kengistä) / pehmetä (nahasta)

váža porovaadin (jonkin toisen porovaatimen jälkeläisenä), jälkeläinen (tietyn vaatimen naaraspuolinen jälkeläinen)

vážus salko, seiväs, riuku

veabel (S) vääpeli

veaddašuvvat joutua olemaan yhdessä paikassa (esim. pikkulasten takia)

veaddemuorji (bot.) lillukka

veaddestuollu korituoli

veaddi juuri (puun), puunjuuri, juurisäie

veaddinlávži lieka (hihna)

veaddinsadji lieassapitopaikka

veaddit lieata, pitää lieassa; pitää (pakolla jotakuta jossakin ilman ruokaa tms.); pitää (autoa) lämmittimenjohdon päässä

veaddjájeaddji toipilas

veaddját kuntoutua, piristyä (sairaasta), toipua

veaddji (-s) kestävä (työnteossa); vaikutusvaltainen

veaddjil (-is) kestävä (työnteossa); vaikuttava (saarnasta); aamunvirkku

veadjemeahttun mahdoton; *veadjemeahttunvuohta* mahdottomuus

veadji (pienehkö) joki

veadjin kunto, olo, vointi

veadjit jaksaa, voida; voida, olla mahdollista, mahtaa; painaa enemmän; painottua, painua (sivulle, kallelleen); viettää (johonkin suuntaan, maastosta)

veadjočuoibmi koivukanki

veadju vointi, olo, voimat; *veajut* (pl.) kunto; mahdollisuus

veađahat paikka (tav. aukea), josta tuuli puhalttaa lumen pois tai vähiin, tuulenpaljastama

veađar (-is) ~ veađ'đár (-is) kehittynyt (lapsesta)

veađas (-) lumeton, paljas (josta tuuli on puhaltanut lumen pois); vähäluminen (josta tuuli on puhaltanut lumen vähiin)

veađđat (+ akk.) puhalttaa lumi pois (jostakin), paljastaa (jokin lumesta)

veagaheapme, veagahis lannoittamaton (erit. pellosta); väljähtynyt (ruoasta)

veagahit lannoittaa, höyştää (peltoa)

veagahuvvat alkaa olla lannoittamaton, jäädä vähälle lannoitukselle; jäädä ilman työväkeä; joutua vähälle työväelle; väljähtyä

veagaiduvvat viljavoitua (lannoituksen ansiosta); saada työväkeä

veagal (adv.) väkisin; vääjäämättä

veagalaš väkevä, voimakas (mausteista, kahvinpavuista); jossa on paljon työväkeä

veagas (pp.) varassa; *eallit earáid veagas* elää muiden varassa, *fiel'lu heangái moatte spihkára veagas* lauta roikkui parin naulan varassa

veahcat helliä, hyväillä

veahčerákšokultuvra vasakirveskulttuuri

veahčeršalbmi ~ veažersšalbmi vasaransilmä

veahčir ~ veažir vasara

veahčiršlivgejeaddji moukarinheittäjä

veahčiršlivgen moukariheitto

veahka väki, väkijoukko; työväki, henkilökunta, miehistö; lannoite

veahkabajádas paino (jonka juuri ja juuri kykenee nostamaan)

veahkadat väestö

veahkadatgirji väestökirja

veahkadiit ~ veaguhit kansoittaa

veahkadukta ~ veahkamuhkki väkilannoite

veahkafuođar väkirehu

veahkahallat ~ veahkehallat autella, avustella

veahkat, vehkkes väkevä, voimakas (ruoka-aineesta), rehevä (maasta), vaikuttava (saarnasta, puheesta)

veahkatvuohta väkevyys (mehun tms.), tuikeus

veahkaválddálaš väkivaltainen; *veahkaválddálašvuohta* väkivaltaisuus

veahkaválddil (adv.) väkisin, väkivalloin

veahkaváldi väkivalta; *veahkaválddi* väkisin, väkivalloin

veahkájo (adv.) väkipakolla, väkisin, väkivalloin

veahkájolaš väkivaltainen

veahkálaš avulias

veahkeheaddji auttaja, avustaja

veahkeheapme, veahkehis avuton

veahkeheapmi auttaminen

veahkehisvuohta avuttomuus

veahkehit auttaa, avustaa

veahkkái, veahkkás avulias, auttavainen; *veahkkás olmmoš* avulias ihminen

veahkkáivuoha avuliaisuus

veahkkálagaid (adv.) toinen toistaan auttaen, yhteistyössä, yhteisvoimin

veahkkár herätyskello, vekkari

veahkkeáhta apuväline

veahkkeávnna apuneuvo, apuväline

veahkkebargi avustaja

veahkkečuorvvas avunhuuto

veahkkedárbu avuntarve

veahkkedivššár ~ veahkkedikšu apuhoitaja, perushoitaja

veahkkehoavda apulaisjohtaja

veahkkeluohkká apuluokka

veahkkemuitu apumuisti (tietokoneen)

veahkkeneav'vu apuneuvo

veahkkeoažžu avustettava

veahkkeprofessor apulaisprofessori

veahkkeruhta apuraha

veahkkesárggis apuviiva

veahkkeskuvla apukoulu

veahkki apu, *soapmása vehkiin* jonkun avulla; avustus; apulainen (väliaikainen), apuri, avustaja

veahtadas laimenne (suolapitoisuuden vähentämiseksi)

veahtalanfitnodat vedonlyöntiyritys

veahtaleapmi vedonlyönti

veahtalit (soapmásiin) lyödä vetoa (jonkun kanssa)

veahtas, veahtta vähäsuolainen (ruoasta); haluton, vetämätön

veahtit lyödä vetoa, panna veto, veikata

veahttacuogga väty, haluton, vetämätön ihminen; koppava ihminen

veahttadit tehdä suolattomammaksi, liottaa (suolanmakua pois)

veahttasit (adv.) laimeasti, *dávistii veahttasit mu evttohussii* reagoi laimeasti ehdotukseeni

veahttat tulla suolattomammaksi, menettää makunsa, laimeta

veahtu vahdittava, este, kahle (esim. kotieläimet, pikkulapset, jotka pidättelevät lähtemästä)

veahtu veto

veahtudit (+ kom.) kärsiä, rasittua (jostakin haittaavasta asiasta)

veahtuluvvat joutua (jonkin asian, esim. kotieläinten, lasten) sitomaksi

veaidaláđas arvaamaton, oikukas

veaidni vamma

veaiga haamu, olento; kaksoisolento

veaigefál'li punajalkahaukka

veaigelivat (pl.) iltapäivämakaus (poroilla)

veaigenealgádat välipala (iltapäivällä)

veaigi iltapäivä, *veaigin* iltapäivällä; hämärä, hämy; hämärävahti (poronpaimennuksessa), iltapaimennusvuoro, *veaigái mannat* mennä illaksi paimeneen

veaigut tulla iltapäivä; hämärtyä, tulla iltahämärä

veaika sydän (lampun, kynttilän)

veaikái, veaikás hyvin kuparipitoinen; *veaikás málbma* hyvin kuparipitoinen malmi

veaikeboson vaskipuhallin

veaikegearpmaš vaskitsa

veaikegiisi kuparikiisu

veaikešlienja kuparihohde

veaiki kupari, vaski

veaiki, veaikkes heiveröinen, hontelo

veaisenii (adv.) näkymättömiin, hiiteen, tiehensä; *in dieđe gosa veaisenii leš mannan* en tiedä mihin hiiteen lie mennyt

veaisidit veisata

veaittalas- ~ **veaiddalas-** paimentamaton, vapaana kulkeva; *veaittalaseallu* paimentamaton porotokka

veaittalassii (adv.) ~ **veaiddalassii** (adv.) paimentamattomana, vapaana, vapaaksi (eläimestä)

veaittalastit ~ **veaiddalastit** antaa olla paimentomattomana

veaittalis (adv.) ~ **veaiddalis** (adv.) paimentamattomana, vapaana, vapaaksi (eläimestä)

veaittalis (attr.) ~ **veaiddalis** (attr.) paimentamaton, vapaa

veaja ~ **veajanas** vastapaino

veajehit painaa enemmän

veajestit käännähtää (vauhdissa)

veajet kalanpoikanen, pikkukala

veajetmeahttun tasapuolinen; *veajetmeahttun čoavddus* tasapuolinen ratkaisu

veajihit kallistaa vaakaa, painaa vaa'asa; painottaa (toista puolta enemmän)

veajuheapme, veajuhis voimaton, voipunut

veajuhisvuohta voimattomuus

veajuhuvvat tulla voimattomaksi, voipua

veajuiduhttin kuntoutus; *veajuiduhttindaibma* kuntoutustoimenpide,

veajuiduhttinmearrádus kuntoutuspäätös, *veajuiduhttinruhta* kuntoutusraha

veajuiduhttit kuntouttaa

veajuiduvvat kuntoutua, toipua; *veajuiduv'vi olmmoš* kuntoutuja, toipilas

veaksedákti kiduskaari

veaksenjárčá eväkalvo

veaksi evä; *goikevevssiid vuodjat* uida selkäevä vedenpinnalla

veakta vaaka; leiviskä (vanha painomitta)

veaktagohppa ~ **veaktaskoalla** vaakakuppi

vealaheapmi erottelu, syrjintä; *nállevealaheapmi* rotuerottelu

vealahit syrjiä, erotella; erottaa toisistaan

vealahus syrjintä, kaltoinkohtelu (tietyllä perusteella)

vealá kapalo (käytetään, kun komsiota ei ole saatavilla)

vealčalahttit nyrjäyttää (esim. nilkkansa)

vealčalit tuikata (umpimähkään)

vealčasit lipsahtaa, luiskahtaa (sivulle, käsi, jalka)

vealččagit tulla tutisevaksi, vapisevaksi

vealččas, vealče- lipsuvakätinen; tutiseva, vapiseva

vealččihit ~ vealččehit nyrjähtää (esim. nilkasta); lipsahtaa, luiskahtaa (käsistä)

vealči lipsuvakätinen ihminen; tutiseva, vapiseva ihminen

vealčut ontua (kovasti), keikkua; tökkiä, tuikkia (sinne tänne)

vealgáduvvat ~ vealggáiduvvat velkaantua

vealgeaddi velan antaja

vealgedikšun velanhoito

vealgegirji velkakirja

vealgeolmmoš velallinen

vealggás (adv.) velaksi; *osttii dan vealggás* osti sen velaksi

vealggástallat leikkiä hippaa, olla hippasilla; *mánát vealggástalle šiljus* lapset olivat hippasilla pihamaalla

vealggeheapme, vealggehis velaton

vealggivuloš (a./s.) velallinen

vealgi (adv.) velkaa; *man olluson mun lean dutnje vealgi?* paljonkohan olen sinulle velkaa?, *man ollu báhčen dutnje vealgi?* paljonko jäin sinulle velkaa?

vealgi velka, luotto

vealgu velkoja

vealgugas velallinen

vealgut velkoa

vealit, vealihis ketterä; *vealit dego buoidda* ketterä kuin kärppä

vealla väli, ero; *ii das leat vealla!* ei sillä ole väliä!

veallahit (R) maata

veallan syrjintä, syrjiminen, erottelu

veallat syrjiä, erotella

veallánaddat mennä makuulle, asettua makuulle, mennä vuoteeseen (useista)

veallánit mennä, asettua makuulle, mennä vuoteeseen; painua pohjaa myöten (verkosta)

veal'lát maata, olla makuulla

veallut (adv.) makuulla, makuulle; vaakasuorassa, vaakasuoraan; pohjaa vasten (verkosta)

vealsi lörppö, suupaltti

vealsut lörpöttää, jaaritella, soittaa suutaan

vealta aura (auraamista varten)

vealta valtti (korteissa)

vealtadahkes suopunkia välttelevä (porosta)

vealtadit saada välttymään; antaa välttyä, vapauttaa (jostakin vastenmielisestä)

vealtameahttumit (adv.) välttämättä; *ii dárbbas vealtameahttumit gitta dohko vuolgit* ei tarvitse välttämättä ihan sinne asti lähteä

vealtameahttun välttämätön; *vealtameahttunvuohta* välttämättömyys

vealtanjunni auran vannas

vealtat (+ lok.) välttyä (jostakin), *vealtat jápmimis* välttyä kuolemalta, *vealtat*

vealgáduvvamis välttyä velkaantumiselta; kelvata (paremman puutteessa)

vealtit välttää; *vealtit váraid* välttää vaaratilanteita

vealttakeahtes (attr.) välttämätön

vealttakeahtta (adv.) välttämättä

vealudássi vaakataso

vealuhit kaataa (makuulle tai makuuasentoon), kellistää (esim. teuras)

veanzasit vääntyä (suusta), ruveta ammottamaan (haavasta)

veanzát olla väänteellä (suusta), ammottaa (haavasta)

veanzi vollottaja (erit. pikkulapsista)

veanzut (adv.) väänteellä, väänteelle (suusta); ammollaan, ammolleen (haavasta)

veanzut vollottaa, parkua (erit. pikkulapsista)

veanzzagit vääntyä (suusta); mennä ammolleen, ruveta ammottamaan (haavasta)

veanzzas, veanze- vollottava, parkuva

veanzzil (adv.) väännyksissä, väännyksiin (suusta)

veara (adv./attr.) arvoinen; *ii leat dan veara* ei ole sen arvoinen, *muitalan veara ášši* kertomisen arvoinen asia

vearahit (soapmása mainna nu) sättiä, syyttää (jotakuta jostakin)

vearálaš katala, vilpillinen; *vearálaš dahku* vilpillinen teko

vearáskit heittäytyä hankalaksi, ruveta temppuilemaan

vearba verbi; *vearbaabessiiva* verbiabessiivi, *vearbagenetiiva* verbigenetiivi, *vearbahápmi* verbinmuoto, *vearbatiiipa* verbityyppi

veardádallan vertailu; arviointi (N)

veardádallat vertailla; arvioida, harkita (N)

veardádus vertaus; vertaaminen

veardádusgovva vertauskuva

veardásaš verrattavissa oleva; *-veardásaš* -veroinen, -vertainen

veardásašdoarjja vertaistuki

veardde (pp.) verran, *man veardde?* minkä verran? *dan veardde guhkkin* sen verran kaukana

vearddeheapme, vearddehis suhteeton; *vearddehis haddebajádus* suhteeton hinnannousu

vearddus (mat.) verranto

veardduslaš (mat.) verrannollinen

veardi piipunvarsi

veardidanceahkki vertailuaste

veardidangelbbolaš vertailukelpoinen

veardidangovva vertauskuva

veardidanhápmi vertailumuoto

veardidanjoavku vertailuryhmä

veardideapmi vertaaminen, vertaus; arviointi (N)

veardidit verrata, vertailla; arvioida, harkia (N)

vearditmeahttun verraton, ainutlaatuinen; *vearditmeahttun dilálašvuohta* verraton tilaisuus

veardnašuvvat (+ kom.) loukkaantua (jollekulle); riitaantua (keskenään)

veardnái, veardnás riitaisa, änkyrä, hankala

veardni epäsopu, riita

veardnidit äksyillä, ärhennellä

vearidit pahentaa; saada pahastumaan

vearis (adv.) väärässä; *lei vearis* oli väärässä, erehtyi

vearisteapmi väärentäminen, väärennös

vearistit väärentää; *vearistit ruđa* väärentää rahaa

vearjjoheapme, vearjjohis aseeton; puolustuskyvytön

vearjjohuhttin aseriisunta

vearjjohuhttit riisua aseista

vearjjohuvvat tulla aseettomaksi, tulla puolustuskyvyttömäksi

vearjjuiduvvat aseistua, saada aseita

vearjobálvalus asepalvelus

vearjobiehttaleaddji aseistakieltäytyjä

vearjogeatnegas asevelvollinen

vearjogeatnegasvuohta asevelvollisuus

vearjogelbbolaš asekuntoinen

vearjogovva vaakuna

vearjoluoitin aselepo

vearjonuolaheapmi aseriisunta, aseidenriisunta

vearjorusten varustelu

vearjošládja aselaji

vearju ase

vearjudit aseistaa; *vearjudit iežas* aseistautua

vearka särky

vearkat särkeä, olla kipeä; *bátni vearká* särkee hammasta

vearki värkki, vekotin

vearoheapme, vearohis veroton; *vearohis sisaboadut* verottomat tulot

vearra kalastajakylä

vear´rábut (adv.) pahemmin; *livččii sáhttán geavvat vear´rábut* olisi voinut käydä pahemmin

vear´rái, vear´rás häijy, pirullinen, halpamainen

vear´rámus pahin; *vear´rámusat* pahiten

vearránahttit herättää pahennusta

vearránit pahentua, paheta; pahastua, loukkaantua

vearránuš pahennus

vearredahkki väärintekijä

vearredahku vääritys; ilkityö

vearregárvvut (pl.) valepuku

vearreohpalaš vääräuskoinen, harhaoppinen

vearreohppa harhaoppi

vearreválli väärä vala

vearri vääritys; erehdys, *don leat vearis* olet väärässä

vearrivuohta vääritys; *varraváldi vearrivuohta* verinen vääritys, *vearrivuodain* vääräydellä

vearroalmmuhus veroilmoitus

vearrodoaimmahat verotoimisto

vearroevre veroäyri

vearrogeahpádus verovähennys

vearrogeahppudeapmi verohelpotus

vearrogeassin veronpidätys, verotus

vearrogeatnegas verovelvollinen

vearrogieldda verotuskunta

vearrogirji verokirja

vearrogoarta verokortti
vearroguoddi veronkantaja
vearroguoddin veronkanto
vearrohoavda verojohtaja
vearrojahki verovuosi
vearroláhkka verolaki
vearrolávddegoddi verolautakunta
vearrolivnnet ~ vearrolitnet verotus (N)
vearromáhcahus veronpalautus
vearromáksi veronmaksaja
vearromáksin veronmaksu
vearroškálá veroasteikko
vearrováidalus verovalitus
vearrovuodđu verokanta
vearru vero
vearrut (adv.) väärin, väärässä; *čálii vearrut* kirjoitti väärin
vearsa jae; säkeistö, värssy
vearstá ~ verstá verstaas
vearsu säkeistö, värssy
vearta arvoinen; *man nu vearta* jonkin arvoinen
-veartasaš -arvoinen
veartnáskit (+ kom.) loukkaantua (jollekulle); riitaantua (keskenään)
vearuhanárvu verotusarvo
vearuhanjahki verotusvuosi
vearuhanoapmi verotuskohde
vearuheaddji verottaja
vearuheamoš verotettava; *ii leat vearuheamoš* ei ole verotettavaa
vearuheapmi ~ vearuhus verotus
vearuhit verottaa
vearuvuloš verotettava, *vearuvuloš boadut* verotettavat tulot
vearvasahá tukkisaha, justeerin
veasku käsilaukku
veasta liivit
veasta- länsi-

veastal lännenpää (ohi)

veastalačča ~ **veastalaš** vähän lännempää (ohi)

veastalaččas vähän lännempänä, vähän lännempää

veastalažžii vähän lännemmäksi

veastalii ~ **veastalebbui** ~ **veasttabui** lännemmäksi

veastalis ~ **veastaleappos** ~ **veasttabus** lännempänä

veastan lännessä, lännestä

veasttabealli länsipuoli; *veasttabealde* länsipuolella, länsipuolelta, *veasttabeallai*

länsipuolelle, *veasttabeale* länsipuolitse, länsipuolta

veasttal lännestä, lännestä päin

veasttamus läntisin

veasttamusas läntisimpänä

veasttamussii läntisimmäksi

veasttas länteen

veašidit laahata, raahata, hilata

veaššat laahata, raahata

veattabáddi lieka

veattat liekaporo

veattástuvvat ikävystyä (olemaan lieassa, myös fig.)

veattet (bot.) isokarpalo

veavdit kulkea (odotellen hitaammin käveleviä), odotella, pysähdellä ja odottaa (hitaammin käveleviä)

veavssástit uida niin, että selkäevä näkyy pinnalla

veavttastit liioitella

veav'vát kurkottaa (nähdäkseen, kaulaansa tms.), katsella (johonkin)

veažárdallat vasaroida (silloin tällöin)

veažirdit vasaroida

veddot olla kiinni (esim. koirasta; lieassa, autosta; lämmittimenjohdossa), olla lieassa; (+ kom.) viipyä, joutua olemaan jossakin (jonkin asian tms. takia)

vedjor veijari

ved'dot tulla lumettomaksi (tuulisesta paikasta)

vedor hiihtäjän vetoahkio, veturi, sivakkakelkka

vegána vegaani

vegetarisma vegetarismi

vegetarista vegetaristi

vegetašuvdna kasvillisuus, kasvusto

vehá (adv.) ~ **veháš** (adv.) vähän, hiukan, hieman, hivenen

vehádat vähemmistö

veháge (adv.) lainkaan, laisinkaan, yhtään; *ii hála veháge sámegiela* ei puhu lainkaan saamea, *ii veháge buoret* ei yhtään parempi

vehágo (adv.) totta kai, tietenkin, jo vain; "*na goddogo guolli?*"; "*vehágo goddo, iktege godden moadde luosa.*" / "no tuleeeko lohta?; jo vain tuleeekin, eilenkin sain kaksi lohta.", "*dovddatgo su?*"; "*vehágo dovddan, leimme skuvllas seamma luohkás.*" / "tunnetko hänet?"; "totta kai tunnen, olimme koulussa samalla luokalla."

veháš vähäinen määrä; *ruhtavehážat* (pl.) vähät rahat

vehážiid (adv.) vähitellen

vehkii (pp.) varaan; *bijai dan moatte spihkára vehkii* pani sen parin naulan varaan

vehkkii, vehkkes väkevä; hyvin lannoitettu

vehkosii (adv.) kaikin voimin; *huikkii vehkosii* huusi täyttä kurkkua

vehtiidit maistua suolattomalta; maistua vetiseltä, laimealta

vehttui, vehttos huolenpitoa vaativa, raskashoitoinen, *mu váhkarbárdni lea leamaš uhccivuoda rájes hui vehttos mánná* kuopuspoikani on ollut pienestä pitäen hyvin raskashoitoinen lapsi

veiggodit hämärtää; *veiggodettiin* illan suussa

veigii, veiges kummitteleva, aavemainen

veivár kaira, veivari, iso käsipora; *veivárnadđa* kairan-, veivarinvarsi

veive ~ **veivve** ~ **veaiva** veivi, kampi; *ii leat eará go jorralahttit veivve* on vain pyöräytettävä kampea

veivestit pyöräyttää veiviä

veivet veivata, pyörittää veiviä

vejolaččat (adv.) mahdollisesti

vejolaš mahdollinen; *dahkat vejolažžan* mahdollistaa

vejolašvuohta mahdollisuus

veksel ~ **veaksil** vekseli; *váldit veksela* ottaa vekseli

vel (adv.) ~ **velá** (adv.) vielä

velába (adv.) vieläpä, tietysti

velára (a./s.) velaari

velehit välittää

velge (adv.) vieläkään; *ii velge bohtán* ei vieläkään tullut
velggolaš velallinen
velgohallat myydä tai ostaa luotolla, velaksi (monta kertaa tai monelle); yrittää myydä tai ostaa luotolla, velaksi
velgoheaddji velkoja
velgoheapmi velkominen, maksuunpano
velgohit myydä tai ostaa luotolla, velaksi; velkoa
vel'ledastit mennä maata, paneutua maata, mennä makuulle, laskeutua makuulle (hetkeksi)
vel'ledit mennä maata, paneutua maata, mennä makuulle, laskeutua makuulle; *vel'ledit nohkkat* panna maata
vel'lehit laskea makuulle, panna vuoteeseen; kaataa vuoteenomaksi
vel'lestallat laskeutua makuulle (useista peräjälkeen)
velohallat makiilla, makoilla, loikoa, loikoilla
veltet kyntää, aurata (maata)
veneralaš veneerinen; *veneralaš dávda* sukupuolitauti
ventiila venttiili
ventilašuvdna ilmanvaihto
venzet vetää (suu) väänteeseen
venzolas vollottavainen; joka on taipuvainen vääntelemään suutaan
venzzon vollottaja; suunvääntäjä
vepselaš vepsäläinen
veránda kuisti, parveke, veranta, vilpola
verbálalaš verbaalinen
verdde kaveri, toveri, ystävä, väarti
verddestallat kaveerata
verddevuohta kaveruus, toveruus, ystävyys
verddežat (pl.) kaverukset, toverukset, ystävykset, väartit keskenään
veret (adv.) ~ **veres** (adv.) väärin; *dagai veret* teki väärin, *veret meannudit* väärin menetellä
veriid (adv.) väärin; *veriid vuordnu* väärän valan tekijä
veriidit eritä (mielipiteeltään)
verjet aseistaa; *verjejuv'von* aseistettu, aseellinen
verjui, verjos runsasaseinen; *verjos armaa* runsasaseinen, hyvin aseistettu armeija
verohallat kiukutella, temppuilla, käyttäytyä hankalasti
verráat ~ vearret ~ vear'rá veräjä

verrodat vääryys

verrošit tehdä jotakin väärää, tehdä vilppiä, vilpistellä

veršuvdna versio

vervet värvätä

vesá vesa, verso, taimi

vesábohttu vesakko

veságárdi taimisto

vesáluvvat ~ **vesáiduvvat** vesoittua; *geaidnoguorat sáhttet vesáluvvat* tienvarret voivat vesoittua

veterána veteraani; *soahteveterána* sotaveteraani

veterinára eläinlääkäri

vevvel ranteenlämmitin (kudottu)

vev'vet höristää korviaan, kurottaa kaulaansa (eläimistä)

viccástallat pinnistellä, ponnistella, rehtiä

video video; *videobiergasat* videolaitteisto, *videospeallu* videopeli

vidnjet viistää (leikkaamalla), leikata viistoksi

vidačiegahas (geom.) viisikulmio

vidačiegat viisikulmainen

vidageardán ~ **vidageardásaš** viisinkertainen

vidagearddat viisikerroksinen; *ásan vidagearddat dálus* asun viisikerroksisessa talossa

vidajahkásaš viisivuotias

viđas viisikko, viisi ihmistä, viiden joukko; *mii leimmet doppe viđas* meitä oli siellä viisi (ihmistä)

viđádas ~ **viđadas** viidennes

viđádassii ~ **viđadassii** viidenneksi (lueteltaessa)

viđádastit ~ **viđadastit** jakaa viiteen osaan

viđádis ~ **viđadis** viidennen kerran

viđá (pp.) jäljiltä; *báhčinvíđá* vasta kaadettuna (saaliista), *čoagginvíđá* vastapöytä (marjat)

viđát ~ **viđat** viides

viđeš viitonen, numero viisi

viđječalbmi ketjunrengas

viđji vitja, ketju; *viđjjit* (pl.) vitjat, ketju

vieččahallat (soapmásii) joutua (jonkun) noutamaksi

vieččahat noutopaikka

vieččahit (juoidá soapmásii) panna (joku) noutamaan (jotakin); antaa, käskeä noutaa, haetuttaa, haettaa (jotakin jollakulla)

vieččildit noudella (vähin erin), noutaa (tavan takaa, vähin erin)

viedni (-s) ~ viednil (-is) taipuvainen tulehtumaan (jänteestä)

viegadit juoksennella; käväistä juosten (jossakin tekemässä jotakin), *viegadin poastakássas poastta viežžamin* käväisin juosten postilaatikosta postin noutamassa

viegahallat juoksutella; juoksennella (jonkun perässä)

viegahat juoksujälki, juoksureitti

viegaheaddji takaa-ajaja (juokseva)

viegaheapmi takaa-ajo

viegahit juoksuttaa, panna juoksemaan; juoksuttaa, kuljettaa juosten; ajaa (jotakuta) takaa juosten, juosta (jonkun) perässä; soveltua juostavaksi (esim. metsäpolusta), kestää juoksemista (esim. kengistä)

viegaldahttit lähteä juoksuttamaan, kuljettamaan juosten (jonnekin); lähteä juoksemaan (jonkun perään)

viegalmas vilinä, vilske (juoksemisesta aiheutuva)

vieggasaddat kompastella, kompuroida; häkeltyä, kangerrella (puheessaan)

vieggasit kompastua, tarttua, juuttua, takertua (johonkin, erit. jalasta); häkeltyä (puheessaan)

viehka (adv.) aika, melko, varsin, verraten, verrattain; *viehka vehá* aika vähän, *viehka buorre* varsin hyvä

viehkaldat juoksennella (toden teolla), *bártnáš viehkalattai šiljus* pikkupoika juoksenteli innoissaan pihamaalla; lähteä juoksemaan (useista); olla juoksuun lähdössä

viehkalas juoksevainen

viehkalit lähteä juoksemaan, pinkaista; kipaista, käväistä (jossakin) juoksemalla; alkaa kävellä (lapsesta); jalkautua (vanhuksesta)

viehkan juoksu, juokseminen

viehkangáma lenkkikenkä, lenkkari

viehkangeainnus juoksurata

viehkanhávdí ~ viehkanroggi juoksuhauta

viehkat juosta (kahdella jalalla, esim. ihmisestä, linnuista); *viega* juoksujalkaa, juosten

viehkat vaaka; *Viehkat* Vaaka (eläinradan merkki)

viehkástallat viekastella

viehkis, viehkes viekas, kavala; *viehkes rieban* viekas kettu

viehkki juoksija

viehkki (adj.) juokseva

viehkki (-s) juoksevainen

viehku vieko (vanha painomitta, 18 kg)

viehpat uittaa (uittosalkoa jään alla)

viehttalit narrata, vietellä

viexsádat kirjohylkeen nahka (alle vuotiaan)

viexsáfál'li mehiläishaukka

viexságoahti ~ viexsábeassi ampiaispesä

viexsi kirjohylje (nuori)

vielgadas valkuainen, valkuaisaine, proteiini; munanvalkuainen; silmänvalkuainen;

päärmeturkis (miehenlakissa), turkisreunus

vielgadasávnnas valkuaisaine, valkuainen

vielgalahttit väläyttää (jotakin valkoista)

vielgat valkoinen väri

vielgat, vilges valkoinen

vielgatvuohta valkeus

vielgánit lähteä liikkumaan valkoisena, valkeana

vielgát näkyä, loistaa valkoisena, valkeana

vielggadas vaalennin, valkaisin, vaalenne

vielggadasčalbmi valkoshiukkanen

vielggašit pitää (jotakin) kovin valkoisena

vielggáhallat välkkyä, välkähdellä valkoisena, valkeana

vielggihit välkähtää valkoisena, valkeana

vielggildit ~ vielgguhit liikkua valkoisena, valkeana (erit. jossakin kauempana olevasta)

vielggut valkoinen esine tai olio; valkko (hieman harmaaseen vivahtava, porosta)

vielgut paistaa valkoisena, valkeana (jostakin liikkuvasta)

vieljalaš veljellinen

vieljastallat veljeillä; (+ kom.) kutsua (jotakuta) veljeksi

vieljaš (adv.) veljensä kanssa

vieljažat (pl.) ~ **vieljažagat** (pl.) veljekset; *oappáš vieljaš ~ oappážat vieljažat* (eri sukupuolta olevat) sisarukset

vielladit haluta, ikävöidä (johonkin)

viel'lái, viel'lás johonkin ikävöivä, mielivä

viellja veli

vielljaálbmot veljeskansa

vielljabealle ~ **vielljabealli** velipuoli; serkku (miespuolinen) (R)

vielljabeležat (pl.) velipuolet (keskenään)

vielljagoddin veljesmurha

vielljariika veljesmaa

vielljaveardásaččat (adv.) veljellisesti

vielljaveardásaš veljellinen; *vielljaveardásaš árbejuohku* veljellinen perinnönjako

vielljavuohta veljeys

vielmmis (R) suvanto (syvä, hitaasti virtaava)

vielppis koiranpentu, penikka

vielti rinne

vielttil (adv.) viettävä, kallellaan, kalteva (jostakin kohtaa, vaarasta)

viepmat, viepmadis (R) äkkisyvä

vierástallat käyttäytyä vieraan, sivullisen tavoin, vierastella

vierášit pitää vieraana, vierastaa

vierca pässi, jäärä

viercadat pässinnahka

vieregahpir puuhkallinen miehen lapinlakki

viergat ~ **viergádit** varustaa (miehen lapinlakki) puuhkalla

viereggeheapme, viereggehis puuhkaton (lapinlakista); *viereggehisgahpir* puuhkaton miehen lapinlakki

viergi puuhka (miehen lapinlakin leveä koristenahka)

viergu leikari (uistimessa)

vieris, vieres vieras, sivullinen, ulkopuolinen

vieriseatnanlaš ulkomaalainen

vierrásiidlegiovdna muukalaislegioona (Ranskan)

vierroboazu vieroporo, toisen paliskunnan poro

vierrogielat vieraskielinen

vierrogiella vieras kieli

vierroolbmopás'sa muukalaispassi

vierroolmmoš ulkopuolinen, muukalainen

vierroriika vieras maa; *vierroriikka olmmoš* vierasmaalainen

vierru tapa, tottumus; *váldit vierrun* ottaa tavaksi

vierrun vieraantuminen

vierrut vieraantua

vieruheapme, vieruhis huonotapainen

vieruiduvvat tulla tavalliseksi, perinteelliseksi; *vieruiduvvan vuoigatvuohta* tapaoikeus

viesas, viessa raukea, (hieman) väsynyt

viesihit väsähtää (hieman)

viesoduogáš ~ viesoduohki takapiha

viessadit tehdä raukeaksi, väsyttää

viessalas helposti väsyvä

viessat väsähtää, väsyä (hieman)

vies´si, vies´sis ~ vies´sil (-is) helposti väsyvä; *mu áddjá álgá leat juo viehka vies´sil* vaarini väsähtää jo aika helposti

viessodutkan kotietsintä, kotitarkastus

viessogaikun murto

viessogáivu huonekalu

viessohoiddár (N) talonmies; *lean geargan bargat soames jagi maiddái viessohoiddárin* olen ehtinyt olla muutaman vuoden myös talonmiehenä

viessoipmilbálvalus kotijumalanpalvelus

viessoláigu huoneenvuokra

viessorássi huonekasvi

viessosadji tontti

viessosáhpán kotihiiri

viessosearvemáksu yhtiövastike

viessosearvi asuntoyhtiö

viessotelefovdna lankapuhelin, kotipuhelin

viessu talo, asumus

viesttar länsi; *viestaris* lännessä, lännestä, *viestarii* länteen

viesttar länsituuli; *dálkediedáhusa mielde ihttín galggašii bieggat viestaris* säättiedotuksen mukaan huomenna pitäisi olla länsituuli

viesttarbealli länsipuoli; *viesttarbealde* länsipuolella, *viesttarbeallai* länsipuolelle, *viesttarbeale* länsipuolitse, länsipuolta

viesttargeahči länsipää; *viesttargeahčen* länsipäässä, *viesttargeahčai* länsipäähän, *viesttargeaže* länsipään kautta, länsipäästä

vietka poikkikirves, telso

vietnadit venähdyttää (ranne tms.), tulehduttaa (ranteen tms. jänteet)
vietnalas taipuvainen venähtämään (ranteesta tms.), taipuvainen tulehtumaan (ranteen tms. jänteistä)
vietnan jännetulehdus, jännetupen tulehdus, venymä, venähdys
vietnat tulehtua (jänteestä)
vievgnja pohjassa oleva kivi, oksa tms., johon viehe tarttuu
vievgnadit tartuttaa (viehe) pohjaan, päästää viehe tarttumaan pohjaan
vievgnjat tarttua pohjaan (vieheestä)
vievssis ampiainen
viežžalit hakaista, noutaa (nopeasti)
viežžamuš noudettava, noutaminen; *ii leat olus viežžamuš* ei ole paljon noudettavaa
viežžan nouto, noutaminen, hakeminen
viežžanmearrádus noutomääräys
viežžat noutaa, hakea; ladata (tiedosto)
-vigat -vammainen, -vikainen
vigáiduvvat vikaantua, vioittua, vahingoittua; pimentyä (osittain; kuusta, auringosta); (+ ala) harmistua (johonkuhun)
vigálaš syyllinen, vikapää; viallinen
vigiheamet (adv.) viattomasti
vigiheapme, vigihis viaton, syytön
vigihisvuohta viattomuus, syyttömyys
vigihuvvat päästä syytteestä, tulla julistetuksi syytteestä
viglačoavžžu valkoviklo
vihabiktasat (pl.) hääasu
vihagákti hääpuku (lapintakista)
vihagovva hääkuva, vihkikuva
vihahanáigi vihkimisaika
vihahanbeaivi vihkimispäivä
vihahansuorpmas vihkisormus
vihahapmi vihkeminen (hääparin, rakennuksen); vihkiäiset
vihahit vihkiä (hääpari); vihkiä (rakennus tms. käyttöönsä)
vihahus vihkeminen (hääparin, rakennuksen)
vihat (pl.) vihkiäiset, vihkeminen; *vihaide* vihille, *vihain mannat* käydä vihillä
vihavuoján hääajokas

vihildanfierbmi käesverkko

vihildit käestää, ajaa kaloja verkkoon

vihkáduvvat ~ vigáiduvvat vikaantua, vioittua, vahingoittua; pimentyä (osittain; kuusta, auringosta); (+ ala) harmistua (johonkuhun)

vihkelassi haittalisä

vihki vika, vamma, vaurio; epäkohta; *beaivváš lea vigis* aurinko on pimentyneenä

viikkedallat harkita, punnita (asiaa)

viikkkehallat punnituttaa (useita kertoja)

viikkkehít punnituttaa

viikkén punnitseminen, punnitus

viikkénluodda punnus

viikket punnita; *viikkejuv'vomin* punnittavana, vaakalaudalla

viikkolas epäluuloinen; *viikkolas nubbái* epäluuloinen toista kohtaan

viikkosaš viekoinen, 18 kiloa painava

viikkut vikoa, aristella (esim. jäsentään); aavistaa, epäillä (syylliseksi)

vihipadit viivyttaa

vihipat viipyä

vihtan todistaja

vihtanastit ~ vihtanuššat todistaa (oikeudessa)

vihtta viisi

vihttalogi viisikymmentä

vihttanuppelogát viidestoista

vihttanuppelohkái viisitoista

vihttánit jakautua viiteen osaan

vihttii (adv.) viidesti, viisi kertaa

viibadit lykätä (myöhemmäksi), viivyttaa

viibat viipyä

viibmat (+ inf.) äityä, intoutua, yltyä (tekemään jotakin); *viimmai valástallat* intoutui urheilemaan

viibmái, viibmás ponteva, navakka, rivakka

viibmi rupeama, ponnistus, *dan viimmis* sillä rupeamalla, *ovtta viimmis* yhdellä rupeamalla; vimma

viidánit laajentua, laajeta (isommalle alueelle) levitä (laajemmaksi, laajemmalle); avartua

viidáseappot (adv.) edelleen, eteenpäin

viidáset ~ viidáseabbo laajempi

viidát (adv.) laajalti

viiddidit laajentaa

viiddis, viiddes laaja, lavea, aava, avara; *viiddes gažaldat* laaja kysymys

viiddisis (attr.) laajahko; *viiddisis bealdu* laajahko pelto

viiddu (pp./adv.) (tietyn) laajuinen, laajuudeltaan; *gieddi lea hektára viiddu* pelto on hehtaarin laajuinen, *diet eanabihtát leat ovtta viiddu* nuo maa-alueet ovat yhtä laajat

viiddus pinta-ala

viidna (S) viina

viidnanaga (adv.) humalassa, humalaan

viidnegárdi viinitarha

viidnemuorji viinirypäle

viidnestohpu kapakka

viidni viini

viidodat laajuus; pinta-ala

-viidosaš -laajuinen; *riikkaviidosaš* valtakunnallinen

viidudit laajentaa (panna tai saada laajentumaan)

viidut laajentua, laajeta (laajemmaksi); *sudno gaskavuodat leat viidon* heidän (kahden) välit ovat huonontuneet

viigá ulkosynnyttimet (eläimen)

viigáoarri emätin, vagina (eläimen)

viimmat (adv.) viimein, vihdoinkin, lopulta

viimmáskit hurjistua, vimmastua; intoutua

viinnahuvvat humaltua, päihtyä; ryvettyä viinaan

viinnastallat juopotella

viinnavuloš viinasta riippuvainen

viippahat salkokoukku (verkkosalon nostamiseksi avannosta)

viisa ralli, viisu, laulelma

viisásit (adv.) viisaasti; *čilgii viisásit* selitti viisaasti

viiset rallattaa, laulaa viisuja

viisodat viisaus

viissár viisari, osoitin (kellossa)

viissástallat viisastella; *ale viša viissástallat!* älä viitsi viisastella!

viissášit pitää (jotakuta) viisaana; *su lávejit viissášit* häntä pidetään viisaana

viissis (adj.) viisas

viissis (subst.) viisas, oppinut, tietäjä (esim. raamatussa mainitut tietäjät)

viissisvuohta viisaus

viisudit viisastuttaa

viisut viisastua

viivu itsehillintä, tolkku

viivvuheamet (adv.) hillittömästi, tolkuttomasti

viivvuheapme, viivvuhis hillitön, tolkuton

viivvuhuvvat yltyä hillittömäksi, tolkuttomaksi

viivvur itsehillintä

viivvut (S) viivain

vijuvla viulu

vikariáhtta viransijaisuus

vikinga ~ vikiŋ'ŋa viikinki; *vikingaáigi* viikinkiaika

vikša vyyhti, viipsi, kieppi

vikšadit vyyhdetä, vyyhtiä, keritä (vyyhdelle)

vilba serkku (miespuolinen)

vilbealle serkku (miespuolinen)

vilbeleš (adv.) miespuolisen serkkunsa kanssa

vilbeležat (pl.) miespuoliset serkukset; *Piera ja Ovlá leaba vilbeležat* Piera ja Uula ovat serkuksia

vildadit rohkaista, yllyttää

vildastevvel raivopää

vildat intoutua, rohkaistua

vilddas, vilda villi, raisu, riehakas

vilddáskit villiintyä, tulla raisuksi, riehakkaaksi

vilddus (-is) villi, raisu, riehakas; liian vuolas (virrasta esim. koskessa)

vildu villikko

vildudit käyttäytyä villikon tavoin

vileštit hyöriä, vilistä

vilgesbiežagoddi valkohäntäpeura

vilgesdorski valkoturska

vilgesháigir kattohaikara

vilgeshorbmá (bot.) valkohorsma

vilgeslávki valkosipuli
vilgesliikkat vaaleaihoinen
vilgesloavdda valkokangas
vilgesloppan (bot.) pohjanlumme
vilgesluovvar (bot.) valkoapila
vilgesmáđir (bot.) ahomatar
vilgesnásti (bot.) valkovuokko
vilgesnierčuonjá valkoposkihanhi
vilgesoairássi (bot.) tupasvilla
vilgesruohtas (bot.) juolavehnä
vilgesseal'la valkosolu
vilgessealčáihni valkoselkätikka
vilgessennet keltasinappi
vilgessiedga (bot.) villapaju
vilgessoadjegáiru grönlanninlokki
vilgesummolcizáš tundraurpiainen
vilgesvarat vaaleaverinen
vilgesviidni valkoviini
vilgesvuodjalasta (bot.) valkoyökönlehti
vilggodahttit vaalentaa, valkaista
vilggodeapmi paleltuma (valkoinen)
vilggodit vaalentua, vaaleta, valkaistua, tulla valkoiseksi
vilgon valkoinen elukka (erit. lehmä)
vil'la (adv.) hyvin kauas, etäälle; *vil'la guhkkín* tosi kaukana
vil'labeahtu villieläin, villipeto
vil'laheagga hurmahenki
vil'laluvvat villiintyä (käytökseltään)
villas, vil'la villi, raisu
vil'lat sännätä
vil'lavákkus (adv.) vahingossa, ajattelematta
vil'lavuodjin hurjastelu (ajo)
vil'lá huvila, villa
vilpa kepponen
vilpolas pälyilevä, vilkuileva

vilppagit tulla pälyileväksi

vilppas (-is) pälyilevä, vilkuileva

vilppastit ~ vilppádit ~ vilppihit vilkaista

vilput vilkuilla, pälyillä; *vilppu vilppu* jatkuvasti vilkuillen

vilši pälyilijä, vilkuilija

vilššagit tulla pälyileväksi, vilkuilevaksi; vilkastua (ihmisestä)

vilššas, vilša pälyilevä, vilkuileva; vilkas

vilššastit ~ vilššádit vilkaista

vilšut vilkuilla, pälyillä

vinjagit vinoutua

vinjil (adv.) vinossa, vinoon

vinjildit kulkea vinossa

vinjoaivi vinosarvi (porosta)

vinša vinssi, väkipyörä

vinšet vinssata

vintán järripeippo

vinte ~ vinta kaivonvintti; väkipyörä, vinssi

vintečielgi vipu (kaivonvintin)

vintečotta vipuakseli (kaivonvintin)

vintestoalpu vinttipylväs (kaivon)

vintet pumpata, nostaa (vettä kaivosta), vintata; vetää väkipyörällä, vinssata

vinġkil suora kulma; *vinġkili* suoraan kulmaan, *vinġkilis* suorassa kulmassa; suorakulma (työkalu)

vinġkilnjuolġat, vinġkilnjułġes kohtisuora

viola orvokki; *violašattut* (pl.) orvokkikasvit

violeahhta violetti

viradit virua; seistä tai maata viruen

virdái, virdás virtava, vuolas; *virdás johka* vuolas joki

virdi virta (voimakas)

virgádit nimittää (virkaan)

virgái, virgás hankala, itsepäinen, oikukas (esim. ajoporo); hankala, vaikeakäyttöinen (esim. kone)

virgeáigi virkavuodet; virka-aika

virgeášši virka-asia

virgebargu ~ virgedoaibma virkatehtävä
virgebáikebargi virastotyöntekijä
virgebáiki ~ virgedoaimmahat virasto
virgedállu virastotalo
virgeduodaštus virkatodistus
virgeeaktosoahpamuš (S) virkaehtosopimus
virgeealáhat virkaeläke
virgegaskavuohta virkasuhde
virgeeatnegasvuohta virkavelvollisuus
virgegoddí virkakunta, viranomaiset
virgehálddašeaddji ~ virgedoal'li viranhaltija
virgejahki virkavuosi
virgelatnja virkahuone
virgelohpi virkavapaus, virkavapaa; *lean virgelobis* olen virkavapaalla
virgemeattáhus virkavirhe
virgenamahus virkanimitys
virgeoapmahaš (S) viranomainen
virgeolmmoš virkamies
virgesadjásaš viransijainen; *virgesadjásašvuohta* viransijaisuus
virgesadji virka-asema
virgeváldi virkavalta, viranomaiset
virgeveahkki virka-apu
virgeviellja virkaveli
virgevisti virka-asunto
virggálaš virallinen; *virggálaš mearrádus* virallinen määräys
virggálaš virkamies, viranomainen
virggehas toimihenkilö
virggeheapme, virggehís viraton; *virggehís bargoohci* viraton työnhakija
virggehuvvat joutua virattomaksi, joutua viralta
virggisdoaibmi virkaa tekevä
virggohallat teniä, olla hankala
virgi työpaikka, työ; virka (S)
virgidit lakata toimimasta, reistailla, tehdä tenää, teniä (laitteesta)
virkkosmahtti virkistävä

virkkosmahttinguovlu virkistysalue

virkkosmahttit piristää, virkistää

virkkosmuvvat ~ **virkkodit** virkistyä, piristyä

virkkostallat olla pirteä, virkeä

virkuu, **virkos** virkeä, virkku, pirteä; *virkos bártnáš* pirteä pikkupoika

virolaš tavanomainen, totunnainen; sovinainen, säädyllinen, siveellinen

viroš sirri

virradit ottaa hengiltä, kellistää, pistää kuoliaaksi; antaa (teuraan) virua (nylkemättömänä)

virramii (adv.) kuoliaaksi; *báhčit virramii* ampua (riistaeläin) kerralla kuoliaaksi, kellistää

virsa (R) virsi

virttásmuvvat varmentua, tulla vakaammaksi, varmemmaksi (kädestä, aseesta), tarkentua, tulla tarkemmaksi (aseesta)

virttis, **virttes** varma (kädestä, aseesta), tarkka (aseesta), vakaa (kädestä), tehokas (pyydyksestä); paikkansapitävä, luotettava (ennusteissaan, lupauksissaan)

virtuála virtuaali

virus virus; *virusdávda* virustauti

viso, **visos** visu, tarkka tavaroistaan

visostit ottaa kaikki, ottaa tarkkaan; etsiä kaikkialta, tarkkaan

visot (adv.) kaikki, kaiken, kokonaan, kauttaaltaan, läpikotaisin; *muitalii visot* kertoi kaiken, *dovddai dan visot* tunsin sen läpikotaisin

visot (attr.) kaikki; *visot bohccot leat dál gárddis* kaikki porot ovat nyt aitauksessa, *visot sámis eai sámás* kaikki saamelaiset eivät puhu saamea

visovisot (adv.) ihan kaikki, ihan kaiken

visožit (adv.) kokonaan, tarkkaan, tyystin (esim. talteen ottamisesta)

vispet vatkata, vispata

vispil vatkain, vispilä

vispilastit vatkata, vispata, vispilöidä

vis'sa (adv.) varmaan, kaiketi, kai; *vuolggán vis'sa dohko* lähdän varmaan sinne

vis'sásii (adv.) ~ **vis'sásit** (adv.) varmasti; *vis'sásii lea nie* varmasti on noin

vissir visa, patvi (puusta, erit. koivusta)

vissirsoahki visakoivu

vissis varma; tietty

vissismeahtun epävarma

vista tuppi, visti (korttpeli)

vistálas innokas kuljeskelemaan sinne tänne etsiessään jotakin syötävää maasta, esim. sieniä (erit. porosta, lehmästä)

vistebázahusat (pl.) raunio (rakennuksen)

vistebuollin tulipalo

visteearru asumusero

visteláigu huoneenvuokra

visteloatna asuntolaina

visteoasussearvi asunto-osakeyhtiö

vistevátni asuntopula

visti rakennus; asumus, asunto, huoneisto

vistit kuljeskella sinne tänne etsiessään jotakin syötävää maasta, esim. sieniä (erit. porosta, lehmästä)

vistta sieniaika (porolla, lehmällä)

vistteheapme, visttehis asunnoton; *visttehis bargoohcci* asunnoton työnhakija

visttehisvuohta asunnottomuus; *visttehisvuohta lea servodatlaš čuolbma* asunnottomuus on yhteiskunnallinen ongelma

visttehuvvat joutua asunnottomaksi

visttiháldi huoneenhaltija (taruolento)

visualiseret visualisoida

visuálalaš visuaalinen

visum viisumi

višahit haukuttaa; *višahit bohccuid beatnagiin* antaa koiran haukkua poroja, panna koira haukkumaan poroja

višaldahttit (+ akk.) ajaa (poroja) haukkuvien koirien kanssa

viššal (-is) ahkera, uttersa, viitseliäs

viššalaš ahkerahko, aika viitseliäs

viššalvuohta ahkeruus, uttersuus

viššat haukkua (käskettäessä, erit. paimentavasta koirasta)

viššat viitsiä

viššu ahkeruus, lannistumattomuus

višuheapme, višuhis saamaton, vetämätön

višuhuvvat kyllästyä (työntekoon), laiskistua

vitamiidna vitamiini

vitkat siunata, vihkiä (haudan lepoon); vihkiä (erit. hautausmaa käyttöönsä)

- vitku** kimppu (erit. kukkia); viuhka, heinätukko (lehmälle syötettävä)
- vitmat, vitmes** lahjakas, kyvykäs, terävä; tarkkasilmäinen, tarkkanäköinen
- vitmatvuohta** lahjakkuus, kyvykkyys, terävyys; tarkkasilmäisyys, tarkkanäköisyys
- vitnjalassii** (adv.) vinossa, vinoon
- vitnji** vita (poron korvamerkissä ylhäältä lähtevä viiste); viiste
- vitnjut** (adv.) vinossa, vinottain
- vitsa** vitsi, kasku; *multalattai vuot daid vitssaidis* kertoili taas niitä vitsejään
- vitta** evä
- vivastallat** (soapmásiin) kutsua (jotakuta) vävyksi
- vivaš** (adv.) vävyineen, vävynsä kanssa
- vivašguovttos** appi tai anoppi vävyineen, vävynsä kanssa
- vivva** vävy
- vivvabealle** vävy (tytärpuolen mies; siskon tai veljen tyttären mies; serkun tyttären mies; langon tyttären mies)
- vivvasássa** tuleva vävy
- vizar** kerttu, kerttunen
- vizardit ~ vižardit** visertää, livertää
- vokalisa** vokaalisto
- vokalista** vokalisti
- vokála** vokaali, ääntiö
- vokálačoahkki** vokaaliyhtymä
- volta** voltti (jännite); *voltamihttar* volttimittari
- volta** voltti (voimisteluliike)
- vovdna** vaunu; *vovnnat* (pl.) vaunut, rattaat
- vovdnagoahti** vaununkoppa
- vovdnet** työntää (erit. lasta) lastenvaunuissa
- vuddjot** tulla ajetuksi (matkasta tai kulkuvälineestä); joutua yliajetuksi, tulla (auton tms.) yliajamaksi
- vuddjot** vajota (pahuuteen, syntiin)
- vudjogasas** (adv.) syvällä (esim. raskaasti kuormatusta veneestä)
- vudolačcat** (adv.) perusteellisesti, perin juurin, perin pohjin
- vudolaš** perusteellinen, seikkaperäinen, syvälinen; perustavanlaatuinen
- vuhččon** lihassärky (niskassa ja hartioissa)
- vuhččot** saada lihassärky (niskaan ja hartioihin)

vuhkohagaid (adv.) puuskittain, nykäyksittäin, sysäyksittäin

vuhpodit ahmia, hotkia

vuhpon ahmatti

vuhppolas ahmivainen, hotkivainen

vuhtii (adv.) huomioon, *vuhtii váldit* ottaa huomioon, *vuhtii válddekeahttá* huomioon ottamatta; vaarin, *válddii vuhtii áhkus rávvagiid* otti vaarin mummonsa neuvoista

vuhtiiváldit ottaa huomioon

vuhtodit tuuditella, keinutella, liekuttaa; puida (nyrkkiä)

vuhttokeahtes (attr.) oireeton; *vuhttokeahtes dávda* oireeton tauti

vuhttot olla havaittavissa (jälkien perusteella, eläimistä); olla havaittavissa, näkyä, ilmetä, *ekonomalaš heajos áigi vuhtto olbmuid eallimis* taloudellinen lama on havaittavissa ihmisten elämässä

vuigen oikaiseminen, oikaisu; *vuigengáibádus* oikaisuvaatimus

vuiges (adv.) oikopäätä, suoraan; *manai vuiges ieš dan áššái* meni suoraan varsinaiseen asiaan

vuigestaga (adv.) suoranaisesti, suorastaan; kiertelemättä

vuigestit korjata, oikaista (vähän jotakin asiaa)

vuiget korjata, oikaista (jotakin asiaa)

vuigetmeahttun oikaisematon (esim. virheestä)

vuiteš (-is) ~ vuites (-is) voitokas, voittoisa; *vuitešis gilvočuoigi* voitokas kilpahiihtäjä

vuittohallat (soapmásii) hävitä (jollekulle), kärsiä tappio (jollekulle), joutua (jonkun) voittamaksi

vuittolaš voitokas, voittoisa; edullinen (kaupasta)

vujohat upottava paikka (suossa, savimaalla jne.)

vujohatjeaggi upottava suo, rimpi

vukšui (pp.) varjolla; *leikka vukšui* leikin varjolla

vule kattohirsi, vuoliainen

vulgára rahvaanomainen, vulgaari

vulgot lähteä; tulla lähdeksi

vulkána tulivuori

vulkánalaš tuliperäinen, vulkaaninen

vullešvahkku heinäkuun viimeinen viikko

vulo- gč. **vuolá-**

vulogeahči sukupuolielimet

vulos (adv.) ~ **vuolás** (adv.) alas; joen alajuoksulle

vuloš alunen, alusta, alus

vulošlássa aluslasi

vulošvuohta (man nu) riippuvaisuus (jostakin)

vuobaidit vaikeroida, ulista

vuobirs vuorso, urosporo kolmantena talvena

vuobmái, vuobmás runsasvuomainen (jossa on paljon vuomia, metsäisiä laaksoja); *dát lea vuobmás guovlu* täälläpäin on runsaasti metsäisiä laaksoja

vuoččistit märkiä (haavasta), vuotaa (nenästä, haavasta)

vuoddjáhit lähteä ajamaan takaa (kulkuneuvolla), lähteä ajattamaan

vuoddjás, vuoddjái ~ vuddjii, vuddjes rasvainen; *sildi lea vuddjes guolli* silli on rasvainen kala

vuoddját lähteä ajamaan; *lei vuoddjá vuoddjá* oli lähtemäisillään ajamaan

vuoddji ajaja, ajuri, kuljettaja, kuski

vuoddji ajava

vuoddji uimari

vuoddjul (-is) helposti vajoava; *vuoddjulis vuogga* helposti vajoava viehe

vuodja voi; rasva (nestemäinen)

vuodjabábir voipaperi

vuodjačalbmi voisilmä (puurossa)

vuodjadáigi voitaikina

vuodjadoallu rasvapitoisuus

vuodjaeappir voipytty

vuodjagoalki peilityyni, rasvatyyäni ilma

vuodjaguksi rasvakauha

vuodjajodádat erittäin luistava keli

vuodjalahttit lähettää uimaan; lähteä uimaan perään, lähteä tavoittamaan uimalla

vuodjalasta (bot.) yökönlehti

vuodjaláibi voileipä; *vuodjaláibbi njuvdi* tehdä voileipä

vuodjalit ajella; käydä ajamalla jossakin

vuodjalit lähteä uimaan

vuodjan uiminen, uinti; *vuodjamat* (pl.) uintikilpailut

vuodjanaga (adv.) voissa, rasvassa, rasvaan tahriintuneena

vuodjanbivttas uimapuku

vuodjanbuvssat (pl.) uimahousut
vuodjangilvvohallamat (pl.) uintikilpailut
vuodjanmáhtolaš uimataitoinen
vuodjanmáhttu uimataito
vuodjanmáhtuheapme, vuodjanmáhtuhis uimataidoton; *vuodjanmáhtuhis mánná*
 uimataidoton lapsi
vuodjanskuvla uimakoulu
vuodjarássi (bot.) voikukka
vuodjasivra rasvohappo
vuodjaskáhppu voirasia
vuodjat uida
vuodjáladdat ajella (vauhdikkaasti)
vuodjálás ajamisesta pitävä; *son lea biilavuodjálás* hän pitää autolla ajamisesta
vuodjeleaddji tokanajaja
vuodjelit lähteä ajamaan (poroja, tokkaa); hoputtaa, kannustaa (hevosta); karkottaa, ajaa pois
vuodjengeres ajoahkio
vuodjenlávži ajohihna
vuodjenluodda ajorata
vuodjenreahka ajoreki
vuodjensoabbi ajosauva
vuodjileaddji poropaimen (joka kokoaa token laitistamista varten)
vuodjilit ajaa (lyhyen matkaa vauhdikkaasti), karauttaa
vuodjin ajaminen, ajo
vuodjinčuovga ajovalo
vuodjingeainnus ajorata
vuodjingielddus ajokielto
vuodjingoarta ajokortti
vuodjinguovlu ajosuunta
vuodjingurggástat ajokaista
vuodjiniskkus ajokoe, insinööriajo
vuodjinleaktu ajonopeus
vuodjinlohpi ajolupa
vuodjinskurbmu ohjaamo (lentokoneen)
vuodjinvuoigatvuohta etuajo-oikeus

vuodjit ajaa

vuodju ajo (taksiauton tms.); *leatgo leamaš vuojut?* onko ollut ajoja?

vuodjudit saada uppoamaan, upottaa

vuodjut upota, vajota, *vuodjut jeaggái* vajota suohon; keskittyä, syventyä (johonkin asiaan)

vuodna onni, onnekkuus, lykky

vuodnái, vuodnás ~ vudnii, vudnes suonoinen; *Finmárkku riddu lea vuodnái* Ruijan rannikolla on runsaasti vuonoja

vuoddalohku vuosiluku

vuoddoassi perusosa (yhdyssanan)

vuoddoárvu perusarvo

vuoddoášši perusasia, pääasia; peruste

vuoddoávnna alkuaine; raaka-aine

vuoddobargu perustehtävä

vuoddobákti peruskallio

vuoddobuvttadus alkutuotanto

vuoddocealkka perusväittäjä, aksiooma

vuoddočáhci pohjavesi

vuoddočuoju perussointu

vuoddođáidu perusvalmius

vuoddođárbu perustarve

vuoddođávjodat perustaajuus

vuoddođivvun peruskorjaus, remontti

vuoddođoavttir yleislääkäri

vuoddođorvu perusturva

vuoddođovdu asenne

vuoddođutkkus perustutkinto

vuoddoeaktu perusedellytys

vuoddoealáhus peruselinkeino

vuoddogeardi pohjakerros

vuoddogiella kantakieli

vuoddogirji peruskirja

vuoddogovva pohjapiirros

vuoddogursa peruskurssi

vuoddohápmi perusmuoto

vuoddoinvesteren perusinvestointi
vuoddojuohku perusjako
vuoddojurdda periaate; *vuoddojurddalaš* periaatteellinen
vuoddoláhka perustuslaki, valtiosääntö
vuoddoláhkaváljagoddi (S) perustuslakivaliokunta
vuoddoláitta ahkion alin liiste
vuoddolohku perusluku
vuoddoluondu perusluonne
vuoddomearka perusmerkki (korvamerkkien merkkilinjassa, muut ovat sen muunnoksia)
vuoddomearri perusmäärä
vuoddonjuolggadus perussääntö
vuoddonuohtta perussävel, pohjasävel
vuoddooidnu vakaumus; *sus lea nana vuoddooidnu dien áššis* hänellä on vahva vakaumus siinä asiassa
vuoddoovttadat perusyksikkö
vuoddoplána ~ vuoddosárgun pohjapiirros
vuoddoproseanta perusprosentti
vuoddosáhka alustus
vuoddosátni perussana
vuoddoseallat (pl.) perussolukko
vuoddoskovvi kantalomake
vuoddoskuvla peruskoulu
vuoddoskuvlejupmi peruskoulutus, pohjakoulutus
vuoddoteaksta alkuteksti
vuoddu pohja (veneen, astian tms.); perus, perusta; peruste, perustelu; kanta (kolmion)
vuoddudallat perustella; *vuodđudalai gáibádusaidis* perusteli vaatimuksiaan
vuoddudančoahkkin perustamiskokous
vuoddudangirji perustamiskirja
vuoddudeaddji perustaja
vuoddudit perustaa (esim. yhdistys)
vuoddudus perustaminen; säätiö
vuodduduvvat (masa nu) perustua (johonkin)
vuodgñit vaania, väijyä
vuodñjagoddin salamurha

vuoduheapme, vuoduhis perusteeton, katteeton (lupauksesta); pohjaton
vuodul (adv./pp.) perusteella, pohjalta, nojalla; *dan vuodul* sillä perusteella, *vuodđolága vuodul* perustuslain nojalla
vuodus peruste
vuodustallat perustella
vuodustus peruste, perustelu
vuogas sopiva, sovelias, kätevä, mukava
vuogašit pitää sopivana, soveliaana
vuogádat järjestelmä, systeemi
vuogádatlaš järjestelmällinen
vuogáiduhttit sopeuttaa
vuogáiduvvat sopeutua, mukaantua, mukautua, harjaantua; tulla soveliaammaksi
vuogálaččat (adv.) tarkoituksenmukaisesti
vuogálaš tarkoituksenmukainen, kätevä, näppärä; sopusointuinen, tyylikäs
vuogálašvuohta tarkoituksenmukaisuus, kätevyys, näppäryys; sopusointu, tyylikkyys
vuogeheapme, vuogehis soveltumaton; harjaantumaton, kömpelö (jossakin tehtävässä)
vuogehuvvat tulla soveltumattomaksi; tulla kömpelöksi (johonkin tehtävään)
vuogga viehe, uistin, onki
vuoggaánkor ongenkoukku
vuoggačeahppi vieheseppä, viehemestari, perhonsitoja; *lei duodáidge vuoggačeahppi, ráhkadii muorraguliid ja čanai dolgevuokkaid* oli todellakin viehemestari, teki puukaloja ja sitoi perhoja
vuoggaguolli vieheellä pyydetty kala (ei padosta saatu)
vuoggaras hilsetystauti; *vuoggarasat* (pl.) rupi-ihottuma
vuoggastággu onkivapa
vuogodolgi (bot.) kotkansiipi
vuohččan (adv.) ensiksi, ensin
vuohččicuoza limakalvo
vuohčču kapea, vetinen jänkä
vuohčit (R) ampu
vuohčun erityis (jonkin aineen)
vuohčut erityy (jotakin ainetta)
vuohes vuohinen (hevosella); *vuohesváddu* vuohisvika
vuohkadallat uhkailla (esim. puukolla); uhitella, uhkailla, käyttäytyä uhkaavasti

vuohkadit uhata (esim. puukolla); uhitella, uhkailla, käyttäytyä uhkaavasti
vuohkádúvvat sopeutua, mukaantua, harjaantua; tulla soveliaammaksi
vuohkeluohkká tapaluokka
vuohki tapa, menetelmä; kaltaisuus, näkö, *eatnis vuohká* äitinsä kaltainen
vuohkkasit (adv.) sopivasti, mukavasti
vuohkkái, vuohkkás kätevä, näppärä, nokkela (ihmisestä); osuva, naseva (esim. kertomus)
vuohkku puuska, kohta; *vuohkuid mielde* puuskittain
vuohku haahlakoukku
vuohpastallat (soapmásiin) kutsua (jotakuta) apeksi
vuohpaš (adv.) appineen, appensa kanssa
vuohpádit hotkaista
vuohppa appi; *vuohppa ja vuoni* appivanhemmat
vuohppabealle aviopuolison isäpuoli; aviopuolison setä tai eno; aviopuolison tädin mies; apen tai anopin serkun mies
vuohppasássa tuleva appi
vuohppástit huovata vähän (venettä, veneellä)
vuohppát huovata (venettä, veneellä)
vuohppi vuopaja, kapea lahti (joessa, järvessä)
vuohpput hotkia
vuohthan liekapaalu
vuohhtaráipi vetohihna (ahkion), vuottoraippa
vuohátat sääolosuhteet, jolloin (eläinten) jäljet näkyvät hyvin (lumella)
vuohttát alkaa löytää, nähdä (jonkin) jälkiä
vuohhtil (-is) helposti jäljet löytävä; *áddjárohkki lei hui vuohhtil* vaarivainaa oli oikein hyvä löytämään jälkiä
vuohhtit tavata tai löytää (erit. eläimen) jäljet, jäljittää; aavistaa, vaistota, olla havaitsevinaan, *vuhtii eahpesihkkarvuoda su sániin* oli havaitsevinaan epävarmuutta hänen sanoistaan
vuohttut tuudittaa, liekuttaa; puida nyrkkiä
vuoi (interj.) voi, oi; *vuoi man somá!* voi kuinka hauskaa!, *vuoi doantá!* voi pahus!
vuoibmái, vuoibmás väkevä, voimakas, voimallinen; *vuoibmás sáhkavuorru* voimallinen puheenvuoro
vuoiBMI voima, mahti, teho; *vuoiMMit* (pl.) ruumiillinen kunto
voidalit voidella (nopeasti); säännätä, painaltaa, pyyhältää (johonkin)
voidan voitelemine, voitelu; lahjonta

vuoidandálkkas ulkonainen lääke, voide
vuoidaseaddjái, vuoidaseaddjás paljon voidetta sisältävä
vuoidasit ~ vuoidašuvvat tulla voidelluksi
vuoidat voidella, rasvata; sivellä (jollakin); lahjoa
vuoiddadit voidella (pitkään)
vuoiddas voide, salva; lahjus
vuoiddasbol'lu rasvakuppi
vuoiddasnaga (adv.) voiteen tahraamana, voiteessa
vuoiddasol'ju voiteluöljy
vuoiddastit voidella (vähän); kumauttaa, motata (jotakuta)
vuoidnit (R) nähdä
vuoiga (adv.) oikein, suoraan, totuudenmukaisesti
vuoigadahttit oikeuttaa; *vuoigadahtton* oikeutettu, *vuoigadahtton mearrádus* oikeutettu päätös
vuoigadis (adv.) oikeassa; *son lei vuoigadis* hän oli oikeassa
vuoigamuorra suorasyinen puu
vuoigat, vuiges oikea, suora; rehellinen, vilpitön
vuoigatlaš luotettava, oikeamielinen, oikeudellinen
vuoigatmeahttun paikkansapitämätön; petollinen, vilpillinen; epäoikeudenmukainen
vuoigatmeahttunvuohta petollisuus, vilpillisyys, epäoikeudenmukaisuus, vääräys
vuoigatvuodaáš~šealmmái ~ vuoigatvuodaáš~šeolmmái oikeusasiamies (S)
vuoigatvuodadieđa oikeustiede, juridiikka; *vuoigatvuodadieđalaš* oikeustieteellinen
vuoigatvuodadoaibma oikeustoimi
vuoigatvuodadovdu oikeudentunto
vuoigatvuodageavat oikeuskäytäntö
vuoigatvuodahálddašeaddji oikeudenhaltija
vuoigatvuodaheapme, vuoigatvuodahis oikeudeton
vuoigatvuodaipmárdus oikeuskäsitys
vuoigatvuodakánsler (S) oikeuskansleri
vuoigatvuodalaš oikeudellinen; *vuoigatvuodalaš persovdna* oikeushenkilö
vuoigatvuodaministeriija oikeusministeriö
vuoigatvuodaministtar oikeusministeri
vuoigatvuodaoamasteaddji oikeudenomistaja
vuoigatvuodaveahkkedoaimmahat (S) oikeusaputoimisto

vuoigatvuodaveahkki (S) oikeusavustaja; oikeusapu

vuoigatvuohta oikeus (johonkin), *addit vuoigatvuoda* antaa oikeus, oikeuttaa, valtuuttaa, *sus ii lean vuoigatvuohta dasa* hänellä ei ollut oikeutta siihen; oikeus, tuomioistuin

vuoiggabut (adv.) todenmukaisemmin, suoremmin; *vuoiggabut cealkki* paremminkin, pikemminkin, suoraan sanottuna

vuoiggaiduvvat tulla rehellisemmäksi, rehdimmäksi, vilpittömämmäksi

vuoiggalaččat (adv.) oikeudenmukaisesti

vuoiggalaš oikeudenmukainen, rehellinen, rehti

vuoiggus mutkaton, selkeä (asiasta); rehellinen, vilpitön

vuoigit voitotella; *bođii vuot dasa vuoigit váivviidis* tuli taas siihen voivottelemaan vaivojaan

vuoigna henki, henkiolento, *bassi vuoigna* pyhä henki; henki, elämä, *heakkas* hengissä; henki, asenne, *miehtemielalaš vuoigna* myönteinen asenne

vuoignaduodji hengentuote

vuoignamat (pl.) aivot

vuoignan hengitys, hengittäminen; *seamma vuoignamii* samaan hengenvetoon

vuoignanguovddáš hengityskeskus

vuoignanruohtas hengitysjuuri

vuoignašat (pl.) aivot, *vuoiŋnaš-* aivo-

vuoignat hengittää

vuoimmáiduhittit vahvistaa, antaa voimia, voimaa; voimistaa; voimaannuttaa; saattaa voimaan

vuoimmáiduvvat vahvistua, saada voimia, voimaa; tulla voimiinsa, voimistua, toipua; tulla voimaan

vuoimmálaš voimallinen; *vuoimmálaš dahku* voimallinen teko

vuoimmeheapme, vuoimmehis voimaton, heikko; tehoton

vuoimmehisvuohta voimattomuus, heikkous

vuoimmehuvvat tulla voimattomaksi; heiketä, menettää voimansa, voimiaan

vuoignadanbeaivi (rel.) lepopäivä

vuoignadit hengittää; henkäistä; levätä (erit. haudan levosta)

vuoignadus lepo (erit. haudan)

vuoignahat hengitys, henki, *rohttii vuoiŋnahaga* veti henkeä; hengenveto

vuoignahatbuohcuvuohta hengityssairaus

vuoignahatsuodji hengityssuoja

vuoiŋŋahatvuolši hengitystietulehdus
vuoiŋŋalaš hengellinen; henkinen, psyykkinen
vuoiŋŋalihkadus hengellinen liikehdintä
vuoiŋŋamaččat (pl.) aivot; *vuoiŋŋamaš-* aivo-
vuoiŋŋanas henkäys, hengähdys, hengen veto
vuoiŋŋanávccat (pl.) hengenlahjat
vuoiŋŋastallat levähdellä
vuoiŋŋastanbeaivi lepopäivä
vuoiŋŋastanboddu lepotauko
vuoiŋŋastansadji lepopaikka; pysähdyspaikka (jutamamatkalla)
vuoiŋŋastanstuollu lepotuoli
vuoiŋŋastastit hengähtää, levähtää (hetkisen); *lei iđit rájes doapman ja šattai vuoiŋŋastastit*
 oli aamusta asti touhunnut ja joutui hetkisen hengähtämään
vuoiŋŋastat henkäys, hengähdys
vuoiŋŋasteapmi lepo, lepääminen
vuoiŋŋastit levätä, levähtää
vuoiŋŋastus lepo
vuoiŋŋašaddu hengenlahja
vuoiŋŋašbassan aivopesu
vuoiŋŋaščuozza aivokalvo; *vuoiŋŋaščuozzavuolši* aivokalvontulehdus
vuoiŋŋašgarra aivokuori
vuoiŋŋašgoahti aivokoppa, kallo; aivokalvo
vuoiŋŋašhárji aivokurkiainen
vuoiŋŋašskoaddi aivokalvo
vuoiŋŋašsparggiheapmi aivotärähdys
vuoiŋŋašvardin aivoverenvuoto
vuoiŋŋádit hengähtää; vetää viime henkäyksensä (= kuolla)
vuoiŋŋádus moite
vuoiŋŋidit moittia
vuoiŋŋihit hengähtää; levätä (vähän)
vuoisat pistää (kivusta)
vuoisadit pistää, vihloa
vuoisahat noidannuoli, pistos, vihlonta
vuoisádit ~ vuoisihit pistää, vihlaista

vuotalit voittaa (usein)

vuoitemeahtun voittamaton (jota ei voi voittaa); saavuttamaton, *vuoitemeahtun mihttomearri* saavuttamaton päämäärä

vuoit voittaja

vuoit (-s) ~ **vuoitil** (-is) voitokas, voittoisa

vuoitinhálo voitonhalu

vuoitinhipmu voitonhimo

vuoitinrápmi voitonriemu; *vuoitinrámis* riemuissaan voitosta, voitonriemuinen

vuoitit voittaa, saavuttaa voitto

vuoitoshkkar (-is) voitonvarma; *lei vuoitoshkkar ja nu aitto vuittiige* oli voitonvarma ja niin voittikin

vuoitáhallas häviö, tappio

vuoitáhallas hävitä jollekulle, joutua jonkun voittamaksi

vuoitáhal'li häviäjä, kärsijä (erit. oikeusjutussa)

vuoitihahhtit päästää voittamaan

vuoitu voitto

vuoiivvas maksa

vuoiivvasmeastu maksapasteija

vuoiivvasnjárčá pallea

vuoiivvasvihki maksatauti

vuoiivvasvuolši maksatulehdus, hepatiitti

vojadanálddis uima-allas

vojadanbáiki uimapaikka

vojadanbivttas uimapuku

vojadanbuvssat (pl.) uimahousut

vojadangáddi uimaranta

vojadhanál'la uimahalli

vojadeapmi uiminen, uinti

vojadit uida (ilman päämäärää), uiskennella

vojahanrusttet uittolaite

vojahat uittopaikka; apujohde, lohivadossa poikittain virtaan nähden oleva osa, joka ohjaa lohen patoverkkoon

vojaheapme, vojahis voiton, rasvaton; vähärasvainen, jossa on vain vähän voita

vojaheapmi uittaminen, uitto

vuojahit uittaa (esim. hirsii joessa)

vuojahuvvat tahrautua voihiin, rasvaan

vuojaldahttit lähteä uimaan perään, lähteä tavoittamaan uimalla

vuojaš jouhisorsa; ankka

vuojašit ajella; käväistä (jossakin ajamalla), *vuojašin gieldaguovddázis áššiidan doimmaheamen* käväisin autolla kuntakeskuksessa asioitani toimittamassa

vuojažat (pl.) sorsalinnut

vuojáhallat joutua (esim. auton) yliajamaksi, joutua yliajon uhriksi

vuojáhat ajojälki; ajorata

vuojáhatvihki kohtumätä (porolla)

vuojáldahttit lähteä ajamaan perään, lähteä tavoittamaan ajamalla

vuoján ajokas (erit. ajoporo), ajokki

vuojáskit ryhtyä ajamaan (johonkin), yltyä ajamaan (johonkin); huomata, saada päähänsä ajaa (johonkin)

vuojástallat ajella

vuojeheddji ajaja (talutettavan eläimen takana kävelevä); takaa-ajaja (erit. ajava); tokanajaja, ajattava (joka kuljettaa tokkaa sen takana ajaen tai hiihtäen)

vuojehapmi ajo, ajattaminen (porotokan, lehmien tms.), tokanajo; takaa-ajo (erit. ajaen)

vuojehit ajaa (esim. tokkaa) edellään, ajattaa (esim. tokkaa); ajaa (pois, tiehensä)

vuojestit ajaa (vähän), ajastaa

vuoji (adv.) ajamalla, ajaen; *heargevuoji* ajoporolla ajaen

vuojihanlohpi kuljetuslupa

vuojiheapme, vuojihis autolla ajamaton; vähän tai harvoin autolla ajava, *sus lei šaddan boarásmanbeaivái hui vuojiheapme* vanhemmiten hän hyvin harvoin ajoi autoa

vuojiheapmi kuljetus, autokuljetus

vuojihit ajattaa, panna ajamaan; kuljettaa (ajamalla), kyyditä

vuojildit ajella (usein), käydä ajelulla (usein)

vuojuheapme, vuojuhis uppoamaton, vajoamaton; *vuojuhis čuolda* uppoamaton pylväs

vuojuheapme, vuojuhis vähän tai harvoin ajava, ajamaton

vuojuhit upottaa (jokin johonkin); antaa upota (vahingossa), päästää uppoamaan; upottaa (esim. suosta)

vuojulduvvat (masa nu) syventyä, paneutua (johonkin); *vuojulduvai iežas dutkanbargui* syventyi tutkimustyöhönsä

vuokkastuvvat tulla välinpitämättömäksi vieheille, lakata ottamasta vieheeseen (kalasta runsaan viehepyynnin vuoksi)

vuoksa liina, liinavuus (verkon); havas

vuoksa härkä, sonni

vuoksái, vuoksás liinava (verkosta); *vuoksás fierbmi* liinava verkko

vuoksi vaaksa (peukalon ja sormenpään välillä)

vuoksit oksennella

vuoksul (-is) liinava (erit. verkosta)

vuoksut olla tarpeeksi pitkävirtainen, liinata (saappaista tms.); liinata, yltää (pohjaan asti, verkosta tms.); (fig.) *dasa mu jurdagat eai vuovsso* sitä minä en pysty ymmärtämään

vuokta hius, *vuovttat* (pl.) hiukset, tukka, *gaikut vuovttaid duohken* repiä hiuksista

vuoktabohcci hiusputki

vuoktabunta nuttura

vuoktačalbmi hius (yksittäinen), hiuskarva

vuoktačogus kampa

vuoktačuohppan hiustenleikkuu, tukanleikkuu

vuoktačuohppi kampaaja; kampaamo

vuoktadikšu kampaaja

vuoktadivššohat kampaamo

vuoktafiehta tukkasotka

vuoktagaccet töyhtötiainen

vuoktagoalsi tukkakoskelo

vuoktagoikkár hiustenkuivaaja

vuoktaguodja (bot.) hapsisara

vuoktajuohku jaka

vuoktaláfol töyhtöhyppä

vuoktaleivvoš töyhtökiuru

vuoktanállu hiusneula

vuoktapean'na hiuspinne

vuoktasaloŋ'ŋa kampaamo

vuoktaskárfa karimetso

vuoktasuotna hiussuoni

vuoktái, vuoktás ~ vuktii, vuktes pitkätukkainen, paksutukkainen; *vuktes nisu*

paksutukkainen nainen

vuoladit vuoleskella; höyläillä

vuolahas lastu (höylän, puukon), helpe

vuolahasrássi (bot.) ketopiippo

vuolahastit panna lastuja koipinahan kesipuolelle, helpehtiä (koipinahka)

vuolahat vuolupaikka; höyläyspaikka; puukon tai höylän lastu

vuolakeahtes (attr.) höyläämätön

vuolábealli ~ **vulobealli** alapuoli, alaosa; *vuolábealde* alapuolella, *vuolábeallai* alapuolelle, *vuolábeale* alapuolitse, alapuolta

vuoládallat alennella (hintaa)

vuoládus alennus (hinnan)

vuoládusvuovdin alennusmyynti

vuolágeahči ~ **vulogeahči** alapää; *vuolágeahčen* alapäässä, *vuolágeahčai* alapäähän, *vuolágeaže* alapään kautta, alapäästä

vuolásteaddji valloittaja; *Vilhelm Vuolásteaddji* Vilhelm Valloittaja

vuolástit valloittaa, alistaa

vuolbáidi aluspaita

vuolbuvssat (pl.) alushousut

vuolde (adv.) alla, alta, peitossa (lumen tms.); juurella, juurelta, *vári vuolde* vaaran alla, vaaran juurella; alaisuudessa, alaisuudesta

vuole (adv.) ~ **vuoli** (adv.) ali, alitse; *áiddi vuole* aidan alitse

vuolebuš (jonkun) alainen; alamainen

vuolebuš vähän alempi; alempiarvoinen

vuolgaladdat tehdä lähtöä (useista tai vähin erin)

vuolgalit tehdä lähtöä

vuolgát olla tekemässä lähtöä, olla lähdössä

vuolgga lähtö

vuolggačuokkis ~ **vuolginčuokkis** lähtökohta

vuolggadit lähteä liikkeelle, matkaan (useista)

vuolggageainnus kiitorata

vuolggahanolmmoš (rel.) lähetti

vuolggaheaddji lähettäjä

vuolggahit lähettää (matkaan, liikkeelle); vuolggahit (+ inf.) lähteä (esim. viemään); panna alulle

vuolggahusbargi lähetystyöntekijä

vuolggahusbargu lähetystyö

vuolggahussárdnideaddji lähetysaarnaaja

vuolggasadji lähtökohta

vuolggestuvvat tahtoa lähteä; lähteä vaivoin

vuolgi lähtijä

vuolgigoahtit olla lähdössä

vuolgilit lähteä (nopeasti, äkkiä)

vuolgin lähtö; *vuolginnammii* lähtömielessä

vuolgináigi lähtöaika

vuolginbeaivi lähtöpäivä

vuolgindássi lähtötaso (opinnoissa)

vuolginmearka lähtömerkki

vuolginriika lähtömaa

vuolgit lähteä

vuolibučča ~ **vuolibuš** vähän alempaa ohi; vähän matalammalta (ohi)

vuolibuččas vähän alempana; vähän matalammalla

vuolibui alemmaksi; matalammaksi

vuolibus alempana; matalammalla

vuolibuš alamainen

vuolibuš vähän alempi

vuolibužžii vähän alemmaksi; vähän matalammalle

vuolidanmearka alennusmerkki

vuolideapmi alentaminen, alennus; madaltaminen; aliarviointi; nöyryyttäminen

vuolidit alentaa, madaltaa; laskea; aliarvioida; alistaa, nöyryyttää

vuolidupmi alennus, alennustila

vuolil (adv.) alapuolelta, alhaalta; alaosastaan

vuolildas alaosa

vuolildit pujahtaa (erit. verkon) alitse (kalasta)

vuolildus aluspuu (heinäsaaurassa); *vuolildus-* ala- (jonkin alaosa tai alusta)

vuolildusbiktasat (pl.) alusvaatteet

vuolimus alimmainen; *vuolimusas* alimpana, *vuolimussii* alimmaiseksi

vuolis (pp.) enteenä; (*man nu*) *vuolis leat* olla (jonkin) enteenä, ennustaa (jotakin)

vuolit alempi; *vuolit váibmomorči* alaonttolaskimo

vuolitárvosaš toisarvoinen

vuolitgeardi alhaiso

vuolitvuohta alemmuus; *vuolitvuodadovdu* alemmuudentunto, *vuolitvuodakompleaksa* alemmuuskompleksi

vuoljus (adv.) yksitoikkoisesti, apeasti, alakuloisesti

vuolla ~ vuola olut, kalja; *jugai vuola ~ vuollaga* joi olutta

vuollabidjan ~ vuolabidjan oluenpano

vuollabijahat ~ vuolabijahat panimo

vuollai (pp.) ~ **vuollái** (pp.) alle, peittoon; *beavddi vuollai* pöydän alle, *muohttaga vuollai* lumen peittoon, *guhki vuollai* ajan mittaan; alle, juurelle, *vári vuollai* vaaran alle, vaaran juurelle; (jonkin) alaisuuteen, vallan alle *Ruošša vuollai* Venäjän alaiseksi; kohden, *golbma guđege vuollai* kolme kutakin kohti, kolme kullekin

vuollajeasta oluthiiva

vuollasit häämöttää (aamuruskosta), kajastaa; *guovssu vuollasii* taivaanranta enteili aamua (alkavasta aamuruskosta)

vuollasit tulla vuolluksi; soveltua vuoltavaksi; tulla höylätyksi; soveltua höylättäväksi (laudasta)

vuol'lastit nöyryä

vuollat vuolla; höylätä (lautaa); *vul'lojuv'von fiel'lu* höylälauta

vuolládstit alistua

vuolládat alanko, alamaa

vuollái (adv.) alle; *addit vuollái* antaa periksi, antautua, *gártat vuollái* jäädä alle (painissa)

vuolláičál'li allekirjoittanut

vuolláičállit allekirjoittaa

vuolláičálus allekirjoitus

vuolláisárgat ~ vuolláisárggastit ~ vuolláisárgut ~ vuolláisázastit alleviivata

vuollálagaid (adv.) allekkain

vuollálas (attr.) allekkainen

vuollánahttit alistaa, nöyryyttää, orjuuttaa, valloittaa

vuolláneaddji aleneva; *vuolláneaddji buolva* aleneva sukupolvi

vuollánit alistua, talttua, antaa periksi; alentua, aleta

vuollánmeahttun lannistumaton

vuollásaš alainen; *riikkabeivviid vuollásaš* eduskunnan alainen

vuolleárvosaš ala-arvoinen

vuollebahta alaperä (linnun)

vuollebavssa alahuuli
vuollebánit (pl.) alahampaat
vuollebáza ~ vuolláibáza vaje, alijäämä
vuollebázalaš ~ vuolláibázalaš alijäämäinen (esim. tilinpäätös)
vuollebealli alapaula; alaosa (verkon, nuotan)
vuollebiegga vastavirtaan puhaltava tuuli (erit. joella)
vuollecealkka alisteinen lause
vuollečujuhus alaviite
vuolledássi ala-aste (peruskoulun)
vuolledávda sukupuolielinten sairaus
vuolledeaddu alipaine
vuolleeana(n) alamaa, alanko
vuollegaččat (adv.) hiljaa, hiljaisella äänellä
vuollegaš, vuollegis matala (esim. vaarasta); vaatimaton, nöyrä, alistuvainen; hiljainen (äänestä)
vuollegašvuohta vaatimattomuus
vuollegeardi alakerta (talossa)
vuollegisdeaddu matalapaine
vuollehaddi alihinta
vuolleindeaksa alaindeksi
vuollejoavku alaryhmä
vuollet (adv./pp.) alle (lukumäärästä); *vuollet vihttalogi* alle viisikymmentä
vuollelačča ~ vuollelaš vähän alempaa (ohi)
vuollelaččas ~ vuolleleppožis vähän alempana
vuollelasta aluslehti, alalehti
vuollelaš vähän alle (lukumäärästä); *vuollelaš vihttalogi* vähän alle viisikymmentä
vuollelažžii ~ vuolleleppožii vähän alemmaksi
vuolleláigolaš alivuokralainen
vuolletárvvostallat aliarvioida
vuolletlii ~ vuollelebbui alemmaksi
vuolletlis ~ vuolleleappos alempana
vuolletmanahat alikäytävä
vuolletluopma ~ vuolletramas alaluomi
vuollemadda alasarvi (runko-osa otsahaaran ja takakaihtimen välissä)

vuollemohkki silmukan vyyhdettävä osa, alasilmukka (suopunkia vyyhdettäessä)
vuolleoffiseara aliupseeri
vuollerádji alaraja, minimi
vuollereašmi alapaula (verkossa, nuotassa)
vuolleriekti alioikeus
vuolleseršánta alikersantti
vuollešládja lajike
vuolleváhkka sääri
vuolleváimmut (pl.) kivekset
vuolleveaksi vatsaevä
vuolleviessu alahuone (erit. parlamentissa)
vuollevuovda vatsaontelo
vuolli (R) joiku (sävelmineen ja sanoineen)
vuollil (adv.) alapuolitse, alempaa
vuolliljohtin alikulku
vuollin (adv.) alhaalla, alhaalta; alavirralla, alavirralla; painuksissa (äänestä)
vuollis (-is) avulias, aulis, huomaavainen, tahdikas
vuollisvuohta huomaavaisuus, tahdikkuus
vuollit (adv.) alitse, alta; *manai daid vuollit* meni niiden alta
vuolludit (mainna nu) ylpeillä (jollakin); *vuolluda riggodagainis* ylpeilee rikkaudellaan
vuollugit (adv.) alhaalta, tyvestä; *čuohppat vuollugit* leikata alhaalta, tyvestä, *mannat vuollugit* mennä alhaalta (ohi, ohitse)
vuollut laskeutua (alemmaksi), viettää, alentua (rinteestä)
vuolosbiktasat (pl.) alusvaatteet
vuolosbuvssat (pl.) alushousut
vuolosdávda sukupuolitauti
vuolosrátnu patjansuojus, aluslakana
vuolosváldi alapaulan vetäjä (nuotatessa)
vuolporássi (bot.) poimulehti
vuolpu hame, mekko, leninki
vuolši tulehdus (erit. märkivä)
vuolšudit tulehduttaa
vuolšut tulehtua
vuolus alaosa (esim. verkon)

vuoluš alunen, alusta; aluslautanen

vuolušteaddji valloittaja

vuolušteapmi valloitus

vuoluštit pujahtaa (verkon) alitse (kalasta); alistaa, valloittaa

vuomádat jokilaakso (matala, jonkin verran metsäinen)

vuomáiduvvat tulla, muuttua metsäiseksi jokilaaksoksi; metsittyä (jokilaaksoista)

vuomástahttit ruveta muistuttamaan metsäistä jokilaaksoa (maastosta)

vuomuš laakso (metsäinen ja kapea jokilaakso, tunturissa)

vuonabui lähemmäksi vuonoa

vuonabus lähempänä vuonoa

vuonabuš vähän lähempänä vuonoa oleva

vuonamus lähinnä vuonoa oleva

vuonanjálbmi vuononsuu

vuonáhkkku anoppi

vuoncáčivga kananpoika

vuoncáfál'li ~ **vuonccesfál'li** kanahaukka

vuoncáidvisti ~ **vuoncáidviessu** ~ **vuonccesviessu** kanala

vuoncámanni ~ **vuoncámonni** kananmuna

vuoncávarris ~ **vuoncavaris** kukko

vuonccesloddi kanalintu; *rievssat ja eará vuoncceslottit* riekko ja muut kanalinnut

vuonccis kana

vuonebealle aviopuolison äitipuoli; aviopuolison täti; anopin tai apen naisserkku;

aviopuolison enon tai sedän vaimo; apen tai anopin serkun vaimo

vuonesássa tuleva anoppi

vuoni anoppi

vuonjal vuonelo, vuongeli (naarasporo toisena talvena ja sitä seuraavana kesänä)

vuonjaláldu vuonelovaadin, vuongelivaadin (naarasporo kolmantena talvena ja sitä seuraavana kesänä)

vuonjaldat ~ **vuonjalgat** vuonelontalja, vuongelintalja

vuonjaleahket polttarit (morsiamen)

vuonjas (-is) kesy (linnuista, tyttöistä), myöntyväinen (naisesta)

vuonjasmuvvat kesyyntyä (linnuista)

vuonjas kuonoke, kuonokoppa (purevalle koiralle)

vuonjásmuvvat levätä (täysin, ajoporosta)

vuonjis, vuonjes levännyt (ajoporosta); *vuonjesheargi* levännyt ajoporo
vuopman ~ vuoman johdeaita (porokaarteessa); (hist.) peuranpyyntiaita, vuomen
vuopmat, vuopmadis/vubmes leveä (kankaasta)
vuopmelii alemmaksi, kohti jokilaaksoa
vuopmelis alempana jokilaaksossa
vuopmi metsäinen, laaja jokilaakso, vuoma; laaja suoalue jokilaaksossa, vuoma
vuorahat pyöritystauti, huimaustauti (eläimillä); vesikauhu
vuoras ukko, vanhus; piru, sielunvihollinen, paholainen
vuoras vanhahko henkilö
vuorasmuvvat ikääntyä
vuoražas ~ vuorččis varis
vuoražasmuorji ~ vuorčámuorji variksenmarja
vuorbádeapmi arpominen; arpajaiset
vuorbádit arpoa
vuorbádus arvonta
vuorbái, vuorbás kohtalokas
vuorbbálaš kohtalokas
vuorbegeassin arvonta
vuorbevuovdin arpojenmyynti, arpajaiset
vuorbi arpa; osa (ihmisen osa), kohtalo
vuorda suolaliemi (vahva); *vuordaguolli* liian suolainen kala, *vuordamálli* liian suolainen keitto, *diet lea sálttis dego vuorda* tuo on kauhean suolaista
vuordagasas (adv.) odotettavissa
vuordálas odottavainen
vuordámuš odotettava; odotus, toivomus
vuordát alkaa odottaa
vuordda odotus, toive, *vuordagis leat* olla odotettavissa
vuorddašit ~ vuorddildit odotella
vuorddáhas- ~ vuorddáhus- jota on jouduttu kauan odottamaan, (kauan) odotettu;
vuorddáhasvuoitu kauan odotettu voitto
vuorddálmas (kauan) odotettu, mieluinen
vuorddehahti todennäköinen, odotettavissa oleva
vuorddekeahtes (attr.) odottamaton, yllättävä; *vuorddekeahtes guos'si* yllättävä vieras
vuorddestit odottaa (vähän); *vuorddes!*, *vuorddesmat!* odota(pa)!, odota vähän!

vuorddihit odotuttaa

vuordemeahtun odottamaton, ennalta aavistamaton

vuordevaš kärsivällinen (odottamaan); odottavalla kannalla; toiveikas

vuordilit odottaa (vähän)

vuordin odotus, odottaminen; *vuordimis leat* olla odotettavissa, *leat vuordimis fierttut* on odotettavissa poutaa

vuordinlatnja odotushuone

vuordit odottaa

vuordnut vanhoa; *vurdnon olbmát* valamiehistö

vuordu todennäköisyys, odotus; *vuorddu mield* odotettavasti, odotuksen mukaisesti

vuorggu (etujalan alempi) ydinluu, kontti, konttiluu

vuorjalas ruinaavainen, mankuvainen, kättäväinen

vuorjat vaivata (toista); ruinata, mankua, kättää, kerjätä

vuorji, vuorjjes harvalukuinen

vuorjjan kiusanhenki, ruinaaja, mankuja, kättäjä, kerjääjä

vuorjjášit pitää (liian) harvalukuisena

vuorjjildit (jatkuvasti) vaivata (toista), ruinata, mankua, kättää, kerjätä

vuorjjit (adv.) harvakseltaan; *doppe šadde beazit vuorjjit* siellä kasvoi mäntyjä harvakseltaan

vuorjut harventua

vuorká säilö; tiedosto

vuorkun tallettelu; varastointi

vuorkut talletella, korjailla talteen, panna säilöön (useita esineitä)

vuorrat liikkua pyöritystaudissa, liikkua huimaustaudissa, säntäillä (pyöritys-, huimaustaudissa)

vuor'rádus ~ vuorrádus pula, pinne, ahdinko, tukala paikka; epätoivoinen tilanne, *headis vuor'rádussii* ojaasta allikkoon (= *váttes dilis ainge váddáset dillái*)

vuor'rástuddat ~ vuorrástuddat joutua (tavan takaa) pulaan, pinteeseen

vuor'rástuhttit ~ vuorrástuhttit saattaa pulaan, pinteeseen

vuor'rástuvvat ~ vuorrástuvvat joutua pulaan, pinteeseen; tulla epätoivoiseksi; rasittua

vuorri pyöritystauti, huimaustauti (eläimillä)

vuorrobargu vuorotyö

vuorročáhci vuorovesi

vuorročuoigan viestihiihto

vuorrodearvvahus vuorotervehdys

vuorrogal'ledeapmi vastavierailu

vuorrohálešteapmi vuoropuhelu

vuorroolmmái paimennuskumppani (paimennusvuorolla)

vuorrosátni vuorosana, repliikki

vuorrováikkuhus vuorovaikutus

vuorroviehkan viestijuoksu

vuorru vuoro; *vuoruid* ~ *vuoruid mielde* vuoroin, vuorotellen, *vuorustis* vuorostaan

vuor'ru joessa talvehtinut lohi, talvikko

vuortnis vala, *vuordnása dahkat* vanhoa, tehdä vala

vuortnohit ahdistella, painostaa, tiukata, vaatimalla vaatia, kiristää

vuortnuhallat vannottaa vala (useilla todistajilla)

vuoruhit asettaa etusijalle, priorisoida

vuoruid (adv.) vuorotellen, vuoroin

vuos (adv.) ensiksi, ensin, aluksi; vielä, *ii vuos* ei vielä, *ale vuos!* älä vielä!

vuosáhus (R) näytettävä, näyttelyesine; *vuosáhussan leahkit* olla näytteillä

vuosehit (R) näyttää

vuoskku ~ **vuskkon** ahven

vuossa kohtu (poron, lehmän); *vuosat* (pl.) jälkeiset

vuossamáttá istukka

vuossamohkki munanjohdin (eläimillä)

vuossárga maanantai; *vuossárgga* maanantaina, *vuossárggaid* maanantaisin, *vuossárgii* maanantaiksi, maanantaihin mennessä

vuos'si sankka (kattilan, ropeen tms.)

vuos'su palje, palkeet

vuostá juusto

vuostá (pp.) ~ **vuostái** (pp.) vastaan, vastoin, *duođaštii su vuostá* todisti häntä vastaan, *lága*

vuostá vastoin lakia; vasten, päin, *vujii seainni vuostá* ajoi seinää vasten; *ija vuostá* yötä vasten, *máná vuostá* raskaana

vuostáčuožžomeahttun vastustamaton

vuostáčuožžut kestää vastuksia, vastustaa, kyetä vastustamaan

vuostáheavval juustohöylä

vuostáiválddáhát vastaanotto (esim. hotellin)

vuostáiváldi vastaanottaja

vuostáiváldin vastaanotto, vastaan ottaminen

vuostáiváldit vastaanottaa, ottaa vastaan

vuostáiváldojupmi vastaanotto

vuostákáffe juustokahvi

vuostálagaid (adv.) vastakkain, vastatusten

vuostálasti vastustaja

vuostálastin vastaisuus, vastarinta, vastustus

vuostálastinahki uhmaikä

vuostálastinnávccat (pl.) vastustuskyky; *mun lean boahkohuv'von ja mus galggašedje leat vuostálastinnávccat dien dávdii* minut on rokotettu ja minulla pitäisi olla vastustuskykyä siihen tautiin

vuostálastit vastustaa

vuostálasvuohta vastakkaisuus, vastakohtaisuus

vuostálat vastamäki, ylämäki, vastale

vuostálohkki juustomuotti

vuostániibi juustohöylä

vuostánit mennä (kauemmaksi) tuulen yläpuolelle, vastatuuleen

vuostásaš vastainen; *Ruošša vuostásaš rádji* Venäjän vastainen raja, *servodatvuostásaš* yhteiskunnanvastainen

vuosteárvalus vastaväite

vuosteávnnaš vasta-aine

vuostebeaivái (adv.) vastapäivään

vuostebealli vastapuoli; oppositio

vuostebiegga vastatuuli; *vuostebiggii* vastatuuleen

vuostecealkámuš vastalause

vuostečáhcai (adv.) vastavirtaan

vuostečárvva vastaote

vuostedeaddu vastapaino

vuostedeatta vastapaine

vuostedoaris, vuostedoares sivuvastainen

vuosteeana(n) vastamaa

vuosteevttohas vastaehdoka

vuostegeahči vastakohta

vuostegiedageavat ~ vuostegiedageavvan vastoinkäyminen

vuostegulgii (adv.) vastakarvaan
vuostehágolaš vastahakoinen, hangoitteleva
vuostehágostit hangoitella, vastustella, tehdä vastarintaa
vuosteháhku vastustus, vastahakoisuus, hangoittelu
vuostejohtimii (adv.) vastasyyhyn, vastasukaan
vuostelii (adv.) kauemmaksi tuulen ylä-, vastapuolelle
vuostelis (adv.) kauempana tuulen ylä-, vastapuolella
vuostelohku (mat.) vastaluku
vuostemiella vastahakoisuus, vastenmielisyyys
vuostemirko ~ vuostemirkko vastamyrkky
vuostemurrii (adv.) vastasyyhyn
vuostenákkus vastaväite
vuosterávdnji vastavirta
vuostespeal'li vastapeluri
vuosteváikkuhus vastavaikutus
vuostevurolašvuohta vastavuoroisuus
vuosttabealde tuulen yläpuolella
vuosttabeale tuulen yläpuolta, tuulen yläpuolitse
vuosttabeallai tuulen yläpuolelle
vuosttain gč. **vuos**
vuosttaldahkes vastusteleva; *vuosttaldahkes vuoján* vastusteleva ajoporo
vuosttaldeaddji vastustaja
vuosttaldit vastustella (jotakuta), olla (jotakuta) vastaan
vuosttamustá (adv.) ensinnä, ensiksi, ensimmäiseksi
vuosttas ~ vuosttaš ensimmäinen
vuosttasčájáhus ~ vuosttaščájáhus ensiesitys
vuosttaseahket ~ vuosttašeahket ensi-ilta
vuosttasgiella ~ vuosttašgiella ensimmäinen kieli
vuosttasguoddi ~ vuosttašguoddi ensimmäistä kertaa poikiva (lehmä), ensimmäistä kertaa vasova (vaadin)
vuosttasluohkkálaš ~ vuosttašluohkkálaš ensiluokkalainen
vuosttasriegádan (attr.) ~ **vuosttašriegádan** (attr.) esikois-
vuosttasriegádeaddji ~ vuosttašriegádeaddji esikoinen
vuosttasveahkki ~ vuosttašveahkki ensiapu

vuosttažettiin (adv.) ensiksi, ensiksi, ensimmäiseksi

vuosttás (adv.) vastatuuleen, vastavirtaan; *vázzilii vuosttás* lähti kävelemään vastatuuleen

vuostten gč. **vuos**

vuosttil (adv.) vastatuulen puolelta ~ puolella ~ puolelle

vuosttildit hakata (ikkunaan; sateesta, tuulesta); painaa (sade, savu) sisään (räppänästä, ovesta, ikkunasta)

vuosttu vastamäki, ylämäki, vastale

vuoššan ~ vuoššanas ~ vuoššانبierggas keitin

vuoššanfaggi keittokoukku (kodassa)

vuoššangiehta kääntyvä padan kannatin (takassa)

vuoššangirji keittokirja

vuoššansadji keittotila

vuoššanskurbmu keittokomero

vuoššat keittää

vuošši keittäjä

vuot (adv.) taas, jälleen; *finai vuot mu luhtte* kävi taas luonani

vuotna vuono

vuotnabahta vuononperä

vuotnabos'su lahtivalas

vuotnaheapme, vuotnahis epäonninen, huono-onninen; *diekko son lei vuotnaheapme* siinä hän oli huono-onninen

vuotnal lähempää vuonoa (ohi)

vuotnalačča vähän lähempää vuonoa (ohi)

vuotnalaččas vähän lähempänä vuonoa

vuotnalaš onnekas

vuotnalažžii vähän lähemmäksi vuonoa

vuotnalii ~ vuotnalebbui lähemmäksi vuonoa

vuotnalis ~ vuotnaleappos lähempänä vuonoa

vuotnanjálbmi vuononsuu

vuotnámastalit (soapmásiin) kutsua (jotakuta) anopiksi

vuotta kengänpaula

vuottavihti (bot.) litteävida

vuovda (rinta- ja vatsa)ontelo

vuovda linnunpönttö

vuovdaduv'vá uuttukyyhy

vuovdaleapmi myyskenteleminen; myynti, markkinointi

vuovdalit yrittää myydä; markkinoida

vuovdái, vuovdás ahne, paljoruokainen; *vuovdás dáluisit* paljoruokainen talonisäntä

vuovdái, vuovdás metsäinen; *dat lea vuovdás guovlu* se on metsäistä seutua, sielläpäin on paljon metsää

vuovdášit (soapmása) pitää (jotakuta) kovin ahneena

vuovddal (adv.) ontto jostakin kohtaa (puusta tai puuesineestä)

vuovddálmaset (pl.) myyjäiset; kirpputori

vuovddehas mielellään metsässä oleskelija

vuovddit metsäsaamelainen

vuovdduštanváddu ahmimishäiriö (bulimia)

vuovddušteapmi mässäily, ylensyönti

vuovdduštít mässäillä, mässätä; ahnehtia liikaa, haukata liian suuri pala

vuovdebargi metsuri

vuovdebargu metsätyö; *vuovdebarggut* (pl.) savotta (S)

vuovdebihtá metsikkö

vuovdeboazu metsäporo, outaporo

vuovdebuollin metsäpalo, kulo

vuovdečoavžžu metsäviklo

vuovdečuohpahat hakkuualue

vuovdedállu metsätila

vuovdedikšu metsänhoitaja

vuovdedoallu metsätalous

vuovdeeaiggát metsänomistaja

vuovdeeanan (n) metsämaa, metsätila

vuovdefáldi (hist.) metsävouti

vuovdegaccet hömötiainen

vuovdegáiski (bot.) metsäalvejuuri

vuovdegáiskkit (bot.) metsämarre

vuovdegeahčči metsänvartija

vuovdegoddesáhpán metsäsopuli

vuovdegoddi metsäpeura

vuovdeguovlu metsäalue, salo

vuovdehilsku metsätähtimö
vuovdeindustriija metsäteollisuus
vuovdejeaggi korpisuo
vuovdemeahkástat lehtokurppa
vuovderáigge (adv.) metsään (sinne kadoten)
vuovderásttis kulorastas
vuovderuoigu metsäkauris
vuovderuvsu (bot.) metsäruusu
vuovdesáhpal (bot.) metsämitikka
vuovdesáhpán metsähiiri
vuovdesápmelaš metsäsaamelainen
vuovdesiedga outapaju
vuovdesitnu (bot.) metsäluha
vuovdeskeaiki närhi
vuovdesuorgi metsäala (toiminta); *lean guhká bargan vuovdesuorggis* olen pitkään toiminut metsäalalla
vuovdeteknihkkár metsäteknikko
vuovdevánddis metsäpäästäinen
vuovdeviidodat metsäala
vuovdeviola (bot.) metsäorvokki
vuovdevizar sirittäjä (lintu)
vuovdi metsä (puineen), puusto, outa
vuovdi (-s) innokas, taitava myymään
vuovdi myyjä
vuovdiluhittit metsittää
vuovdiluvvat metsittyä
vuovdin myyminen, myynti; *vuovdimat* (pl.) liikevaihto
vuovdingáivu menekkituote
vuovdinhaddi myyntihinta
vuovdinláhkai (adv.) myytävänä, myynnissä
vuovdit myydä
vuovdna vallanhimo, itsekkyyys (itämurteissa); kunnia, uljuus (länsimurteissa)
vuovdnái, vuovdnás vallanhimoinen, hyökkäävä, ylimielinen (itämurteissa); uljas, ylväs (länsimurteissa)

vuovdnáivuohta vallanhimo, itsekkyyys (itämurteissa); tarmokkuus, uljuus (länsimurteissa)

vuovgit hämmästellä, päivitellä

vuovnnahisvuohta pyyteettömyys (itämurteissa)

vuovnnalaš vallanhimoinen, hyökkäävä, itsekäs, ylimielinen (itämurteissa); tarmokas, uljas (länsimurteissa)

vuovnnalašvuohta vallanhimo, itsekkyyys (itämurteissa); uljuus, tarmokkuus (länsimurteissa)

vuovnnastallat käyttäytyä vallanhimoisesti ~ itsekkäästi ~ ylimielisesti (itämurteissa); toimia tarmokkaasti, uljaasti (länsimurteissa)

vuovssadit oksentaa, antaa ylen

vuovssaheapme, vuovssahis matala (verkosta); *nie vuovssahis fierpmi ii gánnet suohpput dien čiekŋassii* tuollaista matalaa verkkoa ei kannata laskea noin syvään paikkaan

vuovssanas oksennus

vuovssanáhkki vuota

vuovssestuvvat ruveta tuntemaan oksetusta; *vuovssestuvven* minua alkoi oksettaa

vuovssihit saada oksentamaan; oksettaa, *mu vuovssihii* minua oksetti

vuovssuhit liinata, kyetä kahlaamaan tarpeeksi matalassa vedessä tai lumessa

-vuovttat -hiuksinen, -tukkainen; *čuvgesvuovttat* vaaleahiuksinen

vuovzásit soveltua vahvistettavaksi kiilalla, kauteella (vaatekappale)

vuovzit varustaa, vahvistaa (vaatekappale) kiilalla, kauteella

vuovzza kiila, kaude; vahvikepala (vaatekappaleessa)

vuovzzadákti kitaluu

vuoža ~ vuožus erite

vuožži kaljama, iljanne (kun jäällä on vettä); uhkuvesi (jäällä); märkä (haavassa)

vorjjjet ~ vuorjjit harvakseltaan, harvassa

vorkejeaddji tallentaja

vorken säilyttäminen, säilytys

vorkenlohpi säilytyslupa

vorket tallettaa, varastoida, panna säilöön; tallentaa (rahaa)

vorkkodangolut (pl.) säilytyskustannukset

vorkkodit tallennella, talletella, panna säilöön, korjata talteen (useita esineitä); säilyttää, pitää tallessa

vorohagaid (adv.) vuorotellen

vorrolagaid (adv.) vuorotellen; *vorrolagaid bargat* vuorotella

vorrolas (attr.) vuorottainen, vuorotteleva; *vorrolas bargu* vuorotyö

vuskkon ahven

vustehat juustola

vustet valmistaa juustoa

vustolat vastamäki, ylämäki, vastale

vuššot kiehua kypsäksi

vuvdojupmái (adv.) myydyksi; *vuvdojupmái oažžut* saada myydyksi

vuvdošit mässäillä, mässätä; ahnehtia (liikaa), haukata liian suuri pala

vuvdot tulla myydyksi